

դՅԻՆՅԵԿ ՃԻՆԻՂԷԴԸ
ԵԻՆՑԻՆՅԷԸ ԵՂԵՆՅԻՂԸ
ՅՈՐՈՅՈՐՈՑՈՂԻՈ ՅՆՔՈՇՈ
ԲՅ ՄՏՆՔՈՆ
ԵՂԻՂԻՅԻՂԸ
ՅՅԸԴՅՅ

CODICOLOGICAL ANALYSIS OF FRAGMENTARY
MANUSCRIPTS PERFORMED ON PARCHMENT AND
STRUCTURAL RESEARCH OF MATERIAL

კორნელი კეკელიძის სახელობის საქართველოს
ხელნაერთა ეროვნული ცენტრი

KORNELI KEKELIDZE GEORGIAN NATIONAL CENTRE OF MANUSCRIPTS

ეტირატზე შესრულებული ფრაგმენტული
ხელნაერთების კოდოლოგიური ანალიზი
და მასალის სტრუქტურული კვლევა

**CODICOLOGICAL ANALYSIS OF FRAGMENTARY
MANUSCRIPTS PERFORMED ON PARCHMENT AND
STRUCTURAL RESEARCH OF MATERIAL**

შოთა რუსთაველის ეროვნული
სამეცნიერო ფონდი
Shota Rustaveli National Science Foundation

კორნელი კეკელიძის სახელობის
საქართველოს ხელნაერთა ეროვნუ-
ლი ცენტრი
Korneli Kekelidze Georgian National
Centre of Manuscripts

თბილისი
Tbilisi
2023

Consultant: Professor Erich Renhart, PhD, Karl-Franzens-University of Graz, Department of Manuscripts – Special Collection & VESTIGIA – Manuscript Research Centre, Austria

უცხოელი კონსულტანტი: პროფესორი ერიხ რენჰარტი, გრაცის უნივერსიტეტი, სპეციალური კოლექციების დეპარტამენტი და VESTIGIA - ხელნაწერი, გრაცის უნივერსიტეტის კვლევითი ცენტრი

მონოგრაფია განხორციელდა კორნელი კეკელიძის სახელობის საქართველოს ხელნაწერთა ეროვნული ცენტრის პროექტის ფარგლებში (FR-19-7472, 2020–2023) შოთა რუსთაველის ეროვნული სამეცნიერო ფონდის ფინანსური მხარდაჭერით. პუბლიკაციაში გამოთქმული ნებისმიერი აზრი ეკუთვნის ავტორებს და, შესაძლოა, არ ასახავდეს სსიპ - შოთა რუსთაველის ეროვნული სამეცნიერო ფონდის შეხედულებებს.

Monograph was implemented under the project (FR-19-7472, 2020–2023) of Korneli Kekelidze Georgian National Centre of Manuscripts with financial support of Shota Rustaveli National Science Foundation of Georgia. The views and ideas expressed in the present publication belongs to the authors and may not represent the views of the Shota Rustaveli National Science Foundation.

მონოგრაფიაში გამოქვეყნებული ფოტომასალებისა და თითოეული მონაკვეთის რაიმე ფორმით (ელექტრონული, ბეჭდური) გამოყენება შესაძლებელია მხოლოდ საავტორო უფლების მფლობელის ნერილობითი ნებართვის საფუძველზე.

The photos published in the monograph and each section in any form (electronic, printed) may be used only with the written permission of the copyright holder.

პროექტის მონაწილეები: თამარ აბულაძე (ხელმძღვანელი), შორენა თავაძე (კოორდინატორი), ნინო მეგენიშვილი, ლია ახობაძე, იზოლდა ჯიქიძე.

Project participants: Tamar Abuladze (head of the project), Shorena Tavadze (coordinator), Nino Megeneishvili, Lia Akhobadze, Izolda Jikidze.

პროექტი თანამშრომლობისთვის მადლობას უხდის საქართველოს სვანეთის ეთნოგრაფიულ-ისტორიულ მუზეუმსა (მესტია) და გრაცის უნივერსიტეტს (ავსტრია).

The project thanks Svaneti Historical-Ethnographic Museum and Karl-Franzens-Universität Graz (Austria) for cooperation.

მთავარი რედაქტორები:	ლიანა ახობაძე, ნინო მეგენიშვილი
რედაქტორი:	შორენა თავაძე
Editors-in-Chief:	Liana Akhobadze, Nino Megeneishvili
Editor:	Shorena Tavadze

ლიანა ახობაძე, ნინო მეგენიშვილი - ტექსტოლოგიურ-კოდიკოლოგიური კვლევა

Liana akhobadze, Nino Megeneishvili, - Textological-codicological study

შორენა თავაძე, იზოლდა ჯიქიძე - არქეოგრაფიული აღწერილობა, მასალის სტრუქტურული კვლევა
Shorena Tavadze, Izolda Jiqidze - Archeographic description, structural research of the material

მთარგმნელი: თამარ ბალამშარაშვილი

Translator: Tamar Balamtsarashvili

დიზაინი: დალი ჯვარშიშვილი

Design: Dali Jvarsheishvili

ISBN

DOI

@ კ.კეკელიძის სახელობის საქართველოს ხელნაწერთა ეროვნული ცენტრი

@ ახობაძე ლ., თავაძე შ., მეგენიშვილი ნ.

სარჩევი

ნინო მეგენეიშვილი, შორენა თავაძე

ფრაგმენტული ხელნაწერების კვლევის მნიშვნელობისათვის 5

საძიებლები:

ფონდების მუხედვით 41

ქრონოლოგიის მიხედვით..... 50

თემატიკის მიხედვით 59

თამარ აბულაძე, ლიანა ახოვაძე, იზო ჯიქიძე

თანამედროვე ფრაგმენტოლოგიის პრინციპები:

ტექსტოლოგიის საკითხები, შენიშვნები მელნის შესახებ 71

Shorena Tavadze, Nino Megeneishvili

FOR THE IMPORTANCE OF FRAGMENTARY MANUSCRIPTS RESEARCH.... 88

INDEXES:

COLLECTION INDEX 117

CHRONOLOGICAL INDEX..... 125

THEMATIC INDEX..... 135

Tamar Abuladze, Liana Akhobadze, Izolda Jikidze

ISSUES OF TEXROLOGY AND INK 146

ტექსტები..... 160

texts

ბიბლიოგრაფია..... 830

BIBLIOGRAPHY

ფრაგმენტული ხელნაწერების კვლევის მნიშვნელობისათვის

შესავალი

პროექტი - „ფრაგმენტული ხელნაწერების კოდიკოლოგიური ანალიზი და მასალის სტრუქტურული კვლევა“ - დაეყრდნო კორნელი კეკელიძის საქართველოს ხელნაწერთა ეროვნული ცენტრის, სვანეთის ისტორიულ-ეთნოგრაფიული მუზეუმისა და გრაცის უნივერსიტეტის ხელნაწერთა დეპარტამენტის ფონდებში დაცული 1-დან 5 ფურცლამდე მოცულობის ეტრატის სანერ მასალაზე გადანერილი ქართული ფრაგმენტული ხელნაწერების კოდიკოლოგიურ-ტექსტოლოგიურ და სტრუქტურულ კვლევას.

ფრაგმენტული ხელნაწერების კვლევა წარიმართა შემდეგი მიმართულებებით: შედგა ყოველი ერთეულის არქეოგრაფიული აღწერილობა, ფრაგმენტები დაჯგუფდა ამჟამინდელი დაცულობის ადგილისა და ფონდების, ქრონოლოგიური და თემატური თავისებურებების მიხედვით, თითოეული საკვლევი ერთეულის მნიშვნელობის გამოკვეთის მიზნით შესრულდა ფრაგმენტების კოდიკოლოგიურ-ტექსტოლოგიური და სტრუქტურული ანალიზი. ეტრატის სანერ მასალაზე გადანერილი ხელნაწერი სიძველეების დაცვაში არსებული სირთულეების გამოვლენის, მათი დაძლევისა და ოპტიმალური სამომავლო პირობების დადგენის მიზნით განისაზღვრა ფრაგმენტების დაზიანების ხარისხი, შესაძლებლობის ფარგლებში გაიმიჯნა როგორც ადრეული (სიძველეთა დაცვის ცენტრებში ერთეულთა შეტანამდე არსებული), ასევე შემდეგდროინდელი დაზიანებები და მათი გამომწვევი ფაქტორები, ცალკეულ ფრაგმენტზე ფიქსირებული ადრეული რესტავრაციის შედეგების მდგრადობის ანალიზის საფუძველზე შემუშავდა რეკომენდაციები ფრაგმენტულ ხელნაწერთა პრევენციული კონსერვაციისთვის. შესრულებული კოდიკოლოგიურ-ტექსტოლოგიური და საკონსერვაციო სამუშაოების საფუძველზე შეიქმნა მონაცემთა ელექტრონული ბაზა.

პროექტი წარმოადგენს კვლევითი სამუშაოს ნაწილს, დაგეგმილია ხუთ ფურცელზე მეტი მოცულობის ეტრატსა და ქალაღზე შესრულებული ფრაგმენტული ხელნაწერების ინტერდისციპლინური კვლევა.

ხელნაწერთმცოდნეობის ახალი დარგი - ფრაგმენტოლოგია, რომელიც სწავლობს ხელნაწერი ფრაგმენტის რაობას, წარმომავლობას, მის მიგრაციას, სანერი მასალის თავისებურებებს, დეკორირების პრინციპებს, მიმართებას როგორც შესაბამისი შინაარსის ხელნაწერ კრებულებთან,

ასევე, ზოგადად, წარმომშობ კულტურულ-ისტორიულ გარემოსთან, თანამედროვე კოდიკოლოგიის ერთ-ერთ მნიშვნელოვან დარგს წარმოადგენს. ის ითვალისწინებს ხელნაწერი ფრაგმენტების მულტიმედიატექნოლოგიურ შესწავლას: არქეოგრაფიულ აღწერას, ტექსტოლოგიურ-კოდიკოლოგიურ კვლევას, სანერი მასალის (ეტრატი, ქალაღი, მელანი) სტრუქტურის თავისებურებების გამოვლენასა და მიმდინარე ცვლილებების დიაგნოსტიკას, დაცვის პირობებისა და რეჟიმების განსაზღვრას, მონაცემთა ბაზის შექმნასა და არსებული მასალის ჩართვას საერთაშორისო სამეცნიერო მოქცევაში (დუბა, ფლუელერ 2018).

ქართულ ენაზე არსებულ ფრაგმენტულ ხელნაწერთა ქრონოლოგიური ჩარჩო მეტად ფართოა. მათი უძველესი ნიმუშები ქართული სამწერლობო ტრადიციის სათავეებს უკავშირდება. ქართული სამწიგნობრო კულტურა კი დადასტურებულად V საუკუნიდან „შუშანიკის წამებით“ იწყება: სწორედ ეს თხზულება იძლევა ინფორმაციას, რომ საქართველოში V ს-ში უკვე არსებობდა ქრისტიანული მოძღვრების უმნიშვნელოვანესი წიგნების - ბიბლიური, ძველი და ახალი აღთქმის, ფსალმუნის, სახარების, პავლეს ეპისტოლეებისა და ჰაგიოგრაფიულ თხზულებათა შემცველი ხელნაწერები, რომელთაც ჩვენამდე სრული სახით არ მოუღწევიათ. ის ფაქტი, რომ სახარებისა და ფსალმუნის სრული ტექსტების შემცველი ადრეული ხელნაწერები IX-X სს-ით (897 წ-ის ადიშის სახარება Svan.- 478 (კ 82), 936-940 წწ-ის ჯრუჭის პირველი სახარება H-1660, X ს-ის მცხეთის ფსალმუნი A-38) თარიღდება, არ გვაძლევს იმის საფუძველს, რომ „შუშანიკის წამების“ ზემოთ მოხმობილი ცნობა გვიანდელ ინტერპოლაციად აღვიქვათ¹. სწორედ ადრეული პალიმფსესტური ფრაგმენტები წარმოადგენენ არა მხოლოდ ამ აგიოგრაფიულ თხზულებაში დაცული ინფორმაციის დოკუმენტურ დადასტურებას, არამედ გაცილებით ფართო წარმოდგენას გვიქმნიან V-VIII სს-ის ქართული ხელნაწერი წიგნის რეპერტუარზე. პალიმფსესტურ ფრაგმენტებზე დაცულია ფსალმუნის, სახარების, წინასწარმეტყველთა წიგნების, ლიტურგიკული კრებულების ტექსტები. ადრეული პალიმფსესტური ფრაგმენტების შინაარსობრივი ანალიზი შემდეგ სურათს იძლევა: V-VI სს-ით თარიღდება სახარებისა (H-999, A-89, A-844-1,3) და ესაიას წიგნის ფრაგმენტები (A-844-2), VII-VIII სს-ით - იერუსალიმური ლექციონარისა (H-999-1) და ჰაგიოგრაფიული კრებულის (A-737-2) შემორჩენილი ტექსტები (პალიმფსესტი, 2017). როგორც ვხედავთ, ფრაგმენტულ ხელნაწერებს დიდი მნიშვნელობა ენიჭებათ ქართული სამწიგნობრო კულტურის წარმოშობისა და განვითარების სურათის აღდგენის საქმეში, მაგრამ მათი კვლევის შედეგები სცილდება მხოლოდ ეროვნული წერილობითი ძეგლების მნიშვნელობის ჩარჩოებს, ვინაიდან ქართული ხელნაწერი ტრადიცია შუა საუკუნეების ქრისტიანული მწიგნობრობის ერთ-ერთ განშტოებას წარმოადგენს. იგი ვითარდება ისტორიული პალეს-

¹ როგორც ცნობილია, ქართული ორიგინალური ჰაგიოგრაფიის ამ თხზულების უძველესი ტექტი შემორჩენილია X ს. ხელნაწერ კრებულში, პარხლის მრავალთავში A-95.

ტინისა და ბიზანტიის სამწერლობო გარემოსთან მჭიდრო ურთიერთობების პირობებში და ასახავს ვრცელი პერიოდის განმავლობაში (V-XIV სს.) ამ წერილობითი კულტურების განვითარების სურათს სანერი მასალის (ეტრატი, ქალაღი, მელანი) დამუშავებისა და შედგენილობის თავისებურებებიდან დაწყებული ნანერის სტრუქტურირება-დეკორირებისა და ტექსტების რედაქციული თავისებურებების ჩათვლით. შესაბამისად, ქართული ფრაგმენტული ხელნაწერების კვლევა შუა საუკუნეების ქრისტიანული მნიგნობრობის ისტორიის დოკუმენტური ილუსტრაციის ფუნქციასაც იძენს. სწორედ ამ თვალსაზრისით იპყრობს იგი უცხოელ მკვლევართა ყურადღებას, რის დასტურსაც წარმოადგენს საქართველოს საზღვრებს გარეთ დაცული ამგვარი ტექსტებისადმი მათი მაღალი ყურადღება. დღეს ქართული ხელნაწერი ფრაგმენტები ინახება ავსტრიის ნაციონალური ბიბლიოთეკის (Vien.Geo.2), გრაციის უნივერსიტეტის ბიბლიოთეკის (Graz.Geo.2058/1, Graz.Geo.2058/5, Graz.Geo.2058/A,B,C,D), საფრანგეთის ნაციონალური ბიბლიოთეკის (Geo.30, Geo.31), კემბრიჯის უნივერსიტეტის ბიბლიოთეკის (Georgian Ms.1/Taylor-Scherter Ms.12,183; Georgian Ms.2/Taylor-Scherter Ms.12,741; Georgian Ms.3/Ms.add. 1890), ლაიფციგის უნივერსიტეტის (Cod.Ms. V. 1095, Cod.Ms. V 1096 UB), შილის მუზეუმისა და ხელნაწერთა ბიბლიოთეკის (Schøyen Collection Ms. 1599) ფონდებში (ჩხიკვაძე, კარანაძე, კეკელია, შათირიშვილი 2018: 15, 21-22, 29, 37-38, 211-212).

ქართული ფრაგმენტული ხელნაწერების კვლევისას ჩვენ უმთავრესად ვეყრდნობოდით კორნელი კეკელიძის საქართველოს ხელნაწერთა ეროვნული ცენტრის ფონდებში დაცულ ერთეულებს, ვინაიდან სწორედ ეს ცენტრი წარმოადგენს არა მხოლოდ ქართული ხელნაწერი მემკვიდრეობის ერთ-ერთ მსხვილ საცავს, არამედ ხელნაწერთა კოდიკოლოგიურ-ტექტოლოგიური კვლევისა და წერილობით სიძველეთა კონსერვაცია-რესტავრაციის უმნიშვნელოვანეს სამეცნიერო ცენტრს. მისი სამეცნიერო მიმართულებების საფუძველში დევს ხელნაწერები მემკვიდრეობის დაცვა-აღრიცხვისა და ფუნდამენტური კვლევის საუკუნე-ნახევრის გამოცდილება. ცენტრი აერთიანებს XIX-XX სს-ში ხელნაწერი მემკვიდრეობის დაცვა-აღრიცხვის მიზნით მოქმედი მუზეუმებისა და საზოგადოებების (ყოფილი საეკლესიო მუზეუმი - ამჟამად A ფონდი; წერა-კითხვის გამავრცელებელი საზოგადოება, ამჟამად S ფონდი; საისტორიო-საეთნოგრაფიო საზოგადოება, ამჟამად H ფონდი; საქართველოს სახელმწიფო მუზეუმის ხელნაწერთა განყოფილება, ახალი კოლექციის მზარდი Q ფონდი) ოთხ ფონდს, რომლებშიც დაცულია V-XX სს-ის 10 000-მდე ქართული ხელნაწერი², მათგან 1300-მდე ერთეული ეტრატსა (300 ერთ.) და ქალაღზე (1000 ერთ.) გადაწერილი ფრაგმენტული ხელნაწერია. მათი ქრონოლოგიური ჩარჩო მოიცავს V-XVI საუკუნეებს.

² გარდა ქართული ხელნაწერი წიგნებისა, ცენტრში დაცულია სხვადასხვაენოვანი (ბერძნული, სომხური, არაბული, ებრაული, ოსმალური, სირიული, ლათინური, ეთიოპური, ფრანგული, გერმანული) ხელნაწერი წიგნები, ქართული და უცხოენოვანი ისტორიული დოკუმენტები და საზოგადო მოღვაწეთა არქივები.

ფრაგმენტების ფონდი მუდმივად განახლებადია, რასაც, უპირველეს ყოვლისა, ხელს უწყობს ცენტრში მიმდინარე კოდიკოლოგიური და წყაროთმცოდნეობითი კვლევები. ხელნაწერი კოდექსების ყდების შესწავლის ან კერძო პირთა პირადი საარქივო ფონდების დამუშავებისას აღმოჩენილ ხელნაწერთა ფრაგმენტები, მათ შორის - ეტრატზე გადანერილიც კი. 2010 წელს ალ. ლომთათიძის პირადი საარქივო ფონდის დამუშავებისას აღმოჩნდა ეტრატზე დანერილი ერთი ფურცელი, რომელიც პალეოგრაფიული თავისებურებების საფუძველზე XV-XVI სს-ით დათარიღდა³. აღსანიშნავია, რომ ფრაგმენტების ფონდში ინახება სოფ. მუშკიერიდან (სვანეთი, მულახის თემი) შემოსული ქალაღზე შესრულებული თავბოლონაკლული ხელნაწერი (46 ფ.), რომლის ყდის ზედა და ქვედა ფრთებზე საცავ ფურცლად გამოყენებულია ნუსხურითა და სხვადასხვა ხელით გადანერილი ეტრატის ორი ფურცელი, რომლებიც, დიდი ალბათობით, სხვადასხვა ხელნაწერის ფრაგმენტებს წარმოადგენენ. ქალაღზე შესრულებული თავბოლონაკლული ხელნაწერი XVI ს-ის ლოცვანია, ხოლო ყდის ფრთებზე დაკრული ეტრატის ფრაგმენტების სავარაუდო თარიღი XI-XII სს-ით განისაზღვრა (Fr -121, XVI სს.). ფრაგმენტული ხელნაწერების რაოდენობის ზრდისა და ყდების საცავ ფურცლებად გამოყენებული ფრაგმენტების ცალკე ერთეულებად გამოყოფასა და კვლევაში დიდი მნიშვნელობა ენიჭება რესტავრატორის საქმიანობას. ყდის დაფებიდან გამოთავისუფლებული საცავი ფურცლების ამოკითხვა შეუძლებელი იქნება საცავ ფურცლად გამოყენებული ფრაგმენტისათვის ძველი წებობის, რიგ შემთხვევებში, ნესტის ლაქებისა და მჭვარტლის ფენისაგან განმეიდის გარეშე. ხელნაწერების დამუშავება ხორციელდება შემუშავებული სტანდარტების დაცვით.

ფრაგმენტული ხელნაწერების რაოდენობის ზრდამ აუცილებელი გახადა, შექმნილიყო ცალკე ფონდი ფრაგმენტებისათვის (Fr), რომელშიც ამჟამად აღნუსხულია 295 ერთეული, აქედან ეტრატზე შესრულებულია 45 ფრაგმენტული ხელნაწერი.

1920 წელს თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მიერ სვანეთში მოწყობილი სამეცნიერო ექსპედიციიდან ა.შანიძემ თბილისში ჩამოიტანა 23 ფრაგმენტული ხელნაწერი, რომლებიც ამჟამად ინახება ხელნაწერთა ეროვნულ ცენტრში სვანეთის პალიმფსესტების კოლექციაში (Svan). XX საუკუნის 60-იან წლებში პალიმფსესტების ზედა შრის აღწერლობა მოამზადა ც.ჭანკიევმა, ხოლო ქვედა შრე 2017 წელს შეისწავლა ხელნაწერთა ეროვნული ცენტრის მეცნიერთა ჯგუფმა (ოთხმეზური, 2019; ჭანკიევი 2019).

ფრაგმენტთა კვლევასთან დაკავშირებული საკითხები. ფრაგმენტული ხელნაწერების კვლევა, უპირველეს ყოვლისა, დაგვაფიქრებს ამგვარ ერთეულთა წარმოშობის განმაპირობებელ მიზეზებზე. ამ პრობლემაზე დაფიქრებას თავად ხელნაწერი ფრაგმენტებისა და, რაც მთავარია, მათი

³ არქივი დაამუშავა და ფრაგმენტული ხელნაწერი აღმოაჩინა ცენტრის მეცნიერმა თანამშრომელმა თ.იმნაძემ.

შემცველი კრებულების რაობისა და მნიშვნელობის საკითხებამდე მივყავართ. ჩვენ მიერ შესწავლილი ფრაგმენტების უმეტესობა სასულიერო შინაარსისა და ლიტურგიკული დანიშნულების ხელნაწერის შემადგენელი ნაწილი უნდა ყოფილიყო, რაც თავისთავად გულისხმობს, რომ შუა საუკუნეებში ეტრატზე გადაწერილი კრებულები საეკლესიო-სამონასტრო სივრცის კუთვნილებას წარმოადგენდა. ამგვარი მფლობელის არსებობის პირობებში ქრისტიანული მოძღვრების შესწავლა-ათვისებასა და საღვთისმსახურო პრაქტიკასთან დაკავშირებული კრებული შეიძლებოდა მხოლოდ იმ შემთხვევაში დაშლილიყო, თუკი მასში შესული ტექსტი დროთა განმავლობაში რედაქციულად არ უპასუხებდა ეკლესიის მოთხოვნებს. საყოველთაოდ ცნობილია, რომ ამგვარი დარტყმის ქვეშ სწორედ ადრექრისტიანული, პალესტინური რედაქციის კრებულები იდგა. პალიფსესტური ფურცლების ქვედა ფენაზე შენარჩუნებული ტექსტების კვლევამ ეს სავსებით ნათელი გახადა. მაგრამ, გარდა ადრეული (V-IX სს.) ტექსტებისა, პალიფსესტური ფურცლების ქვედა ფენასა და სხვა სახის ფრაგმენტულ ხელნაწერებზე გვხვდება არა ადრეული იერუსალიმური რედაქციის, არამედ შემდეგდროინდელი ტექსტებიც. მაგრამ თუკი რედაქციული არააქტუალურობით შეიძლება აიხსნას ჩვენი სამწერლობო ტრადიციის კონსტანტინოპოლიზაციამდელი პერიოდის (V-X სს.) ფრაგმენტების წარმომავლობა, რა მიზეზს უნდა განეპირობებინა შედარებით გვიანდელი (XII-XVI სს.) ხელნაწერების დაშლა-დანაწევრება (A-257ე, XIII-XIV სს., A-492გ, XVI ს., H-2084ბ, XV ს., Q-223, XV-XVI სს. და სხვ.). ერთ-ერთი მიზეზი ამგვარი ფრაგმენტებს არსებობისა უკავშირდება თავდაპირველი ხელნაწერის როგორც კინძვის ხარვეზებს, ასევე მისი დაცვის პირობებს. ამ კითხვაზე პასუხის გაცემა შესაძლებელი ხდება მხოლოდ რესტავრატორის მიერ შესრულებული სტრუქტურული ანალიზის საფუძველზე.

ფრაგმენტთა დიდი რაოდენობის არსებობის ერთ-ერთი მიზეზი ხელნაწერთა იძულებით მიგრაციაშიც უნდა ვეძებოთ. შესაძლოა, ხელნაწერის ძირითადი ნაწილი ინახებოდა ერთ გარკვეულ ფონდში, ხოლო მისი ფრაგმენტული ნაწილი - სხვა ქვეყნის კერძო თუ სამუზეუმო კოლექციაში.

როგორც ცნობილია, ხელნაწერები ინახებოდა ეკლესია-მონასტრებში, ან კერძო პირთა პირად ბიბლიოთეკებში. ორივე შემთხვევაში მტრის შემოსევებისას საცავები მომხდურთა სამიზნე იყო, ამიტომ „ევაკუაციის“ დროს უსაფრთხო ადგილებზე სხვა საგანძურთან ერთად წიგნებსაც გადამაღავდნენ, ასევე დადასტურებულია, რომ მომხდური საგანძურს ანადგურებდა, ან გაჰქონდა.

პირველი ცნობა საქართველოდან ქართული განძისა და ხელნაწერების გატანის შესახებ გვხვდება იოანე ბატონიშვილის „კალმასობაში“, საიდანაც ვიგებთ, რომ თემურ ლენგმა ორი ურემი ხელნაწერი გაიტანა საქართველოდან: „მეისტორიენი და მოგზაურნი კაცნი იტყვიან და მსმენიეს მე თვით, რომელ ლანგთემურმა, რაიცა საღმრთო და სხვანი წერილნი წაიღო საქართველოდან თურქისტანსა შინა, გააკეთებინა ქვიტკირისა დიდი სახლი და რკი-

ნისა ფანჯრიანი და კარნი შეასხა, და მას შინა დასდო ყოველივე წერილნი და შიგნნი და დასდო წყევა, რომელ არავინ გაიღოს მუნიდგან იგი წერილნი და არც ანცა ისევ ისე დაკრძალული" (იოანე ბატონიშვილი, 1948).

შაჰ-აბასმა საქართველოში პირველი ლაშქრობის დროს 1616 წელს ეკლესია- მონასტერები ააოხრა და გაძარცვა. სპარსეთში გატანილ იქნა საეკლესიო განძი და უნიკალური ხელნაწერები, მათ შორის - უძვირფასესი სახარებები, რომლებიც მდიდრულად იყო შემკობილი ძვირფასი თვლებით, მოჭედილი ოქროსა და ვერცხლის ფურცლებით.

მეფის რუსეთის რეჟიმის დროს კი საქართველოს ეკლესია-მონასტრების ძარცვამ არნახულ მასშტაბს მიაღწია. ცნობილი ქართველი ისტორიკოსი თედო ჟორდანიას ნერდა, რომ 1882 წელს მცხეთაში გაუგზავნიან ნამესტნიკის ბრძანებით რუსი ოფიცრები და ორი ურმით წაუღიან უნიკალური ხატები, კვერთხები, თვალ-მარგალიტი და წიგნები.

„ეს წიგნები ახლა ყველა გამქრალია და არ მოიპოვება. თურმე რადეს გაუყიდა. საბინის უნახავს ბრილიანტის ჯვარი ქართული წარწერით ლაიპციგის მუზეუმში. მიუნხენში, პარიზსა და ვენის მუზეუმებშიც ბევრი წიგნი უნახავს, რაც თბილისის მუზეუმში ყოფილა წინათ შენახული. ქართული წიგნები უმეტესად გაყიდულია შვეიცარიაში, ინგლისში, ლონდონში და პარიზში. პარიზის სამეფო მუზეუმში უნახავს ნიქოზის ეკლესიის კუთვნილი ოქროთი ნაწერი ძველი წირვა წმინდის იაკობის“, - ნერდა თედო ჟორდანიას 1884 წელს (დურნოვი1907).

ხელნაწერები საქართველოდან გაედინებოდა ქართველთა ემიგრაციაში წასვლისას, როდესაც სხვა წიგნებთან ერთად პირადი ბიბლიოთეკაც გაჰქონდათ. მაგ., ასე გავიდა ბატონიშვილების კუთვნილი ხელნაწერი კოლექცია. ასეთ შემთხვევებში ხელნაწერები ხშირად ზიანდებოდა და იკარგებოდა გარკვეული ფურცლები (C9, C12) (ცერაძე, ხოფერია 2016).

ხელნაწერების დიდი რაოდენობის ფრაგმენტებად ქცევის ერთ-ერთი მიზეზი სოციალური გარემო, ისტორიული პირობები, მიგრაცია და არასათანადო შენახვის პირობები იყო (რენჰარტ 2013).

დიდი მნიშვნელობა აქვს იმასაც, მოხვდება თუ არა ადგილგადასაცვლებული ხელნაწერი არახელსაყრელ სოციალურ გარემოში. როდესაც ვსაუბრობთ არახელსაყრელ გარემოზე, ჩვენ ვგულისხმობთ სხვაენოვან სოციალურ სივრცეს, რომლისთვისაც გაუგებარია ქართული ხელნაწერი წიგნის მნიშვნელობა და ვერ ხედავს მისი შენარჩუნების საჭიროებას. ამ საკითხებზე დაგვაფიქრებს არაქართულ ხელნაწერ წიგნთა ყდის საცავ ფურცლებად გამოყენებული ფრაგმენტების არსებობა. ამჯერად შეგვიძლია, მოვიყვანოთ ორი მაგალითი: საფრანგეთის ნაციონალური ბიბლიოთეკის X ს-ის ქართული ფრაგმენტი Geo. 31, რომელიც სომხური ხელნაწერის ყდაზე, როგორც მისი საცავი ფურცელი, აღმოაჩინა ფრანგმა ქართველოლოგმა ბერნარ უტიემ. ასეთივეა ამავე ბიბლიოთეკის ფონდებში დაცული გვიანდელი სირიული სახარების Arabe 53 ყდის საცავ ფურცლებად გამოყენებული IX-X სს-ის მთავრულით გადაწერილი ლექციონარის ოთხი ფურ-

ცელი. საყურადღებოა, რომ სირიული ხელნაწერი სამხრეთ-აღმოსავლეთ თურქეთში, ქ. დიარბაქირში არის შექმნილი (ჩხიკვაძე, კარანაძე, კეკელია, შათირიშვილი, 2018: 212-213). ამ სახის მაგალითების კვლევის დროს რთულია, მკვლევარმა პასუხი გასცეს კითხვას: საიდან და როგორ მოხვდა ეს ფრაგმენტები ან მათი შემცველი ხელნაწერი ამჟამინდელი თურქეთის ამ რეგიონში. ან კიდევ: შესაძლებელია თუ არა, კვლავ ველოდოთ უცხოეთში გადაწერილი ან გვიან აკინძული სხვაენოვანი ხელნაწერების ყდის საცავ ფურცლებად არსებული ქართული ფრაგმენტების გამოვლენას.

გასათვალისწინებელია ისიც, რომ ქართულ სინამდვილეშიც ღვთისმსახურებისთვის არაპრაქტიკული დანიშნულების ტექსტების შემცველ და დაზიანებული ხელნაწერი ფურცლების ფრაგმენტებს იყენებდნენ საცავ ფურცლად, ან რამდენიმე ფენის შენებებით (ქალაღდი, ეტარტი) ამზადებდნენ ახალი ყდისთვის მასალას (ფიცრის ან მუყაოს მაგივრად). ამიტომაც დღემდე ყდების დაშლისას ხშირად აღმოჩენილა ეტრატის ფრაგმენტი.

კვლევის სირთულეები. ფრაგმენტულ ხელნაწერებზე კვლევისას მნიშვნელოვანია ფრაგმენტების დეფინიცია. უპირველესად უნდა აღინიშნოს სხვაობა და სტრუქტურული მახასიათებლები ფრაგმენტულსა და ნაკლულ ხელნაწერებს შორის. თუკი მოცულობითი თავბოლონაკლული კოდექსების შემთხვევაში შესაძლებელია თავად ხელნაწერის რაობის განსაზღვრა, სხვაგვარ ვითარებას ვაწყდებით ფრაგმენტების შესწავლისას. კვლევამ გვიჩვენა, რომ ჩვენ ხელთ არსებული ფრაგმენტების დიდი ნაწილი სხვადასხვა მიზეზის გამო (ტექსტის მცირე მოცულობის ან სხვადასხვაგვარი დაზიანების ხარისხის გამო ტექსტის წაკითხვა შეუძლებელია), არ იძლევა საშუალებას, განვსაზღვროთ არც ტექსტის რაობა და არც რედაქციის ტიპი. შეუძლებელია ფრაგმენტული ტექსტის შინაარსობრივი ნაწილის სრულად აღქმა, რადგან ტექსტის ძირითადი ნაწილი დაკარგულია, ასევე ფრაგმენტები ხშირად ერთი და იმავე ტექსტის სხვადასხვა ნაწილსაც შეიძლება წარმოადგენდეს. ეს ეხება არა მხოლოდ 1-5 - ფურცლიან ფრაგმენტებს, არამედ შედარებით დიდი მოცულობის ხელნაწერს, რომლის მნიშვნელოვანი ნაწილი დაკარგულია. ამგვარ ერთეულსაც, შესაძლოა, ვუნოდოთ ფრაგმენტული და არა თავბოლონაკლული ხელნაწერი (H-1437, XII-XIII სს. 64ფ., H-1830, XIII ს. 68 ფ. და სხვ.).

არსებით სხვაობას ფრაგმენტულ და თავბოლონაკლულ ხელნაწერს შორის ქმნის არა მხოლოდ შემორჩენილი ტექსტის მოცულობა, ანუ ფურცელთა რაოდენობა, არამედ ფაქტი, თუ რამდენ სრულ ინფორმაციას ვიღებთ საკვლევი ერთეულიდან. ნაკლული ტექსტი, ფრაგმენტულისგან განსხვავებით, უნდა იძლეოდეს ვრცელ და სანდო ინფორმაციას ხელნაწერის სრულ ტექსტოლოგიურ სტრუქტურასა და არქეოგრაფიულ მახასიათებლებზე, ასევე ზუსტი რედაქციულობისა და რაობის განსაზღვრის საშუალებას. მარტივი დასადგენი უნდა იყოს ნაკლული ტექსტის მოცულობა, მისი მთლიანი კოდიკოლოგიურ-ტექსტოლოგიური კონტურის აღდგენა.

მაგალითად, X საუკუნით დათარიღებული კალის ლექციონარი (Q-1653, X ს.) არ არის სრული სახით მოღწეული ჩვენამდე, ნაკლულია (222 ფ.), მაგრამ დასახელებული ნიშნებითა და პარამეტრებით არ ითვლება ფრაგმენტულ ხელნაწერად. აქედან გამომდინარე, თავბოლონაკლულ ხელნაწერად მიიჩნევა ის ხელნაწერები, რომლებიც შეიცავს ტექსტის ძირითად ნაწილს, ადვილი შესაძლებელია რედაქციულობის განსაზღვრა და გვაძლევს კვლევისათვის საკმარის ტექსტოლოგიურ მასალას. შედარებით მცირე მოცულობისაა (ძირითადად 5-7 კეფისგან შედგება) გრაგნილი კონდაკების ტექსტი, მათი უმეტესი ნაწილი თავბოლონაკლულია, მაგრამ გვხვდება ფრაგმენტული ნაწილებიც, სადაც ხშირ შემთხვევაში რთული დასადგენია რედაქციული თავისებურება (H-2431, XI-XII სს.), ტექსტი წარმოადგენს ჟამისწირვის ფრაგმენტს, თუმცა მისი მოცულობა და ტექსტოლოგიური შემადგენელი არ იძლევა საშუალებას, განვსაზღვროთ, ლიტურგიის რომელ სახეს განეკუთვნება.

ფრაგმენტის არსიდან გამომდინარე, ფრაგმენტულ ხელნაწერში შემორჩენილი ტექსტი უნდა წარმოადგენდეს სრული კოდექსის მცირე ნაწილს, რომელშიც ხშირ შემთხვევაში რთულია რედაქციულობისა და ზოგჯერ თავდაპირველი კოდექსის, რომლის ნაწილსაც ის წარმოადგენდა, რაობის დადგენაც კი. თუკი ვისაუბრებთ პალიმფსესტურ ფრაგმენტებზე, უნდა აღინიშნოს, რომ ხშირ შემთხვევაში სანერი მასალის ხელმეორედ გამოყენებისას ფრაგმენტის ერთ მხარეს ტექსტის სრულად გადაშლილია, ამიტომ ტექსტის ნაკითხვა და სრული შინაარსის აღქმა შეუძლებელია. მართალია, ფრაგმენტთა არსებულ აღწერილობებში უმეტეს შემთხვევაში მითითებულია ტექსტის რაობა, მაგრამ ეს არ კმარა იმისათვის, რომ ვიმსჯელოთ თავად დედახელნაწერის შესახებ. შესაძლოა, ფრაგმენტის აღწერილობაში მითითებული ოთხთავი იყოს ლექციონარის, საწელინდო სახარების ან ეგზეგეტიკური შინაარსის ფრაგმენტი; ასევეა ჰაგიოგრაფიული შინაარსის ტექსტის შემთხვევაშიც; შესაძლოა, ის წარმოადგენდეს მრავალთავის, სვინაქსარის ან სადღესასწაულოს ფრაგმენტს. ამდენად, მკვლევარს მართებს არა მხოლოდ ფრაგმენტზე შემორჩენილი ტექსტის, არამედ ყოველი სახის მარგინალური ნიშნის (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) გაანალიზება.

ფრაგმენტები, შემორჩენილი ტექსტების მოცულობის მიხედვით, შეიძლება დაიყოს ჯგუფებად: 1. მცირე ზომის ფრაგმენტი, რომელზეც შეუძლებელია რაობის და სტრუქტურის განსაზღვრა, გაირკვეს კოდექსის ფურცელია თუ გრაგნილის (H-2093ვ, XVI ს.); 2. ფრაგმენტული ხელნაწერები, რომლებშიც ტექსტის ამოკითხვა შესაძლებელია, თუმცა ზუსტი რაობის განსაზღვრა - რთული (A-1287ე, XII-XIII ს.); 3. ფრაგმენტული ხელნაწერები, მათ შორის გრაგნილებიც, სადაც შესაძლებელია ტექსტის ნაკითხვა და რაობის დადგენა, თუმცა რედაქციულობის განსაზღვრა რთულია (A-493დ, XII ს.; H-146, XI-XII ს.); 4. სრული ფორმატით მოღწეული ხელნაწერები, სადაც შედარებით მარტივი დასადგენია რაობა, ხშირად რედაქციულობაც

კი, მაგრამ ის წარმოადგენს სრული ტექსტის მცირე ნაწილს (S-1699, XIII-XIV სს, მარხვანი, 34 ფ.; H-1813, XV-XVI სს. კურთხევანი, 33 ფ.).

ტექსტოლოგიურ-კოდიკოლოგიური და სტრუქტურული თავისებურებების გათვალისწინებით ფრაგმენტული ხელნაწერების შესწავლამ გვიჩვენა კვლევის განსხვავებული მიდგომისა და მეთოდოლოგიის აუცილებლობა გრაგნილი ფორმატისა და კოდექსის ტიპის ერთეულებს შორის. გრაგნილ ხელნაწერებზე დაცული ტექსტოლოგიური მასალა თემატურად მწირია, არ არის მრავალფეროვანი. ძირითადად შემორჩენილია ლიტურგიკული (ჟამისწირვა, ლოცვანი, წირვის წესი), დამცავი ანუ თილისმის ფუნქციის (ავგაროზები) და საერო (სულთა მატთანე) შინაარსის ტექსტები (მეგენეიშვილი, თავაძე 2022).

აღსანიშნავია, რომ ქართულ ხელნაწერ ფონდებში არ არის შემონახული დიდი მოცულობის გრაგნილი ხელნაწერები, რომლებზეც შესაძლებელი იქნებოდა ვრცელი რედაქციების დატანა. აქედან გამომდინარე, გრაგნილის ფორმატზე ინერებოდა შედარებით მცირე მოცულობის ტექსტები, ამიტომ, როცა ვსაუბრობთ მათ ფრაგმენტულ ნაწილებზე, უპირველესად დასადგენია გრაგნილებში მოყვანილი ტექსტების თემატური რაობა, მათი რედაქციული თავისებურება, საწერი მასალის სტრუქტურისა და კეფების გადაბმის ხერხი, რაც მოგვცემს საშუალებას, განვსაზღვროთ, ტექსტები ფრაგმენტული სახითაა მოღწეული თუ ნაკლულია.

კვლევის შედეგები. ფრაგმენტულ ხელნაწერებზე მუშაობამ ტექსტოლოგიურ, კოდიკოლოგიურ და სტრუქტურულ თავისებურებებთან ერთად მოგვცა რამდენიმე სტატისტიკური მონაცემი, კერძოდ, რაოდენობრივი, თემატური და ქრონოლოგიური სხვადასხვაობა (იხ. ცხრილები).

ფრაგმენტების ყველაზე დიდი რაოდენობა შემორჩენილია H ფონდში. აქ გვხვდება როგორც ლიტურგიკული (H-1357, XIV-XV სს.), ბიბლიოლოგიური (H-1409, XI-XII სს.) და ეგზეგეტიკური (H-3186, XV-XVI სს.) შინაარსის ფრაგმენტები, ისე საერო შინაარსისა, ე.წ. სულთა მატთანეს რამდენიმე ნუსხა (H-2093ა, XV-XVI სს.; H-2093ბ, XV-XVI სს.). გვხვდება აგრეთვე შერეული ხასიათის ერთეულები ე.წ. კრებულები და 2 მინიატურა. პირველ მინიატურაში - H-2065, X ს. ტექსტი გადამლილია, შემორჩენილია ფრაგმენტის 4 ფურცელი. მინიატურების გამოსახულება გადასულია, იკითხება მხოლოდ წარწერები - გამოსახულების ქვემოთ იკითხება წმიდა იოანე ნათლისმცემელი - 1v; წმიდა ლუკა - 2r; წმიდა იოანე - 3v; მინიატურა და წარწერა მოხეულია - 3r-v; მიქაელი - 4r; ორი გამოსახულება წარწერით „დედა ღვთისა“, „წმიდა ივ...“; მეორე მინიატურა H-2805, XIII საუკუნისაა, გამოსახულია ღვთისმშობლის ტაძრად მიყვანება, მინიატურაზე სახეები თითქმის გადამლილია, კონტურის სახით, ნითელი წრეხაზით შეინიშნება შარავანდედი, ხელნაწერის v-ზე, ქვედა მარჯვენა კუთხეში მითითებულია პავინაცია 281, სავარაუდოდ, ეტრატის ეს ფრაგმენტი ამოვარდნილი უნდა იყოს დიდი მოცულობის ხელნაწერიდან. ფრაგმენტი

ხელნაწერთა ეროვნულმა ცენტრმა მიიღო ექვთიმე თაყაიშვილის პირად საარქივო ფონდთან ერთად. H ფონდში შემორჩენილია გრაგნილი ხელნაწერის ფრაგმენტები - H-146 (XI-XII სს.), H-2431 (XIII-XIV სს.) და სხვ (აღწერილობა (H)).

ყოფილი საეკლესიო მუზეუმის ფონდში (A) ყველა ფრაგმენტული ხელნაწერი სასულიერო, ძირითადად, ლიტურგიკული (A-257გ, XII-XIII სს.; A-493დ, XII ს.) შინაარსისაა (საგალობლები, მარხვანი და ა.შ.) ასევე გვხვდება ბიბლიური წიგნები - სახარების (A-492ბ, XII-XIII სს.), ლექციონარის (A-257დ, X ს.) ტექსტების და ეგზეგეტიკური (A-371, XI ს.) და მცირე რაოდენობის ჰაგიოგრაფიული შინაარსის და კრებულების (A-492გ, XVI ს.) შემცველი ფრაგმენტები (აღწერილობა (A)).

S ფონდში დაცულია შერეული შინაარსის ფრაგმენტული ხელნაწერები, ძირითადად, ლიტურგიკული (S-3477ბ, XV ს.) და აპოკრიფული (S-5221, X ს.) შინაარსის თხზულებათა ფრაგმენტები. გვხვდება რამდენიმე ბიბლიური შინაარსის თხზულება (S-2855, XII ს.), ასევე დაცულია ერთი გრაგნილის ფრაგმენტი - S-3485დ (XVI-XVII სს.), რომელშიც შემორჩენილია გრაგნილის ერთი სრული კეფი და მეორე კეფის მცირე ნაწილი. ხელნაწერი ძლიერ დაზიანებულია, ძნელად იკითხება ოთხივე კიდე, ნაწერი თითქმის გადაშლილია (აღწერილობა (S)).

Q ფონდში შემორჩენილია, ძირითადად, ბიბლიური (Q-208ს, X ს.; Q-208ბ, X ს.) ლიტურგიკული (Q-215, XI ს.) შინაარსის თხზულებები, შედარებით მცირეა ჰაგიოგრაფიული (Q-189ბ, XV-XVI სს.) და დოგმატიკური (Q-209, X ს.; Q-2017, XII ს.) თხზულებები (აღწერილობა (Q)).

რაც შეეხება ფრაგმენტების ფონდს (Fr), ძირითადად გვხვდება ლიტურგიკული და ბიბლიური შინაარსის ტექსტები, ასევე მცირე რაოდენობით ჰიმნოგრაფიული, ჰაგიოგრაფიული და ეგზეგეტიკური შინაარსის თხზულებები (ხეც. ფრაგმენტების კატალოგი 1978).

სვანული პალიმფსესტურ კოლექციაში (Svan) 23 ერთეულიდან 5 ფურცლამდე დაცულია 9 ერთეული. აქედან თემატურად ყველაზე მეტია ჰიმნოგრაფიული შინაარსის ფრაგმენტული ხელნაწერი, სამი სახარების, ლიტურგიკული და აპოკრიფული (იხ. ცხრილი).

ფრაგმენტულ ხელნაწერებზე მუშაობის პროცესში გამოიკვეთა მრავალი სიახლე, კონკრეტულად, აღმოჩნდა დღემდე უცნობი და შეუსწავლელი პალიმფსესტების ნიმუშები⁴. ფრაგმენტებში ზოგჯერ ქვედა ფენა იმდენად კარგად არის შემორჩენილი, რომ მისი ამოკითხვა მარტივადაა შესაძლებელი, უფრო მეტიც, ქვედა ფენა მკვეთრია (H-1893ა (XIII-XIV სს.), H-1893ბ (XIV-XV სს.), H-2084გ (XV ს.), H-2093გ (XV-XVI სს.), H-2093დ (XVI ს.), H-2093ვ (XVI ს.) და სხვ.).

⁴ ხელნაწერთა ეროვნული ცენტრის მეცნიერთა ჯგუფმა შეისწავლა პალიმფსესტური ხელნაწერები (V-VII სს.). თუმცა ფრაგმენტული ხელნაწერების კვლევისას აღმოჩნდა შეუსწავლელი პალიმფსესტები (A-257ე, A-836ბ, H-3014, H-3170 და სხვ) და მეცნიერთა მიერ გაკეთდა შესაბამისი ფრაგმენტის სტრუქტურული, კოდიკოლოგიური, არქეოგრაფიული და ტექსტოლოგიური ანალიზი.

სვანეთის ისტორიულ-ეთნოგრაფიულ მუზეუმში დაცულ ფრაგმენტულ ხელნაწერებში გვხვდება ბიბლიური (491(კ-8), XII ს.,), ლიტურგიკული (3386 (კ-68), XI-XII სს., 3383 (კ-39), XIV ს.), საერო (723 (კ-16), XVI ს. კალანდა), ჰიმნოგრაფიული (727 (კ-20), XVI ს.) შინაარსის ტექსტები (რეგონები 2015).

გრაცის უნივერსიტეტში დაცულია სამი ფრაგმენტული ხელნაწერი: იოანეს სახარება (AI 2058), მამათა სწავლანი (CIII 2058) და მრავალთავი (BI 2058). ტექსტები გამოცემულია ი. იმნაიშვილის მიერ. პროექტის ფარგლებში, გრაცის უნივერსიტეტში დაცული ფრაგმენტული ხელნაწერების ინტერდისციპლინური კვლევის მიზნით განხორციელდა სამეცნიერო მივლინება (იმნაიშვილი 2001; 2004).

ფრაგმენტული ხელნაწერების გარდა კვლევითი ექსპედიციის მონაწილეები გაეცნენ გრაცის უნივერსიტეტში დაცულ ქართულ ხელნაწერ კოლექციას. აღმოჩნდა, რომ Graz.2058₃ იოანე ზოსიმეს X ს-ის ხელნაწერის ყდის ორივე ფრთაზე საცავ ფურცლად გამოყენებულია სხვადასხვა ხელითა და დამწერლობით შესრულებული ფრაგმენტების ნაწილები. ზედა ფრთის საცავ ფურცლად გამოყენებულია ეტრატის ფრაგმენტი, სადაც შეიმჩნევა დიდი ზომის, კალიგრაფიული ასომთავრულით სიმეტრიულად შესრულებული ტექსტი, შეიმჩნევა მხოლოდ ასოთა მოხაზულობის კონტურები, ტექსტის წაკითხვა რთულია. საცავი ფურცლის მხოლოდ ქვედა კიდეზე გაირჩევა სიტყვის ნაწილი „სადიდებ[...]".

ქვედა ფრთაზე შემორჩენილია საცავი ფურცლის ორი ფენა. ფრაგმენტის ქვედა ფენა შესრულებულია კალიგრაფიული ნუსხურით, შავი მელნით, ხოლო ზედა ფრაგმენტი - ბერძნულად ყავისფერი მელნით (ნინო მეგენიშვილი).

ფრაგმენტული ხელნაწერების ზომით დასახელებული კვლევის სტანდარტებისა და მეთოდოლოგიიდან გამომდინარე, ფრაგმენტული ხელნაწერების შესწავლამ მოიცვა შემდეგი კომპონენტები: პალეოგრაფიული ნაწილი, ტექსტოლოგიური თავისებურებები, ქრონოლოგიური თანამიმდევრობა, სტრუქტურული ელემენტები. კვლევით ნაწილში გათვალისწინებულია ყველა ეს კომპონენტი.

პალეოგრაფიული და ენობრივი თავისებურებანი. როგორც ცნობილია, პალეოგრაფია არის მეცნიერება, რომელიც სწავლობს დამწერლობის წარმოშობა-განვითარების თანამიმდევრობასა და ეტაპებს. ივ. ჯავახიშვილი წერდა: „წერის ხელოვნებას ქართულად დამწერლობა ეწოდება და ამიტომ ამ ძველ ქართულ მწერლობაზე დამყარებული დამწერლობათმცოდნეობა მნიშვნელობით ევროპულ მეცნიერებაში მიღებულ პალეოგრაფიას უდრის (ჯავახიშვილი, 1949). პალეოგრაფია იკვლევს დამწერლობასთან დაკავშირებულ თავისებურებებსა და კომპონენტებს - სანერ მასალას, ხელნაწერის შემკულობას, დაკანონვას, დაქარაგმებას, სასვენ, ე.წ. განკვეთის, ნიშნებს, ამიტომ ფრაგმენტების შესწავლისას აუცილებელია მათი საფუძვლიანი

პალეოგრაფიული აღწერა, ყველა კანონზომიერების გათვალისწინება.

ეტრატზე შესრულებულ ჩვენამდე მოღწეულ ფრაგმენტულ ხელნაწერებში გვხვდება მხოლოდ ასომთავრული და ნუსხური დამწერლობა, მასში დადასტურებული მხედრული წერის ნიმუშები არის მოგვიანო პერიოდის მინაწერები და არა ხელნაწერის ძირითადი ტექსტის ნაწილი. ეს პალეოგრაფიული მახასიათებელი, ფონეტიკურ თავისებურებებთან ერთად, ფრაგმენტის დათარიღების ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი განმსაზღვრელია, რადგან XI საუკუნიდან აქტიურად მკვიდრდება ნუსხური დამწერლობა, ასევე გვხვდება ასომთავრულით დაწერილი, ძირითადად, ბიბლიური ტექსტები ძველი (Q-208ა, X ს. გამოსვლათა წიგნი; Q-208ბ, X ს. ბიბლიის საკითხავები) და ახალი აღთქმის ტექსტების ფრაგმენტები (Fr-294 XV ს., Fr-221 XI ს. A-1090ა, X ს.; A-1287ა, X ს.; H-1326, X ს. და სხვ.), ლექციონარები (A-257დ, X ს.). ასე რომ, დამწერლობის ტიპი გვიადვილებს ხელნაწერის სავარაუდო დათარიღებას, რადგან X ს. შემდეგ, ბიბლიური წიგნების გარდა, ასომთავრულით ნაწერი სხვა სასულიერო შინაარსის თხზულებები თითქმის აღარ გვხვდება.

კვლევისას გამოვლინდა, რომ რამდენიმე ფურცლით შემორჩენილ ფრაგმენტულ ხელნაწერებში იშვიათია ტექსტების უწყვეტობისა და თანამიმდევრობის დაცვის შემთხვევები. ხშირ შემთხვევაში გვხვდება ერთი ხელნაწერის სხვადასხვა ფურცლის ფრაგმენტი (H-2084დ, XV ს.) თავდაპირველი პაგინაციის აღნიშვნის გარეშე.

კვლევის დროს გამოიკვეთა ადრე შედგენილ აღწერილობებში ფრაგმენტული ხელნაწერების პაგინაციის ხარვეზები, სადაც ტექსტის თანამიმდევრობა და განაწილება (r-v) დარღვეულია. ერთფურცლიან ფრაგმენტებზე r-v არასწორადაა მითითებული (Q-213, X ს., H-2431, XI-XII სს.), ხოლო რამდენიმე ფურცლის შემთხვევაში დარღვეულია ტექსტის შინაარსობრივი თანამიმდევრობა. მაგალითად, H-2084დ, XV ს. 1r-2v ზე იკითხება იოანეს თავის სახარება, ხოლო 3r-4v მათეს - სახარება. ფრაგმენტის ოთხივე გვერდი შესრულებულია ერთი ხელით. ფრაგმენტის პაგინაცია შეიცვალა ჩვენ მიერ.

ფრაგმენტებზე შემორჩენილი რვეულებრივი პაგინაცია საშუალებას გვაძლევს, განვსაზღვროთ, რა მოცულობის ხელნაწერის ნაწილი იყო ჩვეთვის საინტერესო ფურცელი/ფურცლები. მაგ., A-492გ (XVI ს.) სვინაქსარია (2 ფ.), ფრაგმენტზე შემორჩენილია რვეულებრივი პაგინაციის კვალი. 1v-ზე, ქვედა მხარეს, შუაში ასომთავრულით წერია „გ„, ანუ მესამე რვეულის დასასრული, ხოლო 3r-ს ზედა კიდის შუაში მითითებულია მეჩვიდმეტე რვეულის დასაწყისი „იზ“.

როგორც ვხედავთ, ფრაგმენტული ხელნაწერების პალეოგრაფიული, კოდიკოლოგიური და ტექსტოლოგიური კვლევა საშუალებას იძლევა, გამოვთვალოთ, სავარაუდოდ, რა მოცულობის ტექსტი აკლია. ამის საინტერესო მაგალითს ვაწყდებით XIII ს-ის ფრაგმენტულ სვინაქსარში A-1090გ, რომელშიც გვხვდება გადანერის თანადროული ფურცლობრივი პაგინაციის ნიმუშიც: ქვედა მხარეს, ფურცლის შუაში ტექსტის ხელით, ნუსხურით

აღნიშნულია „სკბ“-222, „სკგ“-223, „სკდ“-224, „სკე“-225. ამ მაგალითის საფუძველზე შეგვიძლია, აღვნიშნოთ, რომ XIII ს-ში ქართულ სამწერლობო კულტურაში ფურცლობრივი პაგინაცია მიღებული ტრადიცია ყოფილა.

ფრაგმენტული ხელნაწერების დათარიღებისა და სრულყოფილი კვლევისთვის მნიშვნელოვანია ე.წ განკვეთისა და სასვენი ნიშნების შესწავლა. ძველ წერილობით ძეგლებში ტექსტი, სიტყვები და წინადადებები, ხშირად ინტერვალის გარეშე იწერებოდა. არ იყო სასვენი ნიშნების გამოყენების ტრადიცია. სასვენი ნიშნები ქართულ მწერლობაში VI ს-დან ჩნდება, ამას ადასტურებს სახარების ხანმეტი ძეგლები, მაგრამ VII საუკუნიდან განკვეთა ანუ სასვენი ნიშნები თითქმის აღარ გვხვდება. ჩვენ მიერ შესწავლილ X ს-ის ფრაგმენტულ ხელნაწერებში - Q-209, X ს., Q-210 X ს., Q-211 X ს., Q-212 X ს., Q-213 X ს. და სხვ. რომლებიც შესრულებულია ასომთავრულით, განკვეთის ნიშნები არ დასტურდება.

როგორც ლ.ქაჯაია აღნიშნავს, განკვეთის ნიშნების აღდგენა ქართულ მწერლობაში ეფრემ მცირეს მიეწერება. ხოლო შედარებით უფრო გვიან ჩნდება ახალი სისტემა, რომელიც ანტონ პირველის სახელთან არის დაკავშირებული. წერილობით ძეგლებში დადასტურებულია განკვეთის შემდეგი ნიშნები: >; -; /; .; :; ::; :::; :-; >:, ასევე სხვადასხვა კომბინაციაში გამოიყენებოდა ერთწერტილი, ორწერტილი, კერძოდ, ტირეს შემდეგ, ზემოთ, ქვედა მხარეს და სხვ. სასვენ ნიშანთა ხმარება იცვლებოდა დროის მიხედვით. მაგალითად, V-VI სს-ში აბზაცის, თავის დასაწყისისა და ტექსტის ბოლოს იწერებოდა ერთწერტილი (.), შემდგომ პერიოდში კი შეიცვალა სამწერტილით (: : :), ოთხწერტილით, ექვსწერტილითაც. ეს ნიშნები გვხვდება ნუსხური დამწერლობით შესრულებულ თითქმის ყველა ფრაგმენტულ ხელნაწერში, მაგრამ გვაქვს გამონაკლისები. მაგალითად, არაკალიგრაფიული ნუსხურით შესრულებულ ფრაგმენტებში: H-146 (XI-XII ს.) ჟამისწირვა, H-1807 (XV-XVI სს.) კურთხევანი და სხვ. არ გვხვდება განკვეთის არცერთი ნიშანი (ქაჯაია, 2018: 12).

ტექსტში სიმეტრიისა და ასოთა თანაბრობის დასაცავად საჭირო იყო გარკვეული საორიენტაციო დანაყოფების შექმნა, რაც ხელს უწყობდა ასოების, წინადადებების, სტრიქონების, სვეტების თანაბარ დაშორებას, ასევე საჭირო იყო ჩარჩოს შექმნა, რომელიც უზრუნველყოფდა ტექსტის თანაბარ დაშორებას ფურცლის ოთხივე კიდიდან. ამ მეთოდს ეწოდებოდა ფურცლის დაკანონვა. მსგავსი სიმეტრიული სტრუქტურის გამოყენება ხელს უწყობდა ხელნაწერის მაღალ კალიგრაფიულ სტანდარტსა და მხატვრულ ღირებულებას. დაკანონვა სრულდებოდა ბასრი იარაღით ფრთხილად როგორც ვერტიკალურად, ისე ჰორიზონტალურად. ვერტიკალური დაკანონვა გამოიყენებოდა სიმეტრიის დასაცავად, ჰორიზონტალური კი - საზედაო ასოებისთვის. ხშირ შემთხვევაში დაკანონვა იმდენად ფრთხილად და მაღალკვალიფიციურად არის შესრულებული, რომ შეუიარაღებელი თვალისთვის ძნელად შესამჩნევია, თუმცა ხშირად გვხვდება დაკანონვის შედეგად მიღებული ღრმად ჩასერილი ადგილები. ზოგიერთი ფურცლის

კიდევზე გვხვდება თანაბრად დაშორებული ნაჩხვლეტი ადგილები, რაც აუცილებელი იყო ფურცლის თანაბრად დახაზვისთვის, დაკანონვისთვის.

გვხვდება ისეთი ფრაგმენტული ხელნაწერებიც, რომელთა კალიგრაფიული მხარე და ასიმეტრიული წერის კულტურა მიგვანიშნებს დაკანონვის არარსებობაზე, ასეთი მაგალითები დასტურდება, ძირითადად, ერთ სვეტად დაწერილ ფრაგმენტებში: H-2085გ (XV ს.), H-2085ზ (XV ს.), H-2093ე (XVI ს.), H-2093ვ (XVI ს.), H-3169 (XVI-XVII სს.), H-2093ზ (XVI ს.), Q-487გ (X ს.), 723(კ-16) XVI ს., 727(კ-20) XVI ს. და სხვ.

ძველი წერილობითი ძეგლებისათვის დამახასიათებელია დაქარაგმება. ქარაგმული, ანუ შემოკლებული, წერის გაჩენას სხვადასხვა მიზეზი ჰქონდა - სწრაფი წერა, მასალის ეკონომიური გამოყენება. დაქარაგმებისას ზოგჯერ იწერებოდა სიტყვის პირველი ასო, მაგ: ხ~ - ხოლო, რ~ - რამეთუ; ან პირველი და ბოლო ასო - ა~ - არამედ; რ~ - რომელი; წ~ - წინაშე; იყო შემთხვევა, როდესაც სიტყვაში მხოლოდ პირველ მარცვალს დაქარაგმებდნენ: ზ~ - და-ზედა; ც~ - ცხლსა-ცეცხლსა; ზოგჯერ იწერებოდა მხოლოდ ერთი ხმოვანი სიტყვის ბოლოს და ყველა თანხმოვანი იყო დატოვებული წ~ წმტყვი-წინაწმტყვი; ქ~ კზი-ქართლის კათალიკოზი. აღსანიშნავია, რომ ფრაგმენტულ ხელნაწერთა კოდიკოლოგიურ-ტიქსტოლოგიური სურათის, სტრუქტურულ, ლინგვისტურ ღირებულებასა და დათარიღებაში დაქარაგმება მნიშვნელოვან ინფორმაციას არ იძლევა.

ენობრივი თავისებურებანი. დათარიღებისას მნიშვნელოვანია ხელნაწერთა ფონეტიკური და ენობრივი მახასიათებლები. ზ. სარჯველაძე აღნიშნავს: „სალიტერატურო ენას, ზოგადად, ახასიათებს მისი განვითარების ორი ურთიერთსაინანაღმდეგო ტენდენცია: მისწრაფება მოქმედი ნორმის შენარჩუნებისა და განმტკიცებისა და ამავე დამკვიდრებული ენობრივი ნორმის შეცვლისა,“ (სარჯველაძე, 1975: 11). ქართული სალიტერატურო ენის ჩამოყალიბებამ განვითარების სხვადასხვა ეტაპი განვლო. ზ.სარჯველაძის აზრი, რომ ქართული ენის დამოუკიდებელ ერთეულად ჩამოყალიბება ჩვ.წ.აღ-მდე VII საუკუნიდან დაწყებულია, არარსებული ფაქტობრივი მასალის ათსაუკუნოვანი ისტორია იძლევა ვარაუდების და არა დასკვნების გაკეთების საშუალებას. ძველი ქართული ენის ძეგლები იყოფა ჯგუფებად: ხანმეტი, ჰამეტი, სანნარევი. გვხვდება ხმოვანმეტობაც (ი-მეტობა, ა-მეტობა) (სარჯველაძე, 1975: 24-25).

ეს დაყოფა ემყარება იმას, თუ რომელი პრეფიქსები გამოხატავენ ზმნა-შიმეორე სუბიექტურსა და მესამე ობიექტურ პირებს. ხმოვანმეტობის შემთხვევაში ამეტობა არის დიალექტური მახასიათებელი, ხოლო ი-მეტობა - ქრონოლოგიური მოვლენა. ე.წ. ხანმეტი ძეგლები ძირითადად გვხვდება V-VIII სს-ში, ჰამეტი ძეგლების უმრავლესობა - VII საუკუნიდან, ე.წ. სანნარევი ფორმები - IX ს-ში. ჩვენ მიერ შესწავლილ ფრაგმენტულ ხელნაწერებში გამოვლინდა შემდეგი ენობრივი თავისებურებანი: ფრაგმენტულ ხელნაწერებში ხ, ს, ჰ მეტობა არ დასტურდება, თუმცა გვაქვს ა და ი მეტობის

შემთხვევები (H-1795ბ, H-1808, H-1811, H-1823). X ს-ით დათარიღებულ ფრაგმენტებში, რომლებიც, ძირითადად, ასომთავრულითაა შესრულებული, გვხვდება ო-უ გრაფემების მონაცვლეობის შემთხვევები (GRAC-b, Xს.; Q-213, Xს. მარკოზის სახარება). მოგვყავს რამდენიმე მაგალითი:რაჲ ეგოდენ ძუირი ოქმნიეს და ეგენი ოჭმობდეს, ჯუარს-აცუ ეგე" (Q-213, X ს.). მსგავსი ფორმა, ო - უ ხმოვნების მონაცვლეობა, გვხვდება გრაციის უნივერსიტეტში დაცულ X ს-ით დათარიღებულ ქართულ ფრაგმენტულ ხელნაწერში, მრავალთავში (B I 2058, გრაცი): „თავნი თოისნი შეწერვად მსხოერპლად სათნოდ ღმრთისა...". XII ს-დან დასტურდება ამეტობის შემთხვევები (H-1866ბ, XIV-XVსს., (722კ-32ბ (XV-XVI სს.), Fr-83 (XV-XVI სს.).

ზ.სარჯველაძის მოსაზრებით, ხელნაწერ ნერილობით ძეგლებში ხშირად ენობრივი ნორმებიდან გადახვევა გადამწერის კონსერვატიულ, სალიტერატურო ენასა და ყოფით, საკომუნიკაციო ენას შორის არსებული დაპირისპირების შედეგი შეიძლება ყოფილიყო (სარჯველაძე, 1975: 9-10).

ტექსტოლოგიური ანალიზი და მისი სირთულეები. ფრაგმენტული ხელნაწერების კვლევისას მნიშვნელოვანია ტექსტოლოგიური ანალიზი. სრულყოფილმა ტექსტოლოგიურმა ანალიზმა მოგვცა ფრაგმენტულ ხელნაწერთა რაობის დაზუსტების საშუალება. მაგალითად, A-492გ (XVI ს.) ფრაგმენტი აღწერილობაში მითითებულია, როგორც „კრებული", მაგრამ თხზულების ლექსიკოგრაფიულ-ტერმინოლოგიური თავისებურება და ტექსტოლოგიური მახასიათებლები მიუთითებენ იმაზე, რომ ფრაგმენტი არის „სვინაქსარი". ფრაგმენტში დაცული ტექსტი უცვლელად მისდევს დიდ სვინაქარში დაცულ მონაკვეთებს (დოლაქიძე, ჩიტუნაშვილი, 2017: 84, 295). მსგავსი უზუსტობა დასტურდება A-493გ, აღწერილობის მიხედვით, ხელნაწერი თარიღდება XII-XIII საუკუნეებით და არის „სადღესასწაულო", თუმცა ცნობილია, XII-XIII საუკუნეებში ლიტურგიკული ღვთისმსახურების კრებული იწოდებოდა, როგორც „სვინაქსარი" და არა „სადღესასწაულო" (დოლაქიძე, ჩიტუნაშვილი, 2017: 004). ფრაგმენტის ტექსტოლოგიურმა და პალეოგრაფიულმა ანალიზმაც გვიჩვენა, რომ ხელნაწერი წარმოადგენს XII-XIII საუკუნეებით დათარიღებულ სვინაქსარს.

ფრაგმენტული ხელნაწერების ანალიზისას დიდ სირთულეს წარმოადგენს ფრაგმენტებში დაცული ტექსტების რედაქციის განსაზღვრა. ფრაგმენტებზე დაცული ბიბლიური და ლიტურგიკული წიგნების უმრავლესობა გიორგი მთაწმიდლის რედაქციას თითქმის უცვლელად მიჰყვება. გიორგი მთაწმიდლის რედაქციისაა სვინაქსარის შემორჩენილი ფრაგმენტები, თუმცა გვაქვს ორი განსხვავებული ნუსხა A-492გ (XVI ს.) და A-1090გ (XIII ს.), რომლებიც ახლოს დგას ე.წ. შიომღვიმის რედაქციასთან. როგორც ცნობილია, ადრექრისტიანულ ქართულ საეკლესიო პრაქტიკაში გამოიყენებოდა ე.წ. „იერუსალიმური კანონები", რომელიც ჩაანაცვლა კონსტანტინოპოლის დიდი ეკლესიის ტიპიკონმა. კ.კეკელიძის აზრით (კეკელიძე, 1960), „იერუსალიმური ტიპიკონი" სრულად ვერ აკმაყოფილებდა ლიტურგიკულ მოთხოვნებს, ამიტომ გიორგი მთაწმინდელმა თარგმნა „დიდი სვი-

ნაქსარი". ქართული საღვთისმსახურო პრაქტიკა XI-XII სს-დან ხელმძღვანელობდა ორი მეტად მნიშვნელოვანი რედაქციის ლიტურგიკული კრებულებით, ესენია გიორგი ათონელის რედაქციის სვინაქსარი და სვიმეონწმინდის რედაქციის ე.წ. საბანძინდური ტიპიკონი, რომელიც დავით აღმაშენებლის დროს შემოიღეს შიომღვიმის მონასტერში (კოჭლამაზაშვილი, გიუნაშვილი, 2005). ამ რედაქციამ ჩვენში XVIII საუკუნის შუა პერიოდამდე იარსება, შემდეგ ის სლავური ტიპიკონების მიხედვით ჩაუსწორებია ანტონ კათალიკოსს. დასახელებული ფრაგმენტული ხელნაწერები არცერთ რედაქციას არ მისდევს, მათი გადანერის თარიღი ემთხვევა იმ პერიოდს, როდესაც ჩვენში ორი რედაქცია, გიორგი მთაწმინდლისა და საბანძინდური რედაქციები, გამოიყენებოდა პრაქტიკაში. შესაძლოა, ეს ფრაგმენტები არ განეკუთვნებოდეს არცერთ რედაქციას და იყოს სხვა, გარდამავალი რედაქციისა.

ფრაგმენტულ ხელნაწერებში მცირე რაოდენობითაა შემორჩენილი ჰაგიოგრაფიული-ჰომილეტიკური თხზულებები. ძირითადად გვხვდება ნათარგმნი ჰაგიოგრაფიული თხზულებები. მათი დიდი ნაწილი მეტაფრასული რედაქციისაა (მაგ. Q-189ბ, XXVI სს.). ესაა დეკემბრის თვის მეტაფრასული თხზულებები - წმინდა ბარბარასა და ივლისის თვის - წმინდა მარინას მარტვილობები. უძველესი ჰაგიოგრაფიული თხზულებები ე.წ. კიმენური რედაქციის იყო. კიმენური რედაქციის ჰაგიოგრაფიული თხზულებები X საუკუნიდან თითქმის აღარ გვხვდება. ამ პერიოდიდან ქართულ მწერლობაში უმეტესად ჩანს ე.წ. მეტაფრასული ჰაგიოგრაფიული ძეგლები. აქედან გამომდინარე, ჰაგიოგრაფიულ ტექსტთა რედაქციულობა მნიშვნელოვანი განმსაზღვრელია ხელნაწერთა დათარიღებაში (ახობაძე, 2017).

ხაზგასასმელია ერთი დეტალი, ფრაგმენტული ხელნაწერების კვლევისას აღმოჩნდა ნიმუშები (ჟამისწირვა H-1852, XV-XVI სს., H-2431, XI-XII სს., Q-213, X ს.) ლიტურგიკული, დოგმატიკური, ბიბლიური შინაარსის ტექსტები (Q-209, X ს.), რომლებიც დღემდე ცნობილი ყველა რედაქციისა და ნუსხისგან განსხვავდება, რაც გვაძლევს დასკვნის გაკეთების შესაძლებლობას, რომ ქართული ხელნაწერი კორპუსი კიდევ უფრო მდიდარი იყო რედაქციულობის თვალსაზრისით, ვიდრე დღემდე სამეცნიერო მიმოქცევაში დადასტურებული ერთეულებიდან ჩანს (რაფავა, ჩიკვატია, შენგელია, 2015).

ფრაგმენტთა დეკორი. ხელნაწერი წიგნის ხელოვნების განვითარების ადრეულ ეტაპზე, კერძოდ, V-VIII საუკუნეებში, ხელნაწერები შეიცავდა ნაკლები გაფორმების ნიმუშებს. შემდგომ პერიოდში კი გვხვდება ორნამენტული და მინიატურული მხატვრობით გაფორმებული არაერთი ხელნაწერი, თუმცა შემორჩენილი ფრაგმენტული ხელნაწერები ღარიბია მხატვრული გაფორმებით.

ფრაგმენტული ხელნაწერები ძირითადად შესრულებულია ყავისფერი ან შავი მელნით. ხოლო მათ გაფორმებას წარმოადგენს მხოლოდ ტექსტის

მელნითა და სინგურით გამოყოფილი საზედაო ასოები (A-492ზ, კ-51 და სხვ). იშვიათად გვხვდება უხეშად შესრულებული დაბალი მხატვრული ღირებულების თავსამკაულები. ძირითადად შესრულებული სინგურითა და ტექსტის მელნით (Q-189იგ და სხვ).

ფრაგმენტულ ხელნაწერებში შემორჩენილია სამი ერთეული, რომლებზეც მინიატურაა შესრულებული. აქედან ორი - ღვთისმშობლის ტაძრად მიყვანება (H-2805, XIII ს.) და გადაშლილი ჩანახატი (H-2065, X ს.) - ორი ერთეული დაცულია ხელნაწერთა ეროვნულ ცენტრში, ერთი კი - სვანეთში, სოფ. ნესგუნის ეკლესიაში დაცული XII-XIII ს-ის ხელნაწერის ფრაგმენტი, მინიატურა, ვედრების კომპოზიცია, მინიატურაზე გამოსახულია მაცხოვარი მარცხნივ ღვთისმშობელით და მარჯვნივ იოანე მახარებელით.

მარგინალური ნიშნები, რომლებიც ხელნაწერებში უმეტესად ტექსტის სტრუქტურირებისა თუ კომენტართა მონიშვნის მიზნით ერთვის ნაწერს, რიგ შემთხვევებში ერთგვარი მხატვრული დეკორის ფუნქციასაც ასრულებენ. ფრაგმენტული ხელნაწერების ტექსტში ამა თუ იმ საკითხავის ან თავის გამოსაყოფად გვხვდება სხვადასხვა ნიშანი, ჰორიზონტალურად დასმული სამწერტილი (...), გამოყენებულია კლაკნილი ხაზები (~), საზედაო ასოს მუცელსა და თავში გვხვდება ასეთი ნიშნები ✖, ∴, ∴, ∴. დასახელებულ ფრაგმენტთა კვლევამ წარმოაჩინა მათ შორის საერთო ნიშნები და განსხვავებები. დეკორის ფუნქციას ასრულებს, ასევე, მომდევნო სტრიქონამდე ჩამოგრძელებული ზოგიერთი საზედაო ასოც (H-1807, 1v; H-2084დ, 2r; A-492ზ, 2r).

ფრაგმენტულ ხელნაწერთა კონსერვაცია-რესტავრაცია

ხელნაწერების კვლევა მოიცავს ინტერდისციპლინურ მიდგომას და მოითხოვს სხვადასხვა დარგის სპეციალისტების (პალეოგრაფების, კოდიკოლოგების, ტექსტოლოგების, ხელოვნებათმცოდნეების, კონსერვატორ-რესტავრატორების და სხვ.) ჩართულობას. უცხოეთის წამყვან სარესტავრაციო კვლევით ცენტრებში რესტავრატორებთან ერთად მუშაობენ საბუნებისმეტყველო დარგის სპეციალისტები. ეტრატზე შესრულებული ფრაგმენტული ხელნაწერების ზედაპირის სტრუქტურისა და მელნის მდგომარეობის, დაზიანების გამომწვევი მიზეზების შესწავლის მიზნით, გერმანელ კოლეგებთან თანამშრომლობითა და კონსულტაციით პროექტის ერთ-ერთ ძირითად ამოცანას წარმოადგენდა სპექტრული ანალიზი, რის საფუძველზეც შემუშავდა დაცვის რეკომენდაციები. კვლევის ახალი მეთოდი - X-ray რენტგენის დიფრაქციის (XRD), ფურიეს ტრანსფორმაციის ინფრანითელი სპექტროსკოპიის (FT-IR) და FT-Raman სპექტროსკოპიის, UV-vis-NIR რეფლექტოგრაფიისა და რენტგენის ფლუორესცენციის (XRF) მეთოდების გამოყენება - ხელნაწერთა ეროვნულ ცენტრში დაინერგა და განხორციელდა 2018 წელს (შორენა თავაძე)⁵, კერძოდ, XVII საუკუნის დაზიანებულ ხელნაწერზე მასკანირებელი ელექტრონული მიკროსკოპით

⁵ ქ.კოლნის რესტავრაციისა და კონსერვაციის კვლევითი ინსტიტუტი (CICS) 2014-2015 წწ.

ჩატარდა მელნის მორფოლოგიური და ელემენტური ანალიზი⁶ (თავაძე, კლდიაშვილი, ჯიქიძე).

სწორედ ამ პრინციპებით ვიხელმძღვანელებთ ეტრატზე შესრულებული ფრაგმენტული ხელნაწერების კვლევისას. კვლევის შედეგად თითოეული ფრაგმენტული ხელნაწერისთვის შედგა დეტალური არქეოგრაფიული აღწერა და შეფასდა დაზიანებების ხარისხი, გაიცა შესაბამისი რეკომენდაციები.

ხელნაწერი წიგნების რესტავრაციის პროცესი იძლევა იშვიათ შესაძლებლობას, შევისწავლოთ ხელნაწერი წიგნის ტექნიკური მახასიათებლები - კინძვის, ყდის წარმოების, კონსერვაცია-რესტავრაციის შუა საუკუნეების ან ახალი ისტორიის (XVI-XVIII სს.) მეთოდები და საშუალებები - დავინახოთ და გავარკვიოთ ხელნაწერის შექმნის სახელოსნო ისტორია და ტექნოლოგია, რაც ზედაპირული დათვალიერებით სრულყოფილად ვერ ხერხდება. ხელნაწერების რესტავრაციისას სპეციალისტები ადგენენ, რა მეთოდებითა და მასალით იქმნებოდა ხელნაწერი წიგნი. მაგ., A 1090გ, XIII ს. - ამ ფრაგმენტის ორივე გვერდი კარგად იკითხება, მაგრამ არის ზედმეტად გამომშრალი და მსხვრევადი, რაც იმაზე მიანიშნებს, რომ ის, სავარაუდოდ, ამოვარდნილი იყო ბლოკიდან და არასათანადო პირობებში ინახებოდა, მას მღრღნელებისგან მიყენებული დაზიანებებიც აღენიშნება. ამავე ფრაგმენტზე შემორჩენილია ადრეული რესტავრაციის ნიშნები, შესრულებული ქალაქით. მასზე კარგადაა გამოხატული ადრეული აკინძვის კვალი, ხუთი რომბისებური ჭრილით, რაც იმაზე მიგვითითებს, რომ ხელნაწერი წიგნის ბლოკი „ჯაჭვური“, პრინციპით იყო აკინძული. ეს დამახასიათებელი იყო XIII საუკუნის ქართული წიგნის კინძვის პრაქტიკისთვის (კარანაძე, 2002). ხელნაწერის ყდისა და აკინძვის კვლევა დამატებით ინფორმაციას იძლევა ხელნაწერის დათარიღებისათვის.

ძველი ქართული ხელნაწერები მდიდარ და საინტერესო მასალას გვაძლევენ წიგნის კინძვის ტექნოლოგიის განვითარების ისტორიის თვალსაზრისითაც. ფრაგმენტულ ხელნაწერებზე შემორჩენილია თანაბრად დაშორებული 2, 3, 4 ან 5 რომბისებური ან ოვალური ასაკინძი ჭრილი. აკინძვა ძირითადად ხდებოდა „ჯაჭვისებური“ პრინციპით, რაც არ იყო მყარი და ინვევდა ხელნაწერის ბლოკის დაშლას. შესაძლებელია, ესეც გამხდარიყო ფრაგმენტული ხელნაწერების გაჩენის მიზეზი. XVI-XVII საუკუნიდან გვხვდება ფურცელთა ე.წ. თასმებზე აკინძვა, რაც უფრო მყარი ტექნოლოგიაა და ბლოკის მთლიანობის შენარჩუნებას უწყობდა ხელს. ფრაგმენტულ ხელნაწერზე შემორჩენილია სხვადასხვაგვარი ძაფის კვალი (H-1866ბ, XIV-XV სს. და სხვ.). გრაგნილ ფრაგმენტულ ხელნაწერებში დაცულია არაკალიგრაფიული ნუსხურით შესრულებული სულთა მატრიანე (H-2093ვ, XVI ს.), რომელშიც სხვადასხვა შინაარსის ტექსტების შემცველი კეფები უხეშად არის გადაბმული წითელი ძაფით.

შევისწავლეთ ეტრატზე შესრულებული ქართული ფრაგმენტული

⁶ საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის ფიზიკური მასალათმცოდნეობისა და მასალათა ტექნოლოგიების ინსტიტუტის ლაბორატორია.

ხელნაწერების მდგომარეობა. მათი უმრავლესობა დაზიანებულია სხვადასხვა მიზეზითა და ხარისხით, ზოგიერთ გვერდზე ტექსტი ძნელად ან საერთოდ არ იკითხება (Q-219, XIII-XIV სს.), აღენიშნება ასევე ნესტის, სანთლის პიგმენტური ლაქები.

რამდენიმე ფრაგმენტზე გვხვდება ადრეული რესტავრაციის კვალი - ძაფით გაკერილი და გამაგრებული ადგილები, რაც იმ დროს ფურცლის შეკეთება-გამაგრების ერთ-ერთი მეთოდი იყო, მოგვიანო პერიოდში კი მიკალენტი და ქალაღი გამოუყენებიათ (Q-189იგ, XVს. და სხვ.).

პრევენციული კონსერვაციისას გასათვალისწინებელი რეკომენდაციები გულისხმობს აუცილებლობის შემთხვევაში მექანიკური დაზიანებების გამაგრებას, მათ სწორად განთავსებასა და შესაბამისი პირობების შექმნას.

ფრაგმენტული ხელნაწერები დაჯგუფდა დაზიანებები ხარისხის მიხედვით.

1. ა) გვხვდება დაუზიანებელი ფრაგმენტული ხელნაწერები, ტექსტი ადვილად იკითხება, თუმცა ფურცლის უმნიშვნელო ნაწილია შემორჩენილი, ამიტომ შეუძლებელია ტექსტის შინაარსის აღდგენა (H-2093ზ, XVI ს.).
ბ) ბასრი საგნით ჩამოჭრილია ფრაგმენტების გვერდები, სავარაუდოდ, მომზადებული სხვა ხელნაწერის ყდის საცავ ფურცლად (A-1090ა, X ს., Q-218, XII-XIV სს.).

2. ა) ხელნაწერები, რომელთა ცალი მხარე მთლიანად გადარეცხილია;
ბ) ფურცლის ორივე მხარე სინესტისგან გადარეცხილია და შეუძლებელია ტექსტის გარჩევა: იკითხება მხოლოდ რამდენიმე ასო; გ) გვხვდება ყდიდან ამოღებული ფრაგმენტები, რომლებზეც შეიმჩნევა წებოს კვალი, შესაბამისად, მასზე ტექსტი არ იკითხება (H-2703, XVს., H-1885დ, XIს.); დ) ძირითადი ტექსტის გარჩევა შესაძლებელია, მაგრამ მელნის გაუფერულების გამო არ იკითხება სინგურით შესრულებული ადგილები (A-929ა, XV-XVI სს.).

3. შესწავლილ ფრაგმენტებზე გვხვდება მექანიკური, მღრღნელები-სა და მწერებისგან მიყენებული დაზიანებები (A-1287გ, XIV ს., სვან. 3383 (კ-39), XIV ს.).

ფრაგმენტული ხელნაწერების კვლევის მეთოდოლოგიის თავისებურებების საილუსტრაციოდ მოგვყავს რამდენიმე ნიმუში:

1. H-2093ე, სულთა მატთანე, XVI ს.

ეს ფრაგმენტი საინტერესო აღმოჩნდა მრავალი პარამეტრით. აღწერილობის მიხედვით, XVI საუკუნით დათარიღებული H-2093დ შედგებოდა ოთხი სხვადასხვა ფურცლისგან, თუმცა კვლევისას აღმოჩნდა, რომ ოთხივე ფურცელი არის სხვადასხვა ხელნაწერის ოთხი ფრაგმენტი. ხელნაწერი დაიყო ცალკე ერთეულებად (H-2093 დ, ე, ვ, ზ). H-2093ე წარმოადგენს პალიმფსესტურ გვერდს, ზედა ფენა არის XVI საუკუნით დათარიღებული საერო შინაარსის თხზულება, სულთა მატთანე, ხელნაწერის ქვედა შრე კი - ორ სვეტად დაწერილი ლუკას სახარება 23, 48-52. ფრაგმენტის სტრუქტურა შემდეგნაირია: ფურცლის ზომა 22,5X12,5; r -არშიებზე დაშორება

ტექსტამდე: ყუიდან 2,5 სმ, კიდიდან-3,5; ზედა არშია-0,7 სმ, ქვედა - 1,5 სმ; სვეტი - 17,5x7,5; v -არშიებზე დაშორება ტექსტამდე: ყუიდან 5 სმ, კიდიდან- ჩამოჭრილია; ზედა არშია-2 სმ, ქვედა-4,5 სმ; სვეტი-5x16; სვეტებს შორის დაშორება 1,5 სმ; სტრიქონთა რაოდენობა -24; საზედაო ასოები ტექსტის მელნით; მელანი - ყავისფერი; შეიმჩნევა დაკანონვის ხაზები; ეტრატის ფურცელი - მუქი ფერის; სისქე - 003 მმ; ფორმატი - არასრული, არაკონსერვირებული.

r-ზე ქვედა ფენა ძლიერ გადარეცხილია, ძნელად გაირჩევა რამდენიმე ასოს კონტური თავისუფალ ადგილებში. ზედა შრე გამოყენებულია მხოლოდ r-ზე; v-ზე შემორჩენილი სახარების ტექსტი არ არის გადარეცხილი, მაგრამ ჩამოჭრილია სახარების მე-2-ე სვეტი, იკითხება მხოლოდ ასოების დასაწყისი. სახარების ქვედა ფენა ნაწერია კალიგრაფიული ნუსხურით მუქი ყავისფერი მელნით, ხელის მიხედვით შესაძლებელია დათარიღდეს XII-XIII საუკუნეებით. რთული დასადგენია ხელნაწერის ფრაგმენტებად ქცევის მიზეზი. ფრაგმენტზე ტექსტების განაწილება ორივე, ზედა და ქვედა, შრეზე სხვადასხვაგვარია. ხელნაწერი ფურცელი დაჭრილია სიგრძით, ვერტიკალურად, თავდაპირველი ფურცლის შუაში, ამიტომ ზედა შრე, სულთა მატთანე, ნაწერია სიგანით, ხოლო ქვედა შრე, სახარება, ნაწერია სიგრძით. ამრიგად, შეიძლება ვივარაუდოთ, რომ პალიმფსესტური ფურცელი წარმოადგენს ხმარებიდან გამოსული (დაშლილი, დაზიანებული ან მიგრირებული) ძველი ხელნაწერის ფრაგმენტს. სავარაუდოდ, დაკარგული უნდა ყოფილიყო სრული კოდექსი, ამიტომ გამოიყენეს სხვა ტექსტისთვის, ხოლო მეორე გვერდი არ დასჭირდათ და არ გადაფხიკეს.

ფრაგმენტის ტექსტოლოგიურმა კვლევამ გვიჩვენა, რომ v-ზე შემორჩენილი სახარება ტექსტოლოგიური და მუხლობრივი წყობით გიორგი მთაწმინდლის რედაქციის თანხვედრილია. გიორგი მთაწმინდლისეულ რედაქციის ხელნაწერებსა და ამ ფრაგმენტში ტექსტი ასე იკითხება:

„ლუკა 23,51. ესე არა თანაშერთულ იყო ზრახვასა მათსა...“ (Q-908, XII ს., 122v). იგივე მუხლი წყაროსთავის სახარებაში შემდეგნაირადაა გამოცემული: „ესე არა იყო ზრახვასა...“ (A-98, Xს. 164v), აქ „თანაშერთული“ გამოტოვებულია, ანალოგიური მონაკვეთი ბერძნულ რედაქციაში ამგვარადაა:

„ὁὗτος οὐκ ἦν συγκατατεθειμένος τῆ βουλῆ...“ συγκατατεθειμένος ნიშნავს თანხმობას, დასტურს;

„ლუკა 23,52. ესე მივიდა პილატესა და მოითხოვა გუამი იგი იესუესი“. ეს ტექსტი სიტყვასიტყვით მისდევს ფრაგმენტის იმავე მუხლს (A-98, Xს. 164v). მაგრამ, ძველი რედაქციის სახარებებში აღნიშნული მუხლი სხვაგვარად იკითხება: ადიშის სახარებაში _ „[ე]სე წარდგა წინაშე პილატესა...“, ხოლო H-1660, X ს. (ჯრუჭის სახარება 223v)⁷, A-1453, 973 წ. (პარხლის

⁷ H-1660, X ს ჯრუჭის სახარება - წინათონური, ე.წ. ოპიზური რედაქციის.

სახარება, 182v)⁸, A-98, X ს. (წყაროსთავის სახარება, 164v)⁹ მუხლი იწყება შემდეგნაირად: „ესე მოუჭდა...„ შესაბამისი მუხლი ბერძნულ რედაქცი-აში ასეა ფორმულირებული: „ὁὐτος προσελθὼν τῷ Πιλάτῳ ...“ ბერძნულად პროσελθὼν-Προσερχομαι ნიშნავს მისვლას. სწორედ ამ ფორმითაა დაცული 52-ე მუხლი ფრაგმენტში. ამ შედარებების გათვალისწინებით დარწმუნე-ბით შეიძლება ითქვას, რომ ფრაგმენტი გიორგი მთაწმინდელის რედაქ-ციისაა, ამას ადასტურებს მუხლობრივი დაყოფა და სხვაობებიც ჩამოთ-ვლილ ნუსხებთან. კერძოდ, A-98-ში 48 მუხლს მოსდებს 49 მუხლი, არ არის ცალკე მუხლად გამოყოფილი. ფიქსირდება მორფოლოგიური განსხვავე-ბა, მაგ. ჰხედვიდეს A98 164v, A-1453 182v (49 მუხლი), H-2093ე ხედვი-დეს (ხედვიდეს მას). არის სტილისტური განსხვავებაც - „51. და იყო კაცი იგი (H-2093ე), კაცი გამოტოვებულია H-1660, X ს. 223v; A-98, X ს. 164v; A-1453, 973 წ. 182v.

ლუკას სახარება 23, 48-52

ქართული	ბერძნული
1v	
48. იხილეს ხილვაჲ ესე და საქმენი ესე, იცემდეს მკერდსა მათსა და წარვიდოდეს.	Λουκ. 23,48a καὶ πάντες οἱ συμπαραγενόμενοι ὄχλοι ἐπὶ τὴν θεωρίαν ταύτην, θεωροῦντες τὰ γενόμενα, τύπτοντες ἑαυτῶν τὰ στήθη ὑπέστρεφον.
49. და დგეს ყოველნი მეცნიერნი მისნი შორით და დედანი, რომელნი შეუდგეს მას გალილეათ, ხედვიდეს მას	Λουκ. 23,49 εἰστήκεισαν δὲ πάντες οἱ γωαστοὶ αὐτοῦ ἀπὸ μακρόθεν, καὶ γυναῖκες αἱ συνακολουθήσασαι αὐτῷ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, ὀρῶσαι ταῦτα.
50. და აჰა ესერა კაცი, სახელით იოსებ, მზრახვალი, იყო კაცის სახიერი და მართალი.	Λουκ. 23,50 Καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ὀνόματι Ἰωσήφ, βουλευτῆς ὑπάρχων καὶ ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ δίκαιος - Λουκ.
51. ესე არა თანამერთულ იყო ზრახვასა მათსა და საქმესა. იყო კაცი იგი არიმათიათ, ქალაქისაგან ჰჳერიოთაჲსა, რომელი იგიცა მოელოდა სასუფეველსა ღმრთისასა.	Λουκ. 23,51 οὐτος οὐκ ἦν συγκαταθεμιμένος τῇ βουλῇ καὶ τῇ πράξει αὐτῶν- ἀπὸ Ἀριμαθαίας πόλεως τῶν Ἰουδαίων, ὃς προσεδέχετο καὶ αὐτὸς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ,
52. ესე მივიდა პილატესა და მოითხოვა გუამი იგი იესუსი ...	Λουκ. 23,52 οὐτος προσελθὼν τῷ Πιλάτῳ ἤτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ ...

⁸ A-1453, 973 წ. პარხლის სახარება - წინათონური, ე.წ. ოპიზური რედაქციის.

⁹ A-98, X ს. წყაროსთავის სახარება - წინათონური, ე.წ. ოპიზური რედაქციის.

ფრაგმენტის ზედა შრე, სულთა მატთანე, მცირე მოცულობის, 9 სტრიქონისგან შემდგარი ტექსტია, რომელშიც მოხსენიებული არიან ოჯახის წევრები, ვინმე შვერანი მეუღლითა და შვილებით, ასევე მისი ძმის ოჯახი. ტექსტის მიხედვით რთული დასადგენია, რომელ გეოგრაფიულ არეალს ეკუთვნის აღნიშნული ფრაგმენტი.

ფრაგმენტის ინტერდისციპლინური, ტექსტოლოგიური-კოდიკოლოგიური, კვლევის შედეგად ფრაგმენტული ხელნაწერი გამოეყო H-2093დ და მიენიჭა „H-2093ე“.

2. ფრაგმენტულ ხელნაწერებზე მუშაობამ გამოკვეთა ერთი დეტალი, აღწერილობებში ხშირად რაობა არასწორადაა მითითებული. მაგალითად მოგვყავს Fr-294.

აღნიშნული ფრაგმენტი განსაკუთრებით საინტერესო აღმოჩნდა კვლევის თვალსაზრისით. კ. კეკელიძის სახელობის საქართველოს ხელნაწერთა ეროვნული ცენტრის ფრაგმენტების კატალოგში აღნიშნული ფრაგმენტის შენიშვნებში მითითებულია, რომ ფრაგმენტი შემონირულია დ. მეგრელაძის მიერ¹⁰, საქალაქის დამცავ ფურცელზე კი მითითებულია, რომ ის ილია აბულაძეს 1962 წლის აგვისტოში სოფ. არგვეთში გადასცეს. ილ. აბულაძემ ხელის მიხედვით ფრაგმენტი XV საუკუნით დაათარიდა. მისი მოსაზრებით, ფრაგმენტი ოთხთავის ტექსტის შემცველი უნდა ყოფილიყო, თუმცა მიმდინარე ტექსტოლოგიური კვლევისას აღმოჩნდა, რომ ფრაგმენტი წარმოადგენს არა სახარებას, არამედ ფსალმუნს, კერძოდ, არის მე-14 კანონის, 104, 39-45 მუხლი და მე-15 კანონის, 105, 1-9 მუხლი.

ფრაგმენტის არქეოგრაფიული კვლევისას მივიღეთ შემდეგი სურათი: ტექსტი ნაწერია ყავისფერი მელნით, კალიგრაფიული ნუსხურით, ერთ სვეტად და იკითხება თავისუფლად. ფრაგმენტის ზომებია: სიგანე – 9,4, სიგრძე – 14,2; სიყვებს შორის მანძილი – 0,3 მმ.; ასოებს შორის მანძილი – 0,1 მმ.; ასოები სხვადასხვა ზომისაა – 0,2-0,3-0,4 მმ.

ფრაგმენტზე დაკანონვა შესრულებულია ფრთხილად და ფაქიზად, ამიტომ ეტრათი არ არის დაზიანებული, გაჭრილი. როგორც წესი, ხელნაწერებში დაკანონვა სრულდებოდა თანაბარი დაშორებით, თუმცა აღნიშნულ ფრაგმენტში ეს პარამეტრი დარღვეულია და სტრიქონებს შორის მანძილი სხვადასხვაა.

ფრაგმენტი დაზიანებულია: ფერი შეცვლილია, გაშავებული, შემოჭრილია გარშემო, ამის გამო ტექსტი ნაკლულია. ყუის მხარეს გამოკვეთილია რამდენიმე საზედაო ასო, რომლებიც ტექსტის მელნით არის შესრულებული უფრო მუქად. თითოეული მუხლი იწყება აბზაცით. r-ზე, ქვედა ნაწილში, მითითებულია მე-15 კანონის ნომერი ნუსხურით, ქარაგმის გამოყენებით. აღნიშნული ფრაგმენტის კვლევამ აჩვენა, თუ რა მნიშვნელობა აქვს ინტერდისციპლინურ მიდგომას, ხელნაწერის კომპლექსურ, სტრუქტურულ და ტექსტოლოგიურ ანალიზს (თავაძე, 2020).

10. შემონირულობის N 1231/1.

ფსალმუნი 104, მე-14 კანონის 39-45 მუხლი
 ფსალმუნი 105 მე-15 კანონის 1-9 მუხლი.

ქართული	ბერძნული
<p>39. 1 რ: [განჰმარტა ღრუბელი სა] გრილა [დ მათდა და ცეცხლი მნათო] ბედ მათდა ღამე.</p>	<p>Ψαλ. 104,39 διεπέτασε νεφέλην εἰς σκέπην αὐτοῖς καὶ πῦρ τοῦ φωτίσαι αὐτοῖς τὴν νύκτα.</p>
<p>40. [ითხო]ვეს, და მოჭდა მწყერ-მარ[ხილი, და პ]ურითა ზეცისაჲთა განაძღნაჲ იგ[ინი];</p>	<p>Ψαλ. 104,40 ἤτησαν, καὶ ἦλθεν ὄρτυγομήτρα, καὶ ἄρτον οὐρανοῦ ἐνέπλησεν αὐτούς·</p>
<p>41. სცა] კლდესა, და გამოეცნეს წყალნი, [და] ვიდოდეს ურწყულსა მდინარე[ნი.</p>	<p>Ψαλ. 104,41 διέρρηξε πέτραν, καὶ ἐρέβησαν ὕδατα, ἐπορεύθησαν ἐν ἀνδρῶν ποταμοί.</p>
<p>42. რამეთუ მო]იჭენა სიტყვსა წმი-დისა თვისსა, [რომელ] ჰყო აბრაჰა-მის მიმართ მონისა თვისსა.</p>	<p>Ψαλ. 104,42 ὅτι ἐμνήσθη τοῦ λόγου τοῦ ἁγίου αὐτοῦ τοῦ πρὸς Ἀβραάμ τὸν δοῦλον αὐτοῦ</p>
<p>43. [და გა]მოიყვანა ერი თვისი სი-ხარულით [და] რჩეულნი მისნი შუჭბით.</p>	<p>Ψαλ. 104,43 καὶ ἐξήγαγε τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐν ἀγαλλιάσει καὶ τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ ἐν εὐφροσύνῃ.</p>
<p>44. [და] მისცა მათ სოფლები წარ-მართთაჲ, და ნაშრომი ერთა და-იმკვდრეს,</p>	<p>Ψαλ. 104,44 καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς χώρας ἐθνῶν, καὶ πόλους λαῶν κατεκληρονόμησεν,</p>
<p>45. [რაითა და]იცვნენ სამართალნი მისნი [და] შჯუული მისი მოიძიონ.</p>	<p>Ψαლ. 104,45 ὅπως ἂν φυλάξωσι τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, καὶ τὸν νόμον αὐτοῦ ἐκζητήσωσιν.</p>
<p>[1. აუ]ვარებდით უფალსა, რამეთუ ტკბილ არ[ს, რამეთუ] უკუნისამდე [არს წყალო]ბდ მისი. [2. ვინ-მე იტყო-დეს ძლიერებათა უფლისათა, სასმე-ნელ-ჰყვენეს ყოველნი ქებულებანი მისნი? 3. ნეტარ არიან, რომელთა დაიცვან სამართალი და ჰყონ სიმარ-თლე ყოველსა ჟამსა. 4.]</p>	<p>Ψαლ. 105,1 Εξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ, ὅτι χρηστός, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. Ψαლ. 105,2 τίς λαλήσει τὰς δυναστείας τοῦ Κυρίου, ἀκουστάς ποιήσει πάσας τὰς αἰνέσεις αὐτοῦ;</p>

<p>1v:[მ]ომივსენენ ჩუენ, უფალო, სათ- ნოებ[ითა] ერ[ისა] შენისაითა და მ] ომვედენ ჩუენ მაცხოვარებითა [შე- ნითა.</p> <p>5. რაითა] ვიხილოთ ჩუენ სიტკბობეზ რჩე[ულთა] შენთაი და] ვიხარებდეთ ჩუენ სიხარულითა [ნათე]სავისა შე- ნისაითა, [რაით] ვიქებოდით ჩუენ სამკვდრებელთა [შენთა თანა.]</p> <p>6. ვცოდეთ მამათა ჩუენთა თანა, უშ- ჯულ[ო] ვიქმენით და გეცრუვენით [შენ].</p> <p>7. მამათა ჩუენთა ეგვპტეს შინა არა [გული]ს ვმ-ყვენეს საკვრველებანი შენნი, არცა მოივსენნეს მრავალნი წყალობანი [შენნი და] განგამნარეს წიაღსლვასა [ზღვსა] მის მენამული- სასა.</p> <p>8. და ივსნა იგინი სახელისა მისი- სათ[ვს, რაითამცა] გულისვმა-ყვეს ძლიერება [მისი];</p> <p>9. და შეჰ]რისვნა [ზღუასა] მენამულ- სა.</p>	<p>Ψαλ. 105,3 μακάριοι οὶ φυλάσσοντες κρίσιν καὶ ποιῶντες δικαιοσύνην ἐν παντὶ καιρῷ.</p> <p>Ψαλ. 105,4 μνήσθητι ἡμῶν, Κύριε, ἐν τῇ εὐδοκίᾳ τοῦ λαοῦ σου, ἐπίσκεψαι ἡμᾶς ἐν τῷ σωτηρίᾳ σου</p> <p>Ψαλ. 105,5 τοῦ ἰδεῖν ἐν τῇ χρηστότητι τῶν ἐκλεκτῶν σου, τοῦ εὐφρανθῆναι ἐν τῇ εὐφροσύνῃ τοῦ ἔθνους σου, τοῦ ἐπαυεῖσθαι μετὰ τῆς κληρονομίας σου.</p> <p>Ψαλ. 105,6 ἡμάρτομεν μετὰ τῶν πατέρων ἡμῶν, ἠνομήσαμεν, ἠδικήσαμεν.</p> <p>Ψαλ. 105,7 οἱ πατέρες ἡμῶν ἐν Αἰγύπτῳ οὐ συνῆκαν τὰ θαυμάσιά σου καὶ οὐκ ἐμνήσθησαν τοῦ πλήθους τοῦ ἑλέους σου καὶ παρεπίκραναν ἀναβείοντες ἐν τῇ ἐρσθρᾷ θαλάσῃ.</p> <p>Ψαλ. 105,8 καὶ ἔσωσεν αὐτοὺς ἕνεκεν τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ τοῦ γωαρίσαι τὴν δυναστείαν αὐτοῦ·</p> <p>Ψαλ. 105,9 καὶ ἐπέτιμησε τῇ ἐρσθρᾷ θαλάσῃ,</p>
--	--

3. X საუკუნით დათარიღებული ფრაგმენტი Q 213 (X ს.) ერთ-ერთი საინტერესო ერთეულია როგორც რედაქციული თვალსაზრისით, ასევე ტექსტოლოგიური, პალეოგრაფიული, ლინგვისტური თავისებურებითა და საწერი მასალის სტრუქტურით.

ეს ერთეული სხვა მრავალ ფრაგმენტთან -Q-209 (X ს.), Q-210 (X ს.), Q-212 (X ს.) და ა.შ.- ერთად აღმოჩნდა მხითარისტ კალატოზიშვილის სა-არქივო მასალაში, რომელიც შექმნილია მისი მემკვიდრეებისგან.

ფრაგმენტის სტრუქტურა შემდეგნაირია: ტექსტი და საზედაო ასოები ნაწერია ასომთავრულით, ყავისფერი მელნით; შეიმჩნევა ჰორიზონტალუ-

რი და ვერტიკალური დაკანონების სახეები; ფურცელთა რაოდენობა- 2, ნაწერი ერთ სვეტად, ორივე ფურცელზე შემორჩენილია ასაკინძად მონიშნული ოთხი რომბისებური ჭრილი; ფურცლების ფორმატი არასრული და არაკონსერვირებულია; ორივე ფურცლის ზომა და სტრიქონთა რაოდენობა დაზიანების გამო განსხვავებულია: I ფურცელი: სტრიქონი 12; ზომა 14,2x11,5 არშიებზე დაშორება ტექსტამდე: ზედა-0,7სმ; ქვედა და ყუის მხარე ჩამოჭრილია, მარჯვენა მინდორი--3,0სმ; სვეტის სიმაღლე-13სმ.

II ფურცელი: სტრიქონი - 11; ზომა 13,5x11,7 არშიებზე დაშორება ტექსტამდე: ზედა-1,4სმ. ქვედა - ჩამოჭრილია; ყუიდან--1,5 სმ; მარჯვენა მინდორი--1,7სმ; სვეტის სიმაღლე-11,3სმ; ეტრათი მუქი ფერის; სისქე -0,4.

რედაქციული თვალსაზრისით საინტერესოა Q-213-ში დაცულია მარკოზის სახარების 14,72; 15, 1-15 მუხლები. 14 თავის 72-ე მუხლიდან შემორჩენილია მხოლოდ ბოლო ფრაზა: „... და იწყო ტირილად“. ფრაგმენტში დაცული ტექსტი შედარდა ქართულ მწერლობაში დაცულ ყველა რედაქციას. აღნიშნული ტექსტი განსხვავდება ყველა მათგანისგან. ამიტომ დანარჩენი საკვლევი ერთეულებისგან განსხვავებით ცხრილში მთლიანად მოგვყავს აღნიშნული ტექსტი და მის პარალელურად შესაბამისი მონაკვეთები გიორგი მთაწმინდლის თარგმანიდან და ბერძნული ტექსტიდან, რომელიც ცხადყოფს ხელნაწერის ტექსტოლოგიურ სახესხვაობას. მოვიყვანთ რამდენიმე მაგალითს: მე-15 თავი იწყება - „და მუნ თქუეს-ვე ხვალისაგან ძრახვა-ყვეს მღდელთმოძღუართა...“ ეს მუხლი ყველა დასახელებულ ხელნაწერში შემდეგნაირადაა გადმოცემული - „და მეყსეულად განთიად ზრახვა-ყვეს (Q-908, 72v, XIII. გელათის სახარება, A-98, 58r, XI. წყაროსთავი და სხვ.), აღნიშნული მონაკვეთი ბერძნულ ნუსხაში კი შემდეგნაირადაა „Καὶ εὐθὺς ἔπι τὸ πρῶν“ σμβισῆλιον ποιήσαντες οἱ ἀρχιερεῖς...“. τὸ πρῶν“ - ნიშნავს „დილით ადრე, გამთენიისას“ და არა ხვალინდელ ანუ მომდევნო დღეს, როგორც აღნიშნულ ფრაგმენტშია მოცემული.

საინტერესოა ფრაგმენტში დაცული მარკოზის სახარების დანარჩენი მუხლები, რომელებიც განსხვავდება ქართულ წერილობით წყაროებში დაცული ყველა ნუსხისგან, არა მარტო ტერმინოლოგიურად და ცალკეული სიტყვებით, არამედ მთელი წინადადებით: „4. და იგი არა სმიოდა სახე მერმე ეტყოდა მას: არა სმიოდენსა ესე იტყოიან (Q-213)- 4. ხოლო პილატე კუალად ჰკითხა მას და ჰრქუა: არარას მიუგება? აჰა, რაოდენსა შეგნამებენ შენ! (Q-908, A-98) 15,4 ὁ δὲ Πιλάτος πάλιν ἐπηρώτα αὐτὸν λέγων· οὐκ ἀποκρίνη οὐδὲν; Ἰδε πόσα σοι καταμαρτυροῦσιν. ამგვარია ფრაგმენტის სრული ტექსტოლოგიური სურათი.

საინტერესოა ფრაგმენტში დაცული სახარების ენობრივი თავისებურებები. ზოგჯერ „უ“-ს ნაცვლად გამოიყენება „ო“ „14. ...რაჲ ეგოდენ ძუირი ოქმნიეს და ეგენი ოჯმობდეს, ჯუარს აცუ ეგე“.

თავისებურია ტექსტის განაწილება გვერდებზე. როგორც აღვნიშნეთ,

შემორჩენილი ფრაგმენტი იწყება მარკოზის სახარების მე-14 თავის 72-ე მუხლის ბოლო ფრაზით და გრძელდება მე-15 თავის 1-ლი მუხლით. აღნიშნული ტექსტი შემორჩენილია ფრაგმენტის 2v-ზე, ამ გვერდის r-ზე დატანებულია ამავე სახარების 15 თავის მე-13 და მე-15 მუხლები, ხოლო შემორჩენილი მე-2 ფურცლის r-ზე მარკოზის სახარების 15 თავი 4-6 მუხლი, აკლია მე-7-8 მუხლები, ხოლო v-ზე მე-9-11 მუხლი, აკლია მე-12 მუხლი. შემორჩენილი ფრაგმენტი ნაწერია ერთი ხელით, ასომთავრულით შუაში გაკეცილ ფურცლებზე. საინტერესოა, როგორ გაანაწილეს r-სა და v-ზე ტექსტი იმგვარად, რომ სახარების თანამიმდევრობის დადგენა საკმაოდ რთულია, რადგანაც შემორჩენილი ფრაგმენტის დასაწყისი, 14 თავის 72 მუხლი და 15 თავის 1 მუხლი, 2v გვერდზეა, რომლის წინა გვერდზე, ანუ 2r-ზე - 15 თავის 13-15 მუხლებია. ფრაგმენტზე შემორჩენილი აკინძვის ჭრილები და მიკროსკოპული დათვალიერებისას აღმოჩენილი ბენვის მიმართულების კვალი საშუალებას გვაძლევს, შეუცდომლად განვსაზღვროთ ფურცლის r და v გვერდები.

საზგასანძელია, რომ 1r-v ტექსტი ნაწერია ჩარჩოს გარეშე და სცდება ასაკინძ ჭრილებს. ტექსტის არათანაბარი განაწილებით ფურცლებზე და დაუგეგმავად შესრულებული ნაწერით შეიძლება ვივარაუდოთ, რომ ეს იყო კალიგრაფის სავარჯიშო ფურცელი და არა რომელიმე ხელნაწერის ნაწილი.

მარკოზი 14,72; 15, 1-15

ქართული Q-213	გიორგი მთაწმინდლის რედაქცია	ბერძნული
2v მუხლი1 14.72 და იწყო ტირილად	14.72 და იწყო ტირილად	Μαρκ.14,72 καὶ ἐπιβᾶλὼν ἕκλαιε.
15.1 და მუნ თქუეს-ვე ხვალისაგან ძრახვა-ყვეს მღდელთ-მოძღუართა მათ მოხუცებულთა თანა და მნიგნობართა და ყოველმან კრებულსა. და შეკრეს იესუ, წარიყვანეს და მისცეს	15.1 და მეყსეულად განთიად ზრახვა-ყვეს მღდელთმოძღუართა მათ მოხუცებულთა თანა და მნიგნობართა და ყოველმან კრებულმან. და შეკრეს იესუ და წარიყვანეს და მისცეს იგი პილატეს.	Μαρκ. 15,1 Καὶ εὐθὺς ἐπὶ τὸ πρῶν σὺμβούλιον ποιήσαντες οἱ ἀρχιερεῖς μετὰ τῶν πρεσβυτέρων καὶ γραμματέων καὶ ὄλον τὸ συνδριον, δῆσαντες τὸν Ἰησοῦν ἀπήνεγκαν καὶ παρέδωκαν τῷ Πιλάτῳ.
1r 4.და იგი არა სმიოდა სახე მერმე ეტყოდა მას: არა სმიოდენსა ესე იტყოდიან:	4.ხოლო პილატე კუალად ჰკითხა მას და ჰრქუა: არარას მიუგება? აჰა, რაოდენსა შეგწამებენ შენ!	Μαρκ. 15,4 ὁ δὲ Πιλάτος πάλιν ἐπηρώτα αὐτὸν λέγων· οὐκ ἀποκρίνη οὐδέν; ἴδε πόσα σου καταμαρτυροῦσιν.

<p>5. შენ ... არაა მიუგო და საკურველებამდე ...ტესა.</p>	<p>5.ხოლო იესუ არარაა მიუგო, ვიდრემდის უკვრდაცა პილატეს.</p>	<p>Μαρκ. 15,5 ὁ δὲ Ἰησοῦς οὐκέτι οὐδὲν ἀπεκρίθη, ὥστε θαυμάζειν τὸν Πιλάτων.</p>
<p>6. ხოლო დღესასწაულად მიოტევეს ერთი პყრობილიცა [მი] თხოიან</p>	<p>6.და რაა დღესასწაულსა მიუტევის მათ ერთი პყრობილი, რომელიცა გამოითხოიან.</p>	<p>Μαρκ. 15,6 Κατὰ δὲ ἑορτὴν ἀπέλυσεν αὐτοῖς ἕνα δέσμιον, ὃνπερ ἤτοῦντο.</p>
<p>1v 9.ვითარცა ყვეს მამამ... მიმართ, პილატე მიუგო და ჰრქუა მას: გნებავს, მიგიტეო ... წინ მეოფეე ჰორიათაა.</p>	<p>9 ხოლო პილატე მიუგო და ჰრქუა მათ: გნებავსა, რაათა მიგიტეო თქუენ მეუფეე ჰორიათაა?</p>	<p>Μαρκ. 15,9 ὁ δὲ Πιλάτος ἀπεκρίθη αὐτοῖς λέγων· θέλετε ἀπολύσω ὑμῖν τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων;</p>
<p>10.ონყოდა, რამეთუ შურით მიეცა მღდელთ-მთავართა.</p>	<p>10.რამეთუ იცოდა, ვითარმედ შურითა მისცეს იგი მღდელთ-მოდღუართა მათ.</p>	<p>Μαρκ. 15,10 ἐγίνωσκε γὰρ ὅτι διὰ φθόνον παραδεδώκεισαν αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς...</p>
<p>11.ხოლო მღდელთ-მთავართა, რომელთა მათ აღძრეს ერი იგი, რაათა ბარაბა მიუტეოს მათ.</p>	<p>11.ხოლო მღდელთ-მოდღუართა მათ აღძრეს ერი იგი, რაათა ბარაბა მიუტეოს მათ.</p>	<p>Μαρκ. 15,11 οἱ δὲ ἀρχιερεῖς ἀνέσεισαν τὸν ὄχλον ἵνα μᾶλλον τὸν Βαραββᾶν ἀπολύσῃ αὐτοῖς...</p>
<p>2r 13 .ხ[ოლო] იყვნეს მღვდელთ-მოდღუართაგან და იტყოდეს: ჯუარს-აცუ ეგე და</p>	<p>13.ხოლო მათ კუალად ლალატ-ყვეს და ჰრქუეს: ჯუარს-აცუ ეგე.</p>	<p>Μαρκ. 15,13 οἱ δὲ πάλιν ἔκραξαν· σταύρωσον αὐτόν...</p>
<p>14. პილატე ეტყოდა მათ: რაა ეგოდენ ძური იოქმნიეს და ეგენი ოჯმობდეს, ჯუარს-აცუ ეგე.</p>	<p>14 ხოლო პილატე ეტყოდა მათ: რაა ბოროტი უქმნიეს? და იგინი უმეტესად ლალადებდეს და იტყოდეს: ჯუარს-აცუ ეგე.</p>	<p>Μαρκ. 15,14 ὁ δὲ Πιλάτος ἔλεγεν αὐτοῖς· τί γὰρ ἐποίησε κακόν; οἱ δὲ περισσοτέρως ἔκραξαν· σταύρωσον αὐτόν...</p>
<p>15. ხოლო პილატე იზრახა.</p>	<p>15 ხოლო პილატეს უნდა ერისა მის მომადლება,</p>	<p>Μαρκ. 15,15 ὁ δὲ Πιλάτος βουλόμενος τῷ ὄχλῳ τὸ ἱκανὸν ποιῆσαι ...</p>

4. საინტერესოა გრაგნილზე შესრულებული ფრაგმენტული ხელნაწერის კვლევის თავისებურება. არის შემთხვევები, როცა აღწერილობაში კეფების ნაცვლად მითითებულია ფურცელი, ანუ ხელნაწერის სტრუქტურა (კოდექსი, გრაგნილი) შეცდომითაა განსაზღვრული.

H-2093ვ, სულთა მატიანე, XVI ს. შედგება სამი ერთმანეთზე გადაკერებული კეფისგან, თუმცა აღწერილობაში მითითებულია, როგორც ერთი ფურცელი. ფრაგმენტული ხელნაწერი საინტერესოა სტრუქტურის თვალსაზრისითაც.

ფრაგმენტის სამი ნაწილი, კეფი, გადაკერილია წითელი ძაფებით. ზედა და ქვედა მხარეს შეიმჩნევა სხვა კეფებთან გადაბმის ნახვრეტები, რაც იმაზე მიუთითებს, რომ შემორჩენილი ნაწილი წარმოადგენს ვრცელი ტექსტის ფრაგმენტს. საწერი მასალა, ეტრატი, ასიმეტრიულია, ზედა და ქვედა ნაწილი ჩამოჭრილია. ეტრატი მუქი ფერისაა, 002 მმ სისქის, არაკონსერვირებული, არასრული ფორმატის. არქეოგრაფიული პარამეტრებით განისაზღვრა ფურცლის სავარაუდო ზომა - 17×16 სმ; კეფების ზომები სხვადასხვაა: I კეფი - 4,7×16,6; II კეფი - 4,4×16,5; III კეფი - 6,9×17. გრაგნილის r-სა და v-ზე შემორჩენილია სხვადასხვა ტექსტი, ამიტომ განსხვავებულია კეფებზე ტექსტების განაწილება და მათი კოდიკოლოგიური სურათი. r-ზე არშიების ზომა ერთნაირია: ყუიდან - 1სმ., კიდიდან - 0,5სმ; სვეტი - 16×13; სტრიქონთა რაოდენობა - 17, კეფების მიხედვით: I-5, II-5, III-7; r-ზე ტექსტი ნაწერია ერთ სვეტად, არაკალიგრაფიული ნუსხურით, ყავისფერი მელნით, ასიმეტრიულად. არ შეიმჩნევა დაკანონვის ხაზები.

r-ზე შემორჩენილია საერო შინაარსის ტექსტი „მოსახსენებელი, სულთა მატიანე„. ტექსტი ნაკლულია, ნახევრად გადაშლილი პირველი და მეორე კეფი, შედარებით მარტივად იკითხება მესამე კეფი, სადაც შეინიშნება ძველი ტექსტის დაკანონვის ხაზები. სულთა მატიანე შეიცავს საქართველოს აღმოსავლეთ-მთიანეთის დიალექტისთვის დამახასიათებელ ფორმას: „ღმერთმან ... არს ... შასწირს„, ამიტომ ის, შესაძლოა, იყოს ამ კუთხეების ერთ-ერთი გვარის მოსახსენებელი:

v-ზე 1-ლი და მე-2 კეფი გადაშლილია, შეიმჩნევა რამდენიმე ასოს კონტური. მე-2 კეფის სამ სტრიქონზე განირჩევა რამდენიმე ასო: 1-ელ სტრიქონზე - ო, ჯ; მე-2-ეზე - ო, ა; მე-3-ეზე - მ. კეფებზე არ შეინიშნება დაკანონვის ხაზები. მე-3-ე კეფზე შემორჩენილია მათეს სახარების ფრაგმენტი (I სვეტი - მათე 12, 2-3; II სვეტი - მათე 12, 7-10). ტექსტი განაწილებულია ორ სვეტზე. პირველი სვეტი ჩამოჭრილია. სვეტებს შორის დაშორება - 2 სმ; სვეტის სიგანე - 6 სმ; სვეტზე სტრიქონთა რაოდენობა - 8; მელანი - ყავისფერი; კეფზე შეიმჩნევა მკვეთრად შესრულებული დაკანონვის ვერტიკალური და ჰორიზონტალური ხაზები; ტექსტი ოდნავ გადაშლილია, მაგრამ მარტივად იკითხება. ნაწერია კალიგრაფიული ნუსხურით. ოთხთავი უცვლელად მისდევს გიორგი მთაწმინდლის რედაქციას.

ფრაგმენტული ხელნაწერის არქეოგრაფიული, ტექსტოლოგიური, კო-

დიკოლოგიური და სტრუქტურული კვლევის საფუძველზე შეიძლება ვივარაუდოთ, რომ სამივე კეფი წარმოადგენს ხმარებიდან გამოსული სხვადასხვა ხელნაწერის ფრაგმენტს, რაზეც მიუთითებს მე-3-ე კეფის V-ზე შემორჩენილი სახარების ფრაგმენტი.

როგორც ზემოთ აღვნიშნეთ, H-2093დ ერთეული დაიყო ოთხ სხვადასხვა ერთეულად. კვლევის შედეგად დასახელებულ ერთეულს მიენიჭა შიფრი H-2093ვ.

<p>1 კეფი ღმერთმან გ...ა ლ... ევედრა ...ინ დ... რ... სახლისათვის სოფელსა შინა მოსული შინ ღმერთმან დ...ლს ... ღმერთმან მის შვილ შორის შედ... არს</p> <p>2 კეფი ღმერთმან არს შ..., ღმერთმან ოს ...რ ... შ...ს ერთგულს შინა ღმერთმან ... არს ... შასწირს ... რს სა... ლ ო... ცვრი და ვერძი დაკლეს ისხ ლ... ონარვლი შვილების</p> <p>3 კეფი დღეგრძელობ უძ გაბრიელ და ერ ანგელოზისა დიდის მამის, უფალო, შინა ღმერთმან სიბიზოს ბდერ ჯუარსა ღმერთმან საგმზ...ს ბიბუოს მხო... ღმერთს ბ...შის შ...ღ ღმერთმან ქადაგის, მის ... უნას შინა ღმერთმან"</p>	<p>პირველი სვეტი. დასაწყისი ჩამოჭრილია. „... შენნი იქმან, რომელი არა ჯერ-არს შაბათსა შინა საქმედ. ...ო თავადმან ჰრქუა მათ: არა აღმოგიკითხ ... რად-იგი ...ო დავით, ოდეს-იგი შეემშია და მის... (მეორე სვეტი) სხუერპლი, არამცა დასაჯენით უბრა ლონი. უფალ არს ძე კაცისაჲ შაბათისაცა. და წარმო ვიდა მიერ იესუ და მო ვიდა შესაკრებელ სა მათსა და იყო მუნ კაცი ერთი, რომელსა ჴელი ..."</p>
---	--

5. უნდა აღინიშნოს, რომ აღწერილობებში ზოგიერთ ფრაგმენტულ ერთეულზე მითითებული არ არის რაობა.

H-2431-ის აღწერილობაში რაობის ნაცვლად მითითებულია „ფრაგმენტი“, XI-XII სს. ფრაგმენტის ტექსტოლოგიურმა ანალიზმა აჩვენა, რომ ის არის უამისნირვა. შემორჩენილია 1 კეფი, კეფის ზომა 55×17,5; აშიებ-

ზე დაშორება ტექსტამდე: ყუიდან - 2სმ, კიდიდან-3სმ., ზედა არშია-1,4სმ, ქვედა-1,5სმ; სვეტი-11×48სმ. ნანერია ერთ სვეტად ნუსხურად, ყავისფერი მელნით, საზედაო ასოები - სინგურით. სტრიქონთა რაოდენობა - 71. დაკანონვის ხაზები არ შეიმჩნევა. სტრიქონებს შორის სიმეტრია დარღვეულია, არ გამოირჩევა კალიგრაფიული ხელით, ტექსტი შესრულებულია ნუსხური დამწერლობით. გრაგნილის ფორმატი არასრული, არაკონსერვირებულია, სისქე - 001-002 მმ.

ეტრატის ფურცელის მარცხენა კიდე მთელ სიგრძეზე დაზიანებულია, სავარაუდოდ, მღრღნელებისგან და ნაკლულია ტექსტთან ერთად. ეტრატის ზედაპირზე შეიმჩნევა ბზარები, სინესტის, ჭუჭყისა და ცხიმის ლაქები. კიდეები არათანაბარია. კეფის ზედა და ქვედა ნაწილში შეიმჩნევა სხვა კეფთან გადაბმის ნახვრეტები, რაც ადასტურებს, რომ ხელნაწერი უნდა წარმოადგენდეს გრაგნილის შუა ნაწილს. ზედა ნაწილში შემორჩენილია მონითალო ძაფის ფრაგმენტი. ხელნაწერი, სავარაუდოდ, შენახული იყო მოკეცილი, ფურცლისთვის და არა გრაგნილისთვის დამახასიათებელი დახვეული ფორმით. გადაკეცვის ადგილი მცირედ ჩახეულია, აღენიშნება მექანიკური დაზიანებები.

ეტრატის ზედაპირზე სხვადასხვა შეფერილობის ლაქების შედეგად მელნის მდგომარეობა და შეფერილობა სხვადასხვაა. ზოგიერთ ადგილას მელანი გალიავებულია და ტექსტის გარჩევა რთულია. ტექსტში რამდენიმე ადგილას ასოები გაცხოველებულია.

საინტერესოა ხელნაწერი ტექსტოლოგიური თვალსაზრისით. როგორც აღვნიშნეთ, იგი ძალიან დაზიანებულია, ტექსტი თითქმის გადამლილი და მისი ამოკითხვა რთული, მაგრამ მაინც შესაძლებელია გარკვეული ნაწილების ამოკითხვა. ტექსტის სტრუქტურა იძლევა საშუალებას, დავადგინოთ მისი რაობა, რადგან აღწერილობაში რაობა აღნიშნული არ არის და მითითებულია, როგორც ფრაგმენტი. ტექსტოლოგიურმა ანალიზმა გვიჩვენა, რომ ის არის ლიტურგიკული შინაარსის თხზულება - ჟამისწირვა. ქრისტიანულ ლიტურგიკაში ცნობილი იყო წირვის რამდენიმე წესი: იერუსალიმური ანუ მოციქულთა ჟამისწირვა; კონსტანტინოპოლური ანუ ბასილი დიდისა და იოანე ოქროპირის ჟამისწირვა და პირველშენიერი ანუ გრიგოლ დიალოლოსის ჟამისწირვა. ქართულ წერილობით წყაროებში შემორჩენილია იაკობის ჟამისწირვა (A-81, A-86, sin-53, ვატიკანის ბიბლიოთეკასა Vat. და გრაცის უნივერსიტეტში Graz.Geo. 2058/4), პეტრე მოციქულის ჟამისწირვა (A-81 (XVIII ს.), ვატიკანის ბიბლიოთეკაში), ასევე დაცულია ე.წ. კონსტანტინოპოლური იოანე ოქროპირისა და ბასილი დიდის ჟამისწირვები (შიფრები). ფრაგმენტი შედარდა დასახელებულ ლიტურგიკულ კრებულებს: პეტრე მოციქულის ჟამისწირვას (A-81, XVIII ს.), იაკობის (A-86, XII ს.), ბასილი დიდისა (H-531, ს.) (ქაჯაია, 1992) და იოანე ოქროპირის ჟამისწირვებს. ფრაგმენტის r-ზე შემორჩენილი ტექსტი ზოგან

გადაშლილია და ამოკითხვა შეუძლებელია, ზოგიერთ ადგილას ტექსტი გაცხოველებულია, მაგრამ ამგვარი მცირე მონაკვეთი ვერ იძლევა ტექსტოლოგიური ანალიზის საშუალებას. ფრაგმენტული ხელნაწერის V-ზე შემორჩენილი მონაკვეთი შედარებით კარგად იკითხება, სავარაუდოდ, უნდა იყოს „ლოცვაჲ მორწმუნეთაჲ“, რომელიც ენობრივი თავისებურების მიუხედავად, ავლენს გარკვეულ მსგავსებას იოანე ოქროპირის ჟამისწიწის შემცველ ტექსტებთან (H-512, H-513, ქუთაისის ისტორიულ მუზეუმში K-605, K-606), გრაცის უნივერსიტეტსა და ბერლინის სახელმწიფო ბიბლიოთეკაში დაცული ხელნაწერები¹¹). დასახელებული ხელნაწერები XV-XVI საუკუნეებით თარიღდება.

მართალია, H-2431 XIII-XIV საუკუნეებით თარიღდება, მაგრამ ხელნაწერი საწერი მასალის სტრუქტურითა და პალეოგრაფიული თვისებურებებით ახლოს დგას დასახელებულ გრაგნილ ხელნაწერებთან, ამიტომ, შესაძლოა, ისიც უფრო მოგვიანო პერიოდს, XVI-XVII საუკუნეებს, განეკუთვნებოდეს.

<p>H-2431</p>	<p>ბერლინის ბიბლიოთეკის ხელნაწერი</p>
<p>დიაკონ. მერმე და მერმე მშადაობით უფალი საა ...სა ამის ჳსნად ჩუენდა და ყოველთათჳს მინ ...ალად და მრავალგზის შენ გევედრებით და შენ შეგივრდებით, სახიერო, და კაცთმოყვაროო, რაჲთა მოხედვითა ვედრებათა ჩუენთა და განწმიდენ ჩუენი სულნი და ჳორცნი ყოვლისაგან შეგინებისა სულისა და ჳორცისაჲ და მომეც ჩუენ უბრალოდ დაუსჯელად წარდგომად წმიდისა შენსა საკურთხევლისაჲ და მომადლე ჩუენთა მლოველთაცა წარმატებაჲ ცხორებისა და სარწმუნუნოებისაჲ და გულისწმისყოფისა მოეც მათ ყოვლადვე შუათაჲ</p> <p>...თა ძუელითა მსახურთა შენტა უბრალო</p> <p>...ყსეულად მოღებად წმიდათა შენტასაჲ მო ...ლოთაჲ და ზეცისა სასუფეველსა ღირსყოფად.</p>	<p>დიაკონმან. მერმეცა. მღდელმან ლოცვაჲ მორწმუნეთაჲ: კულადცა და მრავალგზის შენ შეგივრდებით და შენ გევედრებით, სახიერო და კაცთმოყვარეო, ღმერთო, რაჲთა მოიხილო ვედრებასა ჩუენსა ზედა. განწმიდენ ჩუენნი სულნი და ჳორცნი ყოვლისაგან შეგინებისა ჳორცთაისა და სულისა და მომეც ჩუენ უბრალოდ და დაუსჯელად წარდგომად წინაშე წმიდასა შენსა საკურთხევლისა. მოანიჭე, ღმერთო, თანამლოცველთა ამათ ჩუენთა წარმატებული ცხორებაჲ და სარწმუნუნოებაჲ და გულისწმისყოფაჲ სულიერი და მოეც მათ ყოვლადვე შიშით</p> <p>და სიყუარულით მსახურებად შენდა, უბრალოდ და დაუსჯელად ზიარებად წმიდასა შენსა საიდუმლოსა და ზეცისა შენსა სასუფეველსა ღირსყოფად.</p>

¹¹ შეისწავლა და გამოსცა შ. გუგუშვილმა. <https://www.academia.edu/>. შედარებისთვის სწორედ ბერლინში დაცული ხელნაწერი გამოვიყენეთ.

<p>ამლბ. რაფთა ძლიერებათა შენთა მიერ დაცულნი ყოვლადვე შენდაა დიდებასა აღვავლენთ მამისა და ძისა და რომელმან ლოცვა მოდრეკითაჲ, ვიდრე რომელნი</p> <p>...ა ქერობინთასა ...გალობებოდეს ერისგა</p> <p>...რაჲინ არს ღირს თანაშეკრული ჯორ</p> <p>...ლთაჲ გულისთქმათაჲ და გემოთაჲ ნარ</p> <p>დგომად ანუ მიახლებაჲდ შინა მსახურებ</p> <p>ად შენდაჲ მეუფეო დიდებისაო.</p>	<p>ამალლებაჲ. რაფთა ძლიერებათა შენთა ყოვლადვე დაცულნი, შენდა დიდებასა შევსწირვიდეთ, მამისა და ძისა და წმიდისა სულისა. ერმან: ამენ. და იწყონ „რომელნი ქერაბინთა“. მღდელი მზავრ ამას ლოცვასა იტყოდის, ოდეს სინმიდე შემოყვანდეს: არაჲინ არს ღირს, რომელი შეკრულ არს ჯორციელთაგან გულისთქმათა და გემოთა. ნარდგომად გინა მიახლებაჲდ ანუ მსახურებაჲდ შენდა, მეუფეო დიდებისაო.</p>
--	---

გრაგნილი ხელნაწერი H-2431 არ არის ფუნდამენტურად შესწავლილი, იგი უცნობია სამეცნიერო წრეებისთვის. როგორც აღვნიშნეთ, ხელნაწერი დაზიანებულია, გადაშლილი, განსაკუთრებით recto, მაგრამ შემორჩენილი ფრაგმენტული ტექსტი არ მისდევს ჟამისწირვის არცერთ რედაქციას, ამიტომ დაზუსტებით რთული სათქმელია, რომელი ლიტურგიის ტექსტს შეიცავს ის.

5. არქეოგრაფიული აღწერილობებისა და საკონსერვაციო-სარესტავრაციო თვისებურებების გათვალისწინებით საინტერესო მაგალითია ფრაგმენტული გრაგნილი ხელნაწერი H-1852 (XV-XVI სს.) (აღწერილობა (H), 1950: 243).

ფრაგმენტი წარმოადგენს XVI საუკუნით დათარიღებული გრაგნილი ხელნაწერის ორი სხვადასხვა ზომის კეფს; ეტრავტი თავბოლონაკლულია, გრაგნილის ერთიანი ზომაა 69x17,5; I კეფი -29x17,5; II კეფი -40x17,8; ნაწერის ზომა - I 27x12; II -39x12; სტრიქონთა რაოდენობა - r - I კეფი-42; II კეფი -70; v - I კეფი - 40; II კეფი -68; არშიებზე დაშორება ტექსტამდე: ზედა არშია-1,5სმ, ქვედა-0,8სმ; მარჯვენა - 2,5სმ; მარცხენა 1,5-2,5 სმ; დამწერლობის ტიპი - ნუსხური; მელანი- ყავისფერი; დასაწყისები სინგურით; პაგინაცია - არ აქვს; სისქე -003; ფორმატი - არასრული; არაკონსერვირებული; ნაწერის მიმართულება გვერდზე (r-v) - ტექსტი r-დან v-ზე გადადის შებრუნებული თანამიმდევრობით. კეფები ერთმანეთთან გადაკერებულია ძაფით თანაბარი დაშორებით, ირიბად; ტექსტი ნაწერია ერთ სვეტად, ხელნაწერი მხატვრული გაფორმებით, ორნამენტული შემკულობებითა და მინიატურებით არ გამოირჩევა. მის შემკულობას წარმოადგენს სინგურით შესრულებული საზედაო ასოები. გრაგნილზე დაკანონვა შესრულებულია ფრთხილად და ფაქიზად, ამიტომ ეტრავტი დაკანონვის შედეგად არ არის დაზიანებული.

ხელნაწერის საერთო მდგომარეობა იყო სავალალო. გრაგნილის კე-

ფებზე შეიმჩნეოდა შემდეგი ტიპის დაზიანებები: ეტრატის მთელი ზედაპირი დაფარულია პიგმენტებით, სინესტისა და ჭუჭყის ლაქებით. პიგმენტების ადგილებში მელანი დაშლილი და გადარეცხილია. მუქი ფერის ლაქების ადგილებში ტექსტის გარჩევა შეუძლებელია, ზოგიერთ ადგილას მხოლოდ ცალკეული ასოები იკითხება, ზოგან შემორჩენილია მხოლოდ კონტური. ალაგ-ალაგ კი გაცხოველებულია შავი მელნით. ტექსტი რთულად წასაკითხია. გრაგნილი იყო სამ ნაწილად გადაკეცილი. 1 კეფი - ოვალურად შუაზე გახეული; ეტრატს აღენიშნებოდა მექანიკური დაზიანებები, მრავლობითი პატარ-პატარა ჩახევეები, ზედა მარჯვენა კიდის დიდი ნაწილი იყო ჩახეული და პატარა ნაწილით მიმაგრებული, შესაძლებელი იყო კეფს მოსცილებოდა; კიდზე ზოგიერთი ჩახეული ნაწილი იყო გადაკეცილი. ზედაპირზე შეიმჩნეოდა მრავლობითი ბზარი, რაც დროთა განმავლობაში გამოიწვევდა გახევას. ეტრატი იყო გამომშრალი, ეს ქმნიდა გადატეხის საშიშროებას; ნესტიან ადგილებში ეტრატის სტრუქტურა იყო დაშლილი. მეორე კეფის ბოლოში შემორჩენილი, თანაბრად დაშორებული ნახვრეტები, რაც უნდა იყოს მომდევნო კეფის გადაკერების კვალი.

აღწერილობის მიხედვით, გრაგნილის არქეოგრაფიული სურათი შემდეგნაირია: არ არის მითითებული კეფების რაოდენობა, მაგრამ ხელნაწერის საქალაქდეს ანერია „2 ფ.“ ეს კი ნიშნავს, რომ ფრაგმენტი შედგება არა კეფებისგან, არამედ ფურცლებისგან, რაც არასწორი ინფორმაციაა. აღწერილობის მიხედვით, ფრაგმენტი ბოლონაკლულია, ტექსტის ანალიზისა და სტრუქტურის შედეგად გაირკვა, რომ გრაგნილი წარმოადგენს ჟამისწირვის შუა ნაწილს.

ფრაგმენტის სავალალო მდგომარეობის გამო, გადანყდა გრაგნილის რესტავრაცია. დაიგეგმა საკონსერვაციო-სარესტავრაციო სამუშაოების მეთოდები და ეტაპები კონსოლიდირებულად კოდიკოლოგთან ერთად.

ვინაიდან ყოველი ხელნაწერის დაზიანების გამომწვევი მიზეზებიცა და ხარისხიც სხვადასხვანაირია, ნებისმიერი სტრუქტურის ხელნაწერი და ბეჭდური გამოცემა მოითხოვს მდგომარეობის საგანგებო, ინდივიდუალურ დიაგნოსტიკასა და საკონსერვაციო პროცესს. სასურველია ხელნაწერის დათვალიერება ულტრაიისფერი (UV) შუქით (თავაძე, 2016: 216-223).

რესტავრაციამდელი ვიზუალური დიაგნოსტიკის, მდგომარეობის აღწერისა და ფოტოფიქსირების შემდეგ გრაგნილს ჩაუტარდა პირველადი დამუშავება. პირველ რიგში, ეტრატის ტექსტის ნაწილი გაიწმინდა მშრალად, ხოლო არშიები და დაუნერევი ადგილები დამუშავდა სველი წესით.

ეტრატის დარბილებამდე შემოწმდა და ტესტირება ჩაუტარდა მელანს წყალში ხსნადობაზე, რათა თავიდან აგვეცილებინა მელნის შესაძლო დაზიანება დატენიანებისას. დატენიანებისა და დარბილების შემდეგ გრაგნილი გასწორდა. ზოგადად, დატენიანების ხანგრძლივობა დამოკიდებულია ეტრატის სტრუქტურაზე - სისქესა და სიმკვრივეზე. ეტრატი დარბილდა ენ. „სენდვიჩის მეთოდის“ გამოყენებით. კონსერვაცია-რესტავრაციის პროცესში, ბზარების ამოვსების დროს გავითვალისწინეთ ეტრატის სისქე. აღსანიშნავია, რომ წინა

საკონსერვაციო პერიოდში დაკვირვებამ დაგვარწმუნა, აღნიშნული ეტრატის-თვის სასურველი იყო მსუბუქი წნეხის გამოყენება. გადაწყდა, ამოვსებულ იქნა მხოლოდ ის ბზარები, რომლებიც ერთეულის სტაბილურობისთვის არის აუცილებელი, ხოლო ის ბზარები, რომლებიც არ დაარღვევენ გრაგნილის ფორმატის მთლიანობას, ხელშეუხებლად დარჩენილიყო. რესტავრაციისას გავითვალისწინეთ და შევაფასეთ თითოეული ბზარის დაზიანების ხარისხი, მდგომარეობა და ისიც, რამდენად გაუძლებდა მცირე ზომის ბზარები დამატებით წებოს, რამდენად სტაბილური იქნებოდა სიმძიმის მოხსნის შემდეგ და არ მივიღებდით რესტავრაციიდან მოკლე დროში დამატებით დაზიანებას ან დეფორმაციას. საბოლოოდ კონსერვაცია წარმატებით განხორციელდა (თავაძე, 2023: 32).

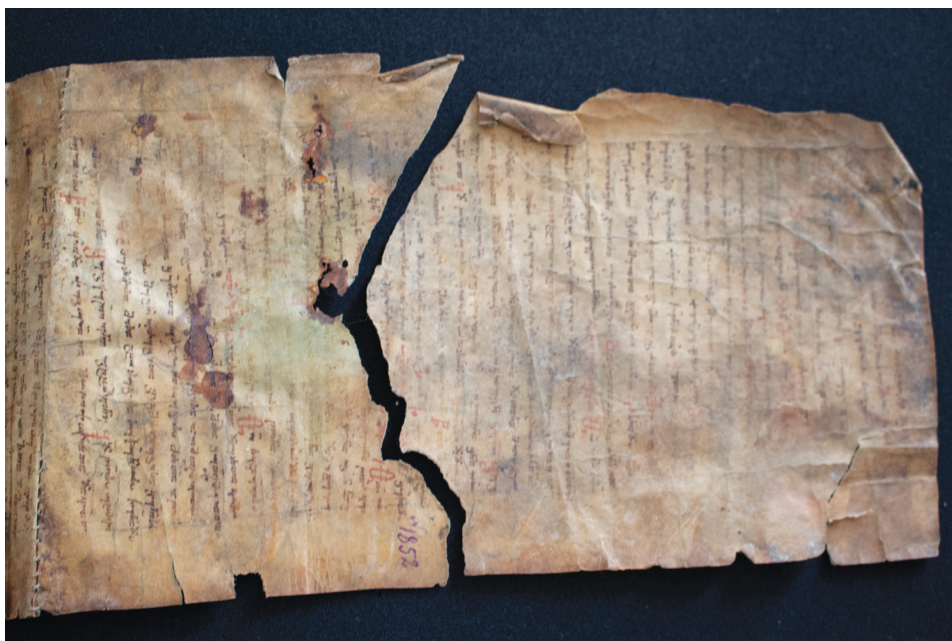
ამრიგად, ჩატარებულმა სამუშაომ ნათელყო, რომ ხელნაწერის შესწავლა, დიაგნოსტიკა ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი სფეროა და ის კომპლექსურ, ინტერდისციპლინურ სტრუქტურულ-კოდიკოლოგიურ კვლევას მოითხოვს.

საქართველო ადრექრისტიანული ქვეყანაა, სადაც პირველი საუკუნიდან ცხოვრობდნენ მისი მიმდევრები და, შესაბამისად, იქმნებოდა ქრისტიანული კულტურა. ფრაგმენტულ ხელნაწერებზე, მათ შორის, გრაგნილებზე, მუშაობამ გვიჩვენა, რომ ამგვარი ხელნაწერები, მცირე მოცულობის მიუხედავად, შეიცავს მდიდარ და საინტერესო ტექსტოლოგიურ მასალას, რომლის კვლევამ, გამოქვეყნებამ და სამეცნიერო მიმოქცევაში ჩართვამ, შესაძლოა, გამოავლინოს ჯერ კიდევ უცნობი ტექსტები და სხვადასხვა თხზულების რედაქციული სხვადასხვაობა.

ფრაგმენტულ ხელნაწერებზე კომპლექსურად მუშაობამ გამოავლინა აგრეთვე ერთეულები, რომელთა ძირითადი ტექსტის მიგნება შეუძლებელია. ეს შეეხება ან პალიმფსესტური ხელნაწერის ნაწილს, ან სპეციალურად დაშლილ და სხვა ხელნაწერის საცავ ფურცლად გამოყენებულ ფრაგმენტს, რომლის სრული კორპუსი დაკარგულია. ზოგიერთი ფრაგმენტული ხელნაწერის დაზიანების ხარისხის მიხედვით ირკვევა, რომ ის უნდა იყოს ძირითადი ტექსტიდან ამოვარდნილი. ამიტომ მისი სრული არქეოგრაფიული აღწერა, კოდიკოლოგიური შესწავლა, ტექსტოლოგიური ანალიზი და რედაქციულობის განსაზღვრა დაგეგმარება სრული კორპუსის მიგნებასა და ტექსტის აღდგენაში, რისი არაერთი შემთხვევა ფიქსირდება ხელნაწერთმცოდნეობაში (A-345, პავლე მოციქულის ეპისტოლენი X ს. შეუერთდა S-1138-ს.) ამ მხრივ ფრაგმენტების კომპლექსურ შესწავლას მაღალი კულტურული ღირებულება აქვს, რაც ფრაგმენტებზე მომუშავე მკვლევართა ერთ-ერთ მიზანს წარმოადგენს.

ფრაგმენტული ხელნაწერების ფუნდამენტური, მულტიდისციპლინური კვლევა უზრუნველყოფს აგრეთვე ფრაგმენტების პრევენციულ კონსერვაციასა და შესაბამისი პირობების განსაზღვრას, რაც კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის უმნიშვნელოვანეს ამოცანას წარმოადგენს.

რესტავრაციამდე რესტავრაციის შემდეგ

საძიებლები
ფონდების მიხედვით

N	A
1	A-257-ა, საწელიწდო საწინასწარმეტყველო, XI ს., 2 ფ., 24,5X17,5; ნუსხური
2	A-257გ, სვინაქსარი, XII-XIII სს., 3 ფ., 31x21,4; ნუსხური
3	A-257დ, ლექციონარი, X ს., 2 ფ., 31X23; ასომთავრული
4	A-257ე, საგალობელი, XIII-XIV სს., 2 ფ., 16,5X14; პალიმფსესტი, ნუსხური
5	A-371, იოანე ოქროპირი, იოანეს თავის თარგმანება, XI ს., 2 ფ., 29,2X23; ნუსხური
6	A-492ა, ჟამნი, X ს., 2 ფ., 24,3x18,2; ნუსხური
7	A-492ბ, ოთხთავი, XII-XIII სს., 2 ფ., 22,5X20; ნუსხური
8	A-492გ, სვინაქსარი, XVI ს., 2ფ., 22X14,2; ნუსხური
9	A-492დ, ოთხთავი, XIV ს., 2 ფ., 21X16; ნუსხური
10	A-492ე, იოანე ოქროპირი, იოანეს თავის თარგმანება, XI ს., 3 ფ., 31X22,5; ნუსხური
11	A-492ვ, იოანე ოქროპირი, მათეს თავის თარგმანება, XI-XII სს., 2 ფ., 32,5X23; ნუსხური
12	A-492ზ, სწავლანი, XI ს., 2 ფ., 23,2X17,3; ნუსხური
13	A-493გ, სადღესასწაულო, XII-XIII სს., 4 ფ., 25,5X19,5; ნუსხური
14	A-493დ, თვენი, XII ს., 1 ფ., 23X17,8; ნუსხური
15	A-494, სახარების საკითხავების საძიებელი, XII-XIII სს., 4 ფ., 22,5x19,5; ნუსხური
16	A-764, იოანე ოქროპირი, სახარების თარგმანება, XI ს., 1 ფ., 33X14,7; ნუსხური
17	A-765ა (1), იოანე ოქროპირი, სახარების თარგმანება, XI ს., 1 ფ., 33X15; ნუსხური
18	A-765ა (2), იოანე ოქროპირი, სახარების თარგმანება, XI ს., 1 ფ., 33X15; ნუსხური, XI ს., 1 ფ., 33X15; ნუსხური
19	A-765ა (3), იოანე ოქროპირი, სახარების თარგმანება, XI ს., 1 ფ., 33X15; ნუსხური, XI ს., 1 ფ., 33X15; ნუსხური
20	A-765ა (4), იოანე ოქროპირი, სახარების თარგმანება, XI ს., 1 ფ., 33X15; ნუსხური, XI ს., 1 ფ., 33X15; ნუსხური
21	A-765ა (5), იოანე ოქროპირი, სახარების თარგმანება, XI ს., 1 ფ., 33X15; ნუსხური, XI ს., 1 ფ., 33X15; ნუსხური
22	A-765ა (6), იოანე ოქროპირი, სახარების თარგმანება, XI ს., 1 ფ., 33X15; ნუსხური, XI ს., 1 ფ., 33X15; ნუსხური
23	A-765ბ, იოანე ოქროპირი, სახარების თარგმანება, XI ს., 1 ფ., 33X15; ნუსხური, XI ს., 5ფ., 29X24; ნუსხური
24	A-836ა, პარაკლიტონი, XI-XII სს., 1ფ., 25,6X17; ნუსხური
25	A-836ბ, შესხმა სტეფანესი, XI-XII სს., 1ფ., 28,3X17,6; პალიმფსესტი, ნუსხური

26	A-836გ, საკითხავები ძველი და ახალი აღთქმიდან, XI-XII სს., 3 ფ., 24,5X18,3; ნუსხური
27	A-836დ, ზატიკი, XI-XII სს., 1ფ., 25,3X19; ნუსხური
28	A-836ე, ქრისტეს შობის საგალობელი, XI-XII სს., 1ფ., 26,4X17,1; ნუსხური
29	A-836ვ, ტექსტი ძველი აღთქმიდან, XI-XII სს., 1ფ., 24,3X18,5; ნუსხური
30	A-836ზ, ტექსტი ძველი აღთქმიდან, XI-XII სს., 1ფ., 24,2X18,3; ნუსხური
31	A-923, მარხვანი, XII-XIII სს., 2ფ., 25,7X21,3; ნუსხური
32	A-929ა, თვეთა მეტყველება, XV-XVI სს., 2ფ., 17X12,3; ნუსხური
33	A-929ბ, საგალობელი, XV ს., 1ფ., 15,5X11; ნუსხური
34	A-1090ა, სახარება, X ს., 1 ფ., 8,4X17,6; ასომთავრული
35	A-1090ბ, სახარება, XIII ს., 1ფ., 19,7X20; ნუსხური
36	A-1090გ, საგალობელი, XIII ს., 4 ფ., 22,7X17,2; ნუსხური
37	A-1090დ, თეოფილაქტე ბულარელი, იოანეს სახარების თარგმანება, XI ს., 1 ფ., 27X20; ნუსხური
38	A-1119ბ, ბიბლიის ფრაგმენტი, X ს., 1 ფ., 12,5X17,6; ასომთავრული
39	A-1248, საქმე მოციქულთა, XI ს., 3 ფ., 20X12,8; ნუსხური
40	A-1287ა, სახარება, X-XI სს., 1ფ., 15x12; ასომთავრული
41	A-1287ბ, სახარება, XII-XIII სს., 3ფ., 18,5x25; ნუსხური
42	A-1287გ, საგალობლები; XIV ს., 1ფ., 25,5x15,3; ნუსხური
43	A-1287დ, მათეს სახარების თარგმანება, XI ს., 2ფ., 12X25,5; ნუსხური
44	A-1287ე, სახარება; XII-XIII სს., 1ფ., 19,5X17; ნუსხური
45	A-1423ა, საგალობელი, XI-XII სს., 2ფ., 15X13; ნუსხური
46	A-1529ა, ზატიკი, XV ს., 4 ფ., 19X15 ნუსხური
47	A-1538, ბიბლია, X ს., 1 ფ., 21,5x15; ასომთავრული
48	A-1608, პარაკლიტონი, XI ს., 2 ფ., 23,8X14,8; ნუსხური
49	A-1769, სწავლანი, X ს., 2 ფ., 16,2x13; ნუსხური

N	H
1	H-41, სანელინდო, XII-XIII სს., 4 ფ., 26X21,6; ნუსხური
2	H-146, ნაწყვეტი, XI-XII სს., 1 ფ., 20,8X12,2; ნუსხური
3	H-362, სახარება, XIII ს., 1 ფ., 24,3X19; ნუსხური
4	H-536, კონდაკი, XIV-XV სს., 2 ფ., 11,8x9,2; ნუსხური
5	H-536ა, კონდაკი, XIV-XV სს., 2 ფ., 11,7x9; ნუსხური
6	H-536ბ, ლოცვანი, XIV-XV სს., 2 ფ., 12,3x9,3; ნუსხური
7	H-1326, სახარება მათესი, X ს., 2 ფ., 23X18; ასომთავრული
8	H-1357, მარხვანი, XIV-XV სს., 2 ფ., 28X21; ნუსხური
9	H-1395, სახარება, პალიმფსესტი XIII-XIV სს., 3 ფ., 20X17; ნუსხური
10	H-1396, სახარება, XIII-XIV სს., 4 ფ., 21,7X18,4; ნუსხური

11	H-1409, იოანეს სახარება, XI-XII სს., 2 ფ., 14X14,6; ნუსხური
12	H-1410, სინანულის ლოცვა, XIV-XV სს., 1 ფ., 16,2X12; ნუსხური
13	H-1411, კონდაკი, XIV-XV სს., 1 კეფი, გრაგნილი, 58X17; ნუსხური
14	H-1558დ, საგალობლები, XV-XVI სს., 1ფ., 13X10,5; ნუსხური.
15	H-1694ა, საგალობლები, XII-XIII სს., 4ფ., 22,5x17,8; ნუსხური
16	H-1699ბ, კონდაკი, XV-XVI სს., 1ფ., 7X14; ნუსხური
17	H-1723ა, კონდაკი, XVI-XVII სს., 1 ფ., 9,8x7,8; ნუსხური
18	H-1723ბ, კონდაკი, XVI-XVII სს., 1 ფ., 14,3x10; ნუსხური
19	H-1725ა, სახარება-სამოციქულოს საკითხავები, XVს., 2ფ., 12X8,5; ნუსხური
20	H-1725ბ, ლოცვანი, XVII ს., 2ფ., 14X10,3; ნუსხური
21	H-1725გ, კურთხევანი, XVI-XVII სს., 2ფ., 12,7X9,5; ნუსხური
22	H-1793, ოთხთავი, XV-XVI სს., 4 ფ., 20,4X13,4; ნუსხური
23	H-1795ბ, ფსალმუნი, XIV-XV სს., 5 ფ., 21X10; ნუსხური
24	H-1795გ, ფსალმუნი, XIV-XV სს., 2 ფ., 18X13; ნუსხური
25	H-1795დ, ფსალმუნი, XIV-XV სს., 1 ფ., 14,5X14; ნუსხური
26	H-1795ე, ფსალმუნი, XV-XVI სს., 1 ფ., 18X13,5; ნუსხური
27	H-1801ა, ლოცვანი, XIV-XV სს., 4 ფ., 13,5x10; ნუსხური
28	H-1803ბ, ფსალმუნი, XIV-XV სს., 1 ფ., 12,5x16,5; ნუსხური
29	H-1807, კურთხევანი, XV-XVI სს., 2 ფ., 20,5X16,5; ნუსხური
30	H-1811, კურთხევანი, XIII-XIV სს., 4 ფ., 13X9,8; ნუსხური
31	H-1814გ, კონდაკი, XV-XVI სს., 4 ფ., 15X10; ნუსხური
32	H-1814დ, კურთხევანი, XVI ს., 2 ფ., 14X11; ნუსხური
33	H-1815ბ, კურთხევანი, XV-XVI სს., 1 ფ., 15,5X11; ნუსხური
34	H-1816გ, კურთხევანი, XV-XVI სს., 2 ფ., 15X12; ნუსხური
35	H-1820ბ, კურთხევანი, XV-XVI სს., 4ფ., 13X9,5; ნუსხური
36	H-1821ბ, კურთხევანი, XIV-XV სს., 4ფ., 13,5X11; ნუსხური
37	H-1824, კურთხევანი, XV-XVI სს., 5ფ., 14X11,5; ნუსხური
38	H-1829, ზატიკნი, XII-XIII სს., 4ფ., 10,3X13,5; ნუსხური
39	H-1833, საკითხავები, XI ს., 4ფ., 12,5X15; ნუსხური
40	H-1835ა, საგალობელი, XI ს., 4ფ., 19,8x25,4; ნუსხური
41	H-1837, საგალობლები, XI ს., 2ფ., 18X14,2; ნუსხური
42	H-1850, საკითხავები, პალიმფსესტი, XIII-XIV სს., 2ფ., 20,5X16; ნუსხური
43	H-1851ა, სახარების საკითხავთა საძიებელი, პალიმფსესტი, XIII-XIV სს., 4ფ., 21,5X18; ნუსხური
44	H-1851ბ, საგალობლები, XII-XIII სს., 1ფ., 21X19,5; ნუსხური
45	H-1853ა, საგალობლები, პალიმფსესტი XIII-XIV სს., 2ფ., 15X14; ნუსხური
46	H-1853ბ, ოთხთავი, XIV-XV სს., 1ფ., 18,5x14; ნუსხური
47	H-1853გ, საკითხავები, XIII-XIV სს., 2 ფ., 16x14; ნუსხური
48	H-1855ა, საგალობლები XI ს., 2ფ., 17X21,5; ნუსხური

49	H-1857, საგალობლები, XIV-XV სს., 4ფ., 12,5x10,5; ნუსხური
50	H-1862, ლოცვანი, პალიმფსესტი, XVIII ს., 4(5) ფ., 8,5X8; ნუსხური
51	H-1863, საკითხავები, XI ს., 2ფ., 14X12,3; ნუსხური
52	H-1864ბ, ლოცვა, XV-XVI სს., 1 ფ., 13,5X9; ნუსხური
53	H-1866ბ, სულთა განმანათლებელი მატიანე, XIV-XV სს., 2 ფ., 14x12; ნუსხური
54	H-1867გ, ლოცვანი, XIV-XV სს., 1 ფ., 14,7X11,5; ნუსხური
55	H-1868, ლოცვანი, პალიმფსესტი, XV-XVI სს., 4 ფ., 15,5X11; ნუსხური
56	H-1885ა, ფსალმუნი, XV-XVI სს., 3 ფ., 18x20,8; ნუსხური
57	H-1885ბ სახარება, XVI ს., 2 ფ., 20,5X14; ნუსხური
58	H-1885გ, მარკოზის სახარების თავები, XI ს., 1 ფ., 21X14,5; ნუსხური
59	H-1885დ, საგალობლები, XI ს., 1 ფ., 19X15,7; ნუსხური
60	H-1885ე, საგალობლები, XI ს., 1 ფ., 18,2X16,2; ნუსხური
61	H-1888, საკითხავები, X ს., 2 ფ., 24X19,5; ასომთავრული
62	H-1889, საგალობლები, X-XI სს., 3 ფ., 27,5X21,5; ნუსხური
63	H-1890, ოთხთავი, პალიმფსესტი, XIV-XV სს., 2 ფ., 26X25; ნუსხური
64	H-1891ა, საგალობლები, XI ს., 2 ფ., 20,5X16,7; ნუსხური
65	H-1891ბ, საგალობლები, XI ს., 2 ფ., 23,3X16; ნუსხური
66	H-1892, ოთხთავი, XI ს., 2 ფ.; 21,5X15; ნუსხური
67	H-1893ა, საკითხავები, პალიმფსესტი, XIII-XIV სს., 3 ფ., 18X13,7; ნუსხური
68	H-1893გ, საკითხავები, X-XI სს., 2 ფ., 18X14; ნუსხური
69	H-1893დ, სიტყვა გულისთქმისათვის, XII-XIII სს., 1 ფ., 24X14; ნუსხური
70	H-1893ე, ფრაგმენტი, XI ს., 2 ფ., 14,5X10,7; ნუსხური
71	H-1897ბ, საეკლესიო კალენდარი, XIV-XV სს., 4 ფ., 13X9,5; ნუსხური
72	H-1899, საკითხავები, XIII-XIV სს., 4 ფ., 15,5X13,4; ნუსხური
73	H-1900ა, კურთხევანი, XIV-XV სს., 4 ფ., 11,9X9; ნუსხური
74	H-1900ბ, საგალობლები, XIII-XIV სს., 4 ფ., 14X10; ნუსხური
75	H-1900გ, ფსალმუნი, XV ს., 2 ფ., 13X10,5; ნუსხური.
76	H-1900დ, ლოცვანი, XV-XVI სს., 1 ფ., 10,7X11,2; ნუსხური
77	H-1900ე, კონდაკი, XIV-XV სს., 2 ფ., 9x10,7; ნუსხური
78	H-1900ვ, საკითხავები, X ს., 1 ფ., 14X10; ნუსხური
79	H-1900ზ, საგალობლები, XIV-XV სს., 2 ფ., 12,3X10,5; ნუსხური
80	H-1900წ, საგალობლები, XIV-XV სს., 1 ფ., 13X12; ნუსხური
81	H-2065, ფრაგმენტები (სახარებიდან) X ს., 4 ფ., 25X25; ასომთავრული, ნუსხური
82	H-2083, ფსალმუნი, XI-XII სს., 2 ფ., 11,7X15,2; ნუსხური
83	H-2084ბ, სახარება, XV ს., 2 ფ., 24,2X12; ნუსხური
84	H-2084დ, სახარება, XV ს., 4 ფ., 26,2X19,4; ნუსხური
85	H-2084ე, სახარება, XV ს.; 2 ფ., 20X27,2; ნუსხური
86	H-2084v, saxareba, XV s., 4 f., 21,5X25,5; nusxuri

87	H-2084ზ, სახარების საძიებელი, XV ს., 2 ფ., 19,9X24,5; ნუსხური
88	H-2085ბ, ნანყვეტი გამოკრებილ სახარება-სამოციქულოდან, XV ს., 4 ფ., 10X14,2; ნუსხური
89	H-2085გ, ლოცვანი, XV ს., 2 ფ., 7X10,5; ნუსხური
90	H-2093ა, სულთა მათიანე, XV-XVI სს., 1 კეფი; 13,6X18,5; ნუსხური
91	H-2093ბ, სულთა მათიანე, XV-XVI სს., 1 კეფი; 20X22; ნუსხური
92	H-2093გ, კურთხევანი, პალიმფსესტი, XV-XVI სს., 1 ფ., 17X16; ნუსხური
93	H-2093დ, სულთა მათიანე, პალიმფსესტი, XVI ს., 1 კეფი; 30X28; ნუსხური
94	H-2093ე, სულთა მათიანე, XVI ს., 1 ფ., 22,5X12,5; ნუსხური
95	H-2093ვ, სულთა მათიანე, XVI ს., 1 კეფი; 17X16; ნუსხური
96	H-2093ზ, სულთა მათიანე, XVI ს., 1 ფ., 9,2X5; ნუსხური
97	H-2129, სახარება, XIII ს., 2 ფ., 16X20,5; ნუსხური
98	H-2431, ჟამის წირვა, XIII-XIV სს., 1 ფ., 55X17,5; ნუსხური
99	H-2432, სახარების საკითხავები, პალიმფსესტი, XIV-XV სს., 2 ფ., 18,4X27,5; ნუსხური
100	H-2433, ჟამისწირვა, X-XI სს., 1 ფ., 28X21; ნუსხური
101	H-2701, შესხმა ღვთისმშობლისა, XI ს., 2 ფ., 22X16; ნუსხური
102	H-2702, სახარება, XII ს., 1 ფ., 21X14,9; ნუსხური
103	H-2703, საგალობელი XIV ს., 1/2 ფ., 16,6X15,5; ნუსხური
104	H-2704, სახარება, XI ს., 1 ფ., 16,5X11,8; ნუსხური
105	H-2805, მინიატიურა, XIII ს., 1 ფ., 21X16; ნუსხური
106	H-3014, სახარება, პალიმფსესტი, XVI-XVII სს., 1 ფ., 11,5X9; ნუსხური
107	H-3098გ, სახარება, პალიმფსესტი, XIV-XV სს., 2 ფ., 21,2x19; ნუსხური
108	H-3098დ, სახარება, პალიმფსესტი, XIV-XV სს., 1 ფ., 18,5x17,5; ნუსხური
109	H-3168, ლოცვა, XVI-XVII სს., 1ფ., 10,8X7,5; ნუსხური
110	H-3169, კურთხევანი, XVI-XVII სს., 1ფ., 11X8,7; ნუსხური
111	H-3170, ქადაგების, პალიმფსესტი, XVI-XVII სს., 1ფ., 11X10; ნუსხური
112	H-3171, კურთხევანი, XVI ს., 1ფ., 10X12,5; ნუსხური
113	H-3172, კვიმატი დღეები, XVI-XVII სს., 1 ფ., 12X8,5; ნუსხური
114	H-3173, საკითხავები, XIV-XV სს., 1 ფ., 12,2X10,5; ნუსხური
115	H-3174, კურთხევანი, XVI ს., 1 ფ., 13,3X10; ნუსხური
116	H-3175, ფსალმუნი, XIV-XV სს., 1 ფ., 13,3X11,3; ნუსხური
117	H-3176, შელოცვა, XV-XVI სს., 1 ფ., 13,5X11,7; ნუსხური
118	H-3177, კურთხევანი, XIV-XV სს., 1ფ., 12,3X11,7; ნუსხური
119	H-3178, ფსალმუნი, პალიმფსესტი, XVI ს., 1ფ., 15X17; ნუსხური
120	H-3179, ლოცვა, XIII-XIV ს., 1 ფ., 14,5X16,7; ნუსხური
121	H-3180, საგალობლები, XV-XVI სს., 1 ფ., 17,1X16; ნუსხური
122	H-3181, ოთხთავი, XI ს., 1ფ., 15,7X8,4; ნუსხური
123	H-3182, კურთხევანი, XIV-XV სს., 2ფ., 11,5X8,1; ნუსხური
124	H-3183, ფსალმუნი, XV-XVI სს., 2ფ., 12,2X8,8; ნუსხური
125	H-3184, ფსალმუნი, XIV-XV სს., 2 ფ., 11,5x10,5; ნუსხური

126	H-3185, კურთხევანი, XIV-XV სს., 4 ფ., 12,8X9,7; ნუსხური
127	H-3186, ფსალმუნი, XV-XVI სს., 2 ფ., 10X12,5; ნუსხური
128	H-3187, ათანასე ჰრომთა პაპის ცხოვრება, პალიმფსესტი, XVI ს., 2 ფ., 14,5X12; ნუსხური
129	H-3188, საგალობლები, XV-XVI სს., 2 ფ., 15,3X12,2; ნუსხური
130	H-3189, ღვთისმშობლის მიმოსვლა, პალიმფსესტი, XVI ს., 2 ფ., 14X12; ნუსხური
131	H-3190, საკითხავები, XV-XVI სს., 2 ფ., 17,4X14,5; ნუსხური
132	H-3230, სადღესასწაულო; XIII ს., 1 ფ., 26X17; ნუსხური
133	H-3231, ჟამისწირვა, XIV-XV სს., 1 ფ., 34X20,7; ნუსხური
134	H-3232, სადღესასწაულო, XV ს., 1 ფ., 26X19,7; ნუსხური
135	H-3247, თვეთა მეტყველება, XVI-XVII სს., 2 ფ., 16,8X12,3; ნუსხური
136	H-3261, საგალობლები, XV-XVI სს., 2 ფ., 26X19,7; ნუსხური

N	S
1	S-2855, ოთხთავი, XIII ს., 2 ფ., 23,5X22,5; ნუსხური
2	S-3280ა, მათეს თავის სახარება, XII-XIII სს., 4ფ., 25,5X17; ნუსხური
3	S-3280ბ, თენი, XIV-XV ს., 3ფ., 20X13,5, ნუსხური
4	S-3477ბ, სვინაქსარი, XV ს., 2ფ., 23X16; ნუსხური
5	S-3479გ, შესხმანი ღვთისმშობლისანი, XI ს., 4ფ., 21X16; ნუსხური
6	S-3480ბ, მარხვანი, XII ს., 2ფ., 22,5X18; ნუსხური
7	S-3485ა, საკითხავები სახარებისა და სამოციქულოსი, XIV-XV სს., 1 ფ., 14,8X13; ნუსხური
8	S-3485ბ, კურთხევანი, XV ს., 2 ფ., 13,9X12,8; ნუსხური
9	S-3485გ, საგალობელი, XV-XVI სს., 2 ფ., 15X11; ნუსხური
10	S-3485დ, წიროვის წესი, XVI-XVII სს., 2 კეფი, გრაგნილი, 30,3X17; ნუსხური
11	S-3947, კურთხევანი, XVI-XVII სს., 2 ფ., 12X9; ნუსხური
12	S-5221, ღვთისმშობლის აპოკრიფი, X ს., 1/2 ფ., 19,5X32; ასომთავრული
13	S-5222, ფსალმუნი, X ს., 5 ფ., 15,5X15; ასომთავრული
14	S-5224, მარხვანი, XV ს., 2 ფ., 26,5X18,5; ნუსხური
15	S-5231, სადღესასწაულო, XI ს., 2ფ., 26X20,5; ნუსხური

N	Q
1	Q-182ბ, კითხვა-მიგება, XI ს., 1 ფ., 9,5X15; ნუსხური
2	Q-182გ, საგალობლები, XI ს., 2 ფ., 16,7X22,3; ნუსხური
3	Q-182დ, ფსალმუნი, XIV-XV სს., 1 ფ., 15,5X11,7; ნუსხური
4	Q-186ა, საგალობლები, XV ს., 2 ფ., 13,3X10,2; ნუსხური
5	Q-186დ, კურთხევანი, XV-XVI სს., 2 ფ., 11,3X9,4; ნუსხური
6	Q-189ბ, ბარბარას წამება, XV-XVI სს., 1 ფ., 10,3X11,5; ნუსხური
7	Q-189იგ, კონდაკი, XV ს., 2 ფ., 9,7X14,5; ნუსხური
8	Q-208ა, გამოსვლათა წიგნი, X ს., 1 ფ., 12X16,2; ასომთავრული

9	Q-208ბ, ბიბლიის საკითხავები, X ს., 1 ფ., 21X29; ასომთავრული
10	Q-209, დოგმატიკური კრებული, X ს., 2 ფ., 34,5X27,5; ასომთავრული
11	Q-210, დაზიანებული ფრაგმენტი, X ს., 1 ფ., 13,8x23; ასომთავრული
12	Q-211, მათეს თავის სახარება, X ს., 1 ფ., 16,8x20,8; ასომთავრული
13	Q-212, სწავლანი, X ს., 1 ფ., 13x17,8; ასომთავრული
14	Q-213, მარკოზის თავის სახარება, X ს., 2 ფ., 14,2x11,5; ასომთავრული
15	Q-214, მარკოზის თავის სახარება, XI ს., 2 ფ., 8,5X13,5; ნუსხური
16	Q-215, თვენი, XI ს., 4 ფ., 19,6X14,8; ნუსხური
17	Q-217, დოგმატიკურ-პოლემიკური ხასიათის, XI ს., 2 ფ., 17,8X13,9; ნუსხური
18	Q-218, მარკოზის თავის სახარება, XIII-XIV სს., 1ფ., 9,3X14,9; ნუსხური
19	Q-219, დაზიანებული ფრაგმენტი, XIII-XIVსს., 1 ფ., 20,8X15,2; ნუსხური
20	Q 221, საგალობლები, XIV ს., 1 ფ., 20,7X14,8; ნუსხური
21	Q-222, საგალობლები, XIV-XV სს., 4 ფ., 16,3X12; ნუსხური
22	Q-223, საგალობლები, XV-XVI სს., 2 ფ., 12,5X13; ნუსხური
23	Q-275, სვინაქსარი, XI ს., 1 ფ., 23X16,5; ნუსხური
24	Q-486ა, დაბადება, X ს., 2 ფ., 22,9X14; ნუსხური
25	Q-486ბ, იოანეს თავის სახარება, X ს., 1 ფ., 25,3X21,5; ასომთავრული
26	Q-486გ, ქადაგებათა კრებული, XI ს., 2 ფ., 36,4X27,5; ნუსხური
27	Q-487გ, საკითხავები, XVI-XVII სს., 4 ფ., 11,5X8,4; ნუსხური
28	Q-637ა, სვინაქსარი, XIV-XV სს., 1 ფ., 27,8X21,5; ნუსხური
29	Q-637ბ, ოთხთავი, XIII ს., 5 ფ., 23,5x18; ნუსხური
30	Q-783, ოთხთავი, XIII ს., 3 ფ., 25,9x19,8; ნუსხური
31	Q-987, თომა მოციქულის წამება, XIII ს., 2 ფ., 34,4X24,5; ნუსხური
32	Q-996, ფსალმუნი, XI ს., 1 ფ., 19,8X14,7; ნუსხური.
33	Q-1054, ოთხთავი, XIII-XIV სს., 1 ფ., 25,2X19,3; ნუსხური
34	Q-1126ა, თვენი, XIII ს., 2 ფ., 22,2X16,6; ნუსხური
35	Q-1126ბ, მარხვანი, XIII-XIV სს., 1 ფ., 23X17,7; ნუსხური
36	Q-1126გ, ლიტურგიკული ხასიათის, XII ს., 1 ფ., 30X17,5; ნუსხური
37	Q-1126დ, ლიტურგიკული ხასიათის, X-XI სს., 1 ფ., 11,5X8,5; ნუსხური
38	Q-1126ე, სახარების თარგმანება, XII ს., 1ფ., 32,2X21,5; ნუსხური
39	Q-1153, იადგარი, X ს., 1 ფ., 33,5X23,5; ნუსხური

N	FR
1	Fr-43, საგალობელი, XII-XIII სს. 1ფ., 22x16; ნუსხური
2	Fr-55, სადღესასწაულო, 1ფ., 19,7x13,7; ნუსხური
3	Fr-56, საგალობელი, XI ს., 2 ფ., 19,5x16; ნუსხური
4	Fr-83, საგალობელი, XV-XVI ს., 4 ფ., 11x8,6; ნუსხური
5	Fr-91ა, სასულიერო შინაარსის თხზულებები, XIV ს., 3 ფ., 14,8x 6,8; ნუსხური

6	Fr-91გ, ჰაგიოგრაფიულ ჰომილეტიკური კრებული, X ს., 4 ფ., 21x12,8; ნუსხური
7	Fr-91დ, ლექციონარი, X ს., 1ფ., 25x17,4; ნუსხური
8	Fr-91ე, მრავალთავის საკითხავი, X-XI სს., 1ფ., 39x31,6; ნუსხური
9	Fr-91ვ, ჰაგიოგრაფიული თხზულება, X ს., 1ფ., 21x12,8 ნუსხური
10	Fr-92ბ, პავლეს ეპისტოლე, XI ს., 1 ფ., ნუსხური
11	Fr-119, ჰომილეტიკური ხასიათი, XIV ს., 1 ფ., 15,6x13; ნუსხური
12	Fr-121, ლოცვა, XVI ს., 2 ფ., 13,6x9; ნუსხური
13	Fr-122, მარხვანი, XII-XIII სს., 1 ფ., 12,4x20,2; ნუსხური
14	Fr-148, მარხვანი, XIII ს., 1ფ., 28,7x20,3; ნუსხური
15	Fr-148ა, მარხვანი, XII-XIII სს., 1 ფ., 16,5x14,5; ნუსხური
16	Fr-148ბ, ლოცვა, XIII ს., 1ფ., 7,5x7 ნუსხური
17	Fr-150, დიდი სჯულისკანონი, XI-XII სს. 1 ფ., 8,5x13,5; ასომთავრული
18	Fr-151, კოზმან და დამიანეს ცხოვრება, XI ს., 2ფ., 18,4x13,8; ნუსხური
19	Fr-153, საგალობლი გიორგი მთაწმინდელის ანდერძით, XI ს., 2 ფ., 24,9x17; ნუსხური
20	Fr-154, მარხვანი, XI ს., 4 ფ., 25x16; ნუსხური
21	Fr-156, ლოცვანი, 2 ფ., 11x9,4; ნუსხური
22	Fr-157, მარხვანი, 4 ფ., 20,7x16,5; ნუსხური
23	Fr-184, „ეტრატოვანი“, XIII-XIV სს., 4(5) ფ., 13,5x15; ნუსხური
24	Fr-184ა, „ეტრატოვანი“, XIII-XIV სს., 1(5) ფ., 16,4x13; ნუსხური
25	Fr-185, მარხვანი, XIII-XIV სს., 1ფ., 24,9x17,7; ნუსხური
26	Fr-194, ოთხთავი, XII ს., 1ფ., 16,5x11,5; ნუსხური
27	Fr-195, საგალობელი ლიტურგიკული წიგნიდან, 1ფ., 10,2x20,2; ნუსხური
28	Fr-202, სადღესასწაულო, XII-XIII სს., 3ფ., 26x20; ნუსხური
29	Fr-217, ოთხთავი, XII ს., 1 ფ., 12,9x19; ნუსხური
30	Fr-218, ლოცვანი, XVI ს., 1 ფ., 10,5x8,5; ნუსხური
31	Fr-221, ოთხთავი, XI ს., 1 ფ., 17x10,3; ნუსხური
32	Fr-223, საგალობლები, 1 ფ., 22,1x17,5; ნუსხური
33	Fr-223ა, საგალობლები, 1 ფ., 15x3; ნუსხური
34	Fr-223ბ, საგალობლები, 1 ფ., 4x15; ნუსხური
35	Fr-223გ, საგალობლები, 1 ფ., 12,5x7,5; ნუსხური
36	Fr-224, სახარება, XII ს., 1 ფ., 24x16,5; ნუსხური
37	Fr-228, საბუთის ფრაგმენტი, XIII-XIV სს., 1ფ., 20,5x3,9; ნუსხური
38	Fr-229, ლოცვანი, X ს., 1ფ., 18x13; ნუსხური
39	Fr-231, სახარება, XII ს., 1 ფ., 10x6; ნუსხური
40	Fr-233, სახარების თარგმანება, XV ს., 4 ფ., 30x22,2; ნუსხური
41	Fr-284, სახარების საკითხავების საძიებელი, XII ს., 1 ფ., ნუსხური
42	Fr-285, ოქტოიხოსის ფრაგმენტი, XV ს., 1ფ., 19,5x15,5; ნუსხური
43	Fr-294, ფსალმუნნი, XV ს., 1 ფ., ნუსხური

N	Svan
1	Svan-4, სახარების საკითხავი, XV-XVII სს., 1 ფ., 17,5x13; ნუსხური
2	Svan-5, სახარების საკითხავი, XV-XVI სს., 4 ფ., 21,5x15,5; ნუსხური
3	Svan-6, საგალობელი, XV ს., 2 ფ., 15,2x13; ნუსხური
4	Svan-7, სახარება, XIV-XV სს., 2ფ., 21x19; ნუსხური
5	Svan-12, ღვთისმშობლის მიმოსვლა, XIII-XIV სს., 2 ფ., 14,3x12; ნუსხური
6	Svan-13, საგალობელთა კრებული, იბაკონ-იკოსნი, XIV-XV სს., 4 ფ., 14,5x12,3; ნუსხური
7	Svan-14, ჟამნი, XVI ს., 2 ფ., 14,5x13; ნუსხური
8	Svan-19, ლოცვანი, XIV-XV ს., 2 ფ., 13,8x11,4; ნუსხური
9	Svan-19ა, ლოცვანი, XIV-XV ს., 2 ფ., 14,4x12; ნუსხური
10	Svan-19ბ, ლოცვანი, XIV-XV ს., 1 ფ., 14,5x11,6; ნუსხური
11	Svan-19გ, ლოცვანი, XIV-XV ს., 1 ფ., 14x11,9; ნუსხური
12	Svan-19დ, ლოცვანი, XIV-XV ს., 3 ფ., 14,3x11,8; ნუსხური
13	Svan-20, სახარების საკითხავი, XVI ს., 2 ფ., 20,5x16; ნუსხური
14	Svan-21, ლოცვანი, XIV ს., 2 ფ., 12x9; ნუსხური

სვანეთის ისტორიულ ეთნოგრაფიული მუზეუმი

N	
1	13 (1) (კ-4), ოთხთავი, XIII-XIV სს., 1 ფ., 28,5X26; ნუსხური
2	13 (2) (კ-4), ოთხთავი, XIII-XIV სს., 1 ფ., 25,6X20,4; ნუსხური
3	15 (კ-7), ლოცვანი, XVI-XVII სს., 2 ფ., 17,5X13,5; ნუსხური გამორჩენილია
4	481 (კ-3), საგალობელნი, XVI ს., 2 ფ., 14X12,5; ნუსხური გამორჩენილია
5	487 (კ-5), საგალობელნი, XIV-XV სს., 2 ფ., 22X17,5; ნუსხური გამორჩენილია
6	491 (კ-8), ოთხთავი (ჩვაბიანი), XII ს., 4 ფ., 20,3X14,5; ნუსხური
7	495 (3) (კ-10), ფსალმუნნი, XVI-XVII სს., 1 ფ., 19,4X14,5; ნუსხური
8	497 (კ-35), ლოცვანი, XVI ს., 2 ფ., 12,5X9,5; ნუსხური გამორჩენილია
9	722 (ბ) (კ-32), ლოცვანი, XV-XVI სს., 2 ფ., 12,5X8,5; ნუსხური
10	723 (კ-16), კალანდა, XVI ს., 4 ფ., 12X10,5; ნუსხური
11	727 (კ-20), ლოცვანი, XVI ს., 4 ფ., 12,5X9,5; ნუსხური
12	730 (ა) (კ-1), კურთხევანი, X-XI სს., 5 ფ., 12,9X9,8; ნუსხური
13	3383 (კ-39), ლიტურგიკული ტექსტები, XIV ს., 4 ფ., 13X11,5; ნუსხური
14	3385 (კ-41), სასულიერო შინაარსის ტექსტი, XII-XIII სს., 2 ფ., 11,2X9,5; ნუსხური
15	3386 (კ-68), პარაკლიტონი, XI-XII სს., 4 ფ., 18,5X12,5; ნუსხური
16	3407 (კ-136), სასულიერო შინაარსის ტექსტი, XV ს., 2 ფ., 9,5X7; ნუსხური
17	მინიატურა - ნესგუნის ეკლესიაში დაცული, XII-XIII სს., 1 ფ., 24,1X17,8; ნუსხური

გრაცის კარლ ფრანზენის უნივერსიტეტი (ავსტრია)

N	
1	A I 2058, იოანეს სახარება, ს., X ს., 1ფ., 31,3X25; ასომთავრული
2	B I 2058, მრავალთავი, X-XI სს., 1ფ., 33,8X27,3; ასომთავრული
3	C III 2058, მამათა სწავლანი, X ს., 1ფ., 33X24,5; ასომთავრული

ქრონოლოგიური საძიებელი

N	X
1	A-257-დ, ლექციონარი, X ს., 2 ფ., 31X23; ასომთავრული
2	A-492ა, ჟამნი, X ს., 2 ფ., 24,3X18,2; ნუსხური
3	A-1090ა, სახარება, X ს., 1 ფ., 8,4X17,6; ასომთავრული
4	A-1119ბ, ბიბლიის ფრაგმენტი, X ს., 1 ფურცლის ნაშთი; 12,5X17,6; ასომთავრული
5	A-1538, ბიბლია, X ს., 1 ფ., 21,5x15; ასომთავრულით
6	A-1769, სწავლანი, X ს., 2 ფ., 16,2X13; ნუსხური
7	H-1326, სახარება მათესი, X ს., 2 ფ., 23X18; ასომთავრული
8	H-1888, საკითხავები, X ს., 2 ფ., 24X19,5; ასომთავრული
9	H-1900ვ, საკითხავები, X ს., 1 ფ., 14X10; ნუსხური
10	H-2065, ფრაგმენტები X ს., 4 ფ., 25X25; ასომთავრული, ნუსხური
11	S-5221, ლეთისმშობლის აპოკრიფი, X ს. 1/2 ფ., 19,5X32; ასომთავრული
12	S-5222, ფსალმუნნი, X ს., 5 ფ., 15,5X15; ასომთავრული
13	Q-208ა, გამოსვლათა ნიგნი, X ს., 1 ფ., 12X16,2; ასომთავრული
14	Q-208ბ, ბიბლიის საკითხავები, X ს., 1 ფ., 21X29; ასომთავრული
15	Q-209, დოგმატიკური კრებული, X ს., 2 ფ., 34,5X27,5; ასომთავრული
16	Q-210, დაზიანებული ფრაგმენტი, X ს., 1 ფ., 13,8X23; ასომთავრული
17	Q-211, მათეს თავის სახარება, X ს., 1 ფ., 16,8X20,8; ასომთავრული
18	Q-212, სწავლანი, X ს., 1 ფ., 13X17,8; ასომთავრული
19	Q-213, მარკოზის თავის სახარება, X ს., 2 ფ., 14,2X11,5; ასომთავრული
20	Q-486ა, დაბადება, X ს., 2 ფ., 22,9X14; ნუსხური
21	Q-486ბ, იოანეს თავის სახარება, X ს., 1 ფ., 25,3X21,5; ასომთავრული
22	Q-1153, იადგარი, X ს., 1 ფ., 33,5X23,5; ნუსხური
23	Fr-91გ, ჰაგიოგრაფიულ-ჰომილეტიკური კრებული, X ს., 4 ფ., 21x12,8; ნუსხური
24	Fr-91დ, ლექციონარი, X ს., 1 ფ., 25x17,4; ნუსხური
25	Fr-91ვ, ჰაგიოგრაფიული თხზულება, X ს., 1ფ., 21x12,8 ნუსხური
26	Fr-229, ლოცვანი, X ს., 1 ფ., 18x13; ნუსხური
27	A I 2058, იოანეს სახარება, X ს., 1ფ., 31,3X25; ასომთავრული
28	C III 2058, მამათა სწავლანი, X ს., 1ფ., 33X24,5; ასომთავრული

N	X-XI
1	A-1287ა, სახარება, X-XI სს., 1 ფ., 15x12; ასომთავრულით
2	H-1889, საგალობლები, X-XI სს., 3 ფ., 27,5X21,5; ნუსხური
3	H-1893გ, საკითხავეები, X-XI სს., 2 ფ., 18X14; ნუსხური
4	H-2433, ჟამისწირვა, X-XI სს., 1 ფ., 28X21; ნუსხური
5	Q-1126დ, ლიტურგიკული ხასიათი, X-XI სს., 1 ფ., 11,5X8,5; ნუსხური
6	Fr-91ე, მრავალთავის საკითხავი, X-XI სს., 1 ფ., 39x31,6; ნუსხური
7	730 (ა) (კ-1), კურთხევანი X-XI სს., 5 ფ., 12,9x9,8; ნუსხური
8	B I 2058, მრავალთავი, X-XI სს., 1 ფ., 33,8X27,3; ასომთავრული

N	XI
1	A-257-ა, სანელოწდო სანინასწარმეტყველო, XI ს., 2 ფ., 24,5X17,5; ნუსხური
2	A-371, იოანე ოქროპირი, იოანეს თავის თარგმანება, XI ს., 2 ფ., 29,2X23; ნუსხური
3	A-492ე, იოანე ოქროპირი, იოანეს თავის თარგმანება, XI ს., 3 ფ., 31X22,5; ნუსხური
4	A-492ზ, სწავლანი, XI ს., 2 ფ., 23,2X17,3; ნუსხური
5	A-764, სახარების თარგმანება XI ს., 1 ფ., 33X14,7; ნუსხური
6	A-765ა (1), სახარების თარგმანება წმინდა იოანე ოქროპირისა, XI ს., 1 ფ., 33X15; ნუსხური
7	A-765ა (2), სახარების თარგმანება წმინდა იოანე ოქროპირისა, XI ს., 1 ფ., 33X15; ნუსხური
8	A-765ა (3), სახარების თარგმანება წმინდა იოანე ოქროპირისა, XI ს., 1 ფ., 33X15; ნუსხური
9	A-765ა (4), სახარების თარგმანება წმინდა იოანე ოქროპირისა, XI ს., 1 ფ., 33X15; ნუსხური
10	A-765ა (5), სახარების თარგმანება წმინდა იოანე ოქროპირისა, XI ს., 1 ფ., 33X15; ნუსხური
11	A-765ა (6), სახარების თარგმანება წმინდა იოანე ოქროპირისა, XI ს., 1 ფ., 33X15; ნუსხური
12	A-765ბ, სახარების თარგმანება წმინდა იოანე ოქროპირისა, XI ს., 5 ფ., 29X24; ნუსხური
13	A-1090დ, თეოფილაქტე ბულღარელი, იოანეს სახარების თარგმანება XI ს., 1 ფ., 27X20; ნუსხური
14	A-1248, საქმე მოციქულთა, XI ს., 3 ფ., 20X12,8; ნუსხური
15	A-1287დ, მათეს სახარების თარგმანება, XI ს., 2 ფ., 12X25,5; ნუსხური
16	A-1608, პარაკლიტონი, XI ს., 2 ფ., 23,8x14,8; ნუსხური
17	H-1835ა, საგალობლები, XI ს., 4 ფ., 19,8X25,4; ნუსხური
18	H-1837, საგალობლები, XI ს., 2 ფ., 18X14,2; ნუსხური
19	H-1855ა, საგალობლები XI ს., 2 ფ., 17X21,5; ნუსხური
20	H-1863, საკითხავეები, XI ს., 2 ფ., 14X12,3; ნუსხური
21	H-1885გ, თავები მარკოზის სახარებისა, XI ს., 1 ფ., 21X14,5; ნუსხური

22	H-1885დ, საგალობლები, XI ს., 1 ფ., 19X15,7; ნუსხური
23	H-1885ე, საგალობლები, XI ს., 1 ფ., 18,2X16,2; ნუსხური
24	H-1891ა, საგალობლები, XI ს., 2 ფ., 20,5X16,7; ნუსხური
25	H-1891ბ, საგალობლები, XI ს., 2 ფ., 23,3X16; ნუსხური
26	H-1892, ოთხთავი, XI ს., 2 ფ.; 21,5X15; ნუსხური
27	H-1893ე, ფრაგმენტი, XI ს., 2 ფ., 14,5X10,7; ნუსხური
28	H-2701, შესხმა ღვთისმშობლისა, XI ს., 2 ფ., 22X16; ნუსხური
29	H-2704, სახარება, XI ს., 1 ფ., 16,5X11,8; ნუსხური
30	H-3181, ოთხთავი, XI ს., 1 ფ., 15,7X8,4; ნუსხური
31	S-3479გ, შესხმანი ღვთისმშობლისანი, XI ს., 4ფ., 21X16; ნუსხური
32	S-5231, სადღესასწაულო, XI ს., 2 ფ., 26X20,5; ნუსხური
33	Q-182ბ, კითხვა-მიგება, XI ს. 1 ფ., 9,5X15; ნუსხური
34	Q-182გ, საგალობლები, XI ს., 2 ფ., 16,7X22,3; ნუსხური
35	Q-214, მარკოზის თავის სახარება, XI ს., 2 ფ., 8,5,13,5; ნუსხური
36	Q-215, თვენი, XI ს., 4 ფ., 19,6X14,8; ნუსხური
37	Q-217, დოგმატიკურ-პოლემიკური ხასიათის, XI ს., 2 ფ., 17,8X13,9; ნუსხური
38	Q-275, სვინაქსარი, XI ს., 1 ფ., 23X16,5; ნუსხური
39	Q-486გ, ქადაგებათა კრებული, XI ს., 2 ფ., 36,4X27,5; ნუსხური
40	Q-996, ფსალმუნი, XI ს., 1 ფ., 19,8X14,7; ნუსხური
41	Fr-56, საგალობელი, XI ს., 2 ფ., 19,5x16; ნუსხური
42	Fr-92ბ, პავლეს ეპისტოლე XI ს., 1 ფ., ნუსხური
43	Fr-151, კოზმან და დამიანეს ცხოვრება, XI ს., 2 ფ., 18,4x13,8; ნუსხური
44	Fr-153, საგალობელი გიორგი მთაწმიდელის ანდერძით, XI ს., 2 ფ., 24,9x17; ნუსხური
45	Fr-154, მარხვანი, XI ს., 4 ფ., 25x16; ნუსხური
46	Fr-221, ოთხთავი, XI ს., 1 ფ., 17x10,3; ნუსხური

N	XI-XII
1	A-492ვ, იოანე ოქროპირი, მათეს თავის თარგმანება, XI-XII სს., 2 ფ., 32,5X23; ნუსხური
2	A-836ა, პარაკლიტონი, XI-XII სს., 1ფ., 25,6X17; ნუსხური
3	A-836ბ, შესხმა სტეფანესი, XI-XII სს., 1ფ., 28,3X17,6; პალიმფსესტი, ნუსხური
4	A-836გ, საკითხავები ძველი და ახალი აღთქმიდან, XI-XII სს., 3ფ., 24,5X18,3; ნუსხური
5	A-836დ, ზატიკი, XI-XII სს., 1ფ., 25,3X19; ნუსხური
6	A-836ე, ქრისტეს შობის საგალობელი, XI-XII სს., 1ფ., 26,4X17,1; ნუსხური
7	A-836ვ, ტექსტი ძველი აღთქმიდან, XI-XII სს., 1ფ., 24,3X18,5; ნუსხური
8	A-836ზ, ტექსტი ძველი აღთქმიდან, XI-XII სს., 1ფ., 24,2X18,3; ნუსხური
9	A-1423ა, საგალობელი, XI-XII სს., 2ფ., 15X13; ნუსხური
10	H-146, ნანყვეტი, XI-XII სს., 1 ფ., 20,8x12,2; ნუსხური

11	H-1409, იოანეს სახარება, XI-XII სს., 2 ფ., 14X14,6; ნუსხური
12	H-2083, ფსალმუნი, XI-XII სს., 2 ფ., 11,7X15,2; ნუსხური
13	Fr-150, დიდი სჯულისკანონი, XI-XII სს., 1 ფ., 8,5x13,5; ასომთავრული
14	3386 (კ-68), პარაკლიტონი, XI-XII სს., 4ფ., 18,5x12,5; ნუსხური

N	XII
1	A-493დ, თვენი, XII ს., 1 ფ., 23X17,8; ნუსხური
2	H-2702, სახარება, XII ს., 1 ფ., 21X14,9; ნუსხური
3	S-3480ბ, მარხვანი, XII ს., 2ფ; 22,5X18; ნუსხური
4	Q-1126გ, ლიტურგიკული ხასიათის, XII ს., 1 ფ., 30X17,5; ნუსხური
5	Q-1126ე, სახარების თარგმანება, XII ს., 1ფ., 32,2X21,5; ნუსხური
6	Fr-194, ოთხთავი, XII ს., 1 ფ., 16,5x11,5; ნუსხური
7	Fr-217, ოთხთავი, XII ს., 1 ფ., 12,9x19; ნუსხური
8	Fr-224, სახარება, XII ს., 1 ფ., 24x16,5; ნუსხური
9	Fr-231, სახარება, XII ს., 1 ფ., 10x6; ნუსხური
10	Fr-284, სახარების საკითხავების საძიებელი, XII ს., 1 ფ., ნუსხური
11	491 (კ-8), ოთხთავი ჩვაბიანის, XII ს., 4 ფ., 20,3x14,5; ნუსხური

N	XII-XIII
1	A-257გ, სვინაქსარი, XII-XIII სს., 3 ფ., 31X21,4; ნუსხური
2	A-492ბ, ოთხთავი, XII-XIII სს., 2 ფ., 22,5X20; ნუსხური
3	A-493გ, სადღესასწაულო, XII-XIII სს., 4 ფ., 25,5X19,5; ნუსხური
4	A-494, სახარების საკითხავების საძიებელი, XII-XIII სს., 4 ფ., 22,5X19,5; ნუსხური
5	A-923, მარხვანი, XII-XIII სს., 2ფ., 25,7X21,3; ნუსხური
6	A-1287ბ, სახარება, XII-XIII სს., 3ფ., 18,5x25; ნუსხური
7	A-1287ე, სახარება, XII-XIII სს., 1ფ., 19,5x17; ნუსხური
8	H-41, სანელინდო, XII-XIII სს; 4 ფ., 26X21,6; ნუსხური
9	H-1694ა, საგალობლები, XII-XIII სს., 4ფ., 22,5X17,8; ნუსხური
10	H-1829, ზატიკნი, XII-XIII სს., 4ფ., 10,3X13,5; ნუსხური
11	H-1833, საკითხავები, XII-XIII სს., 4ფ., 12,5X15; ნუსხური
12	H-1851ა, სახარების საკითხავთა საძიებელი, XIII-XIV სს., 4 ფ., 21,5X18; ნუსხური
13	H-1851ბ, საგალობლები, XII-XIII სს., 1ფ., 21X19,5; ნუსხური
14	H-1893დ, სიტყვა გულისთქმისათვის, XII-XIII სს., 1 ფ., 24X14,5; ნუსხური
15	S-3280ა, მათეს თავის სახარება, XII-XIII სს., 4ფ., 25,5X17; ნუსხური
16	Fr-43, საგალობელი, XII-XIII სს. 1ფ., 22x16; ნუსხური
17	Fr-122, მარხვანი, XII-XIII სს., 1 ფ., 12,4x20,2; ნუსხური
18	Fr-148ა, მარხვანი, XII-XIII სს., 1 ფ., 16,5x14,5; ნუსხური
19	Fr-202, სადღესასწაულო, XII-XIII სს., 3 ფ., 26x20; ნუსხური

20	3385 (კ-41), სასულიერო შინაარსის ტექსტი, XII-XIII სს., 2 ფ., 11,2X9,5; ნუსხური
21	მინიატურა ნესგუნის ეკლესიაში დაცული, XII-XIII სს., 1 ფ., 24,1x17,8;

N	XIII
1	A-754იგ, ლიტურგიული ტექსტი, XIII ს., 5 ფ.,
2	A-1090ბ, სახარება, XIII ს., 1ფ., 19,7X20; ნუსხური
3	A-1090გ, საგალობლები, XIII ს., 4 ფ., 22,7X17,2; ნუსხური
4	H-362, სახარება, XIII ს., 1 ფ., 24,3X19; ნუსხური
5	H-2129, სახარება, XIII ს., 2 ფ., 16X20,5; ნუსხური
6	H-2805, მინიატიურა, XIII ს., 1 ფ., 21X16; ნუსხური
7	H-3230, გამოკრებილი სადღესასწაულო, XIII ს., 1ფ., 26X17; ნუსხური
8	S-2855, ოთხთავი, XIII ს., 2 ფ., 23,5X22,5; ნუსხური
9	Q-637ბ, ოთხთავი, XIII ს., 5 ფ., 23,5x18; ნუსხური
10	Q-783, ოთხთავი, XIII ს., 3 ფ., 25,9x19,8; ნუსხური
11	Q-987, თომა მოციქულის წამება, XIII ს., 2 ფ., 34,4X24,7; ნუსხური
12	Q-1126ა, თვენი, XIII ს., 2 ფ., 22,2X16,6; ნუსხური
13	Fr-148, მარხვანი, XIII ს., 1 ფ., 28,7x20,3; ნუსხური
14	Fr-148ბ, ლოცვა, XIII ს., 1 ფ., 7,5x7; ნუსხური

N	XIII-XIV
1	A-257-ე, საგალობელი, XIII-XIV სს., 2 ფ., 16,5X14; პალიმფსესტი, ნუსხური
2	H-1395, სახარება, პალიმფსესტი, XIII-XIV სს., 3 ფ., 20X17; ნუსხური
3	H-1396, სახარება, XIII-XIV სს., 4 ფ., 21,7X18,4; ნუსხური
4	H-1811, კურთხევანი, XIII-XIV სს., 4 ფ., 13X9,8; ნუსხური
5	H-1850, საკითხავები, პალიმფსესტი, XIII-XIV სს., 2ფ., 20,5X16; ნუსხური
6	H-1851ა, სახარების საკითხავთა საძიებელი, XIII-XIV სს., 4 ფ., 21,5X18; ნუსხური
7	H-1853ა, საგალობლები, პალიმფსესტი XIII-XIV სს., 2ფ., 15X14; ნუსხური
	H-1853გ, საკითხავები, XIII-XIV სს., 2 ფ., 16x14; ნუსხური
8	H-1893ა, საკითხავები, პალიმფსესტი, XIII-XIV სს., 3 ფ., 18X13,7; ნუსხური
9	H-1899, საკითხავები, XIII-XIV სს., 4 ფ., 15,5X13,4; ნუსხური
10	H-1900ბ, საგალობლები, XIII-XIV სს., 4 ფ., 14X10; ნუსხური
11	H-2431, ჟამისწირვა, XIII-XIV სს., 1 კეფი; 55X17,5; ნუსხური
12	H-3179, ლოცვა, XIII-XIV სს., 1 ფ., 14,5X16,7; ნუსხური
13	Q-218, მარკოზის თავის სახარება, XIII-XIV სს., 1 ფ., 9,3X14,9; ნუსხური
14	Q-219, ფრაგმენტი, XIII-XIV სს., 1 ფ., 20,8X15,2; ნუსხური
15	Q-1054, ოთხთავი, XIII-XIV სს., 1 ფ., 25,2X19,3; ნუსხური

16	Q-1126ბ, მარხვანი, XIII-XIV სს., 1 ფ., 23X17,7; ნუსხური
17	Fr-184, ეტრატოვანი, XIII-XIV სს., 4 (5) ფ., 13,5x15; ნუსხური
18	Fr-184ა, ეტრატოვანი, XIII-XIV სს., 1(5) ფ., 16,4x13; ნუსხური
19	Fr-185, მარხვანი, XIII-XIV სს., 1 ფ., 24,9x17,7; ნუსხური
20	Fr-228, საბუთი, XIII-XIV სს., 1 ფ., 20,5x3,9; ნუსხური
21	Svan-12, ღვთისმშობლის მიმოსვლა, XIII-XIV სს., 2ფ., 14,3x12; ნუსხური
22	13 (1) (კ-4), ოთხთავი, XIII-XIV სს., 1 ფ., 28,5x26; ნუსხური
23	13 (2) (კ-4), ოთხთავი, XIII-XIV სს., 1 ფ., 25,6x20,4; ნუსხური

N	XIV
1	A-492დ, ოთხთავი, XIV ს., 2 ფ., 21X16; ნუსხური
2	A-1287გ, საგალობლები, XIV ს., 1ფ., 25,5x15,3; ნუსხური
3	H-2703, საგალობელი, XIV ს., ½ ფ., 16,6X15,5; ნუსხური
4	Q-221, საგალობლები, XIV ს., 1 ფ., 20,7X14,8; ნუსხური
5	Fr-91ა, სასულიერო შინაარსის თხზულებები, XIV ს., 3 ფ., 14,8x6,8; ნუსხური
6	Fr-119, ჰომილეტიკური ხასიათის თხზულება, XIV ს., 1 ფ., 15,6x13; ნუსხური
7	Svan-21, ლოცვანი, XIV ს., 2 ფ., 12X9; ნუსხური
8	3383 (კ-39), ლიტურგიკული ტექსტები, XIV ს., 4 ფ., 13x11,5; ნუსხური
9	3407 (კ-136), სასულიერო შინაარსის ტექსტი, XIV ს., 2 ფ., 9,5x7; ნუსხური

N	XIV-XV
1	H-536, კონდაკი, XIV-XV სს., 2 ფ., 11,8x9,2; ნუსხური
2	H-536ა, კონდაკი, XIV-XV სს., 2 ფ., 11,7x9; ნუსხური
3	H-536ბ, ლოცვანი, XIV-XV სს., 2 ფ., 12,3x9,3; ნუსხური
4	H-1357, მარხვანი, XIV-XV სს., 2 ფ., 28X21; ნუსხური
5	H-1410, სინანულის ლოცვა, XIV-XV სს., 1 ფ., 16,2X12; ნუსხური
6	H-1411, კონდაკი, XIV-XV სს., 1 კეფი; გრაგნილი, 58X17; ნუსხური
7	H-1795ბ, ფსალმუნი, XIV-XV სს., 5 ფ., 21X10; ნუსხური
8	H-1795გ, ფსალმუნი, XIV-XV სს., 2 ფ., 18X13; ნუსხური
9	H-1795დ, ფსალმუნი, XIV-XV სს., 1 ფ., 14,5X14; ნუსხური
10	H-1801ა, ლოცვანი, XIV-XV სს., 4 ფ., 13,5x10; ნუსხური
11	H-1803ბ, ფსალმუნი, XIV-XV სს., 1 ფ., 12,5X16,5; ნუსხური
12	H-1821ბ, კურთხევანი, XIV-XV სს., 4ფ., 13,5x11; ნუსხური
13	H-1824, კურთხევანი, XIV-XV სს., 5ფ., 14X11,5; ნუსხური
	H-1853ბ, ოთხთავი, XIV-XV სს., 1ფ., 18,5x14; ნუსხური
	H-1857, საგალობლები, XIV-XV სს., 4ფ., 12,5x10,5; ნუსხური
	H-1866ბ, სულთა განმანათლებელი მატიანე, XIV-XV სს., 2 ფ., 14x12; ნუსხური
14	H-1867გ, ლოცვანი, XIV-XV სს., 1 ფ., 14,7X11,5; ნუსხური

15	H-1890, ოთხთავი, XIV-XV სს., 2 ფ., 26X25; ნუსხური
16	H-1897ბ, საეკლესიო კალენდარი, XIV-XV სს., 4 ფ., 13X9,5; ნუსხური
17	H-1900ა, კურთხევაანი, XIV-XV სს., 4 ფ., 11,9X9; ნუსხური
18	H-1900ე, კონდაკი, XIV-XV სს., 2 ფ., 9X10,7; ნუსხური
19	H-1900ზ, საგალობლები, XIV-XV სს., 2 ფ., 12,3X10,5; ნუსხური
20	H-1900ც, საგალობლები, XIV-XV სს., 1 ფ., 13X12; ნუსხური
21	H-2432, სახარების საკითხავები, პალიმფსესტი, XIV-XV სს., 2 ფ., 18,4X27,5; ნუსხური
22	H-3098გ, სახარება, პალიმფსესტი, XIV-XV სს., 2 ფ., 21,2X19; ნუსხური
23	H-3098დ, სახარება, პალიმფსესტი, XIV-XV სს., 1 ფ., 18,5x17,5; ნუსხური
24	H-3173, საკითხავები, XIV-XV სს., 1 ფ., 12,2X10,5; ნუსხური
25	H-3175, ფსალმუნი, XIV-XV სს., 1 ფ., 13,3X11,3; ნუსხური
26	H-3182, კურთხევაანი, XIV-XV სს., 2ფ., 11,5X8,1; ნუსხური
27	H-3183, ფსალმუნი, XV-XV სს., 2ფ., 12,2X8,8; ნუსხური
28	H-3184, ფსალმუნი, XIV-XV სს., 2 ფ., 11,5x10,5; ნუსხური
29	H-3185, კურთხევაანი, XIV-XV სს., 4 ფ; 12,8X9,7; ნუსხური
30	H-3231, ჟამისწირვა, XIV-XV სს., 1 ფ., 34X20,7; ნუსხური
31	S-3280ბ, თვენი, XIV-XVსს., 3ფ., 20X13,5; ნუსხური
32	S-3485ა, საკითხავები სახარებისა და სამოციქულოსი, XIV-XV სს., 1 ფ., 14,8X13; ნუსხური
33	Q-182დ, ფსალმუნი, XIV-XV სს., 1 ფ., 15,5X11,7; ნუსხური
34	Q-222, საგალობლები, XIV-XV სს., 4 ფ., 16,3X12; ნუსხური
35	Q-637ა, სვინაქსარი, XIV-XV სს., 1 ფ., 27,8X21,5; ნუსხური
36	Svan-7, სახარება, XIV-XV სს., 2ფ., 210x190; ნუსხური
37	Svan-13, საგალობელთა კრებული, იბაკონ-იკოსნი, XIV-XV სს., 4 ფ., 14,5x12,3; ნუსხური
38	Svan-19, ლოცვანი, XIV-XV ს., 2 ფ., 13,8x11,4; ნუსხური
39	Svan-19ა, ლოცვანი, XIV-XV ს., 2 ფ., 14,4x12; ნუსხური
40	Svan-19ბ, ლოცვანი, XIV-XV ს., 1 ფ., 14,5x11,6; ნუსხური
41	Svan-19გ, ლოცვანი, XIV-XV ს., 1 ფ., 14x11,9; ნუსხური
42	Svan-19დ, ლოცვანი, XIV-XV ს., 3 ფ., 14,3x11,8; ნუსხური
43	487 (კ-5), საგალობელნი, XIV-XV სს., 2 ფ., 22X17,5; ნუსხური გამორჩენილია

N	XV
1	A-929ბ, საგალობელი, XV ს., 1ფ., 15,5X11; ნუსხური
2	A-1529-ა, ზატიკი, XV ს., 4 ფ., 19x15; ნუსხური
3	H-1725ა, სახარება-სამოციქულოს საკითხავები, XVს., 2ფ., 12X8,5; ნუსხური
4	H-1900გ, ფსალმუნი, XV ს., 2 ფ., 13X10,5; ნუსხური
5	H-2084ბ, სახარება, XV ს., 2 ფ., 24,2X12; ნუსხური
6	H-2084დ, სახარება, XV ს., 4 ფ., 26,2X19,4; ნუსხური

7	H-2084ე, სახარება, XV ს., 2 ფ., 20X27,2; ნუსხური
8	H-2084ვ, სახარება, XV ს., 4 ფ., 21,5X25,5; ნუსხური
9	H-2084ზ, სახარების საძიებელი, XV ს., 2 ფ., 19,9X24,5; ნუსხური
10	H-2085ბ, ნაწყვეტი გამოკრებილ სახარება-სამოციქულოდან, XV ს., 4 ფ., 10X14,2; ნუსხური
11	H-2085გ, ლოცვანი, XV ს., 2 ფ., 7X10,5; ნუსხური
12	H-3232, გამოკრებილი სადღესასწაულო, XV ს., 1 ფ., 26X19,7; ნუსხური
13	S-3477ბ, სვინაქსარი, XV ს., 2ფ., 23X16; ნუსხური
14	S-3485ბ, კურთხევანი, XV ს., 2 ფ., 13,9X12,8; ნუსხური
15	S-5224, მარხვანი, XV ს., 2 ფ., 26,5X18,5; ნუსხური
16	Q-186ა, საგალობლები, XV ს., 2 ფ., 13,3X10,2; ნუსხური
17	Q-189იგ, კონდაკი, XV ს., 2 ფ., 9,7X14,5; ნუსხური
18	Fr-233, სახარების თარგმანება, XV ს., 4 ფ., 30x22,2; ნუსხური
19	Fr-285, ოქტოიხოსის, XV ს., 1 ფ., 19,5x15,5; ნუსხური
20	Fr-294, ფსალმუნი, XV ს., 1 ფ., X; ნუსხური
21	Svan-6, საგალობელი, XV ს., 2ფ., 250x130; ნუსხური

N	XV-XVI
1	A-929ა, თვეთა მეტყველება, XV-XVI სს., 2ფ., 17X12,3; ნუსხური
2	H-1558დ, საგალობლები, XV-XVI სს., 1ფ., 13X10,5; ნუსხური
3	H-1699ბ, კონდაკი, XV-XVI სს., 1ფ., 7X14; ნუსხური
4	H-1793, ოთხთავი, XV-XVI სს., 4 ფ., 20,4X13,4; ნუსხური
5	H-1795ე, ფსალმუნი, XV-XVI სს., 1 ფ., 18X13,5; ნუსხური
6	H-1807, კურთხევანი, XV-XVI სს., 2 ფ., 20,5X16,5; ნუსხური
7	H-1814გ, კონდაკი, XV-XVI სს., 4 ფ., 15X10; ნუსხური
8	H-1815ბ, კურთხევანი, XV-XVI სს., 1 ფ., 15,5X11; ნუსხური
9	H-1816გ, კურთხევანი, XV-XVI სს., 2 ფ., 15X12; ნუსხური
10	H-1820ბ, კურთხევანი, XV-XVI სს., 4ფ., 13X9,5; ნუსხური
	H-1864ბ, ლოცვა, XV-XVI სს., 1 ფ., 13,5X9; ნუსხური
11	H-1868, ლოცვანი, პალიმფსესტი, XV-XVI სს., 4ფ., 15,5X11; ნუსხური
12	H-1885ა, ფსალმუნი, XV-XVI სს., 3 ფ., 18X20,8; ნუსხური
13	H-1900დ, ლოცვანი, XV-XVI სს., 1 ფ., 10,7X11,2; ნუსხური
14	H-2093ა, სულთა მატთანე, XV-XVI სს., 1 კეფი, 13,6X18,5; ნუსხური
15	H-2093ბ, სულთა მატთანე, XV-XVI სს., 1 კეფი, 20X22; ნუსხური
16	H-2093გ, კურთხევანი, XV-XVI სს., 1 ფ., 17X16; ნუსხური
17	H-3176, შელოცვა, XV-XVI სს., 1 ფ., 13,5X11,7; ნუსხური
18	H-3177, კურთხევანი, XIV-XV სს., 1ფ., 12,3X11,7; ნუსხური
19	H-3180, საგალობელი, XV-XVI სს., 1 ფ., 17,1X16; ნუსხური
20	H-3186, ფსალმუნი, XV-XVI სს., 2 ფ., 10X12,5; ნუსხური
21	H-3188, საგალობლები, XV-XVI სს., 2 ფ., 15,3X12,2; ნუსხური

22	H-3190, საკითხავები, XV-XVI სს., 2 ფ., 17,4X14,5; ნუსხური
23	H-3261, საგალობლები, XV-XVI სს., 2 ფ., 26X19,7; ნუსხური
24	S-3485გ, საგალობელი, XV-XVI სს., 2 ფ., 15X11; ნუსხური
25	Q-186დ, კურთხევანი, XV-XVI სს., 2 ფ., 11,3X9,4; ნუსხური
26	Q-189ბ, ბარბარას წამება, XV-XVI სს., 1ფ., 10,3X11,5; ნუსხური
27	Q-223, საგალობლები, XV-XVI სს., 2 ფ., 12,5X13; ნუსხური
28	Fr-83, საგალობლები, XV-XVI სს., 4 ფ., 11,4x18,6; ნუსხური
29	Svan-5, სახარების საკითხავი, XV-XVI სს., 4 ფ., 21,5x15,5; ნუსხური
30	722 (ბ) (კ-32), ლოცვანი, XV-XVI სს., 2 ფ., 12,5x8,5; ნუსხური

N	XV-XVII
1	Svan-4, სახარების საკითხავი, XV-XVII სს., 1ფ., 17,5x13; ნუსხური

N	XVI
1	A-492გ, სვინაქსარი, XVI ს., 2ფ., 22X4,2; ნუსხური
2	H-1814დ, კურთხევანი, XVI ს., 2 ფ., 14X11; ნუსხური
3	H-1885ბ, სახარება, XVI ს., 2 ფ., 20,5X14; ნუსხური
4	H-2093დ, სულთა მატიანე ნაწყვეტი, XVI ს., 4 კეფი, 30X28; ნუსხური
5	H-2093ე, სულთა მატიანე, XVI ს., 1 ფ., 22,5X12,5; ნუსხური
6	H-2093ვ, სულთა მატიანე, XVI ს., 1 კეფი; 17X16; ნუსხური
7	H-2093ზ, სულთა მატიანე, XVI ს., 1 ფ., 9,2X5; ნუსხური
8	H-3171, კურთხევანი, XVI ს., 1ფ., 10X12,5; ნუსხური
9	H-3174, კურთხევანი, XVI ს., 1 ფ., 13,3X10; ნუსხური
10	H-3178, ფსალმუნი, პალიმფსესტი, XVI ს., 1ფ., 15X17; ნუსხური
11	H-3187, ათანასე ჰრომთა პაპის ცხოვრება, პალიმფსესტი, XVI ს., 2 ფ., 14,5X12; ნუსხური
12	H-3189, ღვთისმშობლის მიმოსვლა, პალიმფსესტი, XVI ს., 2 ფ., 14X12; ნუსხური
13	Fr-121, ლოცვა, XVI ს., 2 ფ., 13,6x9; ნუსხური
14	Fr-218, ლოცვანი, XVI ს., 1 ფ., 10,5x8,5; ნუსხური
15	Svan-14, ჟამნი, XVI ს., 2 ფ., 14,5x13; ნუსხური
16	Svan-20, სახარების საკითხავი, XVI ს., 2 ფ., 20,5x16; ნუსხური
17	481 (კ-3), საგალობელი, XVI ს., 2 ფ., 14X12,5; ნუსხური გამორჩენილია
18	497 (კ-35), ლოცვანი, XVI ს., 2 ფ., 12,5 X9,5; ნუსხური გამორჩენილია
19	723 (კ-16), კალანდა, XVI ს., 4 ფ., 12x10,5; ნუსხური
20	727 (კ-20), ლოცვანი, XVI ს., 4 ფ., 12x9,5; ნუსხური

N	XVI-XVII
1	H-1723ა, კონდაკი, XVI-XVII სს., 1 ფ., 9,8x7,8; ნუსხური
2	H-1723ბ, კონდაკი, XVI-XVII სს., 1 ფ., 14,3x10; ნუსხური
3	H-1725გ, კურთხევანი, XVI-XVII სს., 2ფ., 12,7X9,5; ნუსხური
4	H-3014, სახარება, პალიმფსესტი, XVI-XVII სს., 1 ფ., 11,5X9; ნუსხური
5	H-3168, ლოცვა, XVI-XVII სს., 1ფ., 10,8X7,5; ნუსხური
6	H-3169, კურთხევანი, XVI-XVII სს., 1ფ., 11X8,7; ნუსხური
7	H-3170, ქადაგების ფრაგმენტი, XVI-XVII სს., 1ფ., 11X10; ნუსხური
8	H-3172, კვიმატი დღეები, XVI-XVII სს., 1 ფ., 12X8,5; ნუსხური
9	H-3247, თვეთა მეტყველება, XVI-XVII სს., 2 ფ., 16,8X12,3; ნუსხური
10	S-3485დ, წირვის წესი, XVI-XVII სს., გრაგნილი, 2 კეფი, 30,3X17; ნუსხური
11	S-3947, კურთხევანი, XVI-XVII სს., 2 ფ., 12X9; ნუსხური
12	Q-487გ, საკითხავები, XVI-XVII სს., 4 ფ., 11,5X8,4; ნუსხური
13	15 (კ-7), ლოცვანი, XVI-XVII სს., 2 ფ., 17,5X13,5; ნუსხური გამორჩენილია
14	495 (3) (კ-10), ფსალმუნი, XVI-XVII სს., 1 ფ., 19,4x14,5; ნუსხური

N	XVII
1	H-1725ბ, ლოცვანი, XVII ს., 2ფ., 14X10,5; ნუსხური

	XVIII
1	H-1862, ლოცვანი, პალიმფსესტი, XVIII ს., 4(5) ფ., 8,5X8; ნუსხური

თემატური საძიებელი

ბიბლიოლოგია

N	A
1	A-492ბ, ოთხთავი, XII-XIII სს., 2 ფ., 22,5X20; ნუსხური
2	A-492დ, ოთხთავი, XIV ს., 2ფ., 21X16; ნუსხური
3	A-494, სახარების საკითხავების საძიებელი, XII-XIII სს., 4 ფ., 22,5x19,5; ნუსხური
4	A-836გ, საკითხავები ძველი და ახალი აღთქმიდან, XI-XII სს., 3ფ., 24,5X18,3; ნუსხური
5	A-836ვ, ტექსტი ძველი აღთქმიდან, XI-XII სს., 1ფ., 24,3X18,5; ნუსხური
6	A-836ზ, ტექსტი ძველი აღთქმიდან, XI-XII სს., 1ფ., 24,2X18,3; ნუსხური
7	A-1090ა, სახარება, X ს., 1 ფ., 8,4X17,6; ასომთავრული

8	A-1090ბ, სახარება, XIII ს., 1ფ., 19,7X20; ნუსხური
9	A-1119ბ, ბიბლია, X ს., 1 ფ.-ის ნაშთი; 12,5X17,6; ასომთავრული
10	A-1287ა, სახარება, X-XVII სს., 1ფ., 15ხ12; ასომთავრული
11	A-1287ბ, სახარება, XII-XIII სს., 3ფ., 18,5ხ25; ნუსხური
12	A-1287გ, სახარება, XII-XIII სს., 1ფ., 19,5ხ17; ნუსხური

N	H
1	H-362, სახარება, XIII ს., 1 ფ., 24,3X19; ნუსხური
2	H-1326, სახარება მათესი, X ს., 2ფ., 23X18; ასომთავრული
3	H-1395, სახარება, XIII-XIV სს., 3ფ., 20X17; ნუსხური
4	H-1396, სახარება, XIII-XIV სს., 4 ფ., 21,7X18,4; ნუსხური
5	H-1409, სახარება, XI-XII სს., 2 ფ., 14X14,6; ნუსხური
	H-1725ა, სახარება-სამოციქულოს საკითხავები, XVს., 2ფ., 12X8,5; ნუსხური
6	H-1793, ოთხთავი, XV-XVI სს., 4 ფ., 20,4ხ13,4; ნუსხური
7	H-1795ბ, ფსალმუნი, XIV-XV სს., 5 ფ., 21X10; ნუსხური
8	H-1795გ, ფსალმუნი, XIV-XV სს., 2 ფ., 18X13; ნუსხური
9	H-1795დ, ფსალმუნი, XIV-XV სს., 1 ფ., 14,5X14; ნუსხური
10	H-1795ე, ფსალმუნი, XV-XVI სს., 1 ფ., 18X13,5; ნუსხური
11	H-1803ბ, ფსალმუნი, XIV-XV სს., 1 ფ., 12,5X16,5; ნუსხური
	H-1853ბ, ოთხთავი, XIV-XV სს., 1ფ., 18,5x14; ნუსხური
12	H-1885ა, ფსალმუნი, XV-XVI სს., 3 ფ., 18X20,8; ნუსხური
13	H-1885ბ, სახარება, XVI ს., 2 ფ., 20,5X14; ნუსხური
14	H-1885გ, მარკოზის სახარება, XIს., 1ფ., 21X14,5; ნუსხური
15	H-1892, ოთხთავი, XI ს., 2 ფ., 21,5X15; ნუსხური
16	H-1900გ, ფსალმუნი, XV ს., 2 ფ., 13X10,5; ნუსხური
17	H-2083, ფსალმუნი, XI-XII სს., 2 ფ., 11,7X15,2; ნუსხური
18	H-2084ბ, სახარება, XV ს., 2 ფ., 24,2X12; ნუსხური
19	H-2084დ, სახარება, XV ს., 4 ფ., 26,2X19,4; ნუსხური
20	H-2084ე, სახარება, XV ს., 2 ფ., 20X27,2; ნუსხური
21	H-2084ვ, სახარება, XV ს., 4 ფ., 21,5X25,5; ნუსხური
22	H-2084ზ, სახარების საძიებელი, XV ს., 2 ფ., 19,9X24,5; ნუსხური
23	H-2085ბ, გამოკრებილი სახარება სამოციქულოდან, XV ს., 4 ფ., 10X14,2; ნუსხური
24	H-2129, სახარება, XIII ს., 2 ფ., 16X20,5; ნუსხური
25	H-2432, სახარების საკითხავები, პალიმფსესტი, XIV-XV სს., 2 ფ., 18,4X27,5; ნუსხური
26	H-2702, სახარება, XII ს., 1 ფ., 21X14,9; ნუსხური
27	H-2704, სახარება, XI ს., 1 ფ., 16,5X11,8; ნუსხური
28	H-3014, სახარება, პალიმფსესტი, XVI-XVII სს., 1 ფ., 11,5X9; ნუსხური
29	H-3098გ, სახარება, პალიმფსესტი, XIV-XV სს., 2 ფ., 21,2x19; ნუსხური

30	H-3098დ, სახარება, პალიმფსესტი, XIV-XV სს., 1 ფ., 18,5x17,5; ნუსხური
31	H-3175, ფსალმუნი, XIV-XV სს., 1 ფ., 13,3x11,3; ნუსხური
32	H-3178, ფსალმუნი, პალიმფსესტი, XVI ს., 1ფ., 15x17; ნუსხური
33	H-3181, ოთხთავი, XI ს., 1ფ., 15,7x8,4; ნუსხური
34	H-3183, ფსალმუნი, XV-XV სს., 2ფ., 12,2x8,8; ნუსხური
35	H-3184, ფსალმუნი, XIV-XV სს., 2 ფ., 11,5x10,5; ნუსხური
36	H-3186, ფსალმუნი, XV-XVI სს., 2ფ., 10x12,5; ნუსხური

N	S
1	S-2855, ოთხთავი, XIII ს., 2 ფ., 23,5x22,5; ნუსხური
2	S-3280ა, მათეს თავის სახარება, XII-XIII სს., 4ფ., 25,5x17; ნუსხური
	S-3485ა, საკითხავები სახარებისა და სამოციქულოსი, XIV-XV სს., 1 ფ., 14,8x13; ნუსხური
3	S-5222, ფსალმუნი, X ს., 5 ფ., 15,5x15; ასომთავრული

N	Q
1	Q-182დ, ფსალმუნი, XIV-XV სს., 1 ფ., 15,5x11,7; ნუსხური
2	Q-208ა, გამოსვლათა წიგნი, X ს., 1 ფ., 12x16,2; ასომთავრული
3	Q-208ბ, ბიბლიის საკითხავები, X ს., 1 ფ., 21x29; ასომთავრული
4	Q-211, მათეს თავის სახარება, X ს., 1 ფ., 16,8x20,8; ასომთავრული
5	Q-212, სწავლანი, X ს., 1 ფ., 13x17,8; ასომთავრული
6	Q-213, მარკოზის თავის სახარება, X ს., 2 ფ., 14,2x11,5; ასომთავრული
7	Q-214, მარკოზის თავის სახარება, XI ს., 2 ფ., 8,5x13,5; ნუსხური
8	Q-218, მარკოზის თავის სახარება, XIII-XIV სს., 1 ფ., 9,3x14,9; ნუსხური
9	Q-486ა, დაბადება, X ს., 2 ფ., 22,9x14; ნუსხური
10	Q-486ბ, იოანეს თავის სახარება, X ს., 1 ფ., 25,3x21,5; ასომთავრული
11	Q-637ბ, ოთხთავი, XIII ს., 5 ფ., 23,5x18; ნუსხური
12	Q-783, ოთხთავი, XIII ს., 3 ფ., 25,9x19,8; ნუსხური
13	Q-996, ფსალმუნი, XI ს., 1 ფ., 19,8x14,7; ნუსხური
14	Q-1054, ოთხთავი, XIII-XIV სს., 1 ფ., 25,2x19,3; ნუსხური

N	Fr
1	Fr-91დ, ლექციონარი, X ს. 1 ფ. 25x17,4; ნუსხური
2	Fr-92ბ, პავლეს ეპისტოლე, XI ს. 1 ფ. 25x17,4; ნუსხური
3	Fr-184, ეტრატოვანი, XIII-XIV სს., 1 (5) ფ., 16,4x13; ნუსხური
4	Fr-184, ეტრატოვანი, XIII-XIV სს., 4 (5) ფ., 13,5x15; ნუსხური
5	Fr-194ბ, ოთხთავი, XII ს. 1 ფ. 16,5x11,5; ნუსხური
6	Fr-217, ოთხთავი, XII ს. 1 ფ. 12,9x19; ნუსხური
7	Fr-221, ოთხთავი, XI ს. 1 ფ. 17x10,3; ნუსხური

8	Fr-224, სახარება, XII ს. 1 ფ. 24X16,5; ნუსხური
9	Fr-231, სახარება, XII ს. 1 ფ. 10X6; ნუსხური
10	Fr-284, სახარების საკითხავების საძიებელი, XII ს. 1 ფ; ნუსხური
11	Fr-294, ფსალმუნი, XV ს. 1 ფ. X; ნუსხური

N	Svan
1	Svan-5, სახარების საკითხავი, XV-XVI სს., 4 ფ., 21,5x15,5; ნუსხური
2	Svan-7, სახარება, XIV-XV სს., 2 ფ., 21X19; ნუსხური
3	Svan-20, სახარების საკითხავი, XVI ს., 2 ფ., 20,5x16; ნუსხური

N	სვანეთი
1	13 (1) კ-4, ოთხთავი, XIII-XIV სს., 1 ფ., 28,5X26; ნუსხური
2	13 (2) კ-4, ოთხთავი, XIII-XIV სს., 1 ფ., 25,6X20,4; ნუსხური
3	491 (კ-8), ოთხთავი (ჩვაბიანი), XII ს., 4 ფ., 20,3X14,5; ნუსხური
4	495 (ვ) (კ-10), ფსალმუნი, XVI-XVII სს., 1 ფ., 19,4X14,5; ნუსხური

N	გრაცი
1	A I 2058, იოანეს სახარება, ს., X ს., 1 ფ., 31,3X25; ასომთავრული

ეპიგრაფიკა

N	A
1	A-371, იოანე ოქროპირი, იოანეს თავის თარგმანება, XI ს., 2 ფ., 29,2X23; ნუსხური
2	A-492ე, იოანე ოქროპირი, იოანეს თავის თარგმანება, XI ს., 3 ფ., 31X22,5; ნუსხური
3	A-492ვ, იოანე ოქროპირი, მათეს თავის თარგმანება, XI-XII სს., 2 ფ., 32,5X23; ნუსხური
4	A-764, სახარების თარგმანება, XI ს., 1 ფ., 33X14,7; ნუსხური
5	A-765ა (1), სახარების თარგმანება წმინდა იოანე ოქროპირისა, XI ს., 1 ფ., 33X15; ნუსხური
6	A-765ა (2), სახარების თარგმანება წმინდა იოანე ოქროპირისა, XI ს., 1 ფ., 33X15; ნუსხური
7	A-765ა (3), სახარების თარგმანება წმინდა იოანე ოქროპირისა, XI ს., 1 ფ., 33X15; ნუსხური
8	A-765ა (4), სახარების თარგმანება წმინდა იოანე ოქროპირისა, XI ს., 1 ფ., 33X15; ნუსხური
9	A-765ა (5), სახარების თარგმანება წმინდა იოანე ოქროპირისა, XI ს., 1 ფ., 33X15; ნუსხური
10	A-765ა (6), სახარების თარგმანება წმინდა იოანე ოქროპირისა, XI ს., 1 ფ., 33X15; ნუსხური

11	A-765ბ, სახარების თარგმანება წმინდა იოანე ოქროპირისა, XI ს., 5ფ., 29X24; ნუსხური
12	A-1090დ, თეოფილაქტე ბულარელი, იოანეს სახარების თარგმანება XI ს., 1 ფ., 27X20; ნუსხური
13	A-1287დ, მათეს სახარების თარგმანება; XI ს., 2ფ., 12x25,5; ნუსხური
14	Q-1126ე, სახარების თარგმანება, XII ს., 1ფ., 32,2X21,5; ნუსხური
15	Fr-233, სახარების თარგმანება, XV ს. 4 ფ. 30X22.2; ნუსხური

ჰიმნოგრაფია

N	A
1	A-257-ე, საგალობელი, XIII-XIV სს., 2 ფ., 16,5X14; პალიმფსესტი, ნუსხური
	A-836ბ, შესხმა სტეფანესი, პალიმფსესტი, XI-XII სს., 1ფ., 28,3X17,6; ნუსხური
2	A-836ე, ქრისტეს შობის საგალობელი, XI-XII სს.; 1ფ., 26,4X17,1; ნუსხური
	A-923, მარხვანი, XII-XIII სს., 2ფ., 25,7X21,3; ნუსხური
3	A-929ბ, საგალობელი, XV ს., 1ფ., 15,5X11; ნუსხური
4	A-1090გ, საგალობლები, XIII ს., 4 ფ., 22,7X17,2; ნუსხური
5	A-1287გ, საგალობლები, XIV ს., 1ფ., 25,5x15,3; ნუსხური
6	A-1423ა საგალობელი, XI-XII სს.; 2ფ., 15X13; ნუსხური

N	H
	H-1357, მარხვანი, XIV-XV სს., 2 ფ., 28X21; ნუსხური
1	H-1558დ, საგალობლები, XV-XVI სს., 1ფ., 13X10,5; ნუსხური
2	H-1694ა, საგალობლები, XII-XIII სს., 4ფ., 22,5X17,8; ნუსხური
3	H-1837, საგალობლები, XI ს. 2ფ., 18X14,2; ნუსხური
4	H-1855ა, საგალობლები, XI ს., 2ფ., 17X21,5; ნუსხური
	H-1857, საგალობლები, XIV-XV სს., 4ფ., 12,5x10,5; ნუსხური
5	H-1885დ, საგალობლები, XI ს., 1 ფ., 19X15,7; ნუსხური
6	H-1885ე, საგალობლები, XI ს., 1 ფ., 18,2X16,2; ნუსხური
7	H-1889, საგალობლები, X-XI სს.; 3 ფ., 27,5X21,5; ნუსხური
8	H-1891ა, საგალობლები, XI ს., 2 ფ., 20,5X16,7; ნუსხური
9	H-1891ბ, საგალობლები, XI ს., 2 ფ., 23,3X16; ნუსხური
10	H-1900ბ, საგალობლები, XIII-XIV სს., 4 ფ., 14X10; ნუსხური
11	H-1900ზ, საგალობლები, XIV-XV სს., 2 ფ., 12,3X10,5; ნუსხური
12	H-1900ჟ, საგალობლები, XIV-XV სს., 1 ფ., 13X12; ნუსხური
13	H-2701, შესხმა ღვთისმშობლისა, XI ს., 2 ფ., 22X16; ნუსხური
14	H-2703, საგალობელი, XIV ს.; 1/2 ფ., 16,6X15,5; ნუსხური
15	H-3180, საგალობელი, XV-XVI სს., 1 ფ., 17,1X16; ნუსხური
16	H-3188, საგალობლები, XV-XVI სს., 2 ფ., 15,3X12,2; ნუსხური

17	H-3261, საგალობლები, XV-XVI სს., 2 ფ., 26X19,7; ნუსხური
----	---

N	S
1	S-3485გ, საგალობელი, XV-XVI სს., 2 ფ., 15X11; ნუსხური
	S-3479გ, შესხმანი ღვთისმშობლისანი, XI ს., 4ფ., 21X16; ნუსხური
	S-5224, მარხვანი, XV ს., 2 ფ., 26,5X18,5; ნუსხური

N	Q
1	Q-182გ, საგალობლები, XI ს., 2 ფ., 16,7X22,3; ნუსხური
2	Q-186ა, საგალობლები, XV ს., 2 ფ., 13,3X10,2; ნუსხური
3	Q-221, საგალობლები, XIV ს., 1 ფ., 20,7X14,8; ნუსხური
4	Q-222, საგალობლები, XIV-XV სს.; 4 ფ., 16,3X12; ნუსხური
5	Q-223, საგალობლები, XV-XVI სს., 2 ფ., 12,5X13; ნუსხური

N	Fr
1	Fr-43, საგალობელი, XII-XIII სს. 1ფ., 22x16; ნუსხური
2	Fr-56, საგალობელი, XI ს., 2 ფ., 19,5X16; ნუსხური
3	Fr-83, საგალობელი, XV-XVI სს., 4 ფ., 11X8,6; ნუსხური
4	Fr-153, საგალობელი გიორგი მთაწმიდელის ანდერძით, XI ს., 2 ფ., 24,9x17; ნუსხური
5	Fr-195, საგალობლები, 1 ფ., 10,2X20,2; ნუსხური
6	Fr-223, საგალობლები, 1 ფ., 22,1X17,5; ნუსხური
7	Fr-223ა, საგალობლები, 1 ფ., 15X3; ნუსხური
8	Fr-223ბ, საგალობლები, 1 ფ., 15X4; ნუსხური
9	Fr-223გ, საგალობლები, 1 ფ., 12X7,5; ნუსხური
10	Fr-285, ოქტოიხოსი, XV ს., 1 ფ., 19,5X15,5; ნუსხური

N	Svan
1	Svan-6, საგალობელი, XV ს., 2 ფ., 150X130; ნუსხური
2	Svan-13, საგალობელთა კრებული, იბაკონ-იკოსნი, XIV-XV სს., 4 ფ., 14,5x12,3; ნუსხური

N	სვანეთი
1	481 (კ-3), საგალობელნი, XVI ს., 2 ფ., 14X12,5; ნუსხური გამორჩენილია
2	487 (კ-5), საგალობელნი, XIV-XV სს., 2 ფ., 22X17,5; ნუსხური გამორჩენილია
3	722 (ბ) (კ-32), ლოცვანი, XV-XVI სს., 2 ფ., 12,5X8,5; ნუსხური
4	727 (კ-20), ლოცვანი, XVI ს., 4 ფ., 12,5X9,5; ნუსხური

ლიტურგია

N	A
1	A-257-ა, სანელინდო საწინასწარმეტყველო, XI ს., 2 ფ., 24,5X17,5; ნუსხური
2	A-257-გ, სვინაქსარი, XII-XIII სს., 3 ფ., 31X21,4; ნუსხური
3	A-257-დ, ლექციონარი, X ს., 2 ფ., 31X23; ასომთავრული
4	A-492ა, ჟამნი, X ს., 2 ფ., 24,3X18,2; ნუსხური
5	A-492გ, სვინაქსარი, XVI ს., 2ფ., 22X14,2; ნუსხური
6	A-492ზ, სწავლანი, XI ს., 2 ფ., 23,2X17,3; ნუსხური
7	A-493გ, სადღესასწაულო, XII-XIII სს., 4 ფ., 25,5X19,5; ნუსხური
8	A-493დ, თვენი, XII ს., 1 ფ., 23X17,8; ნუსხური
9	A-836ა, პარაკლიტონი, XI-XII სს., 1ფ., 25,6X17; ნუსხური
10	A-836დ, ზატიკი, XI-XII სს., 1ფ., 25,3X19; ნუსხური
11	
12	A-929ა, თვეთა მეტყველება, XV-XVI სს., 2ფ., 17X12,3; ნუსხური
13	A-1248, საქმე მოციქულთა, XI ს., 3 ფ., 20X12,8; ნუსხური
14	A-1529-ა, ზატიკი, XV ს., 4 ფ., 19X15; ნუსხური
15	A-1608, პარაკლიტონი, XI ს., 2 ფ., 23,8X14,8; ნუსხური
16	A-1769, სწავლანი, X ს., 2 ფ., 16,2x13; ნუსხური

N	H
1	H-41, სანელინდო, XII-XIII სს., 4 ფ., 26X21,6; ნუსხური
2	H-536, კონდაკი, XIV-XV სს., 2 ფ., 11,8x9,2; ნუსხური
3	H-536ა, კონდაკი, XIV-XV სს., 2 ფ., 11,7x9; ნუსხური
4	H-536ბ, ლოცვანი, XIV-XV სს., 2 ფ., 12,3x9,3; ნუსხური
5	
6	H-1410, სინანულის ლოცვა, XIV-XV სს., 1 ფ., 16,2X12; ნუსხური
7	H-1411, კონდაკი, XIV-XV სს., 1 კეფი, გრაგნილი, 58X17; ნუსხური
8	H-1699ბ, კონდაკი, XV-XVI სს., 1ფ., 7X14; ნუსხური
9	H-1723ა, კონდაკი, XVI-XVII სს., 1 ფ., 9,8x7,8; ნუსხური
10	H-1723ბ, კონდაკი, XVI-XVII სს., 1 ფ., 14,3x10; ნუსხური
11	
12	H-1725ბ, ლოცვანი, XVII ს., 2ფ., 14X10,3; ნუსხური
13	H-1725გ, კურთხევანი, XVI-XVII სს., 2ფ., 12,7X9,5; ნუსხური
14	H-1801ა, ლოცვანი, XIV-XV სს., 4 ფ., 13,5x10; ნუსხური
15	H-1807, კურთხევანი, XV-XVI სს., 2 ფ., 20,5X16,5; ნუსხური
16	H-1811, კურთხევანი, XIII-XIV სს., 4 ფ., 13X9,8; ნუსხური
17	H-1814გ, კონდაკი, XV-XVI სს., 4 ფ., 15X10; ნუსხური

18	H-1814დ, კურთხევანი, XVI ს., 2 ფ., 14X11; ნუსხური
19	H-1815ბ, კურთხევანი, XV-XVI სს., 1 ფ., 15,5X11; ნუსხური
20	H-1816გ, კურთხევანი, XV-XVI სს.; 2 ფ., 15X12; ნუსხური
21	H-1820ბ, კურთხევანი, XV-XVI სს. 4ფ., 13X9,5; ნუსხური
22	H-1821ბ, კურთხევანი, XIV-XV სს., 4ფ., 13,5X11; ნუსხური
23	H-1824, კურთხევანი, XIV-XV სს., 5ფ., 14X11,5; ნუსხური
24	H-1829, ზატიკნი, XII-XIII სს., 4ფ., 10,3X13,5; ნუსხური
25	H-1833, საკითხავები, XII-XIII სს., 4ფ., 12,5X15; ნუსხური
26	H-1835ა, საგალობელი, XI ს., 4ფ., 19,8X25,4; ნუსხური
	H-1850, საკითხავები, პალიმფსესტი, XIII-XIV სს., 2ფ., 20,5X16; ნუსხური
27	H-1851ბ, საგალობლები, XII-XIII სს., 1ფ., 21X19,5; ნუსხური
	H-1853გ, საგალობლები, პალიმფსესტი XIII-XIV სს., 2ფ., 15X14; ნუსხური
	H-1853გ, საკითხავები, XIII-XIV სს., 2 ფ., 16x14; ნუსხური
28	H-1862, ლოცვანი, პალიმფსესტი, XVIII ს., 4(5) ფ., 8,5X8; ნუსხური
29	H-1863, საკითხავები, XI ს., 2ფ., 14X12,3; ნუსხური
	H-1864ბ, ლოცვა, XV-XVI სს., 1 ფ., 13,5X9; ნუსხური
30	H-1867გ, ლოცვანი, XIV-XV სს., 1 ფ., 14,7X11,5; ნუსხური
31	H-1868, ლოცვანი, პალიმფსესტი, XV-XVI სს., 4 ფ., 15,5X11; ნუსხური
32	H-1888, საკითხავები, X ს., 2 ფ., 24X19,5; ასომთავრული
33	H-1893ა, საკითხავები, პალიმფსესტი, XIII-XIV სს., 3 ფ., 18X13,7; ნუსხური
34	H-1893გ, საკითხავები, X-XI სს., 2 ფ., 18X14; ნუსხური
35	H-1893დ, სიტყვა გულისთქმისათვის, XII-XIII სს., 1 ფ., 24X14; ნუსხური
36	H-1897ბ, საეკლესიო კალენდარი, XIV-XV სს., 4 ფ., 13X9,5; ნუსხური
37	H-1899, საკითხავები, XIII-XIV სს., 4 ფ., 15,5X13,4; ნუსხური
38	H-1900ა, კურთხევანი, XIV-XV სს., 4 ფ., 11,9X9; ნუსხური
39	H-1900დ, ლოცვანი, XV-XVI სს., 1 ფ., 10,7X11,2; ნუსხური
40	H-1900ე, კონდაკი, XIV-XV სს., 2 ფ., 9x10,7; ნუსხური
41	H-1900ვ, საკითხავები, X ს., 1 ფ., 14X10; ნუსხური
42	H-2085გ, ლოცვანი, XV ს., 2 ფ., 7X10,5; ნუსხური
43	H-2093გ, კურთხევანი, პალიმფსესტი, XV-XVI სს., 1 ფ., 17X16; ნუსხური
44	H-2433, ჟამისწირვა, X-XI სს., 1 ფ., 28X21; ნუსხური
45	H-3168, ლოცვა, XVI-XVII სს., 1ფ., 10,8X7,5; ნუსხური
46	H-3169, კურთხევანი, XVI-XVII სს., 1ფ., 11X8,7; ნუსხური
47	H-3171, კურთხევანი, XVI ს., 1ფ., 10X12,5; ნუსხური
48	H-3173, საკითხავები, XIV-XV სს., 1 ფ., 12,2X10,5; ნუსხური
49	H-3174, კურთხევანი, XVI ს., 1 ფ., 13,3X10; ნუსხური
50	H-3177, კურთხევანი, XIV-XV სს., 1ფ., 12,3X11,7; ნუსხური
51	H-3179, ლოცვა, XIII-XIV სს., 1 ფ., 14,5X16,7; ნუსხური

52	H-3182, კურთხევანი, XIV-XV სს., 2 ფ., 11,5X8,1; ნუსხური
53	H-3185, კურთხევანი, XIV-XV სს., 4 ფ., 12,8X9,7; ნუსხური
54	H-3190, საკითხავები, XV-XVI სს., 2 ფ., 17,4X14,5; ნუსხური
55	H-3230, გამოკრებილი სადღესასწაულო, XIII ს., 1 ფ., 26X17; ნუსხური
56	H-3231, ჟამისწირვა, XIV-XV სს., 1 ფ., 34X20,7; ნუსხური
57	H-3232, გამოკრებილი სადღესასწაულო, XV ს., 1 ფ., 26X19,7; ნუსხური
58	H-3247, თვეთა მეტყველება, XVI-XVII სს., 2 ფ., 16,8X12,3; ნუსხური

N	S
1	S-3280ბ, თვენი, XIV-XV სს., 3 ფ., 20X13,5; ნუსხური
2	S-3477ბ, სვინაქსარი, XV ს., 2 ფ., 23X16; ნუსხური
3	
4	S-3480ბ, მარხვანი, XII ს., 2 ფ., 22,5X18; ნუსხური
5	
6	S-3485ბ, კურთხევანი, XV ს., 2 ფ., 13,9X12,8; ნუსხური
7	S-3485დ, წირვის წესი, XVI-XVII სს., გრაგნილი, 2 კეფი; 30,3X17; ნუსხური
8	S-3947, კურთხევანი, XVI-XVII სს., 2 ფ., 12X9; ნუსხური
9	
10	S-5231, სადღესასწაულო, XI ს., 2 ფ., 26X20,5; ნუსხური

N	Q
1	Q-186დ, კურთხევანი, XV-XVI სს., 2 ფ., 11,3X9,4; ნუსხური
2	Q-189იგ, კონდაკი, XV ს., 2 ფ., 9,7X14,5; ნუსხური
3	Q-215, თვენი, XI ს., 4 ფ., 19,6X14,8; ნუსხური
4	Q-275, სვინაქსარი, XI ს., 1 ფ., 23X16,5; ნუსხური
5	Q-487გ, საკითხავები, XVI-XVII სს.; 4 ფ., 11,5X8,4; ნუსხური
6	Q-637ა, სვინაქსარი, XIV-XV სს., 1 ფ., 27,8X21,5; ნუსხური
7	Q-1126ა, თვენი, XIII ს., 2 ფ., 22,2X16,6; ნუსხური
8	Q-1126ბ, მარხვანი, XIII-XIV სს., 1 ფ., 23X17,7; ნუსხური
9	Q-1126გ, ლიტურგიკული ხასიათის, XII ს., 1 ფ., 30X17,5; ნუსხური
10	Q-1126დ, ლიტურგიკული ხასიათის, X-XI სს., 1 ფ., 11,5X8,5; ნუსხური
11	Q-1153, იადგარი, X ს., II ნახევარი, 1 ფ., 33,5X23,5; ნუსხური

N	სვანეთი
1	15 (კ-7), ლოცვანი, XVI-XVII სს., 2 ფ., 17,5X13,5; ნუსხური გამორჩენილია
2	497 (კ-35), ლოცვანი, XVI ს., 2 ფ., 12,5 X9,5; ნუსხური გამორჩენილია
3	730 (ა) კ-1, კურთხევანი, X-XI სს., 5 ფ., 12,9X9,8; ნუსხური
4	3383 (კ-39), ლიტურგიკული ტექსტები, XIV ს., 4 ფ., 13X11,5; ნუსხური
5	3386 (კ-68), პარაკლიტონი, XI-XII სს., 4 ფ., 18,5X12,5; ნუსხური

N	Fr
1	Fr-55, სადღესასწაულო, 1 ფ., 19,7X13,7; ნუსხური
2	Fr-91დ, ლექციონარი, X ს., 1 ფ., 25x17,4; ნუსხური
3	Fr-121, ლოცვანი, XVI ს., 2 ფ., 13,6X9; ნუსხური
4	Fr-122, მარხვანი, XII-XIII სს., 1 ფ., 12,4X20,2; ნუსხური
5	Fr-148, მარხვანი, XIII ს., 1 ფ., 28,7X20,3; ნუსხური
6	Fr-148ა, მარხვანი, XII-XIII სს., 1 ფ., 16,5X14,5; ნუსხური
7	Fr-148ბ, ლოცვა, XIII ს., 1 ფ., 7,5X7; ნუსხური
8	Fr-154, მარხვანი, XI ს, 4 ფ., 25x16; ნუსხური
9	Fr-156, ლოცვანი, 2 ფ., 11X9,4; ნუსხური
10	Fr-157, მარხვანი, 4 ფ., 20,7X16,5; ნუსხური
11	Fr-185, მარხვანი, XIII-XIV სს., 1 ფ., 24,9X17,7; ნუსხური
12	Fr-202, სადღესასწაულო, XII-XIII სს., 3 ფ., 26X20; ნუსხური
13	Fr-218, ლოცვანი, XVI ს., 1 ფ., 10,5X8,5; ნუსხური
14	Fr-229, ლოცვანი, X ს., 1 ფ., 18X13; ნუსხური

N	Svan
1	Svan-4, სახარების საკითხავი, XV-XVII სს., 1 ფ., 175X132; ნუსხური
2	Svan-14, ჟამნი, XVI ს., 2 ფ., 14,5x13; ნუსხური
3	Svan-19, ლოცვანი, XIV-XV ს., 2 ფ., 13,8x11,4; ნუსხური
4	Svan-19ა, ლოცვანი, XIV-XV ს., 2 ფ., 14,4x12; ნუსხური
5	Svan-19ბ, ლოცვანი, XIV-XV ს., 1 ფ., 14,5x11,6; ნუსხური
6	Svan-19გ, ლოცვანი, XIV-XV ს., 1 ფ., 14x11,9; ნუსხური
7	Svan-19დ, ლოცვანი, XIV-XV ს., 3 ფ., 14,3x11,8; ნუსხური
8	
9	Svan-21, ლოცვანი, XIV ს., 2 ფ., 12X9; ნუსხური

აპოკრიფი

N	S
1	H-3189, ღვთისმშობლის მიმოსვლა, პალიმფსესტი, XVI ს., 2 ფ., 14X12; ნუსხური
2	Q-987, თომა მოციქულის წამება, XIII ს., 2 ფ., 34,4X24,7; ნუსხური
3	S-5221, ღვთისმშობლის აპოკრიფი, X ს., 1/2 ფ., 19,5X32; მთავრული
4	Svan-12, ღვთისმშობლის მიმოსვლა, XIII-XIV სს., 2 ფ., 14,3X12; ნუსხური

დოგმატიკა

N	Q
1	Q-209, დოგმატიკური კრებული, X ს., 2 ფ., 34,5X27,5; ასომთავრული
2	Q-217, დოგმატიკურ-პოლემიკური ხასიათის, XI ს.; 2 ფ., 17,8X13,9; ნუსხური

ჰაგიოგრაფია

N	Q
1	H-3187, ათანასე ჰრომთა პაპის ცხოვრება, პალიმფსესტი, XVI ს., 2 ფ., 14,5X12; ნუსხური
2	Q-189ბ, ბარბარას წამება, XV-XVI სს.; 1 ფ., 10,3X11,5; ნუსხური
3	Fr-91ე, მრავალთავის საკითხავი, X-XI სს., 1 ფ., 39X31,6; ნუსხური
4	Fr-91ვ, ჰაგიოგრაფიული თხზულება, X ს., 1ფ., 21x12,8 ნუსხური
5	Fr-151, კოზმან და დამიანეს ცხოვრება, XI ს., 2ფ., 18,4x13,8; ნუსხური

N	გრაცი
1	B I 2058, მრავალთავი, X-XI სს., 1ფ., 33,8X27,3; ასომთავრული

ასკეტიკა

N	Q
1	Q-182ბ, კითხვა-მიგება, XI ს., 1 ფ., 9,5X15; ნუსხური
2	Q-486გ, ქადაგებათა კრებული, XI ს., 2 ფ., 36,4X27,5; ნუსხური

N	H
1	H-3170, ქადაგება, პალიმფსესტი, XVI-XVII სს., 1ფ., 11X10; ნუსხური

N	გრაცი
1	C III 2058, მამათა სწავლანი, X ს., 1ფ., 33X24,5; ასომთავრული

ჰომილეტიკა

N	Fr
1	Fr-119, ჰომილეტიკური ხასიათის თხზულება, XIV ს., 1 ფ., 15,6X13; ნუსხური

კანონიკა

N	
1	Fr-150, დიდი სჯულის კანონი, XI-XII სს., 1 ფ., 8,5X13,5; ასომთავრული

კრებული

N	Fr
1	Fr-91ა, სასულიერო შინაარსის თხზულებები, XIV ს., 3 ფ., 14,8X6,8; ნუსხური
2	Fr-91გ, ჰაგიოგრაფიულ ჰომილეტიკური კრებული, X ს., 4 ფ., 21X12,8; ნუსხური

N	H
1	H-146, საგალობელი, XI-XII სს., 1 ფ., 20,8x12,2; ნუსხური
2	H-1893ე, ბიბლიური საკითხავები, XI ს., 2 ფ., 14,5X10,7; ნუსხური
3	H-2065, ნაწყვეტები სახარებიდან მინიატურით, X ს., 4 ფ., 25X25; ნუსხური
4	H-2431, ჟამისნირვა, XIII-XIV სს., 1 ფ., 55X17,5; ნუსხური
5	H-3172, კვიმატი დღეები, XVI-XVII სს., 1 ფ., 12X8,5; ნუსხური
6	H-3176, შელოცვა, XV-XVI სს., 1 ფ., 13,5X11,7; ნუსხური

N	Q
1	Q-210, დაზიანებული ფრაგმენტი, X ს., 1 ფ., 13,8X23; ასომთავრული
2	Q-219, დაზიანებული ფრაგმენტი, XIII-XIV სს., 1 ფ., 20,8X15,2; ნუსხური

N	სვანეთი
1	3385 (კ-41), სასულიერო შინაარსის ტექსტი, XII-XIII სს., 2 ფ., 11,2X9,5; ნუსხური
2	3407 (კ-136), სასულიერო შინაარსის ტექსტი, XV ს., 2 ფ., 9,5X7; ნუსხური

საერო შინაარსის თხზულებები

N	
	H-1866ბ, სულთა განმანათლებელი მატიანე, XIV-XV სს., 2 ფ., 14x12; ნუსხური
1	H-2093ა, სულთა მატიანე, XV-XVI სს., 1 კეფი, 13,6X18,5; ნუსხური
2	H-2093ბ, სულთა მატიანე, XV-XVI სს., 1 კეფი, 20X22; ნუსხური
3	H-2093დ, სულთა მატიანე, XVI ს., 4 კეფი, 30X28; ნუსხური
4	H-2093ე, სულთა მატიანე, XVI ს., 1 ფ., 22,5X12,5; ნუსხური
5	H-2093ვ, სულთა მატიანე, XVI ს., 1 კეფი; 17X16; ნუსხური
6	H-2093ზ, სულთა მატიანე, XVI ს., 1 ფ., 9,2X5; ნუსხური
7	Fr-228, საბუთის ფრაგმენტი, XIII-XIV სს., 1 ფ., 20,5X3,9; ნუსხური
8	723 (კ-16), კალანდა, XVI ს., 4 ფ., 12X10,5; ნუსხური

H

N	მინიატურა
1	H-2065, მინიატურა, X ს., 4 ფ., ასომთავრული, 25x25; ნუსხური
2	H-2805, მინიატურა, XIII ს., 1 ფ., 81X16 ნუსხური
3	მინიატურა - ნესგუნის ეკლესიაში დაცული, XII-XIII სს., 1 ფ., 24,1X17,8; ნუსხური

**თანამედროვე ფრაგმენტოლოგიის პრინციპები:
ტიქსტოლოგიის საკითხები, შინაშენები მელნის შესახებ**

ქართული ხელნაწერების ისტორია, რომელიც მოიცავს IX-XIX საუკუნეებს, არის ისეთივე მძიმე და რთული, როგორც ჩვენი ქვეყნის ისტორია. ამას ადასტურებენ ჩვენამდე მოღწეული ხელნაწერები, რომელთაგან ბევრმა სრული სახითაც ვერ მოაღწია-ზოგის მხოლოდ ფრაგმენტები შემოგვრჩა.

პირველი თარიღიანი ხელნაწერი, როგორც ცნობილია, არის 864 წლის სინური მრავალთავი. მაგრამ ქართული მნიგნობრობა, ქართული ხელნაწერების ისტორია ამით არ დანყებულა. როგორც კ.კეკელიძე მიუთითებს, პირველი ცნობა ქართული ლიტერატურული ძეგლების არსებობის შესახებ V ს-ს ეკუთვნის. ამრიგად, V საუკუნეში ქართული სასულიერო მწერლობის არსებობა უტყუარი ფაქტია (კეკელიძე, 1980).

მაგრამ როგორც არ შემოგვრჩა ამ პერიოდის ხელნაწერები, ასევე დაკარგულია ის ფრაგმენტები, რომლებიც დედახელნაწერებს სხვადასხვა მიზეზის გამო ჩამოსცილდა.

ჩვენი საკვლევი ფრაგმენტული ხელნაწერების სავარაუდო წარმოქმნის პერიოდი ძალიან ფართოა და ამ პროცესის, სახელდობრ, ძირითადი ხელნაწერებიდან ფრაგმენტების ჩამოცილების (ე.ი. ხელნაწერის დაზიანების), დროც X საუკუნიდან XVIII საუკუნემდე უნდა ვივარაუდოთ.

ფრაგმენტების დათარიღებაც პირობითია: გათვალისწინებულია ტექსტის რაობა, შინაარსი. მაგრამ ამ თვალსაზრისით უფრო მნიშვნელოვანია კალიგრაფია და ენობრივი მონაცემები, რადგან საკვლევი პერიოდის ხანგრძლივობის გამო ფრაგმენტებზე წარმოდგენილი ტექსტები სწორედ კალიგრაფიითა და ენობრივი მახასიათებლებით განსხვავდებიან, რაც გარკვეულწილად ამ ფრაგმენტების დათარიღების საშუალებას იძლევა.

ძნელი სათქმელია, რომელი იყო უკანასკნელი ქართული ხელნაწერი, როცა უკვე არსებობდა ბეჭდვითი პრაქტიკა. თუმცა პარალელურად მაინც იქმნებოდა ხელნაწერები, რომელთაც პრაქტიკული დანიშნულება თითქმის აღარ ჰქონდათ.

თვალსაჩინოა ის ფაქტი, რომ როგორც იცვლებოდა ქვეყნის ისტორია, მისი კულტურა, რომელსაც ჰქონდა აღზევებისა და დაცემის პერიოდები, ისეთივე სურათი ჩანს ქართულ ხელნაწერებშიც: მათში გარკვეული სიზუსტით აისახა ქართული ისტორიის განსხვავებული პერიოდები. თუ კარგად გავეცნობით ქართულ ხელნაწერებს და განვიხილავთ მათ კალიგრაფიის, მართლწერის, ენობრივი ნორმების გამოყენების თვალსაზრისით, თვალნათლივ დავინახავთ აყვავების, ზეასვლისა და შემდეგ თანდათანობით დაკნინება-დაცემის პერიოდებს.

ზუსტად იგივე შეიძლება ითქვას ფრაგმენტულ ხელნაწერებზე, რომლებიც დროთა განმავლობაში ჩამოსცილდნენ ძირითად ხელნაწერებს. ამ

ხანგრძლივ პერიოდში დაგროვდა ფრაგმენტული ხელნაწერების საკმაოდ დიდი რაოდენობა, ზუსტი რიცხვი განსაზღვრულიც ვერ იქნება, რადგან ისინი სხვადასხვა საცავში ინახება და არამხოლოდ საქართველოში....

ხელნაწერთა ფრაგმენტებს განსაკუთრებული, თავისთავადი ღირებულება აქვს, როგორც კულტურული მემკვიდრეობის ცალკეულ ნიმუშებს, მნიშვნელოვან ელემენტებს ხელნაწერი კოდექსის მეტ-ნაკლებად სრული სურათის წარმოსადგენად, ზოგადად, შუა სუკუნეების ნიგნიერების, რელიგიის, ხელნაწერი ნიგნის კულტურის დონის განსაზღვრისთვის. ხშირ შემთხვევაში, მხოლოდ ფრაგმენტი აგრძელებს სიცოცხლეს და წარმოადგენს სრული ხელნაწერის არსებობის ერთადერთ მტკიცებულებას; იგი შეიცავს უძველეს ინფორმაციას წარმომშობი კულტურის, ნიგნის შინაარსის, მისი ისტორიის შესახებ.

თანამედროვე სამეცნიერო ლიტერატურაში ხელნაწერი ფრაგმენტი ასე განიმარტება: ფრაგმენტი არის ნებისმიერი ხელნაწერის მცირე ან უფრო დიდი ზომის ერთი ან რამდენიმე ფურცელი (ეტრატის ან ქალაღდის), რომლის წარმომავლობა, უმეტესწილად, არ არის გარკვეული; მისი ფრაგმენტაციის ხარისხი დამოკიდებულია ობიექტის (კოდექსის, გრაგნილის და სხვ.) დანაწილების მიზეზებსა და ტექნიკაზე (შემთხვევით ან განზრახ დაზიანება, ნიგნის აკინძვის შედეგი და სხვ.), ასევე, შენახვისა და დაცულობის ადგილის პირობებზე.

ქრისტიანულმა კულტურამ შემოინახა ხელნაწერი ფრაგმენტების დიდი რაოდენობა, არაერთგვაროვანი მასალა, რომელიც შეიცავს სასულიერო მწერლობის ნიმუშებს, ბიბლიურ, ლიტურგიკულ, ჰომილეტიკურ, ჰაგიოგრაფიულ ტექსტებს, ეგზეგეტიკურ კომენტარებს, სამართლებრივი შინაარსის ჩანაწერებს, ნიგნის შემკულობისა და მხატვრობის ელემენტებს. მათი შესწავლა და ინტერპრეტაცია კულტურათა ფართო კონტექსტში საგანგებო მნიშვნელობას იძენს და უშუალოდ უკავშირდება მწერლობის ცალკეული დარგის კვლევას, ხელნაწერი მასალის კოდიკოლოგიურ შესწავლას, პალეოგრაფიის, ტექსტოლოგიის, ხელოვნების ისტორიის, ენობრივი და კულტურული კავშირების, საერთო კულტურული არეალის ტენდენციების კვლევის საკითხებს.

აქვე უნდა აღინიშნოს ერთი თავისებურება, განსხვავება ფრაგმენტების დარგობრივ კუთვნილებასა და მასალის წარმოების ეტაპებს შორის. შუა საუკუნეების ქრისტიანულ კულტურებს შორის ჩვენ ვხვდებით გასაოცარ მსგავსებას ხელნაწერის, როგორც ობიექტის ხასიათის და მისი დამუშავების კუთხით. ეს ნაწილობრივ აიხსნება ქრისტიანული სამყაროს ნიგნის კულტურის გამაერთიანებელი ეფექტით, ასევე მსგავსი (ანუ ხშირად სასულიერო პირების) პროფესიის ადამიანებს შორის კულტურული კონტაქტებით. ამასთან, თავად დარგობრივ თავისებურებებთან დაკავშირებით ვითარება სხვაგვარია - მაგალითად, ლიტურგიკული ტექსტები მეტად კონსერვატიულია ღვთისმეტყველებასთან შედარებით. ამდენად, წარმოებისა და გამოყენების სფეროები ცალ-ცალკე უნდა იყოს განხილული და გაანალიზებული (**Libby Melzer, Flood, Fire and War**).

ფრაგმენტების ფიქსირება, მათი დეტალური შესწავლა და ვირტუალური რეკონსტრუქცია შესაძლებელია მათი დიგიტალიზაციით. დიგიტალური ტექნოლოგიისა და პრაქტიკის გამოყენებამ ციფრულ ჰუმანიტარიაში შექმნა ფრაგმენტული მასალისადმი ახალი მიდგომისა და ობიექტურად დადასტურებული შედეგების მიღების ფართო შესაძლებლობა.

ჯერ კიდევ ორი ათეული წლის წინ ფრაგმენტებს ხელნაწერთმცოდნეობაში უფრო ნაკლები ყურადღება ეთმობოდა, ვიდრე კოდექსებს. ბოლო წლებში, 2000-იანი წლების დასაწყისიდან, ვითარება შეიცვალა, დაიწყო ამ საკითხთან დაკავშირებული პროექტების განხორციელება, შეიქმნა ონლაინპლატფორმები, რაც, ცხადია, ხელს შეუწყობს ფრაგმენტის არსის თანამედროვე გაგებას და დიდწილად შეაფერხებს ან, უკეთეს შემთხვევაში, შეაჩერებს მათი გაქრობის პროცესს.

ზემოთქმულის დასტურია პროექტი Fragmentarium, რომელიც დაფუძნდა ფრაიბურგში. იგი აერთიანებს თანამედროვე პროგრამულ შესაძლებლობებს, ძლიერ მონაცემთა ბაზებს, რაც ქმნის ცალკეული ფრაგმენტის კატალოგიზაციის საშუალებას, რომლის საფუძველზე შესაძლებელი ხდება ამოსავალი ხელნაწერების რეკონსტრუქცია საერთო ქსელურ სამუშაო სივრცეში. ეს უაღრესად დინამიკური, ფართომასშტაბიანი, პერსპექტიული საერთაშორისო პროექტია, რომელიც აერთიანებს სხვადასხვა პროფილის მეცნიერებსა და კოლექციებს მსოფლიოს სიძველეთსაცავებიდან.

საკითხისადმი თანამედროვე მიდგომა და ზემოთ ჩამოთვლილი მიმართულებები გაერთიანდა ახალ დისციპლინაში, ფრაგმენტოლოგიაში, რომელიც სცილდება კოდიკოლოგიის ფარგლებს და მოიცავს ფილოლოგიურ და ისტორიულ მეცნიერებათა სრულ სპექტრს, ქმნის უფრო ფართო თანამშრომლობისა და შუა საუკუნეების კულტურის ცალკეული დარგის დოკუმენტურად შესწავლის საშუალებას.

მოვიყვანოთ Wiliam Duba-სა და Christoph Fluerer -ის გამონათქვამს თანამედროვე ფრაგმენტოლოგიის, როგორც ინტერდისციპლინური დარგის, შესახებ: ფრაგმენტოლოგიის ტრანსდისციპლინური ბუნება მოითხოვს სპეციალისტების თანამშრომლობას, რომლებიც მომზადებულნი არიან სხვადასხვა დარგში, არა მხოლოდ პალეოგრაფიაში, კოდიკოლოგიასა და დიპლომატიკაში, არამედ ბეჭდური წიგნის, ბიბლიოთეკების, ხელოვნებისა და ინტელექტუალური აზროვნების ისტორიაში, მუსიკოლოგიაში, ციფრულ ჰუმანიტარულ მეცნიერებებში -- მთლიანობაში, იმ დარგების უმეტესობაში, რომლებიც ხელნაწერი გვერდის არსს, მის შინაარსსა და შედგენილობას ეხება (Duba, Flüeler, 2018).

რუსთაველის ეროვნული სამეცნიერო ფონდის მიერ დაფინანსებული პროექტის ფარგლებში ეტრატზე შესრულებული ქართული ფრაგმენტების, როგორც ტექსტური ჩანაწერებისა და ფიზიკური ობიექტების, კვლევა და კატალოგიზაცია დაეფუძნა იმ დადგენილ პრინციპებს, რომლებითაც აღინერებოდა ხელნაწერები და ფრაგმენტები ქართველი კოდიკოლოგების მიერ ათეული წლების განმავლობაში. აღწერის პრინციპები შეივსო

ფრაგმენტოლოგიის თანამედროვე მოთხოვნების შესაბამისად, კერძოდ, ტექსტისა და მისი დარგობრივი კუთვნილების პარალელურად, განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმო ფრაგმენტებში გამოყენებული ეტრატისა და მელნის, როგორც სანერი მასალის, კვლევას, დაზიანების ხარისხის დეტალურ ანალიზს და მათი დაცვისა და შენახვის პრევენციული ღონისძიებების განსაზღვრას.

ფრაგმენტების კატალოგიზაციის ამოსავალი პრინციპი გულისხმობს შემდეგს: თითოეული ფრაგმენტი აღიქმება, როგორც ორმაგი იდენტობის, ორმაგი ბუნების მქონე ერთეული: ფრაგმენტები აღწერილია, როგორც ცალკე, დამოუკიდებლად არსებული ერთეულები, და, ამავე დროს, როგორც ნაწილი „დაკარგული ხელნაწერისა“, რომელიც შეიძლება შეივსოს სხვა გამოვლენილი ფრაგმენტებითაც და შედგეს წარმოსახვითი, ვირტუალური კოდექსი.¹²

ფრაგმენტი ვერ ამოწურავს ინფორმაციას სრული კოდექსის შესახებ, მას შეუძლია მხოლოდ შეავსოს არსებული მონაცემები მცირე დეტალებით, მინიმალური მონაცემებით; უნდა გავითვალისწინოთ, რომ ფრაგმენტი ხშირად გვერდზე უფრო მცირე ზომისაა, შემორჩენილია უმნიშვნელო ნახევით.

თანამედროვე ფრაგმენტოლოგიაში გამოიყოფა ფრაგმენტის შეფასების შემდეგი კრიტერიუმები: რამდენად წარმოადგენს ფრაგმენტი სრულ ერთეულს (კოდექსს); დაცულობის/შენარჩუნების ხარისხი; ფრაგმენტი, როგორც ხელნაწერის მტკიცებულება; ტექსტისა და წიგნის ტიპის განსაზღვრა, რაც გულისხმობს არა მხოლოდ ტექსტის რაობის, მწერლობის კონკრეტული დარგისადმი კუთვნილების დადგენას, კოდიკოლოგიურ, პალეოგრაფიულ შესწავლას, არამედ საარქივო კონტექსტის გენეზისის გაცნობას (კოლექციები) და რაც შეიძლება მეტი ინფორმაციის მოპოვებას ერთეულის ფრაგმენტაციისა და მისი შენარჩუნების პროცესის შესახებ.¹³

ფრაგმენტის აღწერა პირველ ეტაპზე ეფუძნება მის ვიზუალურ სახეს, თუმცა შემდეგ გადის კვლევის სხვა ეტაპებს - ხელისა და ტექსტის იდენტიფიკაცია, პალეოგრაფიული თავისებურებები, პერსონალია და სხვ.

ქართულ ხელნაწერთა ეტრატზე შესრულებული ფრაგმენტების აღწერა/კატალოგიზაცია განხორციელდა ფრაგმენტოლოგიის მოთხოვნების შესაბამისად შექმნილი სქემის მიხედვით. იგი შედგება შემდეგი პარამეტრებისაგან:

არქეოგრაფიული აღწერილობა, შედგენილობა, მოხატულობა, ტექსტოლოგიური შენიშვნები, მასალის დახასიათება, ეტრატისა და მელნის დაზიანებების დეტალური აღწერა, რეკომენდაციები - შენახვის/განთავსების პირობების განსაზღვრა. ყოველ ერთეულს დაერთვის ფრაგმენტის ტექსტი, რამდენადაც შესაძლებელია მისი ამოკითხვა და ბიბლიოგრაფია.

აღნიშნული სქემის მიხედვით შეიქმნა მონაცემთა ბაზის მოდელი, რომელიც ჩამოთვლილი პარამეტრების შესაბამისი ველების გარდა შეიცავს PDF ფაილებს ფრაგმენტის სრული აღწერილობით, დიגיტალურ ფოტოებს.

¹² <https://www.lostmss.org.uk/project/principles-cataloguing-fragments>.

¹³ https://www.uib.no/en/rg/manuscript_fragments/99255/fragmentary-christian-texts-middle-ages-contents-methods-challenges.

განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია ფრაგმენტის ინფორმაციული ღირებულების განსაზღვრა, რაც უკავშირდება ავტორს/მთარგმნელს/ შემდგენელს, ტექსტის კვლევისას გამოვლენილ საკითხებს - რაობას, რედაქციულობას, მოხატულობის - მინიატურების, საზედაო ასოების - სტილურ თავისებურებებს, თარიღის განსაზღვრას და სხვ.

ფრაგმენტის კვლევის უმთავრესი საკითხი ტექსტის რაობის, მისი კონკრეტული დარგისადმი კუთვნილების დადგენას უკავშირდება. არსებობს იდენტიფიკაციის სხვადასხვა დონე - ტექსტი ან ტექსტის ნაწილები (რაც შეიძლება - დეტალურად) და კონკრეტული შინაარსი, რომელიც წარმოაჩენს ხელნაწერი წიგნის ტიპს, სოციოკულტურულ კონტექსტს.

კვლევისას საგანგებო ყურადღება სწორედ ფრაგმენტების ტექსტებს დაეთმო. გამოვლინდა ზოგიერთი ტექსტის რაობა, რედაქცია, დაზუსტდა დეტალები ტექსტებისა და კოლოფონების მიხედვით.

ერთ-ერთი ფრაგმენტი ხელნაწერთა ეროვნული ცენტრის ფრაგმენტების კოლექციიდან, Fr-151¹⁴, წარმოადგენს „კოზმან და დამიანეს ცხოვრების“ ტექსტს. ფრაგმენტი 2 ფურცლიანია, მეორე ფურცელი არასრულადაა შემონახული, ძლიერ დაზიანებულია; დათარიღებულია მე-11 ს-ით. არ იყო ცნობილი, რომელი რედაქციის იყო ფრაგმენტით შემონახული ტექსტი. კვლევისას გავარკვიეთ, რომ იგი უშუალოდ მიჰყვება სინურ ხელნაწერს - Sin.Geo. 62-ს (Mapp 1940, ჩხიკვაძე, 2018), ჰაგიოგრაფიულ კრებულში დაცულ ტექსტს. ჟერარ გარიტი აღნიშნულ ხელნაწერს 983 წლის შემდგომი პერიოდით ათარიღებს; გადამწერია იოვანე (გარიტის მიხედვით, იოვანე ზოსიმე). „კოზმან და დამიანეს ცხოვრების“ ტექსტი სინური ხელნაწერიდან გამოქვეყნებულია ივანე იმნაიშვილის მიერ (იმნაიშვილი 1963).

ასევე, თანამედროვე საძიებო სისტემების გამოყენებით, დადგინდა ერთ-ერთი ფრაგმენტის რაობა - Q-208/ბ, რუთის წიგნი, 1:9.

ეტრატზე შესრულებულ ქართულ ხელნაწერ ფრაგმენტთა მხატვრულ სახეს განსაზღვრავს ის არავერბალური ინფორმაცია, რომელიც უკავშირდება კალიგრაფიას, ტექსტის დანაწილებას, საზედაო ასოებსა და მინიატურებს.

როგორც ცნობილია, ხელნაწერის მხატვრული არქიტექტონიკის ჩამოყალიბებაში გადამწერს განსაკუთრებული როლი ეკისრებოდა. ფრაგმენტებში, როგორც ასომთავრულით, ისე ნუსხურით ნაწერ ერთეულებში, საზედაო ასოები (ძირითადად, ასომთავრულით შესრულებული) აბზაცის თავში იწერებოდა, ხშირად მუხლებისა და სხვა მისათითებელი ადგილების გამოსაყოფად და მკითხველისათვის ერთგვარ ორიენტირს ქმნიდა. ძირითადი ტექსტისაგან ისინი განირჩეოდა ზოგჯერ მხოლოდ მოზრდილი ზომით, ზოგჯერ კი ფერითაც — ასეთი საზედაო ასოები, უმეტესად, სინგურიტაა შესრულებული (მაჭავარიანი, 2012).

თანამედროვე ფრაგმენტოლოგიაში მოხატული ინიციალებისა და მინიატურების შემცველ ხელნაწერ ფრაგმენტებს „ჩამონაჭრებს“ (*cutting*) უწოდებენ. ისინი ხშირად დეკორისა და მინიატურის გადასარჩენად იყო ჩამოჭ-

¹⁴ ფრაგმენტების კატალოგი, Fr 151.

რილი ძირითადი ხელნაწერიდან - ეს იყო მთელი ფურცელი ან ფურცლის ნაწილი. თანამედროვე ეტაპზე ილუმინირებული ხელნაწერი ფრაგმენტების ერთ-ერთ საუკეთესო კატალოგად მიჩნეულია Peter Kidd-ის მიერ შედგენილი სამტომეული McCarthy -ის კოლექციის მიხედვით (Kidd, 2019, 2021).

რაც შეეხება იმას, თუ რა ხასიათის თხზულებათა ფრაგმენტებია შემორჩენილი, ამაზე შეიძლება პირდაპირი პასუხის გაცემა. ძირითადად ეს არის საღვთისმეტყველო ლიტერატურა, რაც გამოიყენებოდა პრაქტიკულ ღვთისმსახურებაში.

ღვთისმსახურება კი სამი უმთავრესი ელემენტისაგან შედგება: საკითხავები საღმრთო წერილიდან, ლოცვები და საგალობელი ჰიმნები. სწორედ ამ მასალის შემცველი ხელნაწერები ზიანდებოდა უმეტესად მათი გამოყენების სიხშირის გამო და ეს იყო ფრაგმენტების წარმოქმნის მიზეზიც.

ამ გარემოებამ განსაზღვრა ის ფაქტიც, რომ ფრაგმენტულ ხელნაწერებში ნაკლებად გვხვდება ჰაგიოგრაფიული მასალა, განსაკუთრებით-ბოლო პერიოდის ფრაგმენტებში.

როგორც ცნობილია, X საუკუნის გასულამდე ქართული ლიტერატურული ძეგლები ასომთავრულით იწერებოდა, XI საუკუნიდან ბატონობს ნუსხური; ჩვენი განსახილველი მასალის დიდი ნაწილი სწორედ ნუსხური ანბანით არის შესრულებული.

ფრაგმენტები სხვადასხვა მოცულობისაა. ერთი ნომრის ქვეშ ზოგჯერ მოქცეულია 2 ან მეტი სხვადასხვა ხელნაწერის ფრაგმენტი. მუშაობის პროცესში ეს ფრაგმენტები გავაცალკევებ და საკუთარი ნომრები მივანიჭებ.

ფრაგმენტულ ხელნაწერებში, განსაკუთრებით ადრეული პერიოდის ტექსტებში, მათი მოცულობითი სიმცირის მიუხედავად, ლიტერატურის ისტორიის თვალსაზრისით საინტერესო და მრავალმნიშვნელოვანი ფაქტები დასტურდება.

საყურადღებოა X ს. ფრაგმენტი A1769, რომლის ტექსტი უნდა იყოს ეფრემ ასურის „მამათა სწავლანის“ ნაწილი. კ.კეკელიძეს აღნიშნული აქვს, რომ ექვთიმე ათონელმა თარგმნა ეფრემ ასურის „სწავლანი“, რიცხვით ხუთი (კეკელიძე, 1980, 204), აქედან ერთ-ერთია „იოვანეს მიმართ, მონაზონისა და მამასახლისისა“, რომელიც უთარგმნია ექვთიმე ათონელს. დასახელებულ ფრაგმენტში წარმოდგენილ ტექსტს ერთვის ექვთიმეს ანდერძი(1v), რომელიც სინგურით არის დაწერილი და, შეიძლება, ავტოგრაფული იყოს. აი, ეს ანდერძი: „ ლოცვა-ყავთ, წმიდანო ღმრთისანო, გლახაკისა ეფთჳმისთჳს, რომელმან წმიდაი ესე წიგნი ვთარგმნე“.

XI საუკუნისაა Fr 151, რომელიც შეიცავს ჰაგიოგრაფიული თხზულების, „კოზმან და დამიანეს ცხოვრების“, ფრაგმენტს. ქართულ ხელნაწერებში ამ თხზულების სხვადასხვა ნაწილი, როგორც კიმენური, ისე მეტაფრასული რედაქციისა, ძალიან ბევრ ხელნაწერშია წარმოდგენილი. დასახელებული ხელნაწერის ფრაგმენტში მოთხრობილია კაცისა და გველის ეპიზოდი; ლაპარაკია იმ სასწაულზე, რომელიც კოზმან და დამიანეს სახელებს უკავშირდება. ეს ვარიანტი ემთხვევა Sin62 ხელნაწერში დაცულ

ტექსტს, რომელიც კომენტარი რედაქციისაა და თარიღდება 983 წლის შემდგომი პერიოდით.

ძალიან საინტერესოა XI საუკუნის Fr153, რომელშიც საგალობლების („მარხვანი“) ტექსტია დაცული. ტექსტის ბოლოს იოანეს სახელით დართულია საკმაოდ ვრცელი ანდერძი: „სხუანი გალობანი ამისვე დღისანი თავედნი წმიდისა იოანე დამასკელის იამბიკონი ამას გუარსა ზედა არიან თუნეირ, რომელ მათ ყოველსა დასდებულსა ხუთითავე ზის. ხოლო მათ უმრავლესნი სხედან და ამას უფროსი ჭირი უნა. და ვინაითგან ამათი თარგმნაი უღონოი არს ყოვლადვე შეუძლებელი, ამისთვის მე, გლახაკმან იოანე, ქართულად აღვწერენ ესე გალობანი დიდითა შრომითა. ლოცვა-ყავთ ღმრთისათვის, რაითა უფალმან შემინყალოს თქუენითა წმიდითა ლოცვითა. ამინ.“

ვინ არის იოანე? ანდერძში იოანე წერს, რომ მან ქართულად აღწერა „ესე გალობანი“. აქ საყურადღებოა სიტყვა ა ღ ნ ე რ ა. ამ სიტყვის მნიშვნელობის შესახებ საგულისხმო მოსაზრება აქვს გამოთქმული და ძველი ტექსტებიდან მოხმობილი მასალით საფუძვლიანად დამტკიცებული ც.კახაბრიშვილს (კახაბრიშვილი, 2016-85). სიტყვა ა ღ ნ ე რ ა ძველ ქართულში ნიშნავს შექმნას, შეთხზვას, დაწერა კი - გადაწერას. ე.ი. აღმწერელი არის ავტორი.

თუ ამ აზრს გავითვალისწინებთ, ანდერძის დამწერი იოანე არის საგალობლების ავტორი. ხომ არ არის ეს იოანე მინჩხი, რომელიც ერთ-ერთი იმ ავტორთაგანია, რომელთაც, როგორც კ.კეკელიძე ამბობს: „ხელი შეუწყვეს ქართული ჰიმნოგრაფიის აყვავებას X საუკუნეში“ (კეკელიძე, 1980, 171). იოანეს დაწერილი აქვს „თავედნი,“ ანუ აკროსტიქული საგალობლები. სწორედ ამ ტიპის საგალობლებზე არის ლაპარაკი ანდერძში.

როგორც ზემოთ ვთქვით, ფრაგმენტი, აღწერილობის მიხედვით, XI ს-ით თარიღდება მაგრამ, ჩვენი აზრით, უფრო გვიანდელი უნდა იყოს, რადგან ტექსტში ბევრი ორთოგრაფიული და სხვა სახის შეცდომა ფიქსირდება, რაც ამ პერიოდის ტექსტებისათვის არ უნდა იყოს დამახასიათებელი. სიტყვები, რომლებშიც გამოტოვებულია ასოები, უქარაგმოდ არის დაწერილი: ნესით(=ნებსით), სლისაგან(=სულისაგან), დაძუებულსა(=დაძუელბულსა), შ ე მ ო ს ა, როცა კონტექსტით უნდა იყოს შ ე ი მ ო ს ა.

ო----უ : ბუნება, ვარსკვლავი, უწყებულნი. გვაქვს ი -მეტობის ფაქტიც: ი შემასმენლის ბოლოს - „ევას წყევაი დაჰჰსნაი“. სიტყვაში ა ღ გ ზ ნ ე ბ უ ლ ი (რა ფორმითაც ეს ლექსემა ამ ტექსტში გვხვდება) ასო ნ გვიანდელი გაჩენილია. ეს ყველაფერი გვაფიქრებინებს, რომ ფრაგმენტი XI ს-ზე გვიანდელი უნდა იყოს.

Fr91-ის ქვეშ გაერთიანებული იყო 6 სხვადასხვა ტექსტის ფრაგმენტები, მათგან ერთ-ერთი, რომელიც ცალკე ნომრით- Fr91/ვ-გამოყვავით, წარმოადგენს იოვანეს სახელით დაწერილ ანდერძს:

„მამისაითა და... ისა წმიდისაითა მეოხე.....სა ღმრთისმშობელისაითა ...ებითა ცხოველსმყოფელისა [პატიო]სნისა ჯუარისაითა და მეოხე[ბითა] წმიდათა მისთაათა

ღირს ვიქმენ მე, გლახაკი და უღირსი იოვანე, აღსრულებად საქმისა [ა] მის, რომელი ჰმატდა [უ] [ლი]რსე[ბასა] ჩემსა და დ ა ვ ე რ ე

..... და უაღრესი სამონათურთ აი მეტესი მაქუნდა ...უაყოველთა წიგნთასა რავ არს იგი საქმე სამო.... ...რს ამას შინა არა სალოცველად სულიერი ...[კო]რციელისა მამისა ჩემისა[ს] სარგებელად ...ისა სულისა ჩემისამარადის ჩუენ ყოველთა, რამეთუ ა არ თე...ა სათნოებათა სა..... და შეერთებ.... ხარ უარულ ხ.... ლი არს რომლისაი არს დიდებაი და სიმტკიცე ან და მარადის და უკუნითი უკუნისამდე . ამინ."

ფრაგმენტი (Fr91/ვ), რომლის მხოლოდ ერთი ფურცელია შემორჩენილი, ძალიან არის დაზიანებული, რის გამოც ანდერძი სრულად არ იკითხება და ძნელია თქმა, სახელდობრ, რომელი ტექსტი დ ა ნ ე რ ა იოვანემ. სიტყვა დ ა ნ ე რ ა კი, ზემოთქმულის გათვალისწინებით, ძველ ქართულში გ ა დ ა ნ ე რ ა ს ნიშნავს, ე.ი. იოვანეს გადაუნერია ტექსტი, რომლის რაობაც, როგორც ვთქვით, ამ ფრაგმენტის მიხედვით ნათელი არ არის. მაგრამ ანდერძში ნახსენები ს ა მ ო ნ ა ს სახელი გვაფიქრებინებს, რომ იოვანე უნდა იყოს გადამწერი ჰაგიოგრაფიული თხზულებისა „წამებაი წმიდათა აღმსარებელთა-სამონა, გურია და აბიბოსი„. სახელის ფორმა ს ა მ ო ნ ა თ უ რ თ გულისხმობს სამონასთან ერთად სხვებსაც, ვფიქრობთ, ესენი უნდა იყვნენ გურია და აბიბოსი.

დასახელებული თხზულების მეტაფრასული რედაქცია წარმოდგენილია ხელნაწერებში: A128(XII-XIII სს.) და S384(XI-XIII სს.), კიმენური რედაქცია - A95(XI ს.) Sin11(X ს.), H341(XI ს.). რადგან Fr191/ვ XI ს-ით თარიღდება, იოვანე (რომლის ვინაობაც უცნობია) ამ თხზულების კიმენური რედაქციის ტექსტის გადამწერი უნდა იყოს.

საინტერესოა XI ს. ფრაგმენტი A371, რომელშიც დაცულია იოანე ოქროპირის იოანეს სახარების თარგმანების ტექსტის ნაწილი. აღმატებითი ხარისხის საწარმოებლად ყველგან გამოყენებულია ზ, რაც არცთუ ხშირია ძველ ტექსტებში: უფიცხლჴსად. მაგრამ ზ არ გვხვდება უჴ კომპლექსში, რაც ამ შემთხვევაში იყო მოსალოდნელი. ამავე ფრაგმენტში დასტურდება სიტყვანარმოების საინტერესო ფორმა: უშემანუხებელჴსად. საყურადღებოა ის ფაქტიც, რომ X ს. ფრაგმენტში A257/დ („ლექციონარი„) სიტყვაში „გულისხმისყოფა“ დასტურდება ხ და არა ჴ, ე.ი. ხუმა და არა ჴმა, რაც ენათმეცნიერული თვალსაზრისით არის საინტერესო. XI საუკუნის ფრაგმენტში H 1229 („თვენი“) გვხვდება ჴმნის საინტერესო ფორმა: „ზაკუვისა ისარნი დ ა გ ა ს რ ი ნ ა“. მნიშვნელოვან ცნობას შეიცავს XII საუკუნის ფრაგმენტული ხელნაწერი H1854 („საგალობლები“). 1r-ს მარჯვენა კიდეზე საგალობლის გვერდით მიწერილია სავარაუდო ავტორის დაქარაგმებული სახელი: თფნეო, 5v -ს მარცხენა კიდეზე - ...ფანე, 7r-ს მარჯვენა კიდეზე - თფნე. ეს არის საგალობლების ცნობილი ავტორი თეოფანე აღმსარებელი.

ჩვენ აღვნიშნეთ, რომ ამ პერიოდის (X-XI სს.) ფრაგმენტულ ხელნაწერებში წარმოდგენილი ტექსტების ძირითადი ნაწილი ენობრივად და აზრობრი-

ვად გამართულია. მაგრამ არის გამონაკლისებიც, მაგ., ასეთია X საუკუნის ფრაგმენტი H1888, რომელშიც ახალი აღთქმის ტექსტებია დაცული. ამ ტექსტებში გვხვდება არც თუ მცირე რაოდენობის ორთოგრაფიული და გრამატიკული შეცდომები: მაქქუს, მათუს, მოვიდ, განვიდა შემთხვევით.

X საუკუნის ფრაგმენტული ხელნაწერის H1887 ტექსტში, რომელიც აგრეთვე ახალი აღთქმის საკითხავებს წარმოადგენს, შემდეგი ენობრივი თავისებურებები შეინიშნება: უ-ს ნაცვლად არის უ : თუმცა(=თუმცა), გამოუცხადე(=გამოუცხადე).

ე ხმოვნის შემდეგ სისტემურად გვხვდება წ : ძეწ, მძიმეწ, სიბრძნეწ, ჰეროდესწნი.

უ ვადმოცემულია ორი ასოთი: ტუირთი, მშუიდი, გეტყუი.

უ და ო ხმოვნები გამოყენებულია შენაცვლებით: უ-ს ნაცვლად არის ო და პირიქით, თუმცა ამ ფაქტს სისტემური სახე არა აქვს: ჳოვილი(=ჳევილი), ოფალი(=უფალი). ტექსტში ბევრია ორთოგრაფიული შეცდომა, როგორც არის, მაგ.: შეემხია(=შეემთხუა). არ არის გამოორიცხული, რომ ეს ფრაგმენტი გვიანდელი იყოს.

H1229 (XII.თვენი) ხასიათდება მცირე ორთოგრაფიული შეცდომებით: სუალთა(=სულთა). ზოგიერთ სიტყვაში დაკარგულია ვ სპირანტი: ახოანი, ითხოენ. ზოგჯერ სიტყვები არასწორად არის დაქარაგმებული. დაკარგულია მიმდებარის მანარმოებელი პრეფიქსი მ : განმზადებული. არის ბგერათა შენაცვლების შემთხვევები: სურმილისაგან(=სურვილისაგან), უბულთა(=ობოლთა). გვხვდება აღმავალი და დამავალი დიფთონგები: ოვანე, მიიღე, მოისთულეს. ყველაფერი ეს გვაფიქრებინებს, რომ ეს ფრაგმენტიც გვიანდელია.

ფრაგმენტი Q 214, რომელიც XI საუკუნეს მიეკუთვნება და შეიცავს მარკოზის სახარების გამოკრებილ ტექსტს, ნაწილია ძალიან განსხვავებული, დამახასიათებელი ნუსხურით, ერთი შეხედვით, არაპროფესიული ხელით. ტექსტში დარღვეულია ენობრივი ნორმები, ადგილი აქვს ო-სა და უ-ს შენაცვლების ფაქტს: მეყსეოლად(=მეყსეულად), მონ(=მუნ). ი-ს ნაცვლად ო: დათესოლნი. უწ კომპლექსში არ არის წ, მაგრამ: აღდგის ლამწ. არასწორად არის ნახმარი პირის ნიშანი: დაჰბრკოლდინ.

H1889 (X-XI სს.), რომელიც წარმოადგენს საგალობლების კრებულის ფრაგმენტებს, საერთოდ არ იყენებს წ-ს, მის ნაცვლად ყველგან გვაქვს ეი: ძეი, მტკიცეი. სადაც საჭიროა, არ გვხვდება არც უ : კაცთათუის, ვიტყუით. ვ---უ : იყაუ, კმა-ჰყაუ.

შემდგომი პერიოდის, XIII საუკუნის, ფრაგმენტულ ხელნაწერებში წარმოდგენილი ტექსტები წინა პერიოდის ტექსტებისგან მნიშვნელოვნად არ განსხვავდება.

სრულიად გამართულია და უშეცდომო Q637/ბ, ოთხთავის ტექსტინაწყვეტები მათეს და ლუკას სახარებებიდან. არცერთი შეცდომა არ არის ამ პერიოდის ფრაგმენტის ტექსტში - H419 („სანელინდოი“). მაგრამ ყოველთვის ასე არ არის; მაგ., ფრაგმენტი H1835/ბ, რომელიც საგალობლებს

წარმოადგენს, მნიშვნელოვანი ორთოგრაფიული შეცდომებით ხასიათდება, სიტყვებში გამოტოვებული ასოები („სამნათობი“). ამ ტექსტისათვის დამახასიათებელია უ---ჴ : სიკუდილი. შეცდომები გვხვდება აგრეთვე Q1126/ა („თვენი,“) ფრაგმენტულ ხელნაწერშიც.

XIII-XIV სს., რომელიც, ძირითადად, საღვთისმსახურებო ტექსტებს წარმოადგენს (უკვე აღარ გვხვდება ჰაგიოგრაფიული მასალა, რომელიც წინა პერიოდებშიც მცირე რაოდენობით იყო), უკვე განსხვავდება ენობრივი ნორმების დაცვის თვალსაზრისით. ბევრია შეცდომა, ტექსტობრივი თუ ენობრივი, თითქმის აღარ გვხვდება გამართული და უშეცდომო ტექსტები, შეცდომები სისტემურ ხასიათს იღებს. დამახასიათებელია ი-მეტობა, ა-მეტობა, ე-მეტობა, არასწორად არის დაქარაგმებული სიტყვები. მაგ., XII-XIV საუკუნეების ფრაგმენტული ხელნაწერისათვის H1811 („კურთხევანი,“) დამახასიათებელია ი-მეტობა: ი გვხვდება სიტყვის უკიდურეს ბოლოში :განმტკიცებითი(=განმტკიცებითა), დამდაბლებული (=დამდაბლებული). უსისტემოდ არის დასმული ქარაგმის ნიშნები. ამავე პერიოდისაა H1394 („საგალობლები“). ეს ტექსტიც გაუმართავია აზრობრივად და ენობრივად: ჴ----ჴ: დაიმკუდრე (=დაიმკუდრე), თუსი(=თუსი). და პირიქით--ჴ--ჴ: მეჴჴე(=მეჴჴე), დაგლახაკებულთა (=დაგლახაკებულთა). სიტყვებში გამოტოვებულია ასოები: ანნდელი, უკნაისკნელი. გაუმართავია ფრაზები: ამან დაჴჴსნა ადამის ცოდვისაი.

Q1054 („ოთხთავი“) - ახასიათებს ე-მეტობა: მკელობელესა. დამავალი დიფთონგი: მოიჴჴთე. ყველაზე მეტი ფრაგმენტი მაინც უფრო გვიანდელია. ორიოდ გამონაკლისის გარდა, ამ დროის ტექსტები გაუმართავია და შეცდომებით სავსე.

XIV-XV სს. ფრაგმენტი H 3098/ა („მათეს სახარების,“ ფრაგმენტი). ხშირად გამოვლენილია სიტყვები: ძისა(+ძისა)აბრაჴამასი, აბრაჴამ(+აბრაჴამ) შვა ისაკ. სიტყვებში გამოტოვებულია ასოები და მარცვლებიც კი: ნსომ(=ნასომ), სულონ(=სოლომონ), რობამ(=რობოამ). უ----ჴ: მოჴჴდეს(=მოჴჴდეს). ობიექტის რიცხვი არ არის ასახული ზმნაში: ბრმანი განკურნა. სხვადასხვა ხასიათის შეცდომებია H 3098/ბ ფრაგმენტის ტექსტშიც, რომელშიც აგრეთვე სახარების საკითხავებია. მართლწერის არავითარი ნორმა არ არის დაცული: ყუიან, მაგრამ-მოიკითხუდეს; ქუველის საქმე, მაგრამ იქვე -ქველის საქმე, ილოცუდე, მოჴდა. ამ ტექსტშიც ი-ს და ა-ს ნაცვლად გვხვდება ი : ალილოი. უ---ო : მოგომადლე.

ა-მეტობა ახასიათებს ფრაგმენტს H 1824 („კურთხევანი“), ისე, როგორც ამ პერიოდის ბევრ სხვა ტექსტს, მაგრამ ამ მხრივ ეს ფრაგმენტი განსაკუთრებულია: მაგალითების მოხმობაც არ არის საჭირო, რადგან ყველა სიტყვა-სახელი იქნება თუ ზმნა-ასეა დაწერილი. ისეთი შთაბეჭდილება რჩება, რომ ამ ტექსტის დამწერმა ქართული არ იცის.

ა-მეტობისა და ე-მეტობის თვალსაზრისით გამორჩეულია აგრეთვე H 1867/ა-ს ტექსტი: ვეჴამენენით, ჴამამადე, ვდევანებით, მაქუნადეს, ბარათალომეოს, შემჴსრენეს, საკადემელი. თანხმოვნის შემდეგ ჴოგჯერ ა-ს

ნაცვლად წერს ი-ს, გამორჩეულად--- ბ-სა და ლ-ს შემდეგ : დაუსაბამოდ, არაქმნილიდ.

გაუგებრად და არასტანდარტულად არის დაქარაგმებული ლექსიკური ერთეულები H 536 („ლოცვანი“-ის ტექსტში, რის გამოც ჭირს სიტყვის სწორი ფორმის ამოკითხვა, მაგ.: წერია წ ა (ქარაგმის ნიშნის გარეშე), რაც გულისხმობს ფორმას წ მ ი დ ა ს ა, თუმცა შინაარსის მიხედვით უნდა იყოს სიტყვის ნათესაობითი ფორმა. ძალიან ბევრი ორთოგრაფიული შეცდომაა H 523 ფრაგმენტში წარმოდგენილ „კურთხევანის„ ტექსტში. გვხვდება შეუთანხმებლობა ბრუნვებსა და რიცხვში. არასწორია დაქარაგმებაც. სიტყვებში არა მხოლოდ ასოები, მარცვლებია გამოტოვებული, ამის გამო აზრი ხშირად გაუგებარია. ფრაგმენტული ხელნაწერი H 1801 („კრებული“) ორ ნაწილად გავყავით. ორივე ნაწილში იმდენი შეცდომაა, რომ აზრის გაგება ჭირს. არეულია ვ და ვ-ს ადგილი: შთაიცივ, მაგრამ: დაიპკვიდრონ, შეგვიწყალენ. ბ-ს შემდეგ ა-ს ნაცვლად იხმარება ე: ლიბხნისანი, დაბდებულთა. უნიგნურად არის დანერილი საგალობლების ტექსტი ფრაგმენტში H 1814 V (XV ს.), ვ---უ: ვესაუთ, აღუსებაჲ, აღვისუენით, ვითხოუთ. უ ასო პირველი სუბიექტური პირის ნიშნადაც არის გამოყენებული: უდღესასწაულობდით.

H 1893/ბ („საგალობლები„) - ნაწერია ძალიან ცუდი ნუსხურით. ამ ტექსტში ისე, როგორც ბევრგან - ვ---უ: უნება (ვნება), მაუნებელი (მავნებელი).

ტექსტში მიმღეობის საინტერესო ფორმა დადასტურდა: მ ტ ი რ ა ლ ე. მ-ე ფორმანტის გამოყენების იშვიათ შემთხვევასთან გვაქვს საქმე, თუ, რა თქმა უნდა, მექანიკური შეცდომა არ არის.

იშვიათი გამონაკლისია XV საუკუნის H 3178 („დავითნი„), რომელიც გამართულია და უშეცდომო.

განსაკუთრებით გაუმართავი ტექსტებია წარმოდგენილი XV-XVI სს. ფრაგმენტულ ხელნაწერებში: ამ ტექსტებისთვის დამახასიათებელია ა - მეტობა, ე - მეტობა, ე - მეტობა და მისთ. რის გამოც შინაარსი უმეტეს შემთხვევაში გაუგებარია. მაგ.: ამ პერიოდის ფრაგმენტი H1838 („კურთხევანი„): განაუსუნე, აბარმისა, თავანი, აღასრაულა, უცოდველად, სანაუთაროსა...

გინა-ს ნაცვლად გვხვდება ი გ ი ნ ა: იგინა საქმითა, იგინა გონებითა.

დამახასიათებელია ბ-ს შემდეგ ე-ს ხმარება: დასულეხსა, ჰბზრადანე, დიდებესა. აქ უნდა ვიფიქროთ, რომ ა---ე, - მეტობა ე - მეტობაში გადავიდა.

XV-XVI საუკუნეებს განეკუთვნება ფრაგმენტული ხელნაწერი H 1810, რომელშიც დაცულია „კურთხევანის„ ნაწილი. ხელი არაკალიგრაფიულია, დარღვეულია მართლწერის ნორმები ტექსტში არ არის დაცული დაქარაგმების წესი, აქაც ბ-ს შემდეგ გვხვდება ე მიცემითის, ნათესაობითისა და მოქმედებითი ბრუნვის ფორმებში: გონებესა, უნდა ყოფილიყო : გონებისა. ამ ა-ს ყველგან ენაცვლება ე.

უ---ო: შემოსრვითა

უ---უ: გკლი

ამავე პერიოდის ფრაგმენტისათვის H 1868 დამახასიათებელია ე-მეტობა: მეცნებათა (=მცნებათა). იკარგება I პირის ობიექტის ნიშანი მ: მომადლე.

ო---უ: მაცხუენე.

სიტყვის ბოლოში გვხვდება უფუნქციო *ჲ*.

ძალიან თავისებური კალიგრაფიით ხასიათდება XV ს. ფრაგმენტი Q991 („საგალობლები“). აქაც გვხვდება *ა* და *ე*-მეტობა, ხანდახან - *ი*-მეტობაც: კილდისა (=კლდისა), გალხაკთა (=გლახაკთა), ძამად (=ძმად), სერეაბინთასა (=სერაბინთასა). *ბ*-ს შემდეგ არის *ჲ*, ზოგჯერ *ჲ* ენაცვლება *ა*-ს: დამბდებელი, განვიბნო, იდეჲ. დაქარაგმება არის უსისტემო, ნინადადებები - გაუგებარი.

გაუმართავია და შეცდომებით სავსე XVI ს-ის ფრაგმენტი H 1814ბ („ლოცვანი“). ახასიათებს *ა*-მეტობა და *ე*-მეტობა: ნაუმცა (=ნუმცა), დიდასა (=დიდსა), საყდარანი (=საყდარნი), ძრანიან (=ძრნიან), რატო (=რტო).

უფუნქციო *ა* გვხვდება სიტყვათა უკიდურეს ბოლოში როგორც სახელელებში, ისე ზმნებში: განვმებისა, თავადა.

ჲ - სიტყვის ბოლოს და შუა ნაწილში: კოლფტი, ბრძანება, ჭურჭელსაჲ. ზოგჯერ *ჲ* გამოიყენება *ა*-ს ფუნქციით, მაგრამ არც ეს არის სისტემური. ბევრია ასოთა გადანაცვლების ფაქტები, რაც ტექსტის შინაარსს გაუგებარს ხდის: მსგვასად (=მსგავსად), ღურბელთა (ღრუბელთა), კრძალულნი (=კრძალულნი), კარვანი (=კარავნი), ნათესვასაჲ (=ნათესავსა), ეშამაკისა (=ეშმაკისა). გვხვდება სახელისა და ზმნის შეუთანხმებლობა ბრუნვასა და რიცხვში: შექმნა ცანი, რომელმან ვიდოდა ზღუა ზედა.

ა - მებობა ახასიათებს H 3247 („თვეთა მეტყველება“, XVI-XVII სს.) ფრაგმენტში წარმოდგენილ ტექსტსაც: ქანარი, მალდელობისა, ქმანა. სიტყვის ბოლოში გვხვდება უფუნქციო *ჲ*: მიანიჭებ მადლსაჲ, მეოხებითა შენითაჲ.

XVIII ს-ისაა ფრაგმენტი H 1862 („ლოცვანი“). ამ პატარა ტექსტის ამოკითხვა შეუძლებელია, იკითხება მხოლოდ ცალკეული ასოები. და ეს იმიტომ კი არა, რომ ტექსტი გადარეცხილია ან სხვა რაიმე მიზეზით არის დაზიანებული, არამედ ხელწერაა გაურკვეველი.

ასეთია ამ პერიოდის თითქმის ყველა ტექსტი; მაგ.: H 1801/ა, Q 186/ა, H 1723, H 3187 და სხვ.

განსაკუთრებით უნდა აღინიშნოს XVIII ს-ში სვანეთში დანერგილი მცირე ზომის სულთა მატრიანეები, რომელთა ნაკითხვა ძალიან ჭირს ცუდი კალიგრაფიისა და უამრავი შეცდომის გამო.

აქედან ჩანს, რომ წერისა და წიგნიერების ძველი კულტურა და ტრადიციები დაკარგული და დავინყებულა, ახალი კი არ არის ჩამოყალიბებული.

ასეთია გზა, რომელიც გაიარეს ქართულმა ხელნაწერებმა და, შესაბამისად, მათგან ჩამოცილებულმა და მათთვის დაკარგულმა ფრაგმენტებმა. ეს გზა კარგად გვიჩვენებს იმ ქართველების კვალს, რომლებიც ჩვენმა ქვეყანამ გამოიარა, ქართული ხელნაწერი კი ამ ისტორიის სარკეა.

ფრაგმენტზე შემორჩენილი ტექსტის ამოკითხვა და მისი იდენტიფიკაცია დიდად არის დამოკიდებული სანერ მასალასა და მისი დაცულობის ხარისხზე; კერძოდ, იმაზე თუ როგორი მეტონით არის შესრულებული ტექსტი და როგორ არის ის შერწყმული სანერ მასალასთან.

პროექტის ფარგლებში კვლევა ჩატარდა Agilent Technologies ფირმის ფურიე ინფრანითელ სპექტრომეტრ Cary 630 FTYR-ზე ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პეტრე მელიქიშვილის სახელობის ფიზიკური და ორგანული ქიმიის ინსტიტუტის ფიზიკურ-ქიმიური პროცესების კვლევით ლაბორატორიაში.

ფურიე ი.წ. სპექტროსკოპიული მეთოდით შესწავლილია XI, XII, XIII და XV საუკუნეების პერგამენტების ქიმიური აღნაგობა. დადგენილია, რომ მათი სტრუქტურა, ძირითადად, ცილოვანი ნივთიერებისაგან, ამიდებისაგან შედგება. შესამჩნევი განსხვავება პერგამენტის ი.წ. სპექტრებს შორის მათი წარმოშობიდან გამომდინარეობს (ცხოველის ასაკის და სხეულის ნაწილის, საიდანაც პერგამენტიამაზადებული). ამასთანავე, ეს დროთა განმავლობაში პერგამენტის შიგა სტრუქტურაში მიმდინარე ცვლილებების შედეგია. შესწავლილია ამ პერგამენტებზე არსებული მელნის (შავი და წითელი ფერის) შემადგენლობა. დავადგინეთ, რომ ორივე სახის მელანში ბუნებრივი მთრიმლავი ნივთიერებებია, კერძოდ, გალუს მჟავა, ასევე გუმიარაბიკი. შავი მელნის შემთხვევაში გვხვდება რკინის სულფატი, ხოლო წითელი მელნის შემთხვევაში - სამვალენტო რკინის ჟანგი. მელანში არსებული რკინის სულფატი რეაქციაში შევიდა პერგამენტზე არსებულ კალციუმის ჰიდროქსიდთან, კალციუმის სულფატის წარმოქმნით, რომელიც შემდგომში პერგამენტის სტრუქტურაში განაწილდა. აღსანიშნავია, რომ რკინის მარილებმა დროთა განმავლობაში ეტრატის ჟანგითი დესტრუქცია არ გამოიწვია.

ქართულ ხელნაწერებში, ძირითადად, გამოყენებულია: ღია ყავისფერი, ყავისფერი, შავი, ოქრომელანი, წითელი მელნი (სინგური). ძალიან იშვიათად გვხვდება მწვანე მელანი. ადრეულ პერიოდში მელნის მიღების რეცეპტები იმდენად ყოფილა დახვეწილი, რომ უმეტესობა ხელნაწერების ტექსტებისა დღესაც კარგად იკითხება. მაგრამ არის შემთხვევები, როცა უხარისხო მელნის გამო ზოგიერთი ხელნაწერი აღარ იკითხება და ბევრი ძვირფასი ცნობა სამუდამოდაა დაკარგული (გაუფერულებული ტექსტები, მელნისგან დაზიანებული).

ხელნაწერთა ფრაგმენტების ანალიზის შედეგად გამოვლინდა საწერად გამოყენებული მელნის ტონალობის სხვადასხვა სპექტრი. ძირითადად, გვხვდება მელანი ღია ყავისფერი და მუქი ყავისფერი შეფერილობის, ასევე შავი მელანი, ძალიან მუქი და შედარებით ღია ტონალობის. მელნის მდგომარეობის შესაფასებლად მნიშვნელოვანია მისი დამაგრების მდგომარეობა საწერ მასალაზე-ეტრატზე (გოგაშვილი, 2004). აქ დიდ როლს ასრულებს როგორც გამოყენებული მელნის დამზადების ტექნოლოგია, ასევე ის, თუ რამდენად კარგადაა ეტრატი დამუშავებული, მისი სისქე, ზედაპირის სიგლუვე. ფრაგმენტებში გვხვდება სხვადასხვა სახის ეტრატი, რომლებმაც უკვე განიცადეს გარემოს და დროის გავლენა, მათი დიდი ნაწილი დაზიანებულია.

საწერად გამოყენებულ მელანს სხვადასხვა სახის დაზიანება ახასიათ-

ებს: დაზიანება, რომელიც გამოიწვია ეტრატის არასახარბიელო პირობებში მოხვედრამ, დატენიანებამ და ამის შედეგად შეიცვალა ეტრატის სტრუქტურა - ზედა მხარეს მომჩვარული და თხელია დაზიანებული ადგილები, ფურცლებზე შეინიშნება სინესტის, ჭუჭყისა და ცხიმის ლაქები. სინესტის ლაქებზე კი ზოგან რუხი ფერის პიგმენტაციებია. ყოველივე ამის შედეგად დაზიანებულ ადგილებზე გაუფერულდა და გადაიცრიცა მელნის ფენა, არ იკითხება ტექსტი. ამის მაგალითია ფრაგმენტები: H 1854, H 1803/ბ, H 1851/ბ, H 1885/ე, H 1900/გ, A 765/ა, A 1287/ბ, Q 1126/ე, Q 219 და სხვ.

ზოგიერთ ფრაგმენტზე ტექსტის მელანი ფურცლის დიდ მონაკვეთზე გადაცრეცილი და ჩამოშლილია, მაგ., H 1411, რომელიც ნაწერი ღია ყავისფერი მელნით, საზედაო ასოები კი სინგურითაა შესრულებული. V-ს დიდ ნაწილზე. ტექსტი არ იკითხება, გარდა ცალკეული სიტყვებისა. R-ზე ნაწერი ტექსტი უფრო მკვეთრი და ადვილად გასარჩევია. თუმცა აქაც ცალკეულ სიტყვებზე მელანი გალიავებული და გადაცრეცილია. ზოგადად, უნდა აღინიშნოს, რომ ადრეულ პერიოდში ღია ყავისფერი მელნით შესრულებული ტექსტები კარგი მდგრადობით გამოირჩევა. სავარაუდოდ, ეს გამოწვეულია ეტრატის ზედაპირის დამუშავების ან მელნის შექმნის არასწორი ტექნოლოგიით, რამაც გამოიწვია აღნიშნული დაზიანება. ასეთი დაზიანებებია ასევე შემდეგ ფრაგმენტებში: A 257/დ, A 492/ზ, A 836/დ, Q 1126/ბ და სხვ.

მელნის დაზიანებების ფართო სპექტრია მოცემული ფრაგმენტების ფონდისა და სვანური პალემფსესტების ფონდის ერთეულებზეც.

ადრეულ პერიოდში ქართველი გადამწერლები იყენებდნენ ყავისფერ მელანს. საქართველოში სხვადასხვა დროს სხვადასხვა შემადგენლობის მაღალხარისხოვან მელანს ამზადებდნენ და იყენებდნენ. VI-VII საუკუნის პალემფსესტთა ნაწერის ქიმიური ანალიზით ი. ქუთათელაძემ ცხადყო, რომ იმხანად რკინის ფხვნილის მინარევით დამზადებული მელანი უხმარი-ათ (ქუთათელაძე, 1949).

ქართულ ხელნაწერებში მელნის დამზადების წესებზე ადრინდელი რაიმე ცნობები ჯერჯერობით დადასტურებული არ არის, თუმცა ცნობილია გვიანდელი რეცეპტები ქართულ ხელნაწერებში: S 3730 (XVIII ვახტანგ VI-ის წიგნი ზეთების შეზავებისა და ქიმიის ქმნისა), H2157(XIXს.), H1103(XIXს.), Q 841(XXს.) (გოგაშვილი).

S-269 ხელნაწერის ერთ მინაწერში მელნის სიავეზე ჩივილით ნათქვამია: „ვინცა ესე ჩემი ნაშრომი წიგნი ნახოთ, ღმერთს გულისათვის, ნუ დამწყევლით და ნუცა მაგინებთ, მის გულისათვის რომ ჯერ სხვაი მართებული წიგნი არაფერი დამიწერია, მერმე მართებული მელანი ვიშოვე. სადაც ურიგო ხელი ნახოთ, მელნის ბრალია, თუ არა მოსწავლე ვიყავ, მაგრამ უკეთეს ხელს ვიქმოდი, კარგი მელნით რატომ არ წერეო, თუ მიბრძანებთ, აჯასფი ვერ ვიშოვე და ამის გულისა კარგი არა იქნა და ნუ გამინყრებთ" (320v).

ადრეულ პერიოდში (X-XIII საუკუნეები) შესრულებული ხელნაწერთა ფრაგმენტები, რომელთა ნაწილი წარმოადგენს პალემფსესტებს, დანერი-

ლია ღია და მუქი ყავისფერი მელნით. ჩვენი ანალიზიდან ჩანს, რომ პალიმფსესტებში გამოყენებული მელანი კარგად შეღწევადია საწერი მასალის ფორებში, ღრმად არის ჩამჯდარი სტრუქტურაში, რასაც ვერ ვიტყვი, სავარაუდოდ, სხვადასხვა სახის მურისაგან დამზადებულ მელანზე. მურისგან დამზადებული მელანი რელიეფურად ჯდება საწერი მასალის ზედაპირზე. თუ საწერი მასალის ზედაპირი პრიალაა, მისი დამაგრება ზოგჯერ გაძნელებულია. სავარაუდოდ, ამის გამოა, რომ რიგ შემთხვევებში მელანი ჩამოცვენილია და ასოთა კონტურებიც არ შეინიშნება, თუმცა ამასაც აქვს დადებითი მხარე - მურისგან დამზადებული მელანი სინათლისა და სითბური ზემოქმედების შედეგად არ იცვლის ფერს.

საზედაო ასოების და დასაწყისების გამოსაყოფად და მხატვრული გაფორმებისათვის გამოყენებულია სინგურის სხვადასხვა ტონალობა: ღია და მუქი წითელი, ჯოლოსფერი და მოყავისფრო. -იმ საღებავებს შორის, რომელთაც შუასაუკუნეების ხელნაწერი წიგნის ოსტატები ხმარობენ, განსაკუთრებული ადგილი სინგურს უკავია. წითელი საღებავი სამი ტონალობისაა. ეს არის ფორთოხლისფერი, შინდისფერი და სინგური ანუ ცეცხლისფერი, როგორც ეს სულხან-საბა ორბელიანს აქვს განმარტებული თავის ლექსიკონში (ორბელიანი, 1949, 449).

თვით სინგურით ნაწერი ტექსტი, როგორც აღნიშნავს ივ. ჯავახიშვილი, განსაკუთრებული ბრწყინვალეობით ხასიათდება. იგი განირჩევა ჩვეულებრივ წითელი მელნით ნაწერისაგან (ჯავახიშვილი, 1949, 46).

ეტრატის შესწავლამ და მათზე დაკვირვებამ გვიჩვენა, რომ ფრაგმენტების ნაწილი შესრულებულია კარგად დამუშავებულ ეტრატზე, მაგალითად, Fr158 (საუკუნე არ არის დადგენილი). ამ ფრაგმენტზე ლ. ქაჯაიას აქვს შენიშვნა მინერილი, „ათონურ ხელწერას გავს. ხომ არ არის ქართველთა მონასტრიდან?“ ტექსტი კი შესრულებულია განსხვავებული წვრილი ნუსხურით, საწერად გამოყენებულია ყავისფერი მელანი, საზედაო ასოები და დასაწყისები ნაწერია სინგურით და ტექსტისავე მელნით. ტექსტის მელანი, ძირითადად, ყველა ფურცელზე კარგ მდგომარეობაშია, კარგადაა შერწყმული ეტრატის სტრუქტურასთან და იკითხება, მხოლოდ ზოგან მელანი და სინგური უმნიშვნელოდაა გადაცრეცილი. მიუხედავად მრავალი ქარტეხილისა, ამ ფრაგმენტმა ჩვენამდე მოაღწია, შეიძლება ითქვას, დაუზიანებლად.

ფრაგმენტი Fr 92 (XI საუკუნე) ამოღებულია ხელნაწერის რესტავრაციის დროს ყდიდან. წებომ დააზიანა ეტრატის ზედაპირი და ხელნაწერის ტექსტის მელანი.

Q 132 ყდის რესტავრაციის დროს აღმოჩნდა ყდაში ჩაკრული. ამ ფრაგმენტის მელანი ასე უნდა დავახასიათოთ: ფურცლის ორივე მხარეს ტექსტი შესრულებულია ნუსხურით, შავი მელნით, საზედაო ასოები და დასაწყისები ნაწერია სინგურით და ტექსტისვე მელნით. თუ არ ჩავთვლით ეტრატის დაზიანებულ ადგილებს, შავი მელნის მდგომარეობა კარგია, ტექსტზე არ შეინიშნება მელნის ზედაპირის გადაცრეცვა და ჩამოცვენა,

შეიძლება ვივარაუდოთ, რომ ნებოს გამოყენებამ გაამაგრა მელნის ზედაპირიც. ეტრატის დაზიანებულ ადგილებზე ზოგან ტექსტი არ არის, ძალიან ძნელად ან საერთოდ არ იკითხება.

XI-XII სს-ის სვანური ხელნაწერი 3386 კ-68, პარაკლიტონი, დაცულია მესტიის ისტორიულ-ეთნოგრაფიული მუზეუმში. ტექსტი შესრულებულია ნუსხურად, ყავისფერი მელნით, საზედაო ასოები და სათაურები ნაწერია ყავისფერი მელნით და სინგურით. 1r-ზე ზოგან მელანი უმნიშვნელოდ გადაცრეცილია. სინგური და ტექსტის სხვა ადგილებზე მელანი კარგადაა ჩამჯდარი ეტრატის სტრუქტურაში, დაზიანებული და გადაცრეცილია ეტრატის დაზიანების ადგილების მიმდებარედ.

Fr 202, სადღესასწაულო. ამ ფრაგმენტს წარმოშობის საინტერესო ისტორია აქვს: შემომწირველია ნ.შონია, გალის რაიონის სოფელ წარჩედან. ფრაგმენტი ნ. შონიას წერილიდან: „1952-1953 წელს სოფ. წარჩეში დიტო შონიასთან ცხოვრობდა ბერი(ილორის ეკლესიის მსახური) იაკიმე შენგელაია, რომელიც ერთ დროს ათონის ივერთა მონასტერში მოღვაწეობდა (ეს მისი ეპიტაფიიდანაც ჩანს- ილორის ეკლესიის შესასვლელთან). ი. შენგელაიას მრავალი ხელნაწერი და წიგნები ჩამოუტანია ს. წარჩეში. სიკვდილის შემდეგ (1953წ.) მისი ბიბლიოთეკა დაიტაცეს, ზოგი დაწვეს კიდეც, მხოლოდ იმის გამო, რომ ის ბერი იყო. სინამდვილეში ის იყო განათლებული პიროვნება და ქართული კულტურისათვის თავდადებული. ი.შენგელაიას კოლექციიდან „ჩვენც მივიღეთ სამი ფურცელი ეტრატისა, რომელიც გადმოცემით კუთვნიდა ლიხნის მონასტერს (აფხაზეთი). მეორე ხელნაწერი მაგარ ყდაში, ინოდება „საყვავილედ“, რომელიც შეუდგენია მღვდელ ალექსი ბაქრაძეს 1906 წელს ათონის ივერთა მონასტერში. ჩვენ ვფიქრობთ, რომ იაკიმე შენგელაიამ გარდა ზემოთ აღნიშნული ხელნაწერებისა სხვაც ჩამოიტანა ალბათ. პირველი გადავეცით ხელნაწერთა ინსტიტუტს, მეორე ჩვენთან ინახება- ნოდარ იასონის ძე შონია სოფ. წარჩე, გალის რაიონი-06.10. 1969წელი“

ფრაგმენტის ტექსტი შესრულებულია ნუსხურით, ყავისფერი მელნით. საზედაო ასოები და დასაწყისები ნაწერია სინგურით. ტექსტის მელანი, ძირითადად, ყველა ფურცელზე კარგ მდგომარეობაშია, ტექსტის მელანი კარგადაა შერწყმული ეტრატის სტრუქტურასთან და იკითხება,

ფრაგმენტულ ხელნაწერებზე დაკვირვებამ და მათმა შესწავლამ გვიჩვენა, რომ საწერად გამოყენებული მელანი განსხვავებულია ფერით, მდგრადობით და ეტრატის ზედაპირის სტრუქტურასთან შერწყმით. ადრეული პერიოდში გამოყენებული იყო უფრო მეტად ღია ყავისფერი მელანი, რომელიც უფრო კარგადაა ჩამჯდარი ეტრატის ზედაპირის სტრუქტურაში. თუმცა აქაც შეინიშნება ტექსტის გაუფერულება. განსხვავებულია მუქი ყავისფერი მელნის და შავი მელნის მდგომარეობა. აქ შეიძლება შეგვხვდეს როგორც კარგად შემორჩენილი ტექსტები, ასევე ეტრატის ზედაპირიდან ატკეჩილი და მთლიანად ჩამოშლილი მელნის ფენა, რომლის ახსნაც მრავალგვარია. სავარაუდოდ, ეს შეიძლება გამოწვეული იყოს იმ

გარემო პირობებით, რომელშიც მოხვდა ხელნაწერი, მასალის მექანიკური ცვეთით, მიკოლოგიური და ენტომოლოგიური დაზიანებებით, ქარბი ტენის გარემოში მოხვედრით, მელნის დამზადების ტექნოლოგიაში არსებული ან ეტრატის არასწორი დამუშავების გამო. მელნის დაზიანება, მისი გაუფერულება და სრულიად გაქრობა ზოგ შემთხვევაში გამოწვეულია ეტრატზე მიკროორგანიზმების მოქმედების შედეგად: H1829(XII-XIII ს.), Q 4867/ბ(X ს), A493/გ(XII-XIII ს.), A765/ა(XI ს.) და სხვ.

რამდენიმე შემთხვევა და ისიც ძალიან მცირე ზომით იყო ეტრატის მელნის ჟანგვით გამოწვეული დაზიანება, ისიც მხოლოდ ცალკეული რამდენიმე ასოსი. Fr 91/დ(X ს), A 257/გ(XII-XIII ს), A1090/ბ(XIII ს.), Q 209(X/ს.). აღსანიშნავია, რომ ეტრატის ხელნაწერებში მელნით გამოწვეული დაზიანება, ქაღალდზე შესრულებული ხელნაწერებისაგან განსხვავებით, ვლინდება განსხვავებულად.

მელნის დაზიანება რიგ შემთხვევებში იყო გამოწვეული ეტრატის ზედაპირზე არსებული ლაქებით და მასალის სტრუქტურის ცვლილებებით. ფრაგმენტებში საზედაო ასოების და დასაწყისების გამოსაყოფად გამოყენებულია წითელი ფერის სანერი საშუალება-სინგური. გვხვდება წითელი, მკვეთრი წითელი, ჟოლოსფერი, მოყავისფრო ტონალობის სინგური. ეს უკნასკნელი სავარაუდოდ გამოწვეულია გარე ფაქტორების და მინერალში შემავალი ელემენტების ურთიერთმოქმედების შედეგად. ფრაგმენტებში მოყავისფრო სინგურის ნიმუშებია: H1814/ბ, H1815/ბ, H 1803/ა, Q214 და სხვ.

ნატურალური სინგური მთის სინგურად იწოდება, იგი სხვადასხვა ელფერისაა – ღია წითელიდან მუქ წითლამდე. შედგება გოგირდისა და ვერცხლისწყლისაგან (HgS). ის ერთ-ერთი ძირითადი წყაროა ვერცხლისწყლის მისაღებად. ხელოვნური სინგურის დამზადება დაიწყო ალქიმიკოსებმა XIII საუკუნეში. შუა საუკუნეებში იცნობდნენ ხელოვნური სინგურის წარმოებას ჩინეთში. თუმცა სინგური, როგორც საღებავი, ცნობილი იყო ჯერ კიდევ უძველეს დროში. სინგურის საბადოები საქართველოში ცნობილია აფხაზეთში¹⁵ (ახეის, ავადჰარის, ახახჩოს, აღურაფსთისა და ბითაგის საბადოები) (ფოფხაძე, 2005), სვანეთში (ენგურის ზემონელი), მთიან რაჭაში (კოდისძირ-ის, ტალახიანის, მამისონის, გომისა და სხვ. საბადოები), ჯავის მუნიციპალიტეტში (ერნოს საბადო, ყემულთის მადან გამოვლინება).

ჩვენ წარმოვადგენთ ფრაგმენტულ ხელნაწერებში დაცული ტექსტების დიპლომატურ-ინტერპრეტაციულ გამოცემას. ტექსტებში ჩარევა მინიმალურია: გახსნილია ქარაგმები, სადაც კი ეს შესაძლებელია; გამოყენებულია სასვენი ნიშნების თანამედროვე სისტემა; ტექსტებში გასწორებულია მხოლოდ მექანიკური შეცდომები, მაგრამ ეს უმთავრესად ადრეულ ტექსტებს ეხება. შემდგომი პერიოდების ტექსტებში იმდენად არის დარღვეული ენობრივი ნორმები, რომ შეცდომების გასწორება შეუძლებელია და არც არის მიზანშეწონილი. ადგილები, რომლებიც ფრაგმენტების მნიშვნელოვანი დაზიანების გამო არ იკითხება, შევსებულია ნერტილებით.

¹⁵ სინგური, <https://artpreserve.wordpress.com/>.

FOR THE IMPORTANCE OF FRAGMENTARY MANUSCRIPTS

INTRODUCTION

The project “Codicological analysis of fragmentary manuscripts and structural research of material” was based on the codicological-textological and structural research of Georgian fragmentary manuscripts transcribed on the writing material of 1 to 5 folios preserved in the funds of Korneli Kekelidze Georgian National Center of Manuscripts, Svaneti Museum of History and Ethnography and the Department of Manuscripts of the University of Graz.

The research of fragmentary manuscripts was carried out in the following directions: an archeographic description of each unit was made, the fragments were grouped according to the current place of preservation and funds, chronological and thematic features, a codicological-textological and structural analysis of the fragments was performed in order to outline the meaning of each research unit. In order to identify the existing difficulties in the protection of manuscript antiquities transcribed on parchment writing material, to overcome them and to determine the optimal future conditions, the degree of damage of the fragments was determined, within the scope of the possibility, both early (existing before the inclusion of the units in the Antiquities Protection Centers) and later damages and their causing factors were distinguished, recommendations for the preventive conservation of fragmentary manuscripts were developed based on the stability analysis of the early restoration results fixed on individual fragments. Electronic database was created based on the codicological-textological and conservation works.

The project is a part of the research work, it is planned to conduct an interdisciplinary study of fragmentary manuscripts made on parchments and paper of more than five folios.

For the importance of the research of fragmentary manuscripts

New and complex field of manuscript studies, fragmentology, which studies origin, composition, migration, material and issues connected to it, direct relation with the manuscript and, generally, with the generating culture in combination, is one of the important fields of modern codicology.

It provides for the multidisciplinary study of manuscript fragments: archeographic description, textological-codicological research, revealing the peculiarities of the structure of the writing material (parchment, paper, ink) and diagnosing current changes, determining the conditions and modes of protection, creating a database and including the existing material in the international scientific circulation.

The chronological framework of the fragmentary manuscripts transcribed in the Georgian language is very broad. Their oldest samples are related to the beginnings of the Georgian writing tradition. The Georgian literary culture has been proven to start from the 5th century with “The Martyrdom of the Holy Queen Shushanik”. It is the work that provides information that in the 5th century in Georgia there were already manuscripts containing the most important books of Christian teachings - the Bible, Psalms, Gospels, Paul’s epistles and hagiographic works, which have not reached us in their complete form. The fact that the early manuscripts containing the complete texts of the Gospels and Psalms date by the 9th-10th centuries (Gospels of Adischi 897 y. Svan.- 478 (K 82); the first Gospel of Jruchi, 936-940 yy. H-1660; Psalm of Mtskheta, 10th c. A-38) does not give us a reason to consider the above mentioned “The Martyrdom of the Holy Queen Shushanik” as a later interpolation¹⁶. It is the early palimpsest fragments that represent not only the documentary confirmation of the information preserved in this hagiographic work, but also give us a much broader idea of the Georgian manuscript book repertoire of the V-VIII centuries. The texts of the Gospels, books of prophets, psalms, and liturgical collections are preserved on palimpsest fragments. The content analysis of the early palimpsest fragments gives the following picture: the fragments of the Gospels (H-999, A-89, A-844-1,3) and the Book of Isaiah (A-844-2) date by V-VI centuries, surviving texts of the Jerusalem lectionary (H-999-1) and the hagiographic collection (A-737-2) – date by VII-VIII centuries (Palimpsest, 2017). As we can see, fragmented manuscripts are of great importance in restoring the image of the origin and development of the Georgian literary culture, but the results of their research go beyond the framework of the importance of the national written culture, since the Georgian manuscript tradition is one of the branches of the Christian scribes of the Middle Ages. It develops in the conditions of close relations with the literary environment of historical Palestine and Byzantium and reflects the picture of the development of these written cultures over a long period (V-XIV cc.) starting from the peculiarities of processing and composition of writing materials (parchment, paper, ink) including the structuring-decoration of the writing and the editorial peculiarities of the texts. Accordingly, the research of Georgian fragmentary manuscripts acquires the function of a documentary illustration of the history of medieval Christian scribes. This is the reason why it attracts the attention of foreign researchers, which is evidenced by their high attention to such texts preserved outside the borders of Georgia. Today Georgian manuscript fragments are kept at foundations of National Library of Austria (Vien.Geo.2), Graz University Library (Graz.Geo.2058/1, Graz.Geo.2058/5, Graz.Geo.2058/A,B,C,D), National Library of France (Geo.30, Geo.31), Cambridge University Library (Georgian Ms.1/Taylor-Scherter Ms.12,183; Georgian Ms.2/Taylor-Scherter Ms.12,741; Georgian Ms.3/Ms.add. 1890), Leipzig University (Cod.Ms. V. 1095, Cod.Ms. V 1096 UB),

¹⁶ As it is known, the oldest text of these poems of the original Georgian hagiography is preserved in Parkhali Polycephalon manuscript A-95 dated by the 10th century..

Hill Museum and Manuscript Library (Schøyen Collection Ms. 1599) (ჩბიკვაძე, კარანაძე, კეკელია, შათირიშვილი 2018: 15, 21-22, 29, 37-38, 211-212).

In the research of Georgian fragmentary manuscripts, our project mainly relied on the units preserved in the funds of Korneli Kekelidze Georgian National Centre of Manuscripts as this center is not only one of the great repositories of Georgian manuscript heritage, but also the most important scientific center for the codicological-tectological research of manuscripts and the conservation-restoration of written antiquities. Its scientific directions are based on a century and a half of experience in manuscript heritage protection-accounting and fundamental research. The center unites four funds of museums and societies (Former church museum - now A fund; Literacy Society- now S fund; Historical-ethnographic society- now H fund; Manuscripts department of the State Museum of Georgia, new collection Q fund) operating for the preservation and registration of manuscripts in the 19th-20th centuries, in which there are preserved up to 10,000 Georgian manuscripts¹⁷ dated by the 5th-20th centuries. From them 1300 are performed on parchment (300 pieces) and others (1000 each.) are copied fragmentary manuscripts. Their chronological framework covers the V-XVI centuries.

The fund of fragments is constantly updated, which is primarily facilitated by the ongoing codicological and source studies at the center. During the study of the covers of manuscript codices or the processing of personal archival funds of private individuals, fragments of manuscripts were found, including those copied on parchment. In 2010 during the processing of Al. Lomtadze's personal archival fund, one folio written on parchment was found, which was dated to the 15th-16th centuries based on paleographic features. It should be noted that the fragments fund contains a manuscript (46 folios) written on paper that lacks its beginning and ending and is from the village of Mushkieri (Svaneti, Mulakhi community). Two folios of parchment copied by different hands are used as endpapers on the upper and lower wings of the cover. Presumably they represent fragments of different manuscripts. The headless manuscript written on paper is a prayer of the 16th century, and the approximate date of the parchment fragments affixed to the wings of the cover was determined as 11th-12th centuries (Fr -121, 16th century). Great importance is attached to the work of the restorer in increasing the number of fragmentary manuscripts and in separating and researching the fragments used as cover endpapers into separate units. It will be impossible to read endpapers released from the cover boards without cleaning the fragment used as an endpaper from old glues, in some cases, moisture stains and a layer of soot. Processing of manuscripts is carried out in compliance with the developed standards.

The increase in the number of fragmentary manuscripts made it necessary to create a separate fund for fragments (Fr), which currently contains 295 units, of which 45 fragmentary manuscripts were written on parchment.

¹⁷ In addition to Georgian handwritten books, the center preserves handwritten books in different languages (Greek, Armenian, Arabic, Hebrew, Ottoman, Syriac, Latin, Ethiopian, French, German), Georgian and foreign language historical documents and archives of public figures.

In 1920, A. Shanidze brought 23 fragmentary manuscripts to Tbilisi from the scientific expedition organized by Tbilisi State University in Svaneti, which are currently kept in the National Center of Manuscripts in the collection of palimpsests of Svaneti (Svan). In the 60s of the 20th century, the description of the upper layer of palimpsests was prepared by T. Chankiev, and the lower layer was studied in 2017 by a group of scientists of Georgian National Centre of Manuscripts. (ოთხმეცხური, 2019).

Issues related to fragment research. The study of fragmentary manuscripts will, first of all, make us think about the reasons for the origin of such entities. Thinking about this problem leads to issues about the number and significance of the manuscript fragments themselves and, more importantly, the collections containing them. Most of the fragments studied by us should have been part of a manuscript with spiritual content and liturgical purpose, which in itself implies that the collections transcribed on parchment in the Middle Ages belonged to the church-monastic space. In the presence of such an owner, the collection related to the study and assimilation of Christian doctrine and liturgical practice could be dismantled only if the text included in it did not respond editorially to the requirements of the church over time. It is widely known that the pre-Christian, Palestinian editorial collections were under such a blow. A study of the texts preserved on the lower layer of the palimpsest folios made this quite clear. But in addition to the early (V-IX centuries) texts, on the lower layer of palimpsest folios and other types of fragmentary manuscripts, there are texts not only of the early Jerusalem redaction, but also of later times. But if the origin of the fragments of the pre-Constantinople period (V-X centuries) of our writing tradition can be explained by editorial irrelevance, what reason should have led to the disintegration of relatively later (XII-XVI centuries) manuscripts? (A-257g, XIII-XIV cc., A-492g, XVI c., H-2084b, XV c., Q-223, XV-XVI cc. etc.). One of the reasons for the existence of such fragments is related to the binding defects of the original manuscript, as well as its preservation conditions. The answer to this question becomes possible only on the basis of the structural analysis performed by the restorer.

One of the reasons for the existence of a large number of fragments should be found in the forced migration of manuscripts. It is possible that the main part of the manuscript is kept in one certain fund, and its fragmentary part - in a private or museum collection of another country.

As is known, manuscripts were kept either in churches-monasteries or in private libraries of private individuals. In both cases, during the enemy's invasion, the storehouses were the target of the invaders, therefore, during the "evacuation", they hid books along with other treasures in safe places, and it is also confirmed that the invaders either destroyed the treasure or took it away.

The first information about the export of Georgian treasures and manuscripts from Georgia can be found in "Kalmasoba" by Ioane Batonishvili, from which we learn that Temur Leng exported two cartloads of manuscripts from Georgia: "I have

heard from historians and travellers that Langtemur, who took Bible and other letters from Georgia to Turkestan, built a big house from mortared stone that had iron windows and door, and he put all the letters inside and put a curse on it that nobody could open it.” („მეისტორიენი და მოგზაურნი კაცნი იტყვიან და მსმენიეს მე თვით, რომელ ლანგთემურმა, რაიცა საღმრთო და სხვანი წერილნი წაიღო საქართველოდან თურქისტანსა შინა, გააკეთებინა ქვიტკირისა დიდი სახლი და რკინისა ფანჯრიანი და კარნი შეასხა, და მას შინა დასდო ყოველივე წერილნი და შიგნნი და დასდო წყევა, რომელ არავინ გაიღოს მუნიდგან იგი წერილნი და არც ანცა ისევ ისე დაკრძალული“) (იოანე ბატონიშვილი, 1948).

During his first invasion in Georgia in 1616, Shah-Abbas looted churches and monasteries. Ecclesiastical treasures and unique manuscripts were brought to Persia, including the most precious gospels, which were richly decorated with precious stones, covered with gold and silver leaves.

During the regime of Tsar Russia, the looting of Georgian churches and monasteries reached an unprecedented scale. The famous Georgian historian Tedo Zhordania wrote that in 1882 Russian officers were sent to Mtskheta by the order of viceroy and took two carts with unique icons, wands, eye-pearls and books.

“These things are now all gone and cannot be found. It turns out that Rade sold it. Sabinin saw a diamond cross with a Georgian inscription in the Leipzig museum. He has also seen many things in the museums of Munich, Paris and Vienna, which were stored in the Tbilisi museum before Georgian books are mostly sold in Switzerland, England, London and Paris. In the Royal Museum of Paris, he saw the old liturgy of St. James written in gold belonging to the Church of Nicosia” - wrote Tede Jordania in 1884. (ჯორდანია).

Manuscripts flowed out of Georgia when Georgians emigrated, when they took their personal library along with other things. For example, this is how the manuscript collection belonging to Batonishvili's dynasty passed away. In such cases, the manuscripts were often damaged and some pages were lost (**Code**).

One of the reasons for the fragmentation of a large number of manuscripts was the social environment, historical conditions, migration and improper storage conditions.

It is also of great importance whether the displaced manuscript falls into an unfavorable social environment. When we talk about an unfavorable environment, we mean a foreign language social space, which does not understand the meaning of the Georgian handwritten book and does not see the need to preserve it. The existence of fragments used as endpapers of non-Georgian handwritten books will make us think about these issues. This time we can cite two examples: the 10th century Georgian fragment of the French National Library Geo. 31, which was found by French Kartvelologist Bernard Utier on the cover of the Armenian manuscript as its endpaper. The same is the case with the four pages of the lectionary copied from the 9th-10th centuries used as endpapers of the late Syriac Gospel Arabe 53, preserved in the funds of the same library. It's worth mentioning that the Syriac manuscript is

purchased in Diyarbakır, south-eastern Turkey. (ჩხიკვაძე, კარანაძე, კეკელია, შათირიშვილი, 2018: 212-213). During the study of these types of examples, it is difficult for the researcher to answer the question: where and how these fragments or the manuscript containing them got to this region of present-day Turkey. Or again: is it possible to still wait for the discovery of the Georgian fragments existing as cover endpapers of foreign language manuscripts copied abroad or bound later.

It should also be taken into account that even in Georgian reality, fragments of manuscript pages containing texts of impractical purpose or damaged ones were used either as an endpaper, or by gluing several layers (paper, parchment) they prepared material for a new cover (instead of board or cardboard). That's why a fragment of parchment is often found when disassembling the covers.

Difficulties of the research. When researching fragmentary manuscripts, it is important to define the definition of fragments. First of all, the difference and structural characteristics between fragmentary and incomplete manuscripts should be noted. If in the case of voluminous end-to-end codices it is possible to determine the number of the manuscript itself, we face a different situation when studying the fragments. Research has shown us that a large part of the fragments available to us does not allow us to determine either the amount of the text or the type of redaction due to various reasons (due to the small volume of the text or various degrees of damage, due to which the text cannot be read). It is impossible to fully perceive the content of a fragmented text, because the main part of the text is lost, and fragments can often represent different parts of the same text. This applies not only to fragments with 1-5 pages, but also to a relatively large manuscript, a significant part of which is lost. We can also call such a unit a fragmentary rather than incomplete manuscript (H-1437, XII-XIII cc. 64 f., H-1830, XIII c. 68 f., etc.).

The essential difference between a fragmentary and an incomplete manuscript is not only the volume of the surviving text, i.e. the number of folios, but also the fact of how much complete information we get from the research unit. An incomplete text, in contrast with the fragmentary one, should provide extensive and reliable information on the full textological structure and archeographic features of the manuscript, as well as the ability to determine the exact redaction and authenticity. It should be easy to determine the volume of the incomplete text, to restore its entire codicological-textological outline. For example, the 10th century Kala lectionary (Q-1653, 10th century) has not reached us in its complete form, it is incomplete (222 folios), but with the named signs and parameters it is not considered as a fragmentary manuscript. Therefore, manuscripts that contain only the main part of the text are considered to be incomplete manuscripts, it is easy to determine the redaction and provide us with sufficient textological material for the research. The text of scrolled Kontakions is relatively small (mainly consists of 5-7 folios), most of them are incomplete, but there are also fragmentary parts, where in many cases it is difficult to determine the editorial feature (H-2431, XI-XII cc.), the text is a fragment of divine liturgy, although its volume and textological composition do not allow to determine which type of liturgy it belongs to.

Due to the nature of the fragment, the text preserved in the fragmentary manuscript must represent a small part of the complete codex, in which it is often difficult to determine the redaction and sometimes even the identity of the original codex of which it was a part. If we talk about palimpsest fragments, it should be noted that in many cases, when writing material is reused, the text on one side of the fragment is completely removed, so it is impossible to read the text and perceive the full content. It is true that in most cases the existing descriptions of the fragments indicate the main point of the text, but this is not enough to judge about the initial manuscript itself. It is possible that the four Gospels indicated in the description of the fragment is a fragment of the lectionary, lections from the New testament for the whole year or of exegetical content; It is the same in the case of the text of hagiographical content; Perhaps it is a fragment of a polycephalon, Synaxarion or holiday menanion. Thus, the researcher has to analyze not only the text remaining on the fragment, but also every type of marginal sign (if any).

According to the volume of the surviving texts, the fragments can be divided into groups: 1. A small fragment, the number and structure of which cannot be determined, whether it is a part of a codex or a scroll (H-2093ვ, XVI c.); 2. Fragmentary manuscripts in which the text can be read, but the exact point is difficult to determine (A-1287ე, XII-XIII cc.); 3. Fragmentary manuscripts, including scrolls, where it is possible to read the text and determine the identity, although it is difficult to determine the recensional attribution (A-493დ, XII c.; H-146, XI-XII c.). 4. Manuscripts in full format, where it is relatively easy to determine the number, often even recensional attribution, but it represents a small part of the complete text (S-1699, XIII-XIV cc., Triodion, 34 folios; H-1813, XV-XVI cc. Euchologion, 33 f.).

Taking into account the textological-codicological and structural features, the study of fragmentary manuscripts showed us the need for a different research approach and methodology between scroll format and codex-type units. The textual material preserved on scroll manuscripts is thematically scarce, not diverse. Mainly, the texts of liturgical (liturgy, prayers, the rule of liturgy), protective or talisman function (amulets) and secular (synodal records) texts have been preserved. (მეგვინე-იშვილი, თავადე 2022).

It should be noted that there are no large scroll manuscripts preserved in the Georgian manuscript funds, on which it would be possible to add extensive editorship. Therefore, relatively small volumes of texts were written on the scroll format, therefore, when we talk about their fragmentary parts, first of all, it is necessary to determine the thematic nature of the texts in the scrolls, their editorial features, the structure of the writing material and the way of gluing the covers, which will allow us to determine whether the texts were obtained in a fragmentary form or missing.

Results of the research. The work on fragmentary manuscripts together with textological, codicological and structural peculiarities gave us some statistical data, namely quantitative, thematic and chronological differences (see charts).

Fragments of liturgical (H-1357, XIV-XV cc.), bibliological (H-1409, XI-XII cc.) and exegetical (H-3186, XV-XVI cc.) content can be found here, as well as of secular content, several lists of the so-called Synodal Records (H-2093_ა, XV-XVI cc.; H-2093_ბ, XV-XVI cc.). There are also mixed units so-called collections and 2 miniatures. In the first miniature H-2065, X century, the text is erased, 4 leaves of the fragment have survived. The image of the miniatures is gone, only the inscriptions are readable - below the image is St. John the Baptist - 1v; St. Luke - 2r; St. John - 3v; Miniature and inscription are engraved - 3r-v; Michael - 4r; two images with the inscription "Mother of God", "Holy Iv..."; The second miniature, H-2805, is from the 13th century, it depicts the Entry of the Virgin Mary the Theotokos into the Temple, the faces on the miniature are almost erased, aureole can be seen in outline, with a red circle, on v of the manuscript, pagination 281 is indicated in the lower right corner. Most likely, this fragment of the parchment must have been dropped from a large manuscript. The fragment was received by the National Center of Manuscripts together with the personal archival fund of Ekvtime Takaishvili. Fragments of scroll manuscripts are preserved in the H fund - H-146 (XI-XII cc.), H-2431 (XIII-XIV cc.) and others **(Description (H))**.

All fragmentary manuscripts in the fund of the former church museum (A) are of religious, mainly liturgical (A-257_გ, XII-XIII cc.; A-493_დ, XII c.) content (Chants, Triodion, etc.) There are also biblical books - gospels (A-492_ბ, XII-XIII cc.), lectionary (A-257_დ, X c.) and exegetical texts (A-371, XI c.) and a small number of hagiographic contents and collections (A- 492_გ, XVI c.) containing fragments **(Description (A))**.

S Fund preserves fragmentary manuscripts of mixed content, mainly fragments of works of liturgical and exegetical content (S-3477_ბ, XV c.) and apocryphal (S-5221, X c.) novels. There are several works of biblical content (S-2855, XII c.) as well as a fragment of one scroll S-3485 _დ (XVI-XVII cc.), one complete folio and a small part of the other folio of the scroll are preserved. The manuscript is badly damaged, it is difficult to read all four edges, the writing is almost torn. **(Description (S))**.

In the Q fund, works of mainly biblical (Q-208_ბ, 10th c.; Q-208_გ, 10th c.) and liturgical (Q-215, 11th c.) content have survived, relatively hagiographical ones (Q-189_ბ, 15th-16th centuries.) and dogmatic (Q-209, X century; Q-2017, XI century) writings are less. **(Description (Q))**.

As for the fragment fund (Fr), there are mainly texts of liturgical and bibliological content, as well as a small number of works of hymnographic, hagiographic and exegetical content.

In the Svan palimpsest collection (Svan), 9 items out of 23 items up to 5 folios are preserved. Of these, there are the most fragmentary manuscripts of hymnographic content, three gospels, liturgical and apocryphal. (See the chart).

In the process of working on fragmentary manuscripts, many novelties were revealed, in particular, until now unknown and unstudied samples of palimpsests were

found.¹⁸ In fragments, sometimes the lower layer is so well preserved that it can be read easily, moreover, the lower layer is sharp (H-1893_ა (XIII-XIV centuries), H-1893_ბ (XIV-XV centuries), H-2084_ა (XV century), H-2093_ა (XV-XVI centuries), H-2093_ბ (XVI centuries), H-2093_გ (XVI centuries), etc.).

In the fragmentary manuscripts preserved in the Historical Ethnographic Museum of Svaneti, there are texts of biblical (491(ა-8), XII century), liturgical (3386 (ა-68), XI-XII centuries, 3383 (ა-39), XIV century), Secular (723 (ა-16), XVI c. Kalanda), hymnographic (727 (K-20), XVI c.) content (**Regions 2015**).

Three fragmentary manuscripts are preserved at the University of Graz: the Gospel of John (AI 2058), Sermons of Fathers (CIII 2058) and Polycephalon (BI 2058). The texts were published by I. Imnaishvili. Within the framework of the project, a scientific visit was carried out for the purpose of interdisciplinary research of fragmentary manuscripts preserved at the University of Graz. (**Imnaishvili 2001; 2004**).

In addition to fragmentary manuscripts, the participants of the research expedition visited the collection of Georgian manuscripts preserved at the University of Graz. It was found that on both sides of the cover of the 10th century manuscript of Graz.20583 by Iovane Zosime (John Zosimus), parts of fragments made by different hands and scripts were used as endpapers. A fragment of a parchment is used as an endpaper of the front cover, where a large-sized, calligraphic, symmetrical text can be seen, only the outlines of the letters are visible, the text is difficult to read. Only on the lower edge of the endpaper is visible the part of the word “Sadideb[...]”. Two layers of endpaper remain on the back cover. The lower layer of the fragment is made with calligraphic script, black ink, and the upper fragment is written in Greek with brown ink (Nino Megeneishvili).

Based on the standards and methodology of the above-mentioned research of fragmentary manuscripts, the research of fragmentary manuscripts included the following components: paleographical part, textological features, chronological sequence, structural elements. These components are considered in the research part.

Paleographic and linguistic features. As is known, paleography is a science that studies the order and stages of the origin and development of writing. Iv. Javakhishvili wrote: “The art of writing is called script in Georgian, and therefore the science of writing based on this ancient Georgian writing is equal in meaning to paleography accepted in European science.” (ჯავახიშვილი, 1949). Paleography studies the features and components related to writing - writing material, manuscript decoration, rulling lines, punctuation, the so-called division marks, therefore, when studying the fragments, it is necessary to thoroughly describe them, to take into account all regularities.

In the fragmentary manuscripts performed on parchment that have reached us, only Asomathuruli and Nuskhuri script can be found, the examples of Mkhedruli

¹⁸ A group of scientists from the National Center of Manuscripts studied palimpsest manuscripts (V-VII centuries). However, during the research of fragmentary manuscripts, unstudied palimpsests (A-257e, A-836b, H-3014, H-3170, etc.) were found, and the structural, codicological, archeographic and textological analysis of the corresponding fragment was made by the scientists.

writing confirmed in them are inscriptions of the later period and not part of the main text of the manuscript. This palaeographic feature, along with phonetic features, is one of the important determinants of the dating of the fragment, because the Nuskhuri script has been actively established since the 11th century, and there are also ancient biblical texts written in Asomathuruli (Q-208ს, 10th century Book of Exodus; Q-208ზ, 10th century. Bible readings) and fragments from Old and New Testament (Fr-294 XV c., Fr-221 XI c. A-1090ს, X c.; A-1287ს, X c.; H-1326, X c. etc.), lectionaries (A-257გ, X c.). So, the type of writing makes it easier for us to approximate the dating of the manuscript, since the 10th century. works of other theological content written in Asomaturli are almost no longer found apart from biblical books.

During the research, it was revealed that in the fragmentary manuscripts preserved with a few leaves, there are rare cases of preserving the continuity and order of the texts. In many cases, there are fragments of different pages of one manuscript (H-2084გ, XV century) without indicating the initial pagination.

During the research, the pagination errors of the fragmentary manuscripts where the sequence and distribution of the text (r-v) are disturbed were identified in the previously compiled descriptions. On one-sheet fragments, r-v is wrongly indicated (Q-213, X century, H-2431, XI-XII century), and in the case of several pages, the content sequence of the text is broken. For example, H-2084გ, XV c., the Gospel of John is read on 1r-2v, and the Gospel of Matthew - on 3r-4v. All four pages of the fragment are performed by one hand. The pagination of the fragment has been changed by us.

The quire-by-quire pagination that remains on the fragments allows us to determine which page/pages of manuscript was of our interest. For example, A-492გ (XVI century) Synaxarion (2 f.), the fragment has traces of quire-by-quire pagination. The letter „გ“ is written in Asomtavruli on 1v, in the middle of on the lower side, that is, the end of the third notebook, and in the middle of the upper edge of 3r, the beginning of the seventeenth notebook “ოზ” is indicated.

As we can see, paleographical, codicological and textological research of fragmentary manuscripts allows us to calculate, probably, what volume of text is missing. We come across an interesting example of this in the fragmentary Synaxarion A-1090გ of the 13th century, in which we can also find a page pagination sample of the same time as the copy: on the bottom side, in the middle of the page, the text is written in Nuskhuri “SKB”-222, “SKG”-223, “SKD”-224, “Ske”-225. Based on this example, we can note that page pagination was an accepted tradition in Georgian literary culture in the 13th century.

For the dating and complete research of fragmentary manuscripts, it is important to study the so-called punctuation and division marks. In ancient written monuments, text, words and sentences were often written without spaces. There was no tradition of using punctuation marks. Punctuation marks appear in Georgian writing since the 6th century, this is confirmed by the ancient monuments of the Gospels, but from the 7th century, punctuation marks are almost no longer found. In the fragmentary

manuscripts of the 10th century studied by us - Q-209, 10th century, Q-210 10th century, Q-211 10th century, Q-212 10th century, Q-213 10th century, etc. which are performed in Asomtavruli, the marks of division are not confirmed. As L. Kajaia points out, the restoration of division marks in Georgian writing is attributed to “Ephrem Mtsire”. And relatively later, a new system appears, which is associated with the name of Anton the First. The following division marks are confirmed in written monuments: >; -; /; .; ::; :::; :-; >:, Also, fullstop and colon were used after, above and below the dash, etc in different combinations. The use of punctuation changed over time. For example, in the V-VI centuries, a single dot (.) was written at the beginning of the paragraph, chapter, and text, and in the later period it was replaced by ellipses (QQQ), four dots, and six dots. These marks are found in almost all fragmentary manuscripts written in Nuskhuri script, but we have exceptions. For example, in the fragment made with non-calligraphic script: H-146 (XI-XII centuries) Liturgy, H-1807 (XV-XVI centuries) Euchologion and others. There are no division marks. (ქაჯაია, 2018: 12).

In order to protect the symmetry and equality of letters in the text, it was necessary to create some orientation divisions, which contributed to the equal spacing of letters, sentences, lines, columns, and it was also necessary to create a frame that ensured the equal distance of the text from all four edges of the page. This method was called **rulling**. The use of a similar symmetrical structure contributed to the high calligraphic standard and artistic value of the manuscript. Rulling was performed with a sharp weapon carefully both vertically and horizontally. Vertical alignment was used to protect symmetry, and horizontal alignment was used for initials. In many cases, the rulling is so carefully and highly skilled that it is hardly noticeable to the unaided eye, although deep indented areas resulting from the rulling are often found. On the edges of some folios, there are evenly spaced notched areas, which were necessary for equal rulling.

There are also such fragmentary manuscripts that calligraphic side and asymmetric writing culture indicate the absence of rulling, such examples are confirmed mainly in fragments written in one column: H-2085გ (XV c.), H- 2085ბ (XV c.), H-2093ე (XVI c.), H-2093ვ (XVI c.), H-3169 (XVI-XVII cc.), H-2093ზ (XVI c.), Q-487გ (X c.), 723(K-16) XVI c., 727(K-20) XVI c. etc.

Old written monuments are characterized by **encrypting**. Encrypting, writing with contractions had its reasons. Among them were fast writing and economical use of material. Sometimes the first letter of the word was written while encrypting, for example: ხ~ - ხოლო (whereas), რ~ - რამეთუ (since); or the first and the last letter - ა~დ- არამედ (but); რ~ი- რომელი (which); წ~ე- წინაშე (before, in front of); There were cases of encrypting only the first syllable in the word: ზ~და- ზედა (upper); ც~ცხლსა- ცეცხლსა (fire); Sometimes only one vowel was written at the end of a word and all consonants were left out წ~წმტყველი- წინასწარმეტყუელი (prophet); ქ~კზი-ქართლის კათალიკოზი (Catholicos of Kartli).

It should be noted that encrypting does not provide important information on

the codicological-textological picture, structural, linguistic value and dating of the fragmentary manuscripts.

Linguistic peculiarities. Phonetic and linguistic characteristics of manuscripts are important in dating. Z. Sarjveladze notes: “The literary language, in general, is characterized by two contradictory trends in its development: the aspiration to maintain and strengthen the existing norm and to change the same established linguistic norm” (სარჯველაძე, 1975: 11). The formation of the Georgian literary language went through different stages of development. Z. Sarjveladze considered that the formation of the Georgian language as an independent entity started from the 7th century BC, the ten-century history of non-existent factual material allows making assumptions and not conclusions. Monuments of the old Georgian language are divided into groups: *Khanmeti* (“khan” excessive), *Haemeti* (“hae” excessive), Sannarevi (“san” containing). Khmovanmetoba (vowel excess) are also found (*Imetoba, Ametoba*) (სარჯველაძე, 1975: 24-25).

This division is based on which prefixes express second subjective and third objective persons. In the case of sonority, ametoba is a dialectal feature, while Ametoba is a chronological phenomenon. The so-called *Khanmeti* monuments are mainly found in the V-VIII centuries. The majority of Haemeti monuments - from the VII century, the so-called Sannarevi forms in the 9th century. In the fragmentary manuscripts studied by us, the following linguistic features were revealed: in the fragmentary manuscripts, the abundance of *ბ, ს, ჰ* is not confirmed, although we have cases of *ა* and *ი* abundance (H-1795ნ, H-1808, H-1811, H-1823). In the fragments dated to the 10th century, which are mostly composed by Asomaturli, there are cases of alternating *ო-უ* graphemes (GRAC-ბ, 10th century; Q-213, Gospel of Mark 10th century). Here are some examples: . . .რაჲ ეგოდენ ძუირი ოქმნიეს და ეგენი ოჭმოზდეს, ჯუარს აცუ ეგე“ (Q-213, X c.). A similar form, alternation of vowels *ო - უ* (o-u), can be found in a fragmentary Georgian manuscript dated to the 10th century preserved at the University of Graz, in polycephalon (B I 2058, Graz): „თავ-ნი თოისნი შენერვად მსხოერპლად სათნოდ ღმრთისა...“. Ametoba cases are confirmed from the XII century (H-1866ბ, XIV-XV centuries, (722k-32ბ (XV-XVI centuries), Fr-83 (XV-XVI centuries). According to Z. Sarjveladze, the deviation from the linguistic norms in the handwritten monuments could be the result of the conflict between the copyist’s conservative, literary language and the communicative language. (სარჯველაძე, 1975: 9-10).

Tectological analysis and its difficulties. Tectological analysis and its difficulties Textological analysis is important in the study of fragmentary manuscripts. Complete textological analysis allowed us to clarify the main points of fragmentary manuscripts. For example, the fragment A-492გ (XVI century) is indicated in the description as a “collection”, but the lexicographical-terminological features and textological features of the works indicate that the fragment is “Synaxarion”. The text preserved in the fragment follows the passages preserved in the Great Synaxarion

without changes (დოლაქიძე, ჩიტუნაშვილი, 2017: 84, 295). A similar inaccuracy is confirmed by A-493g, according to the description, the manuscript dates back to XII-XIII centuries and is “Holiday Menaion”, although it is known that in XII-XIII centuries, the collection of liturgical services was called “Synaxarion” and not “Holiday Menaion”. (დოლაქიძე, ჩიტუნაშვილი, 2017: 004). The textological and paleographical analysis of the fragment also showed us that the manuscript is Synaxarion dated to the XII-XIII centuries.

In the analysis of fragmentary manuscripts, it is a great difficulty to determine the redaction of the texts preserved in the fragments. Most of the biblical and liturgical books preserved in fragments follow the editorship of Giorgi the Athonite (George the Hagiorite) almost without exception. The surviving fragments of Synaxarion are edited by Giorgi the Athonite, although we have two different lists A-492g (XVI century) and A-1090g (XIII century), which are close with the so-called editorial office of Shiomghvime. As it is known, in early Christian Georgian church practice, the so-called “Jerusalem Canons”, which was replaced by the Typicon of the Great Church of Constantinople. According to K. Kekelidze (Kekelidze, 1960), the “Jerusalem Typicon” could not fully meet the liturgical requirements, therefore Giorgi the Athonite translated “Great Synaxarion”.

From the 11th-12th centuries, Georgian liturgical practice was guided by the liturgical collections of two very important editions, namely Synaxarion of Giorgi the Athonite’s edition and Sabatsminda Typicon with the edition of Monastery of St. Simeon, which was introduced to the Shiomghvime Monastery during the reign of Davit the Builder (კოჭლამაზაშვილი, გიუნაშვილი, 2005). This edition was used by us until the middle of the 18th century, then it was corrected according to the Slavic typicons by Catholicos Anton. The named fragmentary manuscripts do not belong to any redaction, the date of their copying coincides with the period when two redactions, Giorgi the Athonite’s and Monastery of St. Simeon’s redactions were used in practice. Perhaps these fragments do not belong to any edition and belong to another, transitional edition.

A small number of hagiographic-homiletic writings have survived in fragmentary manuscripts. There are mostly translated hagiographic works. A large part of them is a metaphrastic edition (e.g. Q-189b, XXVI century). These are the metaphrastic writings of December - The Martyrdom of Saint Barbara and those of July - The Martyrdom of Saint Marina. The ancient hagiographical writings were of Keimenon redaction. Hagiographic writings of the Keimenon redaction are almost no longer found since the 10th century. From this period, the so-called metaphrastic hagiographic monuments are mostly seen in Georgian literature. Therefore, the redaction of hagiographic texts is an important determinant in the dating of manuscripts. [ახობაძე, 2017].

One detail should be emphasized, that during the research of fragmentary manuscripts samples (Liturgy H-1852, XV-XVI cc., H-2431, XI-XII cc., Q-213, X c.) texts of liturgical, dogmatic, bibliological content were found (Q-209, X century), that differ from all redactions and lists known up to now, which gives us the opportunity

to conclude that the Georgian manuscripts were even richer in terms of redaction than it appears from the units confirmed in scientific circulation. (რაფაევა, ჩიკვატია, შენგელია, 2015).

Decor of fragments. In the early stages of the development of manuscript book art, namely in the 5th-8th centuries, manuscripts contained less patterns of decoration. In the later period, there are many manuscripts decorated with ornamental and miniature painting, although the surviving fragmentary manuscripts are poor in artistic decoration.

Fragmentary manuscripts are mostly written in brown or black ink. And their decoration is represented only by the initials separated by cinnabar ink and ink of the text (A-492ზ, K-51, etc.). Roughly made headpieces of low artistic value are rarely found. Mostly executed in cinnabar ink and ink of the text (Q-189იგ, etc.).

In fragmentary manuscripts, three units with miniatures have been preserved. Two of them - Entry of the Virgin Mary the Theotokos into the Temple (H-2805, XIII century) and an erased sketch (H-2065, X century) – two of them are preserved in the Georgian National Center of Manuscripts, and one - in Svaneti, at the church of village of Nesguni. It is a fragment of a 12th-13th century, miniature, composition of Deesis. The miniature depicts the Savior with the Virgin Mary on the left and John the Evangelist on the right.

Marginal marks, which in manuscripts are mostly attached to the writing for the purpose of structuring the text or marking comments, also perform the function of a kind of artistic decor in some cases. In the text of fragmentary manuscripts, there are various signs to separate this or that reading or chapter, for example ellipses placed horizontally (...), dashed lines (~~), such signs are met in the beginning and the middle of initials ✖, ∴, ∴, ∴. A study of the named fragments revealed common features and differences between them. Also, initials extending to the next line perform the function of decoration (H-1807, 1v; H-2084დ, 2r; A-492ზ, 2r).

Conservation-restoration of fragmentary manuscripts.

Manuscript research includes an interdisciplinary approach and requires the involvement of specialists from various fields (paleographers, codicologists, textologists, art historians, conservators-restorers, etc.). Specialists in the field of natural sciences work together with restorers in leading restoration research centers abroad. In order to study the surface structure and ink condition of the fragmentary manuscripts made on parchment, the causes of damage, in cooperation and consultation with German colleagues, one of the main tasks of the project was spectral analysis, on the basis of which protection recommendations were developed. New research method - use of X-ray X-ray diffraction (XRD), Fourier transform infrared spectroscopy (FT-IR) and FT-Raman spectroscopy, UV-vis-NIR reflectography and X-ray fluorescence (XRF) methods - was introduced and implemented in the National Center of Manuscripts in 2018 (Shorena Tavadze)¹⁹,

¹⁹ Cologne Institute for Conservation Sciences (CICS) 2014-2015 yy..

in particular, a morphological and elemental analysis of ink was carried out on a damaged manuscript of the 17th century with a scanning electronic microscope.²⁰ (თავაძე, კლდიაშვილი, ჯიქიძე).

We were guided by these principles in the research of fragmentary manuscripts made on parchment. As a result of the research, a detailed archeographic description was made for each fragmentary manuscript and the degree of damage was assessed, appropriate recommendations were given.

The process of restoration of manuscript books provides a rare opportunity to study the technical characteristics of a manuscript book - methods and means of binding, cover production, methods of conservation-restoration of the Middle Ages or modern history (XVI-XVIII centuries)- to see and find out the workshop history and technology of manuscript creation, which is not fully possible with a superficial inspection. During the restoration of manuscripts, specialists determine the methods and materials used to create a handwritten book. For example to take A 1090_გ fragment of XIII c. - both sides of this fragment is readable well, but are extremely dry and brittle, indicating that it was probably dropped from the block and was stored in poor conditions, it also shows signs of rodent damage. On the same fragment there are signs of early restoration, made with paper. It has well-defined traces of early binding, with five diamond-shaped notches, which suggests that the manuscript book was bound on the “chain” principle. This was characteristic of the Georgian book binding practice of the 13th century (კარანაძე, 2002). The study of the cover and binding of the manuscript provides additional information for the dating of the manuscript.

Old Georgian manuscripts provide us with rich and interesting material from the point of view of the history of the development of bookbinding technology. Fragmentary manuscripts have 2, 3, 4 or 5 equally spaced diamond-shaped or oval-shaped incisions. The binding was mainly done on the “chain” principle, which was not strong and caused the manuscript block to fall apart. It is possible that this was also the reason for the appearance of fragmentary manuscripts. From the 16th-17th centuries, the method of the so-called strapping folios can be found, which is a more solid technology, helped to maintain the integrity of the block. Traces of various threads have been preserved on the fragmentary manuscript (H-1866_ბ, XIV-XV centuries, etc.). In the scroll fragmentary manuscripts, Synodal Records (H-2093_ვ, 16th century) made with non-calligraphic script is preserved, in which the scrolls containing texts of different content are roughly tied with red thread.

We have studied the condition of Georgian fragmentary manuscripts written on parchment. Most of them are damaged for various reasons and degrees, on some pages the text is hard to read or not at all (Q-219, XIII-XIV centuries). Damp and candle pigment spots are also observed.

Traces of early restoration can be found on several fragments - places sewn and strengthened with thread, which was one of the methods of repairing and strengthening

²⁰ In the laboratory of the Institute of Physical Materials Science and Material Technologies of Georgian Technical University.

the folio at that time. In the later period, mica and paper were used (Q-1890g, 15th century, etc.)

Recommendations to be considered during preventive conservation include, if necessary, strengthening of mechanical injuries, their correct placement and creation of appropriate conditions.

Fragmentary manuscripts were grouped according to the degree of damage.

1. A) Undamaged fragmentary manuscripts are found, the text is easy to read, however, an insignificant part of the page has survived, so it is impossible to restore the content of the text (H-2093b, XVI c.). B) The pages of the fragments have been cut off with a sharp object, probably prepared as an endpaper for another manuscript (A-1090s, X c., Q-218, XII-XIV cc.).

2. A) Manuscripts, one side of which is completely washed out; B) both sides of the folio are washed away from moisture and it is impossible to distinguish the text: only a few letters are legible; C) There are fragments removed from the cover, on which traces of glue can be observed, therefore, the text on it is not readable (H-2703, XVth century, H-1885g, XIth century); D) The main text can be discerned, but due to discoloration of the ink, the parts written in cinnabar ink cannot be read (A-929s, XV-XVI centuries).

3. Mechanical, rodent and insect damage can be found on the studied fragments (A-1287g, XIV century, Svan. 3383 (k-39), XIV century).

Here are some examples to illustrate the compatibility of the fragmentary manuscript research methodology:

H-2093g, Synodal Records, XVI c.

This fragment turned out to be interesting in many ways. According to the description, H-2093g, dated to the 16th century, consisted of four different folios, but research revealed that all four folios are four fragments of different manuscripts. The manuscript was divided into separate units (H-2093 g, g, z, b). H-2093g is a palimpsest page, the upper layer is a work of secular content dated from the 16th century, the Synodal Records, and the lower layer of the manuscript - the Gospel of Luke 23, 48-52 written in two columns. The structure of the fragment is as follows: Size 22.5X12.5; distance from the text to the r-head: 2.5 cm from the bottom, 3.5 from the edge; The top is 0.7 cm, the bottom is 1.5 cm; column - 17.5x7.5; v-space before text: 5 cm from the spine is cut from the edge; The top is 2 cm, the bottom is 4.5 cm; column-5x16; The distance between the columns is 1.5 cm; number of lines - 24; Initials are written with the ink of the text; Ink - brown; The lines of ruling are observed; parchment folio - dark color; Thickness 003 mm. Format - incomplete, not conserved.

On recto (r), the lower layer is heavily washed, the outline of a few letters in free places can hardly be distinguished. The upper layer is applied only to recto; The remaining text of the gospel on verso is not washed away, but the 2nd column of

the gospel is cut off, only the beginning of the letters is readable. The lower layer of the Gospel is written with calligraphic Nuskhuri in dark brown ink, according to the handwriting it can be dated to the XII-XIII centuries. It is difficult to determine the reason for the fragmentation of the manuscript. The distribution of texts on the fragment is different on both upper and lower layers. The manuscript folio is cut lengthwise, vertically, in the middle of the original folio, so the top layer, Synodal Records, is written in width, and the bottom layer, the Gospels, is written in length. Thus, it can be assumed that the palimpsest folio is a fragment of an old manuscript that has fallen out of use (disintegrated, damaged or migrated). Presumably, the complete codex must have been lost, so it was used for another text, and the second page was not needed and was not scraped.

The textological research of the fragment showed us that the textual and verse arrangement of the Gospel preserved on verso belongs to the redaction of Giorgi the Athonite. In the manuscripts of Giorgi the Athonite 's redaction and in this fragment, the text reads like this:

„Luke 23,51. ესე არა თანაშერთულ იყო ზრახვასა მათსა...“ (Q-908, XII c., 122v). The same verse in Tskarostavi Gospel is presented as follows: „ესე არა იყო ზრახვასა...“ (A-98, Xc. 164v), Here “conjoined” is omitted, the analogous passage in the Greek edition being thus:

„οὐτως οὐκ ἦν συγκατατεθειμένος τῇ βουλή...“ συγκατατεθειμένος means confirmation;

„Luke 23,52. ესე მივიდა პილატესა და მოითხოვა გუამი იგი იესუჲსი“. This text follows the same verse of the passage verbatim (A-98, Xc. 164v). But, in the gospels of the old edition, the mentioned part is read differently: Adishi Gospel – „[ე]სე წარდგა წინაშე პილატესა...“, and in H-1660, X c. (Jruchi Gospel 223v)²¹, A-1453, 973 y. (Parkhali Gospel 182v)²², A-98, X c. (Tskarostavi Gospel 164v)²³ the passage starts as follows: „ესე მოუჴდა...“ The relevant passage in the Greek edition is worded as follows: „οὐτως προσελθὼν τῷ Πιλάτῳ ...“ In Greek προσελθὼν-Προσερχομαι means to arrive. It is mentioned in 52nd article in this way. Considering these comparisons, it can be said with certainty that the fragment belongs to the redaction of Giorgi the Athonite, this is confirmed by the article division and the differences with the listed catalogues. In particular, in A-98, article 48 is followed by article 49, they are not separated into separate articles. A morphological difference is recorded, e.g. “ჰხედვიდეს” A98 164v, A-1453 182v (article 49), H-2093e “ხედვიდეს” (see him). There is also a stylistic difference - „51. და იყო კაცი იგი (there was a man) (H-2093g), the word “man” is missed H-1660, X c. 223v; A-98, X c. 164v; A-1453, 973 y. 182v.

²¹ H-1660, X c. Jruchi Gospel - Pre-Athonian, the so-called redaction of Opiza.

²² A-1453, 973 y. Parkhali Gospel - Pre-Athonian, the so-called redaction of Opiza.

²³ A-98, X c. Parkhali Gospel - Pre-Athonian, the so-called redaction of Opiza.

Gospel of Luke 23, 48-52

Georgian	Greek
<p>1v</p> <p>48. იხილეს ხილვაჲ ესე და საქმე- ნი ესე, იცემდეს მკერდსა მათსა და წარვიდოდეს.</p> <p>49. და დგეს ყოველნი მეცნიერ- ნი მისნი შორით და დედანი, რო- მელნი შეუდგეს მას გალილეაჲთ, ხედვიდეს მას</p> <p>50. და აჰა ესერა კაცი, სახელით იოსებ, მზრახვალი, იყო კაცის სახიერი და მართალი.</p> <p>51. ესე არა თანაშერთულ იყო ზრახვასა მათსა და საქმესა. იყო კაცი იგი არიმათიასთ, ქა- ლაქისაგან ჰურითაჲსა, რომელი იგიცა მოელოდა სასუფეველსა ღმრთისასა.</p> <p>52. ესე მივიდა პილატესა და მო- ითხოვა გუამი იგი იესუესი ...</p>	<p>Λουκ. 23,48a και πάντες οἱ συμπαραγενόμενοι ὄχλοι ἐπὶ τὴν θεωρίαν ταύτην, θεωροῦντες τὰ γενόμενα, τύπτοντες ἑαυτῶν τὰ στήθη ὑπέστρεφον.</p> <p>Λουκ. 23,49 εἰστήκεισαν δὲ πάντες οἱ γνωστοὶ αὐτοῦ ἀπὸ μακρόθεν, καὶ γυναῖκες αἱ συνακολουθήσασαι αὐτῷ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, ὁρᾶσαι ταῦτα.</p> <p>Λουκ. 23,50 Καὶ ἰδὸν ἀνὴρ ὀνόματι Ἰωσήφ, βουλευτῆς ὑπάρχων καὶ ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ δίκαιος - Λουκ.</p> <p>Λουκ. 23,51 οὗτος οὐκ ἦν συγκατατεθειμένος τῇ βουλῇ καὶ τῇ πράξει αὐτῶν- ἀπὸ Ἀριμαθαίας πόλεως τῶν Ἰουδαίων, ὃς προσεδέχετο καὶ αὐτὸς τὴν βασίλειαν τοῦ Θεοῦ,</p> <p>Λουκ. 23,52 οὗτος προσελθὼν τῷ Πιλάτῳ ἤτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ ...</p>

The upper layer of the fragment, Synodal Records, is a small text consisting of 9 lines, in which family members are mentioned -Shgeran with his wife and children, as well as his brother's family. According to the text, it is difficult to determine to which geographical area the mentioned fragment belongs. As a result of the interdisciplinary, textological-codicological research of the fragment, the fragmentary manuscript was separated from H-2093დ and assigned "H-2093ე".

Work on fragmentary manuscripts highlighted one detail, in the descriptions, the quantity is often indicated incorrectly. For example, we can name Fr-294.

The mentioned fragment turned out to be particularly interesting from the point of view of research. In the catalog of fragments of K. Kekelidze Georgian National Center of Manuscripts, it is indicated in the notes of the mentioned fragment that it was donated by D. Megreladze²⁴, and on the cover of the folder it is indicated that it was delivered to Ilia Abuladze in August 1962 in the village of Argveti. Ilia Abuladze dated the fragment to the 15th century according to his handwriting. In his opinion,

²⁴ Donation N 1231/1.

the fragment should contain the text of Four Gospels, however, during the ongoing textological research, it was found that the fragment is not a Gospel, but a psalm, namely, the 14th canon, 104, 39-45, and the 15th canon, 105, 1-9 articles.

During the archeological research of the fragment, we got the following picture: the text is written with brown ink, calligraphic Nuskhuri, in one column and is read freely. The dimensions of the fragment are: width – 9.4, length – 14.2; distance between words - 0.3 mm.; distance between letters - 0.1 mm; The letters are of different sizes - 0.2-0.3-0.4 mm.

The rulling of the fragment is done carefully, so the parchment is not damaged or cut. As a rule, rulling in manuscripts was done with equal spacing, however, in the mentioned fragment this parameter is violated and the distance between the lines is different.

The fragment is damaged: the color is changed, blackened, cut around and because of this the text is missing. On the side of the spine there are several initials, which are performed in darker ink of the text. Each article begins with a paragraph. On recto, in the lower part, the number of the 15th canon is indicated with Nuskhuri. The study of the mentioned fragment showed the importance of the interdisciplinary approach, the complex, structural and textological analysis of the manuscript. (თავაძე, 2020).

Psalm 104, 39-45 articles of the 14th canon

Psalm 105, 1-9 articles of the 15th canon

Georgian	Greek
39. 1 რ: [განჰმარტა ღრუბელი სა] გრილა [დ მათდა და ცეცხლი მნათო] ბად მათდა ღამე.	Ψαλ. 104,39 διεπέτασε νεφέλην εἰς σκέπην αὐτοῖς καὶ πῦρ τοῦ φωτίσαι αὐτοῖς τὴν νύκτα.
40. [ითხო]ვეს, და მოჰდა მწყერ-მარ[ხილი, და პ]ურითა ზეცისაჲთა განაძღნაჲ იგ[ინი];	Ψαλ. 104,40 ἤτησαν, καὶ ἦλθεν ὄρτυγομήτρα, καὶ ἄρτον οὐρανοῦ ἐνέπλησεν αὐτούς·
41. სცა] კლდესა, და გამოეცნეს წყალნი, [და] ვიდოდეს ურწყულსა მდინარე[ნი.	Ψαλ. 104,41 διέρρηξε πέτραν, καὶ ἐρρήσαν ὕδατα, ἐπορεύθησαν ἐν ἀνδρῶν ποταμοί.
42. რამეთუ მოიჴსენა სიტყუსა წმი-დისა თვისისა, [რომელ] ჰყო აბრაჰამის მიმართ მონისა თვისისა.	Ψαλ. 104,42 ὅτι ἐμήσθη τοῦ λόγου τοῦ ἁγίου αὐτοῦ τοῦ πρὸς Ἀβραάμ τὸν δοῦλον αὐτοῦ
43. [და გა]მოიყვანა ერი თვისი სი-ხარულით [და] რჩეულნი მისნი შუჭბით.	Ψαλ. 104,43 καὶ ἐξήγαγε τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐν ἀγαλλιάσει καὶ τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ ἐν εὐφροσύνῃ.

<p>44. [და] მისცა მათ სოფლები წარმართთაჲ, და ნაშრომი ერთა დამკვდრეს,</p>	<p>Ψαλ. 104,44 και ἔδωκεν αὐτοῖς χώρας ἔθνων, και πόρους λαῶν κατεκληρονόμησαν,</p>
<p>45. [რაითა და] იცვენენ სამართალნი მისნი [და] შჯუელი მისი მოიძიონ.</p>	<p>Ψαλ. 104,45 ὅπως ἂν φυλάξωσι τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, και τὸν νόμον αὐτοῦ ἐκζητήσωσιν.</p>
<p>[1. აუ] ვარებდით უფალსა, რამეთუ ტკბილ არ[ს, რამეთუ] უკუნისამდე [არს წყალო] ბე მისი. [2. ვინ-მე იტყოდეს ძლიერებათა უფლისათა, სასმენელ-ჰყვენეს ყოველნი ქებულებანი მისნი? 3. ნეტარ არიან, რომელთა დაიცვან სამართალი და ჰყონ სიმართლე ყოველსა ჟამსა. 4.]</p>	<p>Ψαλ. 105,1 Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ, ὅτι χρηστός, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.</p>
<p>1v:[მ]ომივსენენ ჩუენ, უფალო, სათნოებ[ითა] ერ[ისა შენისაითა და მ]ომვედენ ჩუენ მაცხოვარებითა [შენითა.</p>	<p>Ψαლ. 105,2 τὶς λαλήσει τὰς δυναστείας τοῦ Κυρίου, ἀκουστὰς ποιήσει πάσας τὰς αἰνήσεις αὐτοῦ;</p>
<p>5. რაითა ვიხილოთ ჩუენ სიტკბოებე რჩეულთა შენთაი დ]ა ვიხარებდეთ ჩუენ სიხარულითა [ნათე]სავისა შენისაითაჲ, [რაით]ა ვიქებოდით ჩუენ სამკვდრებელთა [შენთა თანა.]</p>	<p>Ψαლ. 105,3 μακάριοι οἱ φυλάσσοντες κρίσιν και ποιῶντες δικαιοσύνην ἐν παντὶ καιρῷ.</p>
<p>6. ვცოდეთ მამათა ჩუენთა თანა, უშჯულ[ო] ვიქმენით და გეცრუვენით [შენ].</p>	<p>Ψαლ. 105,4 μνήσθητι ἡμῶν, Κύριε, ἐν τῇ εὐδοκίᾳ τοῦ λαοῦ σου, ἐπίσκεψαι ἡμᾶς ἐν τῷ σωτηρίῳ σου</p>
<p>7. მამათა ჩუენთა ეგვპტეს შინა არა [გული]ს ჰმე-ყვენეს საკრველებანი შენნი, არცა მოივსენნეს მრავალნი წყალობანი შენნი დ]ა განგამწარეს ნიაღსლვასა [ზღვსა] მის მენამულისასა.</p>	<p>Ψαლ. 105,5 τοῦ ἰδεῖν ἐν τῇ χρηστότητι τῶν ἐκλεκτῶν σου, τοῦ εὐφρανθῆναι ἐν τῇ εὐφροσύνῃ τοῦ ἔθνους σου, τοῦ ἐπαινεῖσθαι μετὰ τῆς κληρονομίας σου.</p>
<p>8. და ივსნა იგინი სახელისა მისისათ[ჲს, რაითამცა] გულისჰმა-ყვეს ძლიერება [მისი];</p>	<p>Ψαლ. 105,6 ἡμάρτομεν μετὰ τῶν πατέρων ἡμῶν, ἠνομήσαμεν, ἠδικήσαμεν.</p>
<p>9. და შეჰრისვნა [ზღუასა] მენამულსა.</p>	<p>Ψალ. 105,7 οἱ πατέρες ἡμῶν ἐν Αἰγύπτῳ οὐ συνῆκαν τὰ θαυμάσιά σου και οὐκ ἐμνήσθησαν τοῦ πλήθους τοῦ ἔλέους σου και παρεπίκραναν ἀναβαίνοντες ἐν τῇ ἔρσθρᾳ θαλάσσει.</p>
<p>8. და ივსნა იგინი სახელისა მისისათ[ჲს, რაითამცა] გულისჰმა-ყვეს ძლიერება [მისი];</p>	<p>Ψალ. 105,8 και ἔσωσεν αὐτοὺς ἕνεκεν τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ τοῦ γνωρίσαι τὴν δυναστείαν αὐτοῦ·</p>
<p>9. და შეჰრისვნა [ზღუასა] მენამულსა.</p>	<p>Ψალ. 105,9 και ἐπέτιμησε τῇ ἔρσθρᾳ θαλάσσει,</p>

3. The fragment Q 213 (X century) dated to the 10th century is one of the interesting units from the editorial point of view, as well as for its textological, paleographical, linguistic peculiarities and the structure of the written material.

This unit together with many other fragments - Q-209 (X century), Q-210 (X century), Q-212 (X century) was found in the archive material of Mkhitarist Kalatozishvili, which was purchased from his heirs.

The structure of the fragment is as follows: the text and initials are written in Asomtavruli, in brown ink; Horizontal and vertical lines of rulling are observed; Number of folios - 2, writing in one column, On both folios there are four rhombic cuts marked as age markers; The format of folios is incomplete and unpreserved; The size and number of lines of both folios are different due to damage: Folio I: line 12; Size 14.2x11.5, distance from the text to the top: 0.7 cm. The bottom and spine side are cut off. Right field--3.0 cm. column height - 13 cm;

Folio II: line - 11; Size 13.5x11.7, distance from the pages to the text: top - 1.4 cm. The bottom is cut off. From the spine--1.5 cm. Right field--1.7 cm. The height of the column is 11.3 cm. Parchment is of dark color; thickness -0.4;

From the editorial point of view 14,72; 15, and 1-15 articles of Gospel of Mark preserved in Q-213 are interesting. Only the last phrase remains from Article 72 of Chapter 14: „... და იწყო გირილად“ (...started crying). The text preserved in the fragment was compared with all the redactions preserved in Georgian writing. This text is different from all others. Therefore, in contrast to the rest of the research units, in the table we bring the mentioned text in its entirety and parallel to it relevant passages from Giorgi the Athonite's translation and from the Greek text, which reveals the textological difference of the manuscript. Here are some examples: Chapter 15 begins with: - „და მუნ თქუეს-ვე ხვალისაგან ძრახვა-ყვეს მდღელთ-მოძღუართა...“ This article is rendered as follows in all named manuscripts - „და მეყსეულად განთიად ზრახვა-ყვეს (Q-908, 72v, XIIc. Gelati Gospel A-98, 58r, Xc. Tskarostavi, etc.), The mentioned passage in the Greek list is as follows „Καὶ εὐθὺς ἐπὶ τὸ πρωῒ“ σμβούλιον ποιήσαντες οἱ ἀρχιερεῖς...“. τὸ πρωῒ” - means „early in the morning, at dawn“ and not tomorrow or the next day, as stated in the mentioned fragment.

The rest of the articles of Mark's Gospel preserved in the fragment are also interesting, that differ from all the lists preserved in Georgian written sources, not only in terms of terminology and individual words, but also in the whole sentence: „4. და იგი არა სმიოდა სახე მერმე ეტყოდა მას: არა სმიოდენსა ესე იტყოიან (Q-213)- 4. ხოლო პილატე კუალად ჰკითხა მას და ჰრქუა: არარას მიუგება? აჰა რაოდენსა შეგნამებენ შენ! (Q-908, A-98) 15,4 ὁ δὲ Πιλάτος πάλιν ἐπηρώτα αὐτὸν λέγων· οὐκ ἀποκρίνη σὺδέν; ἴδε πόσα σου καταμαρτυροῦσιν. This is the complete textual picture of the fragment.

The linguistic features of the Gospel preserved in the fragment are interesting. Sometimes “ო” (o) is used instead of “უ” (u). „14. ...რაჲ ეგოდენ ძუირი ოქმნიეს და ეგენი ოჯმოზდეს, ჯუარს აცუ ეგე“.

The distribution of the text on the pages is peculiar. As noted, the surviving fragment begins with the last phrase of Mark 14, article 72, and continues with Mark 15, article 1. The mentioned text is preserved on 2v of the fragment, the 13th and 15th articles of the 15th chapter of the same Gospel are placed on recto of this page, and the recto of the preserved 2nd page includes the 15th chapter of the Mark's Gospel, articles 4-6. Articles 7-8 are missing. On verso there are articles 9-11, article 12 is missing. The surviving fragment is written by one hand, with Asomtavruli on folios folded in the middle. It is interesting how they divided the text on r and v in such a way that it is quite difficult to determine the order of the Gospel, because the beginning of the preserved fragment, article 72 of chapter 14 and article 1 of chapter 15 is on page 2v, and on the previous page, on 2r – there are articles 13-15 of chapter 15. The binding notches preserved on the fragment and the traces of the direction of the fur found during microscopic examination allow us to define the recto and verso sides of the folio without fail.

It should be emphasized that the text of 1r-v is written without a frame and misses the binding cuts. With the uneven distribution of the text on the pages and the haphazard writing, it can be assumed that this was an exercise sheet for a calligrapher, and not part of any manuscript.

Mark 14,72; 15, 1-15

Georgian Q-213	Redaction of Giorgi the Athonite	Greek
<p>2v მუხლი 1 14.72 და იწყო ტირილად</p> <p>15.1 და მუნ თქუეს-ვე ხვალისაგან ძრახვა ყვეს მღდელთ-მოძღუართა მათ მოხუცებულთა თანა და მნიგნობართა და ყოვლისა კრებულსა. და შეკრეს იესუ, წარიყვანეს და მისცეს</p>	<p>14.72 და იწყო ტირილად</p> <p>15.1 და მეყსეულად განთიად ზრახვა-ყვეს მღდელთ-მოძღუართა მათ მოხუცებულთა თანა და მნიგნობართა და ყოველმან კრებულმან. და შეკრეს იესუ და წარიყვანეს და მისცეს იგი პილატეს.</p>	<p>Μαρκ. 14,72 και ἐπιβαλὼν ἔκλαιε.</p> <p>Μαρκ. 15,1 Καὶ εὐθέως ἐπὶ τὸ πρῶν συμβούλιον ποιήσαντες οἱ ἀρχιερεῖς μετὰ τῶν πρεσβυτέρων καὶ γραμματέων καὶ ὄλον τὸ συνέδριον, δῆσαντες τὸν Ἰησοῦν ἀπήνεγκαν καὶ παρέδωκαν τῷ Πιλάτῳ.</p>
<p>1r 4.და იგი არა სმიოდა სახე მერმე ეტყოდა მას: არა სმიოდენსა ესე იტყოიან:</p>	<p>4.ხოლო პილატე კუალად ჰკითხა მას და ჰრქუა: არარას მიუგება? აჰა რაოდენსა შეგნამებენ შენ!</p>	<p>Μαρκ. 15,4 ὁ δὲ Πιλάτος πάλιν ἐπηρώτα αὐτὸν λέγων· οὐκ ἀποκρίνη σὺ δέν; ἴδε πόσα σου καταμαρτυροῦσιν.</p>

<p>5. შენ ... არაა მიუგო და საკურველებამდე ...ტე-სა.</p>	<p>5.ხოლო იესუ არარაა მიუგო, ვიდრემდის უკვრდაცა პილატეს.</p>	<p>Μαρκ. 15,5 ὁ δὲ Ἰησοῦς οὐκ ἔτι οὐδὲν ἀπεκρίθη, ὥστε θαυμάζειν τὸν Πιλάτον.</p>
<p>6. ხოლო დღესასწაულად მიოტევეს ერთი პყრობილიცა [მი] თხოიან</p>	<p>6.და რაე დღესასწაულსა მიუტევის მათ ერთი პყრობილი, რომელიცა გამოითხოიან.</p>	<p>Μαρκ. 15,6 Κατὰ δὲ ἑορτὴν ἀπέλυσεν αὐτοῖς ἕνα δέσμιον, ὄνπερ ἦτοῦντο.</p>
<p>1v 9.ვითარცა ყვეს მამამ... მიმართ პილატე მიუგო და ჰრქუა მას: გნებავს, მიგიტეო ... ლნ მეოფეე ჰორიათაე.</p>	<p>9 ხოლო პილატე მიუგო და ჰრქუა მათ: გნებავსა, რაათა მიგიტეო თქუენ მეუფე ჰურიათაე?</p>	<p>Μαρκ. 15,9 ὁ δὲ Πιλάτος ἀπεκρίθη αὐτοῖς λέγων· θέλετε ἀπολῶσω ὑμῖν τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων;</p>
<p>10.ონყოდა, რამეთუ შურით მიეცა მღდელთ-მთავართა.</p>	<p>10.რამეთუ იცოდა, ვითარმედ შურითა მისცეს იგი მღდელთა-მოძლუართა მათ.</p>	<p>Μαρκ. 15,10 ἐγίνωσκει γὰρ ὅτι διὰ φθόνον παραδεδώκεισαν αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς...</p>
<p>11.ხოლო მღდელთ-მთავართა, რომელთა მათ აღძრეს ერი იგი, რაათა ბარაბა მიუტეოს მათ.</p>	<p>11.ხოლო მღდელთ-მოძლუართა მათ აღძრეს ერი იგი, რაათა ბარაბა მიუტეოს მათ.</p>	<p>Μαρκ. 15,11 οἱ δὲ ἀρχιερεῖς ἀνέσεισαν τὸν ὄχλον ἵνα μᾶλλον τὸν Βαραββᾶν ἀπολῶσθαι αὐτοῖς...</p>
<p>2r 13 .ხ[ოლო] იყვნეს მღვდელთ-მოძლუართა-გან და იტყოდეს: ჯუ-არს აცუ ეგე და</p>	<p>13.ხოლო მათ კუალად ლალატ-ყვეს და ჰრქუეს: ჯუარს-აცუ ეგე.</p>	<p>Μαρκ. 15,13 οἱ δὲ πάλιν ἔκραξαν· σταύρωσον αὐτόν...</p>
<p>14. პილატე ეტყოდა მათ: რაე ეგოდენ ძური ოქმნიეს და ეგენი ოჯმობდეს, ჯუარს აცუ ეგე.</p>	<p>14 ხოლო პილატე ეტყოდა მათ: რაე ბოროტი უქმნიეს? და იგინი უმეტესად ღალადებდეს და იტყოდეს: ჯუარს-აცუ ეგე.</p>	<p>Μαρκ. 15,14 ὁ δὲ Πιλάτος ἔλεγεν αὐτοῖς· τί γὰρ ἐποίησε κακόν; οἱ δὲ περισσοτέρως ἔκραξαν· σταύρωσον αὐτόν...</p>
<p>15. ხოლო პილატე იზრახა</p>	<p>15 ხოლო პილატეს უნდა ერისა მის მომადლებაე,</p>	<p>Μαρκ. 15,15 ὁ δὲ Πιλάτος βουλόμενος τῷ ὄχλῳ τὸ ἱκανὸν ποιῆσαι ...</p>

4. The peculiarity of the study of the fragmentary manuscript on the scroll is interesting. There are cases when the description indicates a sheet instead of folio, thus, the structure of the manuscript (codex, scroll) is defined by mistake.

H-2093₃, Synodal Records, XVI c. consists of three overlapping sheets, although the description states it as one sheet. The fragmentary manuscript is also interesting in terms of structure.

Three parts of the fragment, sheets, are sewn with red threads. At the top and bottom there are holes for binding to other sheets, indicating that the extant part is a fragment of a large text. The writing material, parchment, is asymmetrical, the upper and lower parts are cut off. The parchment is dark in color, thickness - 0.2 mm., unpreserved, incomplete format. The approximate size of the sheet was determined by archeographic parameters - 17×16 cm; The sizes of sheets are different: I sheet - 4.7×16.6; II sheet - 4.4×16.5; III sheet - 6.9×17. Different texts are preserved on recto and verso of the scroll, therefore the distribution of the texts and their codicological structure are different. The sizes on recto are the same: 1 cm from the spine and 0.5 cm - from the edge; column - 16×13; number of lines - 17; According to sheets: I-5, II-5, III-7; On r, the text is written in one column, with non-calligraphic Nuskhuri, in brown ink, asymmetrically. No rulling is observed.

On recto the text of the secular content "Synodal Records" is preserved. The text is incomplete, the first and second sheets are half torn, the third sheet is relatively easy to read, where the rulling of the old text can be observed. Synodal Records contain a form characteristic of the dialect of Eastern-mountainous region of Georgia: „ღმკრ-თმან ... არს ... მასწიროს“, Therefore, it may be testament of one of these regions.

On v, the 1st and 2nd sheets are erased, the outline of several letters is selected. Several letters can be distinguished on the three lines of the 2nd sheet: on the 1st line - ო (o), ზ; on the 2nd - ო, ა (o. a); on the 3rd - მ (m). There is no rulling on the sheets. A fragment of the Gospel of Matthew is preserved on the 3rd sheet (column I - Matthew 12, 2-3; column II - Matthew 12, 7-10). The text is divided into two columns. The first column is cut off. Distance between columns - 2 cm; column width - 6 cm; number of lines per column - 8. Ink - brown; There are vertical and horizontal lines of rulling on the sheet; The text is slightly erased, but easy to read. The writing is performed in calligraphic Nuskhuri. The Four Gospels coincides with the redaction of Giorgi the Athonite.

Based on the archeographic, textological, codicological and structural research of the fragmentary manuscript, it can be assumed that all three sheets represent fragments of different manuscripts that have fallen out of use, as indicated by the remaining fragment of the Gospel on v of the 3rd sheet.

As mentioned above, the H-2093₃ was divided into four different units. The code H-2093₃ was assigned to the unit named as a result of the research.

<p>1 sheet ლმერთმან გ...ა ლ... ევედრა ...ინ დ... რ... სახლისათვის სოფელსა შინა მოსული შინ ლმერთმან დ...ლს ... ლმერთმან მის შვილ შორის შედ... არს</p> <p>2 sheet ლმერთმან არს შ..., ლმერთმან ოს ...რ ... შ...ს ერთგულს შინა ლმერთმან ... არს ... შასწირს ...რს სა... ლ ო... ცვრი და ვერძი დაკლეს ისხ ლ... ონარვლი შვილების</p> <p>3 sheet დღეგრძელობ უძ გაბრიელ და ერ ანგელოზისა დიდის მამის, უფალო, შინა ლმერთმან სიბიზოს ბდერ ჯუარსა ლმერთმან საგმზ...ს ბიბუოს მხო... ლმერთს ბ...შის შ...ლ ლმერთმან ქადაგის, მის ... უნას შინა ლმერთმან"</p>	<p>The first column, the beginning is cut. „... შენნი იქმან, რომელი არა ჯერ-არს შაბათსა შინა საქმედ. ...ო თავადმან ჰრქუა მათ: არა აღმოგიკითხ ... რაჲ-იგი ...ო დავით, ოდეს იგი შეემშია და მის...</p> <p>(მეორე სვეტი) სხუერპლი, არამცა დასაჯენით უბრა ლონი. უფალ არს ძე კაცისაჲ შაბათისაცა. და წარმო ვიდა მიერ იესუ და მო ვიდა შესაკრებელ სა მათსა და იყო მუნ კაცი ერთი, რომელსა ჴელი .."</p>
--	--

5. It should be noted that the main points aren't indicated on some fragmentary units in the descriptions.

In the description of H-2431, “fragment” is indicated instead of main point, XI-XII cc. The textual analysis of the fragment showed that it is Liturgy. 1 sheet is preserved, size: 55×17.5; The distance between the pages and the text: from the spine - 2 cm, from the edge - 3 cm., the upper part - 1.4 cm, the bottom - 1.5 cm; column-11×48 cm. It is written in one column in Nuskhuri with brown ink, initials - in cinnabar ink. The number of lines - 71. There is no rulling. The symmetry between the lines is broken, the calligraphic hand is not distinguished, the text is written in Nuskuri script. The format of the scroll is incomplete, unpreserved, thickness - 001-002 mm.

The left edge of the parchment is damaged along its entire length, probably by rodents, and is missing along with the text. Cracks, stains of moisture, dirt and grease can be observed on the surface of the parchment. The edges are uneven. At the top and bottom of the sheet there are holes for binding to another sheet, which proves that the manuscript must be the middle part of a scroll. A fragment of a reddish thread remains in the upper part. The manuscript was probably preserved in a folded form,

typical of a sheet rather than a scroll. The folding area is slightly scratched, there are mechanical damages.

The condition and color of the ink are different as a result of spots of different color on the surface of the parchment. In some places the ink has faded and the text is hard to read. In several places in the text, the letters are defined.

The manuscript is interesting from the textological point of view. As we mentioned, it is very damaged, the text is almost erased and difficult to read, but it is still possible to read some parts. The structure of the text allows us to determine its quantity, since the main point is not mentioned in the description and it is indicated as a fragment. The textological analysis showed us that it is a work of liturgical content - Liturgy. In the Christian liturgy, several rules of service were known: the Jerusalem service or the Apostles' Service; Constantinople or Basil the Great and John Chrysostom and Grigol Dialoghos. Liturgy of Jacob is preserved in Georgian written sources (A-81, A-86, sin-53, in the Vatican Library Vat. and the University of Graz, Graz.Geo. 2058/4), the liturgy of Peter the Apostle (A-81 (XVIII century), in the Vatican Library), also the so-called Liturgies of John Chrysostom and Basil the Great (**Codes**). The fragment was compared with the named liturgical collections: The Liturgy of Peter the Apostle (A-81, XVIII century), James (A-86, XI century), Basil the Great (H-531, century) (ქაჯაია, 1992) and John Chrysostom. The text remaining on recto of the fragment is erased and unreadable or defined in some places, but such a small section does not allow textological analysis. The surviving section on verso of the fragmentary manuscript is relatively well read, it should probably be the „ლოცვა მორწმუნეთა“, (“Prayer of the Believers”), which, despite the linguistic peculiarities, shows some similarity with the texts containing the liturgy of John Chrysostom (H-512, H-513, manuscripts preserved at Kutaisi Historical Museum K-605, K-606), University of Graz and Berlin State Library²⁵). The mentioned manuscripts date back to the XV-XVI centuries.

It is true that H-2431 dates back to the 13th-14th centuries, but the structure of the writing material and paleographic features of the manuscript are close to the named scroll manuscripts, so it may also belong to a later period, to the 16th-17th centuries.

²⁵ Was studied and published by Sh. Gugushvili. <https://www.academia.edu/>. For comparison, we used the manuscript preserved in Berlin.

H-2431	Berlin Library Manuscript
<p>დიაკონ. მერმე და მერმე მშკადობით უფალი საა ...სა ამის ჳსნად ჩუენდა და ყოველთათჳს მინ ...ალად და მრავალგზის შენ გევედრებით და შენ შეგივრდებით სახიერო და კაცთმოყვაროო, რაათა მოხედვითა ვედრებათა ჩუენტა და განწმიდენ ჩუენი სულნი და ჳორცნი ყოვლისაგან შეგინებისა სულისა და ჳორცისა და მომეც ჩუენ უბრალოდ დაუსჯელად წარდგომად წმიდისა შენსა საკურთხეველისა და მომადლე ჩუენტა მლოველთაცა წარმატებაე ცხორებისა და სარწმუნუნობებისა და გულისჳმის ყოფისა მოეც მათ ყოვლადვე შუათაე ...თა ძუელითა მსახურთა შენტა უბრალო</p> <p>...ყსეულად მოღებად წმიდათა შენტასაე მო ...ლოთაე და ჳეცისა სასუფეველსა ღირსყოფად.</p> <p>ამღბე. რაათა ძლიერებათა შენტა მიერ დაცულნი ყოვლადვე შენდაე დიდებასა აღვაველენტ მამისა და ძისა და რომელმან ლოცვა მოდრეკითაე, ვიდრე რომელნი</p> <p>...ა ქერობინთასა ...გალობებოდეს ერისგა</p> <p>...რავინ არს ღირს თანაშეკრული ჳორ</p> <p>...ლთაე გულისთქმათაე და გემოთაე წარ</p> <p>დგომად ანუ მიახლებად შინა მსახურებად შენდაე მეუფეო დიდებისაო.</p>	<p>დიაკონმან. მერმეცა. მღდელმან ლოცვაე მორწმუნეთაე: კუალადცა და მრავალგზის შენ შეგივრდებით და შენ გევედრებით, სახიერო და კაცთმოყვარეო, ღმერთო, რაათა მოიხილო ვედრებასა ჩუენსა ჳედა. განწმიდენ ჩუენნი სულნი და ჳორცნი ყოვლისაგან შეგინებისა ჳორცთაისა და სულისა და მომეც ჩუენ უბრალოდ და დაუსჯელად წარდგომად წინაშე წმიდასა შენსა საკურთხეველისა. მონაწიქე, ღმერთო, თანამლოცველთა ამათ ჩუენტა წარმატებული ცხორებაე და სარწმუნუნობებაე და გულისჳმისყოფაე სულიერი და მოეც მათ ყოვლადვე შიშით და სიყუარულით მსახურებად შენდა, უბრალოდ და დაუსჯელად ჳიარებად წმიდასა შენსა საიდუმლოსა და ჳეცისა შენსა სასუფეველსა ღირსყოფად.</p> <p>ამაღლებაე. რაათა ძლიერებათა შენტა ყოვლადვე დაცულნი, შენდა დიდებასა შევსწირვიდეთ, მამისა და ძისა და წმიდისა სულისა. ერმან: ამენ. და იწყონ „რომელნი ქერაბინთა“. მღდელი მზავრ ამას ლოცვასა იტყოდის, ოდეს სინშიდე შემოყვანდეს: არავინ არს ღირს, რომელი შეკრულ არს ჳორციელთაგან გულისთქმათა და გემოთა. წარდგომად გინა მიახლებად ანუ მსახურებად შენდა მეუფეო დიდებისაო.</p>

The scroll manuscript H-2431 has not been fundamentally studied, it is unknown to scientific circles. As we mentioned, the manuscript is damaged, erased, especially the recto, but the surviving fragmentary text does not follow any edition of the Liturgy, so it is difficult to say exactly which liturgical text it contains.

5. Taking into account the archeographic descriptions and conservation-restoration features, an interesting example is the fragmentary scroll manuscript H-1852 (XV-XVI centuries) (**Description (H), 1950: 243**).

The fragment represents two different-sized sheets of a scroll manuscript dated to the 16th century; The parchment is endless, the total size of the scroll is 69x17.5; I sheet -29x17.5; II sheet - 40x17.8; The size of the writing - I 27x12; II - 39x12; Number of lines - r - I sheet-42; II sheet -70; v - I sheet - 40; II sheet -68; The distance between the borders and the text: upper border-1.5 cm, lower border-0.8 cm; right - 2.5 cm; left 1.5-2.5 cm; Writing type - Nuskhuri; ink- brown; beginning with cinnabar ink; pagination - does not have; thickness -003; format - incomplete; unpreserved; Direction of writing on the page (r-v) - the text goes from r to v in reverse order. The sheets are sewn together with a thread at equal distances, indirectly; The text is written in one column, the manuscript is not distinguished by artistic decoration, ornamental decorations and miniatures. Its decoration is represented by initials made with cinnabar ink. The rulling is done carefully of the scroll, so the parchment is not damaged as a result of rulling.

The overall condition of the manuscript was poor. The following types of damage were noticed on the sheets of the scroll: the entire surface of the parchment is covered with pigments, stains of moisture and dirt. In places of pigments, the ink is dissolved and washed away. In areas of dark spots, the text cannot be distinguished, in some places only individual letters are read, in some places only the outline remains. In several places text is painted with black ink. The text is difficult to read. The scroll was folded into three parts. 1 sheet - oval cut in the middle; Parchment had mechanical damages, multiple small torn places, a large part of the upper right edge was torn and attached with a small part, it could be removed from the sheet; Some of the torn parts at the edge were folded over. Multiple cracks were observed on the surface, which would lead to tearing over time. Parchment was dry, it created a risk of breakage; In damp areas, the parchment structure was dismantled. Here are equally spaced holes at the end of the second sheet, which must be traces of sewing of two sheets.

According to the description, the archeological image of the scroll is as follows: the number of sheets is not indicated, but the manuscript folder is labeled “2f.” This means that the fragment does not consist of sheets, but folios, which is incorrect information. According to the description, the fragment is incomplete, as a result of the analysis and structure of the text, it became clear that the scroll represents the middle part of the liturgy.

Due to the poor condition of the fragment, it was decided to restore the scroll. The methods and stages of the conservation-restoration works were planned together with the codicologist.

Since the causes and degree of damage of each manuscript are different, manuscripts and printed editions of any structure require special, individual condition diagnosis and conservation process. Inspection of the manuscript with ultraviolet (UV) light is preferred (თავაძე, 2016: 216-223).

After pre-restoration visual diagnosis, condition description and photo-fixation, the scroll was subjected to initial processing. First, part of the text of the parchment was dry-cleaned, and the borders and unwritten areas were wet-cleaned.

Before softening the parchment, the ink was checked and tested for water solubility to avoid possible damage of the ink upon wetting. After moistening and softening, the scroll was straightened. In general, the duration of hydration depends on the parchment structure - thickness and density. Parchment was softened using the so-called “sandwich method”. During the conservation-restoration process, we took into account the thickness of the parchment when filling the cracks. It should be noted that the observation during the previous conservation period convinced us that it was preferable to use light pressure for the mentioned parchment. It was decided to fill only those cracks that are necessary for the stability of the unit, and those cracks that would not violate the integrity of the scroll format were left untouched. During the restoration, we took into account and assessed the degree of damage, the condition of each crack, and how small cracks could withstand additional glue, how stable it would be after the weight was removed and we wouldn't get additional damage or deformation in the short time after the restoration. Finally, the conservation was successfully carried out (თავაძე, 2023: 32).

Thus, the conducted work clarified that the study and diagnostics of the manuscript is one of the important fields and it requires a complex, interdisciplinary structural-codicological research.

Conclusion

Georgia is a pre-Christian country, where its followers lived from the first century and, accordingly, Christian culture was created. Work on fragmentary manuscripts, including scrolls, showed us that such manuscripts, despite their small volume, contain rich and interesting textological material, that's research, publication and inclusion in scientific circulation may reveal still unknown texts and editorial differences of different works.

Complex work on fragmentary manuscripts has also revealed items which main text cannot be traced. This concerns either a part of a palimpsest manuscript, or a fragment that has been specially disassembled and used as an endpaper for another manuscript, the complete part of which has been lost. According to the degree of damage of some fragmentary manuscripts, it becomes clear that it must have been dropped from the main text. Therefore, its complete archeographic description, codicological study, textological analysis and redaction determination will help us to find the complete part and restore the text, which is recorded in many cases in manuscript studies. (A-345, Epistles of Paul X c. joined S-1138.) In this regard, the complex study of fragments has a high cultural value, which is one of the goals of researchers working on fragments.

Also, the fundamental, multidisciplinary research of fragmentary manuscripts ensures the preventive conservation of fragments and the determination of appropriate conditions, which is the most important task of cultural heritage protection.

Thematical index according to funds

N	A
1	A-257 _ა , Prophetologion, XI c., 2 f., 24,5×17,5; Nuskhuri
2	A-257 _ბ , Synaxarion, XII-XIII cc., 3 f., 31×21,4; Nuskhuri
3	A-257 _გ , Lectionary, X c., 2 f., 31×23; Asomtavruli
4	A-257 _დ , Chant, XIII-XIV cc., 2 f., 16,5×14; Palimpsest, Nuskhuri
5	A-371, John Chrysostom, Commentary on the Gospel of John, XI c., 2 f., 29,2×23; Nuskhuri
6	A-492 _ა , Horologion, X c., 2 f., 24,3×18,2; Nuskhuri
7	A-492 _ბ , Four Gospels, XII-XIII cc., 2 f., 22,5×20; Nuskhuri
8	A-492 _გ , Synaxarion, XVI c., 2f., 22×14,2; Nuskhuri
9	A-492 _დ , Four Gospels, XIV c., 2 f., 21×16; Nuskhuri
10	A-492 _ე , John Chrysostom, Commentary on the Gospel of John, XI c., 3 f., 31×22,5; Nuskhuri
11	A-492 _ვ , John Chrysostom, Commentary on the Gospel of Matthew, XI-XII cc., 2 f., 32,5×23; Nuskhuri
12	A-492 _ზ , Teachings, XI c., 2 f., 23,2×17,3; Nuskhuri
13	A-493 _ა , Festal Menaion, XII-XIII cc., 4 f., 25,5×19,5; Nuskhuri
14	A-493 _ბ , Menologion, XII c., 1 f., 23×17,8; Nuskhuri
15	A-494, The Four Gospel, XII-XIII cc., 4f., 22,5×19,5; Nuskhuri
16	A-764, Commentaries on the Gospel, palimpsest, XI c., 1 f., 33X14,7; Nuskhuri
17	A-765 _ა (1), John Chrysostom, Commentaries on the Gospel of John, XI c., 1 f., 33X15; Nuskhuri
18	A-765 _ა (2), John Chrysostom, Commentaries on the Gospel of John, XI c., 1 f., 33X15; Nuskhuri
19	A-765 _ა (3), John Chrysostom, Commentaries on the Gospel of John, XI c., 1 f., 33X15; Nuskhuri
20	A-765 _ა (4), John Chrysostom, Commentaries on the Gospel of John, XI c., 1 f., 33X15; Nuskhuri
21	A-765 _ა (5), John Chrysostom, Commentaries on the Gospel of John, XI c., 1 f., 33X15; Nuskhuri
22	A-765 _ა (6), John Chrysostom, Commentaries on the Gospel of John, XI c., 1 f., 33X15; Nuskhuri
23	A-765 _ბ , John Chrysostom, Commentaries on the Gospel of John, XI c., 5f., 29X24; Nuskhuri
24	A-836 _ა , Parakliton, XI-XII cc., 1f., 25,6X17; Nuskhuri
25	A-836_ბ, Praise of St. Stepane , XI-XII cc., 1f., 28,3X17,6; Palimpsest, Nuskhuri
26	A-836 _გ , Readings from the Old and New Testament, XI-XII cc., 3f., 24,5X18,3; Nuskhuri
27	A-836 _დ , Triodion, XI-XII cc., 1f., 25,3X19; Nuskhuri
28	A-836 _ე , Hymns of Christ, XI-XII cc., 1f., 26,4X17,1; Nuskhuri
29	A-836 _ვ , Text from Old Testament, XI-XII cc., 1f., 24,3X18,5; Nuskhuri
30	A-836 _ზ , Text from Old Testament, XI-XII cc., 1f., 24,2X18,3; Nuskhuri
31	A-923, Triodion, XII-XIII cc., 2f., 25,7X21,3; Nuskhuri
32	A-929 _ა , Calendar, XV-XVI cc., 2f., 17X12,3; Nuskhuri
33	A-929 _ბ , Chants, XV c., 1f., 15,5X11; Nuskhuri
34	A-1090 _ა , Gospel, X c., 1 f; 8,4×17,6; Asomtavruli
35	A-1090 _ბ , Gospel, XIII c., 1f., 19,7×20; Nuskhuri

36	A-1090 _ა , Chants, XIII c., 4 f., 22,7×17,2; Nuskhuri
37	A-1090 _გ , Theophylact of Bulgaria, Commentaries on the Gospel of John, XI c., 1 f., 27×20; Nuskhuri
38	A-1119 _ბ , Bible, X c., 1 f., 12,5×17,6; Asomtavruli
39	A-1248, Catholic Epistles, XI c., 3 f., 20×12,8; Nuskhuri
40	A-1287 _დ , Gospel, X-XI cc., 1f., 15x12; Asomtavruli
41	A-1287 _ბ , Gospel, XII-XIII cc., 3f., 18,5x25; Nuskhuri
42	A-1287 _ა , Chants; XIV c., 1f., 25,5x15,3; Nuskhuri
43	A-1287 _გ , John Chrysostom, Commentaries on the Gospel of Matthew, XI c., 2f., 12x25,5; Nuskhuri
44	A-1287 _დ , Gospel; XII-XIII cc., 1f., 19,5x17; Nuskhuri
45	A-1423 _დ , Chants, XI-XII cc., 2f., 15×13; Nuskhuri
46	A-1529 _დ , Triodion, XV c., 4 f., 19x15; Nuskhuri
47	A-1538, Bible, X c., 1 f., 21,5x15; Asomtavruli
48	A-1608, Parakliton, XI c., 2f., 23,8x14,8; Nuskhuri
49	A-1769, Teachings, X c., 2 f., 16,2x13; Nuskhuri

N	H
1	H-41, Lectionary, XII-XIII cc., 4 f., 26×21,6; Nuskhuri
2	H-146, Fragment, XI-XII cc., 1 f., 20,8x12,2; Nuskhuri
3	H-362, Gospel, XIII c., 1 f., 24,3×19; Nuskhuri
4	H-536, Kontakion, 1, XIV-XV cc., 2 f., 11,8x9,2; Nuskhuri
5	H-536 _ა , Kontakion, XIV-XV cc., 2 f., 11,7x9; Nuskhuri
6	H-536 _ბ , Prayer, XIV-XV cc., 2 f., 12,3x9,3; Nuskhuri
7	H-1326, Gospel of Mathew, X c., 2 f., 23X18; Asomtavruli
8	H-1357, Triodion, XIV-XV cc., 2 f., 28X21; Nuskhuri
9	H-1395, Gospel (Palimpsest) XIII-XIV cc., 3 f., 20X17; Nuskhuri
10	H-1396, Gospel, XIII-XIV cc., 4 f., 21,7x18,4; Nuskhuri
11	H-1409, Gospel of John, XI-XII cc., 2 f., 14x14,6; Nuskhuri
12	H-1410, Prayer, XIV-XV cc., 1 f., 16,2X12; Nuskhuri
13	H-1411, Kontakion, XIV-XV cc., 1 f, Scroll, 58X17; Nuskhuri
14	H-1558 _გ , Hymns, XV-XVI cc., 1f., 13X10,5; Nuskhuri
15	H-1694 _ა , Hymns, XII-XIII cc., 4f., 22,5x17,8; Nuskhuri
16	H-1699 _ბ , Kontakion, XV-XVI cc., 1f., 7X14; Nuskhuri
17	H-1723 _ა , Kontakion, XVI-XVII cc., 1 f., 9,8x7,8; Nuskhuri
18	H-1723 _ბ , Kontakion, XVI-XVII cc., 1 f., 14,3x10; Nuskhuri
19	H-1725 _ა , Readings from Gospel and Acts of the Apostles, XVc., 2f., 12X8,5; Nuskhuri
20	H-1725 _ბ , Prayers, XVII c., 2f., 14X10,3; Nuskhuri
21	H-1725 _გ , Euchologion, XVI-XVII cc., 2f., 12,7X9,5; Nuskhuri
22	H-1793, Four Gospels, XV-XVI cc., 4 f., 20,4x13,4; Nuskhuri
23	H-1795 _ბ , Psalter, XIV-XV cc., 5f., 21X10; Nuskhuri

24	H-1795 ^გ , Psalter, XIV-XV cc., 2f., 18X13; Nuskhuri
25	H-1795 ^დ , Psalter, XIV-XV cc., 1f., 14,5X14; Nuskhuri
26	H-1795 ^ე , Psalter, XV-XVI cc., 1f., 18X13,5; Nuskhuri
27	H-1801 ^ბ , Prayers, XIV-XV cc., 4 ff., 13,5x10; Nuskhuri
28	H-1803 ^ბ , Psalter, XIV-XV cc., 1f., 12,5x16,5; Nuskhuri
29	H-1807, Euchologion, XV-XVI cc., 2f., 20,5X16,5; Nuskhuri
30	H-1811, Euchologion, XIII-XIV cc., 4f., 13x9,8; Nuskhuri
31	H-1814 ^გ , Kontakion, XV-XVI cc., 4f., 15X10; Nuskhuri
32	H-1814 ^დ , Euchologion, XVI c., 2f., 14X11; Nuskhuri
33	H-1815 ^ბ , Euchologion, XV-XVI cc., 1f., 15,5X11; Nuskhuri
34	H-1816 ^გ , Euchologion, XV-XVI cc., 2f., 15X12; Nuskhuri
35	H-1820 ^ბ , Euchologion, XV-XVicc., 4f., 13X9,5; Nuskhuri
36	H-1821 ^ბ , Euchologion, XIV-XV cc., 4f., 13,5X11; Nuskhuri
37	H-1824, Euchologion, XV-XVI cc., 5f., 14X11,5; Nuskhuri
38	H-1829, Triodion, XII-XIII cc., 4f., 10,3X13,5; Nuskhuri
39	H-1833, Sermons, XII-XIII cc., 4f., 12,5X15; Nuskhuri
40	H-1835 ^ბ , Hymns, XII-XIII cc., 4f., 19,8x25,4; Nuskhuri
41	H-1837, Hymns, XI c., 2f., 18X14,2; Nuskhuri
42	H-1850, Sermons, Palimpsest, XIII-XIV cc., 2f., 20,5X16; Nuskhuri
43	H-1851 ^ბ , The Four Gospels (selected texts), Palimpsest, XIII-XIV cc., 4f., 21,5X18; Nuskhuri
44	H-1851 ^ბ , Hymns, XII-XIII cc., 1f., 21X19,5; Nuskhuri
45	H-1853 ^ბ , Hymns, Palimpsest, XIII-XIV cc., 2f., 15X14; Nuskhuri
46	H-1853 ^ბ , Four Gospels, XIV-XV cc., 1f., 18,5x14; Nuskhuri
47	H-1853 ^გ , Sermons, XIII-XIV cc., 2f., 16x14; Nuskhuri
48	H-1855 ^ბ , Hymns, XI c., 2f., 17X21,5; Nuskhuri
49	H-1857, Hymns, XIV-XV cc., 4f., 12,5x10,5; Nuskhuri
50	H-1862, Prayer, Palimpsest, XVIII c., 4(5) f., 8,5X8; Nuskhuri
51	H-1863, Sermons, XI c., 2f., 14X12,3; Nuskhuri
52	H-1864 ^ბ , Prayer, XV-XVI cc., 1f., 13,5X9; Nuskhuri
53	H-1866 ^ბ , Synodikon, XIV-XV cc., 2f., 14x12; Nuskhuri
54	H-1867 ^გ , Prayers, XIV-XV cc., 1f., 14,7X11,5; Nuskhuri
55	H-1868, Prayers, Palimpsest, XV-XVI cc., 4f., 15,5X11; Nuskhuri
56	H-1885 ^ბ , Psalter, XV-XVI cc., 3f., 18x20,8; Nuskhuri
57	H-1885 ^ბ , Gospel, XVI c., 2f., 20,5X14; Nuskhuri
58	H-1885 ^გ , The Gospel of Mark, XI c., 1f., 21X14,5; Nuskhuri
59	H-1885 ^დ , Hymns, XI c., 1f., 19X15,7; Nuskhuri
60	H-1885 ^ე , Hymns, XI c., 1f., 18,2X16,2; Nuskhuri
61	H-1888, Sermons, X c., 2f., 24X19,5; Asomtavruli
62	H-1889, Hymns, X-XI cc., 3f., 27,5X21,5; Nuskhuri

63	H-1890, Four Gospels, Palimpsest, XIV-XV cc., 2f., 26X25; Nuskhuri
64	H-1891s, Hymns, XI c., 2f., 20,5X16,7; Nuskhuri
65	H-1891b, Hymns, XI c., 2f., 23,3X16; Nuskhuri
66	H-1892, Four Gospels, XI c., 2f., 21,5X15; Nuskhuri
67	H-1893s, Sermons, Palimpsest, XIII-XIV cc., 3f., 18X13,7; Nuskhuri
68	H-1893g, Sermons, X-XI cc., 2f., 18X14; Nuskhuri
69	H-1893d, A word for the heart, XII-XIII cc., 1f., 24X14; Nuskhuri
70	H-1893j, Fragment, XI c., 2f., 14,5X10,7; Nuskhuri
71	H-1897b, Ecclesiastical calendar, XIV-XV cc., 4f., 13X9,5; Nuskhuri
72	H-1899, Sermons, XIII-XIV cc., 4f., 15,5X13,4; Nuskhuri
73	H-1900s, Euchologion, XIV-XV cc., 4f., 11,9X9; Nuskhuri
74	H-1900b, Hymns, XIII-XIV cc., 4f., 14X10; Nuskhuri
75	H-1900g, Psalter, XV c., 2f., 13X10,5; Nuskhuri
76	H-1900e, Prayers, XV-XVI cc., 1f., 10,7X11,2; Nuskhuri
77	H-1900j, Kontakion, XIV-XV cc., 2f., 9x10,7; Nuskhuri
78	H-1900z, Sermons, X c., 1f., 14X10; Nuskhuri
79	H-1900f, Hymns, XIV-XV cc., 2f., 12,3X10,5; Nuskhuri
80	H-1900c, Hymns, XIV-XV cc., 1f., 13X12; Nuskhuri
81	H-2065, Fragments (from the Gospel) X c., 4f., 25X25; Asomtavruli, Nuskhuri
82	H-2083, Psalter, XI-XII cc., 2f., 11,7X15,2; Nuskhuri
83	H-2084b, Gospel, XV c., 2f., 24,2X12; Nuskhuri
84	H-2084e, Gospel, XV c., 4f., 26,2X19,4; Nuskhuri
85	H-2084j, Gospel, XV c.; 2f., 20X27,2; Nuskhuri
86	H-2084z, Gospel, XV c., 4f., 21,5X25,5; Nuskhuri
87	H-2084b, Index of the Gospel , XV c., 2f., 19,9X24,5; Nuskhuri
88	H-2085b, The Four Gospels (selected texts), XV c., 4f., 10X14,2; Nuskhuri
89	H-2085g, Prayers, XV c., 2f., 7X10,5; Nuskhuri
90	H-2093s, Synodikon, XV-XVI cc., 1f; 13,6X18,5; Nuskhuri
91	H-2093b, Synodikon., XV-XVI cc., 1f; 20X22; Nuskhuri
92	H-2093g, Euchologion, Palimpsest, XV-XVI cc., 1f., 17X16; Nuskhuri
93	H-2093e, Synodikon., Palimpsest, XVI c., 4f; 30X28; Nuskhuri
94	H-2093j, Synodikon, XVI c., 1f., 22,5X12,5; Nuskhuri
95	H-2093z, Synodikon, XVI c., 1f; 17X16; Nuskhuri
96	H-2093b, Synodikon., XVI c., 1f., 9,2X5; Nuskhuri
97	H-2129, Gospel of Mathew, XIII c., 2f., 16X20,5; Nuskhuri
98	H-2431, Liturgy, XIII-XIV cc., 1f., 55X17,5; Nuskhuri
99	H-2432, Sermons, Palimpsest, XIV-XV cc., 2f., 18,4X27,5; Nuskhuri
100	H-2433, Liturgy, X-XI cc., 1f., 28X21; Nuskhuri
101	H-2701, Praise of the Mother of God , XI c., 2f., 22X16; Nuskhuri

102	H-2702, Gospel, XII c., 1f., 21X14,9; Nuskhuri
103	H-2703, Hymns, XIV c., ½ f., 16,6X15,5; Nuskhuri
104	H-2704, Gospel, XI c., 1f., 16,5X11,8; Nuskhuri
105	H-2805, Miniature, XIII c., 1f., 21X16; Nuskhuri
106	H-3014, Gospel, Palimpsest, XVI-XVII cc., 1f., 11,5X9; Nuskhuri
107	H-3098 _g , Gospel, Palimpsest, XIV-XV cc., 2 f., 21,2x19; Nuskhuri
108	H-3098 _{gg} , Gospel, Palimpsest, XIV-XV cc., 1 f., 18,5x17,5; Nuskhuri
109	H-3168, Prayer, XVI-XVII cc., 1f., 10,8X7,5; Nuskhuri
110	H-3169, Euchologion, XVI-XVII cc., 1f., 11X8,7; Nuskhuri
111	H-3170, Preaching, Palimpsest, XVI-XVII cc., 1f., 11X10; Nuskhuri
112	H-3171, Euchologion, XVIc., 1f., 10X12,5; Nuskhuri
113	H-3172, Quimat days , XVI-XVII cc., 1f., 12X8,5; Nuskhuri
114	H-3173, Sermons, XIV-XV cc., 1f., 12,2X10,5; Nuskhuri
115	H-3174, Euchologion, XVI c., 1f., 13,3X10; Nuskhuri
116	H-3175, Psalter, XIV-XV cc., 1f., 13,3X11,3; Nuskhuri
117	H-3176, Prayer, XV-XVI cc. , 1f., 13,5X11,7; Nuskhuri
118	H-3177, Euchologion, XIV-XV cc., 1f., 12,3X11,7; Nuskhuri
119	H-3178, Psalter, Palimpsest, XVI c., 1f., 15X17; Nuskhuri
120	H-3179, Prayer, XIII-XIV c., 1f., 14,5X16,7; Nuskhuri
121	H-3180, Hymns, XV-XVI cc., 1f., 17,1X16; Nuskhuri
122	H-3181, Four Gospels, XI c., 1f., 15,7X8,4; Nuskhuri
123	H-3182, Euchologion, XIV-XV cc., 2f., 11,5X8,1; Nuskhuri
124	H-3183, Psalter, XV-XVI cc., 2f., 12,2X8,8; Nuskhuri
125	H-3184, Psalter, XIV-XV cc., 2f., 11,5x10,5; Nuskhuri
126	H-3185, Euchologion, XIV-XV cc., 4f., 12,8X9,7; Nuskhuri
127	H-3186, Psalter, XV-XVI cc., 2f., 10X12,5; Nuskhuri
128	H-3187, The Life of Pope Atanase , Palimpsest, XVI c., 2f., 14,5X12; Nuskhuri
129	H-3188, Hymns, XV-XVI cc., 2f., 15,3X12,2; Nuskhuri
130	H-3189, The Life of the Mother of God , Palimpsest, XVI c., 2f., 14X12; Nuskhuri
131	H-3190, Sermons, XV-XVI cc., 2f., 17,4X14,5; Nuskhuri
132	H-3230, Festal Menaion; XIII c., 1f., 26X17; Nuskhuri
133	H-3231, Liturgy, XIV-XV cc., 1f., 34X20,7; Nuskhuri
134	H-3232, Festal Menaion, XV c., 1f., 26X19,7; Nuskhuri
135	H-3247, Speech of the Months , XVI-XVII cc., 2f., 16,8X12,3 Nuskhuri
136	H-3261, Hymns, XV-XVI cc., 2f., 26X19,7; Nuskhuri

N	S
1	S-2855, Four Gospels, XIII c., 2f., 23,5X22,5; Nuskhuri
2	S-3280s, The Gospel of Matthew, XII-XIII cc., 4f., 25,5X17; Nuskhuri

3	S-3280ð, Menologion, XIV-XV cc., 3f., 20X13,5; Nuskhuri
4	S-3477ð, Synaxarion, XV c., 2f., 23X16; Nuskhuri
5	S-3479g, The Life of the Mother of God , XI c., 4f., 21X16; Nuskhuri
6	S-3480ð, Triodion, XII c., 2f., 22,5X18; Nuskhuri
7	S-3485s, Readings of the Acts of the Apostles and Gospel, XIV-XV cc., 1f., 14,8X13; Nuskhuri
8	S-3485ð, Euchologion, XV c., 2f., 13,9X12,8; Nuskhuri
9	S-3485g, Hymns, XV-XVI cc., 2f., 15X11; Nuskhuri
10	S-3485g, The rule of liturgy, XVI-XVII cc., 2f, Scroll, 30,3X17; Nuskhuri
11	S-3947, Euchologion, XVI-XVII cc., 2f., 12X9; Nuskhuri
12	S-5221, Apocrypha of Theotokos, X c., 1/2½ f., 19,5X32; Asomtavruli
13	S-5222, Book of Psalms, X c., 5f., 15,5X15; Asomtavruli
14	S-5224, Triodion, XV c., 2f., 26,5X18,5; Nuskhuri
15	S-5231, Festal Menaion, XI c., 2f., 26X20,5; Nuskhuri

N	Q
1	Q-182ð, Questions and Responses, XI c., 1f., 9,5X15; Nuskhuri
2	Q-182g, Hymns, XI c., 2f., 16,7X22,3; Nuskhuri
3	Q-182g, Psalter, XIV-XV cc., 1f., 15,5X11,7; Nuskhuri
4	Q-186s, Hymns, XV c., 2f., 13,3X10,2; Nuskhuri
5	Q-186g, Euchologion, XV-XVI cc., 2f., 11,3X9,4; Nuskhuri
6	Q-189ð, The Martyrdom of St. Barbara, XV-XVI cc., 1f., 10,3X11,5; Nuskhuri
7	Q-189og, Kontakion, XV c., 2f., 9,7X14,5; Nuskhuri
8	Q-208s, Book of Exodus, X c., 1f., 12X16,2; Asomtavruli
9	Q-208ð, Lections from the Bible, X c., 1f., 21X29; Asomtavruli
10	Q-209, Dogmatical collection, X c., 2f., 34,5X27,5; Asomtavruli
11	Q-210, Damaged Fragment, X c., 1f., 13,8X23; Asomtavruli
12	Q-211, Gospel of Mathew, X c., 1f., 16,8X20,8; Asomtavruli
13	Q-212, Teachings, X c., 1f., 13X17,8; Asomtavruli
14	Q-213, Gospel of Mark, X c., 2f., 14,2X11,5; Asomtavruli
15	Q-214, Gospel of Mark, XI c., 2f., 8,5X13,5; Nuskhuri
16	Q-215, Menologion, XI c., 4f., 19,6X14,8; Nuskhuri
17	Q-217, Dogmatic-polemical Collection, XI c., 2f., 17,8X13,9; Nuskhuri
18	Q-218, Gospel of Mark, XIII-XIV cc., 1f., 9,3X14,9; Nuskhuri
19	Q-219, Damaged Fragment, XIII-XIV cc., 1f., 20,8X15,2; Nuskhuri
20	Q-221, Hymns, XIV c., 1f., 20,7X14,8; Nuskhuri
21	Q-222, Hymns, XIV-XV cc., 4f., 16,3X12; Nuskhuri
22	Q-223, Hymns, XV-XVI cc., 2f., 12,5X13; Nuskhuri
23	Q-275, Synaxarion, XI c., 1f., 23X16,5; Nuskhuri
24	Q-486s, Genesis, X c., 2f., 22,9X14; Nuskhuri

25	Q-486 δ , Gospel of John, X c., 1f., 25,3X21,5; Asomtavruli
26	Q-486 γ , Collection of sermons, XI c., 2f., 36,4X27,5; Nuskhuri
27	Q-487 γ , Sermons, XVI-XVII cc., 4f., 11,5X8,4; Nuskhuri
28	Q-637 δ , Synaxarion, XIV-XV cc., 1f., 27,8X21,5; Nuskhuri
29	Q-637 δ , Four Gospels, XIII c., 5f., 23,5x18; Nuskhuri
30	Q-783, Four Gospels, XIII c., 3f., 25,9x19,8; Nuskhuri
31	Q-987, The Martyrdom of St. Thomas the Apostle, XIII c., 2f., 34,4X24,5; Nuskhuri
32	Q-996, Psalter, XI c., 1f., 19,8X14,7; Nuskhuri
33	Q-1054, Four Gospels, XIII-XIV cc., 1f., 25,2X19,3; Nuskhuri
34	Q-1126 δ , Menologion, XIII c., 2f., 22,2X16,6; Nuskhuri
35	Q-1126 δ , Triodion, XIII-XIV cc., 1f., 23X17,7; Nuskhuri
36	Q-1126 γ , Collection of Liturgical Texts, XII c., 1f., 30X17,5; Nuskhuri
37	Q-1126 σ , Collection of Liturgical Texts, X-XI cc., 1f., 11,5X8,5; Nuskhuri
38	Q-1126 ζ , Commentaries to the Gospel, XII c., 1f., 32,2X21,5; Nuskhuri
39	Q-1153, Iadgari, Xc., 1f., 33,5X23,5; Nuskhuri

N	FR
1	Fr-43, Hymns, XII-XIII cc., 1f., 22x16; Nuskhuri
2	Fr-55, Festal Menaion, 1f., 19,7x13,7; Nuskhuri
3	Fr-56, Hymns, XI c., 2f., 19,5x16; Nuskhuri
4	Fr-83, Hymns, XV-XVI cc., 4f., 11x8,6; Nuskhuri
5	Fr-91 δ , Text of theological content (religious) content, XIV c., 3f., 14,8x 6,8; Nuskhuri
6	Fr-91 γ , Hagiographical-Homiletical Collection, X c., 4f., 21x12,8; Nuskhuri
7	Fr-91 σ , Lectionary, X c., 1f., 25x17,4; Nuskhuri
8	Fr-91 ζ , Reading of Polychapter, X-XI cc., 1f., 39x31,6; Nuskhuri
9	Fr-91 γ , Hagiographic writings, X c., 1f., 21x12,8 Nuskhuri
10	Fr-92 δ , Epistles of Paul, XI c., 1f., Nuskhuri
11	Fr-119, Text of Homiletic Content, XIV c., 1f., 15,6x13; Nuskhuri
12	Fr-121, Prayers, XVI c., 2f., 13,6x9; Nuskhuri
13	Fr-122, Triodion, XII-XIII c., 1f., 12,4x20,2; Nuskhuri
14	Fr-148, Triodion, XIII c., 1f., 28,7x20,3; Nuskhuri
15	Fr-148 δ , Triodion, XII-XIII δ , 1f., 16,5x14,5; Nuskhuri
16	Fr-148 δ , Prayer, XIII δ , 1f., 7,5x7 Nuskhuri
17	Fr-150, The Great Nomocanon, XI-XII cc. 1f., 8,5x13,5; Asomtavruli
18	Fr-151, Life of Cosma and Damian, XI c., 2f., 18,4x13,8; Nuskhuri
19	Fr-153, Hymns with the testament of Giorgi the Athonite, XI c., 2f., 24,9x17; Nuskhuri
20	Fr-154, Triodion, XI c., 4f., 25x16; Nuskhuri

21	Fr-156, Prayers, 2f., 11x9,4; Nuskhuri
22	Fr-157, Triodion, 4f., 20,7x16,5; Nuskhuri
23	Fr-184, „Parchment“, XIII-XIV cc., 4(5)f., 13,5x15; Nuskhuri
24	Fr-184 _ა , „Parchment“, XIII-XIV cc., 1(5)f., 16,4x13; Nuskhuri
25	Fr-185, Triodion, XIII-XIV cc., 1f., 24,9x17,7; Nuskhuri
26	Fr-194, Four Gospels, XII c., 1f., 16,5x11,5; Nuskhuri
27	Fr-195, Hymns from Liturgical Books, 1f., 10,2x20,2; Nuskhuri
28	Fr-202, Festal Menaion, XII-XIII cc., 3f., 26x20; Nuskhuri
29	Fr-217, Four Gospels, XII c., 1f., 12,9x19; Nuskhuri
30	Fr-218, Prayers, XVI c., 1f., 10,5x8,5; Nuskhuri
31	Fr-221, Four Gospels, XI c., 1f., 17x10,3; Nuskhuri
32	Fr-223, Hymns, 1f., 22,1x17,5; Nuskhuri
33	Fr-223 _ბ , Hymns, 1f., 15x3; Nuskhuri
34	Fr-223 _ბ , Hymns, 1f., 4x15; Nuskhuri
35	Fr-223 _გ , Hymns, 1f., 12,5x7,5; Nuskhuri
36	Fr-224, Four Gospels, XII c. 1f. 24X16,5; Nuskhuri
37	Fr-228, Fragment of the document, XIII-XIV cc, 1f., 20,5x3,9; Nuskhuri
38	Fr-229, Prayers, X c., 1f., 18x13; Nuskhuri
39	Fr-231, Four Gospels, XII c., 1f., 10x6; Nuskhuri
40	Fr-233, Commentaries to the Gospel, XV c., 4f., 30x22,2; Nuskhuri
41	Fr-284, Gospels Lectionary, XII c., 1f., Nuskhuri
42	Fr-285, Fragments of Octoechos, XV c., 1f., 19,5x15,5; Nuskhuri
43	Fr-294, Psalter, XV c., 1f., Nuskhuri

N	Svan
1	Svan-4, Readings of the Gospel, XV-XVII cc., 1f., 17,5x13; Nuskhuri
2	Svan-5, Readings of the Gospel, XV-XVI cc., 4f., 21,5x15,5; Nuskhuri
3	Svan-6, Hymns, XV c., 2f., 15,2x13; Nuskhuri
4	Svan-7, Four Gospels, XIV-XV cc., 2f., 21X19; Nuskhuri
5	Svan-12 The Journey of the Mother of God, XIII-XIV cc., 2f., 14,3x12; Nuskhuri
6	Svan-13, Collection of hymns, Ibakon-ikosni, XIV-XV cc., 4f., 145x125; Nuskhuri
7	Svan-14, Horologion, XVI c., 2f., 14,5x13; Nuskhuri
8	Svan-19, Prayers, XIV-XV cc., 2 f., 13,8x11,4; Nuskhuri
9	Svan-19 _ა , Prayers, XIV-XV cc., 2 f., 14,4x12; Nuskhuri
10	Svan-19 _ბ , Prayers, XIV-XV cc., 1 f., 14,5x11,6; Nuskhuri
11	Svan-19 _გ , Prayers, XIV-XV cc., 1 f., 14x11,9; Nuskhuri
12	Svan-19 _დ , Prayers, XIV-XV cc., 3 f., 14,3x11,8; Nuskhuri
13	Svan-20, Readings of the Gospel, XVI c., 2f., 20,5x16; Nuskhuri
14	Svan-21, Prayers, XIV c., 2f., 12x9; Nuskhuri

Svaneti Museum of History and Ethnography

N	
1	13 (1) (კ-4), Four Gospels, XIII-XIV cc., 1f., 28,5X26; Nuskhuri
2	13 (2) (კ-4), Four Gospels, XIII-XIV cc., 1f., 25,6X20,4; Nuskhuri
3	15 (კ-7), Prayers, XVI-XVII cc., 2 f., 17,5X13,5; Nuskhuri გამოჩენილია
4	481 (კ-3), Hymns, XVI c., 2 f., 14X12,5; Nuskhuri გამოჩენილია
5	487 (კ-5), Hymns, XIV-XV cc., 2 f., 22X17,5; Nuskhuri გამოჩენილია
6	491 (კ-8), Four Gospels, (Chvabiani), XII c., 4f., 20,3X14,5; Nuskhuri
7	495 (3) (კ-10), Psalms, XVI-XVII cc., 1f., 19,4X14,5; Nuskhuri
8	497 (კ-35), Prayers, XVI c., 2 f., 12,5x9,5; Nuskhuri გამოჩენილია
9	722 (ბ) (კ-32), Prayers, XV-XVI cc., 2f., 12,5X8,5; Nuskhuri
10	723 (კ-16), Kalanda, XVI c., 4f., 12x10,5; Nuskhuri
11	727 (კ-20), Prayers, XVI c., 4f., 12,5X9,5; Nuskhuri
12	730 (ს) (კ-1), Euchologion, X-XI cc., 5f., 12,9X9,8; Nuskhuri
13	3383 (კ-39), Liturgical Texts, XIV c., 4f., 13X11,5; Nuskhuri
14	3385 (კ-41), Text of theological content, XII-XIII cc., 2f., 11,2X9,5; Nuskhuri
15	3386 (კ-68), Parakliton, XI-XII cc., 4f., 18,5X12,5; Nuskhuri
16	3407 (კ-136), Text of theological content, 2f., 9,5X7; Nuskhuri
17	Miniature – preserved at Nesguni Church, XII-XIII cc., 1f., 24,1X17,8; Nuskhuri

Karl Franzens University of Graz (Austria)

N	
1	A I 2058, Gospel of John, ს., X c., 1f., 31,3X25; Asomtavruli
2	B I 2058, Polychapter, X-XI cc., 1f., 33,8X27,3; Asomtavruli
3	C III 2058, Teachings of the Apostolic Fathers (Paterikes), X c., 1f., 33X24,5; Asomtavruli

Chronological Index

N	X
1	A-257-გ, Lectionary, X c., 2f., 31x23; Asomtavruli
2	A-492ა, Horologion, X c., 2f., 24,3x18,2; Nuskhuri
3	A-1090a, Gospel, X c., 1f., 8,4x17,6; Asomtavruli
4	A-1119b, Fragment from the Bible, X c., part of 1 f, 12,5x17,6; Asomtavruli
5	A-1538, Bible, X c., 1f., 21,5x15; Asomtavruli
6	A-1769, Teachings, X c., 2 f., 16,2x13; Nuskhuri
7	H-1326, Gospel of Matthew, X c., 2f., 23X18; Asomtavruli
8	H-1888, Sermons, X c., 2f., 24X19,5; Asomtavruli
9	H-1900გ, Sermons, X c., 1f., 14X10; Nuskhuri
10	H-2065, Fragments (from the Gospel) X c., 4f., 25X25; Asomtavruli, Nuskhuri
11	S-5221, Apocrypha of Theotokos, X c. 2f., 19,5X32; Asomtavruli

12	S-5222, Psalm Book, X c., 5f., 15,5X15; Asomtavruli
13	Q-208s, Book of Exodus, X c., 1f., 12X16,2; Asomtavruli
14	Q-208ð, Lectons from the Bible, X c., 1f., 21X29; Asomtavruli
15	Q-209, Dogmatical collection, X c., 2f., 34,5X27,5; Asomtavruli
16	Q-210, Damaged Fragment, X c., 1f., 13,8X23; Asomtavruli
17	Q-211, Gospel of Matthew, X c., 1f., 16,8X20,8; Asomtavruli
18	Q-212, Teachings, X c., 1f., 13X17,8; Asomtavruli
19	Q-213, Gospel of Mark, X c., 2f., 14,2X11,5; Asomtavruli
20	Q-486s, Genesis, X c., 2f., 22,9X14; Nuskhuri
21	Q-486ð, Gospel of John, X c., 1f., 25,3X21,5; Asomtavruli
22	Q-1153, Iadgari, X c., 1f., 33,5X23,5; Nuskhuri
23	Fr-91ð, Hagiographical-Homiletical Collection, X c., 4f., 21x12,8; Nuskhuri
24	Fr-91ç, Lectionary, X c., 1f., 25x17,4; Nuskhuri
25	Fr-91ç, Hagiographic writings, X c., 1f., 21x12,8 Nuskhuri
26	Fr-229, Prayers, X c., 1f., 18x13; Nuskhuri
27	A I 2058, Gospel of John, b., X c., 1f., 31,3X25; Asomtavruli
28	C III 2058, Teachings of the Apostolic Fathers (Paterikes), X c., 1f., 33X24,5; Asomtavruli

N	X-XI
1	A-1287a, Gospel, X-XI cc., 1f., 15x12; Asomtavruli
2	H-1889, Hymns, X-XI cc., 3f., 27,5X21,5; Nuskhuri
3	H-1893g, Sermons, X-XI cc., 2f., 18X14; Nuskhuri
4	H-2433, Liturgy, X-XI cc., 1f., 28X21; Nuskhuri
5	Q-1126ç, Collection of Liturgical Texts, X-XI cc., 1f., 11,5X8,5; Nuskhuri
6	Fr-91ç, Reading of Polychapter, X-XI cc., 1f., 39x31,6; Nuskhuri
7	730 (ð) (ç-1), Euchologion, X-XI cc., 5f., 12,9X9,8; Nuskhuri
8	B I 2058, Polychapter, X-XI cc., 1f., 33,8X27,3; Asomtavruli

N	XI
1	A-257a, Prophetologion, XI c., 2f., 24,5x17,5; Nuskhuri
2	A-371, John Chrysostom, Commentary on Gospel of John, XI c., 2f., 29,2X23; Nuskhuri
3	A-492e, John Chrysostom, Commentaries on the Gospel of John, XI c., 3f., 31x22,5; Nuskhuri
4	A-492z, Teachings, XI c., 2f., 23X17,5; Nuskhuri
5	A-764, Commentaries on the Gospel, palimpsest, XI c., 1f., 33X14,7; Nuskhuri
6	A-765a (1), John Chrysostom, Commentaries on the Gospel of John, XI c., 1f., 33X15; Nuskhuri

7	A-765a (2), John Chrysostom, Commentaries on the Gospel of John, XI c., 1 f., 33X15; nusxuri
8	A-765a (3), John Chrysostom, Commentaries on the Gospel of John, XI c., 1 f., 33X15; nusxuri
9	A-765a (4), John Chrysostom, Commentaries on the Gospel of John, XI c., 1 f., 33X15; nusxuri
10	A-765a (5), John Chrysostom, Commentaries on the Gospel of John, XI c., 1 f., 33X15; nusxuri
11	A-765a (6), John Chrysostom, Commentaries on the Gospel of John, XI c., 1 f., 33X15; nusxuri
12	A-765b, John Chrysostom, Commentaries on the Gospel of John, XI c., 5f., 29X24; Nuskhuri
13	A-1090d, Theophylact of Bulgaria, Commentaries on the Gospel of John, XI c., 1 f., 27×20; Nuskhuri
14	A-1248, Catholic Epistles, XI c., 3 f., 20×12,8; Nuskhuri
15	A-1287d, John Chrysostom, Commentaries on the Gospel of Matthew, XI c., 2f., 12x25,5; Nuskhuri
16	A-1608, Parakliton, XI c., 2f., 23,8x14,8; Nuskhuri
17	H-1835 _o , Hymns, XII-XIII cc., 4f., 19,8x25,4; Nuskhuri N
18	H-1837, Hymns, XI c., 2f., 18X14,2; Nuskhuri
19	H-1855 _o , Hymns, XI c., 2f., 17X21,5; Nuskhuri
20	H-1863, Sermons, XI c., 2f., 14X12,3; Nuskhuri
21	H-1885 _o , The Gospel of Mark, XI c., 1f., 21X14,5; Nuskhuri
22	H-1885 _o , Hymns, XI c., 1f., 19X15,7; Nuskhuri
23	H-1885 _o , Hymns, XI c., 1f., 18,2X16,2; Nuskhuri
24	H-1891 _o , Hymns, XI c., 2f., 20,5X16,7; Nuskhuri
25	H-1891 _o , Hymns, XI c., 2f., 23,3X16; Nuskhuri
26	H-1892, Four Gospels, XI c., 2f; 21,5X15; Nuskhuri
27	H-1893 _o , Fragment, XI c., 2f., 14,5X10,7; Nuskhuri
28	H-2701, Praise of the Mother of God , XI c., 2f., 22X16; Nuskhuri
29	H-2704, Gospel, XI c., 1f., 16,5X11,8; Nuskhuri
30	H-3181, Four Gospels, XI c., 1f., 15,7X8,4; Nuskhuri
31	S-3479 _o , The Life of the Mother of God , XI c., 4f., 21X16; Nuskhuri
32	S-5231, Festal Menaion, XI c., 2f., 26X20,5; Nuskhuri
33	Q-182 _o , Questions and Responses, XI c., 1f., 9,5X15; Nuskhuri
34	Q-182 _o , Hymns, XI c., 2f., 16,7X22,3; Nuskhuri
35	Q-214, Gospel of Mark, XI c., 2f., 8,5X13,5; Nuskhuri
36	Q-215, Menologion, XI c., 4f., 19,6X14,8; Nuskhuri
37	Q-217, Dogmatic-polemical composition, XI c., 2f., 18,5X13,5; Nuskhuri
38	Q-275, Synaxarion, XI c., 1f., 23X16,5; Nuskhuri
39	Q-486 _o , Collection of sermons, XI c., 2f., 36,4X27,5; Nuskhuri
40	Q-996, Psalter, XI c., 1f., 19,8X14,7; Nuskhuri

41	Fr-56, Hymns, XI c., 2f., 19,5x16; Nuskhuri
42	Fr-92ð, Epistles of Paul, XI c., 1f., Nuskhuri
43	Fr-151, Life of Cosma and Damian, XI c., 2f., 18,4x13,8; Nuskhuri
44	Fr-153, Hymns with the testament of Giorgi the Athonite, XI c., 2f., 24,9x17; Nuskhuri
45	Fr-154, Triodion, XI c., 4f., 25x16; Nuskhuri
46	Fr-221, Four Gospels, XI c., 1f., 17x10,3; Nuskhuri

N	XI-XII
1	A-492v, John Chrysostom, Commentaries on the Gospel of Matthew, XI-XII cc., 3f., 32,5x23; Nuskhuri
2	A-836a, Parakliton, XI-XII cc., 1f., 25,6X17; Nuskhuri
3	A-836b , შესხმად სტეფანესი, XI-XII ss., 1f., 28,3X17,6; palimfsesti, nusxuri
4	A-836g, Readings from the Old and New Testaments, XI-XII cc., 3f., 24,5X18,3; Nuskhuri
5	A-836d, Triodion, XI-XII cc., 1f., 25,3X19; Nuskhuri
6	A-836e, Hymns of Christ, XI-XII cc., 1f., 26,4X17,1; Nuskhuri
7	A-836v, Text from Old Testament, XI-XII cc., 1f., 24,3X18,5; Nuskhuri
8	A-836z, Text from Old Testament, XI-XII cc., 1f., 24,2X18,3; Nuskhuri
9	A-1423a, Chants, XI-XII cc., 2f., 15x13; Nuskhuri
10	H-146, Fragment, XI-XII cc., 1f., Nuskhuri
11	H-1409, Gospel of John, XI-XII cc., 2 f., 14x14,6; Nuskhuri
12	H-2083, Psalter, XI-XII cc., 2f., 11,7X15,2; Nuskhuri
13	Fr-150, The Great Nomocanon, XI-XII cc. 1f., 8,5x13,5; Asomtavruli
14	3386 (ჰ-68), Parakletike, XI-XII cc., 4f., 18,5x12,5; Nuskhuri

N	XII
1	A-493d, Menologion, XII c., 1f., 23x17,8; Nuskhuri
2	H-2702, Gospel, XII c., 1f., 21X14,9; Nuskhuri
3	S-3480ð, Triodion, XII c., 2f., 22,5X18; Nuskhuri
4	Q-1126g, Collection of Liturgical Texts, XII c., 1f., 30X17,5; Nuskhuri
5	Q-1126j, Commentaries to the Gospel, XII c., 1f., 32,2X21,5; Nuskhuri
6	Fr-194, Four Gospels, XII c., 1f., 16,5x11,5; Nuskhuri
7	Fr-217, Four Gospels, XII c., 1f., 12,9x19; Nuskhuri
8	Fr-224, Four Gospels, XII c. 1f. 24X16,5; Nuskhuri
9	Fr-231, Four Gospels, XII c., 1f., 10x6; Nuskhuri
10	Fr-284, Gospels Lectionary, XII c., 1f., Nuskhuri
11	491 (ჰ-8), Four Gospels, (Chvabiani), XII c., 4f., 20,3X14,5; Nuskhuri

N	XII-XIII
1	A-257g, Synaxarion, XII-XIII cc., 3f., Nuskhuri
2	A-492b, Four Gospels, XII-XIII cc., 2f., 22,5×20; Nuskhuri
3	A-493g, Festal Menaion, XII-XIII cc., 4f., 25,6×19,5; Nuskhuri
4	A-494, The Four Gospel, XII-XIII cc., 4f., 22,5×19,5; Nuskhuri
5	A-923, Triodion, XII-XIII cc., 2f., 25,7X21,3; Nuskhuri
6	A-1287b, Gospel, XII-XIII cc., 3f., 18,5x25; Nuskhuri
7	A-1287e, Gospel; XII-XIII cc., 1f., 19,5x17; Nuskhuri
8	H-41, Lectionary, XII-XIII cc., 4 f., 26×21,6; Nuskhuri
9	
10	H-1694s, Hymns, XII-XIII cc., 4f., 22,5x17,8; Nuskhuri
11	H-1829, Triodion, XII-XIII cc., 4f., 10,3X13,5; Nuskhuri
12	H-1833, Sermons, XII-XIII cc., 4f., 12,5X15; Nuskhuri
13	
14	H-1851s, The Four Gospels (selected texts), Palimpsest, XIII-XIV cc., 4f., 21,5X18; Nuskhuri
15	H-1851d, Hymns, XII-XIII cc., 1f., 21X19,5; Nuskhuri
16	H-1893d, A word for the heart, XII-XIII cc., 1f., 24X14; Nuskhuri
17	S-3280s, Gospel of Matthew, XII-XIII cc., 4f., 25,5X17; Nuskhuri
18	Fr-43, Hymns, XII-XIII cc., 1f., 22x16; Nuskhuri
19	Fr-122, Triodion, XII-XIII c., 1f., 12,4x20,2; Nuskhuri
20	Fr-148s, Triodion, XII-XIII cc., 1f., 16,5x14,5; Nuskhuri
21	Fr-202, Festal Menaion, XII-XIII cc., 3f., 26x20; Nuskhuri
22	3383 (j-41), Text of the Ecclesiastical content, XII-XIII cc., 2f., 11,2x9,5; Nuskhuri
23	Miniature preserved at Nesguni church, XII-XIII cc., 1f., 24,1x17,8;

N	XIII
1	A-754o _g , liturgical text, XIII c., 5f.,
2	A-1090b, Gospel, XIII c., 1f., 19,7×20; Nuskhuri
3	A-1090g, Chants, XIII c., 4f., 22,7×17,2; Nuskhuri
4	H-362, Gospel, XIII c., 1f; 24,3×19., Nuskhuri
5	H-2129, Gospel of Mathew, XIII c., 2f., 16X20,5; Nuskhuri
6	H-2805, Miniature, XIII c., 1f., 21X16; Nuskhuri
7	H-3230, Festal Menaion, XIII c., 1f., 26X17; Nuskhuri
8	S-2855, Four Gospels, XIII c., 2f., 23,5X22,5; Nuskhuri
9	Q-637d, Four Gospels, XIII c., 5f., 23,5x18; Nuskhuri
10	Q-783, Four Gospels, XIII s., 3f., 25,9x19,8; Nuskhuri
11	Q-987, The Martyrdom of St. Thomas the Apostle, XIII c., 2f., 34,4X24,5; Nuskhuri
12	Q-1126s, Menologion, XIII c., 2f., 22,2X16,6; Nuskhuri

13	Fr-148, Triodion, XIII c., 1f., 28,7x20,3; Nuskhuri
14	Fr-148ð, Prayer, XIII c., 1f., 7,5x7; Nuskhuri

N	XIII-XIV
1	A-257-e, sagalobeli, XIII-XIV ss., 2 f., 16,5x14; palimpsesti, nusxuri
2	H-1395, Gospel (Palimpsest) XIII-XIV cc., 3 f., 20X17; Nuskhuri
3	H-1396, Gospel, XIII-XIV cc., 4 f., 21,7x18,4; Nuskhuri
4	H-1811, Euchologion, XIII-XIV cc., 4f., 13x9,8; Nuskhuri
5	H-1850, Sermons, Palimpsest, XIII-XIV cc., 2f., 20,5X16; Nuskhuri
6	H-1851s, The Four Gospels (selected texts), Palimpsest, XIII-XIV cc., 4f., 21,5X18; Nuskhuri
7	H-1853s, Hymns, Palimpsest XIII-XIV cc., 2f., 15X14; Nuskhuri
	H-1853g, Sermons, XIII-XIV cc., 2f., 16x14; Nuskhuri
8	H-1893s, Sermons, Palimpsest, XIII-XIV cc., 3f., 18X13,7; Nuskhuri
9	H-1899, Sermons, XIII-XIV cc., 4f., 15,5X13,4; Nuskhuri
10	H-1900ð, Hymns, XIII-XIV cc., 4f., 14X10; Nuskhuri
11	H H-2431, Liturgy, XIII-XIV cc., 1f., 55X17,5; Nuskhuri
12	H-3179, Prayer, XIII-XIV c., 1f., 14,5X16,7; Nuskhuri
13	Q-218, Gospel of Mark, XIII-XIV cc., 1f., 9,3X14,9; Nuskhuri
14	Q-219, Damaged Fragment, XIII-XIV cc., 1f., 20,8X15,2; Nuskhuri
15	Q-1054, Four Gospels, XIII-XIV cc., 1f., 25,2X19,3; Nuskhuri
16	Q-1126ð, Triodion, XIII-XIV cc., 1f., 23X17,7; Nuskhuri
17	Fr-184, „Parchment“, XIII-XIV cc., 4(5)f., 13,5x15; Nuskhuri
18	Fr-184s, „Parchment“, XIII-XIV cc., 1(5)f., 16,4x13; Nuskhuri
19	Fr-185, Triodion, XIII-XIV cc., 1f., 24,9x17,7; Nuskhuri
20	Fr-228, Fragment of the document, XIII-XIV cc, 1f., 20,5x3,9; Nuskhuri
21	Svan-12 The Journey of the Mother of God, XIII-XIV cc., 2f., 14,3x12; Nuskhuri
22	13 (1) (j-4), Four Gospels, XIII-XIV cc., 1f., 28,5X26; Nuskhuri
23	13 (2) (j-4), Four Gospels, XIII-XIV cc., 1f., 25,6X20,4; Nuskhuri

N	XIV
1	A-492d, Four Gospels, XIV c., 2f., 21x16; Nuskhuri
2	A-1287g, Chants; XIV c., 1f., 25,5x15,3; Nuskhuri
3	H-2703, Hymns, XIV c., ½ f., 16,6X15,5; Nuskhuri
4	Q-221, Hymns, XIV c., 1f., 20,7X14,8; Nuskhuri
5	Fr-91s, Text of theological content (religious) content, XIV c., 3f., 14,8x 6,8; Nuskhuri
6	Fr-119, Text of Homiletic Content, XIV c., 1f., 15,6x13; Nuskhuri
7	Svan-21, Prayers, XIV c., 2f., 12x9; Nuskhuri
8	3383 (j-39), Liturgical Texts, XIV c., 4f., 13X11,5; Nuskhuri
9	3407 (j-136), Texts of ecclesiastical content, XIV c., 2f., 9,5x7; Nuskhuri

N	XIV-XV
1	H-536, Kontakion, 1, XIV-XV cc., 2 f., 11,8x9,2; Nuskhuri
2	H-536 _δ , Kontakion, XIV-XV cc., 2 f., 11,7x9; Nuskhuri
3	H-536 _δ , Prayer, XIV-XV cc., 2 f., 12,3x9,3; Nuskhuri
4	H-1357, Triodion, XIV-XV cc., 2f., 28X21; Nuskhuri
5	H-1410, Prayer, XIV-XV cc., 1 f., 16,2X12; Nuskhuri
6	H-1411, Kontakion, XIV-XV cc., 1 f, Scroll, 58X17; Nuskhuri
7	H-1795 _δ , Psalter, XIV-XV cc., 5f., 21X10; Nuskhuri
8	H-1795 _g , Psalter, XIV-XV cc., 2f., 18X13; Nuskhuri
9	H-1795 _g , Psalter, XIV-XV cc., 1f., 14,5X14; Nuskhuri
10	H-1801 _δ , Prayers, XIV-XV cc., 4 f., 13,5x10; Nuskhuri
11	H-1803 _δ , Psalter, XIV-XV cc., 1f., 12,5x16,5; Nuskhuri
12	H-1821 _δ , Euchologion, XIV-XV cc., 4f., 13,5X11; Nuskhuri
13	H-1824, Euchologion, XIV-XV cc., 5f., 14X11,5; Nuskhuri
	H-1853 _δ , Four Gospels, XIV-XV cc., 1f., 18,5x14; Nuskhuri
	H-1857, Hymns, XIV-XV cc., 4f., 12,5x10,5; Nuskhuri
	H-1866 _δ , Synodikon, XIV-XV cc., 2f., 14x12; Nuskhuri
14	H-1867 _g , Prayers, XIV-XV cc., 1f., 14,7X11,5; Nuskhuri
15	H-1890, Four Gospels, Palimpsest, XIV-XV cc., 2f., 26X25; Nuskhuri
16	H-1897 _δ , Ecclesiastical calendar, XIV-XV cc., 4f., 13X9,5; Nuskhuri
17	H-1900 _δ , Euchologion, XIV-XV cc., 4f., 11,9X9; Nuskhuri
18	H-1900 _g , Kontakion, XIV-XV cc., 2f., 9x10,7; Nuskhuri
19	H-1900 _g , Hymns, XIV-XV cc., 2f., 12,3X10,5; Nuskhuri
20	H-1900 _g , Hymns, XIV-XV cc., 1f., 13X12; Nuskhuri
21	H-2432, Sermons, Palimpsest, XIV-XV cc., 2f., 18,4X27,5; Nuskhuri
22	H-3098 _g , Gospel, Palimpsest, XIV-XV cc., 2 f., 21,2x19; Nuskhuri
23	H-3098 _g , Gospel, Palimpsest, XIV-XV cc., 1 f., 18,5x17,5; Nuskhuri
24	H-3173, Sermons, XIV-XV cc., 1f., 12,2X10,5; Nuskhuri
25	H-3175, Psalter, XIV-XV cc., 1f., 13,3X11,3; Nuskhuri
26	H-3182, Euchologion, XIV-XV cc., 2f., 11,5X8,1; Nuskhuri
27	H-3183, Psalter, XV-XVI cc., 2f., 12,2X8,8; Nuskhuri
28	H-3184, Psalter, XIV-XV cc., 2f., 11,5x10,5; Nuskhuri
29	H-3185, Euchologion, XIV-XV cc., 4f., 12,8X9,7; Nuskhuri
30	H-3231, Liturgy, XIV-XV cc., 1f., 34X20,7; Nuskhuri
31	S-3280b, Menologion, XIV-XV cc., 3f., 20X13,5; Nuskhuri
32	S-3485 _δ , Readings of the Acts of the Apostles and Gospel, XIV-XV cc., 1f., 14,8X13; Nuskhuri
33	Q-182 _g , Psalter, XIV-XV cc., 1f., 15,5X11,7; Nuskhuri
34	Q-222, Hymns, XIV-XV cc., 4f., 16,3X12; Nuskhuri
35	Q-637 _δ , Synaxarion, XIV-XV cc., 1f., 27,8X21,5; Nuskhuri

36	Svan-7, Four Gospels, XIV-XV cc., 2f., 21X19; Nuskhuri
37	Svan-13, Collection of hymns, Ibakon-ikosni, XIV-XV cc., 4f., 145x125; Nuskhuri
38	Svan-19, Prayers, XIV-XV cc., 2 f., 13,8x11,4; Nuskhuri
39	Svan-19ს, Prayers, XIV-XV cc., 2 f., 14,4x12; Nuskhuri
40	Svan-19ბ, Prayers, XIV-XV cc., 1 f., 14,5x11,6; Nuskhuri
41	Svan-19გ, Prayers, XIV-XV cc., 1 f., 14x11,9; Nuskhuri
42	Svan-19დ, Prayers, XIV-XV cc., 3 f., 14,3x11,8; Nuskhuri
43	487 (კ-5), Hymns, XIV-XV cc., 2 f., 22X17,5; Nuskhuri გამორჩენილია

N	XV
1	A-929ბ, Chants, XV c., 1f., 15,5X11; Nuskhuri
2	A-1529ს, Triodion, XV c., 4 f., 19x15; Nuskhuri
3	H-1725ს, Readings of Gospel and Apostles, XV c., 2f., 12X8,8; Nuskhuri
4	H-1900გ, Psalter, XV c., 2f., 13X10,5; Nuskhuri
5	H-2084ბ, Gospel, XV c., 2f., 24,2X12; Nuskhuri
6	H-2084დ, Gospel, XV c., 4f., 26,2X19,4; Nuskhuri
7	H-2084ე, Gospel, XV c.; 2f., 20X27,2; Nuskhuri
8	H-2084ვ, Gospel, XV c., 4f., 21,5X25,5; Nuskhuri
9	H-2084ზ, Index of the Gospel, XV c., 2f., 19,9X24,5; Nuskhuri
10	H-2085ბ, The Four Gospels (selected texts), XV c., 4f., 10X14,2; Nuskhuri
11	H-2085გ, Prayers, XV c., 2f., 7X10,5; Nuskhuri
12	H H-3232, Festal Menaion, XV c., 1f., 26X19,7; Nuskhuri
13	S-3477ბ, Synaxarion, XV c., 2f., 23X16; Nuskhuri
14	S-3485ბ, Euchologion, XV c., 2f., 13,9X12,8; Nuskhuri
15	S-5224, Triodion, XV c., 2f., 26,5X18,5; Nuskhuri
16	Q-186ს, Hymns, XV c., 2f., 13,3X10,2; Nuskhuri
17	Q-189ოგ, Kontakion, XV c., 2f., 9,7X14,5; Nuskhuri
18	Fr-233, Commentaries to the Gospel, XV c., 4f., 30x22,2; Nuskhuri
19	Fr-285, Fragments of Octoechos, XV c., 1f., 19,5x15,5; Nuskhuri
20	Fr-294, Psalter, XV c., 1f., Nuskhuri
21	Svan-6, Hymns, XV c., 2f., 15,2x13; Nuskhuri

N	XV-XVI
1	A-929ს, Calendar, XV-XVI cc., 2f., 17X12,3; Nuskhuri
2	H-1558დ, Hymns, XV-XVI cc., 1f., 13X10,5; Nuskhuri
3	H-1699ბ, Fragment of Kontakion, XV-XVI cc., 1f., 7X14; Nuskhuri
4	H-1793, Four Gospels, XV-XVI cc., 4 f., 20,4x13,4; Nuskhuri
5	H-1795ე, Psalter, XV-XVI cc., 1f., 18X13,5; Nuskhuri
6	H-1807, Euchologion, XV-XVI cc., 2f., 20,5X16,5; Nuskhuri

7	H-1814g, Kontakion, XV-XVI cc., 4f., 15X10; Nuskhuri
8	H-1815ð, Euchologion, XV-XVI cc., 1f., 15,5X11; Nuskhuri
9	H-1816g, Euchologion, XV-XVI cc., 2f., 15X12; Nuskhuri
10	H-1820ð, Euchologion, XV-XVI cc., 4f., 13X9,5; Nuskhuri
	H-1864ð, Prayer, XV-XVI cc., 1f., 13,5X9; Nuskhuri
11	H-1868, Prayers, Palimpsest, XV-XVI cc., 4f., 15,5X11; Nuskhuri
12	H-1885ð, Psalter, XV-XVI cc., 3f., 18x20,8; Nuskhuri
	H-1900g, Prayers, XV-XVI cc., 1f., 10,7X11,2; Nuskhuri
13	H-2093ð, Synodikon, XV-XVI cc., 1f; 13,6X18,5; Nuskhuri
14	H-2093ð, Synodikon, XV-XVI cc., 1f; 20X22; Nuskhuri
15	H-2093g, Euchologion, Palimpsest, XV-XVI cc., 1f., 17X16; Nuskhuri
16	H-3176, Prayer, XV-XVI cc., 1f., 13,5X11,7; Nuskhuri
17	H-3177, Euchologion, XIV-XV cc., 1f., 12,3X11,7; Nuskhuri
18	H-3180, Hymns, XV-XVI cc., 1f., 17,1X16; Nuskhuri
19	H-3186, Psalter, XV-XVI cc., 2f., 10X12,5; Nuskhuri
20	H-3188, Hymns, XV-XVI cc., 2f., 15,3X12,2; Nuskhuri
21	H-3190, Sermons, XV-XVI cc., 2f., 17,4X14,5; Nuskhuri
22	H-3261, Hymns, XV-XVI cc., 2f., 26X19,7; Nuskhuri
23	S-3485g, Hymns, XV-XVI cc., 2f., 15X11; Nuskhuri
24	Q-186g, Euchologion, XV-XVI cc., 2f., 11,3X9,4; Nuskhuri
25	Q-189ð, The Martyrdom of St. Barbara, XV-XVI cc., 1f., 10,3X11,5; Nuskhuri
26	Q-223, Hymns, XV-XVI cc., 2f., 12,5X13; Nuskhuri
27	Fr-83, Hymns, XV-XVI cc., 4f., 11x8,6; Nuskhuri
28	Svan-5, Readings of the Gospel, XV-XVI cc., 4f., 21,5x15,5; Nuskhuri
29	722 (ð) (j-32), Prayers, XV-XVI cc., 2f., 12,5X8,5; Nuskhuri

N	XV-XVII
1	Svan-4, Readings of the Gospel, XV-XVII cc., 1f., 17,5x13; Nuskhuri

N	XVI
1	A-492g, Synaxarion, XVI c., 2f., 22x14,2; Nuskhuri
2	H-1814g, Euchologion, XVI c., 2f., 14X11; Nuskhuri
3	H-1885ð, Gospel, XVI c., 2f., 20,5X14; Nuskhuri
4	H-2093g, Synodikon, Palimpsest, XVI c., 4f; 30X28; Nuskhuri
5	H-2093g, Synodikon, XVI c., 1f., 22,5X12,5; Nuskhuri
6	H-2093g, Synodikon, XVI c., 1f; 17X16; Nuskhuri
7	H-2093ð, Synodikon, XVI c., 1f., 9,2X5; Nuskhuri
8	H-3171, Euchologion, XVI c., 1f., 10X12,5; Nuskhuri
9	H-3174, Euchologion, XVI c., 1f., 13,3X10; Nuskhuri

10	H-3178, Psalter, Palimpsest, XVI c., 1f., 15X17; Nuskhuri
11	H-3187, The Life of Pope Atanase, Palimpsest, XVI c., 2f., 14,5X12; Nuskhuri
12	H-3189, The Life of the Mother of God, Palimpsest, XVI c., 2f., 14X12; Nuskhuri
13	Fr-121, Prayers, XVI c., 2f., 13,6x9; Nuskhuri
14	Fr-218, Prayers, XVI c., 1f., 10,5x8,5; Nuskhuri
15	Svan-14, Horologion, XVI c., 2f., 14,5x13; Nuskhuri
16	Svan-20, Readings of the Gospel, XVI c., 2f., 20,5x16; Nuskhuri
17	481 (კ-3), Hymns, XVI c., 2 f., 14X12,5; Nuskhuri გამორჩენილია
18	497 (კ-35), Prayers, XVI c., 2 f., 12,5x9,5; Nuskhuri გამორჩენილია
19	723 (კ-16), Kalanda, XVI c., 4f., 12x10,5; Nuskhuri
20	727 (კ-20), Prayers, XVI c., 4f., 12,5X9,5; Nuskhuri

N	XVI-XVII
1	H-1723ა, Kontakion, XVI-XVII cc., 1 f., 9,8x7,8; Nuskhuri
2	H-1723ბ, Kontakion, XVI-XVII cc., 1 f., 14,3x10; Nuskhuri
3	H-1725გ, Euchologion, XVI-XVII cc., 2f., 12,7X9,5; Nuskhuri
4	H-3014, Gospel, Palimpsest, XVI-XVII cc., 1f., 11,5X9; Nuskhuri
5	H-3168, Prayer, XVI-XVII cc., 1f., 10,8X7,5; Nuskhuri
6	H-3169, Euchologion, XVI-XVII cc., 1f., 11X8,7; Nuskhuri
7	H H-3170, Preaching, Palimpsest, XVI-XVII cc., 1f., 11X10; Nuskhuri
8	H-3172, Quimat days, XVI-XVII cc., 1f., 12X8,5; Nuskhuri
9	H-3247, Speech of the Months, XVI-XVII cc., 2f., 16,8X12,3 Nuskhuri
10	S-3485დ, The rule of liturgy, XVI-XVII cc., 2f, Scroll, 30,3X17; Nuskhuri
11	S-3947, Euchologion, XVI-XVII cc., 2f., 12X9; Nuskhuri
12	Q-487გ, Sermons, XVI-XVII cc., 4f., 11,5X8,4; Nuskhuri
13	15 (კ-7), Prayers, XVI-XVII cc., 2 f., 17,5X13,5; Nuskhuri გამორჩენილია
14	495 (3) (კ-10), Psalms, XVI-XVII cc., 1f., 19,4X14,5; Nuskhuri

N	XVII
1	H-1725ბ, Prayers, XVII c., 2f., 14X10,3; Nuskhuri
	XVIII
1	H-1862, Prayer, Palimpsest, XVIII c., 4(5) f., 8,5X8; Nuskhuri

Thematical Index
bibliologia

N	A
1	A-492b, Four Gospels, XII-XIII cc., 2f., 22,5×20; Nuskhuri
2	A-492d, Four Gospels, XIV c., 2f., 21×16; Nuskhuri
3	A-494, The Four Gospel, XII-XIII cc., 4 f., 22,5x19,5; Nuskhuri
4	A-836g, Readings from the Old and New Testament, XI-XII cc., 3f., 24,5X18,3; Nuskhuri
5	A-836v, Text from Old Testament, XI-XII cc., 1f., 24,3X18,5; Nuskhuri
6	A-836z, Text from Old Testament, XI-XII cc., 1f., 24,2X18,3; Nuskhuri
7	A-1090a, Gospel, X c., 1f., 8,4×17,6; Asomtavruli
8	A-1090b, Gospel, XIII c., 1f., 19,7×20; Nuskhuri
9	A-1119b, Fragment from the Bible, X c., 1 f; 12,5×17,6; Asomtavruli
10	A-1287a, Gospel, X-XVII cc., 1f., 15x12; Asomtavruli
11	A-1287b, Gospel, XII-XIII cc., 3f., 18,5x25; Nuskhuri
12	A-1287e, Gospel; XII-XIII cc., 1f., 19,5x17; Nuskhuri

N	H
1	H-362, Gospel, XIII c., 1f., 24,3×19; Nuskhuri
2	H-1326, Gospel of Mathew, X c., 2f., 23X18; Asomtavruli
3	H-1395, Gospel (Palimpsest) XIII-XIV cc., 3 f., 20X17; Nuskhuri
4	H-1396, Gospel, XIII-XIV cc., 4 f., 21,7x18,4; Nuskhuri
5	H-1409, Gospel of John, XI-XII cc., 2 f., 14x14,6; Nuskhuri
	H-1725a, Readings of Gospel and Apostles, XV c., 2f., 12X8,8; Nuskhuri
6	H-1793, Four Gospels, XV-XVI cc., 4 f., 20,4x13,4; Nuskhuri
7	H-1795ð, Psalter, XIV-XV cc., 5f., 21X10; Nuskhuri
8	H-1795ǵ, Psalter, XIV-XV cc., 2f., 18X13; Nuskhuri
9	H-1795ǫ, Psalter, XIV-XV cc., 1f., 14,5X14; Nuskhuri
10	H-1795ǰ, Psalter, XV-XVI cc., 1f., 18X13,5; Nuskhuri
11	H-1803ð, Psalter, XIV-XV cc., 1f., 12,5x16,5; Nuskhuri
	H-1853ð, Four Gospels, XIV-XV cc., 1f., 18,5x14; Nuskhuri
12	H-1885o, Psalter, XV-XVI cc., 3f., 18x20,8; Nuskhuri
13	H-1885ð, Gospel, XVI c., 2f., 20,5X14; Nuskhuri
14	H-1885ǵ, The Gospel of Mark, XI c., 1f., 21X14,5; Nuskhuri
	H-1890, Four Gospels, Palimpsest, XIV-XV cc., 2f., 26X25; Nuskhuri
15	H-1892, Four Gospels, XI c., 2f; 21,5X15; Nuskhuri
16	H-1900ǵ, Psalter, XV c., 2f., 13X10,5; Nuskhuri
17	H-2083, Psalter, XI-XII cc., 2f., 11,7X15,2; Nuskhuri
18	H-2084ð, Gospel, XV c., 2f., 24,2X12; Nuskhuri

19	H-2084 ^გ , Gospel, XV c., 4f., 26,2X19,4; Nuskhuri
20	H-2084 ^ი , Gospel, XV c.; 2f., 20X27,2; Nuskhuri
21	H-2084 ^ბ , Gospel, XV c., 4f., 21,5X25,5; Nuskhuri
22	H-2084 ^ბ , Index of the Gospel, XV c., 2f., 19,9X24,5; Nuskhuri
23	H-2085 ^ბ , The Four Gospels (selected texts), XV c., 4f., 10X14,2; Nuskhuri
24	H-2129, Gospel of Mathew, XIII c., 2f., 16X20,5; Nuskhuri
25	H-2432, Sermons, Palimpsest, XIV-XV cc., 2f., 18,4X27,5; Nuskhuri
26	H-2702, Gospel, XII c., 1f., 21X14,9; Nuskhuri
27	H-2704, Gospel, XI c., 1f., 16,5X11,8; Nuskhuri
28	H-3014, Gospel, Palimpsest, XVI-XVII cc., 1f., 11,5X9; Nuskhuri
29	H-3098 ^გ , Gospel, Palimpsest, XIV-XV cc., 2 f., 21,2x19; Nuskhuri
30	H-3098 ^გ , Gospel, Palimpsest, XIV-XV cc., 1 f., 18,5x17,5; Nuskhuri
31	H-3175, Psalter, XIV-XV cc., 1f., 13,3X11,3; Nuskhuri
32	H-3178, Psalter, Palimpsest, XVI c., 1f., 15X17; Nuskhuri
33	H-3181, Four Gospels, XI c., 1f., 15,7X8,4; Nuskhuri
34	H-3183, Psalter, XV-XVI cc., 2f., 12,2X8,8; Nuskhuri
35	H-3184, Psalter, XIV-XV cc., 2f., 11,5x10,5; Nuskhuri
36	H-3186, Psalter, XV-XVI cc., 2f., 10X12,5; Nuskhuri

N	S
1	S-2855, Four Gospels, XIII c., 2f., 23,5X22,5; Nuskhuri
2	S-3280 ^ს , Gospel of Mattew, XII-XIII cc., 4f., 25,5X17; Nuskhuri
	S-3485 ^ს , Readings of the Acts of the Apostles and Gospel, XIV-XV cc., 1f., 14,8X13; Nuskhuri
3	S-5222, Psalm Book, X c., 5f., 15,5X15; Asomtavruli

B

N	Q
1	Q-182 ^გ , Psalter, XIV-XV cc., 1f., 15,5X11,7; Nuskhuri
2	Q-208 ^ს , Book of Exodus, X c., 1f., 12X16,2; Asomtavruli
3	Q-208 ^ბ , Lections from the Bible, X c., 1f., 21X29; Asomtavruli
4	Q-211, Gospel of Mathew, X c., 1f., 16,8X20,8; Asomtavruli
5	Q-212, Teachings, X c., 1f., 13X17,8; Asomtavruli
6	Q-213, Gospel of Mark, X c., 2f., 14,2X11,5; Asomtavruli
7	Q-214, Gospel of Mark, XI c., 2f., 8,5X13,5; Nuskhuri
8	Q-218, Gospel of Mark, XIII-XIV cc., 1f., 9,3X14,9; Nuskhuri
9	Q-486 ^ს , Genesis, X c., 2f., 22,9X14; Nuskhuri
10	Q-486 ^ბ , Gospel of John, X c., 1f., 25,3X21,5; Asomtavruli
11	Q-637 ^ბ , Four Gospels, XIII c., 5f., 23,5x18; Nuskhuri
12	Q-783, Four Gospels, XIII c., 3f., 25,9x19,8; Nuskhuri

13	Q-996, Psalter, XI c., 1f., 19,8X14,7; Nuskhuri
14	Q-1054, Four Gospels, XIII-XIV cc., 1f., 25,2X19,3; Nuskhuri

NN	Fr
1	Fr-91 ^გ , Lectionary, X c. 1f. 25X17,4; Nuskhuri
2	Fr-92 ^ბ , Epistles of Paul, XI c., 1f., Nuskhuri
	Fr-184, Parchment, XIII-XIV cc., 1 (5)f., 16,4X13; Nuskhuri
	Fr-184 ^ს , „Parchment“, XIII-XIV cc., 1(5)f., 16,4x13; Nuskhuri
3	Fr-194 ^ბ , Four Gospels, XII c. 1f. 16,5X11,5; Nuskhuri
4	Fr-217, Four Gospels, XII c. 1f. 12,9X19; Nuskhuri
5	Fr-221, Four Gospels, XI c. 1f. 17X10,3; Nuskhuri
6	Fr-224, Four Gospels, XII c. 1f. 24X16,5; Nuskhuri
7	Fr-231, Four Gospels, XII c. 1f. 10X6; Nuskhuri
8	Fr-284, Gospels Lectionary, XII c., 1f., Nuskhuri
9	Fr-294, Psalter, XV c., 1f., Nuskhuri

N	Svan
	Svan-5, Readings of the Gospel, XV-XVI cc., 4f., 21,5x15,5; Nuskhuri
1	Svan-7, Four Gospels, XIV-XV cc., 2f., 21X19; Nuskhuri
	Svan-20, Readings of the Gospel, XVI c., 2f., 20,5x16; Nuskhuri

N	სვაბეო
1	13 (1) (3-4), Four Gospels, XIII-XIV cc., 1f., 28,5X26; Nuskhuri
2	13 (2) (3-4), Four Gospels, XIII-XIV cc., 1f., 25,6X20,4; Nuskhuri
3	491 (3-8), Four Gospels, (Chvabiani), XII c., 4f., 20,3X14,5; Nuskhuri
4	495 (3) (3-10), Psalms, XVI-XVII cc., 1f., 19,4X14,5; Nuskhuri

N	გრატი
1	A I 2058, Gospel of John, X c., 1f., 31,3X25; Asomtavruli

egzegetika

N	A
1	A-371, John Chrysostom, Commentary on Gospel of John, XI c., 2f., 29,2x23; Nuskhuri
2	A-492e, John Chrysostom, Commentaries on the Gospel of John, XI c., 3f., 31x22,5; Nuskhuri
3	A-492v, John Chrysostom, Commentaries on the Gospel of Matthew, XI-XII cc., 3f., 32,5x23; Nuskhuri
4	A-764, Commentaries on the Gospel, palimpsest, XI c., 1f., 33X14,7; Nuskhuri

5	A-765a (1), John Chrysostom, Commentaries on the Gospel of Iohn, palimpsest XI c., 1f., 33X15; Nuskhuri
	A-765a (2), John Chrysostom, Commentaries on the Gospel of John, XI c., 1 f., 33X15; Nuskhuri
	A-765a (3), John Chrysostom, Commentaries on the Gospel of John, XI c., 1 f., 33X15; Nuskhuri
	A-765a (4), John Chrysostom, Commentaries on the Gospel of John, XI c., 1 f., 33X15; Nuskhuri
	A-765a (5), John Chrysostom, Commentaries on the Gospel of John, XI c., 1 f., 33X15; Nuskhuri
	A-765a (6), John Chrysostom, Commentaries on the Gospel of John, XI c., 1 f., 33X15; Nuskhuri
6	A-765b, John Chrysostom, Commentaries on the Gospel of John, XI c., 5f., 29X24; Nuskhuri
7	A-1090d, Theophylact of Bulgaria, Commentaries on the Gospel of John, XI c., 1 f., 27x20; Nuskhuri
8	A-1287d, John Chrysostom, Commentaries on the Gospel of Matthew, XI c., 2f., 12x25,5; Nuskhuri
	Q-1126g, Commentaries on the Gospel, XII c., 1f., 32,2X21,5; Nuskhuri
9	Fr-233, Commentaries to the Gospel, XV c., 4f., 30x22,2; Nuskhuri

hinnografia

N	A
1	A-257-e, sagalobeli, XIII-XIV ss., 2 f., 16,5x14; palimpsesti, nusxuri
2	A-836b, Յղեծծս ԵճրեցսԵրևո, XI-XII ss., 1f., 28,3X17,6; palimpsesti, nusxuri
3	A-836e, Hymns of Christ, XI-XII cc., 1f., 26,4X17,1; Nuskhuri
4	A-923, Triodion, XII-XIII cc., 2f., 25,7X21,3; Nuskhuri
5	A-929b, Chants, XV c., 1f., 15,5X11; Nuskhuri
6	A-1090g, Chant, XIII c., 4f., 22,7x17,2; Nuskhuri
7	A-1287g, Chants; XIV c., 1f., 25,5x15,3; Nuskhuri
8	A-1423a, Chants, XI-XII cc., 2f., 15x13; Nuskhuri

N	H
1	H-1357, Triodion, XIV-XV cc., 2f., 28X21; Nuskhuri
2	H-1558g, Hymns, XV-XVI cc., 1f., 13X10,5; Nuskhuri
3	H-1694s, Hymns, XII-XIII cc., 4f., 22,5x17,8; Nuskhuri
4	H-1837, Hymns, XI c., 2f., 18X14,2; Nuskhuri
5	H-1855s, Hymns, XI c., 2f., 17X21,5; Nuskhuri

6	H-1857, Hymns, XIV-XV cc., 4f., 12,5x10,5; Nuskhuri
7	H-1885Ϟ, Hymns, XI c., 1f., 19X15,7; Nuskhuri
8	H-1885ϟ, Hymns, XI c., 1f., 18,2X16,2; Nuskhuri
9	H-1889, Hymns, X-XI cc., 3f., 27,5X21,5; Nuskhuri
10	H-1891δ, Hymns, XI c., 2f., 20,5X16,7; Nuskhuri
11	H-1891ð, Hymns, XI c., 2f., 23,3X16; Nuskhuri
11	H-1900ð, Hymns, XIII-XIV cc., 4f., 14X10; Nuskhuri
12	H-1900ϑ, Hymns, XIV-XV cc., 2f., 12,3X10,5; Nuskhuri
13	H-1900Ϙ, Hymns, XIV-XV cc., 1f., 13X12; Nuskhuri
14	H-2701, Praise of the Mother of God , XI c., 2f., 22X16; Nuskhuri
15	H-2703, Hymns, XIV c., ½ f., 16,6X15,5; Nuskhuri
16	H-3180, Hymns, XV-XVI cc., 1f., 17,1X16; Nuskhuri
17	H-3188, Hymns, XV-XVI cc., 2f., 15,3X12,2; Nuskhuri
18	H H-3261, Hymns, XV-XVI cc., 2f., 26X19,7; Nuskhuri

N	S
1	S-3485ϑ, Hymns, XV-XVI cc., 2f., 15X11; Nuskhuri
2	S-3479ϑ, The Life of the Mother of God, XI c., 4f., 21X16; Nuskhuri
3	S-5224, Triodion, XV c., 2f., 26,5X18,5; Nuskhuri

N	Q
1	Q-182ϑ, Hymns, XI c., 2f., 16,7X22,3; Nuskhuri
2	Q-186δ, Hymns, XV c., 2f., 13,3X10,2; Nuskhuri
3	Q-221, Hymns, XIV c., 1f., 20,7X14,8; Nuskhuri
4	Q-222, Hymns, XIV-XV cc., 4f., 16,3X12; Nuskhuri
5	Q-223, Hymns, XV-XVI cc., 2f., 12,5X13; Nuskhuri

N	Fr
1	Fr-43, Hymns, XII-XIII cc., 1f., 22x16; Nuskhuri
2	Fr-56, Hymns, XI c., 2f., 19,5x16; Nuskhuri
3	Fr-83, Hymns, XV-XVI cc., 4f., 11x8,6; Nuskhuri
4	Fr-153, Hymns with the testament of Giorgi the Athonite, XI c., 2f., 24,9x17; Nuskhuri
5	Fr-195, Hymns from Liturgical Books, 1f., 10,2x20,2; Nuskhuri
6	Fr-223, Hymns, 1f., 22,1x17,5; Nuskhuri
7	Fr-223δ, Hymns, 1f., 15x3; Nuskhuri
8	Fr-223ð, Hymns, 1f., 4x15; Nuskhuri
9	Fr-223ϑ, Hymns, 1f., 12,5x7,5; Nuskhuri
10	Fr-285, Fragments of Octoechos, XV c., 1f., 19,5x15,5; Nuskhuri

N	Svan
1	Svan-6, Hymns, XV c., 2f., 15,2x13; Nuskhuri
2	Svan-13, Collection of hymns, Ibakon-ikosni, XIV-XV cc., 4f., 145x125; Nuskhuri

N	Svaneti
1	481 (კ-3), Hymns, XVI c., 2 f., 14X12,5; Nuskhuri გამორჩენილია
2	487 (კ-5), Hymns, XIV-XV cc., 2 f., 22X17,5; Nuskhuri გამორჩენილია
3	727 (კ-20), Prayers, XVI c., 4f., 12,5X9,5; Nuskhuri

Liturgical

N	A
1	A-257a, Prophetologion, XI c., 2f., 24,5×17,5; Nuskhuri
2	A-257g, Synaxarion, XII-XIII cc., 3f., Nuskhuri
3	A-257d, Lectionary, X c., 2f., 31×23; Asomtavruli
4	A-492s, Horologion, X c., 2 f., 24,3x18,2; Nuskhuri
5	A-492g, Synaxarion, XVI c., 2f., 22×14,2; Nuskhuri
6	A-492z, Teachings, XI c., 2f., 23×17,5; Nuskhuri
7	A-493g, Festal Menaion, XII-XIII cc., 4f., 25,6×19,5; Nuskhuri
8	A-493d, Menologion, XII c., 1f., 23×17,8; Nuskhuri
9	A-754, Liturgical text, XIII c., 5f.,
10	A-836a, Parakliton, XI-XII cc., 1f., 25,6X17; Nuskhuri
11	A-836d, Triodion, XI-XII cc., 1f., 25,3X19; Nuskhuri
12	A-929s, Calendar, XV-XVI cc., 2f., 17X12,3; Nuskhuri
13	A-1248, Catholic Epistels, XI c., 3 f., 20×12,8; Nuskhuri
14	A-1529a, Triodion, XV c., 4 f., 19x15; Nuskhuri
15	A-1608, Parakliton, XI c., 2f., 23,8x14,8; Nuskhuri
16	A-1769, Teachings, X c., 2 f., 16,2x13; Nuskhuri

N	H
1	H-41, Lectionary, XII-XIII cc., 4 f., 26×21,6; Nuskhuri
2	H-536, Kontakion, 1, XIV-XV cc., 2 f., 11,8x9,2; Nuskhuri
3	H-536s, Kontakion, XIV-XV cc., 2 f., 11,7x9; Nuskhuri
4	H-536b, Prayer, XIV-XV cc., 2 f., 12,3x9,3; Nuskhuri
5	H-1410, Prayer, XIV-XV cc., 1 f., 16,2X12; Nuskhuri
6	H-1411, Kontakion, XIV-XV cc., 1 f, Scroll, 58X17; Nuskhuri
7	H-1699b, Kontakion, XV-XVI cc., 1f., 7X14; Nuskhuri
8	H-1723s, Kontakion, XVI-XVII cc., 1 f., 9,8x7,8; Nuskhuri
9	H-1723b, Kontakion, XVI-XVII cc., 1 f., 14,3x10; Nuskhuri
10	H-1725a, Readings of Gospel and Apostles, XV c., 2f., 12X8,8; Nuskhuri

11	H-1725ბ, Prayers, XVII c., 2f., 14X10,3; Nuskhuri
12	H-1725გ, Euchologion, XVI-XVII cc., 2f., 12,7X9,5; Nuskhuri
13	H-1801ს, Prayers, XIV-XV სს., 4 ფ., 13,5x10; Nuskhuri
14	H-1807, Euchologion, XV-XVI cc., 2f., 20,5X16,5; Nuskhuri
15	H-1811, Euchologion, XIII-XIV cc., 4f., 13x9,8; Nuskhuri
16	H-1814გ, Kontakion, XV-XVI cc., 4f., 15X10; Nuskhuri
17	H-1814დ, Euchologion, XVI c., 2f., 14X11; Nuskhuri
18	H-1815ბ, Euchologion, XV-XVI cc., 1f., 15,5X11; Nuskhuri
19	H-1816გ, Euchologion, XV-XVI cc., 2f., 15X12; Nuskhuri
20	H-1820ბ, Euchologion, XV-XVicc., 4f., 13X9,5; Nuskhuri
21	H-1821ბ, Euchologion, XIV-XV cc., 4f., 13,5X11; Nuskhuri
22	H-1824, Euchologion, XIV-XV cc., 5f., 14X11,5; Nuskhuri
23	H-1829, Triodion, XII-XIII cc., 4f., 10,3X13,5; Nuskhuri
24	H-1833, Sermons, XII-XIII cc., 4f., 12,5X15; Nuskhuri
25	H-1835ს, Hymns, XII-XIII cc., 4f., 19,8x25,4; Nuskhuri
26	H-1850, Sermons, Palimpsest, XIII-XIV cc., 2f., 20,5X16; Nuskhuri
27	H-1851ბ, Hymns, XII-XIII cc., 1f., 21X19,5; Nuskhuri
28	H-1853ს, Hymns, Palimpsest XIII-XIV cc., 2f., 15X14; Nuskhuri
29	H-1853გ, Sermons, XIII-XIV cc., 2f., 16x14; Nuskhuri
30	H-1862, Prayer, Palimpsest, XVIII c., 4(5) f., 8,5X8; Nuskhuri
31	H-1863, Sermons, XI c., 2f., 14X12,3; Nuskhuri
32	H-1864ბ, Prayer, XV-XVI cc., 1f., 13,5X9; Nuskhuri
33	H-1867გ, Prayers, XIV-XV cc., 1f., 14,7X11,5; Nuskhuri
34	H-1868, Prayers, Palimpsest, XV-XVI cc., 4f., 15,5X11; Nuskhuri
35	H-1888, Sermons, X c., 2f., 24X19,5; Asomtavruli
36	H H-1893ს, Sermons, Palimpsest, XIII-XIV cc., 3f., 18X13,7; Nuskhuri
37	H-1893გ, Sermons, X-XI cc., 2f., 18X14; Nuskhuri
38	H-1893დ, A word for the heart, XII-XIII cc., 1f., 24X14; Nuskhuri
39	H-1897ბ, Ecclesiastical calendar, XIV-XV cc., 4f., 13X9,5; Nuskhuri
40	H-1899, Sermons, XIII-XIV cc., 4f., 15,5X13,4; Nuskhuri
41	H-1900ს, Euchologion, XIV-XV cc., 4f., 11,9X9; Nuskhuri
42	H-1900დ, Prayers, XV-XVI cc., 1f., 10,7X11,2; Nuskhuri
43	H-1900ე, Kontakion, XIV-XV cc., 2f., 9x10,7; Nuskhuri
44	H-1900ვ, Sermons, X c., 1f., 14X10; Nuskhuri
45	H-2085გ, Prayers, XV c., 2f., 7X10,5; Nuskhuri
46	H-2093გ, Euchologion, Palimpsest, XV-XVI cc., 1f., 17X16; Nuskhuri
47	H-2433, Liturgy, X-XI cc., 1f., 28X21; Nuskhuri
48	H-3168, Prayer, XVI-XVII cc., 1f., 10,8X7,5; Nuskhuri
49	H H-3169, Euchologion, XVI-XVII cc., 1f., 11X8,7; Nuskhuri

50	H-3171, Euchologion, XVI c., 1f., 10X12,5; Nuskhuri
51	H-3173, Sermons, XIV-XV cc., 1f., 12,2X10,5; Nuskhuri
52	H-3174, Euchologion, XVI c., 1f., 13,2X10; Nuskhuri
53	H-3177, Euchologion, XIV-XV cc., 1f., 12,3X11,7; Nuskhuri
54	H-3179, Prayer, XIII-XIV c., 1f., 14,5X16,7; Nuskhuri
55	H-3182, Euchologion, XIV-XV cc., 2f., 11,5X8,1; Nuskhuri
56	H-3185, Euchologion, XIV-XV cc., 4f., 12,8X9,7; Nuskhuri
57	H-3190, Sermons, XV-XVI cc., 2f., 17,4X14,5; Nuskhuri
58	H-3230, Festal Menaion, XIII c., 1f., 26X17; Nuskhuri
59	H-3231, Liturgy, XIV-XV cc., 1f., 34X20,7; Nuskhuri
60	H-3232, Festal Menaion, XV c., 1f., 26X19,7; Nuskhuri
61	H-3247, Speech of the Months, XVI-XVII cc., 2f., 16,8X12,3 Nuskhuri

N	S
1	S-3280b, Menologion, XIV-XV c., 3f., 20X13,5; Nuskhuri
2	S-3477ბ, Synaxarion, XV c., 2f., 23X16; Nuskhuri
3	S-3480ბ, Triodion, XII c., 2f., 22,5X18; Nuskhuri
4	S-3485ბ, Euchologion, XV c., 2f., 13,9X12,8; Nuskhuri
5	S-3485გ, The rule of liturgy, XVI-XVII cc., 2f, Scroll, 30,3X17; Nuskhuri
6	S-3947, Euchologion, XVI-XVII cc., 2f., 12X9; Nuskhuri
7	S-5231, Festal Menaion, XI c., 2f., 26X20,5; Nuskhuri

N	Q
1	Q-186დ, Euchologion, XV-XVI cc., 2f., 11,3X9,4; Nuskhuri
2	Q-189იგ, Kontakion, XV c., 2f., 9,7X14,5; Nuskhuri
3	Q-215, Menologion, XI c., 4f., 19,6X14,8; Nuskhuri
4	Q-275, Synaxarion, XI c., 1f., 23X16,5; Nuskhuri
5	Q-487გ, Sermons, XVI-XVII cc., 4f., 11,5X8,4; Nuskhuri
6	Q-637ს, Synaxarion, XIV-XV cc., 1f., 27,8X21,5; Nuskhuri
7	Q-1126ს, Menologion, XIII c., 2f., 22,2X16,6; Nuskhuri
8	Q-1126ბ, Triodion, XIII-XIV cc., 1f., 23X17,7; Nuskhuri
9	Q-1126გ, Collection of Liturgical Texts, XII c., 1f., 30X17,5; Nuskhuri
10	Q-1126დ, Collection of Liturgical Texts, X-XI cc., 1f., 11,5X8,5; Nuskhuri
11	Q-1153, Iadgari, X c., 1f., 33,5X23,5; Nuskhuri

N	Svaneti
1	15 (კ-7), Prayers, XVI-XVII cc., 2 f., 17,5X13,5; Nuskhuri გამორჩენილია
2	497 (კ-35), Prayers, XVI c., 2 f., 12,5x9,5; Nuskhuri გამორჩენილია
3	722 (ბ) (კ-32), Prayers, XV-XVI cc., 2f., 12,5X8,5; Nuskhuri

4	730 (s) (j-1), Euchologion, X-XI cc., 5f., 12,9X9,8; Nuskhuri
5	3383 (j-39), Liturgical Texts, XIV c., 4f., 13X11,5; Nuskhuri
6	3386 (j-68), Parakletike, XI-XII cc., 4f., 18,5X12,5; Nuskhuri

N	Fr
1	Fr-55, Festal Menaion, 1f., 19,7x13,7; Nuskhuri
2	Fr-121, Prayers, XVI c., 2f., 13,6x9; Nuskhuri
3	Fr-122, Triodion, XII-XIII c., 1f., 12,4x20,2; Nuskhuri
4	Fr-148, Triodion, XIII c., 1f., 28,7X20,3; Nuskhuri
5	Fr-148s, Triodion, XII-XIII cc., 1f., 16,5X14,5; Nuskhuri
6	Fr-148ð, Prayer, XIII c., 1f., 7,5X7; Nuskhuri
7	Fr-154, Triodion, XI c., 4f., 25x16; Nuskhuri
8	Fr-156, Prayers, 2f., 11x9,4; Nuskhuri
9	Fr-157, Triodion, 4f., 20,7X16,5; Nuskhuri
10	Fr-185, Triodion, XIII-XIV cc., 1f., 24,9X17,7; Nuskhuri
11	Fr-202, Festal Menaion, XII-XIII cc., 3f., 26x20; Nuskhuri
12	Fr-218, Prayers, XVI c., 1f., 10,5X8,5; Nuskhuri
13	Fr-229, Prayers, X c., 1f., 18X13; Nuskhuri

N	Svan
1	Svan-4, Readings of the Gospel, XV-XVII cc., 1f., 17,5x13; Nuskhuri
2	Svan-14, Horologion, XVI c., 2f., 14,5x13; Nuskhuri
3	Svan-19, Prayers, XIV-XV cc., 2 f., 13,8x11,4; Nuskhuri
4	Svan-19s, Prayers, XIV-XV cc., 2 f., 14,4x12; Nuskhuri
5	Svan-19ð, Prayers, XIV-XV cc., 1 f., 14,5x11,6; Nuskhuri
6	Svan-19g, Prayers, XIV-XV cc., 1 f., 14x11,9; Nuskhuri
7	Svan-19g, Prayers, XIV-XV cc., 3 f., 14,3x11,8; Nuskhuri
8	Svan-21, Prayers, XIV c., 2f., 12x9; Nuskhuri

Apocrypha

N	S
1	H-3189, The Life of the Mother of God, Palimpsest, XVI c., 2f., 14X12; Nuskhuri
2	Q-987, The Martyrdom of St. Thomas the Apostle, XIII c., 2f., 34,4X24,5; Nuskhuri
3	S-5221, Apocrypha of Theotokos, X c., 1/2½ f., 19,5X32; Asomtavruli
4	Svan-12 The Journey of the Mother of God, XIII-XIV cc., 2f., 14,3x12; Nuskhuri

Dogmatics

N	Q
1	Q-209, Dogmatical collection, X c., 2f., 34,5X27,5; Asomtavruli
2	Q-217, Dogmatic-polemical works, XI c.; 2f., 17,8X13,9; Nuskhuri

Hagiography

N	Q
1	H-3187, The Life of Pope Atanase, Palimpsest, XVI c., 2f., 14,5X12; Nuskhuri
2	Q-189ð, The Martyrdom of St. Barbara, XV-XVI cc., 1f., 10,3X11,5; Nuskhuri
3	Fr-91ḡ, Reading of Polychapter, X-XI cc., 1f., 39x31,6; Nuskhuri
4	Fr-91ḡ, Hagiographic writings, X c., 1f., 21x12,8 Nuskhuri
5	Fr-151, Life of Cosma and Damian, XI c., 2f., 18,4x13,8; Nuskhuri

N	Graz
1	B I 2058, Polychapter, X-XI cc., 1f., 33,8X27,3; Asomtavruli

Ascetic

N	Q
1	Q-182ð, Questions and Responses, XI c., 1f., 9,5X15; Nuskhuri
2	Q-486ḡ, Collection of sermons, XI c., 2f., 36,4X27,5; Nuskhuri

N	H
1	H-3170, Preaching, Palimpsest, XVI-XVII cc., 1f., 11X10; Nuskhuri

N	Graz
1	C III 2058, Teachings of the Apostolic Fathers (Paterikes), X c., 1f., 33X24,5; Asomtavruli

Homiletics

N	Fr
1	Fr-119, Text of Homiletic Content, XIV c., 1f., 15,6x13; Nuskhuri

Canonical

N	
1	Fr-150, The Great Nomocanon, XI-XII cc. 1f., 8,5x13,5; Asomtavruli

Collection

N	Fr
1	Fr-91ð, Text of theological content (religious) content, XIV c., 3f., 14,8x 6,8; Nuskhuri
2	Fr-91ḡ, Hagiographical-Homiletical Collection, X c., 4f., 21x12,8; Nuskhuri

N	H
1	H-146, Fragment, XI-XII cc., 1f., 20,8x12,2; Nuskhuri
2	H-1893 _g , Fragment, XI c., 2f., 14,5X10,7; Nuskhuri
3	H-2065, Fragments (from the Gospel) X c., 4f., 25X25; Asomtavruli, Nuskhuri
4	H-2431, Liturgy, XIII-XIV cc., 1f., 55X17,5; Nuskhuri
5	H-3172, Quimat days, XVI-XVII cc., 1f., 12X8,5; Nuskhuri
6	H-3176, Prayer, XV-XVI cc., 1f., 13,5X11,7; Nuskhuri

N	Q
	Q-210, Damaged Fragment, X c., 1f., 13,8X23; Asomtavruli
	Q Q-219, Damaged Fragment, XIII-XIV cc., 1f., 20,8X15,2; Nuskhuri

N	Svaneti
1	3383 (j-41), Text of the Ecclesiastical content, XII-XIII cc., 2f., 11,2x9,5; Nuskhuri
2	3407 j-136, Text of theological content, 2f., 9,5X7; Nuskhuri

Texts of of secular content

N	
1	H-1866 _b , Synodikon, XIV-XV cc., 2f., 14x12; Nuskhuri
2	H-2093 _s , Synodikon, XV-XVI cc., 1f; 13,6X18,5; Nuskhuri
3	H-2093 _b , Synodikon,, XV-XVI cc., 1f; 20X22; Nuskhuri
4	H-2093 _g , Synodikon,, Palimpsest, XVI c., 4f; 30X28; Nuskhuri
5	H-2093 _g , Synodikon, XVI c., 1f., 22,5X12,5; Nuskhuri
6	H-2093 _g , Synodikon, XVI c., 1f; 17X16; Nuskhuri
7	H-2093 _b , Synodikon,, XVI c., 1f., 9,2X5; Nuskhuri
8	Fr-228, Fragment of the document, XIII-XIV cc, 1f., 20,5x3,9; Nuskhuri
9	723 (j-16), Kalanda, XVI c., 4f., 12x10,5; Nuskhuri

N	Miniature
1	H-2065, Miniatiure, X c., 4f., Asomtavruli; 25x25; Nuskhuri
2	H-2805, Miniature, XIII c., 1f., 21X16; Nuskhuri
3	Miniature preserved at Nesguni church, XII-XIII cc., 1f., 24,1X17,8; Nuskhuri

ISSUES OF TEXROLOGY AND INK

The history of Georgian manuscripts, covering the 9th-19th centuries, is as difficult and complex as the history of our country. This is confirmed by the manuscripts that have reached us, many of which did not reach us in their complete form - only fragments of some manuscripts have survived.

The earliest dated manuscript is known to be a Sinai Polycephalon of 864. But Georgian writing, the history of Georgian manuscripts did not begin with this. As K. Kekelidze points out, the first information about the existence of Georgian literary monuments belongs to the 5th century.

But just as we have not survived the manuscripts of this period, the fragments that were left behind from the original manuscripts for various reasons are also lost.

The period of probable creation of our researched fragmentary manuscripts is very wide, and the time of this process, namely, the removal of fragments from the original manuscripts (i.e., damage of the manuscript), should be assumed from the 10th century to the 18th century.

The dating of the fragments is also conditional: the amount and content of the text is taken into account. But from this point of view, calligraphy and linguistic data are more important, because due to the duration of the study period, the texts presented on the fragments differ in calligraphy and linguistic characteristics, which to a certain extent allows the dating of these fragments.

It is difficult to say which was the last Georgian manuscript when there was already a printing practice. However, at the same time, manuscripts were created, which had almost no practical purpose.

It is obvious that as the history of the country changed, its culture, which had periods of rise and fall, the same picture can be seen in Georgian manuscripts. They depict different periods of Georgian history. If we study Georgian manuscripts well and examine them from the point of view of the use of calligraphy, spelling, language norms, we will clearly see the periods of prosperity, rise and then gradual decline.

Exactly the same can be said about the fragmentary manuscripts, which over time fell behind the original manuscripts. During this long period, a large number of fragmentary manuscripts were accumulated, the exact number cannot be determined, because they are kept in different repositories, not only in Georgia...

Fragments of manuscripts have a special, independent value as individual samples of cultural heritage, important elements for presenting a more or less complete picture of the manuscript codex, in general, for determining the level of literacy, religion, manuscript book culture of the Middle Ages. In many cases, only a fragment survives and is the only evidence of the existence of a complete manuscript; It contains ancient information about the native culture, the content of the book, its history.

In modern scientific literature, a manuscript fragment is defined as follows: a fragment is one or more folios (of parchment or paper) of any manuscript, smaller or larger, the origin of which is, for the most part, uncertain; The degree of its fragmentation depends on the reasons and technique of dividing the object (codex, scroll, etc.) (accidental or intentional damage, the result of book binding, etc.), as well as the conditions of the place of storage and protection.

Christian culture has preserved a large number of manuscript fragments, heterogeneous material containing samples of sacred writing, biblical, liturgical, homiletic, hagiographical texts, exegetical commentaries, records of legal content, elements of book decoration and painting. Their study and interpretation in the broad context of cultures acquires special importance and is directly related to the research of a separate field of writing, the codicological study of manuscript material, the issues of paleography, textology, art history, linguistic and cultural connections, research issues of general cultural area trends.

One peculiarity should be noted here, the difference between the sectoral affiliation of the fragments and the stages of material production. Among medieval Christian cultures we find striking similarities in the nature of the manuscript as an object and its treatment. This is partly explained by the unifying effect of the book culture of Christendom, as well as cultural contacts between people of similar (ie often clerical) professions. At the same time, the situation is different with regard to the specifics of the field itself - for example, liturgical texts are more conservative compared to theology. Thus, production and application areas should be considered and analyzed separately.

Fixing fragments, their detailed study and virtual reconstruction is possible by digitizing them. The use of digital technology and practices in digital humanities has created a wide opportunity for new approaches to fragmented material and obtaining objectively verified results.

About two decades ago, fragments received less attention in manuscript studies than did codices. In recent years, since the beginning of the 2000s, the situation has changed, projects related to this issue have started to be implemented, online platforms have been created, which, of course, will contribute to the modern understanding of the essence of the fragment and will largely delay or, at best, stop the process of their disappearance.

The proof of the above is the project Fragmentarium, which was founded in Freiburg. It combines modern software capabilities, powerful databases, which creates a means of cataloging individual fragments, on the basis of which it is possible to reconstruct the source manuscripts in a common network workspace. This is a highly dynamic, large-scale, prospective international project that brings together scientists of various profiles and collections from antiquities around the world.

The modern approach to the issue and the directions listed above were combined in a new discipline, fragmentology, which goes beyond the scope of codicology and

includes the full range of philological and historical sciences, creates an opportunity for wider collaboration and documentary study of a particular branch of medieval culture.

We quote William Duba and Christoph Fluerer's statement about modern fragmentology as an interdisciplinary field: The transdisciplinary nature of fragmentology requires the collaboration of specialists trained in different fields, not only in paleography, codicology and diplomacy, but also in the history of the printed book, libraries, art and intellectual thought, musicology, digital humanities - overall, in most fields that deal with the essence of the manuscript page, its content and composition.

As part of a project funded by the Rustaveli National Science Foundation, the research and cataloging of Georgian fragments as textual records and physical objects was based on the established principles by which Georgian codicologists have been describing manuscripts and fragments for decades. The principles of description were filled in accordance with the modern requirements of fragmentology, in particular, along with the text and its field affiliation, special attention was paid to the research of parchment and ink used in the fragments as writing materials, a detailed analysis of the degree of damage and the determination of preventive measures for their protection and storage.

The starting principle of fragment cataloging implies the following: each fragment is perceived as a unit with a dual identity, a dual nature: The fragments are described as separate, independent entities, and at the same time as part of a "lost manuscript" that can be filled in with other discovered fragments to form an imaginary, virtual codex.

A fragment cannot exhaust the information about the complete codex, it can only supplement the existing data with small details, minimal data; It should be taken into account that the fragment is often smaller on the page, surviving with an insignificant view.

In modern fragmentology, the following criteria for evaluating a fragment are distinguished: the extent to which the fragment represents a complete unit (codex); degree of protection/maintenance; fragment as manuscript evidence; determining the type of text and book, which implies not only the identification of the text, its affiliation to a specific field of writing, codicological, paleographical study, but also familiarization with the genesis of the archival context (collections) and obtaining as much information as possible about the fragmentation of the unit and the process of its preservation.

The description of the fragment, at the first stage, is based on its visual appearance, but then it goes through other stages of research - handwriting and text identification, paleographic features, personnel, etc.

The description/cataloging of the fragments of Georgian manuscripts on parchment was carried out according to the scheme created in accordance with the requirements of fragmentology. It consists of the following parameters:

Archeographic description, composition, painting, textological notes, material characterization, detailed description of parchment and ink damage, recommendations - determination of storage/placement conditions. Each unit will be accompanied by the text of the fragment, as far as it is possible to read it, and a bibliography.

According to the mentioned scheme, a database model was created, which, in addition to the fields corresponding to the listed parameters, contains PDF files with a full description of the fragment, digital photos.

It is especially important to determine the informational value of the fragment, which is related to the author/translator/compiler, the issues revealed during the text research - authenticity, redaction, painting - miniatures, initials - stylistic features, determining the date, etc.

The main issue of the research of the fragment is related to determining the relevance of the text, its belonging to a specific field. There are different levels of identification - the text or parts of the text (as detailed as possible) and the specific content that represents the type of manuscript, the socio-cultural context.

During the research, special attention was paid to the texts of the fragments. The number of some texts was revealed, the redaction was clarified, the details according to the texts and colophons were clarified.

One of the fragments from the National Center of Manuscripts Fragment Collection, Fr-151, is the text of the "Life of Cosmas and Damian". The fragment has 2 folios, the second folio is incompletely preserved, it is badly damaged; It is dated to the 11th century. It was not known which edition the preserved text fragment belonged to. In research, we found out that it directly follows the Sinic manuscript - Sin.Geo. 62, the text preserved in the hagiographic collection. Gerard Garrit dates the mentioned manuscript to the period after 983; Copied by Iovane (according to Garrit, Iovane Zosime). The text of "The Life of Cosmas and Damian" from the Sinai manuscript was published by Ivane Imnaishvili..

The artistic appearance of the Georgian manuscript fragments made on parchment is determined by the non-verbal information related to calligraphy, text division, initials and miniatures.

As is known, the copyist had a special role in shaping the artistic architecture of the manuscript. <<<<

In fragments, written both in Asomathuruli and in Nuskhuri, initials (mostly in Asomathuruli) were written at the beginning of the paragraph, often to separate verses and other reference points and create a kind of landmark for the reader. Sometimes they were distinguished from the main text only by their increased size, and sometimes by their color - such initials were mostly written with cinnabar ink.

In modern fragmentology, manuscript fragments containing painted initials and miniatures are called "cuttings". They were often cut from the main manuscript to save decoration and miniatures. It was a whole folio or part of the folio. The three-volume McCarthy Collection by Peter Kidd is considered one of the best catalogs of illuminated manuscript fragments up to date.

As for what kind of writing fragments have survived, a direct answer can be given. It is mainly theological literature that was used in practical worship.

The religious service consists of three main elements: readings from the Gospel, prayers and hymns. Manuscripts containing this material were mostly damaged due to the frequency of their use, and this was also the reason for the formation of fragments.

This circumstance also determined the fact that hagiographic material is rarely found in fragmentary manuscripts, especially in the fragments of the last period.

As it is known, until the end of the 10th century, Georgian literary monuments were written in Asomtavruli; from the 11th century, Nuskhuri dominates; A large part of the material under discussion is written in Nuskhuri alphabet.

Fragments are of different sizes. Fragments of 2 or more different manuscripts are sometimes included under one number. In the process of work, we separated these fragments and assigned their own numbers.

In the fragmentary manuscripts, especially the texts of the early period, despite their voluminous scarcity, interesting and significant facts from the point of view of the history of literature are confirmed.

The 10th century fragment A1769 is noteworthy, the text of which is supposed to be part of Ephrem the Syrian's "Sermons of the Fathers". K. Kekelidze has mentioned that Ephtvime the Athonite translated Ephrem the Syrian's "Sermons", five of them, one of which is "To John, the Monk and Superior", which was translated by Ephtvime the Athonite. In the text presented in the named fragment, Ephtvime's will (1r-v) is preserved, which could be considered autograph if not for one circumstance: Ephtvime's will, which is written in cinnabar ink, is not at the end, but is included in the main part of the text. Here is the will: „ლოცვა-ყავთ, წმიდანო ღმრთისანო, გლახაკისა ეფთვმისთცს, რომელმან წმიდაო ესე წიგნი ვთარგმნე“.

Fr 151, which contains a fragment of the hagiographic works, "Life of Cosmas and Damian", is from the 11th century. In the Georgian manuscripts, various parts of these works, both of the keimena and metaphorical editions, are presented in many manuscripts. The fragment of the named manuscript tells the story of the man and the snake; We are talking about the miracle that is connected with the names of Cosmas and Damian. This variant corresponds to the text preserved in the Sin62 manuscript, which is keimena version and dates from the period after 983.

Fr153 of the 11th century is very interesting, in which the text of the hymns ("Triodion") is preserved. At the end of the text, a rather extensive will is attached in the name of John: "სხუანი გალობანი ამისვე დღისანი თავედნი წმიდისა იოანე დამასკელის იამბიკონი ამას გუარსა ზედა არიან თცნიერ, რომელ მათ ყოველსა დასდებულსა ხუთითავე ზის. ხოლო მათ უმრავლესნი სხედან და ამას უფროსი ძირი უნა. და ვინაოთგან ამათი თარგმნაო ულონოო არს ყოვლადვე შეუძლებელი, ამისთცს მე, გლახაკმან იოანე, ქართულად აღწერენ ესე გალობანი დიდითა შრომითა. ლოცვა-ყავთ ღმრთისათცს, რაოთა უფალმან შემინყალოს თქუენითა წმიდითა ლოცვითა. ამინ.“

Who is John? In his will, John writes that he described “Hymns” in Georgian. Here the word “describe” is noteworthy. Ts. Kakhabrishvili has expressed an important opinion about the meaning of this word and thoroughly confirmed it with the material taken from old texts.. In old Georgian, the word “describe” means to create, and “to write” means to copy. i.e. the descriptor is the author.

If we consider this idea, John the writer of the will is the author of the hymns. Isn't this Iovane Minchkhvi, who is one of those authors who, as K. Kekelidze says: “helped the flourishing of Georgian hymnography in the 10th century“. Iovane wrote “Tavedni” or Acrostic hymns. This type of hymns are mentioned in the will.

As we said above, the fragment, according to the description, dates back to the 11th century, but, in our opinion, it should be later, because there are many spelling and other errors in the text, which should not be typical for the texts of this period. Words in which the letters are omitted are written without vowels: ნესით(=ნებსით), სლისაგან(=სულისაგან), დაძუებულსა(=დაძუელეებულსა), შ ე მ ო ს ა, when according to the context it should be შ ე ი მ ო ს ა.

ო----G : ბგნება, ვარსკგლავი, უწყებგლნი. We have the fact of O excess: O in the end of predicate - „ევას წყევას დაჰსნასო“. In the word ა ლ გ ზ ნ ე ბ უ ლ ი (excited) (In what form this lexeme is found in this text) the letter “ნ” (“N”) appeared later. All this suggests that the fragment should be later than the 11th century.

The fragment A371 of the 11th century is interesting, in which a part of the text of the translations of the Gospel of John by John Chrysostom is preserved. Q is used everywhere to produce the superlative, which is not uncommon in older texts: უფ-იცხლQსად. But Q is not found in the უQ (uQ) complex, which was expected in this case. In the same fragment, an interesting form of word formation is confirmed: უშემანუხებელQსად.

The fact that in the fragment of the 10th century A257/დ (“Lectionary”) in the word “გულისხმისყოფა” (compassion) is confirmed by „kh“ and not „P“, i.e. „Khuma“, not „Pma“, which is interesting from a linguistic point of view. In the 11th century fragment H 1229 (“Menaion”) we find an interesting form of the verb: „ზაკუვისა ისარნი დაგასრინა“.

Important information is contained in the fragmentary manuscript H1854 (“Chants”) of the 12th century. On the right edge of 1r next to the chant is written abbreviated name of the alleged author: TfneO, on the left edge of 5v - ...fane, on the right edge of 7r - Tfne. This is the famous author of hymns, Theophanes the Confessor. The text of the hymn presented here did not coincide with any other text known as Theophanes.

We noted that the main part of the texts presented in the fragmentary manuscripts of this period (X-XI centuries.) is linguistically and meaningfully correct. But there are exceptions, for example, such is the fragment H1888 of the 10th century, in which the texts of the New Testament are preserved. There are quite a few spelling and grammatical errors in these texts: მაქქუს, მათΓს, მოვიდ, განვიდა შემ-თხუვათ. In the text of the fragmentary manuscript H1887 of the 10th century,

which also represents the readings of the New Testament, the following linguistic features can be observed: instead of u, there is G: თ[⊕]მცა (=however), გამო[⊕]ცხადე (=declare).

⊕ is systematically found after the vowel E: ძე[⊕], მძიმე[⊕], სიბრძნე[⊕], ჰეროდე[⊕]სნი.

G is represented by two letters: ტუირთი, მშუიდი, გეტყუი.

The vowels u and o are used interchangeably: instead of u there is o and vice versa, although this fact does not have a systematic appearance.: [⊕]ოვილი(=[⊕]უვილი), ოფალი (=God). There are many spelling mistakes in the text, such as: შეემხია(=[⊕]შემხია). It is possible that this fragment is of later period.

H1229 (XIc. Menaion) is characterized with few spelling errors: სუალთა(=Souls). In some words, the v spirant is lost: ახონი, ითხოენ. Sometimes words are abbreviated incorrectly. The participle-producing prefix M is missing: განმზადებული. There are cases of sound substitution: სურმილისაგან(=with desire), უბულთა(=orphans'). There are ascending and descending diphthongs: ოვანე, მი[⊕]ლე, მო[⊕]სთულებს. All this suggests that this fragment is also of the later period.

Fragment Q 214, which belongs to the 11th century and contains a selected text of the Gospel of Mark, is written in a very different, characteristic to Nuskhuri, apparently by a non-professional hand. The language norms are violated in the text, there is a fact of substitution of o and u: მეყსეოლად (=instantly), მონ(=მუნ). O instead of i: დათესოლნი. There is no ⊕ in the u[⊕] complex, but: აღდგის ღამ[⊕]. Person point of view is used incorrectly: დაჰბრკოლდინ.

H1889 (10th-11th centuries), which is a fragment of a collection of hymns, does not use Q at all, instead we have EO everywhere: ძე[⊕], მტკიცე[⊕]. Neither G is found where it is needed: კაცთათუის, ვიტყუით. ვ----უ : იყაუ, [⊕]მაჰყაუ.

The texts presented in the fragmentary manuscripts of the later period, the 13th century, do not differ significantly from the texts of the previous period.

The text of Q637/ბ, Four Gospels, fragments from the Gospel of Mathew and Luke, is completely correct. There are no mistakes in the text of the fragment of this period - H419 (Annual - „სანგელინდო“). But this is not always the case; For example, fragment H1835/ბ, which represents hymns, is characterized by significant orthographic mistakes, missing letters in words („სამნათობი“). This text is characterized by u--G : სიკ[⊕]დილი (death). Mistakes are also found in the fragmentary manuscript Q1126/ა (“Menaion”).

13th-14th centuries, which are mainly liturgical texts (hagiographical material, which was in small quantity in previous periods, is no longer found), already differs in terms of the observance of linguistic norms. There are many mistakes, both textual and linguistic, there are almost no correct texts without mistakes, the mistakes are systematic. It is characterized by dominance of O, A, E, the words are wrongly abbreviated. E.g.: the fragmentary manuscript of the 12th-14th centuries H1811 (“Euchologion”) is characterized by O-predominance: O is found at the extreme end

of the word: განმტკიცებითო (=consolidation), დამდაბლებულო (=humiliated). Encrypting signs are placed unsystematically. H1394 (“Hymns”) is from the same period. This text is also conceptually and linguistically incorrect: Γ--- U: დაიმკუდრე (=დაიმკΓდრე), თუსი(=თΓსი) and on the contrary---u--Γ: მეΓფე(=sovereign), დაგლახაკებულთა (=of the insulted). Letters are omitted in the words: ანნდელი, უკნაოსკნელი (present, the last). The phrases are incorrect: ამან დაჰქსნა ადამის ცოდვისა.

Q1054 (“Four Gospels”) is characterized by dominance of “e”: მკელობელესა. Descending diphthong: მოოკუთე.

Most of the fragments are still of later period. With a few exceptions, the texts of this time are full of mistakes.

Fragment H 3098/ა dated by XIV-XV centuries (fragment from “Gospel of Matthew”). The words are often repeated: Son of Abraham, Abraham gave birth to Isaac (ძისა(+ძისა)აბრაჰამასი, აბრაჰამ(+აბრაჰამ) შვა ისაკ). Letters and even syllables are omitted in the words: Nsom(=Naasom), Sulon(=Solomon), Robam(=Roboam). (ნსომ(=ნაასომ), სულონ(=სოლომონ), რობამ(=რობოამ)). U---V: to come მოვქდეს (=მოუქდეს). The number of the object is not reflected in the verb: the blind men were cured (ბრმანი განკურნა).

There are various errors in the text of fragment H 3098/ბ, which also contains readings from the Gospel. No spelling rule is followed: ეΓიან, but-მოიკითხΓდეს; ქუველის საქმე, but იქვე -ქველის საქმე, ილოცგდე, მოგდა. In this text as well, instead of i and a, we find O : ალოლოო (Alilo). U---O: მოგომადლე.

Fragment H 1824 (“Euchologion”), like many other texts of this period, is characterized by dominance of A, but in this respect this fragment is special: there is no need to give examples, because all the words, be they nouns or verbs, are written that way. It seems that the writer of this text does not know Georgian.

The text of H 1867/ა is also outstanding by the dominance of A and E: ვექამენენით, ჟამამადე, ვდევანებით, მაქუნადეს, ბარათალაომეოს, შემუსრენეს, საკადემელო. Sometimes he writes O instead of A after a consonant, especially after B and L: დაუსაბომოდ, არაქმნილოდ.

The lexical units in the text of H 536 (“Prayers”) are unintelligibly and non-standardly arranged, which makes it difficult to read the correct form of the word. E.g.: ნ ა is written (without abbreviation sign), that means word ნ მ ი დ ა ს ა (saint), However, according to the content, there should be a relative form of the word.

There are too many spelling mistakes in the text of the “Euchologion”, presented in the H 523 fragment. There is a discrepancy in cases and number. Encrypting is also incorrect. Not only letters, syllables are omitted in the words, because of this the meaning is often incomprehensible.

We divided the fragmentary manuscript H 1801 (“Collection”) into two parts. There are so many mistakes in both parts that it is difficult to understand the meaning. The place of ჯ and ვ is incorrect: შთაიცვ, but: დაიმკვიდრონ, შეგვიწყალენ (let them inherit, have mercy on us).

ჲ is used instead of a after b: ლიბჲნისანი, დაბჲდებულთა.

The text of the hymns is written illiterately in a fragment H 1814 v (XV c.), V___U: ვესაუთ, აღუსებაჲ, აღვისუენით, ვითხოუთ. The letter U is also used for the first subjective person: უდღესასწაულობდით.

H 1893/ზ (“Chants”) - writing with very poor Nuskhuri. In this text as in many places - V---U: უნება (passion), მაუნებელი (harmful).

An interesting form of participle was confirmed in the text: მ ტ ი რ ა ლ ე. We are dealing with a rare case of using the M format, unless, of course, there is a mechanical mistake.

A rare exception is the 15th century H 3178 (“Psalter”), which is correct and without mistakes

Especially incorrect texts are presented in fragmentary manuscripts of XV-XVI centuries. These texts are characterized by domination of A, E, ჲ, etc. That’s why the content is mostly incomprehensible. e.g.: fragment of this period H1838 (“Euchologion”): განაუსუნე, აბარმისა, თავანი, აღასრაულა, უცოდველად, სანაუთაროსა...

ი გ ი ნ ა instead of გინა: იგინა საქმითა, იგინა გონებითა.

It is characteristic to use ჲ after ბ: დასულეზსა, ჰბჲრაძანე, დიდეზსა. Here we have to think that ა---ჲ, - domination moved to ჲ.

The fragmentary manuscript H 1810 belongs to the XV-XVI centuries, in which part of the “Euchologion” is preserved. The handwriting is not calligraphic, the rules of spelling are violated in the text, the rule of encrypting is not observed, here also after b we find ჲ in the subjunctive, relative and active case forms: გონეზსა, it should have been: გონებისა (mind). A is replaced by ჲ everywhere.

უ---ო: შემოსრვითა

უ---კ: გკლი

For the fragment of the same period, H 1868, the domination of E is characteristic: მეცნებათა (= Commandments). The sign of the object of the first person M is lost: მომადლე

ო---უ: მაცხუვნე.

At the end of the word there is a non-functioning ჲ.

The 15th century fragment Q991 (“Hymns”) is characterized by peculiar calligraphy. Here we also have domination of “A”, “E” and sometimes “I” as well. კილდისა (=of the rock), გალხაკთა (=of the poor), ძამად (=as a brother), სერეაბინთასა (=of seraphims). There is ჲ, after B, sometimes ჲ substitutes A: დამბჲდებელი, განვიბჲნო, იდეჲ. Encrypting isn’t systematic, sentences are obscure.

The 16th century fragment H 1814ბ (“Prayers”) is full of mistakes. Here we have domination of letters A and E: ნაუმცა (=ნუმცა), დიდასა (=big), საყდარანი (=churches), ძრანინან (=trembling), რატო (=branch).

Functionless A is found at the extreme end of words both in nouns and in verbs:

ჲ - in the end and middle of the word: კოლჲტი, ბარძანება, ჭურჭელსაჲ. Sometimes ჲ is used with the function of A, but this isn’t systematic.

There are many facts of shifting letters, which make the content of the text incomprehensible: მსგვასად (=like), ღურბელთა (of the clouds), კრადლულნი (=respectful), კარვანი (=camps), ნათესვასა (=to the relative), ეშამაკისა (=of the devil).

There is a disagreement between the noun and the verb in case and number: შექმნა ცანი, რომელმან ვიდოდა ზღუა ზედა.

Domination of A is characteristic to fragment H 3247 („Calendar“, XVI-XVII cc.) and to the text in the fragment: ქანარი, მალდელობისა, ქმანა. In the end of the word we have functionless ა: მიანიჭებ მადლსა, მეოხებითა შენითა.

Fragment H 1862 („Prayers“) dated by the XVIII century. This small text cannot be read, only individual letters are readable. And this is not because the text is washed out or damaged for any other reason, but the handwriting is completely distorted.

Almost all texts of this period are like this; E.g.: H 1801/ა, Q 186/ა, H 1723, H 3187, etc.

Special mention should be made of the small Synodal Records written in Svaneti in the 18th century, which are very difficult to read due to poor calligraphy and numerous mistakes.

From this it can be seen that the old culture and traditions of writing and literacy have been lost and forgotten, and new ones have not been formed.

Such is the path taken by Georgian manuscripts and, accordingly, the fragments removed from them. This road clearly shows the traces of the fractures that our country went through, and the Georgian manuscript is a mirror of this history.

Within the framework of the project, research was conducted on the Fourier infrared spectrometer Cary 630 FTIR of the Agilent Technologies company in the physical-chemical processes research laboratory of the Petre Melikishvili Institute of Physical and Organic Chemistry of Ivane Javakhishvili Tbilisi State University.

The chemical structure of the parchments of the XI, XII, XIII and XV centuries was studied using the Fourier infrared spectroscopic method. It is established that their structure mainly consists of protein substances, amides. The noticeable difference between the infrared spectra of the parchment stems from their origin (the age of the animal and the body part from which the parchment is made). In addition, it is the result of changes in the internal structure of the parchment over time. The composition of the ink (black and red) on these parchments has been studied. We found that both types of ink contain natural tanning substances, namely, gallic acid, as well as gummi arabicum. Black ink contains iron sulfate, and red ink contains trivalent iron oxide. The ferrous sulfate in the ink reacted with the calcium hydroxide on the parchment to form calcium sulfate, which was then distributed throughout the parchment structure. It should be noted that iron salts did not cause oxidative destruction of parchment over time.

Georgian manuscripts mainly use: light brown, brown, black, golden ink, red ink (cinnabar ink). Green ink is very rare. Early ink recipes were so sophisticated that most manuscripts are still legible today. But there are cases when some manuscripts

are no longer readable due to poor quality ink, and many valuable information are lost forever (discolored texts, damaged by ink).

As a result of the analysis of the fragments of the manuscripts, a different range of tones of the ink used for writing was revealed. Basically, there are light brown and dark brown inks, as well as black inks, very dark and relatively light in tone. To evaluate the state of the ink, it is important the state of its fixation on the writing material-parchment. The technology used to make the ink, as well as how well the ink is processed, its thickness, and the smoothness of the surface, play a big role here. In the fragments there are various types of parchment, which have already experienced the influence of the environment and time, a large part of them is damaged.

The ink used for writing is characterized by different types of damage: damage caused by exposure to unfavorable conditions, moisture, and as a result, the structure of the print has changed - the damaged areas are dry and thin on the upper side, there are spots of moisture, dirt and grease on the sheets. In some places, there are gray pigmentations on the dark spots. As a result of all this, the ink layer on the damaged areas has faded, the text is illegible. Examples of this are fragments: H 1854, H 1803/ბ, H 1851/ბ, H 1885/ც, H 1900/ც, A 765/ს, A 1287/ბ, Q 1126/ც, Q 219, etc.

On some fragments, the ink of the text has slipped over a large part of the sheet, eg, H 1411, which is written in light brown ink, and the initials with cinnabar ink on a large part of v. The text is not readable, except for individual words. The text written on r is sharper and easier to distinguish. However, even here, the ink on individual words is lightened and smeared. In general, it should be noted that the texts written in light brown ink in the early period have good durability. Most likely, this is due to the incorrect technology of processing the surface of the parchment or creating the ink, which caused the mentioned damage. Such damages are also found in the following fragments: A 257/ც, A 492/ბ, A 836/ც, Q 1126/ბ, etc.

A wide range of ink damage is also present on items from the fragmentary fund and the Svan palimpsests fund.

In the early period, Georgian copyists used brown ink. At different times in Georgia, high-quality ink of different composition was prepared and used. By chemical analysis of palimpsest writings of VI-VII century I. Kutateladze made it clear that at that time ink made with iron powder was useless.

Any earlier references to the rules of making ink in Georgian manuscripts have not yet been confirmed, although later recipes are known in Georgian manuscripts: S 3730 (XVIII Vakhtang VI's book on mixing oils and making chemistry»), H2157(XIXc.), H1103(XIXc.), Q 841(XXc.)

One note in manuscript S-269, complaining about the thinness of the ink, states: «Whoever sees this book of mine, for God's sake, don't curse me, for I haven't written any other good book yet, I have earned a good ink. Where you see a wrong hand, it's the ink's fault, I'm a student, but I could do better, don't judge me for why don't you write with a good ink, I couldn't get a good ink.» (320v).

Fragments of manuscripts made in the early period (X-XIII centuries), some of which are palimpsests, are written in light and dark brown ink. Our analysis shows that the ink used in palimpsests penetrates well into the pores of the writing material, is deeply embedded in the structure, which cannot be said about ink made from different types of soot. The ink made from charcoal sits in relief on the surface of the writing material. If the surface of the writing material is glossy, it is sometimes difficult to stick it. It is probably due to this that in some cases the ink has fallen off and the contours of the letters are not visible, although this also has a positive side - the ink made from charcoal does not change color due to light and heat.

Different shades of cinnabar ink are used to distinguish initials and for artistic decoration: light and dark red, crimson and brownish. Cinnabar ink occupies a special place among the paints used by medieval manuscript book masters. Red paint has three tones. It is orange, burgundy, and cinnabar ink, or fire-colored, as explained by Sulkhan-Saba Orbeliani in his dictionary.

The text written in cinnabar ink itself, as noted by Iv. Javakhishvili, is characterized by exceptional brilliance. It is distinguished from the usual writing in red ink.

The study of parchments and their observation showed us that some of the fragments were made on well-processed parchments, for example, Fr158 (the century is not defined). On this fragment L. Kajaia has written a note: "It looks like Athonic handwriting. Isn't it from the Georgian monastery?" The text is written with different Nuskhuri, brown ink is used for writing, upper letters and initials are written in cinnabar ink and in the ink of the text. The ink of the text is generally in good condition on all pages, well integrated with the parchment structure and legible, ink and cinnabar ink are erased in some places. Despite many cracks, this fragment reached us, one might say, undamaged.

Fragment Fr 92 (XI century) was removed from the cover during the restoration of the manuscript. The glue damaged the surface of the parchment and the ink of the manuscript text.

During the restoration of the Q 132 cover, it was found stuck in the cover. The ink of this fragment should be characterized as follows: the text on both sides of the sheet is written in black ink, the upper letters and initials are written in cinnabar ink and in the ink of the text itself. Apart from the damaged areas of the parchment, the condition of the black ink is good, there is no flaking and peeling of the ink surface on the text, it can be assumed that the use of glue strengthened the ink surface as well. In some places, the text is missing, very difficult or not readable at all on the damaged parts of the parchment.

Svan manuscript 3386 K-68, Parakliton, dated by XI-XII centuries is preserved in the Historical-Ethnographic Museum of Mestia. The text is written in Nuskhuri, with brown ink, initials and headings are written in brown ink and cinnabar ink. On 1r, the ink has slightly faded in some places. Cinnabar ink and the ink of the text is well embedded in the structure of the parchment, it is damaged and smeared around the areas of parchment damage.

Fr 202, Holiday Menaion. This fragment has an interesting history of its origin: the donor is N.Shonia, from the village of Tsarche, Gali district. Fragment from N.Shonia's letter: "In 1952-1953, monk Iakime Shengelaia (servant of Ilori church) lived in the village of Tsarche with Dito Shonia, who at one time worked in Iverta monastery of Athos (this can be seen from his epitaph - at the entrance of Ilori church). I.Shengelaia brought many manuscripts and books to the village of Tsarche. After his death (1953), his library was looted, some even burned, just because he was a monk. In fact, he was an educated person and devoted to Georgian culture. From the collection of I. Shengelaia, we also received three folios of parchment, which according to tradition belong to Likhni monastery (Abkhazia). The second manuscript in a hard cover is called "flower vase", which was written by priest Aleksī Bakradze in 1906 in the Iverta Monastery of Athos. We think that Iakinte Shengelaia probably brought other manuscripts in addition to the above-mentioned manuscripts. We handed over the first one to the Institute of Manuscripts, the second one is kept by us - Nodar Shonia son of Iason, village of Narche, Gali district - 06.10.1969 year.

The text of the fragment is written in Nuskhuri with brown ink. Initials are written with cinnabar ink. The text ink is generally in good condition on all pages, it is well integrated with the parchment structure and is legible.

Observations and studies of fragmentary manuscripts have shown us that the inks used for writing are different in color, persistence, and blending with the structure of the parchment surface. Observations and studies of fragmentary manuscripts have shown us that the inks used for writing are different in color, persistence, and blending with the structure of the parchment surface. The condition of dark brown ink and black ink is different. Here we can find well-preserved texts, as well as a layer of ink that has crumbled and completely fallen off the surface of the parchment, the explanation of which is various. Presumably, this can be caused by the environmental conditions in which the manuscript was exposed, mechanical wear of the material, mycological and entomological damage, exposure to excess moisture in the environment, existing in the ink production technology, or due to incorrect processing of the parchment.

Damage to the ink, its discoloration and complete disappearance in some cases are caused by the action of microorganisms on the parchment: H1829(XII-XIII c.), H 1854 (XIIc.), Q 4867/ზ(X c), A 493/გ(XII-XIII c.), A765/ს(XI c.) etc.

In several cases very little damage was caused by the oxidation of the parchment ink, it touched only a few isolated letters. Fr 91/ღ(X c.), A 257/გ(XII-XIII c.), A1090/ზ(XIIIc.), Q 209(X/c.). It should be noted that the damage caused by ink in parchment manuscripts, in contrast to the manuscripts made on paper, manifests itself differently. Ink damage in some cases was caused by stains on the parchment surface and changes in the structure of the material.

Cinnabar ink is used to distinguish the initials and the headings in the fragments. There are red, bright red, crimson, brownish tones of cinnabar ink. This latter is probably caused by the interaction of external factors and elements included in the

mineral. In the fragments there are samples of brownish cinnabar ink: H1814/ბ, H 1803/ს, Q214 etc.

Natural cinnabar ink is called mountain cinnabar, it has different shades - from light red to dark red. It consists of sulfur and mercury (HgS). It is one of the main sources of mercury. Alchemists started making artificial cinnabar ink in the 13th century. In the Middle Ages, the production of artificial cinnabar ink was known in China, although cinnabar ink, as a dye, was known even in ancient times.

Cinnabar ink deposits in Georgia are known in Abkhazia (Akhei, Avadhari, Akakhcho, Agurapst and Bitagi deposits), in Svaneti (headwaters of Enguri), in Mountainous Racha (Kodisdziri, Talakhiani, Mamisoni, Gomi, etc.), in Java municipality (Ertso deposit, Kemulti mine).

We present a diplomatic-interpretive edition of texts preserved in fragmentary manuscripts. Interference in the texts is minimal: encrypting is used wherever possible; A modern punctuation system is used; Only mechanical mistakes have been corrected in the texts, but this mainly concerns the early texts. In the texts of the later periods, the linguistic norms are so violated that it is impossible and not advisable to correct the mistakes.

Places that cannot be read due to significant damage of the fragments are filled with dots.

A 257ა*

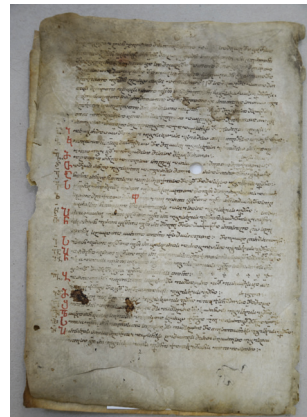
რაობა: საწელიწდო საწინასწარმეტყუელო
 თარიღი: XI ს.
 ფურცელთა რაოდენობა: 2 ფ.
 დამწერლობა: ნუსხური
 ზომა: 24,5x17,5

Content: Prophetologion
 Date: XI c.
 Number of folia: 2 folios
 Script: Nuskhuri
 Size: 24,5 x 17,5

A 257გ

რაობა: სვინაქსარი
 თარიღი: XII-XIII სს.
 ფურცელთა რაოდენობა: 3 (აკლია 2r-სა და 2 v-ს შორის)
 დამწერლობა: ნუსხური
 ზომა: 31x21,4;

Content: Synaxarion
 Date: XII-XIII cc.
 Number of folia: 3 folios (missing between 2r and 2v)
 Script: Nuskhuri
 Size: 31x21,4;

ტექსტი

წყდება „პატრიარქნი კოსტანტინეპოლისანი იდ პერტინაქს ით წელ“, აკლია ჟა თეოფილაქტემდე, ასევე მეფენი სოფლისა ქურიათანი, ასუასტანელთა, მაკედონელთა, ჰრომისანი და კოსტანტინეპოლელთას ნაწილი, 3r-დან გრძელდება „მეფენი ქრისტეანენი კოსტანტინეპოლელნი“ ი-დან ივ-მდე. მოცემული ტექსტის პალეოგრაფიულ-კოდიკოლოგიური ანალიზის საფუძველზე შეიძლება ვივარაუდოთ, რომ ფრაგმენტს უნდა აკლდეს 2 ფურცელი.

1r **/ თუესა ივლისსა კელია წინასწარმეტყუელისაჲ ყოველნი
 თუესა ივლისსა კზ წმინდისა პანტელეიმონისა

* შენიშვნა: A-257ა შეუერთდა H-1350, H-1350 შეუერთდა A-192.

** მინაწერი:

1. ქ. თვესა აპრილსა ერთსა, განგებულებასა ღმრთისა ქართველთზე, რომელ იქმნა ჟამთა მეფობისა ქართველთზე თეიმურაზისასა, ხოლო კახთზე ერეკლესსა იქმნა სასწაული საკვირველი (მხედრული, სინგურით, უცნაური, შემობრუნებული გრაფემა „თ“) (1r);
2. „შემდეგ ბერათ ფრიათ ცოდვილი ბერი გერმანე თვესა დეკენბერსა კდ, შემაყენა ჩემმა მასწავლებელმა, წინამძღვარმან სვიმეონ შემკულმან ყოვლითავე სათნოებითა. ქრისტე, მიჩვენე იმისი სული [შენვე ხითარი] ზედა მხარეს შემობრუნებული ასოები მხედრულით, სინგურით, გრძელდება მარცხენა ყუის ჩაყოლებაზე; „ქრისტე, შეიწყალე ცოდვილი ბერი გერმანე, განქიქებული სახითა. ქ... ღმერთო, მომეც ვი“ - ქვედა მხარეს, არაკალიგრაფიული მხედრულით, სინგურით (2r).

თუესა აგკსტოსსა გ ფერისცვალებაჲ იესუ ქრისტესი ყოველნი.
 თუესა აგკსტოსსა იე წმინდისა ღმრთისმშობელისა დაძინებაჲ ყოველნი.
 თუესა აგკსტოსსა კთ წმიდისა იოვანეს თავისკუეთაჲ ყოველნი.
 თუესა აგკსტოსსა ლა პატიოსნისა სარტყლისაჲ წმინდისა ღმრთისმშობელისაჲ
 ხალკუპრატას, ხოლო მარხვათა პირველი შაბათი წმინდისა თეოდორეს.
 ოთხშაბათი შუამარხვისაჲ, ჯუარისა თავყვანისცემაჲ, ხუთშაბათი, ოდეს დიდ-
 თა გალობათა ვიტყოდით. დიდი ხუთშაბათი, ოთხშაბათი შუაზატიკისაჲ.
 ხუთშაბათი ამაღლებისაჲ საცნაურ იყავნ, რამეთუ ესე, სადა ყოველნი სწერიან.
 მიზღებელთაჲ და ძმათაჲ ზოგად ჯერ-არს და ცადებაჲ საქმისაჲ. ხოლო სადა
 ყოველნი არა სწერიან მათ დღეთა ძმანი, ოდენ დააცადებენ საქმესა
 და მუშანი შურებოდინ.

პატრიარქნი ჰრომისანი. გაჰმარჯუჴ, უფალო:

- ა პეტრე მოციქული კბ ნელ;
- ბ კლემენტოს თ ნელ;
- გ ლინოს იბ ნელ;
- დ ანაკლიტე იბ ნელ;
- ე ევარესტოს ი ნელ;
- ვ ალექსანდრე იბ ნელ;
- ზ ქუსტოს ი ნელ;
- ჴ ტელესფორე ია ნელ;
- თ უგინოს იდ ნელ;
- ი პიოს იე ნელ;
- ია ანიკიტოს ია ნელ;
- იბ სოტირიოს ჴ ნელ;
- იგ ელეფთერ იგ ნელ;
- იდ ბიქტორ ი ნელ;
- იე ზეფირე იჴ ნელ;
- ივ კალისტოს ჴ ნელ;
- იზ ორვანოს ზ ნელ;
- ...ჴ პონტიანე თ ნელ;
- ...თ ანტერადე ლე ნელ;
- კ ფლაბიანე ი ნელ;
- კა კორნილეოს გ ნელ;
- (მეორე სვეტი)
- კბ ლუკიოს ჴ თუჴ;
- კგ სტეფანე ბ ნელ;
- კდ ქუსტოს ია ნელ;
- კე დიონოსიოს თ ნელ;
- კვ ფელიქს ე ნელ;
- კზ ევსტჴქანე ჴ ნელ;
- კჴ გაიოს იბ ნელ;
- კთ მაკელეოს ბ ნელ;
- ლ მელიტიდი დ ნელ;
- ლა ევსევი იდ ნელ;

ლბ სილიბისტროს ვ ნელ;
ლგ ლივერი კთ ნელ;
ლდ დამასუ იე ნელ;
ლე სირიკიოს გ ნელ;
ლვ ანასტასი იე ნელ;
ლზ ინოკენტი დ ნელ;
ლწ ვუნიფანტი წ ნელ;
ლთ სოსიმეოს ი ნელ;
მ კელესტინე წ ნელ;
მა ქსუსტო კე ნელ;
მბ ლეონ ი ნელ;

1v / მგ ილარიონ ვ ნელ;
მდ სიმპლიკიო დ ნელ;
მე ფელიქს თ ნელ;
მვ გელასი ე ნელ;
მზ ანასტასი ბ ნელ;
მწ სუნმახოს იდ ნელ;
მთ ორმეზდ ი ნელ;
ნ იოვანე გ ნელ;
ნა ფელიქს დ ნელ;
ნბ ვინიფანტი ბ ნელ;
ნგ იოვანე ვ ნელ;
ნდ ალაპიტოს ა ნელ;
ნე სილვერ ა ნელ;
ნვ ვიგილიონ იწ ნელ;
ნზ პელაგიოს ე ნელ;
ნწ იოვანე ვ ნელ;
ნთ ვენედიქტე ზ ნელ;
ა პელაგიონ ე ნელ;
აა გრიგოლ ი ნელ;
იბ საბინე წ ნელ;
იგ ბონიფანტი იგ ნელ;
იდ ონორი თ ნელ.

პატრიარქნი იმერუსალიმისანი:
ა იაკობ ძმაჲ იაკობისი კწ ნელ;
ბ სუმეონ კლეოპაჲსი კვ ნელ;
გ იუდა მართალი ზ ნელ;
დ ზაქე თ ნელ;
ე ტოვა ე ნელ;
ვ ბენიამენ გ ნელ;
ზ იოვანე ბ ნელ;
წ მათათია ბ ნელ;
თ ფილიპე ბ ნელ;

ი სეთია ა ნელ;
ია იოსტოს ე ნელ;
(მეორე სვეტი)
იბ ლევი ე ნელ;
იგ ეფრემ ლ ნელ;
იდ იოსებ გ ნელ;
იე იუდა ბ ნელ;
ივ მარკოზ ც ნელ;
იზ პლუსიოს ე ნელ;
იწ კასიანე ც ნელ;
ით მაქსიმე დ ნელ;
კ ივლიანე გ ნელ;
კა გაიოსს გ ნელ;
კბ სვნმახოს ბ ნელ;
კგ ივლიანე დ ნელ;
კდ კაპიტონ დ ნელ;
კე მაქსიმე ე ნელ;
კვ ანტონინე გ ნელ;
კზ უვალი გ ნელ;
კწ დოლიქიანე გ ნელ;
კთ ნარკისა გ ნელ;
ლ დიოს ც ნელ;
ლა გერმანასონ ა ნელ;
ლბ ალექსანდრე იწ ნელ;
ლგ იმენეოს იგ ნელ;
ლდ გორდიოს ე ნელ;
ლე ფლაგიოს იე ნელ;
ლვ ზავდა ი ნელ;
ლზ ერმონ თ ნელ;
ლწ მაკარი კ ნელ;
ლთ მაქსიმოს ვ ნელ;
მ კვრილე იე ნელ;
მა ჰერაკლე ვ ნელ;
მბ ელადი იბ ნელ;
მგ კვრილე ზე ნელ;
მდ იოვანე ვ ნელ;
მე პრავლიოს კ ნელ;

2r / მვ იობენალი ლწ ნელ;
მზ ანასტასი ც ნელ;
მწ მარტვრი ც ნელ;
მთ სალუსტიანე ც ნელ;
ნ ელია კგ ნელ;
ნა იოვანე ია ნელ;
ნბ პეტრე კ ნელ;

ნგ მაკარი ბ ნელ;
ნდ ევსტუქი ა ნელ;
ნე მაკარი დ ნელ;
ნვ იოვანე კ ნელ;
ნზ ამოს ღ ნელ;
ნწ ისაკ კ ნელ;
ნთ ზაქარია კბ ნელ;
ჟ მოდისტოს ა ნელ.

პატრიაქნი ალექსანდრიისანი:

ა მარკოზ მახარებელი ბ ნელ;
ბ ანიანე კბ ნელ;
გ ემილიოს იგ ნელ;
დ კერდონ ა ნელ;
ე პრიმოს იბ ნელ;
ვ იუსტოს ია ნელ;
ზ ევმენი იგ ნელ;
წ მარკოს ი ნელ;
თ კელადიონ იდ ნელ;
ი ასირიპინოს იბ ნელ;
ია ივლიანე ი ნელ;
იბ დიმიტრი მგ ნელ;
იგ ჰერაკლე ივ ნელ;
იდ დიონოსი იზ ნელ;
იე მაქსიმე იწ ნელ;
ივ თეონა ით ნელ;
იზ პეტრე მონამე ი ნელ;
იწ ალექსანდრე იზ ნელ;
(მეორე სვეტი)
ით ათანასე დიდი მგ ნელ;
კ ტიმოთე ე ნელ;
კა თეოფილე კწ ნელ;
კბ კვრილე კბ ნელ;
კგ დიოსკორე ზ ნელ;
კდ პროტერი ვ ნელ;
კე ტიმოთე გ ნელ;
კვ იოვანე ღ ნელ;
კზ ათანასე ზ ნელ;
კწ იოვანე ია ნელ;
კთ დიოსკორე გ ნელ;
ლ ტიმოთე იზ ნელ;
ლა გაიანოს ა ნელ;
ლბ თევდოსი გ ნელ;
ლგ პავლე ბ ნელ;
ლდ ზოილე ზ ნელ;

ლე აპოლინარი ით წელ;
ლვ იოვანე ია წელ;
ლზ ევლოგი იზ წელ;
ლწ თევდოსი ე წელ;
ლთ იოვანე ე წელ;
მ გიორგი თ წელ;
მა კვრილე ი წელ;
მბ პეტრე წ წელ.

პატრიაქნი ანტიოქიისანი:

ა პეტრე მოციქული ბ წელ და წარვიდა ჰრომედ;
ბ ევლადოს კზ წელ, რომელმანცა პ...;
გ ეგნატიოს ღმერთშემოსილი ლე წელ;
დ ირონ კ წელ;
ე კორნილიოს იდ წელ;
ვ ეროს კვ წელ;
ზ თეოფილე კდ წელ;
წ მაქსიმე იდ წელ;
თ სერაპიონ იე წელ;

2v / ი ასკლიპიადი თ წელ;

ია ფილიპოს ი წელ;
იზ ზამბინოს ბ წელ;
იგ ბაბილა მონამე გ წელ;
იდ ფაბიოს თ წელ;
იე დიმიტრი დ წელ;
ივ პავლე სამოსატელი წ წელ;
იზ ტიმოთეოს გ წელ;
იწ კვრილე იე წელ;
ით ტვრანოს იგ წელ;
კ ვიტალი ვ წელ;
კა ფილოპონოს ე წელ;
კბ ევსტათი წ წელ;
კგ პავლინოს იწ წელ;
კდ ევსები ბ წელ;
კე ევალი იგ წელ;
კვ ევფრონი იწ წელ;
კზ ფლაკიტონ იბ წელ;
კწ სტეფანე დ წელ;
კთ ლეონტი წ წელ;
ლ ევდოქსი წ წელ და მოვიდა საყდარსა კოსტანტინეპოლისა;
ლა ანთანე გ წელ;
ლბ მელეტი კე წელ;
ლვ ფლაბიანე კბ წელ;
ლდ იოვანე წ წელ;

ლე დომნოს ლ ნელ;
 ლვ მაქსიმე იდ ნელ;
 ლზ აკაკი ბ ნელ;
 ლწ მარტვრი იგ ნელ;
 ლთ ივლიანე იე ნელ;
 მ პეტროზ კნაფელი ბ ნელ და გაიძო და მოვიდა და აცთუნა სომხითი წყეულმან;
 (მეორე სვეტი)
 მა სტეფანე გ ნელ;
 მბ პალადი ი ნელ;
 მგ სტეფანე ი ნელ;
 მდ კლანდონ დ ნელ და გაიძო, რამეთუ ნესტორიანი იყო;
 მე ფლაბიანე იდ ნელ;
 მვ სევეროს, მცირედ დაყო და ივლტოდა;
 მზ პავლე ე ნელ; მთ ეფრემი იწ ნელ;
 მწ ევფრასი ენელ;
 მთ ეფრემი იწ ნელ;
 ნ ანასტასი ლ ნელ;
 ნა გრიგოლ კდ ნელ;
 ნბ ანასტასი სინელი ბ ნელ.

პატრიაქნი კოსტანტინეპოლისანი:
 ა სტაქეოს სამეოცდაათთაგანი, რომელი დაადგინა ბიზინტიას ანდრია მოცი-
 ქულმან ებისკოპოზად და დაყო ივ ნელ;
 ბ ონისიმე, მონამან ფილიმონისმან და მონაფემან პავლე მოციქულისმან და
 დაყო იდ ნელ;
 გ პოლიკარპოს ლ ნელ;
 დ პლუტაროს ივ ნელ;
 ე სედეკიონ თ ნელ;
 ვ დიოგენი იე ნელ;
 ზ ელევთერი ზ ნელ;
 ლ ფელიქს ე ნელ;
 თ პოლიკარპოს იზ ნელ;
 ი ათუნოდორე დ ნელ;
 ია ევზოვის ვ ნელ;
 იბ ლაერენტი ია ნელ;
 იგ აპიპი ივ ნელ;
 იდ პერტინაქს ით ნელ;

3r
[მეფენი ქრისტიანენი კოსტანტინეპოლისანი]:
 იზ იუსტინოს ივ ნელ;
 იწ ტიბერიოს დ ნელ;
 ით მავრიკ კ ნელ;
 კ ფოკა ლ ნელ;
 კა ჰერაკლე ლ ნელ;

კბ კოსტანტინე, ძე მისი, ა წელ;
 კგ კოსტანტინე, ძე მისი, კზ წელ;
 კდ კოსტანტინე, ძე მისი, იზ წელ;
 კე იოსტინიანოს, ძე მისი, ი წელ;
 კვ ლეონტი იზ წელ;
 კზ ტიბერიოს ავსიმარი ზ წელ;
 კწ იოსტინიანოს ზ წელ;
 კთ ვარდან ფაფკო ბ წელ;
 ლ არტემონ სტასი მწვალელები ბ წელ;
 ლა თევდოსი ბ წელ;
 ლბ ლეონ ხტთამბროლი ბ წელ;
 ლგ კოსტანტინე უსჯულო კდ წელ;
 ლდ წელ [აქ მეფე და წელი გამოტოვებულია];
 ლე ლეონ, ძე მისი, ე წელ;
 ლვ კოსტანტინე, ძე მისი, იზ წელ;
 ლზ ერინე, დედა მისი, რომელმან ქმნა მართლმადიდებლობა, ე წელ;
 ლწ ნიკიფორე, რომელი მოიკლა ბორღალეთს წ წელ;
 ლთ სტავრაკი, ძე მისი, ა წელ;
 მ მიქაელ, სიძე მისი, ა წელ;
 მა მიქაელ წ წელ;
 მბ თეოფილე, ძე მისი, იზ წელ;
 მგ მიქაელ, ძე მისი, გ წელ;
 მდ ბასილი ით წელ;
 მე ლეონ, ძე მისი, კა წელ;
 მვ ალექსანდრე, ძე მისი, ა წელ;
 მზ ჰრომანოს ბერი [...] წელ;
 (მეორე სვეტი)
 მწ კოსტანტინე, ძე ლეონისი, [...] წელ;
 მთ ჰრომანოს, ძე კოსტანტინესი, წ წელ;
 ნ ნიკიფორე ფოკაჲსი ვ წელ;
 ნა იოვანე ტიმოსკი ე წელ;
 ნბ ბასილი, ძე ჰრომანოზისა, ნდ წელ;
 ნგ კოსტანტინე, ძმა ბასილისა, გ წელ;
 ნდ ჰრომანოს ე წელ;
 ნე მიქაელ ფებლალონი თ წელ;
 ნვ კესაროსი, დისწული მისი, თ წელ;
 ნზ კოსტანტინე მონიონაშ[...] წელ.

აღწერილი საეკლესიო სამეოცდაათა მათუკს მოწაფეთა უფლისათა, დო-
 როთეოსის მიერ ებისკოპოსისა, პირველისა მის კაცისა მოხუცებულისა და სული-
 თა შემოსილისა, რომელი იწამა ჟამთა ივლიანე მეფისათა.

ამან, პირველმოქსენებულმან და დიდად განთქმულმან კაცმან, ერთად აღწე-
 რილი დაუტევა ჰრომაელებრი და ბერძული, ვინათგან ორთავე ენათა წურთილ
 იყო, ხოლო იქმნა მრავლად გამომთქუმელცა და მაუწყებელ საქმეთა კეთილად
 გულისწმისყოფისა მიერ და სიმახვლისა გონებისა, ხოლო შემდგომად სიკუდილისა

დეოკლიტიანესსა და ლიკინიოზისსა მიინია იგი თვსად სამკვდრებლად და მწყისიდა ტვრელთა სამწყსოსა, ვიდრე ელიანე მძლავრისამდე და ვინათგან არა თვთ ცხადად, არამედ ფარულად მთავართა მიერ მოსწყუჭდ და ქრისტიანეთა ივლიანე, კუალად ოდისო ქალაქდ მიინია დორეთეოს, სადა-იგი შპყრობილ იქმნა მთავართა მიერ ივლიანესთა და მრავალნი ტანჯვანი დაითმინნა და ქრისტეს აღსარებისათვს დიდად (3v) მოხუცებული ტანჯვით მიერ აღესრულა სამეოცდაშვდისა წლისაჲ. ამან უკუჭ დიდად მოხუცებულმან საეკლესიონი წერილნი დაგვტევენა ჩუენ, რომელთა შინა სამეოცდაათთა მათთვსცა მონაფეთა მაცხოვრისათა მოიქსენა და თუ სადა თითოეულმან წინასწარმეტყუელთა და მოციქულთაგანმან ცხორებაჲ თვსი აღასრულა.

პირველად სამეოცდაათთა მათთვს მონაფეთა იტყვს, რომელთგანნი უმრავლესნი ებისკოპოს იქმნეს თვთოსახეთა სამრემლოთა და ადგილთა შინა, რომელთაცა საღმრთოჲ იგი მოციქული კითხვათა მათ შინა მისთა ავსენებს, რამეთუ შემდგომად მაცხოვრისა მკუდრეთით აღდგომისა ყოველთა მათ მოქცევასა აუწყებს და მოციქულთა თანა შერთვასა, რომელთაცა სახელებსა აქა ავსენებს და ესრეთ იტყვს:

ა იაკობ, ძმაჲ უფლისაჲ და პირველი ებისკოპოსი იერუსალიმისაჲ, თვთ თავადისა უფლისაგან იკურთხა;

ბ კლეოპა, ნათესაჲ მოდგამი უფლისაჲ და მეორე ებისკოპოსი იერუსალიმისაჲ, რომელმანცა იხილა იგი შემდგომად აღდგომისა მისისა მკუდრეთით;

გ მათათა, რომელმანცა აღავსო რიცხვ ათთვრამეტთა მოციქულთაჲ;

დ თადეოზ, რომელმანცა ებისტოლუ ავგაროზს, მთავარსა, მიართუა და განკურნა;

ე ანანა, რომელმანცა ნათელ-სცა პეტრეს, მოციქულსა და შემდგომად დამასკოსა ებისკოპოს იქმნა;

ვ სტეფანე პირველმონამე, ერთი გამორჩეულთა მათგანი მსახურებისათვს ათორმეტთა მოციქულთა მიერ;

ზ ფილიპე ერთი შვდთაგანი, რომელი სიმონს და საჭურისსა ნათელ-სცა და ტრალეს ასიისასა ებისკოპოს იქმნა;

ჭ პროხოზე ერთი შვდთაგანი, რომელი ებისკოპოს იქმნა ნიკომიდას ბითონიისასა;

თ ნიკარონ ერთი შვდთაგანი, რომელი მასვე დღესა მოკუდა, რომელსაცა წმიდაჲ სტეფანე სხუათა ორთა თანა ქრისტეს მოსავთაჲ დაინუა წარმართთაგან;

ი სიმონ ერთი შვდთაგანი, რომელი ბოსტრას არაბიასასა ებისკოპოს იქმნა და...

ია პარმენა, ერთი ერთი შვდთაგანი, რომელი წინაშე პირსა მოციქულთასა მოკუდა მსახურებასა შინა თვსსა;

იბ ნიკოლას, ერთი შვდთაგანი, რომელი ებისკოპოს იქმნა სამარიას და ბოროტად მადიდებელ იქმნა სიმონის თანა;

იგ ბარნაბი, რომელმან პავლეს თანა სიტყუასა მას ჰმსახურა, პირველად ჰრომეს შინა უფალი იესუ ქრისტე ქადაგა და შემდგომად მედიოლანეს ებისკოპოს იქმნა;

იდ მარკოზ, ძე პეტრე მოციქულისა, ებისკოპოს იქმნა ალექსანდრიისა და მახარებელ;

იე შილა, რომელმან პავლეს თანა სიტყუასა მას ჰმსახურა და კორინთოს ებისკოპოს იქმნა;

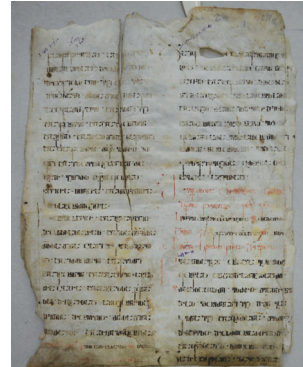
ივ ლუკა, რომელმან ყოველსა სოფელსა პავლეს თანა სახარებაჲ ქადაგა ვიდრე აღსრულებამდეცა პავლესთა;

იზ სილოვანე, რომელმან პავლეს თანა სიტყვსა მას ჰმსახურა და თესალონიკს ებისკოპოს იქმნა;

იწ პრისკას, რომელსა მოციქული აწსენებს ტიმოთეს მიმართ მეორესა ებისტოლესა შინა, რომელი ებისკოპოს იქმნა ქალკიდონს ლალიაჲსასა.

A 257 დ

რაობა:	ლექციონარი
თარიღი:	X ს.
ფურცელთა რაოდენობა:	2 ფ.
დამწერლობა:	ასომთავრული
ზომა:	31x23
Content:	Lectionary
Date:	X c.
Number of folia:	2 folios
Script:	Asomtavruli
Size:	30x23

ტიქსტი

1r /²⁶ [წინაშე] მდგომელთა ... პირსა ცემაჲ მისი. [მ]აშინ პავლჳ ჰრქუა მას: და გცეს შენ ღმერთმან, კედელი განგოზილო, და შენ ჰზი მსაჯულად მსგავსად შჯულისა და თვნიერ შჯულისა ჰბრძანე ცემაჲ ჩემი.

[ხოლო] წინაშემდგომარეთა მათ ჰრქუეს მას: მღდელთმოდუარსა ღმრთისასა აგინება?

ჰრქუა პავლე: არა ვიცოდე, ძმანო, ვითარმედ არს იგი მღდელთმოდუარ. რამეთუ წერილ არს: მთავარსა ერისა შენისასა არა ჰრქუა ბოროტი.

ვითარცა გულისხმა-ყო პავლჳ, ვითარმედ: ერთკერძოჲ იგი კრებული სადუკეველთაჲ არს და ერთკერძოჲ - ფარისეველთაჲ,

ჴმა-ყო კრებულსა მას შორის მე ფარისეველ ვარ და ძჳ ფარისეველისაჲ და სასოებისათვს და აღდგომისა მკუდართაჲსა [მე] ვისაჯები.

II სვეტი

საქმე მოც., თავი 23, 9-11

და იყო ლალადებაჲ დიდი [და] აღ-ვინმე-დგეს მწიგნობართაგანნი კრებულისა მისგან ფარისეველთაჲსა, ილაღვიდეს და იტყოდის, ვითარმედ: არარასა ბოროტსა ვპოებთა კაცისა ამის თანა, გინა სული ეტყოდა მას, გინა თუ ანგელოზი.

და ვითარ მრავალი შფოთი იყო, შეეშინა ათასისთავსა მას, ნუუკუე განიჭრეს პავლჳ მათგან და უბრძანა ერსა შთასლვად და გამოცხადებაჲ მისი შორის მათსა და მოყვანებაჲ მისი ბანაკად.

მეორისა მას ლამესა დადგა მას უფალი და ჰრქუა მას: ნუ გეშინინ, რამეთუ

²⁶ მარცხენა კიდეზე პატარა ნაწილი ჩამოჭრილია. 1r-ს ზემო კიდეზე მხედრულით: ბ... კაი ჴელი გა[უ]ვლია.

ვითარცა-ეგე სწამე ჩემთვის იზრუსალემს, ეგრეცა ჯერ-არს შენდა ჰრომეს შინა ნა-
მეზა ჩემთვის²⁷.²⁸

1v / ნარწყმედაჲ, არამედ ... მაც

სინანულად მოს ... ჩუენი.

ხოლო მოინიოს დღე იგი ...

ვითარცა მპარავი, რომელსა შინა მძაფრიად

ნარჯდენ და წესნი იგი დაინუნენ და

დაიზულენ და ქუეყანაჲ და მას შინა

საქმენი და დაინუნენ, რაჟამს ესრჳთ ესე ყოველნი დაიზულებოდიან, რაბამ
გიღირს თქუენ ყოფაჲ წმიდითა სულითა და კეთილითა მსახურებითა.

მოელოდეთ და ინრაფდით მოსლვასა მას დღისა ღმრთისასა, რომელსა შინა
ცანი მჭურვალენი და ირლუნ და წესნი დაინუნენ და დადნენ ახალთა ცათა და ახ-
ალსა ქუეყანასა, მსგავსად აღთქუმისა მისისა. მოვედით, რომელსა შინა სიმრავლჳ
დამკვდრებულ არს²⁹.

II სვეტი

და იყ[ო] განწვალეზაჲ

კულად ჰურიათა შორის ამის [სიტყვსათვს].

და იტყოდეს მრავალნი მათგანნი: ეშმაკეულ არ[ს] და ცბის. რაჲსა ისმინეთ მისს[ა]

და სხუანი იტყოდეს: ესე სიტყუანი არა ეშმაკეულისანი არიან. ნუუკუჳ ეშმაკ-

სა ჳელ-ენიფებისა ბრმისა თუალთა ახილვად?

მეექუსესა ო ... ა ...³⁰

ზაქარია წმ ... ყოველი ჳმაჲ

კეთილი უყავ, უფალო, ...³¹ ბითა.

საკუერთ ...

დიდებული³²

მინყალე მე, უფალო დი ... ე³³ ჩემი.

საკითხავი საქმეთაგან წმიდათა მოციქულთა

ხვალისაგან უნდა გულისხ[მის]ყოფად უჭეშმარიტეს ადრე, რაჲსათვს-
დი ესრჳთ შეასმენენ მას ჰურიანი იგი. მაშინ განჳსნა იგი და ბრძანა შეკრ[ეზაჲ]
მღდელთმოძრუართაჲ მ[ათ] და ყ[ოველისა] მის კრებულისაჲ.

და მოიყვანა პავლე და ...

²⁷ გა[უ]ვლია. II სვეტის ბოლოს, ქვემო კიდეზე იმავე ხელით ნარწერაჲ: [მ]ტკიცედ დეგით, შვილნო, ნ ...

²⁸ სვეტებს შორის (1r) გვიანდელი ჩანაწერია ნუსხურით უცხო კარგი დაუნერია, ბატონო ჩემო. ამ გვერდის ბოლოს, სტრიქონებს შორის ასოებია ჩანერილი 1 სვეტში - ა ბ ა ბ გ დ ე ვ ჳ ტ ი კ ლ მ, 2 სვეტში - ა ა ბ გ დ ვ ჳ ნ ა თ ა ბ გ ი კ ლ მ შ ჳ ო ჳ ყ რ.

²⁹ ქვემო კიდეზე სინგურით ნაწერი სათაური გადაშლილია. შემდეგ წერია მთავრულით: მზის აღმოსაღით (!) იმ (სინგურით, კარგად არ იკითხება) შემდეგ: ბი... არს ; ამის ქვემოთ სინგურით, თითქმის მთლიანად გადაშლილია ... მა ...დ.

³⁰ სინგურით: გადაშლილია.

³¹ სინგურით: გადაშლილია.

³² სინგურით.

³³ სინგურით, მთავრულით.

არ გადადის

2r / ... ილით რავდენი სიყუარული მომცა ჩუენ მამამან, რაჲთა შვილ ღმრთისა ვინოდნეთ, და ვირთცა. ამისთვის სოფელმან არა მიცნის ჩუენ, რამეთუ არცა იგი იცნეს, საყუარელნო. ან შვილნი ღმრთისანი ვართ და არლა გამოჩინებულ არს, რაჲ ყოფად არს.

ესე ვიცით, რამეთუ რაჲამს გამოცხადნეს, მსგავს მისა ვიყვნეთ, რამეთუ ვი-ხილოთ იგი, ვითარცა იგი არს და ყოველსა, რომელსა აქუნდეს სასოებაჲ ესე მისა მიმართ, განიწმიდოს თავი თვისი, ვითარცა იგი წმიდა არს.

ყოველმან, რომელმან ქმნეს ცოდვაჲ, მან უშჯულოებაჲ ქმნეს და ცოდვაჲ იგი არს უშჯულოებაჲ. და იცით, რამეთუ იგი გამოჩნდა, რაჲთა ცოდვანი ჩუენნი აწოც-ნეს და ცოდვაჲ მის თანა არა არს. ყოველი, რომელი მის თანა ეგოს, მან არა ცოდოს.

ყოველი, რომელი ცოდვიდეს, მას მათ ...³⁴

II სვეტი

ყოვლისა წინა, ძმანო ჩემნო.

ჰჰო ზატიკთა ბ. შაბათსა [ყოველნი]³⁵

რამეთუ უფალი მაღალ და საშინელ
და მე ...

სახარებაჲ ...¹⁰

ნუ შეძრწუნდებიან გულნი თქუენ[ნი]

ბე(?) მამაჲ ძისა თანა ლი...¹⁰

ანდერძსა შინა

მ... ქოეს [ღმერთმან] ... ხ ... [ბა]თსა ...

[ა]მაღლება უფლისა ჩუენისა ...

ზეცად, ვინაჲცა გარდამოჴდა წინა

დლით, შეკრბეს წმიდა[ნი] ა...

და აღვიდენ წმიდასა აღსამაღლებელსა ...¹⁰

მწუ ... ყ... და ქრისტესა ოხ ...

მთათა შინა წმიდათასა ჰხედვიდეს მოციქულნი.

ფსალმუნი მ³ ვ³ მ³ ა

აღმაღლდა ღმერთი ღაღადები.

ვ³ე. კურთხევისათა

დბ ... სუფევს ღმერთი წარმ.

ლი(?) მისისათა.

ს...დ. ოხთ ყ ...

ყოველივე საიდუმლოჲ განგე. ფსალმუნი ...³⁶

აღმაღლდა ღმერთი ღაღადებითა და უფალი ჴმითა.

... ..

უფალი ღმერთი არს, რომელი შეახებს ... ნასა

და შე[ს]რავს ... მას მა...ოვ ...

³⁴ ბოლო მოხეულია.

³⁵ სინგურით, გადაშლილია.

³⁶ სინგურით, გადაშლილია.

I სვეტი

2v / და მიჰფინეს იგი პირსა ზედა ყოვლისა ქუეყანისასა. უფალ ყოვლისა ქუეყანისასა უფალ ყოვლისა მპყრობელ არს სახელი მისი.

საკითხავი ზაქარიას წინადაწარმეტყუელისაჲ

... დგენ ფერჳნი მისნი მას ...

...ვი ჰურისტანისათა ჰპოო

... დღესა პარასკევსა საკითხავსა შინა იე.

[სა]კითხავი საქმეთაგან მიქაელისთ[ა]

[პ]ირველად ესე სიტყუაჲ ვყავ

ყოვლისა მისთჳს, ჰ ღმრთისმოყუარეო, რომელთაჲ იწყო იესუ ყოფად და სწავლად, ვიდრე დღედ, რომელადმედ ამცნებდა მოციქულთა სულითა წმიდითა, რომელნი გამოიჩინა და აღმაღლდა, რომელთაცა წარუდგინა თავი თჳსი ცხოველი.

შემდგომად ვნებისა მისისა მომავლითა

სახითა ორმეოცთა დღეთა ეჩუენებოდა მათ და ეტყოდა სასუფეველისათჳს ცათაჲსა და თანა-ექცეოდა მათ და ამცნებდა იწრუსალემით ცნე მოვრებით, არამედ მოე ...³⁷

II სვეტი

უფალო, უკუეთუ ამათ ჟამთა კუალად-მოაგო სასუფეველი ისრაჳლსა?

ხოლო მან ჰრქუა მათ: არა თქუენი არს ცნობაჲ ჟამთა და წელთაჲ, რომელნი-იგი მამამან დადვა თჳსითა ჳელმწიფებითა, არამედ მოიღოთ ძალი მოსლვასა სულისა წმიდისასა თქუენ ზედა და იყვნეთ თქუენ ჩემდა მოწამე იწრუსალემს და ყოველსა ჰურისტანსა და სამარისა და ვიდრე დასასრულადმედ ქუეყანისა.

და ესე ვითარცა თქუა, ვიდრე ჰხედვიდესლა იგინი, აღმაღლდა და ღრუბელმან შეიწყნარა იგი თუალთაგან მათთა და ვიდრე ხედვიდეს იგინი ზეცად აღსლვას მისსა, აჰა ესერა, ორ კაც წარმოუდგეს მათ სამ[ოს]ლითა სპეტაკითა, რომელთა ჰრქუეს:

კაცნო გალილეველნო, რაჲსა

სდგათ და ჰხედავთ ზეცად.

A 257 ე

რაობა:

საგალობელი
(პალიმფსესტი XI ს.)
XIII- XIV სს.

თარიღი:

2 ფ.

ფურცელთა რაოდენობა:

ნუსხური

დამწერლობა:

16,5x14

ზომა:

Content:

Chant

Date:

XIII- XIV cc.

Number of folia:

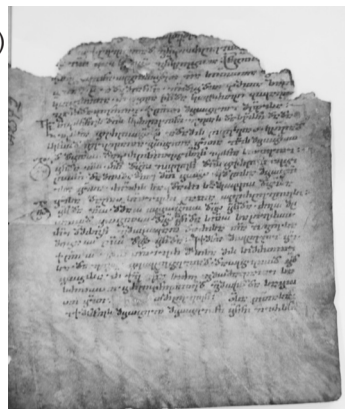
2 folios

Script:

Nuskhuri

Size:

16,5x14

³⁷ ბოლო მოჭრილია.

ტიქსტი

1r / ³⁸
 უთქმელ
 უქცეველად განწორციელდ [ა]... ..
 ა ღმერთ ყ კ ბაჲ განკაცებ ითა.
 ანგელოზ[თა] კრებულნი უგალობდე ღმერთსა
 საღმრთოთა ბითა, ხოლო ადამიანნი
 ღალადებდით ჳმითა ... კრებისათა,
 რამეთუ შვა ჩუენდა კუჭრთხი ყუავ
 გარდაფენილი, ქალწული, მშობელი მეუფისა
 განიწსნეს დღეს საკრველნი ევას
 დასჯისანი და დაიწსნა ბერწობაჲ, ხოლო
 ადამის წყევაჲ კურთხევაჲ საუკუნოდ შეიცვალა
 შობითა შენითა, ღმრთისმშობელო, ყოვლად დი
 დებულო და წრწნილებისაგან იწსნა სოფელი.
 და შენდა, ღმერთო, მამაო უშობელო, დიდებაჲ
 შენდა! ძეო მხოლოდშობილო, დიდებაჲ შენდა!
 სულო სახიერო, რომელი მამისაგან გამოხუალ
 და ძისა თანა ჳგიე, სამებაო წმიდაო, დიდებაჲ
 შენდა!
 იქმნა მუცელი შენი, ქალწულო ო³⁹
 სულიერ მზისა მის სიმართლისა ეგო შეუხებელად
 და უბინოდ შემდგომად შობისა, რამეთუ ქრისტე,
 ვითარცა სიძე გამომავალი სასძლოჲთ, ბრწყინ
 ვალედ გამოჩნდა საშოჲთ შენით.

⁴⁰
 აქებდითსა
 ძლ. მ ომიტევენ
 წმიდასა წმიდათასა
 იქმნეს მშობელ მშობელნი შენნი, ღირსო.

1v / ⁴¹

 ა ბ
 ით დღეს და განსცხრებოდეთ
 და კ იერნი ადიდებდით სული
 რამეთუ ბერწთა გეშვეს (გებვეს)
 დედა უფლისაჲ,
 მწსნელი კაცთა ნათესავისაჲ

³⁸ ფურცლის ზედა ნაწილი მოხეულია, რამდენი სტრიქონია, არ ვიცით.
³⁹ გადაფხეკილია.
⁴⁰ სინგურით, არ ჩანს.
⁴¹ ზემო ნაწილი მოხეულია. რამდენიმე სტრიქონი დაკარგულია.

გიგალობდა შენ ათძალითა საფსალმუნისათა,
ღმრთისმშობელო ქალწულო,
და წინააღმართმეტყუელნი
შენთვის ღმრთის-მეტყუელებდეს,
რომელთა თანა მორწმუნენი გიგალობთ შენ.

დიდებულსა შობასა
შენსა პატივ-სცემთ, უბინოო,
და მიდგომილებასა
შენსა, ყოვლადწმიდასა
და ჩუენ თანა ყოველნი
ძალნი ცათანი
და სულნი წმიდათანი ადიდებენ.

ოქროსა საკუმეველედ
გიცნობთ მორწმუნენი, რამეთუ
ცხოველმან ღმრთეებისამან
შენ შორის დაიმკვდრა
და კაც იქმნა ყოვლითურთ,
ღმრთისა დედაო,
მადლითა სულისა წმიდითა.

კურთხეულარსა
ძლ. საღმრთოჲ საშუ
უგალობთ, უბინოო,
შობასა შენსა წმიდასა და თაყუანის-ვსცემთ
და ვდღესასწაულობთ დღეს
და ვადიდებთ ქრისტესა, ძესა შენსა,
რომლისა მიერ ვიწესნენით პირველისა მისგან
განჩინებისა ადამ, მამისა ჩუენისა.

ან მხიარულ არს ანნა
და ღალადებს სიხარულთ წმამალლად:
ბერწმან ვშევ დედა ღმრთისა,
რომელმან დაჰწესნეს წყევალ იგი ევასი
და შვილიერი ვღალადებდე და ვიტყოდე:
კურთხეულ ხარ შენ, უფალო ღმერთო მამათა ჩ(უენთაო).

ადამ განთავისუფლდა
და ევაჲ განსცხრების.

2r /⁴²

... ..

... .. გა გე შენი

⁴² ამ ფურცლის ზედა და მარცხენა კიდეები მოხეულია, შუაში ნაწილობრივ ამოგლეჯილია.

... .. ო ქრისტე, ღმერთო ჩუენო,
ცოდებათა დობაჲ მ ე,
რომელნი მას შინა შიშით გიგალობ შ ს

ცად ნათლად დიდად გამოჩნდა დღეს ეკლ
განმანათლებელად მორწმუნეთა,
რომელსა [მ]დგომარენი ესე ვლალადებთ:
სახლი ესე დაამტკიცე, უფალო.

გ
⁴³... .. თისა ძალო ...

და სიტყუაჲ, უფალო ქრისტე, ძეო მამისაო,
ვ აღსასრულამდე სახლი ესე დაამტკიცე და
პირველნი შენნი ხედევდ ამ ინყნარებდ ჳმათა
ამას შინა მლოცვ ასა კაცთმოყუარე,
მშკდობაჲ მოჰმადლე რსა შენსა
დ ოტენ წვალებანი და ტომ [ბა] რბაროზთ[ა] ნი,
ხოლო მორწმუნენი მეფენ[ი] სიონი მა[რ]თლმადი
დებლობით და

[ს]ოფელი და სული ჩემი შეინყალე... ..

ლი ესე დაამტკიცე, უფალო.

და იყო მაშინ სატფურებაჲ ი

ი იყო და იქცეოდა ისო და

სტოასა სოლომონისსა გრე

ურიანი იგი და ეტყოდეს;

ვიდრემდის⁴⁴ წარგუჴდი, უკუეთუ შენ ხარ, ქრისტე

განცხადებულად.

მიუგო იესუ

2v /

... ..

... .. ა

... .. დ

... .. ჩემი, რამეთუ რთ ცხოვართა ჩემთაგანნი

... .. ა გარქ - თქუენ

ც[ხოვართა] ჩ-თ

... .. მისა ჩემისა ისმინიან

და გარე ელნი იგინი

მომდევდენ მე და ცხო[ვა]რიცა საუკუნო

მივსცე მათ⁴⁵ დინარე შინა

... .. ლობდეთ: ერნო ჴრ ქებ და

... .. სახეო ე თუ ვ

... .. ხალი ოდეს პირ ყოველთა სისხლითა

⁴³ სინგურით დანერვილი მთავრული ასო, რომელიც გადაშლილია.

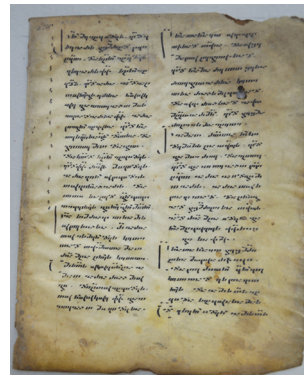
⁴⁴ ვდი.

⁴⁵ გადაშლილია.

არამედ რ ი ნო
 სა ღმრთისასა.
 მ და ქრისტეს
 დავ დღეს ეკლესიაჲ, ვითარცა სძ-
 ითა და ვ ქრისტემან ს[ახელ]ითა
 საღმრთოთა სახველად სრა.
 მოვისწრაფოთ მორ მნე სატფურებისა
 კრა რითა ჭა ვამკობდ
 და ს... მნობით მას შინა ქა-
 მხოლოო
⁴⁶... .. ნ უჩუჴნა
 ნასა გამოსახვით კარა
 დე აქა დღეს ეკლესიაჲ
 დ ა და(მ) დი რომლისა
 მოჲ
 ე რა მით სანადე
 დ სულისა წმიდისათა გან
 ეს და შეამკო სასძ
 ნა ქადებებულ წინაჲსწარმეტყ

A 371

რაობა: იოანე ოქროპირი,
 იოანეს თავის თარგმანება
 XI ს.
 თარიღი:
 ფურცელთა რაოდენობა: 2 ფ.
 დამწერლობა: ნუსხური
 ზომა: 29,2x23
 Content: John Chrysostom,
 Commentary on the
 Gospel of John
 Date: XI c.
 Number of folia: 2 folios
 Script: Nuskhuri
 Size: 29,2 x 23

ტექსტი

1r / რომელნიმე იტყოდეს, ვითარმედ: ესე არს ჭეშმარიტად წინაჲსწარმეტყუ-
 ელი, და სხუანი იტყოდეს: ესე არს ქრისტე!

სხუანი იტყოდეს, ვითარმედ: არა, არამედ აცთუნებს ერსა. ნუჲკუე გალი-
 ლეაჲთ მოსლვად არსა ქრისტე? არა წიგნი იტყუსა, ვითარმედ: ნათესავისაგან და-
 ვითისა და ბეთლემით დაბით.

და კუალად სხუანი იტყოდეს, ვითარმედ: ქრისტე რაჟამს მოვიდეს, არავინ
 უწყოდის, თუ ვინაჲ არს და თითოსახედ განყოფილ იყვნეს გონებანი მათნი.

⁴⁶ სინგურით ნანერი, გამქრალია.

ვითარცა სიმრავლისა მის უწესოესა, რამეთუ არა თუ ისმენდეს კეთილად თქუმილთა მათ, რაფთამცა ცნეს კეთილი.

ამისთვის უკუე უფალმანცა ამით არარაჲ მიუგო, დაღაცათუ იტყოდეს, თუ: ნუ-უკუე ქრისტჳ გალილეაჲთ მოვიდესა?

ხოლო ნათანაელ უფიცხლჳსად თქუა და უშემანუხებელჳსად, ვითარმედ: ნაზარეთით შესაძლებელ არსა კეთილისა რაჲსმე ყო[ფ]ად? და უფროსად აქო მაცხოარმან, ვითარმედ ჭეშმარიტი ისრაიტელი.

რამეთუ ამით, რომელთა ნიკოდემოზსცა ჰრქუეს, ვითარმედ: გამოიძიე და იხილე, ვითარმედ გალილეაჲთ წინაჲსწარმეტყუელი არა აღდგომილ არს, არა თუ სწავლად და ცნობად ჭეშმარიტისა თქუეს, არამედ რაფთამცა ოდენ განამტყუევს ქრისტჳსი იგი საქმჳ.

ხოლო ნათანაელ ჭეშმარიტისა მოყუარჳ იყო და წერილნი ყოველნივე კეთილად ესწავლნეს და ამისთვის იტყოდა სიტყუასა მას.

1v არამედ ესენი ოდენ ამისთვის / იყვნეს, რაფთამცა არავინ ჰგონებდა მისთვის, თუ ქრისტჳ არს.

ამისთვისცა არარაჲ გამოუცხადა მათ, რამეთუ ...ნი თავისა თჳსისა წინააღმდგომსა იტყოდეს და ოდესმე თქვან, ვითარმედ: ვიცით,

ვინაჲ არს და კუალად ოდესმე ბეთლემით მოვალსო.

ხოლო საცნაურ არს, ვითარმედ ცნესცა და წინა-აღუდგეს, რამეთუ აჰა, ვთქუათ თუ, ადგილსა უმეტარ იყვნეს ნაზარეთს შინა აღზრდისა მისისათჳს,

დაღაცათუ ესეცა შეუძლებელ არს, რამეთუ საცნაურ იყო, ვითარმედ არა მუნ შობილ იყო.

არამედ ვთქუათ თუ: არა იცოდეს, ნუუკუე ნათესავიცა არა იცოდესა? რამეთუ თესლისაგან და ნათესავისა დავითისი იყო.

ვითარ უკუე იტყოდის თუ: არა დავითის

ნათესავისაჲ არს. არამედ ამას ყოველსა უკეთურებისაგან მათისა იტყოდეს, რაფთამცა

დაფარეს ჭეშმარიტებაჲ.

ხოლო რაჲსათჳს არა მოუწდეს მას და ჰრქუეს, ვითარმედ: ყოველივე გჳკვრს ჩუენ, არამედ შენ ჰბრძანებ, რაფთა ვირწმუნოთ შენი, ვითარცა იტყვს წიგნი.

გვთხარ უკუე, ვითარ, რამეთუ წერილ არს, ვითარმედ: ბეთლემით მოსლვად არს ქრისტე და შენ გალილეაჲთ მოსრულ ხარ.

გარნა არარაჲ ჰრქუეს მას ესევითარი, არამედ ყოველსავე უკეთურებით იტყოდეს და რაფთა სცნა, ვითარმედ არა ჭეშმარიტებისა ცნობად

2r იტყოდის / სიტყუათა მათ.

ამისთვის თქუა მახარებელმან, ვითარმედ: რომელთამე უნდა შეჰყრობაჲ მისი და არავინ მიყვნა ჴელნი მის ზედა, რამეთუ დაღაცათუ სხუაჲ არარაჲმცა იყო ესე-ოდენ, კმა იყო ლმოზიერყოფად მათა.

არამედ არა ლმოზიერ იქმნნეს, არცა შეინანეს, ვითარცა წერილ არს, ვითარმედ: განიბნინეს და არა ინანეს.

რამეთუ ესევითარი არს უკეთურებაჲ, არა ვისი ჰნებაჲს მორჩილებაჲ და მოდრეკაჲ,

არამედ ერთისა მიმართ ოდენ მოსწრაფე არს, რაფთამცა სიბოროტც თვისი და-
ამტკიცა და რომლისათს იზრახა ბოროტი, იგიმცა მოკლა.

არამედ ისმინეთ, რასა იტყვს წერილი, ვითარმედ: რომელმან უთხარის მოყუ-
ასსა თვისსა მთხრებლი, შთავარდის მას შინა, რომელი-იგი მათ ზედაცა მიიწია.

რამეთუ მათ ენება მო[კლვა] მისი, რაფთამცა ქადაგება იგი მისი დაშრტა და
იქმნა წინააღმდეგომი ამის საქმისა, რამეთუ მადლი იგი ბრწყინავს ქრისტცს მად-
ლითა.

ხოლო მათი იგი ყოველივე დაშრტა და წარწყმდა და განვარდეს იგინი მამუ-
ლისაგანცა და აზნაურობისა და განსუენებისა და მსახურებისა ღმრთისა და ყოვე-
ლისა კეთილისაგან გამოეყუნეს და იქმნეს მონა და ტყუც.

ნა⁴⁷

ხოლო ჩუენ, რომელთა-ესე ყოველი უწყით, ნუ-მცა-ოდეს განვიზრახავთ ბო-
როტსა მეორისათს,

2v რამეთუ / გულსავსც იყვენით, რომელნი ამას ვიქმოდით თავთა ჩუენთათს,
ვლესავთ მახვლსა და უ[ბო]როტცსად მოვიწ[ყლ]ვით ჩუენითავე ჴელითა.

არამედ უკუეთუ ვინ შეგანუხოს და გენებოს ნაცვლისა მიგება, ნუ მიაგებ
ბოროტსა და მიგიგიეს, უკუეთუ კულა ბოროტი უყო, არა მიგიგიეს, და ნუ ჴგონებ,
თუ ცუდად ვიტყვი სიტყუასა ამას, რამეთუ ჴემმარიტ არს ესე.

და უკუეთუ იტყვ, თუ ვითარ იყოს ესე, ისმინე თუ ვითარ, რამეთუ რაჟამს არა
ავნო, მაშინ ღმერთი იქმნების ბოროტისყოფელ ბოროტისყოფელისა მის შენისა.
ხოლო რაჟამს შენ თვთ იწყო ბოროტისყოფად მისა, მერმე ღმერთი არღარა მას,
არამედ შენ შეგემტერების.

რამეთუ დაჴსენ სიტყუა იგი წერილისა, რომელი იტყვს: ჩემი არს სასჯელი,
მე მივაგო, იტყვს უფალი.

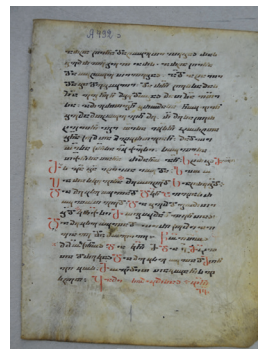
რამეთუ უკუეთუ მონანი იყვენ ჩუენნი და ურთიერთას შემუფოთნენ და არა
ჩუენდა მოვიდენ სამართლისა სასჯელისა ყოფად, არამედ თვთ იგინი განსჯიდენ,
არა შევენუხნებითა?

ხოლო უკუეთუ ჩუენ ესრეთ ვართ, არა უფროსად ღმერთი იყოსა ესრეთ, რო-
მელმან ბრძანა ყოვლისავე სასჯელისა მისდა მიგდება?

რამეთუ არა უგუნურება არსა, უკუეთუ ესეზომსა სიბრძნესა და მორჩილება-
სა ჩუენ ღმერთსა არა ვაჩუენებდეთ, რაფომსა ჩუენ მონათა ჩუენთაგან ვეძიებთ?

A 492 ა

რაობა:	ჟამნი
თარიღი:	X ს.
ფურცელთა რაოდენობა:	2 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	24,3x18,2
Content:	Horologion
Date:	X c.
Number of folia:	2 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	24,3 x 18,2

⁴⁷ მთავრული ასოები, სინგური.

ტიქსტი

1r / არცა წინადაცუეთილეზა რას შემძლებელ არს, არცა წინადაუცუეთილ-
ეზაჲ, არამედ ახალი დაბადებული, და რომელნი წესსა მას ზედა ეგნენ, მშკდობაჲ
მათ ზედა ღმრთისა. ამიერიტგან შრომასა ნუვიწ შემამთხუევენ მე, რამეთუ მე სა-
წერტელნი იგი უფლისა იესუჲსნი ჳორცთა შინა ჩემთა მიტვრთვან, მაღლი უფლისა
ჩუენისა იესუ ქრისტესი სულისა თქუენისა თანა, ძმანო, ამინ.

სახარებაჲ მათესი.

მას ჟამსა შინა იხილა იუდა.

ჳპოო ჰარასკეესა მეოთხედ სახარებად.

და მეყსეულად დიაკონმან: აღვასრულოთ ვედ.

და შემდგომითი შემდგომად კუერექსი მოგუმადლენთაჲ.

და მეყსეულად პირი ჩემი აღვალე და მოვიდე.

წმიდაო ღმერთოჲ, მამაო ჩუენოჲ

და კანონი მ და გ მუჳლთა დრეკაჲ.

და მეყსეულად მღდელმან იწყოს: მოვედით,⁴⁸

თაყუანის-ვსცეთ. ჟამი სამი ყმისაჲ.

ფსალმუნი ი-ვ

1v / ესმინე, უფალო, ვიდრე

განვძღე

ფსალმუნი ლ-დ.

საჯენ, უფალო, ვიდრე ენაჲ ჩემი იტყოდი (!),

ფსალმუნი რ-ნ. მიწყალე მე

და კუერექსი. და ლოცვაჲ და

ღსამალლებელი.

დასდებელი. ჳმაჲ დ გუერდი.

შიშისათჳს ჳურიათაჲსა. საყუარელმან და

მეგობარმან შენმან პეტრე უვარ-გყო

შენ, უფალო, და გოდებით ესრეთ

ლაღადებდა და იტყოდა: ცრემლთა

ჩემთასა ნუ დაიდუმებ, რამეთუ ვთქუ

დამარხვად მცნებაჲ შენი, სახიერ, და

არაჲ დავიმარხე ჩუენიცა სინანული, ესრეთ

მიითუალე და შეგვწყალენ ჩუენ.

მუჳლი:

განმაშორენ ჩემგან მეგობარნი

მახლობელნი.

და იგივე მუჳლი:

განმაშორენ ჩემგან.

იგივე სხუაჲ.

დასდებელი ჳმაჲ დ გუერდი.

უწინარეს პატიოსნისა ჳუარისა მჳედართა მიერ

⁴⁸ მოვედით.

კიცხევისათვის, უფალო, ზეცისა ძალნი შეძრ
წუნდეს, რამეთუ დაიდგ ... გვრგვნი კიცხევისაჲ.

2r / რომელმან ქუეყანაჲ შეამკვე ყუავილითა და
ქლამინდი განბასრებულმან შეიმოსე; რომელმან
შეჰმოსენ ცანი ღრუბლითა, ესევეითარიითა
განგებულებითა გუეუნყა შენი მრავალი სახიერებაჲ,
ღმერთო, და დიდი წყალობაჲ.
დიდებაჲ შენდა!

მუჭლი:
გულმან მისმან შეიკრიბა. იგივე მუჭლი.
ჩემთვის ცუნდრუკებდეს.
იგივე დასდებელი, ჳმაჲ ა~ გუერდი.

მოსლვასა შენსა ჯუარად ესრეთ ეტყოდე,
უფალო, ჰურიათა: რომლისა საქმისათვის
გნებავს მოკლვაჲ ჩემი, # ჰურიანო?
განრლუეულნი განვჰკურნენ და მკუდარნი,
ვითარცა ძილისაგან, აღვადგინენ, წიდოვანი
განვნმდე, ქანანელი შევიწყალე, რომლისა
საქმისათვის გნებავს მოკლვაჲ ჩემი, #
ჰურიანო? არამედ იხილეთ, რომელსა უგუ
მირეთ ქრისტესა, # უშჯულონო.
დიდებაჲ და იგივე.

2v / ან და გიხაროდენ, ბჭეო განულებელო,
გიხაროდენ!
და კუერექსი და ლოცვაჲ და ესამალ
ლებელი და, უფალო, რომელმან ყოვლად
წმიდაჲ სული შენი.
ამის წილ ესე.

წარდგომაჲ. ჳმაჲ ბ~ გუერდი

მხოლოჲ დაენერგა ძელი ჯუარისა შენისაჲ,
უფალო, და საფუძველნი შეიძრნეს სიკუდილისანი,
რამეთუ რომელნი შთანთქნა ჯოჯოხეთმან
სურვილით, განუტევნა იგინი ძრწოლით,
რომლითა გვჩუენე ჩუენ მაცხოვარებაჲ შენი,
წმიდაო, და დიდების-გმეტყუელებთ შენ, ძეო
ღმრთისაო, შეგვწყალენ ჩუენ!

მუჭლი. განწურიტნეს და დიდების-გმეტ
ყუელებთ. მუჭლი. მათ მიხილეს მე

და დიდების-გმეტყუ. ...
 დიდება ან და.
 ღმრთისმშობელი ქალწულო, მეობ-გუეყავ.
 წარდგომაჲ. ჳმაჲ დ გუერდი.
 რამეთუ მე გუემად განმზადებულ ვ.
 დასდებელი. უფალო, ნუ გულისწყრომი...
 წინანარმეტყუელებაჲ ესაიასი, საკი[თ]ხავი.

A 492 ბ

რაობა:	ოთხთავი
თარიღი:	XII-XIII სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	2 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	22,5x20
Content:	Four Gospels
Date:	XII-XIII cc.
Number of folia:	2 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	22,5x20

ტიქსტი

მათეს სახარება 21, 39-46; 22, 1-11

1r

და შეიპყრეს იგი და განიყვანეს გარეშე ვენაჯისა მის და მოკლეს. რაჟამს უკუჴ მოვიდეს უფალი სავენაჯისაჲ მის, რაჲ-მე უყოს ქუეყანისმოქმედთა მათ. ჰრქუეს მას: ბოროტნი იგი ბოროტად წარწყმიდნეს და ვენაჯი იგი მისცეს სხუათა ქუეყანის-მოქმედთა, რომელთა მოსცენ მას ნაყოფი ჟამსა თჳსსა.

ჰრქუა მათ იესუ: არასადა აღმოგიკითხავსა წიგნთა შინა: ლოდი, რომელ შე-ურაცხ-ყვეს მაშენებელთა, ესე იქმნა თავ კიდეთა. უფლისა მიერ იყო ესე და არს საკრველ წინაშე თუალთა ჩუენთა.

ამისთჳს გეტყვ თქუენ, ვითარმედ: მიგ(მეორე სვეტი)ელოს თქუენგან სასუფე-ველი ღმრთისაჲ და მიეცეს ნათესავსა, რომელნი ჰყოფდენ ნაყოფსა მისსა.

და რომელი დაეცეს ლოდსა მას ზედა, შეიმუსროს; და რომელსა ზედა დაეცეს, განანქრიოს იგი. და ესმნეს რაჲ მღდელთმოდლუართა მათ და ფარისეველთა იგავ-ნი ესე მისნი, ცნეს, რამეთუ მათთჳს თქუნა.

და ეძიებდეს მას შეპყრობად და ეშინოდა ერისა მისგან, რამეთუ ვითარცა წი-წინანარმეტყუელი აქუნდა მათ იგი.

და მერმე მიუგო მათ იესუ იგავით და ჰრქუა: ემსგავსა სასუფეველი ცათაჲ კაცსა მეუფესა, რომელმან-ყო ქორწილი ძისა თჳსისაჲ. და წარავლინნა მონანი თჳს(1v)სნი მოწოდებად ჩინებულთა მათ ქორწილსა მას, და არა ინებეს მოსლვად. კუალად წარავლინნა სხუანი მონანი და ჰრქუა: არქუთ ჩინებულთა მათ:

აჳა ესერა პური ჩემი მზა მიყოფიეს, ზუარაკები და უსხები ჩემი დაკლულ არი-ან, და ყოველივე მზა არს, მოვედით ქორწილსა ამას, ხოლო მათ უდებ-ყვეს და წარ-

ვიდეს, რომელიმე თვსსა აგარაკსა, რომელიმე სავაჭროსა თვსსა, ხოლო სხუათა შეიპყრეს მონანი იგი მისნი, აგინეს და მოსწყვდნეს.

ხოლო მეუფე იგი განრისხნა, ესმა რაჲ ესე, და მია(მეორე სვეტი)ვლინა ერი თვსი და მოსრნა კაცის მკლველნი იგი და ქალაქი იგი მათი მოწუა ცეცხლითა. მაშინ ჰრქუა მონათა თვსთა: ქორწილი ესე მზა არს, ხოლო ჩინებულნი იგი არა ღირს იყვნეს. წარვედით მეზობირთა გზათასა და რაოდენიცა ჰპოოთ, მოუწოდეთ ქორწილსა ამას.

და განვიდეს მონანი იგი მისნი გზათა ზედა და შეკრიბეს ყოველი, რაოდენი პოვეს ბოროტი და კეთილი. და აღივსო ქორწილი იგი მეინაჴითა.

ხოლო შე-რაჲ-ვიდა მეუფე იგი ხილვად მეინაჴეთა მათ, იხილა მუნ კაცი, რომელსა არა ემოსა სამოსელი ...

მათეს სახარება 24, 44-51; 25, 1

2r

...დებულ, რამეთუ რომელსა ჟამსა არა ჰგონებდეთ, ძე კაცისაჲ მოვიდეს.

ვინმე არს სარწმუნოჲ იგი მონაჲ და ბრძენი, რომელი დაადგინოს უფალმან თვსმან მონათა თვსთა ზედა მიცემად საზრდელი მათი ჟამსა თვსსა.

ნეტარ არს მონისა მის, რომლისაჲ მოვიდეს უფალი მისი და პოოს იგი ესრეთ მოქმედი. ამინ გეტყვ თქუნენ, ვითარმედ ყოველთა ზედა მონაგებთა მისთა დაადგინოს იგი.

ხოლო უკუეთუ თქუას ბოროტმან მონამან მან გულსა თვსსა: ჰყოვნის უფალი ჩემი მოსლვად, და იწყოს გუჴმად მისთანათა მათ მონათა და ჭამდეს და სუმიდეს მომთრვალეთა თანა, მო(მეორე სვეტი)ვიდეს უფალი იგი მონისაჲ მის დღესა, რომელსა არა მოელოდის და ჟამსა, რომელი არა უწყოდის და ორგან განკუჴთოს იგი და ნაწილი მისი დადვას ორგულთა თანა. მუნ იყოს ტირილი და ღრჭენაჲ კბილთაჲ.

მაშინ ემსგავსოს სასუფეველი ცათაჲ ათთა ქალწულთა, რომელთა აღიხუნეს ლამპარნი თვსნი და განვიდეს მიგებებად სიძისა.

ხოლო ხუთნი მათგანნი იყვნეს ბრძენნი და ხუთნი – სულელნი. მიიხუნეს სულელთა მათ ლამპარნი მათნი და არა მიიღეს მათ თანა ზეთი, (2v) ხოლო ბრძენთა მათ მიიღეს მათ თანა ზეთი ჭურჭელთა მათთა ლამპართა მათთა თანა.

და დაყოვნებასა მას სიძისასა მიერულა ყოველთა და დაიძინეს. ხოლო შუვაღამეს ოდენ ღალადებაჲ იყო, ვითარმედ: აჰა ესერა სიძე მოვალს, გამოვედით მიგებებად მისა.

მაშინ აღდგეს ყოველნი იგი ქალწულნი და აღიგნეს ლამპარნი მათნი, ხოლო სულელნი იგი ეტყოდეს ბრძენთა მათ: მეცით ჩუენ ზეთისაგან თქუნისა, რამეთუ ლამპარნი ჩუენნი დაშრტებიან.

მიუგეს ბრძენთა მათ და ჰრქუეს: ნუუკუჴ ვე(მეორე სვეტი)რ კმა-გუჴყოს ჩუენ და თქუნენ, არამედ უფროსლა წარვედით სავაჭროდ და იყიდეთ თავისა თქუნისა.

და ვითარცა წარვიდეს იგინი სყიდად, მოვიდა სიძე იგი, და განმზადებულნი იგი შევიდეს სიძისა თანა ქორწილსა მას, და დაეჴშა კარი.

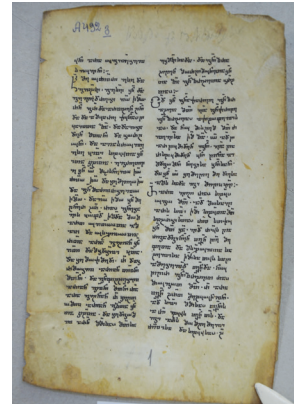
შემდგომად მათსა მოვიდეს სხუანიცა იგი ქალწულნი და იტყოდეს: უფალო, უფალო, განგკლე ჩუენ! ხოლო მან მიუგო და ჰრქუა მათ: ამენ გეტყვ თქუნენ: არა გიცნი თქუნენ. იღჴებდით უკუჴ, რამეთუ არა იცით დღე იგი, არცა ჟამი, რომელსა შინა ძე კაცისაჲ მოვიდეს.

ვითარცა იგი რაჴამს წარვალნ კაცი და მოუწესის მონა...

A 492 გ

რაობა: სვინაქსარი
თარიღი: XVI ს.
ფურცელთა რაოდენობა: 2 ფ.
დამწერლობა: ნუსხური
ზომა: 22x14,2

Content: Synaxarion
Date: XVI c.
Number of folia: 2 folios
Script: Nuskhuri
Size: 22x14,2

ტიქსტი

1r

წმიდა ბარბარას წამება

ყოველნი არა უგულვებელს-ჰყვნი.

ხოლო მე, უძლური ესე და გლახაკი, გესავ შენ და გევედრები, ღმერთო ჩემო, რომელმან გარდაართხენ ცანი და დაამყარე ქუეყანაჲ წყალთა ზედა და დაჰბადენ მთანი და ბორცუნი და აღასრულე ესე ყოველნი სიტყვთა შენითა ჭეშმარიტითა. ეგრეთვე შენ, უფალო, მესწელო ჩუენო და განმაძლიერებლო ჩემო და ღმერთო ჩემო, შენ მეცნიერ ხარ, რაჲ გნებავს ყოფად ჩემდა მომართ? უღმრთოთა ამათ და უსჯულოთა, რომელთა არა გიცან შენ, რომელი დამბადებელი ყოველთა და შემოქმედი, რამეთუ დაბრძობილ არიან თუაღნი მათნი და განფიცებულ არიან გულნი მათნი, რათა არა გიცნან, რამეთუ შეცთომილ არიან გზათა შენთა ჭეშმარიტთა და შედგომილ არიან მამისაჲ მათისა (მეორე სვეტი) ეშმაკისა და განიზრახვენ მორწმუნეთა შენთა ზედა განზრახვათა ბოროტთაჲ.

არამედ შენ განაქარვე განზრახვა მათი, ვითარცა განაქარვე განზრახვაჲ აქიტოფელისაჲ და ნუ მისცემ მათ ძლევასა ჩემ ზედა, უფალო, არამედ წარწყმიდენ იგინი, ვითარცა წარწყმიდენ ყოველნი წინააღმდეგომნი ნებისა შენისანი და შენ, უფალო, შემენიე მე დღესა ამას, სადა იგი მიწაჲ-ყავ.

რანეთუ არა ვიცი, რაჲ სიტყუაჲ უგო მათ, არამედ მოსავ არს სული ჩემი სიტყვთა მათ სახარებისათა, რომელ სთქუ შენ მათ შინა, ვითარმედ რაჟამს წარგადგინენ თქუენ წინაშე მეფეთა და მსაჯულთა სახელისა ჩემისათჳს საწამებელად თქუენდა. ნუ წინასწარ განიზრახავთ, რაჲ მიუგოთ მათ, რამეთუ არა თქუენ ხართ მეტყუელნი, არამედ სული მამისაჲ თქუენისა, რომელი იტყვს თქუენთჳს და იგი არს მომცემელი ძუელისა და სიტყვსაჲ, ხოლო (1v) მე მხიარულ ვარ აღთქმათა შენთა ზედა, არამედ მოყავ ყური შენი ვედრებათაჲ ჩემთა მომართ და ნუ მარცხუცნ ჟამსა მას წამებისა ჩემისასა.

და ვითრცა წარდგა წმიდა ბარბარა წინაშე მსაჯულისა უსჯულოსაჲ, განუკვრდა მას შუწნიერებაჲ იგი მისი და ხატი პირისა მისისა, მიუგო და ჰქუა: „დედოფალო ჩემო, შეჰკავს ხატისა ამის შენისა შუწნიერებასა მორჩილებაჲ მეფეთა, არამედ დაემორჩილე განზრახვასა ჩემსა, რომელსა მე გიბრძანებ შენ. მინებს შენგან, რათა შესწირო შესწირავი ღმერთთა მიმართ და უზოროჲ მიმართ, რომელ შეგინყალონ შენ, რამეთუ არავინ არს კაცთაგანი, რომელიმცა შეინევედა მათ და

არამცა შეინევენეს იგინი. აწ დამემორჩილე მე, რაჲთა წარვიდეთ მე და შენ და თაყუანის-ვცეთ მათ.

(მეორე სვეტი) მიუგო წმიდამან ბარბარა და ჰრქუა მათ: „არა გარცხუწნანა? ზ, ულთოო და მემრუშევეო და მეძავო, რამეთუ მე სჯულსა ზედა ქრისტესსა ვარ, ხოლო პირნი შენნი, ვითარცა წინასწარმეტყველსა დავით და თქუა: „პირ-ათქუს და არა იტყვან, თუალ-ასხენ და არა ესმის, ჴელ-ასხენ და არა იქმან, ფერვ-ასხენ და არა ვლენან. ემსგავსნენ მათ მოქმედნი მათნი და ყოველნი, რომელნი ესვიდნენ მათ. ესე არიან პირნი თქუენნი„.

ვითარცა ესმაჲ ესე უღმრთოჲსა მას სიტყუაჲ მისი, იცვალა ფერი პირისა მისისა და უბრძანა გულისწყრომითა დიდითა ოთხთა განრთხმაჲ მისი, დაცემაჲ შოლტა ზროხისაჲთა და ვითარცა სცემდეს წმიდასა ბარბარას, წარსდიოდა სისხლი მისი ქუეყანასა ზედა.

და ბრძანაჲ მოლებად უროჲ რკინისაჲ და ცე

2r

წმიდა მარინას ნამება

რომელთა გრწამს სახელი უფლისაჲ ჩუენისა, იესუ ქრისტესი, თუ ვითარ აღესრულაჲ წმიდაჲ ესე ქალწული. ესე ნეტარი მარინა იყო ვისიმე ემესიოესი სახელით იყო მამაჲ მისი მღდელი ეშმაკთაჲ. ერთი მხოლოდშობილი ესუა მას ასული და ვითარცა იშვა, მისცეს იგი მზარდულსა სწავლად ათხუთმეტსა მილიონსა ქალაქისაგან ანტიოქიაჲსა.

ხოლო განიზრახა სახელსა მზარდულისა თვისისა და იყოფოდა შემდგომად აღსრულებისა დედისა წმიდისა წმიდისა მარინასა უფროესი პატივი აქუნდა მზარდულისა თვისისაგან, ვითარცა ქრისტიანე იყო, ხოლო მამასა მისსა სძულდა, რამეთუ იყო იგი მისათხუველ ჭეშმარიტისა ზეცათა მეფისაჲ და უფლისაჲ ჩუენისა იესუ ქრისტესა.

და ვითარ იქმნა იგი ათხუთმეტისა წლის, წარემატებოდა მადლით ქრისტესითა, ესმა მას ღუანლი (მეორე სვეტი) წმიდათა მონამეთა, რამეთუ მრავალი ბრძოლაჲ დაითმინეს მათ დღთა შინა უფლისაჲ ჩუენისა იესუ ქრისტესთჲს, ილოცვდა და თქუაჲ: „უფალო, კაცმოყუარეო, შენ უწყი ერთობაჲ კაცთა, შეგივრდები, განმძლიერე მე წინააღდგომისა მიმართ, რაჲთა ესძლო მას და დავთრგუნო და დიდებასა შევესწირვიდე შენდა უკუნითი უკუნისამდე“.

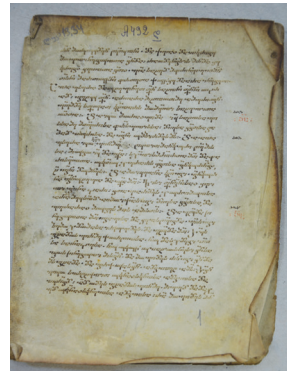
მათ დღეთა შინა წარმოვიდა ლომბრიოზ მთავარი. მოვიდა ასიათ ანტიოქიაჲდ, ჭირად და ტანჯვად რაოდენთა ჰპოებდა ქრისტიანეთაჲ. ხოლო წმიდაჲ მარინა იქცეოდა სამწყსოთაჲ თანა დიდისა მეუფისაჲთა სხუათა თანა ქველთა და ემსგავსებოდა დედასა ნეტარისა იოსებისსა. რაქაელის დასა თანა წარვიდოდა უშვილო ლორბიოს კერპთმსახური და იხილაჲ ნეტარი ქალწული შუწნიერი ფრიად და ბრძანაჲ და ჰრქუა, უკუეთუ აზნაური არს, ეპყრაჲ იგი ცოლად ჩემდა და უკეთუ მკვევალი არს, მივსცე (2v) სასყიდელი მისი და იყოს იგი ხარჭად ჩემდა. და ვითარცა შეიპყრეს, იწყო ახალმან სძალმან ქრისტესმიერმან სიტყუად, ილოცვიდა და იტყოდა: „მინყალე მე, ღმერთო, მინყალე, და ნუ წარსწყმედ უსჯულოთა თანა სულსა ჩემსა და კაცთა მოსისხლეთა თანაცხორებასა ჩემსა და განმადებ მე, უფალო იესო ქრისტე, და ნუ დაუტეობ სულსა ჩემსა შეგინებად და ნუმცა დაითრგუნვის სარწმუნოებაჲ ჩემი და ნუმცა შეიბღალეზიან სასმენელნი ჩემნი და ნუმცა იცვალეზის გულისწყმისყოფა ჩემნი და ნუ შთაადებ სარწმუნოებასა ჩემსა თიჴასა და უყუსა და ნუმცა შეიძრვიან ფერწნი ჩემნი მხარისაგან კეთილისმოძულისა ეშმაკისა.

არამედ მოავლინე მალლით წმიდით შენით შენი სიბრძნე აღებასა პირისა ჩემისასა, რაჲთა განვმტკიცდე (მეორე სვეტი) მე ძალითა შენითა, რაჲთა უშიშ ვიყო და მივსცე სიტყუაჲ, რომელსა მკითხვიდეს უღირსი მძლავრი, რამეთუ ესერაჲ ვხედავ თავსა ჩემსა, ვითარცა ცხოვარსა შორის მვეცთა და ვითარცა შეწყდომილსა მახესა და ვითარცა თევზსა - ბადესა შინა. მოვედ, უფალო იესო ქრისტე, და მივსენ მე, რამეთუ შუეწნის შენდა დიდებაჲ უკუნითი უკუნისამდე, ამინ!

და მიუთხრეს მწედართა მათ ესე ყოველი მთავარსა მას და ჰრქუეს: ჩუენ ვერ-შემძლებელ ვართ ცვაჲდ მისსა, რამეთუ არა არს იგი ჩუენისა ნათესავისა, არამედ ძლიერსა ღმერთსა იესუ ქრისტესა ჰხადის, რომელი ჰურიათა მიერ ჯუარს - ეცუა. ხოლო მთავარსა რაჲ ესმა ესე შეძრწუნდა და ბრძანაჲ დადებაჲ საჭურველისა და წარმოდგინებაჲ მისი და ჰრქუა მას: „მითხარ მე, ან რომლისა ნათესავისა ხარ?“ ხოლო მან ჰრქუაჲ მას: „მე...“

A 492 დ

რაობა:	ოთხთავი
თარიღი:	XIV ს.
ფურცელთა რაოდენობა:	2 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	21x16
Content:	Four Gospels
Date:	XIV c.
Number of folia:	2 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	21x 16

ტექსტი

1r / რომელმან მოსწყდენ წინაწინარმეტყუელნი და ქვაჲ დაჰკრიბე მოვლი-ნებულთა შენდა, რაოდენგზის მინდა შეკრებაჲ შვილთა შენთაჲ, ვითარცა სახედ მფრინველმან თჳსნი მართუწნი ფრთეთა ქუშშე და არა ინებეთ.

აჰა ესერა, დაუტევნეთ თქუენ სახლნი თქუენნი ოვრად. გეტყვ თქუენ: არღარა მიხილოთ მე ამიერითგან, ვიდრემდე სთქუათ: კურთხეულ არს მომავალი სახელი-თა უფლისაჲთა.

და იყო, მო-რაჲ-ვიდა იესუ სახლსა ვისსამე მთავრისა ფარისეველისასა დღესა შაბათსა ჭამად პურისა, და იგინი უმზირდეს მას.

და, აჰა ესერა, იყო კაცი ვინმე წყლითმანკიერი წინაშე მისსა. მიუგო იესუ და ჰრქუა სჯულისმოძღუართა მათ და ფარისეველთა: უკუწთუ ჯერ-არს შაბათსა განკურნებაჲ?

ხოლო იგინი დუმნეს.

და მოიყვანა კაცი იგი, განკურნა, განუტევა და ჰრქუა მათ: ვისი თქუენგანისაჲ შვილი გინა წარი შთავარდეს ჯურღმულსა, არა მეყსეულად აღმოიქუას იგი დღესა შაბათსა?

და ვერარაჲ მიუგეს მას ამისთჳს.

და ეტყოდა ჩინებულთა მათ იგავსა და შეასწავებდა, ვითარ-იგი ზემოჯდომასა ირჩევდეს და ეტყოდა მათ: რაჲამს გხადოს ვინმე ქორწილსა, ნუ დასჯდები პირ-

ველსა საინაწესა, ნუუკუჴ უპატიოსნეს შენსა იყოს ჩინებული მისგან; და მოვიდეს, რომელმან-იგი შენ და მას გხადა და გრქუას შენ: ადგილ-ეც ამას!

მაშინ იწყოს სირცხვლით უკუანაესკნელსა ადგილსა დაპყრობად, არამედ ოდეს გხადოს ვინმე, მივედ და დაჯედ უკუანაესკნელსა ადგილსა,

1v რაეთა მოვიდეს, რომელმან- /იგი გხადა შენ და გრქუას: მეგობარო, აღმო-გუალე ზემოკერძო! მაშინ იყოს შენდა დიდებაჲ წინაშე ყოველთა მეინაწეთა შენთა.

რამეთუ ყოველმან, რომელმან აღ[ი]მალლოს თავი თვისი, დამდაბლდეს; და რომელმან დაიმდაბლოს თავი თვისი, ამაღლდეს.

ეტყოდა მასცა, რომელმან-იგი ხადა მას: ოდეს ჰყოფდე სამხარსა, გინა სერსა, ნუ ხდი მეგობართა შენთა, ნუცა ძმათა შენთა, ნუცა ნათესავთა შენთა, ნუცა მოძმეთა მდიდართა, ნუუკუჴ მათცა კუალად გხადონ შენ და გექმნეს შენ მოსაგებელ.

არამედ ოდეს ჰყოფდე შენ სამხარსა, ხადე გლახაკთა, უმეცართა, მკელობელთა და ბრმათა და ნეტარ იყო, რამეთუ არარაჲ აქუს, რამცა მოგაგეს შენ და მოგეგოს შენ აღდგომასა მას მართალთასა.

ესმა ვისმე მის თანამეინაწესა ესე და ჰრქუა მას: ნეტარ არს, რომელმან ქამოს პური სასუფეველსა ღმრთისასა.

ხოლო თავადმან მან ჰრქუა მას: კაცმან ვინმე ყო პური დიდი და მოუწოდა მრავალთა. და წარავლინა მონაჲ თვისი ჟამსა პურისასა, რაეთა ჰრქუას ჩინებულთა მათ მოსლვად, რამეთუ: აჰა ესერა, პური ჩემი, მზა არს ყოველი.

და იწყოს თითოეულმან ყოველმან ჯმნად. პირველმან მან ჰრქუა მას: აგარაკი ვიყიდე და უნებელი ზედა-მაც მისლვად და ხილვად იგი. გლოცავ შენ, განმიტევე, ჯმნულმცა ვარ შენგან. და სხუამან ჰრქუა: უღლეული ჯართაჲ ვიყიდე ხუთი და მივალ გამოცდად მათთა. გლოცავ შენ, ჯმნულმცა ვარ.

და სხუამან ჰრქუა: ცოლი შევირთე და მის გამო ვერ ჴელ-მენიფების მოსლვად. და მოვიდა მონაჲ იგი და უთხრა ესე უფალსა თვისსა.

2r / მაშინ განრისხნა სახლისა უფალი იგი და ჰრქუა მონასა მას თვისსა: განვედ ადრე უბანთა და ყურეთა ქალაქისათა და გლახაკთა და უცხოთა და ბრმათა და მკელობელთა შემოხადე აქა.

და თქუა მონამან მან: უფალო, იქმნა ბრძანებაჲ შენი და ადგილი არსლა.

და ჰრქუა უფალმან მან მონასა მას: განვედ გზათა ზედა და ფოლოცთა და აიძულე შემოსლვად, რაეთა აღივსოს სახლი ჩემი.

ხოლო გეტყვ თქუნ: არავინ მათ კაცთაგანმან გემოჲ იხილოს სერობისა ამის ჩემისაჲ, რამეთუ მრავალნი არიან ჩინებულ და მცირედნი - რჩეულ.

და შეკრებოდა მისსა ერი მრავალი, მიექცა და ჰრქუა მათ: რომელი მოვალს ჩემდა და არა მოიძულოს მამაჲ თვისი და დედაჲ თვისი და ცოლი და შვილნი და ძმანი და დანი და მერმე კუალად სულიცა თვისი, ვერ ჴელ-ენიფების მონაფეყოფად ჩემდა.

და რომელმან არა აღილოს ჯუარი თვისი და შემომიდგეს მე, ვერ ჴელ-ენიფების მონაფეყოფად ჩემდა. ვის-მე უკუე თქუნგანსა უნდეს გოდოლი შენებად, არა-მე-ა პირველად დაჯდეს და აღირაცხოს, რაოდენი წარაგოს?

უკუჴთუ აქუს, რაეთა კმა-ეყოს მას აღსრულებადმდე.

ნუუკუჴ დადვას საფუძველი და ვერ შეუძლოს აღსრულებად მისსა. და ყოველნი, რომელნი ხედვიდენ მას, იწყონ კიცხევად მისსა და თქუან, ვითარმედ: კაცმან ამან იწყოს შენებად და ვერ შეუძლო აღსრულებად. ანუ რომელი მეფე მივალნ სხვსა მეფისა ბრძოლად, არა-მე პირველად დაჯდის და განიზრახის, უკუჴთუ

2v შემძლებელ არს ათითა / ათასითა შემთხუევად ოცითა ათასითა მომავალსა მის ზედა. უკუჭთუ არა, ვიდრე შორსლა არნ, მოციქული მიუვლინის და მოიკითხის იგი მშვედობით.

ეგრეცა ყოველმანვე თქუენგანმან, რომელმან არა იჯმნეს ყოვლისაგან მონაგებისა თვისსა, ვერ ჳელ-ენიფების მონაფეყოფად ჩემდა.

კეთილ არს მარილი, უკუჭთუ მარილი იგი განქარდეს, რაჲთა დაიმარილოს? არცა ქუეყანასა, არცა სკორესა სარგებელ არს, არამედ გარე განდვან იგი. რომელსა ასხენ ყურნი სმენად, ესმოდენ!

და იყვნეს ყოველნი მეზუერენი და ცოდვილნი მახლობელად მისსა და ისმენდეს მისსა და დრტვნიდეს ფარისეველნი და მნიგნობარნი და იტყოდეს, ვითარმედ: ესე ცოდვილთა შეინყნარებს და მათ თანა ჭამს და სუამს.

და ეტყოდა მათ იგავსა ამას და ჰრქუა: ვის თქუენგანსა კაცსა ედგას ასი ცხოვარი და წარუწყმდეს მას ერთი მათგანი, არა-მე დაუტევნესა ოთხმეოცდაათცხრამეტნი იგი უდაბნოსა ზედა და წარვიდეს წარწყმედულისა მისთვის, ვიდრემდე პოოს იგი? და პოოს რაჲ, დაისუას იგი მყართა თვსთა ზედა სიხარულით. და მო-რაჲ-ვიდეს იგი სახიდ თვისსა, მოუწოდოს მეგობართა და მოძმეთა და ჰრქუას მათ: ჩემ თანა გიხაროდენ, რამეთუ ვპოვე ცხოვარი ჩემი წარწყმედული.

გეტყვ თქუენ: ესრეთ იყოს სიხარული ცათა შინა ერთისათჳს ცოდვილისა, რომელმან შეინანოს, ვიდრელა არა ოთხმეოცდაათცხრამეტთა მათ მართალთა, რომელთა არა უჳმს სინანული; გინა დედაკაცსა, რომელსა

A 492 ე*

რაობა:	იოანე ოქროპირი, იოანეს თავის თარგმანება
თარიღი:	XI ს.
ფურცელთა რაოდენობა:	3 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	31x22,5
Content:	John Chrysostom, Commentary on the Gospel of John
Date:	XI c.
Number of folia:	3 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	31x22,5

A 492 ვ

რაობა:	იოანე ოქროპირი, მათეს თავის თარგმანება
თარიღი:	XI- XII სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	2 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	32,5x23
Content:	John Chrysostom, Commentaries on the Gospel of Matthew
Date:	XI- XII cc.
Number of folia:	2 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	32,5x23

* შენიშვნა: A-492ე შეუერთდა A-765.

ტიქსტი

1r^{*/49} თლი

... .. ა განმცემელ ლ ექმნით. [დ] ან სიტყუათა მათ სანინაესნარმეტყუელთა ბირებთა მამისა თქუენისა ეშმაკისაჲთა გარდააქცევთ და ალაგთა უფლისათა ნრფელთა გულარძნილებითა თქუენითა ღირღლოან-ჰყოფთ.

აღმოიკითხეთ, უკეთურნო, ზემოთრე სიტყუაჲ წინაესნარმეტყუელისაჲ და აღიხილენით, ბრმანო, თუალნი თქუენნი, რასა იტყვს ესაია.

და შესძინა უფალმან სიტყუად აქაზისა და ჰრქუა

... .. აჲ

თგ ... დი

სასწაული და უცხოჲ აღუთქუა ჩუენებად. უკუეთუ არა ქალწულისა უქორწინებელისა მოასწავებს უთესლოდ მუცლადღებასა და უხრწნელად შობასა, ვითარ-ეგე თქუენ წარჰ ... ევთ, რაჲ სასწაული არს, ანუ რაჲ საკრველი ქალწულისა ქორწინებაჲ და შეერთებითა მამაკაცისათა მიდგომილებაჲ, რაჲთამცა ესე სასწაულად უცხოდ და განსაკრველებად შემოიღო წინაესნარმეტყუელმან. არამედ წინაესნარმეტყ

1v /⁵⁰

... ..

სახ ვდ

ღმერთი, მოსრული ჩუენდა მომართ, ვითარცა მცირედ ქუემორე იტყვს განცხადებულადრე. და ვითარმცა მუნ მდგომარე იყო სულითა მით წინაესნარმეტყუელებისაჲთა, ყრმაჲ იშვა ჩუენდა და ძედ მოგუეცა ჩუენ, რომლისა მთავრობაჲ ზედა მწართა მისთა და ჰრქუან⁵¹ მას სახელი დიდისა ზრახვისა ანგელოზ საკრველი თანამზრახვალი, ღმერთი ძლიერი, ჳელმწიფე მთავარი, მშკდობისაჲ მამაჲ მერმეთა მათ საუკუნეთაჲ

... ..

ესმა სიტ

და იჳე იგი ბო

და მეყსეულად ყოველივე ორგულებისა გულისსიტყუაჲ აღმოიგდო გულისაგან თვისისა და წარიყვანა ო.

ესე იგი არს, თუ მიითუალა გონებითა ყოფად ქალწულისა სახლსა შინა მისსა, რამეთუ არაჲ თუ სხუაჲ რაჲმე იყო, ანუ განსრულ იყო სახლით, რომელ იტყვს, თუ წარიყვანა, არამედ გონებისა მისისა იტყვს ზრახვასა, რამეთუ პირველ ჩუენებისა განეზრახა განტევებაჲ მისი და განვლინებაჲ სახლისა.

2r /⁵²

ხოლო ესმა რაჲ სიტყუაჲ ანგელოზისაჲ და გულსავსე იქმნა, დაამტკიცა გონებასა თვისსა მსახურებად ესრეთ საკრველისა მის ქალწულისა.

რამეთუ ცნა, ვითარმედ ესე არს ქალწული იგი, რომლისათჳს მარადის აღმო-

* შენიშვნა: ფრაგმენტის მესამე ფურცელი ადრე შეუერთდა A 765 ა-ს, როგორც მისი ნაწილი - ექვთიმე მთაწმიდლის რედაქცია.

⁴⁹ ფურცლის ზემო ნაწილი მოხეულია.

⁵⁰ 1v-ს ზემო ნაწილი მოხეულია.

⁵¹ ჰქუან.

⁵² აქედან სხვა ხელია, ტექსტიც არ გადადის.

იკითხვიდა წინააღმართმეცხუელთა მიერ ქადაგებულსა, ვითარმედ: აჰა, ქალწული მიუდგეს და შვეს ძე და უნოდთან სახელი მისი ემმანოელ.

და კულად იტყვს: აღმოვიდეს კუერთხი ძირისაგან იესესისა და ყუავილი ძირისაგან მისისა აღმოსცენდეს.

გულისჴმა-ყო, ვითარმედ: ესე არს ბჭე იგი, რომელსა მოასწავებდა ეზეკიელ და იტყოდა:

ვიხილე ბჭე იგი, რომელი იყო აღმოსავალით და იგი იყო დაჴშულ, და მრქუა მე უფალმან: ბჭე ესე დაჴშულ იყოს და არა განელოს და არცა განვიდეს ვინ მიერ, რამეთუ უფალი ღმერთი ისრაჴლისაჲ შევიდეს და იყოს დაჴშულ.

გულისჴმა-ყო, ვითარმედ: ესე არს, რომლისათჴს იტყოდა დავით: ნმიდა-ყო სა-ყოფელი მ ... ღმან, ღმერთი მის⁵³

არა იძრას უკუნისამღჴ

რს, რომელსა მანვე

სინმიდისად სახ

გულისჴმა-ყო, ვითარმედ: ესე

იაკობ კიბედ იხილა ზ[ე]

აღწევნულად და

ვითარმედ საშინე

ესე გ

არს რ

შეუ

რ

... ..

ინ სე არს, რომელსა

სოლომონ ცხედრად მეუფისა და წყაროდ დაბეჭდულად სახელ-სდვა.

გულისჴმა-ყო იოსებ ყოველი იგი ქადაგებული წინააღმართმეცხუელთაჲ, რამეთუ განიღჴდა ძილისა მისგან უმეცრებისა და განაგდო საბურველი იგი, რომელი ძეს გულსა ზედა ჰურიათასა, და მიითუალა გონებითა მსახურებაჲ ქალწულისაჲ მის და წარიყვანა ცოლი თჴსი.

იხილვა ესეცა, ვითარ პირველშობისა ზედასზედა ცოლად მისა სახელ-სდებს, რამეთუ ვითარცა იგი მაშინ განგებულეებით ცოლად მის

2v /⁵⁴ ნებელ იყო ზემოთ

... .. ღთა მათ მღე

... .. ვე მახარებე

... .. უასა თჴსსა შე

... .. ბს სიტყვთ იტყვს

... .. ღსა ცოლებისასა

... .. ა მაშინ საგონებელ იყო

... .. მით გამოაჩინე

... .. ს საქმისა

... ..

სახარებაჲ

⁵³ მოხეულია.

⁵⁴ ფურცლის ზემოთ მარცხენა მხარე ჩამოხეულია.

... .. ვიდრემდე
 ოე და
 ნი
 ო

ლად აღ ... უშჯულონი ჰურიანი და მათისა მის სიბოროტისა მისგავსებულნი მწვალებელნი ვინმე უცხონი შვილთაგან ეკლესიისათა და ცუდად-მეტყუელებენ და ამას ზრახვენ, თუ შემდგომად საკრველისა მის შობისა კუალად მოასწავებსო სახარებაჲ შობასა ქალწულისასა შჯულითა მით ქორწინებისათა. და ამას სიტყუასა შემწედ თვისისა უგუჟურებისა მოილებენ, ვითარმედ არა იცოდა იგი, ვიდრემდე შვა ძე თვისი პირმშოჲ.

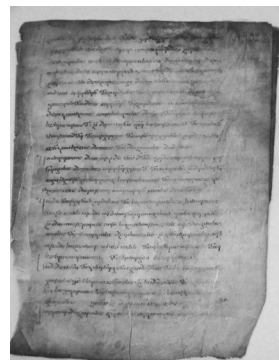
ხოლო ჩუენდა ვითარმედ ჰრომ ... საჰმარ იყო. ამისთვის ... ესეოდენ იყო საძიებელ[ლ], რომელ მახარებელმანცა გამოაჩინა, ვითარმედ უთესლოდ შვა და ქალწულადვე ეგო და შემდგომი ამისი.

ცხად არს ყოვლისავე კაცისა მიერ გულისკმისსაყოფელად, ვითარმედ შეუძლებელ იყო ქალწული იგი ესევეთარისა მის უცხოესა მიდგომილებისა და საკრველისა შობისა ღირსქმნული შემდგომად შობისა მის წესსა მას ქორწინებისასა მონებისად, ანუ იოსებისა კადრებად შეხებად მისა.

არამედ რაათა განჩინებულადცა პირი დაუყოთ პირთა მათ უღობავთა და გულთა მწკრისსახეთა, ესრეთ ვიტყვთ: ნუ იყოფინ ესე, უშჯულონო, ნუ იყოფინ! უბინოდ ეგო მარადის და შეუხებელად, საუნჯე იგი ქალწულებისაჲ არა განელო ყოვლადვე ტაძარი იგი ღმრთისაჲ, რომლისათჳს ჰრქუა უფალმან ეზეკიელს: ბჭე ესე დაჴშულ იყოს და არა განელოს და არცა განვიდეს.

A 492 ზ

რაობა:	სწავლანი
თარიღი:	XI ს.
ფურცელთა რაოდენობა:	2 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	23,2x17,3
Content:	Teachings
Date:	XI c.
Number of folia:	2 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	23,2x17,3

ტიქსტი

სწავლანი მარხვისათჳს

1r

ეცინოდე ეშმაცსა მას, რომელი შემდგომად სერობისა გეტყოდის, რამცა ჰყავ ალთქუმაჲ ხვალისა მარხვისათჳს, რამეთუ მოინიის რაჲ მეცხრე ხვალისა მისა, უვარ-ყვის ალთქუმათა გულისა. სხუაჲ არს მარხვაჲ იგი მათი, რომელნი არა შთავრდომილ იყენენ დაცემასა და სხუაჲ არს მათი, რომელნი

შთავრდომილ იყვნენ დაცემათა, რამეთუ პირველთა
მათ ჳორცთა აღძრვისა მოკუდინებაჲ აქუს
სასწაულად, ხოლო მეორენი ვიდრე სიკუდილად და აღსას
რულამდე დაუგებელ და უნუგეშინისცემულ არი
ან ჳორცთა მათთა და მუცლისა მიმართ.
პირველთა მათ უცმს, რაჲთა მარადის შეზავებულეებაჲ ბუ
ნებისა მათისაჲ უვნებელად დაიცვან, ხოლო მეორენი
იგი მჭუნვარებითა სულისაჲთა და განლევითა ჳო
რცთაჲთა მონყალე-ჳყოფენ ღმერთსა მათსა.
ჟამი ნუგენისცემისაჲ და სიხარულისა სრულთა
თვს არს ჟამი უზრუნველობისაჲ ყოველსავე შინა,
ხოლო მოღუანეთათვს სიხარულ არს ჟამი ბრძო
ლისა და ძლევისა მტერთაჲსა, ხოლო ვნებულისათვს
ჟამი სიხარულისაჲ არს დღსასწაულის დღე
სასწაულთაჲ და კრებაჲ კრებათაჲ.
სიზმარნი და ჳსენებანი ჭამადთა და სანუაგეთანი
გულსა შინა ნაყრუანთასა, ხოლო სიზმარნი დაიჳსენით
და საშჯელთა და სატანჯუელთა საუკუნეთანი
გულსა შინა მგლოიარეთასა.
ეუფლე მუცელსა, ვიდრე ... [უფლებულსა].

1v

და მაშინ იმარხვიდე სიხარულითა.
იციან თქუმული ესე, რომელნი-იგი გამოუთქუმელსა მას
მთხრებლსა სიძვისასა შთაძრომილ არიან, ხოლო
კაცნი საჭურისნი გამოუცდელ არიან ამას.
აღვრ-ვასხნეთ მუცელსა ჩუენსა ჳსენებითა ცეცხლი
ს ამის საუკუნოჲსაჲთა, რამეთუ მრავალნი მორჩილ
იქმნეს მუცლისა თვისისა და უკუანაჲსკნელ ას
ონიცა მათნი მოიკუეთენეს და ორკერძოთავე
სიკუდილითა მოკუდეს.
გამოვიძიოთ და გულისჳმა-ვეყოთ და ვპოოთ უე
ჭუელად, ვითარმედ ჩუენ შორის დანთქმანი იგი ბოროტნი ამას ოდენ უქმნიეს.
გონებაჲ მმარხველისაჲ ჳლოცავნ ფრთხილად, ხოლო გო
ნებაჲ ნაყროვნისაჲ სავსე არს კერპებითა არა ...იდებ ...
სიმაძღრემან მუცლისამან განაჳმნის ცრემლნი თუ
ალთანი, ხოლო მოყმოზამან მუცლისამან გამოადინნის წყარონი ცრემლითა,
რომელი განუსუენებდეს მუცელსა თვისსა და ჳგო
ნებდეს, ვითარმედ მძლე ექმნას ეშმაკსა სიძვისასა, მს
გავს არს იგი კაცსა, რომელი შრეტნ ზეთითა ცეცხლსა.
რამეთუ რაჟამს შეინრდის მუცელი, დამდაბლდის გული, ხოლო განი
სუჳნებნ რაჲ იგი, მალლოინ გონებაჲ
და განაბნინიან გულის სიტყუანი.
განიკითხე თავი შენი, ძმაო, განთიად, შუადღე და მ
წუხრა და უნინარეს საზრდელისა მიღებისა

და თვთ გულისჯმა-ჰყო სარგებელი მარხვისაჲ.
განთიად შფოთებდიან და განიბნეოდიან
გულისსიტყუანი, ხოლო შუჲადლე რაჲ იქმნის მცირედ
2r

დინებისაგან, ხოლო სრული საზომი სინმიდისაჲ არს
მოკუდინებაჲ ჯორცთაჲ პირველვე მოკუ
დინებითა გულისსიტყუათაჲთა.

ნეტარ არს ჭემმარიტად იგი მონაზონი, რომელი
ყოვლისავე ფერისა მიმართ და ყოვლისა გუამისა და
ყოვლისა პირისა მიმართ და ყოვლისა კეთილისა, სადა
უმეცრებაჲ ვნებისაჲ მოიგო, რაჲთა ვერა სადა შე
ატყუას თავსა შორის თვსსა ვნებისა, რაჲმე კუა
ლი ესევეთართა მიმართ საქმეთა.

არა თუ რომელმან თიჯაჲ ესე შეუგინებელად დაიცვა.
იგი არს ნმიდაჲ, არამედ რომელმან ასონი მისნი სრულიად
სულსა დაუმორჩილნა.

დიდ არს, რომელი შეხებისა შინა უვნებელად ეგოს
და უდიდეს მისსა არს, რომელი ხედვისაგან ეგოს
მოუნწყლველად და სძლოს ხედვასა ცეცხლის
ასა ჰსენებითა სიკეთეთა მათ და შუჲნიერები
თა ზეცისათა, რომელი ლოცვითა განსდევე
ნიდეს ძალსა მას. მსგავს არს იგი კაცსა, რომელი
ჰბრძავნ ლომსა, ხოლო რომელი სიტყვსგებითა და ნი
ნააღდგომითა გონებისაჲთა ჰბრძოდის მას.

მსგავს არს იგი კაცსა, რომელი სდევნინ მტერსა
თვსსა, ხოლო რომელსა უდებ-უყოფიეს სრულიად ზედა მოსლვაჲ
მისა, იგი დაღაცათუ ჯორცთა შინა იყოს, საფ
ლავისაგან აღდგომილვე არს.

უკუეთუ ესე ჭემმარიტისა სინმიდისა სახჲ
არს, რომელ აღუძრველად იყოს უცნებათა შინა.

2v

... შინა ესე უეჭუელად საზლუარი არს
... მისა ბუნებისაჲ და ბილნებისა, რომელ მღვიძ
არესა ... და დიდებაჲ წინა-ეზიდებოდის გულის ...
... ჯორციელით ჰბრძო

დის ... მსგავს არს იგი კაცსა, რომელმან

... ..ვისაჲთა, ხოლო რომელი

... თა ე...უგებოდის მას იგი

... ..კილა რკინითა წინა

...ომდაბლითა დაურისხე

ვ... ..ინა აღუდგებოდის იგი,

მსგავს არს მისა, რ... მოკლა მბრძოლი

სასა და დაჰფლა ქვშასა შინაჲ.

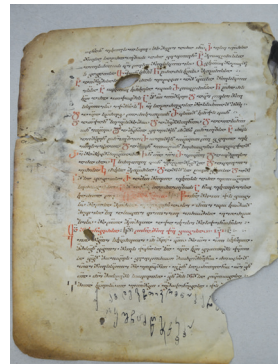
ქვშა დგ...ს ჯმა იყო სიმრ... ზრდის იგი სა

... ვნებათასა, არამედ არს ყოვლითურთ მინა და ნაცარ

ცუა არს, რომლისა საღმრთოთა ნიჭითა და გამოცხადებათა შეეკრას მძღავრი იგი და ერთი იგი მთიებსა მსგავს არს და მეორე დიდსა მას მთოვარესა და მესამე ბრწყინვალესა მას მზესა და მათ ყოველთა საყოფელი ცათა შინა არს.

პირველად ცისკარი აღენთის და მერმე ნათლითა ეფინის და მაშინათა გამობრწყინდის მზს, ეგრეთვე ზემოთქმულნი იგი გულისკმა-ყვე... იჩემებენ მ...ი ორგულეზ... და ეშმაკისა...ისაჲ დაცდებასა ბრძოლისასა ერთმან მან, რომელმან ფრინველი შე...როს და მეორემან ამან, რომელმან

	A 493 გ
რაობა:	სადღესასწაულო
თარიღი:	XII-XIII სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	4 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	25,5x19,5
Content:	Festal Menaion
Date:	XII-XIII cc.
Number of folia:	4 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	25,5x19,5

ტექსტი

1r */

არს რომელსა ენებოს ცნობაჲ სიმაღლისა მათისაჲ. წიგნი მისი ჳელად მიიღენ და მისგან იწავლოს ყოველივე, რამეთუ ჩუენ ნებსით დავდუმენით, რაჲთა არა სიმრავლე წერილისაჲ იქმნას, ხოლო წამებადცა მიიწია ყოვლად ქებულ ი ესე მამათმთავარი და ტანჯვანი ძლიერნი თავს ის ხნა ახოვნითა გონებითა და შემდგომად დაცხრომისა დე ვნულებისა სავსე ტვრითთა წამებისაჲ თანა თჳსა დვე ეკლესიად მოიქცა, რამეთუ ღმერთმან განგებულებით დაჰმა რხა საცხოვრებლად სულითა მრავალთა და ნიკიისა

* აღწერილობაში აღნიშნულია, როგორც სადღესასწაულო, მაგრამ ეს არის სვინაქსარი.

მინაწერი:

ფსალმუნი მღდელნი შეიმოსნეს.

დასდებელი. მოიწსენე ...დთ ...ქ...ლსა [ნუსხურად, ტექსტის ხელით, 1r];

ქართული ანბანი მხედრულით [მოგვიანო მინაწერები შავი მელნით 2v, 3r,3v,4r,4v].

შენიშვნები:

1v რვეულებრივი პაგინაცია ქვედა მხარეს, შუაში ასომთავრულით „გ“, ამიტომ ეს უნდა იყოს რვეულის დასასრული, რადგანაც ქვედა მხარეს წერია; 3r ზედა მხარეს შუაში - „იზ“, ეს კი უნდა იყოს რვეულის დასაწყისი, რადგანაც ზედა მხარეს წერია.

კრებასა მრავალი სარწმუნოებაჲ წინაშე წმიდისა მის კრებისა გამო
თქუა, რომელსა ეწამნეს ყოველნი და დაამტკიცეს და ესრე
თ მოხუცებული წმიდაჲ და ესე დღითა კეთილითა ღმერთი
სა მიიცვალა და საფლავით სულნელ
ი აღმოაცენა საკურნებელი ყოვლისა ვნებისაჲ, რომელი-იგი
დღენდელად დღედმდე მარადის აღმოდის სადიდებელად ღმრთისა
და საქებელად მღვდელმთავრისა მისისა. სახარებაჲ იოვანესი (10: 7-16):
„მე ვარ კარი ცხოვართაჲ. ყოველნი, რომელნი პირველ ჩემსა მოვიდეს,
მპარავნი იყვნეს და ავაზაკნი, არამედ არა ისმინეს მათი ცხოვ
ართა, მე ვარ კარი, ჩემ მიერ თუ ვინმე შევიდეს, ცხოვ
ნდეს, შევიდეს და გამოვიდეს და საძოვარი პოოს, ხოლო მპარავი
იგი არა მოვიდეს, არამედ რაჲთა იპაროს და დაკლას და წ
არწყმიდოს, ხოლო მე მოვედ, რაჲთა ცხორებაჲ აქუნდეს და
უმეტესი აქუნდეს; მე ვარ მწყემსი კეთილი. მწყეს
მან კეთილმან სული თჳსი დადვის ცხოვართათჳს, ხოლო სასყიდლი
თ დადგინებულმან და რომელი არა არნ მწყემსი, რომლისა ა
რა არიედ ცხოვარნი თჳსნი, იხილის რაჲ მგელი მომავალ
ი, დაუტევნის ცხოვარნი და ივლტინ და მგელმან
წარიტაცნის იგინი და განაბნივნის, რამეთუ სასყიდლით დადგინე
ბული არნ და არარაჲ სჭირნ მას ცხოვართათჳს; მე ვარ
1v

მწყემსი კეთილი და ვიცნი ჩემნი იგი და მიციან ჩემ თანა მათ,
ვითარცა მიცის მე მამამან, ვიცი მეცა მამაჲ და სულსა ჩემსა დავე
სდებ ცხოვართათჳს. და სხუანიცა ცხოვარნი მიდგან, რომელნი არა
არიან ამის ეზოჲსაგანნი, იგინიცა ჯერ-არიან მოყვ
ანებად ჩემდა და ჴმისა ჩემისაჲ ისმინონ და იყვენენ ერთ
სამწყსო და ერთ მწყემს".

თვესა დეკენბერსა ვ. წმიდისა მამი

სა ჩუენისა ნიკოლაოსისი მღვდელმთავრისა მირონ. ჴმად ა. ზეცისა განწ. ლუ-
კისაჲ. უფალო ლაღადყავსა.

ეკლესიისა შვილნი სწავლითა აღაფრინვენ, ვითარცა მ
ართუწნი ზეცისა ბუნებისანი, სამგზის სანატრელო ნიკო
ლაოს, და მეოხ ხარ ღმრთისა მიმართ და იწსნი ჭირისაგან
და განსაცდელთა, რომელნი გვედრებიათ. სამღვდლოჲ
იგი სამოსელი ყოვლად შუწნიერი, შრომითა მით შენითაჲ
საღმრთოჲთა შეიმოსე, რომლითა გკრუწნებ სასწაულთა და
ნიშებთა ქრისტეს მიმართ სამარადისოდ, ნეტარო ნიკოლაოს, და გვ
ჴსნი ჩუენ ბოროტისაგან. უხილავსა მას კეთილსა თუალითა
ხედავ შენ და მარადის განიცდი საშინელსა ხილვასა და დიდე
ბასა მას წმიდათასა, მღვდელმთავარო ნიკოლაოს, რომლითა სა
იდუმლონი ზეცისანი გამოგეცხადნეს, ნეტრეულო.

საჭურველი უძლეველი აღიდე, ნეტარო, და იწროსა მას
გზასა ხვდოდე, ღირსო საბა, მიმყვანებელსა მას შუწ
ნიერსა სამოთხისა საშუწბლითა, რომელსაცა დაემკვდ

რე ნეტარო, მომიწსენენ წინაშე ღმრთისა.

სხუანი ჳმაჲ დ. მწნეო თანა ზედა.

მიჰრონითა მით საღმროთა გუაცხოვნე შენ მადლმან ს[აღმროთა]სამან და სათნოებათა შენთა მირონითა, ღირსო, სულნელ-ჰყვეს ყოველსა სოფელსა, ნეტარო ნიკოლოს, ხოლო სულმყრალობასა ვნე ბათსა განიოტებს. ამისთვისცა ჩუენ გაქებთ სარწმუნოები თ და საღმრთოსა და წმიდა ჳსენებასა შენსა აღვასრულებთ. მამაო, ვითარმედ ბრწყინვალებასა და მზისთუალსა დაუვალსა განმანათლებელსა ყოვლისა სოფელისასა და ეკლესიათა, 2r

რომელნი აღვასრულებთ დღესასწაულსა შენსაბ...

მიემსგავსე ხატსა მას ღმრთაებისასა, ღირსო საბა, და მიოიგე მისგან პატივად ცხოვრებაჲ წარუვალ და ან წინაშე ღირსა ღმრთისასა მდგომარე ხარ მოგჳსენენ ჩუენ, სანატრელო და მეოხ-გვყავ, ვედრებითა შენითა წარუმართე სი მრავლესა მას მონაზონთასა ზეცად მიმართ და ს...ითა ბითა განანათლენ მონებად სამებისა მონაფენი შენნი, წმიდაო ღმრთისაო საბა. შენ უქორწ ... გამოავლინე იგი. ნათელო უცვა ... უდაბნოჲ მხიარულ-ჰყვენ და ყუაოდენ, ვითარცა შროშანი, რამეთუ განამრავლე შენ მისნი შვილნი, საბა ღმერთშემოსილო, ქუეყანაჲ იორდანისაჲ ან განსცხრებო დენ წმიდა ამას ჳსენებასა შ... დიდებულ მეოხ-გვყავ სულთა ჩუენთათჳს.

აქებდითსა. არაჲ დააკლდა სიყრთ შენითგან, ნეტარო, მო

იძულე განსიჳნებაჲ ჳორციელებაჲ და შეუდეგ

მაცხოვრისა უბინოდ განგებითა, საბა, და მისდევედი, ვითარცა

ცხოვარი კუალსა მწყემსმთავრისასა ნ...რთა და

ჰპოვე განსუჳნებაჲ მ...სა მას ბანაკთა წმიდათასა

მოაკუდინე შენ გულის თ... ...აცხოველი სინმიდე,

განეშორე გემოთა სფ... და ეძიებდ წარ...

სა, ნეტარო, და ვითარცა გურიტი უდაბნოს მყოფ იყავ იწ

როებასა შინა, ღირსო საბა, და ...რთობასა მ...

ზეცისა სასუფეველისასა ღირს იქმენ ...ძან... ...სა

მჳეცთასა არაჲ შესძრწუნდეს, ნეტარო, და უდაბნ

ოთ განიოტე სიმრავლე მტერთა ბოროტთა და დაჰნე

რგე ნაყოფი სულიერისა საბა და მოჰრწყე ცრემლით

და მორჩად კეთილად აღაორძინენ შვილნი შენნი, ნეტარო,

მგალობლად სამებისა წმიდისა. სიტყვთ და საქმით ადი

დე ქრისტე ღმერთი, სანატრელო, და მცნებათა მისთა

სავანე-ჰყოფდ შენ დღით და ღამით განგებითა, წმიდაო, და ვითარცა კი

2v

ბე სივრცესა ცისასა წინაშე ღმრთისაჲ მიიწეოდა ლოცვაჲ

შიში, მამაო, გვთხოვე, ღმრთისა განადიდე წყალობაჲ.

აღძრვაჲ.

თვესა დეკენბერსა ვ. წმიდისა და საკრველთმოქმედისა

მამისა ჩუენისა ნიკოლოზისი, მთავარეპისკოპოსისა მი
რონ ქალაქისაჲ, რომელი იყო ჟამთა დიდისა კოსტანტინესთა.
ესე წმიდაჲ პირველად უკუჴ მონაზონებისა მისთათჴ პირველისა
მარიამითა გამოცხადებითა მღდელთმთავრობისა პატივისა ღ
ირს იქმნა. ამან, ვითარცა მისთჴ აღწერილი ცხოვრებაჲ მო
გვთხრობს, მრავალნი სასწაულნი სხუანიცა აღასრულნა,
რომელნი-იგი კნინლადა კაცობრივსა ბუნებისა უზეშთაჲს
არიან სიმრავლითა და საკვრველებითა და მათ თანა
იქსნნა სამნიცა იგი მთავარნი სიკუდილისაგან, რომელ
თათჴს ცილისწამებით შესმენითა განჩინებულ იყო
უმშჯავროჲ სიკუდილი, რომელთა აგრძნეს რაჲ ჟამი
იგი აღსრულებისა თვისაჲ საპყრობილესა შინა ი
წყეს ვედრებად და წმიდასა ამას შემწედ ჰხადო
დეს და მოაწესებდეს სხუასა ესევეითარსავე მი
ს მიერ ქმნილსა ქველისსაქმესა, რომელი უყო სამთა
მათ კაცთა ლუკიას და ვითარ-იგი იქსნნა უსამართლ
ოდ მოკლვისაგან. მაშინ უკუჴ უჩუწმიდაჲ ეს
ე მეფესა ძალსა შინა და ეგრეთვე ავლავიო
ს ეპარხოზსა ბრალობით და თქუმიტ ტყუვილი
თ შესმენისათჴს უბრალოთა მათ კაცთაჲსა, ხოლო მეფე
სა მოძულურებით და სწავლით და ვითარმედ უბრალო არი
ან და შურიტა შთავრდომით ესევეითარსა ბრა
ლსა და ესრეთ იქსნნა იგინი სიკუდილისაგან მწარი
სა ნეტარმან ნიკოლაოს, არამედ ვინაჲთგან საკვრველე
ბათა და სათნობათა მისთა სიმრავლე აურაცხელ
3r

და ყოველსა მწსნელსა ზედა ამას იტყვან: „შემენიე მე“

ფსალმუნი ბ. რად აღიძრნეს წარმართნი და ერმან იზრა
ხა ცუდი. შეითქუნეს მეფენი ქუეყანისანი და მთავარნი
შეკრბეს ერთად უფლისათჴს და ცხებულისა მისისათჴს
და ყოველსა მოჴელესა ზედა. ოხითა წმიდისა ღ...ლისაჲთა
მაცხოვარ, აცხოვნენ სულნი ჩემნი დიდებაჲ და ან... ფსალმუნი გ.
ჰრქუა უფალმან უფალსა ჩემსა, დაჯედ მარჯუენით ჩემსა, ვიდრემდის და
ვსხნე მტერნი შენნი ქუეშე ფერჴთა შენთა.
კუჭრთხი ძლიერებისაჲ გამოგივლინოს შენ უფალმან სიო
ნით და უფლებდის შორის მტერთა შენთა. შენ თანა არს მთავ
რობაჲ დღესა ძლიერებისა შენისასა ბრწყინვალეობა
სა წმიდათა შენთასა და ყოველსა მოჴელესა ზედა სამკეცსა
ალილუიასა დიაკონმან კუერექსი. წმიდაო ღმრთისაჲ და დასხდენ მღ
დელნი და მეფსალმონემან. ფსალმუნი გ. გიორგი ალუთქუთ
ღმერთსა ჩუენსა ყოველნი, რომელნი არიან გარე
მოჲს მისა, შენირონ ძლუწნი. დასდებელი. განცხადებულ არს
პატიოსანი ღმერთი და იწრუსალემსა ზედა დიდ არს სახელი მისი.
ებრაელთა მიმართ ებისტოლე პავლესი საკითხავი. მრავლ

ით კერძო და მრავლით სახით მაშინვე ღმერთი ეტყოდა
მამათა წინასწარმეტყუელთა მიერ უკუნაჲსკნელთა დღეთა მეტყოდა
ჩუენ ძისა მიმართ თვისსა, რომელი-იგი დაადგინა მკკდრად ყოველთა,
რომლისაგანცა შექმნა საუკუნენი, რომელი იგი არს ბრწყინვ
ალეზა ჩუენთაჲ-ყო და დაჯდა იგი მარჯუენით მათსა დაიმკვდრა სახელ
ი, ოდეს სადა ვის ჰრქუა ანგელოზთაგანსა: „ძე ჩემი ხარი
შენ და მე დღეს მიშობიე შენ,“ და მერმე იტყვს: „მე ვყო
მისა მამა და იგი იყოს ჩემდა ძე,“ და ოდეს კუალად შემოჰყავს
3v

პირმშოჲ იგი სოფლად იტყვს: „და თაყუანისცემდენ მას ყოველნი
ანგელოზნი ღმრთისანი“, ხოლო ანგელოზთათჳს იტყვს: „რომელმან შემქნ
ნა ანგელოზნი მისნი სულად და მსახურნი მისნი ალად ცეც
ხლისა,“, ხოლო ძისათჳს იტყვს: „საყდარი შენი, ღმერთო, უკუნითი უკუნისამდე
კუჭრთხი ... შისაჲ არს კუჭრთხი სუფევისა შენისაჲ.
შეიყუარე სიმართლე და მოიძულე უსჯულეზაჲ. ამის
თჳს გცხო შენ ღმერთმან შენ მიერ საცხებელი სიხარულისაჲ
უმეტეს მოყუასთა შენთა და შენ დასაბამსა, უფალო, ქუეყანაჲ.
დააფუძენ და ქმნულნი ჴელთა შენთანი ცანი არლა
ნი იგინი წარჯდენ, ხოლო შენ ეგო უკუნისამდე და ყოველნი, ვითარცა სამო
სელნი დაძუტლდენ და შენ, ვითარცა სამოსელნი სცვალნე იგინი
და იცვალნენ, ხოლო შენ თავადი იგივე ხარ და წელიწადთა
შენთა არა მოაკლდეს. ალილუია. ჰრქუა უფალმან უფალსა ჩემსა: „და
ჯედ მარჯუენით ჩემსა, ვიდრემდის დავსხნე მტერნი შენნი ქუეშე
ფერჴთა შენთა“. დასდებელი. საშოთ მთებისა წინა
გშევ შენ.

თავისაგან ლუკასი, წმიდისა სახარებისა საკითხავი.
მათ დღეთა შინა გამოჴდა ბრძანებაჲ აგვსტოს კეისრი
საგან აღწერად ყოვლისა საოფლისა. ესე აღწერაჲ პირველ
იყო მთავრობასა ასურეთს კვრინესსა და წარვიდ
ოდეს ყოველნი აღწერად თოთოეული ქალაქით ნაზარეთით,
ჰურიასტანად, ქალაქად დავითისა, რომელსა ჰქვან ბეთლ
ე... მისთა თანა, რომელი თხოვილ იყო მისა ცოლად და იყო
იგი მიდგომილ და იყო ვიდრე იყვნესლა იგინი მუნ. აღ
ივსნეს დღენი იგი შობისა მისისანი და შვა ძე იგი მის
ი პირმშოჲ და შეხვა იგი სახუჭველითა და მიანვი
ნა იგი ზაგასა, რამეთუ არა იყო მათა ადგილ სავანესა მას.
და მწყემსნი იყვნეს მასვე სოფელსა ჴუმლვიდეს და სცვ
4r

იდეს საჴუმილავსა ღამისასა სამწყსოსათა მათათასა
და აჰა, ანგელოზი უფლისაჲ, დაადგრა მათ და დიდებაჲ უფლისაჲ გამოუბრ
წყინდა მათ და შეეშინა მათ შიშითა დიდითა და ჰრქუა
მათ ანგელოზმან მან: „ნუ გეშინინ, რამეთუ აჰა, გახარებ თქუენდა
სიხარულსა დიდსა, რომელი არს ყოვლისა ე... რამეთუ იშვა თქუენდა
მაცხოვარი, რომელ არს ქრისტე უფალი ქალაქსა მათისასა და ესე
იყოს თქუენდა სასწაულად, ვპოვოთ ყრმაჲ იგი შეხუჭ

ული და მწოლარე ბაგასა„. და მეყსეულად იყო ანგ ელოზისა მის თანა სიმრავლე ერთა ცისათაჲ, აქებდეს ღმერთსა და იტყოდეს: „დიდებაჲ მაღალთ შინა ღმერთსა და ქუეყანასა ზედა მშკლობაჲ

და კაცთა შორის სათნოებჲ“. და იყო, ვითარცა აღვიდეს ანგელოზნი ზეცად, თქუეს მწყემსთა მათ ურთიერთას: „განვიდეთ ჩუენ, ვიდრე ბე თლემადმდე და ვიხილოთ სიტყუაჲ ესე, რომელი იყო ჩემდა მომართ, რომელი-იგი უფალმან მაუნყა ჩუენ და მოვიდეს მსწრ აფლ და პოვეს მარიამ და იოსებ და ყრმაჲ იგი მწოლარე ბაგასა შინა. და ვითარცა იხილეს, გულისწმა-ყვეს სიტყვაჲ იგი, რომელი ითქუა მათ მიმართ ყრმისა მისთვის და რომელთა ესმ ოდა და უკვრდა სიტყუაჲ იგი მწყემსთაჲ მათა მიმართ, ხოლო მარიამს დაემარხნეს სიტყუანი ესე და დაედვა გულსა თვს სა და მიიქცეს მწყემსნი იგი, აღიდებდეს და აკურთხებდეს ღმერთსა ამას ყოველსა ზედა, რომელი ესმა და იხილეს, ვითარცა ითქუნეს მათა მიმართ. და აღესრულოს ჟამისწირვაჲ. წმიდისა ბასილი. განიცადე. აქებდით უფალსა ცათგან. უწყებაჲ ჯერ-არს, რამეთუ ...უ წინადლე მარხვისა დღესა დახუდეს ესრეთ ჯე...ა რს აღსრულებაჲ, ვითარცა ზემო წერილ არს. ხოლო უკუჭითუ შა ბათსა ანუ კვრიაკესა დახუდეს წინადლე წმიდაჲ ჟამის წირვაჲ და განგებაჲ წინა შაბათისაჲ, გინა დაგინა წინა კვრიაკ ...ჲ აღესრულოს. განწესებულსა ჟამსა. სამხრისასა ჩუჭ ...ებრ და ძმათა მიიღონ განატეხი და ირღ

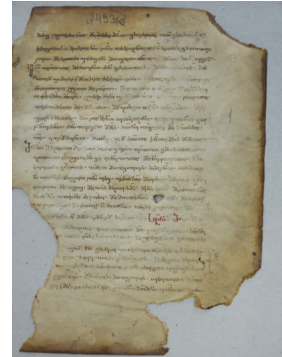
4v

უნან ეკლესიასვე და მეთი არა რაჲ. რამეთუ ესევითარსა დღესა სატრაპეზოს არა შევლენ, ხოლო მწუხრისასა აღესრულოს ყოველი წესი დღესასწაულისაჲ. უკეთუ დახუდე ს შაბათსა. თქუან კანონი. ნეტარ არს კაცისაჲ მაცხოვრისასა. ხოლო აღდგომისას... ..რას ვიტყვთ, არამედ ყოველსა დღესასწაულ ისასა, ხოლო უკუჭითუ კვრიაკესა იყოს. მწუხრისასა ნეტარ არს კაცი არა ითქუმის, არამედ, უფალო, ღაღად-ყავ და ყოველი წესი დღე სასწაულისაჲ იქმნას, ვიდრე სახარებისა დასასრუ;ადმდე. და ვითარცა სახარებაჲ წარიკითხონ, მეყსეულად კუერექს ყონ და თქუან: „ზეგარდამოჲ და მოგუმადღენთაჲ და აღასრულ ონ ლოცვაჲ და მაშინლა შევიდენ ლოცვით წინაშე ბჭეთა ეკ ლესიისათა და მუნ ილოცონ სერობისაჲ სუბუქად რომელი დამკვდრებულ არს. ჩუენ თანა ღმერთი. მიწყალე. და უმეტესი არა რაჲ. ესრეთვე ყონ განცხადებულცა. და ყველი ერისა. კვრიაკესა მწუხრსა. დადიდსა ხუთშაბათსა და დი დსა შაბათსა, რამეთუ ამათ დღეთა ეკლესიას არა ვილოცავთ სერობისასა. არამედ ანუ სატრაპეზოს ანუ ეკლესიისა კართა წინაშე. თუესა დეკენბერსა კდ. წინა დღით ქრისტეს შობი საჲ დ წმიდისა მოწამისა ევგენიასი, რომელი იყო კომოდ მეფისა ზე ასული ფილიპე ჰრომისა ეპარხო ზისაჲ და წმიდათა მოწამეთა აქაიკისი და სქინონისი.

თუესა დეკენბერსა კდ. წინადლე ქრისტეს შობისაჲ. ჴმაი ა.
 ეჴა, დიდებული საკრველი, რამეთუ მეფჴ ყოველთაჲ კაცი ბეთლემს ქალწულ
 სა შობად მოჴყვეს შევნიროთ მორწმუნენო ძღუნად
 პირველი დღესასწაული და ვიტყოდით. გიხაროდენ სახარულვანო, უფალი შენ
 თანა, რომელი მოსცემს სოფელსა შენ მიერ დიდსა წყალობასა.
 ჴმითა კურთხევისაჲთა ვლალადებთ გამოჩინებასა ქრისტეს...

A 493 დ

რაობა:	თვენი
თარიღი:	XII ს.
ფურცელთა რაოდენობა:	1 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	23x17,8
Content:	Menologion
Date:	XII c.
Number of folia:	1 folio
Script:	Nuskhuri
Size:	23x17,8

ტექსტი

1r

მიერ შეიჭურენით და მისსა მიმართ გსუროდა, ლმერთშემოსილნო კრებულნო, მონამეთანო, წმინდანო ორმეოცნო, თქუენ სწორებით იღუანეთ და სწორი გვრგვნი მოიგეთ. ლმერთსა ვევედრენით მონიჭებად.

გიხაროდენ, ლუანლისა მძღენო, რომელნი ბრძოლით მძ...სა ძღედ გამოს-
 ჩნდით, ვარსკულავნო მნათობნო, რომელთა განვლეთ ცეცხლი და წყალი და წყალ-
 თა ყინებაჲ დაადნეთ ქრისტეს მიერ და ყოველნივე ცისკიდენი განანათლენით,
 რომელნი აწ ნიაღთა აბრაჴამისათა მკვდრ ხართ და იხარებთ თქუენ ანგელოზთა
 მ... გუნდსა თანა, მონამენო ურმეოცნო, ყუავილნო შუჴნიერნო, რომელნი ჴფშუთ
 მარადის სულნელებასა მას სულიერსა, ლმერთსა ვევედრენით მონიჭებად სულთა
 ჩუენთა დღეს დიდი წყა ...

მოდით მარტვლთმოყუარენო და კრებული ლუანლით შემოსილთაჲ ვიხილოთ,
 რამეთუ ტბასა მას შინა ყინვილითა და ნეფხვითა, მზაკუვარო ბელიარ, ამათ მო-
 აშთვეს სიმჴნით. ორმეოცნი იყვენეს რიცხვთ წმიდანი ესე, ერთ სულ და ერთ ზრახვა
 განუყოფელ და უშიშ და ლმრთისმსახურმან დედაკაცმან მჴართა თვსთა ჴედა აღ-
 იკიდა ძე თვისი და მიჴყვანდა ...მედ და ურემთა შეუდგა და ძღუჴნი სათნოჲ ლმერ-
 თსა შეწირა და...რს ... არიან მარადის ჴსნად სულთ ჩუენთა.

სხუანი დ. მჴნენი ორმეოცთა ყუავილთა მათ შუჴნიერთა სულნელითა ყოვ-
 ლისა სოფლისათა და გვრგვნითა ბრწყინვა ... ჴეგარდამო შემკულთა ელგ ...
 შეურკველთა(!) ყოვლად ქებული სამებისა მსხუერ... შესხმითა სულიერიითა წადი-
 ერებით უგალობდეთ. ტბასა შინა მზაკვარი მოაშთვეს უკეთური მაცთუ... ..შექ-
 მნულისაჲ, ყოვლად ქებულნო მონამენო წმიდანო ორმეოცნო.

1v

და ვითრცა ზუარაკნი ცეცხლითა წამებისათა შეინირენით მსხუჭრპლად სულნელად. ამისთვისცა ზეცისა იგი უხრწნელი დიდება დაიმკვდრეთ.

გურგუნთა მათ ბრწყინვალითა ზეგარდამო მომავლთა ხედვიდა რაჲ მცველი იგი ორმოცთა და მეოხსა მას დარღუჭულსა, მეყსეულად განშიშვლდა და შეერთო გუნდსა თანა წმიდათა ორმოცთასა და ნათელსა მას მარტვლთასა, ღირს იქმნა და მათ თანა ევედრების ღმერთსა, რაჲთა ვიჴსნნეთ განსაცდელ.

დიდებაჲ.

ედემი დიდებაჲ. მოითმენდეს ტანჯვასა ჴორცთასა, იხარებდეს სულითა მჴნენი მარტვლნი და ესრეთ იტყოდეს: არაჲ სამოსელთა აღვიძარცვთ, არამედ ძულთა ...ქცსა განვაგდოთ ჩუენგან. ჴ ქრისტეს მჴედარნო, ფიცხელ არს ნ... არამედ ჴამოჲ არს სასუფეველი, ძნელ არს ყინელი, არამედ ტკბილ არს ფუფუნებაჲ სამოთხისაჲ მცირედ მოვითმინოთ, რაჲთა გურგუნნი დიდებისანი დავიდგნეთ, ძმანო, და ნუმცა მომედგრდებით, რაჲთა ვსუფევედეთ ანგელოზთა თანა ქრისტეს მიერ უფლისა და მცხ...სა სულთა ჩუწნთაჲსა სტიქარონი მჯდომი. მოვედით ყოველნი გალობით შევასხმიდეთ ევსუქის, მელიტონს დ... მჴნესა ჴერაკლეს, სამარგდეს და დომნოსს, ევნ...სს, ვალენტიანოს და ბიბიანოსს და კლ...ვადის და ...კოსს ღირსთა, თეოდორეს, ევტუქის და ... ქსანთის და ელიანოსს, კვრინოს და სისენის ...ას ფლაბიანეს, აეტის, აკაკის, ეგდიკის, ...ხოს თანა ბრძენსა ალექსანდრეს ალლ... დიდისა ქრისტეს მჴედართა და მჴნეთა მონამეთა.

თეოფილეს, კანდიდეს თანა, ვჴნატრიდეთ დომენტ...

A 494

რაობა:	სახარების საკითხავეების საძიებელი
თარიღი:	XII-XIII სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	4 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	22,5x19,5

Content:	The Four Gospel
Date:	XII-XIII cc.
Number of folia:	4 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	22,5x19,5

ტიქსტი

1r / წმიდისა მონამისა ფოკაჲსი და იონა წინანარმეტყუელისაჲ. სახარებაჲ იოვანესი რ ლ წ. ჴრქუა უფალმან თვსთა მონაფეთა: ამას გამცნებ თქუენ, რაჲთა იყუა ...

ვიდრე - მსხუერპლი შეწირა ღმრთისა.

იონაჲსთვს სახარებაჲ მათესი.

მას ჟამსა შინა მ ...ეთ მიუგეს მწიგნ.

ვიდრე - ღმერთსა ისრაჴლისასა.

კ გ. ზაქარიასი დადუმებაჲ. სახარებაჲ ლუკაჲსი ა. მათ დღეთა შინა იყო დღეთა მათ ჴეროდე მეფისა ჴურიასტანისა

ვიდრე - ყუჭდრება ჩემი კაცთა შორის.
 კ დ. წმიდისა თეკლა პირველმონამისაჲ
 სახარება მათესი ს მ ლ.
 თქუა უფალმან
 იგავი ესე: ემსგავსა სასუფეველი ცათაჲ
 ათთა ქალწულთა.
 ვიდრე - ძე კაცისაჲ მოვიდეს.
 წსენება ძრვისაჲ. სახარება ლუკასი, პ გ.
 მას ჟამსა შინა აღვიდა იესუ ნავსა
 და მონაფეთა.
 ვიდრე - და ერჩიან მას.
 ამასვე დღესა წმიდისა ევფროსინესი და მამისა მისისა პაფნოტისი. სახარე-
 ბაჲ ლუკასი, კვ.
 მას ჟამსა შინა შევიდა იესუ სახლსა სკმონ.
 ვიდრე - შესაკრებელთა მათთა.
 კ ვ. გარდაცვალებაჲ წმიდისა იოვანე მახარებლისაჲ ცისკრად.
 სახარებაჲ იოვანესი სბ. მას ჟამსა შინა
 დგეს ჯუარსა მას თანა იესუსსა ...
 ვიდრე - რაჲთა თქუენ გრწმენეს.
 ამხრად. სახარებაჲ იოვანესი ს კ ვ.
 მას ჟამსა შინა გამოუცხადა თავი თვისი
 იესუ მონაფ.
 ვიდრე - წიგნები. ამინ.
 კ ზ. წმიდისა ეპიტაროესი. სახარებაჲ მათესი ს ნ თ.
 ჰრქუა უფალმან თვსთა მონაფ[ეთა].
 ამინ გეტყვ თქუენ, არა ნარჯდეს
 ნათესავი.
 ვიდრე - ძე კაცისაჲ მოვიდეს.
 კ ლ. წმიდისა ხარიტონისი. სახარებაჲ ლუკასი
 რ პ ბ.
 მას ჟამსა შინა მისდევდა იესუსს ერი მრავალი,
 მოიქცა და ჰრქუა მას, რომელი მო.
 ვიდრე - მონაფეყოფად ჩემდა.
 კ თ. წმიდისა კვრიაკესი. სახარებაჲ მათესი რია.
 თქუა უფალმან: ყოველივე მომეცა მე მამისა ჩემი.
 ვიდრე - თვრთი ჩემი მცირე არს.
 ლ. წმიდისა გრიგოლ პართეველისაჲ. სახარებაჲ
 მათესი სფგ.
 თქუა უფალმან: იღვძებდით,
 რამეთუ არა იცით, ოდეს უფალი თქუენი.
 ვიდრე - თვსსა დაადგინოს იგი ...
 თუესა ოკდონბერსა აქუს დღე ლ, დღეთა აქუს ჟამი ია და ლამეთა-ჟამი იგ.
 წმიდისა მოციქულისა ანანიასი. სახარებაჲ მათესი ლ ბ.
 ჰრქუა უფალმან თვს მონაფ[ეთა]:
 თქუენ ხართ ნათელი სოფლი[სანი].

ვიდრე - დიდ ერქუას სასუფეველსა ცა[თასა].
 ბ. წმიდისა კუპრიანე და იოსტინესი.
 სახარება მათესი რ 3 ა.
 თქუა უფალმან: იხილეთ, ნუუკუჭ ვინმე შე[უ]რაცხ-ჰყოთ ერთ.
 ვიდრე - მუნ ვარ მე მათ შორის.
 წმიდისა დიონოსი არიოპაგელისაჲ. სახარება მათესი რ მ ...
 თქუა უფალმან იგავი ესე: მსგავს [ა]რს
 სასუფეველი ცათაჲ საუნჯესა დაჲ
 ვიდრე - შესაკრებელთა მათთა.
 დ. წმიდისა იეროთსი. სახარება მარკოზი[სი] რ ლ ა.
 მას ჟამსა შინა მწიგნობარი ვინმე მოუწდა.
 ვიდრე - ისმენდა მისსა ტკბილად.
 ე. წმიდისა ... მეღ ... სი, სახარება ლუკაჲსი რ მ ვ.
 თქუა უფალმან იგავი ესე კაცისა ვისმე მდიდრისა: ნაცოფიერ იყო აგარაკი.
 ვიდრე - ღმრთისა მიერ განმდიდრდებოდის.
 ვ. წმიდისა მოციქულისა თომასი. სახარება იოვანესი სიგ.
 და ვითარცა შემწუხრდა დღე იგი.
 ვიდრე - სახელითა მისი[თა].
 ზ. წმიდათა სერგის ბაქოესთაჲ. სახარება ლუკაჲსი ს ნ.
 ჰრქუა უფალმან თჳს მონაფ[ეთა]: ეკრძალენით კაცთაგან, რამეთუ დაგ.
 ვიდრე - მოიპოვნეთ სულნი თქუენნი.
 ლ. წმიდისა პელაგიაჲსი სახარება მათესი რ 3 ბ.
 თქუა უფალმან იგავი ესე: კაცსა
 თუ ვისმე ედგას ასი ცხოვარი.
 ვიდრე - ცოდვილსა, რომელმან შეინანოს.
 თ. წმიდისა მოციქულისა იაკობ ალფესი სახარება მათესი ჟ. ბ.
 ჰრქუა უფალმან თჳსთა მონაფეთა: არა არს დაფარული, რომელი.
 ვიდრე - სირთა უმჯობეს ხართ.
 ი. წმიდათა ევლამპი და ევლამპიაჲსი
 სახარება ლუკაჲსი ...
 თქუა უფალმან: ყოველმან, რომელმან აღიარა
 ჩემდამო წინაშე კაცთა, ძემანცა კაცისამან.
 ვიდრე - ჯერ-არს თქუმად.
 ია. წმიდათა პატრიარქთა - ნეკტარის, არსაკისი,
 სისინისი. სახარება მათესი ლ ბ.
 ჰრქუა უფალმან თჳსთა მონაფეთა: თქუენ
 ხართ ნათელნი სოფლი[სანი].
 ვიდრე - ერქუას სასუფეველსა ცათასა.
 იბ. წმიდათა ტრახოხს, პრათოს და ანდრონიკესი. სახარება ლუკაჲსი რ მ ე.
 ჰრქუა უფალმან თჳს მონაფეთა:
 არარაჲ არს დაფარული.
 ვიდრე - [ს]ირთა უმჯობეს ხართ.
 იგ. წმიდათა კარპო და პაპილოჲსი და
 ტროფიმოჲსი. სახარება მათეს ნ დ.
 ჰრქუა უფალმან თჳსთა მონაფეთა: ყოველი,

რომელი გინდეს, რაათა გიყონ თქუენ.

ვიდრე - ჩემისა ზეცათაჲსა.

იდ. წმიდათა მონამეთა ნაზარისი, გერვასი,
სპროტასა და კელსისი.

სახარებაჲ ლუკაჲსი ... მას ჟამსა შინა

ვიდოდეს იესუს თანა ერნი მრავალნი

და ძე ქურივისა.

2r / ვიდრე - უჴმს სინანული

[იე] წმიდისა ლუკიანესი სახარებაჲ იოვანესი რ ლ ჴ.

ჰრქუა უფალმან თჳს მონაფ[ეთა]:

ამას გამცნებ თქუენ, რაათა იყუარებო.

ვიდრე - შეწირალმრთისა.

ივ. წმიდისა ლონგინოს ერისთავისაჲ. სახარებაჲ ლუკაჲსი ... მას ჟამსა შინა,
ვითარცა ჯუარს-აცუჴს იესუ, იყო ჟამი მეექუ[სე].

ვიდრე - ესე ძე ღმრთისაჲ იყო.

იზ. წმიდისა წინანარმეტყუჴლისა ოსესი. სახარებაჲ ლუკაჲსი რ ო დ.

მას ჟამსა შინა მო-ვინმე-[უ]ჴდეს ფარისეველნი იესუს და ეტყოდეს.

ვიდრე - მომავალი სახელითა უფლისაჲთა.

იწ. წმიდისა ლუკა მახარებელისაჲ. სახარებაჲ ლუკაჲსი რ ივ.

თქუა უფალმან თჳსთა მონაფ[ეთა]: რომელმან თქუენ (!) ისმინოს ჩემი.

ვიდრე - სათნო-იყო შენ წინაშე.

კ. წმიდისა მონამისა არტემისი. სახარებაჲ მათესი პვ.

ჰრქუა უფალმან თჳს მონაფ[ეთა]:

აჴა, მიმავლინებ.

ვიდრე - სრულიად იგი ცხოვნდეს.

კა. წმიდისა ილარიონისი სახარებაჲ ლუკაჲსი მე.

მას ჟამსა შინა დადგა იესუ ადგილსა.

ვიდრე - დიდ არს ცათა შინა.

კბ. წმიდისა აბერკი, მოციქულთა სწორისაჲ.

სახარებაჲ იოვანესი პთ.

თქუა უფალმან: რომელი არა შევალს კარით.

ვიდრე - საძოვარი პოოს.

კგ. წმიდისა მოციქულისა იაკობ, ძმისა უ...

სახარებაჲ მარკოზისი ნ.

მას ჟამსა შინა იწყო იესუ სწავლად შესაკრებ ...

ვიდრე - ქადაგებად დასწავლად.

კდ. წმიდისა არეთაჲსი. სახარებაჲ ლუკაჲსი რნა.

თქუა უფალმან: ნუგეშინინ მცირესა მაგას სამწყსოსა, რამეთუ.

ვიდრე - ძე კაცისაჲ მოვიდეს.

კე. წმიდისა მარკიანე და მარტვრი მნიგნობართაჲ.

სახარებაჲ ლუკაჲსი რ მ ე.

ჰრქუა უფალმან თჳსთა მონაფეთა: არა არს დაფარული, რომელი.

ვიდრე - უმჯობეს ხართ თქუენ.

კვ. წმიდისა მონამისა დიდისა დიმიტრისი.

სახარებაჲ იოვანესი რ ლ ჴ.

ჰრქუა უფალმან თვსთა მონაფ[ეთა]: ამას გამცნებ თქუწნ,
 რაჲთა იყუარებოდით ურ.
 ვიდრე - შეწირა ღმრთისა.
 ამასვე დღესა წსენებად დიდისა მის ძრვისაჲ, სახარებაჲ მათესი ე თ.
 მას ჟამსა შინა აღვიდა იესუ ნავსა და მისდევდა მას.
 ვიდრე - ერჩიან მას.
 კზ. წმიდისა კაპეტოლინესი. სახარებაჲ მათესი სჲ. თქუა უფალმან იგავი
 ესე: ემსგავსა სასუფეველი ცათაჲ ათთა ქალწულთა, რომელთა.
 ვიდრე - ძე კაცისაჲ მოვიდეს.
 კთ. წმიდისა ანასტასი ჰრომისაჲ.
 სახარებაჲ ლუკაჲსი ოდ.
 მას ჟამსა შინა / [ევ]ედრებოდა ვინმე ფაროსეველთაგანი
 იესუს, რაჲთა გამოს.
 [ვ]იდრე - ვიდოდე მშუდობით.
 [ლ] წმიდისა მარკიანე სურაკოსელისაჲ. სახარებაჲ
 ჰპოო ამას თუწსა ა. ამასვე დღესა ა.
 ამასვე დღესა მღდელმონამისა ზინობისი და ზინობიასი. სახარებაჲ ჰპოო
 სეკდენბერსა ბ.
 ლა. წმიდისა მღდელმონამისა ეპიმახოუსი
 სახარებაჲ ჰპოო ამასვე თუწსა იგ.
 თუწსა ნონებერსა აქუს დღე ლ, დღეთა აქუს ჟამი ი და ღამეთა - ჟამი ი დ.
 ა. წმიდათა უქრთამოთა კოზმან და დამიანესი, ძეთა თეოდოტისთაჲ. სახარე-
 ბაჲ მათესი ო თ. მას ჟამსა შინა მოუწოდა იესუ ათორმეტთა მათ მონაფ[ეთა].
 ვიდრე - უსასყიდლოდ მისცემდით.
 ბ. წმიდათა მონამეთა აკუნდინე და მოსთანათაჲ.
 სახარებაჲ ლუკაჲსი სკ.
 თქუა უფალმან: ვითარ ძნიად შევიდენ
 სასუფეველსა ღმრთისასა, რომელთა.
 გ. წმიდათა მონამეთა აკეფსიმა, იოსებ და
 აითალაჲსი. სახარებაჲ ლუკაჲსი ს ლ.
 ჰრქუა უფალმან თვსთა მონაფეთა: ეკრძალენით
 კაც (!), რამეთუ და.
 ვიდრე - მოიპოვნეთ სულნი თქუენნი.
 დ. წმიდისა იოვანესისი. სახარებაჲ მათესი რია.
 ჰრქუა უფალმან თვსთა მონაფ[ეთა]: ყოველივე მომეცა მე მამისა ჩემისა.
 ვიდრე - ტვრთი ჩემი მცირე არს.
 ე. წმიდისა ლალაკტიონისი და ეპისტიმისი.
 სახარებაჲ მათესი პ ვ.
 ჰრქუა უფალმან თვსთა მონაფეთა: აჰა,
 მე მიგავლინებ, ვითარცა ცხოვართა.
 ვიდრე - სრულიად იგი ცხოვრდეს.
 ამასვე დღესა წმიდისა თეოდოტისი, სახარებაჲ ლუკაჲსი ოდ.
 მას ჟამსა შინა ევედრებოდა ვინმე ფარი.
 ვიდრე - ვიდოდე მშუდობით.
 ვ. წმიდისა პავლე აღმსარებელისაჲ იდ. სახარებაჲ ჰპოო ოკლონბერსა ი.

- ზ. წმიდათა ლგ მონამეთაჲ მელიტინს. სახარებაჲ ჰპოო სეკედენბერსა დ.
- წ. კრებაჲ მიქაელ მთავარანგელოზისაჲ და ყოველთა ზეისა ძალთაჲ.
- სახარებაჲ ჰპოო სეკედენბერსა იწ.
- თ. წმიდისა მონამისა ალექსანდრესი. განგებაჲ და სახარებაჲ წმიდათაჲ მოიძიე.
- ი. წმიდათა მოციქულთა ულინჳა და მისთანათაჲ და წმიდისა იორგის ურმისთუალსა შესლვაჲ,
- სახარებაჲ ჰპოო ოკონბერსა ი.
- ია. წმიდათა მონამეთა მინა, ბიკტორ და ბიკენტისი. სახარებაჲ ჰპოო ოკდონბერსა კვ.
- იბ. წმიდისა იოვანე მონყალისაჲ სახარებაჲ

3r / ჰპოო ოკდონბერსა კა.

- [იგ] წმიდისა იოვანე ოქროპირისაჲ. სახარებაჲ ჰპოო სეკედენბერსა ბ.
- იდ. წმიდისა ფილიპე მოციქულისაჲ. სახარებაჲ იოვანესი იწ. მას ჟამსა შინა უნდა იესუს განსლვად გალილეად და პივა ფილიპე.
- ვიდრე - ძესა ზედა კაცისასა.
- იე. წმიდათა მონამეთა გურია, სამონა და აბიბოჲსი სახარებაჲ ლუკაჲსი რმე.
- ჰრქუა უფალმან თჳსთა მონაფეთა: არარაჲ არს დაფარული, რომელი არა გამოცხად.
- ვიდრე - რაჲ-იგი სთქუათ.
- ივ. წმიდისა მათე მახარებელისაჲ. სახარებაჲ მათესი ოა. მას ჟამსა შინა წარვიდოდა იესუ და იხილა კაცი, რომელი სახელი.
- ვიდრე - არამედ ცოდვილთა.
- იზ. წმიდისა გრიგოლი საკურველთმოქმედისაჲ.
- სახარებაჲ ლუკაჲსი რიზ.
- ჰრქუა უფალმან თჳსთა მონაფეთა: აჰა, მიგეც თქუჳნ ჳელმნიფებაჲ დათ.
- ვიდრე - სათნო შენ წინაშე.
- იწ. წმიდისა პლატონისი და რომანოზისი
- სახარებაჲ ჰპოო ოკდონბერსა იდ.
- ით. წმიდისა წინაწარმეტყუჳლისა აბდიაჲსი
- სახარებაჲ ჰპოო ამის თჳსა ე.
- ა. წმიდათა პროკლე და მაქსიმე და ანატოლე და გენა ... სახარებაჲ ჰპოო ოკდონბერსა ...
- კა. ტაძრად მიყვანებაჲ წმიდისა [ღმრთის]მშობლისაჲ სახარებაჲ ჰპოო სეკედენბერსა წ.
- კბ. წმიდისა ფილიმონ მოციქულისაჲ, სახარებაჲ ღმრთისმშობელისაჲვე.
- კგ. წმიდისა ამფილოქე იკონიელისაჲ, სახარებაჲ ჰპოო სეკედენბერსა გ.
- კდ. წმიდისა გრიგოლი აკრაკანტელისაჲ, სახარებაჲ ჰპოო ოკდონბერსა კწ.
- კე. წმიდისა მონამისა ეკატირინესი. სახარებაჲ ჰპოო ოკდონბერსა კზ.
- ამასვე დღესა წმიდათა კლემენტოს და პეტრე ალექსანდრიელისაჲ და მერკვლესი, სახარებაჲ ჰპოო ოკდონბერსა კვ.
- კზ. წმიდისა იაკობ დაჭრილისაჲ, სახარებაჲ მათესი რ პ ა.
- თქუა უფალმან: იხილეთ, ნუუკუჳ ვინმე შეურაცხჳ.
- ვიდრე - მუნ ვარ მე მათ შორის.

კვ. წმიდისა სტეფანე ახლისაჲ, სახარებაჲ ლუკასი რ მ ვ.
თქუა უფალმან: ყოველმან, რომელმან აღიაროს ჩემდამო წინაშე კაც[თა].
ვიდრე - რაჲ-იგი სთქუათ.
ლ. წმიდისა მოციქულისა ანდრიაჲსი, სახარებაჲ
იოვანესი ივ. მას ჟამსა შინა დგა იოვანე და მოწაფეთა მისთაგანნი ორ.

3v / ... რომელი ითარგმნების კლდე.
ოკდონბერსა აქუს დღე ლა, დღეთა აქუს
ჟამი თ და ლამეთა - ჟამი იე.
[ა] წმიდისა წინაწარმეტყულისა ნაომისი, სახარებაჲ ჰპოო სეკდენბერსა ე.
ბ. წმიდისა წინაწარმეტყულისა ამბაკომისი.
სახარებაჲ ლუკასი როდ.
მას ჟამსა შინა მო-ვინმე-უჯდეს ფარისეველნი იესუს და ეტყოდეს:
განვედ.
ვიდრე - მომავალი სახელითა უფლისაჲთა.
გ. წმიდისა სოფონია წინაწარმეტყულისაჲ,
სახარებაჲ მათესი რივ.
მას ჟამსა შინა მო-რაჲ-ვიდა იესუ კერძოთა.
ვიდრე - ვერ ერეოდინ მას.
დ. წმიდისა მოწამისა ბარბარაჲსი. ლუკასიოდ
მას ჟამსა შინა ევედრებოდა ვინმე.
ვიდრე - ვიდოდე მ შ ვ.
ე. წმიდისა და ნეტარისა საბაჲსი. მათესი რია
ჰტქუა უფალმან თვ (!): ყოველივე მომეცა მე.
ვიდრე - ჩემი სუბუქ არს.
ვ. წმიდისა მამისა ჩუენისა ნიკოლოზისი. ლუკასი მე.
მას ჟამსა შინა დადგა იესუ.
ვიდრე - მრავალ არს ცათა შინა.
ზ. წმიდისა ამბროსისი. იოვანესი, პთ.
თქუა უფალმან: რომელი არა შევალს კა.
ვიდრე - საძოვარი პოოს.
ც. წმიდისა იოვანე შეყენებულისაჲ და სოფრონისი.
ლუკასი რ ნ ა.
თქუა უფალმან: ნუ გეშინინ მცირეს.
ვიდრე - ძე კაცისაჲ მოვიდეს.
თ. მუცლადღებაჲ წმიდისა ანნაჲსი. ლუკასი ოთ.
თქუა უფალმან: არავინ სანთელი აღ.
ვიდრე - ღმრთისაჲ ისმინონ და ყონ იგი.
ი. წმიდათა მოწამეთა მინა, ერმოგენი და ევპრაფოჲსი. ლუკასი რ მ ე.
ჰრქუა უფალმან თვ მოწაფუეთა]: არარაჲ არს და ფარული.
ვიდრე - უმჯობეს ხართ თქუენ.
ია. წმიდისა დანიელ მესუჭტისაჲ. ლუკასი რ ნ ზ.
თქუა უფალმან: სარწმუნოჲ იგი მონაჲ ვინმე არს.
ვიდრე - უმეტესი მოჰყადონ მას.
იბ. წმიდისა სპირიდონისი. იოვანესი პთ.

თქუა უფალმან: მე ვარ კარი ცხო.
 ვიდრე - და ერთ მწყემს.
 ამასვე დღესა ძღვევად სპარსეთს ღმრთისმბრძოლისა
 ხუასროსი ლუკასი რ კ გ.
 მას ჟამსა შინა ჰრქუა ვინმე მას მოწაფეთა.
 ვიდრე - სული წმიდაა, რომელნი სთხოვდენ მას.
 იგ. წმიდათა მოწამეთა ევსტრატეთი. ლუკასი სნ.
 ჰრქუა უფალმან თვს მოწაფეთა]: ეკრძაღენით
 კაცთაგან და გას.
 ვიდრე - მოიპოვნეთ სულნი თქუწნნი.
 სახარება მათთვისვე ლუკასი რ მ ე.

4r თქუა უფალმან: არარაა არს და /

A 764

რაობა:	სახარების თარგმანება
თარიღი:	XI საუკუნე
ფურცელთა რაოდენობა:	არასრული 1 ფურცელი
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	33x14,7

Content:	Commentaries on the Gospel
Date:	XI c.
Number of folia:	Incomplete 1 folio
Script:	Nuskhuri
Size:	33x14,7

ტიქსტი

1r / ყოფადთა დევნუ

არს, არამედ ჯუარცუმისათა და ესე საცნაურ არს სიტყვსა მისგან,
 რომელსა იტყვს, ვითარცა არა დაასრულოთ ქრისტე ისრაჲლისაჲ, ვიდრემდე
 [კაც] ისაჲ მოვიდის, ესე იგი ვითარმედ ვერ ენიფნეთ ვად პა-
 ლესტინესი და გენიო თქუენ და ნუ გეშინის მადაცა იყვნედ.

და იხილე აქაცა, ვითარ არა დაჰჴსნი ჭირთა მათთა, არამედ წარმოუდგების, ხო-
 ლო განსაცდელთა შინა, რამეთუ არა თქუა, თუ: დავჴსნენ დევნულეზანი, არამედ
 ვერ დაასრულოთო ქალაქი შენი იჴრუსალემი, ვიდრემდე ძე კაცისაჲ მოკუდეს, რა-
 მეთუ კმა იყო მათდა ნუგეშინისსაცემელად ხილვად, ხოლო მისი და რამეთუ
 ან არა შორთა ქუეყანა

უბრძანა წარსლვად ძმ ჰ ლ

ლებისა მისისა, არამედ ქ ა

თა მათ ჰურისატანის

... .. ყოვლად სხუად დ

სა ლღ იყ⁵⁵

⁵⁵ გვერდი დაზიანებულია; ქვედა კიდეზე გვიანდელი მხედრული წარწერაა: წმიდა ესე თარგმან ცხორებისათვის აქ ამისთვის დავსწერე.

1v / პირველსა მას ასა შინა, რომლისა ზრუნვაჲ განაშორ⁵⁶ მათ, რაჟამს თქუა: ღირს არს მუშაკი სასყიდლისა მისისა და აუნყა, ვითარმედ მრავალნი იპოვნენ შემწყნარებელ და გამომზრდელ მათა. მერმე ზრუნვაჲ იგი და შიში სიტყვსგებისაჲ და განსაცდელთაჲ განუქარვა, რაჟამს ჰრქუა: ნუ ზრუნავთ, ვითარ ანუ რასა იტყოდით და მერმე თქუა: რომელმან დაითმინოს, სრულიად იგი ცხონდეს.

ხოლო ვინაჲთგან მრავალთა ეგულეობდა მათთჳს ბოროტისმეტყუელეებაჲ, რომელ-ესეცა სამძიმარ არს და შემანუხებელ. იხილე, ვითარ ამის ჯერისათჳსცა ნუგეშინის-ცემს თავისა თჳსისაგან და მისთჳს თქუმულთა მათგან, რომლისა სწორ არარაჲ იყო ნუგეშინისსაცემელად, რამეთუ, ვითარცა ზემო თქუა, ვითარმედ: იყვნეთ თქუენ მოძულეზულ ყოველთაგან სახელისა ჩემის[ათჳს], ეგრეთვე სახედ აქა⁵⁷

ღმს და უმეტესად ჰ
... .. რისათჳს სიტყ
... .. ლად მათა

A 765 ა (1)

რაობა:	სახარების თარგმანება წმინდა იოანე ოქროპირისა XI ს.
თარიღი:	6 ფ. შესწორდა აღწერილობის მონაცემები:
ფურცელთა რაოდენობა:	A 492/ვ -დან დაემატა მეექვსე ფურცელი.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	სხვადასხვა: I-24x22,5; II-19,5x23,2; III ორივე მხარე ირიბად არის მოჭრილი; IV-31,5x23,0; V-30,1x21,7; VI-25x22,5
Content:	John Chrysostom, Commentaries on the Gospel of John
Date:	XI c.
Number of folia:	6 folios. (there was a mistake in the description: Number of folios is the same and the sixth folio is added from A 492/V.
Script:	Nuskhuri
Size:	Different: I-24x22,5; II-19,5x23,2; III both sides are cut; IV-31,5x23,0; V-30,1x21,7; VI-25x22,5

ტიქსტი

მათეს სახარება (6) 26

I სვეტი

1r */

ყოფასა თუ
... .. ქონებაჲ სარწ
[მუნო]ებისა მისისაჲ
... .. თჳს ჰრქუა: გრწამსა, ვითარმედ

⁵⁶ კიდე ჩამოჭრილია.

⁵⁷ ჩამოხეულია.

* მეექვსე ფურცელი გადმოტანილია A 492-დან.

[ძა]ლ-მიც ესეყოფად?

ჰრქუა: თუ გრწამსა, ვითარმედ ძალ-მიც
ვედრებად მამისა ჩემისა. არამედ ძალ-მიც
ესე (ყოფად)

ჰრქუეს მას: ჰე, უფალო,

არა დავითისა უწოდეს, არამედ განცხადებულად
მეუ[ღლეზა] მისი აღიარეს ნამეს.

მაშინ შეახო თუალთა მათთა და ჰრქუა:

სარწმუნოებისა თქუენისაებრ ჟაენ თქუენ პირველად
... .. ი განსწავლნა ა ებად მტკიცედ

და მერმე ჰრქუა: სარწმუნო⁵⁸

II სვეტი

ჯორცთა სულ განკურნა.

რაჟამს ჰრქუა: ნუ გეშინინ, შვილო, მიგეტევენენ ცოდვანი შენნი,
ეგრეთვე შესაკრებელთმთავარსა მას პირველად
აღდგინებისა ასულისა მის თებაჲ

... .. ნ ეგე ნ და ასისტავისა

მისთა ეგრეთვე ყო, ყოველივე სარწმუნოებასა

მიაჩემა და მონაფეთა რაჲ იწსნიდა

ზამთრისა მისგან, პირველად მცირედ მის

ნეობისაგან [იწსნა], ეგრეთვე აქა პირველ

მათისა [სი]ტყუცადა იცოდნა მან ლნი

გულთა მათთა

A 765ა (2)

ტიქსტი

I სვეტი

1r / ⁵⁹ ლისა თანა

... .. [ს] აგზალი მისცა

და ესრეთ წარგზავნა, რამეთუ

ჰრქუა მას: სარწმუნოებაჲმან

შენმან გაცხოვნა შენ, ვიდოდე მშჯდობით.

ამისთვისცა სა უმადლო იპოა დედა

[კაცი] იგი, არამედ წარვიდა სახიდ თუსა

და ვითარცა სიტყუაჲ ჭეშმარიტი მოძღუარ

თაგან მოვალს, ვითარმედ ზედა ხ სა

თუსსა მან ყოველთა ხატი მაცხოვრისაჲ

შექმნა და თაყუანის-სცემდა მას ყოველთა

... .. ეს წარბითა მისისათა

⁵⁸ მოხეულია.

⁵⁹ პატარა ფრაგმენტი ორ სვეტად, ძალიან დაზიანებული, ასოები - ფერგადასული.

II სვეტი

რათა ბ სა მ
ფრიადისა გქ
ებითა
ხ ესოებისამან
ხა მიერ და არა
ანა მის თანა სახითა გ
თავნი იგი მოწაფეთანი და მამაჲ
და დედაჲ მისაჲ მის, რათა
... .. [6] უუკუე სხუამან ვინმე ყო
კურნებაჲ და არა უფალმან, ამისთჳს მშობელნი
მისნი წარიყვანნა. ხოლო პირველად აღდგომითაცა
იტყოდა რამეთუ ყრმაჲ იგი არა
დ რ არს, არამედ სული ნ ს
აჩუენებს მ სიტყუასა, ვითარმედ: ესრეთ ადვილ
ა წინაშე წარდგინებაჲ მ
ვრ განჰყავ

2r / ⁶⁰

... ..
... ..
... .. ოდის სას
... .. რამეთუ მო-რათ
... .. ად ამიერ
... .. უდილი ძი
... .. [შერ]აცხილ არს

არა ესევეითართა მიზეზთათჳს ძილად უწოდა სიკუდილსა მას, ხოლო უ
... ის ნი იგი ეკე ს, არამედ სახიერმან მან არა რისხნა ურ-
წმუნობისა მისთჳს, არამედ საქმით ამხილა მათი იგი სიცოფე არა შეჰრისხნა მოკ
... .. ართა მათ, რათა იგინიცა

... .. ოსნები იგი და ერი, რომელი ეტყოდა: ყოველნი მოწამე არი
[სი]კუდილისა მის, ა ს, ვითარმედ ლ

II სვეტი

[მ]კუდარი... ..
რეთვე აქა
ამტკიცა და საცნაურ
სიკუდილისათჳს ს, რათა
ყოველთავე ცნა
საკვრველებისა მის;
ამისთჳსცა ხედვიდეს რაჲ მშობელნი მ[ათ]ნი,
რამეთუ არა ჴელი
გ ქ იგი

⁶⁰ მოხეულია და შიგადაშიგ ამოგლეჯილი.

თუ სხუად მისცა ს ვე
განსრულ ღმერთთან მოაქცია (?)
... .. ნ განა
... .. და მ

A 765ა (3)

ტიქსტი

1r / ⁶¹ ლ
... .. და
... .. ღირსად
... .. გამოიჩინა, რამეთუ ვინათგან მან
შენწყნარებად[ცა] უფლისა სახედ თჳსა უღირსად
შეჰრაცხა თავი თჳსი, უფალმან ღირსად
სასუფეველისა გამოიჩინა იგი და თანამკჳდრ
აბრაჰამისა
თქუე⁶²
თმე, ვითარმედ, რად არა კ
ნიცა იგი ზემონერ⁶³
იქმნა ესენ
რომელმან უმეტ
ბაჲ კ
თქ

II სვეტი⁶⁴:

ოებ
ვა ესე
ფროჲ
შინა მ
ჩემი

I სვეტი

1v / ⁶⁵
... .. მიეგ
... .. ა
... .. ართო
... ..
... .. ნ

⁶¹ პატარა ფრაგმენტი ორ სვეტად, ძალიან დაზიანებული, ასოები ფერგადასული.
⁶² ჩამოჭრილია.
⁶³ ჩამოჭრილია.
⁶⁴ II სვეტი: მხოლოდ ორიოდ სიტყვა იკითხება.
⁶⁵ 1v-ზე თითქმის არაფერი იკითხება. ასოები გადარეცხილია. I სვეტიდან- ორიოდ სიტყვის ნაწყვეტი.

II სვეტი

... ..
... ..
ეულოსა
... .. სიმდაბლით და
მიგებითა სავსე არს
ლო იგი ზუაობისა მისგან
და ამპარტავანებითა მთავართაჲსა
ვითარ-იგი რ არს
... .. ვნს თავსა შინა სამეუფოჲსა
... .. ისათჳს, რომლისა ძე სნეუ
... .. ვდ ეტყოდა უფალსა: ვი[ნ]
[განკუ]რნის, მოვედით
... .. ამისა მის
... .. ჰრქუა რ
... .. ე და
... .. ა

A 765ა (4)

ტიქსტი

ორ სვეტად
I სამი სტრიქონი ამოგლეჯილია

I სვეტი

1r /⁶⁶
... .. დიდებასა
... .. მა
... .. კლვე შეუ
... .. ამიერ ქმნად მსგ
... .. ენიერ
... .. სა გ ვიმ ესა
... .. ძუა, გინათუ ს ე,
გინათუ სიმტკიცე, გინათუ ფეროვნებაჲ
... .. დას, არამედ (?)
დაშურნ მიბაძვებად ფერსა, გინათუ
... .. ონ მო-რაჲ
... .. ვე ძ
... .. ზედა მიმსგა
... .. მცა

V სტრიქონი ამოხეულია

... .. ნუ იტყვს] ლ

⁶⁶ სადაც არს, შიგნიდან ამოხეულია.

[ა] მას, რომელსა საკუმეველთა
 კუმევეითა და სულნელთა ცხეებითა
 იქმ⁶⁷ უეზის მოყუარენი, არამედ რაფთამცა
 თავით თვსით ქსოვილს (?)... ..
 კ თაფთა აქუნ ს
 რ და... .. ვი მიდედ დ
 და ერო ა ით
 უკუე ობ
 ლსა ეს დ

II სვეტი

... ..

 ლსა იტყვს
 დ განიცადენი
 ბან ვ ნ
 რომელმან
 ნ რამეთუ შრომათაგან

 არათუ უ
 იგი ოდეს ჰრქუა მ
 ველთა, რამეთუ არაოდეს
 მკიან, არა თესვაჲ აჲდ
 ლხენა, არამედ ზრუნვაჲ
 ვე აქა თქუა რაჲ, ვითარმედ
 ბინ არცა ს... .. ვნ
 საქმისა ნა და
 ურვაჲ და ურ
 და დიდად ვ
 ლთა ჯეროვნა [დ]... ..
 სოლომონ ვერ ა
 ავსებად შუენიე მიერ
 შრომანთაჲ იქმნა მფგან
 [ერთგ]ზის... .. ნ ორგზის, არამედ
 მისსა, ვითარცა
 მი(ინებულ

 უმეტეს მ

⁶⁷ ამოხეულია.

1v /

... ..

... .. რაფთა არა

... .. და მოყუარ ვ... ..

... .. ნიერებისა სამოსელთაჲ

... .. ნვიდეთ, არამედ

... .. ვიტყოდით: ვინაჲ შევიმოსოთ,

რამეთუ გული ავ, კაცო,

... .. და რომელმან ხვალე ლოდ

... .. ეგზებიან ესეო აჩინა თუხი განგე

ღმერთმან, ვითარმცა უგ შენ, რომელი

ეგე ა უმეტეს პატივცემულ ხარ.

რა მისცა ანთა ველისათა

ესო [შუენი]ერებაჲ, რაფთა აჩუე რნე

თუხი და გარდა ბაჲ ძალი იგი

... .. კ ო

დიდებაჲ მ თ, რამეთუ არა

ხოლო თუცა ზ უთრობენ დიდებასა ღმერთისასა,

არამედ ქუეყანაჲცა, ვითარცა დავით იტყჳს,

ვითარმედ: აქებდით უფალსა, ხენი ნაყოფიერნი

და ყოველნი ნაძუნი, რამეთუ ზოგნი იგი

ნაყოფთა მიერ და ზოგნი ს დიდისაგან

და ზოგნი შუ ებისაგან, სხუანი

სულნელეებისაგან, სხუანი სიტკბოებისაგან,

სხუანი და სხუანი სხუაჲ

... ..

... .. ი ლი მი ქ

... .. გ დ

II სვეტი

... ..

... ..

... ..

... .. დამი ქ... ..

... .. ტი ვ

... ..

ქმნულთა უ

სახილველ არს სამარადისოჲ იგი

ძალი მისი და დ

რამეთუ სეცა მეზრ დიდად გულის[მა]- უყოფს

მიუთხობელსა (!) მას სიმდიდრესა სიბრძნისა

მის ად მ ხ⁶⁸

მათ და ა

რომელმან

ც

... ..

⁶⁸ ამოხეულია.

IV სტრიქონი ამოხეულია
 ესოდენი შო
 მისცა გარეშე საჭმრისა[ცა],
 რამეთუ რად ევმარების თ თა
 ესოდენი სიკე უავილისა ვნებისაჲ
 ვითარ არარა მოგცეს
 ოდის თუ საჭმარ არს შენდა
 ესი იგი შეამკო შენ
 ბ უა არ
 და ჯერ
 ა სცა ვინა
 ლ მ განგებუ

A 765ა (5)

ტიქსტი

I სვეტი
 1r / ⁶⁹ ამისი
 მ რ ან
 დენ უწყინოდ ე[ვ]
 ედრებოდე და არლარა გექმნას დამაბრკოლებელ
 ნუ იტყუ თ დ მ
 და არლარა
 ვედ და უფრ
 რ ა ღმრთისაგან არ
 ეშინოდა და კაცთაგან არა
 თნოდა ფრიადითა ვედრებითა მოდრიკა
 ქურთივმან მან ნვალობად არა
 უფროსად სახიერი იგი მოწყალე-ჰყოა,
 უკუეთუ ევედრებოდი მჴურვალედ.
 ამისთჳს უკუე დალაცათუ არა მეგობარი
 იყო ფრიად სათჳს მოგცეს წყა... ..
 დალაცათუ შჳ რ განდგომილი და ყოველი
 მუ სიმდიდრე ად წარ გი იგი
 ყოვლად და მოიქეც მჴურვალედ და
 დაგიტკებს სახიერი იგი მამაჲ დ ბ დ
 ვე პატივი და ცრემლე
 ცე და ვ ყოვლისა
 ხ რ იტყოდეს ჟამ
 ო დრებულ ვარ

⁶⁹ ძალიან დაზიანებული, დაფლეთილი კიდეებით, ფრაგმენტული სიტყვებითა და ასოებით. ორ სვეტად.

II სვეტი

... ..
... ..
სე ამის რაჟამს, რამეთუ
... ..
... ..
მას უჟამო
... ..
... ..
მცა მსგავ
მუნთქუეს ვე
... .. აჲ შენი, რამეთუ მამაჲ არს

3 სტრიქონი ამოხეულია

ში
მ ჳ
ა
მჳუ
ასა ჩუენსა
ზსა ალტყინე
სა მას
... ..
ნაბერწყა
დიდძალი
ლი ქველის [მოქ]მედებისაჲ
მრავალგ ზაის შეურაცხ-გიყოფიეს იგი, არამედ
უკუეთუ ა
... ..
... ..
სა ბე
ხარ
ამის ე ბ (შ) ის

I სვეტი

2v /70
... .. ნე
... .. რა
... ..
... .. აწყინებდეთ
... ..
... .. უმ
... .. და
... .. ცა ჩუენისა მოგ
... .. თუ კულა არა

⁷⁰ ზემო სტრიქ. მოხეულია და მთლიანად დაზიანებული.

3 სტრიქონი ამოხეულია

... .. ცა

... .. რაჲ

... .. ადა

... .. სა

... .. ისაგან

... .. კაცთაგან

... .. და არა კმა

... .. აჲ, არამედ საქ

... .. ს დედაკაცი

... .. ღირს-ყო ნიჭ

... .. სა მისისასა

და გამოაჩინა, ვითარმედ, დაღაცათუ

ვინმე უმეტეს ღირსებისა

[და] საზომისა თვისისა ითხოვდ

... .. ურვილებით და სიმდაბ[ლით]

მოუწყინებელად ვაჲ მის, რამეთუ

მაშინ არა კეთილ არს

მოღებად, რაჟამს შვილთაგან

II სვეტი

... ..

... ..

ებრ ფრიადისა

მჭურვალედ ვედ

[მ]ისისათჳს, მასცა

და აღავსო სიხარულ[ითა]

გული მისი

და კუალად ჰურიათა

... .. [გა]მოაჩინა, ვითარმედ უდებთა

... .. ა არცათუ რაჲ

[გუა]ქ[უს]... .. ბის

მათ თანა ამისთჳს თუ არარაჲ

მიიღეს ოდენ, არამედ რომელ აქუნდა,

იგიცა წარწყმიდეს და მათ ვინაჲთგან

არა მჭურვალეებით ითხოვეს, უღირ[ს]ად

გამოაჩნდეს და თვისიცა წარწყმიდეს. ხოლო

ამან ვინაჲთგან დიდითა მჭურვალეებითა ითხოა

და ლმობიერად ევედრა, უმეტეს პირველისაცა

მიიღო და⁷¹ ლად იწოდა, მიეც[ა]

[პა]ტივი შვილად წოდებულთაჲ მათ, ესოდენ

დიდ არს და კეთილ უწყინოდ და ლმობიერად

ვედრებაჲ. და რომელი-იგი მეგობრობამან

⁷¹ ამოხეულია.

ვერ ქმნა, უწყინოდ ვედრებამან ქმნა,
ვითარცა წერილ არს იგაგესა მას შინა
შუალამედ მისრულ მეგობრისასა.
და ნუ გუეშ[ინის] ცა, ძმაო, ნუ იტყვ,
თუ: შეცოდებულ ვარ და ტევებული, ვითარ
ვევედრო, არამედ უწყინოდ ...

A 765ა (6)

ტიქსტი

1r / ⁷²

... ..

ბა კაცთა

... .. დეს ეშმაკთა მათ

ნ დესმცა

ბათა მ

... ..

... ..

მ დ რ ა

... .. ნნი განწმიდნენ ზღუასა

... .. ურ-ასხნა ჯელითწერილნი ცოდვათანი აჯოცნა

სა[კურ]ველი ცათაჲ ქადაგა, ბუნებაჲ ა ნ

[გან]დგო[მილთაჲ] და აბო

... ..

III სტრიქონის ნაწილი ამოხეულია

ბ ვს ეშმაკ ამათ ს[ა]ქმეთა მოქმედად,

რამეთუ მ [საქმე] ესე არს რ კაცნი

განაშორ[ენ] და კერპთა თაყუანისცემაჲ

და საუკუნოჲსა მის ცხორებისაგან უცხო-ყვნენ

... .. ო ნ არიან და მხე

... .. ანი მარადის წარწყმე

... ..

II სვეტი

V-VI სტრიქონები მოხეულია

... ..

გ

მდგომ მეუფესა

და ქველის მ

⁷² ნაწერია ორ სვეტად. ფურცელი ალაგ-ალაგ ამოხეულია, ზედა ნაწილი მთლიანად არის მოხეული. ასოები გადაფხეკილია.

უენისა გ
 მედაჲ იგი აო (უ)... ..
 ლად დაგიდვე[ს]
 ვე მას იყვენით უშჳ
 [მეოხე]ბითა ქუენისათჳს, გარნა
 [უ]კ[ეთ]ურთა მათ მწიგნობართა და ფარისეველთა
 მიმარ[თ] სიტყუაჲ სხუაჲ

 ა ამ [თ]ესლი ბოროტთა მათთაჲ.
 ხოლო ჩუენ ვიხილოთ, მორწმუნენო, თუ
 ვითარ ყოველთა მათ შეურაცხებისა [სიტყუ]ათა
 სახიერებითა და სიმშკდითა თავს-იდებდ ნი,
 რამეთუ შემდგომად
 სიმ
 გო

სახარებაჲ

1v / ⁷³

... ..

 ით

 ა ქნ ხ
 წარწყმედისანი
 ნ ი უშჯულოთა
 რ ტე ქნ
 დითა ვე მიმ... .. სნ
 დ სიტყუს, უფალი რა
 ლი დაბრმეს წინა
 თქუენნი და არ
 ა
 არ
 ლი და მო
 რმ მზა

 რნი
 ქუ

 ცა
 არს

⁷³ ეს გვერდი, გარდა იმისა, რომ ალაგ-ალაგ ამოხეულია, გადარეცხილია, ძირითადად, ასოების ნაჭდევები ჩანს.

II სვეტი

... ..
... ..
... .. რ
... .. იგი დი
... .. ხ რ

IV სტრ

... .. არს
... .. და
სა ჩემისათა არა მიცნეს მე და მწყემსნი
ულ ებდეს ჩემდამო, რამეთუ დასაბამითგან
მე უა და განხეთქენ ავ რნი
შენნი, არამედ რა გმო
... ..
... .. სა მა
... .. ეს ვი
... .. იგი

და უკუთურებითა შენითა
და გ ხ მწყემსმრავალ
... .. რად შენდა
ს მნ რ
... .. იქმენ ყოველთა
მდ
ა
სხუანი (სხნი) ვიტყ ჩემი
და ა[დისა] სახედ

A 765 ბ

რაობა: იოვანე ოქროპირი, იოანეს სახარების თარგმანება
თარიღი: XI ს.
ფურცელთა რაოდენობა: 5 ფ.
დამწერლობა: ნუსხური
ზომა: 29x24

Content: John Chrysostom,
Commentaries on
the Gospel of John
Date: XI c.
Number of folia: 5 folios
Script: Nuskhuri
Size: 29x24

ტიქსტი

1r * /⁷⁴ მართლმადიდებელი იყოს და საქმენი [ა]რა აქუნდენ, ჯოჯოხეთს მივალს არა თუ იოვანე ესრეთ იტყვს, თუ: რომელ რწმენეს, იგი ცხონდეს; არამედ იტყვს, ვითარმედ: ეხ ესე ცხორების მომატყუებელი არს, უვის საქმე კეთილი აქუნდეს; უკ[უეთუ] საქმენი ბოროტნი აქუნდენ, არა შევა[ლს] ცხორებად, რომელსა კულა სარწმუნოება არა აქუნდეს, დაღაცათუ ყოველი სათნოება მოიგოს, რამეთუ სიტყუად ღმრთისად დადგრომილ არს მას ზედა, რაჟთა არა ჰგონებდ[ეს], [ხ]ილულისა ამის სიკუდილისათს იტყვს, თუ: არა იხილოს ცხორებად, არამედ რაჟთა სცნა, ვითარმედ საუკუნოხსა სატანჯველისათს. ამისთს ესე სიტყუად თქუა, რაჟთა გამოაჩინოს, ვითარმედ უკუნისამდე მის ზედა არს თ სიტყუად ღმრთისად.

ესე ყოველნი სიტყუანი თქუნა იოვანე, რაჟთამცა ესრეთ შეაწყნარნა იგინი ქრისტესა, რაჟთამცა უჩუნა, ვითარმედ ყოველმან, რომელმან არა ირწმუნოს თ სე d... სიტყუად ღმრთისად, ჰგიეს უკუნითი უკუნისამდე მის ზედა.

და ესრეთ დაასრულა სიტყუად თსი.

სახარებად.

[ე]ა გულისწმა-ყო იესუ, ვითარმედ ესმა ფარისეველთა, რამეთუ იესუს უმრავლესნი მონაფენი უსხენ და ნათელ-სცემს ვიდრე ი[ოვან]ეს და თვთ იესუ არა ნათელ-სცემდა, [არამედ] [მონა]ფენი მისნი, დაუტევა ჰურიასტანი, ვიდა გალილეას.

თარგმანი

... თ იესუ არა ნათელ-სცემდა, არამედ შემასმენელ[ნი] მისნი, - ესრეთ უთხრობდეს ჰურიათა, ხოლო რაჟ წარვიდა უფალი მიერ, არა თუ შიშისა არამედ, რაჟთამცა მიზეზი შურისა მათისად.

... .. დასძლევდა, რაჟთამცა ზედა-მოუჭდეს /

1v / და დააყენამცა, არამედ არა ენე[ბა] ზედაჲსზედა ქმნად, რაჟთა არა ურწმუნ⁷⁵ მე აღუჩნდეს ბუნებაჲ ჯორცთად, რ ა ლსა იქმს კაცობრივსა საქმესა, რა ულ იქმნეს კაცებაჲ მისი, რამეთუ ენება [ჰრ]წმენა, ვითარმედ: ღმერთი არს.

ეგრეთვე ენება [კა]ცებაჲცა მისი სარწმუნო იქმნეს ამიერ.

შემდგომად აღდგომისა ჰრქუა მონაფეთა, ვითარმედ: გამო ეთ და იხილეთ, რამეთუ სულსა ჯორც და ... უ არ ასხენ, ვითარ-ესე მე მხედავთ, რამეთუ მე მ

ამისთს პეტრესცა შეჰრისხნა თქ ვითარმედ: შენდობად იყავნ შენდა, უფალო, არა იყ ისწრაფდა სარწმუნოყოფად ამის საქ[მისა], რამეთუ თავიცა ჩუენთა კეთილთად მისი განკაცებაჲ იქმნა. მის მიერ დაიწხნა სიკუდილი და ცოდვად განქარდა და წყევად ურწმუნო იქმნა და ბევრეულნი კეთილნი შემოვიდეს ცხორებასა ჩუენსა.

და ამისთს ენება, რაჟთა ყოველთა მიმართ სარწმუნო იყოს ბუნებაჲ იგი ჯორ-

⁷⁴ ფრაგმენტი A492/ე- სამი ფურცელი 1979წ. 25.04 შეუერთდა A765/ბ-ს და ჩაიდო მასთან 4-6 ფურცლებად.

⁷⁴ მარცხენა კიდის ზემო ნაწილი ჩამოხეულია.

⁷⁵ ჩამოხეულია.

ცთა მისთ[აჲ]. ხოლო ღმრთეებასაცა არა-ვე დაჰფა[რვი]და, არამედ მასცა გამოაჩინებდა. ხოლო წარ ვიდა მიერ, არა ცუდად წარვიდოდა და ს ა კერძსა, არამედ დიდნი საქმენი [დაასრ]ულნა სამარიას მისითა მით ს ბ რ და არარაჲ აქუნდეს ჰურიათა სიტყუაჲ, რომელსაცა მოასწავებს მახარებელი და იტყვს: სახარებაჲ.

ხოლო განსლვად იყო სამარიათ.

თარგმანი

გამოაჩინებს მახარებელი, ვითარმედ გარე გზასა იქმნა საქმჳ იგი, რამეთუ ვითარცა⁷⁶

2r /⁷⁷ აქუნდეს უძ

... .. დაღაცათუ ში

... .. და უძლ გვე

... .. თა მისთა

... .. გან არა სურ

... .. მის ყოვლისა უყ

... .. ვლტოდინ უშიშად

თ-სა და მალვისაგან თვსთა

... .. ყოველი საქმეჲ მისი ცხადად

... .. ქრისტე ეტყოდა პილატეს:

... .. სწავებდ დაფარულად

... .. ეთვე აქაცა იქმს, რამეთუ

... .. ჰურიასტანადო და მუნ ნათელ-სცემდა.

იყო იოვანეცა და ნათელ-სცემდა ... მახლობელად სალიმსა, რამეთუ წყალნი ფრიად იყვნეს მუნ და მოვიდოდეს და ნათელ-იღებდეს, რამეთუ უფალი დღესასწა ... ქალაქად მოვიდოდა, რაჲთა შორის ყოვლისა ერისა იქმოდის სწავლასა. და შემდგომად დღესასწაულისა კუალად იორდანედ მივიდის, რამეთუ მუნცა მრავალნი შეკრებოდენ და უფალი მას სადა ერი მრავალი არნ, მუნ მივიდის სწავლად და სარგებელად.

[ხოლო] არა თუ თვთ ნათელ-სცემდა, არამედ მონაფენი მისნი, ვითარცა ქუემორე იტყვს მახარებელი, ვითარმედ: თვთ იესუ არა ნათელ-სცემ[ს], [არამედ] მონაფენი მისნი.

ხოლო რაჲსათვს არა ნათელ⁷⁸

... .. სნა ამისთვის, რამეთუ პირველ თქუა

... .. ეს თქუნენ სულითა ჯერეთ სული წმიდაჲ

... .. ართლად არა

... .. მისნი ნათელ

2v / დ უკუ

ნათლისცემად იოვა

... .. იგიცა ნ

... .. რაჲთამცა

⁷⁶ მოხეულია.

⁷⁷ მოხეულია.

⁷⁸ ეს გვერდი ძალიან დაზიანებულია, ჩამოხეულია და დალაქავებული.

ნათლისცემაჲ მონაჲფ
... .. ნათლისცემისაგან
... .. ტესსა შურსა შთაჲ.
უკუეთუ ესოდენითა სნა
რამეთუ ქრისტესითა ვერ შეაწყნა
... .. ესე ექმნა, არამცა
ვნესა. ამისთვისცა ქ
... .. დ რაჟამს იოვანე ა
... .. ნებ ამისთვის შენდობით იქმნა
... .. დრე აღსრულებაჲ, რაჲთამცა ყოველი იგი
სიმრა ქრისტესა შეუდგა და არლარამცა
ორთა მიერ განიყოფოდეგს გონებანი მათნი და თვნიერ ამის-
საცა იგი ნათელ-სცემდა რაჲ მას ქრისტესა გებდა და უზეშთაესად გამო-
აჩინებდა.

და ვინაჲთგან ესრეთ იქმოდა, ამისთვის უმეტეესად უმჯობეს იყო ნათლისცემაჲ
მისი და არა წინააღმდეგომი ქრისტეს მონაჲფეთაჲ. რამეთუ მათვე შესწევდა და რაჲ
მიაველენდა ყოველთა მის მიერ ნათელღებულთა, არა თუ თავსა თვსსა მოატყუებ-
და დიდებასა, არამედ ქრისტესა, და უფროჲს ამისსა შეი ერნი ვიდრე მოცი-
ქულთასა, რამეთუ იგი დი ლთა რომლისათვის იტყვს მათ

და ჰურიასტანი ვე იგი ნათლისცე
... .. ნაჲფეთანი ერთ⁷⁹

3r /

... .. გულისთქუმაჲ
... .. მოვილ
... ..
... .. წყალობ
... .. ჭირვის და მუნ
... .. მოვიდა ნათლად, რამეთუ მო
... .. არათუ მათ მოიძიე[ს]
... .. [თ] ვთ მოვიდა და არა შე
... .. რომელმანმცა დაუტევა
... .. ნათლად, არამედ რომელიცა
... .. ნობისასა უწყი მხო
... .. ცოდვათაჲსა და ნუ იტყვ ამას, ვითარმედ: არს ვინ-მე [ნარ]მართი, რო-
მელი არა ის ...

ანუ არა იტაცებს, არამედ უწყოდე, ვითარმედ მას ყოველსა დიდებისათვის
კაცთაჲსა იქმს დაფარულად, არა ერიდების ცოდვასა, ანუ კაცთა დიდებისათვის
არა მოვალს ნათლად და ჰრსცხუენის(!) ანუ მოყუსისაგან ანუ თვსთაგან და ესე
არს უკეთურებ

რამეთუ ყოველი მონაჲ ამპარტავანებისაჲ უარეს მსიძვისაცა არს და უძკრეს-
თა ბოროტთა იქმს.

სნავლაჲ კვ. ცუდად მზუაობრებისათვის.

ხოლო ჩუენ ვივლტოდ[ით], ძმანო, ცუდად მზუაობრებისაგან(!), რამეთუ⁸⁰ ...

⁷⁹ ძალიან დაზიანებულია.

⁸⁰ მოხეულია.

... .. ყოველთა ვნებათასა ამის ჰრებაჲ და საჭმარ მნების ს
... .. ნი, რამეთუ რომელი უმე ოლასა და ბო პოებს გუ /

3v / 4 სტრიქონი არ იკითხება

... .. იგი ყოველი
მათისა ...
მას ვსძლოთ ...
უწნო-ვეყენეთ მ ...
ხოლო დამაყენებელ რაჲთა ე ს რ ...
და ვითარცა ცათა შინა, რამეთუ ესეო
დენ შინა არს, არამედ ...
და განმრყუნელ ...
ცა თანა იყოს, რამეთუ შრო ...
ულებს და ნაყოფისა მოკ ...

რამეთუ აქავე მიგვღებებს სასყიდელი შჯულისა შრომისაჲ ცუდად მზაობარ-
თა (!) და რაჲმცა იყო ამის დაჭირვებისა უსაწყალობელეს, რამეთუ შეუძლებელ
არს, თუმცა სოფლისაჲ დიდებასა ვეძიებდით და ღმრთისაჲმცა და ორნივემცა
ვპოვეთ, არამედ მაშინ ოდენ ვჰპოვებთ ორსავე, რაჲმცა ერთსა ოდენ ვეძიებდეთ
ღმრთისამიერსა. და ამისთვის გევედრები, რაჲთა ვივლტოდით დიდებისაგან კაც-
თაჲსა და ვეძიებდეთ დიდებასა ღმრთისაგან, რომელსა ღირსმცა ვართ ყოველნი
მიმთხუევად მადლითა და კაცთმოყუარ[ები]თა უფლისა ჩუენისა იესუ ქრისტესი-
თა, რომელსა შ

და სიმტკიცე ან და მარადის და
თავი კთ . სიტყუაჲ სა
ქუეყანად ჰურ
... .. ნა და ნათელ-სც
არარაჲ არს

4r / ⁸¹

წმენეს ა
არცა
პავლე, რამეთუ იტყვ[ს]
უვარ-ჰყო ფე
ყვს უფალი თუ რომელსა
უკუეთუ მორწმუნე
გან იწყ
ს რ [სი]ტყუაჲ თვისი
ვითარმედ [უკუეთუ] ვინმე
და სულითა ვერ ჴელ-ენიფების

შესლვად სოფელსა ღმრთისასა აქადასა სა [რომელსა ზედა იტყვს,
ვითარმედ: რომელსა არა ჰრწმენეს

ვე დასჯილ არს, ხოლო ნუ ჰგონებ, თუ დროებაჲ ესე ერგების რას,
რომელი არა ინანდეს, რამეთუ ურწმუნ

არაჲთუ უმჯობეს არს მათსა, რომელნი ჯოჯოხეთს არიან.

⁸¹ ეს გვერდი ჩამოხეულია და ძალიან არის დალაქავებული.

სახარებაჲ
და ესე არს სასწაული (სასჯელი), რამეთუ ნა მოვიდა სოფლად და შე-
იყუარეს კაცთა ბნელი ელი.

თარგმანი.
ხოლო სიტყუაჲ ესევეითარი არს დაისაჯებიან [იგი]ნი, [რომელნი] ნათელსა და-
უტეობენ და ბნელ რა ჰნებაჲს მისლჳ ნათელ შჯად.
... .. და მცა სიტყუაჲ
... ..
... .. ბნელი
... .. ნ
... .. ღმრთისაგან

4v / არა აქ
შინა წყალობ
ვასა ნათლისასა
რამეთუ არღარა ღირს არს წყ

სათჳს უყუარს
ყვენეს ს... ნი
ულნ ნათ რა
ლნენ საქმ ...

თარგმანი.
დაედვა და სჯიდა ჰქორ

მოვიდოდეს მისა, რამეთუ ეშინოდა. ხოლო ვინაჲთგან შენდობად მოვიდა,
რად არა მოვიდეს მისა და მიიღეს⁸² შენდობაჲ, ვითარცა მრავალთა მეზუერეთა და
ცოდვილთა

ნეს, არამედ რომელთა-იგი აღირჩიეს უკუნისამდე ბნელსა შინა ყოფაჲ და
ცოდვასა ეშინოდა მათ სათნოებისა ამისთჳს აღირჩიეს ვიდრე სიკუდილადმდე
ცოდვასა შინა ყოფას, არამედ იტყჳან: ვიხილნი მე წარმართნი, რომელთა არა ჰნე-
ბავს მისლჳჲ ნათლად და განშორებაჲ ცოდვისაგან, ვითარმედ არა ანა
მრავალნი წარმართნი სა

ქრისტეანენი ცოდვილნი, ხოლო
... .. დნი არასადა

მათჳს, რომელნი
მოყუა
არამედ ჰ
ძ
რ

⁸² მიღეს.

5r / რომელთა მ... ხეს მისა
მერმე სიტყუაჲ მისი და
გამო ვუნეს თავნი თვსნი
სიტყვსა
სწავლაჲ კ
ხოლო მზ
საგან რასა ვისნა... გა
ისა ბოროტისა მიზეზი არს ცუ
და ამან მოიყვანნა იგინი შუ
კუალად და არწმუნა მათ. და მოუჭდეს
... .. ვითარმედ, რად არა იმარხვენ მოწაფენი შენნი. ვცოდეთ უკუე, საყუ-
არელნო,

ამის [ურჩ]ებისაგან და უკუეთუ ამისგან ვივლტოდით გეჰე ნ გ
... ნეა, რამეთუ ესე არს, რომელი ცინულსა გეჰენისასა დაყოველგან გა-
ნუფენიან რტონი და ილას კი და ნათესავი და უაღრესთან ეს ზე
და ქუე ქმნა და ქალაქნი და ნათესავნი ვემდია უდაბნოთაცა განვიდა
და მუნცა ბოროტი თვისი ძალი გამოაჩინა, რამეთუ რომელნი სოფლისა დიდებასა
განეშორნეს და ყოველსა შუებასა და მძლავრთა მათ გულისთქუმათა აღვრ-ასხენ
მათ, მრავალგზის სძლო ამან ვნებამან ცუდად მზაობრებისამან (!) ყოველივე იგი
წარწყმიდა ამის ვნებისა მიერ მრავალთა სათნოებათა მოქმედი იგი ფარისეველი
მრავალთა ცოდვათა მოქმედს. მეზუერესა უდარესად გამოჩნდა, გარნა ძაგებაჲ
ვნებისაჲ ამის არა ძნელ არს, რამეთუ ყოველთა ძალ-უც ესე, არამედ საქმეჲ ესე
არს, რაჲთა ვსძლოთ მას.

ხოლო ვსძლოთ ესრეთ უკუეთუ წინა-აღუდგინოთ დიდებასა დიდებაჲ, რამე-
თუ ვითარცა სიმდიდრესა შეურაცხ-ვჰყოფთ, რაჟამს სხისა (სხუისა) სიმდიდრისა
მიმართ ვხედვიდეთ და ცხობრებასა ამას

5v შეურაცხ-ვჰყოფთ, ეგრეთვე / დიდებაჲ დავთრგუნოთ,
უკუეთუ მერ
... .. სურვილი გუაქუნდეს
... .. არს და ოდენ სახელ
... .. სა იგი დიდებაჲ ჭეშმარიტ არს
დ ნი და მთავარანგელოზმან დაა
... .. მაქებელ ესევითარისა, უკუეთუ
... .. და იგი მსაჯული გულისწმა-ჰყო
იტვრ სოფლისა საქმემან გაცთუნოს, რამეთუ სოფლისაცა
ვინმცა აღირჩია წინაშე მეფისა მდგომარეთა

რომელსა თვთ მეფე და ყოველნი მჭედრობანი მისნი აქ რაჲთამცა აღ-
ირჩია მან ჳმაჲ ბუზთა მუმლ ბასა მას თანა მეფისა და მთავართასა,
არამედ რ უნდოებაჲ კაცობრივთა საქმეთაჲ ვიცით ყოვლითა ნითა
საუკუნოჲ იგი და მიუწდომელი დიდებაჲ ვიძიოთ, რომელსა ღირსმცა ვართ ყოველ-
ნი მიმთხუევად მადლითა და კაცთმოყუარებითა უფლისა ჩუენისა იესუ ქრისტესი-
თა, რომლისა მიერ და რომლისა თანა მამასა შუენის დიდებაჲ სულით წმიდითურთ
ან და მარადის და უკუნითი უკუნისამდე. ამინ

თავი ლ.

სიტყუაჲ ესე ზეგარდამო მომავალი იგი ყოველთა ზედა არს და რომელი არს ქუეყანით ქუეყანისაგანი არს და ქუეყანისასა იტყვს.

ბოროტ არს ცუდად მზუაობრებისა იგი სიტყუანი და მრავლითა უკლითა საესე და მვეც ველურ და მრავალთა რამეთუ მოყუარეთა თვსთა შეშქამს, ვითარცა ჭიაჲ, რომლისაგან იშვას, შეშქამს და გესლი რკინასა მას, რომლისაგან იქმნეზის, მასვე განჰლევს, ეგრეთვე ზუაობაჲ სულსა მას, რომელი ზრდიდეს მას, წარსწყმედს და ფრიადი მოსწრაფებაჲ გვლირს, რაჲთა აღმოვფხურათ იგი ჩუენგან, რამეთუ იხილე, აქაცა რაოდენ ასწავა იოვანე მონაფეთა თვსთა

6r / ამის სენითა მიერ შეპყრობილთა /⁸³ და ჰგონებდეს ძნელოვანთა საქმე... ..
... .. ს მისსა ამისთვის იხილე, ვითარ კუალად არებს მათ და იტყვს.

სახარებაჲ

მშვდობასა დაგიცევ ბ თქუენ. თარგმანი.

ვითარმცა იტყოდა, ვითარმედ: რად გეშინის სოფლისა ამის შფოთთაგან, ვის ჩემ თანა მშვდობაჲ გაქუნდეს, რამეთუ ესე მშვდობაჲ არა ვითარი არა ვითარ სოფლისა, რამეთუ იგი მრავალგზის ბოროტთა ზედა გმნების და უგულისწმო არს და რომელთა-იგი აქუნდეს, არარაჲ არგოს. ხოლო მე დაგიტევებ თქუენ მშვდობასა, რომელი გაქუნდეს ურთიერთას და ს რ ღ ძრიელ იყვნეთ, რამეთუ ვინაჲთგან თქუა, ვითარმედ: მშვდობასა დაგიტევებ, ხოლო რომელი-იგი წარსლ ა იყოს ა მერმე რაჲთა არა მწუხარე იქმნენ, კუალად შეკრ ⁸⁴... ..

სახარებაჲ

მშვდობასა ჩემსა მიგცემ თქუენ თარგმანი

ხოლო რაჲ არს ორი ესე მშვდობაჲ, რომელ თქუა, ვითარმედ; მშვდობასა დაგიტევებ თქუენ.

ესე იგი არს, რამეთუ ორწილი იგი სიტყვაჲ, ვითარმედ მშვდობასა დაგიტევებ, ჰრქუა მშვდობისათვს ერთმანერთისა მიმართ, ვითარმედ გამცენ, რაჲთა მშვდობაჲ აქუნდეს ურთიერთას, რომელი⁸⁵ ექმნა წმიდათა, ხოლო მშვდობასა ჩემ იგი მე ვქმენ შორის სულისა და ჯორც ა ანგელოზთა და კაცთა რომელნი ვე ავ მშვდობად ცათა შინა და ქუეყანასა ზედა და შოა კედელი იგი ზღუდისაჲ. დავჴსენ მტერობაჲ იგი ჯორცითა ჩემითა.

მას უკუე მშვდობასა, რომლითა ესე ყოველი ვქმენ, ან მას მოგცემ თქუენ სამკვდრებელად. ამისთვის იტყვს: ნუ შეძრწუნდებიედ გ ნი თქუენნი, ნუცა ეშინის. ხედავა, რამეთუ მე მწუხარებაჲ მათი სიყუარულისათვს იყო⁸⁶ მე ათვის. სახარებაჲ.

გესმა, რამეთუ თქუენ: ვ [მო]ვიდე

6v თქუენდა / გიყუარდი მე, გიხაროდამცა მი რამეთუ მამაჲ ჩემი უფროჲს ჩემსა არს. თარგმანი.

⁸³ სხვა ხელი.

⁸⁴ გვერდი დალაქავებულია.

⁸⁵ ამოხეულია.

⁸⁶ ამოხეულია.

და რომელსა სიყუარულსა მოატყუებდა მათ ესე, ანუ რომელსა ნუგეშინის-
ცემასა? რა არს უკუე სიტყუაჲ ესე, რამეთუ არა იცოდეს მათ სიტყუაჲ იგი აღ-
დგომისაჲ, ა აქუნდა მისთვის გულისსიტყუაჲ, ვითარი ჯერ-იყო, რამეთუ
ვითარმცა აქუნდა რომელთა ესეცა, არა იცოდეს, თუ აღდგომაჲ არს. ხოლო მამაჲ
უზეშთაჲს ეგონა. იტყვს უკუე, ვითარმედ: დაღაცათუ ჩემთვის გეშინის, ვ
ვერ უძლე შეწევნად თავისა თვისისა და არა მინდობი ვითარმედ შემდგომად
ჯუარცუმისა გიხილნე თქუენ, არამედ ვ[ინაჲ]თგან გესმა, ვითარმედ: მამისა მ
... ჯერ-იყო თქუენდა სიხარული, რამეთუ უფროდსისა მიმართ მივალ და შესაძლე-
ბელ არს] ყოველთა ბოროტთა დაჯსნად.

ხოლო რახსათვს თქუა, ვითარმედ: გესმა, რამეთუ გარქუ თქუენ, ესე იგი არს,
ვითარმედ ესრეთ მინდობილ ვარ ყოფად ამათ საქმეთა, რომელ არა მეშინის პირ-
ველვე თქუმად და⁸⁷ გარქუ, რაათა რაჟამს იქმნეს, გრწმენეს

გეტყოდა, რამეთუ უკუეთუმცა არა მინდობილ [ვიყავ], არამცა მრქუა: იხილე
სიტყუაჲ ესე [სიმ]დაბლისაჲ, რამეთუ რაჟამს ეტყოდა, ვითარმედ: ჰგონება თუ, ვერ
ძალ-მიც, რაათამცა ვევედრე მამასა ჩემსა. და წარმომადგინა მე ან აქა ათორმეტი
გუნდი ანგელოზთაჲ. ესე სიტყუაჲ მათისა გ საჲ თქუა.

ხოლო ვერვინ იტყვს ამას, დაღაცათუ განცოფებულ იყოს, ვითარმედ ვერ
ძალ-ედვა შეწევნად თავისა თვისისა, არამედ ა უცმდეს, არამედ ვინაჲთგან აქ-
უნ⁸⁸ ლ ს სიტყუაჲ, ვითარცა კაცისათვს, ამისთვის ... ნა ... ზ ... ნი, რომელმან ...
იგი ოდენ

A 836 ა

რაობა:	პარაკლიტონი
თარიღი:	XI- XII სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	1 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	25,6x17

Content:	Parakliton
Date:	XI- XII cc.
Number of folia:	1 folio
Script:	Nuskhuri
Size:	25,6x17

ტიქსტი

1r */ ცოდვისა, უფალო, ოხითა წმიდათა მთავარანგელოზთაჲთა, მაცხოვარ,
აცხოვნენ სულნი ჩუენნი.

იგივე, რომელმან ნათელია (ნ თ ო ლ ი ა).

დიდებაჲ. უფალო, ოხითა წმიდათა მთავარანგელოზთაჲთა შეგვწყალენ ჩუენ.

⁸⁷ ამოხეულია.

⁸⁸ ამოხეული ადგილებია.

* შენიშვნა: ეს არის I ნაწილი გაურკვეველი ტექსტისა.

1v-ზე მარხვანი (უგალობდითსა).

ახასიათებს არატრადიციული დაქარაგმება, ამიტომ სქოლიოში არ ჩავიტანეთ.

ახასიათება უც.

ან, უფალო, ოხითა წმიდისა ღმრთისმშობელისაჲთა შეგვწყალენ ჩუენ.
დღე სამშაბათი. წმიდისა იოანე ნათლისმცემელისაჲ, უფალო⁸⁹ ღალატყავი
რაჟამს გარდა.

ქრისტე ღმერთო, შემინყალე ორისა ცოდვისათჳს, - დავით გოდებდა, ხოლო მე
ბევრეულთა ცოდვათათჳს შეგივრდები. იგი ცრემლითა სარეცელსა თჳსსა დაალ-
ტობდა, ხოლო მე ცუარიცა ერთი არა მაქუს. ამისთჳს განწირული ესე ვლალადებ:

შემინყალე მე, ღმერთო!

ვითარცა წყალნი ზღჳსანი, აღდგეს ჩემ ზედა უსჯულოებანი ჩემნი; ვითარცა
ნავი ღელვაგუჭმული, ეგრეთ ვიგუჭმები მრავალთაგან ცოდვათა, არამედ ნავთსა-
ყუდელად მყუდროდ მიმიძელუ სინანულისად, ქრისტე ღმერთო, და შემინყალე მე!

მე ვარ ხე იგი უნაყოფო, უფალო, რომელ[სა]⁹⁰ არა მაქუს ყოვლადვე ღმობი-
ერებისა ნაყოფი და⁹¹ მოკუჭთვისაგან მეშინის და ცეცხლისა მისგან ვძრნი უშრეტი-
სა. ამისთჳს გვედრები უწინარეს აღსასრულისა და სასჯელად მიცემისა მომაქ-
ციე, მაცხოვარ, და მაცხოვრე მე.

საშინელ არს საყდარი შენი და ბოროტ არს ცხოვრება ჩემი და ვინ-მე განმა-
რინოს მერმისა მისგან ჭირისა? არა თუ შენ, სახიერ, მექმნე, ქრისტე ღმერთო,
ვითარცა მონყალე ხარ, მეცა გილალადებ: ვცოდე, მაცხოვარ! უსჯულოებანი ჩემნი
აწოცენ სინანულისა მიერ და შემინყალე მე!

ცრემლითა მიერ ძალ-გიც, სულო ჩემო, ბრალთა შენთა⁹² ანაჲ, ვიდრე
ყოველი ესე გაქუსლა⁹³

ულალადებდი: შეგცოდე, ღმერთო

სტიქარონი⁹⁴.

რაჟამს გარდა. ს

ოჲ და მოღუანე და მზრდ

შესავედრებელი და მ ჳ ს⁹⁵

1v / ხარ, დედაო ღმრთისაო, შენ გვედრებით ჭირვეულნი ესე, წმიდაო წმიდა-
თაო, გჳსწენ და განგუარინენ ყოველთაგან ჭირთა და ურვათა და აღგჳპყარ ჴელი
წყალობისაჲ, რამეთუ შენ ხარ სასოჲ ყოველთა ქრისტეანეთაჲ.

ჭირვეულთაჲ შენ ხარ სიხარული და ყოველთა მიმძლავრებულთა ზედამდგო-
მელი, გლახკათა ცხოვრებაჲ, უცხოთა შემწყნარებელი და ღელვაგუჭმულთა ნავ-
თსაყუდელი, სნეულთა ლხინებაჲ, დანუნებულთა შემნე და ნათელი ბრმათაჲ, დე-
დოფალო, დედაო ღმრთისა მალღისაო, მეოხ-გუეყავ და გუაცხოვნენ მონანი შენნი!

ჟამსა განკითხვისასა განვიცდი და ვხედავ სიმრავლესა ცოდვათა ჩემთასა და
რაჲ-მე მიუგო და ანუ რაჲ ვყო, არაჲ უწყი. ვაჲმე სირცხვილისა მისთჳს მერმისა!
ცრემლით გვედრები, დედოფალო, განბანე წყალობაჲ სულისა ჩემისაჲ, რომელმან
მარგალიტი წმიდაჲ, ქრისტე ღმერთი, გჳშევ და მაცხოვრე უძღები ესე.

უგალობდითსა

ძლ. ღელვათა და

⁸⁹ მარჯვენა კიდეზე: ჳბ - მთავრულით, ჳმაჲ.

⁹⁰ და და გვიანდელი ჩამატებულია.

⁹¹ და და გვიანდელი ჩამატებულია.

⁹²] გადარეცხილია, არ იკითხება.

⁹³] გადარეცხილია, არ იკითხება.

⁹⁴ სინგურით.

⁹⁵] გადარეცხილია, ბოლო ჩამოჭრილი.

ნათლისმცემელი მეუფისაო,
ჯორციელთა გემოთა შინა დანთქმული გონებაჲ ჩემი იჯსენ
და ვნებათა ლელვანი,
განძვნილნი ჩემ ზედა, დააყუდენ,
რათა ცხოვნილნი
სიხარულით გადიდებდე, დიდებულო!

ვითარცა მთიები ბრწყინვალე
სალმროთისა აღმოსვლისა (!) წინა-ურბიოდე, წინამორბედო,
რომლისაგან ითხოვე
დაბნელებულისა გონებისა სა
განათლებაჲ, ღირსო,
და დაჰსენენ მძ
... .. კთნი.

ნათელ-ეც ოდესმე ყოვლადბრ
... .. შინა უფსკრულსა,
ყოვლისა გარდ ინელსა;
ამისთვის გვედრები, წ
... .. ა ჩემთანი განაჰმენ
ვედრე ა შუამდგომლობითა შენითა.

A 836 ბ

რაობა:	შესხმა სტეფანესი
თარიღი:	XI- XII სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	1 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	28,3x17,6

Content:	Praise of St. Stepane
Date:	XI- XII cc.
Number of folia:	1 folio
Script:	Nuskhuri
Size:	28,3x17,6

ტექსტი

1r * / წინააღდგომაჲ
და ქრისტეს თანა
სუფევს მარადის.

ქ⁹⁶
ცხორებისამან
და დამვი -

* შენიშვნა: ხელნაწერი წარმოადგენს პალეოგრაფიკულ (ტექსტის ქვედა ფენა ასომთავრულითაა შესრულებული, ფურცლის რ-ზე კარგად შეინიშნება).

1r-ზე 5 სტრიქონი განსხვავებული ხელითა და განსხვავებული ღია ფერის მელნით არის დანერილი

⁹⁶ მოხეულია.

წყებელმან ამის ცხორებისამან
საქმით მოასწავა
ბრწყინვალედ პირველმონამემან,
ვითარმედ ქეშმარიტი ღუანლი არს,
ვინაფთგან აღირჩია სიკუდილი.

განჰჰურდი
სიყუარულითა ქრისტესითა, ღირსო,
და განე -
მზადე წინააღდგომად ღუანლსა
სარწმუნოებით და
აღივსე სულითა წმიდითა
და ქადაგებული მეთევზურთაჲ
დაუმტკიცე შენ
ყოველსა ერსა.

უფალი
შევიდა ცხორებისა ქუაბსა ჩუენთჳს,
ხოლო დღეს
თავი მონამეთაჲ, სტეფანე,
გამოვიდა ქუაბისა
მისგან კაცობრივისა სიმწნით
ქვისა დაკრებითა ღმრთისმბრძოლთაგან
ნებისათჳს უფლისა თჳსისა.

ღმრთ. დედაო.

მესმასა
ძლ. ესმა მოსლ
მიემსგავსე ზრახვითა ანგელოზთა
და ბრწყინვალედ გამობრწყინდა
პირი შენი ანგელოზებრი
და იხილე დიდებაჲ ღმრთისაჲ
და ბრწყინვალეზაჲ დაუსრულებელი.

ახოვანი დიდი ღუანლსა მას შინა
არაჲ შეძრწუნებულ იქმნა
მტერისა მისგან ბოროტისა,
არამედ სიმწნით იღუანა
და განკრძალვით სძლო წინააღმდგომთა.

კაცისმკლველი იყო აღმაშფოთებელ,
მსაჯულ და მამა სიცრუვის.
ხოლო სტეფანე დაამდაბლა
ახოვნად მოღუანებითა

და შეაყენე (!) მახესავე თვსა.

ვითარცა პირველმონამემან სტეფანე
გვჩუჭუნა გზად სინმიდისაჲ,
გვრგვინოსანი იხარებს დღეს
და გუნდსა მოციქულთასა
შეერთებული ან გვრგვინოსან არს.

გამოჰბრწყინდი ქალწულისაგან, ქრისტე,
და შენ თანა გამობრწყინდა
მთავარმონამე სტეფანე
დღეს, ვითარცა მთიები დღისაჲ,
ბრწყინვალე დიდებისაგან შენისა.

ღმრთ. განხრწნე

ღამითგანსა
ძლ. რომელმან შეიმოსე
გამობრწყინდა პირითა ანგელოზთა სახედ
მთავარი ყოველთა მონამეთაჲ,
რაჟამს მინევენულ იქმნა
ცისა კამარათა სავსე
საღმრთოჲთა მით მადლითა.

მთავარმონამემან დაჰკრიბა ქვაჲ სიტყვითა
პირისა თვისისაჲთა საღმრთოჲთა,
კაცისმკლველთა მათ ბილნთა
დაცურევეითა ქვათა მათგან
გვრგვინოსან იქმნა.

მძლე არს კადნიერებაჲ შურისა საღმრთოჲსაჲ
პირველმონამისა სტეფანესი,
რამეთუ დათხევადმდე სისხლთა
სიმწნით წინა-ალუდგა იგი
კაცისმკლველთა მათ ბილ[ნ]თა.

იხილა რაჲ პირველმონამემან შობილი
უქორწინებელისა დედისაჲ
მარჯულ მამისა მდგომარე,
ღმრთეებისა დიდებასა
ერსა უქადაგებდა.

ღმრთ. დაჰჰსნდეს

ლაღადაყავსა
ძლ. ზღუაჲ აღძრული⁹⁷
იხილე, მორწმუნენო,
მთავარი ქრისტეს მონამეთაჲ,
განსრული საზღვარისაგან
ბუნებითისა და მადლისათა
განბრწყინებული ღმრთისა მიერ.

იქმნა მსგავს პატიოსან,
ქრისტე ღმერთო, ვნებათა შენთა,
დიდებულთა, სტეფანე,
და მიაგო მკლველთა თვისთა
მისაგებელად დღეს კურთხევაჲ.

დაგვცვენ უვნებელად,
ქრისტე, კაცისმკლველობისაგან
... ..⁹⁸ ჩუენ სადგურსა
მონამეთა წინამძღუარისასა
მადიდებელნი ძალსა შენსა.

შობაჲ შენი, უფალო,
სოფლისა წსნისა დასაბამ არს
და - მიზეზ აღსარებისა
შემდგომთა მათ მონამეთა
მონამე შენი დიდებული.

ღმრთ. ქალწულმან

კურთხეულარსა
ძლ. უფროსად ამა
მოკლვად მოსწრაფეთა მათ
სჯულისა გარდამავალთა
მოკლეს პირველმონამე
მწეცთაებრ მძვნვარეთა
და იგი ღაღადებდა:
ღმერთო, შემინყალენ!

შეიმკვე შუწნიერად,
ვითარცა ყუავილითა
ქვისა დაკრებითა მით,
სტეფანე, და შესწირე
თავი შენი ქრისტესა,
ცხოვრების მომცემელისა.

⁹⁷ ძლისპირი გატანილია მარჯვენა კიდებზე.

⁹⁸ მოხეულია.

ვითარ მწნე იყო წინააღდგომაჲ იგი სავლესი
იავარისყოფასა
მორწმუნეთასა პირველ
შემწირველსა წარმართთასა
ქრისტესა უკუნისამდე.

აღმაღლდი სულისაგან
წმიდისა დღეს, სტეფანე,
და ღირს იქმენ შენ ხილვად
ძესა მამისა თანა
და ჰქადაგე სამებაჲ,
ღმრთეებაჲ განუყოფელი.

შენდა მიმართ, შობილო
ქალწულისაგან სძლისა,
შეინირა სტეფანე
გვრგვნად სულიერად
და ესრეთ ღალადებდა:
ღმერთო, შემინყალენ!

ღმერთ. ერთგუამ
აკურთხევდითსა
ძლ. შენ მხოლოსა
მოვედით, ერნო,
სიხარულით ვადიდოთ
წსენებაჲ სტეფანესი და ესრეთ ღალად-ვყოთ:
ყოველნი საქმენი უფალსა.

გამოგიჩნდა შენ
ქრისტე მამისა თანა
მოსაგებელად ღუანლთა შენთა
და ღალადებდ: ყოველნი საქმენი...

ღუანლისა მძლეო,
უსჯულოთა ცთომამან
შეგითხზნა შენ გვრგვნი (!) ბრწყინვალენი და წმა-ჰყავ:
ყოველნი საქმე...

შეგვთხზა ჩუენცა
გვრგვნი დიდებისაჲ
შობამან უფლისამან და საწსენებელმან
პირველმონამისამან და ღმერთსა უგალობთ
და ავამაღლებთ მას უკუნისამდე.

ღმრთ. შენ ხარ სამებაჲ

ადიდებდითსა
ძლ. ისაია მხიარულ
თანა-ნარჰყედ ყოველსა
შჯულსა ქებისასა, სტეფანე,
და მისწუტთ ჭემმარიტად
სიტყუასა მას, ვერშემძლებელ არს
გონებაჲ ესე კაცობრივი
შეთხზვად გვრგვნსა
ქებისასა, ვითარ-იგი შენ ღირს ხარ.

ეჰა, საკვრველი ჳმისა მის
შეწნიერისაჲ, რომელ
აღმოსთქუ, სტეფანე, ღირსო:
ქრისტე ღმერთო, ნუ შეურაცხებ
კაცისმკლველთა ცთომასა ამას,
არამედ სული
ჩემი შეივედრე, ვითარცა მსხუწრპლი.
ჯორცთა ჟამიერი დაწყებაჲ
ქალწულისაგან მიილო,
მამისაგან შობილო,
ზეშთა ჟამთა
და ნელთა მჳსნელმან,
ხოლო მისთვის მოკლვითა სტეფანე
ნარუვალისა
მის ცხორებისა დასაბამი მიილო.

შენ, მჳნეო, გვრგვნოსან იქმენ
ღუანლისა გვრგვნითა
მარჯუწნისაგან მალლისა
და ან, ნეტარო,
მდგომარე ხარ შენ
წინაშე ღმრთისა; მეოხ-გუეყავ
დაუცხრომელად
მადიდებელთა
ღუანლთა შენთასა.

არაჲ თუ ღმერთი უჯორცოჲ,
არცა კაცი ლიტონი
გვჰვა ჩუენ დედოფალმან

A 836 გ

რაობა: საკითავები ძველი და ახალი აღთქმიდან
თარიღი: XI- XII სს.
ფურცელთა რაოდენობა: 1 ფ.
დამწერლობა: ნუსხური
ზომა: 24,5x18,3

Content: Readings from the Old and New Testament
Date: XI- XII cc.
Number of folia: 3 folio
Script: Nuskhuri
Size: 24,5x18,3

ტიქსტი

1r * / მალღებასა მათსა ამაღლდიან იგინიცა ქუეყანით, რამეთუ სული ცხოველი იყო მათ თანა და მსგავსება ზედაკერძო თავთა მათ ცხოველთასა, ვითარცა სამყარო და ვითარცა ხილვა მყინვრისა (!) საშინელისა, გარდამატებულ ზედა ფრთეთა მათთა ზედაკერძო მათსა და ქუჭშეკერძო სამყაროსა მას ფრთენი მათნი განმარტებულ ფრინვიდეს ერთიერთისა თანა თვთოეულსა ორ-ორი შეუღლვილი. იფარვიდეს გუამებსა მათსა და მესმოდა ჳმა ფრთეთა მათთა, ვითარცა ჳმა სადათ სიმრავლისა და სლვასა მათსა ჳმა სიტყუათა, ვითარცა ჳმა ბანაკისა, და დადგომასა მათსა დასცხრიან ფრეთენიცა (!) მათნი.

და აჰა ესერა ჳმა ზედაკერძო სამყაროსა მას დადგომასა მას და განსუწნე-ბასა ფრთეთა მათთასა ზედაკერძო თავთა მათთა ხილვა მათი, ვითარცა ხილვა ქვისა საფირონისა და მსგავსება საყდრისა მას ზედა, ვითარცა მსგავსება ხატისა კაცისა.

და ვიხილე ვითარცა ხილვა ილიკტრიონისა გარემოხს ხილვითა წელთათგან აღმართ და წელთათგან დაღმართ, ვითარცა ხილვა ცეცხლისა და ნათელი გარემოხს მისსა, ვითარცა ხილვა მშკლდისა, რაჟამს დგან ღრუბელთა შინა ჟამსა წკმისასა, ეგრეთ იყო დგომა ბრწყინვალეებისა მისისა გარემოხს. ესე ხილვა არს მსგავსება დიდებისა უფლისა.

წარდგომა. ბ. ფსალმუნი დავითისი რ ლ.

ჳმა დ. ესევედინ ისრაჳლი უფალსა. დასდებელი. უფალო, არა ამაღლდა გული ჩემი, არც. მწუხრი. წარდგომა. ფსალმუნი რ ლ ა. ჳმა ბ. გ^წი.

აღდეგ, უფალო, განსასუენებელად.

დასდებელი. მოიჳსენე, უფალო, დავით და ყოველი სიმ.

გამოსლვათა საკითხავი.

შთავიდოდა ასული ფარაოხსი ბანად და შიმუნვარნი უვიდოდეს იმიერ და ამიერ და მდინარის კიდესა მას. და იხილა კიდობანი მწყურნებსა მას შინა და მიავილი-ნა შიმუნვარი და მოილო იგი და აღალო რაჲ, იხილა ყრმაჲ, ტიროდა რაჲ კიდობანსა

* პალეოგრაფიული თავისებურებები: V-ს ქვედა მინდორზე ღია ყავისფერი მელნით მინანერებია, მასზე მელანი გადაცრეცილია და არ იკითხება.

A 836 გ- სამივე ფურცელი სხვადასხვა ხელნაწერს ეკუთვნოდა. მას გამოეყო ორი ფურცელი ცალ-ცალკე ერთეულად: A 836 ვ და A 836 ზ.

მას შინა. და განარინა ასულმან ფარაოხმან და ჰრქუა: ყრმათგან ებრაელთაჲსა არს ესე.

და ჰრქუა დამან ყრმისამან ასულსა ფარაოხსსა: გნებავს თუ, მოვხადო დედა-კაცსა, მზარდულსა ებრა

1v / ელთაგანსა და გვწოებდეს ყრმასა მაგას.

ჰრქუა მას ასულმან ფარაოხმან: წარვედ და მოხადე.

და წარვიდა ქალი იგი და უწოდა დედასა მის ყრმისასა და ჰრქუა მას: დამიმარხე ყრმაჲ ესე და მიწოებდ მაგას და მიგცე სასყიდელი შენი.

და აღიქუა დედაკაცმან მან ყრმაჲ იგი და აწოებდა მას და ვითარცა განყრმაჲ იგი, შეჰგუარა ასულსა ფარაოხსსა. და იყო იგი მისა შვილად და დასდვა სახელი მისი მოსე და თქუა: წყლისაგან გამოვიღე ეგე.

წარდგომია ბ. ფსალმუნი დავითისი

რ ლ ბ. ჳმაჲ დ.

რამე კეთილ ანუ რამე.

დასდებელი, ვითარცა ნელსაცხებელი.

იოზის საკითხავი.

იყო დღე ესევეთარი და ძენი იოზისნი და ასულნი მისნი ჭამდეს და სუმიდეს სახლსა შინა ძმისა მათისა უხუცესისასა. და, აჰა ესერა, ლალადისი მოვიდა იოზისსა და ჰრქუა: უღლეული ჳართაჲ ჳწვიდა და რემაკები ვირთა მათ ჳდალთაჲ ძოვდა მახლობელად მათსა. და მოვიდეს მტყუწნავნი და წარტყუწნეს იგი და მონანი იგი მოსრნეს[ს] პირითა მახლისაჲთა, და განვერე მე მარტოჲ და მოვედ თხრობად შენდა.

და ვიდრე იგი ამას იტყოდალა, მოვიდა სხუაჲ ლალადისი და ჰრქუა მას: ცეცხლი გარდამოჳდა ზეცით ქუეყანად და შეჭამა ყოველი იგი ცხოვარი და მწყემსნი იგი შეწუნა, ეგრეთ განვერე მე მარტოჲ და მოვედ თხრობად შენდა.

და ვიდრე იგი ამას იტყოდალა, სხუაჲ ლალადისი მოვიდა იოზისსა და ჰრქუა მას: მწედარი განიყო სამ გუნდად და გარე-მოადგეს აქლემებსა და წარტყუწნეს და მონანი მოსრნეს მახლითა. განვერე მე მარტოჲ და მოვედ თხრობად შენდა. და ვიდრე იგი იტყოდალა ოდენ, სხუაჲ ლალადისი მოვიდა და ჰრქუა: ძენი შენნი და ასულნი შენნი ჭამდეს და სუმიდეს ძმისა მათისა უხუცესისასა სახლსა შინა. და მეყსეულად ქარი დიდი მოჳდა უდაბნოთ, დაეკუეთა ოთხთავე კიდეთა სახლისათა და დაეცა სახლი იგი და მოსწყდეს და განვერე მე მარტოჲ.

A 836 დ

რაობა:	ზატიკი
თარიღი:	XI- XII სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	1 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	25,3x19

Content:	Triodion
Date:	XI- XII cc.
Number of folia:	1 folio
Script:	Nuskhuri
Size:	25,3x19

ტიქსტი

1r */ რამეთუ შენდა მოვალს ჯორცშესხმული, რაათა გ⁹⁹ ედემი და განუმზადე ქუაბი, რაათა დაუტე იხილო დატევენულად ზ[ეშთა] ბუნებისა და მდ რთ დაგლახაკებულად თვს შობად მოვალ[ს] რაათა სახიერებით მეორედ შობაჲ მო[ს]ცეს ადა იხარებდ, ბუნებაო კაცთაო, უქმო და ბ შობ რამეთუ მოვიდა მეუფჳ, რაათა შვ [გ]ამოგაჩინოს.

უზეშთაეს ხარ.

განძლიერდასა

ძლ. ალყ

რაათა და[ი]წსნნეს ბოროტთა ჩემთა საკრველნი თა შეიხვე,

ვითარცა ჩჩვლი, ჰ კაცთმოყუარე,

თაყუანის ე [სიმ]დაბლესა

შენსა, მიუნდომელსა.

ჟამიერად

გამობრწყინვებად მოვალს ისაგან

პირველ უჟამოდ შობილი

მამისაჲ,

რაათა მრავალჟ[ამი]სა

სულთა ჩუენთა ვ[ნე]ბანი

დაჰწსნნეს სახიერებით.

მოძიებად

ჩემდა, შეცთომილისა ურჩებითა მით

ქუაბსა შინა, ვითარცა რაჲ

ცათა შინა დაემკვდრე, რაათა

ზეცათა სავანენი

განმიმზადნე, მონყალე.

ღმრთ. გუნდნი იგი

მესმასა

ძლ. მოხუცდ ჩუენ

ყოველივე უშუცრებაჲ

განაგდეთ, დაბადებულნო,

რამეთუ შემოქმედი განახლებისა თქუენისათვს

ჩჩვლ იქმნების [წყ]ალობით,

რამეთუ კუალად-გაგნეს პირველსავე პატივსა.

მოინინეს

მოგუნი წინამძღურებითა ვარსკულავისაჲთა

და ძრწოლით იხილეს მათ

ღრუბლისაგან ქალწულებისა

* შენიშვნა: ფურცლის V-ზე ქვედა მინდორზე მინანერი გადაშლილია და საერთოდ არ იკითხება

⁹⁹ მოხეულია, ფურცელი ალაგ-ალაგ ამოჭრილია.

მზე აღმობრწყინებული
და განკვრევებულთა ძღუწნი მისსა შენირეს.

ვითარცა რაჲ
დიაკეულსა საღმრთოსა, მოჰყავს ქალწულსა
ზუარაკი ჭამებული,
რომელმან ახხუნეს (!) ცოდვანი
სოფლისანი წყალობით;
იხარებდ, სოფელო, და დღესასწაულობდ!

აღესრულა
წინაჲსწარმეტყუწლთა ქადაგებული
ქრისტეს აღდგომისათჳს,
რამეთუ ესერა გამოჩნდა
ჯორცითა მსხდომარეთა
ბნელსა შინა და აჩრდილთა სიკუდილისათა.

ღმრთ. შენ გიც.

ღამითგანსა
ძლ. შუამდგომე
ერი, რომელი სხდა
4v ბნელსა, იხილ /¹⁰⁰
... .. ბრწყინვალე,
რომლისათჳს ვარსკულავმან
... .. მსახურთა მათ მე... .. ეთა
... .. [ს]პარსეთით მოინი
... .. მისი დ.

ქ... უნდოს
შე ს მეუფჳ, რაჲთა დიდ ნდო
ესე და და
განამდიდროს გლახაკი
და ღმერთი განკაცნა.
... .. ა
ვითარცა თქუა ბალამ
სულისა მიერ ნ
... .. საგან იშვების ქრისტე და დეს
... .. ს [უცვალეებელად]
დაეუფლოს წარმართ

ღამითგანსა
ძლ. მან ცოდ
უცხოხახედ თა მ
... .. უცხო ვიქმნეთ თაგან და ესე შევ ოთ, რამეთუ იგი თავდ ...
... .. შინა მშჳდთა დი

¹⁰⁰ ჩამოხეულია, გადარეცხილი და ალაგ-ალაგ ამოხეული.

არაჲ სადა შენ ბა
... .. შეგების
რომელმან დამწყსოს ერ სა, მეუფეო.

ვითარ მცირემან ქუაბმან შეგინყნაროს,
რომელსა სოფელი ვერ დაგიტევს, მოუკლებელო,
ვითარ იხილ წინაჲსწარმეტყუელად
მამისა თანა დაუსაბამოჲ სიტყუაჲ.

უსძლო
... .. ბრძანებამან
... .. ნ დასხნა ღრუბელნი აღსვლად (?)... ..
იგი ღრუბელსა ქალწულებისასა და მოვალს ნათლად წარუვალად ბნელსა
მსხდომარეთათჳს, იხარებდი ცანი და ქუეყანაჲ და [ღრუ]ბელნი აცურევედით სი-
მართლესა.

მწედრობა[ნი] ანგელოზთანი აქებდით
უფლისა სიმდაბლესა,
მოგუნ[ო] და მწყემსნ[ო], მოისწრაფეთ,
რამეთუ მოვიდა ქრისტე, მოლოდებაჲ მართალთაჲ
და მაცხოვარი სოფლისაჲ,
რომელ-იგი არს კურთხეულ უკუნისამდე.
... .. არს ა უცხო სყრელბ გიც რ უცხოდ
შობილი ან მიერ ბელო დაბადებულთაო, გე ქალწული ...
... .. რწუნებ იტვრთა, რ განუფ.

აკურთხევედითსა
ძლ. საწმილი იგი
საჲდუმლოჲსა შენისა სიმაღლემან
ცანი დაფარნა შეწინიერებითა,
გეტყოდა ღმრთისმშობელი,
ეტვრთე რაჲ მკლავთა ზედა ქრ.

A 836 ე

რაობა: ქრისტეს შობის საგალობელი
თარიღი: XI- XII სს.
ფურცელთა რაოდენობა: 1 ფ.
დამწერლობა: ნუსხური
ზომა: 26,4x17,1

Content: Hymns of Christ
Date: XI- XII cc.
Number of folia: 1 folio
Script: Nuskhuri
Size: 26,4x17,1

ტიქსტი

1r / ცემა ზახებისა მათისაჲ
განკაცებით[ა] ქრისტეს ო¹⁰¹ იგი ცოდვისა
გესლი არა შეეხო ყრმათა ნეტარ უმლისაგან განერნეს,
რაჟამს ოქროსა
შუდნილ [უნმინდეს] გამოჩნდეს ჭეშმარიტად.
ამისთვის ბრძმედისა მისგან საცთურისა
არაჲ დადნეს შენევენითა ღმრთისაჲთა.
წმამალლად იქადაგების წინაჲსწარვე მოლოდებაჲ წარმართთაჲ
და მაცხოვარი სოფლისაჲ
ზეშთა ცნობათა შობისა შენისა მიერ, უხრწნელო სძალო,
რომელსა უგალობს მამათმთავართა
წსენებაჲ და წინა - დღესასწაულობს.

ღამითგანსა
ძლ. შენდა აღვი
მამადმთავართა
პირმშოსა აბრაჰამისა თავსა სჯულისასა
და მადლისა დასაბამსა
ნაშობნი მისნი
სულიერად პატივ-სცემდეთ,
რამეთუ ქრისტეს შობასა
შეასხამს და მიეგებვის.

ცხადად ქადაგეს
მოსლვაჲ ღმრთისაჲ ჩუენდა
აბრაჰამის ყრმათა,
შეაცურიეს რაჲ საწუმილი
და კერპისა მის
სიცბილი დაწუწს მას შინა
და შეუნწეველად დაიცვნეს
ანგელოზისა მოსლვითა.

პირნი მწეცთანნი
დაუყვნა დანიელ,
ხოლო საწმილისა
სიმძაფრე დაშრიტეს ყრმათა
და მოასწავეს
წინაჲთვე შობაჲ უფლისაჲ
ქალწულისაგან წმიდისა
ცხორებად ყოვლისა სოფლისა.

სულისა მიერ
წმიდისა წინაჲთვე

¹⁰¹ მოხეულია.

მოასწავა შენი
უვნებელად ჯორცთა შესხმაჲ
ქალწულისაგან
აბრაჰამის და იუდაჲს
თესლით გამოსრულისა მის
ესაია ჳმამალმან

... ..
ძლ. მუცლად-ილო
ნებაჲ აქუნდა კეთილი და სათნოჲ
აბრაჰამს
უცხოთმოყუარე
და სარწმუნოებაჲ მაღალი
და სახე სადღუმლოჲ
სამეზისაჲ შეინყნარა,
ისტუმრა რაჲ იგი კარავსა შინა
და ან ქრისტეს შობასა
წინა-მიეგებვის,
წინა-დღესასწაულობს და განსცხრების.

ნივთნი მძაფრნი
დაბადებულთანი
ყრმათა მათ
დაუმორჩილნა
სარწმუნოებამან მათმან
ნებითა ძლიერთა
დამბადებელისაჲთა,
რამეთუ ცეცხლი შემჭამელი და
შეუკდიმებელი
შეკდემულ იქმნა მათგან,
რომელნი ნივთთა მფლობელსა ღმერთსა ესვიდეს.

ველურებაჲ
სოფლისაჲ მძვნვარე
მოსლვითა
ქრისტეს ღმრთისაჲთა
მომდუვრებად მოასწავა
და მოსლვად საღმრთოდ მშკდობად
დიდმან ღმან
დანიელ მოამდუვრნა რაჲ ლომნი
და ქრისტეს / ¹⁰²

წინაჲთვე განცხადებ
... .. ქალწულო მარიამ,

¹⁰² მოხეულია.

უხრნნელო,
ჰშევ ქრისტე ღ¹⁰³
განუხრნნელად და უბინოდ,
რომელიცა იხილეს
დიდ მათ ღმრთისმხილველთა
წინაესწარმეტყუელთა და მამათმთავართა
და იხარებენ დღეს
შობისა მისისასა
წინადღესასწაულსა ყოვლადწმიდასა.
კურთხეულსა.

ჟ, სასწაული ქრისტეს, მწსნელისა,
ჯორციელად მამად იწოდე
ტომთა, მამათმთავარო აბრაჰამ,
და სარწმუნოებით
იქმენ მამა წარმართთა
მაცხოვრად ჩუენდა,
რომელსა უღალადებთ:
ღმერთო, მწსნელო!

ჰმად უსულოთაჲ
ამაოდ მღალადებელი
სულიერთა გალობამან
განაზნია და ცეცხლი შემწუველი, ჯორცთა
შენწუვადთა დაჰწსნეს
ყრმათა და შეწუწუველად
დაცვულნი სტკებნედ
ქრისტეს ძალითა.

სულისა მიერ
წმიდისა იხილა დანიელ
მეორედ მოსლვაჲ ქრისტესი
და საქმეთა მათ
საშინელებაჲ
ქადაგა
მაცხოვრად ჩუენდა,
რომელსა

ჟ, სასწაული
წინაესწარმეტყუელთა და მამათმთავართა
თქუმული და მოსწავებული
განცხადებულად
ქალწულსა მოჰყავს შობად
მაცხოვრად ჩუენდა.

¹⁰³ მოხეულია.

აკურთხევდითსა
ძლ. ცაჲ ვრცელი
დაკლვასა შენსა წინაფთვე
აუწყებდა ქრისტე,
აბრაჰამ და ძე თვისი
ისაკი,
ვითარცა რაჲ ცხოვარი
მთად დაკლვად აღიყვანა,
რომელიცა უვნებლად დაიცევ
და მიეც მოხუცებულსა
და განამხიარულე ერნი, უფროსად
აგამალლებთ მარადის.

ცეცხლი საღმრთოჲ რაჲ შთაგიცუჴს
ყრმათა უბინოთა,
ქრისტე ღმერთო, სახიერ,
ვითარცა
ნათელი წარუვალი,
ცეცხლი საჭუმისაჲ მის
ამალლებული მიმოდყარეს
და ცუარი და ნიავი
შენ მიერ აგრილობდა
მათ და უფროსად
აგამალლებდეს მარადის.

უმსჯავროფთა მით ბრჭობითა
წინაჲსწარმეტყუელი
ლომთა საჭმლად მიეცა
დანიელ,
არამედ აქუნდეს იგი
მმარხველად მღჴმესა შინა
და ვერ იკადრეს შეხებად მისსა
ვედრებითა მისითა
და აბრაჰამისითა
და სამთა ყრმათაჲთა;
გუაცხოვნენ ჩუენ, ქრისტე ღმერთო!

იესუ, რომელ ქადაგეს
წინაჲსწარმეტყუელთა
წინაფთვე ჳმამალლად
ხატითა

A 836 ვ

რაობა: ტექსტი ძველი აღთქმიდან
 თარიღი: XI- XII სს.
 ფურცელთა რაოდენობა: 1 ფ.
 დამწერლობა: ნუსხური
 ზომა: 24,3x18,5

Content: Text from Old Testament
 Date: XI- XII cc.
 Number of folia: 1 folio
 Script: Nuskhuri
 Size: 24,3x18,5

ტექსტი

1r * / თესლი თესლადი და მსგავსად მსგავსადი და ხე ნაყოფიერი, რომლისა თესლი მისი მისთანავე იყოს მსგავსად მსგავსადი ქუეყანასა ზედა და იყო ეგრე და გამოილო ქუეყანამან მწუანვილი თივისაჲ სათესავი თესლი თესლად თესლადი და მსგავსად მსგავსადი და ხე ნაყოფიერი, რომელმან გამოილო ნაყოფი, რომლისა თესლი მისი მისთანავე იყო თესლად თესლადი ქუეყანასა ზედა და იხილა ღმერთმან, რამეთუ კეთილ და იყო მწუხრი და იყო განთიად დღე იგი მესამე.

გამოსლვათა სა[კითხავი]

ჰრქუა უფალმან მოსეს: რახა ჰრიდებ ჩემდა მომართ? ეტყოდე ძეთა ისრაჲლისათა, რათა აღეგნედ და შენ აღილე კუჭრთხი ეგე შენი და განირთხ ჴელი შენი ზღუასა მაგას¹⁰⁴ ... განიპოს ეგე და შევიდენ ძენი ისრაჲლისანი შორის ზღუასა¹ ... და არა მე განვაფიცხო გული ფარაოჲსი დ¹

მისთაჲ და ყოველთა მეგვტელთაჲ და შევიდენ ვიდიდო მე ფარაოჲს ზედა და ყოველსა ერსა მ ... მისსა ზედა და ჰუნეთა მისთა ზედა დაგლ მეგვტელთა, რამეთუ მე ვარ უფალი, რომელი ვ... ოს ზედა და ეტლებსა მისსა ზედა და ჰუ... ..

განირთხა მოსე ჴელი თჳსი ზღუასა მას ინა უფალმან ზღუასა მას ზედა ქარი სამხრით ღამე ყოველ... ..

ზღუაჲ იგი და განიპო წყალი იგი და შევიდეს ძე ... ნი შორის ზღუასა მას ჴმელსა და იყო წყალი იგი მათდა ... მარჯუწნით და ზღუდე მარცხენით. მისდევედეს მე [გვპ]ტელნი იგი და შევიდეს კუალსა მათსა ყოველი ჰუნები ფარაოჲსი, ეტლები და მწედრები მისი შორის ზღუასა მას, გან[ირ] თხა მოსე ჴელი თჳსი ზღუასა მას ზედა და

1v კუალად - მოეგო დღე ყოველ / წყალი იგი ადგილსავე თჳსსა, ხოლო მეგვტელნი იგი ივლტოდეს წყალთა მათ ქუჭშე და შთასთხინა ღმერთმან მეგვტელნი იგი შორის ზღუასა მას და მოაქცა (!) წყალმან მან და დაფარა ეტლები

* შენიშვნა: A 836 გ-ის სამივე ფურცელი სხვადასხვა ხელნაწერიდანაა. მას გამოეყო ორი ფურცელი ცალ-ცალკე ერთეულად: A 836 ვ და A 836 ზ.

A 836 ვ (გ-დან გამოყოფილია)

¹⁰⁴ მოხეულია (... .. წერტილებით აღნიშნული ადგილები მოხეულია ტექსტთან ერთად).

და მწედრები და ყოველი ძალი ფარაოხსი, რომელნი შესრულ იყვნეს დევნად მათ- და ზღუასა მას შინა და არა დაშთა მათგანი არცა ერთი, ხოლო ძენი ისრაჲლისანი ვიდოდეს ჴმელსა მას შინა ზღუასა.

გამოსლვათა საკითხავი.

წარმოიყვანნა მოსე ძენი ისრაჲლისანი ზღვთ მენამულით და მოიყვანნა იგინი უდაბნოსა მას სურისასა და ვიდოდეს სამ დღე უდაბნოსა ზედა და არა ჰპოებდეს წყალსა, რამცა სუჴს. მოვიდეს იგინი მერრანდ და ვერ ეძლო წყალი იგი მერრანი-საჲ სუმად, რამეთუ მნა ... ამისთჴს ენოდა სახელი ადგილსა მას სიმნარესა დად ... ერი იგი მოსესთჴს და იტყოდეს, ვითარმედ: რაჲ ვსუათ?

ღალად-ყო ... და უჩუჴნა მას უფალმან ძელი და შთააგდო იგი ... დაატკბნა წყალნი იგი, მუნ დაუდგა ერსა მას ... ვითარი და მუნ გამოცადნა იგინი და ჰრქუა მათ: ... ნოთ ჴმაჲ უფლისა ღმრთისა თქუენისაჲ და სათნოჲ ... და ყურად-იხუნეთ მცნებანი მისნი და და ... ღნი მისნი, ყოველივე სენი, რომელი მოვაგლინე მეგჴ ... არა მოვაგლინო თქუენ ზედა, რამეთუ მე ვარ უფალი, რომელმან ... და მივიდეს იგინი სელიმდ. და იყო მუნ ათორ ... ოჲ წყალთაჲ და სამეოცდაათი ხე ფინიკთაჲ. და და ... ეს მუნ წყალთა მათ ზედა და აღიძრნეს იგინი სელიმით. [მ]ოვიდა ყოვე-ლი კრებული ძეთა ისრაჲლისათაჲ უდაბნოდ სინად. ... ა არს შორის სელიმსა და შორის სინასა.

და აღდგენ მგალობელნი და იწყონ ამათ დასდებელთა თქუმად.

დასდებელი ჴმაჲ გ გუერდი გამოსჩნდი სოფელსა შინა, რომელმან დაჰბადე სოფელი, რათა განანათლნე ბნელსა შინა.

A 836 ზ

რაობა: ტექსტი ძველი აღთქმიდან
თარიღი: XI- XII სს.
ფურცელთა რაოდენობა: 1 ფ.
დამწერლობა: ნუსხური
ზომა: 24,2x18,3

Content: Text from Old Testament
Date: XI- XII cc.
Number of folia: 1 folio
Script: Nuskhuri
Size: 24,2x18,3

ტიქსტი

1r* / იშვებ, ჴ, სიღრმე სიმდიდრისაჲ, სიბრძნისა და მეცნიერებისა ისაჲ, ვითარ გამოუკულებელ არიან საქმენი მისნი და გამოუძიებელ გზანი მისნი.

მ ჴნი. თაყუანი-სცენ მას ყოველთა მეფეთა ქუეყანისათა და ყოველნი წარმარ-თნი ჴმონებდენ მას. და გალ-ვე დასდებელი. დიდებაჲ.

* A 836 გ- სამივე ფურცელი სხვადასხვა ხელნაწერიდანაა. მას გამოეყო ორი ფურცელი ცალ-ცალკე ერთეულად: A 836 ვ და A 836 ზ.

დასდებელი ა გუი. მოვედით, ქრისტეს შემოსილნო. მოვედით, ქრისტეს შემოსილნო ერნო, და იხილეთ საკურველი, რომელი ყოველსა ბუნებასა სეაძრუნებს და განაცვბრებს და სინმდით უგალობდით და თაყუანის-ცემდით, დღეს ბეთლემდ მოვალს მუცლად[დებული] ქალწული შობად უფლისა და კრებულნი ან-გელოზთანი წინა-უძღვან. და ამას რაე ხედვიდა [იოსებ], ლაღადება და იტყოდა: რაე არს

ესე უცხოე, ქალწულო, და ვითარ ჰჰვე ძე უთესლოდ მუცლადდებული. ან და. და იგივე. დასდებელი. წარდგომაე დ.

საშოთ მიღების. დასდებელი.

ჰრქუა უფალმან უფალსა ჩ.

წინაწინარმეტყუელბაე ესადასი. და შესძინა უფალმან ხ... ..დ აქ-აზისა და ჰრქუა: ითხოვე თავისა შენისა სასწაული უფლისა მიერ ღმრთისა შენისა სიღრმედ მიმართ, ანუ სიმაღლედ.

და თქუა აქაზ: არა ვითხოო, არცა განვცადო

თქუა ესაია: ისმინე ან, სახლო დავითისო, ნუ მც რსა თქუენდა ღუან-ლისა შემთხუწვად კაცთა და ვ... .. ღუანლსა შეამთხუწვთ უფალსა, ამისთვის მიერ (მათ) მოგცეს თქუენ უფალმან სასწაული.

აჰა ესერა, ქალწული მიუდგეს და შვეს ძე და უწოდინ სახელი მისი ივწმანო-ელ ბოსა და თ... .. ვასა (თაფლსა?) ჭამდეს ვიდრე ცნობადმდე მისსა გამორჩევად ბოროტისა დაუტევოს ბოროტი და შეიპყრას კეთილი.

და მრქუა მე უფალმან: მოიღე თავისა შენისა ქარტაე, გრაგნილი ახალი დიდი და დაწერე მას ზედა საწერელი

1v / ითა კაცისაეთა მალედ ყოს წას ღე შოს ნავისა, რამეთუ მოწვენილ არს და მოწამენი მიყ... .. მეტ მანნი კაცნი ურია მდდელი და ზაქარია, ზე ბარუქისი, და მოვიდა წინაწინარმეტყუელისა მის ქალწულისა და მუცლად-ილო და შვა ძე.

და მრქუა მე უფალმან: უწოდე სახელი მისი, ადრე წარმოტყუწნი და მსწრაფლ (ღ-რ) მოიღე ცნობადმდე ყრმისა მის ხადილსა მამისა გინა დედისა, წარ-მოიღოს ძალი დამასკოჲსაე და ნატყწნავისა მარიაჲსაე წინაშე მეფეთა ასურასტა-ნისათა.

ჩუენ თანა ღმერთი ცანთ წარმართთა და იძლიენით.

ისმინეთ დასასრულამდე ქუეყანისა.

და განძლიერებულნი ეგე იძლიენით.

უკუეთუ კუალად განძლიერდეთ, მერმეცა იძლიენითვე და რომელი ზრახვაე იძრახოთ, განაქარვოს ღმერთმან. და სიტყუასა, რომელსა იტყოდით, არა დაად-გრეს თქუენ შორის, რამეთუ ლ. ვია

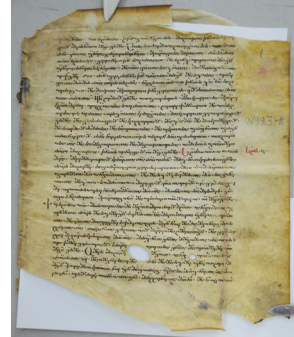
დასაბამსა, უფალო, ქუეყანაე დაამყარე და ქმნილნი ჳელითა ჳელთა შენთა ჩუენი არიან, იგინი წარწდენ, ხოლო შენ ეგო უკუნისამდე. და ყოველნი, ვითარცა სამოსელნი დაძუწლდენ და ვითარცა შესამოსელნი სცვალენ იგინი და იცვალენ. ხოლო შენ თავადი იგივე ხარ და წელი ლ შენთა არაე მოაკლდეს.

ოდეს სადა ანგელოზთა ას ჰრქუა: სადამე დაჯედ მარჯუ-ენით ჩემსა, ვიდრემდის დავსხნე მტერნი შენნი ქუეშე ფერწთა შენთა ანუ არა ყოველნი არიან მოხარკე სულელებ მსხრ მოვლინებულთა მათთა, რომელთა იგი დამკვდრებად არს ცხორებაე. ამისთვის ჯერ-არს უ... .. ჳსად კრძალვაე ჩუ-

ენი, რომელთა ესე გაუხამიეს, რაათა არა მოუძღურდეთ, უკუეთუ ანგელოზთა მიერ, რომელი-იგი ითქუა სიტყუაჲ, იქმნა მტკიცე და ყოველმან (ჯულისა გარდამავალმან).

A 923

რაობა:	მარხვანი
თარიღი:	XII-XIII სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	2 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	25,7x21,3
Content:	Triodion
Date:	XII-XIII cc.
Number of folia:	2 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	25,7x21,3

ტექსტი

1r / ქმედისა მიმართ სახიერისა, ხოლო ჩუენ გილაღადებთ, რომელი მოხუალ ჩუენთს ევენებად, მჴსნელო, დიდებაჲ შენდა! აჰა, სიძე მოახლებულ არს, ლამპარნი ყოველთა განვაბრწყინვეთ მონყალებისა ზეთითა, რაათა სასძლოსა ზეცისასა შევიდეთ ჩუენ სიხარულით და სატანჯველთა მათგან განვერნეთ საუკუნეთა. და ღმერთსა ყოველთასა ჳმითა მადლობისაჲთა ვაქებდეთ, რომელმან გჴსნნა ჩუენ პირველისა მისგან დასჯისა ვნებათა მათ მიერ, რომელ თავს-ისხნა ნებსით თჴსით ჯუარსა ზედა სახიერებით და მოკლა მკლველი ჩუენი ბელიარ ყოვლად ძლიერითა ძალითა თჴსითა.

განცემად შენდა აღიჭურვის მზაკუარი მონაფე კაცთმოყუარე ვეცხლისა სიყუარულითა ტყუექმნული და აღსჭურავს ერთა უსჯულოთა კრებულსა ზაკუვით შეპყრობად შენდა და ბასრობად და კიცხევად და ჯუარსა ზედა დამოკიდებად და სუამად ძმრისა და ნავლისა და ეკლისა გურგუნითა გურგუნოსანყოფად, რომელნი ნეფსით თავს ისხენ, სულგრძელო, ლახურისა თანა და სამსჭუალითა დამსჭუალვისა, ამისთჴს გილაღადებთ, რომელი მოხუალ ჩუენთჴს ვნებად, უფალო, დიდებაჲ შენდა.

სახიერო ღმერთო, ღირს-მყვენ მკუდრ-ყოფად კრავთა თანა, რომელ არიან მარჯუენით კერძო შენსა, რაჟამს მოხჯდე საშინელებით ბევრეულითა მით სიმრავლითა გუნდთა მათ ანგელოზთაჲთა და დასჯდე საყდართა მათ საშინელთა მსაჯული სიმრავლით მიგებად ყოველთაჲე მას ჟამსა, შემრაცხე მე, უღირსი ესე, სარწმუნოთა მათ თანა მონათა, რაათა მესმეს ჳმაჲ იგი სანატრელი მონყალებისაჲ და ესრეთ ლაღად-ვეყო: უფალო, დიდებაჲ შენდა!

ქრისტე, სახიერო ღმერთო, მოსლვასა მას დიდებით მეორედ ზეცით ანგელოზთა გუნდითა, რაჟამს დასჯდე, შენ საყდართა მათ ზედა მსწრაფლ განკითხვისათა და ყოველთა მიაგებდე საქმეთაებრ, მაშინ ნუ დამადგინებ მარცხეთა(!) თანა თიკანთა ბოროტთა, არამედ მყავ წმიდა ცოდვათგან და შემრაცხე, მაცხოვარ, კრავთა მათ თანა მარჯუენით შენსა მდგომთა, რაათა ღირს ვიქმნე შესლვად სასუფეველსა შენსა და ვლაღადებდე: უფალო, დიდებაჲ შენდა!

ოდეს მოხჯდე დიდებით ანგელოზთა თანა, ძლიერთა, იესუ, დაიდგენე საყ-

დარნი და დასჯდე განკითხვად, მაშინ, მწყემსო კეთილო, ნუ განმამორებ გზასა მარჯუენეთასა, რამეთუ უწყნი განდრეკილნი ალაგნი მარცხენეთა მათნი და ნუ წარმ(1v)წყმედ თანა თიკანთა მათ თანა მრუმეთა ცოდვისათა, არამედ შემრაცხე მარჯუეთა თანა ცხოვართა პირმეტყუელთა სამწყსოსა შენისათა და მაცხოვრე მე, მხოლოო სახიერო, ვითარცა კაცთმოყუარე ხარ.

მოვედით, ჟ მორწმუნენო, და ვიქმოდით გულსმოდგინედ უფლისათჳს, რამეთუ განუყოფს მონათა სიმდიდრესა და ჰყოფს მათ თანა სიტყუასა და ითხოვს უმრავლესსა მადლსა ტალანტისასა, რომელსამე შეამკობს საქმითა კეთილითა და სხუასა მსახურებითა ბრწყინვალითა ნათლისაითა და განბნევითა მით სიმდიდრისათა სიბრძნით გლახაკთა ზედა და ვითარცა განმგეთა მისთა მადლი მოიღვთ უფლისაგან, ვითარცა კაცთმოყუარე არს.

სიძე იგი დიდებული და შუენიერი უფროს ყოველთა კაცთა, რომელმან მომხადნა ჩუენ ტაბლასა მას სულიერსა ქორწილისა მისისასა, ამას ვედრებით შეუერდი, სულო ჩემო, და ესრეთ უღალადე ლმობიერად სულთა მით, სახიერ, განძარცუე მრჩობლი უშუშრება ცოდვათა ჩემთა და სამკაულითა მეცნიერებისა შენისათა შეამკვე და გამომაჩინე მე ბრწყინვალედ, ქრისტე, შენსა სასუფეველსა, ვითარცა კაცთმოყუარე ხარ.

ზეცისა სძალო უსძლოო, დიდებულო ქალწულო უბრწუნლო მარიამ, შენ განატრიან ყოველნი დაბადებულნი, რამეთუ სიტყუა და სიბრძნე მამისა შენ ზედა გარდამოჴდა, ვითარცა ნჳმა უვალრეს ბუნებათა და გჳმევ ჴორცითა შემოქმედი ყოველთაჲვე ხილულთა და უხილავთა. ამისთჳსცა ვითხოვთ შენგან, უბინოო, დამიცვენ ჩუენ, მორწმუნენი, ბრძოლათაგან მტერისათა, რომელნი ვღალადებთ და ვიტყუთ: დიდებამ შობილსა შენგან!

სტიქარონი. ა გუერდი სიბრძნე ღმრთისა. მო-რა-ვიდოდა ქრისტე ღმერთი ნეფსითსა მას ჩუენთჳს ვნებასა გზასა ზედა, ეტყოდა მოციქულთა: აჴა, აღვალ იჴრუსალიმად და მსგავსად ნერილისა ძე კაცისაჲ მიეცეს ჯუარცუმად და სიკუდილად. მადლით უკუე ჩუენცა განწმედილითა გონებითა ვიქმნეთ თანამოგზაურ მისსა და თანა ჯუარს-ვეცუნეთ და სოფლისა გემოთაგან. მოვკუდეთ მისთჳს, რათა ვცხოვნდეთცა მის თანა და გუესმას, რაჟამს იტყოდის, არღარა ესრეთ, ვითარმედ მე აღვალ იჴრუსალემსა ქუეყნისასა ვნებად, არამედ ვითარცა აღვალ ღმრთისა ჩემისა და ღმრთისა თქუენისა და აღგიყვან ჩემ თანა ცათა სასუფეველსა და პირმშოთა შესაკრებელსა.

სხუანი გიხაროდენნი. უფალო, მომ... ვნებად განმტკიცებად თჳსთა მონაფე

2r / გლახაკთათა და მოიგე მეგობრად ღმერთი, რათა დასდგე მარჯუჴწნით მისსა, ოდეს იგი მოვიდეს დიდებით და გესმას შენ სანატრელი ჴმაჲ, ვითარმედ: მონაო, შეედ სიხარულსა ღმრთისა შენისასა, რომელსა ღირს-მყავ მე, მაცხოვარ, შეცთომილი ესე წყალობათათჳს შენთა აურაცხელთა. ჟ, სიძეო სულთა მოყუარეო, ღირსად სასძლოსა შენისა გამომაჩინენ ჩუენ და ნუ დამსჯი მათ თანა, რომელნი ჰრეკდეს ამოდ და ღირს-გუყვენ შესლვად სიხარულით შემაველთა თანა ბრწყინვალითა და დაუშრეტელითა ლამპრითა და კეთილთა საქმეთა ნათლისა სამოსლითა რაჟამს იგი ინაკიდგა მათ თანა და ვითარცა ღმერთმან მადლით განღმრთობილნი თანა იზიარნე წმიდანი და სათნონი შენნი, მათ თანა ჩუენცა შეგჴწყალენ, სახიერ.

წარდგომანი ა. ეზოსა კაიაფასსა დღეს შეკრბა კრებული მედგარი დაუსჯულო შენთჳს, მრავალმონყალე, და სიკუდილსა შენსა განიზრახვენ ყოვლად ბილწნი და გულარძილნი, ხოლო შენ თავს-იდეე ყოველივე, რათა გუაცხოვნე ჯუარ-

ცუმიტა შენითა. შესაკრებელი ბოროტი დღეს შეკრებების შენთვის, ქრისტე, ყოვლად ძლიერო, რაითა მოგაკუდიონო შენ და თანამზრახველად განმცემელსა მას მონაფესა მიჰხდიან, რომელსა-იგი ამხილე, რამეთუ არა ესვიდა წყალობათა შენთა. დღეს ნელსაცხებლად სურნელად შეინირავ, ქრისტე, მიჰრონსა მეძვისასა და ფერკტა შეხებითა განსწმედ ბრალთა მისთა სიმყრალესა და მიჰფენ სურნელებასა მისთა. ჩუენცა გუაცხოვნენ, სახიერო, ძრწოლით მადიდებელნი შენნი.

სხუანი ბ. გუერდი მჯდომა.

დღეს ბოროტი შეკრბა კრებული და შენთვის იზრახა ზრახვა სიცრუვისაჲ. დღეს შიშთვილსა იუდა დაზავებით წინდად მიიღებს და კაიაფა უნებლიეთ აღიარებს, ვითარმედ ერთი ყოველთათჳს ნებსით მოკუდების. ჟ, მკსნელო ჩუენო, ქრისტე, დიდ არს წყალობაჲ შენი და უსაზღვრო სულგრძელებანი შენნი, რომელნი ჩუენისა კსნისათვის თავს-ისხენ, ამისთვის ვლალადებთ: დიდებაჲ და მადლობაჲ ღვთივბრწყინვალეთა სიტკბოებათა შენთა ძალთა უფალო. რაჟამს პილატე მკსნელი ჩუენისათჳს დაჯდა მსაჯულად წარმდებად უგუნური, მაშინ ყოვლად მედგარმან კელნი წყლითა დაიბანნა, ხოლო გულითა შეგინებაჲ შეინყნარა და მეყსეულად თავი თჳსი შეჰრთო უღმრთოთა და მსგავსად ბრალეულთა მისცა ჯუარცუმად უფალი, ხოლო მკსნელმან სულგრძელებით თავს-იდვა და ჩუენთჳს სიკუდილი ნებსით მიითუალა, რომლითა იგი (2V) იკსნა სოფელი ხრწნილებისაგან, ვითარცა ღმერთ არს და აცხოვნენ სულნი ჩუენნი. უსჯულოჲ ერი შეკრბა შენთვის, მეუფჳო, და წარდგეს წინაშე პილატესსა და კმობდეს მკლველებრ, ვითარმედ: ჯუარს-აცუ იესუ, რომელმან-იგი კურნებანი აღასრულნა შაბათთა და ქლამინდი მენამული შეგმოსეს შენ და წარმდებად გცემდეს შენ თავსა ლერწმითა, მკსნელო, და გნერწყვიდეს ურცხვნოდ უკეთურნი და ჯუარსა შეგსმჭუალეს და ძმარი ნავლლითა აღზავებული გასუეს უმადლოთა მათ და მედგართა, რომელნი-იგი უდაბნოს გამოჰზარდენ.

ქრისტე, რომელმან ცრემლნი მეძვისანი და სიტყუანი მისნი წადიერებით თქუ-მულნი წყალობით შეინირენ, შეინირე ჩუენიცა, მრავალმონყალე, ვედრებაჲ და მადლი შენი მომმადლე და განბანე მწინკული სულისა ჩუენისაჲ და ნაბრძკლნი გულისა ჩუენისანი განწმიდენ და სურნელ-მყავ მიჰრონთა შენთა მიერ და ღირს-მყავ, სახიერ, დაუდუმებლად დიდებასა შენსა, სულთა და ჳორცთა ჩუენთა მკურნალო, ქველისმოქმედო უფალო, დიდებაჲ შენდა!

იბაკოჲ დ. გუერდიი ა. არაჲ დააკლ.

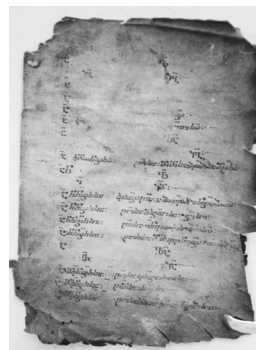
რომელმან-ეგე უწოდე მეძავსა ასულად ქრისტე, ქრისტე, ჟ ყოვლად ძლიერო და სახიერო, შვილად ნათლისა გამომაჩინე უღირსი ესე, დაალმე გულსა ჩემსა განფიცებულსა გემოთა მიერ და მიჰსენ, სახიერო, მწკრისა მისგან საქმეთა ჩემთაჲსა.

ედემი. სიტყუთა უფლისათა, ვითარცა მიჰრონთა ჰკურებლად ყოვლით კერძოვე ჰხედვიდა, რაჲ მეძავი და სულსა სულნელებისასა მიმფენელად მორწმუნეთა საქმეთა თვისთა სიმყრალე მოიძაგა, გულის ჳმა-ყო, რაბამნი ძკრნი ელიან არანმიდათა და მძწვარე არს მეძავთათვის განმზადებული ტანჯვაჲ, რომელთა პირველი მე ვარ მედგარი და მიმელიან ტანჯვანი და გუემანი, რომელთაგან შეძრწუნდა და იჯმნა არანმიდებისაგან. მეცა ვძრწნი, ხოლო ვჰგიე მწკრესავე საქმეთა ჩემთაჲსა.

ხუედრნი. გძა. ბ. კლდესა ზედა. კრებული უსჯულოთაჲ შეკრბა ამაოდ და განიზრახეს ზრახვაჲ უკეთურებისაჲ, რაითა დასაჯონ შურითა მაცხოვარი, რომელსა უღალადებთ, რამეთუ არაჲვინ არს წმიდაჲ შენსაგა. ბოროტად განზრახვითა უსჯულოთა მათ უმსჯავროდ მოკლვაჲ ღმრთისაჲ დაამტკიცეს დღეს და ვითარცა ბოროტი მისცეს მართალი, რომელსა უღალადებთ, რაითა არაჲვინ, არაჲვინ არს წმიდაჲ.

A 929 ა

რაობა: თვეთა მეტყუელება
 თარიღი: XV-XVI სს.
 ფურცელთა რაოდენობა: 2 ფ.
 დამწერლობა: ნუსხური
 ზომა: 17x12,3

Content: Calendar
 Date: XV-XVI cc.
 Number of folia: 2 folios
 Script: Nuskhuri
 Size: 17x12,3

ტექსტი

1r* / ზედა ნაწილში განირჩევა რამდენიმე ასო: ა, ზ, იგ, იგ, ა, ა, ბა, ა, კ, ლისაჲ, ა, ზა, ია, იგ

... ა ...კდონბერსა ... წმიდისა დიდისა მონამისა დემეტრესი

... ან ... ზ

... ი ... იდ

...ა ნოენბერსა ... კრებაჲ წმიდათა მთავარანგელოზთა

...ა ნოენბერსა ... წმიდისა დიდებულისა გიორგისი

...ა ნოენბერსა ... წმიდისა იოანე ოქროპირისაჲ

...ა ნოენბერსა ... ტაძრად მიყვანებაჲ ღვთისმშობლ ...

...ა ... ზა

... თ ... ია

...ა დეკენბერსა ... წმიდისა ბარბარაჲსა

...ა დეკენბერსა ... წმიდისა საბასი

...ა დეკენბერსა ... წმიდისა მამისა ჩუენისა ნიკოლოზისი

1v

...ა დეკენბერსა ... მუცლადღებაჲ ანნაჲსა

...ა კუალად ქრისტეშობისა წინადღე

...ა დეკენბერსა ... ქრისტეშობაჲ

...ა

... ი

თუესა იანვარსა ...ლინა წინა დ...

და წმიდისა ბასილისი ...წყობილი

და კუალად განცხადებისა წინა დღე ...

თუესა იანვარსა გამოცხადებაჲ უფლისა ჩუენისა იესუ ქრისტესი

...ა ... კუალად ...

...ია ... იგ

თუესა ფებერვალსა ბ, მიგებებაჲ უფლისა ჩუენისა იესუ ქრისტესი

... ბათსა პირველსა წმიდათა მარხვათასა წმიდისა თეოდორესი

* მინანერი: მინანერი შერეული დამწერლობით (ნუსხური და მხედრული): „წმიდაო გიორგი, შეიწყალე იოანე ამას... 2v“

ნანერი გადაშლილია, თითქმის არ იკითხება, რთული გასარჩევია სტრიქონთა რაოდენობა, სინგურით ნანერი თითქმის მთლიანად გადაშლილია.

...ა ... ზა ... იგ
 ... ამი იგ
 თუესა მარტსა თ, წმიდათა ორმეოცთაჲ
 ... შაბათსა პირველ ხარებისა დაუჯდომელნი და თანა
 მათითა განგებითა
 და კუალად ხარებისა წინა დღისაჲ
 თუესა მარტსა კე, ხარებაჲ, ოდეს-იგი ახარა გა
 ბრიელ მთავარანგელოზმან იგი წმიდა ქალწულსა მარიამს.

2r
 თუესა აპრილსა ქრისტეს ...
 და ... თა ია ...
 თუესა აპრილსა კგ, წმიდისა მთავარმოწამისა გიორგისი
 და გალობილი ბზობისა ყოველი შუწნიერად ...
 და ეგრეთვე ვნებისა კურიაკე შეწყობით
 და შუწნიერად, უფალო, ღაღადყავ სტიქარონ თხ...
 თა წარდგომა, გალობა გამოავლინო ...
 მირიგებით ყოველგან იბაკოთა
 და კუალად ეგრეთვე ამალღებისაჲ ყოველივე
 და მოსლვაჲ სყულისა წმიდისაჲ, რომელ არს კ...
 ლარჯობაჲ
 თუესა მაისსა ქ ... ზა ... იდ

... ი ...
 თუესა მაისსა წ, წმიდა იოანე მახარებელისა და ღვთისმეტყუელისა
 თანა გალობილი ჰპოო კვ სეკდენბერსა
 თუესა ი... ... ზ ...
 ... თ

თუესა ივნისსა კდ, შობაჲ იოანე ნათლისმცემელისაჲ
 თუესა ივნისსა კთ, წმიდათა პეტრესი და პავლესი
 [ბოლო ორი ხაზი არ იკითხება]

2v / არ იკითხება

A 929 ბ

რაობა: საგალობელი
 თარიღი: XV ს.
 ფურცელთა რაოდენობა: 1 ფ.
 დამწერლობა: ნუსხური
 ზომა: 15,5x11

Content: Chants
 Date: XV c.
 Number of folia: 1 folio
 Script: Nuskhuri
 Size: 15,5x11

ტიქსტი

1r* / სიმრავლე ვარსკულავთაი გამორევად და ვითარ
უძლო შეხებად თავსა შემოქმედისა მათისასა, ძრ
წოლით ჳმობს წინამორბედი და ლაღაღებდა კურთხეულმან.
თანამოსაყდრე ვარ მამისა და სულისაი და ანგელოზ
თა მკედრობაი ძრწოლით მმონებს მე, არამედ ქუაბ
სა შინა უნდოსა დახევენულ ვიქმენ, ვიშვე რაი ბე
[თლ]ემს სახარებით და აწ შენცა მავასხე შიშით მარჯვენაი,
რაითა განბანითა ჩემითა განვბანო სული ბრალთაგან.
ვაქებდეთ, ერნო, შობილსა ქალწულისაგან და იორდა
ნეს ნათელღებულსა სიმდაბლით და ვიჳმობდეთ
მისსა მიმართ, მეუფეო ყოველთაო, დაუშჯელად ღირს-მყვენ
მინვენად აღდგომასა შენსა საფლავით, რაითა პირველად
ვეყო. კურთხეულ არს აღდგომაი შენი, განმაცხელებნელი სოფლისა.
სხუანი ბ. თავი იშვა. საუკუნეთა უწინარეს შობილი ღმრთისა
სიტყუაი განკორციელდა ქალწულისა საშოსა, მადლით თაყუანის-ვს
ცეთ, რომელიცა გამოჩნდა კაცთა შორის სიმდაბლით და ივნო
... თა იკსნა კაცთა ...ენული ი ...

1v

აღსწერს მამაი ღმრთისაი ზღუამან იხილა და ივლტოდა და
იორდანე უკუნ-იქცა პირისაგან ღმრთისა, რომელმან სათნო იყო
ცხორებაი კაცთა ნათლისაი. უგალობ გ. ლელვათა დაანთ.
ნათლისა საღმრთოისა ელვანი ღმრთაებისა თჳსისანი იორ
დანესა გამოაცხადნა ქრისტემან და სოფელი შეამკო და შვ
იღებისა ბრწყინვალეობაი კაცთა შეჳმოსა, რომელნი მკურვ
აღედ აქებენ გამოჩინებასა მისსა. ქრისტე დასწუა
ვს შეცოდებულთა ჩუენთა სახარებითა მდინარეთა შინა იორ
დანისათა დღეს, ხოლო განგუახლებს ჩუენ და მეორედ დაგ
უბადებს და ღმერთ-გუყოფს მადლითა გამოჩინებისა
თჳსისა მაქებელთა და მგალობელთა. იორდანისა ნა
კადულთა შინა დაანთქამს დღეს ცოდვათა ჩუენთა ქრისტე
და სიმალლედ საღმრთოდ მადლისა აღგყვანებს, გან
წმედლითა და განათლებულთა სულითა გამოჩი
ნებისა თჳსისა მაქებელთა და მგალობელთა, რომელნი თანა
ხატ ვექმნენით ღმერთსა მადლით წყლისა მიერ შეწვენ
ითა სულისა წმიდისაითა გამოუთქმელისა მიერ ...

* მინაწერი: გი (ზედა მარცხენა კუთხეში) 2v.

A 1090 ა

რაობა: სახარება
თარიღი: X ს.
ფურცელთა რაოდენობა: 1 ფ.
დამწერლობა: ასომთავრული
ზომა: 8,4×17,6

Content: Gospel
Date: X c.
Number of folia: 1 folio
Script: Asomtavruli
Size: 8,4×17,6

ტიქსტი

იოანეს სახარება 9, 20-21, 27-28, 36-37

1r / ესე არს ძეჴ ჩუენი და რამეთუ ბრმაჲ.

იშვა, ხოლო ან ვითრ ჰხედავს, ჩუენ

არა ვიცით, ანუ ვინ აღუხ

ილნა თუალნი, ჩუენ ა... უნ

ყით, მაგას ჰკითხეთ, ჰასა

ი აქუს, ეგე თავისა თჴსისათჴს

ტყოდენ. (20-21)

(მეორე სვეტი)

არა გრწამს ...

ბავს კუალად ...

თქუენცა გნებავს [მონაფე]

ყოფად მისა

ხოლო იგინი აგინ[ებდეს]

...ყოდეს. შენ ...

ნაფჴ [მისი] (27-28)

1v

ვინ არს იგი, უ ...

... იგი ...

...იესუ: იხილე იგი ...

[თ]ანა, იგი არს ...

...ამს, უფალო ...

...ცა მას ...

... ს... (36-37)

... მას ყოველი ...

...ულსა დ...

...ა ერთისა ...

...საენი ჰ...

...ად ყოველსა ...

...ულნი ...

A1090 ბ

რაობა: სახარება
 თარიღი: XIII ს.
 ფურცელთა რაოდენობა: 1 ფ.
 დამწერლობა: ნუსხური
 ზომა: 19,7x20

Content: Gospel
 Date: XIII c.
 Number of folia: 1 folio
 Script: Nuskhuri
 Size: 20,0x19,7

ტექსტი

სახარება იოვანესი (20, 8-25)

1r / ... ვად და იხილეს და ჰრწმენა, რამეთუ არღა იცოდეს წერილისაჲ, ვითარმედ: ჯერ-არს მისი მკუდრეთით აღდგომაჲ. წარვიდეს უკუჲ კუალად თჳსაგან მონაფენი იგი.

ხოლო მარიამ დგა გარეშე საფლავსა მას თანა და ტიროდა. და ვითარ ტიროდა, შთახედა საფლავსა მას და იხილნა ორნი ანგელოზნი, სპეტაკითა მოსილნი, მსხდომარენი ერთი თავით და ერთი ფერკით, სადა-იგი იდგა გუამი უფლისა იესუსი.

და ჰრქუეს მას ანგელოზთა მათ: დედაკაცო, რაჲსა სტირ? ხოლო მან ჰრქუა მათ, რამეთუ, აღიღეს უფალი ჩემი საფლავით და არა უწყი, სადა (მეორე სვეტი) დადვეს იგი.

ესე რაჲ თქუა, მიიქცა გარე და იხილა იესუ მდგომარე და არა უწყოდა, რამეთუ იესუ არს. ჰრქუა მას იესუ: დედაკაცო, რაჲსა სტირ? ვის ეძიებ? მას ეგონა, ვითარმედ მემტილე იგი არს, და ჰრქუა მას: უფალო, უკუეთუ შენ აღიღე იგი, მითხარ მე, სადა დასდევ, და მე წარმოვილო იგი. ჰრქუა მას იესუ: მარიამ! მიიხილა მან გარე და ჰრქუა მას ებრაელებრ: რაბბუნი, რომელსა ჰრქვან მოძღუარ, და მირბიოდა შემთხუევად მისა.

ჰრქუა მას იესუ: ნუ შემომეხები მე, რამეთუ არღა აღსრულ ვარ მამისა ჩემისა; წარვედ ძმათა ჩემთა და არქუ მათ: აღვალ მამისა (1v) ჩემისა და მამისა თქუენისა, ღმრთისა ჩემისა და ღმრთისა თქუენისა.

მოვიდა მარიამ მაგდალენელი თხრობად მონაფეთა მისთა, რამეთუ იხილა უფალი და ესრეთ ჰრქუა მას.

და ვითარცა შემწუხრდა დღჳ იგი ერთშაბათისაჲ მის და კარნი იგი დაკშულ იყვნეს, სადა-იგი იყვნეს მონაფენი შეკრებულ შიშისათჳს ჰურიათაჲსა.

მოვიდა იესუ და დადგა შორის მათსა და ჰრქუა მათ: მშჯღობაჲ თქუენ თანა! და ვითარცა ესე თქუა, უჩუწნნა მათ კელნი თჳსნი და გუწრდი მისი.

და განიხარეს მონაფეთა, იხილეს რაჲ უფალი. ჰრქუა მათ იესუ კუალად: მშჯღობაჲ თქუენ თანა, ვითარცა მომავლინა მე მა(მეორე სვეტი)მა...ინებ თქუენ. და ვითარცა ესე თქუა, შეჰბერა მათ და ჰრქუა: მიიღეთ სული ნმიდაჲ.

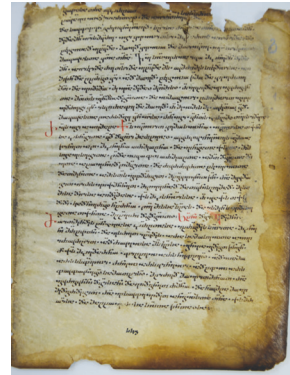
უკუეთუ ვიეთნიმე მიუტევენთ ცოდვანი, მიეტევენენ მათ, და უკუეთუ ვიეთნიმე შეიპყრნეთ, შეპყრობილ იყვნენ.

ხოლო თომა, ერთი იგი ათორმეტთაგანნი, რომელსა ერქუა მარჩბივ, არა იყო მათ თანა, ოდეს-იგი მოვიდა იესუ, უთხრობდეს მას სხუანი იგი მონაფენი, ვითარმედ: ვიხილეთ ჩვენ უფალი.

ხოლო მან ჰრქუა მათ: უკუეთუ არა ვიხილო კვლთა მისთა სახე იგი სამსჭუ-
ალთაჲ და დავასხნე თითნი ჩემნი ადგილ...

A 1090 გ

რაობა:	საგალობელი
თარიღი:	XIII ს.
ფურცელთა რაოდენობა:	4 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	22,7x17,2
Content:	Chants
Date:	XIII c.
Number of folia:	4 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	22,7x17,2

ტიქსტი

1r / ხუავი ლამპართაჲ და აღინთნეს და ...
და სუფევნ ბრწყინვალედ ზეცისა ძალთა თანა, კეთილმან დედამან ღმრთისმოყუარე იგი შვილი თჳსი მკართა აღიზიდა და ტკბილად ეტყოდა: მოედ, შვილო, და მოიღუანე ღუანლი კეთილი მოყუასთა შენთა თანა. ვიდრე სულიერთა იყო, მკნემან დედა მან აღიკიდაძე თჳსი და ეტყოდა მას: უმძიმეს სიკუდილისა აღ მიჩნდა ცხოვრებაჲ შენი, არამედ მოედ ტკბილო ჩემო, და შეერთე მათ და ვიდიდო მე, ვითარცა დედაჲ მონამისაჲ, რამეთუ ვხედავ გვრგვან თა მათთჳს განმზადებულთა და ღმობილი ცრემლით გევ ედრები შენ, ისწრაფე და მოედ, რამეთუ მეღმის მე, უკუეთუ შემდგომად მოყუასთა წარსდგე შენ ღმრთისა, რომელმან-იგი შენთჳს ჯუარცუმათა თავს-იდვა რაჟამს იგი აღემატა. ქრისტეს ღუანლით შემოსილნო, ღუანლსა თქუენ სა ჴსენებითა ყოვლად დიდებული მარხვაჲ უბრწყინვალეს გამოა ჩინეთ. ან, მკნენო ორმეოცნო, და ვნებათა ქრისტესთა მიმ სგ ავსებითა წმიდა-ჰყოფთ ორმეოცთა, ამათ დიდებულთა დღეთა ახოვნად წამებითა და ძვრ-ძვრთა ტკივილთა დათმენითა. ამისთჳს გვეედრებით, მეოხ-გვეყვენით ჩუენ, რაითა მშუდო ბით ღირს ვიქმნეთ მიწვენად და თაყუანისცემად მესა მისა დღისა აღდგომასა ქრისტეს მკსნელისასა, რამეთუ გაქუს თქუენ დიდი კადნიერებაჲ, ნეტარნო, წინაშე მისსა ზეცას და ისმენს ვედრე ბათა თქუენტა მაცხოვარი დიდებულთაჲ.
სხუანი დ გუერდი. ედემნი.
მოითმენდეს ტანჯვასა კორცთასა. იხარებდეს სულითა მკნე ნი მარტულნი და ესრეთ იტყოდეს: არა სამოსელთა აღვიძურცით,

არამედ ძუელსა მას კაცსა განვაგდებთ ჩუენგან.
ჴ, ქრისტეს მკედარნო, ფიცხელ არს ნეფხვაა, არამედ ჰამო
არს სასუფეველი. ძნელ არს ყინული, არამედ ტფილ არს
ფუფუნებაა სამოთხისაა. მცირედ მოვითმინოთ, რაათა
გვრგვნი დიდებისანი დავიდგნეთ, ძმანო, და ნუმცა მოვ
მედგრდებით, რაათა ვსუფევედეთ ანგელოზთა თანა ქრისტეს მიერ,
უფლისა და მაცხოვარსა სულთა ჩუენთასა.

1v / ... ლთა მათთა და შერბიოდეს ტბასა
ახოვნად მკენნი მარტულნი, და კმობდეთ სამოთხი
სათუს, რომელ წარწყმიდეთ. ნუ ვპრიდებთ განხრწნად
თა ამათ სამოსელთა და ჳორცთა, ახოვანნო, რომელნ-ესე
გუელისა მიერ შევიმოსენით, პირველ ან განვიძარ
ცუნეთ ყოველთა აღდგომისათუს და შეურაცხ-ვყოთ ნეფხ
ვაა და ყინელი, რაათა გვრგვნი დიდებისანი დავიდგნეთ,
ძმანო, და ნუმცა მოვმედგრდებით, რაათა ვსუფევედეთ
ანგელოზთა თანა ქრისტეს მიერ უფლისა და მაცხოვრისა სულთა ჩუენთას.
ვითარცა საშუებელთა ხედვიდეს ტანჯვათა მონამენი და აღის
წრაფდეს ტბასა განყინებულსა, ვითარცა აბანოსა და კმო
ბდეს: ნუ ვძრნით ზამთრისა ამისგან, რაათა განვერნეთ
გეჴენისაგან დაინუნ ფერკი, რაათა იმოთხვიდეს უკუნისამდე.
დაირღუნ ჳელი, რაათა აღვიპყრობდეთ უფლისა მიმართ სინმიდით
შევიტკობთ სიკუდილი, რაათა გვრგვნი დიდებისანი დავიდგნეთ,
ძმანო, და ნუმცა მოვმედგრდებით, რაათა ვსუფევედეთ ანგ
ელოზთა თანა ქრისტეს მიერ უფლისა და მაცხოვრისა სულთა ჩუენთასა.
ოხითაა ჳმაა ა. წყლულებანი იგი, უფალო, წმიდათანი, რომელნი შენტუს
თავს-ისხნეს, მიიხუენ მეოხებად და ყოველნივე სენნი ჩუენნი განკურ
ნენ, კაცთმოყუარე, გევედრებით.
წარდგომანი. დ გუერდი. ერთსა მას წმიდათა
განსა მათდა მიქცევად ჳგონებდეს და ქრისტე სულიერლა
იყო, დაუტევეს უსჯულოთა მათ, ხოლო დედამან მისმან ური
აბრაჳამისი აღილო, აღიკიდა ძე თუსი, ევედრებოდა
მას და ეტყოდა: შვილო, იქმენ შენ მეორე ისაკ და მიითუა
ლე მოკლვაა მოყუასთა შენთა თანა მათ ყოველთა ოხითა,
ქრისტე ღმერთო, შეგვწყალენ ჩუენ. ქრისტეს მკედარ იქმენით წამებ
თა და მტერი დაამკვთ მოღუანებითა და წინასწარმეტყუელისა
სიტყუანი საქმით აღასრულენით, რამეთუ ახოვნად განჴ
ვლეთ ცეცხლი და წყალი და განსუენებად ჳპოვეთ
ცხორებაა საუკუნოა და გვრგვნი ჴეცით მოიხუენით და კრე

2r / ბულსა თანა უკორცოთასა იხარებდი სანატრელნო,
შემოსილნო ყოვლად ქებულნო, ევედრენით ქრისტესა ღმერთსა,
შენდობაა მოანიჭოს, რომელნი სურვილით დღედ ...
ოთხრიცხუედითა ათეულითა ოთხთა ...
იღუანეთ, წმიდანო მონამენო, და მტერსა მძლე ექმნე ...

ერისა და ქვათა და ცეცხლისა და წყლისა და მცხუნ
ვარებასა ლუსიაისსა ახოვნად ერეოდეთ ...
თვსცა გრგვინი ძლევისანი და ზეცისა ჩინებისანი ღი
რსებით მოიხუენით, ვითარცა მკედართა ქრისტესთა, ორმეოცნო
მონამენო ევედრენით ქრისტესა ღმერთსა, რაათა ცოდვათა შენდობა მონანი
ჭოს, რომელნი წადიერებით დღესასწაულობენ ჴსენებასა თქუენსა.

კონდაკი ბ. გუერდი. ჩუენთვის ალას. ყოველივე მკედრობა სოფლისა
დაუტევეთ და ზეცათა მეუფესა შეუდეგით, ლუანლით შემო
სილნო უფლისანო ორმეოცნო, ცეცხლი და ყინელი განჰვლ
ეთ თქუენ, სანატრელნო, და ღირსებით მიიღეთ დიდება იგი ზეცათა
და სიმრავლე გვრგვინთა. საყდარსა მას თუალთშეუდგ
ამსა მჯდომარე, რომელმან განჰმარტა ნათელი, ვითარცა კარავი
და შეკრიბნა წყალნი შესაკრებელსა მათსა, რომელმან ყოველივე
არაარსისაგან არსებად მოიყვანა და ყოველთავე მისცემს სამ
შენველსა და სიცოცხლესა, რომელი შეინირავს მთავარ
ანგელოზთა გალობასა და ანგელოზთა თაყუანისცემასა და
ყოველთა მიერ დიდებისმეტყველებასა ქრისტე ყოვლისა მპყრობელი და დამბა
დებელი და ღმერთი ჩუენი. მას შეუფრდები უღირსი და მიუპ
ყრობ ვედრებასა, რაათა მომანიჭოს მე მაღლი სიტყუათა, რაათა
შეუძლო მე ღირსებით ქებად წმიდათა მისთა, რომელნი-იგი მან
მძლედ გამოაჩინნა და მიანიჭა მათ დიდება იგი ზეცათა და სი
მრავლე გვრგვინთა. უგალობა ა. სასწაულითა იქსნა.
გუნდსა რჩეულსა ქრისტეს მონამეთასა ღმრთივ გვრგვინოსანსა
ქებად განმზადებულ ვარ და ორმეოცთა ჴსენებასა წმიდასა
საღმრთოთათა გალობითა წლითი-წლად ბრწყინვალედ აღვა

2v / ... რამ, ეთუ დიდებულ არს უფლისა ამის ყოველი განსუენება ორმე
... .. რ-ყვეს და აღირჩიეს სეხნად მქსნელისა
... ჯდა ან მაღალთა შინა მოქალაქობენ ღმრთივ
... ქრისტეს ღმრთისა წინაშე. მოიძაგენით ქრისტესთვს, მონამენო,
ჴ... .. სოფელი და სანუთროისა ამის საშურველისა
თანა განიძარცუეთ დღეს ძუელი კაცი საქმითურთ
და [უ]ხრწნელებისა სამკაულად ქრისტე შეიმოსეთ თქუენ. ვერ შემ.
განძლიერდასა. ღმერთო, მოხედენ. შუენიერება კორცთა და საფასენი და მკედ-
რობა და ცხორება უგულებელს-ყვეს ფრიად გულქველად
წმიდათა ორმეოცთა და ამის ყოვლისა წილ განისაკუთრეს
და დაიკვდრეს მეუფება ქრისტესი. ბრძანებისაებრ მძლავ
რთაისა მძვნვარებით ესროდეს რა ქვითა წმიდათა ორ
მეოცთა, სულისა მიერ წმიდისა სროლად იგი მბრძანებელთა
მათ მიმართ უკუნ-აქციეს და უვნებელად დაიცვნეს მონამენი.
გუელი გულარძნილი ბაგითა უღმრთოთათა იტყოდა
გმობასა შენსა, დამბადებლო, არამედ ღმრთისმბრძოლი იგი პირი
მისი შეიმუსრა ქვათაგან, რომელნი-იგი მონამეთათვს შეჰმზად
ნა უკეთურმან. წმიდა წმიდათა.

მესმასა. პირველ აუწყა. უსჯულოებით.
და სიცოფით აღმითქუამთ დაჭირვებისა მიზეზთა
საფასეთა. შ უღმრთონო და სავსენო ბოროტითა, ეტყოდეს
მძლავრთა წმიდანი მონამენი და უგალობდეს ქრისტესა მეუფესა. ქალწული
წმიდაა.

წინა-უყოფდეს მდედარნი უსჯულონი ღუანლისა მძლეთა
წმიდათა ორმეოცთა აღლესულსა მახვლსა მკვეცთა და
ცეცხლსა და ყოველსავე ტანჯვათა სიმწარესა და ჯუარსა ზედა
დასჯასა და სიკუდილსა. ჰრქუეს უსჯულოთა ღუანლისა მძ
ლეთა, მკნეთა გეჰენისა ცეცხლისაგან გუემინის და
იგი არს საშინელ ჩუწნდა, ხოლო ესე ჩუწნ თანა მონა, მეუფისა ჩუწნისა
და ვითარ ჯერ-არს შიში მისგან, უღმრთონო. კმა-ყვეს მარტვლთა
თა ახოვნითა გულითა და უშიშითა გონებითა ძლ
ერად ჭრიდით ასოთა ჩუენთა მოგუკუეთენით კვლნი.

3r / დაწუნით ფერკნი, რამეთუ მოვ...

ლნი საუკუნოდ.

ლამითგანსა.

საცთურთ... [ა]მათ

თა მდედართათა ჰაე... ..

ვითარისასა ღამესა ბნელსა ნეფხ...

დგომად დასჯილნი უგალობდეს მრ...

ისათა ქრისტესა ღმერთსა. ქრისტეს მკვედართა წმიდათა ორმეოცთა[ა]

ნვაი იგი წრტიალი დაითმინეს ტბასა მას შინა მხ...

თა მადლობით სასოებითა საღმრთოთა გვრგვინათ...

მტერი დაწუნეს ცეცხლითა თმენათათა. საცინე...

მნა და მოიშთო ვეშაპი, დაბუდებული წყალთა შინა ...

ქრისტეს მკვედართა მკნეთა ორმეოცთაგან და ძალი მისი ...

ხრწნილებისა მშობელი განსთქდა და განიბასრა ყოვლად ბოროტი ...ხარებისა.

ღალატყავსა.

შთაკდა იო. მხიარულებით წარიტაცა მზაკუვარმან,

ვითარ ედემით პირველი იგი კაცი და ათორმეტთაგან იუდა განმ

ცემელი, ეგრეთვე აქა მკნეთა ორმეოცთაგან მეოხი

იგი მძვნვარედ დაცემული.

უგლიმ არს ბილნი და

ამაოდ იზახებს, რამეთუ ვითარ-იგი პირველ ამისსა ავაზაკისა და

მათე მეზუერისა, ეგრეთვე აქა მცველისა ჩინებისა

ჰრცხუენა მძლავრსა მას ბოროტთა დასაბამსა.

სძალო წმიდაო.

უგუნურ არს და ღირს მწარედ გოდებისა ორთავე

ცხოვრებათა დაკლებული მეოტი, რამეთუ ცეცხლმან დაჰქსნა და დაარღვა

და წარჰკდა რაჲ სული ყოვლად სანყალობელსა და

უშრეტელსა ცეცხლსა დასჯად მიეცა.

კურთხეულარსა. ძლ. სიყუარულითა.
რაჟამს იხილნა ორმოცნი გვრგვნი, განჰკრთა მცველი
მარტულთა და მყის განიშორა ცხორებაჲ ესე და ქრისტეს სურ
ვილითა ფრთოვან იქმნა და წმიდათა თანა ჴმოზდა მამათა ჩუენთა
აბანოსა რაჲ სულთა განმხრწნელსა შთაჴდა, მყის მოკუ
და განდგომილი, ხოლო ღმრთისმოყუარემან მან მცველმან მიიტაცა ცხორებაჲ
და უხრწნელებაჲ და ქრისტეს მარტვილთა თანა ჴმოზდა: ღმერთო ჩუენო,
კურთხეულ ხარ შენ!
ცეცხლი უნივთოჲ აღეგზნა გონებასა მჴნეთა ორმე

3v / ...თა სიბორგილე და სიბრმე მრა...
ბოროტთაჲ, ხოლო შენ, ქრისტე, გილაღადებდეს,
...ლე არს და ყოველითურთ ღმრთივ
ბ... და წინააღმდგომთა ნივთთა
შეამკობს გვრგვნთა მიერ, მაცხოვარ, და
უხრწნელქებით ჴმოზენ, ღმერთო ჩუენო, კურთხეულ ხარ შენ.
ერთი ძე.
აკურთხევდითსა.

ძლ... ნი ბაბი. უკეთურებით თანაშემწედ იჴუმინა და
... ბელთა ყოველთა ბუნებანი მტერმან ბოროტმან, ჴბრძოდა რაჲ მო
[წა]მეთა და ყოველთა მიერ სირცხველელ იქმნა, რამეთუ მჴნენი
აკურთხევდეს ქრისტესა.
ღმრთიგონიერმან დედამან სანატრელმან ნაშო
ბი თჳსი მჴართა ზედა აღილო და ნაყოფი იგი ღმრთისმსახურე
ბისაჲ და მოწამეთა თანა მოწამე შეწირა მამათმთავარსა
მსხუერპლისა მობაძავმან.
ასონი თქუენნი უწყალოდ
შემუსრვილნი ქრისტეს ღმრთისათჳს ცეცხლითა მსხუერპლად საღ
მრთოდ მრგულიად დასაწუველად შეიწირნეს ღმრთისა
და ანგელოსთა თანა ჴსუფევთ, მარტვლნო, და უგალობთ მას
ჴმითა სასმენელითა.
ცხორებისა მის დაუსრულებელი
სა იქმენ მალემსრბოლ, მოგზაურ, ძეო ჩემო, ეტყოდა
ქრისტესმოყუარე იგი დედაჲ შვილსა თჳსსა, რამეთუ ვერ თავს-ვიდებ,
რათა შემდგომად სხუათასა წარსდგე ღმრთისა.
შენ, უბინო.
ადიდებდითსა.

ძლ. ჯერ არს ღუმი.
განიშიშულენით და ქვითა იგუემენით
ჴაერთა ნეფხვაჲ და წყალთა შეყინებაჲ წჳვთა შე
მუსრვაჲ და ცეცხლითა განლევაჲ და მდინარესა შთა
ბნევაჲ მიითუალეთ ქრისტეს ღმრთისათჳს, წმიდანო ორმოცნო.

აქუნდა მარტვილთა ჯუარი კუერთხად ძლევისად და ლ
მოზიერად კმობდეს უფლისა მიმართ: ჰ, მეუფეო ღმერთო, ყოვლად ძლიერო,
ორმეოცნიმცა გვრგვნოსან ვიქმნებით მარჯუენისაგან
შენისა საუფლოსა.

სატკივარ იყო და სალმოზითა

სავსე ყინელი და ნეფხვაა, რომელ დაითმინეთ, ქრისტეს მკვე
დარნო, წმიდანო ორმეოცნო, არამედ ტკბილთა აბრაჰამის ნია

4r / ოთა მათ წილ შეგი ...

სძლიეთ ღუანლთა, მკნენო, და კელთაგან ს...

ნნი ძლევისანი დაიდგენით, ანცა ითხოე ...

მშუდობა და ძლევაა ღმრთისმსახურთა მეფეთა ჩუენთა ევე...

ჩუენთა ცხოვრება, ორმეოცნო.

სხუანი გალობანი წმიდათა ორმეოცთა ...

ძლ. ზღვსა ღელ.

ღმრთივბრწყინვალეთა მნათობთა ...

სათა ღუანლისა მძლეთა უძლეველთა მარტვლთა ქრისტეს

მკედართა წმიდათა ორმეოცთა დღესასწაულსა ქებით აღ

ვასრულებდეთ და ქრისტესა ღმერთსა გალობით უგალობდეთ.

მო[მიკსენე]ნით.

ვითარცა ვარდნი მენამულნი ფერითა სულნელებასა სიმ

კნეთა მათ მათასა მოჰბერვენ მდიდრად ერსა

მორწმუნეთასა ქრისტეს მკედარნი წმიდანი ორმეოცნი და სულნელ

ჰყოფენ ყოველთა ცისკიდეთა.

სანუთროი ესე დიდება ნა

რმავალი სიმკნით განაგდეთ, ახოვანო მარტვლნი,

და საუკუნოი სუფევაი დაიმკვდრეთ და კორცთა თქუენთა უნ

ყალოდ განწირვითა ჰსუფევთ წინაშე სამებისა წმიდისა.

განძლიერდასა.

ძლ. განკსნილნი.

მცნება უფლისაი. კეთლად აღასრულებთ და არა

სძრწოდეთ კორცთა მონყუედისათჳს, ღუანლისა მძლ

ენო, და ყინელი და ცეცხლი შუებად შეჰრაცხეთ სა

უკუნეთა მათთჳს სასოებათა, წმიდანო ორმეოცნო.

დევნულებასა სარწმუნოებისასა უღმრთოებისა მდევნელად

გამოშინდით თქუენ ჭეშმარიტებით, უძლეველნი მარტვლნი, და წყა

ლთა შინა მოაშთვეთ დამალული გუელი გულა

რძნილი, მაცთური ადამისი.

მკედრობაი ესე და პა

ტივი მსოფლიოი, ვითარცა უნდოი ქსელი დედაზარდლისაი,

განაგდეთ, მკნენო, და ზეცათა მეუფისა მკედარ იქმნენით

და მკედრობასა თანა ანგელოზთასა ჰსუფევთ წინაშე ღმრთისა.

მესმასა.

საქმენი შენ.

მსგავსად მთიებთა სამყაროსათა

ჰბრწყინავთ ეკლესიისა სამყაროსა, მარტულნი,

ყოვლად ქებულნი, და მორწმუნეთა ერსა განანათლებთ ბრწ

4v /ტებთ, წმიდანო ორმეოცნო,

შუენიერებაჲ ჳორცთაჲ დაბძარვოდა ნეფხვისა მიერ ცეცხლ

ებრ განმღეველისა მსახურთა შენთა და ერთგულთა მო

ნათაჲ, ქრისტე, დამბადებელო, ხოლო სულისა იგი სიკეთე შუენილ გან

ბრწყინდებოდა.

ჳორცთა დაწუვითა და წვეთა დამ

უსრვითა დაწუეს საცთური მძაფრი უფრთოებისაჲ

წმიდათა შენთა ორმეოცთა უფალო და ნაყოფნი კეთილნი ეკლესიათა

სულწელმყოფელნი დაჰწერგნეს ლუანლნი მათნი.

მხოლო.

განვიბანე.

ნუ შეეხებინ ზეთი უღმრთოებისაჲ თავთა ჩუენ

თა, ჳმოზდეს ჳმითა ბრწყინვალითა ლიქნასა მას მძლა

ვრისასა ორმეოცნი. მისსა გუსურის ჩუენ, რომელმან იგნო ჩუენთჳს.

განმეშორენით ჩუენგან, უსჯულონი.

ღმერთსა ხედვედით მარჯუენით

თქუენსა, მჳნენო, ლუანლისა მძლენო წმიდანო ორმეოცნო,

და ესრეთ ჳჳმოზდით ჳმითა სასმენელითა: არცა

ცეცხლმან, არცაჲ მახჳლმან შემიძლოს განშორებად ქრისტეს სიყვარულისაგან.

ცუარი სულისაჲ აქუნდა შემაცურეველად ყოვლად ქებულთა

წმიდათა ორმეოცთა ყინელსა მას და ნეფხვასა ზამთრი

სასა და მის მიერ მოაშთვეს მტერი ბოროტი და გჳრგჳნო

სან იქმნნეს მოთმინებითა.

ძალი მტერ.

ღაღატყავსა.

ძღ. წინასწარმეტყუელმან.

კერჳთმსახურთა ღელვანი სასტიკად აღტეხილნი გან

ძენებულნი უღმრთოებითა საჭითა ჯუარისაჲთა განვლეს მარ

ტულთა და განაჳმნეს ნეტართა აღძრვანი მათნი ღ

უანლთა მათთა არითა შუენიერითა.

ვითარცა რაჲ ტევან

ნი ტკბილნი, ნაყოფიერნი, მოისთულენით თქუენ მარტჳ

ლობითა ლუანლისა, მძლენო წმიდანო ორმეოცნო, და ღჳ

ნოჲ ნამებისაჲ საღმრთოჲ უნდიეთ მახარებელი გულსა მორწმუნეთასა.

ღამესა მას წყუდიადსა ყინელითა დასჯილნი წარუ

ვალსა მას ბრწყინვალეზასა ქრისტეს ღმრთისასა თუალითა სულისაჲ

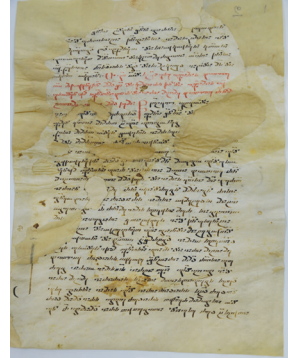
თა ხედვიდეს ორმეოცნი და უტკივარად მოითმენდეს

ყინელსა მოუთმენელსა.
შენ, ვითარცა დედა.
კურთხეულარსა.
ძლ. რომელმან პირველ ალი

A1090 დ

რაობა: თეოფილაქტე ბულღარელი,
იოანეს სახარების თარგმანება
თარიღი: XI ს.
ფურცელთა რაოდენობა: 1 ფ.
დამწერლობა: ნუსხური
ზომა: 27x20

Content: Theophylact of Bulgaria,
Commentaries on the
Gospel of John
Date: XI c.
Number of folia: 1 folio
Script: Nuskhuri
Size: 27x20

ტიქსტი

(14 თავი)

1r / ... შენსა ცოდვანი შენნი გარნა ...იყოფინ
... აღ ერთისაცა ჩუენგანისა ამას კმასა, არამედ
... წყალეზა ნმიდა ვიქმნეთ და საუკუნენი კეთილნი
... ვპოვნეთ მაღლითა და კაცთმოყვარებითა უფლისა ჩუენისა
იესუ ქრისტესითა, რომლისა არს დიდება და სიმტკიცე ან და მარადის და
უკუნითი უკუნისამდე ამინ! თავი ოდ. სიტყუა ესე: „ჰრქუა მას ფილიპე:
„უფალო, მიჩუენენ ჩუენ მამაი შენი და კმა-არს ჩუენდა“ ჰქუა მას იესუ:
„ესოდენ ჟამ თუენ თანა ვარ და არა მიცი მე ფილიპე, რომელმან მი
ხილა მ... მამა ჩემი!“ წინასწარმეტყველი ეტყოდა
ა... ვდ... მეძავისა იქმნა შენ ზედა და...
იქმენ ყოველთა მიმართ, ხოლო ვითარცა ვპოვნებ ...
ქისა მიმართ ოდენ შუენის ამის სიტ...
მ... და მიმართვა, რომელნი ო...ნობ ...
... ა აღ...პე ...ა ვითარმედ
გვჩუენენ მამაი შინა. თავად მან მიუგო, ვითარმედ: „ ესო
დენ ჟამან თქუენ თანა ვარ და არლა მიცია ფილიპე, რომელმან
მიხილა მ... ..თა მამაი ჩემი და ამას ყოველსა ზედა ჯერათ
არიან ...მ... რომელნი იკადრებენ მამისაგან ძისა
განყოფასა, რაი არს ამისა უმეტესა მახლ
ობელ ..., რამეთუ რომელნიმე ამის სიტყუსა მიერ საბელით
ზის... .. აღებასა შთაცკვეს, არამედ ჩუენ ესენიცა

... ცა დაუტევენთ, ვითარცა გარდამატებულად
... ულონი და ვიხილოთ ჭეშმარიტებაა ამათ სიტყვივითა
...ს ესოდენ ჟამ თქუენ თანა ვარ, და არა მიცია მე,
ფილიპე, რაა არს, უკუე შენ ხარა მამაა, რომელსა გე
ძებ? არაო ამისთჳს არცა თქუა, ვითარმედ იცი იგი, არამედ
არა მიცი მე, არარას სხუასა მოასწავებს სიტყუა
ესე გარნა ამას, ვითარმედ არა რაა არს სხუა ძეა, არამედ
რაა მამაა რას, იგივე ძეა არს თუნიერ მამობისა ოდ
ენ, რამეთუ იგი მამაა არს თუთებითა და ესე ძეა, ხოლო სხუთა

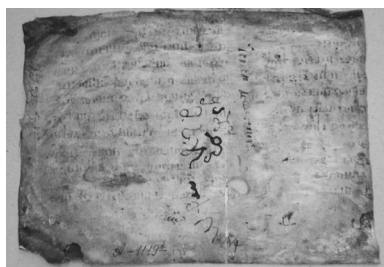
1v / ყოვლითავე ... არიან სადაათ უკუე ...
ლიპე ...რ სიტყუსა მიმართ, რამეთუ იტყოდა იესუ, ვითარმედ ...
ეთმცა მიცოდეთ მე მამაიცამცა ჩემი იცოდეთ.
ხოლო ჰკითხა პეტრეცა და თომაცა მამისათჳს და არა
რაა განცხადებული უთხრა მათ, ამისთჳს ინება ფი
ლიპეცა კითხვად, ვითარმედ: „მიჩუენე ჩუენ მამაა შენი და ჩუენ
სხუა არარაა გუკმს,“ და ქრისტეს ეთქუა, ვითარმედ: „უკუეთუ
მცა მიცოდეთ მე, მამაიცამცა ჩემი იცოდეთ,“ხოლო მან კუალად
...დ მიჩუენენ ჩუენ მამაა, ვითარმცა ...
... ქრისტემან დაადგინა იგი გზ ...
... ვითარმედ მის მიერ იცნობებით მამაა, არამედ ...
... რცლითა ენება ხილვაა მისი ნუ
უკ... რამეთუ ესმოდა წინსანარმეტყუელთა, ვითარმედ იხილეს
ღმერთი ... მათ ... იხ... ...ბაა ღმრთისაა ა...
იხილნიან განგებულებით ქმნილნი.
ამისთჳს იტყუს, ვითარმედ: „ღმერთი არა სადა ვინ იხილა?“ და კუალდა
იტყუს უფალი: „არცა ჳმად მისი გასმიეს ა... ...რი მისი
გიხილავს და კუალად წერილ-არს ...ნ იხილოს
პირი ჩემი და ცხონდეს,“ ხოლო ქრისტემან მხილ... ...ედ ჰქუა
მას ესოდენ ჟამ თქუენ თანა ვარ და ა... ... ციმე და
იგი მას ეძიებდა ხილვად, არამედ ესე-არს ...ე თ...

უთ ვიდოდეს ძეობასა შინა, ჰგიეს და ...
რთ თავსა შორის თჳსსა აჩუენებს მამასა
... ენა უკუე თუთებანი და თქუა, რომელმან მიხილა მე
იხილა მამაა ჩემი, რაათა ვერვინ თქუას, ვითარმედ თუთ არს
მამაა და ძეცა, რამეთუ უკუეთმცა ესე ესრეთ იყო,
არამცა ეთქუა, „რომელმან მიხილა მე, იხილა მამაა
ჩემი“, ხოლო ვინაფთგან იტყოდა

A 1119 ბ

რაობა: ბიბლია
 თარიღი: X ს.
 ფურცელთა რაოდენობა: 1 ფ.
 დამწერლობა: ასომთავრული
 ზომა: 12,5x17,6

Content: Bible
 Date: X c.
 Number of folia: 1 folio
 Script: Asomtavruli
 Size: 12,5x17,6

ტექსტი

I სვეტი

1r^{*}/¹⁰⁵

... ..

მ ბ კ ი... ..

... .. მს (კ)... ..

... .. აკე დ

... ..

... .. მ

... .. თ (კ)ს ე

... .. ნ ა ვ (თ)... .. დ

... .. თქუენ დ ღ

... .. ღ ბ ს ქ გ

... .. ა

... ..

... ..

II სვეტი

1v/¹⁰⁶ ოი ოჴ

... .. ხ ხჴ ო

... .. ო

... .. ხ ოჴ მს

... ..

... .. კოჴ ად

... .. უსო რს

... .. ონ

... .. ღ ობ

* ფრაგმენტზე თანდართულ ხელნაწერ ფურცელზე მინაწერია „ასომთავრულით დაწერილი დაბადება მე- X საუკუნის წინანდელი. N1119 ფიქრის ყდის შიგნით ეკრა. N1119/ბ დ.მ.“.

¹⁰⁵ გვერდი ჩამოჭრილის, ასოები გადარეცხილია.

¹⁰⁶ ფრაგმენტი (ორ სვეტად) ძალიან დაზიანებულია, ასოები გადარეცხილია, თითქმის არაფერი იკითხება.

... .. ფ

... ..

ჭ ი

... ..

... ..

... ..

I სვეტი

2r / მ ფი სდ

დ და ვიყვ რ^{ნი}

ნი ისანი ყ^{ნი}ო ეგვ სად

... .. და მო დ რქდ, რამეთუ მ

... .. ა და ესე ი

... .. ა რ დ ენდა მმ... .. ა

... .. მნო გნ ი გამოიყვანო

ერი შენი მი ქყნი ეგვპტით

და რებდინ

ო მთ ეს, აჰა

ა ვ დე რ[ამეთუ]

II სვეტი

2v / ცე ლნი რეთ

... ..

დ თა თქუენ თა

მ შთ

... .. თი და ლ^{ნი} ია

თქუა ა ხედევთ

თქუენ და რავედე

... .. თქნ ეგვ

... .. და ეს

... .. ანნეთ

... ..

რაობა:

თარიღი:

ფურცელთა რაოდენობა:

დამწერლობა:

ზომა:

Content:

Date:

Number of folia:

Script:

Size:

A 1248

საქმე მოციქულთა

XI ს.

3 ფ.

ნუსხური

20x12,8

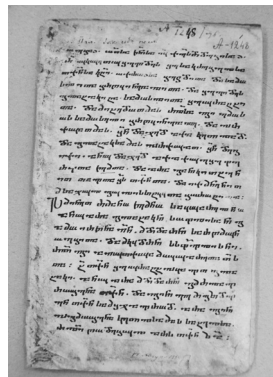
Catholic Epistles

XI c.

3 folios

Nuskhuri

20,0x12,8

ტიქსტი

1r * / ოებად უფლისა ჩუენისა იესუ ქრისტეს დიდებისად, რამეთუ უკუეთუ შევიდეს შესაკრებელსა თქუენსა კაცი ოქროსა ბეჭდითა და სამოსლითა ბრწყინვალითა და შევიდეს გლახაკიცა სამოსლითა შეურაცხითა და მიხედოთ მას, რომელსა-იგი ემოსოს სამოსელი ბრწყინვალე, და ჰრქუათ მას: შენ დაჯედ აქა კეთილად, და გლახაკსა მას ჰრქუათ: შენ დეგ იქი, ანუ დაჯედ აქა, ქუეშე ფერჯთა ჩემთა - და არა განიკითხებით თავთა შორის თქუენთა და იქმნენით მსაჯულ გულისსიტყუთა ბოროტითა.

ისმინეთ, ძმანო ჩემნო საყუარელნო, ანუ არა გლახაკნი სოფლისანი გამოირჩინა ღმერთმან, მდიდარნი სარწმუნოებითა და მკვდრნი სასუფეველისანი, რომელი-იგი აღუთქუა მოყუარეთა თვსთა? ხოლო თქუენ შეურაცხ-ჰყავთ გლახაკნი, ანუ არა მდიდარნი გამძღვრობენა თქუენ და იგინივე მიგზიდვენ თქუენ სამშჯავროდ? არა იგინი ჰგმობენა კეთილსა მას სახელსა, რომელი წოდებულ არს თქუენ

1v ზედა? / უკუეთუ შჯულსა აღასრულებთ სამეუფოსა მსგავსად წერილისა: შეიყუარო მოყუასი შენი, ვითარცა თავი თვისი, - კეთილად ჰყოფთ. ხოლო უკუეთუ თუალღებით ცოდვასა იქმთ და იმხილებით შჯულისაგან, ვითარცა გარდამავალნი შჯულისანი, რამეთუ, რომელმან ყოველი შჯული დაიმარხოს და სცტეს ერთითა, იქმნა იგი ყოვლისავე თანამდებ. რამეთუ, რომელმან-იგი თქუა: ნუ იმრუშებ, - მანვე თქუა: ნუ კაც ჰკლავ. ხოლო უკუეთუ იმრუშო და არა კაც ჰკლა, იქმენ გარდამავალ შჯულისა. ესრეთ იტყოდეთ და ესრეთ ჰყოფდით, ვითარცა შჯულისაგან აზნაურებისა განსჯადნი, რამეთუ საშჯელი უწყალო არს მათთვის, რომელთა არა ყონ წყალობად. იქადოდეთ წყალობასა საშჯელისასა.

ღკბისი კათოლიკე

რად სარგებელ არს, ძმანო ჩემნო, უკუეთუ ვინმე თქუას: სარწმუნოებად მაქუს, - და საქმენი არა ჰქონდინ. ნუ ძალ-უც-მე-ა სარწმუნოებასა ხოლო ცხოვნებად მისა? რამეთუ უკუეთუ ძმა გინა დაა შიშუელ იყვნენ და ნაკულევეან მდღევრისა საზრდელისა და

2r ჰრქუას / ვინმე მათგანმან: წარვედით მშკდობით, განძელით და განტეფით, - და არა სცეს მათ საწმარი წორცთა, რად სარგებელ არს ეგრეცა სარწმუნოებად; უკუეთუ არა აქუნდენ საქმენი, მკუდარ არს იგი. ხოლო არამედ თქუას თუ ვინმე: შენ სარწმუნოებად გაქუს და მე საქმენი მქონან, მიჩუენე სარწმუნოებად შენი საქმეთაგან შენთა და მე გიჩუენო საქმეთაგან ჩემთა სარწმუნოებად ჩემი. შენ გრწამს, ვითარმედ ერთ არს ღმერთი, კეთილად იქმ და ეშმაკთაცა ჰრწამს და ძრწიან მისგან. გნებავესა ცნობად, შ კაცო ამაო, რამეთუ სარწმუნოებად თვნიერ საქმეთასა, მკუდარ არს? აბრაჰამ, მამად ჩუენი, არა საქმეთაგან განმართლდა? რამეთუ შენი-რა ისაკი, ძე თვისი, საკურთხეველსა ზედა.

ჰხედავა, რამეთუ სარწმუნოებად შეენია საქმეთა მისთა და საქმეთაგან სარწმუნოებად იგი სრულ იქმნა და აღესრულა წერილი იგი, რომელი იტყვს: ჰრწმენა აბრაჰამსა ღმერთი და შეერაცხა მას სიმართლედ და მეგობარ ღმრთისა იწოდა.

ჰხედავთა, რამეთუ საქმეთაგან განმართლდების კაცი და არა სარწმუნოებისაგან? ხოლო ეგრეთვე და რააბცა მეძავი არა საქმეთაგან განმარ

* შენიშვნა: ფრაგმენტზე თანდართულ ფურცელზე არის მინაწერი „ეპისტოლე იაკობ მოციქულისა (ნაწყვეტი: თავები II(თითქმის სრულად, აკლია მხოლოდ პირველი მუხლი), III (მთლიანად) და IV-ისა ოთხი მუხლი და მეხუთის დასაწყისი).

2v /თლდაა? რამეთუ შეინყნარნა მსტოვარნი იგი და სხვთ გზით წარავლინნა, რამეთუ, ვითარცა ჯორცნი თვნიერ სულისა მკუდარ არიან, ეგრეთვე სარწმუნოება თვნიერ საქმეთასა მკუდარ არს.

იკბისი კათოლიკე

ნუ მრავალნი ჰმოდღურით, ძმანო ჩემნო, უწყოდეთ, რამეთუ უდიდესი საშჯელი მოვილოთ, რამეთუ ფრიად ვსცთებით ყოველნივე; რომელი სიტყვით არა სცთებოდის, იგი სრული კაცი არს; შემძლებელ არს იგი აღვრსხმად ყოველისავე გუამისა. უკუეთუ ცხენსა აღვრნი აღუსხნით და მორჩილებად ჩუენდა იგი და ყოველი გუამი მისი მიმოვაქციით, აჰა ესერა ნავებიცა იგი დიდდები (!) და ფიცხელთაგან ქართა მიმოტაცებულნი მოაქცევიან მცირისაგან საჭისა, ვიდრეცა - იგი ჰნებავნ მმართებელსა მას მათსა მისლვად. ეგრეცა ენაჲ - მცირე ასოჲ არს და დიდად მალოფს. აჰა ესერა, მცირემან ცეცხლმან რავდენი ნივთი ალაგზნის და ენაჲ ეგრეთვე ცეცხლ არს, სამკაული სიცრუისაჲ - ენაჲ დადგრომილ არს ასოთა შინა ჩუენთა, რომელი შეაგინებს ყოველსა გუამსა და ალაგზნებს ურმისთუალსა მას შესაქმისასა და

3r აღვზებულ ა/რს გეჰენისაგან, რამეთუ ყოველივე ბუნებაჲ მჴეცთა და მფრინველთა და ქუენარმავალთა დაიმწყსების და დამწყსილ არს ბუნებასა ქუენეჲ კაცისასა. ხოლო ენაჲ კაცთაჲ ვერვის ჴელ-ენიფების დამწყსად, დაუჰყრობელი ბოროტი, სავსე გესლითა მაკუდინებელითა, რამეთუ მით ვაკურთხევთ ღმერთსა და მამასა და მითვე ვსწყევთ კაცთა, რომელნი მსგავსად ღმრთისა შექმნულ არიან. მიერვე პირით გამოვალს კურთხევაჲ და წყევაჲ. არა ჯერ-არს, ძმანო ჩემნო საყუარელნო, ესე ესრეთ ყოფად, ნუუკუე წყაროჲსაგან მისვე თუალისა აღმოდინ ტკბილი და მწარე. ეგების-მე-ა, ძმანო ჩემნო, ვითარცა ლელუმან ზეთისხილი გამოილო? გინა ვენაჴმან - ლელჴ? ეგრეთვე ვერცა ერთი წყაროჲ მარილიანსა და ტკბილსა წყალსა აღმოცენებად. ვინ არს ბრძენ და მეცნიერ თქუენ შორის, აჩუენენ კეთილად სღვისაგან საქმენი თვსნი სიმშჯდითა სიბრძნისაჲთა.

ხოლო უკუეთუ შური მწარე გაქუნდეს და ჴდომა გულთა შინა თქუენთა, ნუ იქადით და სტყუით ჴეშმარიტებასა ჴედა. არა არს ესე სიბრძენე ჴეგარდამო სრული, არამედ ქუეყანისაჲ

3v / მშვნიერი და საეშმაკოჲ, რამეთუ სადა არს შური და ჴდომაჲ, მუნ-შფოთი და ყოველი ბოროტი საქმე. ხოლო ჴეგარდამოჲ სიბრძენე პირველად სინმიდე არს და მერმე მშჯდობაჲ, სახიერებაჲ, მორჩილებაჲ, სავსე წყალობითა ნაყოფითა საქმეთა კეთილთაჲთა, განუკითხველ და შეუოორგულებელ, რამეთუ ნაყოფი სიმართლისაჲ დაეთესვის მშჯდობით მათთჴს, რომელნი ჴყოფენ მშჯდობასა.

იკბისი კათოლიკე.

ვინაჲ არიან ბრძოლანი და ლალვანი თქუენ შორის? ანუ არა მიერვე გულის-თქუმათაგან თქუენთა, რომელნი განწყობილ არიან ასოთა შინა თქუენთა? გული - გითქუამს და არა გაქუს, კაც ჴკლავთ და იშურებით და ვერ ძალ-გიც მიმთხუევაჲ; ილაღვით და იბრძვით და არა გაქუს, რმეთუ არა ითხოვთ; ითხოვთ და ვერ მიიღებთ, რამეთუ ბოროტად ითხოვთ, რაჲთა გულისთქუმათა შინა თქუენთა განილინეთ.

მეძავნო და მემრუშენო, არა უწყითა, რამეთუ სიყუარული სოფლისაჲ ამის მტერობაჲ არს ღმრთისაჲ?

ან უკუე, რომელსა უნდეს მეგობარყოფად ამის სოფლისა, მტერად ღმერთსა აღუდგების, ანუ ჴგონებთა, ვითარმედ ცუდად

A 1287 ა*

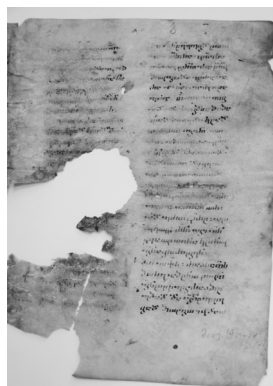
რაობა: სახარება
 თარიღი: X-XI სს.
 ფურცელთა რაოდენობა: 1 ფ.
 დამწერლობა: ასომთავრული
 ზომა: 15x12

Content: Gospel
 Date: XI c.
 Number of folia: 1 folio
 Script: Asomtavruli
 Size: 15x12

A 1287 ბ

რაობა: სახარება
 თარიღი: XII-XIII სს.
 ფურცელთა რაოდენობა: 3 ფ.
 დამწერლობა: ნუსხური
 ზომა: 18,5x25

Content: Gospel
 Date: XII-XIII cc.
 Number of folia: 3 folios
 Script: Nuskhuri
 Size: 18,5x25

ტიქსტი

1r / ი და მისცა იგი [წელთა მტანჯველთასა, ვიდრემდე გარ]დაიწადოს [ყოველი იგი] თანანადები.

[ეგრეცა] მამამან [თქუნემან ზეცათამან] [გიყო]ს თქუნენ, უკუეთუ არა [მიუტვენეთ] კაცად-კაცადმან [მოყუასსა თვსსა ყოვლითა გულითა თქუნითა]¹⁰⁷.

და[ა] [იყო, ვითარცა დაასრულნა იესუ სიტყუანი ესე, წარვიდა გალილეათ და მივიდა საზღვართა ჰურიასტანისათა, ნიაღ-იორდანესა.

და მისდევდა მას ერი მრავალი და განკურნნა იგინი მუნ.

მაშინ მოვიდეს მისა ფარისეველნი]¹⁰⁸ გამოსცდიდეს მას და ეტყოდეს: უკუეთუ [ჯერ-არს] კაცისა განტევებად ცოლისა თვსისა ყოვლისათვს ბრალი-სა?

* შენიშვნა: A-1287ა შეუერთდა S-962-ს.

¹⁰⁷ კვადრატულ ფრჩხილებში ჩასმული სიტყვები გადარეცხილია, აღდგენილი გვაქვს გამოცემის მიხედვით.

¹⁰⁸ ეს აღგილი, რაც კვადრატულ ფრჩხილებშია, მოხეულია.

ხოლო იესუ მიუგო და ჰრქუა: არა აღმოგიკითხავსა, რამეთუ რომელმან დაჰბადა დასაბამსა, მამაკაცად და დედაკაცად შექმნა იგინი?

და თქუა: ამისთვის დაუტეოს კაცმან მამა და დედა და შეეყოს [ცოლსა თვსსა და იყვნენ ორნივე იგი ერთჴორც].

ვითარმედ არლარა [არიან იგინი] ორ, არამედ ერთჴორც. ან უკუჴ, რომელნი-იგი ღმერთმან შეაუღლნა, კაცი(!) ნუ განაშორებენ.

ხოლო მათ ჰრქუეს: რაესათვს მოსე ამცნო ნიგნი განტევებისა მიცემად და განტევებად?

მიუგო იესუ და ჰრქუა მათ, რამეთუ: მოსე გულფიცხელობისა თქუენისათვს ბრძანა განტევებაჲ ცოლთა თქუენთაჲ, ხოლო დასაბამსა არა ეგრე იყო.

ხოლო მე გეტყვ თქუენ, რამეთუ: რომელმან¹⁰⁹ განუტეოს ცოლი თვისი თვნიერ სიძვისა და სხუაჲ შეირთოს, იგი იმრუშებს, და რომელმან განტევებული შეირთოს, [იგიცა] [ი]მრუშებს.

ჰრქუეს მას მონაფეთა მისთა: უკუეთუ ესოდენი ბრალი არს კაცისა დედაკაცისა თანა, ... ევე არა ჰგავს ქორწინებაჲ.

ჰრქუა მათ იესუ: არა ყოველთა დაიტიონ სიტყუაჲ ევე, არამედ რომელთა მიცემულ არს.

რამეთუ არიან საჭურისნი, რომელნი მუცლითგან დედისა [თვისისაჲთ] საჭურისნი იშვნეს, და არიან საჭურისნი, რომელთა გამოისაჭურნეს თავნი თვისნი სასუფეველისათვს [ცათაჲსა. რომელი შემძლებელ არს დატევენად, დაიტიენ].

მაშინ მოჰტუარეს მას ყრმები, რაჲთამცა ჴელი დასდვა მათ და აკურთხნა იგინი. ხოლო მონაფენი ჰრისხვიდეს მათ.

ხოლო იესუ ჰრქუა მათ: აცადეთ ყრმებსა მაგას მოსლვად ჩემდა და ნურას აყენებთ მაგათ, რამეთუ ეგევითართაჲ არს სასუფეველი¹¹⁰ ცათაჲ.

და დასდვა ჴელი [მისი მათ] ზედა

2r / ... არა იცით, რასა [ითხოვთ ძალ]-გიცა შესუმად

სასუმელი, რომელი [ჩემდა შესუმად არს, ანუ ნათლისღებაჲ, რომელი მე ნათელ-ვილო, ნათლისღებაჲ? ხოლო მათ ჰრქუეს: ძალ-გვც].

[ჰრქუა მათ იესუ; სასუმელი სამე ჩემი შესუათ და ნათლისღებაჲ, რომელი მე ნათელ-ვილო, ნათელ-ილოთ, ხოლო დაჯდომად მარჯუენით ჩემსა და მარცხენით არა არს ჩემი მიცემა, არამედ ვიეთა-იგი განმზადებულ არს მამისა მიერ ჩემისა].

[ვითარცა ესმა ესე ათთა მათ, განრისხნეს ორთა მათ ძმათათვს].

[ხოლო იესუ მოუწოდა მათ და ჰრქუა: უწყითა, რამეთუ მთავარნი წარმართანნი] უფლებედ [მათ და] დიდ-დიდნი ჴელმნი¹¹¹ებედ მათ ზედა?

ხოლო თქუენ ზედა არა ეგრე იყოს, არამედ რომელისა უნდეს თქუენ შორის დიდყოფის, იყავნ იგი თქუენდა მსახურ.

და რომელსა უნდეს თქუენ შორის წინაყოფის, იყავნ იგი თქუენდა მონა.

ვითარცა ძე კაცისაჲ არა მოვიდა, რაჲთამცა ჰმსახურა [ვინმე], არამედ მსახურებად და მიცემად სული თვისი საწსრ[ად] [მრავა]ლთათვს.

და ვითარცა გამოვიდოდეს იგინი იერიქოთ, [მისდევდა] მას ერი მრ[ავა]ლი.

და, აჰა ესერა, ორნი ბრმანი სხდეს გზასა ზედა; და ვითარცა ესმა, რამეთუ

¹⁰⁹ მარცხენა კიდეზე მთავრული წ.

¹¹⁰ კვადრატულ ფრჩხილებში ჩასმული ტექსტი ამოგლეჯილია.

¹¹¹ კვადრატულ ფრჩხილებში ჩასმული ტექსტი ამოხეულია და ზოგან გადარეცხილი.

იესუ წარმოვალს, ჴმობდეს და იტყოდეს: შემინყალენ ჩუენ, უფალო, ძეო დავითისო!

ხოლო ერი იგი ჴრისხვიდა მათ, რაათა დადუმნენ. ხოლო იგინი / უფროჲს[და?] ლალადებდეს. შემინყალენ [ჩუენ, უფალო იესუ], ძეო დავითისო!

და დად[გა] იესუ [და] მოუწოდა მათ და ჴრქუა: რაჲ გნებავს, და გიყო [თქუენ]? ჴრქუეს მას: უფალო, რაათა აღვიხილნეთ თუალნი ჩუენნი.

და [შეენყა]ლნეს იგინი
ს¹¹²

და ვითარცა მიეახლნეს იერუსალემად და მოვიდეს ბეთზაგედ და [ბეთანია]დ, მთასა მას [ზეთის]ხილთასა, [მაშინ] [წარა]ვლინნა იესუ [ორნი] [მოწაფეთა მისთა]განნი და ჴრქუა მათ:

წარვედით დაბასა მაგას, რომელ არს წინაშე თქუენსა, და მეყსეულად ჴპოოთ ვირი დაბმული და კიცჴ მის თანა. [აჴსენი]თ და [მომ]გუა[რეთ] [მე] [იგი].

[და] უკუეთუ ვ[ინმე] [გრქუას] რაჲ თქუენ, [არქუთ, ვითარმედ; უფალსა უჴმს ეგე, და მეყსეულად მოავლინნეს იგინი].

ესე] [ყოველი იქმნა, რაათა აღესრულოს] [სიტყუაჲ] წინაჲსწარმეტყუელისაჲ, [რომელ თქუა].

[არქუთ ასულსა მაგას სიონისასა: აჴა ესერა, მეუფჴ შენი მოვალს შენდა მჴჭდი და ზე ზის იგი ვირსა და კიცჴსა, ნაშობსა კარაულისასა].

ხოლო [მოწაფენი იგი წარვიდეს და ყვეს ეგრე, ვითარცა უბრძანა მათ იესუ].

[და მოჴგუარეს ვირი და კიცჴ მის თანა და დაასხეს მას ზედა სამოსელი, და დაჴდა მას ზედა].

ხოლო [უმრავლესი იგი ერი დაუ]ფენ]დეს

არ გადადის

სამოსელსა /

[რამეთუ] [ახლ]ოს არს [ზაფხული].

ეგრეცა თქუენ, ოდეს იხილოთ ესე ყოველი, უწყოდეთ, რამეთუ ახლოს არს, კართა ზედა.

ამენ] გეტყჴ თქუენ: არა [წ]არჴდეს ნათესავი ესე, ვიდრემდე ესე ყოველი იქმნეს.

ცანი და ქუეყანაჲ წარჴდენ, ხოლო სიტყუანი ჩემ[ნი] არა წარჴდეს.

ხოლო დღისა მისთვის [და ჟამისა] არავინ [იცის], არცა ანგელოზთა [ცასა]თა, არცა ძე[მან], [გა]რნა მამამან მხოლომან.

ვ[ითარცა] იგი [დღეთა მათ ნოვესთა], ე[გრე] [იყოს] [მოსლვაჲ ძისა] კაცი[საჲ].

[ვითარცა-იგი იყვნეს დღეთა] მათ პირველ წყლითორღუ[ნისა, ჴამდეს და სმი]დეს, იქორწი[ნებოდეს] და განჴქორწინე[ბდეს] [მუნ დღედმ]დე, [ვიდრემდე] [შევი]და] [წ]ოე კიდობნად.

და ვერ ცნეს, ვიდრემდის მოიწია წყლითორღუნაჲ იგი და წარიღო ყოველი. ეს-რეთ იყოს მოსლვაჲ ძისა კაცისაჲ.

მაშინ იყვნენ ორნი ველსა გარე: ერთი წარიყვანოს და ერთი დაეტეოს.

ორნი ფქვიდენ ფქვილსა: ერთი წარიტაცოს და ერთი დაეტევეოს.

იღვძებდით უკუჴ, რამეთუ არა იცით, რომელსა ჟამსა უფალი თქუენი მოვიდეს.

¹¹² არ მისდევს გამოცემულ ტექსტს და ამის გამო არ აღვადგენთ.

ხოლო ესემცა იცით: უკუწითუმცა იცოდა სახლისა უფალმან, რომელსა საწმი-
ლესა (!) მრ მოსლვად არს, იღუძებდამცა და არა

3v

უტევა დათხრად სახლისა თვს /

¹¹³... ..

3v -ს II სვეტი არ იკითხება.

A 1287 გ

რაობა: საგალობლები
თარიღი: XIV ს.
ფურცელთა რაოდენობა: 1 ფ.
დამწერლობა: ნუსხური
ზომა: 25,5x15,3

Content: Chants
Date: XIV c.
Number of folia: 1 folio
Script: Nuskhuri
Size: 25,5x15,3

ტიქსტი

1r / ნებაჲ, რამეთუ მამისა კმაჲ ისმოდა ზეცით მო ...
იხილვებოდა ჳორცითა იორდანეს ...
მოსლვაჲ, ისწავებოდა რომელიცა ... დენ
... თ ყოველთა და ვადიდებთ ერთობით
... უფალო, და სოფელი განანათლე, დიდებაჲ შენდა!
... მოსეს ნათელი წყალნი შეიმოსნა
... ა ამორბედისაგან, რაჲ ნათელ-ილო
... რდანე და ყოველივე ცოდვაჲ
... რომელთა მიჳ ... ანელი
... რს ნ ... ლიტანისა ჲ
... ლა ლებ ...წმიდისა
... რამეთუ მამისა ... დ ...
... ყოვლად ლოცვა ...
... ამტკიცებდა ...

... სცხა ... ქრისტე ღ ... ი განა ...
იბაკოჲ დ გან ... ეს ღმერთ ... ფლ
... სახა ჩუენ ზედა და
... და განსცხადენ
... უხ ... ლილესა ნარმარ ...

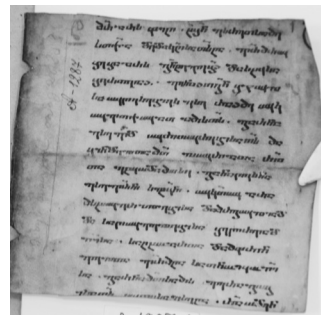
¹¹³ | სტრიქონები მოხეულია.

... სა ნე ... ა ... მი
... მოგჯინდა ჩუენ

1v / ედთა დღეს მზე იგი სიმართლისაჲ,
მის ძლით შიშუჭლთა მოვედით ყოველთა და ...
... ა შევიცვნეთ ალამოსს შიშ ...
... ებს ბნელთა მოსლვით განსცხა ...
შეუხებელი. უგალობდითსა. ბ ლ ...
შენ, მეუფეო, რაჟამს გამოაბრწყინვე ...
ბნოდა ქადაგი იორდანესა სიმ ...
თავი შენი მას, რათა შეჰმუს ...
მიკსნენ ... რწმენნა. ღმრთისა ... თ ...
ელ ... წყალობაჲ შენ ...
... ზეცით ...
... ბუნებ ... სწ ...
... თაისა ... ღმან
... წარე გონებანი
... განსწ ... ბადებულნი ... ნნი ...
მ ... ულისა ... რიკნა. განძლიერდითსა.
რომელმან პირველ მიზეზი ს ... ის
... ითა მორჩილე ...
განათავისუფლ ...
დაბადებული დაბად ...
მათგანი განგე ...

A 1287 დ

რაობა:	მათეს სახარების თარგმანება
თარიღი:	XI ს.
ფურცელთა რაოდენობა:	2 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	12x25,5
Content:	John Chrysostom, Commentaries on the Gospel of Matthew
Date:	XI c.
Number of folia:	2 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	12x25,5

ტექსტი

1r / მიერ არს ფიცი. ხოლო შენ ესრეთ სამე სთქუა დედაკაცისათვსცა, ვი-
თარ მრუშება არს განტევებაჲ და სხვსა შერთვაჲ, ვინაფთგან შეჯულსა უწესებვის,
ესე რაჲმე უკუ(!) ვთქუათ ამისთვის, გარნა ესე, ვითარმედ უძღუერებისათვს მაშინ-

დელთა მათ ჰურიათა, რომელთა ეტყოდა: მოსე განანესნა ესევითარნი სიტყუანი: უკუეთუ არა მსხუერპლებისა და მრგულადდასანუველებისა შენირვად ღმრთისა საცხორათა და მფრინველთა ვითარმცა სათნო-იყო ღმრთისა. გარნა მათისა მის ვერაგობისათჳს ¹¹⁴, სა ესეცა, რათა ოდენ / ნი

1v მათნი მისცნეს ტყუეობასა საუკუნესა და იქმნა ჭეშმარიტად მწარე საცხე-ბელი ძუძუისა ¹¹⁵ მის.

ვინაფთგან ტბილი იგი მოძღურებაჲ არა შეინყნარეს, რამეთუ ყოველივე ძუ-ელი შჯული კეთილ იყო და საღმრთო ვიდრე ქრისტეს მოსლვამდე და დიდ იყო სი-კეთე მისი და საქმე მისი სულიერ, ხოლო ვინაფთგან ქრისტე მოვიდა ცხორებად ჩუ-ენდა და სრული იგი მოქალაქობაჲ გუასნავა, წესნი იგი უძღურებისანი დაჰსწდეს. ამისთჳს ფიციცა მაშინ კეთილ იყო, რამეთუ მოსწყდნა კაცნი ფუცვად სახელსა ეშმაკთასა და კერპთასა და ასწავა ¹¹⁶

2r /¹¹⁷ ოს მიპყრობად ერთკერძოცა და წარღებასა ზედა კუართისასა მიცე-მად სამოსელიცა და წარძღუნავასა ზედა ერთისა მილიონისასა მისლვად ორიცა, რათა შემდგომი ესე კეთილად შევიწყნაროთ და რაჲმცა იყო უმეტესი პირველ თქუმულთაჲ მათ, თქუას ვინმე: ესე არს უმეტესობაჲ და უაღრესობაჲ, რათა მოქ-მედი იგი ესევითარისაჲ არა მტერად შევჰრაცხოთ, არამედ ვითარცა მეგობარი შე-ვიწყნაროთ. და ოდეს სადა შეუძლოთ, კეთილი უყოთ და უზეშთაესი ამისა, რათა არა ხოლო გკყუარდეს, არამედ ულოცვიდეთცა. იხილვა რა ... თა /

II სვეტი

/ ლებად მტერთა დ თ და ბოროტისმოფელთა შენთა.

იხილვა სიმაღლე ესე საღმრთოესა მის მოქალაქო ბისა და ჭეშმარიტისა მის ფილოსოფოსობისაჲ. ამისთჳსცა ესევითარისა მის ბრწყინვალისა საქმისა უბ-რწყინვალესიცა განანესა და უდიდებულესი ნიჭი და სასყიდელი მიუთხრობელი, ვინაფთგან მცნებაჲ ესე დიდ იყო და სული უჰმდა ახოვანი. ამისთჳს სასყიდელიცა შემსგავსებული განანესა და უზეშთაესი [პირველ]თქუმულთაჲ მათ.

რამეთუ არა მკვდრობაჲ ქუეყანისაჲ აღუთქუა მშკდთა, არცა ნუგეში-ნისცემ[მაჲ] და წყალობაჲ, ვითარცა მ ¹¹⁸

2v / ცეცხლითა რისხვისა მისისაჲთა, არამედ უფროსად კეთილსა უყოფს, და ესე დაღაცათუ არა ესრეთ არს, არამედ ფრიადცა შეუმსგავსებელ, რამეთუ თქუნთ თავს-იდვათ თუ, შეურაცხებაჲ მოყუასთაგან თავს-იდებთ. ხოლო იგი მონათაგან, რომელთა ფრიადი კეთილი უყო და თქუნთ სიტყვთ ულოცავთ მტერთა თქუნთა, ხოლო იგი საქმეთა მიანიჭებს საკვრველთა, მზესა თჳსსა აღმოაბრწყინებს მათ ზედა და წვმასა მიანიჭებს და ყოვლითავე კეთილითა აღავსებს. არა მსგავს არიან საქმენი ესე უ /

¹¹⁴ ბოლო ჩამოჭრილია.

¹¹⁵ ძუძოესა.

¹¹⁶ ჩამოჭრილია.

¹¹⁷ შემდეგი ფ. (2r-v) სხვა ხელით არის დანერილი, ტექსტიც არ გადადის. აგრეთვე ნანერია 2 სვეტად. სხვა ხელნაწერიდან უნდა იყოს.

¹¹⁸ ჩამოჭრილია.

II სვეტი არ გადადის

... ..

2v / მესისა მის მოთმინებაჲ და უსუბუქესისა მის აღსრულებაჲ. და ვითარ ეგებოსო, - ესე იტყჳან ვიეთნიმე, რათამცა ულოცავდა ყოვლითა გულითა მაჭირვებელთა და ბოროტისმყოფელთა ჩემთა და შევიყუარენმცა მოძულენი ჩემნი.

ჰ უგულისწმოებაჲ! ღმერთსა ჰხედავ განკაცებულსა, რომელი ესოდენსა სიმდაბლესა მოვიდა და ესოდენი ევნო ჩუენთჳს მტერქმულთა ამათ და განდგომილთათჳს. და ჯერეთ გიკვრს და იტყჳ: ვითარ შესაძლებელ არს მიტევებაჲ ბრალისაჲ შემანუხებელთა ჩუენთასა? არა გესმისა

A 1287 ე

რაობა:	სახარება
თარიღი:	XII-XIII სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	1 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	19,5x17
Content:	Gospel
Date:	XII-XIII cc.
Number of folia:	1 folio
Script:	Nuskhuri
Size:	19,5x17

ტიქსტი

მათეს სახარება [7, 24-29; 8, 1-11]

1r

...დესა ზედა გ...

ოკდა წკმაი...

დეს მდინარენი, ქრ

ოდეს ქარნი, და ეკუეთენეს სახლსა

მას და არა დაეცა.

რამეთუ დაფუძნებულ იყ

ო კლდესა მას.

და ყოველმან, რომელმან ისმინნეს სი

ტყუანი ესე ჩემნი და არა ყვნეს იგინი,

ემსგავსოს იგი

კაცსა ცოფსა, რომელმან აღ

აშენ... ი თჳსი

ქჳმ... .. რდა

მოჳ... მოვ

(მეორე სვეტი)

... ..ოძღურებაჲ

იგი მისი, რამეთუ იყო სწ

ავლად იგი მისი მათ
და მიმართ, ვითარცა-იგი ვ
ის აქუნ ჳელმნი
ფეზად და არა ვითარ-იგი
მნიგნობარნი მათნი და ფარისეველნი.

და გარდა-რაა-მოვიდ
ოდა იგი მიერ მთით,
მოსდევდა მას ერი მ
რავალი. და, აჰა ე
სერა, კეთროვანი ვი
ნმე მოუჳდა მას და
ეტყოდა, უფალო, უკუეთუ
გინდეს, ძალ-გიც გან
წმედა ჩემი.

... მიყო ჳელი თჳსი იესუ
... შეახო მას და ჳრქ
... მნებავს განწ
... სეულად გან
... როვნ

lv

წარვე ...

თავი შენი მღდელთა
და შეწირე შესა
წირავი შენი, რომელი ბ
რძანა მოსე სან
ამებლად მათდა.
და შე-რაა-ვიდა კა
პერნაომდ, მოუ
ჳდა მას ასისტავი,
ევედრებოდა მას და ე
ტყოდა: უფალო, მონაა ჩემი
დაცემულ არს სახლ
სა შინა ჩემსა განრლ
უწული და ფრიად იგ
უემების.

ჳრქუა მას იესუ: მე მოვიდე
და განკურნო
იგი. მიუგო ასის
თავმან მან და ჳ...
მას: უფალო, არა ...
არ რ...

ულ...

(მეორე სვეტი)

...ა კაცი ვარ ჳ

ელმნიფებასა ქუეშჳ

და მქონან ჩემ ქუეშე
 ერისაგანნი. ვჰრქვ
 მას: წარვედ. წარვ
 იდის და სხუასა: მოვედ!
 და მოვიდის; და მონას
 ა ჩემსა: ქმენ ესე!
 და ქმნის.
 ესმა რაჲ ესე იესუს, და
 უკვრდა და ჰრქუა
 ერსა მას: ამენ გეტ
 ყვ თქუენ, არცაღა
 ისრაჴ... ..პოვე
 ესო... ..მუნოებაჲ.
 ხოლო გ... ..ს მრ...

A 1423 ა

რაობა: საგალობელი
 თარიღი: XI-XII სს.
 ფურცელთა რაოდენობა: 2 ფ.
 დამწერლობა: ნუსხური
 ზომა: 15x13
 Content: Chants
 Date: XI-XII cc.
 Number of folia: 2 folio
 Script: Nuskhuri
 Size: 15x13

ტიქსტი

1r /¹¹⁹
 გამოუთქუმელად მუცლად-იღე
 და გვშევ დამბადებელი,
 ქალწულო, მას ე[ვედ]რე
 ცხოვრებად სულთა ჩუენთათჳს.

გალობაჲ ვ. ჳმაჲ გ გუერდი.
 ამაღლდა ზეცად და
 [ე]ქება იუდა მიცემად უფლისა
 პირველ საუკუნეთა მაცხოვარსა სოფლისასა,
 რომელმან-იგი ხუ[თით]ა მით პურითა
 განაძლო სიმრავლე უდაბნოსა ზედა,
 დღეს უშჯულოჲ უე[არ]-ჰყოფს მოძღუარსა თჳსსა.
 მონაფე იყო

¹¹⁹ კიდეებჩამოჭრილია, | სტრიქონი არ არის.

და განყიდა მეუფც
 ოცდაათისა ვეც[ხლი]სათვს,
 რომელმან მანანაა უნჯმა ისრაჲლსა.
 მუჴლი.
 რად-მე იქადინ უკეთურ
 [მე] ჴლი ბ.
 ვითარცა მახვლი აღლესა
 მასვე ზედა,
 დღეს ჯუარსა შემშჴალეს ჰ[ურიათა] მჴსნელი;
 რომელმან განუჴო მათ მენამული ზღუაჲ კუერთხითა
 და განიყვანნა [იგი]ნი დაულტოლველად
 და ლახურიითა გუერდსა უგუმირეს, რომელმან
 ნ[ყ]ლულებითა ტანჯა მათ შორის ეგჴტე
 და ნავდელი ასუეს,
 ძმრითა განზავებული;
 რომელმან-იგი მანანაჲ
 მოსცა მათ საზრდელად უდაბნოსა ზედა.
 მუხლი ...
 შეიყუარე სიბოროტე უფროჲს სახარებისა,
 და სიცრუე – უფროჲს სიმართ[ლისა].
 შეიყუარე შენ ყოველი სიტყუაჲ დაქცევისაჲ და
 ამისთვის დაგამჴუას შენ ღმერთმან სრულად.
 და აღგვხურას და განგჴადოს შენ საყოფელთაგან შენთა.
 და ძირნი შენნი ქ ცხოველთაჲთ.
 მჯდომარე.
 უფალო, მოხვდოდე რაჲ ნეფსით ვნებად,
 ჩ.... თვს ეტყოდე მონაფეთა
 შენთა ესრეთ:
 უკუეთუ ვერ უძლეთ თქუენ
 ჟამ[სა] ერთცა მღჴძარებად, ან
 ჩემ თანა
 ვითარ უკუე იტყოდეთ სიკუდილსა
 ჩემ[სა]
 პირველ?
 ან მოჴხედენით თქუენ იუდას,
 ვითარ არა სძინავს მას,
 არამედ მო[სნ]რაფე არს
 მიცემასა ჩემსა უშჴულოთადა.
 ან უკუე განიფრთხეთ და ილოცევდით თქუენ
 და ნუვინ უვარ-მყოფთ მე,
 მიხილოთ რაჲ ნ[ებ]სით ჯუარცუმული¹²⁰.
 ყოვლადსულგრძელო უფალო, დიდებაჲ შენდა!
 მუჴლი¹²¹.

¹²⁰ ქ რ ც ლ ი .

¹²¹ ა არ ჩანს კარგად (შეიძლება, არც ყოფილიყო).

აჰა ესერა, რომელმან არა ყო ღმერთი მნე მისა.
მუჭლი ბ.
ხოლო მე ვითარცა ზეთისხილი ნაყოფიერი
დიდება და ან და.
გიხაროდენ, ღმრთისმშობელო, რომელმან ცათა

1v დაუტევნელი დაიტიე საშოსა /¹²²
ჯულოთა, შენთა შემპყრობელთა
მიშუებითა,
ესრეთ
ეტყოდე: უფალო,
დალათ[უ] ესე დაეცით
და
განაბნიენით ჩემნი ათორმეტნი მონაფენი,
შემძლებელ იყავ უფროჲს ათორმეტთა
გუნდთა
ანგელოზთასა მოყვანებად,
არამედ ვ გრძელებ,
რათა აღესრულოს,
რომელი გამოგიცხადე თქუენ
პირითა [მო]წყალეთა ჩემთათა
უჩინონი და დაფარულნი.
უფალო, დიდება შენდა!
მუჭლი
... .. ღმერთო ჩემო, შენ გესავ, მაცხოვრე მე და
მუჭლი ბ.
ნუსადა წარიტაცოს, ვითარცა [გა]მაძლიერებელ მექმენ.
სამგზის უვარ-გყო შენ რაჲ პეტრე,
მეყსეულად
[ს]იტყუა შენი
გულისგმა-ყო, უფალო, არამედ
შენირნა შენდა ცრემლნი
სინანულისანი და [გ]ოდებით
ესრეთ იტყოდა: ღმერთო,
მილხინე და შემინყალე მე.
მუჭლი.
წნარც [თ]ხარა, აღმოჰკუეთა, დაშთა
მუჭლი ბ.
მიექცა სალმობაჲ მისი და ან და.
მასვე ზედა.
რათა ბჭესა ცხორებისასა
და სამოთხესა
შუენიერსა
... .. ა მიუარდილებელისა მის

¹²² ზემო კიდე მოჭრილია.

ნათლისა
სასანთლესა ყოვლადნმიდასა დედოფალსა
ყოველნი
უგალობდეთ და
გიხაროდენსა უღალადებდეთ.

კ ს ნ ი. გ. დიდებაჲ და ან და.
გალობაჲ ჴ.
[ჴმა]ჲ ა გუერდი.
თქუთლა, ლორნო,
რად იხილეთ მაცხოვრისაგან
შჯული გარდააქცია ანუ მოძღურებაჲ
წინაჲსწარმეტყუელთაჲ?
ვითარ არა შეიშინეთ მიცემად პილატესსა
ლმერთი, სიტყუაჲ ღმრთისაჲ
და მჴსნელი
სულთა ჩუენთაჲ?
მუჴლი.
მინყალე [მ]ე, ღმერთო, მინყალე მე, რამეთუ
შენ გესავეს სული ჩემი.
მუჴლი ბ.
ჴმა-ვყო ღმრთისა მიმართ.
მალლისა ღმრთისა.

ა გუერდი.
მოვედით, აღვიდეთ.
ჯუარცუმად შენდა ღალადებდეს
[ჴ]უებულნი იგი კეთილთა შენთაგან
და ძკრისმოქმედსა მას
გამოითხოვდეს ქ
ველისმოქმედისა წილ
მკლველნი იგი მართალთანი, ხოლო შენ
... .. ეს
დუმენ და მათსა მას
წარმდებობასა თავს-იდებდ, რამეთუ გენება ვნე[ბაჲ], რაჲთა აცხოვნო
სოფელი, ვითარცა კაცთმოყუარე ხარ.
მუჴლი.
გამოავლინა ზე და მაცხოვნა მე
და მისცნა
საყუედრელად დამორგუნველნი ჩემნი.
მუჴლი ბ.
... ..
... ..

A 1529 ა

რაობა: ზატიკი
თარიღი: XV ს.
ფურცელთა რაოდენობა: 4 ფ.
დამწერლობა: ნუსხური
ზომა: 19x15

Content: Triodion
Date: XV c.
Number of folia: 4 folios
Script: Nuskhuri
Size: 19x15

A 1538

რაობა: ბიბლია
თარიღი: X ს.
ფურცელთა რაოდენობა: 1 ფ.
დამწერლობა: ასომთავრული
ზომა: 21,5x15

Content: Bible
Date: X c.
Number of folia: 1 folio
Script: Asomtavruli
Size: 21,5x15

ტიქსტი

1r / მე-2 სვეულთა 7,20*

ათ უგალმან ღმერთმან ვიდრემდის მოესრულნენ ნეშტნი იგი და რომელნი და-
ნალულ იყვნენ პირისაგან შენისა. ნუგეშინინ პირისაგან მათისა, რამეთუ უფალი
ღმერთი შენ თანა არს, დიდი და ძლიერი და მოსრნეს უფალმან, ღმერთმან შენმან
ყიველნი წარმართნი პირისაგან შენისა ჟამადს-ჟამად, რაჟთა მოჰსრნე იგინი ერ-
თბამად, რაჟთა არა ოჯრად დაშეთს ქუეყანაჲ ... და განმრავლდეს ... სა მყეცნი

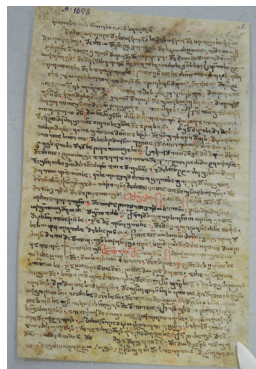
1v / და მოცუნენ ... ფერი იგი ჴელითა თქუენთა და წარსწყმიდოთ საჴსენებე-
ლი მათი ქუეყნით მათით, რაჟთა ვინ აღვიდგეს წინაშე პიურსა თქუენსა ვიდრემ-
დე მოასრულნეთ იგინი ხატები კერპებისა მათისაჲ დასწუათ ცეცხლითა. ნუ გული
გითქუამნ ოქროსა და ვეცხლისა მათსა, ნუ მოიღებ შენ თავისა შენისა რაჟთა არა
საცთურ გექმნეს შენ ... რამეთუ საძაგელ ა... ...

* ორ სვეტად, შემორჩენილია ერთი სვეტი.

A 1608

რაობა: პარაკლიტონი
 თარიღი: XI ს.
 ფურცელთა რაოდენობა: 2 ფ.
 დამწერლობა: ნუსხური
 ზომა: 23,8x14,8

Content: Parakliton
 Date: XI c.
 Number of folia: 2 folios
 Script: Nuskhuri
 Size: 23,8x14,8

ტექსტი

1r/ კნელსა მას დღესა ღირს-ყვენ
 მიმთხუევად
 საუკუნოასა მის უკუდავებისა, კაცთმოყუარე,
 და რაოდენიცა შეგცოდეს ჯორცითა
 ამით განხრწადითა,
 შეუნდვე და დაივიწყე
 და მიჰმადლე მათ განსუენებაჲ
 და მკვდრ-ყვენ ნათელსა პირისა შენისასა.

სოფელსა ცხოველთასა და საყოფელსა
 წმიდათა შენთასა, რომელთა-ესე ჯსენებასა
 აღვასრულებთ, მუნ დაანესენ, მეუფეო,
 და რაოდენიცა რაჲ ცოდეს, ვიდრეღა¹²³
 ლსა ამას შინა იყვენეს, ვითარცა
 მონყალემან და კაცთმოყუარემან ღმერთმან
 შეუნდვენ და განუსუენე, რომელი
 მვედრებელთა შენთა მიანიჭებ წყალობასა.

ვითარცა ღმერთმან გამოუკ[უ]ლეველმან¹²⁴
 მონანი შენნი, რომელნი მისცვალენ მონყალებით
 და კაცთმოყუარებით ნათელსა შენსა დაანესენ,
 რამეთუ შენ, მეუფისა, მიმართ ჰრწმენა
 ყოვლითა გულითა მათითა, სახიერ,
 და შენ გესვიდეს მჭურვალითა სულითა
 და სარწმუნოებითა, ყოვლადძლიერო,
 რომელი მოანიჭებ სოფელსა დიდსა წყალობასა.

სიკუდილმან შენმან, მეუფეო, მკუდართა
 ცხოვრებაჲ ალაყუავილა და ჯოჯოხეთი წარმოტყუენა

¹²³ დაზიანებული ადგილია.

¹²⁴ გამოუკლეველმან.

და ბნელსა შინა მძინარენი აღადგინნა;
ამისთვის, ცხორებისმომცემელო, ვითარცა ღმერთსა,
ყოვლისავე შემძლებელსა, გევედრებით:
სულნი, რომელნი
ჩუენგან გამოირჩიენ,
მართლალთა თანა განუსუენე
და მიანიჭე მათ დიდი ნყალობაჲ.

უგალობდითსა
ძლ. ღმერთსა, რომელმან და
ღმერთსა, რომელმან ადიდნა უძლეველნი
და ღუანლით შემოსილნი
წმიდანი მონამენი,
უგალობდეთ, რამეთუ დიდებულ არს.

მიემსგავსენით ვნებითა მჴსნელსა ჩუენსა,
ჯუარსა ზედა ვნებულსა,
და მან შეგიწყნარნა თქუენ
სასოფეველსა მისსა, წმიდანო.

წმიდათა თანა, უფალო, სულნი რომელ
შეივედრენ, მიჰმადლე
განსუენებაჲ, ვითარცა
სახიერ ხარ და მრავალმონყალე.

ღმერთ. ქალწულისაგან

მოიხილესა
ძლ. მოიხილე მღ
ღრუბლითგამო ჰზრახვიდა
მოსეს ღმერთი მაღალი
და ასწავებდა მას შჯულსა საღმრთოსა,
ხოლო ახოვანთა მათ
წმიდათა მონამეთა
არა განეშორებოდა,
სული წმიდაჲ განაძლიერებდა მათ.

მსგავსად მზისა ბრწყინვიდეს
მონამეთა სიმჴნენი
და განეფინნეს ყოველთა კიდეთა
სიტყუანი უბინონი
პირისა მათისანი,
და აწ სამარხონი მათნი
სნეულთა სენსა განჰკურნებენ მადლითა.

რაჟამს ესმა წმიდათა
სიტყუაჲ სახარებისაჲ,
ალთქუმაჲ იგი უტყუველი ქრისტესი,
მუნთქუესვე დაუტევეს
ზრუნვაჲ ჳორციელებრი,
სიკუდილსა აღირჩევდეს
და იხარებდეს ქრისტესთჳს ნამებასა.

მინისაგან დამბადნა
ღმერთმან დამბადებელმან
და მომცა ჩუენ ანგელოზებრივი ცხორებაჲ,
ხოლო ჩუენ გარდასლვითა
1v მცნებათა / მათ მისთაჲთა
მუნვე მინად მიიქეცით,
არამედ ქრისტეს მოსლვითა კუალად ვცხოვნდით.

ღმრთ. დედათ დიდებაჲ

ადიდებდითსა

ძლ. განძლიე

საჯსენებელსა წმიდათა შენთა მონამეთასა
მოსავნი შენნი

გევედრებით, მაცხოვარო ჩუენო,
მათ მიერ მოავლინე
წყალობაჲ შენი ჩუენ ზედა.

განწყობილებაჲ

უშჯულოთაჲ ლუანლით შემოსილთა

სიმჳნით დათრგუნეს

და ძალი მტერისაჲ დაამჳუეს და განძლიერებულნი
შენ, ქრისტესა, გიგალობდეს.

რომელმან უწყნი

დაფარულნი ყოველთა კაცთანი

და განიკითხავ

ცხოველთა და მკუდართა, ქრისტე ღმერთო,

წყალობით მოიჳსენენ

სულნი შესუენებულთანი.

ქალწული წმიდაჲ

... .. მენაჲ ვედრებითა

და მეოხებითა, ღმერთო,

ლუანლით შემოსილთა წმიდათაჲთა მჳკდობა ყავ

ცხოვრებისათჳს ჩუენ, მოსავთა შენთაჲსა.

რომელთა ან
სოფელსა შინა ილუანეს
და ცათა შინა დიდებით გვრგვნოსაგან იქმნნეს
მათ მიერ, ღმერთო,
აცხოვნენ სულნი ჩუენნი.

დაანესენ
წიგნსა შინა ცხოველთა
გარდაცვალებულნი მონანი შენნი, მაცხოვარ,
და მიჰმადლე მათ
შენი სასუფეველი
უბინოო.

უგალობდითსა
ძლ. შენდა აღ

ბრწყინვალეთა მათ
მარგალიტთა მონამეთა ქრისტესთა,
რომელთა პატივი ცათა შინა მოიგეს
და ან მეოხ არიან
ცხოვრებისათვის სულთა ჩუენთაჲსა.

სიგლახაკისა
შენისა მიმსგავსებითა, მაცხოვარ,
მოიძულეს წმიდათა სიმდიდრე სოფლისაჲ ამის
და სისხლთა დათხევითა
შენსა სასუფეველსა ღირს იქმნნეს.

ქველისმოქმედო
და მრავალმონყალეო ღმერთო ჩუენო,
რომელნი სანუთროჲსა ამისგან განვიდეს,
ღირს-ყვენ მარჯუენით შენსა
ცხოვრებასა მას საუკუნესა.

ღმრთ. მე
ღალატყავსა
ძლ. იონაჲს

მუ
... .. ტე. იონაჲს
მწნედ დათრგუნეს
საცთური მტერისაჲ წმიდათა მონამეთა,
რაჟამს სისხლნი დასთხინეს
და გვრგვნი მოიგეს
შენგან, ქრისტე მაცხოვარ,

მრავალმონყალე.

მონამენი

ლუანლსა მას ძლევისასა გალობით ღალადებდეს,
ვერ ღირს არს ვნებაჲ ესე
მერმისა დიდებისა,
რომელი მომეცეს ჩუენ
მაცხოვარისა შენ

პირველქმნული

შურითა მტერისაჲთა სამოთხით გამოვარდა,
ხოლო დღეს აღდგომითა
მჯსნელისაჲთა საფლავით
სულნი მიცვალებულნი
მუნვე მკვდრ იქმნეს.

ღმერთ. ცუარი იგი

კურთხეულარსა

ძლ. საჭუმილი

სიქადული მძლავრთაჲ და სიცბილი მათი არად შეჰრაცხეს
და შენ, ქრისტესა, აღგიარებდეს
წმიდანი მონამენი
და ესრეთ იტყოდეს:
კურთხეულ ხარ შენ, უფალო საუკუნ

2r / გევედრები,

აცხოვნე სული ჩემი,
დედისა შენისა
წმიდისა ვედრებითა.

საჭუმილსა შინა

სამთა ყრმათა გამოსახეს შობაჲ შენი, ქალწულო,
რამეთუ არაჲ შეინუ, ჰშევ რაჲ შემწუველი ცეცხლი
ღმრთეებისაჲ; ამისთვის
გევედრები: დაწუნ ჯორცთა ჩემთა ვნებანი.

ყოვლადწმიდაო,

იშვა რაჲ შენგან ცუარი საღმრთოჲ, შემწუარნი ცოდვითა,
შეაცურინა და მორწყნა წყალობით; ამისთვის
გევედრები: შემწუარი
სული ჩემი, სძალო,
შეაცურიე მადლითა.

აკურთხევდითსა
ძლ. შეუწუ
სალმრთოთა წამისყოფითა ბჭედ გიხილა,
წინაჲსწარმეტყუელმან დიდმან
ეზეკიელ, რომელი განვლო მხოლომან
ღმერთმან, ქალწულო უბინოო,
და დაბეჭდულადვე დაიცვა
და მორწმუნეთა ბჭენი ცათანი
განუხუნა, რომელნი აკურთხევენ
და ამალლებენ მას უკუნისამდე.

ზეშთა მიზეზისა ჰშევ ძე, უბინოო,
სინმიდისა მომცემელი
და განმწმედელი წმიდამყოფელთა მისთაჲ,
ჩემიცა გულისსიტყუაჲ და სული
წმიდა-ყავ, რაჲთა ვიტყოდი:
ყოველნი
სალმრთოთა ლახურითა ძისა შენისაჲთა
ბოროტთა ჩემთა საკრველნი
განხეთქენ, რომელმან განხეთქნა საკრველნი
ჯოჯოხეთისანი, ქალწულო,
და განმაბრწყინვე უვნებლობითა, რაჲთა ვთქუა:
აკურთხევდით დღეს,
საქმენი უფლისანი უფალსა
და ამი.

კრებული წინაჲსწარმეტყუელთაჲ გევედრების
შენდა, გუნდი მოციქულთაჲ
დ მარტვლთა დიდებული ბანაკი, ქრისტე,
ოხითა დედისა შენისაჲთა
ჭირთაგან იჯსნენ მეტყუელნი
ყოველნი... ..

ადიდებდითსა
ძლ. მტკრთველ
დაჲსწინილობით გარდავიწადე ცხორებაჲ ჩემი
და უნაყოფოჲ აღსასრულსა მივეახლე,
დედაო უსძლოო,
სინანული მომმადლე
და ცოდვათა შენდობაჲ
ვედრებითა შენითა
ქრისტეს ღმრთისა მიმართ, რაჲთა გადიდებდე.

წესთმთავრობანო ზეცისა მწედრობათანო,
მოციქულნო, წინაჲსწარმეტყუელნო და მონაგენო,

ღმრთისმშობელისა თანა
წინაშე მეუფისა
ბრწყინვალედ მდგომარენო,
ითხოეთ დაცვაჲ ჩუენი
უვნებელად ყოველთა განსაცდელთაგან.

ყოვლითურთ უძკრესისა მიმართ ნარვემატები
და სული უდებ მიქმნიეს ჴორცთა დამონებულსა;
ჟ მე, რაჲ-მე ვიქმნა?
ანუ ვითარ განვერე
ტანჯვათა უბადრუკი,
ქალწულო ღმრთისმშობელი,
შემწე-მეყავ და მაცხოვნი, გევედრები.

ძე მხოლოჲ, ნეტარი, ჰჰევე, ქალწულო, ღმრთივსანატრელო,
რომელმან ღირს-ყვნა ნეტარებასა შემსხმელნი შენნი,
ამისთვის გევედრები:
ღირს-მყავ სანატრელთა მათ
ნეტარებისა მკუდრთა
ნაწილსა და გვრგვინსა
ნადიერებით მადიდებელი შენი.

დღე შაბათი წმიდათაჲ და სულთაჲ
გ გუერდი
წიაღნი
საქმეთა წარმწყმედელთა
ბოროტად მავნებელთა
გარე-მოუცავ, ვითარცა მჴეცთა, ქრისტე,
ეშმაკისა საბრჴეთა,
არამედ განმარინე
და ღირს-მყავ სინანულსა,
რაჲთა მარადის გადიდებდე.

დაბადებულთა მჴსნელო,
დაფარულთა განმკითხველო
და ცხადთა შემნდობელო ქრისტე მაცხოვარ,
სიმრავლე ბრალთა ჩემთაჲ
დაშრიტე მონყალებით,
ვითარცა სახიერ ხარ,
რაჲთა მარადის გადიდებდე.

2V / ჯუარითა შენითა
დაეც ძალი სიკუდილისაჲ,
ქრისტე წარმოს ტყუენე ჯოჯოხეთი
და შეყენებულთა მათ

ნათელი გამოუბრწყინვე
ღმრთეებისა შენისაჲ
და სიხარულითა აღავსენ.

მოვედით, მორწმუნენო, ვადიდებდეთ მაცხოვარსა,
რომელმან ადიდა დღესასწაული
ღუანლით შემოსილთა მათ
წმიდათა მონამეთა
და გვრგვნი მიჰმადლა
და მკვდრ-ყენა ანგელოზთა თანა.

მოვედით, მორწმუნენო,
ვადიდებდეთ მაცხოვარსა,
მადიდებელსა წმიდათა მისთასა
და ო[ხი]თა მათითა
ლხინებაჲ ვითხოვთ ჩუენ
ბრალთა მოტევეებისაჲ
და ვადიდოთ ჴსენებაჲ მათი.

მოვედით, მორწმუნენო,
ვადიდებდეთ მაცხოვარსა,
რომელმან წმიდათა მიჰმადლა ნიჭი,
უძღურთა კურნებისაჲ
და ან ვითხოვთ ჩუენცა
ცოდვათა მოტევეებაჲ
და სულთა ჩუენთა დიდი წყალობაჲ.

მოვედით, მორწმუნენო,
ვადიდებდეთ მაცხოვარსა,
რათა განუსუენოს მონათა მისთა,
რომელნი მიიცვალნეს,
რათა მკვდრ-ყვენეს ნათელსა
მიუაჩრდილებელსა
ღმრთეებისა მისისასა.

მოვედით, მორწმუნენო,
მოღუანენო წმიდანო,
ცხოვარნო მეტყუელნო
და შესაწირავნო სულიერნო,
მსხუერპლნო და საკუერთხნო წმიდანო ქრისტეს ღმრთისანო,
თქუენ ქუეყანამან არა დაგფარნა,
არამედ ზეცათა შინა
ანგელოზთა თანა ზიარ იქმნენით,
მათ თანა მითხოვეთ ჩუენ
მოტევეებაჲ ცოდვათაჲ

კაცთმოყუარისაგან და აურაცხელი დიდი
წყალობაჲ სულთა ჩუენთათჳს.

მონამენო ნეტარნო,
ქრისტესმოყუარენო
და ზიარნო ვნებათა მისთანო,
სულისა წმიდისა ტაძარნო ღმრთივშემკობილნო,
არცა სიკუდილმან, არცა ცხორებამან,
არცალა დაბადებულთა
განგაშორნეს თქუენ სიყუარულსა
ქრისტეს, ღმრთისა ჩუენისა დაუსაბამოესა, მეოხ-გუყვენით ჩუენ
მისსა მიმართ მარადის
ცხორებად სულთა ჩუენთათჳს.

ქუეყანაჲ დაუტევეთ
და ჭირსა დაუთმეთ
და ჴორცთა ვნებასა არა ჰრიდეთ თქუენ
და გემონი შეურაცხ-ყვენით ქრისტეს ღმრთისათჳს,
ახოვნად დაუთმეთ განსაცდელთა
ვიდრე სისხლთა დათხევამდე,
რომელთა გაქუს კადნიერებაჲ,
მისსა მიმართ მითხოვით
მოტევებაჲ ცოდვათაჲ
კაცთმოყუარისაგან
და აურაცხელი დიდი
წყალობაჲ სულთა ჩუენთათჳს.

ხატად ღმრთისა შექმნილი,
რომელი მკვდრ იყო
სამეთხესა მას საშუებლისასა,
ესე ზაკუვითა მტერისაჲთა ცთუნებული
განვარდა სამკვდრებელით თჳსით,
არამედ ყულ... ღმერთმან
სახიერებითა თჳსითა
კუალად-აგო სამოთხედ
და გარდაცვალებულთა
სულნი დაამკვდრნა
ზეცათა სასოფეველსა,
ვითარცა კაცთმოყუარე არს.

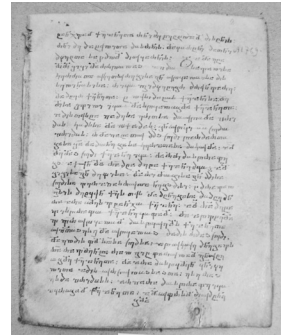
რაჟამს-იგი აღიძრას
ჯოჯოხეთი შთანთქმად
ყოველთავე ცოდვითა უწყალოდ,
მაშინ, სახიერო ღმერთო, მონყალე გუექმენ
და მიჴს

რაობა:
თარიღი:
ფურცელთა რაოდენობა:
დამწერლობა:
ზომა:

A 1769
სწავლანი
X ს.
2 ფ.
ნუსხური
16,2x13

Content:
Date:
Number of folia:
Script:
Size:

Teachings
X c.
2 folios
Nuskhuri
16,2x13

ტექსტი

1r * / რობათა, არამედ ისწრაფინ სათნოყოფად მისა, რომელმან უწოდა. ესე ყოველნი არიან, ვითარცა ზემო ვთქუე, მიზეზნი ვნებათანი. ვინყოთ უკუე შეურაცხებად ესევითართა მათ საქმეთა, რომელნი დააბნელებენ გონებასა ჩუენსა და უფსკრულად ვნებათა შთაჰჰდიან მას. განვაგდოთ სიმძიმე ნივთთა მათ ჩუენგან, რაათა განერეს გონება მრავალთა მათგან გულისსიტყუათა, რამეთუ ჩუენ ვართ. პირველ შეწყნარებასა, მათსა მიზეზთა თუ განვამრავლებდეთ და კუალად ძალგვც შემცირებითა მიზეზთათა მათიცა განლევად.

და იტყოდა ნეტარი იგი, ვითარმედ: ვითარცა-იგი მგზავრსა უცხოსა ვერ ჳელენიფების შესლვად სახედ უცხოლსა მოქალაქისა და სავანეყოფად, არა თუ პირველად ჰკითხოს სახლისა უფალსა მას და ბრძანებითა მისითა შევიდის, ეგრეთვე მტერსა ჩუენსა ეშმაკსა ვერ ჳელენიფების ჩუენდა შემოსლვად, არა თუ ჩუენ ადგილ-ვსცეთ მას. ამისთვის უკუე ვეკრძალნეთ და მას ღმერთსა ვევედრებოდით, რაათა მან მომცეს ძალი წინააღდგომად და გარემიქცევად უცხოლსა მის მტერისა. და

1v ესრეთ / ვილოცვიდეთ კაცად-კაცადი ჩუენი.

უფალო, ვითარ-მე გპოო შენ, მე არა უწყი, რამეთუ პირუტყუ ვარ, არამედ შენ უწყი, რომელმან-ეგე მომიყვანე წესსა ამას ცხორებისასა. შენ, უფალო, მაცხოვრე მე, რამეთუ მე მონად შენი ვარ; დაღაცათუ უჰმარ ვარ და ძე მჳეველისა შენისა, უფალო, მაცხოვრე მე და მიძლოდე მე ნებასა შენსა, რამეთუ შენ ხარ ღმერთი, მწყალობელი სულთა მათ მონანულთა და შენი არს დიდება თანა მამით და სულით წმიდითურთ ან და მარადის და უკუნითი უკუნისამდე. ამინ.

ლოცვა-ყავთ, წმიდანო ღმრთისანო, გლახაკისა ეფთჳმისთვის, რომელმან წმიდა და ესე წიგნი ვთარგმნე:

სწავლანი წმიდისა და ნეტარისა მამისა ჩუენისა ეფრემისნი, მიწერილნი იოვანეს მიმართ, მონაზონისა და მამასახლისისა.

* შენიშვნა:

1 r-v - უნდა იყოს ბოლო ნაწილი, აქ არის ექვთიმეს ანდრძი, შეიძლება ეს მისი ავტოგრაფი იყოს.

2 r-v - არის „სწავლანის“, ნაწილი, გასარკვევია თხზულება.

ძალიან თავისებური ხელია.

უფალმან ჩუენმან იესუ ქრისტემან, რომელი მოვიდა სოფლად ცხოვრებისათვის კაცთაჲსა, გუამცნო ურთიერთას სიყუარული, ხოლო საქმე სიყუარულისაჲ ესე არს, რაჲთა ნუგეშინის-ვსცემდეთ ურთიერთას შიშითა ღმრთისაჲთა; ამისთვის უკუე ვინაჲთგან ითხოა შენმან ღმრთისმოყუარებაჲმან ჩემისა სიგლახაკისაგან სიტყუაჲ სარგებელისაჲ, ჴელ-ვყავ საქმესა ამას მო[მაღლე]ბისათვის მაღლითა ქრისტესითა

2r და დავსწერ ამათ სიტყუათა / ტანჯვად ქრისტეანეთა, რომელნიმე ცეცხლად მისცნის, რომელნიმე მახვლითა მოსრნის და ჴორცნი მათნი მჴეცთა საქმელად მი-უყარნის.

და დაეცა დიდი შიში და ძრწოლაჲ აღმოსავალისა კერძოთა უკეთურების-აგან უწყალოჲსა მის სელინოსისა, რამეთუ იყო იგი მჴეცებრ მძვნვარე და მტერ ქრისტეანეთა. ხოლო ლკსიმახოს ქრისტეანისა დედისა შვილი იყო და სწყალობდა ქრისტეანეთა. ამისთვისცა ლამესა ერთსა მოუწოდა პრიმოს კომსსა და ჰრქუა მას: შენ უწყი, უფალო ჩემო პრიმოს, რამეთუ დაღაცათუ მამაჲ ჩემი წარმართობა-სა შინა დამონებასა კერპთასა მოკუდა, არამედ დედაჲ ჩემი ქრისტეანე იყო და დიდი მოსწრაფებაჲ აქუნდა, რაჲთამცა მეცა ქრისტეანე-მყო; არამედ შიშისაგან მეფისა და რიდობისაგან მამისა ჩემისა ვერ აღასრულა ნებაჲ მისი. ხოლო მრავალგზის მეტყუნ ქრისტესთვის და მცნებასა მომცემნ, რაჲთა არაოდეს ვტანჯო ქრისტეანე, არამედ რაჲთა მეცა ვისწრაფო ქრისტეანეყოფად. და ან ვხედავ, ვითარ უწყალოდ მოსწყუედს ქრისტეანეთა უღმრთოჲ ესე და უწყალოჲ მამისძმაჲ ჩემი და ელმის ფრიად სულსა ჩემსა. ან უკუე მნებავს, რაჲთა რავდენცა ძალ-გიც, ფარულად განუტეობდე ქრისტეანეთა და არა მოსწყედენ ყოველნი ჴელითა ამის ურჩულოჲსაჲთა.

ესე რაჲ ესმა პრიმოსს, არლარა მოსწრაფე იყო პყრობად ქრისტეანეთა, არამედ უფ 2v როჲსად მიუმცნებდა / მონასტერთა და ეკლესიათა, რაჲთა ივლტოდინ პირისაგან სელინოსისა. წარემართნეს უკუე მესოპოტამით, რომელ არს შუამ-დინარე, და მიჰმართეს ნისიბი ქალაქსა, რომელი-იგი არს საზღვართა ასურას-ტანელთასა და საბრძანებელსა ბერძენთასა იყო. ხოლო იყო მას ქალაქსა შინა მონასტერი დედათაჲ, რომელსა შინა იყვნეს ენკრატისნი მონესენი ერგასისნი, რომელთა უძლოდა დედაჲ, ბრენი სახელით, რომელი-იგი მონაფე ყოფილ იყო პლატონია დედადიაკონისაჲ, რომელი იყო პირველ მისა, და ყოველივე წესი და კანონი მისი ვიდრე აღსასრულადმდე კეთილად დაიმარხა, რამეთუ ესე იყო კანონი პლატონიაჲსი.

დღესა პარასკევსა არარას საქმესა შურებოდეს დანი იგი, არამედ შეკრბიან ეკლესიად და ოდესმე გალობდეს და ოდესმე წიგნი ჴელად მიიღის დედადიაკონმან და საღმრთოთა წერილთა უკითხავნ სხუათა მათ. და ვიდრე მესამედ ჟამადმდე იგი თავადი იკითხავნ წიგნსა და მერმე მისცის ჴელთა ბრენისათა და უბრძანის კითხვად ვიდრე მიმწუხრამდის, ეგრეთვე შემდგომად მისა ბრენი აღასრულებდა ამას წესსა. ხოლო ბრენსა აღეზარდნეს ორნი ქალწულნი კეთილად, რომელნი-იგი წურ ...

რაობა:	H 41
თარიღი:	სანელინდო XII-XIII სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	4 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	26x21,6
Content:	Lectionary
Date:	XII-XIII cc.
Number of folia:	4 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	26x21,6

ტიქსტი

1r / ეგი

ადიდე აღდგინებითა
მეგობრისა
შენისა ლაზარესითა
ყოვლადსაკრველითა
და განსაკრთომელითა;
შიშსა შენსა
შემსჭულენ ჯორცნი ჩემნი
და მოგუმადლე, მწსნელო,
მორწმუნეთა შენთა
ყოველსავე ამას
ჟამსა წმიდისა მარხვისასა
სათნოდ სრულყოფად
მარხვითა და ლოცვითა.

უგალობდითსა. ჳმაჲ ბ გუერდი

ძლ. უკლ ვად

წმიდაჲ იგი

ქალაქი სათნოებათაჲ
დაუტევე შენ, სულო,
და მიჰხუცდ ქუეყანასა
ენებათასა და წყლულ ხარ მათგან
საწყალობელად და განშიშულებულ ხარ კეთილთაგან.

შენ, მაცხოვარ,

სიკუდიდ დაცემულსა ამას
ნუ უგულებელს-მყოფ მე,
არამედ დამასხ მეცა
წამალი მადლისა შენისაჲ,
რათა ვპოო მის მიერ კურნებაჲ, სახიერო.

მადლი იგი
სათნოებათაჲ აღმძარცუეს
ავაზაკთა, უფალო,
ბოროტთა მათ ვნებათა
ჩემთა, არამედ შენ, მაცხოვარ,
უვნებლობისა იგი კუართი კუალად შემოსე.

ღმრთისმშობელო,
სასოო მორწმუნეთაო,
ავაზაკთა მათ მიერ
ბოროტთა ვნებათაგან
ჩემთა მოწყლული განმკურნე
შენისა მეოხებისა წამლითა, დედოფალო!
გონებანი¹²⁵
ჩუენნი განვიწმიდნეთ, ძმანო,
ერქუნითა მარხვისაჲთა
და ნაყოფი კეთილი
სათნოებათაჲ გამოვიღოთ,
რათა საშუებელთა ზეცისათა მივემთხვნეთ.

მარხვაჲ წმიდაჲ
განანათლებს გულთა და ზრდის
გულისსიტყუათა ტკბილთა
და ვნებათა განაწმობს
ღმობიერებისა წყაროთა
და წმიდა-ჰყოფს სულთა მათ მგალობელთა ღმრთისათა.

უკეთურნი
ვნებანი ტყუე-ჰყოფენ სულსა
ჩემსა, გლახაკსა, ქრისტე,
ამისთჳსცა მოვივლტი
შენისა დიდისა წყალობისა,
სახიერო, მიჴსენ მათისა მძლავრებისაგან.

გიხაროდენ,
ქალწულო ღმრთისმშობელო,
მრავალსაგალობელო,
მორწმუნეთა სასოო,
განუცდელო საკვრველებო,
წყევლისა დამჴსნელო და კიბეო ზეცათაო.

აკურთხევდითსა
ძლ. საწმილით სამ

¹²⁵ ამ სტრიქონის გასწვრივ მარჯვენა კიდეზე მიწერილია ავტორის დაქარაგმებული სახელი იწბ (იოსებ).

სჯულიერმან მღდელმან მიხილა
და თანა-წარმჷდა და ეგრეთვე ლევიტელმან, არამედ შენ,
უფალო, მპოვე რაჲ, აღმიღე მჷართა შენთა ზედა
დაცემული ცოდვათა ჩემთა სიმრავლისაგან.

ახლისა სჯულისა უცხოთშემწყნარებელსა
მიმითუალე, განჰკურნე რაჲ წყალობაჲ ჩემი,
რომელი დამდევს ავაზაკთა მათ ცოდვისათა,
ამისთვისცა გაკურთხევთ, ქველისმოქმედო ჩემო.

შემინყალე, სიტყუაო ღმრთისაო, მონყლული
ცოდვათა ჩემთა მიერ და სახუეველითა
მცნებათა შენთაჲთა წყლულეებაჲ ჩემი შეხვე,
რაჲთა მეცა აგამალლებდე უკუნისამდე.

1v განვერენით საცთურსა უღმრთო / ებისასა
შენ მიერ, ღმრთისმშობელო, და საღმრთოჲსა მის
მადლისა ზიარ ვიქმნენით შობითა შენითა;
შენ გაკურთხევთ და აღგამალლებთ უკუნისამდე.

შეცთომილი მზაკუფარებითა მტერისაჲთა
მარადლე წყლულეებასა შევსძინებ, ქრისტე,
წყალობათა ჩემთა ზედა უბადრუკი ესე,
ჰ მკურნალო
განწირულთაო, შენ განმკურნე.

მარხვითა ცოდვათა მიერ მომკუდარნი ესე
სულნი ჩუენნი ან განვაცხოველნეთ, ძმანო,
და გულისთქუმათა იგი სენი განვიშოროთ ჩუენ,
რაჲთა ვპოოთ სასუფეველი ქრისტეს ღმრთისაგან.

ნინეველნი აცხოვნენ, კაცთმოყუარე,
შეინანეს რაჲ ტირილითა და მარხვითა,
ჩუენცა შეგვწყალენ მონყალებითა შენითა
უღონონი
სათნოებათა შენევისაგან.

რომელი შემდგომად შობისა ეგე უხრწნელად
მონანი შენნი გჷსწენ ხრწნილებისაგან
ცოდვათაჲსა, რაჲთა სარწმუნოებით გიგალობდეთ,
ღმრთისმშობელო,
და აღგამალლებდეთ უკუნისამდე.

ადიდებდითსა

ძლ. ღმერთი შეუძლე
ძეო და სიტყუაო ღრთისაო, მოხედენ ჩემ ზედა,
მონყლულსა მწარედ ავაზაკთა მიერ,
რომელ არიან გულისსიტყუანი ჩემნი
ბოროტნი ვნებათანი
და დამადგინე მე,
ვითარცა მონყალე ხარ, გზასა სინანულისასა.

სწავლად და ქმნად ვნებათა მათ დამბადებელისათა,
სული ჩემო, მოსწრაფე იქმენ შენ,
რათა ვერ მოგწყლას შენ ეშმაკმან ცოდვითა
და ტყუე-გყოს უბადრუკად
ვნებათა სოფელსა და შთაგადგოს შენ უფსკრულსა მას
გეჰენისასა.

დღენი მარხვისანი სინმიდით აღასრულენ, სულო,
ლოცვითა და მწურვალედ ტირილითა
მონყალე-ყავ დამბადებელი შენ ზედა
და მშიერთა პური ეც,
შიშუელნი შემოსენ, რათა ზეცისა საშუებელთა
მკვდრად გამოსჩნდე შენ.

მადლი შენი, ზ ღმრთისმშობელო, მოჰფინე ჩემ ზედა,
ულირსსა ამას მონასა შენსა
და ღირს-მყავ მე სათნოყოფად ძისა შენისა
და მივსენ ყოვლისაგან
უსჯულოებისა, რათა თანაზიარ ვექმნე მე
მართალთა ნაწილსა.

საღმრთოჲ ბარძიმი აღავსო მარხვამან სანატრელმან
ლმობიერებისაჲ და ყოველთავე
მორწმუნეთა მოუნესს:
მოვედით, სუთ
და სიმთრვალე ვნებათაჲ
განიშორეთ თქუენგან,
რათა ნუგეშინისცემასა საღმრთოსა ღირს იქმნეთ.

ახლოს არს სასჯელი იგი, სულო ჩემო, ეკრძალე,
განინმიდე თავი შენი და იქმოდე
კეთილთა საქმეთა, რათა არა მწარედ
დაისაჯო შენ მაშინ,
რამეთუ ცოდვილნი, თვნიერ მონამეთაჲსა დაისაჯებიან.

ძალნო, მთავრობანო, საყდარნო და ჯელმნიფებანო,
უფლებანო, ქერობინ-სერაბინნო და ანგელოზნო და მთავარანგელოზნო,
ქრისტესა ევედრენით,

2r რაათა / მოგუმადლოს ჩუენ
მოტევებაჲ ცოდვათა ჩუენტაჲ
და დიდი ნყალობაჲ.
წინაჲსწარმეტყუჴლთა, მონამეთა და მართალთა თანა
და ყოველთა ნებისმყოფელთა შენტა
მეოხებაჲ მშობელისა შენისაჲ, ქრისტე,
შეინირე უღირსთა
მონათა შენტათჴს,
რომელთა-ესე განგარისხეთ
და შეგკწყალენ ჩუენ.

¹²⁶მასვე დღესა სხუანი [ხუედრნი]. ჴმაჲ დ გუერდი
ძლ. ქუეყანასა მწყუ
რომელთა-ესე თაყუანის-ვეცით ძელსა
ცხოვრებისასა, მიერთგან წარვემართენით გზასა
მარხვისასა მოხარულნი სულითა,
რაათა ვნებათა ქრისტესთა მივიწინეთ.

რომელნი-ესე ქრისტესა შეუდევით,
უვარ-ვეყნეთ თავნი და აღვილოთ ჯუარი მწართა ჩუენტა ზედა
და საღმრთოთა მათ ვნებათა მისთა
თანახატ ვექმნეთ ჴორცთა მოკუდინებითა.

შენ, რომელი მოხუჴდ წოდებად სინანულად
ცოდვილთა, ქრისტე ღმერთო, მეცა, მონანული ესე,
ვითარცა უძღები იგი შვილი
შემინყნარე და შემიტკბე წიალთა შენტა.

რომელმან განჴკურნე ყრმაჲ ასოსთავისაჲ მის
განმკურნე მეცა, ცოდვითა მოუძღურებული ესე,
ქრისტე, სიტყუაო მხოლოდშობილო,
და აღმადგინე მღჴმით დაჴსნილობისაჲთ.

მოსლვასა შენსა ზეცით დიდებით ძალთა თანა
სჯად ყოვლისავე კეთილი სიტყვსგებაჲ მომმადლე მე,
ქრისტე ღმერთო, მრავალმონყალე,
და შენდობაჲ ცოდვათაჲ მომანიჴე.

სამხატოვანსა არსებით მიუნდომელსა
და ერთღმრთეებით დიდებულსა სამებასა წმიდასა,

¹²⁶ მარჯვენა კიდეზე მიწერილია ავტორის სახელის პირველი 2 ასო: თე (თეოდორე).

მამასა ძით და სულით წმიდითურთ
უგალობდეთ და ძრწოლით თაყუანის-ვსცემდეთ.

რომელი-იგი გვშეე გამოუთქუმელად
იესუ მაცხოვარი და ხრწნილებასა ზეშთა ექმენ,
მონყალე-ყავ იგი, დედოფალო,
მონათა და მადიდებელთა შენთათჳს.

აკურთხევდითსა

ძლ. მთასა ზედა

რომელნი ვრბით
მარხვათა სარბიელსა,
მორწმუნენო,
ნეშტი სტადიონისაჲ
ქრისტეს მიერ უმწურვალესად გარდავლოთ,
რაჲთა დაივიდგათ ჩუენ
გვრგვნი ბრწყინვალე
მოღუანებისაჲ.

ჰხედავ, მწსნელო,
უძღურისა სულისა
ჩემისა და გონებისა მრავალთა
წყლულებათა, არამედ მგებდ მონყალებით
და ნუთლა ნუ მომკუეთ,
მსგავსად ლელჳსა მის,
დანყეულისა.

საზარელსა

მას შენსა განკითხვასა,
ქრისტე ღმერთო,
მოვიწსენებ და ვძრწნი მე
და გილაღადებ, რომელსა გამოუთქუმელი
გაქუს მონყალებაჲ,
მაშინ შემინყალე
სანყალობელი.

ძლიერებაჲ

საღმერთოჲ შემმოსე, ქრისტე,
რაჲთა რაჟამს
მოხვდე რეკად კარსა,
მპოო მღჳძარედ და ვითარცა სახიერმან მონამან
და განკრძალულმან მყის
განგილო და ვცხონდე, უფალო,
უკუნისამდე.

ერთარსებით
ქებულო სამებაო,
სამგუამოვნად
2V ცნობილო ღმრთე/ებაო,
მამაო, ძეო და სულო წმიდაო,
ყოველთა ჭირთაგან
გვკვნენ მგალობელნი
შენნი უკუნისამდე.

გიხაროდენ,
მთაო სამეუფოო!
გიხაროდენ,
ლამპარო ბრწყინვალეო!
გიხაროდენ, ცაო!
გიხაროდენ, ტაძარო!
გიხაროდენ, სძალო,
ყოვლადქებულო
ქრისტეს დედაო!

ადიდებდითსა

ძლ. რომელმან წწრ

მყუდროდ ესე ზღუად მარხვათაჲ
ნავითა შრომათაჲთა
და სულისა ნავითა
განვლოთ და ნავთსადგურსა
საღმრთოსა
ვნებათა ქრისტესთასა
შესლვად ვილოცოთ დაუბრკოლებელად.

მსგავსად ქანანელისა მის
ვკმობ: შემინყალე, ქრისტე,
ღმერთო, ძეო დავითისო, და განკურნე სული ჩემი
უძლური, ვითარ-იგი განკურნე
ასული მისი, ჳ მრავალმონყალეო.

შენ, რომელმან განამართლე
მეზუერე, რომელიცა
ვკმობდა: ღმერთო მილხინე მე!
მეცა, ცოდვილი ესე!
მაცხოვნე, მსაჯულო ყოველთაო,
და შემინდვენ შეცოდებანი ჩემნი!

ღმრთეებისა ბუნებასა
ერთსა, განუყოფელსა
და კუალად სამხატოვნებით

ცნობილსა სამეზასა,
მამასა ძით და სულით წმიდითურთ
უგალობდეთ ძრწოლით და ვადიდებდეთ.

შენ, რომელმან მუცლად-იღე
სიტყუა ღმრთისაჲ, უსძლოო,
და ჰშევ უთესლოდ ჯორცითა
გარემეუნერელი,
ითხოვე მისგან სულთა ჩუენთათჳს,
ქალწულო ღმრთისმშობელო დიდი წყალობაჲ.

ორშაბათსა ე მწუხრი [ჴმაჲ]ა¹²⁷
ძლ. ზეცისა

შეცთომილი გზათა მათგან
სათნოებისათა
შთავვარდი ცხორებასა პირუტყუებრივსა, ქრისტე,
მონყლული ბოროტად
ავაზაკთა
უნყალოთა - ეშმაკთაგან,
არამედ შენ, ჳ, ქალწულისაგან შობილო,
შემინყალე და განმკურნე მე.

დაცემული მცნებათაგან¹²⁸
შენთა, კაცთმოყუარე,
მონყლულ ვიქმენ ბოროტად
ვნებათა ჩემთა მიერ,
უფალო, უფალო,
განმკურნე მე,
მკურნალო განწირულთაო,
რომელმანცა ჩუენისა¹²⁹ ცხორებისათჳს
წყლულებაჲ თავს-იდევე, სახიერ.

გულისსიტყუათა მიერ
ბოროტთა, ვითარცა
ავაზაკთა ფიცხელთა
მოვინყალ უბადრუკი
და უკურნებელ ვარ
კაცთა მიერ;
ამისთჳსცა შეგივრდები
ლმობიერთა გულითა, ქრისტე ღმერთო,
შენ განმკურნე და მაცხოვრე მე.

¹²⁷ სათაურის გასწვრივ მარცხენა კიდეზე მინერილია ავტორის დაქარაგმებული სახელი ის"ბ (ოსებ).

¹²⁸ მცნებაგ~ნ.

¹²⁹ ჩამატებულია.

სხუაჲ [ჴმაჲ] დ გუერდი¹³⁰

ძლ. ედემთაჲ

უბრწყინვალესად მზისთუალისა დღეს
მოგუეფინა ჩუენ მადლი
ღმრთივდიდებული
წმიდისა მარხვისაჲ
და სულთა ჩუენთა განანათლებს
და ვითარცა რაჲ აღმურსა
სდევნის ვნებათა
დამაბნელებელთა;
ამისთჴსცა
მოვედით ყოველნი და სურვილით შევიტკობთ იგი
და მადლობით
და სიხარულით განვლოთ საღმრთოჲ ასპარეზი მისი
და სანუაგითა
მისითა შუებულთა უღალადოთ ქრისტესა ღმერთსა:
წმიდა-ყვენ, სახიერო,
რომელნი იღუწიან სარწმუნოებით
და უამსა მა

არ გადადის

3r / განმკურნე მე, მაცხოვარ, კაცთმოყუარეო,
მონყლული ვნებათაგან ბრალთა ჩემთაჲსა
და დამადგინე¹³¹ გზასა მას
მშჴდობისასა,
რომელ არს სინანული უბიწოჲ.

საცნობელნი წმიდა-ყვენეთ, ღმრთისმოყუარენო,
ვნებათა ბინისაგან წარმწყმედლისა
და სულნი ჩუენნი შევამკვენეთ
სათნოებითა,
რათა ვიხილოთ ქრისტეს აღდგომაჲ.

სხუანი

ძლ. ვითარმედ გხადონ

სიყუარული ჴამადად ვიჴუმით
და მარხვაჲ ვნებათაგან
შევიკრძალოთ, მორწმუნენო,
და ქრისტესა, რომელი
ჩუენთჴს დაემსჴუალა ჯუარსა
და გუერდსა
ლახურითა მოინყლა წყალობით
ვევედრნეთ, რათა ბრალთა შენდობაჲ მოგუმადლოს

¹³⁰ სათაურის გასწვრივ მარცხენა კიდეზე მიწერილია ავტორის სახელის პირველი ორი ასო - თე (თეოდორე).

¹³¹ დამაგინე.

და ცხორებაჲ
საუკუნოჲ მოგუანიჭოს
და ქებით ვაქებდეთ
მაცხოვარსა და მჴსნელსა სულთა ჩუენთასა.

სიკუდილი ხისა მიერ მოგუჭტყუა
და ან ვპოვეთ ცხორებაჲ
ძელითა მით ჯუარისაჲთა,
ვინაჲცა, მორწმუნენო,
მოვსრნეთ ვნებათა აღძრვანი
და მჴსნელსა.
ვევედრნეთ, რაჲთა შემკობილნი
კეთილთა საქმეთა მიერ ღირს-გუყვენს მიწვენად
დიდებულსა
აღდგომასა თვისსა, რაჲთა
ღმრთივგანათლებულნი
ვადიდებდეთ მჴსნელსა სულთა ჩუენთასა.

ედემი
ცხოველსა ჯუარსა შენსა უგალობთ, ქრისტე,
და საუფლოთა ჴორცთა
შენთა ვნებათა,
რომელ ჩუენთვის თავს-ისხენ ლახუარსა და სიკუდილსა შენსა,
ბასრობასა და ნერწყუვასა
და ჴურთით გუემასა
და ყურიმლისცემასა
პორფირსა თანა
და ეკალთა მიერ შეთხზულსა მას გვრგვნსა
და სამსჭუალთა
და ფიცარსა და ლერწამსა, ღრუბელსა და ნაველსა,
რომელთა მიერ ჰქმენ
ცხორებაჲ ჩუენი, გჴსნენ წყევისაგან და გევედრებით, ნეშტ ... ესე მარხვისა
ჟამი მშჴდობით აღსრულებად
მოგუმადლე, მაცხოვარო,
ვითარცა მხოლოჲ კაცთმოყუარე ხარ.

სტიქარონი [ჴმაჲ] გ გუერდი
ძლ. მჴდომარე
გარდამავალ ვიქმენ მე წრფელთა გზათა შენთაგან
ვნებათა მიერ საწყალობელი ესე
და შთავიზნიე მთხრებლთა
შინა ღრმათა წარწყმედისათა
და ლევიტელი
და მღდელი შეკრბეს ჩემ ზედა
და არაჲ მარგეს;

ხოლო შენ, ქრისტე, შემინყალე
და ჯუარითა განხეთქე
ჴელითნერილი იგი
ბრალთა ჩემთაჲ
და უვნებლობითა
ღმრთივბრწყინვალე-მყავ მე
და თანამოსაყდრე
მამისა მალლისაჲ,
ვინაჲცა მადლობით გილაღადებ,
გამოუთქუმელო უფალო, დიდებაჲ შენდა!

სხუაჲ [ჴმაჲ] ა გუერდი

ძლ. სიბრძნე

მცნებათა შენთა გარდასლვითა
გამოვჴედ იჴრუსალიმით
3V მათგან, რომელნი / გერჩედს მას შინა
და იერიჴოდ რაჲ შთავიდოდე
მსგაესითა
ნებითა, რომელნი-იგი
სიბოროტითა კლვად მიეცნეს პირველ
შენ მიერ ერსა შენსა,
ურჩებისათჴს მოვნყალ
სასიკუდინედ ვნებათა მიერ,
ვითარცა რაჲ ავაზაკთა, რომელი ნებსით მოინყალ
კაცთა ნათესავისათჴს
სამსჴუალითა და ლახურითა
ჴორციელად და ზოგადი
ცხორებაჲ ჴქმენ მორწმუნეთაჲ
იჴრუსალიმს შინა
განმკურნე, გევედრები,
ყოვლადძლიერო უფალო,
და მიჴსენ და მაცხოვნე,
ვითარცა სახიერ ხარ
და შემინდვენ ცოდვანი ჩემნი.

ცისკრად

ძლ. მჯდომარე

ავაზაკურთა გულისსიტყუათა მიერ
მწარედ მივიწყალ მე, უბადრუკი ესე
და ნახევარმომკუდარი,
განვინრე, სახიერო,
და სიმრავლემან
წინაჲსწარმეტყუელთამან რაჲ
მიხილა მე,
მწყდარი და ფრიად ტკივნეული,

არაჲ იზრუნეს ჩემთვის,
არამედ თანა-წარმკედეს
და კაცთაგან
უკურნებელი დავშთი,
ამისთვის ბოროტად
ლმობილი ვლალადებ
შენდა მიმართ, ქრისტე,
სიმდაბლითა გონებისათა
დაასხ ჩემ ზედა
შენი დიდი წყალობაჲ.

წარდგომაჲ

ძლ. მჯდომარე

ხისა რაჲ მცნებისა გემოჲ იხილა ადამ,
სიხარბისა ნაყოფნი მწარენი მოისთულნა,
ხოლო რაჟამს აჰმალლდი
ძელსა ზედა ჯუარისასა,
დასჯისა მისგან
იქსენ იგი, მრავალმონყალე;
ამისთვისცა
გილალადებთ: მოგუანიჭე ჩუენ
ნაყოფთაგან განმხრწნელთა
მარხვაჲ, ყოვლადძლიერო,
და ნებისა
შენისა აღსრულებაჲ,
რათა ვპოოთ დიდი მონყალეებაჲ შენი.
და ესრეთ ვიტყოდით:
რომელმან ჯუარცუმაჲ დაითმინე
ჩუენთვის ჯორცითა,
უფალო, დიდებაჲ შენდა!

სხუაჲ [ჴმაჲ] დ გუერდი

ძლ. არაჲ დააკ

მარხვაჲ, ნათლით შემოსილი,
განანათლებს ყოველთავე
მუშაკთა¹³² თჳსთა
და შემწყნარებელთა,
რომელნი იქმან საქმეთა ნათლისათა
და განეშორებიან ბნელსა ცოდვისასა
და განბრწყინდებიან სათნოებითა
ბრწყინვალითა ნათლითა
და ჰპოებენ დიდსა წყალობასა.

ოთხშაბათსა ე. ხუედრი

¹³² მოშაკთა.

განძლიერდასა [ჴმაჲ] გ გუერდი

ძლ. შენ, ქრისტე ღმერთი

აჴმალღი ჯუარსა ზედა
მონყალებით, ქრისტე, სახიერ,
და ნყალობათა შენტა
სივრცითა უყისაგან მწარისა
ვნებათაჲსა აღმომიყვანე
განწირული ესე და ზეცად აღმამალღე,
რათა გაქებღე, მონყაღეო.

[გა]ნჴმარტენ ჯუარსა ზედა
ნებნი შენნი, ქრისტე მაცხოვარ,
და ყოველნი წარმართნი,
შენგან განშორებულნი, სახიერ,
შეიკრიბენ წიაღთა შენთა
და განძლიერენ ძალითა შენითა,
რათა გაქებღენ, მონყაღეო!

აჴმალღი ჯუარსა ზედა
და მოიწყალ ლახურისა მიერ
გუერდსა ჩემთჴს, იესუ,

4r და ძმრი/სა და ნავღლისა მიღებაჲ თავს-იდევ, რათა ურჩებისა ჩემისა სიმ-
წარენი დაატკბენ, სახიერ, რომელმან-ესე განგამწარე შენ.

მზე განჴკრთა და შეძრწუნდა, ხოლო ქუეყანაჲ შეირყია, რაჴამს-იგი კაცთათჴს
დაემსჴუალე ჴორციითა, სახიერ, ჯუარსა ზედა კრავი ეგე ღმრთისაჲ და იჴსენ ქუეს-
კნელითა დამნათესავითურთ, რათა გაქებღეს, მონყაღეო.

ღმერთო სამგუამოვანო, ერთარსებაო სამებაო, სამთვთებით ქებულო, ყოვ-
ლისა განმგებულო, მხოლოო, გუაცხოვნენ აღმსარებელნი შენნი, მამაო, ზეო და
სულო სახიერო, რათა ძრწოლით თაყუანის-გცემღეთ.

¹³³ქუეყანისა ნაშობმან ვინ შეუძლოს ღირსად გალობად, ქალწულო და დედაო,
სინმიდეთა მათ შენთა საღმრთოთა უსაზღვროთა და მიუწდომელთა, რამეთუ შენ
მხოლოჲ იქმენ დედათა შორის რჩეულ და ყოვლადსანატრელ, სძალო.

აკურთხევდითსა

ძლ. შეუწუველ

ქრისტესა ღმერთსა, ჯუარცუმულსა ჴორციელად და ღმრთეებით უვნებელსა
ანგელოზნი ცათა შინა აქებენ, ხოლო ქუეყანისა ნაშობნი ქუეყანასა ზედა გალო-
ბით უღალადებენ: ყოველნი საქმ[ენი]

ჯუარცუმითა შენითა პატიოსნითა, ქრისტე, მითუალე შენ სიკუდილი საყუ-

¹³³ ამ სტრიქონის გასწვრივ ვერტიკალური წარწერაა მთავრული ასოებით.

ედრელი, წყევისა თანამდები, და მე, განხრწნილი ესე, მივსენ ხრწნილებისაგან და ვიტყვ: ყოველნი საქმენი

დაითმინენ შენ ვნებანი მრავალნი ადამიანთა ცხორებად, ყოვლადსახიერო; ამისთვის ვადიდებთ ჯუარცემასა და სიკუდილსა სენსა და ცხოველსყოფელთა ვნებათა შენთა და ვიტყვთ: ყოველნი საქმენი.

ჟ სამებაო ყოვლადწმიდაო, ქერობინთაებრ გიგალობთ წმიდა ხარ, წმიდა ხარ, წმიდა ხარ შენ, ერთღმრთეებაო დიდებულო, დაუსაბამოო მარტიო მიუწდომელო, ყოველთა არსთა სიბრძნით მპყრობელო და განმგებელო, აგამაღლებთ შენ უკუნისამდე.

შესხმით გადიდებთ შენ, უბინოო, ბრწყინვალედ ყოველნი ტომნი, რამეთუ ჰმევე დამბადებელი მათი, ჟ სასწაული საკვრველი და საქმე ყოვლადსანატრელი; ამისთვის ვიტყვთ: კურთხეულ ხარ შენ შორის დედათა და კურთხეულ არს ნაყოფი მუცლისა შენისაჲ შენ თანა.

ადიდებდითსა

ძლ. სიტყვთა მით

ნებსით თვსით თავს-იდევე ჯუარცემაჲ, მვსნელი, რაჲთა მოგუმადლო ცხორებაჲ საუკუნოჲ და განგუათავისუფლენ ჩუენ სიკუდილისაგან; ამისთვის მორწმუნენი გალობით გადიდებთ.

ხემან მომაკუდინა მე და ძელმან ჯუარისამან მაცხოვნა, რომელსა ზედა აჰმალლდი, ქრისტე, მეუფეჲ, და მტერი მოაკუდინე, მკლველი ჩუენი მუშურნე, ხოლო მე განმაცხოველე.

ვაქებ ლახუარსა შენსა და უგალობ სამსჭუალთა შენთა და თაყუანის-ვსცემ ღრუბელსა, ლერწამსა და ჯუარსა სენსა, რომელთა მიერ მაცხოვნე, რმერთო ჩემო,

4v და მივსენ ქმ / ნული შენი.

ძესა მამასა თანა სულით წმიდითურთ დიდებულსა, ყოვლადგანშორებელთა და შეურევნელთა ერთარსებით ქებულთა ტომნი და ნათესავნი გალობით გადიდებთ.

ეჰა, საკვრველებაჲ საშინელი და განსაკრთომელი და სასმენელი უსაზღვროჲ! ვითარ დედობრივი ჰმევე შობაჲ და ხრწნილებაჲ დედათაჲ არა ავძენ (!) ქალწულო ღმრთისმშობელო.

მასვე დღესა სხუანი ხუედრნი
განძლიერდასა [ჴმაჲ] დ გუერდი

ძლ. არაჲ ვინ

საწსრად სისხლი შენი ჩუენდა, უფალო, შესწირე შენ მამისა და ჩუენ ცოდვისა-გან გჴსნენ და ან გევედრებით: ნყლულებანი ჩუენნი განკურნენ, ქრისტე!

მოვსწყდი კეთილთაგან და მივემთხვე ავაზაკთა ბოროტთა - ეშმაკთა, არამედ რომელმან ჯუარცუმად თავს-იდევ სისხლითა შენითა განმკურნე, ქრისტე!

ცხორებად, უბადრუკო სული, სინმიდით ლოცვითა და მარხვითა მცირედსა ამას ჟამსა ცხორებისა შენისასა და ჰპოო შენდობაა შეცოდებათაჲ.

სიტყუაჲ თანაარსი მამისა ღმრთისაჲ იშვა შენგან ჴორცითა, ღმრთისმშობელო, რაჲთა მეცა განხრწნილი ცოდვითა, კუალად განმნახლოს და აღმადგინოს.

¹³⁴დასჯილი ცოდვითა, რომელმან-ესე განგარისხე, სახიერ, ქრისტე, გევედრები: მაცხოვრე მე, რომელმან დაჰსაჯე მტერობაჲ ჯუარისა მიერ.

ვითარცა განახუნე ყურნი ყრუხანნი სულისა ჩემისა, ყურნი განახუნე, მწსნელო, ნებსით დაყრუებულნი და მომმადლე შენთა სიტყუათა სმენაჲ.

პირუტყუებრივთა მათ საქმეთა ვჰბაძევდ და განგეშორე შენგან, მამაო, სახიერო, და დაუტევე მცნებაჲ შენი, ყოვლადწმიდაჲ, მე უბადრუკმან

უცხოთა ბოროტთა მოქალაქეთა დავემონე მე, ქრისტე, არანმიდათა მათ ვნებათა, ხოლო ან კუალად მოწცეული შენდა შემინნარე მე.

ცოდვილთა მეოხო, ყოვლადწმიდაო ქალწულო დედოფალო, ჴიდო საღმრთოო და ბჭეო ცხორებისაო, განსაცდელთა ჩემთა ლელვაჲ დააცხრვე.

აკურთხევდითსა

ძლ. საწმილსა რაჲ

მომკუდარი გონებაჲ ჩემი ცოდვათა და უსჯულოებათა მიერ აღადგინე, მოწყალე, რომელმან ჯუარცუმად თავს-იდევ ჩემთვის, რაჲთა გაკურთხევდე მწურვალედ უკუნისამდე.

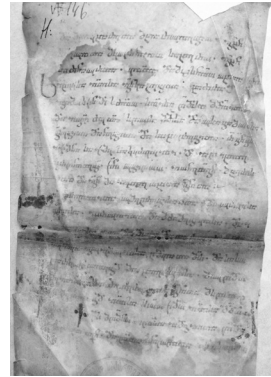
ჴელსა ავაზაკთასა შთავრდომილსა მივემსგავსე მე, ქრისტე, და ნახევარმომკუდარ ვარ ბოროტთა ვნებათა მოწყლული, არამედ, მაცხოვარ, შენ მხოლომან განმკურნე.

ჩემთვის მოიწყალ, სახიერ, ჴორცითა ჯუარსა ზედა; ამისთვისცა გევედრები: ცოდვათა - მიერნი წყლულებანი ჩემნი განკურნენ წყალობით, რაჲთა გაკურთხევედე შენ.

შენ ბჭესა სამეუფოსა, რომელი განვლო ძემან მაღლისამან კაცთა ცხორებისათჳს.

¹³⁴ ამ სტრიქონის გასწვრივ მარცხენა კიდეზე მინერილია ავტორის დაქარაგმებული სახელი: ის"ზ (იოსებ).

რაობა:	H 146
თარიღი:	საგალობელი
ფურცელთა რაოდენობა:	XI-XII სს.
დამწერლობა:	1ფ.
ზომა:	ნუსხური
	20,8x12,2
Content:	Hymns
Date:	XI-XII cc.
Number of folia:	1 folio
Script:	Nuskhuri
Size:	20,8x12,2

ტიქსტი

1r / და მწუხარეთა მხიარულებაო.
 გიხაროდენ, [სნე]ულთა მკურნალო, სახიერო,
 გიხაროდენ, საძნაურთა
 ყოველთა დამწესნელო ოხითა ბრა ...

სიტყვსა ღმრთისა განკაცებითა
 ტაძრად ... გამოსჩნდი, სძალო, სულისა წმიდისა მადლითა
 და ჰშევ ძე, უფლისა სწორი მამისა დაუსაბამოხსა
 ბუნებითა და ნებითა და სახიერებითა,
 რამეთუ შენ შორის იქმნა საქმე საკვრველი.
 და ან იხილე წრწილებაჲ ჩუენი, უბინოო, ღონეთაგან
 მტერისათა და განმაახლე ოხითა შენითა ...
 [სურ] ... ვილითა უმეცრებისაჲთა ... ურვისა
 შენისა ჰრულითა დამძიმებულისა
 დაი ... დ ... დ ... დ
 სვა გუემულსა ცოდვათა მიერ
 და სასონარკუჭთილებაჲდ მიახლებულსა
 მიუწდომელობ ... მ ... რე ბნითა მსწრაფლ
 ... მ ... შემდგომად ღმრთისა სასოო ჩემო ღმრთისა მარადის
 ქრისტეს მონამენო, ყოველთა ადგილთა წმიდა
 ... ენ და ცათა ... ეულთა წმიდათა
 1v / ... გლ...ნ და ან ევედრენით თგნ (?)
 არამედ
 მახეთაგან მტერისათა
 კეთილთა [თუს] ... გე[ვე]დრებით
 ოთხშაბათსავე გალობანი წმიდისა ღმრთის მშობლისანი
 გალობანი
 გონებითა ღმობიერთა
 და გულითა შემუსრვილითა
 შეგივრდები, ღირსო

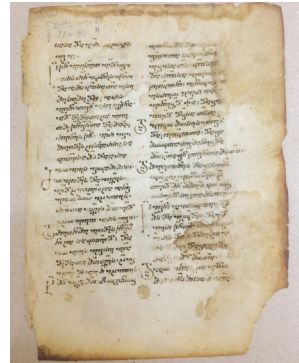
ნმიდაო დედოფალო,
 მომფინე მადლი შენი
 და განმაძლიერენ გალობითა
 ქებად შენდა,
 ღმრთისა საუნჯეო.

განბრწყინებულნო მორწმუნენო, დღეს
 ნათლითა სამებისაჲთა
 მოვედით, ვაქებდეთ
 მამასა ნათლისასა,
 ... ძველსა სოფლისასა,
 მეოხსა მორწმუნეთასა
 გალობითა სღვ[ითა] დღეს.

გალობასა შინა მოთმინებითა
 და ვედრებასა მონიჭებითა
 ღირს-მყავ, ღმრთისმშობელო, შენევნითა
 ... რაჲთა ღირს ვიქმნე მეცა
 ... ე ... რომელმან¹³⁵
 სამწყსოთა მათ თანა
 მაქებელთა ... ბაჲ ... აჲ
 ... ბაჲ გულისწმისყოფისა ...
 ბისა ... საჲ და ... ჰნ ... იყ ...

H 362

რაობა:	სახარება
თარიღი:	XIII ს.
ფურცელთა რაოდენობა:	1 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	24,3×19
Content:	Gospel (Luke, chapter 24, 20-40)
Date:	XIII c.
Number of folia:	1 folio
Script:	Nuskhuri
Size:	24,3×19

ტიქსტი

(ლუკა, თავი 24, 20-40)

1r* [პირველი სვეტი] / სასა და ჯუარ[ს]-აცუჭს იგი.

ხოლო ჩუენ ვესავთ, ვითარმედ იგი არს, რომელმან იკსნეს ისრაჴლი და ამას ყოველსა თანა ესე მესამე დღე არს, ვინათგან ესე იქმნა.

¹³⁵ ძალიან წარჩხაპნილია.

* შენიშვნა: გიორგი მთწმინდელისეული რედაქციის.

არამედ დედათაცა ვიეთმე ჩუენაგანთა დამაკურვენეს ჩუენ, ვითარ-იგი მივი-
დეს ცისკარსა საფლავსა მას

და არა პოვეს გუამი მისი.

მოვიდეს და ჰრქუეს, ვითარმედ ხილვაჲცა ანგელოზთაჲ იხილეს, რომელთა
ჰქუეს მათ, ვითარმედ: „ცხოველ არს იგი“.

და მი-ვინმე-ვიდეს ჩუენგანნიცა საფლავად და პოვეს ეგრე, ვითარცა დედათა
მათ თქუეს, ხოლო იგი თავადი ვერ იხილეს.

ხოლო მან ჰრქუა მათ: „მ უცნობელნო

[მეორე სვეტი] და მძიმენო გულითა სარწმუნოებისათჳს ყოველსა ზედა, რო-
მელსა იტყოდეს წინანარმეტყუელნი!

ანუ არა ესრეთ ჯერ-იყო ვნებად ქრისტესა და შესლვად დიდებასა თჳსსა?“

და ინყო მოსესითგან და წინანარმეტყუელთა და გამოუთარგმანებდა მათ ყო-
ველთაგან წიგნთა მისთჳს.

და მიეახლნეს დაბასა მას, ვიდრეცა ვიდოდეს, ხოლო თავადმან მიზეზ-ყო უშ-
ორესადრე წარსლვაჲ.

ხოლო იგინი აიძულებდეს მას და ეტყოდეს: „დაადგერ ჩუენ თანა, რამეთუ
მწუხრ არს და მიდრეკილ არს დღე“.

და შევიდა დადგომად მათ თანა.

და იყო ინაკით ჯდომასა მას მისსა მათ თანა

1v [პირველი სვეტი] მოილო პური, აკურთხა და განტეხა და მისცემდა მათ.

ხოლო მათ თუალნი მათნი განეხუნეს და იცნეს იგი და თავადი მიეფარა მათ-
გან.

და იგინი იტყოდეს ურთიერთას: ანუ არა გულნი ჩუენნი განკურვებულ იყვნეს
ჩუენ შორის, ვითარ-იგი მეტყოდა ჩუენ გზასა ზედა და ვითარ-იგი გამომითარგმა-
ნებდა ჩუენ წიგნთა?

და აღდგეს მასვე ჟამსა შინა და მოიქცეს იწრუსალიმდ და პოვნეს კრებულად
ათერთმეტნი იგი და სხუანი მათ თანა,

იტყოდეს რაჲ,

ვითარმედ: ნანდკლვე აღდგა უფალი და ერუენა სიმონს.

და იგინი უთხრობდეს გზისასა მას და

[მეორე სვეტი] ვითარ-იგი გამოეცხადა მათ განტეხასა პურისასა.

და ვითარ იგინი ამას იტყოდეს ოდენ, და თავადი იესუ დადგა შორის მათსა და
ჰრქუა მათ: მშჯღობაჲ თქუენ თანა!

ხოლო იგინი შეძრწუნდეს და შეეშინა, ეგონა, ვითარმედ სული რაჲმე იხილეს.

და თავადმან ჰქუა მათ: რაჲსა შეძრწუნებულ ხართ, და რაჲსათჳს გულის-
სიტყუანი მრავალნი მოვლენან გულთა თქუენთა?

იხილენით კელნი ჩემნი და ფერკნი, რამეთუ თავადი მე ვარ; კელი შემახეთ
მე და იხილეთ, რამეთუ სულსა კორც და ძუალ არა ასხენ, ვითარცა-ესე მხედავთ,
რამეთუ მასხენ.

და ესე რაჲ თქუა, უჩუენნა.

H 536

რაობა: კონდაკი
თარიღი: XIV-XV სს.
ფურცელთა რაოდენობა: 2 ფ.
დამწერლობა: ნუსხური
ზომა: 11,8×9,2

Content: Kontakion
Date: XIV-XV cc.
Number of folia: 2 folio
Script: Nuskhuri
Size: 11,8×9,2

ტიქსტი

1r / მიმართ ვილოცოთ. ვჰმადლობდ უფალსა, ღირს არს, მართალი არს, აღვლო.

ღირს არს და მართალი შენდა ქებად, შენდა კურთხევად, შენდა გალობად, შენდა მადლობად, შენდა თაყვანისცემად ადგილსა მეუფებისა შენისასა, რამე თუ შენ ხარ ღმერთი, გამოთარგმანებული, მოგონებული, მიუწდომელი, უხილავი. მარადის ხარ, ვითარცა იგი ხარ შენ და მხოლოდშობილი ძე შენი და სული შენი. შენ არა

1v / არსისაგან ყოფად მომიყვანენი, ჩუენდა მოგომადლე სასუფეველი მერმეისაჲ, უფალო, ყოველთათვის გმადლობთ შენ, მხოლოდშობილისა ძესა შენსა და სულისა(!) შენსა წმიდასა ყოველთათვის, რომელი უწყნით საჩინოთა და უჩინეთა ქველისმოქმედებათა, ჩუენდა მომართ ქმნილთა. გმადლობ შენი შესანირავისა წმიდისა ამის.

1r / მოწყალებათათვის მხოლოდშობილისა ძისა შენისა, რომელისა თანა კურთხეულ ხარ თანა ყოვლადწმიდითა სახიერით და ცხოველსა სამყოფელითურთ ან და მარადის უკუნი[სამდე]

მშიდობაჲ ყოველთა სულისა წმიდისა შენისა თანა.

ვიყვარებოდით ურთიერთარს ქრისტე არს ჩუენ შორის კარნი(+კარნი) მოხედნით.

გურნამის სრულად თქვას.

2v / ვდ[ე]გით კეთილად, ვდ[ე]გით შიშითა, მოხედეთ წმიდასა ამას შესანირაუსა მშვდობით შენირვად წყალობაჲ, მშვდობაჲ, შესანირავი.

მადლი უფლისა ჩუენისა, იესუ ქრისტეს სიყუარული ღმრთისაჲ და მამისაჲ და ზიარებად წმიდისა სულისა იყუენენ ჩუენ ყოველთა თანა ზ..... უქს გალობაჲ. გუაქუსსა.

H 536a

რაობა:	კონდაკი
თარიღი:	XIV-XV სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	2 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	11,7×9
Content:	Kontakion
Date:	XIV-XV cc.
Number of folia:	2 folio
Script:	Nuskhuri
Size:	11,7×9

ტექსტი

1r / არ იკითხება
 1v / დღ..... ..თა შ...
ნმიდი-
 სა ... ს... შენ.....
 ჩუენ.....
 თს

 ჩ..ლად გამ
ება ნმიდისა
 სჯულისა შენისა
 შემდგომად აღსრულებისა დღეთა და
 განწმედისათაჲტაძრად მიყვანებაჲთავს-იდევ,
 რომელი-იგი
 2r /ალ და
 გ..... დ.....
 დ.....

 გაქებ შენ
 დღეთაებ
 გ..... შენი
 სიტყუაჲ, ძალი, დიდებაჲ მამისა
 ფიცებაჲ ა. უფლისა მ.....
 შეგ[რ]ისხებს შენ

2v / არ იკითხება

 ძელნი.....

 ქ.....ნა.....
 ქუეყანა.....
ა ს..... ლა.....
უნეს და

H 536ბ

რაობა:	ლოცვანი
თარიღი:	XIV-XV სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	2 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	12,3×9,3

Content:	Prayers
Date:	XIV-XV cc.
Number of folia:	2 folio
Script:	Nuskhuri
Size:	12,3×9,3

ტიქსტი

1r / არ იკითხება

1v / არამედ ჰკითხო.....

მ.....

ქუმელე მა.....

უდგა. ჰ.....

სამგზის. დამ.....

მღდელმან ლოცვაჲ. უფალო,

დომელ..... მე მო.....

ნ..... ნა ამას ნათლისა

..... და ღირს-ყავ ესე

დიდისა ამის მადლისა წმიდისა

შენისა [ნათლ]ესღებისაგან განზანე

..... სიძულვე და განა...სე ესე ცხორებთა საუკუნოთა და აივსე ესე წმიდისა სუ[ლი]სა შე[ის]ა ძლეთა(!) ერთობითა ქრისტეს, ძისა შენისათა, რათა არღარა

იყოს, არამედ

/ტექსტი არ გადადის/

2r / და რტოჲ ზეთისხი.....

ნდა პირსა მისსა და.....

სასწაული და ცხორებესი წყალთა რღნისა მისგან მდ.....ის მისგან საიდუმლოჲ მ.....ვე გამოსხე(!) ზეთის ნაყოფი აღსრულებ.....თა საიდუმლოთა..... ჩუენ, რომელი მის ... სჯულსა აღას..... სულთა ჩუენთა და მადლსა შენსა სრულ-ყვენ, შენვე აკურთხე ზეთიცა ესე ძლითა და შეწვევითა დანერგვითა წმიდისა სულისა შენისათა, რათა ექმნას საცხებელი უხრწნელებსა საჭურველჲ სი-მართლისა.....ებლ ჳორცსა და ყოვლისა ...კოჲსაქმნის

2v / დ..... შრე

..... ხთა და რომელი

[სარწ]მუნობისაჲ

..... მი.... შენ.
 ალემართოს
 მღღღ და თქუას.
 დ..... შენდა,
 მხოლოდშობილისა ძისა შენისა
 და.....ლს მ.....
 და ხედეთ
 მღღღმან რ.... და გამოსხნ....
 ყოველსა მას რომელნი
 ს..... ერთურთ
 ა.....

H 1326
 სახარება მათესი
 X ს.
 2 ფ.
 ასომთავრული
 23x18

Content: Gospel of Mathew
 Date: X c.
 Number of folia: 2 folios
 Script: Asomtavruli
 Size: 23x18

ტექსტი

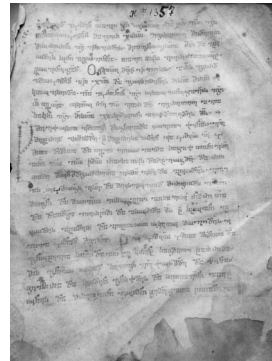
1r*/
 1v/
 2r/
 2v/

რაობა:
 თარიღი:
 ფურცელთა რაოდენობა:
 დამწერლობა:
 ზომა:

H 1357
 მახვანი
 XIV-XV სს.
 2ფ.
 ნუსხური
 28x21

Content:
 Date:
 Number of folia:
 Script:
 Size:

Triodion
 XIV-XV cc.
 2 folios
 Nuskhuri
 28x21

* შენიშვნა: პირველი ორი გვერდის ტექსტის ქვემოთ ნაჩვენებია პარალელური ადგილები ოთხთავთაგან 1rv.

ტიქსტი

1r/ შენებად, ივსენ თავი შენი; უკუეთუ ძე ხარ ღმრთისაჲ, გარდამოჰყვინდინ მაგერ ჯუარით!

ეგრეთვე მღვდელთმოძღუარნი იგი ემღერდეს მწიგნობართა მათ და იტყოდეს: სხუანი აცხოვნნა, თავი თვისი ვერ ძალ-უც ცხოვნებად. უკუეთუ მეუფეც ისრაჲლისაჲ არს, გარდამოჰყვინდინ ან ჯუარით და გურნმენეს მისსა მიმართ.

უკუტუთუ ესვიდა ღმერთსა, ივსენინ იგი, უკუტუთუ ჰნებავს იგი, რამეთუ თქუა, უკუტუთუ: ძე ღმრთისაჲ ვარ მე.

ეგრეთვე ავაზაკნი იგი, მის თანა ჯუარცუმულნი, აყუჭდრებდეს მას.

ხოლო მეექუესით ჟამითგან დაბნელდა ყოველი ქუეყანაჲ, ვიდრე მეცხრედ ჟამამდე.

ხოლო მეცხრესა ოდენ ჟამსა ჳმა-ყო იესუ ჳმითა დიდითა და თქუა: ელოჲ ლიმა საბაქთან? ესე არს: ღმერთო, ღმერთო ჩემო, რაჲსათჳს დამიტეობ მე?

და რომელთამე მუნ მდგომარეთა ესმა ესე და იტყოდეს: ელიას უჳმობს ესე.

და მეყსეულად მირბიოდა ერთი მათგანი და მოილო ღრუბელი, აღსავსე ძმრითა, და დაადგა ლერწამი და ასუმიდა მას.

ხოლო სხუანი იტყოდეს: აცადეთ და ვიხილოთ, უკეთუ (!) მოვიდეს ელია ჳსნად მაგისსა.

ხოლო იესუ ჳმა-ყო ჳმითა დიდითა და განუტევა სული.

და აჰა ... კრეტსაბმელი ტაძრისაჲ მის განიპო ორად ზეითგან ვიდრე ქუჭმდე და ქუჭყანაჲ შეიძრა და კლდენი განსქდეს

და საფლავნი აღეხუნეს და მრავალნი გუამნი შესუწნებულთა

1v წმიდათანი აღ/დგეს.

და გამოვიდეს საფლავით მათით და შემდგომად აღდგომისა მათისა შევიდეს წმიდასა ქალაქსა და გამოეცხადნეს მრავალთა.

ხოლო ასისტავმან და მისთანათა, რომელნი სცვიდეს იესუს, იხილეს რაჲ ძრვაჲ იგი და¹³⁶ რაჲ-იგი იქმნა, შეეშინა ფრიად და იტყოდეს: ჭეშმარიტად ძე ღმრთისაჲ იყო ესე.

სახარებაჲ ლუკასი ... ჳ (?)

23, 32

მას ჟამსა შინა მოჰყვანდეს იესუ, თანა სხუანიცა ორნი ძვრისმოქმედნი მოკლვად.

და ვითარცა მოვიდეს ადგილსა მას, რომელსა ჰრქვან „თხემისაჲ ადგილი“, და მუნ ჯუარს-აცუჳს იგი და ძვრისმოქმედნი იგი - რომელიმე მარჯუჳნით და რომელიმე - მარცხენით.

ხოლო იესუ იტყოდა: მიუტევე ამათ, მამაო, რამეთუ არა იციან, რომელსა იქმან. ხოლო განიყვეს სამოსელი¹³⁷ მისი და განაგდეს წილი.

და დგა ერი იგი და ხედვიდეს, შეურაცხ-ყოფდეს მას მთავარნიცა იგი მათ თანა და იტყოდეს: სხუანი აცხოვნნა¹³⁸, თავიცა თვისი, უკეთუ ესე არს ქრისტე, რჩეული ღმრთისაჲ.

¹³⁶ და + და.

¹³⁷ სამოსე.

¹³⁸ აცხოვნნა-ს შემდეგ აკლია სიტყვა იცხოვნენ.

ემლერდეს მას მყედარნიცა იგი, მოუჭდიან მას და ძმარი¹³⁹ მოართვან.

და ეტყოდეს: შენ თუ ხარ მეფე ჰურიათაჲ, იჴსენ თავი შენი.

ხოლო იყო დანერილიცა, რამეთუ წერილ იყო მას ზედა წიგნითა ბერძულითა და რომელებრითა და ებრეულებრითა, ვითარმედ: ესე არს მეფე ჰურიათაჲ.

ხოლო ერთი იგი დამოკიდებულაგანი ძკრისმოქმედი ჰგმობდა მას და ეტყოდა: შენ თუ ხარ ქრისტე, იჴსენ თავი შენი და ჩუჴნცა.

მიუგო ერთმან მან მოყუასმან და შეჴრისხნა მას და ეტყოდა: არცაღა გეჴინის შენ ღმრთისა, რამეთუ მასვე სასჯელსა შინა ხარ

და ჩუენ სამართლად ღირსი, / რომელი ვქმენით, მოგუჭგების. ხოლო [ამან] არარაჲ უჯეროჲ ქმნა.

და ეტყოდა იესუს: მომიჴსენე მე, უფალო, ოდეს მოხვდე სუფევეითა შენითა.

ხოლო იესუ ჰრქუა მას: ამინ გეტყვ, დღეს ჩემ თანა იყო სამოთხესა შინა.

და იყო ჟამი მეექუსე და ბნელ იყო ყოველსა ქუეყანასა ვიდრე მეცხრედ ჟამადმდე. დაბნელდა მზე და განიპო კრეტსაბმელი ტაძრისაჲ მის.

და ჴმა-ყო ჴმითა დიდითა იესუ და თქუა: მამაო, ჴელთა შენთა შევჴვედრებ სულსა ჩემსა. და ესრა თქუა, განუტევა სული.

და ვითარცა იხილა ასისთავმან საქმე ესე, ადიდებდა ღმერთსა და იტყოდა: ჴემშარიტად კაცი ესე მართალი იყო.

და ყოველნი მათ თანა მოსრულნი. და რომელთა იხილეს ხილვაჲ ესე, იცემდეს მკერდსა და წარვიდოდეს.

და დგეს ყოველნი მეცნიერნი შორით და დედანი, რომელნი შეუდგეს მას გალილიაჲთ, ხედვიდეს.

და მეყუსეულად

აღეხუ[ჴ]ნნ.

განსხვავებული ხელია

2r / ხუჭდრნი. დასდებელი. ყოველი დღჯერ დიდსა პარასკევსა. ხუჭდრნი სამფსალმუნნი.

ღამითგანსა [ჴმაჲ] ბ გუერდი შენდა აღვიმსთობ მოწყალებისათჴს დაცემული-სა მის დაცარიელებულისა და ვნებათამდე უვნებელად შთაჴედ ჯოჯოხეთად,

სიტყუაო ღმრთისაო, მომეც მე მშკლობაჲ კაცთმოყუარე ფერჴგანბანილნი, წინაგანწმედილნი ღმრთისა გონებისა დაფარულთა ჴიარქმითა მსახურნი შენნი,

ქრისტე, სიონით ჴეთისხილით მთად თანა-აღმოგყვეს შენნი მგალობელნი, ქრისტე, კაცთმოყუარეო.

2v / ჴრიდეთ, - ეტყოდა, -

შვილნო, და ნუ შფოთებთ

მოახლებუ/ლ არს ჟამი,

ოდეს-იგი,, რომელმან სიკუდილმან

ბილნითა ჴელითა

და ყოველნი განიბნივნეთ,

მე დამიტეოთ, რომელმან

შეგკრიბნე მქადაგებელად

ყრმათა საღმრთოთა.

¹³⁹ ერი.

იბაკონი ზემო პოენ.
აკურთხა¹⁴⁰ ნიგნის კითხვაჲ
სიბოროტისა
ძე, გული ღმრთისმბრძოლთა
ყ...ა ღმრთის[ა]თა განაქიქეს,
ხოლო ქრისტესთვის შეთქმული
დღეს უსჯულოჲ შესაკრებელი
განიზრახავს ცუდთა,
ინურთის სიკუდილსა,
ცხოვრების მპყრობელსა ჴელითა, რომელსა
ქებით ყოველი აგებული ძნობს დიდებისმეტყუჭლი.

წამითგან ძილი
ან განიშორეთ თქუწნ,
არქჳ, ქრისტე, ჳ მორწმუნენო,
ხოლო მლოცველნი იღჳძებდით, ნუსადა
მლოცველთა გევნოს და უფროჲსლა სჳმეონ,
რამეთუ უფროჲს განცდილმან მიცნა მჴსნელი პეტრე
რომელსა ქებით ყოველი აგებული ძნობს დიდებისმეტყუეჭლი.

განვსცნე აროდეს
მე ბაგენი სიტყვთ
შეგინებად, მეუფეო, შენ თანა მოვკუდე, ვითარ ერთგული, უარ-გყონ-ლა
თუ სხუათა, - ღაღადებდა პეტრე. არა ჴორცთა და სისხლთა მამამან განმიცხადა
შენთვის, რომელსა ქებით ყოველი აგებული ძნობით დიდებისმეტყუეჭლი.

სიღრმე სიბრძნისა ღმრთისაჲ
და ცნობისაჲ არღა გამოგჳძევეს
უფსკრულთა ჩემთა,
საჯუ ღთასა ვერ მიმწუთარ ხარ, კაცო, უფალმან
ჰრქუა და ნუ იქადი
შენ ჴორცი ეგე,
რამეთუ უარ-მყო მე სამგზის,
რომელსა ქებით ყოველი აგებული ძნობს დიდებისმეტყუჭლი.

სიღრმე სიბრძნისა.
აღსთქუამ არაქმნად
სჳმონ-პეტრე მისსა, რომელ მსწრაფლ

¹⁴⁰ მონოგრამა აკ^ახა.

რაობა: სახარება (პალიმფსესტი)
 თარიღი: XIII-XIV სს.
 ფურცელთა რაოდენობა: 3 ფ.
 დამწერლობა: ნუსხური
 ზომა: 20x17

Content: Gospel (Palimpsest)
 Date: XIII-XIV cc.
 Number of folia: 3 folios
 Script: Nuskhuri
 Size: 20x17

ტიქსტი

1^რ / გან საუნჯისა გამოიღის ბოროტი. ხოლო გეტყვ თქუნ, რამეთუ: ყოველი სიტყუაჲ ცუდი,რომელი თქუნ კაცთა, მისცენ მისთჳს სიტყუაჲ დღესა მას საშჯელი-სასა, რამეთუ სიტყუათა შენთაგან განჰმართლდე. და სიტყუათა შენთაგან დაისაჯო.

მაშინ მიუგეს მნიგნობართა და ფარისეველთა და ჰრქუეს: მოძღუარ, გუნაბა-უს შენგან სასწაულისა ხილვაჲ.

ხოლო მან მიუგო მათ და ჰრქუა: ნათესავი უკეთური და მემრუშე სასწაულსა ეძიებს და სასწავლი (!) არა ეცეს მას, გარნასასწავლი იონა წინანარმეტყველისაჲ, რამეთუ ვითარცა იყო იონა მუცელსა ვეშაპისასა სამ დღე და სამ ღამე, ეგრეთ იყოს ძე კაცისაჲ გულსა შინა ქუეყანისასა სამ დღე და სამ ღამე.

კაცი იგი ნინეველნი აღდგენ სასჯელსა მას ნათესავისასა ამის თანა და სჯი-დეს მათ, რამეთუ შეინანეს ქადაგებაჲ იგი იონაჲსი .

აჰა ესერა უფროჲს იონაჲსა არს აქა, დედოფალი იგი სამჯრისაჲ აღდგეს სას-ჯელსა მას ნათესავისასა ამის თანა და სჯიდეს მათ, რამეთუ მოვიდა კიდით ქუეყ-ანისაჲთ სმენად სიბრძნესა სოლომონისსა და, აჰა ესერა, უფროჲს სოლომონისა არს აქა.

ხოლო რაჟამს სული არანმიდაჲ განვიდა, კაცი

1^ვ / საგან წარვიდის იგი ურწყულთა ადგილთა და ეძიებენ განსასუენებელსა და არა - პოის განსასუენებელი.

და მაშინ თქვს: მივიქცე სახიდვე ჩემდა, ვინაჲცა გამოვედ.

და მოვიდის და პოვის იგი მოცალე, მომართებულ და განშუენებული. მაშინ წარვიდის და მოიყვანის მის თანა შჯდნი სხუანი ეშმაკნი უძლიერესნი თავისა თა-ვისისა.

და მოვდიან და დაემკვდრიან კაცისა მის თანა და არიან უკანესკნელი იგი უძკრეს პირველისა, ეგრეთ იყოს ნათესავისა ამის უკეთურისაჲ.

და ვიდრე იგი ეტყოდა ერსა, და აჰა დედაჲ მისი და ძმანი მისნი დგეს გარე და ეძიებდეს სიტყუად. ხოლო ჰრქუა მას ვინმე: ესერა დედაჲ შენი და ძმანი შენნი გა-რე დგან და გეძიებენ შენ სიტყუად.

* შენიშვნა: ქვედა ფენა XI ს.

ხელნაწერის ტექსტი შეიცავს მათეს სახარებას: 12 თავის 35 მუხლიდან - 13 თავის 25 მუხლამდე, 18 თავის 26 მუხლიდან - 19 თავის 11 მუხლამდე.

სხუა იგავი დაუდგა მათ და ჰრქუა: მსგავს არს სასუფეველი ცათაჲ კაცსა მთესვარსა კეთილისა თესლისასა აგარაკსა თვსსა.

და რაჟამს დაიდინეს კაცთა მათ, მოვიდა მისა მტერი და დასთესა ღუარძლი.
3r / არ გადადის

იგი და თაყუანის-სცემდა და ეტყოდა: სულგრძელ იქმენ ჩემ ზედა, ყოველივე მიგცე შენ.

შეენყალა უფალსა მას მონაჲ იგი და განუტევა თანანადებიცა მისი.

და ვითარცა გამოვიდა მონაჲ იგი, ჰოვა ერთი³ მოყუასი თვისი, რომელსა თანა-ედვა მისი ასი დრაჰკანი, შეიპყრა იგი და შეაშთობდა მას და ეტყოდა მას: მომეც მე, რაჲცა ზედა-გაც.

შეურდა მოყუასი იგი მისი, ევედრებოდა მას და ეტყოდა: სულგრძელ იქმენ ჩემ ზედა და მიგცე ყოველი!

ხოლო მან არა ისმინა მისი, არამედ უფროსლა აურვებდა მას და შეაგდო იგი საპყრობილესა, ვიდრემდე მისცეს თანანადები იგი მისი.

იხილეს რაჲ მოყუასთა მათ მისთა საქმე ესე, შენუხნეს ფრიად, მივიდეს და აუნყეს უფალსა მას ყოველივე, რაჲცა იყო. მაშინ მოუნოდა მას უფალმან მისმან და ჰრქუა: მონო(!) ბოროტო, ყოველივე თანანადები მიგიტევე შენ, რამეთუ მევედრებოდე მე.

არა ჯერ-იყო შენდაცა, რაჲთამცა შეინყალე მოყუასი იგი შენი, ვითარცა მე შეგინყალე.

და განურისხნა მას უფალი იგი თვისი და მისცა იგი წელთა მტანჯულთასა, ვიდრემდე გარდაიკადოს ყოველი, რაჲცა ზედა-ედვა.

ეგრეცა მამამან ჩემმან ზეცამან(!) გიყოს თქუენ, უკუჭითუ არა მიუტეუნეთ კა-ცად-კაცადმან თქუენმან მოყუასსა თვსსა ყოვლითა გულითა თქუენითა.

და იყო, ვითარცა დაასრულნა იესუ სიტყუანი ესე, წარვიდა გალილეად და მოდა

3v / საზღუართა ჰურიასტანისათა ნიაღ იორდანესა და მისდეუდა მას ერი მრავალი და განკურნა იგი მუნ. მაშინ მოვკდეს მას ფარისეველნი იგი, გამოს-ცდიდეს მას და ეტყოდეს: უკუჭითუ ჯერ-არს კაცისა განტევებაჲ ცოლისაჲ ყოვ-ლისათვსვე ბრალისაჲ? ხოლო იესუ მიუგო და ჰრქუა მათ: არა აღმოგიკითხავსა, რომელმან დაჰბადა, დასაბამსა მამაკაცად და დედაკაცად შექმნა იგინი და თქუა: ამისთვის დაუტეოს კაცმან მამაჲ თვისი და დედაჲ თვისი და იყუნ იგინი ერთ-ორც, ვითარმედ არლარა არნ იგინი ორ, არამედ ერთ-ორც, რომელნი-იგი ღმერთმან შეაუღლნა, კაცნი ნუ განაშორებენ.

ჰრქუეს მას: რაჲსათვს უკუე მოსე ამცნო წიგნი განტევებისაჲ მიცემად და გან-ტევებად?

მიუგო იესუ და ჰრქუა მათ, რამეთუ: მოსე გულფიცხელობისა თქუენისათვს ბრძანა განტევებაჲ ცოლთა თქუენთაჲ, ხოლო დასაბამსა არა ეგრეთ იყო.

ხოლო მე გეტყვ თქუენ, რამეთუ, რომელმან დაუტეოს ცოლი თვისი თვნიერ სიძ-ვისა და სხუაჲ შეირთოს, იმრუშა, რომელმან განტევებული შეირთოს, მანცა იმრუშა.

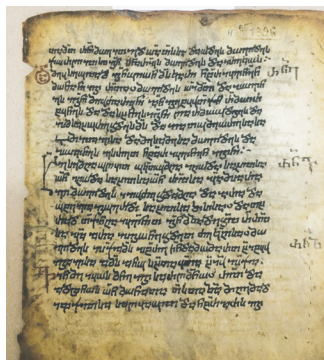
ჰრქუეს მონაფეთა თვსთა: უკუეთუ ესეოდენი ბრალი არს კაცისაჲ დედაკაცი-სა თანა, არა შეჰგავს ქორწინებაჲ

ჰრქუა მათ იესუ: არა ყოველთა დაიტიონ სიტ

H 1396

რაობა: სახარება
 თარიღი: XIII-XIV სს.
 ფურცელთა რაოდენობა: 4 ფ.
 დამწერლობა: ნუსხური
 ზომა: 21,7x18,4

Content: Gospel
 Date: XIII-XIV cc.
 Number of folia: 4 folios
 Script: Nuskhuri
 Size: 21,7x18,4

ტექსტი

ლუკა 12,36

1r / [კაც]თა მათ, რომელნი მოელიედ უფალსა თქსსა. და ოდეს მოვიდეს ქორნილისაგან, რაათა, რაჟამს მოვიდეს და ირეკოს.

და მეყსეულად განუღონ მას კარი. ნეტარ იყვენენ მონანი იგი, რომელთაჲ მოვიდეს უფალი მათი და პოვნეს იგინი მღვდარენი. ამენ გეტყვთ თქუენ, რამეთუ მოირტყნეს და დასხნეს იგინი, წარმოუდგეს და ჰმსახურებდეს მას. დაღათუ მეორესა საგმილაგსა და მესამესა მოვიდეს და პოვნეს ესრეთ, ნეტარ იყვენენ იგინი.

ხოლო ესემცა უწყით: უკუეთუმცა იცოდა სახლისა უფალმან¹⁴¹, რომელსა ჟამსა მპარავი მოვიდეს, იღვძებდამცა და არა დაუტევა გუერდი სახლისა მისისაჲ დათხრად. თქუენცა იყვენით განმზადებულ, რამეთუ, რომელსა ჟამსა არა ჰგონებდეთ, ძე კაცისაჲ მოვიდეს.

ჰრქუა მას პეტრე: ჩუენდა მომართ ხოლო იტყვ იგავსა ამას, ანუ სხუათა ყოველთა?

ხოლო იესუ ჰრქუა:

ვინ-მე იყოს მნე იგი სარწმუნოჲ, რომელი დაადგინოს უფალმან მონათა თქსთა ზედა მიცემად იფქლისა სანყაული?

1v და ნეტარ არს იგი/მონაჲ, რომლისაჲ მოვიდეს უფალი მისი და პოოს იგი ესრეთ მოქმედი.

ამენ გეტყვ თქუენ, რამეთუ ყოველთა მონაგებთა მისთა ზედა დაადგინოს იგი.

უკუეთუ თქუას მონამან გულსა¹⁴² შინა თქსსა: ყოვნის უფალი ჩემი მოსლვად და იწყოს გუამა[ვ]

მონათა და მწევალთა ჭამად და სუმად და დათრობად.

და მოვიდეს უფალი ღმერთი მონისაჲ მის დღესა, რომელ[სა] არა მოელოდეს და ჟამსა, რომელი არა იცის და ორგან განკუეთოს იგი და ნაწილი მისი დადვას ურწმუნოთა თანა.

^{*} შენიშვნა: ფრაგმენტის ოთხივე ფურცელი პალეოგრაფიკულია. ქვედა ფენა ნუსხურია X-XI საუკუნეების.

¹⁴¹ უფალმან + იცოდა სახლსა უფალმან.

¹⁴² გულსა + სა.

*1r-ს მარჯვენა კიდეზე მთავრულით; რწე რწვ რწზ

და მუნ იყოს ტირილი თუალთაჲ და ღრჭენაჲ კბილთაჲ¹⁴³.

ხოლო მონამან, რომელმან იცის ნებაჲ უფლისა თვისისაჲ და არა განემზადოს, იტანჯოს იგი ფრიად. ხოლო რომელმან არა იცის და ქმნეს რაჲმე ღირსი ტანჯვისა, მცირედ იგუემოს, რამეთუ ყოველსა, რომელსა მიეცა დიდად, დიდადცა იძიოს მისგან, და რომელსა მოჰხადონ, უმეტეს მიეცეს მას.

ცეცხლისა მიფენად მოვედ ქუეყანასა ზედა და არა მნებავს, რაჲთა აწვე აღევზნას.

ხოლო ნათლისღებაჲ მაქუს ნათლისღებად და ვითარ შეუწრებულ ვარ, ვიდრემდე აღესრულოს.

ეგრეთ ჰგონებთ თქუენ, ვითარმედ მშკდობისა მოვედ მიფენად ქუეყანასა ზედა არა გეტყვთ,

არამედ განყოფად რამეთუ იყვენენ, ამიერიტგან სახლსა შინა ხუთნი ერთსა თანა განყოფილ სამნი ორთაგან და*/

არ გადადის

ლუკა 14, 28

2r / ვის-მე თქუენგანსა უნდეს გოდოლი შენებად,

არა პირველად დაჯდეს, აღრაცხოს, რაოდენი

უჭმდეს. უკუეთუ აქუნდეს, რაჲთა კმა-ეყოს აღსრულებადმდე.

ნუუკუე დადვას საფუძველი და უძლოს აღშენებად მისსა. და ყოველნი, რომელნი ხედვიდენ მას, იწყონ კიცხევად მისსა.

და თქუა, ვითარმედ: კაცმან ამან იწყო შენებად და ვერ უძლო აღსრულებადმდე.

ანუ რომელი მეფე მივალს სხვისა (!) მეფისა ბრძოლად, არა-მე პირველად დაჯდეს და განიზრახოს.

და უკუეთუ შემძლებელ არს ათთა ათასითა შემთხუევად ოცითა ათასითა მომავალსა მისსა ზედა?

უკუეთუ არა, ვიდრე შორსლა იყოს, მოციქული მიუვლინოს და მოიკითხოს იგი მშკდობით.

ეგრეთვე ყოველნივე თქუენგანმან, რომელმან არა ქმნეს¹⁴⁴ ღმრთისმსახურებაჲ ყოველისაგან მონაგებისა მისისა, ვერ ჴელ-ენიფა მონაფეყოფად ჩემდა.

კეთილ არს მარილი, უკუეთუ მარილი იგი განქარდეს, რაჲთა-მე დაიმარილოს?

არცა ქუეყანასა, არცა სკორესა სარგებელ არს, არამედ გარე-განაგდონ¹⁴⁵ იგი. რომელსა ასხენ ყურნი სმენად, ისმინონ.

ლუკა 15

2v და იყვენეს ყოველნი ცოდვილნი და მეზუე/რენი* მახლობელ მისსა და ისმენდეს სიტყუათა მისთა

და დრტკწვიდეს ფარისეველნი და მნიგნობარნი და იტყოდეს, [ვითარმედ: ესე] ცცოდვილთა შეინყნარებს და მათ თანა ჭამს და სუამს.

¹⁴³ ხაზგასმული ტექსტი მეტია სხვა ოთხთავებთან შედარებით.

*1v-ს მარცხენა კიდეზე (მთავრულით) ვერტიკალურად: რ~წვ რ~ნთ რ~ე.

¹⁴⁴ იჯმენს. ჩვენს ფრაგმენტში შეცდომითაა.

¹⁴⁵ განდვან.

*2r-ს მარჯვენა კიდეზე მთავრული ასოებით: რპგ რპე რპდ რპვ.

და ეტყოდა მათ იგავსა ამას და ჰრქუა მათ:

ვის თქუენგანსა ედგას ასი ცხოვარი და წარუწყმდეს მას ერთი მათგანი, არამე დაუტევნეს ოთხმეოცდაათცხრამეტნი იგი, უდაბნოთა ზედა წარვიდეს შეცთომილისა მისთვის?

და რაჟამს პოოს იგი, დაისუას იგი მწართა ზედა თვსთა და სიხარულით მოვიდის იგი სახიდ თვსსა.

და მოუწოდის მეგობართა და მოძმეთა თვსთა და ჰრქუას მათ: ჩემ თანა გიხაროდენ, რამეთუ ვპოვე ცხოვარი ჩემი წარწყმედული

გეტყვ თქუენ: ესრეთ იყოს სიხარული ცათა შინა ერთსა ზედა ცოდვილსა, რომელმან შეინანოს, ვიდრე ოთხმეოცდაათცხრამეტთა, რომელთა არა უჭმს სინანული მართალთა უცოდველთა.

გინა დედაკაცსა, რომელსა აქუნდა ათი სატირი და წარუწყმდა მას ერთი სატირი, არა აღანთოსა სანთელი და მოჰმართოს სახით და ეძიებდეს გულსმოდგინედ. და რაჟამს პოოს იგი, მოუწოდოს მეგობართა*/

არ გადადის და ხელიც წინა გვერდებისგან განსხვავებულია

მათე 6

3r / ... რაჟათა იდიდნენ წინაშე კაცთა. ამენ გეტყვ თქუენ: მიუღებ[იეს] სასყიდელი მათი.

ხოლო შენ რაჟამს ჰყოფდე ქუელი[ს][საქ]მესა შენსა, ნუ სცნობნ¹⁴⁶ მარცხენაჲ შენი, რასა [იქმო]დის მარჯუენაჲ შენი,

რაჟათა იყოს ქუელისსაქმე შენი [ფარულად].

და მამაჲ შენი, რომელი ხედავს დაფარულთა, მო[გაგოს] შენ ცხადად.

ხოლო რაჟამს ილოცვიდე, ნუ ჰყოფ ე[გრე]. [ვითარცა]-იგი ორგულნი, რამეთუ უყუარან შესაკრებელთა [შორის] და უბანთა ზედა დგომაჲ და ლოცვაჲ, რაჟათა ერუენნენ კაცთა.

ამენ გეტყვ თქუენ: მიუღებ[იეს] სასყიდელი მათი.

ხოლო შენ რაჟამს ილოცვიდე, შევედ საუნჯესა შენსა და დაჰჰარ¹⁴⁷ კარი შენი და ილოცე მამისა შენისა მიმართ ფარულად; და მამაჲ შენი, რომელი ხედავს დაფარულთა, მოგაგოს შენ ცხადად.

და რაჟამს ილოცვიდეთ, ნუ მრავალსა იტყვთ,

ვითარცა-იგი წარმართთაგანი, რამეთუ ჰგონებენ, ვითარმედ მრავლისა მეტყუელებითა მათითა ისმინონ მათი.

ხოლო თქუენ ნუ ემსგავსებით მათ, რამეთუ იცის მამამან თქუენმან ზეცათამან, რაჲ-იგი გიჭმს თქუენ, ვიდრე თხოვადმდე თქუენდა.

ხოლო თქუენ ილოცევდით მისსა მიმართ*: /

3v / [მამაო ჩუე]ნო, რომელი ხარ ცათა შინა, წმიდაჲ არს სახელი შენი,

მოვე[დინ] [ს]უფევაჲ შენი, იყავნ ნებაჲ შენი, ვითარცა ცათა შინა, [ეგრე]თვე ქუეყანასა ზედა.

¹⁴⁶ 2v-ს მარცხენა კიდეზე (გარდა ზემოდან დე და ჯ-სი) არის მთავრულით: რჳზ რჳჴ.

¹⁴⁷ სცობნ.

¹⁴⁷ დაჰჰარშ.

* 3r-ის მარჯვენა კიდეზე წარწერილია მთავრულით: ნე.

პური ჩუენი არსობისა [მომეც] ჩუენ

და მომიტევენ ჩუენ, ვითარცა მიუტეობთ [თანამდე]ბთა ჩუენთა.

ნუ შემეყვანებ ჩუენ განსა[ცდელსა], არამედ მიჰსნენ ბოროტისაგან,

რამეთუ [შენი არს] სუფევად მამისა ძისა და წმიდისა სულისა.

ხოლო უკუეთუ მიუტევენთ კაცთა შეცოდებანი მათნი, მოგიტევენს¹⁴⁸ თქუენ-
ცა მამამან თქუენმან ზეცათა შეცოდებანი თქუენნი.

და უკუეთუ არა მიუტევენთ კაცთა შეცოდებანი მათნი, არცა თქუენ მოგიტე-
ნეს მამამან თქუენმან ზეცათამან შეცოდებანი თქუენნი.

და რაჟამს იმარხვიდეთ თქუენ,

ნუ იყოფით, ვითარცა-იგი ორგულნი მწუხარე, რამეთუ განირყვინან პირნი
მათნი, რაჟთა ეჩუენნენ კაცთა მმარხველად. ამენ გეტყვ თქუენ: მიუღებთ სას-
ყიდელი მათი.

ხოლო შენ რაჟამს იმარხდე, იცხე თავი შენი და დაიბანე პირი შენი*, /

არ გადადის

მათე 7

4r / [ჰყ]ოფდით მათა მიმართ, რამეთუ ესრეთ არს [შ]ჯული და წინაჲსწარ-
მეტყუელნი.

შევედით იწროსაგან ბრჭისა, რამეთუ ვრცელ არს ბრჭე და ფართო არს გზაჲ,
რომელსა მიჰყავს წარსაწყმედელად,

და მრავალნი ვლენან მას შინა.

ვითარ-იგი იწყო არს ბჭე და საჭირელ გზაჲ იგი, რომელი მიიყვანებს¹⁴⁹ ცხორე-
ბასა და მცირედნი არიან, რომელნი ჰპოებენ მას.

ეკრძალენით ცრუ წინაჲსწარმეტყუელთაგან, რომელნი მოვიდოდნენ თქუენ-
და სამოსლითა ცხოვართაჲთა, ხოლო შინაგან იყვნენ მგელ მტაცებელ.

ნაყოფთა მათთაგან იცნნეთ იგინი.

ნუუტუე შეკრიბონ ეკალთაგან ყურძენი ანუ კუროსთავთაგან - ლელვ?

ესრეთ ყოველმან ხემან კეთილმან ნაყოფი კეთილი გამოილოს, ხოლო ხემან
ხენეშმან ნაყოფი ხენეში ყვის.

ვერ ჴელ-ენიფების ხესა კეთილსა ნაყოფისა ხენეშისა გამოღებად

4v და ვერცა ხესა ხენეშსა ნაყოფისა* / კეთილისა ყოფად.

ყოველმან ხემან, რომელმან არა [ყოს ნაყ]ოფი კეთილი, მოეკუეთოს და
ცეცხლსა [და]ედვას

და საქმეთა მათთაგან იცნნეთ იგინი.

[ა]რა ყოველმან მრქუას მე: უფალო, უფალო, და შევიდეს სასუფეველსა ცა-
თასა. არამედ, რომელმან ყოს ნებაჲ მომავლინებელისა ჩემისა ზეცათაჲსა

და მრავალთა მრქუან მე მას დღესა შინა: უფალო, უფალო, არა სახელითა შე-

¹⁴⁸ მმოგიტევენს.

* 3v-ს მარცხენა კიდე მთავრულით: მ~დ მ~ე.

¹⁴⁹ მიყვანებს.

* 4r-ს მარჯვენა კიდეზე მთავრულით: ნ~ე ნ~ვ ნ~წ.

* 4v-ს მარცხენა კიდეზე მთავრულით: ნ~თ, (შუა ნაწილში არ იკითხება), ე~ა (წინწკლებით).

ნითა ვნინაჲსწარმეტყუელობდით და სახელითა შენითა ეშმაკნი განვასხენით და სახელითა შენითა ძალნი მრავალნი ვქმნენით?

მაშინ ჰრქუას მათ: არასადა გიცნნი, ვინანი ხართ თქუენ.

განმეშორენით ჩემგან ყოველნი მოქმედნი უსჯულოებისანი.

და ყოველმან, რომელმან ისმინეს სიტყუაჲ ესე ჩემი, ვამსგავსო იგი კაცსა მას გონიერსა, რომელმან აღაშენა სახლი თჳსი კლდესა ზედა.

და გარდამოჴდა ნჳიმაჲ (!), მოვიდეს მდინარენი, ქროდეს ქარნი და დაეკუეთნეს სახლსა მას და იყო და არა დაეცა*

H 1409

რაობა:	იოანეს სახარება
თარიღი:	XI-XII სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	2 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	14x14,6

Content:	Gospel of John
Date:	XI-XII cc.
Number of folia:	2 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	14x14,6

ტექსტი

1r იოანე 4, 40

1r/ და ვითარცა მოვიდეს მისა სამარიტელნი იგი, ევედრებოდეს მას, რაჲთა დაადგრეს მათ თანა. და დაადგრა მუნ ორ დღე.

და უფროესსა სიმრავლესა ჰრწმენა სიტყუათა მისთაჲ.

ძე შენი ცოცხალ არს. და ჰრწმენა მას და ყოველთა სახლეულთა მისთა.

ესე კუალად მეორე სასწაული ქმნა იესუ, მო-რაჲ-ვიდა ჰურიასტანით გალილეად.

ამისა შემდგომად იყო დღესასწაული ჰურიათაჲ, და აღვიდა იესუ იჭრუსაღემდ.

და არს იჭრუსაღემს ცხოვ [ართა საბანელსა მას ტბაჲ, რომელსა ჰრქვან ებრაელებრ ბეთეზდა, და ხუთ სტოვა იყო.

ამას შინა ისხა სიმრავლე უძღურთაჲ, ბრმები, მკელობლები, განწმელები, რომელნი მოელიედ წყლისა მის აღმრღუქვასა.

რამეთუ ანგელოზი წლითი-წლად გარდამოვიდოდა საბანელსა მას და აღამრღვის წყალი იგი; და რომელიცა პირველ შთავიდის აღმრღუქვასა მას წყლისასა, განიკურნის, რომლითაცა შე

1v/ ხოლო მან მიუგო და ჰრქუა მათ: რომელმან-იგი განმკურნა მე, მან მჰრქუა: აღიღე ცხედარი შენი და ვიდოდე!

ჰკითხვიდეს უკუშ მას ჰურიანი იგი და ჰრქუეს: ვინ არს
და ეტყოდეს დედაკაცსა მას, ვითარმედ
2r/და ეტყოდეს დედაკაცსა მას, ვითარმედ: არღარა სიტყვთა შენი[თა გურნამს,
რამეთუ ჩუენ თვთ გუესმა მისგან და უწყით, რამეთუ ესე არს ჭემპარიტად
მაცხოვარი სოფლისაჲ, ქრისტე.
შემდგომად ორისა მის დღისა გამოვიდა მიერ და წარვიდა გალილეად.
რამეთუ თავადი იესუ წამებდა, ვითარმედ: წინანარმეტყუელსა] თქსსა
სოფელსა პატივი არა აქუს.
და ოდეს მივიდა გალილეად, შეიწყნარეს იგი გალილეველთა, რამეთუ ყოველი
ეხილვა, რაოდენი ქმნა [იერუსალჴმს დღესასწაულსა მას და რამეთუ იგინიცა
მოსრულ იყვნეს დღესასწაულსა მას.
მოვიდა იესუ მერმეცა კანად გალილეაჲსა, სადა-იგი ქმნა წყალი ღვინოდ. და
იყო ვინმე სამეუფოთ მოსრული კაცი, რომლ]
2v/ ისა ძე სნეულ იყო კაპერნაუმს. ამას ესმა, ვითარმედ: იესუ მოსრულ არს
ჰურიასტანით გალილესა; მოვიდა მისა და ევედრებოდა, რაჲთა მივიდეს მის თანა
და განკურნოს ძე იგი მისი, რომელი მიახდა სიკუდიდ.
[ჰრქუა მას იესუ: უკუეთუ არა იხილოთ სასწაულები და ნიშები, არა გრწმენეს.
ჰრქუა მას სამეუფოჲსა კაცმან მან: უფალო, მოვედ პირველად სიკუდილადმდე
ძისა] ჩემისა.
ჰრქუა მას იესუ: ვიდოდე, ცოცხალ არს ძე შენი. და ჰრწმენა კაცსა მას სიტყუაჲ
იგი, რომელი ჰრქუა მას იესუ, და წარვიდა.
და ვითარცა მი-ოდენ-ვიდოდა იგი, მონანი მისნი მოეგებვოდეს მას და უთხრეს
და ჰრქუეს, ვითარმედ: ძე შენი ცოცხალ არს.
ჰკითხვიდა [მათ: რომელსა ჟამსა უმოლხინეს იქმნა? ჰრქუეს მას: გუშინ
მეშვდეს ჟამსა ოდენ დაუტევა იგი მჴურვალეზამან.

H 1410

რაობა:	სინანულის ლოცვა
თარიღი:	XIV-XV სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	1 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	16,2x12
Content:	Prayer of Repentance
Date:	XIV-XV cc.
Number of folia:	1 folio
Script:	Nuskhuri
Size:	16,2x12

ტიქსტი

1r / ისაკოსო, იაკობისო, არა ვითარცა მკუდართა, არამედ ცხოველთა, ღმერთო, რამეთუ ყოველთა სულნი შენ მიერ ცხოველ არიან და მართალთა სულნი ჴელთა შინა არიან, რათა არა შეეხოს მათ ტანჯვაჲ, რამეთუ ყოველნი წმიდანი ჴელთა შინა შენთა არიან, უფალო. ანცა, მეუფეო, მოიხილე მონასა ამას შენსა ზედა სახელით და შეუნდვენ ამას, რაოდენიცა რა ცოდა წინაშე შენსა და ანგელოზნი ანგელოზნი სახიერნი წარმოუდგინენ მას და ღირს-მყავ ესე წიაღთა შინა

1v / მამათმთავართასა მოციქულთა და წინასწარმეტყუელთასა და ყოველთა საუკუნოთგან სათნოთა შენთასა და იგი არა არს საღმობაჲ, მწუხარებაჲ და სულთქუმაჲ, არამედ მწყობრი მართალთა და კრებული კეთილად მსახურთა და ქუეყანაჲ წრფელთა, რომელსა შინა ხედვენ დიდებასა ქრისტეს შენისასა, რამეთუ შენ ხარ ღმერთი ცხოველთა და მკუდართა და შენი არს სუფევაჲ, ძალი და დიდებაჲ მამისა და ძისა და წმიდისა¹⁵⁰ სულისა¹⁵¹.

H 1411

რაობა:	კონდაკი (გრაგნილი)
თარიღი:	XIV-XV სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	1 კეფი
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	58x17
Content:	Kontakion (scroll)
Date:	XIV-XV cc.
Number of folia:	1 folio
Script:	Nuskhuri
Size:	58x17

ტიქსტი

1r / კართა საკურთხეველისათა მიდგეს, მღვდელთ საკმეველი აკმიოს და თქუას: კურთხეულ არს მომავალი სახელითა უფლისათა ღმერთი უფალი და გამოგვიჩინდა ჩუენ.

მეუფეო ცათაო, სიბრძნისა წინამძღვარო, მეცნიერებისაჲ მომნიჭებელო, უღლისწმითა მასწავლებელო და გლახაკთა ჴელისამპყრობელო, განამტკიცე და გულისწმიერ-ყავ გული ჩემი, მეუფეო, შენ მომეც მე, სიტყვაო მამისაო.

აჰა, ბაგენი ჩემნი არა დავდუმენ ჴმობად შენდამი, მონყალეო, მონყალე მექმენ შეკრდომილისაჲ შენდაჲ (!).

სიწმიდენი დადგას წმიდასა ტრაპეზსაჲ და დაბურნეს ცა.

მღვდელმან თქუა: უფალო, ღმერთო ჩემო, გარდმომვიღინე მე ძალი მაღლით და განმადლიერე მსახურებასა ამას შენსა დაუსჯელად წარდგომად წინაშე დიდებულისა, წმიდისა და შესაძრწუნებულისაჲ საკურთხეველსა შენსა შენირვად შენდა უსისხლო იგი მსხვერპლი, რამეთუ შენი არს სუფევაჲ, ძალი და დიდებაჲ მამისაჲ.

¹⁵⁰ წა.

¹⁵¹ სლსა.

[დაი]ბანის ჯელნი და თქუას: განადიდეთ უფალი [ცა]თა და აღვამაღლოთ სახელი მისი ზოგად.

და მათ მიუგონ: სული წმიდაა მოვედინ შენ ზედა, ძალი მალღისა გფარვიდეს შენ.

მომიჯსენე, მეუფეო, და ჩუენცა მიოგიჯსენეს (!) თქუენცა უფალმან ღმერთმან სასუფეველსა მისა. ყოვლადვე ან და¹⁵² მარადის.

დიაკონმან: აღუსრულოთ ვედრება ჩუენი უფალსა უფალსა!

წინადაგებულთა ძღვენთა უფალსა ღმერთსა ჩუენსა ეკედრნეთ: წმიდისა ამის ჯსნად ჩუენდა და ყოველთათჳს.

მღდეღმან ლოცვაჲ: უფალო ღმერთო, ყოვლისა მპყრობელო, მხოლოო წმიდაო, რომელი შეინირავ მსხვერპლსაჲ ქებისასაჲ მათგან, რომელნი გხადიან შენ ყოვლითა გულითა. მითვალე ვედრება ჩუენ ცოდვილნი და შეინირე წმიდასა შენსა საკურთხეველსაჲ და ჯმა-მყვენ ჩუენ შენირვად შენდაჲ ძღვენთა და მსხვერპლთა სულიერთა ჩუენ ცოდვათათჳს და ერისა უმეცრებათათჳს და ღირს-მყვენ ჩუენ პოვნად მადლსა წინაშე შენსა კეთილთა მიმთხველყოფად (!) შენდაჲ. მსხვერპლი ჩუენი დამკვიდრებად სცა მადღისაჲ შენისა სახიერსა ჩუენ ზედა და წინამდებარეთა ამათ ძღვენთა ზედა და ყოველსა ერსაჲ შენსაჲ ზედა

დიაკონმან: დღე ყოველი სრულიად სინმიდით მშვიდობით უცოდველად უფლისა მიმართ ვითხოოთ¹⁵³.

ერმან: მოგკმადღენ, უფალო, ანგელოზი მშვიდობისაჲ სარწმუნო წინამძღვარ მცველი სულთა და ჯორცთა ჩუენთა. უფლისა მიმართ ვილ[ოცოთ].

შენდობაჲ და მოტევებაჲ¹⁵⁴ ცოდვათა და უსჯულოებათაჲ. კეთილნი და უმჯობესნი სულთა ჩუენთანი უფლისაჲ.

შემდგომნი ჟამნი ცხოვრებისა ჩუენისანი მშვიდობით, სიმრთელით აღსრულებად. უფლისა მიმართ ვილოცოთ.

ქრისტეანობით აღსასრულნი ცხოვრებისა ჩუენისანი ირველნი ურცხვენელნი, კეთილი სიტყვსგებაჲ საშინელსა საყდარსა ქრისტესა ვითხოოთ. უფლისა მიმართ ყოვლადწმიდისა უხრწ.

წმიდათა და ღმერთშემოსილისაჲ მამისაჲ ჩუენისა იოვანე ოქროპირისაჲ და ყოველსა წმიდათა მომჯსენებელთა თავნი თჳს ურთიერთას და ყოველი ცხრ.

ერმან: შენ, უფალო.

მღდეღმან: ამაღლებაჲ. მოწყალებისათჳს მხოლოდშობილისა ძისაჲ შენისათა, რომლისა თანა [კ]ურთხეულ ხარ სახიერით და ცხოველსმყოფელით სულით შენითურთ ან.

ერმან: ამინ!

მღდეღმან: მშვიდ[ობაჲ] ყოველთა!

ერმან: და სულისაცა შენისათა. ვიყვარებდეთ ურთიერთარს.

დიაკონმან: კარნი, კარნი მოხედეთ.

გუაქუს მრწამსი.

დიაკონმან: ვდგეთ კეთილად, ვდგეთ შიშითა, მოხედეთ წმიდასა ამას შესაწირასა წყალობაჲ, მშვიდობაჲ - შესაწირავი ქებისაჲ.

მღდეღმან: მადლი უფლისა ჩუენისა იესუ ქრისტესი და სიყვარული პირველისა მამისაჲ და ზიარებაჲ სულისა იყვენ თქუენ ყოველთა.

¹⁵² ე-მეტობა.

¹⁵³ ვითხოოთ.

¹⁵⁴ მოოტევებაჲ.

ერმან: და სულისაცა შენისა წმიდისა.

მღვდელმან: ზე გვაქნდეს გალობი.

დიაკონმან: გვაქუს უფლისა მიმართ.

მღვდელმან: მადლობდეთ უფალსა.

ერმან: ღირს არს და მართალ.

მღვდელმან ლოცვაჲ:

ღირს არს და მართალ შენდა ქებად, შენდა კურთხევად, შენდა მადლობად, შენდა თაყუანისცემად ყოვლისაჲ ადგილსა მეუფებისა შენისასა, რამეთუ შენ ხარ ღმერთი გამოუთარგმანებელი, მოუგონებელი, უხილავი, მიუწოდომელი. მარადის ხარ, ვითარცა - იგი ხარ შენ და მხოლოდშობილი ძე შენი, უფალი ჩუენი ქრისტე და წმიდაჲ შენი სული შენ არაარსისაგან არსად მომიყვანენ ჩუენ და დაცემულნი კუალად აღმადგინენ და არა განეყენენ ყოველსავე ქმნად, ვიდრემდის

1v /ზეცად აღმიყვანეს ჩუენ [და] ცემულნი კუალად აღმადგინენ ჩუენ და არა განეყენენ ყოვლისავე ქმნად, ვიდრემდის აღმიყვანენ ჩუენ, და მოგვმადლე ჩუენ სასუფეველი მერმესა ამას ყოველთათჳს გმადლობ შენ და მხოლოდშობილსა ძესა შენსა და სულსა შენსა წმიდასა ყოველთათჳს, რომელ უწყით და რომელ არა უწყით საჩინოთა და უჩინოთაჲ ქველისმოქმედებათა, ჩუენდა მომართ ქმნულთა. გმადლობ შენ შესანიარავსაცა ამისთჳს, რომლისა შენ შენირვად ჯერ-იჩინე მ შენ გარე-მოგადგენ ათასეულნი ან და ბევრეულნი ანგელოზთანი, ქეროზვიმნი (!) და სერაზინ[ნი] ექს-ექს ქე თუალნი, ყრობილნი ფრთებიოთა.

მღვდელმან: ა

... ..

... ..

წმიდაჲ არს, წმიდაჲ არს, წმიდაჲ არს!

მღვდელმან ლოცვაჲ.

შემდგომად

H 1558 დ

რაობა:	საგალობლები
თარიღი:	XV-XVI სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	1 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	13x10,5
Content:	Hymns
Date:	XV-XVII cc.
Number of folia:	1 folio
Script:	Nuskhuri
Size:	13x10,5

ტიქსტი

1r* / ამბორს-უყოფდეთ და ნუკვე ესრეთ იტყოდიან მისა მიმართ: აჰა ესერა, დაგვიტვბ მეგობარნი ჩუენნი ა... არს მომიგებ ჩუენდა, არცა მზრახავ ჩუენ თანა, საყუარელნო, ვითარ-იგი მზრახვიდე ჩუენ, არამედ სდუნდი და უსიტყუელ ხარ. აჰა, საკურველი ვითარ

1v / დუნდი და უსიტყუელ ხარ, რომელმან გალობანი სულისა.

რაბამ მწარე არიან სიტყუანი მოკუდავითნი, რომელთა-იგი იტყვიან აღსრულებისა ჟამსა, ვითარმედ: აჰა, ძმანო, ძმათაგან განგეშორები და მეგობართაჲ ყოველთავე და გიტბა(!) და წარვალ და თუ სადა წარვალ, ყოვლად

H 1694 ა

რაობა:	საგალობლები
თარიღი:	XII-XIII სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	4 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	22,5x17,8

Content:	Chants
Date:	XII-XIII cc.
Number of folia:	4 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	22,5x17,8

ტიქსტი

1r* / ადამ ტკივილთა შენთა მიერ, რომელნი ჯუარითა თავს-ისხენ და სიკუდილთა შენითა მოაკუდინა გუჭლი იგი ნამლიანი, ქრისტე ღმერთო, ყოვლადძლიერო.

წყევისაგან სჯულისა ვივსნენით ყოველნი ქრისტე ამაღლდა ჯუარსა ზედა და კურთხევაჲ, მადლი და წყალობაჲ და ხრწნილებისაგან გამოვსნაჲ ყოველსა სოფელსა აღმოუცენა.

ნეფსით წადიერებით შებმა-უყვეს მარტვლთა სიმწარესა, რამეთუ ნეფსით ვნებულსა ჰბაძვიდეს, რომლისა მიერ გვრგვნოსანნი ზეცას ანგელოზთა თანა იხარებენ.

ჯორცნი მისცენით მრავალსახეთა სატანჯველთა, მარტვლნო, და სისხლთა თქუენთა დათხევითა უჯორცონი მტერნი მუაშთვენით, მწნენო, და კურნებისა წყარონი უხუჭბით აღმუაცენენით.

ვითარ არაჲ ვგოდებდე, ჰ სახიერო ძეო ჩემო, გხედვიდე რაჲ ძელსა დამსჭუალულსა? ვითარ არაჲ ვიგლოვდე უმშჯავროდ მოკლვასა შენსა, ჰ მსაჯულო, სამართლისაო? დედაჲ ქალწული ღალადებდა.

ბუნებით განუ.

* შენიშვნა: ტიქსტი შეცდომებით დანერილი, ხელიც გაუმართავი.

* გვიანდელი მინაწერები: 1-2rv და 4rv-ზე. 3v-ს მარცხენა მინდორზე.

აკურთხევდითსა

ძლ. შეუნუველ

სისხლი და ნყალი, რომელი გარდამოჰდა, მკსნელო,
გუჭრდით შენით განაახლ და აღავსეს უხრწნელებითა
და ნი იგი საზორველნი
და დ ნი შეგინებულნი
დააყუდნეს მ
მსხუჭრპლის
ტაბლად განგვზადეს ჩუენ
და სუ ძმარი და ნა[ვლედი]
გუჭმულმან ნერწყუე
და რაჲ ჯუარსა ზედა
ლობით
საუ
რდით [მარტონი]
კერპ
და შ
და ბ
შჯულისდებად

1v / სად ყრმათა, მარტვლნო,
საწმილსა შემნუველსა შეითხიენით
და ცუარითა საღმრთოთა შეცურეულნი
გალობით ღაღადებდეს:
ყოველნი საქმენი
აკურთხევდით.

შჯულისა კიდობანმან მოგასწავა შენ
არაჲ თუ ფიცარნი გუაქუნდეს,
არამედ ქრისტე ღმერთი სჯულისმდებელი,
ღმრთისმშობელო, რომელი-იგი
უშჯულომან ერმან ჯუარს-აცუა წსნად ჩუენდა,
რომელნი ვიტყვთ:
ყოველნი საქმენი
აკურთხევდით.

ღმრთ. სამათვს
ადიდებდითსა

ძლ. მტკრთველ

ძალი მტერისაჲ სრულიად იავარ იქმნა
ჯუარსა ზედა რაჲ ვმა-ჰყავ ძლიერად მისსა მიმართ,
ქრისტე მეუფეო,
და აღსარებად შენდა
შემოჰკრიბენ ცხოვარნი

იგი განზნუნული და
სულით წმიდითურთ მარადის გაქებენ.

ვითარცა კრავი, აჰმალლდი ჯუარსა ზედა,
რათა იქსნე სიტყვერნი ცხოვარნი შენნი
მგელთა უხილავთაგან
და ბრძანებათა შენთა
ბაკსა შეჰკრიბნე, ქრისტე,
და შეზღუდნე მადლითა
და დაუცხრომელად თაყუანის-გცემდენ.

ენებათა შენთა შენ მიბაძვითა, მრავალმონყალე,
ფერად-ფერადნი ტანჯვანი თავს-ისხნეს მონამეთა, ვინაცა მიემთხვენეს
დიდებისა გვრგვინთა და სასუფეველსა ფუფუნებასა შინა
წინაშე შენსა

... ბენ ... მ...
მამასა უმცხინვარესთა მა მოჰფინეს
სა ყოვლადქებულთა სა
... .. მისნი სამარადის
... .. მაღალსა იქსნებთან
... .. განათლდებიან

ძუჭლი სჯული
... .. [განა]ბრწყინვა და განაქარ[ვა]
... ..
ქემან შენმან წმიდაო და
... .. და ერი მორწ

დღე შაბათი წმიდათა და სულისაჲ
და აღდგა
... ..
... ..

2r / შესუენ[ებულთა] მძოვართა
მხიარულებით ჳმობდეს:
სტადიო წლით შემოსილნი
მონამენი, უფალო, დიდებაჲ შენდა!

სოფლისა
სალმრთოდ მნათობად
გამოჩნდეს მონამენი
ღუანლით შემოსილნი ყოვლადქებულნი,
ქრისტეს მიმართ ჳმობდეს: დიდებაჲ შენდა!
ღმრთ. მჯდომარე

მამანო ყოვლადმადანო, დიდებულნო,
მსხუერპლთა საღმრთოთა უბინოდ შემწირველნო,
ცხორებისა ქადაგნო,
მადლთა საღმრთოთა მუშაკნო,
თქუენ მწვალებელთა ჯობს, ღრწნი დასწუწნით ცეცხლითა
სულისაათა
და ძირითურთ აღმოჰფხურენით
და სარწმუნოებისა
იფქლი, აღაორძინეთ;
ამისთჳსცა
ვითხოვთ თქუენგან: მწურვალედ
ევედრენით ჩუენთჳს
სამებასა ღმერთსა,
რათა მუანიჭოს (!)
მშვდობაჲ სოფელსა და იწსნეს
განსაცდელთაგან
მმადლობელნი თქუენნი.

ღმერთ. სულისანი

მვდომარე

ყოველსავე დაჰჳსნის სიკუდილი, რომელი-იგი ადამის მიერ შემოწდა ბუნებასა
ჩუენსა, რამეთუ ვინათგან ჩუენ ხისა მის გემოჲ ვიხილეთ და გუჴსაჯა ხრწნილე-
ბაჲ, გულის-ჳმა - ვყოთ უკუჴ, ძმანო, ვითარცა მიწით დავიბადენით კუალად
...

... .. ავლად შევიცვალენით

... .. ედრების

[მი]ცვალეულთა... ..

მონყალეო

აღვიხილნეთ ზეცაჲ და შენ

[ვარ]სკულავნი და მნათობნი, რამეთუ

არიან და კუალად ქუეყანაჲ განრყუნ

ყოველნი განხრწნადნი

მეუფესა

თა

დ

2v / მკუდართა ზედა აღსრულებადი

ძილად, ძმანო,

და ნუ სიკუდილად,

რამეთუ საყვრითა

მ ისაათა

აღვდგეთ ყოველნი

სიტყჳს მიცემად საქმეთათჳს,

რაჟამს-იგი

დაჯდეს ღმერთი საყდართა ზედა
განსჯად ყოველთა სულთა,
ვითარ-იგი წერილ არს.
მაშინ ღირსად
ცხოვნებულნი აცხოვნენს,
უნანელნი
დასაჯნეს ჯოჯოხეთს,
მაშინ ურგებ იქმნას მათთვის თხუაჲ განსუწმენბისაჲ,
ვა სანყალობელთა.

სასოებად ურცხვნელად და სიმტკიცედ
და ზღუდედ მოგიგებთ მორწმუნენი, ღმრთისმშობელო,
ნუ დასცხრები ვედრებად მიცვალებულთა სულთათვის,
რომელნი-იგი
სარწმუნოებით მიიცვალნეს
მონანი შენნი
მეოხებად. რაჟამს ძე შენი
დაჯდეს საყდართა ზედა
განსჯად ადამიანთა,
რაჲთა პოონ
ლხინებაჲ და წყალობაჲ,
რამეთუ შენ უწყი,
ვითარ შესუა, რომელ არს
ყოვლითა ცოდვითა
უბადრუკებაჲ ჩუენი, რაჲთა
გადიდებდეთ შენ
წმიდასა და უხრწნელსა.

სტიქარონი

ძლ. მჯდომარე

საფარველსა შენსა ყოველი კრებული
მორწმუნეთაჲ მოივლტის, ქალწულო წმიდაო,
სულთა ჩუენთა სასოო
და ძლიერო შემწეო
ჩუენ ყოველთაო,
რამეთუ შენ მიერ, ღირსო
ღმრთისმშობელო,
ვიწსნებით მრავალთა ვნებათაგან,
არამედ ვითარცა გუაქუს
შენდამი სასოებაჲ,
საგალობელო
და დიდებულო,
ნუ უგ[ულეებელს] - მყოფ
ჩუენ, მოსავთა შენთა,
დე

... .. თა ამათ
მონყალებათა
... .. ა დამოკიდებულსა
... ქალწულითა მჭურვა-
... .. ებრ თავს-ვიდებდე
... .. შენსა, რამეთუ მოსწყლავს სულსა
... .. და ლახურითა მონყლავა
... .. ძეო და ღმერთო ჩემო
ჟ
... .. სა მზეო
ბ
... .. შენსა
... .. დამა

ნარდგომაჲ
ყ
ქ ა შენთა

3r /უფალო, ილუანეს და მტერი დათრგუნეს
და კერპთა საცთური
განაქარვეს, ვინაჲცა გვრგვნოსან იქმნეს
შენგან,
მონყალისა ღმრთისა
და კაცთმოყუარისა მეუფისა,
რომელი მოსცემს სოფელსა დიდსა წყალობასა

დიდებულნო
წმიდანო მონამენო,
მეობ-გუყვენით ჩუენთვის, რაჲთა ცოდვათა შენდობაჲ მოგუანიჭოს
ჩუენ ქრისტემან და მოწვენადთა ძკრთა
და რისხვისა
და მწარისა სიკუდილისაგან გამომიწსნნეს
ვედრებითა თქუწნითა, სანატრელნო, გვედრებით.
უგალობდითსა

ძლ. წამისყოფი

სამკაულად შემკულად
სათნოებათა ფერთა
და პირად-პირადად განშუწნებულად გვრგვნად ქრისტეს
სარწმუნოებითა
შეინიერენით
მისსა, წმიდანო მარტვლნო.

ნათელსა წარუვალსა,
სამებით მნათობიერსა
ღმრთეებისა შენისასა ღირს-ყვენ შესუენებულნი,

სადათ-იგი წარჯდა ჭირი
სულთქუმა და სალმოზა,
მრავალმონყალეო ღმერთო.

სიკუდილითა დაშვილი
ბუნება კაცთა, უფალო,
სიკუდილითა შენითა აღადგინე და განალმრთვე,
ანცა
ყოვლადმონყალეო,
მიცვალეულთა
შენ წინაშე განუსუჴნე.

ცთომად იგი ევაჲსი
სიმართლედ შესცვალე, სძალო,
შევ რა მუჴფე, აღმადგინებელი მისი.
მყოფთა
საფლავისათა სულსა ცხორებისასა
შთამბერველი და მაცხოვარი დ

განძლიერდასა

ძლ. ღმერთო მაცხოვარო

მტკიცე და ყოვლადძლიერი
სიმწნეს მარტულთა
გუნდნი ბრმ
[ს]იმძლავრენი... ..
თავს-ისხნეს
საღმართოჲსა მის დიდებისა და
სურვილითა.

ცხორებისა უოხჭ
გან სრულთა
სულნი შეიწყალენ, მწყა
ტკბილითა, სახიერო,
აბრაღა მისთა
პირველ მარ ულთა
შენთა.

რომელი მოჴკუჴდ ცხორებად
[კაცთა], ქრისტე ღმერთო
ნთ დიდებასა
მიერ მ
მწვალებელთა
... .. [მოიჴ]სენებ
ცოდვათა მათთა

3v / შჯულნი ბუნებათანი
შენ მიერ დაიქსნნეს, სძალო,
სიტყუაჲ მხოლოჲ რაჲ მუცლად-ილე,
დასჯილი საღმრთოჲ
მოგუჭცა მის მიერ,
მომტევებელი ცოდვათაჲ
მადლითა მიერ საუფლოთა
მაცხოვარი და მწსნელი განწირულთაჲ.

მესმასა

ძლ. ქრისტე ღმერთო

მონამეთა

სიწნე (!)¹⁵⁵ - აჩუენეს
და სიმართლისა გვრგვნითა გვრგვნოსან იქმნეს
მარტვლნი შენნი, უფალო,
და ბრწყინვალედ აქებენ
ყოვლადღლიერსა ძალსა შენსა.

ბუნებათა

უვარესსა მას
დიდებასა ღირს-ყვენ მიცვალებულთა სულნი
ანგელოზთა შენთა თანა,
რაჟამს მოხვდე ზეცით
დიდებით, ქრისტე, მრავალმონყალე.

სამმნათობსა

ბრწყინვალეებასა
და ერთარსსა ჩუენთასა ღმრთეებისა შენისასა
შუჭბად ღირს-ყვენ, სახიერო,
მიცვალებულთა სულნი
დიდებად შენდა, კაცთმოყუარე.

ღმრთ. ჭეშმარიტო ღმრთისა

წიალთა მათ

მამულთა მყოფი

წიალთა შენთა დაემკვდრა, ღმრთისა დედაო,
და სიკუდილითა თვისითა იწსნა შემასხმელნი შენნი,
მხოლოო ყოვლადსაგალობელო.

ღამითგანსა

ძლ. სული მაცხოვარებისაჲ

სიკუდილი ცხოველსმყოფელი ტანჯვათა მიერ
ქსოილი გმოსიეს, ყოვლადქებულნი მარტვლნი,
ბრწყინვალედ შემკული და პირად-პირადად განშუჭნებული, მწნენო,

¹⁵⁵ ასეა.

და ითხოვ ღმრთისაგან სულთათვის მიცვალებულთა
საღმრთოსა და წარუვა[ლსა]

დაუ[ტვე]ნელთა მათგან საშუაზბ[ელთა]
... .. სულთა მიცვალებულთა
და პი
... .. აღირაცხენ, ყოვლადმონყალეო,
სავა დაუჴსნელთა და ნუ მოი-
... .. მათთა.

რათა ესე სიმძა
... .. თგან განიჴსნეს სანუ
... .. მოიწყლნეს მონანი შენნი, ქრისტე
... .. ბრწყინვალებასა ასა
... .. საუკუნ
... .. უბინოჲ და
... .. მან და
... .. რსა

4r / ლალატყავსა .

ძლ. განთქუმული

გუნდმან მარტკლთამან
დაუთმენელთა მათ ტკივილთა
ახოვნად მოთმინებითა ულმობელნი იგი ფუფუნებანი დაიმკვდრნეს
და გვრგვნი სიმართლისანი¹⁵⁶
მარჯუჴსნისაგან ცხოველსმყოფლისა დაიდგნეს.

მართალთა კრებულსა
და ანგელოზთა მწყობრსა თანა
და სადა-იგი არს
სიხარული საუკუნოჲ
და ბრწყინვალებაჲ წარუვალი,
პირველდაძინებულნი მონანი შენნი
დაანესენ, მრავალმონყალეო ღმერთო ჩუენო.
რომელმან ყოველი შექმნა საღმრთოთაგან ზრახვითა
ქრისტემან
საშოჲსა შენისაგან გამობრწყინდა, უბინოო,
ღმრთისა დედაო,
და ბნელსა ცოდვისასა დანთქმულნი
საღმრთოთა ნათლითა მცხინვარედ განანათლნა.
ღმრთ. წინაჲსწარმუჲა

კურთხეულარსა

ძლ. საჴუმილისა

¹⁵⁶ სიმამართლისანი.

გუნდნი მარტკლთანი გკრგკნოსანნი წინაშე ქრისტესა მეუფისა
ნესთა თანა ანგელოზთასა
ბრწყინვალედ უგალობენ და ღალადებენ:
კურთხეულ ხარ შენ, უფალო!

შენ, რომელსა გაქუს ჴელმნიფებაჲ სიკუდილისა და ცხოვრებისაჲ
სარწმუნოებით დაძინებულნი
სარმრთოჲსა შუჭბისა ღირს-ყვენ,
რაჲთა ჴმა-ყონ: კურთხეულ ხარ შენ, უფალო!

უნივთოჲსა ნათლისა მიფენითა განაბრწყინვენ, ქრისტე,
სულნი, რომელ ჩუენგან მისცვალენ
და საუკუნეთა სავანეთა ღირს-ყვენ, ქრისტე,
რაჲთა მადლობით გალობდენ:
მამათა ჩუწნთა.

პირველ უდედოჲ მამისაგან და შენგან უმამოჲ იშვა ქრისტე
გამოუთქუმელად, ღმრთისმშობელო,
ჩუენდა, რომელნი ვიტყვთ

აკურთხევდითსა

ძლ. შეუწველად

ზ

[შე]ურაცხ-ყავთ... ..

სნო მარტკლნო, და უგალობდეთ მოსა

რომელმან დაჰჴსენ მ ისა ესე ს

... .. საუკუნო

მ ენი მ

... ..

... ..

რომელი ბა და

... .. უწ ღწლი ქრისტე

4v / საშუჭბლისათა

ალავსენ პირველშესუწნებულნი მონანი შენნი

და განსუწნებაჲ მიანიჴე მათ

და აღუწოცენ ყოველნი ცოდვანი მათნი.

რომელმან შეინწყნარე საღმრთოჲ ნათელი,

ღმრთისმშობელო დედოფალო,

საშოსა შენსა წმიდასა გამოუთქუმელად

ბნელსა შინა სანუთოჲსასა

დანთქმულნი განგუანათლენ ჩუენ,

რაჲთა უგალობდეთ ქრისტესა ღმერთსა

და ანგელოზთა თანა ვაკურთხევთ

და ავამალლებდეთ.

ადიდებდითსა

ძლ. მტკრთველმან

საჩინოდ განაბრწყინებენ ყოველსა სოფელსა
ლუანლით შემოსილნი, მწნენი ქრისტეს მონამენი,
ეკლესიათა სუჭტნი
ყოვლადშეურყეველნი
და ღმრთისმსახურებისა
გოდოლნი და ზღუდენი,
ამათ სარწმუნოებით ვნატრიდეთ ყოველნი მორწმუნენი.

იქსნენ ცეცხლისაგან გეჰენისა, უფალო,
ჩუენგან მიცვალებულნი და ლახურითა შენითა
ბრალთა მათთაჲ განხეთქე
ჴელითწერილი, მწსნელო,
ვითარცა მონყალე ხარ
და ღირს-ყვენ, სახიერო,
ბრწყინვალეებასა წმიდათა შენთასა.

ვითარცა ღმერთმან სახიერმან და კაცთმოყუარემან
და მფლობელმან სიკუდილისა ცხორებისამან,
ტკბილმან და მონყალემან
მიცვალებულთა სულნი
მორწმუნეთა შენთანნი
დაუსრულებელსა მას
შუჭბასა და ფუფუნებასა ღირს-ყვენ.

შჯულისა იგი აჩრდილნი და იგაენი წარჯდეს
და შჯულისა და წწყლ და სისხლსა ქრისტე
შენგან განკაცნა,
ღმრთისმშობელო ქალწულო, რომელსა აღვიარებთ
[ორ]ითა ბუნებითა და შენ დაუცხრომელად
... .. გადიდებთ.
დასდებელნი აღდგომისანი
უფალო, ღალატყავსა. ჴმაჲ დ გუერდი
ძლ. ა[რა] დააკლდი
... .. ამოჲ
ჯუარსა
... ..
ჴორციითა შეგ
... ..
... .. დღე
... .. ისჯ
... ..

მრავლისა
... .. დ
... ..
... .. ლმრთისაჲ ბ

H 1699ბ

რაობა:	კონდაკი
თარიღი:	XV-XVI სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	1 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	7X14
Content:	Kontakion
Date:	XV-XVI cc.
Number of folia:	1 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	7x14

ტიქსტი

1r/ ... ნდეს და ...
ლოს სე ... აღმოდ
... აქს. დაიკლვის ტარიგი ...
... ამხმელი ცოდვათა სოფლ ...
... ებისათჳს სოფლისა. ვითრცა ცხჲ ...
... ლვად მიიგუარა. და ვითარცა ტარიგ ...
... ველისა თჳსისა უცმოზე ...
... ლაღებს პირსა თჳსსა, ხოლო თესა ...
... ნმე მიუთხრას, რამეთუ აღებულ ...
... ცხორებაჲ მისი აღმო-ჰკითოს მე ...
... შეინირე, ოფალო, ღმერთო ჩუენო, შესა ...
... ოხებით ყოვლად წმიდისა ...
1v/1*

H-1723ა

რაობა:	კონდაკი
თარიღი:	XVI-XVII სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	1 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	9,8X7,8
Content:	Kontakion
Date:	XVI-XVII cc.
Number of folia:	1 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	9,8x7,8

* დაუნერელია

ტიქსტი

1r / შნსა მონიჭე ეკლესიათა, მღდელთა, მეფეთა ჩუენთა, მჴედართა და ყოველსა ერს, რამეთუ ყოველი მოცემაჲ კეთილი და ყოველი ნიჭი სრული ზეგარდამო არს შთამომავალი შენ მიერ მამისაგან ნათელთასა და შენდა დიდებესა და მადლობესა და თაყუანისცემესა აღავლენით მამისა და ძისა და წმიდისა სულისა ან და მარადის უკუნითი უკუნი[სამდე] ამინ.

მღდელმან აღვსებაჲ: სჯულისა და წინაწარმეტყუელთა შენ ხარ, ქრისტე, ღმერთო ჩუენო.

1v / რომელმან აღავსე ყოველი განგებაჲ, მომავალი მომავალი აღავსენ სიხარულითა გულნი ჩუენნი ყოვლადვე ან და მარადის. ვითარცა უფალი ყოველსა ჟამსა და სრულ-ყონ რაჲ

მღდელმან ერსა ჯუარი დასწეროს და თქუას კურთხევაჲ უფლისაჲ. თქუან ყოველთა თანა: ყოვლადვე ან და მარადის იყავნ სახელი უფლისა სრულიად.

H-1723b

რაობა:	კონდაკი
თარიღი:	XVI-XVII სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	1 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	14,3X10
Content:	Kontakion
Date:	XVI-XVII cc.
Number of folia:	1 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	14,3x10

ტიქსტი

1r / ქრისტე ღმერთო, მონთა(!) შენ[თა] [ფუ]ფუნებასა სამოთხისასა ღირსყავნ, რომელნი ქუეყანასა ზედა სარწმუნოებით გმსახურებდეს და [მ]ეც შენდობაჲ შეცოდებათა

..... სა.

ღმრთისა შეუძლებელ არს ხილვად კაცთაგან, რომელსა გუ[ნ]დანი(!) ანგელოზნი ვერ მიხედვენ. {ქალ}ნულო, გამოუჩნდა შენ მიერ კაცთა სიტყუაჲ კორცთა ქმნილნი, რომელსა ვაკურთხევთ უკორცოთა თანა და შენ დღესა გალობით გადიდებთ, ქრისტე ღმერთო, ვითარცა უწყი უძღურებაჲ ბუნებისა ჩემისა, შეუნდვენ მონათა შენთა მიცვალებულთა შეცოდებანი მათნი და

1v / არ იკითხება

H 1725 ა

რაობა:	სახარება- სამოციქულოს საკითხავები
თარიღი:	XV ს.
ფურცელთა რაოდენობა:	2 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	12x8,5
Content:	Readings from Gospel - Acts of the Apostles
Date:	XV c.
Number of folia:	2 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	12x8,5

ტექსტი

ლუკა 7, 37-38

1r / თა და უგალობდით გულთა შინა თქუნთა უფალსა

აღღ.

მ ... რთით ვითარცა ფინიკი აღყუანეს და ვითარცა ნაძუნი ლიბანისა გან-
მრავლდეს.

სახარება ლუკას თავისაჲ.

მას ჟამსა შინა ევედრებოდა ვინ-მე ფარისეველთაგანი იესუს, რაჲთა ჭამოს
პური მის თანა. და შევიდა სახლსა მის ფარისეველისასა, დაჯდა და იყო ვინმე
მუნ დედაკაცი ქალაქსა მას შინა, რომელი იყო ცოდვილ, და ცნა, ვითარმედ
იესუ არაჲ სახლსა შინა მის ფარისეველისასა, მოილო ალაბასტრი ნელსაცხებე-
ლისა

1v მრავალ / სა მალლისაჲ და დადგა ფერჯთა თანა იესუსთა და ტიროდა და
იწყო ცრემლითა დაღტობად ფერჯთა მისთა და თმითა თავისა თვისსაჲთა ნარჯოც-
ნა ფერჯნი მისნი და ამბორის-ყოფდა ფერჯთა მისთა და სცხებდა ნელსაცხებელსა.
ვითარცა იხილა იგი ფარისეველმან მან, რომელმანცა-იგი ხადა მას, თქუა გულსა
შინა თვისსა და ჰრქუა: ესე უკუეთუმცა იყო წინაჲსწარმეტყუელი, უწყოდამცა, ვინ
და რაბამი დედაკაცი შეეხების მას, რამეთუ ცოდვილი არს.

მიუგო იესუ და ჰრქუა [მას]

არ გადადის

2r /¹⁵⁷ [გან]ჰკურნებ შემუსრვილებასა სულთა და ჯორცთა ჩუენთაჲსა შენ,
უფალო, განსწმიდე ზეთი ესე, რაჲთა ექმნას, რომელთა აცხონა მისგან საკურნე-
ბელ და მცველ ყოველთაგან საღმობათა და ვნებათა და შეგინებისაგან სულისა
და ჯორცთაჲსა, რაჲთა ამასცა ზედა იდიდოს ყოვლადწმიდაჲ სახელი შენი, რამეთუ
შენი არს მოწყალეობაჲ და მაცხოვარებაჲ და კაცთმოყუარებაჲ, ქრისტე ღმერთო
ჩუენო, და შენდა დიდებასა შევსწირავთ მამისა და ძისა და წმიდისა სულისა ან და
მარადის უკ.

უფალი - ნათელ ჩემდა და მაცხოვარ ჩემდა და მე ვისა მ... ..

¹⁵⁷ ჩამოხეულია.

2v / შესავედრებელ¹⁵⁸ ცხორებისა ჩემისა მე... ვ[ითარცა] მეშინოდის.
გალატელთა მიმართ ებისტოლუ
პავლესი სგ.

ძმანო, ესე უწყოდეთ, რამეთუ არა განმართლდების კაცი საქმეთაგან სჯული-
სათა, არამედ სარწმუნოებითა იესუ ქრისტესითა და ჩუენ ქრისტეს იესუს მიერ
გურწმენა, რაათა განუმართლდეთ სარწმუნოებითა ქრისტესითა. არა საქმეთაგან
სჯულისათა განმართლდების ყოველი ჯორ

H 1725 ბ

რაობა: ლოცვანი
თარიღი: XVII ს.
ფურცელთა რაოდენობა: 2 ფ.
დამწერლობა: ნუსხური
ზომა: 14x10,3

Content: Prayers
Date: XVIII c.
Number of folia: 2 folios
Script: Nuskhuri
Size: 14x10,3

ტიქსტი

1r / ცა (?) რომელი სახელითა შენითა მსწავლიდი, ისარნი შენნი განმინონეს
მე და დაამტკიცე ჩემ ზედა, ჯელი შენი არა არს კურნებაჲ ჯორცთა ჩემთაათა, რომ-
ლისაგან რისხვისა შენისა, რაათა არს მშკდობაჲ ძალთა ჩემთა პირისაგან ცოდვითა
(!) ჩემთასა, რამეთუ უსჯულოებანი ჩემნი აღემატნეს თავსა ჩემს (!) და ვითარცა
ტვრთი მძიმე¹⁵⁹ დამიმძიმდა ჩემ ზედა, შე...ლდეს და დალპეს წყლულებანი ჩემნი,
პირისაგან უგუნურებისა ჩემისა დავგლახაკენ და დავმდაბლდი სრულიად, მა-
რადღე მწუხარე ვიდოდი, რამეთუ ...ერონი ჩემნი აღივსნეს

1v / ჩემთაგან და [ა]რს

კურნებაჲ ჯორცთა ჩემთა შევბოროტენ და დავმდაბლდი, ვიდრე ფრიად ვჰმოზ-
დი სულთქუმითა გულისა ჩემისათა, უფალო, შენ წინაშე არს ყოველი გულისთქუმა
ჩემი და სულთქუმა ჩემი შენგან არა დაე[ფარა], გული ჩემი და შეძრწუნდა
ჩემ თანა და დამიტევა მე ძალმა ჩემ[მ]ა და ნათელი თუალთა ჩემ თანა, იგიცა არა
დაადგარა (!) ჩემ თანა.

2r მოყუარენი / ჳ ითარ საყუარელ არა საყოც (!) ფ ნი შენნი,
უფალო ღმერთო ძალთაო, ო ს და მოაკლდების ოსა მი-
მართ ო გ ლ ო¹⁶⁰.

¹⁵⁸ მოხეულია.

¹⁵⁹ მძიმი.

¹⁶⁰ ლაქაა.

ჭორცნი ჩემნი [ი] არებდე სა მიმართ ცხოველისა და შ სწორმანცა ლო ა თავსა სსა სახლი დაგვ...ხმო ბუდე თვისი, სადა დაისხნეს მართუნი თვისნი (თვნი), საკურთხეველი შენი, უფალო ღმერთო ძალთაო, მეუფეო ჩემო და ღმერთო ჩემო, ნეტარ არიან, რომელნი დამკვდრებულ არიან სახლსა შენისა (!). უკუნითი უკუნისამდე გაქებდე შენ. ნეტარ არს კაცი, რომლისა შ 2v / ინა მისი შენგან არს [აღ]სლვა გულსა თვისსა და და[ი]დვა ღელესა მას გლო[ის]ა ადგილისა მის (მწ), რომლისა ა ... ქვა, რამეთუ კურთხევა მოსცა ცა, სჯული დადვა, ვიდოდან იგინი¹⁶¹ (იგინ) ძალითა ძალად, ... გამოუჩნდეს მათ ღმერთი ღმრთითა (!) სიონსა, უფალო ღმერთო ძალთაო, ისმინე ლოცვისა ჩემისა, მწეო ჩემო, იხილე, ღმერთო და მოხედენ პირსა ცხებულისა შენისა, რამეთუ სჯობს დღე ერთი ეზოთა შინა შენთა უფროს ათასთა მათ, ვირცმე (!) სახლსა ვისა დამკვდრებაჲ, საყოფელი ქეშმარიტებაჲ¹⁶² უყუარს უფალსა.

H 1725 გ

რაობა:	კურთხევანი
თარიღი:	XVI-XVII სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	2ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	12,7x9,5
Content:	Blessings
Date:	XVI-XVII cc.
Number of folia:	2 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	12,7x9,5

ტიქსტი

1r/ რაკ

ისა და უსხვისა, წმიდაო ღმერთო, მამაო ჩუენო; აკურთხევე, აქებ, უფალო იესუ ქრისტე, ძეო ღმრთისა ცხოველისაო; აკურთხე წყალობითა შენითა ზვარაკი ესე, ვითარცა აკურთხენ პირველი ... მსხვერპლნი ასინი ძალთა და ...ა მოვდა და ავდ ...ი ღმეთეებისა შენისა დაიუენონ იგი სულმან წმიდამან; აკურთხე, უფალო უსხი ესე ... აკურთხენ ორნი იგი ვა, ... დავით მეფისანი, რომელმან მოიყიდენ იოსებისაგან (!) და შეწირენ იგი

1v / შეწირენ იგი / კალოსა მის ზედა, ხოლო კალო იგი მსგავს (მისგავსა)¹⁶³ არს სამ[ოთ]ხესა მას ედემისასა, რომელსა ზედა აღშენებულ არს სულნი, რომელ არს დედა ყოველთა ეკლესიათა.

აკურთხე, უფალო, წყალობითა შენითა ზვარაკი ესე, ვითარცა აკურთხე ვერძი იგი იორამესი მიმართ მ რ, რაჟამს ჯდა იგი მუვლსა მას ქუეშე და შეინიერე იგი [მსხვე]რპლად სურნელად; აკურთხე, უფალო, უსხი ესე, ვითარცა აკურთხე ვერძი იგი, რომელი ჩად ანებისა

¹⁶¹ იგინ.

¹⁶² ქ ტ ბ.

¹⁶³ მისგავსა.

2r მისი ისაკისა / ნილ¹⁶⁴ ძისა მისისა და წირა იგი მსხურებლად სულნელად; აკურთხე, უფალო, ზვარაკი ესა ვითარცა აკურთხენ სამოსელი წინანარმეტყუელისა და შეინირე იგი მსხურებლად წმიდად, ეგრეთვე, უფალო, ესეცა შეინირო და ზის იოს...ანესა შეუნდოს ღმე მის ძმებთასა და შეუნდოს ღმერთმან.

2v დაუნერელია

H 1793

რაობა:	ოთხთავი
თარიღი:	XV-XVI სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	4ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	20,4x13,4
Content:	Four Gospels
Date:	XV-XVI cc.
Number of folia:	4 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	20,4x13,4

ტექსტი

მათე თავი 8, 16-13, 21

1r* / იგი სიტყვთა და ყოველნი, რომელნი ბოროტად სნეულ იყვნეს, განკურნნა, რაჲთა აღესრულოს თქუმული იგი ესაია წინაჲსწარმეტყუელისაჲ, რომელ თქუა:

მან უძღურებანი ჩუენნი მიიხუნა და სნეულელებანი ჩუენნი იტვრთნა, ვითარცა იხილა იესუ ერი მრავალი გარემო მისსა, უბრძანა წიაღსლგაჲ მიერ კერძო.

და მოუჭდა მას ერთი მწიგნობარი და ჰრქუა: მოძღუარ, მიგდევე შენ, ვიდრეცა ხვდოდი.

ჰრქუა მას იესუ: მეღთა ჯურელი უჩნს და მფრინველთა ცისათა - საყოფელი, ხოლო ძესა კაცისასა არა აქუს, სადა თავი მიიდრიკოს.

და სხუამან მოწაფეთა მისთაგანმან ჰრქუა მას : უფალო, მიბრძანე მე პირველად მ[ისლ]ვად და დაფ[ლვად] მამისა ჩემისა.

[ხოლო იესუ] [ჰრ]ქუა მას შენ [მომს]დევედი მე და აცადენ მკუდარნი დაფლვად თვსთა მკუდართა.

და აღვიდა იგი ნავსა და მისდევედეს მოწაფენი მისნი

და, აჰა ესერა-აღძრვაჲ იყო დიდი ზღუასა შინა, ვიდრე დაფარვადმდე ნავისა ღელვათაგან. ხოლო [თავადსა ე]ძინა. [და მოუჭდეს]

¹⁶⁴ ნელ.

* შენიშვნა: სახარების ეს ტექსტი ახლოს არის ვანის ოთხთავთან (ქართული ოთხთავის ორი ბოლო რედაქცია - H).

1v / მას მოწაფენი მისნი და აღადგინეს იგი და ეტყოდეს: უფალო, მიწსნენ ჩუენ, რამეთუ წარვწყმდებით.

ხოლო თავადმან ჰრქუა მათ: რაჲსა [შეშინ]დით მცირედ[მორ]წმუნენო?

[მაშინ ა]ლდგა და შეჰრისხნა ქართაჲ მათ და ზღუესა. და იქმნა მეყსეულად დაყუდებაჲ დიდ. ხოლო კაცთა მათ უკვრდა და იტყოდეს: რაბამ ვინ-მე არს ესე, რამეთუ ქარნიცა და ზღუაჲ ერჩიან მას?

და ვითარცა მოვიდა იგი მიერ კერძო სოფელსა მას [გერგე]სეველთასა, [შემ-თხვნეს] მას ორნი ეშმაკეულნი, რომელნი გამოვიდოდეს საფლავებისაგან, ფრიად ბოროტნი, ვიდრელა ვერვის ჳელ-ენიფებოდა წარსლვაჲ მიერ გზით.

და ღალად-ყვეს და იტყოდეს: რაჲ ძეს ჩუენი და შენი, იესუ, ძეო ღმრთისაო? რამეთუ მოხუცდ აქა უწინარეს ჟამისა ტანჯვად ჩუენდა.

იყო შორს მათგან კოლტი ღორთაჲ მძოვარი, ხოლო ეშმაკნი იგი ევედრებოდეს მას და ეტყოდეს, უკუეთუ განგუასხამ ჩუენ, მი[ბრ]ძანე ჩუენ მისლვად კოლტსა იმას ღორთასა.

2r / და ჰრქუა მათ: / მოვედით!

ხოლო იგინი განვიდეს კაცთა მათგან და მიმართეს კოლტსა მას ღორთასა.

და მიმართა ყოველმან მან კოლტმან ღორთამან კბოდესა მას ზღვსასა და მოს-წყდეს იგინი [წყალთა მათ შინა]

ხოლო მწყემსნი იგი ივლტოდეს და წარვიდეს ქალაქად და უთხრეს ყოველივე ეშმაკეულ[თა] მათთვის.

მაშინ ყოველი იგი ქალაქი გამოვიდა შემთხუცვად იესუესსა. და იხილეს იგი და ევედრებოდ[ეს], [რაჲთა] წარვიდეს სა[ზღვარ]თა მათთაგან.

დ[ა] [შევიდა] ნავსა და წ[იაღ-ჳ]და და მოვიდა თვსა ქალაქად.

მაშინ მოართუჳს მას განრღუჭული, ცხედარსა ზედა მდებარე. და იხილა იესუ სარწმუნოებაჲ მათი და ჰრქუა განრღუეულსა მას; წ[უ] [გეშინ]ინ, შვილო, მიგეტევენ შენ ცო[დ]ვანი შენნი.

და, აჰა ესერა, მწიგნობართაგანთა ვიეთმე თქუეს გულთა შინა მათთა, ვითარ-მედ: ესე გამობს.

იცნოდა იესუ ზრახვანი მათნი და ჰრქუა მათ: რაჲსა თქუენ ბოროტსა ზრახავთ გულთა შინა თქუენთა?

2v / რაჲ უადვილეს არს / სიტყუად: მიგეტევენ შენ ცოდვანი შენნი, ანუ სიტყუად: აღდეგ და ვიდოდე? ხოლო რაჲთა უწყოდით, რამეთუ ჳელმწიფებაჲ აქუს [ძე]სა კაცისასა ქუეყა[ნას]ა ზედა მიტევებად ცოდვათა.

მაშინ ჰრქუა განრღუეულსა მას: აღ[დეგ], აღიდე ცხედარი შენი და წარვედ სახიდ შენდა.

და იგი მეყსეულად აღდგა და წარვიდა სახიდ თვსა.

იხილა რაჲ ესე ერმან მან, დაუკვრდა და აღიდებდეს ღმერთსა, რომელმან მოს-ცა ესე ვითარი ჳელმწიფებაჲ კაცთა.

და წარვიდოდა მიერ იესუ.

იხილა კაცი, რომელი ჯდა საზუცრესა, მატთეოს - სახელი მისი, და ჰრქუა მას: მომდევი მე(!)

და აღდგა და მისდევა მას.

და იყო, ჯდა რაჲ იგი ინაწით სახლსა შინა [და მრავალნი მე]ზუც[რეთა] [და ცოდვილთა] თანა [სხდეს] [ინაწით იესუეს თანა და მოწაფეთა მისთა თანა].

[და ვითარცა იხილეს ფარისეველთა მათ, ჰრქუჳს მოწაფეთა მისთა: რაჲსათვს მეზუცრეთა და ცოდვილთა

თანა ჭამს მოძღუარი თქუწნი?
ხოლო იესუს ვითარცა [ესმა, ჰრქუ]ა მათ:

3r არა [უგმს ც]ოცხალთა [მკურ]ნა/[ლი]
არ გადადის

მათე, 13, 21

/ ანუ დევნულება სიტყვა მისთვის, მეყსეულად დაჰბრკოლდის იგი.

ხოლო რომელი-იგი ეკალთა შორის დაეთესა, ესე არს: რომელმან სიტყუა იგი ისმინის და ზრუნვამან ამის სოფლისამან და საცთურმან სიმდიდრისამან შეამთვის სიტყუა იგი და უნაყოფო იქმნის.

ხოლო რომელი-იგი ქუეყანასა კეთილსა დაეთესა, ესე არს, რომელმან სიტყუა იგი ისმინა და გულისწმაჲ-ყო, რომელმან გამოიღო ნაყოფი და ყო

რომელმანმე ასი, რომელმანმე - სამეოცი და რომელმანმე - ოცდაათი.

სხუა იგავი დაუდგა მათ და ჰრქუა: ემგავსა სასუფეველი ღმრთისაჲ კაცსა, რომელმან დასთესა თესლი კეთილი აგარაკსა თვსსა.

და ვითარცა დაიძინეს კაცთა მათ, მოვიდა მტერი მისი და დასთესა ღუარძლი შორის იფქლსა მას და წარვიდა.

ხოლო ოდეს აღმოსცენდა ჯეჯელი იგი და ნაყოფი გამოიღო, მაშინ გამოჩნდა ღუარძლი იგი, მოვიდეს მონანი იგი და უთხრეს სახლისა უფალსა მას და ჰრქუწს: უფალო, ანუ არა თესლი კეთილი დასთესე აგარაკსა შენსა? ვინაჲ აღმოსცენდა / ღუარძლი?

3v / ხოლო მან ჰრქუა¹⁶⁵: მტერმან კაცმან ყო იგი.

ხოლო მონათა მათ ჰრქუეს მას: გნებავსა, რაჲთა მივიდეთ და გამოვარჩიოთ იგი?

ხოლო მან ჰრქუა მათ: არა ნუუკუწ შეკრებასა ღუარძლისასა აღმოჰფხუართ იფქლიცა, აცადეთ იგი თანა აღორძინებად ურთიერთას, ვიდრე ჟამადმდე მკისა და ჟამსა მკისასა უბრძანო მომკალთა მათ: შეკრიბეთ პირველად ღუარძლი იგი და შეკართ ძნეულად, რაჲთა დაიწუას იგი, ხოლო იფქლი იგი შეკრიბეთ საუნჯესა ჩემსა.

სხუასა იგავსა ეტყოდა მათ და ჰრქუა: მსგავს არს სასუფეველი ცათაჲ მარცუალსა მდოგვასასა, რომელი მოიღო კაცმან და დასთესა თვსსა მტილსა, რომელი უმცირეს არს ყოველთა თესლთა. ხოლო რაჟამს აღორძნდის, უფროჲს ყოველთა მტილთა არნ იგი და იქმნის იგი ხე დიდ, ვიდრემდის¹⁶⁶ მოვიდიან მფრინველნი ცი-სანი და დაადგრიან რტოთა მისთა.

მერმე სხუასა იგავსა ეტყოდა მათ და ჰრქუა: მსგავს არს სასუფეველი ცათაჲ ცომსა, რომელი მოიღო დედაკაცმან და შეჰრთო იგი ფქვილსა სამსა საწყაულსა, ვიდრემდე აღაფუვნა იგი ყოვლად.

ამას ყოველსა ეტყოდა იესუ იგავით ერსა მას და თვნიერ იგავისა არას ეტყო-და მათ,

რაჲთა აღესრულოს სიტყუაჲ იგი წინაჲსწარმეტყუწლისა მიერ თქუმული: აღ-ვალო იგავით პირი ჩემი და ვიტყოდი დაფარულთა დასაბამითგან სოფლისაჲთ.

¹⁶⁵ ჰქუა.

¹⁶⁶ HJK-ში ვითარმედ, ფრაგმენტში დადასტურებული ფორმა უფრო სწორია.

მაშინ დაუტევა იესუ ერთი იგი და მოვიდა სახლსა და მოუჭდეს მას მოწაფენი მისნი და ჰრქუეს: გამოგვთარგმანე ჩუენ იგავი იგი ლუარძლისაჲ და აგარაკისაჲ.

ხოლო თავადმან მიუგო და ჰრქუა მათ: რომელი სთესავს თესლსა კეთილსა, ძე კაცისა არს.

ხოლო აგარაკი იგი ესე სოფელი არს, ხოლო თესლნი იგი კეთილნი ესე არიან ძენი სასუფეველისანი და ლუარძლნი იგი არიან ძენი უკეთურისანი. ხოლო მტერი იგი, რომელმან დასთესა იგი, ეშმაკი არს; და მკაჲ იგი არს აღსასრული ამის სოფლისაჲ; და მომკალნი იგი არიან ანგელოზნი.

ვითარცა-იგი შეკრიბიან ლუარძლი და ცეცხლითა დაწვან, ეგრეთ იყოს აღსასრული 4v / ამის სოფლისაჲ.

რამეთუ მოავლინნეს ძემან კაცისამან ანგელოზნი მისნი და შეკრიბნეს სუფევისაგან მისისა ყოველნი საცთურნი და მოქმედნი უსჯულოებისანი და შესთხინენ იგინი საჭმილსა მას ცეცხლისასა. მუნ იყოს ტირილი და ღრჭენაჲ კბილთაჲ.

მაშინ მართალნი გამობრწყინდენ, ვითარცა მზე, სასუფეველსა მამისა მათისასა, რომელსა ასხენ ყურნი სმენად, ისმინენ!

კუალად მსგავს არს სასუფეველი ცათაჲ საუნჯესა დაფარულსა ყანასა შინა, რომელი პოვა კაცმან და დამალა და სიხარულითა მით მისთვის წარვიდა და განყიდა ყოველი, რომელიცა აქუნდა, და მოიყიდა აგარაკი იგი.

მერმე მსგავს არს სასუფეველი ცათა კაცსა ვაჭარსა, რომელი ეძიებნ კეთილთა მარგალიტთა და პოის რაჲ ერთი მარგალიტი მრავალსასყიდლისა, წარვიდა და განყიდა ყოველივე, რაჲცა ედვა, და მოიყიდა იგი.

მერმე მსგავს არს სასუფეველი ცათაჲ სათრომელსა ბადესა, რომელი სდვიან ზღუასა, რომელმან ყოველთაგან თევზთა შეკრიბის. და ოდეს აღივსის, გამოიღიან 13, 4].

მათეს სახარება 8,16 - 9,12
გრძელდება 13,21 – 13,47

1r-ზე ქვედა კიდეზე ასოები (მთავრულით)

მ ზღ მ მრ ლ
ჲჟ რე ათ მზ ჲგ
ღმერთო, შემინყალე

2r-ზე ქვედა კიდეზე ასოები

მ მდ(მ?) ლ ი
ო კ ლზ ლც

2v-ზე ქვედა კიდეზე

მ მრ ლ
ოა კა ლც
ოგ კგ ლთ

3r-ზე ქვედა კიდეზე

მ
რ დოვ - ეგრევე რღვ მიწერილია | სვეტის მარცხნივ (ბოლოს)

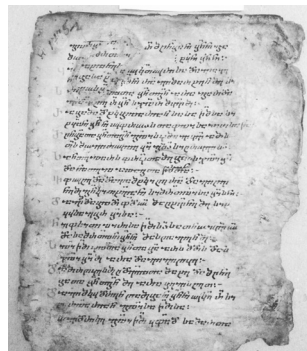
3v ზედა კიდეზე სვეტებს შორის	რლზ ბ რლწ	მთავრულით	
ბოლო კიდეზე	მ რლზ რლწ	გრ გდ ა(?)	ლ რფზ რფწ
4r მარცხენა კიდეზე	რ ჰ რ~მ ი	ა	
ქვედა კიდეზე	მ რლთ რლმ	მრ მე ი	

ღმერთო, შემინყალე

რაობა: ფსალმუნი
 თარიღი: XIV-XV სს.
 ფურცელთა რაოდენობა: 5ფ.
 დამწერლობა: ნუსხური
 ზომა: 21×10

Content: Psalms
 Date: XIV-XV cc.
 Number of folia: 5 folios
 Script: Nuskhuri
 Size: 21×10

H-1795 ბ

ტექსტი

1r / ... გლ/ რამეთუ მცნებანი შენნი გამოვიძიენ მე [სი]ტყუანი შენნი.
 ყოვლი[საგან] [გზის]ა უკეთურისა დავაყენ[ენ] [ფერწნი] ჩემნი, რაჲთა ვიმარ-
 ხნე მე სი[ტყუანი] [შენნი].

ს[ამართალთა] შენთაგან არა გარდავაქციე, რამეთუ შენ სჯულიერ-მყავ მე.

რაბამად ტკბილ არიან სასასა¹⁶⁷ ჩემსა სიტყუანი შენნი, უფროჲს თაფლისა პირსა ჩემსა.

მცნებათა შენთაგან გულისწმა-ვყავ; ამისთვის მოვიძულე ყოველი გზაჲ სიცრუ-
 ვისაჲ.

¹⁶⁷ შენიშვნა: ტექსტი ძირითადად მისდევს გამოცემულ ტექსტებს; შეცდომები თითქმის არ არის; მუხლობრივი დაყოფა არ ემთხვევა ზოგჯერ; ზოგიერთ გვერდზე თავების აღნიშვნაა მინერული, რ კ ა ...;

საზედაო ასოები ასომთავრული სინგურით.

¹⁶⁷ სასა.

სანთელ არს ფერწთ[ა] [ჩემთა] სჯული შენი და ნათელ - ალაგთა ჩემთა.
ვფუცე და დავამტკიცე, რაჟთა დავიცვნი მე განკითხვანი სიმართლისა შენი-
სანი.

დავმდაბლდი ფრიად, უფალო, მაცხოვრე მე სიტყვსაებრ შენისა.
ნეფსითი პირისა ჩემისაჲ სათნო-იყავ, უფალო, და სამართალნი შენნი მას-
წავენ მე.

სული ჩემი ჯელთა შენთა შინა არს მარადის და სჯული შენი მე არა დავივინყე.
დამირწყეს მე ცოდვილთა მახე და მცნებათა შენთაგან მე არა შევსცეთ.
დავიმკვდრენ წამებანი შენნი უკუნისამდე, რამეთუ სიხარულ არიან გულისა
ჩემისა.

1v / მოვდრიკე გული ჩემი ყოფად სამართა/ლთა შენთა უკუნისამდე მერ[მისა
[მისთვს] [მ]ოსაგებელისა.

უსჯულონი მოვიძულენ, ხ[ოლო] [შჯული] [შენი] შევიყუარენ.
შემწე და ჯელისა [ამპყრო]ბელი ჩემი ხარი შენ და მე სიტყუათა [შენთა] [ვ]ესავ.
მისდერკით ჩემგან, უკეთურნო, და გა[მო]ვიძინე მცნებანი ღმრთისა ჩემისანი.
შემენიე მე სიტყვსაებრ ჩემისა და მაცხოვრე და ნუ მარცხუწნ მე სასოებისაგან
ჩემისა.

შემენიე მე და ვცხოვრდე¹⁶⁸ (ვცხოვდე)და ვინურთიდე მე სიმა[რთლე]თა შენთა.
შეურაცხ-ყვენ ყოველნი, რომელნი განდგეს სამართალთაგან შენთა, რამეთუ
სიცრუევით იყვენ ზრახვანი მათნი.

გარდამავალად შეჰრაცხენ ყოველნი ცოდვილნი ქუეყანისანი, ამისთვს შევი-
ყუარენ¹⁶⁹ წამებანი შენნი¹⁷⁰.

განმსჭუალენ შიშითა შენითა ჯორცნი ჩემნი, რამეთუ სასჯელთა შენთაგან შე-
მეშინა.

ყყავ განკითხვაჲ და სიმართლე; ნუ მიმცემ მე მავნებელთა ჩემთა.
შემინყნარე მონაჲ შენი კეთილსა შინა და ნუ ცილსა შემწამებენ მე ამპარტა-
ვანნი.

მოაკლდა თუალთა ჩემთა¹⁷¹ მიმართ შენისა და სიტყუათა მათ სიმართლისა
შენისათა.

2r / ყავ მონისა შენისა თანა წყალობისა/ებრ შენი[სა] [და] სიმართლენი შენნი
მასწავენ მე.

მონ[ა] [შენი ვარ]; მეცნიერ-მყავ მე და გულის[მა-ვყვენ] წამებანი შენნი.
[ქ]ამი [არს] [მს]ახურებად უფლისა, რამეთუ განაქარ[ვეს] [ს]ჯული შენი.

ამისთვს შევიყუარენ მცნებანი შენნი უფროჲს ოქროჲსა და ანთრაკისა.
ამისთვს ყოველთა მიმართ მცნებათა შენთა წარვჰმართე და ყოველი გზაჲ
სიცრუვისაჲ მოვიძულენ.

საკვრველ არიან წამებანი შენნი, ამისთვს გამოიძინა ესენი სულმან ჩემმან.
განცხადებაჲ სიტყუათა მათ შენთაჲ განანათლებს და გონიერ-ჰყოფს ჩჩულთა.
პირი ჩემი აღვადე და მოვილე სული, რამეთუ მცნებათა შენთა მსუროდა.

¹⁶⁸ ვცხოვრდე.

¹⁶⁹ შეყრენ.

¹⁷⁰ წამებანი შენნი - ეს ორი სიტყვა წინა მუხლის გასწვრივ წერია.

¹⁷¹ ჩემთა-ს შემდეგ აკლია სიტყვა მაცხოვარებისა.

დიდება.

მოიხილე ჩემ ზედა და შემინყალე¹⁷² მე მოყუარეთათჳს სახელისა შენისათა. სლვანი ჩემნი წარჰმართენ სიტყუათაებრ¹⁷³ შენთა და ნუ მეუფლებინ მე ყოველი უსჯულოება¹⁷⁴.

მიჴსენ მე ცილისწამებისაგან კაცთაჲსა და დავიცვნე მე მცნებანი შენნი. გამოაჩინე პირი შენი მონისა შენისა ზედა და მასწავენ მე სიმართლენი¹⁷⁵ შენნი.

3r ნაკადულნი წყალთანი გარდამო /

არ გადადის; აკლია 13 მუხლი (ე.ი. 1 გვერდი ხელნაწერისა)

ჴმისა ჩემისა ისმინე, უფალო, წყალობითა შენითა და სამართლითა შენითა მაცხოვნე მე.

მიეახლნეს მდევარნი ჩემნი უსჯულოებასა, ხოლო სჯულსა შენსა განეშორნეს.

ახლოს ხარ შენ, უფალო, და ყოველნი გზანი შენნი ჴეშმარიტებით არიან.

დასაბამითგან ვცან წამებათაგან შენთა, რამეთუ უკუნისამდე დააფუძენ შენ იგინი.

იხილე სიმდაბლე ჩემი და მიჴსენ მე, რამეთუ სჯული ჩემი მე არა დავივიწყე.

საჯე სჯაჲ ჩემი და მიჴსენ მე და სიტყუთა შენითა მაცხოვნე მე.

შორს არს¹⁷⁶ ცოდვილთაგან ცხორებაჲ, რამეთუ სამართალნი შენნი არა გამოიძინეს.

წყალობანი შენნი მრავალ არიან, უფალო, სამართალითა შენითა მაცხოვნე მე.

მრავალ არიან მდევარნი ჩემნი და მაჭირვებელნი ჩემნი და წამებათა შენთაგან მე არა გარდავაქციე.

ვიხილენ უგულისჴმონი და დავდნებოდე, რამეთუ სიტყუანი შენნი არა დაიმარხნეს.

იხილენ, რამეთუ მცნებანი შენნი შევიყუარენ; უფალო, წყალობითა შენითა მაცხოვნე მე.

დასაბამი სიტყუათა მათ შენთაჲ ჴეშმარიტებაჲ არს და უკუნისამდე ყოველნი განკითხვანი სიმართლისა შენისანი.

3v / მთავარნი მდევნიდეს მე ცუდად და სიტყუათა შენთაგან შეეშინა გულსა ჩემსა.

ვიხარებდე მე სიტყუათა შენთა ზედა, ვითარცა ვინ პოვის ტყუჴ დიდძალი.

ცოდვაჲ მოვიძულე და მოვიძაგე, ხოლო სჯული შენი შევიყუარე.

შუდგზის დღესა შინა გაქებდი შენ განკითხვათათჳს¹⁷⁷ სიმართლისა შენისათა.

¹⁷² უ-.

¹⁷³ სიტყუაებრ.

¹⁷⁴ ეს სიტყვა წინა მუხლის გაგრძელებას წარმოადგენს (იქმნება შთაბეჭდილება, რომ გადამწერი ცდილობს, მუხლი ჩაატეოს 2 სტრიქონში.

¹⁷⁵ სიმართლენ.

¹⁷⁶ არს+არს.

¹⁷⁷ განკითხვათ-ს.

მშვდობა მრავალ არს მათ თანა, რომელთა უყუარს სჯული შენი და არა არს მათ თანა საცთურ.

ველოდე მე მაცხოვარებასა შენსა, უფალო, და მცნებანი შენნი შევიყუარენ¹⁷⁸. დაიცვნა სულმან ჩემმან ნამებანი შენნი და შეიყუარნა იგინი ფრიად.

დავიმარხენ მცნებანი შენნი და ნამებანი შენნი, რამეთუ ყოველნი გზანი შენნი წინაშე შენისა არიან, უფალო.

მიიახლენ ლოცვა ჩემი წინაშე შენსა, უფალო, და სიტყვთა შენითა გულისწამა-მიყო მე.

შევედინ შენ წინაშე ვედრება ჩემი, უფალო, და სიტყვთა შენითა მივსენ მე.

აღმოთქუან ბაგეთა ჩემთა გალობა შენი, რაჟამს მასწავლე მე სიმართლენი შენნი.

თქუნეს ენამანცა ჩემმან სიტყუანი შენნი, რამეთუ ყოველნი მცნებანი შენნი სიმართლით არიან.

იყავნ ჴელი შენი მაცხოვრად ჩემდა, რამეთუ

4r მცნებანი / შენნი აღვირჩიენ.

მსუროდა¹⁷⁹ მაცხოვარება შენი, უფალო, და სჯული შენი არს ზრახვა ჩემდა.

ცხონდეს სული ჩემი, გაქებდეს შენ და სამართალნი შენნი შემეწინენ მე.

შევსცეთი მე, ვითარცა ცხოვარი წყმედული; მომიძიე მონა შენი, რამეთუ მცნებანი შენნი მე არა დავივიწყენ.

დიდება

გალობა აღსავალთა

კანონი

ი ჴ

ჭირსა ჩემსა უფლისა მიმართ ღალად-ვყავ¹⁸⁰ და ისმინა ჩემი¹⁸¹.

უფალო, ივსენ სული ჩემი ბაგეთაგან ცრუთა და ენისა მზაკუვარისაგან.

რაჲ მოგეცეს შენ, ანუ რაჲ შეგეძინოს ენისათჳს მზაკუვარისა?

ისარნი ძლიერისანი ლესულ არიან ნაკუერცხალთა თანა ოჭრებისათა.

ვაჲ მე, რამეთუ განმიგრძდა მე მწირობა ჩემი.

და დავემკვდრო მე საყოფელთა თანა კედარისათა.

მრავალჴამ დაიმკვდრა სულმან ჩემმან მოძულეთა თანა მშვდობისათა და მე რაჟამს ვეტყოდე მათ, იგინი მბრძოდეს მე ცუდად.

გალობა აღსავალთა.

აღვიხილენ თუალნი ჩემნი მათათა, ვინაჲ მოვიდეს შენვენად ჩემდა?

შენვენა ჩემი უფლისა მიერ, რომელმან ქმნა ცანი და [ქუეყანაჲ].

4v / ნუ მისცემ შეძრვად ფერვსა შენსა, არცა ჰრულეს მცველსა შენსა.

აჴა, არა ჰრულეს, არცა დაიძინოს მცველმან ისრაჴლისამან.

უფალმან გიცვას შენ, უფალო, მფარველ შენდა ჴელსა ზედა მარჯუენესა შენსა.

მზემან დღისი არა შეგწუვას შენ, არცა მთოვარემან - ღამე.

უფალმან გიცვას შენ ყოვლისაგან ბოროტისა, დაიცვას სული შენი უფალმან.

უფალმან იცევინ შესლვაჲ შენი და გამოსლვაჲ შენი ამიერითგან და უკუნის-ამდე.

¹⁷⁸ „შენნი შევიყუარენ„ ატანილია წინა მუხლის გასწვრივ.

¹⁷⁹ მსოროდა.

¹⁸⁰ ღლჴვ.

¹⁸¹ ამ სტრიქონის გასწვრივ სხვა ხელით მიწერილია რიზ.

გალობაჲ აღსავალთა
ვიხარე, რომელთა მრქუეს მე: სახლსა [უფლი]სასა შევიდეთ.
დადგრომილ იყვნეს ფერჳნი ჩემნი ეზ[ოთა] შენთა, იჳრუსალიმ¹⁸².
იჳრუსალიმი შენებულ არს, ვითარცა ქალაქი, რომლისა საყოფელნი მისნი-
მის თანა, რამეთუ მუნ აღვდეს ტომნი.
ტომნი უფლისანი სანამებელად ისრაჳლისა და აღსარებად სახელისა უფლისა.
რამეთუ მუნ დაიდგნეს საყდარნი სასჯელისანი, საყდარნი სახლსა მას შინა
დავითისსა.
იკითხეთ მშჳდობაჲ იჳრუსალიმისაჲ.
და განგებულებაჲ მოყუარეთა შენთაჲ.
იყავნ მშჳდობაჲ ძალითა შენითა [და].

5r / [იეფობაჲ გოდო]ლ - ტაძრებსა შენსა.
[ძმათა ჩემთათჳს და მე]გობართა ჩემთა[თჳს]
[ვიტყოდე მე მშჳ]დობასა შენთჳს.
[სახლისათჳს უფლისა] ღმრთისა ჩუენისა გამო[გითხოვე კეთილი] შენ.

[შენდამი აღვი]ხილენ თუალნი ჩემნი, რომელი და[მკჳდ]რებულ ხარ ცათა ში-
ნა¹⁸³.

[აჰა] ესერა, ვითარცა თუალნი მონათანი, ჳელ[თა] მიმართ უფალთა მათთაჲსა
[და] ვითარცა თუალნი მჳეველისანი ჳელთა მიმართ [დე]დოფლისა თჳსისათა,
[ეგ]რეცა თუალნი ჩუენნი უფლისა [მიმართ] ღმრთისა [ჩუე]ნისა, ვიდრემდის
შემიწყალნეს [ჩუენ]¹⁸⁴.

[მი]წყალენ ჩუენ, უფალო, მიწყალენ ჩუენ, [რამეთუ] [მ]რავლითა აღვივსენით
ჩუენ შეურაცხებითა, უფროჲსად აღივსო სული ჩუენი
ყუედრებითა მდიდართაჲთა და შეურაცხებითა ამჰარტავანთაჲთა.
აღსავალთაჲ

არა თუმცა იყო ჩუენთა, -
თქუნ ისრაჳლმან, - არა თუმცა უფალი იყო ჩუენ თანა,
რაჟამს კაცნი აღდგებოდეს ჩუენ ზედა.

ცხოველნიმცა ვიდრემე შთამნთქნეს ჩუენ, რაჟამს განრისხნა გულისწყრო-
მაჲ მათი ჩუენ ზედა. წყალთამცა ვიდრემე დამნთქნეს ჩუენ, ღუარსა განვდა სუ-
ლი ჩუენი.

5v / განვდა-მე სული ჩუენი [წყალსა მას წინა და]უდგრომელსა?

კურთხეულ არს უფალი, რომელმან ა[რა მიმცნა ჩუენ ნადირად კბილთა მათ-
თა]¹⁸⁵.

სული ჩუენი, ვითარცა სირი, გ[ანერა] [მახისა] [მის]გან მონადირეთა[სა].
საბრჳე შეიმუსრა და [ჩუენ განვერენით].

შენვენაჲ ჩუენი სახელითა [უფლისაჲთა], რომელმან ქმნნა ცანი და ქუეყანაჲ.
დიდებაჲ

¹⁸² იჳლ, შენთა, იჳრუსალიმ - ეს ორი სიტყვა ზემო მუხლის გასწვრივ არის.

¹⁸³ ამ მუხლის გასწვრივ მიწერილია მთავრულით რ.კ.ა (121).

¹⁸⁴ 2,3,4 მუხლები გამოცემაში გაერთიანებულია.

¹⁸⁵ აღვადგინეთ ეს ნაწილი, მაგრამ ამხელა ტექსტი არ ჩაეტეოდა დაზიანებულ ნაწილში.

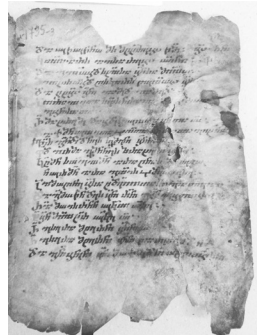
რომელნი ესვენ უფალსა, ვითარცა მთაჲ სიონი.
 არა შეირყიოს უკუნისამდე, რომელი დამკვდრებულ არს იწრუსალიმს.
 მთანი გ[არემო]ჲს მისსა და უფალი გა[რე]მოჲ[ს] [ერისა] თვისისა.
 ამიერიტგან და უკუნისამდე.

რამეთუ არა დაუტეოს უფალმან კუერთხი ცოდვილთაჲ ნანილსა ზედა მარ-
 თალ[თასა],

რადჲა არა მიყვნენ მართალთა უსჯულოებად ჴელნი მათნი.
 კეთილი უყავ, უფალო, სახიერთა და გულითა წრფელთა,
 ხოლო რომელთა გარდააქციონ გულარძნილებად, მიიყვანნეს იგინი უფალმან
 მოქმედთა ზედა უსჯულოებისათა. მშკდობაჲ ირაჴლ[სა ზედა]¹⁸⁶.

რაჴამს მოაქცია უფალმან ტყუე სიონისაჲ,
 ვიქმნენით ჩუენ ნუგეშინისცემულ.
 მაშინ აღივსო სიხარულითა პირი ჩუენი

	H 1795 გ
რაობა:	ფსალმუნი
თარიღი:	XIV-XV სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	2 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	18×13
Content:	Psalms
Date:	XIV-XV cc.
Number of folia:	2 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	18×13

ტექსტი

[კანონი 12]

1r * / და უჩუჴნო მას მაცხოვარებაჲ ჩემი. დიდებაჲ.

[კანონი 13]

კეთილ არს აღსარებაჲ უფლისაჲ და გალობად სახელსა შენსა, მაღალო.

მითხრობად ცისკარს წყალობაჲ [შენი] და ჳემმარიტებაჲ შენი ღამედ-[ღამედ].

ათძალითა საფსალმუნისაჲ[თა] [და ჴმითა] ებნისაჲთა;

რამეთუ მახარე მე დაბადებული[თა] [შენი]თა, უფალო! და ქმნულითა ჴელთა
 [შენთაჲთა] [ვიხარებდე].

ვითარ განდიდნეს საქმენი შენნი, [უფალო]!

ფრიად ღრმა იქმნნეს ზრახვა[ნი] [შენნი].

¹⁸⁶ [სა ზედა] ტექსტი არ უნდა იყოს.

* შენიშვნა: მინაწერი (ტექსტის ხელით) ქვედა კიდეზე „...ნ“თა მამათა მთავართა მეოხებითა შეიწყალე ბასილი ვარკნისანე, (2v), ზუსტად არ მისდევს მუხლობრივ დაყოფას.

კაცმან სულელმან არა ცნა[ს] [და] უგუნურმან არა გულისჴმა-ყოს] ესე; აღმო-
ცენებასა¹⁸⁷ ცოდვილთა, ვითარცა თივაჲ;
და გამოჩნდეს ყოველნი, რომელნი [იქმან] [უ]შჯულოებ[ასა],
რათა მოისრნენ უკუნიითი-უკუნისამდე.
ხოლო შენ მაღალ ხარ უკუნისამდე, უფალო. რამეთუ ესერა მტერნი შენნი
[წარწყმდენ];
რამეთუ ესერა მტერნი შენნი წარწყმდენ¹⁸⁸, და განიბნინენ ყოველნი
[რომელი იქმან უშჯულოებასა].

1v / და ამაღლდეს, ვითარცა მარტორქისა, რქაჲ ჩემი;
და სიბერე ჩემი - ზეთითა ჰოხილითა.
და იხილა¹⁸⁹ თუალმან ჩემმან მტერთა ჩემთა და მათთვის, რომელნი აღდგომილ
არიან ჩემ ზედა ბოროტებით, ესმას ყურსა ჩემსა.
მართალი, ვითარცა ფინიკი აყუავნეს¹⁹⁰;
და ვითარცა ნაძ[ვ] ლიბანისა, განმრავლდეს. დანერგულ[ნი] სახლსა შინა უფ-
ლისასა;
ეზოთა და [სახ]ლისა ღმრთისა ჩუენისათა ყუაოდიან. უფროსად განმრავ-
ლდენ სიბერესა სიპო[ხის]ასა და ფუფუნეულ იყვნენ თხრობასა.
რამეთუ წრფელ არს უფალი ღმერთი ჩუენი და არა არს სიცრუევე მის თანა.
უფალი სუფევს, შუწნიერებაჲ შეიმოსა; შეიმოსა უფალმან ძალი და გარე-შე-
ირტყა¹⁹¹.
და რამეთუ და[ა]მყარა სოფელი, რათა არა შეიძრა.
განმზადებულ არს საყდარი შენი მიერიტგან, და საუკუნიტგან შენ ხარ, რა-
მეთუ
აღიღეს მდინარეთა, უფალო.

2r / აღიმაღლნეს მდინარეთა ჴმანი მათნი; აღდგენ მდინარენი სღვასა
თვსსა ჴმითა წყალთა მრავალთაჲთა.
საკურველ არიან განცხრომანი ზღვსანი;
საკურველ არს მაღალთა შინა უფალი. ნამებანი შენნი, უფალო, სარწმუნო იქ-
მნეს ფრიად;
სახლსა შენსა შუწნის სინმიდე, უფალო, სიგრძესა დღე[თა]სა. ღმერთი შურის-
ძიებათა, უფალი
ღმერთი შურისძიებათა განცხადნა.
მიაგე მისაგებელი ამპარტავანთა.
ვიდრემდის ცოდვილნი, უფალო, ვიდრემდის ცოდვილნი იქადოდიან.
აღმოთქუან და იტყოდინ სიცრუევესა, იტყოდინ ყოველნი, რომელნი იქმან
უშჯულოებასა.
ერი შენი, უფალო, დაამდაბლეს¹⁹² და სამკვდრებელი შენი განაბოროტეს;

¹⁸⁷ აღმოცინებასა.

¹⁸⁸ ასეა!

¹⁸⁹ იხილჲ.

¹⁹⁰ აყუავნეს.

¹⁹¹ შეირტყჲ.

¹⁹² დამდაბლეს.

ქურივი და მწირი მოკლეს და ობოლი მოსწყუდეს და თქუეს: „არა იხილოს უფ-
ალმან, არცა გულისჴმა-ყოს ღმერთმან იაკობსმან.

2v / გულისჴმა-ყავთ¹⁹³ ან, უგუზურნო ერისანო და ცოფნო, ოდესმე გელისჴმა-ყოთ.
[რომელმან დაჴნერგა [ყური], [არა ნუ ესმის?]
ანუ რომელმან შექმ[ნა] თუალი, არა ნუ ხედავს?
რომელი სწავლის თესლებსა, [არა ნუ] ამხილოსა, რომელმან ასწავის კაცთა
მეც[ნიერებაჲ?]

უფალმან უწყნის ზრახვანი კაცთანი, რამეთუ არიან ამო.
ნეტარ არს კაცი, რომელიცა განსწავლო, უფალო, და შჯულისა შენისაგან [ას-
ნაო] მას დამშკდებად მისა დღეთა ბოროტთა;

ვიდრემდის ეთხაროს ჴნარცუ ცოდვილთა. რამეთუ არა განიშოროს უფალმან
ერი თვისი და სამკვდრებელი თვისი არა უგულებელს-ჴყოს¹⁹⁴, ვიდრემდის მოიქცეს
სიმართლე განკითხვად, და მიეახლნენ¹⁹⁵ მას ყოველნი, რომელნი წრფელ არიან
გულითა.

ვინ წინა-აღმიდგეს მე უკუეთურთაგანი?
ანუ ვინ თანა-წარმომიდგეს მე მათგანი, რომელნი იქმან უსჯულოებასა.

H 1795 დ

რაობა:	ფსალმუნნი
თარიღი:	XIV-XV სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	1ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	14,5×14;
Content:	Psalms
Date:	XIV-XV cc.
Number of folia:	1 folio
Script:	Nuskhuri
Size:	14,5×14;

ტიქსტი

ფსალმუნნი 49,11; 56,6

1r / [შე-თ]უ-მემშოს, არავე შენ გეტყოდი, [რამეთუ]: [ჩე]მი არს სოფელი და
სავსებაჲ მისი. [ნ]უ ვჴამო-ა ჴორცი ზუარაკთაჲ? ანუ სისხლი ვაცთაჲ ვსუა-ა?

[შ]ენირე ღმრთისა მსხუჴრპლი ქებისაჲ და მოუსრულენ მაღალსა აღნათქუ[ჴ]
მნი შენნი. [დ]ა მხადე მე¹⁹⁶ დღესა ჴირისა შენისასა. და მე გიჴსნა შენ და შენ მაღი-
დო მე. ხოლო ცოდვილსა მას ჰრქუა ღმერთმან: რაჲსათჴს-მე მიუთხრობ სამარ-
თალთა ჩემთა და აღიღებ აღთქმასა ჩემსა პირითა შენითა? შენ ეგერა მოიძულე
სწავლებაჲ და განიშორენ და განსთხიენ სიტყუანი ჩემნი.

¹⁹³ გულისჴმა-ყვით.

¹⁹⁴ უგულებელს-ჴყო.

¹⁹⁵ მიახლნენ.

¹⁹⁶ მე+დემე.

იხილი თუ მპარავი, თანა-ურბიოდე მას და მეძავსა თანა დასდვი ნაწილი შენი. პირმან შენმან განამრავლა უკეთურ[ებაჲ] და ენაჲ შენი თხზვიდა ზაკუფასა.

სჯდი რაჲ, ძმისა შენისათჳს ბორ[ოტსა] იტყოდი და ძისათჳს დედისა შენისა [დასდვი საცთური]. ესე ყოველი ჰყავ და დ[ავიდუმე].

1v / ჰგონე უსჯულოებაჲ, ვითარმედ მეცა შენ გ[ემსგავსო]. გამხილო და წარმოვადგინნე ცოდ[ვა]ნი შენნი წინაშე პირსა შენსა. გულისჴმა-ყავთ ესე ყოველთა, რომელთა დაგივინყებიეს ღმერთი. ნუჲუკუჴ წარგიტაცნეს და არა ვინ იყოს მჴსნელი თქუჴნდა. მსხუჴრპლმან ქებისამან მადიდოს მე და მუნ არს გზაჲ, სადა უჩუჴნო მას მაცხოვარებაჲ ჩემი.

დასასრულსა, დავითისი ფსალმუნი

რაჴამს მოვიდა მისა ნათან წინაჲსწარმეტყუჴლი, ოდეს-იგი შევიდა ბერსაბე-სა, ურიაჲსა ცოლისა.

მიწყალე მე, ღმერთო, დიდითა წყალობითა შენითა და მრავლითა მოწყალები-თა შენითა აჴოცე უსჯულოებაჲ ჩემი.

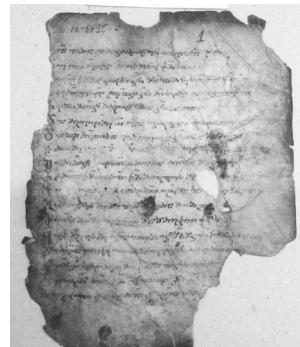
[უფ]როჲს განმზანე მე უსჯულოებისა ჩემი[საგან] [და] [ცო]დვათა ჩემთაგან განმწმიდე მე[ე].

[რამეთუ] [უსჯულოებაჲ] ჩემი მე უწყი და ცოდვაჲ ჩემი [წინაშე] [ჩემსა] არს მარადის.

[შენ მხოლოსა შეგცოდე] და ბოროტი შენ წინაშე ვ[ყავ]

H 1795 ე

რაობა:	ფსალმუნი
თარიღი:	XV-XVI სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	1ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	18x13,5
Content:	Psalms
Date:	XV-XVI cc.
Number of folia:	1 folio
Script:	Nuskhuri
Size:	18x13,5

ტიქსტი

ფსალამუნი 16,5

1r / [რათ]ა არა შემობრკუმენ სღვანი ჩემნი.

მე ღალად-ვყავ, რამეთუ ისმინე ჩემი, ღმერთო, მოყავ ჩემდა¹⁹⁷ ყური შენი და ისმინე სიტყუათა ჩემთა.

საკვრველ-ყავ წყალობაჲ შენი, რომელი იჴსნი მოსავთა შენთა

¹⁹⁷ თუ: ჩემ ზედა.

მწდომთაგან მარჯუწნიისა შენისათა
დამიცევ მე, უფალო, ვითარცა გუგაჲ თუალისაჲ და საფარველსა ფრთეთა
შენთასა [დამიფა]რო მე. პირისაგან უღმრთოთასა, რომელნი მ[აჭირ]ვებდეს [მე].
მტერთა ჩემთა სული ჩემი მოიცვეს და [ცმელი თვისი შეიყენეს]. პირი მათი
იტყოდა ა[მპარტა]ვანებასა.

განმაგდეს მე და ან, [ეს]ერა, მომიც[ვეს] [მე], თუალნი მათნი ყვენს დადრე-
კილ ქუეყანად.

შემრაცხეს მე, ვითარცა ლომი, განმზადებული ნადირსა, და ვითარცა ლექვ
ლომისა იყოფებინ რაჲ [ფარულთა].

აღდეგ, უფალო, უსწრვე მათ და დააბრკოლენ [იგინი] და იწსენ სული ჩემი
უღმრთოთაგან.

მახვლი შენი მტერთაგან ჴელისა¹⁹⁸

1v / უფალო, მცირეთაგან ქუეყანისათა მიმო-დაყვენ იგინი ცხ[ორებასა] [მათ-
სა] და საიდუმლოთა შენთაგან, რამეთუ აღივსო მუცელი მათი.

განძღეს ჴამადითა და დაუტევეს ნეშტი ყრმათა მათისათა.

ხოლო მე სიმართლითა შენითა ვეწუწნო პირსა შენსა, განვძღე გამოჩინებასა
დიდებისა შენისასა.

დიდებაჲ

დასასრულსა ფსალმუნნი დავითისი

კანონი

შეგიყუარო შენ, უფალო, ძალო ჩემო, უფალო, დამამტკიცებელო ჩემო, შესა-
ვედრებელო [ჩემო] და [მწსნე]ლო ჩემო

ღმერთი ჩემი [მწე ჩემდა და] მე ვესავ მას;

მფარ[ველი] ჩემი და რქა ცხორებისა ჩემისა.

და ჴელის ამპყრობელი ჩემი.

[ქე]ბით ვხადე უფალსა და მტერთა ჩემთაგან განვერე.

გარე-მომადგეს მე სალმობანი სიკვდილისანი

[და] ღუართა უსჯულოებისათა შემადრწ[უნეს] [მე].

[სა]ლმობათა ჴოჯოხეთისათა მომიცვეს მე [და] [მო]მეწიფნეს მე მახენი
სილ[უდილისანი].

[ჭირსა] [ჩემ]სა ვხადე უფალსა.

H-1801a

რაობა:	ლოცვანი
თარიღი:	XIV-XV სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	4ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	13,5x10

Content:	Prayers
Date:	XIV-XV cc.
Number of folia:	4 folio
Script:	Nuskhuri
Size:	13,5x10

¹⁹⁸ ჩამოხეულია.

ტიქსტი

1r* / თაყუანის-ეცეთ ღმერთსა.

გ მიწყალე მე, ღმერთო, დიდითა წყალობითა შენითა.....

ღმერთო, შეწვენასა ჩემსა მოხედენ უფალო, შეწვენად ჩემდა ისწრაფე, ჰრცხოვენოდენ და კდემებოდ... , რომელნი ეძიებენ სულსა ჩემსა მაღალთან იქცენ და სირცხვილეულ იქმნენ, რომელნი ზრახვიდეს ჩემთვის ძვირსა, მიქცეს მონითურთ¹ვე სირცხვილეულნი, რომელნი [მე]ტყოდეს მე, ვითარცა შა გიგალობდენ, იხარებდენ შენდამი ყოველნი, რომელნი გჳძიებ შენ, უფალო, და თქვედ მა.....ს:

1v / დიდ არს ღმერთი, რომელთა უყვარს მაცხოვრებაჲ შენი. ხოლო მე, გლახაკი და დავდრომილი ვარი მე, ღმერთო, შემენიე, შემენიე! დამხსნელი(და მხსნელი?) ჩემი ხარ შენ, უფალო! ნუ ჰყოვნი, უფალო, შეისმინე ჩემი, სრულიად თქვი: დიდებაჲ მაღალთა შინა, სრულიად თქვი: გორნამს სრულიად ღმერთი ...რსა არს და ჭეშმარიტად, რაათა გადიდებ[დ]ეთ შენ, ღმრთისმშობელო, რომელი მარადის სანატრელ იქმენ ყოვლადუბინო და დედა ღმრთისაჲ ჩუენისა. უპატიოსნეს ხარ ქერაბინთასა და აღმატებით უზეშთაეს სერაბინთასა, განოხრწნელედ მშობელსა სიტყვასა ღმრთისასა მხოლოსა ღმრთისამშობელსა გლ.....

2r / გადიდებთ, წმიდაო ღმერთო, მამაო ჩუენო, გინატრისი. კსნი. მე რომელი ყოველსა დღესა სრულიად დიდებაჲ ან . ამინ . უპატიოსნეს ხარ სრულიად უბინო, შეოგინებელო, უხრწნელო, უბინო ქალწულო, უქორწინებელო სძალო, ღმერთო, წმიდაო დედოფალო, რომელმან დიდებულთა შობითა შენითა კაცნი ღმერთსა შეაერთენ და განგებოლი ბუნებაჲ ჩუენი ზეცისა ძალთა შეაერთენ, უსასო ქმნოლ[თა] სასოებაო და ბრძოლთა შემწეო, და განმზადებელო ჴელისა ამპყრობელო შენდა მხოლველთაო და ყოველთა ქრისტიანეთა შესავედრებელო,

2v / ნუ მომიძაგებ მე, ცოდვილსა ამას, და რაათა ნა... რომელმან შეკრებითა ბილწებითა გულისთქუმათა და ყოვლითურთ სიტყვით და საქმით თავი ჩემი უცხო-ვყავ გემოთა და უდებებესა მეცნიერებით დავემონე, არამედ ვითარცა კაცთმოყვარე და დედაკაცმოყვარისა, ღმერთო, მიწყალე იქმენე(!), ჩუენ, უძლებსა ზედა და შეინწყნარე ჩემ მნიკულოვანთაგან ბგეთა შენირული ვედრება და მიხველმან ძისა შენისა მიმართ და მეოფისა დედობრივისა კადნიერებისაგან, რაათა განმიხსნეს მე ნაწლევნი.

3r / თვისისა სახიერებისა და კაცთმოყვარებისაგან და უგულუბელს-ყვნეს ჩემნი აღორაცხელნი ცოდვანი ჩემნი და მომაქ[ცი]ეს მე სინანოლად და მცნებათა მისთა მოშაკად გამოდლად (?) გამომაჩინეს და მექმნეს მე კეთილისმოყვარეთა. ლომბლ(!) და მიწყალე და აწინდელსა ამას ცხორებისა მხოროვალედ ზედა მდგომი და შემწე წინააღდგომთა ძალთა მოტევებულო, მაცხოვრებისა(!) მიმართ წარმართებულ და ყ....ლვისა სულისა ჩემისასა შეწეო(!)

3v / ობდროკსა სულსა ჩემსა და ბნელნი იგი პირნი უკეთურთა ეშმაკთა შენთანი შორის განიოტენ ჩემგან. ხოლო საშინელსა მას დღესა სასჯელისასა განკითხვისასა საუკონოსა სასჯელისაგან მიხსენ მე და გამოუთქმელსა მას დიდებასა ძისა შენისა და ღმრთისა ჩუენისა მკვიდრად გამომაჩინოს, რომლისა მიმცა მთხოველ ვართ, დედოფალო, ღმრთისმშობელო, შეწვენითა შენითა და შუამდგომლობითა შენითა და მადლითა და წყალობითა და კაცთმოყვარებითა მხოლოდშობილისა

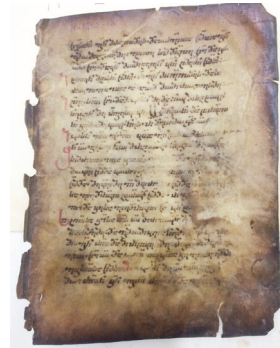
¹ შენიშვნა: ხელნაწერში ერთად აკინძული ორი ფრაგმენტი გაიყო: H-1801- 8ფ.; H-1801ა- 4 ფ.

4r / ძისა შენისასა, რომლისათა გბრთლსა(!) შოვენის ყოველი დიდებაჲ, პატივი და თავყანისცემათა დაუსაბამოთ მამით ყოვლადწმიდით სახიერით და ცხოვლის-მყოფელით სულით შენით წმიდითურთ. ან მომეც ჩუენ , მეუფეო, ძლად მისვლად ესე განსასვენებლად სულთა და ჯორცთა და სულისა დამიცვენ ჩუენ გან.....ისაგან წყუდიადისა და ყივიკისგ ღამითსა შვილისა გამო ვნებულისა დაცხ.....რენ ზედა მოს...ანი

4v / ვნებათაგან და შრ.....
ბნოროტისა ჩუენ.....
 აღძრულნი მ.....
ა ჯორცთა ზედა აღდგ.....
ნე და ყოველი ქოცყნიერ.....
 ზრონოვა და იძ.....
 მეტ მე, ღმერთო, მღვიძარე.....
წმიდეის სიტყვისა
 ...რთხ... ძ..... ს.....
[სინანულ]სა განყენებ.....
 და აღმადგინე
 განმტკიცებული
 შენთა და მქონე.....

H-1803 ბ

რაობა:	ფსალმუნნი
თარიღი:	XIV-XV სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	1ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	12,5x16,5
Content:	Psalms
Date:	XIV-XV cc.
Number of folia:	1 folio
Script:	Nuskhuri
Size:	12,5x16,5

ტიქსტი

ფსალმუნნი 24, 17-21; 30,1;
 1r / ჩემისანი განმრავლდეს და ურვათა¹⁹⁹ ჩემთაგან გამომიყვანე მე.
 იხილე სიმდაბლე ჩემი და შრომაჲ ჩემი და შენ მომიტევენ²⁰⁰ ყოველნი ცოდვანი ჩემნი.
 იხილენ მტერნი ჩემნი, რამეთუ განმრავლდეს და სიძულილითა ამაოდ მომი-
 ძულეს მე.
 იცევ სული ჩემი და მიჴსენ მე და ნუ მრცხუწნებინ მე, რამეთუ გესავ შენ.
 უმანკონი და წრფელნი შემომეყუწნეს, რამეთუ დაგითმო შენ, უფალო.
 იჴსენ, ღმერთო, ისრაჴლი ყოველთაგან ჭირთა მისთა.

199. ორვათა.
 200. მომიტვენ.

არ გადადის (ე.ი. შუა გვერდიდან)

შენ, უფალო, გესავ, ნუ მრცხუწნებინ მე უკუნისამდე, სიმართლითა შენითა [მივსენ] და განმარინე [მე].

მოყავ ჩემდა ყური შენი და [ისწრაფე] [განრინებად] ჩემდა. მეყავ მე ღმერთი მფარველ ჩემდა, [შე]სავედრებელ ცხორებად ჩემდა, რამეთუ გან[მაძლიერებ]ელი და შესავედრებელი ჩემი შენ ხარ.

სახელისა შენისათჳს, უფალო, მიძლოდე მე და [გამომ]ზარდე მე და გამომიყვანე მე [საბ]რწისა მისგან, რომელ დამირწყეს მე, რამეთუ შენ ხარ მფარველი ჩემი, უფალო, და ჴელთა შენთა შევჴვედრებ სულსა ჩემსა.

მივსენ მე, უფალო ღმერთო ჭეშმარიტებისაო!

მოიძულენ შენ იგინი, რომელთა და[იცვან]

1v [ამ] /აოებაჲ ცუდად, ხოლო მე უფალსა ვესავ. ვგალობდე და ვიხარებდე [წყა]ლობისა შენისა მიმართ, რამეთუ მომხედენ ს[იმდაბლესა] [ჩემს]ა და ივსენ ჭირთაგან ს[ული] ჩემი.

... მეც მე ჴელთაგან მტერ[თა] [ჩემ]თასა, [დამიდ]გენ ფართოსა ფერწნი [ჩემნი]. [მინყალე] მე, უფალო, რამეთუ მჭირს მე.

შეშფოთნა გულისწყრომითა თუალი ჩემი, [სული ჩემი] და [მუ]ც[ელი] ჩემი, რამეთუ მოაკლდა სალმობით ცხ[ორებაჲ] ჩემი [და] ნელინადნი ჩემნი სულთქუმიითა.

მ[ოუძღურ]და გლახაკებითა ძალი ჩემი და [ძუ]ალნი [ჩემნი] შეძრწუნდეს. ყოველთა მტერთა [ჩემთაგან] ვიქმენ მე საყუედრელ²⁰¹ [და] [მოძმეთა] ჩემთაგან ფრიად და შიშ მეცნიე[რთა] [ჩემთა], რომელთა მიხილიან მე და გარე-[განივლ]-ტოდეს²⁰² ჩემგან.

დავიგინყე მე, ვითარცა [მკუდარი], გ[ულით]გან და ვიქმენ მე, ვითარცა ჭურ[ჭელი] [წყ]მედული.

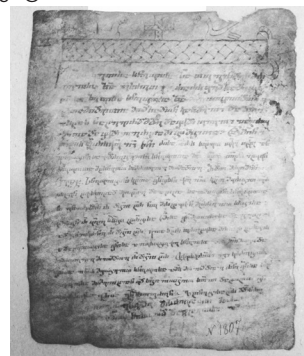
რამეთუ მესმა მე ყუედ[რებაჲ] მრავალთაჲ, რომელნი გარემოს იყვნეს ჩემსა.

რაჟამს შეკრბეს იგინი ერთბამად ჩემ ზედა და მიღებაჲ სულისა ჩემისაჲ იზრახეს, ხოლო მე, უფალო, შენ გესავ.

ვთქუ²⁰³: შენ ხარ ღმერთი ჩემი და ჴელთა შენ[თა]

H 1807

რაობა:	კურთხევანი პალიმფსესტი
თარიღი:	XV-XVI სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	2ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	20,5×16,5
Content:	Blessings Palimpsest
Date:	XV-XVI cc.
Number of folia:	2 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	20,5×16,5

201. საყუედრელ.

202. განივლტოდე.

203. ვთქო.

ტიქსტი

1r* / გადაშლილია, არ იკითხება

1v / ქ. კურთხევა ზეთისა სნეულსა ზედა თუ გინდეს, მიერ წელსა ზედან ესრეთ ჯერ არს შემზადება ნმიდისა ზეცისა სნეულსა ზედა მოუნოდოს, ხელითა მღდელთა მოამზადონ კანდელი და ზეთი ასხას ნახევრადმდე შუდი უღელი პატრუქითა და შუდი ლერწამი ბამბითა და მინ ...ს კცრ...ვე ღმერთი ჩუენი რომელსა არს სუფევაა უკუნითი უკუნასამდე. ამინ.

ქერობინისა უდარებელი სნეულთა ზედა ...თა თავნი იტყჳან, სნეულთა მხსნელო, სიმართლე მომადლე. მოდით, მორწმუნენო.

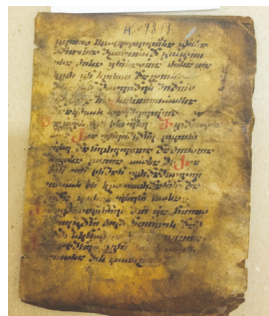
თარგმანი. სნეულებანი კაცთა ბუნებათანი, ქრისტე ღმერთო, კაცთმოყვარებით თავს ისხენ ტვრთვად მონყალე და ანცა და სალმობანი სნეულთანი განჰკრთნენ, რამეთუ დიდებულ ხარ. ნუ მძრახვენ, მხსნელო, ჩუენგან, რამეთუ ყოველივე სასოება ცხოვრებისა ჩემისა შენ მხოლოსა დაგვიც, არამედ განჰკრინე, რამეთუ დიდებულ ხარ. თქუჳ საკვირველი იგი კ...ნებ... შენთა ღვთისმშობელო სნეულსა ამას მომადლე, რომელნი შნსა სოფ...ლსა მოელტიან ყოვლად საგალობელო სულით და ... ცითგან გზა განაძლიერენ ღმინებისა ც... მდინარით ... ესე ... მოძღვართ მთ... ...ჯოდ სანა... / 2r / სამა... ... მონაჲ ესე შენი სხ... ... ცოდვილისა უძღურებისაგან მღ... და განაცოცხლე ესე მსგავსად შენისა ... თანამდებ... .. ჩემთა ...ვიდეს დიდების, რამეთუ ... ჰრომელ... .. ფსალმუნი და... ჰმობდე და ყოვლად მ... .. ერთა უძღურებისა მის უსუსრთასა ...ად და არა თავთა თჳსთა სათნო ყოფად. ... სასა თჳსსა სათნო ეყოფებოდენ კ... არა შენებლად და რამეთუ ...ეხა თავსა ...ეყო, არამედ, ვითარცა წერილ არს გვედრეს და... ...თა შენ თანა და მეცნეს ჩემ ზედა, რამეთუ ძალსა, რომელი იგი წ... დაინერა ჩუენდა სამძღურებლად და ერი რაჲ მოთმინებითა მით და ნუგეშინისცემ... ...ა თანა სასოება გაქუნდეს, ხოლო ღმერთმან ნუგეშინისცემიჲმინებისმან მოგუცნივე ზრახვად ...რ რაჲთა ერთბამად ერთითა ღ... .. და მამასა უფლისა ჩუენისა იესუ ქრისტესა ა... თვის თაჲ, ვითარცა იგი ქრისტემან იესუ... თ... ლოცვაჲ ქოდ მე/ 2v / იწვისა წყლისა განკვეთილ, რომელითაცა შეუძობილ არიან სნეულებითა, ხოლო იყო ვინმე მუნ კაცი, რომელსა ოცდაათუა მეტყველი დაეყო უძღურებასა შინა ესე იხილა იესუ მდებარე და ხ...ყო, რამეთუ მრავალი წელი აქუს უძღიურებასა შინა ... გნებავსა, რაჲთა განიკურნო მუგთურთურმან -? ... არა მაქუს რაჲთა ოდეს აღი... ვეს წყალი ესე და... ..აგდოსა ბნელსა მას ვიდრემდე მოვიდის სხ... ...ს ჩუენსა მოვიდის და განიკურნის, ჰრქუა მას იესუ აღდგა ... დრე შენი და ვიდოდე და მიწეულად გან...და კაცი იგი და ... დრი თჳსი და წარვიდა, ხოლო იყო შაბათი დღე ... ჟამსა ... პირნი იგი შაბათ არს და არა ჯერ არს ..., ხოლო მან მიუგო და ჰქუა მათ, რომელმან შინა განმკურნა მე ... აღილე ცხედარი შენი და ვიდოდე, ჰკითხვიდე მას, რომელნი იდა ი...დეს, ვინ არს იგი, რომელმან გარქუ შენ ღ... ვიდოდა, ხოლო უძღურმან არა უწყოდა, თუ ვინ არს ... არა, რამეთუ ერი იყ... ადგილსა მას ჩემისა შინა ... რომელსა შინა და ჰქუა მას. აჰა, ცოცხალ იქმენ, ნუცარა იცოდა ... არა უძურეს ... გებას და წარვიდა ... ღძთა, ვითარმედ იესუ განმკურნა მე. თ... წმიდაო უფალო მიკურსა თა და კორცთა უფალო, რომელმან მო... .. ოდ შობილი ... უფალი ჩუენი. იესუ ქრისტე ... მკურნალად და საუკ...

* ხელნაწერი დაზიანებულია, არ იკითხება ერთი გვერდი -1r, დანარჩენ გვერდზე ტექსტის ნაწილი არ ჩანს, ან რთულად წასაკითხია. ტექსტის დაზიანებული ნაწილი ჩასმულია კვადრატულ ფრჩხილებში.

H 1811

რაობა: კურთხევანი პალიმფსესტი
 თარიღი: XIII-XIV სს.
 ფურცელთა რაოდენობა: 4 ფ.
 დამწერლობა: ნუსხური
 ზომა: 13×9,8

 Content: Blessings Palimpsest
 Date: XIII-XIV cc.
 Number of folia: 4 folios
 Script: Nuskhuri
 Size: 13×9,8

ტიქსტი

1r / შული სასუფეველისა შენისა
 მადლისა მხოლოდშობილი
 სა ძისა შენისა შენისათა. რომლისა თანა
 კურთხეულ ხარ შენ, სახიერ, და ცხოვლისა
 მისსა მოვიდეს მლდ ...
 ზედა სანათლოსასა
 და აკურთხოს საკმეველ...
 დ... ჩუენი ესე. მშვიდობაჲ
 ან რათა განწმიდნე წყალნი
 ესე დანერგვითა და რ...ათა
 ...სა წმიდისა უფლისა...მ რათა
 ჩუენ ღმერთმან ჩუენმან გარდამოგივ
 ლი[ნ]ოს ჩუენ კურთხევაჲ იორდანისა და
 წმიდა ... ესენი უფლისაჲსა,
 რათა [გამო] აჩინნე მათ შინა ნათლის ღებადნი (!)
 ძედ ნათლის და მ
 ... საუკუნო ...ლითა
 რათა [ი]ქმნეს შენ[გან]
 ...სა მის ჳორც...

1v / სისხლისაჲსა მისისა უფლისა მიერ,
 რათა იჳსნნეს იგინი ყოვლისაგან ჭი
 რისა რისხვისა და ინროებისა
 უფლისაჲსა. შეგვეწიენ
 დ(!) წმიდისა. და ვითარცა დიაკონი ამას
 კუერექსსა იყო მის, მღდელმან ესე
 ლოცვაჲ მდუმრიად წართქუჴ[ს],
 [რლ]ა მონყალე და მწყალობე

* შენიშვნა: ტიქსტიში შეიმჩნევა ა-მეტობა.

ლ ხარ ღმერთი, რომელთა განიკითხა
ვ გულთა და თირკუმელთა
და დაფარულნი კაცთანი იც
ნი, რამეთუ არარაჲ არს დაფარ
ულ წინაშე შენსა საქმე, არამედ
ყოველივე შიშულ და ქედდადრეკილ
არს წინაშე თუალთა მისთა,
რომელმან უკნი (!) ჩემნიცა ესე
ნუ მომი[ძაგე] მე და ნუცა
პირსა შენსა გარე-მიაქცევ
ჩემგან, არამედ შემინდევინ მე ყოველნი
2r / შეცოდებანი ჩემნი ჟამსა ამა
სცა, რომელმან უგულუბენ-ჰ
ყვენ²⁰⁴ კაცთა ცოდვანი, სინანუ
ლითა განბანე ჩემი მნიკულ
[ო]ვნებაჲ კორცთაჲ და შე
გინებაჲ უფლისა ჩემისაჲ და
ყოვლადვე განმწმიდე სრულად ძალთა

შენითა და ... ნმიდათა და
სულითა ...
თა ა... სხ ...
თა უქადაგებდეს და გა...
... სცემდე სარწმუნოები
თ განმტკიცებითა შენსა გა
მოუთქმელსა კაცთამოყუარე
ბასა და მე, ვითარცა მონაჲ ცოდ
ვისაჲ გა...დებულსა
ვჰპოვე ... უფ... მ...ლოო
...ნო და ...მყრ...
2v / ნ[უ]მცა უკუნე ...
დამდაბლებულა და სირცხ
ილეულა, არამედ მოავლინე
ჩემ ზედა ... მალლითა და განმაძლიერე
მსახურებასა ამას წი
ნა მდებარესა ამის შენისასა
იდუმალისა დიდისა ზეცისასა
გამოსახე ესე შენი მათ ზედა, რომელ
... გეგულუების ...
მეორედ შობილთა ჩემ მიერ სან
ყალობელისა და აღაშენენ გ
ინა ს...ელსა ქუჭმე მოცი
ქულთა და წინასწარმეტყუელთა და ნუ
და[ა]მკობ, არამედ დანერგენ იგინი
ნერგად ჭეშმარიტებასა შინა ნმიდასა

²⁰⁴ ულულებენ-ჰყვენ.

შენსა კათოლიკე სამო[ციქუ]ლოსა
 ეკლესიასა და ნუ
 ... არამედ ...მტებულსა მათ
 თა ათისა დ...ს
 3r / ს...ისა მომატყუშებელ ცო
 დვათაგან გამომჰსნელ
 სენთა, მაოტებელ
 ეშმაკთა, მომსრველ ნი
 ნაალმდგომთა ძალთა
 გან მიუახლებელ
 ანგელოზთა ძალითა
 სავსე ივლტოდეს
 ამისაგან ყოველნი მზაკვარნი
 დაბადებულთა შენთაგან, რამეთუ სახ
 ელსა შენსა, უფალო, ვხადით ს
 აკვირველსა დიდებულ და საში
 ნელსა მტერთა მიმართ.
 ი შთაბეროს წყალსა მას
 შინა სამბათსა და ჯუარისაჲ დასწე
 როს.
 მღდელმან ლოცვაჲ. შეიმო
 სრნე...დ ნი-ჭებითა და სასწაუ
 ლებითა ჯუარისა შენისაჲ
 ყოველნი ძალნი წინააღდგომილნი
 3v / და განეშორენით ჩემგან ყოველთა
 პირთა უჩინონი კერ
 პნი და ნუმცა დაიმაღვის²⁰⁵
 წყალსა ამას შინა ეშ
 ...მაკი ბნელისაჲ ნუცა
 ნათლის მთ...ლ ამას
 თანა გვედრებთ შ...
 სულ... და მ...ლებითაჲ გლჳს
 ... მაშფოთებელი
 გონებისა ...
 არამედ, მეუფეო ყოველთაო, გამოაჩინე
 წყალობაჲ წყალობად განსასუწნებელად
 წყლად (!) გამომჰსნელად,
 წყლად (!) სულისა გამწმედელად,
 შე[ა]გინეს ჴორცთასა და
 სულისა და ყოვლისაგან კრულები
 სა მოტევებად ...ვთა გან
 მანათლებელ[ად] სულთა საბანელად
 მერმედ შობისა შვილ
 4r / ებისა მადლად სამოსლად უხ

²⁰⁵ დაიმაღლის.

ნნელებისა განმანათლებ
 ლად სულისა წყაროდ უხრწ
 ნელებისა, რამეთუ შენ ს...უ უფალო
 განიჩინენით განინმინდენით მო
 ისპეთ უკლურებაჲ სულთაგან
 შენთა. შენ მომმადლე ჩუენ ზე
 გარდამოჲ შობაჲ წყლითა
 და სულითა გამოჩნდი უფალო წყა
 ლსა ამას შინა ნატლის მიღებ
 ითა განძრცვად ძუწლ
 ისა მის კაცისა განხრწნადისა
 მის მაცთურისა და შემოსად ნსგა
 ვსად ხორცისა მის ...
 შენისა შემოქმედისა თჯსისა,
 რაჲთა თანა ნერგ ქმნილნი მსგა
 ვსებსა
 4v / სიკუდილისა მხოლოდ შობილ
 სა შენისასა ნათლის ღებისა,
 რაჲთა მია... ქმნენ აღდგო...
 და დაიცვენ ნიჭი გ...
 სა შენისა და აღურძინო ...
 დი იგი მადლისაჲ და შევ...
 ონ გჯრგჯნი ზეცისა ჩინებ...
 და თანა აღირცხენ პირმეტყ
 უწლთა თანა აღწერად ...
 ა შინა ქრისტეს ყოვლის მიერ უფლისა ჩუენ...
 მაშინ ღმერთმან. მაშინ შემდგომად შინაჲ ყოველსა ენ. სულისაჲცა
 დიაკონ თავნი ჩუენი. მაშინ ღმერთმან თავიო
 მოუდრიკოს ჭურჭელსა ზედა
 ზეთისასა და ჰშთაბეროს
 და არა დასწეროს. მაშინ ვინ ...
 მეუფეო უფალო ღმერთო მამათა ჩუენთაჲ, რომელმან
 კიდობანსა ნოესსა ტრედი
 მოუვლინე

H 1814 გ

რაობა:	კონდაკი
თარიღი:	XV-XVI სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	4 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	15x10

Content:	Kontakion
Date:	XV-XVI cc.
Number of folia:	4 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	15x10

ტიქსტი

ფსალმუნი 5,6

1r * / ად ლელვათა²⁰⁶ და განსაცდელთაგან²⁰⁷ გვიჴსნენ ჩუენ, იხილო, კურთხე-
ულო, კსნი (კირიე ელეისონ) მუჴლთდრეკაჲ იბ. წმიდაო მამაო ჩუენო, მოვედით,
თაყუანის-ვსცეთ ღმერთსა ჩუენსა. სიტყუანი ჩემნი ყურად-იხვენ, უფალო,
გულისჴმაჲ - ვყავ ლაღადებაჲ ჩემი, მომხედენ ჴმასა ლოცვისა ჩემისა, მეუფეო ჩემო
და ღმერთო ჩემო, განთიად ნარვდგე შენდა, გეჩუენო შენდა, რამეთუ შენ ღმერთი
არა ეგრეთ ხარ, ვითარმცა

1v გინა უსჯულოებაჲ არა დაიმკვდრა შენთა უ/კეთურმან, არცა დადგენ უს-
ჯულონი წინაშე თვალთა შენთა, მოიძულენ შენ ყოველნი მოქმედნი²⁰⁸ უსჯულოებ-
ისანი, წარწყმიდენ შენ ყოველნი, რომელნი იტყვიან სიცრუესა. კაცი მოსისხლე და
მზაკვარი სძაგს უფალსა²⁰⁹, რამეთუ მე მრავლითა მონყალებითა შენითა შევიდე
სახლსა, თაყუანის-ვსცე ტაძარსა წმიდასა შენსა შიშითა შენითა, უფალო, მიძეღე
მე სიმართლითა შენითა და მტერთა ჩემთათჴს წარმართე შენ წინაშე გზა

2r ჩე/მი, რამეთუ არა არს პირსა მათსა ჴქმმარიტებაჲ, გული მათი ამაო, სამა-
რე ზეჲ აღებულ არს, ჴორჴი მათი ენითა მათითა ჴაკვიდეს. საჯენ იგინი, ღმერთო,
დაეცენედ იგინი ჴრახვათა მათთაგან. სიმრავლისაებრ უღმრთოებათა მათთასა
განიშროენა²¹⁰ იგინი, რამეთუ განგამწარეს შენ, უფალო, და იშვებდე[ს]²¹¹ ყოველი
(!), 2v რომელნი გესვენ²¹² შენ, უკუნისამდე იხარებდე[ნ] და დაიმკვდრონ მათ / შო-
რის და იქადოდიან შენდამი, რომელთა²¹³ უყვარს სახელი შენი, რამეთუ შენ აკურ-
თხო მართალი, უფალო, ვითარცა ჴურიითა სათნოებისათა²¹⁴ გვრგვნოსან²¹⁵ - მყვენ
ჩუენ, უფალო, შესავედრებელ-მეყვენ ჩუენ ნათესავითი ნათესავადმდე პირველ
მათთა დაბადებადმდე და შექმნად ჴუეყანისა და სოფლისა და საუკუნიტგან²¹⁶ და
უკუნისამდე შენ ხარ, ნუ დააქცევ კაცსა სიმდა/ბლედ²¹⁷ და სთქუ: მოიქეცით, ძენო
კაცთანო, რამეთუ ათასი წელი წინაშე თუალთა შენთა, უფალო, ვითარცა გუშინ-
დელი დღე, რომელი წარჴდა, და ვითარცა საჴმილავი ერთი ლამესა შინა, წელნი
მათნი შეურაცხებით იყვენ განთიად და ვითარცა მწვანე წარჴდეს, განთიად აყ-
ვავდესა²¹⁸ და წარჴდეს მიმწუხრივ²¹⁹, დაჴკნეს, განჴმეს და

3v / დაცვივის, რამეთუ მო/[ვა]კლდით²²⁰ ჩუენ რისხვათა²²¹ შენთა და გულის-

* შენიშვნა: ხელი ძალიან განსხვავებული და გაურკვეველია. ქარაგმები დასმულია არასწორად. ბევრი შეცდომაჲ.

206 ლელვათა.

207 გსაცდელთაგან.

208 მოქმედენ.

209 რჲ.

210 განიშროენ.

211 იშვები.

212 გესვენ.

213 რომლითა.

214 სათნობისათა.

215 გვირგვნოსან.

216 საკნიტგან.

217 სიმდაობლედ.

218 აყვადეს.

219 მიწუხრივ.

220 მოკლდით.

221 რისხვთა.

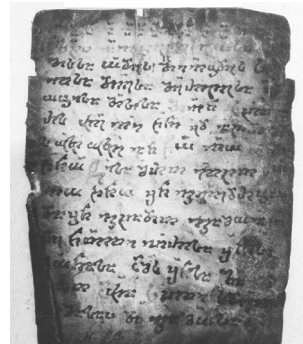
წყრომითა შენითა²²² შევძრუნდით და სხენ უსჯულოებანი ჩუენნი წინაშე შენისა, უფალო, და ცხოვრება ჩუენი ნათელსა პირისა შენისასა, რამეთუ ყოველნი დღენი ჩუენნი²²³ მოაკლდეს და რისხვითა შენითა მოვაკლდით წელნი ჩუენნი, ვითარცა დედაზარდლი²²⁴, იწვრთიდეს დღენი წელიწადითა ჩუენთა მათ თანა

4r / სამე ოცდაათ წელ, / უკუეთუ ძლიერებასა შინა ოთხმეოც წელ და უმრავლესი მათი შრომა და საღმობაჲ, რამეთუ მოვიდა ჩუენ ზედა სიმშვიდე²²⁵ და თქუენ განისწავლნეთ. ვინ-მე უწყის სიმტკიცე რისხვისა შენისა? და შიშითა შენითა გულისწყრომისა შენისა აღრაცხვა მარჯვენე შენი ესრეთ მაუწყე მე და გულითა სწავლულისათა სიბრძნე შენი. მოიქეც²²⁶, უფალო, ვიდრემდის

4v და ნუგეშინისცემულ / იქმნები მონათა შენთა ზედა. აღვიცხნეთ²²⁷ ჩუენ ცისკარსა წყალობითა შენითა, უფალო, და ვიხარებდეთ და ვიშვებდეთ ყოველთა დღეთა ჩუენთა, ვიხარებდეთ მათ დღეთა ნილ, რომელთა ვიხილეთ ჩუენ ძვირი, და მოხედენ მონათა შენთა ზედა და ქმნილთა²²⁸ შენთა ზედა ნარ

H 1814 დ

რაობა:	კურთხევანი
თარიღი:	XIV ს.
ფურცელთა რაოდენობა:	2 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	14×11
Content:	Blessings
Date:	XIV c.
Number of folia:	2 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	14×11

ტექსტი

1r /²²⁹ მისსა, ოდეს მიიღებდეს ... ლსა დღესა მერვესა [შ]ობისა მისისა და ღმერთმან, კურთხეულ [ა]რს ქრისტე, ღმერთი ჩუენი, ყოვლად ან და მარადის უკუნითი უკუნისამდე, ამინ.

წმიდაო ღმერთო ჩუენი უფლისა მიმართ ვილოცოთ: [უფალო] ჩუენო, შენ გვედრები და შენ გხადით: გამოა[ჩინ]ე ნათელი პირისა შენისაჲ ... ონასა ამას შენსა ზედა ... აქა.

²²² შთა.
²²³ ჩუენნ.
²²⁴ დედაზარდლი.
²²⁵ სიმშვიდე.
²²⁶ მოიქეც.
²²⁷ აღვიცხნეთ.
²²⁸ ქმნილითა.
²²⁹ | ორი სტრიქონი არ იკითხება.

1v / სახელი სდა ... მასაჲ და გამოსა/ხე ჯუარისა მხოლოდშობილისა ძისა შე-
ნისა გულისა შინა ამისსა და გულისზრახვათა შინა ამისთა, რაჲთა ივტოდენ
ამაოებისაგან სოფლისა და ყოვლისაგან ბოროტისა მტერისა და რა დაადგების სა-
ხელი შენი წმიდაჲ მას ზედა თვნიერის ყოფის ... და შეაერთე ესე ჟამსა ჯეროვანისა
ეკლესიასა (!) შენისა *და სრულ-ყავ შე[მა]წრწუნებელთა [საი]დუმლოთა შენთა [და]

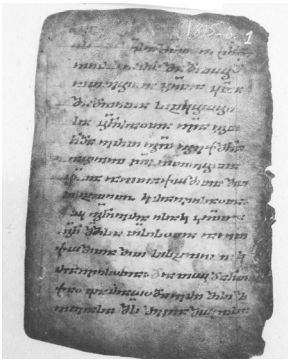
2r / ... სულსა შენისა ჭურად განწმედილად, ძედ ნათლისად და მკვდრად სა-
სუფეველისა ... ბაჲ მადლითა და წინანარმეტყუელებითა და კაცთმოყუარებითა
მხოლოდშობილისა ძისა შენისა

2v / ... უფლისა ... და ძისა
მაცხოვარისა ჩუენისა
რომელმან ყვე ბუნე[ბაჲ]
პირუტყვი სიტყვსა მიერ შენისა, დაჰბადე და ყოველივე, არა[არსი]საგან არ-
სად მოიყვანე შენ. ანცა, მეუფეო, აცხოვნე და წმიდა-ყავ მჭევალი ესე შენ სახ[ელ]
ით და სნ ... შთა ... უცოდველად და უბრალ[ოდ] გამოაჩინე ... და ... შენ ...

რომლისა თანა [კურთხეულ] ხარ ყოვლადწმიდით სახიერ[ით] ცხოველ-
სმყოფ...თ
ლოცვაჲ შესლვა დედაკაცისასა (!) ეკლესიად მეორმოცესა დღესა, მეუფეო,
უფალო, ჴელისა პყრობელო.

H - 1815ბ

რაობა:	კურთხევანი
თარიღი:	XV-XVI სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	1 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	15,5×11
Content:	Blessings
Date:	XV-XVI cc.
Number of folia:	1 folio
Script:	Nuskhuri
Size:	15,5×11

ტიქსტი

1r ... შენისა მიმართ ... ჩუენ და
ღირს არს მადლობაჲ
ღმრთეებითა შენითა ყოველთა
მადლითა სიტკობებისა²³⁰ შენისაჲთა, ვითარცა გთნდა, ერთგულ გექმნა ...
... ილ წინაშე ღმრთეებითა²³¹ შენითა აღთქუმითა²³² მით სისხლითა კრავისაჲთა

* შენიშვნა: არაკალიგრაფიული ხელი, ფოკუსი არ არის.
²³⁰ სიტკობისა.
²³¹ ღმრთეებითა.
²³² აღთქომითა.

... კ განიერა ისაკ ჴელთაგან მამისა თვისისათა აღთქუმითა²³³ მით სისხლი კრავისათა.

1v და თუ დანთქაჲ ფარაოჲ და ერი მისი ზღვასა მას მენამულსა, / განუპო ზედა ბ ... მიწანი [მეცა] მაცხოვარი სასუფეველსა შენსა.

დიდებაჲ მამა... ან და

ღმრთისმშობელო, სასოო ყოველთა მვედრებელთა შენთაო, შენგან სასოებაჲ გაქუს(!) შენგან ვიქადით, შენ ხარ, ყოვლადნმიდაო, სასოჲ ჩუენი, მეოხ-გვეყავ შენგან შობილისა მიმართ მოსავთა შენთაჲთჳს.

ამისა შემდგომად მოილოს

მღდელმან

ზეთი ჭურჭელითა,

ინყონ მკერდით, დაასხას ვიდრე ფერჴამდი

ჯუარი[ს] სახედ. მერმე

შეგვწყალენ კუალად თქუას.

ამის მწერალსა თუედორეს შე[უნდოს] ...

H 1816 გ

რაობა:	კურთხევანი
თარიღი:	XV-XVI სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	2 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	15×12

Content:	Blessings
Date:	XV-XVI cc.
Number of folia:	2 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	15×12

ტიქსტი

1r/ დაუტეოს კაცმან

დედა თჳსი და შე[ე]ყოს²³⁴ ცოლსა თჳსსა და იყუნენ ორნივეჲ ერთჴორცად და საედუმლო ესე დიდი არს. ხოლო მე ვიტყჳ ქრისტესთჳს და ეკლესიასათჳს.

გალობაჲ. ფსალმუნი დავითისი. დადგი თავსა შენსა გვრგვნი ქვისა მისგან პატიოსანისა.

ცხორებაჲ გვთხოოს.

სახარებაჲ იოანესი. თავი ბ ბ

მას ჟამსა შინა ქორწილი იყოს კანასა გალელიასასა და მუნ²³⁵ იყოს დედა მისი. მიჰხედეს²³⁶ იესუს და მონაფეთა მისთაჲ

²³³ აღთქომითა.

²³⁴ შეყოს.

²³⁵ ენ.

²³⁶ შეცდომაჲ: უნდა იყოს - მიჰხადეს.

ქორწილისა მას²³⁷. და ვითარ მოაკლდა ღვწო და ჰრქუა იესუს დედამან მის-
მან: ღვწო არა აქუს.

ჰრქუა მას: იყოს, რა არს ჩემდა

1v / [და შენდა], დედაკაცო? არლა მონვენულ არს ჟამი ჩემი.

ჰრქუა მას დედამან მისმან მსახურთა მისთა, ვითარმედ: რაცა გარქვა თქუენ,
ყავით იგი! იყვნეთ მუნ სარწყულნი ქვისა ექუსნი მდგომარენი, მსგავსად განწმე-
დისა მის ჰე (!) ურიათაჲსა, რომელთა შთაასხიან ორ-ორი გინა სამ-სამი და ჰრქუა
მათ იესუ: აღავსენით საწყაულნი [ეგე] წყალთანი.მათ აღავსნეს იგინი პირისპირი.
აღამოავსეთ²³⁸ ან და მოართვთ უფალსა! ხოლო მათ მოართუეს.

და ვითარცა გემოჲ იხილა პურისა უფალმან წყალი იგი, რომელი ღვწო იქმნა²³⁹

არ გადადის შემდეგი ფურცელი (2r)

2r / თისა კეთილად შვილიერ ებისა საშობელად შეუნანებელი და ცხორებაჲ,
რამეთუ შენი არს სიმტკიცე და შენი არს სუფევა, ძალი და დიდებაჲ.

მღნ (მღდელმან) მოიღოს გვრგვნი ფეშხუმისაგან და მით თავსა ჯუარი დასწე-
როს და მაგათ ორთავე თავსა მათსა.

ლოცვაჲ

უფლისა მიერ.

უფალო, ღმერთო ჩუენო, რომელმან დიდებითა და პატივითა გვრგვნოსან -
ჰყვე წმიდანი მონამენი, რომელნი, მეუფეო, მოჰმადლე მონასა შენსა.

სახელით და მხევალსა შენსა.

სახელით.

გვრგვნი სიხარულისა საქებელად²⁴⁰ და სადიდებელად²⁴¹ შენდა სახელითა მა-
მისაჲთა, ძისაჲთა და სულისა წმიდისაჲთა.

მშვდობაჲ ყოველთა სულისაცა შენისა.

ლოცვაჲ

უფლისა მიმართ.

უფალო ღმერთო ჩუენო, რომელმან მაცხორებასა გან[გე]ბასა შენსა ღირსი
იჩინე

2v /

... .. სათნოდ გამოჩინებად ქორწილითა შენითა მით გამოსლვითა შენ
ა... .. მეფრ მონათა ამათ შენთა სახელით და მწვეალსა შენსა სახელით, რო-
მელთა სათნო-იყავ შერთებაჲ ურთიერთარს მშვდობით და ერთობით დაიცვენ, პა-
ტიოსანად, ამათ ქორწილი გამოაჩინე და შეუგინებელად ამათი საწოლი გამოაჩინე
და დაიცვენ უბრალოდ დადგრომად ამათი ცხორებაჲ, სათნო-იყავ და ღირს-იყვენ
ესენი სიბერესა სიპოხისა მიწვენად გულითა წმიდითა აღსრულებაჲ და მეცნიერებ-
ათა შენთა, რამეთუ შენ ხარ

²³⁷ გ ოს.

²³⁸ აღამოავსეთ.

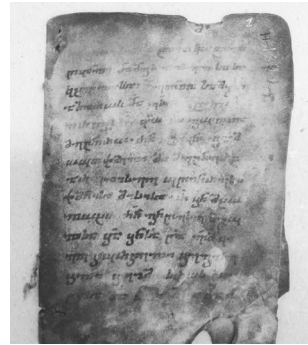
²³⁹ ბოლო სტრიქონი არ იკითხება.

²⁴⁰ საქებელდ.

²⁴¹ სადიდებელდ.

H 1820 ბ

რაობა:	კურთხევანი
თარიღი:	XV-XVI სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	4 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	13×9,5
Content:	Blessings
Date:	XV-XVI cc.
Number of folia:	4 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	13×9,5

ტექსტი

1r / ისა სახლით ... კ
 წყალი დადგას აღ ... ვლისასა
 კხ ... ლასსა ზეთითა სამჯ[ერ]
 აზიაროს და ეს ...
 ჰრქუეს : მეუფეო ... გუ[ლთა]
 მეცნიერო, რომელმან გამოუთქუმელი
 და მეცნიერ ხარ ... ყოვლისავე უწინარესო
 ქმნისა მისისა, რამეთუ შენ მხოლო ხარ, ..., რომელმან განაწესენ სჯულსა ში-
 ნა შენსა წმიდასა ვითარმედ ყი ... ვე ჭურჭელი შეგი[ნე] ბ[ული] შეიმ[ეს]როს ... სა
 ზედა

1v / წმიდაჲ ი ქ... ნით რ~მე წმიდაო ვარ და ჭურისა რჩეულისაჲ პავლეს მიერ,
 წმიდაო, თანა თჳს ჰქადაგე შენ. ანცა, მეუფეო ყოველთაო, განწმიდე წყალი ესე
 გამოჩინებითა, ღმერთო, და უფლისა ჩუენისა, იესუ ქრისტესი, განმანათლებლისა
 და განმწმედელისა²⁴² ყოვლისავე და ყოვლადვე ყოველსა შინა ღმრთისმსახურება-
 სა ყოვლადწმიდისა სახიერისა და ცხოველსმყოფელისა სულისა შენისა, რაჲთა 2r
 / ამიერიტგან ჳსნილნი ყოვლისავე / არაწმიდისა საჭმელისა და სასვამელისა (!) და
 უმეტესლა საქმისა და პირ-ვიქმნეთ უხრწნილთა (!) და უკუდავთა²⁴³ საიდუმლოთა
 მხოლოდშობილისა ძისა შენისათა და ღმრთისა ჩუენისათა და ზეცათა სასუფე-
 ველსა, რამეთუ შენი არს სუფევა²⁴⁴.

უკუეთუ არაწმიდათაგანი²⁴⁵ რაჲმე შთავარდეს წყაროსა, ანუ ჯურღმულსა,
 ჯერ-არს აღმოღებაჲ და განგდებაჲ და აღმოსხმაჲ მის 2v / წყლისა ორმოცისა სარ-
 წყულისა / განთხევად. მერმე მოილოს მან ორი კეროვნი (!), დაუნთოს იმიერ²⁴⁶ და
 ამიერ, მოაკმიოს ჯუარისახედ²⁴⁷ სამჯერ.

და ესე ლოცვა წართქუას: უფალო ღმერთო, ყოვლისა მპყრობელო, შემოქმე-
 დო ცათა და ქუეყანისაო, ღმერთო სახიერო, დიდებულო და გამოუთქმელო ხი-

²⁴² განმწმედელისა.
²⁴³ უკდვთა.
²⁴⁴ უნიარსუფი.
²⁴⁵ არაწთაგნი.
²⁴⁶ იმირ.
²⁴⁷ ჯისხედ.

ლულთა და უხილავთაო, რომელმან უბრძანე თავსა მას მოციქულთასა²⁴⁸, პეტრეს, რაჲთა არარაჲ ბილნი და არანმიდაჲ შეჰრაცხოს დაბადებულთაჲ.

არ გადადის

3r / შენთაგან და ჭურისა მის მიერ რჩეულისა ჰბრძანე, ვითარმედ ყოველი წმიდაჲ არს წმიდათათჳს, ანცა მოიხილე ვედრებასა ზედა უღირსთა ამათ მონათა²⁴⁹ შენთასა, განწმიდე მოსლვითა წმიდისა სულისა შენისათა წყალი ესე, რომელსა შინა შთავარდა არანმიდათა მათგანი, რომელთა საძაგელ უწოდა წმიდამან სჯულმან და ღირს-მყვენ წყლისა ამის ჳმარებად უბრალოდ და ყოველივე ბილნი 3v / გონებათა ჩუენთა განწმიდე / და მიჳსენ ჩუენ ყოვლისაგან არანმიდისა საჭმელისა და სასუფელისა (!), ყოვლისაგან საქმისა ბოროტისა და ბრძანებანი შენნი დაამტკიცენ²⁵⁰ და მოგვმადლე სასუფეველი²⁵¹ მერმისა ზიარებაჲ წმიდათა საიდუმლოთა შენთა დაუსჯელად მეოხებითა წმიდათა ღმრთისმშობლისა და ყოველთა წმიდათა შენთათა, რამეთუ წმიდა არს და დიდებული²⁵² ყოვლადპატიოსანი, დიდადშეწინიერი სახელი შენი, მამისა, ძისა და წმიდისა.

არ გადადის

4r / მოიღის წყალი კურთხეული განცხადებისა და შთაასხის²⁵³ მას შინა. მერმე აღმოიღის²⁵⁴ და გემოჲ იხილოს პირველად მან.

ლოცვაჲ შეგინებულის²⁵⁵ მჭამელისა²⁵⁶:

წმიდაო, რომელი წმიდასა შინა განისვენებ ქებული ეგე ისრაჳლისა, მოყავ ანცა ყური შენი და ისმინე ჩემი და მიამადლე შენდობაჲ ცოდვათა მონათა ამათ შენთა შეგინებულის მჭამელთა და გემოსმხილველთაჲ არანმიდათა უმეტრებით და ღირს-ყვენ ესენი

4v / განწმედილნი სულითა და ჳორცითა /²⁵⁷ ორცსა ქრისტე სა მისსა დაიცვენ ესენი ამიერითგან არანმიდათაგან საჭმელთა უმეტესლა საქმეთა და ღირს-ყვენ ფუფუნეული სულითა და შოებული ... ისა განმზადებულისა დიდებულისა შენისა, ქრისტე, და ჩუენ თანა წმიდათა კათოლიკედ სამოციქულოსა ეკლესიისა შენისა ღირს იქმენ და ადიდებენ წმიდასა სახელსა შენსა, მამისა, ძისა და წმიდისა სულისა ან და მარადის.

²⁴⁸ მოციქულთასაჲ.

²⁴⁹ მონთა.

²⁵⁰ დამტკიცენ.

²⁵¹ სასუფლი.

²⁵² დიბლი.

²⁵³ შთსხს.

²⁵⁴ აღმოღის.

²⁵⁵ შეგინებლს.

²⁵⁶ მჭმელისა.

²⁵⁷ 4v-ს პირველი სტრიქონი არ იკითხება.

H 1821ბ

რაობა: კურთხევანი
თარიღი: XIV-XV სს.
ფურცელთა რაოდენობა: 4 ფ.
დამწერლობა: ნუსხური
ზომა: 13,5×11

Content: Blessings
Date: XIV-XV cc.
Number of folia: 4 folios
Script: Nuskhuri
Size: 13,5×11

ტიქსტი

1r /

ფს.118, 150

150. / [უსჯულოე]ბასა, ხოლო სჯულსა შენსა გან[ე]შორნეს

151. [ახ]ლოს ხარ შენ, უფალო, და ყოველნი გ[ზა]ნი შენნი ჭეშმარიტებით არიან.

152. [დ]ასაბამითგან ვცან წ[ამ]ებათა შენთაჲ, რამეთუ უკუნისამდე დააფუძ-
ნენ შენ იგინი.

153. იხილე სიმდაბლე ჩემი და მიწისენ მე, რამეთუ სჯ[ული] [შენი მე არა] და-
ვივინყე.

154. [ს]აჯე სჯაჲ ჩემი და მიწსენ მე და სიტყვთა შენითა [მაცხ]ოვნე მე.

155. შორს არს ცოდვილთაგან ცხორებაჲ, რამეთუ სამართალნი შენნი არა გა-
მოიძივნეს

1v /

156. წყალობანი შენნი მრავალ არიან, უფალო, და სიმართლითა შენითა
მაცხოვნე მე.

157. მრავალ არიან მდევარნი [ჩემნი] და მაჭირვებელნი ჩემნი [და] [წა]მებათა
შენთაგან [არა] გარდავაქციენ.

158. [ვიხილ]ენ უგულისწმონი და [დავდნებო]დე, რამეთუ სიტყუანი [შენნი]
[არა] [დ]აიძარხნეს.

159. იხილე, [რამეთუ] მცნებანი შენნი შევი[ყუა]რენ, უფალო, წყალობითა შე-
ნითა მაცხოვნე მე.

160. დასაბამი სიტყუათა მათ შენთაჲ ჭეშმარიტ არს და უკუნისამდე ყოველნი
გან/კითხვანი სიმართლისა შენისანი.

161. [მ]თავარნი მდევნიდეს მე [ცუ]დად და სიტყუათაგან შენ[თა]გან შეეშინა
გულსა ჩემსა.

162. [ვ]იხარებდე მე სიტყუათა შენთა ზედა, ვითარცა ვინ პო[ვის] ტყუჴდ დიდ-
ძალი.

163. ცოდვაჲ მოვიძულე და [მოვი]ძაგე, ხოლო სჯული შენი შე[ვიყუარე].

164. [შ]უღგ ზის დღესა შინა [გაქებდე] შენ განკითხე[ისა]თჳს სიმართლისა შე-
ნი[სათა].

* შენიშვნა: შეინიშნება ორი ხელი, ტექსტი არ მიჰყვება.

165. მშვდობაჲ მრავალ არს მათ თანა, რომელთა უყუარს სჯული შენი და არა არს მათ თანა საცთურ.

2v / [ვ]ელოდე მე მაცხოვარებასა შენსა, უფალო და მცნებანი შენი შე[ვი]ყუ-
არენ.

162. დაიცვნა სულმან ჩემმან წამებანი შენი და შეიყუარნა ი²⁵⁸[გინი] ...

168. დავიმარხენ მცნებანი შენი, რამეთუ ყოველნი გზანი ჩემნი წინაშე შენსა არიან, უფალო.

169. მ[ი]ეახლენ ლოცვაჲ ჩემი წინაშე შენსა, უფალო, და სიტყვთა შენითა გუ-
ლისწმა-მიყავ მე.

170. [შე]ვედინ შენ წინაშე ვედრებაჲ ჩემი, უფალო, და სიტყვთა შენითა მი[სენ]
[მე].

171. აღმოთქუნ ბაგეთა ჩემთა გალობაჲ შენი, რაჟამს მასწავნე მე სიმართლე-
ნი შენი

აქედან სხვა ხელია და ტექსტიც არ გრძელდება

3r / რაჲთა იკურთხოს ქორწილი, ვითარცა იკურთხნეს აბრამ და სარრა, უფ-
ალო. შეგენიენ ყოვლადწმიდისა მღდელმან ლოცვაჲ.

ღმერთო უზრუნელო, ყოვლისა დაბადებულისაო შემოქმედო, რომელმან პირ-
ველ მამაჲ ნათესავთა ადამ თვსთა ჴელთა მიერ დაჰბადე და მისისა გუჴრდისაგან
შენითა კაცთმოყუარებითა დედაკაცი გამოსახე, რომელმან ამცენ მათ და თქუ:
აღორძინდით და განმრავლდით და განავსეთ ქუეყანაჲ.

და ორნივე იგი ერთჴორცად გამოაჩინენ მეუღლეებითა, რომელმან მონა შენი,
აბრამ და სარრა, აკურთხენ და ისაკისი შე

3v / და რებეკას მიხედენ, რომელმან

იაკობ და რაქელ აკურთხენ და ნაშობნი ამათნი, რომელმან

... .. და ნაყოფად რებისა

... .. მანასე მიჰმადლენ

... .. საგანი ეს ... ისა [აღა]მადლენ

... .. ჴორციელად და

... .. ზაქარიასი და ილარი

... .. შეინყნარე, რაჲთა საშოსა უქორწინებელისა სა ჩუენისა
ღმრთისმშობ[ელისა] და მ[არადის] ქალწულისა მარიამისა დაემკუ და
... განჴორ და

4r / პირველი ორი სტრიქონი არ იკითხება

ითა შინა ქრისტეს იესუსა მიერ

... .. დბა შევსწიროთ

მისა შემდგომად მღდელმან თ ...

... .. რჴელსა ზედა

ლობელ ემბაზი

²⁵⁸ მოხეულია.

... .. მეუფე
ქ ს
რომელმან
... .. ეს ს
... ..
... ..
... ..

4v / ღუნისა მისგან და მადლისა იგი საიდუმლოჲ მის მიერ პირველვე გამოსახე, რომელმან ზეთისხილისა იგი ნაყოფი აღასრულებს წმიდათა შენთა საიდუმლო[თა], [მო]ეც რომელმან მის მიერ სჯულსა შინა, [სუ]ლითა წმიდითა აღავსენ, და მადლსა სა შინა სრულ-ყვენ შენ, ვითარცა აკურთხე ზეთიცა ესე ძალითა და შეწვევითა და დანერგვითა წმიდისა სულისა შენისაჲთა, რაჲთა იქმნას ესე საცხორებელი უ ხრწნელებისა, საჭურველი სიმართლისა და განმაახლებე

H 1824

რაობა:	კურთხევანი
თარიღი:	XV-XVI სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	5 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	14×11,5

Content:	Blessings
Date:	XV-XVI cc.
Number of folia:	5 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	14×11,5

ტექსტი

1r / ჳსნელი ხრანანალებისა და წყარო კურანებისა ექმენ სოფელსა. ადიდებდითსა. სიტყუსა ზედა. ან იხილე, სახიერო, სანეულებათა(!) ჩემთა სიმაძიმე(!), ჭირანი(!) და კუნესანი და მოწყალებისა ჳელნი აღამიჰყარ(!), მჳსნელო, ცხორების მომცემელო, დაუსაბამაო(!) და ლხინებაჲ მოგუმადლე ქებითა მგალობელთა შენთა.

დაჰმსდაბლდი გამაოუთქმელად(!), მეუფეო მაღალო, და ხატი მონისა შეიმოსე დედისაგან ყოვლადუბინოჲსა და განაკურნენ(!) ვნებანი კაცთა ნათესავისანი, ქრისტე! ამისთვის გევედრებით, სულით და ჳორციითა განეკურნენ(!)
ლოცვა ჩუენი შეისმინე, ყოვლადძლიერო ღმერთო,

1v / და საკურაველ-ყავ გლახაკსა ამას ზედა წყალობისა შენისა უფსკრული შესცვალე მანაუხარებაჲ(!) ჩუენი საღმრთოდ მხიარულებაჲ, აღამამართე დაცემულნი სულით და ჳორციითა.

ეჰა, სძალო უბინოო, ქრისტეს მიმართ, უფლისა ჩუენისათვის, ოხად ნუ დასცდები, რაჲთა ვიჳსენნთ ჭირთაგან მრავალთა ჩუენ ზედა. აღადგა(!) უფალო, მა-

ღალთა ცოდვათა და სნეულებათა და სულთა უკუეთაურთა მაზაკვარებესა განავერანეთ(!).

ესრეთ ჯერ-არს შემ[ზა]დებამ ზეთისა სნეულისა ზმ. მაოუნოდოს შუდთა მღადელთა(!) და მაოჰმაზადონ(!) კანადელი(!) და ზეთი

2r / ასატანა ნახევარამდე და შუდი უღელი პატრაუკთა და შუდი ლერნამი ბანაბითა(!) და თქუას მღელმან: კურთხეულ არს სუფევაჲ მამამ ძისა.

და მეყსეულად ინყაონ და სადიდებელსა. ჳმამ ბ. გუერდი, მიწყალე ჩუენ, უფალო, მუჴლი. მიწყალე მე, ღმერთო, დიდითა, წყალობითა შენითა. და იგივე: მიწყალე ჩუენ, უფალო, დიდებით. ან, მოწყალებისა წყაროო. და ჰითქუას ჳმამ ა. დიდებამა შენდა, დიდებამა შენდა, მეუფეო საუკუნეთაო, მხოლოდშობილო სიტყუაო მამისაო, რამეთუ ღირს-ყვენი(!) ჩუენ, ცოდვილნი და უღირსნი მონანი შენნი შუჴბდ უხრანწელთა შენთა საიდუმლოთაგან მოსატევებლად ცოდვათა და ცხორებდ საუკუნოდ, ჳმა ბ. შენადა, მარიამ, და გაუც სასოებამ ჩუენი ღმრთისა დედაო, ნუმცა

2v / ჳუჴბული იგინი ... განჭირთაგან
(ორი სტრიქონი არ იკითხება)

თასიცბილნი...შვეს ხრ... ჳმამ გ. ღთისამ (შემდეგი სტრიქონი არ იკითხება). ჳმამ დ. ... და არს(ერთი სტრიქონი არ იკითხება) მიმართ ჩუენთა ... ჳმამ ე(!).... ჭირთაგან ჩუენთაგან ... ქრისტეს.... რომელმან ჳბ....(არ იკითხება ართი სტრიქონი)გისხაროდენ შენ მხოლო ხარ (არ იკითხება ერთი სტრიქონი) ...უნეთაო. ჳმამ ა. ...შორის მოვალს

3r /მრეს ჩუენს ნუ(სტრიქონის დიდინაწილი არ იკითხება). არამედ თხოვათა და ...[შე]გუყარენ ჩუენ. ... ჳმამ გი. მათ ... არა... ღალადებდეთ ...მიერ ... ტაძარსა და ბეჴსა(!) და ბეჴდონისა(!) ...რომელსა მიერ აღარა ...ცინადა ჩუნ მაცხოვარ ყოველთა ...ცოდვათა და მაჳუ...და ძლიერნი და უღმრთონი მტერნი ჩუენნი შენითა უხრანწელო ქუეყანისასასოო. ჳმამ გი. სა.... მოც.... ქუეყანისასა ბენი [უხრ]წელო ღვთისმშობელო

3v / სულთა ჩუენთაო, რამეთუ შენ მიერ ურიცხუთა ცოდვათაგან ვიჴსენებით(!) მარადის, არამედ ვითარცა გაქუს კადანიერებამ ქრისტესა ღმერთსა ჩუენსა, ვითარცა ძესა შენსა ევედრე დაუ[ც]ხრომელითა ოხითა დედაობრივითა წყალობითა ცხორებამ ჩუენდა. ჳმამ დ გუერდი. ს[ა]ფარველი შენი ღმრთისმშობელო ქალწულო, სამკაურანალო არს სულიერი და რომელნი მას შევევედრებით, სულიერთა სენათგან(!) განვერებით. და თქუას მღდელმან: მერამე ხადა მარადის: მშდობით ოჲ ზეცითგარადამო მშჯდობისათვის და ცხორებისა და ცოდვათა შენადობისა მონისა ღმრთისა.

სახელით შეგვეწინენ, გუაცხოვენენ, ყოვლადწმიდაო.

4r / უხრწეელი უმეტეს კურთხეული დედა უფალი ჩუენი ღვთისმშობელი, მარადის ქალწული მარიამ, წმინდანი და დიდებულნი მათავარანგელოზნი(!) წმიდაი წინასწარმეტყველი, წინამორაბედი(!) და ნათლისმცემელი იოანე, წმიდანი (წინი) და ყოვლადქებულნი მოციქულნი, წმიდაი პირველმონამე სტეფანე, წმიდანი და საკვირველმოქმედანი უქართამაონი მკურნალნი კაოზამან და დამიანე, წმიდაი პანატაელიმან, წმიდანი კურაოს და იოანე, ყოველნი წმ,იდანი მოვიჴსენენეთ(!)

თავანი(!) თჳსნი ურთიერთარს, ყოველნი ცხორებაი ჩუენი ქრისტესა ღმერთსა ჩუენსა შევედარაოთ.

მღნ ლოცვაი. უფლისა მიმართ ვილოცოთ. კსნ. იბ. ღმერთო, რომელნი წყალობითა და მონყალებითა

4v / შენითა დნჰკურნებ შემაუსრვილებსა(!) სულთა და კორცთა ჩუენთასა. შენ, უფალო, განანმიდე(!) ზეთი ესე, რაჲთა იქმნას, რომელთა იცხონ ამისგან საკურნებელი და მცველი ყოველთაგან ვანებათა (!) და სლმამობთა(!) კორცათა და შეგონებისა ჳორცითა და სულისა ყოვლისაგან ბრფოტისა(!), რაჲთა ამისთჳსცა იდიდაოს(!). ყოვლადნმიდაჲ სახელი შენი მამისა, ძისა და წმიდისა სულისა ანა და (!) მარადის.

რამეთუ შენი არს მონყალებაჲ და ცხორებაჲ, ღმერთო ჩუენო, და შენდა დიდებასა შევასხართ(?).

ფსნი. საკვირველ(!) არს ღმერთი წმიდათა შორის მისთა და ღმერთი ისრაელისა ეკლესიასა შინა

5r / ძმანო, თქუენ ხართ ჳორცნი ქრისტესნი და.....

ასაოთა(!) მისთაგან და რომელნი მე დადა.....

ღმერთმან ეკლესიათა პირველად მოციქულნი მო.....

წინასწარმეტყველნი მესამედ მოძღუარნი მ.....

მადლი კურანებათანი შეწვენა

რამატებანი თესლად თესლადი ენა

ნუ ყოველნი მოციქულნი იყვნენა, ნუ ყოველნი წინასწარმეტყუელნი, ნუ ყოველნი მოძღურ, ნუ ყოველნი ძალი, ნუ ყოველთა მადლი აქუნადეს(!) კურანებათა, ნუ ყოველნი ენათა იტყოდიან, ნუ ყოველნი გამოსათა(!) რა გამანებდეთ(!), ხოლო ეშურებოდეთ მადლთა მათ უფროსთა და მერამეცა(!) უმეტესი გზე გიჩუწნო თქუენ ენასა და თუ ანგელოზთასა და კაცთა

5v /ტყოდი, ხოლო სიყვარული (!) არა მა...დეს ვიქმენ მე , ვითარცა რვალი, რომელი და წინანილა რომელი ჳმობენ და მა...ჲ დეს ლათაუ წ წყლობჲ და უწყო... ...ნ საიდუმლო და მეცნაიერებაჲ და მა...აუნდეს-ღათუ ყოველი სარწამანობაჲ ვიდრე მთაჲთა წვალებადამდე და სიყვარული(!) არა მაქუნადეს არარაჲ, ვარ და შვა თუ ვაჭამაო ყოველი მონაგები ჩემიდა მივასცნე(!) ჳორცნი ჩემნი დასანველად და სიყვარული(!) არა მაქუნადეს, არა ვერჲ საძაგელი არს ჩემდა სიყვარულ სულგარაძელ(!) არს და ტკბილ, სიყვარულსა არა შურს სიყვარ.....

H 1829

რაობა:	ზატიკნი (სადღესასწაულო)
თარიღი:	XII-XIII სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	4 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	10,3x13,5
Content:	Pentecostarion (Festal Menaion)
Date:	XII-XIII cc.
Number of folia:	4 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	10.3x13,4

ტიქსტი

1r / და ხ ვითარცა
... .. არა ცა
... .. სიტყუა მიუგოთ რამეთუ
... .. რი და სიბრა
... .. ვიდრე შეუძლონ წინააღ ...
... .. დ სიტყვებად ყოველთა წინ[ააღ]დგომთა თქუენთა, რამეთუ მიეც-
ნეთ დედათაგან და ძმათა და მეგობართა ...
... .. და ნათესავთა და მოა
... .. დენ თქუენგანთა და იყვნეთ

1v / ყოველთა სახელისა ჩემისათვის და თმად თქუენისა
არა წარწყმდეს ... მოთმინებითა თქუენითა მოი[პოვეთ] [სულ]ნი თქუენნი²⁵⁹.
ზადიკნი ბრწყინვალისა და ნათლით შემოსილისა აღვსებისანი, ვმად ა.
შენ სიტყუა და უსა.
მეუფე და თვთმფლობელი და კრებაჲ კრებათაჲ არს

2r მონუენული ესე დღე, რომელი ქმნ / ვითარცა სიძე სასძლოთა, გა-
მომავალი საფლავით, და ღმრთივბრწყინვალედ მივეგებოდეთ.
პასექი საღმრთოჲ წარმოდგა და პასექი წმიდაჲ და პასექი უბინოჲ, პასექი - სი-
ხარული ყოველსა ს... ლისაჲ და პასექი - მოციქულთა სიქადული და განმაცხოვე-
ლებელი დაბადებულთაჲ, [ადა]მიანთა ღმერთმყოფელი.

2v ნე/ლსაცხებელისა მიმღებლნი, რომელი წარწყმიდა დედანი საფლავად
შენდა, მსთვად მოინინეს, რაჲთა მხიარული, რომელი წარწყმიდა პირველ ევაჲ,
ამ[ის]ი კუალად უკუ-მოუგონ და სიხარული აღდგომისა შენისაჲ მიჰფინონ შინა
სოფელსა.
ეჰა, დიდებული ნათელი!
ნათელი სამწუხროჲ გამოუჩნდა მყოფთა ბნელისათა, ანგელოზი

3r / ქადაგებს აღსვებისა მონვენასა და აღდგომასა, რამეთუ ლ ... აჰა ესერა,
ვითარცა ძილისაგან [ა]ლდგა უფალი და ქუესკნელისა²⁶⁰ მო ... ლნნი(!) ღმრთეებისა
ძალითა შე[მუ]სრნა ქრისტემან და გამოიყვანა ... ფნი ჯოჯოხეთისანი და ღმრთე-
ებით დაამწუა²⁶¹ სიკვდილისა ძლიერებაჲ.

3v გამობრწყინდა ყოვლადნათელი / და ქებული ღმრთისა ჩუენისა
საფლავით აღდგომისაჲ სიხარულ[ითა] ს...ლისა დღეს ცხოველნი და მკვდარნი,
რომელნი უზემთაეს განბრწყინდიან სულითა. ამისთვის მორწმუნ[ენი] სულიერითა
ვმითა ვდღესასწაულობდეთ გამოვსნილნი[ი] ბნელისა[გან] განათლებულნი, მაცხო-
ვარისა ჩუენისა დიდებით აღდგომითა.

²⁵⁹ თქუენინი.

²⁶⁰ ქუსკნელისა.

²⁶¹ დამწუა.

4r
 იჭრუსალიმი მხი/[არულ] აღ

 სათა სიკუდილისა და ან ჳრ
 შ სავე

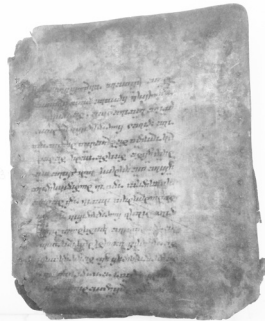
 რომლითა

 ა
 რომელი ცხნა და ყ
 [უფლ]ისა დიდებაჲ რ-ქნნ ...
 ნათლისაგან ზ და

4v / არ იკითხება

H-1833

რაობა:	საკითხავები (დაბადებიდან)
თარიღი:	XII-XIII სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	4 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	12,5x15
Content:	Readings (from Genesis)
Date:	XII-XIII cc.
Number of folia:	4 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	12,5x15

ტიქსტი

1r /
 ... დ ... ჭამაჲ კა
 ბაჲ ზოგადი სიყუარული
 ე ქმ ბაჲ სი ... კუდ ... ცხლობაჲ
 და დრტუნვაჲ ცუდრუქებაჲ
 მოგებაჲ საყოფელად საუკუნოდ
 საცა საქმისა და
 ყოველნი უკ ... რებისა ... ახ ...
 რომელთა ... მოვალს რისხვაჲ
 ღმრთისაჲ ესევეითარისა მოქმედთა
 ზედა და ... თა დაბმად იწყებს
 მათ შორის განმხრწნელი იგი ...
 თაჲ, ხოლო უფრ ... ად მოიგე
 ამის ყოვლისა წილ, რაჲ-იგი შუეწნის
 ... წ-რა სიყუარული მყუდროებაჲ

ტექსტი არ გადადის, ხელიც განსხვავებულია

1v / ... მდე კრძალულებად, წურთად საღმრთოთა სიტყუათად, წიგნის კითხვად, დაცვად გულისად შეგინებულთა გულისსიტყუათაგან, საქმე მსახურებისად ძალი-საებრ, მარხვად, მორჩილებად ვიდრე სიკუდილადმდე მამისა მის, რომლისათვისცა ჰყოფ ალთქუმასა შენსა.

ხოლო დასაბამად და აღსასრულად ყოვლისავე აღსარება ყოველთავე და-ფარულთა გულისა შენისათა, ვითარცა წმიდანი წერილნი გუასწავებენ, რამეთუ იტყვს: ნათელ-იღებდესო და აღიარებდესო ცოდვათა თვსთა.

ამას ყოველსა ესრეთ

2r / აღიარება²⁶² / წყურიელსა წყაროდ წყალთად, მუნ იყოს სიხარული მფრინ-ველთად და საყოფელი ურჩხულთად, ლერწამი და მწყურნები. და იყოს მუნ გზად განწმედილ და გზად წმიდად ენოდოს მას და არა წარვიდეს მიერ არანმიდა და არ-ცალა იყოს მუნ გზად არანმიდა და არცა იყოს მუნ გზად არანმიდისად, ხოლო გან-ბნეულნი იგი ვიდოდინ მის მიერ და არა შეცტენ და არა იყოს მუნ ლომი, არცა მვეცთა

2v / ბოროტთაგანი / აღვიდეს მას, არცა იპო²⁶³ მუნ, არამედ ვიდოდინ მას შინა წსნილნი და შეკრებულნი სა მიერ და მოიქცენ და მ[ო]ვიდენ სი-ონად სიხარულით და მხიარულებით. და სიხარული საუკუნოდ თავსა ზედა მათსა, რამეთუ თავსა ზედა მათსა ქება და მხიარულება იყოს და სიხარული ეწინოს მას, რამეთუ წარწდა საღმობად, მწუხარება და სულთქუმად.

წინაწარმეტყულებად ესაიასი, საკითხავი.

ესრეთ იტყვს უფალი: რომელთა გწყურის, წარვედით წყლად და რომელთა არა გაქუს

3r / ვეცხ/ლი, მოვედით, იყიდეთ, ჭამეთ და სუთ; მივედით და იყიდეთ თვნიერ ვეცხლისად და სასყიდელისა ღვინოსა და ცმელსა რასა იყიდით ვცხლითა, თვნიერ პურისა და შრომა ეგე თქუენი არა მადლარი არს. ისმინეთ ჩემი და ჭამეთ კეთილი და იშუშბდენ კეთილსა შინა სულნი თქუენნი; ეკრძალენით სასმენელითა თქუენ-ითა და შეუდეგით გზათა ჩემთა; ისმინეთ ჩემი და ცხონდენ კეთილსა შინა სულნი თქუენნი

3v და აღ/გითქუა თქუენ ალთქუმად საუკუნოდ წმიდად იგი დავითისი, საწმენ-ნოდ; აჰა ესერა, საწამებელად წარმართთა მივეც იგი მთავრად და მბრძანებელად ნათესავთა; აჰა ესერა, ნათესავთა, რომელთა არა გიცოდინ შენ, სახელით გხადო-დიან შენ ერთა, რომელთა არა გიცოდინ შენ, გევედრენ შენ უფლისათვის ღმრთი-სა შენისა და წმიდისა ისრაჴლისა, რამეთუ გადიდა შენ.

ეძიებდით ღმერთსა და რაჟამს ჰპოოთ იგი, თქუენ ხადოდეთ მას. და ოდეს მო-გეახლოს, თქუენ დაუტევენ.

²⁶² ტექსტი არ გადადის.

²⁶³ ჩამოხეულია.

4r²⁶⁴ / ძალისა ღმრთისაჲთა და ამათ აღთქუმათა შინა დაგკმტკიცებთ ყოფად, ვიდრე სიკუდილად მდღჳ ჰე, ... , წმიდაო მამაო.

მღღელმან: ყოვლადსახიერმან უკუჳ და მრავალმონყალემან ღმერთმან, რომელი კარსა წყალობისა მისისასა განულებს ყოველთა, რომელნი მივიდოდინ მისსა სურვილით და სიყუარულითა მჭურვალთა, რომელმან თქუა, ვითარმედ: და-ივინყნეს დედამან შვილნი თჳსნი, ვიდრეღამცა მე დაგივინყე შენ, რომელმან-იგი იცის სურვილი შენი და მოსწრაფებასა შენსა თანა მოგცემს

4v / მისმიერსა ძალსა სრუ /... .. მცნებათა მხოლომან ჴელი აღ-გიპყრ...ნ და შეგი... ებენ შენ და შეგენიენ და გჳყ-ვნ. ზღუდე მტკიცე, პირისაგან ... რისა კლდემ ბისა მიზეზ, ნუგეშინის

და მომცემელ, რომლისაგან მომასწავებელ გულისმოდგინებისა შენისა თანა შემწე სიმწნისა თანამყოფ შენდა დღე და ღამე დამამტკიცებელ და მხიარულმყოფელი გულისა შენისაჲ ნუგეშინისცემითა წმიდისა სულისაჲთა და ღირს-გყუნეს ნა-წილსა წმიდ[არა] [და] [ნეტართა მამათა] ჩუენთასა ანტონისსა

H 1835 ა

რაობა:	საგალობელი
თარიღი:	XI ს.
ფურცელთა რაოდენობა:	4 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	19,8x25,4

Content:	Hymns
Date:	XII-XIII cc.
Number of folia:	4 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	19,8x25,4

ტექსტი

1r* / რთა მონათა შენთაჲ მონყალე ექმენ და მეოხ-გვეყავ ცხორებად სულთა ჩუენთაჲ ღმერთმან.

აქებდინ. უგალობთ შენსა ქრისტე ცხოველმყოფელსა ვნებასა და ვედრებაჲ შენდა ...

დგომასა, რომელმან ჯუარცმად დაითმინე და სიკუდილი მოაკუდინე და აღ-სდგე მკუდ

რეთით მშჳდუბა-ყავ ცხორებისა ღმრთისა ჩუენისა უფალო, ვითარცა მხო-ლოჲ ყოვლად ძლიერი ხარ

რომელმან ...ხლი წარმოსახვნე და კაცებაჲ აღადგინე აღდგომითა შენითაჲ ქრისტე ღირს-

²⁶⁴ ტექსტი არ გადადის, ხელიც სხვაა.

* 3v-ს ქვედა კიდეზე შავი მელნით გვიანდელი მინაწერია.

ხელნაწერი დალაქავებულია, ზოგან ტექსტი გადაშლილია, ამიტომ - რთულად ან საერთოდ არ იკითხება.

მყვენ ჩუენ გულითა შენით. გალობაჲ და დიდებაჲდ შენდა. ღვთივ შობელსა სიმ დაბლისა შენისა მ...ბილნი გიგალობთ ქ... ..და
... ვნებულ იყავ მამისაგან, ივნე, ვითარცა კ...მან დაითმინე ჯუარ ცუმაჲ ღირსად ... გამოსრული, რაათა ა...ო
...ფალი ... დიდებაჲ შენდა. წარდგომანი. დედანი ... არს სა...დ მ...
ივნე და ანგელოზთა გამოჩინებაჲ იხილეს, რამეთუ საფლავით განბრწყინვიდა ცხორები

თა და საკურველებაჲ იგი ...ბდა ამისთვისცა წარვიდეს და მოციქულთან უქადაგეს ა...ვედ ჯოჯოხეთით წარმოცენაჲ ქრისტემან მხოლომან ყოვლად ძლიერმან

და უძლეველმანნონი მის ღმრთისაჲ აღადგინნა და დასჯისა იგი შიში ... მკვდარნი, რომელნი ს...თ შენსა სწვი დეთა ანგელოზისა თანა მკუდარ ქმნნეს, რომელი დედანი ...რებდა აღდგომასა და გამოვდეს შენდა მკსელსა წრ...ბინთა ...წით აღდგომითა ღმერთსა ქრისტესა მხსნელსა უფალო დიდებაჲ შენდა ...სკ მ... .. და იონა სიღრმედ შთაიყვანა და უკანვე აღბასა შენსა გ...ვიდეს მაცხოვარ ერთი შეკრვასა და დაკლებასა და მეორე დაფლვასა და ცხოვრებასა მესამესა დღესა აღდგომისაჲ შენისაჲ უფალო დიდებაჲ შენდა. დიდებაჲ. ზღუდედ შეურყევლად გუაქუს მორწმუნენო ვინაჲ

ღვთის მშობელ მარიამ მადლით თავყანისცეთ და შეურვდეთ მას, რამეთუ კადნიერებაჲ ა

ქუს ამისგან შუბლისა ღვთისა მიმართ მხილებაჲ ... და ჳსნად რისხვისგან და

...ლისა და ...ა ჩუენტა ჩუენტაჲსა. სხუანი ავაზაკისა სინანულმან სამოთხე მათი

არა, ხოლო ...მან და გონებამან მენელსაცხებელთა სიხარუ...

წყა, ვითარმედ აღდგა ქრისტე და მუანიჭა საფლავსა დიდი წყალობაჲ. ჩუენ ღმერთმან

...ა ღვთისა მიერ უვნებელნი უგალობდეთ ერსა ძლიერსა 1v

გალობათა ჩუენტა უკუანასკნელსა მის მტრისა მომკლველსა და ვიტყუოდეს სადა და...ქა ძლევაჲ შენი სიკუდილი ჭეშმარიტად აღდგომილისა მიერ მოკლულ ხარ ცხოველსმყოფელისა მიერ მომწყდარ ხარ, რომელი მუანიჭებ საფლავსა დ... მუცლადვე შეუნვლელად ცეცხლი ღთაებისაჲ

...ად წყაროჲ ცხოვრებისაჲ უფალი და შემოქმედნი ყოველთაჲ მიმ ... იოხენ, რომელნი შენ გალობასა შეგასხმენ. აღსა

ვალნი. წყალობით ჭირსა ჩემსა შეისმინე საღმობითა ჩემთაჲ და მი ჳსენ მათგან, მ, ... მოწყალეო ღმრთისა გვედრებაჲ. უდაბნოს მყოფთაჲ ...

თაჲ სურვილი აღო... მ...ნ, რამეთუ ამაოსა მის, სოფლისა ზ... ვნებისა რამეთუ ნ...ს წმიდისა სულისა დიდებაჲ და პატივ, ვითარცა იგი მამისა შუჭნის

ეგრეთვე და რომელსა ამისთვის ძრწოლით თავყანის-ვცეთ ჩუენ, უგალობთ და დიდებით ...

სამებასა წმიდა ერთველმნიფებასა. გალობაჲ. ბ. წ... მართალთ მიერ ... ისა მისი შენისათა აღმამაღლე და სათნო ჭეშმარიტებათგან ...უნვე, რაათა

გიგალობდეს მარჯვენითა მ...ბითა მ...უარს ...
მ...ლუდე ნუ უკუწ ცეცხლმან შემწუას რამეთუ ნ... დ...
წმიდითა სულითა განახლდების ყოველი დაბადებული დ...
ბის, რამეთუ სწორ არს ზიარებითა მამათა და სიტყვსა ...
რულ იყუეს სამებისა. ზიარებაჲ. გ. წინასწარმეტყუელი, რამეთუ ...
შევიდეთ ეზოთა ღვთისათა. განიხარა სულმან ...
სახლსა დღისასა შიში დიდი მყოფად არს ...
მის განისაჯნენ ყოველნი ტომნი კაცთანი და ენანი. რ... წმიდისა
ბაჲ და პატივი და თაყუანისცემაჲ და სიმტკიცე, ვითრცა მამისა და ...
...ეთვე ძისა შუწნის შეწირვად, რამეთუ ბუნებითაჲ ერთაგანს ...
... პირებითა წმიდაჲ ... აღვდგე ...ს უფალო. მაცხოვრე მე ღმერთო, რაათა მო
გალობანი აღდგომისა. მნებისა, ქრისტემან ღმერთმან მყო კორცი შესხმითა.

ქრისტემან აღმე

მაღლა დამაბლებითა ქრისტემან ვნებითა უვნებელ-მყო განგებითა ...
თა ...თქსცა შესხმითა საღმრთოთა უღალადებდეთ ერნო, რამეთუ დიდებულ
არს

2r

ქრისტემან ...ხუმითა ... მამისა ... აღმადგინა ...
მომმადლა აღდგომითა, ხოლო ...ა ამისთქსცა ჳსნითა ა...
... დაბადებით ერნო ყ... ქრისტეს აღდგომასა ვაქებდეთ ქრისტეს მ...
ყოველთაჲ ვსცემდეთ ქრისტესა ზეცით მომავალსა მივეგებით დ... ერნო ...
მათსა რწმუნებით უღალადებდეთ ერნო, რამეთუ. და უ...რპი. განძლიერდით-

სა. წინა სრ...

რომელმან იტყ... ბეჭ... ზედა კრავი წარწყმიდე და ძერა ... მოსპო
ძალი ცოდვისაგან ქრისტემან ღმერთლი მას მხოლოსა უღალადებდეთ, რო-

მელმან აღმ... ჩუწნი წხრბო?

აღმომყვანები ... მწყემსსა მას ქრისტესა ღმერთსა, რომელმან წარმართნი
დაიკსენ

მონაფეთა მიერ მკსნელმან ქეშმარიტად საღვთო წერილითურთ ჩუენ მორ-
წმუნენი მამისა პ... სი

ხარულით ვითარცა ვმონებდეთ. უმტკიცეს ხარ. მის კუწრთხი ვის არ...

სე განშუწნებული, აღმომავალი ედემით სამუელ მთ...

ით, რამეთუ ღირს არს იგი და კაცთა მსგავსებით სისხლითა თვისითა შვილება
რომელსა უღალადებო დიდებაჲ. მთავარი იგი მღდელი მო... ჩუენგან მიზეზი
კეთილი გამოუჩნდა და მოსპო ცოდვა ... და წიაღმართა გზაჲ ჩუენი სისხლი
სა და ...ვინთა კარავსა მას საწამებელსა შინაგანნა დაწა მან

ხითასა და მოხნა. ვითარცა სთქუ ქრისტე აღსდგა მკუდრეთით მესამეს დღი-
სა, რამეთუ

დაჳკსენ ტაძარი კორცთ და ჟამსა ძლიერ ხარ განმანხლე უხრწნელად და
ვითრცა ღმერთ ხარ, აღდგინე ხრწნილება ...უცთაჲ. დიდებაჲ ღმერთსა. ვერ
მოსცთების

ღვთისაგანსა. ღმერთი ხარ. ჟ, სიღრმე სიბრძნისა მის ...სა ჩუენისა, რომელ-
მან შვა ... თნის

ბრძენნი სიბრძნითა თვისითა. ამან ნეფსით თვისით მიკსნა ჩუენ ბოროტი-
საგან

და გუამითა მით უძღურითა ძლიერი და აღდგა იგი, ლაღადებ რაჲ
და მოგუცა ჩუენ ცხოვრებაჲ წარუვალთა. ღმერთი არს და კორცითა მოვიდა
ჩუენთვის ჟუარს ეცუა, მოკუდა, დაეფლა და აღგა და ამაღლდა ქრისტე კ
ორცითა მამისა ზეცას და მათვე მოსლვად არს მაცხოვრად მორწმუნეთა
მათ ...ე

შე
ამკობენ დრსა აღდგომისა მისისა. ღვთისმშობლად. ღირს შორის პირველ იონა
ქრისტე უფალი ბუნებაჲ უვნებელი, უსხეულოა, შეეზავა სხეულსა და იქმნა
იგი

შუამდგომელ ღვათებისა და კაცებისა და ყოვლითურთ შეიმოსა მან გან-
ხრწნილნი ...

2v
დაცემულ აღჰმართოს ჯუარცმითა თვისთა და გუაცხოვნეს ჩუენ
უბრკუმა ადამსა დაცემა, შეიმუსრა და წარწყმიდა მან სასოების
პირველი, ხოლო ქრისტემან სახიერებით ამაღლებსათა ვნებული იგი მისთაჲ
აღადგინა და ან მისთა მოსაყდრე-ყო მარჯუენით მამისა მსგავს
არამედვ აღთქუმისაჲ. ორთა მხოლოდ?/ კურთხეულსა. ბრმანი სულთგანი. და
ანვე

ვითრცა ყუნაჲ, რაჟამს აღებაჲ აგე... სარწმუნოებითა ჳელითა მიერ ისა
თვისსათუჲს, ხოლო დისა... ..ნთო გუჭლი დისა სიჩ...
...სო იკურთხა იგი ან და უკუნისამდე. იგი პოეს კრებული იგი ჰური
ათა წინა აღდგომითა ღმრთისათაჲ. კადნიერად სიკუდილისა ღვთისა, ქრის-
ტეს, ძისა

ღვთისა კორციითა, ხოლო წარმართთა ვ... სფ...სა გალობასაჲ მამისაჲ ჩუენ-
თაჲ

ლაღადებს ანგელოზთა. ბრწყინავალე მენელსაცხებელთა მიმართ მადლითა
და ი

ხილენით თქუენ სასწაულმან აღდგომისანი ხილონი და სუდარნი და ე
სრეთ იტყოდით მამათაჲ. ამათთა თუთ. აკურთხევსა. საჰმილი შეცრ...
მადლით მორწმუნენო ჰჳსნისთუჲს სცემდეთ ადგილსა თუალსა და დგეს ფერ
ჳნი უბინონი ღირსნი და ...სა, რომელსა განიფინა სულნი ჳ...ნი
ქრისტემან ცხოვრებისა მომცემელმან ცხოვრებითაჲ კურთხევაჲ და ჩუენ ვლა-
ღადებთ აკურთხევდით

ემხილა [დის უსალთა?] ჳურიათაჲ, რომელნი გამ...თრით ხადოდეთ ყოველ
თა ჩუენსა, რამეთუ აღდგა, რომელ ... დააცხრა მან ბოროტად კადნიერე
ბასა მათსა, ხოლო ჩუენ სიხარულით ესრეთ ვლაღადებთ, აკურთხევდით საქ-
მენი

ეუნყა მენელსაცხებლეთა დედათა ანგელოზისა მიერ აღდგონმაჲ ქრისტეს
რომელსა ჩუენთუჲს და მათ ახარეს მცველთა დამალულთა შიშისათუჲს
ჳურიათაჲსა, ხოლო იგინი ესრეთ აღდგეს აკურთხევდით. გუედრეს. ადიდებ-
დით

და უკრდა. ჯუარი შენი. იდიდა ძალითა შენითა უძღვევლთა ჳ... დაჰყრ
უბაჲ შენი გაჩნდა უზეშთაეს ძლიერებისა, რომლისა ძ...ნ მუძღუ
რიდეს და უძღურთა შეიმოსნეს ძალთაგან. მოკუდაჲ, რომელი სიკ
უდილისა უსახურისაჲ, რამეთუ აღდგა მკუდრეთით ქრისტე ... გამ

ოუჩნდა მეფეთა ჯოჯოხეთსა დამთომდითა მათ აღდგომა და ცხორებ...

3r

ამისთვის, ვითარცა ღმერთ არს. ადიდებდეს მას. გამოუჩნდა ანგელოზი მენელსაცხებ

ლეთა და ახარა აღდგომა ქრისტეს მაცხოვარსა და იტყოდა: ნულარა ხართ თქვენ მგლოვარე სიკუდილისათვის მოძღუარისა თქუენისა, არამედ ახარებდით თუენ

ძალსა ღვთისასა. ბუნებანი ადამი. კვირიაკისა გალობანი ღვთისმშობლისანი. მარჯვენა

რამეთუ პირველი ჯერუანი გალობა შეინიროს შენდა უძღურებამან ჩუენმან, არამედ შესხმა და

სიხარული, რომელი გაბრიელ გუასწავა გიხაროდენ სძალო წმიდაო დედაო და ქალწულო

უქორწინებელსა დედასა ზეცისათა მიერ ძალთა მეფისასა გალობისაგან წმიდისა მორწ

მუნენო კადნიერად უღალადებთ გიხაროდენ სძალო წმიდაო დედაო და ქალწულო

უსაზღვრ

უნებასა მტკიცესა შევსნირწთ შენდა და ვიტყვთ: გიხაროდენ სძალო წმიდაო გიხაროდენ ჩუ...ო. განძლიერდისა. შენ მხოლოო. წინასწარმეტყუელთა კრებულმან წყაროდ დაბეჭდუ

ლად და მხილად დაკშულად სახელგდეთუ ქეშმარიტებითა ყოვლად საგალობელო უბი

ნოი ბრწყინვალედ მოგუასცნეს სახენი ბუნებისა შენისანი და უბი

ნოისა ქალწულებისანი. ღრუბელად სულმცირედ სახელგდებთ შენ ღვთისმშობელო

სიტყუსაებრ წინასწარმეტყველთაისა ქეშმარიტებით, რამეთუ შენთა დაემკვდრა ღმერთი ყოვლად საგალობ

ელო, რომელნიცა დაამკუნა ... ქმნულნი ეგვპტისანი. მხოლოდ ...

მამასა. ღალად-ყო. ისმინე ცაო და ყურად იღე ქუეყანაო საკვირვერლებ, რამეთუ

ასული ადამისი შემოქმედისა დედა იქმნა ცხოვრებად ჩუენდა და განა

მტკიცებ და სძალთა ზრდიდა ყოველთა გამომზ...ისა. შენ გიცნობთ ხედ ცხოვრ

ებისად ქალწულო და გამომღებლად ყუავილსა შუწნიერებისასა და ა

გამომცენებლად ნერგსა მას ცხოვრებისასა სოფელსა შინა რომლისა მოვიღეთ უკუდა

ვიბაი. იხილეთ. ზ, საკვირველო საკრველებათა ზეცისა და ქუეყანისა, რამეთუ დ.....

მარიამ ასულმან ადამისმან უქცე... ღვთაებაი საშოსა იტვრთა და ს...

დიდა ყოველთა გამომზრდილსა. აღიზრავს/?! ყოველი ენაი გალობად შენდამი ანგელოზთა

და კაცთა საგალობელო ქალწულო და საყდარო ცათა მეფისო. გიხაროდენ ... ბილო სასო

ყოველთა განწირულთაო. ვუგალობთ. საადუმლოთა შენთა ღვთისმშობელო,
რამეთუ ზეცისა ნი

... ნიჭთაგან დაფარულად სუტყუი ღვთისაი საშოდ შნდა გარდამოჴდა
3v

ვითარცა ხუმაიდ ან მისსა ზედა ჴსნისათუს ჩუენისა მოციქულთა შენთა. ღგა.
შენ, რომელმან

იხარებენ დასნიც უკორცოთნი ხილვათა შენსა იშუჭბენ მათ

თანავე მკვდრნი ქუეყანისანი ქალწულო ღვთისმშობელო, რამეთუ შობითა
ში... შეერთ

ნეს, რომელსა ვადიდებთ. აღიძარნ დ-ის. ყოველი ენაი კაცთაი და გონებაი
ქებით შე

სხმად ქეშმარიტად კაცთა სამკაულისა ქალწული მოინია დიდებაი მადიდე-
ბელთა მისთა

და სარწმუნოებით მგალობელთა. ადიდებენ ბრძენთა შესხმანი და გალობანი
მათნი

ღვთისმშობელსა, რაათა იქმნა ტაძარ საღმთოისა წმიდისა გჴშვა ქრისტე
ღმერთი ზეშთა ცნ

ობისა და გონებისა ამისთუს ჯეროვნად ვდებთ. ჯერ ჩუენდა [შ]იში

თ გალობაი და შესხმაი ს...რი, რამეთუ შენ დედა იქმენ ყოველთა მეფისა და
საყდარსა გ

ალობენლ განწყობილთგან ზეცისათა და ჩუენცა მათ თანა ქებით ვადიდებთ
მვედრებელთა. ღღადაყავსა. მიმინივნა. გარემოის დაგანან მონებრ ზეცისა
წესნი

და განკჴრვებულნი შიშით ღირსად აქებენ შობასა შენსა ქალწულო და ყოვ-
ლად უ

შულოსა მას შობასა შენსა. შენ ხარ ქალწულ პირველ შობისა და შემდგომად
შობისა

ჩ-წირვე ქადაგებდა შენთვის დავით და თქუა ყოველი დიდებაი ასულისა მე-
ფისა შინაგან

რამეთუ ღმერთი მოციქულთაი იტურთე უბინოო. ამისთუს ყოველი ერი გნატ-
რით შენ. შენდა მიმართ

კურთხეულსა. ვითარცა რაი გიხაროდენ უბინოო, რამეთუ საშოდ შენდა გარ-
დამოჴდა მეორე

აღამ და შენგან იშვა მწყემსი კეთილი წყალობით შემკრებელი ცხუვარ

თა თუსთა პირმტკიცეთაი, რომელი არს დიდებულ მარადის ღმერთი მამათა
ჩუენთაი

შენ გიხილა იაკობ წინასწარვე კიბედ ზეცას აღწევილად, ხოლო ან წიაღთა
შენთა

წინა მიწეწულთა და ქუეყანასა ზედა იქცეოდა, ვითარცა კაცი, რომელი არს
კურთხეულ მამა

... მორწმუნე. აკურთხე საჴმილსა, რაათა. ოთესლოდ ზეშთა ბუნებისა ელვი-
საგან

სულისა შვე ქალწული მარგალიტი მრავალ სასყდლისაი ქრისტე, რომელსა უღ

აღადებთ აკურთხევდით სასძლოსა ნათლით შემოსილსა, რომლისაგან მეფე
ყოველთაი ქრისტე,

ვითარცა ...რე გამოვიდა უგალობდით და ჳმა-ვყოთ აკურთხევდით, ყოველნი
საქმ

არსთაგან უვალრეს ცნობათა აღმატებულსა სძალსა და ყოველისა მპყრობელ
სა და უმთავრესსა მთავრობასა სამებასა წმიდა ვადიდებდეთ ყოველნი ჩემ-
თანი მისნი

და ძრწოლვით უგალობდეთ და ავმაღლებდეთ. გიხაროდენ ღვთისა მდ.... ად-
იდებსა ხედ...

4r

რათა რომელთაგან უ...ლთა დ... ...ა აღმოსცენდა ქ... ...ნე ადიდე
... შევ-რად ქრისტე მიერ მ...ნვებული ამის ... ღვთის ... და ...დ ვადიდებთ
ცხოველმან მოსეს მან გამოსახა მაცლოვანსა მას შინა საადუ...ბაა უქორნი-
ნებელო

ნ... ...თო ღვთისად, რამეთუ შენ ბ...ი შენვითა და უვნებელად დაიცვა, ეგრე
თვე ...თებამან ქ... ყოველნი სჯულნი შესხმათანი იძლევიან დიდებისა შენი-
საგან

წმიდაო მკსნელო ღვთისმშობელო შორის ... ჩუენ უღირსთაგან უძლური გა-
ლობაა და გ...ხან

ყოველნი ... მარადის ვადიდებთ შენ. შენე.... კვირიაკეთავე სხუანი ვალობანი
წმიდისა უფლისანი სასწაილთ [სანი]

შემდგომად ... შენ გიცანით მკსნელად ჩუენდა და შენ შეგივრდებთ თავითა
... რა მდ... ცად

ყოველნი ესე და უღირსნი მონანი, რამეთუ სასოებაა ჩუენ განწირულთა შენ
ხარ ქალწულო ღვთისა

...მკუდრებული. შთავრდომილი ექმენ საფრთჳეთა მტრისათა და მძუნ
ვარედ ... ბ...თა მათგან მისთა ბოროტთა და სულთქმით გლალადებ
ნუ უგალობს ... მოსესა შენდა ღმრთისა დედაო, რათა გივალობდე შენ. უძ-
ლებ

...თა განვეშორე ღვთისგან, რამეთუ თჳთ დავამონე თავი ჩემი ცოდვისა მიერ
გულის

თქუმისათა ბრ... ... სრულად. მამისა მის ღმერთმან სახიერისა მომქცეველო
... შევსწირავთ შენ... ს...ერნო და მიმადლებულო შეცთომილნი და
შენ მიერ ჩ... ... და განგებაა ღმერთმან და თაყვანისცემითა შენგან შიში
... განძლიერდითა. ღმერთი განფ... ... ცოდვით ს...თა წარ
წ...დისა უ...ლსა ...

... დიდებისა შენისათაემე ღირსო ბრწყინ
ვალეებაა ... და ... ქმნილი ეშმაკთა

... და განკურნეთაგან გან
დ... ... ეჭე ცოდვისა ქ...და აწ შენდა მოიწივნენ ...ლსა

... კუალად ღირს ... პატივსა. მონანი შენნი შევსწირავთ ვალობასა
შენდა წმიდაო ღვთისმშობელო ქალწულო და ჳმობერვად შეგივრდებით ცრემ-
ლითა

ჳურ...თით დ... ... მიერ ღირსო ცოდვათა ჩუენთა ურიცხვთა
... ... მცხუნვარებაა იპოების ყოვლად წმიდისა სამ...

4v

რამეთუ მამა და ძე და სული წმიდა სამგუამოვნებით ბრწყინვენ, ხოლო ბუნებით

ერთ ღთაებად და განუყოფლად და ნათლად. მამასა. პ... ვითარცა გაქუს შენ კადნიერება დიდი ძისა შენისა და ... ცხოვრები ოხასა ...

თა თჳს და განწირულთა, რამეთუ სასოებაჲ ვ...სასა ძალი შემწე ჭირვებულთა და დაცემულთა ... შენ ხარ ...

და შემდგომად ღვთისა მკსნელი და მწირველი ქრისტეანეთა ღვთისმშობელო ქალწულო და შ...

ელისა მყოფთა ნათელი გამოკსნისაჲ. მტერმან ბოროტმან დამცა და მომაკუ დინა გარდას...ცითა მით საღთოთა მეცნიერებითაჲთა და... ვნებითა სამკუდრ ებელ... კუალად ბილწმან მან. ჰ, დედაო ღვთისაო მოწყალე მექმენ და მიკსნე მონა შენი

დაბადებული ყოველთა ...ბთესა გამოსჩნდი ღირსო ...

... შემოქმედო ზეშთა ცნობისა დაიტე და... ... ბუნებითა

ღგა. ს...ცნა შემინყალე ... კაცთმოყუარეო და ტკ

ბილო მეფეო ცოდვათა მიერ უძ... ...მე ვედრ

ებითა წმიდისა ყოვლად უხრნ... ... მონ

შემდეგი ექვსი სტრიქონი გადაშლილია და არ იკითხება

... უღირსი ესე ვედრებაჲ

... გან დგომთა. ლაღდყავსა შ... რომელმან ესოდენი ...

...ბად წარვლენ არა წოდებასა შინა და შევამკუჴ ... ცოდვითა

აჴა ესერა შენდა მოვილტი სძალო ... მე და მო...

...თაო ჩემი ღვთისა მადლო და სასოებაჲ ცხოვრებისა ჩემისა, რომელმან მეღვრად გან...

წენ სი...ე ჩემი შემწე მე და მომეც სინანული, რაჲთა განვერე ცოდვათა მ... საგან

რ... ნ...თა უაღრესო ქალწულო და უ...ესო ქერობინ ს...

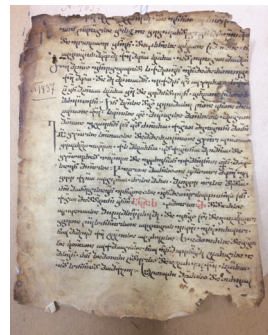
მინაწერი: ბსოი გალობითა ბ...სა / 2v /

სულსა მახარობელი შენ რომელმან / 3v /

H 1837

რაობა: საგალობლები
თარიღი: XI ს.
ფურცელთა რაოდენობა: 2 ფ.
დამწერლობა: ნუსხური
ზომა: 18x14,2

Content: Hymns
Date: XI c.
Number of folia: 2 folios
Script: Nuskhuri
Size: 18x14,2

ტიქსტი

1r /²⁶⁵ ჩემი და განანათლე სული ჩემი
ითა წყალობისა შენისაჲთა,
შეგივრდები შენ რვლ მ
და ვითხოვ შენგან
დაწსნასა ბოროტთა ჩემთათა.
ნუ უგულებელს-მყოფ მე, ქრისტე მეუფეო, სახიერო,
არამედ წყალობით მომხედენ]²⁶⁶.

მე მხოლოე განვშიშულდი საქმეთაგან განმამართლებელ[თა]²⁶⁷,
ქრისტე მეუფეო,
და მე მხოლომან
ვექმენ ყოველი უჯეროე საქმ[ც],
ხოლო შენ, მხოლოო სახიერო, შემინყალე და შემინდვენ
ბოროტთა ჩემთა სიმრავლენი.

რომელმან ზეცისა დიდებაჲ შეჰმოსე წმიდათა შენთა მარტვლთა, ქრისტე,
სოფელსა შინა
მოლუანებისა მათისათჳს,
მეოხებითა მათითა გუაცხოვნენ ჩუენ, ყოვლადძლიერო,
ქებით მგალობელნი მათნი.

ვითარცა შჯულისა საღმრთოჲსა დამმარხველთა შჯული უღმრთოთ[აჲ] შეურ-
აცხ-ჰყავთ,
ქრისტეს მსახურნო,
ყოვლადქებულნო მონამენო,
და შჯულიერად ილუანეთ და გვრგვნოსან იქმენით თქუენ
მეუფისაგან მალლისა.

ხატითა მონისაჲთა შემოსილი მეუფე გვშევე, ქალწულო უბინოო.
რომლისა მიმართ
მეოხ-გუეყავ, ღმრთისა დედაო,
რათა მონებისაგან ვნებათაჲსა განმათავისუფლნეს ჩუენ,
ქებით მადიდებელნი შენნი

აკურთხევდითსა

ძლ. საჭუმელით

მდიდარსა უწყალოსა მივემსგავსე მე
და გონებაჲ ჩემი, დაგლახაკებული
ბჭეთა წინაშე სინანულისათა უგულებელს-ვყავ
განწირული,
ნუ მიმცემ, ქრისტე, ცეცხლსა უშრეტსა.

²⁶⁵ ჩამოჭრილია.

²⁶⁶ ჩამოჭრილია.

²⁶⁷ ჩამოჭრილია.

ზამთარსა და შაბათსა კეთილთა უქმობისასა
ნუ განმიყვანებ მე ცხორებისა ამისგან,
რომელმან ზამთარი ცოდვისა და დაცხრვე, ქრისტე, სახიერო,
არამედ სინანულად მომაქციე.

1v / საცთური მტერისა დათრგუ [ნე], მძვნარენი თავს-ისხენ
[და] აქა აკბ ...ე კე
[ტ]ანჯვათა აღტეხილი საწმილი დაშრიტეთ
მოთმინებისა ცუარითა, მოწამენო,
და ნივთი უღმრთოებისა და [ს]წვთ სიყუარულითა ქრისტესითა
აღგზებულითა, ყოვლადდიდებულნო.

[ა]ნგელოზთა უნმიდეს გამოსჩნდი, ქალწულო,
ჰშეე რა ღმერთი, სინმიდე [ე] იგი წმიდათა;
ამისთჳსცა გვედრები არანმიდაჲ ესე
და ცოდვილი:
წმიდა-მყავ ოხითა შენითა.

ადიდებდითსა

ძლ. ღმერთი შეუძ

იოსებ სინმიდითა იფქლის განმყოფელად გამოჩნდა,
ხოლო მე არანმიდებითა
და უძღებებითა სიყმილითა მოვსწყდები
კეთილთა საქმეთაჲთა,
ქრისტე, მეუფეო,
წყალობით მოიხილე ჩემ ზედა
და გამომზარდე მე.

ვითარცა პეტრე, ვინანი და მწარედ ვიგლოვი, ქრისტე,
და ვითარცა მე ზუერე სულთ-ვითქუამ
და კუალად ვითარცა უძღები იგი შვილი
ვწმობ სიღრმით გონებისაჲთ:
შეგცოდე, შემინდვე,
ჰ მამაო, სახიერო,
და კუალად შემიტკებე.

თანაშენენითა ქრისტესითა დაეცით ძმა ცუვაჲ
და ზახებაჲ მტერისა ბოროტისაჲ,
ყოვლადქებულნო ახოვანნო მარტკლნო,
და ძღევისა გვრგვნნი
მაღლით დაიდგენით
მარჯუწნისაგან მეუფისა
და ღმრთისა ძალთაჲსა.

საქსენებელი წმიდათა მონამეთაჲ განსწმედს ყოველთა
მადლითა სულისა წმიდისაჲთა,
რომელნი სარწმუნოებითა მჭურვალითა
წადიერად აქებენ
და თაყუანის-სცემენ
სიმწნეთა მათთა უძლეველთა
და საგალობელთა.

განმანათლე მე ცოდვითა დაბნელებული ესე,
რომელმან-ეგე უენებელობისა
ნათელი, ქრისტე მეუფე, უშევ კაცთა,
რათა გიგალობდე შენ
2r ბითა მოიხილე²⁶⁸
საყდართა შენთა
განკითხვად, ჰ მრავალმონყალეო.
და ნ[უ] იქსენებ ბოროტთა ჩემთა
და ცოდვათა სიმრავლეს[ა]
და ღირს-მყავ მარჯუწნეთა შენთა თანა.

რომელი-ესე სულთ-ვითქუამ, სახიერ,
და ვგოდებ და ვლაღადებ
სიღრმით გონებისა ჩემისაჲთ,
შეინირე და შეისმინე
და მომეც სინანული ღმობიერი
და შენდობაჲ ბრალთაჲ მომმადლე,
ღმერთო და მეუფეო ჩ[ემო]!

სისხლთა თქუენთა მდინართა, მარტკლნო,
საღმრთოთა და წმ[იდი]თა]
წარირღუნეს საზორველნი იგი
არაწმიდათა მათ სისხ[ლ]თანი;
ხოლო მოიწყო ქრისტეს ეკლესიაჲ
და ვარდად და ყუავილ[ად] სულნელად
სასწაულნი აღმოაცენნა.

სულითა წმიდითა დამტკიცებულთა,
ახოვანნო მარტკლნო,
დასცენით სამსახურებელნი
საცთურისანი არაწმიდანი
და სარწმუნოებისა კლდესა
დაამტკიცენით მორწმუნენი
და მტკიცედ განძლიერდებიან.

მპყრობელი ყოველთა დაბადებულთაჲ

²⁶⁸ ჩამოჭრილია.

მუცლად-ილე და გვშევ,
ქალწულო, სძალო უბინოო;
ამისთვის გვედრები: მიწსენ მე
ყოვლისაგან ვნებათა მძლავრებისა
და საცთურთაგან სოფლისათა,
ღმრთისმშობელო ყოვლადღ[იდებულო].
ღმრთ რაჟამს წინაჲსწარმეტყუელი.

მომცენ ცრემლთა ნაკადულნი
და განაწმენ მწკრენი ვნებათანი
და უყე ცოდვათა და ბრალთაჲ,
ქრისტე, მაცხოვარ,
მრავალმონყალებით წარრღუწნ სულისა
ჩემისა საცნობელთაგან და დაშრიტე
ჩემთვის მგ ზებარე იგი გეჰენიაჲ.

არაჲ დავსცხრები სულისა
ჩემისა წყლულებათა დაძინებად
და გემოთმოყუარებისაგან,
უკუვნებლად
2v ვჰვიე და ა /²⁶⁹ განმკურნე და მაცხოვნე მე
... .. დგრომელთა
წარწყმედისათა და ღელვათა ბოროტ
... .. თოჲთა წინამძღურობითა
და ულტოლველად
[ვი]დოდეს ყოვლადღიდებულნი მარტკლნი
და ზეცისა სავანეთა, მყუდროთა,
ღირს იქმნნეს შესლვად და აქებენ ღმერთსა.

[ნ]ათელნო მორწმუნეთანო
და მნათობნო სარწმუნოებისანო,
ნათლითა ღუანლთა თქუენთაჲთა
ულმრთოებისა
ბნელი წყუდიადი უჩინო-ჰყავთ, მარტკლნო,
და ელვითა საკრველებათაჲთა
ნისლი საცთურისაჲ განჰჰადეთ ქუეყანით.

შუდნათლად სასანთლედ გიცნა
წინაჲსწარმეტყუელმან პირველ სულითა
საღმრთოჲსა ნათლისა მტკრთველად
ბნელისა მყოფთა
და უმეცრებითა დანთქმულთა სულთა
განმანათლებლად, ღმრთისა დედაო,
და ჭემმარიტად სრულ-ვყავთ, თქუმული მისი.

²⁶⁹ ჩამოჭრილია.

ლამითგანსა

ძლ. შენდა ა

აჰა ესერა, რომელმან დავემალე
მედგარმან მონამან
ტალანტი, მე ვარ, უფალო,
და უკეთურთა
ვნებათა ვჰმონებ უძლებად,
არამედ შენ, სხიერო,
ნუ მიმცემ ცეცხლსა უშრეტსა.

მადლით ძედ შენდა
ვიქმენ, სახიერო,
და უძლებებითა
დავემონე მტერსა ჩემსა
და განგეშორე
შენგან არანმიდებითა,
მაცხოვნე და მომაქციე
მონყალებისა, მამაო!

მდგომარე იყვნეს
წინაშე [სა]ყდართა
მწნენი მონამენი
ჯუართა გარე შეცვულნი
და ისა[რ]თაგან
ბელიარისთა, ბოროტთა,
ყოვლადვე არაჲ მოიწყლნეს,
... .. მათ განგურომეს იგი.

ქრისტეს მარტულთა
წორციტა მომკუდრ ა
ყოველნი ღონენი
მტერისანი მოაკუდინნეს
და უოხჭნოჲსი

H 1850

რაობა:	საკითხავები (პალიმფსესტი)
თარიღი:	XIII-XIV სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	2 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	20,5x16

Content:	Readings (Palimpsest)
Date:	XIII-XIV cc.
Number of folia:	2 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	20,5x16

ტიქსტი

1r* / ჰკითხვიდეს მას და ეტყოდეს, ვითარ იტყვან მნიგნობარნი ელიაჲსი. ჯერ- არს პირველად მოსლვაჲ, ხოლო თავადმან მიუგო და ჰრქუა მათ: ელია მოვიდეს და კუალად აგოს ყოველივე. და ვითრ-წერილ არს ძისა კაცისათჳს, რაითა ფრიად ევნოს და შეურაცხ იქმნეს. ამენ გეტყჳ თქუენ, რამეთუ ელია მოვიდა და უყვეს მას რაოდენი უნდა, ვითარცა წერილ არს მისთჳს: და მოვიდა მონაფეთა მისთ თანა, იხილა ერი გარემო მათსა და მნიგნობარნი გამოეძიებდეს მათ თანა და მეყსეულად ყოველმან ერმან იხილა იგი და დაუკვრდა და მორბიოდეს და მოიკითხეს იგი. და

ჰკითხა მნიგნობართა მათდა ჰრქუა: რასა გამოეძიებთ, ურთიერთ არს. შაბათ- სა ე, ზ. სახარებაჲ მათესი 23, 1-12(სკზ): მას ჟამსა შინა ეტყოდა იესუ ერსა მას და მონაფეთა თჳსთა. და ჰრქუა: საყდართა მოსესთა დასხდეს მნიგნობარნი და ფარისეველნი. ყოველსა უკუჴ რაოდენსა გეტყოდიან თქუენ დაიმარხეთ და ყავთ, ხოლო საქმეთა მათთაებრ ნუ იქმთ, რამეთუ თქჳან და არა ყვიან, რამეთუ შეკრიან ტურთი მძიმე და ძნიად სატურთავი და დასდვიან მჰართა ზედა კაცთასა, ხოლო მათ თითთაცა (1v) მათითა არა უნებნ შეძრვად იგი. და ყოველსა საქმესა მათ- სა იქმან საჩუენებელად კაცთა; განივრცნიან საცონი მათნი და განიდიდნი[ან]²⁷⁰ ფესუნი სამოსელთა მათთანი. უყუარს ზემოჯდომაჲ სერსა ზედა და პირველდაჯ- დომაჲ შესაკრებელსა შორის. და მოკითხვაჲ უბანთა ზედა, და რაითა ხადოდიან კაცნი: რაბი, რაბი! ხოლო თქუენ ნუ იწოდებით რაბბი, რამეთუ ერთი არს მოძლუ- არი თქუენი – ქრისტე, ხოლო თქუენ ყოველნი ძმანი ხართ. და მამით ნუვის ხადით ქუეყანასა ზედა, რამეთუ ერთი არს მამაჲ თქუენი, რომელ არს ცათა შინა. ნუცა გერქუმინ თქუენ წინამძლუარ, რამეთუ ერთი არს წინამძლუარი თქუენი – ქრისტე, ხოლო უდიდესი თქუენი იყავნ თქუენდა მსახურ. ხოლო რომელმან აღიმალლოს თავი თჳსი, დამდაბლდეს; და რომელმან დაიმდაბლოს თავი თჳსი, იგი ამაღლდეს.

მეექუსესა კვირიაკესა სახარებაჲ მათესი, თავი 22, 1-4, სკა: თქუა უფალმან იგავი ესე: ემსგავსა სასუფეველი ცათაჲ კაცსა მეუფესა²⁷¹, რომელმან ყო ქორნილი ძისა თჳსისაჲ. და წარავლინნა მონანი თჳსნი მოწოდებად ჩინებულთა მათ ქორნილ- სა მას და არა ინებეს მოსლვად. კუალად წარავლინნა სხუანი მონანი და ჰრქუა:

2r / და ოდეს შევიდა სახიდა ერისა მისგან, ჰკითხვიდეს მას მონაფენი მისნი იგ- ავისა მისთჳს. და ჰრქუა მათ: ეგრეთვე თქუენცა უგულისჴმოვე ხართა და არა გიც- ნობიეს, რამეთუ ყოველი გარეშე შემავალი კაცსა არა შეაგინებს? რამეთუ არა შე- ვალს გულსა, არამედ მუცლად, და განსავალით განვალს და განსწმედს ყოველსა ჭამადსა. და იტყოდა, ვითარმედ: კაცისაგან გამომავალი შეაგინებს კაცსა, რამე- თუ შინაგან გულისაგან კაცთაჲსა გამოვლენან გულის-სიტყუანი ბოროტნი, მრუ- შებანი, სიძვანი, პარვანი, კაცის-კლვანი, ანგაჰრებანი და უკეთურებანი, ზაკუვა- ნი, არანმიდებანი, თუალ-ბოროტებანი, გმობანი, ამჰარტავანებანი, უგუნურებანი. ესე ყოველნი ბოროტნი შინაგან გამოვლენ და შეაგინებენ კაცსა. და მიერ აღდგა და წარვიდა საზღვართა ტუროსისა და სიდონისათა. შაბათსა, დ. ზ. სახარებაჲ მათესი. თავი 22, 15-22. სკგ: მას ჟამსა შემდგომად წარვიდეს ფარისეველნი იგი და ზრახვა-ყვეს, რაითა სიტყუთა საფრჴე უგონ მას. და მოუვლინნეს მონაფენი მათნი ჰეროდინთა თანა და ჰრქუეს: მოძლუარ, ვიცით, რამეთუ ჭემშარიტ ხარ (2v) და გზასა ღმრთისასა ჭემშარიტად ასწავებ და არა ჰზრუნავ არავისთჳს, რამეთუ არა

* შენიშვნა: ქვედა ფენა ნანერია ასომთავრულით.

²⁷⁰ ხელნაწერში: განიდიდნი.

²⁷¹ ხელნაწერში: მეფესა.

თუალ-აღებ პირსა კაცისასა. ან მარქუ ჩუენ, რა გნებავს შენ: ჯერ-არსა მიცე-
 მად ხარკისა კეისრისა ანუ არა? გულისკმა-ყო იესუ უკეთურება მათი და ჰრქუა:
 რასა გამომცდით მე, ორგულნო? მიჩუენეთ დრაჰკანი იგი ხარკისა! ხოლო მათ
 მოართუეს მას დრაჰკანი. ჰრქუა მათ იესუ: ვისი არს ხატი ესე ანუ ზედანერილი?
 ჰრქუეს მას: კეისრისა. მაშინ ჰრქუა მათ იესუ: მიეცით კეისრისა კეისარსა და
 ღმრთისა ღმერთსა. და ესმა რა ესე, დაუკურდა და დაუტევეს იგი და წარვიდეს.
 მეხუთესა კურიაკესა სახარება მათესი 21, 33. სით თქუა უფალმან იგავი ესე: კაცი
 ვინმე იყო სახლისა უფალი. ვიდრე წინაშე თუალთა ჩუენთა. ჰპოო დღესა ორმა-
 ბათს ცისკრად.

ორმაბათსა ე, ზ. სახარება მარკოზის თავი 7, 24-25 ობ, მას ჟამსა შინა მოვი-
 და იესუ საზღვართა ტუროსისა და სიდონისათა და შევიდა სახლსა და არა უნდა
 რათამცა აგრძნა ვინმე და ვერ ჰკელენიფა დაფარვად, რამეთუ ესმა ვისმე დედა-
 კაცსა მისთვის, რომელსა ესუა ასული სულითა არა წმიდითა ..."

H 1851a

რაობა: სახარების საკითხავთა საძიებელი (პალიმფსესტი)
 თარიღი: XIII-XIV სს.
 ფურცელთა რაოდენობა: 4 ფ.
 დამწერლობა: ნუსხური
 ზომა: 21,5x18

Content: Index of Evangelical Lections (Palimpsest)
 Date: XIII-XIV cc.
 Number of folia: 4 folios
 Script: Nuskhuri
 Size: 21,5x18

შენიშვნა: ქვედა ფენა ნანერია ნუსხურით

ტიქსტი

1rv.

H 1851b

რაობა: საგალობლები
 თარიღი: XII-XIII სს.
 ფურცელთა რაოდენობა: 1ფ.
 დამწერლობა: ნუსხური
 ზომა: 21x19,5

Content: Hymns
 Date: XII-XIII cc.
 Number of folia: 1 folio
 Script: Nuskhuri
 Size: 21x19,5

ტიქსტი

1r / ... შენისა მიმართ ... ჩუენ
... რ არს მადლობაჲ
ღმრთეებითა შენითა ყოველთა
მადლითა სიტკობებისა²⁷² შენისაჲთა, ვითარცა გონდა, ერთგულ გექმნა ... ილ
წინაშე ღმრთეებითა²⁷³ შენითა აღთქუმითა²⁷⁴ მით სისხლითა კრავისაჲთა ... კ განე-
რა ისაკ ჴელთაგან მამისა თვისისაჲთა აღთქუმითა²⁷⁵ მით სისხლი კრავისაჲთა.
და თუ დანთქაჲ ფარაოჲ და ერი მისი ზღვასა მას მენამულსა

1v / განუპო ზედა მიწანი ...
მეცა მაცხოვარი სასურველსა შენსა ...
დიდებაჲ მამა ... ან და
[ღმერთო], მშობელო, სასოო ყოველთა მვედრებელთა შენთაო, შენგან სასო-
ებაჲ გაქუს, შენგან ვიქადით, შენ ხარ, ყოვლადწმიდაო, სასოჲ ჩუენი, მეოხ-გვეყავ
შენგან შობილისა მიმართ მოსაგთა შენთაჲთვს.
ამისა შემდგომად მოღვ ... სა
მ ... ნ
ზეთი ჭურჭლითა
ინყონ მკერდით და მასხას ვიდრე ფერჯამდი
ჯუარი სახედ, მერმე
შეგვწყალენ კუალად თქუეს მის მ...
ერთგულსა თუედორას ...

H 1853 ა

რაობა:
თარიღი:
ფურცელთა რაოდენობა:
დამწერლობა:
ზომა:

საგალობლები (პალიმფსესტი)
XIII-XIV სს.
2 ფ.
ნუსხური
15x14

Content:
Date:
Number of folia:
Script:
Size:

Hymns (Palimpsest)
XIII-XIVcc.
2 folios
Nuskhuri
15x14

ტიქსტი

1r / „ნათესავნი წარმართნი, ან და უკუნითი უკუნისამდე. სიკუდილი რომელი.
დაშთომად არა ინებე, შენ სიმწარე ნაყოფისა მის პირველისა მაცთურისა ჩუენისა

²⁷² სიტკობისა.

²⁷³ ღმრთებითა.

²⁷⁴ აღთქუმითა.

²⁷⁵ აღთქუმითა.

უფალო, არამედ აღმოფხუარ ჯუარისა მიერ. ამისთვის წყალ... მწარე დატკებოდა ძელისაგან... და მოესწავებოდა ხს... მორწმუნეთა.

შეპყრობით ვიყ... ..ლ საბრჭითა საცთურისაათა ... ჩუენისაათა, არამედ მისითა, უფალო, არამედ ვიკს... ..თა გული... პატიოსნითა დანთქმისა ...დ ძლი... ჩუენთაისა ამისთვის ...მნენი თაყუანი... ცხოველისა ჯუარისა. რაათა ...ა უწყო ... ვითარმედ ჯერ არს თაყუანისცემად ძელისა ჯუარისასა, უფალო. ამისთვის ზეცას გამოაჩინე ბრწყინვალეობითა შემკული და მიეც იგი მეუფესა კოსატნ...ს ძლევისა (1v) საჭირველად და ნინამძღურად ქრისტიანეთა. თანა დეკენბერსა კე განმცხოველებელი შობა უფლისა ჩუენისა იესუ ქრისტესი. უფალო, ღაღყავსა. ჰმაა ა. შენ სიტყუა. მოვედით და მოვონინოთ ყოველნი დღეს ბეთლემს, ... ვისმინოთ ჰმაა იგი ტკბილი და ...ეგა, რამეთუ მას შინა ქრისტე იშვა და მკვდ...ნი მწყემსთა თანა ღაღადებდეს ...ა ჩუენსა მალთა შინა.

ქერუბინნი ანგელოზთა თანა და სერაბინნი კ...ა თანა. მოვედით ვდღესასწაულობდეთ დ... ..წყინვალედ ვადიდებდეთ ღმერთსა ჩუენსა, რომელ იშვა მარიამ ... მან წმინდამან ბეთლემსა შინა ცხოვრებად კაცთა და მნი ერისმთავარნი დ... ბეთლემს მოინინეს და შეწირეს მათ ძღუენი სამეუფოთა ერთისა სამებისგანისათა. ქრისტეს ღმერთსა, რომელი იშვა, ხოლო არაა დიდებასა მამისა, ვითარცა ღ...რა. ქრისტე კაცთმოყუარედ

..."

წყდება: „... ღ-გსა ... სამგზის სანატრელო ძელო, რომელსა ზედა ჯუარს ეცუა მეფე ... და დასცა პირველისა

2r / ცათა გამოუცხადეს ...ი მეფესა მინდობილსა ღმრთისასა ...ლო მან აღჭურვილსა ს... მტერთსა და განჰადა საცთურ ...ნიდა მ...ჰუნა და სჯული საღვთოთა ... ნარმართთ ღაღადებად უგალობთ ...

ვითარცა ძლიერებითა შენითა. სადა წამებულად ... ოდესმე კურთხევაა გამოჩნდა რაჟამს ნაყოფმან მისლა ყუავილთა პატივი მდღლისდა ეკლესიისა და ბერწ ყოფილმან გამოილო სიმტკიცე და სიქადული. სიმტკიცე კლდისა კურთხისა მის შეხებითა განებო. და აღმოეცენა წყალი ერსა ურჩსა და მოასწავა ...ე ეკლესიისა ძელი სა მიერ განახ...ბის და მტკიცედ განძლიერდების.

გუჭრდი უბინოა, რომელი ... იხარის მიერ განელო. მისგან გარდამოე... ..ლი და წყალი, (2v) რაათა გ...ო სჯული იგი უნდოდა მორწმუნებნი მუარითა პატიოსნითა ...ო.

წყარონი იგი მწარნი ...ოს მოსე მოაქცინა მოასწავა ...კმართა ჯუარითა მოქცევად სარწმუნოებად.

იორდანისა სიღრმეთა რაჟამს შეინწყნარეს განმკუჭთელი იგი კუალად გებითა ძელისაათა გუასწავა ჯუარითა აღმყენებად.

კარავსა სასანამებელსა ოთხკერძო მოდგომილი იგი კრე...ი სამღდელოთა ერისა ნიშს ჯუარისასა გამოსაავდეს.

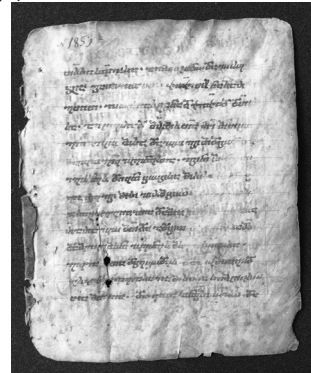
ნათელი მზისა დაფარა სკრელად განრთხმულმან ნიშმან ჯუარითამან და ცათათხრეს ჭემარითად დიდება და ქადაგება ღმრთისა ჩუენისა. ყოველისაგან.

სამგზის სანატრელო ძელო, რომელსა ზედაჯუარს ეცუა მეფეში და დასცა პირველისა... "

H 1853 ბ

რაობა: ოთხთავი (პალიმფსესტი)
 თარიღი: XIV-XV სს.
 ფურცელთა რაოდენობა: 1 ფ.
 დამწერლობა: ნუსხური
 ზომა: 18,5x14

Content: Four Gospels (Palimpsest)
 Date: XIV-XV cc.
 Number of folia: 1 folio
 Script: Nuskhuri
 Size: 18,5x14

ტიქსტი

1r / [სახარებაჲ ლუკასი, ლუკა, 2, 4. 1r-v.] „...თ~სსა სოფლისა აღმოვიდო- და იოსებცა გალილიათა ქალაქით ნაზარეთით ჰურიასტანად, ქალაქად დავითისა ...”

წყდება: „... დიდებაჲ მაღალთა შინა ღმერთსა და ქუეყანასა ზედა მშუიღო- ბაჲ და კაცთა შორის სათნობაჲ, და იყო ვითარცა აღვიდეს ანგელოზნი იგი ზეცად ...”

ლუკა 2, 3-15 (r 3-9, v 9-15)

1r / თჯსსა სოფლისა. აღმოვიდა იოსებცა გალილეათ, ქალაქით ნაზარეთით, ჰურიასტანად, ქალაქად დავითისა, აღწერად მარიამის თანა, რომელი მოთხოვილ იყო მისა, და იყო იგი მიდგომილ. და იყო ვიდრე იყვნესლა იგინი მუნ, აღივსნეს დღენი შობისა მისისანი. და შვა ძე იგი მისი პირმშოჲ და შეხვა იგი სახუეველითა და მიაწვინა იგი ბაგასა, რამეთუ არა იყო მათა ადგილ სავანესა მას. და მწყემსნი იყ- ვნეს მასვე სოფელსა, ველთა დგებოდეს და ჳუმილვიდეს საჭუმილავსა ღამისასა სამწყოსოსა მათსა. და აჰა ანგელოზი უფლისაჲ

Iv / დაადგრა მათ ზედა, და დიდებაჲ გამოუბრწყინდა მათ ზედა, და შეეშინა მათ შიშითა დიდითა. და ჰრქუა მათ ანგელოზმან მან უფლისამან: ნუ გეშინინ, რა- მეთუ აჰა ესერა გახარებ თქუენ სიხარულსა დიდსა, რომელი იყოს ყოვლისა სოფ- ლისა: რამეთუ იშვა თქუენდა დღეს მაცხოვარი, რომელ არს ქრისტე უფალი, ქა- ლაქსა დავითისსა. და ესე იყოს თქუენდა სასწაულად: ჰპოოთ ყრმაჲ იგი შეხუეული და მწოლარე ბაგასა. და მეყსეულად იყო ანგელოზისა მის თანა სიმრავლე ერთა ცისათაჲ, აქებდეს ღმერთსა და იტყოდეს: დიდებაჲ მაღალთა შინა ღმერთსა, და ქუეყანასა ზედა მშუიღობაჲ, და კაცთა შორის სათნობაჲ. და იყო ვითარცა აღვი- დეს ანგელოზნი იგი ზეცად...

H 1853 გ

რაობა: საკითხავები
თარიღი: XIII-XIV სს.
ფურცელთა რაოდენობა: 2 ფ.
დამწერლობა: ნუსხური
ზომა: 16x14

Content: Readings
Date: XIII-XIV cc.
Number of folia: 2 folios
Script: Nuskhuri
Size: 16x14

ტიქსტი

1r / „ ... და თქნ შორის, რომელთა ეშინის ღმრთისა. თქნ-თვს სიტყუაჲ იგი ცხორებისაჲ ...„ 1r-2v.

...ა შენსა ზედა ...ა წინასა ...ა, ვითარცა რთადებისა ვითარცა აღ-
ასრულე ...ბისაჲ ყოველსასა და იტყგგონე ყოფად მე ... არამედ ესერა მოვ ...
...სა იგი არა ვარ... .. გან...სნა და კ...სა საბგ...სა ფერკთა მის... კაცნო ... ძენო
ნათე...ვისა ა...ა ...ჰა მისნო და თქუენ შორის რომელთა ეშინის ღმრთისა თქუ-
ენტვს სიტყუაჲ იგი ცხორებისაჲ მოივლისა, რამეთუ რომელნი იგი მკუდრ არიან
იწრუსაღემს შინა

1v / მთავა...

რი ქრისტემან

თასა

აღ

აჰა

ბრა

მისთანა მამაჲ

ტესგან იგი მოკ

იგი აღძრ...

რომელი მისთვს თვ...

რდა მოიჰჰსნეს

საგან დამადევ ...ფლაჲ

... ღმერთმან აღადგინ იგი მკუდრ

ეთით, რომელი ...უნა დღე

თა მრავალთა მათ, რომელ იგი მის თანა

აღმოსრულ იყუნეს გალი

ლიაჲთ იწრუსალიმედ, რომელნი იგი ან ა

რიან მონამე მისთა ერისა მიმართ

2r

კუალად მნუხარებით

რამეთუ უკუეთუ მე შეგა

და თინ არს

თუ იგი რ...

ყო ჩემ მიერ
 ვიდრე ესე რაათა
 მწუხარებაჲ
 თაგან ლურდა
 თქუენ ...ა... რ
 მწუხარების
 შულისა გუ
 თქუენდა მრა
 ითა არა რ
 არამედ რაათა სცნა
 იგი გარდა
 უს თქუენდამო
 რარს, რომელსა
 სახარებაჲ მათესი
 2v
 ჩემსა მიერ და...
 ... მამან ქეცა
 გარნა ...მან
საგან
 ...მოვედით ჩემდა
 ...მერმე
 ...ო თქუენ აღი
 ჴმედ ისნავე
 ...ვარმ დამდაშა
 და ჰპოოთ გან
 ითა თქუენთა, რამეთუ
 ბელ არს და ტკურ
 ...ს თ...
 ღმრთისმეტუელისაჲ
 ომაჲ. პირი ჩემი იტ
 ესე ყოველთა წარმა
 ბაჲ ნოენბერსა იგ
 წყდება: „ ... პირი ჩემი იტ ... ესე ყოველთა წარმა ... ებაჲ ნოენბერსა იგ. ...".

H 1855a

რაობა:	საგალობლები
თარიღი:	XI ს.
ფურცელთა რაოდენობა:	2ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	17x21,5

Content:	Hymns
Date:	XI c.
Number of folia:	2 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	17x21,5

ტიქსტი

1r/ თვსცა. ლმობიერად გვევდრები შენ,
სახ[იერო], [მოი]ხილე ჩემ ზედა და შემინყალე მე [ნათლისმცემ... ს]
[სალმრთოთა ნე]

უგალობდითსა
ზღვსა მის მენამუ...
მთიებსა მას, წინამსრბოლსა
მზისა მის სიმართლისასა დღეს
ერთობით ვევედრნეთ, მორწმუნენო,
გულითა და გონებითა,
რათა მოგუცეს სინმიდე სალმრთოჲ
და წარგვმართნეს ლოცვანი ჩუენნი.

სალმრთოესაგან გონებისა გამოჰყო ... ს[იბრძნისა]
ქრისტეს მიერ ისწრაფე შენ ცნობაჲ
დაუსაბამოსა მამისა და ყოვლადწმიდისა სულისა
მაცხოვარებაჲ ერთღმრთეებისაჲ.

შესავედრებელად და ზღუდედ
გვპყრიეს ჩუენ ტაძარი შენი
წინანარმეტყუელო და ქადაგო,
და მას ... გვევდრებით,
მითხოვე შენდობაჲ ცოდვათაჲ,
ნათლისმცემელო.

აღ[ზრდილო] მარხვასა შინა,
ნათლისმცემელო ქრისტეს ღმრთისაო,
შენირე ლოცვაჲ და ვედრებაჲ ჩუენი
წმიდისა მეუფისა, შენ მიერ ნათელღებულისა,
მითხოვე მისგან ბრალთა შენდობაჲ.

[პირველ სამარხ ... ს] შინა
ნაშობთა ხრწნილებანი მოატყუა,
არამედ უხრწნელად შობამან შენმან
... მეუფისა... [აჴოცა] იგი მწყალობელი
და მიმიძლუა ჩუენ ნათელსა მისსა.

მ ... დგ ...
ისმენდინ, ქრისტე.

შენ, უზეშთაესო,
საშოთა შორის დედათაჲსა
ს...სა მხილველი მადლისა

ქ... ნეტარო,
ნათელ-იღებ ... შენგან, ქრისტეს ევედრე
შენდობაჲ ცოდვათაჲ,
1v/ ბრალთაჲ, განსაცდელთაჲ,
მითხოვე მოსავთა შენთა.

რომელმან ბერნისა
საშოჲ უქმი ნაყოფიერ-ყავ,
ან უნაყოფო ესე სული ჩემი
ნაყოფიერ-ყავ სინანულითა, ღირსო.

ცრემლნი მომცენ და სულთქუმაჲ ღმობიერი, გევედრები,
წინანარმეტყუელო,
მოსავნი შენნი დაგვფარენ

რომელმან ნათელ-ეცი ცხორებისა უფსკრულსა ქრისტესა
უფსკრული ბრალთა ჩემთაჲ განაწმე, ღირსო,
და მივსენ ცეცხლისა მისგან უშრეტისა
და ბნელისა წყუდიადისა საშინელისა,
რამეთუ შენ გესავთ
სასოდ და მეოხად
და მფარველად ჩუენ ყოველთა.

უცხო-ვყავ ღმრთისაგან
დამბადებელისა თავი ჩემი
და მონა ვიქმენ ბოროტისა მტერისა
ვინურთიდი რაჲ გულისსიტყუათა ბოროტთა,
არამედ გამომიწსენ, ქრისტეს ნათლისმცემელო,
და დამაგე ღმერთსა
შენ, შუამდგომელო
და ქადაგო სინანულისაო
ღმრთ. საღმრთოსა

განძლიერდასა

ძლ. იხარებს

ებანმან სულიერმან
წინამორბედმან ქრისტესმან ღაღატ-ყო:
აჰა ესერა, მოვალს
ამხუმელი სოფლისათაჲ.

უდაბნოჲ უნაყოფო
სლვითა მით შენითა ნაყოფიერ-ყავ
იოვანე, რამეთუ
დასთესე თესლი იგი კეთილი.

განსაცდელთა აღძრვანი
მაცთურისანი უკუნ-აქციენ ჩემგან
ვედრებითა შენითა,
ნათლისმცემლო მეუფისაო.

შეინირე დღეს ლოცვაჲ
ჩუენი, უღირსთაჲ, და უძლური ვედრებაჲ
და მითხოვე შენდობაჲ
[შე] მსხმელთა შენთა, ნათლისმცემლო.

ვითარცა [ნავთ] სადგურსა
მყუდროსა, შევედრებულნი შენდა
მოვივლტით, ღმრთისმშობელო,

2r დაგვფარენ, გან/ვივლტი, ზ დედოფალო ნმიდაო,
ღმობიერერ-ყავ ძე შენი,
[შემნ]დობელ მექმნეს ცოდვათა ჩემთა.
ღმრთ. სიტყუათ

აკურთხევდითსა

ძლ. ყრმანი ბრწყი

ეჰა, საკრველი განგებულებაჲ
ღმრთისაჲ კ[აც] თა მომართ სახიერებაჲ,
პირველვე განსაზღვრებაჲ
ინება რაჲ იძულებაჲ
შენგან ჯორცთა შესხმაჲ და განაღმრთო
კაცებაჲ და დაიცვა შენი ქალწულებაჲ;
ამისთვის გაკურთხევთ შობილსა თანა მშობელსა.

საუნჯე იგი, ღმრთისა შემწყნარებელი,
საფასე, სოფლისა განმამდიდრებელი,
ქალწული ღმრთისმშობელი,
ჭირვეულთა გამომწსნელი
ქებით ავამალლოთ და ღმობიერად უღალადოთ,
რაჲთა მითხოოს ქრისტესგან შენდობაჲ
და გამოწსნაჲ საუკუნეთა სატანჯველთაგან.

ჰ ღრუბელო, სოფლისა საფარველო,
ცუარისა მის ზეცისა მომყვანებელო,
გოდოლო შეუძრველო,
ლეღვაგუმულთა ნავთსაყუდელო,
ქალწულო ნმიდაო, ღმრთისა სამკვდრებელო,
მიწსნენ ჩუენ ყოველნი ჭირისაგან
და განგუარინენ საუკუნეთა სატანჯველთაგან.
ღმრთ. არსებაჲ პირველი

ადიდებდითსა

ძლ. ყოველნი ტომნი

შესხმად სიტყუათაჲ,
ქებაჲ, შემსგავსებული ენათაჲ,
ნივთიერთა ცნობათაჲ
ვერ მისწუთების ჯერისაებრ შემკობად
დიდებისა შენისა,
ზეშთა აღმატებულო
დიდებისაო,
საყდარო მალლისაო,
ცათა უვრცელესო,
სძალო ღმრთისაო.

შენ ხარ ბევრნილი
ეტლი იგი ღმრთისა სინმიდისაჲ, რომელმან
წარჰმართენ ბევრეულნი
მადიდებელნი ძისა შენისანი
ქებით შემამკობელნი
შობისა შენისანი,
ყოვლადნმიდაო,
კრებულნი ზეცისანი
და ქუეყანისანი,
შემსხმელნი შენნი.

შენ ხარ სიმტკიცე
ეკლესიათაჲ და სინმიდე მოციქულთაჲ,
საჭურველი მარხვათაჲ
და სამკაული ბრწყინვალე მი ...
2v / ქრისტეანთაჲ
მოქმედ მეუფესა ჩუენსა
ერსა შენსა შენდ
... .. ჩუენთა დიდი წყალობაჲ.
შემნდობელ მექმენ
ბევრის ბევრეულთა შეცოდებათა ჩემთა.

ჰ სიტყუაო ღმრთისაო,
მეოხებითა ღმრთისმშობელისაჲთა,
რომელიცა სათნო-იყავ
სამკვდრებელად შენდა
და მოგუმადლენ ჩუენ
აღსრულებად სინმიდით
დღენი ჩუენნი მშვედობით
მცნებათა გზასა.
ღმრთ. ნუ შეურაცხ ...

აქებდითსა

ძღ. რომელი მოიხუე

რომელი ხარ კურთხეულ
შორის დედათა, ქალწულო,
ღმრთისა მიმართ
ნუ დასცხრები მეოხებად,
რათა მოგუანიჭოს ჩუენ დიდი წყალობაჲ, კაცთმოყუარეო.

რომელმანცა აღგზარდა,
ვითარცა ყრმაჲ ჩჩვლი, ქრისტე,
და მეოხ არს ჩუენთვის,
მიიღე ვედრებაჲ მისი
და წყალობა-ყავ ჩუენთვის.

ტალავარ ექმენ სულსა ჩემსა
ტყუეობასა მას საშინელსა,
ღმრთისმშობელო ქალწულო,
ტომისაგან დავითისსა
ნერგო, შუენიერად აღყუავებულო.

ღმრთ. რომელმან ჰშეე უფალი

დღესა ე შაბათსა, წიდათა მოციქულთაჲ.
უფალო, ღალატყავსა, ვმაჲ დ
ძღ. თანასწორ
ვითარცა თუალითმხილველთა
და მონაფეთა სიტყუსა
განწორციელებულისათა გნატრით თქუენ.
ყოვლადქებულნო მოციქულნო,
რამეთუ ვითარცა რა ჯანი გამოჰბრწყინდით
და სოფელი განანათლეთ
და ვითარცა რაჲ
სამოთხისა მდინარენი,
განყოფილნი
წარმართთა ეკლესიასა,
საღმრთოთა მით მადლითა მოჰრწყავთ.

ვითარცა ისარნი, ნათლად
ბრწყინვალენი, შუენიერნი,
ყოველსავე სოფელსა წარივლინენით
და საკვრველებათა ძალსა
უშურველად მისცემდით
მოციქულნი ქრისტესნი
საიდუმლოდ მორწმუნეთა
და საღმრთონი იგი სიტყუანი

H 1857

რაობა: საგალობლები
თარიღი: XIV-XV სს.
ფურცელთა რაოდენობა: 4 ფ.
დამწერლობა: ნუსხური
ზომა: 12,5x10,5

Content: Hymns
Date: XIV-XV cc.
Number of folia: 4 folios
Script: Nuskhuri
Size: 12,5x1,5

ტიქსტი

1r / „... ასდევ მკოდრეთით და უკოდავება მოჰმადლე კაცთა ნათესავთა ...
1r-4v.

1v / მაცხოვარსა ჩუენსა და მესამესა დღესა მკუდრეთით აღდგუმასა, რომლი-
სა მიერ ვიქსნით ჯოჯოხეთისაგან უქსნელთა სიკუდილთაგან და უხრწნელება
დაცხორება ყოველთა მოვილეთ და ვლადებთ, რომელი ჯუარს ეცო და დაეფლა
და აღსდგა, გუაცხოვნენ ჩუენ აღდგომითა მხოლო კაცთ(2r)მოყვარეო ...ნი რვა-
ლისანი შეჰმუსრენ და მოქლონნი შ...უჩნ ქრისტე ღმერთო და ნათესავი კაცთა აღ-
ადგინე. ამისთჳს ყოველნი გილაღადებთ, რომელი აღსდევ მკუდრეთით, უფალო,
დიდება შენდა. თუთ უფალო, მამისაგან შობაჲ უჟამუ არს და დაუსაბამუ, ხოლო
ქალწულისაგან ჳორცითა შესხმაღამოუთქუმელ არს კაცთა (2v) მიერ ამოოთარ-
გმნელა ჯოჯოხეთით შთასლვაჲ შინა საშინელ ეშმაკისა და ანგელოზთა მინსათა,
რამეთუ სიკუდილი დასთრგუნე და მესამესა დღესა აღსდევ. უხრწნელებაჲ მოან-
იჭე კაცთა და დიდი ნყალობაჲ. სტიქარნი. დამსჭუალულმან ძელსა ზედა მხოლო
ყოვლად ძლიერო, ყოველნი დაბადებულნი შეაძრწუნვენ დას

3r კაცთ მოკუდავთა დაფლვისა ახალსა შენ სიტყუთ დამბადებელი ცისკი-
დეთაჲ, რომლისათჳსცა შეკრა მტერი და სიკვდილი შერისხვითა წარმოსტყუნე და
ჯოჯოხეთს მყოფნი ულაღადებდეს ცხოველმყოფელთა აღდგომასა შენსა, ქრისტე
ლაღადებდა ცხოვრებისა მომცემელი და ჰგიეს უკუნიითი უკუნისამდე.

3v / პირველ ცისკარსა მოვიდა საფლავად მარიამ და მის თანა იგი და პოვეს
პოვეს ლოდი გადაგორებული და ესმა ანგელოზისაგან სამარადისოსა ნათელსა
შინა მკოდართა თანა.ნუ ეძიებთ, ვითარცა კაცსა იხილენით სასწაულნი აღდგო-
მისანი ტილონი და წარვედით მსწრაფლ და უფალსა უქადაგეთ, ვითარმედ ღ...გა
უფალი და მოაკოდინა სიკვდილითა სიკვდილი

4r / რამეთუ იგი არს ჭეშმარიტად მეფე ღმერთსა და მაცხოვარი ყოვლისა
სოფლისა.

აღსლვანი. მტრობს ეკლესი. სიყრმით ჩუენითგან ფრიად მბრძვანან მე არან-
მიდანი ვ..., ამისთჳს გვედრები, მწე მეყავ და მიჰსენ ..., რომლითა გძოლს ს... ..
რცხვლეული ქმნ... ღმრთისა მიერ და ვითარცა ...მელი აღვა შეგ

4v ... და ღვთივშუწნიერად და განბრწყინდები ... ბისა მიერ ერთა ... ღვთივ-
შუწნიერად ...

H 1862

რაობა: ლოცვანი (პალიმფსესტი)
თარიღი: XI ს.
ფურცელთა რაოდენობა: 4 (5) ფ.
დამწერლობა: ნუსხური
ზომა: 8,5X8

Content: Prayers
Date: XI c.
Number of folia: 4(5) folios
Script: Nuskhuri
Size: 8,5X8

ტიქსტი

1r* / შენთა ზვარაკ ვ..... ვაკხინლღნი იგი მსხვრ[პ]ლი იგი აბრამისითა და გად-
მობდა

1v / და აღაჴდა ცეცხლითა ში....შნი დაებნიონ იგი ღმნ... მნ აკხონ ახუე....
აკურთხენ ორი იგი კარი

2r / აკხ..... აღიძრა იგი აბრამისამიერთა...რაჴამს ჯდა იგი მუცლისა მას ქეშე
და ქვენარ-

2v / არი....უნ რომელი არის დიდებითა ეკლისათ აკურთხე უცა...ლბითა შენთა
ზვარაკი ღვთისა...

3r / ხ..... ...კალო იგი...მ...ალა არს ...მ ... ხ....მედ მი.... რომლითაზა აღ-
შენებული

3v / დთ მფა....რნი მუიბდ...ნ ... ღურბელნი და ... შენირენ იგი კ....ლო.... მ...მი

H 1863

რაობა: საკითხავები
თარიღი: XI ს.
ფურცელთა რაოდენობა: 2 ფ.
დამწერლობა: ნუსხური
ზომა: 14X12,3

Content: Readings
Date: XI c.
Number of folia: 2 folios
Script: Nuskhuri
Size: 14X12,3

ტიქსტი

1r / განაგდეს ნ ... ესრეთ ყვეს ერისბ ...თა მათ. ხოლო დგეს ჯუარსა მას თანა
დედაჲ და დაჲ დედისა მისისაჲ მარიამ ქ... და მარიამ მაგდანელი. ხოლო თუ შინა
იხილა დედაჲ თჳსი და მონაფეჴწ წინაშე მჯდომარე, რომელთა უყუარდა.

* შენიშვნა: 5 ფურცლიდან 4 ეტრატია, 1 - ქალაღი.

ჰრქუა / დედასა თვსსა: აჰა, ძეჴ შენი.
 და მერმე მონაფესა ჰრქუა: აჰა, დედაჴ შენი.
 და მ... გან წამი ... ნა მონაფემან
 თუალთა ...
 დ... შაბათსა. წმიდათა თანა. ფსალმუნი
 ... წინაშე უფლისა
 დედაბაჴ.
 მრწმენა მე, რასაცა ვინყო.
 საკითხავი ... ლ ...
 ესე უწყით, რამეთუ ... მო...თა
 ყოველივე წარემართოს კეთილად, რომელნი-იგი
 ... ფოთ წოდებულ არიან, რამეთუ რომელნი ... წინაჴსწარ ... და, წინაჴსწარცა
 განაჩინნა.

1v / თანა მსგავსად ხატისა მის ძისა თვსისა, რაჴთა იყოს იგი პირმშოჴ მრავალთა შორის ძმათა, რომელნი-იგი წინაჴსწარ-იჩინნა, მათცა უწოდა, რომელთა-იგი უწოდა იგინიცა განამართლნა, რაჴმე უკუე ვთქუათ უკუეთუ²⁷⁶ ღმერთი ჩუენ კერძო არს, ვინ არს ძუირისმეტყუელ ჩუენდა, რომელმან-იგი ძესაცა თუისსა არა ჰრიდა, არამედ ჩუენ ყოველთათჴს მისცა იგი.

ვითარ უკუე არა მითორთით ყოველივე მომანიჭოს ჩუენ, ვინ არს მაბრალობელ რჩეულთა მათ ღმრთისათა? ღმერთი არს განმამართლებელ.

ვინ არს დამსჯელ?

ქრისტე იესუ, რომელი მოკუდა, უფროჴსლა აღდგა, რომელი-იგი ზის მარჯუენით ღმრთისაჴსა და რომელი-იგი მეოხ არს წმიდათათჴს. ღმერთი თი დიდებულ არს ზრახვ ...

2r / ჰრქუა: ნუ გეშინინ, ასულო²⁷⁷, სარწმუნოებაჴმან შენმან გაცხოვნა შენ.

და ცხონდა დედაკაცი იგი მიერ ჟამითგან. და ვითარ [მივ]იდა იესუ სახლისა მის მთავრისასა, იხილა მან მ, ერი კრებული შფო მით განეშორეს, რამეთუ არა მომსცემს რ ყრმა ეგე, სძინავს, ხოლო იგინი ეკიცხევდეს მას.

და რაჟამს გამო ... სხა ერი იგი, შევიდა და უპყრა ჴელი მისი და აღადგინა იგი და განწდა ჴანბავი ესე ყოველსა.

დღესა ბ. შაბათსა

მთავარანგელოზთაჴ. ფსალმუნი

რომელმან შექმნა ანგელოზნი

დიდებულღ. აკურთხევს სული ჩემი უფალსა.

საკითხავი. ჰავლე ებრაელთაჴ

მრავლით კერძო და მრა²⁷⁸

2v/ ... მაშინვეყო ღმერთი მა

... ჩუენტა [ლოცვა]თა მიერ, ხოლო უ...

... საუკუნე მათ დღეთა მეტყოდა ... მისი ... თვს.

რ... ფრად ყოველთა

²⁷⁶ უკუეთო.

²⁷⁷ ასოლო.

²⁷⁸ ჩამოხეულია.

... შფ ...

...

... ისა მისითაჲ უხ

... სიტყუათა ...

... მ ... განნმედაჲ

... ჩუენთა ... გი.

ესეოდენ უმჯობეს არს იგი ანგელოზთა
...ა იგი უმჯობეს მათსა დაიმკუიდა ...
სახლი, სადა ვის ... ანგელოზთაგანსა ფრიად
ძეჴ ჩემი ხ... და მე დღეს მიშობიე შენ.

H-1864 ბ

რაობა:	ლოცვა
თარიღი:	XV-XVI სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	1ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	13,5x9

Content:	Prayer
Date:	XV-XVI cc.
Number of folia:	1 folio
Script:	Nuskhuri
Size:	13,5x9

ტიქსტი

ფსალმუნი 89, 12-17

1r/ ცემულ იქმნე მონათა შენთა ზედა.
აღვესენით ჩუენ ცისკარსა წყალობითა
შენითა, უფალო, ვიხარებდით ყოველთა დღეთა ჩუენთა, ვიხარებდეთ მათ
დღეთა წერილთა დამამდაბლნეს ჩუენ და წელთა, რომელთა
ვიხილეთ ჩუენ ძვრი, მოხედენ [მო]ნათა შენთა ზედა და ჴელთა შენ-
თაჲსათა წარუძეღე ძეთა მათთა.
იყავ[ნ] [ნათე]ლი უფლისა ღმრთისა ჩუენისა ... ა და საქმენი ჴელთა [ჩუენთ]
ანი წარმართენ ჩუენ ზედა [და] ქმნულთა ჴელთა ჩუენ[თა] წარგვმართენ წყლუ ...

არ გადადის

აქედან ფსალმუნი 100, 1-4

1v/ და სამართალსა გაქებდე შენ, უფალო, გიგალობდე და გულისჴმა-ვყო გზა-
სა²⁷⁹ უბინოსა, ოდეს მოხუდე სუფევეითა შენითა, ვიდოდიან იგინი უმანოკობითა
გულისა მათისაჲთა შორის სახელისა შენისა. არა დავიდდე წინაშე [თუალთ]ა ჩემთა

²⁷⁹ გზასაჲ.

საქმე უსჯ[ულო]მყოფელნი გარდასლვისანი [მო]ვიძულენ და არა [შ]ემომეყოს მე დრუკოს (!) გარე-მიაქცევ ამ [ბო]როტისა ჩემგან.

H 1866 ბ

რაობა: სულთა განმანათლებელი მატთანე (პალიმფსესტი)
თარიღი: XIV-XV სს.
ფურცელთა რაოდენობა: 2 ფურცელი
დამწერლობა: ნუსხური
ზომა: 14x12

Content: Synodal Records (Palimpsest)
Date: XIV-XV cc.
Number of folia: 2 folios
Script: Nuskhuri
Size: 14x12

ტიქსტი

1r / „ ... ჰრქუა უფალმან თვსთა მონაფეთა: უკუეთუ მიუტევნეთ კაცთა შეცოდებანი მათნი, მოგიტევნეს თქუენცა მამამან თქუენმან ზეცათამან შეცოდებანი თქუენნი, უკუეთუ არა მიუტევნეთ კაცთა შეცოდებანი მათნი, არცა მამამან თქუენმან მოგიტევნეს თქუენ შეცოდებანი თქუენნი რაჟამს დაიმარხვიდეთ. ნუ იყოფით ვითარცა იგი ორგულნი და მწუხარე განირყუნიან პირნი მათნი, რათამცა ერუენნეს კაცთა მმარხველად, არამედ ერუნე მამასა შენსა ფარულად და მამაი შენი, რომელი ხედავს ფარულთა მოგა(1v)გოს შენ ცხადად. ნუ იუნჯებთ საუნჯეთა თქუენთა ქუეყანასა ზედა მაღალმან და ... განარიყუნეს სადა მპარავთა დათხარიან და განიპარიან, ხოლო თქუენ იუნჯებდით საუნჯეთა თქუენთა ცათა შინა, სადა არცა მაღალმან განირყუნეს, არცა მპარავთა დათხარიან და განიპარიან, რამეთუ სადაცა არს საუნჟე თქუენი, მუნცა იყოს გულნი თქუენნი. ამინ! დიდებაა შენდა, უფალო!

სახელითა ღმრთისაჲთა, მამისა და ძისა და სულისა წმიდისაჲთა და წმიდისა იოანე ნათლისმცემელისაჲთა და წმიდისა იოანე მახარებლისაჲთა, და წმიდათა მთავარანგელოზთაჲთა მიქელ და გაბრიელ, და წმიდისა ღმრთის(2r)მშობლისაჲთა, მარადის ქალწულისა მარიამისითა, და წმიდისა ძალთა ზეცისა მეოხებითა და რომელნი საუკუნიტგან სათნო-ეყუნეს უფალსა ჩუენსა იესუს ქრისტესა, ამათ ყოველთა წმიდათა მადლითა და მეოხებითა და შეწევნითა დაიწერა წმიდაჲ ესე სულთა განმანათლებელი მატთანე დღესა მისთჳს საშინელისა და შესაძურწუნებელისა, ოდეს მეორედ მოვიდეს ქრისტე ღმერთი ჩუენი, ძალნი ცათანი შეიძრნენ და შეიძრწუნებულნი საყდარნი დაიდგნეს, მდინარე ცეცხლისა (2v) დიოდეს წინაშე მათ ყოველთა, მაშინ საყვრსა დასცემთ, დასაბამიდგანნი მკუდარნი აღდგენ და ერთ ჰასაკ იქმნენ და ყოველნი ქმნულნი გამოცხადენ და მაშინ წარუდგენ ყოველნი წინაშე ღმრთისა შიშველნი და თავდადრეკილნი და განარჩინეს ცოდვილნი მართალთაგან, ვითარცა ცხვარნი-თიკანთაგან. მართალნი-მარჯუენით, ხოლო ცოდვილნი-მარცხენით. უფალო იესუ ქრისტე, ღმერთო ჩუენო, შეინყალებ და აცხოვენ სულნი ჩუენნი.

H 1867 გ

რაობა:	ლოცვანი
თარიღი:	XIV-XV სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	1ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	14,7x11,5
Content:	Prayers
Date:	XIV-XV cc.
Number of folia:	1 folio
Script:	Nuskhuri
Size:	14,7x11,5

ტიქსტი

1r* / ურნა ყოველნი სნეულეზანი შენნი. რომელმან იჴსნა განხრწნისაგან ცხო-
რებაჲ შენი და გვრგვონოსან-გყო შენ წყალობითა და შეწყნარებითა.

კურთხეულ ხარ

რომელმან აღავსო კეთილთა მიერ გულისთქუმაჲ შენი და განახლდეს, ვითარ-
ცა ორბისა, სიჭაბუკე შენი.

კურთხეულ ხარ შენ, უფალო!

ყვნის წყალობანი უფალმან და სამართალი ყოველთათჳს დაწუნებულთა.

კურთხეულ ხარ შენ, უფალო!

აუწყნა გზანი მისნი მოსეს და ძეთა ისრაჴლისათა ნებანი მისნი.

კურთხეულ ხარ შენ, უფალო!

შემწყნარებელ და დიდად მოწყალე უფალი სულგრძელ და დიდად მოწყალე.
კურთხეულ ხარ შენ, უფალო!

არა სრულიად განრისხნეს, არცა უკუნისამდე ძკრი იჴსენოს.

კურთხეულ ხარ შენ, უფალო!

1v / არა ცოდვათა ჩუენთაებრ მიყო ჩუენ, არცა უსჯულოებათა ჩუენთაებრ
მომავო ჩუენ.

კურთხეულ ხარ შენ, უფალო!

რამეთუ რავდენ მალალ არიან ცანი ქუეყანისაგან, განაძლიერა უფალმან წყა-
ლობაჲ მისი მოშიშთა მისთა ზედა.

კურთხეულ

რავდენ განშორებულ არიან აღმოსავალნი დასავალსა, განმაშორნა ჩუენ გა-
ნუსჯელობანი ჩუენნი.

კ

ვითარცა სწყალობს მამაჲ შეილთა, შეინყალნა უფალმან მოშიშნი მისნი²⁸⁰, რა-
მეთუ მან უწყის დაბადებაჲ ჩუენი.

კურთხეულ ხარ შენ, უფალო!

მოიჴსენა, რამეთუ მიწანი ვართ.

კურთხეულ ხარ შენ, უფალო!

* აქვს მინანერი.

²⁸⁰ მინი.

კაცი, ვითარცა თივა, არიან დღენი მისნი, ვითარცა ყუავილი ველისაჲ, [ეგრ] ე აყუავდეს.
კურთხეულ ხარ შენ, უფალო!

	H 1868
რაობა:	ლოცვანი (პალიმფსესტი)
თარიღი:	XV-XVI სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	4 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	15,5x11
Content:	Prayers (Palimpsest)
Date:	XV-XVI cc.
Number of folia:	4 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	15,5x11

ტექსტი

1r* / ნი მონისა შენისანი, ანუ ოდესმე ჰყოს სასჯელი ჩემი მდევართაჲ ჩემთაგან მითხრნეს მე უსჯულოესა ზრახვანი, არამედ არა იყოს ვითარ სჯული შენი, უფალო, ყოველი მეცნებანი შენნი და ჭეშმარიტებითა არიან, უსამართლოდ მდევნიდეს და შემენიე მე.

კურთხეულ ხარ შენ ...

წურთლა წარწყმიდეს მე ქვეყანასა ზედა, ხოლო მა(!) არა დაუტევენ მეცნებანი შენნი.

წყალობითა შენითა მაცხუვნე მე და დავიმარხენ მე წამებანი შენნი პირისა შენისანი.

უკუნისამდე სიტყვაჲ შენი დაადგრებს(!) ცათა შინა ნათესავთ ნათესავადმი ჭეშმარიტებაჲ შენი.

დააფუძნენ ქუეყანაჲ და ჰგიეს, ბრძაბასა(!) შენსა ელის დღე, რამეთუ ყოველი თვით გამონებს შენ, არა თუმცა სჯული შენი ზრახვაჲ იყოს ჩემდა, მაშინვე სამემცაჲ წარწყმიდე სიმდაბლესა შინა ჩემსა.

1v / უკუნისამდე არა დავივინყენ სიმართლენი შენნი, რამეთუ ა... შნა მაცხოვრე მე, რამეთუ სიმართლენი შენნი გამოიძიენ(!) მე მიელოდეს.... ცოდვანი წარწყმედად, რამეთუ წამებანი შენნი გულისჴმა-ყვენ, ყოვლისა დასასრულისა ვიხილეთ უხჭანი. ფართო არს მცნებაჲ შენი ფრიად, რაბამდი შევიყვარე სჯული შენი, უფალო, ყოველსა დღესა წურთ არს ჩემდა.

უფროსი ყოველთა და მასწაულელთა ჩემთაჲსა გულისჴმა-ყავ, რამეთუ წამემებანი(!)წურთ არიან ჩემდა. უფროსი მოხუცებულთაჲსა გული[ხ]ჴმა = ვიყავ, რამეთუ წამებანი შენნი გამოიძიე.

ყოვლისაგან გზისა უკეთურისა დავაყენენ ფერჴნი ჩემნი, რაჲთა ვიმარხნე მე სიტყვანი შენნი. სიმართლითაჲ შენითაგან(!) არა გარდავაქციენ, რამეთუ შენ სჯულიერ-მყავ მე.

* შენიშვნა: ქვედა ფენა ნანერია ასომთავრულით.

რაბამ დიდ ა(!)ტკბილ არიანსსა(!) ჩემსა სიტყვანი შენნი უფროსი თაფლისა პირისა ჩემისა მეცნებათა შენთაგან გულისჴმა-ვი-

2r / ყავ . ამისთვის მოვიძულე ყოველი გზა სიცრუვისა.

სანთელ არს ფერკთა ჩემთა სჯული შენი და ნათელი ალაგთა ჩემთა. კურ-თხეულ-

ვაფუცე და დავამტკიცე, რაითა დავიცნე მე განკითხვანი სიმართლისა შენისა. კურთხეულ ხარ შენ, უფალო.

დავიმდაბლდი(!) ფრიად, მაცხოვრე მე სიტყვისაებრ შენისა.

ნებსით პირისა ჩემისა სათნო იყავ უფალო, და სიმართლენი შენ[ნი].

სული ჩემი ჴელთა შენთა არიან, მარადის სჯული შენი მე არა დავინყე(!).

დამირწყეს მე ცოდველთა მახე და მცნებათა შენთაგან მე არა შევსცთეთ(!).

დავიმკვდრონ წამებანი შენნი უკუნისამდე, რამეთუ სიხარული არიან გულისა ჩემისა.

მოდრიკე გული ჩემი ყოფად სიმართლითა შენითა უკუნისამდე მერმისა,

2v / მისთვის მოსაგებელისა

უსჯულონი მოვიძულენ, ხოლო მე სჯული შენი შეიყვარე(!), შემენიე მე და ჴელისაპყრობელი(!) ჩემი ხარ შენ, მე სიტყვითა შენითა ვესაგ.

მისდრიკეთ ჩემგან, უკეთურნო, და გამოვიძინე მეცნებანი შენნი ღმრთისა ჩემისანი.

შემენიე მე სიტყვსაებრ შენისა, მაცხოვრე მე და ნუ მარცხუნ სასოებისა ჩემისა.

შემენიე მე და ვცხოვნი და ვინურთიდე სიმართლითა შენითა ყოველსა ჟამსა.

შეურაცხ-ყვენ ყოველი, რომელი განგიდგეს სამართალთაგან შენთა, რამეთუ სიცრუვით უსჯულონი იყუნეს ზრახვანი მათნი, გარდამავალად შეურაცხენ ყოვე-ლი ცოდვანი ჴუეყანისა. ამისათვის შეიყვარე წამებანი შენნი.

განსჭვალენ შიშითა შენითა ჴორცინი ჩემნი, რამეთუ სასჯელთა შენთაგან შე-მეშინა მე. ჴყავ განკითხვანი და სიმართ.....

3r / (არ გადადის)...ლე შემინყალე. ნუ მიმცემ მე მავნებელთა ჩემთა.

შემ[ი]წყნარე მონა შენი კეთილსა შინა და ნუ ცილსა შემწამებ მე ამპარტა-ვანნი.

მოაკლდა თვალთა ჩემთა მაცხოვარებისა შენისა.

ყავ მონისა შენისა თანა წყალობისაებრ შენისა და სიმართლენი შენნი მასწა-ვენ მე.

მონა შენი ვარ, მეცნიერი მიყავ მე და გულისჴმა-მეყავ წამებანი შენნი.

კურთხეულ ხარ შენ, უფალო.

ჟამი არს მსახვრებად უფლისა, რამეთუ განაქარვეს სჯული შენი. ამისთვის ყოველთა მიმართ მეცნებათა(!) შენთა წარემართე და ყოველი იგი გზა სიცრუვისა მოვიძულე.

საკვრველი არიან წამებანი შენნი. ამისთვის გამოძევნე ესენი და სულმან ჩემმან.

განცხადებულად სიტყვათა მათ შენთა განანათლებს და გონიერ-ჴყოფს ჩვლთა.

პირი ჩემი აღვიდე და მივიდე სული, რამეთუ მეცნებათა(!) შენთა მისრო-და(!). დიდება მამას ... ან და მარადის.

მოიხილე ჩუენ ზედა და შემინყალე მე სიმართლითა შენთათვის მოყვარეთა სახლისა შენისათა. სლვანი ჩემნი

3v / წარემართნეს სიტყვითაებრ შენითა და ნუ მეუფლებინ მე ყოველი სიტყუა შენი.

კურთხეულ ხარ შენ, უფალო!
მივსენ მე ცილისნამებისაგან კაცთაჲსა და დაიცვენ მეცნებანი შენნი!
კურთხეულ ხარ შენ, უფალო!
გამოაჩინე პირი შენი მონასა შენსა ზედა და მასწავენ მე სიმართლენი შენნი.
ნაკდელნი(!) წყალთანი გარდამოდოდეს თვალთა ჩემთა, რამეთუ არა დავ-
ცევ(!) სჯული შენი.

მართალ ხარ შენ, უფალო, და ნრფელ არიან განკითხვანი შენი, ამცენ სიმარ-
თლენი შენნი წამებათა შენთა, რამეთუ ჭეშმარიტი არს ფრიად. განმკაფა მე შრო-
მამან შენმან, რამეთუ დავინწყე(!) სიტყუაჲ შენი მტერთა შენთა.

გამორვალი(!) არს სიტყუაჲ შენი ფრიად და მონამანცა შენმან და შეიყვა(!).
იგი. ყრმაჲ ვარ მე და შეურაცხ მე, ხოლო სიმართლე შენნი მე არა დავივინწყენ. სი-
მართლე მისი სიმართლე არს უკუნისამდე და სჯული შენი ჭეშმარიტი. ჭირთა და
ღვანლითა მპოოს მე და მეცნებანი შენნი ზრახვანი იყუნეს ჩემდა.

სიმართლითა არიან განკითხვა
4r / ნი შენი უკუნისამდე გულისხმა -მიყავ და ვიცხონდე(!)

ღალად-ვიყავ ყოვლითა გულთა ჩემითა. ისმინე ჩემი, უფალო, და სიმართლენი
შენნი გამოვიძინეთ.

ვმა-ვიყავ შენდამი: მივსენ მე და დავიცვენ მე წამებანი შენნი აღიმართოს უჟ-
ამოსა და ვმა-ვიყავ, რამეთუ მე სიტყვთა შენითაჲ ვესაჲ.

აღიმსთოვ თუალთა ჩემთა განთიად ზრახვად სიტყვითა მათ შენთა.

ვმისა ჩემისა ისმინე, უფალო, წყალობითა და სიმართლითა შენითა და მაცხო-
ნე მე. მიახლნეს(!) მდევარნი ჩემნი და უშჯულოებისა, ხოლო სჯულისა შენისა გა-
ნეშონეს(!)

ახლოს ხარ, შენ უფალო, ყოველი გზანი შენნი ჭეშმარიტებითა არს: დასაბა-
მითგან გიციან წამებანი შენნი, რამეთუ დაფუძნენ(!) შენ იგინი. იხილე სიმდაბლე
ჩემი და მივსენ მე, რამეთუ სჯული შენი მე არა დავივინწყე.

საჯე ჩემი და მივსენ მე, სიტყვითა შენითა, მაცხონე მე.

შორს არ ცოდვილთაგან ცხორებაჲ ჩუენი, რამეთუ სიმართლენი შენნი არა გა-
მოიძიე(!) წყალობანი შენნი

4v / მრავალ არს უფალო, სიმართლითა შენითა მაცხონე მე.

მრავალ არიან მდევარნი ჩემნი და მაჭირვებელნი ჩემნი და წამებათაგან არა
გარდაქციეს. ვიხილენ უგულისხმონი და დავიდნებოდე(!), რამეთუ სიტყვანნი
შენნი არა დაიმარხნეს.

იხეთენ(!) მეცნურებანი შენი, შეიყვარენ, უფალო, წყალობითა შენითა მაცხოვ-
ნე მე.

დასაბამი სიტყვითა მათ შენთა კარი სამოთხისა მომადლე(!) მეცა სახიერი
პოვნად გზაჲ იგი სინანულისა. მე ვარ ცხოვარი იგი წყმედულ, მომიძიე მაცხოვარი
და შემი...

კურთხეულ ხარ შენ, უფალო!

რომელთა გზაჲ იგი იწროჲ და საჭირველით სოფელსა შინა და რომელთა ჯვა-
რი ჩემი, ვითარცა უღელ იტურთეთ და შემო-მიდგით(!) სარწმუნოებით, მოვედით
და მიიღეთ რაი-იგი და განგიზადოს თქუენ სამკაულნი ზეცათანი. გკრგნი დაუჭ-
ნობელი ხარ, უფალო!

განუსონე(!), ქრისტე ღმერთო, მო....

H 1885 ა

რაობა:	ფსალმუნის
თარიღი:	XV-XVI სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	3ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	18x20,8
Content:	Psalter
Date:	XV-XVI cc.
Number of folia:	3 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	18x20,8

ტიქსტი

დავითნი 34,27

1r* / რომელთა უნდა მშკდობაჲ მონისა შენისაჲ. და ენა ჩემი იტყოდეს სიმართლესა მარადლე ქებასა შენსა.

დასასრულსა, მონისა ღმრთისა დავითისი [ფსალმუნი]²⁸¹

თქვს უსჯულომან ცოდვასა შინა გულსა თვისსა, არა არს შიში ღმრთისაჲ წინაშე თუალთაჲ მისთა.

რამეთუ ზაკვდა იგი წინაშე მისსა მოპოვნებად უ[სჯულ]ოებისა თვისისა და სიძულილისაჲ.

სიტყუანი პირისა მისისანი - უსჯულობაჲ და ზაკ[უვა].

არა ინება მან გულისწმისყოფაჲ კეთილისაჲ.

უსჯულოებაჲ იზრახა საწოლსაჲ ზედა თვისსა. დადგა იგი ყოველსა გზასა არაკეთილსა და ბოროტი მას არა მოეწყინაჲ.

უფალო, ზეცასა არს წყალობაჲ შენი

და ჭეშმარიტებაჲ შენი ვიდრე ღრუბელთამდე,

რომელი მდიდრად იტყოდეს ჩუენსა²⁸² ზედა.

იხარებდენ და იშუჭბდენ შენ და მე ყოველთა, რომელთა ენება²⁸³ სიმართლე ჩემი²⁸⁴.

სიმართლენი - ვითარცა მთანი ღმრთისანი და განკითხვანი შენნი - უფსკრული მრავალი. კაცთა საცხოვართა აცხოვნებ შენ, უფალო²⁸⁵.

1v / რაჲთა განამრავლენე წყალობაჲ შენი, ღმერთო, ხოლო ძენი კაცთანი საფარველსა ფრთეთაჲ²⁸⁶ შენთასა ესციდენ.

* შენიშვნა: ახასიათებს ე- მეტობა.

²⁸¹ ეს სათაური გვერდის მარჯვენა კიდეზეა მიწერილი.

²⁸² ჩა.

²⁸³ ენება.

²⁸⁴ რომელი ... ჩემი] გამოცემულ ტექსტში.

²⁸⁵ კაცთა-ს შემდეგ უნდა იყოს და.

²⁸⁶ ე - მეტობა.

დაით[ვრ]უნენ(!) იგინი სიპოხითა სახლისა შენისაჲთა [და] ლუარი საშუჭბელი-
სა შენისა ასუა მათ.

[რამეთუ] შენგან არს წყარო ცხორებისა.

[და] ნათლითა შენითა ვიხილოთ ჩუენ ნათელი.

[მ]ოჰფინე²⁸⁷ წყალობაჲ შენი, რომელთა გიციან [შენ]

და სიმართლე შენი წრფელ არიან გულითა.

ნუ მოვლენ ჩემ ზედა ფერჳი ამპარტაუნებისა(!)

და ჴელი ცოდვილისაჲ ნუ მიძრაუნ(!) მე.

მუნ დაეცნენ ყოველნი²⁸⁸ მოქმედნი უსჯულოებისანი, განვარდეს და ვერლარა
უძლონ დადგრომად.

დიდებაჲ²⁸⁹

ფსალმუნი დავითისი **ლ ვ**

ნუ გშურინ მათ რომელი იქმან²⁹⁰ უსჯულოებასა.

რამეთუ ვითარცა თივა მსთუად განჴმენ

და ვითარცა მჴალი მნუანვილისა, ადრე მოსცვეენ²⁹¹.

არ გადადის, ამის შემდეგ **118,40 2r** / და სიმართლითა შენითა მაცხოვნე მე.

118,150 მიეახლნეს მდევარნი ჩემნი უსჯულოებასა, ხოლო სჯულსა

156 ახლოს ხარ შენ, უფალო, და ყოველნი გზანი შენნი ჭეშმარიტებით არიან.

დასაბამითგან ვცან²⁹² წამებათაგან შენთა, რამეთუ უკუნისამდე დააფუძენ²⁹³
შენ იგინი.

იხილე სიმდაბლე ჩემი და მიჴსენ მე, რამეთუ სჯული შენი მე არა დავივინყე²⁹⁴.

საჯე სჯაჲ ჩემი და მიჴსენ მე და სიტყვა შენითაჲ მაცხოვნე მე.

შორს არს ცოდვათაგან ცხორებაჲ, რამეთუ სამართალნი [შენნი] [არა გამოიძ-
ინეს].

[წყალობანი შენნი] მრავალ არიან, უფალო; სიმართლითა [შენითა მაცხოვნე
მე].

118, 15r [მრავალ არიან მდევარნი [ჩემნი] [და მაჭირვებელნი] [ჩემნი] და წამე-
ბათა შენთაგან [არა] [გარდავაქციე].

... .. [სიტყუა]ნი შენნი არა დაიმარხნეს.

[ვიხილენ] [უგულისჴმ]ონი და დავდნებოდე, რამეთუ სიტყუა[ნი] [შენნი] არა და-
იმარხნეს].

... .. [შ]ევიყუარენ, უფალო, წყალობი[თა] [შენითა მაცხოვნე მე].

... .. [ჭეშმარი]ტებაჲ არს და უკუნისამდე [ყოველნი განკითხვანი სიმართ]
ლისა შენისანი.

118, 160 [მთავარნი მდევნიდეს მე ცუდ]ად და სიტყუათა [შენთაგან] [შეეშინა
გულსა ჩემსა].

²⁸⁷ [მ]ოჰოფინე.

²⁸⁸ ყ~ნ.

²⁸⁹ აქ წვრილად მინერილია: „ნუ მუშურინ ... რ მან“.

²⁹⁰ შეცდომაა.

²⁹¹ მოსც... ნ.

²⁹² ვინაცა.

²⁹³ დააფუძენენ.

²⁹⁴ მე არა დავივინყე - ეს სამი სიტყვა წინა მუხლის გაგრძელებაა.

118, 162 2v [ვიხარებდე] მე სიტყვთა შენთა / ზედა, ვითარცა ვინ პოვეს ტყუე დიდი ძალი.

ცოდვად მოვიძულე და მოვიძაგე, ხოლო სჯული შენი შევიყუარე, შვდგზის დღესაჲ შინა გაქებდი შენ განკითხუათათჳს სიმართლისა შენისათა.

მშვდობაჲ მრავალ არს მათ თანა, რომელთა უყუარს სჯული შენი და არა არს მათ თანა სიცრუვე²⁹⁵.

ველოდე მე მაცხოვარებისა შენისა²⁹⁶, უფალო, და მცნებანი შენნი შევიყუარენ²⁹⁷.

დაიცვნა სულმან ჩემმან წამებანი შენნი და შეიყუარან იგი²⁹⁸ ფ[რიად].

დავიმარხნე მცნებანი შენნი და [წამებ]ანი შენნი, რამეთუ ყოველნი გზანი ჩემნი წინაშე შენსა [არიან, უფალო].

მიეახლად²⁹⁹ ლოცვაჲ ჩემი, [უფალო], და სიტყვთა შენითა გულ[ის]გზა-მიყავ მე.

შევედინ შენ წინაშე ვედრებ[აჲ] [ჩემი, უფალო],

ხოლო აღმოთქუან ბაგე[თა] [ჩემთა გალობაჲ] [შენი], [რაჟამს] მასწავენ მე სიმარ[თლენი] [შენნი].

თქუნეს ენამანცა [ჩემმან სიტყუანი შენნი, რამეთუ ყოველნი] მცნებანი შენნი სი[მართლით] [არიან].

იყავ ჴელი შენი [მაცხოვრად ჩემდა, რამეთუ მცნე]ბანი შენნი აღ[ვირჩიენ],

118, 173 რამეთუ მსუროდა მ[აცხოვარებ]აჲ შენი, უფალო.

არ გადადის, შემდეგ მოდის 131₃ -6

3r / მე საყოფელსა სახლისა ჩემისასა,

ანუ თუ აღვჰვდე სარეცელსა ზედა ცხედარისა ჩემისასა,

ანუ თუ უსცე³⁰⁰ ძილი თუალითა ჩემითა და განსუწმებაჲ ჴორცთა ჩემთა, ვიდრემდის ვპოო მე ადგილი უფლისაჲ და საყოფელი ღმრთისაჲ

[ესე]რა გუწსმაჲ³⁰¹ ეს

[ვპ]ოეთ³⁰²

გამოტოვებულია რამდენიმე მუხლი

131, 13-17 3v / თა შენთაჲ

რამეთუ გამოირჩია უფალმან³⁰³ სიონი, და სათნო-იყო იგი სამკვდრებელად თჳსად.

ესე არს განსასუენებელი ჩემი უკუნითი უკუნისამდე.

ამას დავემკვდრო, რამეთუ მთნავს³⁰⁴ ესე.

²⁹⁵ სიცურვე.

²⁹⁶ სენისა.

²⁹⁷ შევიყუარენ - ზევით არის ატანილი.

²⁹⁸ შეცდომაა.

²⁹⁹ ჲ -მეტობა.

³⁰⁰ ასეა!

³⁰¹ ჲ - მეტობა.

³⁰² მოხეულია.

³⁰³ ო"ი.

³⁰⁴ მთანავს.

ნადირნი მისნი კურთხევით ვაკურთხნეთ და გლახაკნი მისნი [განვადნე პუ-რი]თა.

მღდელთა მისთაჲ [შევმოსო] [ცხოვრებაჲ] [და წმიდანი] მისნი სიხარულით [იხ-არებდენ].

[მუნ აღმოუცენო] რქაჲ დავითისაჲ³⁰⁵

H 1885 ბ

რაობა: სახარება
თარიღი: XVI ს.
ფურცელთა რაოდენობა: 2 ფ.
დამწერლობა: ნუსხური
ზომა: 20,5x14

Content: Gospel
Date: XV c.
Number of folia: 2 folios
Script: Nuskhuri
Size: 20,5x14

ტიქსტი

1r / ყვნენ მგელ მტაცებელ. ნაყოფთა მათთაგან
იცნნეთ იგინი,
ნუჟუკუჴ შეკრიბიან ეკალთაგან ყურძენი
ანუ კუროსთავთაგან ლელჴ?

ესრეთ ყოველმან ხემან კეთილმან ნაყოფი კეთილი გამოილის, ხოლო ხემან
ხენ[ე]შმან ნაყოფი ხენეში [გამ]ოილის. ვერ [ველ-ე]ნიფების ხესა [კეთილ]სა ნა-
ყოფ[ისა] [ხენე]შისა გამ[ო]ღებად და არცა [ხესა ხენეშ]სა ნ[აყოფი კეთილი ყოფად].
ყოველმან ხე[მან], [რომელმან] [არა] [ყო]ს
[ნაყოფი] კ[ეთილი]³⁰⁶
... ..

იცნნეთ იგინი.
არა ყოველმან, რომელმან მრქუას
მე: უფალო, უფალო, და შევიდეს იგი
სასუფეველსა ცათაჲსა, არამედ, რომელმან
ყოს [ნე]ბაჲ მამისა ჩემ[ისა] [ზე]ცათაჲსა].
მრავალთა [მრქუან] მე მას³⁰⁷
... ..

1v / ყვნეს იგინი, ვამსგავსო იგი კაცსა
გონიერსა, რომელმან აღაშენა სახლი თჴსი [კლ]დესა ზედა.

³⁰⁵ ჩამოხეულია.

³⁰⁶ მოხეულია.

³⁰⁷ მოხეულია.

და გარდა[მოვდა] ნვმაჲ, მოვი[დეს] [მდინარე]ნი, ქრ[ოდეს [ქარნი] [და] ე³⁰⁸ ...

... ..

.....

ექუჭტინეს სახლსა მას და დაეცა და
იყო დაცემაჲ იგი მისი დიდ ფრიად.

და იყო რაჟამს დაასრულნა იესუ სიტყუანი ესე. განუკვრდებოდა ერსა მას მოძღურებაჲ იგი მისი, რამეთუ იყო სწავლაჲ იგი მისი მათა მიმართ, ვითარცა-იგი ვის ჴელმწიფებაჲ აქუნდა ... ვითარ-იგი მწიგნობა]რნი მათნი.

და³⁰⁹ ვალნი

... .. ვიდოდა

... .. თით მ

... .. ერი

... .. ა ე

... .. ანი

... .. ჲ

2r / და აღადგინა ქალი იგი და განჯდა ჰამბავი

მისი ყოველსა მას ქუჭყანასა.

და წარმო-რა-ვიდოდა მიერ იესუ, მოსდევდეს

მას ორნი ბრმანი, ღალადებდეს და იტყოდეს: შემინყალენ ჩუნენ, ძეო დავითი-სო. და ვითარცა შევიდა იესუ სახლსა, მოუჭდეს მას ბრმანი იგი და ჰრქუა მათ იესუ: გრწამსა, ვითარმედ ძალ-მიც ესე ყოფად?

ჰრქუეს მას: ჰჴ, უფალო!

მაშინ შეახო თუალთა მათთა და ჰრქუა მათ: სარწმუნოებისა თქუენისაებრ გეყავნ თქუნენ.

და მეყსეულად აღეხუნეს თუალნი მათნი და შეჰრისხნა მათ და ჰრქუა: იხილეთ. [ნ]უმცა ვინ უწყის! ხოლო იგინი გამოვიდეს და მიმოდადევს იგი ყოველსა მას ქუეყანასა.

და ვითარცა იგი გამო ვიდეს,

მოჰგუარეს მას კაცი ყრუჲ და ეშმაკეული და ვითარცა განჯდა ეშმაკი იგი, იტყოდა ყრუჲ [იგი] და დაუკვრდე[ბო]და ერსა მას და იტყოდეს, ვითარმედ: არას-ადა ისრაჴლსა შორის ესრეთ გამოჩნდა.

ხოლო ფარისეველნი იტყოდეს: მთავრითა

ეშმაკთაჲთა განასხამს ეშმაკთაჲ.

2v და მოჰვლიდა იესუ³¹⁰ / ქალაქებსა ყოველსა და დაბნებსა და ასწავებდა შესაკრებელთა შორის მათთა და ქადაგებდა სახარებასა სასუფეველისასა და გან-ჴკურნებდა ყოველთა სენთა და ყოველთა უძღურებათა ერსა შორის.

³⁰⁸ მოხეულია.

³⁰⁹ მოხეულია.

³¹⁰ 2r-ს ქვედა კიდეზე მთავრული ასოები :

მ	ბ	მ	მ	ლ
ოე		ოვ	ნბ	რჲა

და ვითარცა იხილა ერი იგი, შეენყალნეს იგინი, რამეთუ იყვნეს დამაშურალ და დაცვენებულ, ვითარცა ცხოვარნი, რომელთა არა აქუნ მწყემსი.

მაშინ ჰრქუა მონაფეთა თვსთა, ვითარმედ სამკალი ფრიად არს, ხოლო მუშაკ-ნი-მცირედ. ევედრენით უფალსა სამკალისასა, გამოავლინნეს მოქმედნი სამკალსა თვსსა.

და მოუნოდა ათორმეტთა მონაფეთა თვსთა და მისცა მათ ჴელმწიფებაჲ სულ-თა ზედა არანმიდათა, რაჲთა განასხმიდენ მათ და განჰკურნებდენ

ყოველთა სენტა და ყოველთა უძღურებათა.

ხოლო ათორმეტთა მათ მოციქულთა სახელები ესე არს: პირველად სიმონ, რომელსა ეწოდა პეტრე, და ანდრეა, ძმაჲ მისი, იაკობ ზებედესი და იოვანე, ძმაჲ მისი, ფილიპე და ბართლომე, თომა და მატათეოს მეზუჴრე, იაკობ ალფესი და³¹¹

H 1885 გ

რაობა: თავები მარკოზის სახარებისა^Á
 თარიღი: XI ს.
 ფურცელთა რაოდენობა: 1ფ.
 დამწერლობა: ნუსხური
 ზომა: 21X14,5

Content: Chapters from the Gospel of Mark
 Date: XI c.
 Number of folia: 1 folio
 Script: Nuskhuri
 Size: 21X14,5

ტიქსტი

I სვეტი
 1r³¹² / თს
 ... ედა
 ... თლისა
 ... ლი განკურნა
 ... თვს და
 ... ვსა
 ... თვს პურ
 ... მცირედ თე
 ... ა
 ... იგი ზეცით

³¹¹ 2v-ს ქვედა კიდეზე მთავრული ასოები ასეთი განლაგებითაა:

მ	მრ	ლ	მ	მ	ლ
ოზ	მგ	მწ	პ	ძ	
ოწ	-	-	პა	ლ	მდ
ოთ	კთ	პვ			

³¹² ზედა მარცხენა ნაწილი ჩამოხეულია (I სვეტი მხოლოდ ნაწილობრივ იკითხება).

II სვეტი

... ს, რომელი

... ვიდა

ხვაჲ უფლისაჲ მო

ნაფეთა მიმართ

რასა იტყვან ჩემთვის

და აღიარა პეტრე

და ასწავა უფალმან

ვნებისათჳს.

უფლისათჳს მთისა

ფერისცვალებისა

II სვეტის გაგძელება ...

და ჰკითხეს მას

მონაფეთა ელიაჲსთვის

რომელი-იგი ცისად-ცისად

იგუემებოდა

მისთვის, ოდეს-იგი

1v³¹³ /

ა

სიმდაბ

I სვეტი

უსახა ყრ

და ჰრქუა იოვ

ნესთვის და განუ[კ]

უთნა ყოველთა, ვითარმედ

მგმობარნი ცუდად

შურებიან

მისთვის, ოდეს-იგი

ჰკითხეს უფალსა,

უკუეთუ შე -

ჰგავს, რაჲთა და-

უტეოს ვინმე

ცოლი თჳსი, რაჲთა

გამოცადონ იგი

და მოიყვანეს

ყრმები, რაჲთა ჳე-

II სვეტის გაგრძელება

კ

ასწა

³¹³ გვერდის მარჯვენა ნაწილი ამოხეულია.

ვნები
თხოვაჲ
ზებედეს
შეუძლე
არს და
სიმდაბლ
გზისათჳს ღ
სა ბარტ

H 1885 დ

რაობა: საგალობლები
თარიღი: XI ს.
ფურცელთა რაოდენობა: 1ფ.
დამწერლობა: ნუსხური
ზომა: 19x15,7

Content: Chants
Date: XI c.
Number of folia: 1 folio
Script: Nuskhuri
Size: 19x15,7

ტიქსტი

1r / უშჳ...
სულნი საჭუწრველითა ...თა
...ა და ... მძა...ანიც გინა ჩუენით იდიდე
...ტხ... რომელმან ... სა...განთა მ...
...და ი... .. განუსუენე კ... სულთასა
...ნ მეუფეო საუკუნო მორწმუნენო გევ... ..ნ განს...
...ნება... ..ი სარწმუნოებით
...ბად. მესმასა
... ცეცხლისაჲთა ...
... ვითა, ხოლო ძჳ ...
...ემთხვენეს სახელითაა
ხედ ... გამო ...ბა
რ... ვიდეს წმიდანი მად ... რსა,
ამას შორის ქ...რის მყო... ..არა
დისონი და... .. უკორცო ...ან ქრისტეს მი
ერ ანგელოზთა თანა ცათა შინა
ურწმუნოთა ერნი, ვითარცა მკ[ეცნი] ...ნებულნი
იღრჭენდეს კბილთა მთ... ზედა, ხოლო იგინი
არაჲ დადუმდებო ...დეს ... სარწმუნოებასა
არცაუმელსა ა
რცა განე ...

მ ... ქუეყანისა, რაჟამს
დე კაცად-კაც
 ...ნათელ
 ...ე ...
 ... თა
 1v
 წყალო... .. ყოვლისა ს...
 ... ვითარცა მს ... კაც[თ]მოყუარე
 ყოველსაგან კ... ..რცხუენ ... მო ...
 ...ბით ღ... ..ენ შენსა სასუფეველსა ვ...
 უფალო მესმასა ცანი შუ ...
 შეურაცხყვნის ... შემოსილ... წმიდანო მწ...
 ... გჳრ... .. შე... ..
 ქ... ..ნ წ...
 ო... ..ით ვედრებად
 ყოველსა ... ჩუენნი ... გულთა ქუეყანასა ზედა
 [ღმერთსა] ... დ სიკუდილ... მადლით...
 მკურ...
 განსასუენებელი ... და ... დაანესენ
 მწე... .. კაცთმოყვარებასა ზეცისა სა...
 ღირს-ყვენ და... ..ნბითა შენითა ნა... სულნი
 გარდაცვალებ... .. წმიდათა შენთა ცხორებ
 ასა მას საუკუნესა
 ღამითგანსა
 განმა ...
 მშჯდობაჲ შენი ... მეოხებითა ...
 და თა[შენთაჲ] ...
 პ...უ... ..წმიდანო,
 განვერნეთნო
 მ... მყუდ
 და ...ნ ...
 რომელმან ხრწ...
 მო...
 ეს ... ღ
 ნი...

H 1885ე

რაობა:	საგალობლები
თარიღი:	XI ს.
ფურცელთა რაოდენობა:	1ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	18,2x16,2

Content:	Chants
Date:	XI c.
Number of folia:	1 folio
Script:	Nuskhuri
Size:	18,2x16,2

ტიქსტი

1r* / ...

...

... ყოველნი წმიდანი ...

... ფწნი ჳმაჲ ბ...

... დგი

შემდეგი ხუთი სტრიქონი არ იკითხება

თჳსი გჳრგჳნი. ლმრთისა მი...

... რაჲთა და ნათელი ...

უე ახლა. ან უკუე განვიშო

რნეთ საქმენი ბნელისა და შე

ვიმოსოთ საქურველი ნათლ

ისაჲ, ვითარცა დე... შინა შუენიერად

ვიქცეოდით დღე...

1v / ...სა წამითა

ჳ... მათითა და შერა...

შემდეგი ორი სტრიქონი გადაშლილია და არ იკითხება

... ნუ ორგულეობთ

... მე რწამ...

... იგი მხალსა ჳამნ

მჳამელი იგი არა მჳამელსა ნუ

...რა ...ნ მა...რა მღ

დელი იგი ...ამელსა მას ნუ განიკითხავნ,

რამეთუ ლმერთმან იგინი შე[ინყალა]

შენ ვინ ხარ, რომელი განიკითხავ სხუასა

... თჳსისაგან ...გეს

გინა თუ დაეცეს, დგეს სამე, რამეთუ შე

H 1888

რაობა:	საკითხავები
თარიღი:	X ს.
ფურცელთა რაოდენობა:	2 ფ.
დამწერლობა:	ასომთავრული
ზომა:	24x19,5

Content:	Readings
Date:	X c.
Number of folia:	2 folios
Script:	Asomtavruli
Size:	24x19,5

* შენიშვნა: ხელნაწერი დაზიანებულია, დასაწყისში იკითხება რამდენიმე ასო და სიტყვა.

ტიქსტი

1r* / არა უწყით, რამეთუ თა ესე ნათ[ელ]ვიდეთ, ჰპოო ესე განცხადებისა მესამესა დღესა.

სახარებაჲ მათჱს თავისაჲ.

და ვითარცა მოვიდ(!) იგი მიერ კერძო სოფელსა მას გერგესეველთასა, შემთხუნეს მას ორნი ეშმაკეულნი, რომელნი გამოვიდეს საფლავე[ბისა]გან ფრიად ბ[ოროტნი], [ვითარმედ] ე[ერ]ვის ჯელ-ენიფა წარსლვად მიერ გზით.

და მათ ღალად-ყვეს და იტყოდეს: რაჲ ძეს [ჩუე]ნი და შენი, იესუ, ძეო ღმრთი-საო? მოხუედ აქა უწინარჱს ჟამისა ტანჯვად ჩუენდა.

იყო შორის მათსა კოლტი ღორთაჲ მრავალი მძოარი.

ხოლო ეშმაკნი ევედრებოდეს მას და ეტყოდეს: უკუეთუ³¹⁴ [ასხამ ჩუენ],

1v / მიბრძანე ჩუენ მისლვად კოლტსა იმას ღორთასა. და ჰრქუა მათ: მივედით!

[ხოლო]³¹⁵ იგინი გა[წ]ვიდეს კაცთა მათგან და მივიდეს კოლტსა მას ღორთასა. და მიიმართა კოლტმან ღორთამან კმოდესა (!) მას ზღვსასა და მოწყდა იგი წყალთა მათ შ[ინა].

ხოლო მწყე[მსნი] იგი ივლტოდეს.

და წარ[ვი]დეს ქალაქათ [და] უთხრეს ყოველი ეშმაკეულთა მათჱს (!)

მაშინ ყოველი იგი ქალაქი განვიდა შემთხუევათ (!) იესუსა და იხილეს იგი და ევედრებოდეს, რაჲთა წარვიდეს საზღაურთაგან მათა.

და შევიდა ნავსა და[ა] წიაღ-წა და[ა] მოვიდა [თჱსა ქალაქად].

არ გადადის

2r³¹⁶ / ცე მ ადთ

ვ ა ოდ ე

სასუ[ფევე]ლი

ცათაჲ ულ

ეზის და იიძულეზდენ მათ, მოიტაცონ იგი.

... .. ნი წინაჲსწარმე[ტყ]უელნი და

... .. ლი ვიდრე ო

... .. ა მდე

... .. [წინაჲსწარმე]ტყუელეზდე

... .. [უ]კუეთუ

... .. ავს

... .. ბ

... .. ლ

... .. ლს

II სვეტი

რომელსა ასხენ ყურნი, სმედ (!), ისმინენ.

^{*} 1v ქალაქათ; 1v მათჱს; 1v შემთხუევათ!

³¹⁴ 1r-ს ქვედა კიდე მოხეულია.

³¹⁵ შეიძლება ეს სიტყვა არ იყოს, მოხეულია, მაგრამ ამდენი ადგილი არ ჩანს.

³¹⁶ ეს გვერდი დაფლეთილია, იკითხება ალაგ-ალაგ.

მესამესა კვრიაკესა საკითხავი, პავლჳ, კორინთელთაჲ.
ამისთვის მაქქუს (!) ჩუენ მსახურ[რე]ბაჲ
ესე, ვითარცა ინოთ
ა განვიშორნეთ დაფარულნი იგი სირცხულისანი, რამეთუ არა ვართ
ჩუენ ვერაგობითა, [ა]რცა ვზაკუავთ სიტყუასა უფლისასა.

2v არამედ გამოცხად[ე] / ბითა ჭემარიტებისაჲთა წარუდგინებთ თავთა ჩუენ-
თა ყოველთა მიმართ გონებათა კაცთასა წინაშე ღმრთისა.

უკუეთუ³¹⁷ არს დაფარულ[ლ] ახარ რომელნი წარწყმედულთა
მათვს³¹⁸ არს და რომელთანი იგი ღმერთმან ამის სოფლისათანი დაუბ-
რმნა გონებანი ურნმუნოთანი, რაჲთა ა უუბრწყ ა [ნა]თე-
ლი იგი დიდ[ი] [ი]გი ქრისტჳსი.

რომელ - [იგი] არს ხატი ღმრთისა უხილავისაჲ, არა თავთა თვსთა ვქადაგებთ,
არამედ სა იესუს თანა, ხოლო ა ჩუენდა ნა უ ...
... .. იესუსს

ღმერთმან, რომელმან

თ

რ

ც (ა)

წყ ³¹⁹

H 1889

რაობა:	საგალობლები
თარიღი:	X-XI სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	3 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	27,5x21,5

Content:	Chants
Date:	X-XI cc.
Number of folia:	3 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	27,5x21,5

ტიქსტი

1r / მოუწო[და] ა ღმერთსა დამბადებელსა, მჳსნელსა და მაცხოვარსა:
რჩეულ[ნო] ღმრთისანო, პატიოსანო [მ]ეფენო, გიხაროდენ, ქრისტეს მორ-
წმუნენო, რომელთა ღმრთისაგან მოგიღებეს საჭურველი მტკიცეჲ, უძლეველი
ჯუარი მამით, ძით [დასთრ]გუნენით ნათესავნი წარმართთანი ან და უკუნითი უკ-
უნისამდე.

ცხორებისა სასოჲ და სიკუდილისა დამჳსნელი, თანასწორი მამისაჲ ძეჲ სულით

³¹⁷ უკუეთუ.

³¹⁸ მათვს.

³¹⁹ მოხეულია.

წმინდითურთ აღვიარეთ მორწმუნეთა და თაყუანის-ვსცემთ მას სამებით ცნობილ-სა. ერთღმრთებაჲ (!) ვიტიყვით და ესრეთ უღალადებთ ღმერთსა: გაკურთხ[ევ]თ შენ უკუნისამდე.

ადიდებდითსა

სიკუდილი, რომელი ცისაგან შეიქმნა ძეთა კაცთათუის, დაამჯუ იგი დღეს ძა-ლისა მიერ, უფალო, და წყევად იგი პირველი ს რსა ... აჰვოცე მუც-ლადლებითა დედისა შენისა უბინოხსაათა, ამისთუისცა ძალთა თანა ზეცისათა და მას ვადიდებდეთ.

დაშთომად არაჲ ინებე შენ სიმწარეჲ ნაყოფისაჲ მის პირველისა მაცთურისა ჩუენისაჲ, უფალო, არამედ აღმოჰფხუერ; ამისთუის ჯუარისა მიერ წყალთა სიმწარეჲ და [ტკბე] ლისაგან წინაჲსწარ და მოესწავებოდა ... სწაჲ მორწმუნეთაჲ³²⁰

... .. ებ ჩუენ პირველ საბრ

თუ ადამისითა ო

... .. [ჰ]ატიოსნითა და

მე სთუის მრ... ..

... .. თ ცხოელს

1v / რაჲთა ჭემმარიტებაჲ აუნყა ყოველთა, ვითარმედ ჯერ-არს და ძელსა ჯუარისასა, უფალო, ... ისთს ზეცას გამოა ბრწყინვალეებითა შემოსილი და მიეც იგი მეფესა კოსტანტინეს ძლევისა საჭურველად და წინამძღვრად ქრისტეანეთა.

შემცვალებელად ბუნებათა მპოე, ქრისტეს დედაო, და უზეშთაეს ბუნებათასა გამოსჩნდი, რაჲამს ქალწულმან მუცლად-იდე უთესლოდ სიტყუად მამისაჲ და გუ-ნიშევ ჩუენ უცხოოდ ღმერთი ყოველთაჲ. ამისთვს მორწმუნენი ზეცისათა თანა გიგა-ლობთ.

აქებდითსა

ჰ, სასწაული საკუირველთაჲ!

რამეთუ ძელი იგი, ცხორების მომცემელი სიმაღლესა შინა ცათასა გამობრწყინდების,

დღეს დიდებისმეტყუელებს ყოველი ენაჲ

და ივლტიან ეშმაკთა სიმრავლენი,

ჰ, ვითარნი ნიჭნი მოჰმადლენ კაცთა, ქრისტე ღმერთო

რომლითაცა

აცხოვნენ სულნი ჩუენნი,

ვითარცა მონყალე ხარ.

ჰ, სასწაული საკუირველთაჲ,

რამეთუ ცათა სწორ არს

სივრცეჲ და სიგრძეჲ ჯუარისაჲ,

რომელი ღმრთისა მადლითა განსწმედს ყოველთავე;

ამით წარმართთა³²¹ ერნი იძლევიან,

ამით კუერთხი მეფისაჲ დამტკიცნების.

³²⁰ მოხეულია.

³²¹ წარმთა.

ჭ, საღმრთოჲ კიბეჲ,
რომლისაგან აღვალთ ზეცად
და მათ ლე
... .. სა ღმერთსა უკუნისამდე³²².

ჭ, [სა]კუირველთაჲ,
რამეთუ სამტ
... .. ჯუარი სავსეჲ აღმა
... .. ვეა
... .. სიკუდი

2r / ნსა
... .. რომლისა მი
ღჲ და უ
ნიერებით ჳე
ცემთ მორწმუნ
... .. უკუნისამდე
ძისაგან
ვიეთნი
... .. ეუნყა სინმი
... .. მათუის
მყის გა
... .. ით
და უგალ
... .. კურნე
... .. სა
... .. ლ სულნე
... .. რომლითა გა ხერ
... .. ლნო,
რომელნი სარწმუნოებ
... .. ებასა მიჰმადლებდით
... .. მორწმუნენი

ადიდებდითსა რ
... .. განშორებულთა
... .. ლაქობითა უდაბნოს
... .. თა
და შეიტკბე სახელი
ნე და ჰაეროანი სიკე

იქ განაცხოვლნეს ღირს
თნო მისა
კესარი
შემკული ღმრთისა

³²² მოხეულია

2v /³²³ საღმრთოჲ
რ გუეუნ
ერაჲ, რომელი
და სულითა საუკ
ირსა სამებასა წმიდასა
... .. შენ, მიერ საცთურთა
... .. ბდეთ ან საჴსენე
სიქადულო
... .. ერი არსებასა
... .. რ ძ...სასა
ძ
ლო მღდელ

მოსე ბ

... .. ნით სკ
დალაცათუ
დაგფარა
კაცობრივისა,
არამედ მადლი
თა ძალი ნათობს ბრწყი

... .. ქრისტესგან ითხოე სულთა ჩუენ
... .. ობარო იოსებ ვინ შეე
... .. სა, რამეთუ მჴურ(!) მჴურვალეზაჲ
... .. ლებასა ზეცისა აჩევე
... .. შენ მისგან დიდი წყალობაჲ სულთა ჩუენტათჴს
... .. რს კაცთაგან ნიჭი იგი, რომელ
... .. რე შენ ს ... შულეჲ ს...ლ
... .. თ და დასდეჲ საფლაჲსა.

3r / [ჯუარსა] გამოსწერენ გზანი ანგელოზთა შენთანი
თთა ენისაჲთა გამოჴბრწყინდი და უმეტეს
მისსა იყავ მახარებელ სულთა ცხორებასა თა დაუტეუნელი და.

ღამითგანსა

ძლ. განმანათლებელ
ვარსკულაო აღმოს მომცემელო ჩუენდა
ნათელსა ბრწყინვალესა
უჴ ლთა
ნაშობთა დედათაჲსაო,
მეოხ-გუეყავ, წინამორბედო.

საშოჲთ გამო ბერწისაჲთ
ქალწულისა საშოსა

³²³ ფურცლის ნაგლეჯია.

მყოფთა კრთომითა აუწყებდ,
იოვანე³²⁴, ღირსო წინამორბედო ქრისტესო.

ქალწულისა საშოსა
მყოფსა ღმერთსა ეზრახე
ენითა დედი[საჲ]თა,
წინაწინამეტყუელო ქრისტეს ღმრთისა ჩუენისაო
ღმრთ. ისა ქადაგა ქალწულად.

ღალატყავსა

ძლ. ღალადებდა წინაწინამეტყუელი ღო

ღალადებდა
ზაქარია შეკრულ დუმილითა
შობასა მას
შენსა, ღირსო წინამორბედო სარწმუნოებასა
ქრისტიანეთასა
მოასწავებდა.

ან შენ, [წმიდაო],
წინაწინარ მალლის იწოდე
განმზადებად
გზათა მისთა წინაწინარ ვავლინო ჳმაჲ ღალადებისაჲ,
ესაჲჲს მიერ
ქადაგებული.

უფროჲსა მას
წინაწინამეტყუელსა იოვანეს, მორწმუნენო,
წინამორბედსა
და ნათლისმცემელსა,
ვითარცა სანთელსა განმანათლებელსა,
ჩუენ ვადიდებდეთ.

ღმრთ. უმეტეს ხარ ყოველთა დაბადებულთა

კურთხეულარსა

ძლ. რომელმან დაიცუნა

საშოჲთ ბერწისაჲთ გამოსჩნდი
ჳმაჲ ღალადებისაჲ უდაბნოსა
აჩრდილი წინამორბედი
უფლისა ჩუენისაჲ
და ღალადებდი,

3v / ამაღლებულო
ღმერთო მამათა ჩუენთაო

³²⁴ იოვანე.

ცისკარი მომატყუებელი
ნათელსა მას მიუნდომელსა
იყაუ, ძეო ბერწისაო,
და ბერწთა წარმართთა ასწავე სიტყუაჲ,
ამაღლებული ღმერთო მამათა ჩუენთაო.

ენაჲ მამისა შენისაჲ
შეკრულ ბითა შენითა
განლიენ, სანთელი მნათობო,
წინამძღუარო ნათლისაო,
და ჳმა-ჳყავ, ამაღლებულო მამაო ჩუენო.

კურთხეულ ხარ შენ
 ღმრთ. სამებისა მორწმუნენო
აკურთხევდითსა
 ძლ. მჳსნელო ყოველთა
მონაჲ იყო მოსე
და შჯულისმდებელი,
ხოლო ქრისტე ღმერთი
შჯულისმომცემელ,
არამედ იქმნა დღეს დიდი
წინამორბედი, შუამდგომელ მათ შორის,
გუასწავა ჩუენ სინანულით ნაყ

მოგუემადლა გურიტი
ბერწისაგან და
უტყუისა ქადაგი
ქრისტესი წმიდაჲ
და შეზღუდა ეკლესიაჲ
უძლეველად მტერთაგან და აწ ღალადებ[ს]:
აკურთხევდით ღმერთსა, ყოვლადძლიერსა.

მეობ-გუეყავ, დიდო
მქადაგებელო,
რახთა თანა-წარმჯდეს
სამართლად რისხვაჲ
ბოროტთა საქმეთა ჩუენთა
და განათლდეს სიბნელ[ე] შეგინებულთაჲ.

მორწმუნეთა ერი
სარწმუნოებით
სამეზბასა ღმერთსა თაყუანი-სცემენ,
მართლალსარებითა დღეს
ესრეთ უღალადებენ:
ვსცეთ ჩუენ
... ..

ადიდებდითსა

ძლ. შენ შორის აღესრ

ესერა ჳმაღ ლაღადებისაღ გულთა შინა დღეს ბერნთა და უქმთაღ მონევენულ არს და იტყვის: ან განმზადენით გზანი უფლისანი, რამეთუ მოვალს დაბა დებულთა ...

რამეთუ შუა ელისაბედი წინამორბედი, მაშინ ზაქარია მო

H 1890*

რაობა: ოთხთავი (პალიმფსესტი)
თარიღი: XIV-XV სს.
ფურცელთა რაოდენობა: 2 ფ.
დამწერლობა: ნუსხური
ზომა: 26x25

Content: Four Gospels (Palimpsest)
Date: XIV-XV cc.
Number of folia: 2 folios
Script: Nuskhuri
Size: 26x25

ტიქსტი

1r **/
1v /

H 1891 ა

რაობა: საგალობლები
თარიღი: XI ს.
ფურცელთა რაოდენობა: 2 ფ.
დამწერლობა: ნუსხური
ზომა: 20,5x16,7

Content: Chants
Date: XI c.
Number of folia: 2 folios
Script: Nuskhuri
Size: 20,5x16,7

ტიქსტი

1r / და ძალ-მნე ჭირსა, რომელნი გევედრებით, მიწსენ ვნებათაგან სულთა და ჳორციელთა, რომლისა [მიერ] აგამაღლებთ, ქრისტე, უკუნისამდე.

* შენიშვნა: H-1890 შეუერთდა H-1836 ფრაგმენტს.

** შენიშვნა: ქვედა ფენა ნაწერია ასომთავრულით.

აღვიარებთ, ღირსო, წყაროდ უკუდავებისა, ღმრთისმშობელო ქალწულო, რომელმან გვშევ სიტყუაჲ მამისა და მი რნი სიკუდილისაგან ძენი, რომელნი უგალობთ და ავამალღებთ ქრისტესა უკუნისამდე. ... მებისა მდინარე ...

პ ნებისამ, რაჲთა გუექმენ, ღმრთისმშობელო, და წყა [გან] კურნე

... ..
გვთხოვე ჩუენ მოტევებაჲ, ხოლო რომელმან ნენ შობილთა ღ̄თ
... .. ამა
ადიდებდითსა³²⁵.
უ ღმერთსა
ლოდი მომაგან
სკნელი მამა
წყაროდ კუ
რნი სიხარუ
უზეშთაეს
მისა იგი სას
რაჲჟამს
საჲ რომელსა
საუ
... ..

1v / სხუანი ღმრთისმშობლისანი
უგალობდითსა
ძლ. ღელვათა და

ღ
განკაცებულ თესლად საშოჲსაგან
გვედრებით, ღმრთისმშობელო,
რაჲთა მომფინოს მადლი მისი
რამეთუ [გი]გალობთ,
უფალო დიდებულო, დიდებულ ხარ.
ღირსებისა ასა
ვერშემძლებელ არს ბუნება, მიწისაგანისაჲ
იც ნად ქებად,
წმიდაო და დიდებულო,
არამედ ან განაძლიერენ [ჭემმარიტად]
... ..
და დე სა

ღმრთისმშ
... .. შობამან შორის მ
... .. ულისა შორის
... ..
... ..
კიმეთა შრ

³²⁵ ამომწვარია.

ღირს-მყავ მე, ვითარცა შენ
... .. ესე მ
... .. ნა ნ
... ..
... ..
... ..

განძლიერდასა. ღ
ა
... ..
რომელსა მიერ
... ..
ლი ჭა
... ..
რაჟამს ს
... ..
... ..
ვისაჲ

3r /ღალატყავსა

ძლ. ლელვამან ც

ლელვაგუჭმულთათჳს ქრისტე
... .. განიპყრენ და დააცხრვე
... .. [ლემდი] ცოდვათანი
... .. აღმომიყვანენ ჩუენ
დანთქმისაგან თა შენითა.

... .. რაჟამს დაგმმჭუალეს ჯუარსა,
მაშინ შეძრწუნდეს ძალნი ცათანი,
გიხილეს დამდაბლებულ
ჴსნად დაბადებულთა
ჯუართა დაბ ა.

ღმერთო მაცხოვარო, ჩუენ ძალითა
ჯუარისაჲთა დაა ვენ ნი გულისა
... .. და მიჴსენ მე
... .. საშინელები
ლელვათაგან შევძრწუნდი
... ..
ჩემი[ს]ა მიერ ბრილსა
ჯუარისასა მოვივლტით,
[ი]ვნე ჯუართა და მაცხ
ღმრთისმშობელო უსძლოო ქალწულო.

კურთხეულარსა

ძლ. ბრძანებამან

ბუნებაჲ ჩემი შეყოფილი ამაოდ

... .. სა თანა

საქმეთა

განათავისუფლე, ქრისტე, ღმერთო,
რომელმან ჯუარითა იწსენ ს

რამეთუ შენდამი ვლალადებ,
რომელი ხარ კურთხეულ უკუნისამდე
... .. ნი შეძრვითა

გიხილეს, ქრისტე

... ..

... .. ერ ჰურითა

... .. შენსა,

რომელი ხარ კურთხეულ უკუნისამდე

... ..

რაჟამს ჯუარითა შენთაჲთა

... ..

... ..

... ..

... ..

... .. ნამლია

... .. ქრისტე ღმერთო,

რომლითა ნეს

და მორწმუნენი ქრისტესნი

... ..

... ..

განუყოფელ

... ..

... ..

სიკუდილისაჲ, რომელი

... .. ბითა შენითა,

ქრისტე, პ შვ

... .. ვრობაჲ

მორწმუნენი ჳ

... ..

საქმენი უფლისანი

4v / [ნამე]ბულთა რაჟამს

ჯუარსა ზედა მოინყალ,

ქრისტე ღმერთო, განკურნე წყლულებანი

პირველ და მისნი

განწსენ და მისნი

განწსენ ცოდვათა საკრველნი

ურ ბით მოგებულნი

და ვჳმა-ვყოთ (!) ა

საშინელსა მას
ჯუარცუმასა შენსა, ქრისტე,
[კლ]დენი განსქდეს, მზე ბნელად გარდაიქცა
და ზესკნელნი შეძრწუნდეს, მაშინ ქუეყანაჲ ძრწოლით შეიძრა,
მორწმუნენი ქრისტესნი, ყოველნი
იტყოდეს: აკურთხევ.

საშინელ იყო
ხილვაჲ რაჟამს ქრისტე,
შემოქმედი [ცისაჲ] და ქუეყანისაჲ,
ძელსა დამოეკიდე,
მაშინ ქუეყანაჲ ძრწოლით შეიძრა, ხოლო მორწმუნენი ჳსნილნი
იტ: შენ, ღმერთო ჩუენო.

ადიდებდითსა

ძლ. დაუსაბ

დაისაჯე ჳურიათაგან ჳუართა შორის ორთა ავაზაკთა და ლახურითა გუერ-
დით მოიწყალ ჳსნისა მისთვის
დაბადებულთაჲსა და ბად
ერთად განბნეულთა,
რაჲთა ს ნმიდამან
... .. სა შენსა ადიდებდი.

დანერგვითა ჳუარისაჲთა
... .. ლდა მას ზედა ჳისა
... ..
... ..
ერთად
... .. დბლთა
... ..
... ..

[სიმ]ტკიცემან იჳსნნა
და გ
დაბადებულთა ჳსნისათჳს
ქრისტე და გუერდით შენით ნ
... ..
ათჳს
განსანმედელად
... .. ანი
რაჲთა სარწმუნოებით
ჳ

ძლ. სასონარკუე

წინააღმართმეტყუელი

... ..

მოასწავებდეს

რ

... ..

... ..

... ..

H 1891ბ

რაობა:	საგალობლები
თარიღი:	XI ს.
ფურცელთა რაოდენობა:	2 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	23,3x16

Content:	Chants
Date:	XI c.
Number of folia:	2 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	23,3x16

ტიქსტი

Ir / მკსნელი ჩუენი ჰურიათა შურიტ შეპყრობილ
...უთა, რამეთუ შეყუნეს სიცრუესა და განემორნეს ჭემმარიტებასა.
ვერ იცნეს მღდელი სიკუდილმან და სულთასა საპყრობილემან
კელთ-იდვეს, ვითარცა კაცი ლიტონი, ხოლო რაჟამს დაამკუნა
...ს და შიშით განუტევებდეს მის თანა სუფევით აღდგომი
ლადა გუამით ადამიანთა. აღგუშენა სახლი
დგურ. ღმრთისა სიბრძნემან ზედა სიმტკიცესა შუდთა
შუდგზის შუიდეულთასა და მას შინა ... მარხ
ვაი მოუწყინებელად გუბრძანა ცრემლითა
არესა ეშურებოდით სომჯნით დაუცადე შე
...გუამისა და განსანათლებელი ს
... რხვაი ცად აღმყვანებელი მომგებ
მორწმუნენი და განვეყენეთ ნაყროვანებით
... გულთა ჩუენთა სანოაგეთა
დებუ. გრსა. შენ მხოლოო აღდგო.
რდისა შენისაგან მდინარე ცხორებაი წყაროი და მკ
... ..დაფლეთ შენით
მოგუეც ნათელი აღდგომისაი. სიტკბოება
სა დლესაცა პირველ შექმული ადამ, მამაი ჩუენი
ლი ხოლო ჩუენ განვიშორით ...მხე მტერთაი ჭა
... იხარებს სული მსარხვი
... განხრწნებიედ გარე წმიდასა კაცსა

... ნათლისაა ... რ...
რომელმან განუმზადა სამოთხესა შუებ...
უძლეველმან ღმერთმან სახარებითა ...
... დბლთა ... პირველი ნეტრებ
ლი სიკუდილისა ქრისტემან ღმრთაებით უვნებე
ჯოჯოხეთი და არგუნა რომელი ერები
დლისაა ...
ოარის...
არა ვითარცა ...
შეენიროთ მორწმუნენო მოს
... ჯ ... ჩუენდა რამეთუ გან
ბრძნილი ...
... სახიერებით
რომელსაცა შექმნა ნმიდისათვის მე ...
სა ... დაითმნა

IV/ ლა განგებაა და სიბრძნით იკსნნა დიდებულნი
ლთა საღმრთოა რისხვაა განჩინებული და აცცრეეს! და ლო
...რაჟმს შენირნეს მსწრაფლ განთუვეუსუფლდეს და გან
...გეს მარხვამან მაღლით განაძლიერნა და გამოჩნდეს სახედ
... ეთა. საშუებელი და გემოა იგი ფუფუნებათაა
...ს ვითრცა რაა ნავი ღელვათაგან ფრიად გუემული და სი
მს სულთ, ხოლო მარხვაა დასწამდე საღმრთოა იკსნეს სულთ და ყო
მვედრა.

ღალტყავსა.
მომიც. განწმდებოდეს პირველ
პიროტყუთა სისხლითა, ხოლო სისხლითა შენითა ღმრთისა სი ...
ნენ მორწმუნენი შჯულისა მისგან, რომელ შურაცხ-ჰყავ მ
სა დაფლვისა და აღდგომისანი დღეს.
... კორცთაა მნიკულისა განწმედაა მარხვაა არს
...და ჟამი იგი ან მივეგებვოდით, ერნო, და შევცვ ...
თილად და ბრწყინვალედ მიწეწულნი ქრისტეს
განაშორებს კეთილთაგან საჭმელი სახარებისაა
... გემოვნების მოყვარებაა სანუთროსაა, ვითარ გზაა ვ...
...მავალი, ხოლო იწროა მიმყვანებელი სიხარულად საუკუნოდ
...ა რაა.

ავაზაკი. ქრისტეს თანა ჯუარცმული
სამოთხესა ღმთისმეცნიერებითა მით და
...ა დაფლვასა და აღდგომასა ძლიერებით
...განჰკრთა მოსე ერისათჳს ურჩისა და
...ერილნი ფიცარნი გულისწყრომით შემ
...თა თჳსთა მოანიჭა სინანული თუალ...
ო ვისწრაფოთ ჟამსა მას ღუანლი ...
სა და ჩუეულებაა განვაგდოთ ო
...მოვიდოთ ნიჭი დაუსრულებელი, სახიერ
გიხაროდენ. მრწ.
აკურთხევდისა.

საკმილსა

... წყინვალე ბნელითა დაიფარა
... აჲ ჯუარცუმად შემოქმედი ყოველთაჲ და უფალი
და ავამალლებთ მას უკუნისამდე.
...სიღრმეთა ლელვანი შემუსრნა
მითა და სიკუდილი მოკლა და ცხორებაჲ

... გულისკმაჲ ვყოთ ბრძანებ ...
ითხოვდით, მოგეცეს, ეძიებდ ...
ქრისტემან ან შევნიროთ დიდებაჲ ...
ებდეთ მას უკუნისამდე.
...ბისაჲ მარხვაჲ უბინოჲ
... ებით და საკრველნი

H 1892

რაობა:	ოთხთავი
თარიღი:	XI ს.
ფურცელთა რაოდენობა:	2 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	21,5x15

Content:	Four Gospels
Date:	XI c.
Number of folia:	2 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	21,5x15

ტექსტი

1r ლუკა 9, 43-44

და განუკრდებოდა ყოველთა დიდებასა მას ზედა ღმრთისასა, და ყოველნი დაკრვებულ იყვნეს ყოველსა მას ზედა, რომელსა იქმოდა იესუ. ხოლო იესუ ჰრქუა მონაფეთა თვსთა:

დაისხენით თქუენ სიტყუანი ესე ყურთა თქუენთა, რამეთუ ძე კაცისაჲ მიცემად არს ჴელთა კაცთასა.

ხოლო იგინი უმეცარ იყვნეს სიტყუასა ამას ზედა, და იყო დაფარულ მათგან, რაჲთა ვერ

გულისჴმა-ყონ იგი, და ეშინოდა მათ კითხვად მისა სიტყუსა ამისთვის. 46. შევიდა მათდა გულის-სიტყუაჲცა: ვინ-ძი უდიდეს იყოს შორის მათსა?

ხოლო იესუ იცნოდა გულის ზრახვანი მათნი და მოიყვანა ყრმაჲ და დაადგინა იგი წინაშე მათსა

და ჰრქუა მათ: რომელმან შეინყნაროს ესე ყრმაჲ სახელითა ჩემითა, მე შემიწყნარა; და რომელმან მე შემიწყნაროს, შეინყნაროს მომავლინებელი ჩემი. ხოლო უმცირესი თქუენ ყოველთა შორის იგი არს დიდ.

მიუგო იოვანე და ჰრქუა: მოძღუარ, ვიხილეთ ვინმე, რომელი სახელითა შენითა ეშმაკთა განასხმიდა, და ჩუენ ვაყენებდით მას, რამეთუ არა შემოგვდგს ჩუენ.

ჰრქუა მას იესუ: ნუ აყენებთ, რამეთუ რომელი არა არს ჩუენდა მტერ, იგი ჩუენ კერძო არს.

და იყო აღსრულებასა მას დღეთა ამაღლებისა მისისათა და თავადმან დაამტკიცა პირი თვისი აღსლვად იერუსალჴმდ.

და წარავლინნა მოციქულნი წინაშე მისსა. და იგინი წარვიდეს და შევიდეს დაბასა სამარიტელთასა, რაჲთა მო-რადმე-უმზადონ მას.

და არა შეიწყნარეს იგინი, რამეთუ პირი მისი იყო მისლვად იერუსალჴმდ.

ვითარცა იხილეს მონაფეთა მისთა იაკობ და იოვანე, თქუეს: უფალო, გნებავსა, რაჲთა ვთქუათ, და ცეცხლი გარდამოჴდეს ზეცით და აღჴოცნეს იგინი, ვითარცა ელია ყო?

მიექცა იესუ და შეჰრისხნა მათ და ჰრქუა: არა იცით, რომლისა სულისანი ხართ თქუენ?

55 მიექცა იესუ და შეჰრისხნა მათ და ჰრქუა: არა იცით, რომლისა სულისანი ხართ თქუენ?

56 რამეთუ ძე კაცისაჲ არა მოვიდა წარწყმედად სულსა კაცთასა, არამედ ცხოვრებად. და წარვიდეს სხუასა დაბასა.

57 და იყო სლვასა მას მათსა გზასა ზედა ჰრქუა ვინმე მას: მიგდევე შენ ვიდრეცა მიხუალ.

58 ჰრქუა მას იესუ: მეღთა ჴურელი უჩნს და მფრინველთა ცისათა საყოფელი, ხოლო ძესა კაცისასა არა აქუს, სადა თავი მიიდრიკოს.

59 ხოლო სხუასა ჰრქუა: შენ მომდევედი მე. და მან ჰრქუა: უფალო, მიბრძანე მე პირველად მისლვად და დაფლვად მამისა ჩემისა.

60 ჰრქუა მას იესუ: აცადენ მკუდარნი დაფლვად თვსთა მკუდართა; ხოლო შენ წარვედ და მიმოსდევე სასუფეველი ღმრთისაჲ.

61 ჰრქუა მას სხუამან: მეცა მიგდევე შენ, უფალო, ხოლო პირველად მიბრძანე მე ჴმნაჲ სახლეულთა ჩემთაგან.

62 ჰრქა მას იესუ: არავინ დასდვის ჴელი საწნველსა, და ხედავენ იგი გარეუკუნ და წარმართებულ არნ სასუფეველსა ღმრთისასა.

თავი 10

1 და ამისა შემდგომად გამოირჩინა უფალმან სხუანი სამეოც და ათნი და წარავლინნა იგინი ორ-ორნი წინაშე მისსა ყოველსა ქალაქებსა და დაბნებსა, ვიდრეცა ეგულებოდა მას მისლვად.

2 და ეტყოდა მათ: სამკალი ფრიად არს, ხოლო მუშაკნი მცირედ. ევედრენით უკუე უფალსა სამკალისასა, რაჲთა მოავლინნეს მუშაკნი სამკალსა თვსსა.

3 წარვედით! აჴა ესერა მიგავლინებ თქუენ, ვითარცა კრავთა შორის მგელთა.

4 ნუ წარგაქუნ ბალანტი, ნუცა ვაშკარანი, ნუცა შესასხმელი ფერჴთაჲ და ნუცა ვის გზასა ზედა მოიკითხავთ.

5 და რომელსაცა სახლსა შეხვდეთ, პირველად თქუთ: მშუდობაჲ სახლსა ამას!

6 და უკუეთუ იყოს მუნ ძმ მშუდობისაჲ, განისუენოს მის ზედა მშუდობამან თქუენმან, უკუეთუ არა – თქუენდავე მოიქცეს.

7 მასვე სახლსა შინა იყვენით, ჴამდით და სუემდით მათ თანა, რამეთუ ღირს არს მუშაკი სასყიდლისა თვისისა, ნუ მიხუალთ სახლითი სახლად.

8 და რომელსა ქალაქსა შეხვდეთ, და შეგიწყნარნენ თქუენ, ჴამდით წინა-დაგებულსა თქუენსა

9 და განჴკურნებდით მას შინა უძღურთა და ეტყოდეთ მათ: მოახლებულ არს თქუენ ზედა სასუფეველი ღმრთისაჲ.

10და რომელსა ქალაქსა შეხვდეთ, და არა შეგინყნარნენ თქუენ, გამო-რა-
ხვდოდით უბანთა მისთა, არქუთ მათ:

11აჰა ესერა მტუერი რომელ აღეკრა ფერჯთა ჩუენთა ქალაქისაგან თქუენისა,
განვიყრით თქუენ ზედა; გარნა ესემცა უწყით, რამეთუ მოახლებულ არს
სასუფეველი ღმრთისაჲ.

12გეტყვ თქუენ: სოდომელთა უმოლხინეს იყოს მას დღესა შინა, ვიდრე
ქალაქისა მის.

13ვაჲ შენდა, ქორაზინ, და ვაჲ შენდა, ბეთსაიდა, რამეთუ ტვროსს და სიდონს
თუმცა იქმნეს ძალნი, რომელ იქმნეს თქუენ შორის, პირველვემცა ძაძითა და
ნაცარსა ზედა მსხდომარეთა შეინანეს.

14ხოლო ტვროსი და სიდონი უმოლხინეს იყოს სასჯელსა მას, ვიდრე თქუენ.

15და შენ, კაპერნაუმ, ნუ ცადმდე აჰმალდები, არამედ ჯოჯოხეთადმდე შთაჰდე.

16რომელმან თქუენი ისმინოს, ჩემი ისმინა; და რომელმან თქუენ შეურაცხ-
გყვნეს, მე შეურაცხ-მყოფს; და რომელმან მე შეურაცხ-მყოფს, შეურაცხ-ჰყოფს
მომავლინებელსა ჩემსა.

17და მოიქცეს სამეოც და ათნი იგი სიხარულითა და იტყოდეს: უფალო,
ემშაკნიცა დაგუემორჩილებიან სახელითა შენითა.

18ჰრქუა მათ იესუ: ვხედევდ ეშმაკსა ვითარცა ელვასა, ზეცით
გარდამოვრდომილსა.

19აჰა მიგცემ თქუენ ჳელმნიფებასა დათრგუნვად გუელთა და ღრიაკალთა და
ყოველსა ზედა ძალსა მტერისასა, და თქუენ არარაჲ გევნოს.

20ხოლო ამას ზედა ნუ გიხარინ, რამეთუ სულნი უკეთურნი დაგემორჩილებიან,
არამედ გიხაროდენ, რამეთუ სახელები თქუენი დაინერა ცათა შინა.

21მას ჟამსა შინა იხარებდა იესუ სულითა და თქუა: აღგიარებ შენ, მამაო,
უფალო ცისა და ქუეყანისო, რამეთუ დაჰფარე ესე ბრძენთაგან და მეცნიერთა და
გამოუცხადე ესე ჩჩვლთა. ჰე, მამაო, რამეთუ ესრეთ სათნო-იყო შენ წინაშე.

22და მიექცა მონაფეთა და ჰრქუა: ყოველივე მომეცა მე მამისა ჩემისა მიერ,
და არავინ იცის, ვინ არს მამაჲ, გარნა ძემან; და არცა ვინ იცის, ვინ არს ძე, გარნა
მამამან; და ვისა უნდეს ძესა გამოცხადების, გამოუცხადოს.

23და მიექცა მონაფეთა მისთა თვსაგან და ჰრქუა: ნეტარ არიან თუალნი,
რომელნი ხედვენ, რომელსა თქუენ ხედავთ, და ყურნი, რომელთა ესმის რომელი
თქუენ გესმის.

24ხოლო გეტყვ თქუენ, რამეთუ: მრავალთა წინანარმეტყუელთა და მეფეთა
უნდა ხილვაჲ, რომელსა თქუენ ხედავთ, და ვერ იხილეს, და სმენად, რომელი
თქუენ გესმის, და ვერ ესმა.

25და აჰა ესერა სჯულის-მეცნიერი ვინმე აღდგა და გამოსცდიდა იესუს და
ეტყოდა: მოძღუარ, რაჲ ვქმნე, რაჲთა ცხორებაჲ საუკუნოჲ დავიმკვდრო?

26ხოლო თავადმან ჰრქუა მას: სჯულსა ვითარ წერილ არს? ვითარ
აღმოიკითხავ?

27ხოლო მან ჰრქუა: შეიყუარო უფალი ღმერთი შენი ყოვლითა გულითა
შენითა და ყოვლითა სულითა შენითა და ყოვლითა ძალითა შენითა და ყოვლითა
გონებითა შენითა, და მოყუასი შენი – ვითარცა თავი თვისი.

28ჰრქუა მას იესუ: მართლ მომიგე, მაგას იქმოდე და სცხონდე.

29ხოლო მას უნდა განმართლებად თავი თვისი და ჰრქუა იესუს: და ვინ არს
მოყუას ჩემდა?

30მიუგო იესუ და ჰრქუა: კაცი ვინმე გარდამოვიდოდა იერუსალჴმით

იერიქოდ, და ავაზაკნი დაესხნეს, განძარცუეს იგი, დაწყლეს და წარვიდეს და დაუტევეს მწყდარი.

31ხოლო დამთხუევით მღდელი ვინმე შთავიდოდა მასვე გზასა და იხილა იგი და თანა-წარჰჳდა.

32და ეგრეთვე ლევიტელი მასვე ადგილსა მივიდა და იხილა იგი და თანა-წარჰჳდა.

33მერმე სამარიტელი ვინმე წარვიდოდა, მოვიდა მასვე ადგილსა, იხილა იგი და შეეწყალა.

34და მოვიდა მისა და შეუხზა წყლული იგი და დაასხა ზეთი და ღვინო და აღსუა იგი კარაულსა თვსსა და მოიყვანა იგი ყოველთასა მას სადგურსა და ილუანა იგი.

35და ხვალისაგან, გამო-რაჲ-ვიდოდა, ორი დრაჰკანი მისცა ყოველთა სადგურისა მოლუანესა მას და ჰრქუა: ილუანე ეგე და, სხუაჲ თუ რაჲმე წარაგო უმეტესი, მო-რაჲ-ვიდე, მიგცე შენ.

36ვინ უკუე ამათ სამთაგანი გგონიეს შენ მოყუას მისა, რომელ იგი შევარდა ავაზაკთა მათ?

37ხოლო მან ჰრქუა: რომელმან ყო წყალობაჲ მის თანა. ჰრქუა მას იესუ: ვიდოდე და ჰყოფდ შენცა ეგრევე.

38და იყო ვითარცა წარვიდეს ესენი, და თავადი შევიდა დაბასა რომელსამე. და იყო ვინმე მუნ დედაკაცი, რომლისა სახელი მართა, და შეიყვანა თავადი სახიდ თვსა.

39და იყო დაჲ მისი, რომელსა ერქუა მარიამ, რომელი დაჯდა ფერჳთა თანა იესუსთა და ისმენდა სიტყუათა მისთა.

40ხოლო მართა მიმოდაზრუნვიდა მრავლისა მსახურებისათვს, ზედა მიადგა და ჰრქუა: უფალო, არა ილუნი, რამეთუ დამან ჩემმან მარტოჲ დამიტევა მე მსახურებად. არქუ მას, რაჲთა შემენოდის მე.

41მიუგო იესუ და ჰრქუა მას: მართა, მართა! ზრუნავ და შფოთ ხარ მრავლისათვს,

42აქა ერთისაჲ არს საჭმარ, ხოლო მარიამ კეთილი ნაწილი გამოიძრია, რომელი არასადა მიეღოს მისგან.

თავი 11

1და იყო ადგილსა რომელსამე თავადი ილოცვიდა. და ვითარცა დასცხრა ლოცვისაგან, ჰრქუა ვინმე მას მონაფეთაგანმან: უფალო, გუასწავე ლოცვაჲ, ვითარცა იოვანე ასწავა მონაფეთა თვსთა.

2ხოლო თავადმან ჰრქუა მათ: რაჟამს ილოცვიდეთ, თქუთ: მამაო ჩუენო, რომელი ხარ ცათა შინა, წმიდა იყავნ სახელი შენი, მოვედინ სუფევაჲ შენი, იყავნ ნებაჲ შენი, ვითარცა ცათა შინა, ეგრეცა ქუეყანასა ზედა.

3პური ჩუენი არსობისაჲ მომეც ჩუენ დღითი-დღედ.

4და მომიტევენ ჩუენ ცოდვანი ჩუენნი, და რამეთუ ჩუენცა მიუტევებთ ყოველთა თანა-მდებთა ჩუენთა, და ნუ შემიყვანებ ჩუენ განსაცდელსა, არამედ მიჰსწენ ჩუენ ბოროტისაგან.

5და ეტყოდა მათ: ვის თქუენგანსა ესუას მეგობარი და მოვიდეს მისა შუვა-ღამეს და ჰრქუას მას: მეგობარო, მოვასხენ მე სამნი პურინი,

6რამეთუ მეგობარი მოვიდა ჩემდა გზით, და არარაჲ მაქუს, რაჲ დაუგო მას.

7მან მიუგოს შინაჲთ გამო და ჰრქუას: ნუ შრომასა შემამთხუევ მე, რამეთუ კარი დაჳშულ არს და ყრმანი ჩემნი ჩემ თანა არიან სარეცელსა ზედა; ვერ ძალ-მიც აღდგომად და მიცემად შენდა.

8გეტყვ თქვენ: დალაცათუ არა ეძლოს მას აღდგომად და მიცემად, რამეთუ არს იგი მეგობარ მისა, წყინებისა მისთვის მისისა აღდგეს და მისცეს, რაოდენი უჭმდეს მას.

9ხოლო მე გეტყვ თქვენ: ითხოვდით და მოგეცეს თქვენ, ეძიებდით და ჰპოოთ, ირეკდით და განგელოს თქუნ.

10რამეთუ ყოველი რომელი ითხოვდეს, მოიღოს, და რომელი ეძიებდეს, პოოს, და რომელი ირეკდეს, განელოს.

11ვის უკუე თქვენგანსა მამასა სთხოვდეს ძე პურსა, ნუუკუე ქვა მისცეს მას? გინა თუ თევზსა სთხოვდეს, ნუუკუე თევზისა წილ გუელი მისცესა მას?

12გინა თუ კუერცხსა სთხოვდეს, ნუუკუე ღრიაკალი მისცეს მას?

13უკუეთუ თქვენ უკეთურთა იცით მისაცემელი კეთილი მიცემად შვილთა თქუნთა, რაოდენ უფროჲს მამამან ზეცით მოსცეს სული წმიდაჲ, რომელნი სთხოვდენ მას.

14და კაცისა ვისგანმე განაძო ეშმაკი, რომელი იყო ყრუჲ. და იყო განსლვასა მას ეშმაკისასა იტყოდა ყრუჲ იგი. და უკვრდა ყოველსა მას ერსა.

15ხოლო რომელთამე მათგანთა თქუეს: ბელზებულითა, მთავრითა მით ეშმაკთაჲთა, განასხამს ეშმაკთა.

16და სხუანი ვინმე გამოცდით სასწაულსა ზეცით ითხოვდეს მისგან.

17ხოლო თავადმან იცნოდა ზრახვანი მათნი და ჰრქუა მათ: ყოველი მეუფებჲა, რომელი თავსა თვსსა განეველთის, მოოწრდის, და სახლი სახლსა ზედა დაეცის.

18და უკუეთუ ეშმაკი თავსა თვსსა განეველთა, ვითარ დამტკიცნეს მეუფებჲა მისი? რამეთუ იტყუთ ჩემთვის, ვითარმედ: ბელზებულითა განვასხამ ეშმაკთა.

19უკუეთუ მე ბელზებულითა განვასხამ ეშმაკთა, ძენი თქუნნი რაჲთა განასხმენ? ამისათვს იგინივე მსაჯულ გექმნენ თქუნ.

20უკუეთუ მე თითითა ღმრთისაჲთა განვასხამ ეშმაკთა, მო-სამე-წვენულ არს თქუნ ზედა სასუფეველი ღმრთისაჲ.

21რაჟამს ძლიერი შეჭურვილი სცვიდეს ეზოსა თვსსა, მშდობით არნ მონაგები მისი.

22და ოდეს უძლიერესი მისი ზედა-მოუჭდის, სძლის მას და საჭურველი მისი მოულის, რომელსა-იგი ესვიდა, და ნატყუნავი მისი განუყვის.

23რომელი არა არს ჩემ თანა, მტერი ჩემი არს; და რომელი არა შეჰკრებს ჩემ თანა, იგი განაბნევს.

24რაჟამს სული არანმიდაჲ განვიდის კაცისაგან, მიმოვალნ ურწყულთა ადგილთა და ეძიებნ განსუენებასა და არა პოვის, თქვს: მივიქცე სახლსავე ჩემსა, ვინაჲცა გამოვედ.

25და მოვიდის და პოვის იგი განშუენებული და შემკული.

26მამინ წარვიდეს და მოიყვანნის სხუანი შვდნი სულნი, უბოროტესნი მისსა, და შევიდის და დაიმკვდრის მას შინა და იქმნის უკუანაჲსკნელი კაცისაჲ მის უძვრეს პირველისა.

27და იყო ვიდრე იტყოდალა იგი ამას, აღ-ვინმე-ილო დედაკაცმან ჳმაჲ ერსა მას შორის და ჰრქუა მას: ნეტარ არს მუცელი, რომელმან გიტვრთა შენ, და ძუძუნი რომელთა სწოვდი.

28ხოლო თავადმან თქუა: არამედ ნეტარ არიან, რომელთა ისმინონ სიტყუაჲ ღმრთისაჲ და დაიმარხონ იგი.

29და ვითარცა შეკრებოდა ერი იგი, იწყო სიტყუად მათდა: ნათესავი ესე ნათესავი ბოროტი არს, სასწაულსა ითხოვს, და სასწაული არა ეცეს მას, არამედ სასწაული იონა წინანარმეტყუელისაჲ.

30 ვითარცა-იგი ექმნა იონა სასწაულ ნინეველთა, ეგრეთ ეყოს ძე კაცისაჲ ნათესავსა ამას.

31 დედოფალი იგი სამხრისაჲ აღდგეს სასჯელსა მას კაცთა თანა ამის ნათესავისათა და დასჯიდეს მათ, რამეთუ მოვიდა კიდით ქუეყანისაჲთ სმენად სიბრძნესა სოლომონისსა; და აჰა ესერა უფროჲს სოლომონისსა არს აქა.

32 კაცი იგი ნინეველნი აღდგენ სასჯელსა მას ნათესავისა ამის თანა და დასჯიდენ მათ, რამეთუ შეინანეს ქადაგებასა მას იონაჲსსა; და აჰა ესერა უფროჲს იონაჲსსა არს აქა.

33 არავინ აღანთის სანთელი და დადგის ფარულად, გინა ჴვირსა ქუეშე, არამედ სასანთლესა ზედა, რაჲთა შემავალნი ხედვიდენ ნათელსა.

34 სანთელი გუამისაჲ არს თუალი; ოდეს თუალი შენნი განმარტებულ იყოს, ყოველი გუამი შენი ნათელ იყოს და უკუეთუ თუალი შენი ბოროტ იყოს, ყოველი გუამი შენი ბნელ იყოს.

35 იხილე, ნუუკუე ნათელი იგი შენ შორის ბნელ იყოს.

36 უკუეთუ ყოველი გუამი შენი ნათელ არს და არა რაჲ აქუნდეს ადგილი რაჲმე ბნელისაჲ, იყოს იგი ყოვლად ნათელ, ვითარცა-იგი სანთელი ელვითა განგანათლოს შენ.

37 და ვითარცა იტყოდა ამას თავადი, ჰლოცვიდა ვინმე ფარისეველი, რაჲთა პური ჭამოს მის თანა; და შევიდა და დაჯდა.

38 ხოლო ფარისეველმან მან ვითარცა იხილა, უკვრდა, რამეთუ პირველად არა იბანა, ვიდრე სადილობადმდე.

39 ჰრქუა მას უფალმან: ან თქუნენ, ფარისეველთა, გარეშე სასუმელისაჲ და პინაკისაჲ განსწმიდით, და შინაგანი თქუენი სავსე არნაბაცებითა და უკეთურებითა.

40 ორგულნო, ანუ არა რომელმან-იგი გარეშე შექმნა, მანვე შინაგანი შექმნა?

41 გარნა ესე, რომელი ჯერ არს, მიეცით მოწყალებაჲ, და აჰა თქუენი ყოველი ნმიდა არს.

42 არამედ ვაჲ თქუნდა, ფარისეველნო, რამეთუ ათეულსა აღიღებთ პიტნაკისა და ტეგანისასა და ყოვლისა მხლისასა და თანა-ნარჴვალთ სამართალსა და სიყუარულსა ღმრთისასა. ესე ჯერ-იყო ყოფად და იგი არა დატევებად.

1v
2r
2v

H 1893 ა

რაობა: საკითხავები (პალიმფსესტი)
თარიღი: XIII-XIV სს.
ფურცელთა რაოდენობა: 3 ფ.
დამწერლობა: ნუსხური
ზომა: 18x13,7

Content: Readings
Date: XIII-XIV cc.
Number of folia: 3 folios
Script: Nuskhuri
Size: 18x13,7

ტიქსტი

1r / ხურა და ნებითა ღმრთისაჲთა შ[ეი]სუნა და შეეძინა იგი მამათა თჳსთა. და იხილა მან განსახ ... ნელი საცნაური, ყავნ თქუნდა, კაცნო, ძმანო, რამეთუ ამის მიერ თქუნ მოტევებაჲ ცოდვათაჲ გეხარების და ყოვლისა მისებრ, რომლითა ვერ შეუძლეთ სჯულითა მით მოსესითა განმართლებად. ხოლო ამის მიერ ყოველსავე, რომელსა ჰრწმენეს, განმართლებდეს.

აღღ.

მართალი, ვითარცა ფინიკი, აღყუავ ...

სახარებაჲ მარკოზისა. 6,14

1v / მას ჟამსა შინა ე/სმა ჰეროდეს მეფესა ჰამბა[ვი] იესუსი, რამეთუ განაცხადა მან³²⁶ სახელი მისი.

იტყოდა, ვითარმედ იოვანე ნათლისმცემელი მკვდრეთით (!) აღდგომილ არს და მისთვის იქმნებთან ძალნი მის თანა. და სხუანი იტყოდეს, ვითარმედ ელია არს.

და სხუანი იტყოდეს, ვითარმედ წინაჲსწარმეტყუელი არს, ვითარცა წინაჲსწარმეტყუელთაგანი ილიაჲ.

ხოლო ესმა რაჲ ესე ჰეროდეს, თქუა, ვითარმედ: მე, რომელსა თავი მოვჰკვეთე იოვანეს, იგი აღდგომილ არს მკვდრეთით, რამეთუ ამან ჰეროდია მიავლინა, შეიპყრა იოვანე, შებორკილა იგი და შესუა საპყრობილესა.

არ გადადის

მათე, 10-13

2r / ნა მიცემად მას იგი. და მიავლინა და მოჰკჳთა (!) თავი იოვანესი საპყრობილესა შინა და მოართვეს თავი მისი ლაკნითა და მისცეს ქალსა მას. და მან მიართვა დედასა თჳსსა და მოვიდეს მონაფენი მისნი და წარიღეს გჳამი მისი და დაფლეს და მოვიდეს და უთხრეს იესუს. და ესმა რაჲ იესუს, განეშორა მიერ ნავითა და წარვიდა უდაბნოსა ადგილსა თჳსაგან. და ვითარცა ესმა ერსა მას, მისდევდეს მკვირცხლი ქალაქებისაგან.

სამჯრად.

წარდგომაჲ

იხარებდით მართალნი, უფალი.

2v / შეისმინე, ღმერთო ჳმისა ჩემისა, -გევედ.

საქმე მოციქულთაჲ.

მათ დღეთა შინა ვითარცა აღასრულებდა იოანე სრბასა ღმრთისასა და იტყოდა: ვინ-იგი გგონიე ყოფად, არა იგი ვარ, არამედ ესერა მოვალს შემდგომად ჩემსა, რომლისა-იგი არა ვარ ღირს განწსნად ჳამლთა ფერწთა მისთასა, კაცნო და ძენო ნათესავისა აბრაჰამისნო, და [რამეთუ] ჩუენ თანა რომელთა ეშინის ღმრთისა და [რამეთუ] ჩუენი სიტყუაჲ იგი ცხორებისაჲ მოი[ნია] და რომელნი-იგი მკვდრ არიან იწრუსალიმს და მთავარნი იგი მათნი ამას უმეცა

არ გადადის

* ფრაგმენტის სამივე ფურცელი წარმოადგენს პალიმფსესტს.

³²⁶ მგა.

3r / ხლთა არა გამოგიცხადეს შენ, არამედ მამამან ჩემმან ზეცათამან, და მე გეტყვი შენ: შენ ხარ კლდე და ამას კლდესა ზედა აღვაშენო ეკლესიაჲ ჩემი და ბჭენი ჯოჯოხეთისანი ვერ ერეოდინ მას და მიგცნე შენ კლიტენი სასუფეველისა ცათაჲსანი და რაჲთა შეჰკრა ქუეყანასა ზედა. კურთხეულ იყოს იგიცა ცათა შინა და რომელი განჰჰსნათ ქუეყანასა ზედა, ჰსნილ იყოს იგიცა ცათა შინა.

აქებდით უფალსა.

თუესა ივლისსა ი ე

წმიდათა მონამეთა აკესი და ივლიანესი

სამხრა[დ].

წარდგომაჲ. წმიდათა და რომელნი არიან, ქრისტე

წინაჲსწარ ვხედავდ უფალსა წინაშე

კორინთელთა მიმართ ების.

3v / ძმანო, ოდეს-იგი ვიყავ ყრმა, ვიტყოდე, ვითარცა ყრმაჲ, ვსცობედ, ვითარცა ყრმაჲ, და შეურაცხ-ვეყავ, ვითარცა ყრმაჲ. ხოლო ოდეს ვიქმენ მამაკაც, დაუტევე სიყრმისა იგი; ხოლო ვხედავ ან, ვითარცა სარკითა და იგავითა. ხოლო მაშინ პირსა პირისპირ ან ვიცი მცირედ, ხოლო მერმე ვცნა, ვითარცა ან ესერა ჰგიეს სარწმუნოებაჲ, სასოებაჲ, სიყუარული - სამი ესე, ხოლო უფროჲს ამათსა სიყუარული არს. შეუდეგით სიყუარულსა, ხოლო გშურდინ სულიერი იგი, უფროჲსლა თანა სწყალობდეთ³²⁷, რამეთუ რომელი-იგი იტყვინ ენითა, არა კაცთა ეტყვინ, არამედ ღმერთსა, რამეთუ არავის ესმის, რამეთუ სულითა იტყვს:

ქრისტე ღმერთო, შენ (!) მაღლმან შენი ვარ.

H 1893 გ*

რაობა:	საკითხავები
თარიღი:	X-XI სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	2 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	18x14

Content:	Readings
Date:	X-XI cc.
Number of folia:	2 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	18x14

ტიქსტი

1r **/

1v /

³²⁷ სწყალობდეთ

* შენიშვნა: H-1893გ შეუერთდა H-1831.

** შენიშვნა: ფრაგმენტის ნაწილი იხ. N1895-ის ქვეშ.

H 1893 დ

რაობა:	სიტყვა გულისთქმისათვის
თარიღი:	XII-XIII სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	1 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	24x14
Content:	Word for innermost
Date:	XII-XIII cc.
Number of folia:	1 folio
Script:	Nuskhuri
Size:	24x14

ტიქსტი

1r /³²⁸ თქუენ წინაშე კაცთა ლნენ საქმენი კეთილნი და ადიდ
სა თქუენსა ზეცათა
ნუ მისდრკე ვე უსახურ მიმართ გზ ისა ნუსადა მ ...
... .. გი თამან და შთაჰ
ვ თა და უდაბნო
თა მრავალთასა
... .. რამეთუ ვისლა ელ
... .. ელსა ძვრთა მიერ
ლ̄თი და არა ჰნებავს შორ თვისსა დაბადებულისა
მეტყუელისა მისებრ, რამეთუ არა იხარებს ღმერთი წარწყმედას ზედა ცხოველთა
... და ვ ... და ვითარცა სიმართლე არს და სხუასა³²⁹ შინა იტყვს, ვითარმედ: ნუვინ
განცდილთაგანი იტყვს: ღმრთისა მიერ განვიცადები, რამეთუ ღმერთი გაამოუც-
დელ არს და არცა ერთსა ვის განსცდის, არამედ თითოეული განიცადების თვისსა
გულისთქუმისაგან მონადირებული და გულისთქუმაჲ რაჲ მიუდგის, შვის ცოდვაჲ.
ხოლო ცოდვაჲ სრულ იქმნის რაჲ, შვის სიკუდილის თქუმაჲ დედა არს ცოდვისა.
ამან გამოჴადა ადამ სამოთხით, ამან კაენ ძმისმკლველ-ყო, ამან მეგვბტელი ალაბ-
ორგა წმიდისა იოსების ზედა, ხოლო ჭაბუკმან შიშითა ღმრთისაჲთა განმტკიცე-
ბულმან დააკუჭთა იგი. ამან დააბნია ერი უდაბნოსა ზედა, ამან დაჰჴსნა შკდნი ...
... სვნი ქუეყანასა ქანანისასა, რომლითა განამწარა ... მოქმედი,, ვინაჲცა
... ნენ

1v /³³⁰ ემთხვოს ჩუენ ყუჭდრებაჲ კეთილისა საქ უმცა გურ-
ცხუჭ დრებისათს ჩუენ ზედა მიწეწუ ქმთ მას რაჲ
... ა ჯერ-იყოს ერო ჩემო საჲ სახელი ჩემი გულ ნენ ყუჭ
... რებისაგან კაცთაჲსა
ნუ იძლევით, რამეთუ
საგან და ვითარცა მატლ
[სი]მართლე შენი ეგოს

³²⁸ ფურცელი ზემო ნაწილში ამოხეულია.

³²⁹ სხასა.

³³⁰ მოხეულია.

ვამდე ნათესავთაჲსა ურჯ
 ვარ, არცა წინააღდგომის მეტყუელ ... ჩემნი
 მივსცენ გუჴმად და ღანუნი ჩემნი ყურიმლისცემად, ხოლო პირი ჩემი არა გარე-მივაქციე სირცხვისაგან ნერწყსა. და უფალი იქმნა შემნედ ჩემდა.
 ამისთვის არა შევიკდიმე, არამედ დავდგი პირი ჩემი, ვითარცა კლდე მყარი და ვცან, რამეთუ არა მრცხუჴნეს, ვინაცა დაღათუ ვჴგონებდეთ მათ მიერ ძლევადა და მთავრობად, ნუ-ვე-შევშინდებით, ნუცა დაუტევებთ მეტყუელისა მისებრ. გან-თუ-ენყოს ჩემ ზედა ბანაკი, არა შეეშინოს გულსა ჩემსა. და კუალად იტყვს: მჴნე იყავნ და განძლიერდინ გული თქუენი; ყოველნი, რომელნი ესავთ უფალსა და ნუ ჴბაძავ დიდებასა ცოდვილთასა, რამეთუ არა უწყი, რაჲ იყოს დაქცევადა, მჴ-ბს არს ყოვლისავე შემთხუჴვაჲ და ქებუ[ლ]ებაჲ ღმრთისა მიერ ვიდრეღა ბოროტად ქცევითა ქ სა განთქუმულ რამეთუ უფალი და მოციქ

	H 1893ე
რაობა:	-----
თარიღი:	XI ს.
ფურცელთა რაოდენობა:	2 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	14,5x10,7
Content:	-----
Date:	XI c.
Number of folia:	2 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	14,5x10,7

ტიქსტი

Ir / [მიქ]აელ მთავარანგ
 ... დოსტონ მონამისაჲ
 იე ივლიტასი და კურიკესი
 ივ ანტიოხოხოსისი, კურიკესი და ივლი[ტასი]
 იზ მარინა მონამისაჲ
 იჴ ათანასი კოლზომელისაჲ
 ით კოზმან და დამიანეთაჲ
 კ ენისა ქრისტინა მონამისაჲ
 კა სუმეონ ... ლონისი
 ...იო
 Iv
 [ბარ]თლომე მოციქ[ულისაჲ]
 კე ევპრაქსიასა და უილუ ...
 კვ თეკლასი მონამისაჲ
 კზ სუმეონ ჴალაფელისაჲ
 კჴ პანტელემონ(!) მონამისა
 კთ კალენიკე მონამისა

ლ თევდოტესი და ერმოლაოზ
 ლა ეზეკიელ წინასწარმეტყუელისა
 აგუისტოსი ლა დღე საძიებელი ბ
 ა წმიდათა მაკაბელთაჲ
 2r / [ნი]კიტა მოც[იქულისაჲ]
 ...ვ კვრიაკოზ ე...
 იზ ოთხთა კრებათაჲ
 იწ თევდორასი
 ით ბეთლემისა სატფური
 კ ლუკა მახარებელისა ქ
 კა დონა წინასწარმეტყუელისა
 კბ ფოკა მონამისა
 კგ ზაქარიაჲს დადუმებაჲ
 კდ რომანა მონამისა და თეკლასი
 კე ევსტათისი მკედრისა თეორსტესი
 და შვილთა მათ თანაჲ
 2v / ...ისა და
 ...თისივე ვსენებაჲ
 კზ აოვანე მახარებელისა
 კწ ხარიტონისი
 კთ კვრიაკოზისი
 ლ არკატი და იოვანესი
 ოკდონბერსა ზა დღე საძიებელი არა
 ა არათასი და მისთანათაჲ
 ბ ანანია ეპისკოპოზისა მონამისა
 გ ანტონ და სტეფანიდოსი
 დ დანიელ წინასწარმეტყუელისაჲ
 ე დომანასი და დორი ...

H 1897 ბ

რაობა:	საეკლესიო კალენდარი
თარიღი:	XIV-XV სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	4 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	13x9,5

Content:	Liturgical calendar
Date:	XV--XVI cc.
Number of folia:	4 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	13x9,5

ტიქსტი

1r / ა-ერთი, ბ-ორი, გ-სამი, დ-ოთხი, ე-ხუთი, ვ-ექვსი³³¹, ზ-შვიდი, ლ-რვა, თ-ცხრა, ი-ათი, კ-ოცი, ლ-ოცდაათი, მ-ორმოცი, ნ-ორმოცდაათი, ა-სამოცი, პ-სამოცდაათი, ჟ-ოთხმოცი;

ა-ერთი, ბ-ორი, გ-სამი, დ-ოთხი, ე-ხუთი³³², ვ-ექვსი, ზ-შვიდი, ლ-რვა, თ-ცხრა, ლ-რვა, თ-ცხრა, ი-ათი, კ-ოცი, ლ-ოცდაათი, მ-ორმოცი, ლ-ოცი და ათი (!), ა-სამოცი, ო(!)-სამ.

ა-ერთი, ბ-ორი, გ-სამი, დ-ოთხი, ე-ხოთი, ვ-ექვსი, ზ-შვიდი, ლ-რვა, თ-ცხრა, ი-ათი, კ-ოცი, ლ-ოცდაათი, მ-ორმოცი, ნ-ორმოცდაათი, პ-სამოცდაათი

1v / პ-ოთხმოცი, ჟ-ოთხმოცი და ათი, რ-ასი, ს-ორასი, ტ-სამი ასი, უ-ოთხი ასი, ვ-ხუთასი, ფ-ექვსასი (!), ქ-შვიდასი, ლ-რვა ასი, ყ-ცხრა ასი, შ-ათასი, ლ-ორი ათასი, ლ სამი ათ (!), ძ-ოთხი ოცი, ხ-ხუთი ათას. ექვსი ათა (!),... .. რვა, ლ-ცხრა ათასი, ჯ-ბევრი ათასი, ჰ-ბეური ათასი.

... .. ბეურულა ბერი ათასი.

თუესა სეკენბერსა აქუს დლე ლ, დლეა ... აქუს ჟამი იბ და ლამით-ჟამი იბ, ლ შობაჲ ღმრთისმშობლისა.

უქმი და ლსნილი

2r იგ ენკენიასა იდ ა/მალღებაჲ პატიოსნისა ჟუარისა უქმი³³³ და მარხვაჲ, კვ-მიცვაღებაჲ წმიდისა იოანე მახარებლისა.

უქმი და ლსნილი

თუესა ოკდონბერსა აქუს დლე ლა, დლეთა აქუს ჟამი ია და ლამითა - ჟამი ია, კვ წმიდისა დიდისა დიმიტრისი.

უქმი თუესა ნოენბერსა აქუს დლე ლ, დლეთაჲ ჟამი ი და ლამითა- ჟამი ია, კრებაჲ მიქელ მთავარანგელოზისა.

უქმი ლსნილი ყოველთათჳს, ი გიორგობაჲ, ლსნილი, უქმი იბ წმიდისა იოანე ოქროპირისა

უქმი და ლამისთევაჲ ყოვლადწმიდისა ფილიპე

მოციქულისაჲ და ვუ მარხვაჲ და მშბ

2v შობისა კა ტაძრად მიყვა /

უქმი ლსნელობისა წ ერნი კაცნი

არა ჭამენ. ვინცა ჭამოს, არცა იმას აქუს ბრალი.

თუესა დეკენბერსა აქუს დლე ლა დლეთა

აქუს ჟამი თ და ლამითა ჟამივე დ წმიდისა ბარბარესი

უქმი ვ წმიდისა ნიკოლოზისა

უქმი თ წმიდისა ანაჲს მოცლადღებაჲ

უქმი წმიდათა მინა ერიმოგენი.

უქმი იკ წმიდისა იგნატესი

³³¹ ექსი.

³³² ხოთი.

³³³ ოქმი.

კე შობაჲ უფლისა ჩუენისა იესუ ქრისტე (!)
ოქმი წსნილი ყოველთათჳს
კე კრებაჲ ღმრთისმშობლისა
ოქმი თუესა იანვარსა აქუს დღე ლა.
დღეთა აქუს ჟამი ი და ღამითა ჟამი ი დ.

3r წინადაკუეთა / უფლისა იესუ ქრისტესი.
უქმი, წსნილი ჟამსა განცხდებასა წინაღღემდის
ვ გამოცხადებაჲ უფლისა ჩუენისა იესუ ქრისტეს (!)
უქმი წსნილი ყოველთა
ზ წმიდისა იოანე ნათლისმცემელისა
უქმი წსნილი კ ზ წმიდისა იოანე ოქროპირისა, აღმოყვანებაჲ ნაწილთა პირისა
შენისაჲ მაღლი, ვითარცა ოქრო გამოზრწყინდა
თუესა ფებერვალსა აქუს დღე სამსა წელიწადისა კ ლ, მეოთხესა - კ თ.
ბ მიგებებაჲ უფლისა ჩუენისა იესუ ქრისტე(ი). უქმი, ორი დღე წსნილი ყოველ-
თათჳს გ. წმიდისა სკმონისი კ დ წმიდისა იოვანე

3v ნათლისმცემელისა თავის პოე / ნა
უქმი, წსნილი ყოველთა, რომელი გინდა შეკრული და იჲ იყოს.
თუესა მარტსა აქუს დღე ლა, დღეთა აქუს იბ და ღამითა ჟამი იბ.
თ წმიდათა ორმოცთა ანგელოზთა
უქმი წსნილი ზეთითა, კე ხარებაჲ ყოვლადწმიდისა ღმრთისმშობელისა.
უქმი წსნილი თევზითა
ლ კრებაჲ გაბრიელ მთავარანგელოზისა
უქმი წსნილი თევზითა დ არა იწირვის,
უკუეთუ [კვრი]აკე ანუ შაბათა (!) არა იყ
თუესა აპრილსა აქუს დღ ლ. დღეთა
აქუს ჟამი იგ, ღამითა-ჟამი ია, კგ წმიდისაჲ
... .. დისა გიორგისა
უქმი

4r ისსა აქუს დღე ლა დღეთა / აქუს ჟამი
იდ და ღამითა - ჟამი ია.
ზ ჯუარისა გამოჩინებაჲ
უქმი წსნილი ლ, წმიდისა იოანე მახარებლისა
უქმი და წსნილი თუესა იუნისსა აქეს დღე ლ. დღეთა აქუს ჟამი ვე და ღამათა
(!) ჟამი თ. კულად³³⁴ შობაჲ იოანე ნათლისმცემლისა.
უქმი და წსნილი ი რნა (!) წესწერნი(!) კაცნი არა ჭამენ.
კთ პეტერეს (!) და პავლესი
უქმი და წსნილი ყოველთათჳს
გ კრებაჲ წმიდათა მოციქულთა ე განგებაჲ
უქმი თუესა იუ[ლ]ისსა აქუს დღე ლა,

³³⁴ კდ.

4v დღეთა აქუს ჟამი იდ და ღამითა ჟამი - / გ.
 ბ დადებად პატროსა სამოსელისა ღმრთისამშობლის (!)
 უქმი იბ. კრებად გაბრიელ მთავარანგელოზისავე, წმიდათა მონაშეთა კვრიკე-
 სი და ივლიტასი.
 უქმი კელობად.
 უქმი და წსნილი კე, მიცვალებად წმიდისა ანანას, დიდისა ღმრთისმშობელისა
 თუესა აგვსტო[სა] აქუს დღე ლა.
 დღეთა აქუს ჟამი იგ და ღამითა-ჟამი იბ.
 უ[ქმი] ისა [მი]ცვალებად (!)
 უფლისა ჩუენისა
 უქმი წსნილი [მიყვა]ნებად ყოვლადწმიდისა ღ
 უქმი და წსნილი წმიდისა იოანე ნათლისმ[ცემლისა].

H 1899

რაობა:	საკითხავები
თარიღი:	XIII-XIV სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	4 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	15,5x13,4

Content:	Readings
Date:	XIII-XIV cc.
Number of folia:	4 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	15,5x13,4

ტიქსტი

1r / გიყვანე თქუენ ქუეყანასა იწრუსალიმისასა და სცნათ, რამეთუ: მე ვარ უფალი ღმერთი თქუენი, რაჟამს მოგცეთ თქუენ სული ჩემი თქუენ ზედა და სცხოვნდეთ და დაგსხნე თქუენ ქუეყანასა თქუენსა.და სცნათ, რამეთუ მე ვარ უფ-
 ალი. ვიტყოდე და ვყო, - იტყვს უფალი.

წარდგომაჲ

აღდეგ, უფალო, ღმერთო ჩემო, ამაღლდი. ჴე.

აღგიარო შენ, უფალო, ყოველითა გულითა.

კორინთელთა პავლე მოციქულისაჲ წიგნი.

ძმანო, მხირედმან ცომმან ყოველი შესურული აღაფუენის. განწმიდეთ ძუელი იგი ცომი უკუე, რაჟთა იყუნეთ ახალ თ ბ ე, ვითარცა-იგი ხართ უცომო და რამეთუ ზატიკად ჩუენთვს დაიკლა ქრისტე. ამიერიტგან ვზატიკობდეთ ნუ ცომითა მით ძუელითა, ნუცა ცომითა მით სიბოროტისაჲთა

1v / და უკეთურებისაჲთა, არამედ უცომოითა (!) მით სიმართლისა და ჭეშმა-
 რიტებისაითა ქრისტემან ჩუენ მოგყიდნა წყევისა მისგან სჯულისა და იქმნა ჩუ-
 ენთვს წყევასა ქუეშე, რამეთუ წერილ არს; წყეულ იყავ ყოველი, რომელი დამოეკ-

იდოს ძელსა, რამეთუ წარმართთა მიმართ კურთხევაჲ აბრაჰამისი იქმნას ქრისტეს იესუს მიერ, რაჲთა აღთქუმაჲ იგი სულისაჲ მოვილოთ სარწმუნოებით.

ა ლ ე (ა ლოცვაჲ)
აღდეგინ ღმერთი!
სახარებაჲ მათესი

მას ჟამსა შინა ხვალისაგან, რომელ არს შემდგომად პარასკევისა, შეკრბეს მღრდელთმოდუარნი იგი და ფარისეველნი პილატესსა და ჰრქუეს: უფალო, მოვიჴსენეთ, რამეთუ მან, მაცთურმან, ვიდრე ცოცხალა იყო, ესრეთ თქუა:

ტექსტი არ გადადის

2r / ერა გარქუ თქუენ.

ხოლო იგინი გამოვიდეს ადრე მიერ საფლავით შიშითა და სიხარულითა დიდითა, მირბიოდეს თხრობად მოწაფეთა მისთა.

და ვითარ გამოვიდეს თხრობად მოწაფეთა მისთა, და. აჰა, იესუ შეემთხვა მათ და ჰრქუა: გიხაროდენ!

ხოლო იგინი მოვიდეს და შეურდეს ფერჯთა მისთა და თაყუანი-სცეს მას.

მაშინ ჰრქუა მათ იესუ: ნუ გეშინინ, წარვედით და უთხარით მოწაფეთა ჩემთა, რაჲთა წარვიდენ გალილიას და მუნ მიხადონ მე.

და ესე ვითარცა წარვიდეს, აჰა ესერა, დასისაგანნი შევიდეს ქალაქად და უთხრეს მღრდელთმოდუართა მათ: ყოველი ესე, რაჲცა იქმნა.

ხოლო იგინი შეკრბეს მოხუცებულთა თანა

2v და ზრახვა-ყვეს: / ვეცხლი დიდძალი მისცეს ერისაგანთა მათ და თქუეს, ვითარმედ: მოწაფენი მისნი მოვიდეს ღამე და წარიჰარეს იგი, ვიდრე ჩუენ მეძინა. უკუეთუ ესმეს ესე მთავარსა მას ჩუენ ვარწმუნოთ და თქუენ უზრუნველ-ვყუნეთ.

ხოლო მათ მიიღეს ვერცხლი იგი და ყვეს ეგრე, ვითარცა ისნავეს მათგან. და განითქუა სიტყუაჲ ესე ჰურიათა შორის, ვიდრე დღენდელად დღემდე.

ხოლო ათერთმეტნი იგი მოწაფენი წარვიდეს გალილიას, მთასა მას, სადაცა უბრძანა მათ უფალმან.

იხილეს იგი და თაყუანი-სცეს მათ, ხოლო რომელნიმე შეურგულდეს; მოჴჭდა მათ იესუ, ეტყოდა და ჰრქუა: მომეცა მე ყოველი ჴელმწიფებაჲ ცათა შინა და ყოველსა ქუეყანასა ზედა წარ

არ გადადის

3r / ოდა სიტყუასა, გარნა ჰურიათა მათ ხოლო; გარნა იყვენეს ვინმე მათგანნი კაცნი კვპრელნი, რომელნი შევიდეს ანტიოქიად და იტყოდეს ბერძულ მეტყუელთა მათ და ახარებდეს უფალსა იესუს და იყ[ო] ჴელი უფლისაჲ განკურნება მათ ზედა. და მრავალსა სიმრავლესა ჰრწმენა და მოიქცეს უფლისა, ესმა ესე ყურთა კრებულისათა, რომელნი იყუნეს იწრუსალიმს მათთჴს და მიავლინეს ბარნაბა, რაჲთა განვიდეს ვიდრე ანტიოქიამდე რომელი-იგი მოვიდა, და იხილა მაღლი იგი ღმერთისაჲ, განიხარა და ჰლოცვიდა ყოველთა გულსმოდგინებითა გულისაითა დადგრომად უფლისა

3v / მიმართ, რამეთუ იყო კაცი იგი სახიერ და(+და) სავსე სულითა წმიდითა და სარწმუნოებითა და შეეძინა უფალსა ერი მრავალი. და გამოვიდა ბარნაბა ხარსონად მოძიებად პავლესსა და პოვა იგი და აღიყვან (!) იგი ანტიოქიად.

ხოლო იყო მათი ყოველთა მას წელიწადსა შეკრებად ეკლესიასა და სწავლად ერისა მის მრავლისა და წოდებად პირველად ანტიოქიას შინა მოწაფეთა მათ ქრისტეანედ. ამათ დღეთა შინა გარდამოვიდეს ივრუსალიმით წინაჲსწარმეტყუელნი ანტიოქიად. აღდგა ერთი მათგანი, რომელსა სახელად ერქუა ალაბოს, რომელი იგი აუწყებდა სული

არ გადადის

4r / ცემაჲ ჰრქუა მას

[გრწ]მენინ ჩემი, რამეთუ მო

რცა ამას მთ გ ს

მდენ არცა თაყუან

სცემდენ მამ ანსცე

მთ არა ი ჩუენ თაყუანის

ვსცემთ რ რ ... ცით ... რამეთუ ცხორებაჲ

ჰურიათა არამედ ანვე არს ჟამი

... .. ალს ოდეს

ჭემმარიტნი [თაყუ]ანის[მ]ცემელნი თაყუანის-ცემდენ სა ს

და ჭემმარიტებ, რამეთუ მამ

ეგ[წმიდა]თა თაყუანისმცემე ეძიებს.

სულა ს ი და [თაყუ]ანისმცემელთა

სულითა და ჭემმარიტებითა თანა-აც

თაყუანისცემაჲ. ჰქრუა მას დედაკაცმან.

4v / ვიცი მ ალს, რომელსა

ან ოვიდეს მითხ

... .. ლი ამს იესუ მევ

რომელი გე და მას, უფალო,

ტყუას ო წა ფე

სნი და უ ყრმ და კაცსა

იტყოდა არა ნ ჰრქ[უა]

მას: რასა ე ანუ რასა

ყვ მის თანა და ევა სა

ული იგი მისი დე[დაკაცმა]ნ მან და

... .. ვი და ქლ და უთხრა

... .. მ ვე და იხილეთ

... .. მითხრა მ[ე] ყოველი, რაჲცა მე

... .. ნუჟუკუე იგი არს, ქრისტე გავიდეს

ქალაქით და მოვიდეს და ვიდრე იგი

მოვიდოდეს მა

დენ სიტყუასა ეტყოდეს მ³³⁵

³³⁵ ბოლო ფურცელი დაფლეთილია.

H 1900 ა

რაობა: კურთხევანი
 თარიღი: XIV-XV სს.
 ფურცელთა რაოდენობა: 4 ფ.
 დამწერლობა: ნუსხური
 ზომა: 11,9x9

Content: Euchologion
 Date: XIV-XVI cc.
 Number of folia: 4 folios
 Script: Nuskhuri
 Size: 11,9x9

ტექსტი

1r / [ლ[ითა] მამისა.

სულისა წმიდისათაა შემოავლოს ჯუარი და განუცვ ოს გვრგვნი და თქუას მღღელმან: მშკდობაჲ ყოველთა! თავნი ჩუენნი უფალსა მოუდრიკეთ. უფ-
 ალო ღმერთო ჩუენო, რომელმან მაცხოვარებისა განგებულებასა შენსა ღირს-იჩ-
 ინე კანსა გალილისსა პატიოსნად გამოჩინებად ქორწილი შენითა მით მისვლითაჲ
 (!), შენ

1v ანცა, მეუფეო, მონა /³³⁶

... .. ლთ

ესე შეერთებაჲ ურთიერთარს მშკდობით და ერთობ[ით] დაიცვენ პატიოსან-
 ად (!) ამათი³³⁷ ქორწილებაჲ, გამოჩინე (!) შეუგინებელად ამათი საწოლი, დაიცვე
 უბრალოდ დადგომად ამათი ცხორებაჲ, ჯერ-იჩინე და ღირს-ყვენ ესენი სიბერესა
 სიკობისასა

2r მიწვენად გულითა /

არ გადადის

/ ად სასწაული [უბა]ნასა გალილისასა და გამოუცხადა დიდებაჲ მისი და არ-
 წმენა (!) მისი მონაფეთა მისთა.

მღღელმან ლოცვაჲ.

დადგი თავსა მისა გვრგვნი ქვისა მისგან პატიოსანისა, ცხორებაჲ გთხოვა შენ-
 და, მიეც მას განგრძობაჲ დღეთა მათ უკუნისამდე. დიდ არს დიდებაჲ მისი მაცხო-
 ვარებითა შენითა, დიდებაჲ და დიდადშუენიერებაჲ და დგა მას ზედა, რმეთუ მიეც
 მას კურთხევაჲ უკუნითისამდე(!) უკუნისამდე.

2v / და ახაროს მას სიხარულითა.

პირისა შენისათა და...ეფე ესავს უფალსა

და მოწყალებითა მაღლისათა არა იძრას უკუნისამდე.

მღღელმან ლოცვაჲ.

³³⁶ 1v-ს პირველი ორი სტრიქონი არ იკითხება.

³³⁷ ამ³თი.

უფალო ღმერთო ჩუენო, რომელმან დიდებითა და პატივითა გვრგვინოსან-
ყვენ წმიდანი შენნი მონამენი, შენვე, მეუფეო, მომადლე (!) მონასა შენსა სახელით
გვრგვინი მშკდობისა გვრგვინი სიხარულისა საქებელად და სადიდებელად შენდა სა-
ხე³³⁸ /

3r / ოდეს და

... მისცეს სი...სა მან, სრულიად შესვა იგი და თქუას: მშკდობით წარვედით
სახელითა უფლისათა.

ებრაელთა მიმართ ებისტვლეს³³⁹ (!) პაველეს (!) საკითხავი.

ძმანო, მაქუს ჩუენ მადლი ძალთა ვამსახუროთ (!) სათნოდ უფალსა სინმიდით
მოშეობითა, რამეთუ ღმერთი ჩუენი ცეცხლი განმლეულ არს სტუმართა მოყვა-
რებისათს.

არ გადადის

3v / და შენისა

თვს ნუ დაივიწყებ

ვითარმე არა უწყოდით ანგელოზიცა ესტუმრნეს, მოიხსენეთ შეკრული დახ-
შული, ვითამცა (!) თქუენ მათ თანა შეკრული ხართ და ძვირუხილავნი, ვითარმცა
მათებრო(!) ჳორცი გესხნეს. პატიოსან არს ქორწილი და საწოლი შეუგინებელი, ხო-
ლო

4r მეძავნი და მემრუ³⁴⁰

[შენი]

... .. თაჲ, რამეთუ შენ ხარ უფალი ჩუენი და ღმერთი წყალობისა და მაცხო-
ვარებისა შენდა დიდებასა შევსწირავთ.

მღდელმან:

ღირს-მყვენ ჩუენ, მეუფეო, კადნიერებითა და აზიარნეს ჭიქითაჲ (!)

და ესე ლოცვაჲ წართქუას: ღმერთო, რომელმან ყოელივე შექმენ ძლიერებითა
შენითა დაამ

4v ტკიცე სოფელი / და შეამკევე გვრგვინი ეკალთა შექმნულთა მიერ და სასმელი
ესე ზიარი მოეც შეერთებულთა ამათ ქორწილისა ზიარებითა აკურთხე ესე კურ-
თხევითა სულიერითა, რამეთუ კურთხეულ არს, დიდებულ სახელი შენი მამისა და
ძისასა წმიდისა ან და მარადის.

ამისსა შემდგომად მღდელმან მოლოს სასმელი და მისცეს ჳელთა სიძესა და
მან სძლი

³³⁸ 3r-ს პირველი სტრიქონი არ იკითხება.

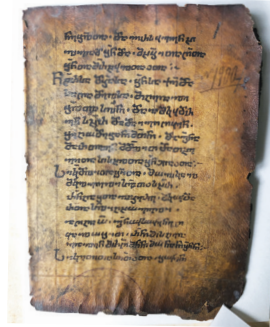
³³⁹ ებისტვლეს.

³⁴⁰ 4r-ს პირველი ორი სტრიქონი არ იკითხება.

H 1900ბ

რაობა: საგალობლები (პალიმფსესტი)
 თარიღი: XIII-XIV სს.
 ფურცელთა რაოდენობა: 4 ფ.
 დამწერლობა: ნუსხური
 ზომა: 14x10

Content: Chants
 Date: XIII-XIV cc.
 Number of folia: 4 folios
 Script: Nuskhuri
 Size: 14x10

ტექსტი

1r / ნებულთა
 და ღირს-ყვენ ხილვად შენდა
 მეოხებითა წმიდათა შენთა მარტვლთაჲთა.
 ნეტარსა დიდებასა
 შენსა, ქრისტე, და სანადელსა
 მიცვალებულთა სულნი
 დაამკვდრენ, სახიერ, და დაივიწყენ
 შეცოდებანი მათნი
 და განამართლენ
 მადლით დათხევითა სისხლთა შენთაჲთა.
 სიკუდილითა შენითა
 მოჰკალ მკლველი სულთაჲ, სახიერ,
 რომელმანცა შთაჰბერე
 მკუდართა სული ცხოველი.
 ანცა, უფალო,
 განუსუენე წყალობით,
 რომელნი მისცვალენ³⁴¹ მორწმუნენი მონანი შენნი.

1v სიკეთითა საღმრთოთა
 შუენი/ ერ არს მიუნდომელად
 შენგან განკაცებულ
 ქრისტე, ღმრთისა დედაო,
 ხოლო ძელსა რაჲ
 ზედა დამოეკიდა,
 არა აქუნდა ფერი სიკუდილსა ნეფსით მითუალვითა

განძლიერდასა

ძლ. ბუნებით ლმობილ

კერპთა საცთურსა სძლეს მონამეთა
 და ან მეუფესა და ღმერთსა

³⁴¹ მისცვალენ.

ევედრებიან მიცემად
გარდაცვალებულთა სულთა
სალმრთოესა განსუენებისა
და უოხჭნოესა ცხორებისა.

იქცევისსა მას მახვლსა, მცსნელო,
უვნებელად თანა-წარჰჳადენ
გარდაცვალებულთა სულნი

2r /

რ ქმნეთ შესლვად
... .. ისა ხ რამეთუ ძა
...ლთ სათნ[ოებათა] ა
... .. თუალთა და ვნება
... .. მოკლვითა.

სულისა [სინმიდითა] წინაჲს-
წარვე მოასწავა,
... .. ქალწულო,
დამბა[დებელო] ღმრთისა,
შობაჲ შენ მიერ
და შენ გიქადაგებდა,
რომელი გამოსჩნდი
სანატრელად
საუკუნიტგან
და ან გევედრები:
სული ჩემი ცოდვილი განწმიდე
და ბრწყინვალეებისა სალმრთოესა
ძისა შენისა
ზიარ - მყავ, ღირსო,
დადგომად მარჯუენით მისსა, ვითარცა-იგი

2v / წერილ არს,
და რაჲ ჯდეს საყდართა ზედა
განშჳად ადამეანთა.

სიკუდილისა დარღუევაჲ
შობამან შენმან მოგუატყუა,
დედოფალო, რამეთუ
იქმენ ცხორებისა
სამკვდრებელ ვრცელ.
და ან გევედრები
ვნებათა უფსკრულსა
და წყუდიადსა
ქუესკენელისასა

შთავრდომილი მიწსენ
და შუებად საუკუნოდ წარმიძელუ
და მოსაგებელთა საღმრთოთა
და სანატრელთა
ღირს-მყავ მიმთხუევად,
3r სადა / მოყუარისა მეუფისა,
რომელი მოსცემს სოფელსა დიდსა წყალობასა.

მორწმუნენი შენნი, უფალო, [მტე]რსა
მძლე ექმნენ და საცთური განაქარვეს,
რამეთუ შეიჭურეს ძლიერებაჲ ჯუარისა შენისაჲ
და ან ანგელოზთა თანა
გიგალობენ და გადიდებენ
და ძლევისა გალობასა გილადადებენ.
მათ მიერ მოჰმადლე სულთა ჩუენთა დიდი წყა.

დიდებულნო
წმიდანო მონამენო,
მეობ-გვეყენით ჩუენთჳს, რაჲთა ცოდვათა
შენდობაჲ მოგუანიჭოს ჩუენ
ქრისტემან ღმერთმან
და მოწვენადთა ძურთა
და რისხვისა და მწარისა
3v / საგან გამო[გვჳსნა]ს ჩუენ
ვედრებითა თქუენითა, ნეტარნო
ვედრებითა

ამ სულისანი
რომელი-ევე უფალი ხარ სულთაჲ და მიზეზი
ცხორებისაჲ, სარწმუნოებით დაძინებულნი
უკუანასკნელსა მას დღესა ღირს-ყვენ მიმთხუევად
საუკუნოასა მის უკუდავებისა,
კაცთმოყუარე,
და რაოდენიცა შეგცოდეს ჳორციითა,
ამით განხრწნადითა,
შეუნდვენ და დაივიწყე
და მიჰმადლე მათ განსუენებაჲ
და მკვდრ-ყვენ ნათე

არ გადადის
4r / და ხისა მის ცხორებისა
ჭეშმარიტსა მოღებასა
ჯერ-იჩინე მონათა შენთა.

სამოთხესა ფუფუნებისასა
განუსუენე მონათა შენთა,
სადა-იგი არს ჴმაჲ წმიდაჲ
და ოხრაჲ დღესასწაულთაჲ
და ცოდვათა მოტევებაჲ
მიანიჭე მათ, მეუფეო!

შობასა ქალწულებაჲ შეაერთე,
ყოვლადწმიდაო ღმრთისმშობელო,
რამეთუ ცათა მფლობელი
გვშევ ჩუენ გამოუთქუმელად,
რომლისა გინებასა
ჴმონებს ყოველი და ჴმორჩილობს.

მესმასა

ძლ. იესუ მჯდომარე

მსგავსად მნათობთაჲსა განბრწყინდეს
4V ეკლესიი / სა სამყაროსა
მწნენი მონამენი
და ევედრებიან მეუფესა
მიცვალებულთა სულთათჴს,
რადთა მისცეს განსუენებაჲ დაუსრულებელი
ზეცათა შინა.

კუერთხად ძლიერებისად აქუნდა
ჯუარი შენი, ქრისტე ღმერთო,
მონათა მათ შენთა
და სოფლისა ზღუაჲ განვლეს დაუნთქმელად,
რომელნი-იგი დაჴნერგენ
მთასა მას ზედა
სინმიდისა შენისასა, მჴსნელო,
და განუსუენე.

საყოფელთა მათ საყუარელთა,
რომელნი გამოირჩიენ,
და შეივედრენ
მონანი შენნი, მრავალმო

H 1900გ

რაობა:	დავითნი
თარიღი:	XV ს.
ფურცელთა რაოდენობა:	2 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	13x10,5

Content:	Psalter
Date:	XV c
Number of folia:	2 folios
Script:	Nuskhuri
* Size:	13x10,5

ტექსტი

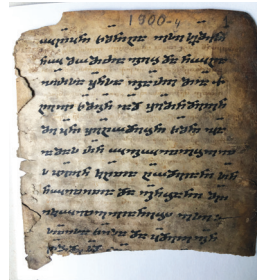
1r / გადარეცხილია
 1v / ...
 13. და გულდრე...
 და
 და მოიკსენა
 ... წარმავალ
 რაოდენ გზის
 და
 და მოაქცი
 ...
 2r / უკეთუმცა რაჟამს ... ესმინა ჩუენი
 და
 3
 4 დ
 5 მტერთ
 და
 ...
 ...
 ...
 ...
 ...
 ...
 ...
 ...
 ...გ
 ეტრ
 კაცნ
 2v / გადარეცხილია

* ტექსტის ძალიან დიდი ნაწილი ყველა გვერდზე გადარეცხილია.

H 1900დ

რაობა: ლოცვანი (პალიმფსესტი)
 თარიღი: XV-XVI სს.
 ფურცელთა რაოდენობა: 1 ფ.
 დამწერლობა: ნუსხური
 ზომა: 10,7x11,2

Content: Prayers
 Date: XV-XVI cc.
 Number of folia: 1 folio
 Script: Nuskhuri
 Size: 10,7x11,2

ტექსტი

1r / უწყნი ჩემნიცა ესე საქმენი, ნუ მომიძაგებ და ნუცა პირსა შენსა გარე-მიაქცევ ჩემგან, არამედ შემინდვენ მე ყოველნი შეცოდებანი ჩემნი ჟამსა ამას, რომელმან უგულებელს-ყვენ კაცთა ცოდვანი სინანულითა და განბანა მნიკულებანება ესე სულისა ჩემისა და ყოვლადვე განწმედად სრულიად³⁴²

1v / რისა მარჯუენითა, რაჲთა არა აზნაურებასა სხუათა უქადაგებდე და მე ამას მივსცემდე სარწმუნოებით განმტკიცებული შენსა გამოუთქუმელსა კაცთმოყუარებასა და თვთ, ვითარცა მონაჲ ცოდვისა, გამოუცდელ - ვიპოო, # უფალო ³⁴³ ... მო შუა... ..

H 1900 ე

რაობა: კონდაკი
 თარიღი: XIV-XV სს.
 ფურცელთა რაოდენობა: 2 ფ.
 დამწერლობა: ნუსხური
 ზომა: 9x10,7

Content: Kontakion
 Date: XIV-XV cc.
 Number of folia: 2 folios
 Script: Nuskhuri
 Size: 9x10,7

ტექსტი

1r / ენან
 ეგრეთვე სასუმელი შემდგომად სერობისა მეტყუელმან: ასმი
 სუთ ამისგან ყოველთა, ესე არს სისხლი ჩემი ახლისა აღთქემისაჲ, თქუნთვს და მრავალთათვს დათხეული მისატევებელად ცოდვათა.

³⁴² მოხეულია.
³⁴³ მოხეულია.

ერმან: ამინ!

მღდელმან ლოცვაჲ.

მომსვენებელნი უკუე საცხორებელისა ამის მცნებისანი და ...

1v / ძისა და დიდებულისა კუალადმოსლვისანი.

ასა მალღებელი (!) შენთანი შენთაგან შენდა შემწირველნი ყოვლისათჳს და ყოველთა.

ერმან: შენ გიგალობთ, შენ გაკურთხევთ, შენ გმადლობთ, უფალო, და გევედრებით შენ, ღმერთო ჩუენო!

მღდელმან ლოცვაჲ.

მერმეცა შეესწირავთ შენდა სიტყვერსა ამას და უსისხლოსა მსხუერპლსა და გხადით და შეგივრდებით დ[ა] [გევე]დრებით გარდა³⁴⁴ /

2r / ვედ წმიდაყოფად ჩუენდა, რომელი მამისა თანა მჯდომარე ხარ და აქა უხილავად ჩუენ თანა ჰმყოფობ და ღირს-ჰყვენ მტკიცითა ჴელითა შენითა მოცემად უხრწნელი ჴორცი შენი და პატიოსანი სისხლი, და ჩუენ მიერ ყოველსა ერსა შენსა.

და ვითარცა სრულ-ყოს კონდაკი, დადვას და თაყუანი-სცეს სამგზის წმიდასა ტარაპეზსა (!) და ამბორს-უყოს³⁴⁵ და მიეახლოს ფეშხუემსა ზედა საშუვალამდე გარესა

დ რა³⁴⁶

2v / მუნვე ფეშხუემსა ზედა დიაკონმან

ყოს მოხვიდეთ.

მღდელმან მცირედ აღიპრას (!) წმიდაჲ იგი პური და თქუას: წმიდათა. ერმან: ერთ არს წმიდაჲ, ერთ არს უფალი იესუ ქრისტე სადიდებელად ღმრთისა, მამისა, ამინ.

და მიილოს მღდელმან ნაწილი წმიდისა ჴორცისაჲ.

დიაკონმან თქუას: სრულ-ყავ, მეუფეო, ბარძიმი ესე.

ხოლო მღდელმან შთაუსუენოს და თქუას: [მ]იერ [ამაღ]ლეზაჲ სულისა წმიდისაჲ.

დიაკონმან: ამინ!

და შემდგომად მღდელთა ზიარებისა

დიაკონმან თქუას: სარწმუნოებით მოვიდოდეთ.

ერმან: კურთხეულ არს მომავალი სახელითა უფლისათა, ღმერთი უფალი და გამოგჳნდა ჩუენ.

მღდელმან: არსა

³⁴⁴ მოხეულია.

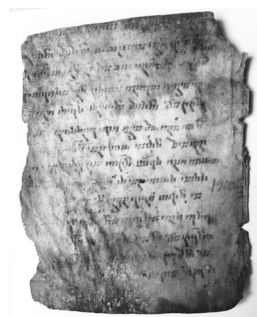
³⁴⁵ აბორს-უყოს.

³⁴⁶ მოხეულია.

H 1900_გ

რაობა: საკითხავები
 თარიღი: X ს.
 ფურცელთა რაოდენობა: 1 ფ.
 დამწერლობა: ნუსხური
 ზომა: 14x10

Content: Readings
 Date: X c.
 Number of folia: 1 folio
 Script: Nuskhuri
 Size: 14x10

ტიქსტი

Ir / ჯუარი მისნი ოთხთავან ქარ
 მითვან წმიდისა
 ლუანისავან ისწავეთ იგავი
 იგი რაჟამს რტონი მისნი და ჩჩუ
 ...გამოვალნ
 რამეთუ ახლო არნ ზაფხ
 ეგრეცა თქუენ თვის იხილოთ
 რამეთუ ახლოს არს
 გეტყუნ თქუენ ა
 ნათესავი ესე
 ... ნი და ქუეყანაჲ
 ... ჩემნი ია
 ... წარიღენ

IV / გადარეცხილია

H 1900_ზ

რაობა: საგალობლები
 თარიღი: XIV-XV სს.
 ფურცელთა რაოდენობა: 2 ფ.
 დამწერლობა: ნუსხური
 ზომა: 12,3x10,5

Content: Chants
 Date: XIV-XV cc.
 Number of folia: 2 folios
 Script: Nuskhuri
 Size: 12,3x10,5

ტიქსტი

1r / სა ეს და აღასრულეს და არცა ერთი ბრალი სიკუდილისა უპოიეს. მოითხოვეს პილატესგან მოკლვად იგი, ხოლო ვითარ აღასრულეს ყოველივე, რა-იგი წერილ³⁴⁷ იყო მისთვის, გარდამოიღეს იგი ძელისაგან და დადვეს საფლავსა, ხოლო ღმერთმან აღადგინა იგი მკუდრეთით, რომელი ერუცნა დღეთა მრავალთა მათ, რომელნი-ი[გი] მის თანა აღმოსრულ იყვნენ გალილიათ (!) იჭრუსალიმდ, რომელნი-ი[გი] ან არიან მონაშე მის

1v ერ[ისა] მიმართ და ჩუენ თქუენ გახარებთ / [მონაშეთა]? მიმართ ქმნილსა მას აღთქმასა, რამეთუ ესე აღუსრულა ღმერთმან შვილთა მათთა, ხოლო ჩუენ აღ-გუდგინა იგი მკუდრეთით და არლარა ეგულებოდა მიქცევაჲ განსახრწნელად.

ესრეთ ჰრქუა, ვითარმედ: თქუენ მიეცი (!) წმიდაჲ იგი დავითისი სარწმუნოჲ (!), რომლისათვისცა სხვასაცა ადგილსა იტყუს: არა სცეს წმიდასა შენსა ხილვად განსახრწნელი, რამეთუ დავით ნათესავსა შინა თვსსა მსახურებდა და ნებითა ღმრთისაჲთა შეისუცნა და შეიძინა მამათა თვსთა

2r და / სჯული ვიდრე იოანესმდე³⁴⁸ წინაჲსწარმეტყუელებდეს და უკუეთუ გნე-ბავს შეწყნარებაჲ, იგი არს ელია, რომელი მოვალს; რომელსა ასხენ [ყ]ურნი სმე-ნად, ისმინენ.

ოთხშაბათსა მომიწსენენი.

იქმნა სახე [ერისა] კუჭრთხი მოსესი, განკუჭთა ისრაჲლთათვს მენამული, ხო-ლო ჩუენ გამოვსახავთ სასნაულსა სა ცხოველსა და დავსც[ემ]თ მტერსა.

პირველად აკურთხევდა რაჲ ყრმათა იაკობ, შეცვალებით დასხმითა ჳელთა ნი-ში ჯუარისაჲ

2v გამოისახა, რომლისა მიერ ვივსნენ/ნით მტერისაგან.

ენებათა მწსნელისათა ჰბაძევდით, მწნენო, ტანჯვათა სიმწარენი მოითმინეთ თქუენ და გკრგნი დაიდგით უჭრწნელებისა და ცათა შინა სუფევდით, მარტვლნო. დიდებაჲ!

ღმრთად გქადაგებთ, მამაო, დაუსაბამოდ; ღმრთად არაქმნილად ვმონებთ შენგან შობილსა და სულსა შენსა წმიდასა ღმრთად თაყუანის-ვსცემთ და სამებით ერთბუნებით გადიდებთ.

ან ქალწულებრივითა საშოთა შენთა გამოჩნდა მზე და მ

³⁴⁷ წერილი.

³⁴⁸ ინესმდე

H 19008

რაობა:	საგალობლები
თარიღი:	XIV-XV სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	1 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	13x12;

Content:	Chants
Date:	XIV-XV cc.
Number of folia:	1 folio
Script:	Nuskhuri
Size:	13x12;

ტიქსტი

1r / ე და სასწ
 მათ მიერ მოციქულთა ა
 ცხორების მომცემელი. და [დაბადებულნი განანათლენ, კაცთმოყუ-
 არე. ამისთვისცა განსცხრების ყოველი დაბადებული სოფელი მკუდრეთით აღდგო-
 მისა შენისათვის, მრავალმონყალე ქრისტე ღმერთო, დიდებაჲ შენდა!
 აღსავალნი. სიყრმი[თა] ჩემითგან მტერი განმცდის გულისთქუმათა და გემო-
 თა მიერ შემწ ვს. ხოლო მე ვსძლევ მას შენ[ევენი]თა შენითა, უფალო.
 იქმნენ აჲ მოფხურლ-მოძულენისანი და შემუსრნეს ქრისტემან
 ... ნი მათნი გუჴმითა ტანჯვათა ...თა.
 ყოველთა ცხორებაჲ არს სული

1v / რომელმან ანგ
 შეიწყნარე ღი
 ნოდა უმანკო ტრედ
 [რომელმან] შევ უთესლოდ ცათა მეუფჴ, მიითუალე ვედრებაჲ ჩუენი და
 აჩუჴნე მონ[ყა]ლებაჲ და წყალობაჲ შენი და ევედრე მრავალმონყალესა ღმერთსა
 ჴსნად სულთა [ჩუე]ნთა მონვენულისა მისგან ბოროტისა, [ღმერთ]ო კურთხეულო!
 იბაკოჲ.
 აღ-რაჲ-სდეგ, მჴ[სნ]ელო, საფლავით და მკუდარნი აღად[გი]ნენ საფლავთაგან
 და სიმტკიცე სიკუ[დილი]საჲ შეჴმუსრენ და ადამ გან ლე და ევა მხიარ-
 ულ-ჴყავ ითა შენითა, ვინაჲცა კიდენი ს ისანი დღესასწაელობენ (!)
 მკუდრ[ეთი]თ აღდგომისა შენისათვის, მრავალმონყალე ქრისტე ღმერთო, დიდებაჲ
 შენდა!
 ჯოჯოხეთისა

H 2065

რაობა: ნაწყვეტები სახარებიდან (სავარაუდოდ);
მინიატურებიანი გვერდები წმინდანების გამოსახულებებით
თარიღი: X ს.
ფურცელთა რაოდენობა: 4 ფ.
დამწერლობა: ასომთავრული
ზომა: 19x25

Content: Fragments from the Gospel (presumably);
miniature pages with images of saints
Date: X c.
Number of folia: 4 folios
Script: Asomtavruli
Size: 19x25

სახარების ნაწილი (სავარაუდოდ)

მინიატურა 1-2 ფურცლები:

- 1r- წმინდანის გამოსახულება ცუდად ჩანს, წარწერა „დიდებასასა“;
- 1v – „წმინდა იოანე ნათლისმცემელი“ (წარწერით);
- 2 r – „წმინდა ლუკა“;
- 2 v- „წმინდა იოანე“;
- 3 r - გამოსახულების წარწერა მოხეულია;
- 3 v-გამოსახულების წარწერა მოხეულია;
- 4 r-მიქელ მთავარანგელოზი, წარწერა-„მიქელ“;
- 4 v - ორი გამოსახულება; წარწერები: „[დედა] ღთისა“, „წმინდა ივ...“

H 2065

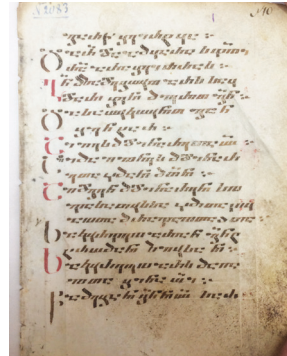
რაობა: ფრაგმენტები (სავარაუდოდ, სახარებიდან)
თარიღი: X ს.
ფურცელთა რაოდენობა: 4 ფ.
დამწერლობა: ასომთავრული, ნუსხური
ზომა: 25x25

Content: Fragments (presumable from the Gospel)
Date: X c.
Number of folia: 4 folios
Script: Asomtavruli, Nuskhuri
Size: 25x25

შენიშვნა: თითოეული ფურცელი გამოყენებულია სახატავ მასალად, პირველ გვერდზე დახატულია წმინდანი, სახის გამოხატულება არ ჩანს. წარწერა „დიდება [ლ]სასა“ 1v არის გამოხატულება წარწერით: „წმიდა იოანე ნათლისმცემელი“. 2r - გამოხატულება წარწერით: „წმიდა ლუკა“ 2v - გამოხატულება წარწერით „წმიდა

იოანე, 3r - გამობატულებაზე წარწერა მოხეულია, ევ - წარწერა მოხეულია. 4რ - მიქელ მთავარანგელოზის გამობატულეა, წარწერა: „მიქელ“. 4v - ორი გამობატულეა, წარწერა: „[დედაჲ] ღთისაჲ, და მეორე წარწერა - „წმიდა ივ ...“

	H 2083
რაობა:	ნაწყვეტი დავითნიდან
თარიღი:	XI-XII სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	2 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	11,7X15,2
Content:	Fragment from the Psalter
Date:	XI-XII cc.
Number of folia:	2 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	11,7X15,2

ტიქსტი

ფსალმუნი კანონი 13, 92, 2-6; 93. 1-4 1r-v
 1r / გარჯ-შეირტყა; და რამეთუ დაამყარა სოფელი, რაფთა არა შეიძრას. გან-
 მზადებულ არს საყდარი შენი მიერიტვან.
 და საუკუნიტვან შენ ხარ.
 აიღეს მდინარეთა, უფალო,
 აღიმალღნეს მდინარეთა ჳმანი მათნი.
 აღდგენ მდინარენი სღვასა თჳსსა, ჳმითა წყალთა მრავალთაფთა.
 საკვრველ არიან განცხრომანი ჴღვსანი.
 საკვრველ არს მაღალთა შინა უფალი.
 წამებანი შენნი, უფალო, სარ(1v)წმუნო იქმნეს ფრიად.
 სახლსა შენსა შუენის სინმიდე, უფალო, სიგრძესა დღეთასა.

ფსალმუნი დავითისი, მეოთხისა შაბათისა, ფგ (93)
 ღმერთი შურისძიებათაჲ, უფალი.
 ღმერთი შურისძიებათაჲ განცხადნა.
 ამალღდი, რომელი შჳი ქუეყანასა.
 მიაგე მისაგებელი ამპარტავანთა.
 ვიდრემდის ცოდვილნი, უფალო.
 ვიდრემდის ცოდვილნი იქადოდიან.
 აღმოსთქუან და იტყოდიან სიცრუევსა.
 1v-სა და 2r-ს შორის აკლია 93 თავის მე-4 მუხლის მეორე ნაწილიდან ამავე
 თავის 23-ე მუხლის პირველი ნაწილი
 2r-v კანონი 13, 93, 23; და 94. 1-8 (მე-8 მუხლი არასრულია)
 2r
 და უკეთურებისა მათისაებრ უწინო-ყვენეს იგინი უფალმან ღმერთმან ჩუენმან.

დიდება. ქებაჲ გალობისაჲ დავითისი, წარუნერელი ებრაელთა შორის. ფსალ-
მუნი ჟდ (94).

მოვედით, უგალობდეთ უფალსა.

ვლადებდეთ ღმრთისა მიმართ, მაცხოვრისა ჩუენისა.

აღვიმსთოთ წინაშე პირსა მისსა აღსარებითა.

და ფსალმუნითა ულადებდეთ მას.

რამეთუ ღმერთი დიდ არს უფალი.

და მეუფც დიდ არს ყოველსა ქუეყანასა ზედა.

რამეთუ ჴელსა შინა მისსა არიან კიდენი ქუეყანისანი.

და სიმაღლენი მათათანი მისნი არიან.

2v რამეთუ მისი არს ზღუაჲ და მან შექმნა იგი.

და ჴმელი ჴელთა მისთა დაჰბადეს.

მოვედით, თაყუანის-ვსცეთ და შეუვრდეთ მას.

და ვტიროდით წინაშე უფლისა, შემოქმედისა ჩუენისა.

რამეთუ იგი არს ღმერთი ჩუენი.

და ჩუენ ერი სამწყსოასა მისისაჲ და ცხოვარნი ჴელისა მისისანი.

დღეს თუ ჴმისა მისისაჲ ისმინოთ.

ნუ განიფიცხებთ გულთა თქუენთა, ვითარცა იგი განმწარებასა მას.

დღისა მისებრ განცდისა.

H 2084 ბ

რაობა:	ნაწყვეტი სახარებიდან
თარიღი:	XV ს.
ფურცელთა რაოდენობა:	2 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	24,2X12

Content:	Fragment from the Gospel
Date:	XV c.
Number of folia:	2 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	I f 24,2X12; II f. 18,5x27;

ტიქსტი

1r * / მშუდობით.

და იყო ამისა შემდგომად თავადი ვიდოდა ქალაქად-ქალაქად და დაბად-და-
ბად, ქადაგებდა და ახარებდა სასუფეველსა ღმრთისასა და ათორმეტნი მონაფენი
მის თანა. და დედანი ვინმე, რომელნი განკურნებულ იყვნეს სულთაგან არანმიდა-
თა და უძღურებათა.

მარიამ, რომელსა ერქუა მაგდალენელი, რომლისაგან შუდნი ეშმაკნი გან-

* შენიშვნა: ლუკა 8, 1-31 (7, 50-დან შემორჩენილია მხოლოდ ბოლო სიტყვა, კვადრატულ ფრჩხილებში აღდგენილია ჩამოჭრილი ასოები).

სრულ იყვნეს, იოანნა, ცოლი ქოზაისი, ეზოღსმოდღურისა ჰეროდესი, და სოსანნა და სხუანი მრავალნი, რომელნი ჰმსახურებდეს მას ნაყოფთაგან მათთა.

ხოლო რომელნი-იგი მის თანა იყვნეს ერნი მრავალნი და [ქალაქად-ქალაქად რომელნი] (მეორე სვეტი) მოვიდოდეს მისა, [ე]ტყოდა მათ იგავით:

გამოვიდა მთესვ[ა]რი თესვად თესლ[ი]სა თჳსისა; და თესვასა მას მისსა რომელიმე დავარდა გზა[სა] ზედა და დაითრგუ[ნა] და მფრინველთ[ა] ცისათა შეჭამეს [ი]გი. და სხუად დავა[რ]და კლდესა ზედა, ა[ლ]მოსცენდა და განკმა, რამეთუ არა იყო სიღრმე მიწისა და რომელიმე [და]ვარდა შორის ეკალ[თა] და აღმოსცენდეს ეკალნი და შეაშთ[ვ]ეს იგი და სხუად დავარდა ქუეყანასა კეთ[ი]ლსა და აღმოსც[ე]ნდა და(!) ნაყოფი ასი წ...ლი.

ამას ეტ[ყო]და კმითა, რომელსა [ას]ხენ ყურნი სმენ[ად], ისმინენ. ჰკი[თხვი-დეს] მას მონა[ფენი] მისნი, (1v) ვითარმედ: რაჲ არს იგავი ესე?

ხოლო თავადმან ჰრქუა მათ: თქუენდა [მ]ოცემულ არს ცნობად საიდუმლოთა სასუფეველისა ღმრთისაჲ.

ხოლო სხუათა იგა[ვ]ით, რაჲთა ხედვიდენ [და] ვერ იხილონ და [ე]სმოდის და ვერ გულისკმა-ყონ.

[ხოლო ი]გავი იგი ესე არ[ს]: თესლი იგი არს სიტყუად ღმრთისაჲ. ხოლო გზასა [ზედა] იგი არიან, რომელთა [ე]სმის, მერმე მოვი[დ]ის ეშმაკი და მოუ[ლ]ის სიტყუად იგი გულ[ისა]გან მათისა, რაჲთა არა ჰრწმენეს და ცხონდენ. ხოლო რომელნი იგი [კ]ლდესა ზედა, რომელთა-[ი]გი რაჟამს ისმინიან, სი[ხ]არულით შეინყნა[რ]იან სიტყუად იგი და [ა]მათ ძირი არა უ[ჩნ], რომელ[თა] იგი ჟამ] (მეორე სვეტი) ერთ ჰრწამნ და ჟამსა განსაცდელისასა განდგიან.

ხოლო რომელი-იგი ეკალთა შინა დავარდა, ესე არიან რომელთა ისმინიან სიტყუად და ზრუნვისაგან და სიმდიდრისა და გემოთაგან ამის სოფლისათა ვლენედ და შეაშთვიან და არა ნაყოფიერ იქმნიან.

ხოლო რომელი-იგი კეთილსა ქუეყანასა დაეთესა, ესე არიან, რომელთა გულითა კეთილითა და სახიერითა ისმინიან სიტყუად და შეიკრძალიან და ნაყოფი გამოიღიან მოთმინებითა.

არავინ სანთელი აღანთის და დაფარის ჭურჭლითა, გინა ქუეშე ცხედარსა [შედგიან, არამედ სა]2რსანთელსა ზედა დადგიან, რაჲთა შემევალნი იგი ნათელსა ხედვიდენ.

რამეთუ არა არს დაფარული, რომელი არა გამოცხადნეს, არცა საიდუმლოთა, რომელი არა საცნაურ იყოს და ცხადად მოვიდეს.

იხილეთ უკუჲ, ვითარ-ეგე ისმენთ: რომელსა აქუნდეს, მიეცეს მას და რომელსა არა აქუნდეს და რომელთა-იგი ჰგონიეს, ვითარმედ აქუს, მო-ვე-ელოს მას.

მოვიდეს მისა დედაჲ და ძმანი მისნი და ვერ ეძლო შემთხუევაჲ მისა ერისა მისგან. უთხრეს მას და ეტყოდეს: დედაჲ შენი და ძმანი შენი გარე დგანან და ხილვაჲ შენი ჰნებავს, ხოლო თავადმან ჰქუა მათ: დედაჲ ჩემი და ძმანი (მეორე სვეტი) ჩემნი ესე არიან, რომელთა სიტყუად ღმრთისაჲ ისმინონ და ყონ იგი.

და იყო ერთსა შინა დღესა და თავადი შევიდა ნავსა და მონაფენი მისნი მის თანა და ჰქუა მათ: განვიდეთ წიად კერძო ტბასა მას, და აღვიდეს. და მი-რაჲ-ვი-დოდეს იგინი ნავითა, თავადსა მიეძინა. და გარდამოჴდა აღმური ქარისაჲ ტბასა მას ზედა და აღივსებოდა ნავი იგი და იურვოდეს. და მოვიდეს და განალჴძეს და ეტყოდეს: მოძღუარ, მოძღუარ, წარვწყმდებით. ხოლო თავადი აღდგა და შეჰრის-ნა ქარსა მას და ლელვასა წყალთასა და დასცხრეს და იყო დაყუდებჲა დიდი.

2v და ჰქუა მათ: სადა არს სარწმუნოებაჲ თქუენი? ხოლო მათ შეეშინა და დაუკრდა და იტყოდეს ურთიერთას: ვინ-მე არს ესე, რამეთუ ქართაცა უბრძანებს და წყალთა და ერჩიან მას?

და განვიდეს სოფელსა მას ლადარინელთასა, რომელ არს წიად კერძო გალილეასა და ვითარცა განვიდეს იგინი ქუეყანად, მო-ვინმე-ეგებოდა კაცი ქალაქისაგან, რომლისა თანა იყვნეს ეშმაკნი და მრავალჟამ სამოსელი არა შეემოსა და სახლსა შინა არა იყოფოდა, არამედ საფლავებსა. და ვითარცა იხილა მან იესუ, ლაღად-ყო და შეუვ(მეორე სვეტი)რდა ფერკთა მისთა და ჳმითა დიდითა იტყოდა: რაჲ ძეს ჩემი და შენი, იესუ, ძეო ღმრთისა მალლისაო, გევედრები, ნუ მტანჯავ მე. რამეთუ უბრძანა სულსა მას არანმიდასა განსლვად კაცისა მისგან.

რამეთუ მრავალგზის წარიტაცის იგი და შებორკილიან იგი ჯაჭვთა და საკრველითა და სცვიედ, და განხეთქნის საკრველნი და იდევენებინ ეშმაკისა მისგან უდაბნოთა.

ჰკითხა მას იესუ: რაჲ არს სახელი შენი? ხოლო მან ჰრქუა: ლეგეონ, რამეთუ მრავალნი ეშმაკნი შესრულ იყვნეს მისსა და ევედრებოდეს მას, რაჲთა არა უბრძან...

H 2084 დ

რაობა:	სახარება (ნაწყვეტი)(პალიმფსესტი)
თარიღი:	XV ს.
ფურცელთა რაოდენობა:	4 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	26,2X19,4

Content:	Gospel (fragment)
Date:	XV c.
Number of folia:	4 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	26,2X19,4

ტიქსტი

3r * / ...მშკობისა, არამედ მახვლისა. რამეთუ მოვედ განყოფად კაცისა მამისაგან თუსისა და ასული დედისაგან თუსისა და სძალი დედამთილისაგან თუსისა. და მტერ იყვნენ კაცისა სახლეულნი თუსნი.

* შენიშვნა:

1. მინაწერები - მხედრულად.

3v: ზედა არშიაზე მხედრულთ - დადიშქელიანი ილამაზ, კაცი მივაბ ...,

ქვედა არშიაზე - ღმერთო მშობელო, მთავარანგელოზ,

შენი კანდელ იყოს, სვიმანოზ.

4r: მხედრულთ - დიდისა იმედსა და დიდ იმედად ღმრთის ყოფად.

2. ფრაგმენტის პირველი ნაწილი, სავარაუდოდ, უნდა იყოს მათეს სახარების ფრაგმენტები და შემდეგი - იოანეს სახარების ფრაგმენტი. ამიტომ ფრაგმენტის პაგინაცია შეიცვალა ჩვენ მიერ, ხელნაწერზე მითითებული 3-4 ტექსტის მიხედვით არის 1-2, ხოლო 1-2, არის, 3-4. მათე 10, 34-42; 11, 1-12.

რომელსა უყუარდეს მამა ანუ დედა უფროს ჩემსა, არა არს იგი ჩემდა ღირს; და რომელსა უყუარდეს ძე ანუ ასული უფროს ჩემსა, არა არს იგი ჩემდა ღირს. და რომელმან არა აღილოს ჯუარი თვისი და შემომიდგეს მე, იგი არა არს ჩემდა ღირს.

რომელმან მოიპოვოს სული თვისი, ნარიწყმიდოს იგი; და რომელმან ნარიწყმიდოს თავი თვისი ჩემთვის, მან პოოს იგი.

რომელმან შეგინყნარნეს, მე შემიწყნარა; და რომელმან მე შემიწყნაროს, შეიწყნაროს მომავლინებელი ჩემი.

რომელმან შეიწყნაროს წინაჲსწარმეტყუელი სახელად წინაჲსწარმეტყუელისა, სასყიდელი წინაჲსწარმეტყუელისაჲ მოილოს; და რომელმან შეიწყნაროს მართალი სახელად მართლისა, სასყიდელი მართლისა მოილოს.

და რომელმან ასუას ერთსა მცირედთაგანსა სასუმელი ერთი წყალი გრილი სახელად მონაფისა, ამენ გეტყუე თქუნ, არა წარუწყმდეს სასყიდელი მისი.

და იყო რაჟამს დაასრულნა იესუ ბრძანებანი ესე ათორმეტთა მიმართ მონაფეთა თვისთა, წარვიდა მიერ ქადაგებად და სწავლად ქალაქებსა მათსა.

ხოლო იოვანეს რაჲ ესმნეს სა(3v)პყრობილესა შინა, მიავლინნა მონაფენი თვისნი და ჰრქუა: შენ ხარა მომავალი იგი, ანუ სხუასა მოველოდით?

ხოლო იესუ მიუგო და ჰრქუა მათ: მივედით და უთხართ იოვანეს, რომელი გესმის და ჰხედავთ: ბრმანი აღიხილვენ, მკელობელნი ვლენან, კეთროვანნი განწმდებიან, და ყრუთა ესმის, მკუდარნი აღდგებიან და გლახაკთა ეხარების. და ნეტარ არს, რომელი არა დაბრკოლდეს ჩემდა მომართ.

და ვითარცა ესენი წარვიდეს, იწყო იესუ სიტყუად ერსა მას იოვანესთვის: რასა გამოხუედით უდაბნოდ ხილვად? ლერწმისა, ქარისაგან შერყეულისა? არამედ რასა გამოხუედით ხილვად? კაცისა, ჩჩვლითა სამოსლისა შემოსილისა? აჰა ესერა, რომელნი ჩჩვლითა სამოსლითა შემოსილ არიან, სახლთა შინა სამეუფოთა არიან. არამედ რასა გამოხუედით ხილვად? წინაჲსწარმეტყუელისა? ჰე, გეტყუე თქუნ, და უმეტეს წინაჲსწარმეტყუელისა.

რამეთუ ესე არს, რომლისათვის წერილ არს: აჰა ესერა, წარვავლინო ანგელოზი ჩემი წინაშე შენსა, რომელმან განჰმზადეს გზანი შენნი წინაშე პირსა შენსა.

ამენ გეტყუე თქუნ: არა აღდგომილ არს ნაშობთაგანი დედათაჲ უფროს იოვანეს ნათლისმცემელისა; ხოლო უმცირესი სასუფეველსა ცათასა უფროს მისი არს.

რამეთუ დღითგან იოვანე ნათლის...

4r რომელი განევლთის თავსა თვისსა, ვერ დაემტკიცოს. და უკუეთუ ეშმაკი ეშმაკთა განასხამს, თავსა თვისსა განევთა; ვითარ მტკიცე არს მეუფებაჲ მისი? და უკუეთუ მე ბელზებულითა განვასხამ ეშმაკთა, ძენი თქუნენი რაჲთა განასხმენ? ამისთვის იგინივე მსაჯულ თქუნდა იყვნეს. უკუეთუ მე სულითა ღმრთისაჲთა განვასხამ ეშმაკთა, მო-სამე-ინია თქუნ ზედა სასუფეველი ღმრთისაჲთა.

(მეორე სვეტი) ანუ ვითარ ვის ჰელენიფების სახლსა ძლიერისასა შესლვად და ჭურჭელი მისი გამოტყუებად, უკუთუ არა პირველად შეკრას ძლიერი იგი და მაშინლა სახლი მისი იავარ-ყოს.

რომელი არა არს ჩემ თანა, იგი მტერი ჩემი არს; და რომელი არა შეკრებს ჩემ თანა, იგი განაბნენს.

ამისთვის გეტყუე თქუნ: ყოველი ცოდვაჲ და გმობაჲ მიეტეოს კაცთა, ხოლო სულისა წმიდისა გმობაჲ არა მიეტეოს კაცთა. და რომელმან თქუას სიტყუად ძისა

კაცისათვის, მიეტეოს მას; ხოლო რომელმან თქუას სულისა წმიდისათვის, არა მიეტეოს მას არცა ამას სოფელსა, არცა მერმესა მას.

4v / ანუ ყავთ ხე იგი კეთილ და ნაყოფიცა მისი კეთილ; ანუ ყავთ ხე იგი ხე(2v) ნემ და ნაყოფიცა იგი მისი ხენემ; რამეთუ ნაყოფისაგან ხე იგი საცნაურ არს. ნაშობნო იქედნეთანო, ვითარ ჰელ-გენიფების კეთილისა სიტყუად, რამეთუ თქუენ უკეთურნი ხართ? რამეთუ ნამეტნავისაგან გულისა პირი იტყუან.

კეთილმან კაცმან კეთილისაგან საუნჯისა გამოიღის კეთილი, ბოროტმან კაცმან ბოროტისაგან საუნჯისა გამოიღის ბოროტი.

ხოლო მე გეტყვ თქუენ, რამეთუ: ყოველი სიტყუა უქმი რომელსა იტყოდინ კაცნი, მისცენ სიტყუა მისთვის დღესა მას სასჯელისასა. რამეთუ სიტყუათა შენთაგან განჰმართლდე და სიტყუათა შენთაგან დაისაჯო.

მაშინ მი-ვიეთმე-უგეს მნიგნობართაგანთა და ფარისეველთა (მეორე სვეტი) და ჰქუეს: „მოძღუარ, გუნებავს შენგან სასწაულისა ხილვად,“

ხოლო თავადმან მიუგო და ჰქუა მათ: ნათესავი ბოროტი და მემრუშე სასწაულსა ეძიებს, და სასწაული არა ეცეს მას, გარნა სასწაული იგი იონა წინანარმეტყუელისა.

ხოლო ვითარცა-იგი იყო იონა მუცელსა ვეშაპისასა სამ დღე და სამ ღამე, ეგრეთ იყოს ძე კაცისა გულსა ქუეყანისასა სამ დღე და სამ ღამე. კაცნი იგი წინეველნი აღდგენ სასჯელსა მას ნათესავისა ამის თანა და დასჯიდენ მათ, რამეთუ შეინანეს ქადაგებასა მას ზედა იონასსა; და აჰა ესერა უდიდეს იონასსა არს აქა.

1r / ესე სწეულებად არა არს სასიკუდინე, არამედ დიდებისათვის ღმრთისა, რათა იდიდოს ძე ღმრთისა მისგან.

უყუარდა იესუს მართა და დაა მისი და ლაზარე. ვითარცა ესმა, რამეთუ სწეულ არს. მაშინ დაადგრა მას ორ დღე. ამისა შემდგომად ჰრქუა მოწაფეთა თვისთა: გუალე, წარვიდე კუალად ჰურიასტანად.

ჰრქუეს მას მოწაფეთა: მოძღუარ, ანლა გეძიებდეს შენ ჰურიანი ქვსა დაკრებად, და კუალად მუნვე მიხუალა?

ჰრქუა მათ იესუ: არა ათორმეტნი ჟამნი არიანა დღისანი?

უკუეთუ ვინმე ვიდოდის დღესა, არა წარსცეს ფერჰი, რამეთუ ნათელსა ამის სოფლისასა ხედავს. და უკუეთუ ვინმე ვიდოდის ღამესა, უბრკუმეს მას, რამეთუ ნათელი არა არს მას შინა. ესე რაა თქუა, ამისა შემდგომად ჰქუა მათ: „ლაზარე, მეგობარმან ჩემმან, დაიძინა, არამედ მე მივიდე და განვალკძო იგი.“

ჰრქუეს მას მოწაფეთა: უფალო, უკუეთუ დაიძინა, ცხონდეს.

ხოლო იესუ ჰრქუა სიკუდილისა მისისათვის, და მათ ეგონა, ვითარმედ მძინარებისათვის ძილისა თქუა:

მაშინ ჰრქუა მათ იესუ განცხადებულად: ლაზარე მოკუდა და მე მიხარის თქვენთვის, რათა გრწმენეს ჩემი, რამეთუ მე არა მუნ ვიყავ, არამედ მოგუალე, მივიდეთ მისა.

თქუა უკუჲ თომა, რომელსა ერქუა მარჩბივ, მისთანათა მათ მოწაფეთა: მოგუალე, მივიდეთ, ჩუენცა რათა მოვსწყდეთ ჩუენცა მის თანა.

და ვითარცა მოვიდა იესუ ბეთანიად, პოვა იგი, ხოლო ოთხი დღე აქუნდა საფლავსა შინა. ხოლო იყო ბეთანია მახლობელ იზრუსალემსა, ვითარ ათხუთმეტ ოდენ უტევან. და მრავალნი ჰურიათაგანნი (1v) მოსრულ იყვნეს მართასა და მარიამისა, რათა ნუგეშინი-სცენ მათ ძმისა მათისათვის. ხოლო მართას ვი-

თარცა ესმა, რამეთუ იესუ მოვალს, მიეგებვოდა მას, ხოლო მარიამ სახლსა შინა ჯდა.

ჰრქუა მართა იესუს: უფალო, უკუეთუმცა აქა იყავ, არამცა მომკუდარ იყო ძმაჲ ესე ჩემი. არამედ და ანცა უწყი, რაჲცა იგი სთხოვო ღმერთსა, მოგცეს შენ ღმერთმან.

ჰქუა მას იესუ: აღდგეს ძმაჲ შენი.

ჰრქუა მას მართა: უწყი, რამეთუ აღდგეს აღდგომასა მას უკუანასკნელსა დღესა.

ჰრქუა მას იესუ: მე ვარ აღდგომად და ცხორებაჲ, რომელსა ჰრწმენეს ჩემი, მოლა-თუ-კუდეს, ცხონდესვე. და ყოველი, რომელი ცოცხალ არს და ჰრწმენეს ჩემი, არა მოკუდეს იგი უკუნისამდე. გრწამსა ესე?

ჰრქუა მას მართა: ჰე, უფალო, მრანამს, რამეთუ შენ ხარ ქრისტე, ძე ღმრთისაჲ, მომავალი სოფლად.

და ვითარცა ესე თქუა, წარვიდა და მოუწოდა მარიამს, დასა თჳსსა, იდუმალ და ჰრქუა მას: მოძღუარი მოსრულ არს და გინესს შენ.

ხოლო მას ვითარცა ესმა, აღდგა ადრე და მივიდოდა მისა. რამეთუ არლა მოსრულ იყო იესუ დაბად, არამედ მუნლა იყო ადგილსა მას, სადაცა მიეგებვოდა მას მართა.

ხოლო ჰურიანი იგი, რომელნი იყვნეს მის თანა სახლსა შინა და ნუგეშინისცემდეს მათ, ვითარცა იხილეს მარიამ, რამეთუ ადრე აღდგა და გამოვიდა, მისდევს მას, ჰგონებდეს, ვითარმედ საფლავად მივალს ტირილდ მისა.

ხოლო მარიამ ვითარცა მოვიდა, სადა-იგი იყო იესუ, ვითარცა იხილა, დავარდა ფერკთა მისთა თანა და ჰრქუა მას: უფალო, უკუეთუმცა აქა ყოფილ იყავ, არამცა მომკუდარ იყო ძმაჲ ესე ჩემი.

2r / ხოლო იესუ ვითარცა იხილა იგი, რამეთუ ტიროდა, და მის თანა მოსრულნი იგი ჰურიანიცა ტიროდეს, შეძრწუნდა სულითა, ვითარცა რისხვით, და ჰრქუა მათ: სადა დასდევით იგი?

ჰრქუეს მას: მოვედ და იხილე.

და ცრემლოოდა იესუცა. იტყოდეს უკუჲ ჰურიანი იგი:

აჰა, ვითარ სამე უყვარდა იგი!

ვიეთნიმე მათგანნი იტყოდეს:

არამცა ეძლო ამას, რომელმან აღუხილნა თუალნი ბრმასა, ყოფად რაიმე, რაითამცა ესეცა არა მოკუდა?

ხოლო იესუ ვითარცა რისხებული გონებასა თჳსსა მოვიდა საფლავსა მას. ხოლო იყო ქუაზი და ლოდი ზედა ედვა მას. ჰრქუა მათ იესუ: აღიღეთ ლოდი ესე. ჰრქუა მას მართა: უფალო, როდისლა, რამეთუ მეოთხე დღე არს.

ჰრქუა მას იესუ: არა გარქუ შენ, უკუეთუ გრწმენეს, იხილო დიდებაჲ ღმრთისაჲ? ვითარცა აღიდეს უკუე ლოდი იგი, სადა მდებარე იყო მკუდარი იგი.

ხოლო იესუ აღიხილნა თუალნი ზეცად და თქუა: მამაო, გამაღობ შენ, რამეთუ ისმინე ჩემი. და მე ვიცი, რამეთუ მარადის ისმინე ჩემი, არამედ ერისა ამისთჳს, რომელი გარე-მომადგს მე, ვთქუ, რაითა ჰრწმენეს, რამეთუ შენ მომავლინე მე.

და ესე ვითარცა თქუა, ჳმითა დიდითა ღაღად-ყო: ლაზარე, გამოვედ გარე! და გამოვიდა მკუდარი იგი შეკრული ჳელით და ფერკით სახუცვლითა, და პირი მისი დაბურვილ იყო სუდართა.

ჰრქუა მათ იესუ: განჰჳსენით ეგე, დაუტევეთ, ვიდოდის. მრავალთა უკუჲ ჰუ-

რიათაგანთა, რომელნი მოსრულ იყვნეს მარიამისა და მართაჲსა, იხილეს, რომელი იგი ქმნა იესუ, ჰრწმენა მისი.

ხოლო რომელნიმე მათგანნი წარვიდეს და უთხრეს ფარისეველთა (2v), რა იგი ქმნა იესუ.

და შეკრბეს მღდელთმოდღვართა მათ და ფარისეველთა კრებული და იტყოდეს: რა-მე ვცოთ, რამეთუ კაცი ესე მრავალსა სასწაულსა იქმს, უკუეთუ დაუტეოთ ესე ესრეთ, ყოველთა ჰრწმენეს მისი.

და მოვიდენ ჰრომნი და მიგვლონ ადგილიცა ჩუენი და ნათესავიცა. ერთმან მათგანმან, კაიაფა, რომელი იყო მღდელთმოდღუარი მის წელიწადისაჲ, ჰრქუა მათ:

თქუენ არა იცით არცა ერთი, არცა განგიზრახავს, რამეთუ უმჯობეს არს ჩუენდა, რაათა ერთი კაცი მოკუდეს ერისათჳს და არა ყოველი ნათესავი წარწყმდეს.

ესე თავით თჳსით არა თქუა, არამედ მღდელთმოდღუარი იყო მის წელიწადისაჲ და წინანარმეტყუელებდა, რამეთუ ეგულებოდა იესუსი მოსიკუდიდ ნათესავთათჳს. არამედ რაათა შვილნიცა ღმრთისანი განბნეულნი შეკრიბნეს ერთად.

მიერ დღითგან შეიზრახნეს ჰურიანი, რაათა მოკლან იგი. ხოლო იესუ არღარა განცხადებულად ვიდოდა ჰურიათა შორის, არამედ წარვიდა მიერ სოფელსა, მახლობელად უდაბნოსა, ქალაქსა, რომელსა ჰრქუან ეფრაიმ, და მუნ დაადგრა მონაფითურთ თჳსით.

იყო მოახლობელ პასექი იგი დღესასწაული ჰურიათაჲ,

და აღვიდეს მრავალნი იჰრუსალემდ სოფლებისაგან უწინარეს მის პასექისა, რომელ არს ვნებაჲ, რაათა განიწმიდნენ თავნი თჳსნი. ხოლო ჰურიანი იგი ეძიებდეს იესუს და იტყოდეს ურთიერთას, დგეს რაჲ ტაძარსა შინა: ვითარ ჰგონებთ თქუენ, არა-მე მოვიდესა დღესასწაულსა...

H 2084 ე

რაობა:	ნაწყვეტი სახარებიდან
თარიღი:	XV ს.
ფურცელთა რაოდენობა:	2 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	20X27,2

Content:	Fragment from the Gospel
Date:	XV c.
Number of folia:	2 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	20X27,2

ტიქსტი

მათე 26, 61-75; 27, 1-9

1r^{*} / მესა დღესა აღშენებად.

მაშინ აღდგა მღდელთმოდღუარი იგი და ჰრქუა მას: არცაღა რას სიტყუასა მიუგება, რასა ეგე შეგწამებენ შენ?

* შენიშვნა: აკლია ორი ფურცელი - მათე 27, 10-66 (10-ე მუხლიდან შემორჩენილია მხოლოდ ერთი სიტყვა - „და“); 28, 1-20.

ხოლო იესუ დუმნა. მაშინ მღვდელთმოდღუარმან მან ჰრქუა მას: გაფუცებ შენ ღმერთსა ცხოველსა, რაათა მითხრა ჩუენ, უკუეთუ შენ ხარ ქრისტე, ძე ღმრთისაჲ ცხოველისაჲ.

ჰრქუა მას იესუ: შენ სთქუ,

ხოლო გეტყვ თქუენ: ამიერიტგან იხილოთ ძე კაცისაჲ მჯდომარე მარჯუენით ძლიერებათა და მომავალი ღრუბელთა თანა ცისათა.

მაშინ მღვდელთმოდღუარმან მან დაიპო სამოსელი თჳსი და თქუა: რაასალა გჴკმან მონამენი?

აჴა ესერა, გუჴსმა გმობაჲ მაგისი, რაჲ გნებაჲს თქუენ? ხოლო მათ მიუგეს და ჰრქუეს: თანამდებ არს სიკუდილისაჲ.

მაშინ ჰნერწყუდეს პირსა მისსა და ჴურთი(მეორე სვეტი)თა სცემდეს თავსა მისსა, და რომელნიჲე ყურიმალსა სცემდეს და ეტყოდეს: გჴწინანარმეტყუელებდ ჩუენ, ქრისტე, ვინ არს, რომელმან გცა შენ?

ხოლო პეტრე ჯდა გარეშე ეზოსა შინა. მოუჴდა მას ერთი მჴვევალი და ჰრქუა მას: შენცა იყავ იესუს თანა ნაზარეველისაჲ. ხოლო მან უარ-ყო წინაშე ყოველთასა და ჰრქუა: არა ვიცი, რასა იტყვ.

და ვითარცა გამოვიდა იგი გარეშე ბჴეთა, იხილა იგი სხუამან და ჰრქუა მუნ მდგომარეთა მათ: ესეცა იყო იესუს თანა გალილეველისა. და მერმეცა უვარ-ყო პეტრე ფიცით და თქუა, ვითარმედ: არა ვიცი კაცი იგი.

და შემდგომად მცირედისა ჟამისა მოუჴდეს მუნ მდგომარენი იგი პეტრეს და ჰრქუეს:

ჴემმარიტად შენცა მათგანი ხარ, რამეთუ სიტყუაჲცა შენი გამოგაჩინებს შენ.

მაშინ იწყო პეტრე შეჩუჴნებად და ფიცად, (1v) ვითარმედ: არა ვიცი კაცი იგი. და მეყსეულად ქათამი ყივა.

და მოეჴსენა პეტრეს სიტყუაჲ იგი იესუსი, რომელ ჰრქუა მას, რამეთუ: ვიდრე ქათმის ჴმობამდე სამგზის უვარ-მყო მე. და გამოვიდა გარე პეტრე და ტიროდა მნარედ.

და ვითარცა განთენა, ზრახვა-ყვეს მღვდელთმოდღუართა და მოხუცებულთა ერისათა, რაათა მოკლან იგი.

და შეკრეს იგი და მოიყვანეს და მისცეს იგი პონტიელსა პილატეს, მთავარსა.

მაშინ ვითარცა იხილა იუდა, რომელმანცა მისცა იგი, რამეთუ დაისაჯა, შეინანა და მიაქცია ოცდაათი იგი ვეცხლი მღვდელთმოდღუართა მიმართ და მოხუცებულთა და თქუა: ვცოდე, რამეთუ მიგეც სისხლი მართალი.

(მეორე სვეტი) ხოლო მათ ჰრქუეს მას: ჩუენდა რაჲ შენ უწყი. და დააბნია ოცდაათი იგი ვეცხლი ტაძარსა მას შინა და განეშორა და ნარვიდა და შიშთვილ-იბა.

ხოლო მღვდელთმოდღუართა მათ მოიღეს ვეცხლი იგი და თქუეს: არა ჯერ-არს ესე დადებად სინმიდესა, რამეთუ სასყიდელი სისხლისაჲ არს.

და ზრახვა-ყვეს და მოიღეს ვეცხლი იგი და მოიყიდეს მით აგარაკი იგი მეკეცისაჲ საფლავად უცხოთა. ამისთჳს ეწოდა აგარაკსა მას აგარაკი სისხლისაჲ ვიდრე აქა დღედმდე.

მაშინ აღესრულა თქუმული იგი იერემია წინანარმეტყუელისაჲ, რომელსა იტყვს: და მოვიღე ოცდაათი იგი ვეცხლი, სასყიდელი პატიოსნისაჲ მის, რომელ მოიყიდეს ძეთა ისრაჴლისათა და...

მარკოზი 1,2-; 2,2-

2r / და თქუა: ეჰა, რა არს ჩუენი და შენი, იესუ ნაზარეველო? მოსრულ ხარ ნარწყმედად ჩუენდა. გიცით შენ, ვინ ხარ, წმიდა იგი ღმრთისაჲ.

შეჰრისხნა მას იესუ და ჰრქუა: პირი დაიყავ და განვედ მაგისგან და დასცა იგი სულმან მან არანმიდამან, და ჳმა-ყო ჳმითა დიდითა და განვიდა მისგან.

და დაუჳკრდებოდა ყოველთა, ვიდრე გამოძიებამდე ურთიერთარ და იტყოდეს: რა-მე არს მოძღურებაჲ ესე ახალი, რამეთუ ჳელმწიფებით სულთაცა არანმიდათა უბრძანებს, და ერჩიან მას?

და განჳდა ჳამბავი მისი ყოველსა მას სოფლებსა გალილეასასა.

და მიერ შესაკრებელით გამოვიდა და მოვიდა სახლსა სიმონისსა და ანდრიაესსა, იოანესა (მეორე სვეტი) და იაკობისსა.

ხოლო სიდედრი სიმონისი დავრდომილ იყო მჳურვალეებითა. და უთხრეს იესუს მისთჳს. და მოვიდა და დასდვა ჳელი მისი და აღადგინა იგი; და მეყსეულად დაუტევა იგი მჳურვალეებამან მან, და აღდგა და ჳმსახურებდა მას და ვითარ შემწუხრდებოდა, და მზე დაჳვიდოდა, მოჳყვანდეს მისსა ყოველნი სნეულნი და ეშმაკეულნი და ყოველი ქალაქი შეკრებულ იყო წინაშე კართა და განჳურნა ყოველნი ბოროტთაგან სენთა და თითოსახეთაგან სნეულებათა.

და ეშმაკნი მრავალნი განასხნა და არა უტევებდა სიტყუად ეშმაკთა მათ, რამეთუ იცოდეს იგი, ვითარმედ ქრისტე არს.

და განთიად რიჳურაჳუს ოდენ აღდგა და გამოვიდა მიერ და გან(2v)ვიდა უდაბნოსა ადგილსა და მუნ ილოცვიდა და მისდევდეს მას სიმონ და მისთანანი და პოვეს იგი და ჰრქუეს მას, ვითარმედ: ყოველნი გეძიებენ შენ.

ხოლო იესუ ჰრქუა მათ: მოვედით და წარვიდეთ მახლობელსა დაბნებსა და ქალაქებსა, რათა მუნ უქადაგოთ, რამეთუ ამისთჳს მოვივლინე და ქადაგებდა შესაკრებელსა მათსა.

და ყოველსა გალილეასა და ეშმაკთა განასხმიდა.

მაშინ მოუჳდა მას ერთი განკეთროვნებული, ევედრებოდა მას, მუჳლნი დაიდგნა მის წინაშე და ეტყოდა: უკუეთუ გინდეს, ძალ-გიც განწმედად ჩემდა.

ხოლო იესუს შეენყალა იგი, განყო ჳელი, შეახო მას და ჰრქუა: მნებავს, განწმიდენი.

და ვითარცა ესე რქუა, მეყსეულად განეყარა (მეორე სვეტი) მას კეთროვნებაჲ იგი და განწმიდნა და შეჰრისხნა მას და მეყსეულად გამოაძო იგი და ჰრქუა მას: იხილე და ნუვის უთხრობ, არამედ მივედ და უჩუწნე თავი შენი მდღელსა და შენირე განწმედისა შენისათჳს, რომელი-იგი ბრძანა მოსე სანამებელად მათა.

ხოლო იგი გამოვიდა მიერ და ინყო ქადაგებად ფრიად და მიმოდადებად სიტყუსა მის, ვითარმედ ვერღარა ჳელ-ენიფა მას ცხადად ქალაქად შესლვად, არამედ გარე უდაბნოთა ადგილთა იყოფებოდა. და მოვიდოდეს მისა ყოვლით კერძო.

და შევიდა მერმე კაფარნაომდ. და შემდგომად მცირედთა დღეთა და ესმა, ვითარმედ სახლსა შინა არს და მეყსეულად შეკრბა მუნ სიმრავლე ერისაჲ, ვიდრემდე ვერღა ...

H-2084 ვ

რაობა: სახარება (ნანყვეტი) პალიმფსესტი
თარიღი: XV ს.
ფურცელთა რაოდენობა: 4 ფ.
დამწერლობა: ნუსხური
ზომა: 21,5X25,5

Content: Gospel Palimpsest
Date: XV c.
Number of folia: 2 folios
Script: Nuskhuri
Size: 21,5X25,5

ტიქსტი

იოვანე, 12, 23-46

1r / ხოლო იესუ მიუგო და ჰქუა მათ: მოინია ჟამი, რაათა იდიდოს ძე კაცისა.

ამენ, ამენ გეტყჳ თქუენ: უკუეთუ არა მარცუალი იფქლისა და ვარდეს ქუეყანასა და მოკუდეს, იგი მარტოა ხოლო ეგოს, უკუეთუ მოკუდეს, მრავალი ნაყოფი გამოიღოს.

რომელსა უყუარდეს სული თჳსი, განუტეოს იგი; და რომელსა სძულდეს სული თჳსი ამას სოფელსა, ცხორებად საუკუნოდ დაიმარხოს იგი.

უკუეთუ ვინმე მე მსახურებდეს, მე შემომიდეგინ; და სადაცა მე ვიყო, მუნცა მსახური ჩემი იყოს. და უკუეთუ ვინმე მე მსახურებდეს, პატივ-სცეს მას მამამან ჩემმან.

ან სული ჩემი შეძრწუნებულ არს და რა-მე (მეორე სვეტი) ვთქუა? მამაო, მიჴსენ ჟამისა ამისგან.

არამედ ამისთჳს მოვედ ჟამსა ამას, მამაო; ადიდე ძე შენი.

მოინია მისა ჴმაი ზეცით: გადიდე შენ და კულადცა გადიდო შენ.

ხოლო ერი იგი, რომელი დგა, ესმა, იტყოდეს, ვითარმედ: ქუხილი იყო;

ხოლო სხუანი იტყოდეს: ანგელოზი ეტყოდა.

მიუგო იესუ და ჰქუა მათ: არა ჩემთჳს იყო ჴმაი ესე, თქუენთჳს იყოს.

ან არს სასჯელი ამის სოფლისა, ან მთავარი იგი ამის სოფლისა გარდამოვარდეს ქუჴ. და მე ოდეს ავმალდე ქუეყანით, ყოველნი მოვიზიდნე ჩემდა.

ხოლო ამას რა იტყოდა და აუნყებდა, რომლითა სიკუდილითა ეგულებოდა სიკუდიდ. მიუგო მას ერმან მან და ჰრქუა: ჩუენ გუასმიეს სჯულისაგან, ვითარმედ ქრისტე უკუნისამდე ეგოს.

1v და შენ ვითარ იტყჳ, ვითარმედ ჯე /რ-არს ამაღლება ძისა კაცისა. ვინ არს ესე ძე კაცისა? ჰრქუა მათ იესუ: მცირედჴამ ნათელი თქუენ თანა არს. ვიდოდეთ, ვიდრე ნათელი გაქუსლა, რაათა არა გენიოს თქუენ ბნელი, რამეთუ რომელი ვალნ ბნელსა, არა უწყინ, ვიდრე ვალნ. ვიდრე ნათელი გაქუს, გრწმენინ ნათელი, რაათა ძე ნათლის იყვნეთ.

ამას ეტყოდა იესუ და წარვიდა და დაეფარა მათგან. და ესოდენნი სასწაულნი ქმნა(!) წინაშე მათსა და არა ჰრწმენა მისა მიმართ, რაათა აღესრულოს სიტყუა იგი ესაია წინანარმეტყუელისა, რომელსა იტყჳს: უფალო, ვის-მე ჰრწმენა სასმენელი და მკლავი უფლისა ვის გამოეცხადა?

ამისთჳს ვერ ჰრწმენა, რამეთუ მერმეცა თქუა ესაია: დაუბრმეს მათ თუალნი

მათნი, რაათა ვერ იხილონ თუალ(მეორე სვეტი)ითა, და დაუსულბეს გულნი მათნი, რაათა არა გულისკმა-ყონ გულითა და მოიქცენ, და მე განვკურნენ იგინი.

ესე თქუა ესაია, ოდეს-იგი იხილა დიდებაა მისი და იტყოდა მისთვის. ხოლო მთავართაგანთაცა მრავალთა ჰრწმენა მისა მიმართ.

არამედ ფარისეველთათჳს ვერ აღიარეს, რაათა არა კრებულისაგან განას-ხნენ. რამეთუ შეიყუარეს დიდებაა კაცთაა უფროსს, ვიდრე დიდებაა ღმრთისაა.

ხოლო იესუ ღალად-ყო და თქუა: რომელსა ვჰრწმენე მე, არა მე ვჰრწმენე, არ-ამედ მომავლინებელი ჩემი. და რომელმან მიხილა მე, იხილა მომავლინებელი ჩემი.

მე ნათელი სოფლად მოვივლინე, რაათა ყოველსა რომელსა ჰრწმენეს ჩემი, ბნელსა შინა არა დაადგრეს.

იოვანე, 19, 15-23 (არ გადადის)

2r/ იტყოდეს: ალილე, ალილე და ჯუარს-აცუ ეგე!

ჰრქუა მათ პილატე: მეუფე თქუენი მე ჯუარს-ვაცუა? მიუგეს მღდელთ-მოძ-ღუართა მათ და ჰრქუეს: არა გვივის ჩუენ მეუფე, გარნა კეისარი.

მაშინ მისცა იგი მათ, რაათა ჯუარს-აცუას.

ხოლო მათ წარიყვანეს იესუ. და ეკიდა თვთ ჯუარი თჳსი, და განვიდა ადგილ-სა თხემისასა, რომელსა ჰქვან ებრაელებრ გოლგოთა, და მუნ ჯუარს-აცუჴს იგი.

და მის თანა სხუანი ორნი [ამიერ და] იმიერ და შორის იესუ.

და დაწერა ფიცარი პილატე და დასდვა ჯუარსა მას ზედა. და იყო წერილი ესრე: იესუ ნაზარეველი, (მეორე სვეტი) მეფჴ ჰურიათაა.

ესე ფიცარი მრავალთა ჰურიათა აღმოიკითხეს, რამეთუ მახლობელ იყო ქა-ლაქსა ადგილი იგი, სადა ჯუარს-აცუეს იესუ.

და იყო წერილი ებრაელებრ და ჰრომაელებრ და ბერძლ. ეტყოდეს უკუე პი-ლატეს მღდელთმოძღუარნი იგი ჰურიათანი: ნუ დასწერ მეფედ ჰურიათა, რამეთუ რომელმან თქუა: მეფე ჰურიათაა ვარი მე.

ჰრქუა მათ პილატე: რომელი დავწერე, დავწერე.

და ერისაგანთა მათ, რომელთა ჯუარს-აცუეს იესუ, მოიღეს სამოსელი მისი და განიყვეს ოთხად ნაწილად, თითოეულმან ერისაგანმან ნაწილი. ხოლო კუართი იგი, რომელი იყო უკერველ, ზეით გამოქსოვილ ყოვლად.

იოვანე 19, 24-32

2v / თქუჴს უკუჴ ურთიერთას: არა განვხიოთ ესე, არამედ წილი ვიგდოთ ამას ზედა, ვისიცა იყოს, რაათა აღესრულოს წერილი იგი:

განიყვეს სამოსელი ჩემი მათ შორის თავისა მათისა და კუართსა ჩემსა ზედა განიგდეს წილი. და ერისაგანთა მათ ესე ყვეს. დგეს ჯუარსა მას თანა იესუსა დე-დაა მისი დაა დედისა მისისაა, მარიამ კლეოპასი, და მარიამ მაგდალინელი. ხო-ლო ვითარცა იხილა იესუ დედაა თჳსი და მონაფე იგი, რომელი უყუარდა, წინაშე მდგომარენი,

ჰრქუა დედასა თჳსსა: დედაკაცო, აჰა ძე შენი!

და მერმე მონაფესა მას ჰრქუა: აჰა, დედაა შენი!

და მიერთგან წარიყვანა იგი მონაფემან მან თჳსთა თანა. ამისა შემდგომად იხილა იესუ, რამეთუ ყოველივე აღსრულებულ არს. (მეორე სვეტი) და რაათა აღ-ესრულოს წერილი იგი, თქუა: მწყურის.

დგა მუნ ჭურჭელი ძმრითა სავსე. ღრუბელი აღავსეს ძმრითა უსუჴსა თანა და-ადგეს ლერწამი და მიუჰყრეს პირსა მისსა. და ოდეს მიიღო ძმარი იგი იესუ, თქუა: ესეცა წერილი აღსრულებულ არს.

და მიიდრიკა თავი და განუტევა სული.

ხოლო ჰურიათა მათ, რამეთუ პარასკევი იყო, რაათა არა დაადგრეს გუამი მისი ჯუარსა ზედა შაბათამდე, რამეთუ იყო დიდ დღე იგი შაბათისაჲ მის.

ჰკითხეს პილატეს, რაათა წვენი მათნი განუტეხნენ და გარდამოიხუნენ. მოვიდეს ერისგანნი იგი და პირველისანი მის განუტე

არ გადადის

მათე 5, 19-26

4r / არა ნარკდეს სჯულისაგან წინასწარმეტყუელთა, ვიდრემდე ყოველივე იქმნეს.

უკუეთუ ვინმე დაჰკსნეს ერთი მცნებათა ამათგანი უმცირესთაჲ და ასწავებდეს ესრეთ კაცთა, უმრწამეს ენოდოს მას სასუფეველსა ცათასა; ხოლო რომელმან ყოს და ასწავოს, ამას დიდ ერქუას სასუფეველსა ცათასა. ხოლო გეტყვ თქუენ: უკუეთუ არა აღემატოს

მეორე სვეტი

ძმასა თჳსა რომელი სარგებელსა, თანა-მდებ არს იგი კრებულისაგან განსლვად; და რომელმან ჰქუას ძმასა ცოფ, თანა-მდებ არს გეჰენიასა ცეცხლისასა.

უკუეთუ შესწირვიდე შესანირაჳსა საკურთხეველსა ზედა და მუნ მოგეკსენოს შენ, ვითარმედ ძმაჲ შენი გულ-ძურ არს შენდა, დაუტევე შესანირაჳი იგი წინაშე საკურთხეველსა მას და მივედ პირველად და დაეგე ძმასა შენსა, მაშინ მოვედ და შენირე შესანირაჳი შენი.

4v / ამენ გეტყვ შენ: ვერ გამოხვდე მიერ, ვიდრე არა მისცე და ნიგის კობო[ს] ასმიეს სამე, რამეთუ ჰქუა პირველთა მათ მიმართ: არა იმრუშო. ხოლო მე გეტყვ თქუენ, ყოველი რომელი ხედვიდეს დედაკაცსა და გული უთქმიდეს მისთჳს, მუნ თქუეს, იმრუშა მის თანა გულსა შინა თჳსსა, უკუეთუ თუალი შენი მარჯუენე გაცთუნებდეს შენ, აღმოიღე იგი და განაგდე იგი შენგან, უმჯობეს არს შენდა, რაათა წარწყმდეს ერთი ასოთა შენთაგანი, ვიდრე არა ყოველი გუამი შენი

მათე 32-34

[რომელმან] განუტეოს ცოლი თჳსი და სხუჲ შეირთოს ი[---] [---]შოს და რომელმან განტევებული შეირთოს, მანცა იმრუშოს. ხოლო მე გეტყვ თქუენ ყოველმან რომელმან განუტეოს ცოლი თვისი თჳნიერ სიძვისა და განტევებული შეირთოს, მანცა იმრუშოს.

კუალად პირველად ასმიეს რომლითა პირველთა მათ მიმართ არა ცილი ჰფუცოთ, არამედ მის თანა ფიციიგი ითქუა პირველთა მათ მიმართ: არა ცილი ჰფუცო, არამედ მისცე უფალსა ფიცი შენი. ხოლო

სახარების საძიებელი

3r / მას ქალაქსა. ე, შაბათსა მათესი ო: მას ჟამსა შინა შევიდა იესუ ნავსა ვიდრე უფალ მოწაფებაჲ კაცთა. ვ კვირიაკესა მათესი ფვ. თ. ქრისტესა უფალმან, რომელსა უყუარდეს მამაჲ ანუ ვიდრე ქალაქებსა მისსა ვ, შაბათსა მათესი ოე: მას ჟამსა შინა წარმო-რაჲ-ვიდოდა იესუ მისსა. ვიდრე, უძღურებთა კვირიაკე მათესი რ, კ, გ ... ქრისტესა უფალმან, რომელი არა არს ჩემ თანა იგი მტერი ვიდრე შენგან დაისაჯოს. ლ შაბათსა, მათესი რ, მ, ე: მას ჟამსა შინა იხილა იესუ ერი მისა, ვიდრე განუტეოს ერი იგი ლ კვირიაკესა მათესი რმ, მას ჟამსა შინა მოუწოდა იესუ

მონაფე ვიდრე მაგდალილესათა. ზ, შაბათსა მათესი რ, მ, ზ: მას ჟამსა შინა აძულა იესუ, ვიდრე გენესარეთ. ა კვირიაკესა მათესი რ, ო, ლ: მას ჟამსა შინა მოუკდეს, რომელნი იგი დრაქ, ვიდრე სასუფეველსა ცათასა. ა შაბათსა³⁴⁹ მათესი ქ, ო, დ... ვინმე ... ვიდრე დღესა... კვირიაკესა ... მას ჟამსა შინა მო... ვიდრე დატე-
ვე... ბ შაბათსა ... თქუა უფალმან იგი ... ვიდრე ცთომან... მათესი ლი ... მოვიდო
... ვიდრე შეუდგა... მათესი რ, ე, გ ... შუკი ან ... ვიდრე შემ... დ კვირიაკესა მ ...
ჟამსა ზრახვ... ვიდრე წარვიდო... მათესი ს, ი, თ... ესე კაცი ე... თაფთა ჩუენ ... მა-
თესი ს, კ, ლ ... ოდა იესუ ერს... ლადეს ვიდრე ... ს, კ, დ თქუა ქრისტესა უფალმან...
ემსგავსა სასუფ... მცირედნი, რამეთუ ჩუენი ... მათესი მგ

(ნაწერი გადაშლილია, რთულად იკითხება)

3v / ...ას ზ შაბათსა

...ო შორის ჟამსა

მისსა თა

...ესა მათესი

...ისა წმიდათა

... ვიდრე ძე

...სა მათესი

...ც... ესე

...

...რო. ზ კვირიაკესა

... უფალმან გევე

... სა სასუფეველი

... ზ შაბათსა

... სა უფალმან არა

...რც, ვიდრეე

... ა კვირიაკესა

ჟამსა შინა მო

...ლარნა

...ენ ა შაბათსა

... ჟამსა შინა დგა

...ბი ვიდრე მის

...გ კვირიაკესა

...რაფთა ჟამსა შინა ა

...ი ვიდრე

...ლეკსა ...

...ლუკასი ნ, დ

...ვითარცა იგი თქუენგანი

...ე თქუენი მოციქულ

(მეორე სვეტი)

გ შაბათსა ვიდრე...

მას ჟამსა შინა წარვიდ

ოდა ისეუ და იხილა

ვიდრე შეინანონ. დ კვირიაკესა

³⁴⁹ მეორე სვეტის ნახევარი ჩამოჭრილია. .

ლუკასი დ ზ მას ჟამსა შინა
 წარვიდოდა იესუ
 ვიდრე მოხედა ღმერთმან
 დ შაბათსა ლუკასი დ
 მას ჟმსა შინა განვიდოდა
 თავადი ვიდრე ვითარცა ერ
 თი იგი ე კვირიაკესა ლუკასი
 თვ. თავად ქრისტესა უფალმან გ ...
 ემო ვიდრე მოთმინე
 ბითა. ე შაბათსა ლუკასი
 ე. მას ჟამსა შინა შევიდა
 კაპერნა. ვიდრე მისცეს
 ცოცხალი. ვ კვირიაკესა
 ლუკასი რ, ჟ.ვ. ქრისტესა უფალმან კაცი
 ვინმე მიუწოდა ვიდრე ირწ
 მუნეს მათი. ვ შაბათსა
 მათესი ოთ. ქრისტესა უფალმან არა
 ვინ სან. ვიდრე ყონ იგი
 ლ კვირიაკესა. ლუკასი პგ. მას ჟამსა
 შინა მოვიდა იესუ ვიდრე მის
 თვს იესუ. ლ შაბათსა ლუკასი
 პვ. მას ჟამსა შინა მოუწოდა იესუ
 ვიდრე ყოველთა ადგილთა
 წ კვირიაკესა ლუკასი პჟ. მას ჟამსა შინა

H 2084 ზ

რაობა:	სახარების საძიებელი (ნაწყვეტი)
თარიღი:	XV ს.
ფურცელთა რაოდენობა:	2 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	19,9X24,5

Content:	Index of the Gospel (fragment)
Date:	XV c.
Number of folia:	2 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	19,9X24,5

ტიქსტი

1r / ბ, ლუკასი რზ: და ამისა შემდგომად გამოიჩინა ვიდრე ქალაქისა მის; გ, მათესი ე: რომელსა უყუარს მამაჲ იგი ვიდოდის ქალაქებსა მათსი; ე, მათესა სმწ: მაშინ ემსგავსა სასუფეველი ცათაჲ, ვიდრე დღე იგი, არცა ჟამი; ვ მათესი სმგ: ილ-უძებდით უკუწ, რამთა არა შე, ვიდრე დაადგინოს იგი; ზ, იოანესი რჟწ: და ჰრქუა

პილატე ჰურიათა, ვიდრე ჭემმარიტ არს წამებად მისი; წ, ცისკრად: იოანესი სბ: ხოლო დგეს ჯუარსა მას თანა, ვიდრე თვისთა თანა; ესე შეუდგინე იოანესვე ცლბ: შინა ესე არს მოწაფე იგი, რომელი წამებს, ვიდრე წამებად; სამხრად იოანესი სკგ: ესე სამგზის გამოუცხადა მოწაფე, ვიდრე აღწერილი წიგნები. ამინ!

თ, მათეს [ანზ], ვაჲ თქუენდა, მწიგნობარნო! ვიდრე სახლთა თქუენთა ოკრად; ი, ლუკასი რივ, რომელმან თქუენი ისმინოს ჩემი, ვიდრე სათნო იყო შენ წინაშე; ია, იოანესი რლდ: მით იდიდოს მამაჲ ჩემი, ვიდრე სახლითა ჩემითა მიგცეს თქუენ; იბ, მათესი ლბ, თქუენ ხართ ნათელნი სოფლ, ვიდრე სასუფეველსა ცათსა; იდ, იოანესი რლბ: შინა, მე ვარ ვენაჴი იგი, ვიდრე მე შეგიყუარენ თქუენ; ით, ლუკასი რმე: ხოლო არარაჲ არს დაფარული, ვიდრე რაჲ იგი სთქუათ; კა, იოანესი პთ: შინა ხოლო ან იტყუთ, ვითარმედ ჰხედ, ვიდრე საძოვარ იპოოს; კბ, მათესი პვ: აჴა, მე მიგავლინებ თქუენ, ვიდრე იგი სრულად³⁵⁰ ცხონდეს; კდ, ლუკასი იწ: და მოვიდა ნაზარეთად, ვიდრე პირისაგან მისისა; კე, მათესი რბ: ხოლო იოანეს რაჲ ესმენს, ვიდრე სმენად ისმინენ; კვ, მათესი რლდ, ამით იდიდოს მამაჲ, ვიდრე სახელითა ჩემითა მოგცეს; კთ, ლუკასი ოდ, (1v) ევედრებოდა ვინმე, ვიდრე გუალვიდოდეთ მშულობით; ლ, მათესი ბგ: შინა ყოველმან, რომელმან აღიაროს ჩემ, ვიდრე არა არს ჩემდა ღირს; შეუდგინე მათესივე რბე, შინა მაშინ მიუგო პეტრე: უფალო, უფალო აჴა ჩუენ, ვიდრე უკუანანი წინა.

თუესა ივნისსა ა, სახარებაჲ მათესი ბგ: შინა ყოველმან, რომელმან აღიაროს, ვიდრე ჩემდა ღირს; ბ, ლუკასი რნზ: შინა და თქუა იესუ: ვინმე იყოს, ვიდრე უმეტესი მიჴკადონ მას; გ, მათეს ბგ: რამეთუ რომელსა უყუარდეს მამაჲ გინა, ვიდრე ქალაქებსა მათსა; დ, იოანესი რლბ: შინა ვიდრე ვარ ვენაჴი ჭემმარიტი, ვიდრე ვითარცა მე შეგიყუარენ თქუენ; ე, ლუკასი რნლ: შინა და თქუა იესუ: ვინმე არს მნე, ვიდრე მოჴკადონ მას; ვ, მათესი სიწ: მაშინ ემსგავსოს სასუფეველი, ვიდრე დღე იგი, არცა ყამი; წ, ლუკასი რმე: შინა ხოლო გეტყუ თქუენ, ვიდრე რაჲ იგი სთქუათ; თ, ლუკასი რივ: რომელმან თქუენი ისმინო, ვიდრე სათნო იყო შენ წინაშე; ამასვე დღესა იოანესი პე: შინა ხოლო იესუ აღვიდოდა მთას, ვიდრე ნულარა სცოდავ; ია, ლუკასი რზ: და ამისა შემდგომად გამო, ვიდრე სათნო იყო შენ წინაშე; იბ, მარკოზისი რლა: და მოვიდოდა მისა ერ, ვიდრე მისსა ტკბილად; იგ, იოანესი პთ: შინა მერმე ჰრქუა მათ იესუ: ამინ, ამინ, ვიდრე ერთ სამწყსო და ერთ მწყემს; იდ, ლუკასი კ: და თავად მან ჰრქუა, ვიდრე შორის მათსა და წარვიდა; იზ, ლუკასი რმე: შინა, ხოლო გეტყუ თქუენ, ყოველმან, რომელმან, ვიდრე რაჲ იგი სთქუათ; იწ, იოანესი რლწ: ამას გამცნებ, ვიდრე შეწირა ღმრთისა; ით, ლუკასი ოთ:

2r / ამას იტყუან ორშაბათსა მეორისა შუდეულისასა; სამშაბათსა მეორისა შუდეულისასა; ოთხშაბათსა მეორისა შუდეულისასა; ხუთშაბათსა მეორისა შუდეულისასა; პარასკევსა მეორისა შუდეულისასა; შაბათსა მეორისა შუდეულისასა; ყოველთა წმიდათა კვირიაკემდე. [ე]სრეთ შუდეულად ჩაჴვლიან, ესე ზატიკთა მსგეფსნი. ვინ არა იცოდით, ან ცან.

წმიდა და ნათლითა შემოსილსა აღვსებასა:

სამხრად სახარებაჲ იოანესი ა: პირველითგან იყო სიტყუაჲ

ვიდრე ქრისტეს იესუს მიერ იქმნა: ა, ორშაბათსა სახარებაჲ იოანესი:

ღმერთი არავინ სადა, ვიდრე და ნათელ-სცემდა; ა, სამშაბათსა

სახარებაჲ ლუკასი ტლთ: შინა ხოლო პეტრე აღდგა და მირბოდა

ვიდრე განტეხასა პურისასა: ა, ოთხშაბათსა, სახარებაჲ იოანესი ილ: ხვალისა

³⁵⁰ +ს~დ.

დღე დგა კუალად, ვიდრე ძესა ზედა კვრიაკისასა ა: ხუთშაბათსა, სახარებაი იოანესი კდ: შინა. იყო ვინმე კაცი ფარ, ვიდრე ცხორებაი საუკუნოი; ა, პარასკევსა სახარებაი იოანესი ით: ამისა შემდგომად შთავიდა იესუ ვიდრე, რომელი-იგი ჰრქუა მათ: ა შაბათსა სახარებაი იოანესი, კუალად შინა, ამისა შემდგომად მოვიდა იესუ, ვიდრე ღმერთი ჭეშმარიტი არს.

კვრიაკესა, რომელ არს ახალ კვრიაკე

სახარებაი სიგ: და ვითარცა შემწუხრდა დღე იგი, ვიდრე სახელითა მისითა: ბ ბ ლ სახარებაი იოანესი იზ: შინა და მესამესა დღესა ქორნილი იყო, ვიდრე მისი მონაფეთა მისთა;

გ,ბ,ლ სახარებაი იოანესი კდ: შინა ხოლო ესრეთ შეიყუარა ღმერთმან, ვიდრე ქმნილ არიან;

დ ბ ლ სახარებაი იოანესი ლთ: შინა (2v) ხოლო იესუ მიუგო და ჰქუა მათ: მამაი ჩემი მოაქამდე იქმს ვიდრე სიკუდილისაგან ...

ი ბ ლ სახარებაი იოანესი მა: ამინ, ამინ გეტყუ თქუენ, რამეთუ რომელმან სიტყუანი, ვიდრე მომავლინებელისა ჩემისა მამისა;

პ ბ ლ სახარებაი იოანესი მბ: რამეთუ არა ვეძიებ ნებასა ჩემსა, ვიდრე უძლურთა ზედა;

შ ბ ლ სახარებაი იოანესი ნ: ხოლო კაცთა მათ, ვითარცა იხილეს ვიდრე დაჰბეჭდა ღმერთმან.

მესამესა კვრიაკესა სამხრად:

სახარებაი მარკოზისი სკზ: და ვითარცა შემწუხრდა, რამეთუ პარასკევ (პრკვ) ვიდრე ეშინოდა;

ბ გ ლ სახარებაი იოანესი ლზ: და იყო ვინმე სამეუფოი, ვიდრე ჭურთხანით გალი;

ბ გ ლ სახარებაი იოანესი ნე: ჰრქუა მათ იესუ: მე ვარ პური ცხო, ვიდრე უკუანაღსკნელსა მას დღესა;

დ გ ლ სახარებაი იოანესი ნბ: ჰრქუა უფალმან მოსრულთა, ვიდრე მოსცა სოფელსა ე გ ზ სახარებაი იოანესი, რამეთუ ესე არს ნებაი მომავლინებელისა, ვიდრე უკუანაღსკნელსა მას დღესა;

შ გ ლ სახარებაი იოანესი რლნ: ამას გამცნებ თქუენ, რაითა იყო, ვიდრე შეწირა ღმრთისა.

მეთხესა კვირიაკესა სამხრად:

სახარებაი იოანესი: ლზ: ამის შემდგომად დღესასწაულ იყო, ვიდრე განმკურნა მე;

ბ, დ,ლ სახარებაი იოანესი ძზ: და რომელი ჭამდეს კორცსა და სუმიდეს, ვიდრე ძე ღმრთისა ცხოველისა;

გ, დ, ლ სახარებაი იოანესი ოე: ამისა შემდგომად იქცეოდა იესუ, ვიდრე შიშისათვის ჭურთათა ესა.

ოთხშაბათსა. შუა ზატიკისასა სახარებაი იოანესი ოე: შინა უფალსა ვითარცა დღესასწაული იგი განზოგე, ვიდრე იყო ჟამი მისი;

ე,დ,ლ სახარებაი იოანესი პე: შინა მერმეცა ეტყოდა ვიდრე...

H 2085 ბ

რაობა: სახარება სამოციქულო
თარიღი: XV s.
ფურცელთა რაოდენობა: 4 ფ.
დამწერლობა: ნუსხური
ზომა: 10X14,2

Content: Gospel Epistles
Date: XV c.
Number of folia: 4 folios
Script: Nuskhuri
Size: 10X14,2

ტექსტი

1r/ გვასმის, ჰრქუა მათ პავლე, რამეთუ უკუწ ნათელ გიღებეს.

ჰქუა მათ პავლე იოანე ნათლისმცემლად ნათლისცემასა სინანულისასა ერ-
სა და ეტყოდა: მომავალისა მის შემდგომ ესე იგი არს იესუ ქრისტე, ხოლო მათ,
ვითარცა ესმა ესე, ნათელ-იღეს სახელითა იესუ ქრისტესითა დასხმითა ჰელითა
პავლესთათა და მოვიდა სული წმიდაჲ მათ ზედა, იტყოდეს ენათა და წინასწარ-
მეტყველებდეს. იყვნეს კაცნი იგი ათორმეტნი და შევიდა შორის კრებულსა მათსა
და კადნიერად იქცეოდა სამთ

1v/ და ეტყოდა დარწმუნებაჲ სასუფევლისთვის ღმრთისაჲ.

სახარებაჲ მათესი: მას ჟამსა შინა ესმნეს იოანეს საპყრობილესა შინა საქმე-
ნი ქრისტესნი და მიავლინა ორნი მონაფენი მისნი და ჰრქუა: შენ ხარა მომავალი
იგი, ანუ სხუასა მოველოდით, ხოლო იესუ მიუგო და ჰრქუა: მოვედით და უთხა-
რით იოანეს, რომელი გესმა და იხილეთ, ბრმანი აღიხილვენ, მკელობელნი ვლენან,
კეთროვანნი განწმედიან და ყრუთა ესმის, მკუდარნი,

2r/ რომელმან აჰა ჭეშმარიტად ისრაიტელი, რომლისა თანა არა არს ზაკუვაჲ.
ჰრქუა მას ნათანაელ: ვინაჲ მ...მე მიუგო იესუ და ჰრქუა მას პირველ ფილიპეს
ჰმობამდე: შენდა იყავ, რაჲ ...სა მას ქუეშ გიხილე შენ. მიუგო მას ნათანაელ და
ჰრქუა მას: რაბი, შენ ხარ ძე ღმრთისაჲ, შენ ხარ მეუფე ყოვლისაჲ.

მიუგო იესუ და ჰრქუა მას: რამეთუ გარქუ შენ, გიხილე ლელუს ქუეშე და
გრწამს, უფროსი ამათსა იხილო. და ჰრქუა მას: ამინ, ამინ გეტყვ თქუენ, იხილ-
ენით ცანი განხმულნი და

2v/ გელოზნი ...ნი აღმავალნი და გარდამომავალნი ძესა ზედა კაცისასა.

სამშაბათსა. მუნ აღმოუცენოს რქაჲ. დავითის: მოიჰსენე, უფალო, დავით და

...

ებრაელთა მიმართ:

ძმანო, მათ დღეთა შინა იყო აპოლოსა მას ყოფასა კორინთეს შინა პავლეს
მოველო ზემო იგი კერძოჲ ადგილი და მოინია ეფესოდ და პოვნა ვინმე მონაფენი
ეფესოდ და პოვნა ვინმე მონაფენი და ჰრქუა მათ: უკეთუ სული წმიდაჲ მოგიღები-
ეს და გრწამს. ხოლო მათ ჰრქუეს მას: არცა სული წმიდაჲ ...

3r / ნაყოფი მუცლისა შენისაჲ

და ვინაჲ არს ესე ჩემდა, რამცა მოვიდა დედაჲ უფლისაჲ ჩემისა ჩემდა, რამეთუ აჰა, ესე-რა, ვითარცა იყო ჳმაჲ მოკითხვსა შენისა ყორთა მომართ ჩემთა ჳკრთე-ბოდა ყრმაჲ ესე სიხარულით მოცელსა ჩემსა და ნეტარ არს, რომელსა ჳრწმენეს, რამეთუ იყო აღსრულებაჲ თქმულთა მათ მისა მიმართ უფლისა მიერ.

და თქუა მარიამ: აღიდეგს სული ჩემი უფალსა და განიხარა სულმან ჩემმან ღმრთისა მიმართ მაცხოვრისა ჩემისა. აჰა ესერა ამათგან მნატრიდეს მე ყოველნი ნათესავნი, რამეთუ მიყო მე დიდებული.

3v/ რომელმან წარწყმიდოს სახელი მისი. წყალობაჲ მისი ნათესავითი ნათე-სავამდე მოშიშთა მისთა ზედაყო სიმტკიცე მკლავისა თვისისა, განაზნინა ამჰარტა-ვანნი გონებითა გულთა მათთაჲ.

გარდამოსთხინა ძლიერნი, საყდართაგან აღამაღლნა მდაბალნი, მშიერნი, აღავსნა კეთილითა და მდიდარნი განაზნინა ცუდნი. შეენია ა...სა მონასა თვისსა მოჳსენებად წყალობისა თვისისა. ვითარცა ეტყოდა მამასა ჩუენსა აბრაჰამსა და ნათესავსა მისსა უკუნისამდე.

4r / კერძო მისსა ქერობინი დიდებისა, რომელი აგრილობდა სალხინებელსა მას, რომლისათჳს არა არს ან თითოეულად ტყჳად, რამეთუ ესრეთ აღმართებულ იყო გარეშესა მას კარავსა, მარადის შეველენედ მღდელნი და მსახურებასა მას მა-რადის აღსრულებაჲ, ხოლო შინაგანსა მას ერთგზის წელიწადსა მღდელთმოდუ-არი, ხოლო შევიდის და არა თჳნიერ სისხლისა, რომელი-იგი შეწირის თავისა თჳსი-სათჳს და ერისა უმეცრებისათჳს.

4v / ისმინე, ასულო, და იხილე.
სახარებაჲ ლუკასი

მათ დღეთა შინა აღდგა მარიამ და წარვიდა მთად კერძო მსწრაფლ ქალაქად ... დაისა და შევიდა სახლსა ზაქარიასასა და მოიკითხა ელისაბედ. და ვითარცა ესმა ელისაბედს მოკითხვაჲ მარიამისი, ჳკრთებოდა ყრმაჲ იგი მუცელსა მისსა და აღივსო სულითა წმიდითა ელისაბედ და ჳმა-ყო ჳმითა დიდითა და თქუა: კურთხე-ულ ხარ შენ დედათა შორის და კურთხეულ არს

H 2085 გ

რაობა:	ლოცვანი
თარიღი:	XV ს.
ფურცელთა რაოდენობა:	2 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	7X10,5

Content:	Prayers
Date:	XV c.
Number of folia:	2 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	7X10,5

ტიქსტი

1r-ზე ტექსტი რთულად იკითხება

... მსხვერპლად ს...ად აკურთხე, უფალო, უსხი ესე, ვითარცა აკურთხე ვერძი იგი, რომელი ...უკიდა ღმერთმან ...ბაჲ ამრ...ცთ წე... მისსა და წ... .. და ...ერ... ლიდ ...იდ აკურთხე, უფალო, ... ესე, ვითარცა აკურთხე ... წინანარმეტყუელითრე იგი [დ] დ ...ეჲ

lv / რამეთუ ...ვისა და ჩუენდა ღირს არს მადლობაჲ ღმრთეებისა შენისა ყოველთათჳს მადლისა სიტკობებითა შენისათა, ვითარცა გ...ნდა, ერთგულ იქნა აბელ ც...თ ღმრთეებისა შენისა სისხლითა ამის კრავისა და... .. დააცხრო ქუეყანაჲ წყლით რღვეულთა საქმითა დ... ..და სი...ილითა კრთე...სა...

2r / პირმეტყუელ არს და პირუტყუთა და ყოვლისა ნაშრომისა და შენდა დიდებისა აღმოვთქუათ ქებაჲ და პატივი და თაყვანისცემა მამისა, ძისა და წმიდისა სულისა ან და მარადის

ლოცვაჲ მსხ[უ]წრპლისა უფლისა მიმართ, უფალო, 2v/ ღმერთო მამათა ჩუენთაო, რომელმან შენ [შეინ]ირე მსხუწრპლი ესე ისაკისა, პირველ ძისა მისსა შენ, მეუფეო, შეინირე შესანირავიცა ხარი იგი ამის და რომელთა შემონირე საუკუნენი იგი ნიჟნ

H 2093 ა

რაობა:	სულთა მატიანე (გრაგნილი ა-ზ)
თარიღი:	XV-XVI სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	1 ფ. (კეფი)
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	13,6X18,5

Content:	Synodal Records (scroll A-Z)
Date:	XV-XVI cc.
Number of folia:	1 folio
Script:	Nuskhuri
Size:	13,6X18,5

ტიქსტი

1r*/ უფალო ღმერთო, ღმერთო, აშენე, აკურთხე სახლი და საყოფელი, უფალო ღმერთო.

უფალო ღმერთო, აშენე აკურთხე სახლი და საყოფელ ქაუზას გურჩანს კრება შეგვყარ ქაზზასსა
სულსა გიგის გურჩანს შმ(!) ღმერთმან მის მეუღ
ბიქეშის ცინდელაფას შმ(!) ღმერთმან მისსა

* შენიშვნა: ფრჩხილებში მოცემული გვაქვს რიცხვითი მნიშვნელობა, რომელიც შეესაბამება ქართულ (ნუსხური დამწერლობით) ასოთა ნიშნებს.

სულსა სიოშის გურჩანს მამაც კაცს საყ
არელს შმ ღმერთმან სა ქაუზის შმ ღმერთმან
სულსა ამსუანს გურჩფხს შმ ღმერთმან
სულსა ბექაის მღდელი კურთხეული შმ ღმერთმან
სულსა ეტას გურჩანს შმ ღმერთმან სულსა ბ ძმ
სულსა ეტას და ქაუს შმ ღმერთმან ღმერთო კრბ
შეგვყარა ღმერთის სალოცავად სული საკსრად ამინ
ქაუზს გურჩან სა ამის მწერალ სუმაილს შმ (!)

1v / იე (15) ჳარი შესწირა, პ (80) ვერძი შესწირეს
კე (25) ღორი, მ (40) კრავ შესწირეს [----] შესწირეს
ჩ (1000) ზრხი შესწირეს, ჳ ხუთი ათასი ანგეაზი, უფალო, შენ
ღმერთო ამის მწერალს სვიმონს ქანცხელიან

H 2093 ბ

რაობა: სულთა მატიანე (გრაგნილი ა-ზ) პალიმფსესტი
თარიღი: XV-XVI სს.
ფურცელთა რაოდენობა: 1 ფ. (კეფი)
დამწერლობა: ნუსხური
ზომა: 20X22

Content: Synodal Records (scroll A-Z) **Palimpsest**
Date: XV-XVI cc.
Number of folia: 1 folio
Script: Nuskhuri
Size: 20X22

ტექსტი

1r / [მირ]ზას [დადე]შქე[ლიანსა] ... შეუნდოს ღმერთმან, მეულლესა მისა;
მაქას შეუნდოს ღმერთმან; სულსა მირზას დადიშქელიანისა
შეუნდოს ღმერთმან; სულსა ისლამს დადიშქელიანისა შეუნდოს ღმერთმან.
ღმერთო, აშენე, აკურთხე სამნი ძმანი დადიშქელიანები დიდი დიდებულსა მა-
კარებელსა ზედა ზემოდა და ქომოდა ყოლადა შეიყარა და ოთხი ათასისა შესწირეს
სულისა მისისათვის.
სულსა მამისთვალს ცალანისა შეუნდოს ღმერთმან;
მეულლესა მისა ქალიკმას შეუნდოს ღმერთმან;
მათ შკლსა ბაკუს შეუნდოს ღმერთმან. სადედილის შეუნდოს ღმერთმან,
დადიჩქელიანისა ციხესაამშენებელსა
იოანეს და პორტის მარეგიანისა(!) შეუნდოს ღმერთმან
(სხვა ხელით და სხვა მელნით) სულსა გულქანის კაუბერიფხეს შეუნდოს
ღმერთმან;
სულსა ჯავილას ნაკხველიანისა შეუნდოს ღმერთმან.

H-2093 გ

რაობა: კურთხევანი (გრაგნილი ა-ზ)პალიმფსესტი
თარიღი: XV-XVI სს.
ფურცელთა რაოდენობა: 1 ფ. (კეფი)
დამწერლობა: ნუსხური
ზომა: 17X16

Content: Euchologion (scroll A-Z) Palimpsest
Date: XV-XVI cc.
Number of folia: 1 folio
Script: Nuskhuri
Size: 17X16;

ტექსტი

1r / ...

... ჩუენ წმიდათა მოციქულთა
... ღვასა თანა მღრდელ
მთავრისა შენისა სნეოლებათგან
[განკურნებად] შენ ჰყავ ზეთი ესე
... ნებელი მათდა, რომელთა
[მის]გან გარდაცვალებად
...ლომობისა და მოღებად მოსალოდებელისა
შენგან მ[ა]ცხოვრისა
ჰე, გევედრებით შენ, ყოვლადძლიერო
ღმერთო ჩუენო, წმიდაო მაცხოვარებისაო,
მხოლოო კურთხეულო, მკურნალო სულთა
და კორცთაო, განაკურნე მონაცა
შენი. სახელი. ზეთისა მიერ სიტკობ[ე]ბისა
შენისა, რაჲთა ანცა მოვილოთ კაცთმო
[ყვა]რებ[ა]ჲ შენი და გადიდებდეთ დიდთა
და საკურველთა დიდებულთა და შე...

1v / შორის ...ბდენ ყოველთა სნე...
და ყოველთა უძღურებათა ესენი ...
და გზასა წარ... ..ლათა ...უ
მიხალთ(!) ქალაქსა სამარიტე
ლთასა. ნო(!) შეხუალთ, არამედ მი
ვედით უფროის ცხოვართა მე
წარწყმედულთა სახლისა იწრუსალ
იმისათა და მი-რა-ხ[ვი]დეთ და ქადა
გებდით და იტყოდეთ, ვითარმედ მო
ახლებული არს სასუფეველი ცათა.
სნეულთა განკურნებდით, კე
თროანთა განწმედით, უსასყი
დლოდ მიგიღებთ და უსასყიდ

ლოდ მისცემდით უფლისა მიერ. რომელი
მდიდარ ხარ წყალობითა და
გარდარეული სახიერები
თა. უფალო, რომელი მდიდარ ხარ მუნყალებისაჲ

H 2093 დ

რაობა:	სულთა მატიანე პალიმფსესტი
თარიღი:	XVI ს.
ფურცელთა რაოდენობა:	1 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	20X15
Content:	Synodal Records Palimpsest
Date:	XVI c.
Number of folia:	1 folio
Script:	Nuskhuri
Size:	20X15

ტიქსტი

1r*/ არ იკითხება
1v/ უფალო, აშენე და აკურთხე სახლი საფ...ი ბუზუს ...უ...
ხალ მაკარებელისა ბუზოს შეუნდენ ღმერთმან სულსა თინსორ...
სულსა ბაკუს მეუღლისა მამაც კაცსა შეუნდვენ ღმერთმან სულსა ბიმას
...ა ერმოზაის მოლოლანიტგან ღმერთმან სულსა შეუნის მ...
სულსა თემოს მულლიანის შეუნდვენ ღმერთმან ქალი კმა დო...
სულსა თობედს მის მეუღლეს შეუნდვენ ღმერთმან სულსა ბუზუს კუალ-
ადცა დ...
სულსა ბაკუს შეუნდვენ ღმერთმან სულსა ამ ციხეს მაშენებელსა და ვ...
სულსა ყადუს მულულიან შეუნდვენ ღმერთმან სულსა ნალოსა შეუნდენ ღმერ-
თმან სულსა
სულსა ბაყათუს შეუნდვენ ღმერთმან სულსა ბექაის შეუნდვენ ღმერთმან
სულსა ადაის შეუნდენ
...ლს შეუნდვენ ღმერთმან სულსა გუ...და შეუნდვენ ღმერთმან კანას შეუნ-
დენ ღმერთმან საფა...
... თუდუს მულიანის შეუნდენ ღმერთმან ქელდი შეუნდვენ ღმერთმან სულ-
სა მოხს...
...ა ტამარ ქალდია ფუთების შეუნდვენ ღმერთმან სულსა შუენიერ...
...ს შეუნდვენ ღმერთმან საფ... შეუნდვენ ღმერთმან სულსა ხისმაკოს შეუნ-
დვენ...
... შეუნდვენ ღმერთმან კუ... მინი ღმერთმან ღმერთმან სულსა ქ...
... [ბოლო სტრიქონი გადაშლილია, ტექსტის გარჩევა შეუძლებელია]

* შენიშვნა: ყველა სტრიქონის დასაწყისი არის „სა“.

H 2093 ე (ა-ზ)

რაობა: სულთა მატიანე პალიმფსესტი
თარიღი: XVI ს.
ფურცელთა რაოდენობა: 1 ფ.
დამწერლობა: ნუსხური
ზომა: 22,5X12,5

Content: Synodal Records Palimpsest
Date: XVI c.
Number of folia: 1 folio
Script: Nuskhuri
Size: 22,5X12,5

ტიქსტი

1r * / უფალო ღმერთო, აშენე და აკურთხე სახელით თაისაუსა შგერანს. ღმერთო, დემეც [ს]ა ვირიმზასა შგერანს. შემდგომად ღმერთმან მის მეუღლეს თანდუს, შემდგომად ღმერთმან [ს]ა გიოს. შემდგომად ღმერთმან მის მეუღლეს, სადუს. შემდგომად ღმერთმან [ს]ა აზაუს, მის ძმას, მამსდლს(!) შემდგომად ღმერთმან ათთუს, ელდიანს, მარხის საყვარელს. შემდგომად ღმერთმან, ღმერთო, დიდება შენდა.

იხილეს ხილვაჲ ესე და საქმენი ესე, იცემდეს მკერდსა მათსა და წარვიდოდეს. და დგეს ყოველნი მეცნიერნი მისნი შორით და დედანი, რომელნი შეუდგეს მას გალილეაჲთ, ხედვიდეს მას და, აჰა ესერა, კაცი, სახელით იოსებ, მზრახვალი, იყო კაცის სახიერი და მართალი. ესე არა თანაშერთულ იყო ზრახვასა მათსა და საქმესა. იყო კაცი იგი არიმათიაჲთ, ქალაქისაგან ჰურითაჲსა, რომელი იგიცა მოელოდა სასუფეველსა ღმრთისასა. ესე მივიდა პილატესა და მოითხოვა გუამი იგი იესუჲსი...

H-2093 ვ

რაობა: სულთა მატიანე (პალიმფსესტი)
თარიღი: XVI ს.
ფურცელთა რაოდენობა: 1 კეფი
დამწერლობა: ნუსხური
ზომა: 17X16

Content: Synodal Records
Date: XVI c.
Number of folia: 1 sheets
Script: Nuskhuri
Size: 17X16

* შენიშვნა: ეს ფრაგმენტი, ხელნაწერი გრაგნილი, დაშლილი, დარბილებული და გადატანილია საქალალდეში N2093 ე (H ფონდის აღწერილობაში N 2093 დ დაფიქსირებულია 4 ფრაგმენტად, ანუ აღწერილობაში არ არის შესული N2093ე); ხელნაწერი არის პალიმფსესტი, სახარების შემორჩენილი ფრაგმენტი, სავარაუდოდ, დანერგილი უნდა ყოფილიყო ორ სვეტად და უნდა იყოს პალიმფსესტის ქვედა შრე. მინაწერი მხედრულით: ქ. ამის მწერელი დეტოს. ღმერთო, ღმერთო, და სინანული.

ტიქსტი

1r*/

1 კეფი

ღმერთმან გ...ა ლ... ევედრა
...ინ დ... რ... სახლისათვის
სოფელსა შინა მოსული ...
... შინ ღმერთმან დ...ლს
... ღმერთმან მის შვილ შორის შედ... არს

2 კეფი

ღმერთმან არს შ..., ღმერთმან
ოს ...რ ... შ...ს ერთგულს
შინა ღმერთმან ... არს ... შასწირს ...რს
სა... ლ ო... ცკრი და ვერძი დაკლეს
ისხ ლ... ინ...რვლი შვილების

3 კეფი

დღეგრძელობ უძ ...გაბრიელ
და ერ ანგელოზისი დიდის მამის
შეუნდოს ღმერთმან სიბიზუს ბდერ(!)
ღმერთმან საგმზ...ს ბიბუოს მხო...
ბქშის შეუნდოს ღმერთმან ქადაგის
მის იუსას შეუნდოს ღმერთმან

1v / 1 კეფი - ცარიელია

2 კეფი - სამ სტრიქონზე განირჩევა რამდენიმე ასო 1 სტრიქონზე - ო, ჯ; 2-ზე - ო, ა; 3-ზე - მ.

3 კეფი - მათე 12, 2-3 (პირველი სვეტი), 7-10 (მეორე სვეტი). (პირველი სვეტი ჩამოჭრილია. კვადრატულ ფრჩხილებში ჩასმულია ჩამოჭრილი სტრიქონი)

შენნი იქმან, რომელი არა ჯერ-არს შაბათსა შინა საქმედ. [ხოლო] თავადმან ჰრქუა მათ: არა აღმოგიკითხავსა, რაა-იგი [ყ]ო დავით, ოდეს იგი შეემშია და მის

(მეორე სვეტი)

სხუერპლი, არამცა დასაჯენით უბრალონი. უფალ არს ძე კაცისაა შაბათისაცა.

და წარმოვიდა მიერ იესუ და მოვიდა შესაკრებელსა მათსა და იყო მუნ [კაცი] ერთი, რომელსა ჴელი...

1v ლუკას სახარება 23, 48-52.

* შენიშვნა: 1 და 2 კეფი გადაშლილია, ამიტომ ცალკეული ასოები და სიტყვები რთულად იკითხება.

პალიმფსესტი - ეს განსაკუთრებით მკვეთრად ჩანს მესამე კეფზე, სადაც v-ზე არის სახარება ორ სვეტად, ხოლო r-ზე შეინიშნება ორ სვეტად ნაწერი ტექსტი და სინგურით საზედაო ასო - ხ.

H 2093 ზ

რაობა:	სულთა მატიანე
თარიღი:	XVI s.
ფურცელთა რაოდენობა:	1 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	9,2X5

Content:	Synodal Records
Date:	XVI c.
Number of folia:	1 folio
Script:	Nuskhuri
Size:	9,2X5

ტიქსტი

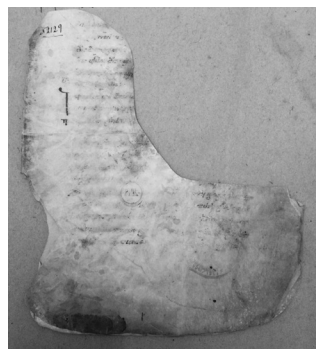
1r / ა კ ხ
 უფალო, ა...ე დ ...
 ლი დეკოს დეკოზ
 ...ესნირე სულისა მის შე ...

 ია
 1v / არ იკითხება

H 2129

რაობა:	მათეს სახარებიდან
თარიღი:	XIII s.
ფურცელთა რაოდენობა:	2 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	16X20,5

Content:	From the Gospel of Mathew
Date:	XIII c.
Number of folia:	2 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	16X20,5

ტიქსტი

1r * / ...იგ...
 ...ხ...ლსა
 და მოვედ ...
 სა შენსა და მამ...

* მათეს სახარება.

1r-ზე უნდა იყოს მათეს სახარება 5 თავის შუა ნაწილი, დაახლოებით, 20-ე მუხლის შემდეგი მონაკვეთი.

1r-ზე შემორჩენილია 19 სტრიქონი, რომელიც გადაშლილია, შესაძლოა რამდენიმე ასო-ნიშნის გარჩევა ან რამდენიმე სიტყვის ამოკითხვა.

... შ...
...
ი ... მ...
...
ე...
...
...
...
... გ...
...ა ...

(მეორე სვეტი)

...დე შენ...
... არს ...

...
...

[6]

მათე 5, 35-36, მეორე სვეტი მათე 5, 37-41

1v / ფერკთა მისთაჲ,
ნუცა იერუსალიმსა, რამეთუ
ქალაქი არს მეუფ
ისა დიდისაჲ ნუცა
თავსა შენსა ჰფუც...

(მეორე სვეტი)

...ა
...ურისა
...ა
...კ თქმულ არს
... თუალისა წილ
...ილი კბილისა
... ხოლო მე გეტყვ თქუნენ
... წინააღდგო
... ბოროტისა.
...გცეს შენ ყურიმა
...სა შენსა მარჯუენესი
მიუპყარ მას ერთ
კერძოთა. და რომელსა
უნდეს სასჯელად, მიღე
ბად კუართი შენი, მი
უტევე მას სამოსე
ლიცა შენი
და რომელი წარგიქცევდეს
შენ მილიონ ერთ,
...ვლე მის თანა ორიცა

2r / ...ნამებლად მათა.
და შერაფ-ვიდა იგი კა
პერნაუმდ, მოუ
ჭდა მას ასისტავი,
ევედრებოდა მას და
ეტყოდა: უფალო, მონაჲ ჩემი
დაცემულ არს სახლსა

(მეორე სვეტი)
...სმა რაჲ ესე,
...აუკურდა და ჰრქუა
ერსა მას, რომელნი მისდე
ვდეს მას: ამენ გეტყუ
თქუენ: არცაღა ისრაჳლ
სა შორის ესოდენი სარ...

...უ სახლსა
პეტრესსა და იხილა
სიდედრი მისი, დავრდო
მილი მჭურვალეები
თა და შეახო ჴელსა
მისსა და დაუტევა იგი

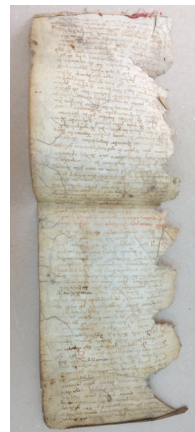
მეორე სვეტი
...ლი გარემო მისა,
უბრძანა წიაღს
ლვამ მიერ კერძო
და მოუჭდა მას ერთი
მწიგნობარი და ჰრქუა:
მოძღუარ, მიგდევედ
შენ, ვიდრეცა ხვდოდი. ჰქუა

რაობა:
თარიღი:
ფურცელთა რაოდენობა:
დამწერლობა:
ზომა:

Content:
Date:
Number of folia:
Script:
Size:

H-2431
ჟამისწირვა (გრაგნილი)
XIII-XIV სს.
1 კეფი
ნუსხური
55X17,5

Liturgy (scroll)
XI-XII cc.
1 sheet
Nuskhuri
55X17,5

ტიქსტი

1r* / „ლოცვითა ქრისტესა და გული მახარებლისათვის
მონამეთა აღმსარებელთა მ...
თხველთა და ყოვლისა სოფლისაი
კრ... ნუ... აღსრულები
საისათეს ...ბაი. ო... მეტესად ყოვლად
წმიდისა უხრწნელისა უფრ... დ...
...ისა და უფლისა ჩუენისა ღვთისმშობ
ელისაი მარიამის ქალწულისა
მი... ამისათეს. დიაკონ ... ხულსათაი
... წმიდისა პეტრე წინასწარმეტყუელისაი და
...ორბეთსა ნათლისმცემელისაიდათეს
წმიდათა და... ქებაი მონამისა
წმიდისა სახელითა სულისა კსენებას
აღვასრულებთ და ყოველთა წმიდათა შენთა
უფალო რომლითა ... და მოგუხედენ
ღმერთო და მოიკსენე და ძიებული
... სასოებისა ... დგომითა და...რგისაი
საუკუნე თავთა და ... განუსვენე მათსა
გ... მიხედავს ნ...ლი პირისა შენისაი
ქრისტესა მან...ბი მწვალებელისაი
მოიკსენე უ... მიერ ...ვედრე
... შემ მოიკსენე უფალო ყოველთა ეფის
ეპისკოპოზობისაი მართლმადიდებელისა
გ...თა მართლმადიდებლობით სიტყუსა
... შენისა ჭემმარიტებისა მღდელობისა
სა...ს მის მიერ დ...ნობისაი ყოვლისა სამღ
დლოებისა და ა... მიერ მეცა შეს
წირავთ სახ[ი]ერსა ამას მსახუ
რებისა საფლავისათეს წმიდისა ამის ...ალო
... და სამოციქულოსა ეკლესი
... უბრა... და ღირსებისა მოქ
ალაქობაი მქონებელთა თაყვანის
მორწ... მოყვარეთაითა

გრაგნილი შუაში გადაკეცილია. გვერდის მეორე ნაწილი გადაშლილია, რთუ-
ლად ან საერთოდ არ იკითხება, ზოგიერთი ადგილი გაცხოველებულია.

...სე ...

...უდრო ცხორებისა ...

კეთილთა მსახურებასაი და ...

ბუთ. დიაკონ... და...

გონების აქუნდეს ყოველ და ყოვლისათეს

მაშინ ღმერთმან ამ[აღლე]ბე პირველთა მ...

* ზოგან ტექსტი გადაშლილია და ძნელად იკითხება.

ჰსენე უფალო მიქაელ? ეპისკოპოზი
 სახელი, რომელი მომადლე წმიდათა შორის
 ეკლესიათა მშუდობით ...ლებით
 ... არამედ სიმრთელით დღეგრძე
 ლობით მ... მკვეთელობაი
 მართალთა ... მეტყველებაი
 ...ვისაი შენსა ჭეშმარიტებისათა და შხ...
 ცხოველთა [მღდელმან] მოიჰსენე
 უ...სა ... წინასწარმეტყველებითა შენისათა
 ...
 ... შემინდვენ
 ... ნებისა
 ...მარუ ... ცოდვათა და...
 მადლსა სულისა შენისა ... წინა მდებ
 ... ქრისტესა სახელდებაი
ონი
ყოველთა ქი
მუნ...
 ... მოიჰსენე
 ...
 ... ცხოვრებისა მათისათჳს უ...

მომდევნო 7 სტრიქონი გადაშლილია, არ იკითხება

1v / მოწყალებითა ჩუენთა წმიდაო დვა...თვის და ერი
 საი უმეცრებისაი მალვა-ილე ღმერთო ვედრებაი
 ... მყვენ ჩუენ ღირს-ყოფად ჩუენ-დაი. შენდა ვედ
 ...თაი მა... ოხათა მსხვერპლთა უ
 ...ო თაი ყოვლისა ერისა შენისა და კმაი
 ...ნ რომელნი დამსხენ მსახურებისაი
 ...სა ძალითა სულისა შენისა წმიდისათა
 ...ალოდ დაუბრკოლებელად წმი
 დისა მოწამებითა სინმიდისისაი ჩუენისათა, რამეთუ
 ხადად შენდაი ყოველსა ჟამსა და ადგილსა რაიდა
 მასმენელ ჩუენდა მწყალობელ იყო სიმ
 რავლისა სახიერებისა შენისასა. დიაკონ. გიხაროდენ
 მაშინ ღმერთმან. რამეთუ შეენის შენდა ყოველი დიდებაი, პატივი, თა
 ყვანისცემაი მამისა და ძისა და წმიდისა სულისა წმიდისა
 დიაკონ. მერმე და მერმე მშუიდობით უფალი საი
 ...სა ამის ჰსნად ჩუენდა და ყოველთათჳს მღდელმან
 ...ალად და მრავალგზის შენ გევედ
 რებით და შენ შეგივრდებით სახიერო
 და კაცთმოყვაროო, რაიდა მოხედვითა ვედ
 რებათა ჩუენთა და განწმიდენ ჩუენი სულნი და
 ჰორცნი ყოვლისაგან შეგინებისა სულისა და ჰო

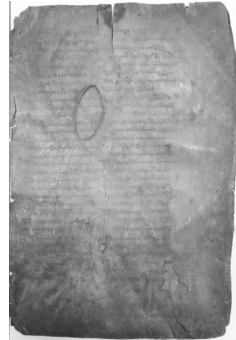
რცისა და მომეც ჩუენ უბრალოდ დაუსჯ
 ელად წარდგომად წმიდისა შენსა საკურთხეველისა
 და მომადლე ჩუენტა მლოცველთაცა წარმა
 ტებაი ცხორებისა და სარწმუნუნობისა და გუ
 ლისკმის ყოფისა მოეც მათ ყოვლადვე შუათაი
 ...თა ძუელითა მსახურთა შენთა უბრალო
 ...ყსეულად მოღებად წმიდათა შენთასაი მო
 ...ლოთაი და ზეცისა სასუფეველსა ღირსყოფად
 დიაკონ შეგვენიენ გვაცხოვენენ. ღმერთმან! მღდელმან. ამაღლება რაათა
 ძლიერებათა შენთა მიერ დაცულნი ყოვლადვე შენ
 დაი დიდებასა აღვაველენთ მამისა და ძისა და
 რომელმან ლოცვა მოდრეკითაი, ვიდრე რომელნი
 ...ა ქერობინთასა [ი]გალობებოდეს ერისგა
 ...რაგინ არს ღირს თანაშეკრული კორ
 ...ლთაი გულისთქმათაი და გემოთაი წარ
 დგომად ანუ მიახლებად შინა მსახურებ
 ად შენდაი მეუფეო დიდებისაო, რამეთუ მსახურებაი
 შენი დ... თვით მადლისა ძალითა და ცაი, არამედ გამო
 უთქმელის ... და აღურაცხელისაი კაცთ მო
 ყვარებისა უქცეველად და უცვალებელად
 კაცი ... და მღდელ-მთავრად ჩუნდაი გამოჩნდი და
 ...მსახურებ რვისა ამის და უსისხლოსა მას მსხვერ
 პლისაი მღდელთ-მოქმედებაი მომანიჭე ჩუენ, ვითარცა
 ...ემან ყოველთამან, რამეთუ შენ მხოლოო, უფალო ღმერთო ჩუენო, მეუფებ
 ... შინა და ქუეყანასა საყდართა ზედა ქერობინთა
 ჯდომარე სერაბინთაი უფალი და მეუფე იწრუხალიმისაი
 მხოლოო წმიდაო და წმიდათა შინა განსვენებულო შენ უკვე
 გვედრებით მხოლოსა სახიერსაი და კეთილ
 მსახურებისაი მოიხილე ჩემ ცოდვილისა და უ
 ჳმარისაი მონასა შენსა ზეცა და განწმიდენ
 სული ჩემი და გული ცნობისგან ბოროტთასა და ღი
 რს მყენე მე მადლი სულისა შენისა წმიდისათა
 შემოსილი მღდელობისა და მადლითაი წარდ
 გომად წმიდისა ტრაპეზისა შენისა მღდელ-მო
 ქმედებაი წმიდისა და უხრწნელისა კორცისა
 შენისა და პატიოსნისა სისხლისაი, რამეთუ შენდაი
 მოვილტუ მომდრეკელი ქებისაი ჩემისა
 და გვედრებით შენ, ნუ გარე მიქცეუ პი
 რსა შენსა ჩემგან, ნუცა განმყოფ მე მო
 ...აი შენთაგან, არამედ ჯერ იჩინე შეწირვად
 ... ჩემ ცოდვილისაი მიერ და უღირსისა
 მონისაი შენისა მსხვერპლი ესე, რამეთუ შენ
 ხარ შემწირველი და შეწირული და შემ
 წყნარებელი და განყოფილი ქრისტე ღმერთო
 ჩუენო და შენდა დიდებასა აღვაველენთ მამისა

და ძისა და წმიდისა სულისა ან და მარადის
 მღვდელმან. შთაუშვას ფ...ონი მოიჭყდნე ჴე
 ლნი თვალნი შემსჭვალნეს საკურთხეველსაჲ
 და თქუეს: რომელნი ქერობინთასა ლიტონითა
 სიტყვითა მდაბლად და ამოიწვნებ

H 2432

რაობა: სახარების საკითხავი, პალიმფსესტი
 თარიღი: XIV-XV სს.
 ფურცელთა რაოდენობა: 2 ფ.
 დამწერლობა: ნუსხური
 ზომა: 18,4X27,5

Content: Gospel reading
Palimpsest
 Date: XIV-XV cc.
 Number of folia: 2 folios
 Script: Nuskhuri
 Size: 18,4X27,5

ტიქსტი

1r / გადაშლილია მთელი გვერდი და არ იკითხება

1v / ვე მესმასა და...

...

სჯულის მ ... ნიერი

ვიდრე ... ფრიად შენ ... გრე ...

ე შაბათსა მრ ჰგ მას ჟამსა შინა გამოვიდოდა იესუ და მწ

ვე დღესა აღდგა ... მდ ...

ეკ კვრიაკესა მრ რიბ მას ჟამსა შინა წარმოიყვანნა

ვე საკსრად დე...

სხუაჲ ლკ რჟვ კაცი ვინმე მდიდარი ვე ჰრწმენა და

ვ შაბათსა წმიდისა ლაზარესი ინ ჟამად იყო ვინმე უძ...

ვიდრე ჰრწმენა წ...

ვ კ კესა ბ ზოგსა ცისკრად

მთ ნვ ვითარცა მიეახლა იწრუსალიმდ

ვიდრე იქცეოდა მუნ ლიტანიად

მრ რილ რაჟამს მიახლნეს

სხუაჲ ლიტანიის ლკ სლბ

და იყო, ვითარცა მიეახლა

ლე ქვნი იდიდებდენვე

ს მ...რდ სახარებაჲ იოანე ჟზ შინა

ხოლო იესუ უწინარეს ექუს

ვე სასწაული ქმნა იესუ

წმიდანო მამანო, ესე ენება
 კურიაკესა საცისკრონი სახარებანი
 ბერძულად არიან და ბე
 რძულისაგან დაგვწერიან
 სხუად კულა განგებად ... გვპოვნია, არცა დაგვწერია
 (მეორე სვეტი)
 ... თქუა ...
 ... დებოდით ...
 ქმნული ... გინა სადა
 ... ფრიად და ...
 ... ბრძ...
 გინა ...
 ... წმიდა იკითხეთ
 ... აკურთ...
 ... სანო დ... სა
 ხარებად მათესი
 კიდ მსა შნ...
 ... ად მორ...
 და იესუ ქრისტე ვიდრე რაათა ან
 გრწმენა მისი დიდსა უფალო
 ... მწუხრი ... სბლ
 იდისა გან... ლებასა მათე
 სმე მას ჟამსა შინა, ვითარცა და
 ჯდა იგი [მთა] ვიდრე სიტყუანი
 ჩემნი არა წარჴდენ
 დიდსა სამშაბათსა ცისკრად
 მათე ლკვ ...
 ვე არამედ ცხოველთა
 სხუად მათე სმე დაგმო ...
 და ნეტარ ...
 დიდსა სამშაბათსა მწუხრი
 სინმიდისა გან... ებასა მათე
 ლდ დღესა მის...
 ვიდრე ძე კაცისა მიერ ...
 დიდსა ოთხშაბათსა ო...
 მათე რნლ იყო...
 2r
 ... სა მისცა იგი დ...
 იდსა ოთხშაბათსა მწ[უხრი]
 ხარი სინმიდისა განიხარებს
 ვთ სთვ ხოლო იესუ იყო რაა ბეთე
 ვიდრე რაათა მისცეს იგი მათ
 დიდსა ხუთშაბათსა ცისკრად
 მათე რაათა შინა მას ჟამსა შინა ...
 ... სა მას დღესა ეს...

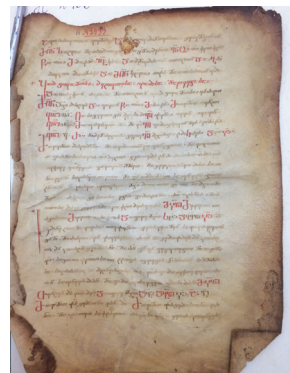
ვე მ... ჰ ... მ...დეს ერ...
 დიდსა ხუთშაბათსა მ...
 ჟამისწირვისა ლოცვ...
 მკული ო...
 გან მათე სთდ ჰ...
 სთა მნ...თა უწყი
 ვიდრე ათორმეტი მათ თანა
 სახარებად იოანესი რიდ იცოდა იესუ
 რამეთუ ყოველივე მოსცა ვიდრე უკეთ
 უ ჰყოფდეთ ამას მრ
 სოთ და ვითარცა ჭამდეს იგინი
 ლვ... მნებავს არამედ ვითარცა შენ
 ლკ სპგ შინა და ერუწნა
 მას ანგელოზი ზეცით განაძ
 ლიერებდა მას და იყო რაჲ
 ლუანლსა შინა უმეტესთა,
 ილოცვიდა და იქმნა უფალი
 მისი, ვითარცა ცუარი სისხლ
 ისაჲ გარდამომავალი ქუეყა
 ნასა ზედა და აღდგა მიერ
 ლოცვისაგან მათე სივ და ზ
 მოვიდა მოწაფეთა თანა
 პონტოელის პილატეს მთავრისა
 (მეორე სვეტი)
 ... ხარბთ
 ...დ ა უწინარესა დ
 ... ლისა მის პასექი
 ...ა ყოველნი წმიდა ხართ
 ...ჰ...ბანსა
 სახარებად იოანესი რიე მას ჟამსა შინა
 ოდეს დაიბანნა ფერჴნი
 ვიდრე უკუეთუ ჰყოფდეთ ამას
 დიდსა ხუთშაბათსა მწუხრი
 ჟამისწირვისა ანდერძი უფლისაჲ
 იოანე რკე შინა ჰრქუა უფალმან თჳსთა მოწ[აფეთა]
 ან იდიდა ძე კაცისაჲ და ღმერთი
 ვიდრე თავადი და მოწაფენი მისნი
 სახარებად იოანე რნვ მას ჟამსა შინა
 გამოვიდა იესუ და მოწაფენი მისნი
 ვიდრე არამედ რაჲთა ჭამონ პასქაჲ
 სახარებად მათესი ტვ მას ჟამსა შინა
 მჴედართა მათ შეიპყრეს იესუ
 ვიდრე ტიროდა მწარედ
 სახარებად იოანესი როვ მას ჟამსა
 შინა მოიყვანეს კაიაფასით ტ

ვიდრე მათ რაათა ჯუარს-ეცუას
 სახარებაჲ მთ ტით მას ჟამსა
 ვითარცა იხილა იუდა, რომელმან
 ვიდრე რაათა აღილოს ჯუარი
 სახარებაჲ მარკოზისი სლმ მას ჟამსა შინა
 სტრატიოტთა მათ შეიყ
 ვიდრე ვიხილოთ და გურნმენა
 სახარებაჲ მათესი ტლბ მას ჟამსა შინა
 მოვიდეს ადგილსა, რომელსა
 ვიდრე ჭეშმარიტად ძე ღმრთისაჲ იყო ესე
 2v
 მ ... მას ჯამსა შინა
 სახარებაჲ ... ჰვერდეს ს... ნვა ...
 ჰედვიდეს დ...
 თ სახარებაჲ იოანესი პ მას ჟამსა შინა
 დ... ჯუარსა თანა იგი ...
 ი სახარებაჲ მარკოზის კლ მას ჟამსა შინა ...
 ვიდა იოსებ მისდა და სდევდა
 ია სახარებაჲ ინ სვ მას ჟამსა შინა
 ჰკითხა პილატეს იოსებ
 ვიდრე მახლობელ იყო საფლავი
 იგ სახარებაჲ მათესი ტნა ხვალ
 ისაგან, რომელ არს
 ვიდრე ლოდსა მას დასისა თანა
 დიდსა პარასკევსა სახარებანი
 მათნი დიდსა სონქსრ
 სა სხუაებრ სნერიან
 და კეთილ არს და შუჭნიე
 რ, გარნა ჩუენ, გლაზაკნი ე
 სე, ვინაითგან წმიდისა კათ
 ოლიკე ეკლესიისა სა
 მკაულსა, ქრისტესა ამას სახარ
 ებასა შევეკიდენით და ნ
 ყალობამან მრთისამან აქამო
 მდე მოგუაჭინა (!) არა
 ჯერ - ვიჩინეთ სრულიად მც
 ონარებასა მიცემად თავთა
 ჩუენთაჲ. ამისთვისცა ესე
 რა მამისა ეფთჳმეს სა
 ხარებისაგან ესე წმიდანი სახარება
 ნი ვნუსხენით, ვითარცა ღმერთმან
 მოგუცა ძალი.
 (მეორე სვეტი)
 [დი]დსა პარასკევსა ზედა
 სახარებაჲ მათესი ტიზ მას ჟამსა შინა

ვითარცა განთენა, ზრახვა-ყავ
 ჭეშმარიტად, ძე ღმრთისაჲ იყო ესე.
 ამ ჟამისსა ზედა მრ მუნ მას
 ჟამსა შინა მეყსეულად განთიად ზრახ.
 ე კაცი ესე ძე ღმრთისაჲ იყო.
 შუა დღისასა ზედა ლკ სჟე მას
 ვითარცა [გან]თენა დღე.
 ვ ... ხედვიდეს მას თ ხრ ჟამის
 ზედა იოანე რო ... მოიყვანეს
 ვიდრე იგი უგუმირეს მწუხრი
 მათე ხეზ მას ჟამსა შინა ზრახვა-ყვეს
 ვიდრე სხდეს წინაშე საფლავსა მას.
 წმიდასა დღესა შაბათსა ... ცისკრად
 მათე ტნა ხვალისაგან, რომელ არს შემდგომად
 ვიდრე ... თანა წმიდასა დიდსა შაბ
 ათსა მწუხრი ჟამის წირვი
 სა სახარებაჲ მათესი ტნბ მწუხ
 რი შაბათისა, რომელი აღსასრუ
 ლადმდე სფლ. სახარებანი
 საცისკრონი აღდგომისნი ათე
 რთმეტნი მათე ხოლო ათერთმე
 ვიდრე სოფლისა, ამინ. სახარებაჲ
 ბ მარკოზ სლ და ვითარცა გარდაჰდა
 ვიდრე უთხრეს, რამეთუ ეშინოდა
 გ მრ სლბ აღდგა იესუ განთიად
 ვიდრე მას სასწაულნი, ამინ. სახარებაჲ
 დ ლუკა ტლვ ერთსა მას შაბათსა
 ვიდრე დაუკურდა საქმე ესე
 ე [ვ-ე] ტლთ მას ჟამსა შინა პეტრე აღდგა და მირბოდა

H 2433

რაობა:	ჟამისწირვა
თარიღი:	X-XI სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	1 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	28X21
Content:	Liturgy
Date:	X-XI cc.
Number of folia:	1 folio
Script:	Nuskhuri
Size:	28X21

ტიქსტი

1r/ ალვასრულოთ ვედრებაა. და მოგუმადლენთაა შეუდგინოს.
მლდელმან ლოცვაა და ასამალლებელი ... ა შემდგომად ამენისა.
ერმან: უფალი ღმერთი კურთხეულ, კურთხეულ! წმიდაო ღმერთო მამაო ჩუ-
ენო. იბ. კსნი (კირიელესონ) და მდუმრიად ილოცონ. და გ ნი მუჭლი მოიდრიკონ
და მლდელმან: კურთხევაა თქუას და ალასრულონ ჟამი.
ჟამი შუადლისა მეხუთისა ჟამისა დაწყებასა
დაჰრეკონ წელსა და ილოცონ ჟამი შუადლისაა ესრეთ
მლდელმან დიდებაა მისცეს. და იწყონ წმიდაო ღმერთო, მამაო ჩუენო. მო-
ვედით, თაყუანის-ეცით.
ფსალმუნი: უფალსა: ღმერთო საშჯელი შენი მეუფესა მი. ვიდრე ქუეყანაა იყ-
ავნ, იყავნ
ფსალმუნი: რ...დ: მოიკსენე, უფალო, დავით და ყოველი. ვიდრე გამობრწყინ-
დეს სინმიდეა ჩემი.
ფსალმუნი: ჟ: რომელი დამკვდრებულ არს შენე. ვიდრე მაცხოვარებაა ჩემი.
კვერექსი. დიდებით ჳმაა ა.
მოვედით, მორწმუნენო, და ავმალდეთ გონებითა და ვიხილოთ გარდა-
მოსლვაა ღმრთისაა ზეცით ბეთლემს ჩუენდა მომართ. ამისთჳს უკუე გონებანი
განვინმინდნიეთ და შევწირნეთ მისა სათნობანი სურნელთა წილ განმჳზადნეთ
საუნჯენი გულთა ჩუენთანი და ესრეთ უღალადებდეთ. დიდებაა მალალთა შინა
ღმერთსა სამებით დიდებასა, რამეთუ კაცთა შორის სათნობაა გამოჩნდა, რათა
იკსნას ადამ პირველისა მისგან წყევისა, ვითარცა კაცთმოყუარე არს. მუჭლი მე-
ფეთა თანა რბისათა. მეფეთა არარას და იგი ვედრებით. სხუაა
დასდებელი: ჳმაა დ: ისმინე, ცაო, და ყურად-ილე, ქუეყანაო, შეირყეოდენ სა-
ფუძველნი შენნი და ძრწოდენ ქუესკნელი, რამეთუ ღმერთმან და შემოქმედმან
ჳორცთამან ჳორცნი შეიმოსნა და რომელმან განგებულებით დაჳბადა ყოველი
საშოთ ქალწულისაა ჩჩვლებრ იშვების. ჳ, სიღრმე სიმდიდრისა, სიბრძნისა და
მეცნიერებისა ღმრთისაა ვითარ გამოუკულებელ არიან საუნჯენი მისნი და გამო-
უძიებელ გზანი მისნი. მუჭლი.
თაყუანის-ცენ მას ყოველთა მეუფე. და იგივე დიდებით. დიდებაა. დასდებე-
ლი: ჳმაა ა: გუერდი.
მოვედით, ქრისტეს შემოსილნო ერნ[ო]. ზედა; მოვედით, ქრისტეს შემოსილნო
ერნო, და იხილეთ საკვრველი, რომელი ყოველსა ბნ[ელსა] შეაძრწუნებს.

1v/ და განაცუბრებს და სინმიდით უგალებდეთ და სარწმუნოებით თაყვანი-
ვცემდეთ. დღეს ბეთლემად მოვალს მუცლადლებული ქალწული შობად უფლისა
და კრებულნი ანგელოზთანი წინა-უძღუან. და ამას რაა ხედვიდა იოსებ ესრეთ ლა-
ლადებდა და იტყოდა: რაა არს საიდუმლოა ესე უცხოა შენ შორის, ქალწულო, და
ვითარ-მე ჳშვე ძჳ უთესლოდ მოცლადლებული? და ან და მარადის. და იგივე დას-
დებელი.

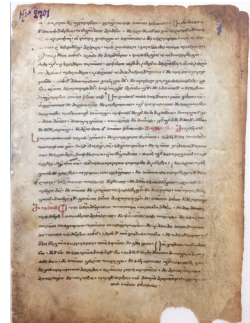
წარდგომაა: დ: საშოთვე მათებისა წინა, დასდებელი, ჳრქუა უფალმან: უფალი
ჩ ... წინასწარმეტყულებაა ესაიაჲსი საკითხავი: და შესძინა უფალმან სიტყუ-
ად აქაზისა და ჳრქუა: ითხოვე თავისა შენი[სა] სასწაული უფლისა მიერ ღმრთისა
შენისა სიღრმედ მიმართ ანუ სიმალლედ.

და თქუა აქაზ: არა ვითხოო, არცა განიცადო უფალი. და თქუა ესაია: ისმინეთ, სახლო დავითისო, ნუ მცირე არსა თქუენდა ღუანლისა შემთხუევად კაცთა და ვითარ ღუანლსა შეამთხუევთ უფალსა. ამისათჳს მოგცეს თქუენ თავადმან უფალმან სასნაული, აჰა ესერა, ქალწული მიუდგეს და შვეს ძე და უწოდიან სახელი მისი ემმანუელ. ერბოსა და თაფლსა ჭამდეს ვიდრე ცნობადმდე მისსა, გინა გამორჩევად ბოროტისა დაუტეოს ბოროტი და შეიყუაროს კეთილი. და მრქუა მე უფალმან: მოიღე თავისა შენისა ქარტია გრაგნილი ახალი დიდი, დაწერე მას ზედა საწერელითა კაცისაათა, რაჲთა მალედ-ყოს წარმოლება ნატყუენავისა, რამეთუ მოწვენულ არს და მოწამედ მიყვენ მე სარწმუნონი კაცნი: ურია მღდელი და ზაქარია, ძე ბარუქისი, და მოვიდა ... სა მის ქალწულისა და მუცლად-ილო და შვა ძე.

და მრქუა მე უფალმან: უწოდე სახელი მისი. ადრე წარმოტყუენე და მსწრაფლ წარმოიდე, რამეთუ ვიდრე ცნობადმდე ყრმისა მის ხადილსა მამისა გინა დედისასა წარმოიღოს ძალი დამასკისა და ნატყუენავი სამარიასა და წინაშე მეფეთა ასურის-ტანისათა. ჩუენ თანა არს...

H 2701

რაობა:	შესხმა ღმრთისმშობლისა
თარიღი:	XI ს.
ფურცელთა რაოდენობა:	2 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	22X16
Content:	Praise of Theotokos
Date:	XI c.
Number of folia:	2 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	22X16

ტექსტი

1r / უსრველ მეობ-გუყუენით ცხორებისათჳს სულთა ჩუენთასა. თანამოსაყდრე იქმნენით, ანგელოზთა მონამენო, და სტადიონსა შინა ახოვნად ჰქ... გეთ, ქრისტე, რამეთუ ყოველივე შუებად სოფლისა დაუტევეთ, ვითარცა არა ..., ხოლო სარწმუნოებად მტკიცე, ვითარ ხარისხი შეიკრძაღეთ, ვინაცა განჰკადეთ თქუენ საცთური და მორწმუნეთა კურნებასა აღმოუცენებთ.

ვითარ, მე განვკურდეთ ღუანლთა თქუენთათჳს, მწენო მარტულნო, რამეთუ უჭორცოთა მხართა ერეოდეთ ჳორცითა ამით მოკუდავითა და ვერა შეგაშინნა თქუენ მძღავრთა შინებამან და ვერცა შეგაძრწუნნა ტანჯვათა მრავალფერმან კუჭთებამან. ნეტარნო, ჭეშმარიტად და სამართლად იდიდენით მეობ-გუყუენით სულთა ჩუენთათჳს.

პატიოსან არს სიკუდილი წმიდათა შენთა, უფალო, რამეთუ ცეცხლითა და მახვლითა და ყინელითა განკაფულთა დასთხივნეს სისხლნი, ვინათგან სასობად აქუნდა შენდამი, მკსნელო, მიღებად შრომისა მათისა მისაგებელსა ილუანეს და მიიღეს შენგან მდიდრად მადლი და დიდი წყალობა და მეობ არიან სულთა ჩუენთათჳს.

დედათანი. მკნეონი. სანუთროთა საშუშბელთა დატევებითა ქალწულთა სიმ-
დიდრე საუკუნოა პოვეს თა (!) შინა და კადნიერება ნინაშე სამებისა წმიდისა და
ჯუართა შეზღუდვითა დასცეს მტერი მოქადული, ხოლო ანგელოზთა ძალნი
განკურვებულნი ადიდებდეს. დიდება ქრისტესა ღმერთსა, რომელმან უძლეველ-
ყვენა (!) მკნეონი. ჳორცთა ვნებანი დაშრიტნეს უბინოთა ცხორებითა და სული
თჳსი უვნებელად დაიცვეს სანატრელთა ღირსთა დედათა და მადლი კურნებათა
უხოად მოენიჭა მათ და სულთა და ჳორცთა ჳკურნებენ და მეუფესა ღმერთსა ევ-
ედრებიან მონიჭებად ბრალთა ჩუენთა მოტევება და სულთა ჩუენთა დიდი წყა-
ლობა.

მამათანი. ფარი სარწმუნოებისა ალიღეთ, ღირსნო მამანო, და მით მძლე ექ-
მნენით ჳონეთა მტერისათა და ქრისტეს ღმრთისათჳს იღუანეთ და სრულ-ჳყავთ
სარბიელი ღუანლთა აურაცხელთა და ჳმისა მის სანადელისა ღირს იქმნენით
თქუენ. სმენად, ღმერთშემოსილნო, დაიმკვდრეთ განმზადებული სუფევა პირ-
ველ სოფლის დაბადებისა.

ღმერთშემოსილნო მამანო და დედანო საკურველთმოქმედნო, სიმდიდრე მად-
ლთა მოიგეთ ზეგარდამო და სულთა ბოროტთა იოტებთ და სნეულთა განჳკურ-
ნებთ და ჳირვეულთა მისცემთ სიხარულსა წარუვალსა და მწუხარეთა მწუხარე-
ბისა დაჳჳსნით. ევედრენით ღმერთსა მრავალმონყალესა ცხორებისათჳს სულთა
ჩუენთასა.

1v / საჳსენებელი მრავალთა დიდებით აღესრულების, რომელთა თანა
ჳბრწყინავ, ღირსნო მამანო, რამეთუ შრომათა და ღუანლთა მიერ სძლეთ თქუენ
ვნებათა და სარწმუნოებითა და მარხვითა და ლოცვითა შეჳმუსრენ გუნდი ეშმაკ-
თა უკეთურთა და სიმდიდრე ნიჭთა მოიგეთ ქრისტესგან, მეოხ-გუყვენით სულ-
თა ჩუენთათჳს.

მღღელთმოძღუართა. სიტყუანი მღღელთმოძღუართანი უნათლეს ნათლისა
ბრწყინვენ, რამეთუ მოიღეს მადლი საღმრთო უხუებით და განიცადეს მათ სული-
სა ყოვლადწმიდისა სიღრმე და სიმდიდრენი მისნი. კეთილ გამოიძივნეს, ვინაცა
განჳდა ჳმა მძღურებათა მათთა ცისკიდეთა და მარადის ევედრებიან სამებასა
სულთა ჩუენთა.

ალიმაღლენით საც. სადა არს სუფლისა (!) სიხარული და სანუთრო? საუც-
რება სადა არს ოქროს გინა ვეცხლი? სადა არს მონათა სიმრავლე და ამბოხი?
აჳა, ყოველი იქმნა ავლ, ყოველივე ესე იქმნა მტუერ, ყოველივე იქმნა სიზმარ და
აჩრდილ, არამედ მოვედით და ჳმა-ყყოთ უკუდავისა მიმართ მეუფისა საუკუნეთა
კეთილთა შენთა; ღირს-ყვენ, უფალო, ჩუენგან მიცვალებულნი და განუსუწნე,
ყოვლისა მჳყრობელო, დაუსრულებელთა კეთილთა შინა შენთა და სამარადისოსა
ნეტარებასა.

მოინია, ძმანო, სიკუდილი, ვითარცა რა მტაცებელი; მოინია და დამარღჳა
და არასადა გამომაჩინა; მოინია და რომელი-ესე ვიყავ, ან ვითარცა რა არაოდეს
ყოფილი მდებარე ვარ ჳქუმარიტად სიზმრისა და აჩრდილისა უუძღურეს ვართ,
არამედ მოვედით და ჳმა-ყყოთ უკუდავისა მეუფისა მიმართ, საუკუნეთა კეთილთა
შენთა ღირს-ყვენ მიცვალებულნი და განუსუწნე უსაზღვროთა მით ნეტარებითა
და დაუსრულებელითა.

აჳა ესერა, უსულოდ გხედავთ შენ და ვგონებთ, ჳ საყუარელნო, აჳა ესერა,
მკუდრად გხედავთ და ვიგლოვთ. აჳა, უძრავად გხედავთ და ტკივნეულ ვართ. აჳა

ესერა, დაცემულად და დაქსნილად და უსახურად გხედავთ და განვიზრახავთ, რა-მე არს ოხჭანი? რა-მე არს აღსასრული? #, ჩუენი ესე უნდოებამ! ჭეშმარიტად მტუერსა და კუამლსა არარაითა ჰმატს ცხორებამ ჩუენი. ან უკუშ ვლალად ვყოთ: საუკუნეთა კეთილთა შენთა ღირს-ყვენ, უფალო, მიცვალებულნი და განუსუწნე უკუდავსა მას ნეტარებასა.

ნუ ჰგოდებთ ჩემ ზედა, # კაცნო, რამეთუ გლო/

2r/ ვამ მკუდართაჲს არა წერილ არს, არამედ უფროსად თავთა თჳსთა სტი-როდეთ. და რამეთუ ჭეშმარიტად მრავლისაცა გლოისა ღირს ვართ ჩუენ, რომელ-ნი ესეველა სოფელსა ამას შინა ვიყვენით, უდებ ვართ და არა მოვიწსენებთ ჟამსა ამას, ვითარცა მიწანი და ნაცარნი. ან მოვედით და ჰმა-ყყოთ ღმრთისა მიმართ: საუკუნეთა კეთილთა ღირს-მყვენ, უფალო, მიცვალებულნი და განუსუწნე საღ-მრთოსა მას შინა ნეტარებასა შენსა.

მოგიცე. ჭეშმარიტად საშინელ არს სიკუდილისა სადუმლო და ვითარ სული ჳორცთაგან იძულებით განიყოფვის და შეერთებისაგან და დამტკიცებისა ბუნე-ბითნი საკრველნი საღმრთოთა ნამისყოფითა განიწსნებთან, ამისთჳს გევედრე-ბით: მიცვალებულთა მონათა შენთა განუსუწნე საყოფელსა მართალთასა, კაც-თმოყუარეო უფალო!

ძილსა მიმსგავსებულ არს ან სიკუდილი მორწმუნთათჳს, ვინათგან შთაჰჳედ საფლავსა ყოველთა მეუფე და სიკუდილისა ჳელმწიფებამ შეჰმუსრე და ძლიერ-ებამ მისი დაამჳე განძნებული მრავალჟამისა. ამისთჳს გევედრებთ: მიცვალე-ბულთა მონათა შენთა განუსუწნე ნათელსა ღირსთა შენთასა და წმიდათა ბრწყინ-ვალებასა.

სინმიდე და სიმართლე და სულთა ჩუენთა იქმენ გამომჳსნელ და მამისა აღ-მიყვანენ, ვითარცა მხოლოდ მონყალე ხარ განმართლებულნი და ვითარცა ღმერთ ხარ, შეგზნდვენ თანანადებნი ჩუენნი და გარდასლვისა განჩინებანი და ანცა გე-ვედრებთ: მიცვალებულთა მონათა შენთა განუსუწნე საყოფელსა მრავალთასა, მაცხოვარ მრავალმონყალე!

მორჩილნი ბრძანებასა ღმრთისმეტყუწლთასა, უბინოო, ღმრთისმშობლად აღვიარებთ, რამეთუ ღმერთი ჳშეე განჳორციელებული გამოუთქუემლად, რომელმან მიწსნა ტყუწობისაგან ცოდვათასა კაცთმოყუარებით, რომელსა ევედრე მიცვალებულთა მონათა შენთათჳს, რათა თჳსითა ბრწყინვალეობითა განაბრწყინ-ვნეს, დედოფალო.

თჳთ სულთანა მართალთა აღსრულებულთა სულსა მონათა შენთასა, მაცხოვარ, განუსუენე და ღირს-ყვენ იგინი სანატრელსა მას ცხოვრებასა წინაშე შენსა, კაცთმოყვარეო მეუფეო!

განსასუწნებელსა შენსა საღმრთოსა, სადა-იგი ყოველნი წმიდანი შენნი განი-სუწნებენ, განუსუწნე სულსა მონათა შენთასა, უფალო ღმერთო, რამეთუ მხოლოდ ხარ კაცთმოყუარე.

რაჟამს მონყალე. სიტყუა მხოლოდ დაუსაბამოსა მამისა ცხორებისათჳს კაცთასა ნეფსით განკაცნა უსაზღვროითა /

2v/ მით სიმდაბლითა, რათა სამოთხეს მკჳდრ-ყოს ადამ და ადამიანნი იწსნენს საცთურისაგან მაცთურისა გუწელისა(!) და განაღმრთოს მან ხატი თჳსი დაცემუ-ლი ღმერთმან წყალობის მოყუარემან, რომლისათჳს დედად გამოირჩია ყოვლად-

წმიდა და შუეგინებელი, რომელი ყოველთა სიმტკიცედ და ნავთსადგურად ცხო-
რებისად ვიცით.

რამთა აუნყო ყოველთა წყალობაჲ შენი და სახიერებაჲ, სძალო, უფსკრული
ბრალთა და ცოდვითაჲ მიუნდომელი მონათა შენთაჲ განაჲჲმე, რამეთუ ვითარცა
დედასა ღმრთისასა გაქუს შენ ჴელმწიფებაჲ და იქმ ყოველსა, რაცა გენებოს,
ვინათგან მადლი სულისა წმიდისაჲ გაქუს შენ თანაშემწედ ყოველსა შინა, რო-
მელი პირველითგან დაემკვდრა შენთანა და განაგებ დაბადებულთა ძალითა საღ-
მრთოთა, დიდებულო.

ძლიერებითა ვედრებათა შენთათა მძლე ექმენ ვნებათა ჩემთა, ღმრთისა დე-
დაო, რომელნი მბრძანან და მომწყლვენ მე და მაიძულებენ შთაჲდად მთხრებ-
ლად წარწყმედისად, რამეთუ უწყი გონებისა ჩემისა უძღურებაჲ და სივერაგე; და
რამეთუ არაფინ მაქუს სხუაჲ შემნე შენსა გარეშე, ნუ უგულვებელს-მყოფ, არამედ
მსთუად მენიე მონასა ამას შენსა და მიჴსენ მე განმხრწნელისა სასონარკუეთილ-
ებისაგან.

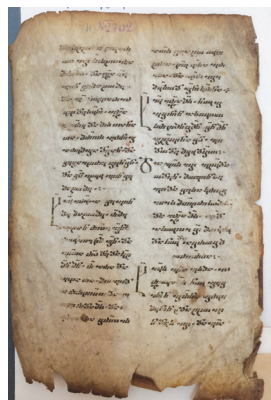
მონამესა შენსა. უფალო, ლუანლსა შინა თჴსსა გვრგვინი მოიხუნ ... უხრწნე-
ლებისანი შენმიერ ღმრთისა ჩუენისა, რამეთუ აქუნდა შენმიერი ძალი და მძღაფ-
რნი დაამჴუნეს და შემუსრეს კერპთა იგი უძღური ძალი მათითა მეოხებითა,
ქრისტე ღმერთო, აცხოვნენ სულნი ჩუენნი!

მოგიცე. დღეს ლუანლით შემოსილთა საჴსენებელსა მოინივნეს ანგლოზთა
მჴედრობანი საღმრთონი მორწმუნეთა გონებისა განათლებად და სოფლისა ძალ-
თა მიერ განბრწყინებად. მათითა მეოხებითა, ქრისტე ღმერთო, მონიჭე სულთა
ჩუენთა ზეცით დიდი წყალობაჲ, იესუ, ყოვლადძლიერო და მჴსნელო სულთა ჯუ-
ართა აღჴურვილთა წმიდათა მჴნეთა მონამეთა ბოროტთა დასაბამისა მტერისა
მანქანებაჲ დაამჴუჴს, ქრისტე ღმერთო ჩუენო, და განბრწყინდეს, ვითარცა რაჲ
დიდნი მნათობნი და წინა-უძღვან მორწმუნეთა და მოსცემენ კურნებასა საწმუ-
ნოებით მვედრებელთა მათთა; მათითა მეოხებითა განანათლენ სულნი ჩუენნი!

საჴურველი ბრწყინვალე საწმუნოებისაჲ შთაიცუჴეს მონამეთა შენთა, ქრის-
ტე, ტკივილითა მოღუანებისაჲთა აღჴურვილთა ყოვლად ახოანთა და სატანჯველ-
თა ასპარეზსა შინა.

H-2702

რაობა:	ნანყვეტი სახარებიდან
თარიღი:	XII ს.
ფურცელთა რაოდენობა:	1 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	21X14,9
Content:	Fragment from the Gospel
Date:	XII c.
Number of folia:	1 folio
Script:	Nuskhuri
Size:	21X14,9

ტიქსტი

ლუკა 8, 38-51

1r / განუტევა იგი და [ჰრქუა]: ვითარცა მიიქეც სახიდ შენდა და მიუთხარ, რა-ოღენი გიყო შენ ღმერთმან.

და წარვიდა ყოველსა მას ქალაქებსა და ქადაგებდა, რაა-იგი ყო მისთჳს იესუ.

და იყო მიქცევასა მას იესუსსა, მუნვე შეინწყნარა იგი ერმან მან, რამეთუ ყო-ველნივე მოელოდეს მას.

და, აჰა ესერა, მოვიდა კაცი, და სახელი მისი იაროს, და ესე მთავარი იყო შე-საკრებლისა და დავარდა ფერკთა თანა იესუსთა და ევედრე (მეორე სვეტი) ბოდა მას, რათა შევიდეს სახლსა მისსა.

რამეთუ ასული მარტოა ესუა მას, რომელი იყო ათორმეტის წლის, და იგი მო-კუდებოდა. და მისლვასა მას მისსა ერი იგი შეკრებოდა.

და იყო ვინმე დედაკაცი წყაროთა სისხლისათა ათორმეტით წლითგან, რო-მელსა ყოველი მონაგები მისი წარეგო მკურნალთა ზედა, და ვერვის განეკურნა.

და მოვიდა ზურგით კერძო და შეახო ფესუსა სამოსლისა მისისასა. და მეყსე-ულად

1v / დასცხრა წყარო იგი სისხლისა მისისა და თქუა იესუ: ვინ შემახო მე?

და ვითარცა უვარ-ჰყოფდეს ყოველნი, ჰრქუა პეტრე და მისთანათა: მოძლუ-არ, ერნი გარე-მოგადგან და შეგაინრებენ შენ და შენ იტყუ: ვინ შემახო მე?

ხოლო იესუ ჰრქუა: შე-ვინმე-მახო მე, რამეთუ მე ვცან ძალი, განსრული ჩემ-გან.

და იხილა რაა დედაკაცმან მან, რამეთუ არა დაეფარა, მოვიდა ძრწოლით და შეუვრდა მას და, რომლისა ბრალის(მეორე სვეტი)ათჳს შეახო, უთხრა წინაშე ყო-ვლისა ერისა, და ვითარ იგი მეყსეულად განიკურნა.

ხოლო იესუ ჰრქუა მას: ნუ გეშინინ, ასულო, სარწმუნოებამან შენმან გაცხოე-ნა შენ, ვიდოდე მშუდობით.

და ვითარ იგი ეტყოდა ოდენ, მო-ვინმე-ვიდა შესაკრებლის მთავრისა მის და ჰრქუა მას, ვითარმედ: ასული შენი მოკუდა, ნუ დააშრობ მოძლუარსა.

ხოლო იესუს ვითარცა ესმა, ჰრქუა მას: ნუ გეშინინ, გარნა გრწმენინ, და ცხოვნდეს იგი.

და ვითარცა...

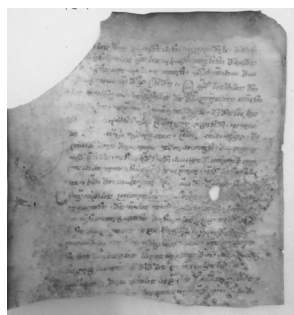
H 2703

რაობა:
თარიღი:
ფურცელთა რაოდენობა:
დამწერლობა:
ზომა:

საგალობელი
XIV ს.
½ ფ.
ნუსხური
16,6X15,5

Content:
Date:
Number of folia:
Script:
Size:

Chant
XIV c.
½ folio
Nuskhuri
16,6X15,5

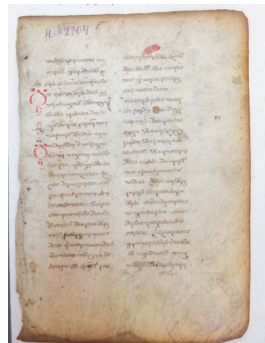

ტიქსტი

1v / ...სა ზედა მკვედარნი გცვიდეს და ქ
...სკნელსა შინა საუკუნითგანნი მკვდა
[რნი] განათავისუფლენ, ყოვლადძლიერო, მო
... .. ბულო, უფალო, დიდებაჲ შენდა!
უფალო, შემდგომად სამისა დლ-
ისა აღდგომისა შენისა და მოციქულთა თაყუანი
სცემისა პატივ და დედანი კა
... იქმნნეს, ხოლო მე შ...შინდი ავა
ზაკსა ღმრთის ...მეტ ...თა, ხოლო მე ...რ გყავ მე
ნოდ მა მეუფეო, ამიერითგან მოწაფ
ედ შენდა ანუ კულად ნადირობად [თევზთა]
წარმავლინო ... არამედ
სინანულო ჩმი მიითუალე, [წმიდაო] უფალო, და ... ნ...
ანგელოზისა ხილვასა ...
... ებოლნი და ღმრთისა აღმ ...
განათლებულნი მენელსაცხებელ...
...ნი მოციქულთა ახარებდეს ქადა...
წარმო... აღდგომისა უფლისაჲ თანა თ...ვ ...
სასწაულითა მიერ მ...
ნიჭებულთა დიდსა წყალობასა ...
... მე, უფალო, ... სიტყვსა ...
[ჩამოჭრილია] საფლავითგან აღდგომი
1r / ბა... სა ადიდებდით ჭემმარიტად ... დი ...
სა აქუს დიდ ... დ ...
ლოდმან მ მე ... რ ...
ორად ვკ ... არამედ სიკუდ ...
ხრწნილ...
მე [ქალწულ] ...
შემდეგი სტრიქონები სრულად გადაშლილია, ჩანს მხოლოდ საზედაო ასო - ნწ

H 2704

რაობა:	ნანყვეტი სახარებიდან
თარიღი:	XI ს.
ფურცელთა რაოდენობა:	1 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	16,5X11,8
Content:	Fragment from the Gospel
Date:	XI c.
Number of folia:	1 folio
Script:	Nuskhuri
Size:	16,5X11,8

ტიქსტი

მათე 21, 45-46; 22, 1-13

1r / [ფ]არისეველთა იგავნი ესე მისნი, ცნეს, რამეთუ მათთჳს თქუნა.

და ეძიებდეს მას შეპყრობად და ეშინოდა ერისა მისგან, რამეთუ ვითარცა წინანარმეტყუელი აქუნდა მათ იგი.

და მერმე მიუგო მათ იესუ იგავით და ჰრქუა: ემსგავსა სასუფეველი ცათაჲ კაცსა მეუფესა, რომელმან-ყო ქორწილი ძისა თჳსისაჲ.

და წარავლინნა მონანი თჳსნი მონოდებად ჩინებულთა მათ ქორწილსა მას და არა ინებეს მოსლვად. კუალად წა(მეორე სვეტი)რავლინნა სხუანი მონანი და ჰრქუა: არქუთ ჩინებულთა მათ:

აჰა ესერა, პური ჩემი მზა-მიყოფიეს, ზუარაკები და უსხები ჩემი დაკლულ არიან და ყოველივე მზა არს, მოვედით ქორწილსა ამას.

ხოლო მათ უდებ-ყვეს და წარვიდეს: რომელიმე თჳსსა აგარაკსა, რომელიმე სავაჭროსა თჳსსა. ხოლო სხუათა შეიპყრნეს მონანი იგი მისნი, ავინნეს და მოსწყდნეს.

1v / ხოლო მეუფე იგი განრისხნა, ესმა რაჲ ესე, და მიავლინა ერი თჳსი და მოსრნა კაცისმკლველნი იგი და ქალაქი იგი მათი მოწუა ცეცხლითა. მაშინ ჰრქუა მონათა თჳსთა: ქორწილი ესე მზა არს, ხოლო ჩინებულნი იგი არა ღირს იყვნეს. წარვედით მებოძირთა გზათასა და რაოდენიცა ჰპოოთ, მოუწოდეთ ქორწილსა ამას.

და განვიდეს მონანი იგი მისნი (მეორე სვეტი) გზათა ზედა და შეკრიბეს ყოველი, რაოდენი პოეს ბოროტი და კეთილი. და აღივსო ქორწილი იგი მენინაჴითა.

ხოლო შე-რაჲ-ვიდა მეუფე იგი ხილვად მენინაჴეთა მათ, იხილა მუნ კაცი, რომელსა არა ემოსა სამოსელი საქორწინე, და ჰრქუა მას: მოყუასო, ვითარ შემოხუედ აქა, რამეთუ არა გმოსიეს სამოსელი საქორწინე?

ხოლო იგი დუმნა. მაშინ ჰრქუა მეუფემან მან

H 2805

რაობა:	მინიატურა (ტაძრად მიყვანება)
თარიღი:	XIII ს.
ფურცელთა რაოდენობა:	1 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	21X16

Content:	Miniature (Presentation of Mary)
Date:	XIII c.
Number of folia:	1 folio
Script:	Nuskhuri
Size:	21X16

მინიატურა მოთავსებულია ორად მოკეცილ ქაღალდში, რომელსაც აწერია ზედა კუთხეში „ხელნაწრი წიგნიდან,“; აქვს საქართველოს სამუზეუმო და საეთნოგრაფიო მუზეუმის ბეჭედი; ფურცელს შუაში - ფანქრით წარწერა „ექვთიმეს ქაღალდებიდან“

მინიატურა ტაძრად მიყვანება; მუქი მომწვანო გრაფიკული ხაზით შესრულებული მოჩარჩოება, ოთხივე კუთხეში ორნამენტული ყვავილებით გაფორმებული, რომელიც ჩამოჭრილია; აქვს ფურცლოვანი ოქროს ფონები; ჩარჩოს შიგნით მარჯვენა კუთხეში ანგელოზებია გამოსახული; მარცხნივ - ტაძარი;

S

მინიატურის v-ზე მხედრულად; არ იკითხება

H 3014

რაობა: სახარება (პალიმფსესტი)
თარიღი: XVI-XVII სს.
ფურცელთა რაოდენობა: 1 ფ.
დამწერლობა: ნუსხური
ზომა: 11,5x9

Content: Gospel (Palimpsest)
Date: XVI-XVII cc.
Number of folia: 1 folio
Script: Nuskhuri
Size: 11,5x9

ტექსტი

მათე, 9-12

1r*/ მეცა კაცი ვარ ჴელ-

მნიფებასა შინა განწესებული და მაქონან

ჩემქუეშე ერისკაცნი.

და ვარქუ: ნარვედ! და

ნარვიდეს. და სხვასა:

მოვედ! და მოვიდეს

და ქმნის ესე.

ესმა რაჲ

იესუს, დაუკვირდა და ჰრქუა

ერსა მას, რომელნი მისდევდეს

მას: ამინ, ამინ გეტყვი თქვენ: არცა ისრაჴლსა.....

1v / ისრაჴლსა შორის ვაპოე(!) ესეოდენი სარწმუნ[ო]ებაჲ, ხოლო მე გეტყვი

თქვენ, რამეთუ მრავალნი

მზისა აღმოსავალით

მოვიდოდინ და

ინაჴიდგმიდიან აბრაჴამის თანა და

ისაკის თანა სასუფეველისა

ცათასა, ხოლო ძენი

იგი სასუფეველისანი

განთხივნენ ბნელსა მას გარესკნელსა.

* შენიშვნა: ქვედა ფენა დაწერილია ნუსხურით XI ს.

H 3098 გ

რაობა:	სახარება (პალიმფსესტი)
თარიღი:	XIV-XV სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	2 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	21,2x19
Content:	Gospel (Palimpsest)
Date:	XIV-XV cc.
Number of folia:	2 folio
Script:	Nuskhuri
Size:	21,2x19

ტექსტი

1r */

დ წმიდისა ისიდორესი. სახარებაჲ შაბათსა ქრისტეშობისასა.

ე წმიდისა ა...ამ სპარცისა და ათი (ლა) ქალწულისაჲ. სახარებაჲ მათესი რნბ.
მოვიდა იესუ ადგილთა ტჯროსისთა. ვიდრე მიერ ჟამითგან.

ვ ღმრთისა მონამის[ა] ივლიანესი. სახარებაჲ ოკტონბერსა თ~ [ჰპოო]

წმიდისა პართენი ებისკოპოზისაჲ. სახარებაჲ ოკტონბერსა ა ჰპოო.

[ზ] წმიდისა მონამისა მართა და მარიამისი. სახარებაჲ. მსგებსი მიგებებისაჲ.
ყოველი განგებაჲ მოგებისაჲ.

თ წაიკითხე წმიდისა ნიკიფორესი. სახარებაჲ იოანესი რლწ.

ამას გამცნებე თქუენ, რაჲთა იუ შეწირა ღმრთისა.

ი წმიდისა ტრამპისი სახარებაჲ ლუკასი. ...დენბერსა ბ ...ევარკა.

ია წმიდისა ეულაპისი სახარებაჲ ...სპთ. სჯად სოფელსა ამას მოსრულ ვარ
...ე საძოარი იპო[ო]ს.

იბ წმიდისა პლატონისი და მარიამისი სახარებაჲ მონამეთა

იგ წმიდისა მარტიანესი სახარებაჲ ოკდონბერსა კა.

იდ წმიდისა ეუქსენტისი სახარებაჲ ...ნონბერსა დ. ბარაბასი მუ.....

იე წმიდისა ონისიმესი და პაფნოტესი. სახარებაჲ იოანესი.

ივ არსა გ. წმიდისა პამულესი და მისთანათაჲ. სახარებაჲ ოკდენბსა(!) კ
პოო.

იზ წმიდისა თეოდორე ტირონელისაჲ სახარებაჲ ოკდონბერსა .

1v

იწ წმიდისა ალაპისი სახარებაჲ მლდელთმოძღუართაჲ წაიკითხე.

ით წმიდისა სოფონიასი და ტიმოთესი სახარებაჲ მლდელთმოძღუართაჲ წკ.

კ წმიდათა რომანისი და არქიპოხისი და აგათონ პაპისაჲ. სახარებაჲ სეკდენ-
ბერსა დ.

* შენიშვნა: ქვედა ფენა ნაწერია ასომთავრულით X ს.

H 3098/ა და H 3098/ბ დაიყო შემდეგნაირად: H 3098/ა-6 ფურცელი, H 3098/ბ- 6 ფურცელი,
H 3098/გ-2 ფურცელი, H 3098/დ- 1 ფურცელი.

- კა წმიდისა ევტი(!) და იოანესი მღდელთმოდღუართა წაჲკით.
- კბ წმიდისა თომა პატრიაქისაჲ სახარებაჲ ამასვე თვესა იდ.
- კგ წმიდისა პოლიკარპოსი. ოკდონბერსა კვ.
- კდ წმიდისა იოანე ნათლისმცემელისა ...ვის პოვნაჲ ცისკრად სახარებაჲ ლუკაჲსი Թ. მას ჟ[ამსა] შინა [გ]ანეფინა სიტყუაჲ ესე იუჴსთ. ვიდრე იოანე ...არ ... ჟამისწირჴსა მათესი რბ. მას ჟ[ამსა] შინა ესმნეს იოანეს საპყრობ, ვიდრე სმენად ისმინენ.
- კე წმიდისა ტ[ა]რასისი. სახარებაჲ ოკდონბერსა ა.
- კვ წმიდისა პორფირისი ლაზელისაჲ. სახარებაჲ ოკდენბერსა(!) ბ. მე ვარ კარი.
- კზ წმიდისა მარკიანესი და ბასილისი მოწამეთაჲ წაიკითხე.
- კჴ წმიდისა აბერკისი ნეულოჲსი მისთანათაჲ სახარებაჲ ლუკაჲსი პვ. მოჴდა იესუ ათორმეტთა. ვიდრე ყოველთა ადგილთა.

- თუესა მარტსა ა.
- წმიდისა ეველჴიასი სახარებაჲ ფერვალსა(!) გ. ჰპოო.
- ბ წმიდისა მოციქულისა პარამენესი(!) სახარებაჲ. სეკდენბერსა დ.
- გ წმიდისა ეუტროპი და მოყუასთა მისთაჲ სახარებაჲ. ოკდონბერსა ი ჰპოო.
- დ წმიდისა ჯერასიმესი სახარებაჲ, ნოენბერსა დ. ბარბარესი.
- ე წმიდისა მარკოზისი სახარებაჲ ოკდონბერსა კა.
- ვ წმიდისა ორთა მოწამეთა წაიკითხე.
- ზ წმიდათა მოწამეთა და მღდელთმოდღუართა.

- 2რ / ჴ წმიდისა დიონოსისი, იერემია წინასწარმეტყუელისაჲ წაჲკითხე. თ წმიდათა ორმოცთაჲ სახარებაჲ მათესი ს. მსგავს არს სასუფეველი ცა-თაჲ. ცისკარსა სახელისა. ვიდრე რჩეული.
- ი წმიდისა პავლე აღმსარებლისაჲ სახარებაჲ ოკდონბერსა კა.
- ია წმიდისა პიმენისი სახარებაჲ ჰპოო. კ....სა ყოველთა წმიდათასა.
- იბ წმიდისა გგლდუთა(!) ლონისაჲ.
- იგ წმიდისა საბინესი და არიკინეს მოწამეთაჲ წაიკითხე.
- იდ წმიდისა ბენეკტიტესი სახარებაჲ ნოენბერსა დ.
- იე წმიდისა ალაპი, ალექსანდრე მოწამეთაჲ წაჲკითხე.
- ივ წმიდათა ივლიანესი და ალექსანდრიესი(!) მღდელთმოდღუართაჲ წაჲკითხე].
- იზ წმიდისა ალექსი, კაცისა ღმრთისაჲ სახარებაჲ ნოენბერსა ბ.
- იჴ წმიდისა კურილე ალექსანდრიელისაჲ სახარებაჲ ოკდომბერსა ბ.
- ით წმიდისა ხორისანთო.
- ა წმიდისა ალექსანდრიე[ლ] დედათაჲ.
- კა წმიდისა ფილომონ და დომინასი (!).
- კბ წმიდათა კალინიკესი და ბასილასი.
- კგ წმიდისა ნიკიტასი და მამისა ქსკლიელისაჲ.
- კდ წმიდათა მოწამეთა, რომელი(!) იწამნეს კესარიას, პაითესტინისსა სახარე-ბაჲ მოწამეთაჲ შაბათსა წინა ხარებასა ღამისთევისაჲ იგი. რომელსა ეწოდების დაუჴდომელ სახარებაჲ

კე ლუკაჲსი გ. მათ დღეთა შინა აღდგა მარიამ და ვიდრე ყოველნი ნათესავნი. ხარებაჲ. წმიდისა ღმრთისმშობელისაჲ სახარებაჲ ცისკრად.

შევიდა იესუ და ...

სეკდენბერსა კჳპოო.

2v / ჟამისწირვისა, სახარებაჲ ლუკაჲსი ა.

მათ დღეთა შინა მიუდაგ ელისაბედ, ცოლი ზაქ. ვიდრე მისგან ანგზი(!) იგი.

კჳ წმიდათა მონამეთა და გაბრიელ მახარებლისაჲ. იგივე განგებაჲ.

კზ წმიდათა იოანე და ბაქოჲსი სჳარსისაჲ.

კჳ წმიდათა მატრონაჲსი და ეროდია...ესი.

კთ წმიდათა მონამეთა იონა და ბარუქისი იოანე პატრიაქისაჲ.

ლ წმიდისა აკაკი ებისკო[პო]ზისაჲ, იოანე სინელისაჲ.

ლა წმიდისა მღდელთმოძღუარისა და მამათა საბანმიდელისაჲ. განგებაჲ მღდელთმოძღუართაჲ თქუთ

თუესა აპრილსა

ა წმიდისა მარიამ მეგ^სპტელისაჲ. სახარებაჲ ლუკაჲსი რჳზ.

თქუა უფალმან იგავი ესე: კაცსა თი ვისმე ედგას. ვიდრე რომელმან შეინანოს.

ბ წმიდისა ამფიანე ედესი....ესი და პოლიკაპტოსი. სახარებაჲ. ო[კ]დონბერსა კვ.

გ წმიდისა და სისინისი მისთანათაჲ.

დ წმიდისა თეოდოლე და ალათონ, იოდოს დიაკონისაჲ.

ე წმიდათა მონამეთა ამათ სახარებაჲ მონამეთაჲ.

ვ წმიდათა ეტუქისი პატრიაქისაჲ. სახარებაჲ იოანესი პთ.

მე ვარ მწყემსი კეტილი, ვიდრე ერთ მწყემს.

ზ წმიდისა აკლინესი და მისთანათაჲ. სახარებაჲ. სახარებაჲ ოდონბერსა რლ კპოო.

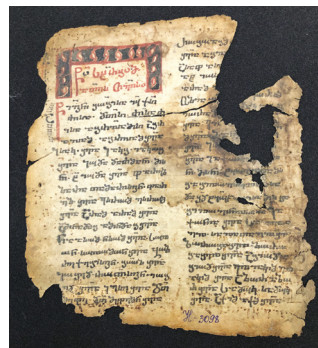
ი წმიდისა აბაბოჲსი(!) სახარებაჲ სეკ[დენ]ბერსა ვ.

ია წმიდისა ანტიპჲსი.

H 3098 დ

რაობა:	სახარება (პალიმფსესტი)
თარიღი:	XIV-XV სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	1 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	18,5x17,5

Content:	Gospel (Palimpsest)
Date:	XIV-XV cc.
Number of folia:	1 folio
Script:	Nuskhuri
Size:	18,5x17,5

ტიქსტი

1r * / წიგნი შობისა იესუ ქრისტესი, ძისა დავითისი, ძისა (+ძისა) აბრაჰამისი. აბრაჰამი(+აბრაჰამი) შვა ისაკ, შვა იაკობ; იაკობ შვა იუდა და ძმანი მისნი, ხოლო იუდა შვა ფარეზ [და] ზარა თამარსაგან; ფარეზ შვა ესრომ, ესრომ შვა არამ, არამ შვა ამინადაბ, ამინა[ა]დაბ შვა ნაასომ, ნ[აა]სომ შვა სულონ, სოლომონ შვა ბოზრექებისგან, ბოზ შვა იობედ რუთისგან, იობედ შვა იესე, [იესე] შვა დავით მეფე, დავით მეფემან შვა რობოამ..... შვა აბია ასაფ ას.....ატ იოს..... არამ ოზია..... იორამ შვა ე....მ შვა მან[ასე], შვა ი..... შვა იაქონი მისნი ტყუობასა მის ბაბილოვნისასა, იექონია შვა სალათიელ, სალათიელ შვა ზორობაბელ, ზორობაბელ შვა აბიოდ, აბიოდ შვა ელიაკიმ, ელიაკიმ შვა აზორ, აზორ შვა სადუკ, სადუკ შვა აქიმ, აქიმ შვა

1v /მა

.....

.....ლებისაალილ

.....[ე]შმაკი გ.....

.....თ გრდ.....

.....ბორკი

..... განკურნ.....

.....ნომად

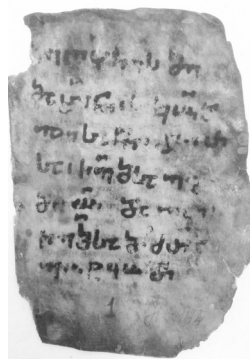
.....ლი განკუ.....

..... სიდედრი სიმონგან[კუ]რნა. ეშმაკი განჯადა სნეულებ განკურნა. ქართა და ზღვათა შეჰრისხნა, სოფელსა გერგესეველთასა ეშმაკეულები განკურნა. თვსსა სოფელსა განრდვეული განკურნა. კაფარნაომად მკუდარი აღადგინა, დედაკაცი არანშიდაჲ განკურნა, ბრმანი განკურნა, ყრუე ეშმაკეული განკურნა. ყოველი სნე.....ბი და ყოველი არა ძლებული განკურნა, რომელსა ჴელი განწმელი ედგა, განკურნა. ზღუასა ზედა ვიდოდა. გენესარეთს ყოველი სნეულეზაჲ განკურნა. ტჯროსით, სიდონით კერძო ეშმაკი განასხა ზღვსკიდესა, გული ლეფსსა(!) მკელობლები, ბრმები განკურნა.

გარდამოჯდოდა მითთ თაბორით, ახლისა პირ.....ნი განკურნა. საზღუართა ჴურიასტანისთა მკელობლები განკურნა. იერიქოს ორნი ბრმანი განკურნა. იეჭრუსალემს ბაგი..... მკელობლები და ბრმანი განკურნა. ახლისა პირ.....რნა, ყოველი განკურნ.....

H 3168

რაობა:	ლოცვა
თარიღი:	XVI-XVII სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	1 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	10,8X7,5
Content:	Prayer
Date:	XVI-XVII cc.
Number of folia:	1 folio
Script:	Nuskhuri
Size:	10,8X7,5

* შენიშვნა: ქვედა ფენა ასომთავრულით X ს.

H 3098/ა და H 3098/ბ დაიყო შემდეგნაირად: H 3098/ა-6 ფურცელი, H 3098/ბ- 6 ფურცელი, H 3098/გ-2 ფურცელი, H 3098/დ- 1 ფურცელი.

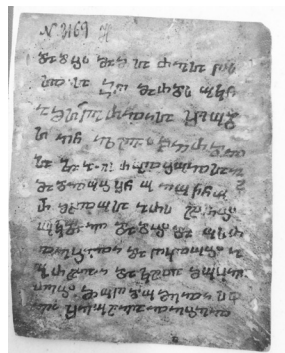
ტიქსტი

1r ენ ... მე [მეშინის] კ ... ლისანი [ჭირ] ჩემსა ე[--] მ[---] უფალო, და იგი ჩემსა მიმართ ვიტყვდი.

1v შესმინა ჩემი უფალმან ტაძრით წმიდით მისთა ჳმისა ჩემისა, ლაღდება ჩემი მიინია მის წინაშე ყურთა ...

H 3169

რაობა:	კურთხევანი
თარიღი:	XVI-XVII სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	1 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	11X8,7
Content:	Euchologion
Date:	XVI-XVII cc.
Number of folia:	1 folio
Script:	Nuskhuri
Size:	11X8,7

ტიქსტი

1r / და დიდება მამასა, ძესა, წმიდასა სულსა, ან და მარადის და უკუნითი. ამის წერილისა შეუდს (!) ღმერთმან. ლოცვაი მღრდელსა ზედა აღსრულებულსა. ჳმადლობ³⁵¹ შენ, უფალო ღმერთო ჩუენო, რამეთუ მხოლოსა არს ცხორებე უკდავი და დიდება დაუსრულებელი და წყალობაი ურიცხვი და კაცთა მოყვარებაი მიუნდუმელი საფლავს შეუცვალებელ

1v / და არა არს ნათელთა მიღება წინაშე შენსა, რამეთუ ყოველთავე კაცთა ზიარად ცხორებისა იგინი მთასა აღესრულოს. ამისთვისცა გვედრებით, უფალო, მონას ამას შინა სახლთა ძმასა ჩუენისა და თანა მსახურყოფილსა სასოებთა აღდგომისა და ცხოვრებისა საუკუნოთა დაძინებულსა წიაღთა ყოველსა ჳაბრამისა, ისაკ და იაკობისათა განუსვენე და ვითარცა ქუეყანასა ზედა მსახურებდი მე კეთილ...

H 3170

რაობა:	ქადაგების ფრაგმენტი (პალიმფსესტი)
თარიღი:	XVI-XVII სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	1 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	11x10
Content:	Fragment of Preaching (Palimpsest)
Date:	XVI-XVII cc.
Number of folia:	1 folio
Script:	Nuskhuri
Size:	11x10

³⁵¹ გადლუბ.

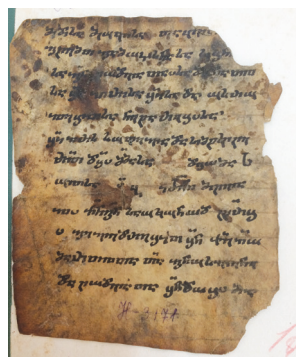
ტიქსტი

1r / მეფეთაგან არა ეშინისა, დიდთა არა ერიდების, სიგლახაკე არა ეძაგების, სიჭაბუკე არა შეინწყ[ა]ლების, არამედ ყოველნივე სწურსა(!) გზასა წარიღნან ესე ჳიდი ყოველთათჳს გ[ა]ნისავალი არს ყოველნივე მუნ მიმავალ ვართ. მამ[ა]თა, რო-მელთა ჰბრძანებთ, ნუ

1v / შემეტვეით მე ტირილით და გოდებითა, არამედ მღდელ.... ფსალმუნითა და სახარებითა და შემდგომად განსავ.....

H 3171

რაობა:	კურთხევანი
თარიღი:	XVI ს.
ფურცელთა რაოდენობა:	1 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	10X12,5
Content:	Euchologion
Date:	XVI c.
Number of folia:	1 folio
Script:	Nuskhuri
Size:	10X12,5

ტიქსტი

1r / წუხრო გალობა და ნუ მხედაუ ღირსებისა მიმართ ცხორებისა ჩუენისა, არამედ აურაცხელისა მისა მიმართ შენისა სახირებისა, რომლისა მიერ არაარსისა-გან არსად მოიყვანე ჩუენდა არსებისა ჩუენისა ჰფარაუს ქებისა შენისა სულნელე-ბითა წმიდითა წერილთა მიერ მომფინე ჩუენ, რომლისა მიერ შენ მხოლოსა წმიდა გამოუთქმელსა და მიუწდომელსა და ყოველთა შემოქ

1v / მედისა მეუფისა თავა[ნი]გცემთ გამოჴსნასა სიბრ[ძ]ნისაგა[ნ] ცოდვა-თადა და ნათლისა შორისა პირისა შენისა დაუსრულებელსა ნეტარებასა. შენი არს სუფევა და სიმტკიცე ძით, დიდება მამასა [აღ]დგომა სულსა [...] ე [...] ბ [...] ი რომელ მიიცვალე ჩუენგან საუკუნოდ ცხორება. გევედრებით შენ, ქრისტე ღმერ-თო, მართალთა თანა განუსვენე და ცოდვათა შენდობა მია

H 3172

რაობა: კვიმატი დღეები
 თარიღი: XVI-XVII სს.
 ფურცელთა რაოდენობა: 1 ფ.
 დამწერლობა: ნუსხური
 ზომა: 12X8,5

Content: Unlucky days
 Date: XVI-XVII cc.
 Number of folia: 1 folio
 Script: Nuskhuri
 Size: 12X8,5

ტიქსტი

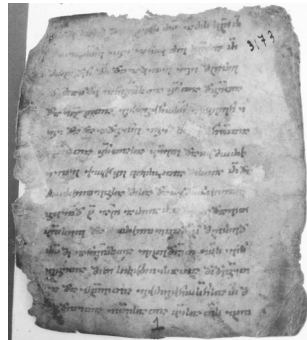
1r / საკვამათონი თუჭთანნი. სეკდენბერსა გ და კუალად ოკდომბერსა გ და კა ნონენბერსა ჴ და იზ დაეკენბერსა გ და კიანვარსა ბ და იდ ფებერვალსა კ გ და კვ მარტსა დ და კ აპრილსა გ დ ა კ მაისსა ვ და კ ივნისსა გ და ივლისსა ... ვ და კ აგუსტოსა ვ და ი ე. ამას მწერალსაათვირდაკნი(!) შეუნდოს ღმერთმან.

1v / ტექსტი არ არის

H 3173

რაობა: საკითხავები
 თარიღი: XIV-XV სს.
 ფურცელთა რაოდენობა: 1 ფ.
 დამწერლობა: ნუსხური
 ზომა: 12,2X10,5

Content: Readings
 Date: XIV-XV cc.
 Number of folia: 1 folio
 Script: Nuskhuri
 Size: 12,2X10,5

ტიქსტი

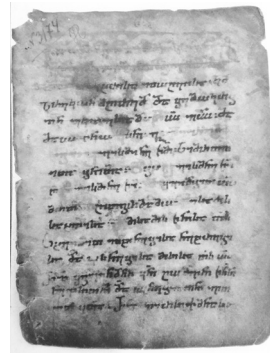
1r / ...ეტყვს: რაჲ არს კაცი, რამეთუ მოიჭსენე იგი ანუ ძე კაცისა, რამეთუ მოხედენ მას, დააკლე იგი მცირედ რამე ანგელოზთა შენთა დიდებითა და პატივი-თა გვრგვინოსან-ჰყვენ იგი და დაადგინე იგი სინანულთა [კურთ]ხეულთა შენთასა, ყოველივე დაუმორჩილე ქუჭმე ფერჯთა მისთა, რამეთუ დამორჩილებასა მისა და-უმორჩილებელად, ხოლო ან არღარა ვხედავთ ყოველსავე დამორჩილებად, ხოლო მცირედ რამე ანგელოზთა ვხედავთ იესუს ვნებითა მით სიკვდილისათა დიდებითა და პატივითა გვრგვინოსანსა, რამეთუ მადლითა ღმრთისათა ყოველისათვის იხილ

1v / ოს გემო სიკუდილისა, რამეთუ შვე მისდა ჰგუნდა, რომლისათვის არს ... და რომლისაგან არს ყოველი, რომელმან მრავალნი შვილნი დიდებად მუიყვანნა (!) და წინამძღუარნი ცხორებისა ჩუენისა ვნებითა სრულყოფად. აჰა, რომელმან შექმნა ანგელოზი.

სახარებად ლუკას თავისა. ჰკითხა უფალმან თვსთა მონაფეთა: რომელმან თქუენ ისმინოს ჩემი, ისმინოს და რომელმან თქუენ შეურაცხ-გყუნეს, მე შეურაცხ-მყოფს და რომელმან მე შეურაცხ-მყოს, შეურაცხ-ჰყოფს მომავლინებელისა ჩემისა და მოიქცეს სამეოცდაათნი იგი სიხარულითა და ეტყოდეს: უფალო, ეშმაკნიცა დაგემორჩილებიან...

H 3174

რაობა:	კურთხევანი
თარიღი:	XVI ს.
ფურცელთა რაოდენობა:	1 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	13,3X10
Content:	Euchologion
Date:	XVI c.
Number of folia:	1 folio
Script:	Nuskhuri
Size:	13,3X10

ტიქსტი

1r /

... ..

... შვიდეს. მწუხრისა ლოცვისა კუალად ჰრეკონ მცირედ და შემოკრბენ ეკლესიად. წმიდაო უფალო ღმერთო, მამაო ჩუენო. კირიელისონი. გ. წარ ... იგი შეისმინე ჩემი სიმართლითა შენითა. დიდებად. შეისმინე ჩემი, წმიდაო, შეისმინე ჩემი. მშვიდობით უფლისა მათათა. ზეცით გარდამო წმიდისა მის სახელისა. ძმისა მის ჩუენისათვის სახელით ლიტანებისა ნეტარებისა და ჳსენებასა მისისათვის უფლისა, რათა შეგვინდნენ ყოველნი ცოდვანი ჩუენნი ნეფსითნი და უნებლიეთნი ვთ[ქუათ] ყოველთა, რათა ღირს იქმნას

1v / (მეორდება წინა გვერდის ბოლო სამი სიტყვა) რათა ღირს იქმნას იგი მოღებად ყოვლადწმიდისა სამებისა საქმეთა უფლისა მამართ. ნყ ითსა და სასუფეველი ცათა ვიხილეთ თავნი თვსნი ურთიერთ არს. ლოცვა. წმიდაო უფალო სულთაო და ყოველთა ჳორციელთაო, რომელმან სიკვდილი განაქარვე და ეშმაკი დასთრგუნე და ცხორებად სოფელსა მოანიჭე. განუსვენე სულსა მონისა შენისასა, სადა არა არს საღმობად, მწუხარებად და სულთქუმადა და ყოველნი ცოდვანი ამის მიერ ქმნულნი საქმით, სიტყვით და გონებით, ვითარცა სახიერმან და კაცთ

H 3175

რაობა:	დავითნი
თარიღი:	XIV-XV სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	1 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	13,3x11,3
Content:	Psalter
Date:	XIV-XV cc.
Number of folia:	1 folio
Script:	Nuskhuri
Size:	13,3x11,3

ტიქსტი

1r / [შევძრნუ]ნდი, რამეთუ ვიმარხენ [მე მცნებ]ანი შენნი. [საბე]ლნი ცოდვილთანი მომეხვნეს მე, და სჯული შენი მე არაა დავივიწყე.

შუვალამე აღვდგე აღსაარებად შენდა განკითხვათათვის სიმართლისა შენისათა.

შევეყავ მე ყოველთა მოშიშთა შენთა, რომელთა დაიცვნა მცნებანი შენნი.

წყალობითა შენითა, უფალო, სავსე არს ქუეყანა; სიმართლენი შენნი მასწავენ მე, უფალო, სიტყვსაებრ შენისა.

სიტკობებანი ჰყავ მონისა შენისა თანა,

სიტკობება და სწავლულება და მეცნიერება მასწავე მე, რამეთუ (1v) მცნებანი შენნი მრწმე[ნნეს მე].

პირველ დამდაბლებად ჩ[ემდადმ]დე მე ვცოდე, ამისთვის სიტყუა შენი ვიმარხე.

ტკბილ ხარ შენ, უფალო, და სიტკობებითა შენითა მასწავენ მე სიმართლენი შენნი.

გამრავლდა ჩემ ზედა სიცრუევე ამპარტავანთა, ხოლო მე ყოველითა გულითა ჩემითა გამოვიძინე მცნებანი შენნი.

შეეყო, ვითარცა სძე, გული მათი, ხოლო მე სჯულსა შენსა ვიტყოდე.

კეთილ არს ჩემდა, რამეთუ დამამდაბლე მე, რათა ვისწავლნე მე.

H 3176

რაობა:	შელოცვა
თარიღი:	XV-XVI სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	1 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	13,5 x 11,7
Content:	Prayer
Date:	XV-XVI cc.
Number of folia:	1 folio
Script:	Nuskhuri
Size:	13,5 x 11,7

ტიქსტი

1r / მისაელ, არზობელ, მზობიელ, ალ~ელ, ქალიელ, ნათანიელ, სასრაიელ, სორაკაელ, აოლიელ, სორკიელ, სორიელ, ალიელ, ალიშიელ, ფართომოზი, აზნელ, განსანაელ, აზიოდა, არზობიელ და მზობიელ, ფრსმანელ, ფიცრთა, მოსესთა. კვერთხითა აპრონისთა და ბეჭდ[ი]თა სოლომონისთა რა სახელნი ესე

1v ყოველნი იჴსენებოდინ წმიდათა ორმოც / თანი და ევნი გრძნეულნი ივლტოდინ და იდევენებოდინ და საქმენი მათნი დადნებოდინ. სახელნი თქუენი, წყეულნი, უგუნურნო ეშმაკნო, გრძნეულნო, რ ვერ გვეჩენებით [ჩუენ] სამზღვართა ჩუენთა, ვერცა დლით და ვერცა ღამით, ვერცა ძილსა შინა ღამპარი ანგელოზი სოროელ, ანგელოზი, რომელნი ხართ ღრუბელთა წინა მავალნი.

H 3177

რაობა:	კურთხევანი
თარიღი:	XIV-XV სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	1 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	12,3x11,7
Content:	Euchologion
Date:	XIV-XV cc.
Number of folia:	1 folio
Script:	Nuskhuri
Size:	12,3x11,7

ტიქსტი

1r / მერმეცა სარწმუნოებით დაძინებულთათჳს წმიდისა მის ამ ლისა მა[მ]ათა თანა და ძმათა ჩუენთა შეწყალებისა მათისათჳს ვ ვედრებით კირიელეისონი³⁵². რამეთუ ოჴ ებ განსვენებისათჳს სულთა, რომელნი გარდაცვალებულ არიან, წმიდასა ამას შემოვედრებულ არიან მამათა და ძმათა ჩუენთა, რაათა შეუნდვენ ყოველნი ცოდვანი მათნი, - ვთქუათ ყოველთავე.

კირიელეისონი. მარადის მოჴსენებულისა მონათა ღმრ[თისა], რომლისა [ე]სერა პანაშვიდი აღესრულა, [სა]ხელით ღბინებისა ნეტარებისა და

1v ჴსენების / თქუთ ყოველთა კირიელეისონი.

რამეთუ მოწყალე და მოუ აღიჴყარ შენდა დიდებასა³⁵³ ვ

მშვიდობაა ყოველთა, რომელნი ჩუენნი უფალსა, სახიერო და კაცთმოყუარეო ღმერთო, განუსვენე სულსა მონისა შენისასა სავანესა მართალსა და ღირს-ყვენ იგინი დაუსჯელად წარდგომად წმიდათა რჩეულთა შენთა თანა ჩუენიცა აღსას-

³⁵² კ ს ნ ი.

³⁵³ დიბსა.

რულნი ქერობი ... ნნი³⁵⁴ უცოდველად ეგე მადლითა და წყალობითა, კაც-
თმოყუარებითა მხოლოდშობილისა ძისა შენისათა, რომლისა თანა კურთხევიტა
ყოვლადწმიდით სახიერით, კურთხეულსმყოფელით ლი შენით
წმიდითურთ აწ და მარადის.

H 3178

რაობა:	საკითხავები ფსალმუნდან (პალიმფსესტი)
თარიღი:	XVI ს.
ფურცელთა რაოდენობა:	1 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	15x17

Content:	Readings of Psalter (Palimpsest)
Date:	XVI c.
Number of folia:	1 folio
Script:	Nuskhuri
Size:	15x17

ტექსტი

1r / უფალი.

ამისთ[კ]ს სჯულიერ-ყვენეს ც[ო]დვილნი, გზასა უძღუეს მშუდთა საშჯელსა ში-
ნა, ასწავნეს მშუდთა გზანი.

ყოველნი გზანი უფლისანი - წყალობაჲ და ჭემმარიტებაჲ მათთვის, რომელნი
გამოეძიებენ აღთქუმათა მისთა და წამებათა მისთა.

სახელისა შენისათჳს მილხინე ცოდვისა ჩემისაგან, რამეთუ მრავალ არს.

ვინ არს კაცი, რომელსა ეშინის უფლისა?

სჯულიერ-ყოს იგი გზასა მას, რომელი სთნდა.

სულმან მისმან კეთილსა განისუწნოს და ნათესავმან მისმან დაიმკვდროს
ქუეყანაჲ.

ძალ არს უფალი მოშიშთა და სჯული თჳსი ა[უ]წყოს მ[ა]თ.

თუალნი ჩემნი მარადის უფლისა მიმართ, რამეთუ მან განარინნეს მახისაგან
ფერჳნი ჩემნი.

მოიხილე ჩემ ზედა. შემინყალე მე, რამეთუ მხოლოდშობილი და გლახაკ

1v / ვარი მე. ჭირნი გულისა ჩემისანი განმრავლდეს და ურვათა ჩემთაგან გა-
მომიყვანე. იხილე სიმდაბლე ჩემი და შრომაჲ ჩემი და შენ მომიტევენ ყოველნი
ცოდვანი ჩენი.

იხილენ მტერნი ჩემნი, რამეთუ განმრავლდეს და სიძულილით ამოდ მომიძუ-
ლეს მე. იცევ სული ჩემი და მიწსენ მე და ნუ მრცხუწნებინ მე, რამეთუ გესავ შენ.
უმანკონი და წრფელნი შემომეყუნეს მე, რამეთუ დაგთმე შენ, უ[ფა]ლო. იწსენ,
ღმერთო, ისრაწლი.... ყოველთგან ჭირთა მისთა.

³⁵⁴ გამოტოვებულ ადგილას იკითხება თ.

მიწყალე მე, ღმერთო, დიდითა წყალობითა შენითა და მრავლითა მოწყალებითა შენ[ი]თა. აჰჰოცენ უსჯულოებაჲ, უფროჲს განმბანე მე უსჯულოებისა ჩემისაგან და ცოდვათა ჩემთაგან განმნმიდე მე, რამეთუ უსჯულოებაჲ ჩემი მე უწყი და ცოდვაჲ ჩემი წინაშე ჩემსა არს.

H 3179

რაობა:	ლოცვა
თარიღი:	XIII-XIV სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	1 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	14,5x16,7
Content:	Prayer
Date:	XIII-XIV cc.
Number of folia:	1 folio
Script:	Nuskhuri
Size:	14,5x16,7

ტიქსტი

1r / გი სამყარო, უფალო,
 მ სიკუდილი მორწმ
 საფლავისა შეჰმუსრა
 და მრ რელ ძვრსა განძვნებუ
 ამ [ისტჳს] [გვე]დრებით მიცვალებულთა
, რომელთა-იგი ნათელსა ღმსთა
 ბნ წმიდათა ბრ
 ნათესავნი კე ხრწნ
 რჩი მიწ

 რომელმან შენ
 დნი ურჩე
 ა იგი
 განუსუენე დიდებულისა რ
 მრავალმო რძანე
 ღმრთისმეტ მშობელად
 არებთ
 მ თ
 თოსა კც რომელსა მრ მ
 ბლთა მ რაჲთა თ ს
 უნ ეს დიდ
 1v / ს[იხარულითა]
 ერდა ჩემ და ჩემნი
 მან გ'ი და ჩემთა რ

საქსრად დალოცვილმან
დავდევიტ წმიდისა მთ
და მეოხ და მფარველ გონ
იქ და საუკუნესა³⁵⁵.

H 3180

რაობა:	საგალობელი
თარიღი:	XV-XVI სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	1 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	17,1x16
Content:	Chant
Date:	XV-XVI cc.
Number of folia:	1 folio
Script:	Nuskhuri
Size:	17,1x16

ტექსტი

1r / ლოცვა

მეუფეო, მკურნალო უძლურთაო, შენგან ეშმაკნი ძნიან (!), ბრძანე-
ბითა შენითა განიდევნების ყოველი საღმობაჲ, რამეთუ შენ დახსნილთა ჯორცთა
განჰკურნებ და სიკუდილსა განსდევნი ქუჭმდებარესა გუამსა მყისსა შინა აღად-
გინებ, რომლისათვისცა გვედრებით შენ, მეუფეო, მომადლე მონასა ამას შენსა
სახელით სიმრთელე და საღმობისა ამისგან განათავისუფლე, ყოვლადძლიერო
და კაცთმოყუარეო, და ნულა მიაქცევ მას ცხედრად საღმობისად მისისა, არამედ
ვითარცა-იგი ოცდათვრამეტისა წმიდისა მდებარე ფერჯთა ზედა მათთა აღადგი-
ნე, ეგრეთვე ამისთვისცა სიმრთელე და სიცოცხლე მიანიჭე, რომელმან-ეგე აიხუცნ
ცოდვანი სიხარულისანი,

შეგუენიენ, ყოვლად.

რამეთუ შენი არს სუფევაჲ.

ადიდებდითსა

ძლ. სიტყუასა

ან იხილე, სახიერო, სნეულებათა ჩემთა სიმძიმენი და კუნესანი და მონყალე-
ბისა ჴელი აღგუპყარ, მჯსნელო, ცხორებისმომცემელო დაუსაბამოო, და ლხინებაჲ
მოგუმადლე ქებით მგალობელთა შენთა.

დამდაბლდი გამოუთქუმელად, მეუფეო მაღალო, და ხატი მონისა შეიმოსე
დედისაგან ყოვლადუბნოჲსა და განჰკურნენ ვნებანი კაცთა ნათესავისანი, ქრის-

³⁵⁵ ბოლოს გვიანდელი ხელით მიწერილია ასოები: ვ ფ შ კ მ ტ კ დ ლ კ ლ ფ ბ ა ბ ა ლ ი ბ დ ე დ
ა ა ი ვ ა ა ფ ბ ბ თ ა ა და ა ნ ი ბ ნ (ჩ) გ ფ ბ დ მ ტ კ ა დ წ მ ტ ა გ კ გ დ ფ ბ კ გ ა ა თ ი ა ი ბ
დ ე ფ ბ ი ე მ ტ კ თ დ ე ბ ა ა დ ი ე ვ მ ტ ლ ა ი დ ი ა ა კ დ კ ვ ვ.

ტე ღმერთო. ამისთვისცა გევედრებით, სულით და ჳორციით განჳკურნენ³⁵⁶
ჩუენი შეისმინე, ყოვლადღლიერო ღმერთო და საკკრვე ზედა ნყალობისა
შენისა უფსკრუ

ჩემი საღმრთოდ მხრლ ოდ

... ..

1v / ბელთა მიმართ, უფალო, ჩუენთჳს ოხად ნუ დ ...
... .. იდეთ ჳირთაგან მრავალთა ჩუენტა ცა თა დაუ მზაკ-
ვარებისაგან ვერ ყოვლადწმიდაო ღმრთისმშობელო

და მერმე თქუენ მიწოდენ ჩუენ.

დგ[ა] შენ

ან მიწყალებისა (!) კურნებაჲ.

მღდელმან: კრ მშუდობით

... .. ისა ამის სახლისა, რომელ წმიდა იქმნეს ზეთი ესე

და შეწენითა სულისა წმიდისაჲთა უფალსა,

რაჲთა დაენერგოს ზეთ ამას შინა; წმიდაო,

მიწყალე ძალი წმიდისა სამებისა, უფალო,

რაჲთა მო ზეთსა ამას მაღლი გამოხსნისა

და კურთხევა-ყოს რაჲთა ეს ზეთი

ესე მომნიჭებელ სინმიდისა და

[მომ]ტევებელ ცოდვათა; რაჲთა დაენერგოს ზეთსა

ამას შინა და იკურთხოს ესე უფალი,

რაჲთა შეიცვალო, უფალო, ესე მდინარედ

უფალო.

რაჲთა გარდამოავლინოს ჩუენ ზედა უფალმან

ღმერთმან ჩუენმან ამას ზედა სული წმიდაჲ

და გამოაჩინოს ესე სულნელებით, წინააღდგომითა

ძალთაგან შეუ

H 3181

რაობა: ოთხთავი. იოანეს სახრების ფრაგმენტი

თარიღი: XI ს.

ფურცელთა რაოდენობა: 1 ფ.

დამწერლობა: ნუსხური

ზომა: 15,7x 8,4

Content: Four Gospels. Fragment of Gospel of John

Date: XI c.

Number of folia: 1 folio

Script: Nuskhuri

Size: 15,7x 8,4

³⁵⁶ მოხეულია.

ტიქსტი

1r*/ ჯდებოდეს
წმიდანი იგი მ
შემძლებელ
მად ჩუენდა ჯორც

ჰრქუა მათ იესუ: მართ
რთალსა გეტყ
თ შჯამოთ ჯორ
წ და ჰსუათ
მის არს
ცხორებაჲ

რომელმან ა ოს ჯორც
ს ყოველი ჩემ მ

1v /³⁵⁷ აწ ჩემი
ჩემ
... ..
... .. და მე ცხო
... .. მან და მეცა
... .. ა თანა
... .. ცი ჩემი იგი
... .. ესე არს ჯორ
... .. მონ (?)
... ..
... .. კ
... .. მონ
... .. ედი

H 3182

რაობა:	კურთხევაწი
თარიღი:	XIV-XV სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	2 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	11,5x8,1

Content:	Euchologion
Date:	XIV-XV cc.
Number of folia:	2 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	11,5x8,1

* განსხვავებული რედაქცია ჩანს.

³⁵⁷ გვერდის ზემო ნაწილი მოხეულია.

ტიქსტი

1r/ სა

სპეტ[ა]კ

[მ]ადლსა და მა

სტ სა და უკუდავსა³⁵⁸

... .. სა შენნი მოჰხ ნე

სიტყუად³⁵⁹.

და იყოს ეგ

... .. ნუ წსნელად (!) ვე მ

... .. დ დღემდე

და უკუეთუ

... .. მოილოს კუკულე ოდენ

... .. ეყოს, მისსა შევიდეს

მღდელი ეკლესიად, წინა

[უშ]ლოდეს

დ[ა] ამქუმელსა

... .. მიიხო ეკლესიას წესა

... .. არს.

ხოლო ერთი ორთა [ეტ]ყოდის,

რაოდენთა ქრისტეს მიერ სულით ... გიღებებს სამგზის.

დიდებაჲ იესუ ქრისტე, შეგიმოსიეს.

ლოცვაჲ გ ახალნათელღებულისა

1v და / დესა

წარვედ (?)... .. რთ ყოველმან სა

... .. ნათლისღებაჲ

... .. თა შენთა მონიჭე

... .. ხლებაჲ ცხორებისაჲ, მიამაღლებს,

[შ] მეუფეო უფალო, ნათელი პირისა

შენისა გულთა შინა მათთა განათლებაჲ,

ჯერ-იჩინე, ყოვლად

და ფ[ე]რითა სარწმუნოებისა

წინააღმდგომთა მიმართ შეზღუდენ და შენისა

სარწმუნოებისა კლდესა ზედა დაფუძენ (!) და სამოსელი უხრწნელებისა³⁶⁰ შე-

ნისა შეუგინელად (!)

დაიცვე ყოვლისაგან [ბ]ინისა ცოდვათაჲსა და სულიერი

ბეჭედი საშინელსა მ

³⁵⁸ უკსა.

³⁵⁹ სტყდ.

³⁶⁰ უხრწნელებისა.

2r / მხ³⁶¹

ნ

3 სტრ. მოხეულია მთლიანად

ჯუარისაჲ

და მიმც

მისთა (თუ: რისთა)

მოვიდენ

არდგენ წინაშე კ

ევლისთა და ... მად ...

დგენ

მღდელმან გვრგვნი კე

შემით დადგას და შემდგომად

მი ნანილითა

ბლე გუჭრდ

წნონ

სიძე იგი

იყოს ემ

2v /³⁶²

6 სტრიქ. მოხეულია

... .. ურ

... .. ედ

... .. ლე ესე

... .. იოვ[ა]კიმ და

... .. რაჲთა იკურთხოს

ქორნილჲ³⁶³ ესე, ვითარცა იკურთხნეს

აბრაჰამ და სარა, უფალო,

... .. ღნ.

შემდგომად

მღდელმან ლოცვაჲ

... .. ყოვლისა

... .. მედო

... .. ესვი ა

³⁶¹ მოხეულია.

³⁶² მოხეულია.

³⁶³ ი - ჲ.

H 3183

რაობა:	დავითნი
თარიღი:	XV-XVI სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	2 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	12,2x8,8

Content:	Psalter
Date:	XV-XVI cc.
Number of folia:	2 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	12,2x8,8

ტიქსტი

1r³⁶⁴/³⁶⁵ გივმს
 თა ზედა, საკვრველ
 მათ შორის.
 ეს უძღურებანი მათნი და ა
 [შ]ევიკრიბო კრებული მათი სისხლ
 [არცა] მოვიცენო სახელები მათი ბა[გითა]
 [ჩემი]თა.
 [... ..] ამელისა (!)... .. რჩეულ არს მკვდრობისა
 ჩემისა
 შენ ხარ, რომელმან მომაგე მე მკვდრობაჲ ჩემი
 [სა]ბ[ელ]ნი მხუდეს მე რჩეულთა ჩემთ[ა] [თანა].
 ვაკურთხო უფალი, რომელმან გულისჴმა-მიყო
 მე, რამეთუ ღამედმდე და უმეტესცა განმსწ[ავლეს]
 [მე] [თი]რკუმელთა ჩემთა.
 წინანარ-ვხედევდ უფალსა წინაშე
 ჩემსა რამეთუ [მა]რ[ჯ]ულ ჩემსა არს,
 რათა არა³⁶⁶ შე[ვიძრა].
 ამისთჳს განიხარა გულმან ჩემმან და გა[ლობდა]

1v³⁶⁷/
 უტევ
 წმიდასა შენსა ხ[ილვად]
 [მა]უნყენ მე გზანი ცხორ[ებისანი]
 [და] [აღმა]ვსო მე [სიხარულითა პირისა შენისაჲთა].

³⁶⁴ ფს. 15,3.
³⁶⁵ მოხეულია.
³⁶⁶ არა+არა.
³⁶⁷ მოხეულია, 1 სტრიქ. არ იკითხება.

³⁶⁸[უფალო სიმართლისა ჩემისაო,
[მოხედენ ვედრებასა ჩემსა
... .. .
[ბა]გეთაგან ზაკულთა
... .. . [პირით] შენით განმართლებაჲ ჩემი გამოვედინ
[და] [თუალთა] ჩემთა
... .. . ე და არა
... .. . არა იტყოდი პირი ჩემი საქმესა
[სიტყუათა]თჳს ბაგეთა შენთასა, მე
დავიცვე[ენ] [გზანი] ფიცხელნი.
[დაამტკი]ცენ ფერწნი ჩემნი ალაგთა.

არ გადადის ტექსტი
2r ³⁶⁹/ა უგუნურ[მან]
არა არს ღმერთი
განირყუნეს და ბილნ
არავინ არს, რომელმანცა
ქ[მნნა]
ღმერთმან ზეცით მოხედნა ყოველთა
ხილვად, იყოს თუ ვინმე
გ[ულისწმის] მყოფელ ანუ გამომეძიებელ ღ[მრთისაჲ]
ყოველთავე მიაქციეს ერთბამად და უ[წმარ]
იქმნნეს.
არავინ არს, რომელმანცა ქმნა სიტ[კბოებაჲ]³⁷⁰.
³⁷¹არა გულისწმა-ყონ ყოველთა, რომელნი იქ[მან]
[უსჯულოებასა], რომელნი შესჭამენ ერსა ჩემსა საჭმელებრ.
მუნ შეეშინა მათ შიში, სადა-იგი [არა იყო შიში].
[უფალი] ღმერთი არს თესლთა შორის მართ[ალთასა],
ზრახვასა გლახაკისასა
[ხოლო] უფალი სასო მისსა არს.

2v ³⁷²/ დაეშენოს [კა]რავსა შენსა, [ანუ ვინ]
[დაემკვდრ]ოს მთასა წმიდასა შენსა?
... .. . და იქმოდის სიმართლესა [და იტყოდის]
გულსა შინა თჳსსა.
[რომელმან] [არა] ზაკუა ენითა თჳსითა [და]
[არც]ა უყო მოყუასსა თჳსსა ბოროტი
[და ყუედ]რებაჲ მახლობელთა მისთა ზედა არა
[მოილ]ო.
შეურაცხ არს მის წინაშე უკეთური, [ხოლო]

³⁶⁸ ფს. 16,1 – 16,5.

³⁶⁹ ზემო ნაწილი მოხეულია აქედან ფს. 13,1.

³⁷⁰ აქამდე - ფს. 13,2.

³⁷¹ აქედან ფს. 13,4.

³⁷² ზემო ნაწილი მოხეულია, აქედან ფს. 14,1.

[მოშიშთა] უფლისათა ადიდებს.

რომელი ეფუცოს მიყუასსა თჳსსა და არა ეც[რუოს],
არა მისცეს აღნადგინებად [ქრთ]ამი უბრალოსა
ზედა არა მოილო: ესე, იგი არა იძრას უკუნისამდე³⁷³.

... .. ა ღმერთი ჩემი ხარ შენ.
წინადლისა

H 3184

რაობა:	დავითნი
თარიღი:	XIV-XV სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	2 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	11,5x10,5

Content:	Psalter
Date:	XIV-XV cc.
Number of folia:	2 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	11,5x10,5

ტიქსტი

1r³⁷⁴

1v /³⁷⁵ ... [ღრ]უბელთა შინა ... უფალსა ძეთა შორის ღმრთისათა?

[ღმერთი] დიდებულ არს ზრახვასა შინა

[წმიდათასა], [დიდ]არს და საშინელ ყოველთა

შორის, რომელნი არიან გარემოს მისსა.

[უფალო] ღმერთო ძალთაო, ვინ გემსგავსოს

შენ, [უფალო]? ძლიერ ხარ შენ, უფალო, და

ჭეშმარიტებაჲ შენი გარემო არს შენსა

[შენ უფლებ] ძალთა ზედა ზღუისათა

და აღძრავასა ღელვათა მისთასა შენ, ...

უფალო, დაამშჳდე.

[შენ] დაამდაბლე, ვითარცა ნყლული, ამპარტავანი.

მკლავთაჲ [ძლიერე]ბისა შენისაჲთა განაბნიენ მტერნი შენნი.

[შენ]ნი არიან ცანი და შენი არს ქუეყანაჲ,

სოფელი და სა[ვ]სებაჲ მისი დააფუძნე.

³⁷³ ფს. 14,5.

³⁷⁴ ფრაგმენტის პირველი გვერდი (1r) არ იკითხება.

³⁷⁵ ფს. 88,7.

2r /³⁷⁶ ...

... [მკლა]ვი ძლიერებით, განძლიერდინ ჳელი შენი და ამაღლდინ [მარ]ჯუნენ შენი.

სიმართლე და განკითხვა [არს] განმზადება
საყდარისა (!) შენისაჲ.

წყალობაჲ და ჭეშმარიტებაჲ ვიდოდინ [ნინაშე] ... შენსა.

ნეტარ არს იგი, რომელმან იცის გალობაჲ

შენი; უფალო, ნათლითა პირისა შენისაჲთა ვიდოდინ.

[და] სახელითა სენითა იხარებდენ მარადლე
და სიმართლითა შენითა ა ... ბდეს³⁷⁷.

რამეთუ სიქადული ძალისა სულისაჲ შენ ხარ და ნებითა შენითა ავმაღლდეთ ჩუენ.

უფლისა არს შეწევნა.

და წმიდისა, ისრაჴლ, მეუფისა ჩუენისაჲ

მაშინ ეტყოდე ჩუენებით [ნა]შობთა შენთა

და სთქუ; დავედვა შეწევნაჲ ძლიერისა³⁷⁸.

H 3185

რაობა:	კურთხევანი
თარიღი:	XIV-XV სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	4 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	12,8x9,7

Content:	Euchologion
Date:	XIV-XV cc.
Number of folia:	4 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	12,8x9,7

ტიქსტი

1r / გინა წარვლენ ტრაპეზად

ჟამისწირვისა შემდგომად

[არა] შევალთ ტრაპეზად, კუალად მიიღონ გინა ეხი ოდ და მეტი, რაჲთა რაჲ,

ხოლო მწუხრსა შემინყალის კ

შევიდენ სატრაპეზოდ და იპურონ [და] სერობისა მუნ ვიდრე

1v / სატრაპეზოდ] კარსა გინა მთავარანგელოზთასა

ილოცონ მცირე კაჲ

და წარვიდენ მშუდბ მთ

³⁷⁶ 2r-ს 1 სტრიქონი არ იკითხება, მოხეულია.

³⁷⁷ ამაღლებდეს?

³⁷⁸ 2v არ იკითხება.

აქა დავითს³⁷⁹ შენს ღმწნ³⁸⁰ (!) ამინ.

აქა გიორგის შენს ღმწნას³⁸¹ (!).

2r / განგებაჲ პანბუდისა ... შინა

მწუხრის ლოცვას, რომლისა ლოცვისა კუალად რეკონ მცირედ და შეკრიბენ ეკლესიად და იწყონ თქუმად; წმიდაო ღმერთო, მამაო ჩუენო. კირიელეისონი (კ ს ნ ი) ი ბ.

მივედით, თაყუანის-ვსცეთ ქრისტესა, მეუფესა და ღმერთსა ჩუენ[სა]. სამჯერ: უფალო, ესამინე (!)

2v ლოცვისა ჩემისა, ყურად-ილე / ვედრებაჲ ჩემი, ვიდრე რამეთუ მე მონა შენი ვარ.

და მერმე წმითა: თქუენ შეისემინ ჩემი სიმართლითა შენითა და ნუ შეხუალ სასჯელად მონისა შენისა თანა. სამჯერ თქუან: სული შენი სახიერი მიძლოდეს მე ქუეყანასა ზედა.

3r შეისმინე ჩემი სიმართლ/ითა შენითა სახელისა შენისათჳს, უფალო, მაცხოვ-
ნე (მაცხოვნე), შეისმინე³⁸² ჩემი. დიდებაჲ!

შეისმინე, ა[მინ].

შეისმინე და ნუ შეხ[ვალ] სასჯელად მონისა შენისაჲ(!) თანა.

კუერექსი

მშკდობით უფლისაჲ ზეცით გარდამო წმიდისა ამის სახელისა ძმისა ამის წმიდისა შესუენებულისა, სახელითა ლხინებისა და ნეტარებისა და წსენებისა მათისა³⁸³. უფალო³⁸⁴.

3v / რაჲთა შეენდენენ მას ყოველნი ცოდვანი მისნი მოგონებითნი უფლისაჲ (!), რაჲთა შენყნარებულ იქმნას სული მისი ადგილსა ნათლისასა, სადა-იგი არსა სალ-
მობაჲ და მწუხარებაჲ და სულთქუმაჲ. უფალო.

რაჲთა ზიარ იქმნას იგი მოუკლებელსა მას სიხარულსა საუკუნითგან წმიდა-
თა, უფალო;

4r წყალობაჲ ღმრთისაჲ / და სასუფეველი მისი ვითხოვთ³⁸⁵ თავნი თჳსნი ურთი-
ერთარს და ყოველი ცხორებაჲ ჩუენი ქრისტესა, ღმერთსა³⁸⁶ ჩუენსა, შევედროთ (!).

მღღელმან ლოცვაჲ: ღმერთო სულთაო და ყოველთა ჳორციელთაო, რომელ-
მან სიკუდილ (!) განაქარვე და ეშმაკი დასთრგუნე და ცხორებაჲ სოფელსა მო-
ანიჭე, განუსვენე სულსა მონისა შენისა ადგილსა განსასუენებლისასა სადა არა
არს³⁸⁷ სალმობაჲ, მწუხარებაჲ და სულთქუმა და ყოველნი

4v / ამის

... .. ნი საქმითნი სი ...

³⁷⁹ დ თ ს.

³⁸⁰ ღ მ ნ.

³⁸¹ ღ მ რა; ქვემო კიდეზე განსხვავებული და, ძალიან ცუდი ხელით მიწერილია: „დიდის გულისწყომისაგან გიხაროდეს (გხროდეს).

³⁸² შეისმინ.

³⁸³ მთსა.

³⁸⁴ ო ო.

³⁸⁵ ვთხოთ.

³⁸⁶ ღ ო.

³⁸⁷ არარსჲ.

ითნი და გონებითნი

სახიერმან და კაცთა ოყავ, ძემან ღმრთისამან შეუნდვენ, რამეთუ არა არს კაცი, რომელი ცხონდეს, მი-რა-ცოდეს, რამეთუ შენ ხარ უცხო ყოვლისაგან ცოდვისა და სიმართლე შენი სიმართლე არს უკუნისამდე და სიტყუად ჭეშმარიტებად შენ ხარ ცხორებად შენსა ენებად და ულთა მონა

H 3186

რაობა:	დავითნის თარგმანება
თარიღი:	XV-XVI სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	2 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	10x12,5
Content:	Commentary on Psalter
Date:	XV-XVI cc.
Number of folia:	2 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	10x12,5

ტექსტი

1r /³⁸⁸ რი დანე ედვას ებდეს ესრეთ და ეტყოდის: შვილო, აჰა ესერა, განენესე მოსლვად და მონებად უფლისა; აჰა ესერა, ესე გისწავი-ეს და ანცა მნებავს უწყებად შენდა უკუეთო (!) გნებავს ჴელისდადებად ერქუანსა ზედა. დაინყებ მისლვად გზასა მას, რომელსა მიჰყავ სასუფეველსა ღმრთისაასა. ნულარა უკოლმართ (!) ჰხედავ, რამეთუ არავინ

1v /³⁸⁹

ნუ მა[მასა], ნუ დედასა, ნუ ძმას[ა], ნუცა ყოველსა კაცსა, ნუცა ყოველსა სოფელსა ქუეყანისასა, ნუცა თავსა თუისსა შეფყუარებ უფროს ღმრთისა შენისა, ნუცა განსუენებად, ნუცა სიჩჩოებად, ნუ შეგიტყოებნ, საყუარელო.

იხილე ნუცა სიგლახაკე, ნუცა მო ... გინებად, ნუცა შეურაცხებად კაცობრივი, ნუცა სხუად რაჲ, რომელ გეგონოს³⁹⁰.

2r /³⁹¹

ნენ შენ და გადიდებდენ მამ
წმიდასა სულსა ან და მარადის უკუნითი უკუნისამდე. ამინ.
... .. გნენ მას იტყოდიან
რამეთუ მისწიფე იგი კორთხევისა (!) სიტკბოე ლჲ.
... .. ს ზედა, უფალო, რომელმან მოსდრიკენ
ცანი და გარდამოჰწედა ქუეყანად ცხორებისათჳს ნათესავისა კაცთაასა, რო-

³⁸⁸ პირველი სამი სტრიქონი მოხეულია.
³⁸⁹ პირველი სამი სტრიქონი მოხეულია.
³⁹⁰ 1v გვერდის ბოლო კიდეზე პაგინაციაა მთავრულით: ია.
³⁹¹ პირველი ორი სტრიქონი მოხეულია.

მელი მიხუედ კანაჲს გალილეჲსასა და გარდააქციე წყალი ღუინოდ საშუებელად
სარწმუნოდ ერისა შენისა.

2v /³⁹² წინა

... .. უვნებელად ცხორებასა ამათსა მოხედენ და დაიცვენ ესენი
და ჯერ-იჩინე სასუმელი ესე სასუმელად ცხორებისად ღუინოდ ნუგეშინის-
ცემისად შეზავებოლად (!) სათნოებისად სასუმელად უკდავებისად (!) და მიზეზად
ერთობისად, რაჲთა აღივსნენ სიხაროლითა (!) და მხიაროლებითა (!) და შუებითა
და ღირს იქმნენ გვრგვინსა წმიდათა შენტა თანა და მიემთხუინენ აღთქუმოლთა (!)
მათ ნიჭთა კეთილთა.

H-3187

რაობა:	ათანასე ჰრომთა პაპის ცხოვრება (პალიმფსესტი)
თარიღი:	XVI ს.
ფურცელთა რაოდენობა:	2 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	14,5x12

Content:	The Life of Pope Atanase (Palimpsest)
Date:	XVI c.
Number of folia:	2 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	14,5x12

ტიქსტი

1r / აღებული იყო და სუეტი ნათლისა წარმოდგომილი იყო მას ზედა. და იხილა
იგი ათანასე, პაპამან ჰრომისამან, შეძურწუნდა იგი და თქუა: დიდ არს უფლისა
წყალობაჲ შენი, რომელმან მოგვკვლინე ესევითარი საკვრველობაჲ ქუეყანასა ამას
ზედა მონათა შენტათს.

მოუწონდა პაპამან ჰრომისამან ყოველთა კაცთა, მონაზონთა და ხუცესთა და
ერისკაცთა, უგალობდეს ღმერთსა სამისა დღესა, სამსა ღამესა ვედრებითა და
ცრემლითა. და მესამესა დღესა აღუდეგ და

1v / გან/უჴსენ წიგნი იგი და უპოვე მას შინა ცოდვანი კაცთანი.

უგუწუნრო, ნუ იქმთ ცოდვასა, რამეთუ წმიდაჲ არს დღე წმიდაჲ კვრიკე. უგ-
წუნრო, ვითარ არა იცით, ვითარმედ წმიდაჲ არს და ცხოველი დღე კვრიაკე. რად
არა მოიქცევთ ცოდვათა თქუენთაგან? ხოლო გამოავლინო ლაშქარი უცხოთესლი
და დაუსთხიო(!) სისხლი თქუენი და არცა ეგრეთ ირწმუნოთ, არცა ეგრეთ ისმინოთ
სახარებისა ჩემისაჲ, ვითარმედ ცანი და ქუეყანაჲ წარწდენ, ხოლო სიტყუანი ჩემნი
არასადა წარწდენ. მოვაუღლინო(!) სამ წელ ზამთარი.

2r / არა შევსმინდე თქუენსა და დაუნუა ყოველი ურჩი ბრძანებისა ჩემისაჲ
წმიდისა კვრკესა(!). არა დაცვისათს ან თუ არა ისმინოთ ბრძანებაჲ ესე ჩემი და
სიტყუაჲ წიგნისა ამის ჩემისა და არა წაიკითხოდეთ, მოსწყდეთ ცოდვათა შინა

³⁹² პირველი სამი სტრიქონი მოხეულია.

თქუენტა, ვითარ არა იცით, უგუნურნო, რომელიმე ღმერთი მოწყალე განგეშორე ცოდვათა თქუენტაგან. რასა სიტყვასა მომიგებთ მე, ცოდვილნო, დღესა ბჭობასა ჩემისასა, თუ უარ-ჰყუნეთ სწავლანი ეშმაკისანი სასჯელად თქუენ ცეცხლი უშრეტელი. შვილნი თქუენ[ნ]ი იარებოდინ და შიმშილითა ივოცებოდინ, ვითარცა პირუტნი(!) უმწყემსონი უფცვ

2v / უბინოდ მშობლისა ჩემისა წმიდათა სერობინ-ქერობინთა, რომელთა უტვირთავს საყდარი ჩემი და წმიდასა იოვანეს ნათლისმცემელისა არა არს დაწერილი წიგნი ესე ქუეყანასა ზედა, არცა მოგონებული ძისა კაცისა, არამედ ბრძანებული მამისა ჩემისა ზეცათაჲსა. და ვინცა გამოჩნდეს და თქუას თუ: არა დაწერილ არს უფლისა ჩუენისა იესუს ქრისტესი, მისი და ნაწილად არს ცეცხლი უშრეტი გეჰენისაჲ და-მცა-ქცეული არს სახელი მისი და კრულიმცა არს ჯუართა ჩემითა მაღლითა. და მოვაუღინო მას ზედა მარისხენი ანგელოზი, რომელთა მისცენ

H 3188

რაობა:	საგალობლები
თარიღი:	XV-XVI სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	2 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	15,3x12,2
Content:	Chants
Date:	XV-XVI cc.
Number of folia:	2 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	15,3x12,2

ტიქსტი

1r * / სულსა მგალობელთა შენთასა.

ყოვლად ქებულნო მარტკლნო, ტანჯვანი მრავალნი სიმწნით მოთმინენით და ზეცისა კეთილთა მკვდრად გამოსჩნდით თქუენ და მაღალთა შინა ჰპოვეთ განსუენებაჲ. ამისთვის გნატრის თქუენ ყოველი კრებული, მარადის დიდებულნო.

ვითარცა პირველ შობისა, ეგრეთვე შემდგომად შობისა ქალწულადვე დაიცევ, უბინო, და გჰმევე ჯორციითა შემოქმედი ღმერთი, რომლისა ვედრებად ნუ დასცხრები, რაჲთა ვიჰსნეთ ვენებათაგან სულიერთა და ჯორციელთა.

დღე ოთხშაბათი, წმიდისა ღმრთისმშობელისაჲ და ჯუარისაჲ.

ზეცისა განწესებო

გიხაროდენ, ღმრთისმშობელო, წინაჲსწარმეტყუელთა პირველვე მოგასწავეს მთად და კიბედ

1v / ზეცისად, მაყულად³⁹³ (მოყულად) შეუნველად და ადგილად სინმიდისად,

* 2v-ს მარცხენა კიდეზე გასწვრივ წარწერაა: ოთხშაბათსა მწუხრი. ღმერთო, სახელითა შენითა მაცხოვრე მე. დ. ს შენი ღმერთო, ისმინე ლოცვისა ჩემისაჲ!

2v-ს მარცხენა კიდეზე, მეორე სტრიქონის გასწვრივ მიწერილია: დიდებაჲ.

³⁹³ მოყულად.

სულიერად, რომელსა დაემკვდრა ღმერთი მაცხოვარი ცხოვრებად ყოვლისა სოფლისა.

გიხაროდენ, დამტევენლო ღმრთისა სიტყვსოო (!), თვნიერ ბუნებათა დედობრივთა, ქალწულო ყოვლადსანატრელო, რომელიცა შუამდგომელად გამოსჩნდი ღმრთისა და კაცთა და დამაგენ ჩუენ განდგომილნი შობითა შენითა, უსძლოო.

გიხაროდენ! გილაღადა მთავარანგელოზმან.

გიხაროდენ, ქალწულო, რამეთუ მუცლად-იღე ყოველთა მეუფც.

გიხაროდენ, რომელმან უშევ სოფელსა ამხუმელი ცოდვათა და განმაქარვებელი წყევისაჲ მის წინაჲსწარისაჲ.

გადიდებთ და გევედრებთ დედასა ნათლისასა,

2r ნუ დასცხრ / ები ვედრებად ძისა შენისა,

ღირსო, მოსავთა შენთათჳს, ღმრთისმშობელო, რომელნი სარწმუნოებით ვითხოვთ შენ მიერ ღმრთისაგან წყალობასა და გამოჴსნასა საუკუნეთა სატანჯველთაგან.

იესუს ძირისაგან კუჭრთხი აღმოსცენდი³⁹⁴,

ქალწულო წმიდაო, და მორჩი კეთილი ყოვლადნაყოფიერი გამოიღე და ყუაგილი აბრამიანი, რომელმანცა სურნელ-მყვნა ჩუენ ყოველნი, თჳსნი დაბადებულნი.

წიაღთა იტვრთე ცეცხლი ღმრთეებისაჲ, ქალწულო უხრწნელო, და მსგავსად მოყულისა შეუნველად დაიცევ და ვითარცა ჩჩვლი სძითა შენგან იზარდებოდა, ღირსო, ანგელოზთა მეუფც მჴსნელი დაბადებულთაჲ.

უაღრეს ბუნებათა კაცობრივთა ღირსო 2v / ანგელოზთა მეუფც, მჴსნელი დაბადებულთაჲ.

უაღრეს ბუნებათა კაცობრივთა ღირსო, დაიტიე სიტყუაჲ მამისაჲ მალლისაჲ თვნიერ ქორწილისა, ქალწულო, და შეე ჴორციითა მაცხოვარი დაბადებულთაჲ, რომელსაცა ევედრე ცხოვრებად სულთა ჩუენთა.

სტიქარონი.

ვაჲმე უბადრუკსა, რა-მე ვყო, რამეთუ სულით და ჴორციით და გონებით შევივინე მე მნიკულითა ბრალთაჲთა და რაჲ ვქმნა უძღებმან ანუ ვითარ განვერე ცეცხლსა მას უშრეტსა და საკრველთა მათ განუჴსნელთა³⁹⁵, არამედ პირველ სიკუდილისა, ღმრთისმშობელო, მითხოე მოტევებაჲ.

შენგან ჴორცშესხმულმან (!) სძ

2v-ს მარცხენა კიდეზე, მეორე სტრიქონის გასწვრივ მიწერილია: ღიდებაჲ.

აქვე ჴორიზონტალურად სამ სტრიქონად მიწერილია

... ღი

... რ

... ი

394 აღმოსცინდი.

395 განუჴსნელთა.

H 3189

რაობა: ღვთისმშობლის მიმოსვლა (პალიმფსესტი)
თარიღი: XVI ს.
ფურცელთა რაოდენობა: 2 ფ.
დამწერლობა: ნუსხური
ზომა: 14x12

Content: Presentation of Theotokos (Palimpsest)
Date: XVI c
Number of folia: 2 folios
Script: Nuskhuri
Size: 14x12

ტიქსტი

1r* / ...ს კაცი სხვისა კაცისა ჳორცისა ჭამად. ჳრქუა მიქაელ: ისმინე, ყოვლად-
წმიდაო, რომელთა მოაგდეს მუცელთა მათთაგან, რომელთა მისცეს ძმანი მათნი
მეფეთა და მთავართა და არა შეინყალნეს საგუმეღლად, მათ ჭამეს ჳორცისა კა-
ცისა. ამისთვის აქა ესრეთ იტანჯვებიან. და ჳრქუა ყოვლადწმიდამან: ესენი ვინ
არიან, რომელნი ცეცხლსა ზედა სხენან? ჳრქუა მიქაელ მთავარანგელოზმან: ესენი
არიან, ყოვლადწმიდაო, რომელნი ჳუარსა პატიოსანსა აღიპყრობენ და ჳფიცვენ
სიცრუევით და ტყულით(!) ძელსა პატიოსანსა და

1v / ანგელოზნი შიშით თაყუანი-სცემენ, ხოლო კაცნი ფიცვენ ტყუულით. ამ-
ისთვის აქა იტანჯვებიან. და იხილა სხვასა ადგილსა ყოვლადწმიდამან და მატლნი
ჭამდეს. ჳკითხა: ვინ არს ესენი და ანუ რაჲ არს ცოდვაჲ ამათი? ჳრქუა მიქა-
ელ: ესენი არიან, ყოვლადწმიდაო, რომელნი ქრთამსა და ვახშსა აღიღებენ. იხილა
ყოვლადწმიდამან სხვასა ადგილსა დედაჲკაცი, მოკიდებული ორივე ძუძუთა და
მჳეცნი პირისაგან მისისა გამოვიდოდიან. და ჳკითხა ყოვლადწმიდამან: რაჲ არს
ცოდვაჲ ამისი? ჳრქუა მიქაელ:

2r / ცოდვაჲ ამათი. მიუგო მიქაელ: ესენი არიან, ყოვლადწმიდაო, მეძავნი, მემ-
რუშენი, მპარაენი, მასმენელნი, ყოველთა ვინებათა(!) მოქმედნი და ცრუფიცნი,
რომელნი ჭამდეს სხვასა ნაშრომსა და მთავარნი, რომელნი მთავრობენ გლახაკთა
ზედა და ქრთამსა ნაუღებენ და მღდელთ მგმობარნი.

თქუა ყოვლადწმიდამან: ვაჲ, ცოდვილთა და უღონოთა!

ჳრქუა მიქაელ: ჳერეთ არა გიხილვან, ყოვლადწმიდაო, უფროძსნი სატან-
ჯველნი და

2v / წარიყვანეს მარცხენითა კერძო ყოვლადწმიდაჲ. და იყო მდინარე ცეცხლი-
საჲ და ბნელი დიდი უსაშინელესი ფისისა და იყო მას შინა სიმრავლე მამათა და დედა-
თაჲ და დულუდა(!), ვითარცა ქუაბი და იყო ტირილი ფრიადი და ღელ[ლ]ვიდა, ვითარ-
ცა ზღვაჲ და ნაბერწყალი გარდამოცვიოდა. ვერ ეძლო თქუმად: უფალო, უფალო,
შეგვიწყალენ, მსაჯულო სიმართლისაო, და სჭამდა მათ მატლი დაუძინებელი. იხილ-
ეს რაჲ ყოვლადწმიდაჲ ღმრთისმშობელი ანგელოზთა მათ, რომელი სტანჯვადეს.....

* შენიშვნა: ა. ქვედა ფენა დანერვილია X საუკუნის ასომთავრულით.

ბ. აპოკრიფის სათაური აღდგენილია ხელნაწერ H-1432-ის მიხედვით.

გ. ტექსტი მცირეოდენად განსხვავდება ნაბეჭდისაგან (მდრ. ძვ. ქართ. ლიტ-რის ქრესტომათია, ტ. 1. შედგ. ს. ყუბანიშვილის მიერ, გვ. 15.).

H 3190

რაობა:	საკითხავები
თარიღი:	XV-XVI სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	2 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	17,4x14,5

Content:	Readings
Date:	XV-XVI cc.
Number of folia:	2 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	17,4x14,5

ტექსტი

1r / ონდე. ხოლო იესუ მიექცა, იხილა იგი და ჰრქუა მას: გეშინინ, ასულო, სარწმუნოებამან შენმან გაცხოვნა შენ.

და განიკურნა დედაკაცი იგი მიერ ჟამითგან.

და მოვიდა იესუ სახლსა მის მთავრისასა და იხილა მუნ მგოსნები და ერი კრებული და შფოთი და ჰრქუა მათ: განეშორენით, რამეთუ არა მომკუდარ არს ეგე, არამედ სძინავს. ხოლო იგინი ეკიცხევდეს მას და [რაჟამს] გამოასხა ერი იგი, შევიდა და უპყრა ჴელი მისი და [ალად]გინა ქალი იგი.

და განჴდა ჴამბავი მისი ყოველსა მას ქუეყანასაა (!)

ზ	კვრიაკესა	ჰრომაელ
ჴმაჲ	ა	გუერდი ³⁹⁶
სახარებაჲ		ვ ¹
პავლე		ზ ¹

ძმანო, გუაქუს ჩუენ ნიჭები მაღლისა მისებრ მოცემულისაჲ ჩუენდა თვთოსახედ, გინა თუ წინაღსწარმეტყუელებაჲ საზომისაებრ სარწმუნოებისა, გინა რომელი ჰმსახურებდეს მსახურებითა მით, გინა რომელი ასწავებდეს სწავლითა მით, გინა რომელი ნუგეშინის-სცემდეს ნუგეშინისცემითა მით, რომელი მისცემდეს უხუჭბით; რომელი

1v ზედა დაადგებოდის მოსწრაფებით, / რომელი სწყალობდეს მხიარულებით, სიყუარულითა შეუორგულელებულითა განეშორენით ბოროტსა, შეეყვენით კეთილსა ძმათმოყუარებასა ურთიერთას მონილედ მოყუარე, იყვენით პატივცემასა, ერთიერთსა უსწრობდით სწრაფსა. ნუ მცონარე ხარო, სულითა მდულარე იყვენით, უფალსა ჰმონებდით, სასოებსა გიხაროდენ, ჴირსა დაუთმობდით, ლოცვასა განკრძალულ იყუნით, საჴმარსა წმიდათასა ეზიარებოდით, სტუმრისმოყუარებესა შეუდევით, აკურთხევდით მწყევართა თქუენტა, აკურთხევდით და ნუ სწყევთ.

ვ კვრიაკესა, სახარებაჲ მათესი

³⁹⁶ ეს სამი სტრიქონი მიწერილია გვერდის მარჯვენა კიდეზე.

მას ჟამსა შინა შევიდა იესუ ნაცსა და წიაღ-ჭდა და მოვიდა თვსა ქალაქად.

მაშინ მოართუეს მას განრღუჭული ცხედარსა ზედა მდებარე. და იხილა იესუ სარწმუნოებაჲ მისი და ჰრქუა განრღუჭულსა მას: ნუ გეშინინ, შვილო, მიგეტევენენ შენ ცოდვანი შენნი.

და აჰა ესერა მნ /

არ გადადის (მათეს 9-დან 20-მდე)

2r / გო იესუ და ჰრქუა მათ: არა იცით, რა^ასა ითხოვთ. ძალ-გიც[ა] შესუმად სასუმელი, რომელი მე მეგულებს შესუმად? ანუ ნათლისღებად, რომელი მე ნათელ-ვილო ნათლისღებად? ხოლო მათ ჰრქუეს: ძალ-გვც.

ჰრქუა მათ იესუ: სასუმელი სამე ჩემი სუთ და ნათლისღებაჲ, რომელი მე ნათელ-ვილო, ნათელ-ილოთ: ხოლო დაჯდომა მარჯუენით ჩემსა და მარცხენით არა არს ჩემი მიცემად, არამედ ვიეთდა განმზადებულ არს მამისა მიერ ჩემისა.

ვითარცა ესმა ესე ათთა მათ, განრისხნეს ორთა მათ ძმათათვს.

ხოლო იესუ მოუწოდა მათ და ჰრქუა: უწყითა, რამეთუ მთავარნი წარმართთანი უფლებენ მათ ზედა, დიდ-დიდნი ჴელმწიფებენ მათ ზედა? ხოლო თქუენ შორის არა ეგრეთ იყოს, არამედ რომელსა უნებს თქუენ შორის წინაყოფა, იყავნ იგი თქუენდა მონა.

ვითარცა ძე კაცისა არა მოვიდა, რაჲთამცა იმსახურაჲ (!), არამედ მსახურებად და მიცემად სული თვისი საჯსრად მრავალთათვს.

ე : ზ : ზ

ჰრომაელთა მიმართ

ძმანო, რომელსა ეძიებს ისრაჴლი, ამას ვერ მიემთხვა, ხოლო რჩეული იგი მიემთხვა (!) და სხე^ანი იგი დაბრმეს, ვითარცა წერილ არს, მოსცა მათ ღმერთმან სული მაცხოვარებისა, თუალნი, რაჲთა არა ხედვიდენ, და ყურნი, რაჲთა არა ესმოდის ვიდრე დღენდელად დღედმდე.

დავით იტყვს: ექმენინ ტაბლა მათი მათ წინაშე საფრჴე და სანადირო მათდა მისაგებელ და საცთურ. დაუბნელდა თუალნი მათნი, რაჲთა არა ხედვიდენ, და ზურგი მათი მარადის შედრიკე.

ხოლო ამას ვიტყვ: ნუუკუჴ შეუბრკუმაჲ, რაჲთა დაეცნენ? ნუ იყოფინ, არამედ მათითა მით შეცოდებითა ცხოვრებაჲ წარმართთა იქმნა საშურებელად მათა. ხოლო უკუეთუ შეცოდებაჲ იგი მათი სიმდიდრე სოფლისა და ნაკლულევანებაჲ იგი მათი სიმდიდრე წარმართთაჲ, რომელ ოდენ უფროჲს სავსებაჲ იგი მათი.

ე : ვ : ზ

სახარებაჲ მ[ათესი]

მას ჟამსა შინა შევიდა ტაძარსა და

H 3230

რაობა: გამოკრებილი სადღესასწაულო
თარიღი: XIII ს.
ფურცელთა რაოდენობა: 1 ფ.
დამწერლობა: ნუსხური
ზომა: 26X17

Content: Festal Menaion
Date: XIII c.
Number of folia: 1 folio
Script: Nuskhuri
Size: 26X17

ტიქსტი

1r / რთა გუნდთა თანა მდგომარე ხართ წინაშე [ღმრთისა], ეკლესიათა სუეტნო. ვითარცა ღმრთისა დედასა და ქალწულსა სარწმუნოებით გაქებთ და თაყუანის-გცემთ, ყოვლადწმიდაო ქალწულო ღმრთისმშობელო, და შემსგავსებულსა საქმეთასა სახელსა ღმრთივგონიერსა მიგიძღუანებთ, დედოფალო.

პირველ უჭორცოჲ სიტყუაჲ გჳშევე ჳორცითა ღმრთისა მამისა შობილი უწინ-არეს ჟამთა და წელთა, ღმრთისმშობელო ქალწულო, განახლებად და ცხორებად დაბადებულთა. ამისთჳს ძრწოლით გალობით გადიდებთ შენ.

ვედრებად ღმრთისა ჩუენთჳს ნუ დააცადებ, ღმრთისა დედაო, სასოო და ზღუდეო მორწმუნეთაო, რაჲთა ვედრებითა შენითა ვიჳსნეთ ჭირთაგან და ვნებათა და საღმობათა მადიდებელნი შენნი.

აღვივსენითი.

გიხაროდენ, უქორწინებელო, რომელმან გამოუთქუმელად ჳშევე ღმერთი ყოველთაჲ!

გიხაროდენ შენ, უსძლოო სძალო ზეცისაო, რომელმან იტჳრთე შემოქმედი და დამბადებელი ყოველთაჲ სიტყუთა, რომლისათჳსცა სარწმუნოებით გიღალადებთ, ყოვლადწმიდაო, მეოხო მარადის მაქებელთა შენთა, უფალო.

გიხაროდენ, შენ [სა]მკაულო ცათა და ქუეყანისაო, ღმრთისმშობელო ქალწულო, ყოველთა უმეტესო მორწმუნეთა ზღუდეო და შესავედრებელო [ითხოვე] ჩ ...

დაცვაჲ ჩუენი საბრჳეთაგან მტერისათა, დედაო კაცთმოყუარისაო, რამეთუ შენ ხარ ნავთსაყუდელი, სასოჲ და მეოხი სულთა ჩუენთაჲ.

ზეცით ქუეყანად ჯუარი ქრისტესი აღიღეს წმიდათა მჳნეთა მონამეთა საჭურველად უძლეველად და ძალი ეშმაკისაჲ დაამჳუეს ახოვანთა და გჳრგჳნი ზეცისაჲ მოიგეს და ზღუდე და მფარველ გუექმნეს ჩუენთ[ჳს] მეოხებითა მამისაგან.

გიხაროდენ, ქალწულო მარიამ, რომელმან

ჳშევე ჳორცითა სიტყუაჲ დაუსაბამოჲ!

გიხაროდენ შენ, საყდარო მეუფისაო!

გიხაროდენ, სამოთხეო შუენიერო!

გიხაროდენ, ცხორებისა ვენაჳო!

გიხაროდენ, ტევანო სინმიდისაო და წყაროო დაუნყუედელო, მეოხო მარადის მაქებელთა შენთაო!

მომიჳსენე.

შენ, ყოვლადწმიდაო ქალწულო.

ჯუარსა ზედა რაჲ აჰმალღი ჩუენთჳს, შენ თანა აღამალღე, მაცხოვარ, ყოველივე კურთხეული ბუნებაჲ და დაუცხრომელად გალობით გადიდებს.

ადამის ბრალთა ჴელითწერილი ლახურითა შენითა განხეთქე, ქრისტე, და წიგნსა შინა ცხოველთასა ადამიანნი აღწერენ, კაცთმოყუარე.

1v / მობაძავ მისა ინოდენით თქუენ, რომელმან ჩუენთჳს ჯუარცუმაჲ დაითმინა, ლუანლისა მძლენო მონამენო, და ზიარდებისა მისისა იქმენით.

იხილე რაჲ ჯუარსა ზედა, უსძლოო, უთესლოდ შობილი შენგან ქრისტე ღმერთი, ცრემლთა ცხელთა ნაკადულითა ადიდებდ და უგალობდ სულგრძელებასა მისსა.

დღე ხუთშაბათი წმიდათა მოციქულთაჲ.

რომელმანცა სიბ.

დიდებულ-ჰყავ, მაცხოვარ, სოფელსა შინა თავთა მათ მოციქულთა სახელები, რამეთუ ისწავნეს გამოუთქუმელნი ზეცისანი და მოსცნეს ქუეყანისათა ლხინებანი და აჩრდილნი, ხოლო ვნებათა განჰკურნებდეს, რომელი-ეგე მეთევზურთა მიერ საკვრველთმოქმედებ და ჰურიათაგანთა მიერ ღმრთისმეტყუჴლებდ სიტყუათა მათ მადლისათა. ანცა მათ მიერ, მონყალეო უფალო, მომეც ჩუენ დიდი წყალობაჲ და გუაცხოვნენ, მჴსნელო!

უჯეროთა საქმეთა მიერ ყოვლით-კერძო შეინრებულნი შენდა მოვივლტით, ჭეშმარიტისა ღმრთისა, და მონაფეთა მათ შენთა ჴმასა შენდა შევსწირავთ, მოძლუარ. გჴსნენ, რამეთუ წარვსწყმდებით. უჩინე ანცა, ჰ მუფუეო, მტერთა მათ ჩუენთა; გვედრებით, რამეთუ ჰვარავ ერსა შენსა და იჴსნი ჭირთაგან ვედრებითა დიდთა მოციქულთა შენთაჲთა და უგულებელს-ჰყოფ ცოდვათა მათთა მრავალმონყალეობითა შენითა, ყოვლადძლიერო.

კიდენი სოფლისანი მყუდროებითა აღსავსე არიან მოღუანებითა თქუენითა, ყოვლადქებულნი მოციქულნი, რამეთუ მრავალღმრთეებისა ამბოხი და საცთური განიოტეთ და ცხორებისა ნავთსაყუდელი გჴჩინე ყოველთა. სარწმუნოებაჲ მართალი და სიყუარული შეუ[ორგულებელი], არამედ, წმიდანო, ევედრენით ქრისტესა, რაჲთა მოანიჭოს შენდობაჲ, რომელნი სარწმუნოებით აღასრულებენ დიდებულსა და წმიდასა საჴსენებელსა თქუენსა.

შენ, ყოვლადწმიდაო!

მაცხოვარ, მოციქულთა შენთა განანათლეს ყოველი სოფელი და მოაქცინეს წარმართნი საცთურთაგან, ყოვლისა მჴყრობელო და ყოვლადძლიერო, დიდებაჲ შენდა!

ქადაგთა შენთა, ქრისტე, ყოველი სოფელი მოინადირეს და მოიყვანნეს მათ წარმართნი უმეცარნი აღსარებად შენდა. მათ მიერ აცხოვნენ სულნი ჩუენნი.

H 3231

რაობა: ჟამისწირვა(I ფურცელი); II სხვა ხელნაწერიდანაა
 თარიღი: XIV-XV სს.
 ფურცელთა რაოდენობა: 2 ფ. (სავარაუდოდ, გრაგნილის ფრაგმენტები)
 დამწერლობა: ნუსხური
 ზომა: I -34x21; II – 29x12

Content: Liturgy (I folio); The send folio is from different manuscript
 Date: XIV-XV cc.
 Number of folia: 2 folios (presumably fragments of scroll)
 Script: Nuskhuri
 Size: I -34x21; II – 29x12

ტიქსტი

1r*^{*} შენითურთ ან და მარადის და უკუნისამდე

და უკ

[სა]უკუნეთასა. ამინ!

მღდელმან ჩა

მკუდრეთით აღდგომილმან და ამაღლებულმან

... .. ემან ჭეშმარიტმან ღმერთმან ჩუენმან გუაკურთხენ ჩუენ ყოველნი, უბინოსა მშობელისა მისისა მადლითა და მეოხებითა, ძლიერებითა და ცხოველ-სმყოფელისა პატიოსანისა ჯუარისაათა, წმიდათა უხორცოთა ზეცისა ძალთა ან-გელოზთა და მთავარანგელოზთა მიქაელისა და გაბრიელისა, წმიდათა და ცხებულთა თავთა მოციქულთა პეტრეს და პა[ვლე]სითა,

წმიდათა უქრთამოთა მკურნალთა კოზმან და დამიანესთა, წმიდისა დიდებუ-ლისა წინაწარმეტყუელისა, წინამორბედისა და ნათლისმცემელისა იოვანესითა და მახარებელისათა, წმიდათა დიდებულთა მონამეთა - გიორგი, თეოდორე, დიმიტრი, პროკოპი, მერკურისითა, წმიდათა დიდებულთა მონამეთა მეუდაბნო-ეთა, მესვეტე[თა] დაყუდეებულთა,

განშორებულთა და ყოველთა წმიდათა შენთა ³⁹⁷

... .. მადლითა და ვედრებითა, უფალო იესუ ქრისტე.

... .. ნიე, შეინყალე და [ა]ცხოვნენ სულნი

ჩუენნი³⁹⁸ და კაცთმოყუარე.

მოზრუნდეს მღდელი

ყლდა (!), რაათა ღმრთისმშობელისა საყდა

... .. სიტყუითა ან მაშენებელთა შემ

... .. თა მათ ყოველთავე³⁹⁹ შეუნდოს ღმერთმან

... .. ელ მამათმთავარი ნიკოლოზ⁴⁰⁰ მშ

... .. დავითის ჯუარითა და კურთხევითა

... .. ლებითა შენდა

* შენიშვნა: მეორე გვერდზე აქვს მინაწერი განსხვავებული ხელით, მსხვილი ნუსხურით.

³⁹⁷ მოხეულია.

³⁹⁸ ჩუენინი.

³⁹⁹ ყთვე.

⁴⁰⁰ ნკზ.

... .. ღმრთივ გვირგვი
... .. ის წარ(ი)მართოს
... .. დედოფალი
... .. ღმერთმან ლაშ

1v / ⁴⁰¹

... ..
... .. შენ
... .. ევებ
... .. ბს გალობად სა-
... .. ღმრთისმშობელსა გიხაროდენ
... .. წყალობაჲ შენი და შენისა მხ.
... .. გუაცხოვნენ ჩუენ
... .. აღძრვითა
... .. ქებად ისა წმიდისა ღმრთისმშ
... .. [გუა]ცხოვნენ ჩუენ
დიდებაჲ!
ან ოხითა და მეოხ[ებითა]
... .. ღმრთისმშობელისათა, მაცხოვარ,
გუაცხოვნენ ჩუენ.
მე
... ..
... .. მშვიდობით უფლისა მიმართ ვილოცოთ.
შეგუენინენ, გუაცხოვნენ ჩ[უენ]
... .. [შეგვი]წყალენ, დაგვცვენ, ღმერთო, დიდებულითა
შენითა სიბრალ[ულითა] წმიდითა უხრწნე-
ლითა უკრ კურთხევისა დედოფლისა
ჩუენისა ისა და მარადის ქალწულისა
მარიამისა, წმიდისა ლუანლითა [წინა]მორბედისა
და ნათლისმცემლისა ეს წმიდათა
... .. მომხსენებელთა თუსნი რს
და ყოველი ცხორებაჲ [ჩუენი] ქრისტესა,
ღმერთსა ჩუენსა
რამეთუ შენი[ი] არს სიმტკიცე და შენი არს
სუფევაჲ, რომელი დიდ
მღდელმან ლოცვაჲ გალობისა
სულიერთა ამათ და ჴმობითთა
ლოცვათა ჩუენდა მომნიჭებელო და ორთა და
... .. მთა შეთქმულთა სახელი[თა] შენითა თხოვათა
... .. თლებისა აღმთქმელო, შენ [ან]ცა მონათა
შენთა თხოვანი უმჯობესისა მიმართ სრულ-ყვენ
ანიდელსა (!) [საუ]კუნესა მეცნიერებასა ჴემმარი-
ტებისა შენისასა მომცემელმან. ხოლო მერმისა
ცხორებისა საუკუნოსა მომნიჭებელმან ჩუენდად

⁴⁰¹ პირველი 4 სტრიქონი არ იკითხება, გადარეცხილია, ფურცელი ჩამოხეულია.

... .. კნ სუფევს შუენიერებაჲ
შ სა შეიმოსა
უფალმან ძალი და შეირტყა.
გუაცხოვნენ ჩუენ, ქრისტე უფალო, ღმრთისა
შობილო ა მგალობელნი შენნი⁴⁰², უფალო,
... .. რა
შეიძრას განმზადებულ, რომელმან

მეორე ფრაგმენტი

1r / ყოვლადუბი
ყოველთა ბა
ღმერთმან
დლსა, რამთუ მეფე
და განაძლიერა
... .. მშჯდო
... .. რთა მათთა
და დაგამარ
ვისაცა საცნ
ჩუენთა ჴელთა შინა ...
იყოს ანუ
და ნუ ცეცხლი⁴⁰³
ყოველთავე შენდ
ყოველთა სულთა ქ
ით აღძრა ა
და სარწმუნოება
რდაცვალებულ
ყოველივე შენდა
და სიტყუაჲ ვით
გა

2 სტრიქონი მთლიანად გადარეცხილია შენ ოს ღმერთმან

1v / ძალითა თვს და სარწმუნოებითა
... .. კ
... .. ნაყოფითა
[მ]ენავეთა, მოგზაურთა გუ
... .. და ცხოვრებისა ყოველთავე
... .. რის
... .. იხილვენ შუჭ
... .. მიმართ ცოთ
უფალო, ღმერთო ჩუენო, ჩუენთვის
... ..

⁴⁰² შნი.

⁴⁰³ ცცხლი.

4 სტრიქ. არ იკითხება.
 შეგვიწყალენ, გუა
 კურთხეულისა დედოფლისა სა
 სა წმიდათა უხო ოთა
 თუსსა
 ჩემსა
 ვე დიდებაჲ
 მღდელმან ლოცვაჲ
 კურთხევისა რებელი შ
 ნი
 დ ნეთ
 შენდა
 [ხე]ლსა... ..

H 3232

რაობა: გამოკრებილი სადღესასწაულო
 თარიღი: XV ს.
 ფურცელთა რაოდენობა: 1 ფ.
 დამწერლობა: ნუსხური
 ზომა: 26x19,7

Content: Festal Menaion
 Date: XV c.
 Number of folia: 1 folio
 Script: Nuskhuri
 Size: 26x19,7

ტექსტი

1r / ვემატე მეძავსა მას ცოდვილსა და
 წარვჰყვედ სიბოროტითა სიტყვთ და საქმით,
 რამედ ორთავე მათ სინანული მომმადლე
 ვიდრე განსლვამდე ჩემდა ამიერ სოფლით,
 ღმრთისა დედაო.
 რ განვიბანნით საღმრთოჲ ნათელი
 წ მყოფთა ქუეყანისა[თა] გამოუბრწ[ყონდა]
 დაბნელებული განნათ და ყოველი ბნელი
 და გულისაგან განდევნე, ღმრთისა დედაო,
 რავს ღამე საძაგელი საქ
 და და ბნელი ბილნთა გლ
 [სა]ლმპბიერად ვღალადებ და მ
 წარმიძელუ ქრისტეს ღმრთისა
 ღმობიერ იქმენ ჩემდა
 ლსა ზედა და დ გქს
 ა ცრემლი

⁴⁰⁴ქალწულმან
 ებად
 მივხ
 დედოფალო ყოვლადნმიდაო,
 ეს, სახიერო,
 სა ცოდვა
 ვნებულნი, ვითარმედ გე⁴⁰⁵
 მომიწსენ (!) მე
 ნერბ
 ჯორც
 დ ჯერ-იჩინო რ
 კთა შენდობისაჲ
 კურთხეულარსა
 ად ჩემდა უწყალოდ
 ვს [სა]ფრჳე[თა]... ..
 და მედგრ
 ყოველი და მიწ
 აგი

1v / მარიტელსა შინა
 სასონარკუეთისასა
 დამანთქუა უ
 ამისთვის გილადადებ, ღმრთისა დედაო,
 მიწსენ მისგან წყალობითა, ნ იწსენ სამნი ყრმანი ბაბილონს ცეცხლი-
 სა მისგან შემწუველისა, სახიერ,
 ეგრეთვე მეცა მიწსენ საჭუმილისაგან
 აურაცხელთა მათ ცოდვათა ჩ სა,
 რომელ აღვაგზნენ
 ქალწულისა ოხითა⁴⁰⁶
 ლად
 პოვა გონებაჲ ჩემი
 მტერმან უკეთურმან, მომკლა სულითა,
 არამედ ძალი,
 საღმრთოჲ შთამაცუ, ქალწულო,
 და ლ[ირს]-მყავ ძლევად
 მისსა, რაჲთა მოვილო
 ბრალთა შენდობაჲ, წარწყმედული [ჩემდა].

აკურთხევედითსა.

ძლ. დაბადებულნი

და[ბადებული] ურიცხუთა ცოდვათაგან
 ვერ ვიკადრებ ან ახილვად თუალთა ზეცად,

⁴⁰⁴ სინგურით დანერილი არ იკითხება.

⁴⁰⁵ მოხეულია.

⁴⁰⁶ უხითა.

ღმრთისა დედაო,
ამისთვის გვედრები მე,
დაცემული
ესე, შემინყალე და [ა]ალმადგინე მე
და

რისხვისა მისგან, რომლისაგან ეშინის

... ..

მივსენ, ზ დედოფალო, რაჟამს-იგი

ჰყოფდეს ჩემდა,

ველი აღმიპყარ

და მარცხენით თიკა

... .. ნან ნ

მივსენ, ყოვლადწმიდაო,

მომკუდარი ესე

ურიცხ დ

... .. მეოხებითა შენითა აღმადგინე

... ..

... .. ყოველთა საცთურთა,

მოშურნე ა

... ..

... .. სათა თანა წარმვადე და და

რამეთუ კეთილთაგან უცხო სულო ჩემდა

... .. უენიერებაჲ შენი

... .. უეარევენ

... .. რომელ აღუთქუენ ღმერთსა და

... .. ან შეურდი ქალწულსა.

⁴⁰⁷ადიდებდითსა (?)

... .. ა

მიერ ბოროტთასა ვნებულნი

... .. ე

არამედ ვესავ

მე [წყალო]ბათა

... .. ლისაჲ, სძალო, რ

... ..

... .. ბენ

და ფრი ად

... .. ბენ შენ განმამ ღმერთი

... .. და ღირს-მყვენ

[გამე]ოუთქუმელ... ..

ზეცისა ძალთა და

⁴⁰⁷ სინგურით დანერილი არ იკითხება.

H 3247

რაობა:	თვეთა მეტყველება
თარიღი:	XVI-XVII სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	2 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	16,8x12,3
Content:	Chants
Date:	XVI-XVII cc.
Number of folia:	2 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	16,8x12,3

ტექსტი

1r* / მართალმადიდებლობისა წინამძღვარო და კეთილად მასახურებისა, მოძღვარო, ყოვლისა სოფლისა მანათობო, მონაზონთა კანონო, ღმრთივსულიერო, ყოვლადბრძენო მაქსიმე, სწავლითა შენითა ყოველნი განანათლენ, ვითარცა ქანარმან სულისამან, ევედრე ქრისტესა ღმერთსა შეწყალებდ სულთა ჩუენთათჳს.

კ ბ წმიდისა მოციქულისა ტიმოთესი. სიტკბოებაჲ ისნა.

კ ვ წმიდისა კლიმი ასრლ უფლისა. ოხათა ჴმაჲ დ

ვაზად სინმიდისა დატევნად წამებისა და ყვავილად მალდელობისა და ნაყოფად, ღმრთისა შეწირულად ფრიად შევნიერად მორწმუნეთა მოეც, ყოვლადწმიდაო, არამედ ვითარცა მოწამეთა თანამონამე და მღდელთა მოძღვართა თანამოსაყდრე ევედრე ქრისტესა ღმერთსა, მამაო წმიდაო კლიმი, შეწყალებად სულთა ჩუენთათჳს.

კდ წმიდისადედისაჲ ჩუენისა ქსენისი. შენ შორის, საკვირველო.

კვ წმიდისა მამის ჩუენისა გ~გლვის მეტყუელისა.

1v / ოხითა ჴმაჲ ა.

მანყემლობითა ქანარი ღმრთისმეტყუელებისა შენისა რიტორთასა მადლე ქმანა უტყვებასა, რამეთუ სიღრმესა სულისასა მეძიებელთა სიკეთეცა სიტყუთა მიემატებისა, არამედ ევედრე ქრისტესა ღმერთსა, მამაო წმიდაო გრიგოლ, შეწყალებად სულთა.

კვ. წმიდისა ქსენფორესი(!) და შვილთა მისთა.

ღმერთო მამათა.

კზ. დღესასწაული. უქმი. ნაწილთა მოყვანებაჲ წმიდისა იოანე ოქროპირისათაჲ. ოხითა. პირისა შენისა მადლი. იბაკოჲ. ჴმაჲ ა. მახიარულ იქმნა საიდუმლოდ წმიდაჲ ეკლესიაჲ აღმოხმასა ნაწილთასა შენთასა და ესე დაჰმარხა, ვითარცა ოქრო, მარავალფასი, ვინაჲ მაგალობელთა შენთა მიანიჭებ მადლსაჲ კურნებათასა, იოანე ოქროპირო.

* შენიშვნა: ა. ტექსტს ახასიათებს ა-მეტობა; ბ. ფრაგმენტი წარმოადგენს პალიმფსესტს (პირვანდელი ტექსტი - ნუსხური) გ. თვეთა მეტყველებიდან წარმოდგენილია თებერვლისა და მარტის საკითხავების ნაწყვეტები.

კჭ. წმიდისა მამისა ჩუენისა ეფრემ ასურისა. ცრემლთა. სხუად ჳმაჲ ა. სინანულისა საფუძველი და ღმობისა სახე და სულიერისა სისრულისა ხატი არს ანგელოზებრივი ცხორებაჲ შენი, ნეტარო ეფრემ. ქრისტესა ღმერთსა ევე
2r / ჰოვნა თავისა იოანე ნათლისმცემელისა. ოხითა. ჳმაჲ დ. ვითარცა საღმრთო საუნჯე, დაფარული ქუეყანასა შინა და ნათლისმცემლო, ყოველნი უკვე ჰოვნასა მისსა გალობითა მაცხოვარსა უგალობდით, [რომელი] აცხოვნებს სულთა ჩუენტა მეოხებითა შენითაჲ.

იბაკოჲ. ჳმაჲ ბ. წინამორბედო და მადლისა წინამეტყველო, დღეს თხემისა შენისა, ვითარცა ძღვენსა საუფლოსა მინით გამოძღებელნი კრებასა ყოვლადვე მოვიღებთ, რამეთუ, აჰა ესერა, ვითარცა კუალადცა სოფელსა შინა ჰქადაგე სინანული[თა].

- კა. წმიდისა მამისა ჩუენისა ტარასისი.
 - კვ. წმიდისა პორფირი ლაზელისაჲ.
 - კზ. წმიდისა პროკოპი დეკაპოლელისაჲ.
 - კჭ. წმიდისა ბასილი აღმსარებელისაჲ.
- თუესა მარტსა აქუს დღე ლა. დღეთაჲ აქუს ჟამი იბ, და ლამეთა ჟამი- იბ.
ა . წმიდისა ევდუკიასი.

2v/ ბ . წმიდისა მღდელმონამისა თევდოტიასი.

- გ. წმიდათაჲ ევტროპი და კალინიკესი.
- დ. წმიდისა მამისა ჩუენისა ჯერასიმესი.
- ე. წმიდისა მონამისა კონონისი.
- ვ. წმიდათა ორმოცდაორთა მონამეთაჲ.
- ზ. წმიდათა მამათა ქერესოვანელთაჲ.
- ჭ¹. წმიდისა თეოფილაკტესი.

თ. დღესასწაული. უქმი. ჳსნილი. წმიდათა ორმოცთაჲ სევასტელთა.

ოხითა. ჳმაჲ ე. წყლულეზანი იგი, უფალო, წმიდათანი, რომელნი შენთჳს თავს-ისხნეს, მიხვნა ან მეოხება...დი ჩუენტჳს და ყოველნივე სენნი ჩუენნი განკურნენ, კაცთა მოყვარე, გევედრებით!

იბაკოჲ. ჳმაჲ ბ გუერდი. ყოველივე სოფლისა მაჯედრობაჲ დაუტევეთ და ზეცათა მეუფესა შეუდეგით, ღუანლითა შემოსილნო უფლისანო ორმოცნო, ცეცხლი და ყინელი განავლეთ თქუენ, სანატრელნო, და ღირსებით მიიღეთ დიდებაჲ იგი ზეცითა და სიმრავლე გვრგვნთაჲ.

რაობა:	H-3261
თარიღი:	საგალობლები XV-XVI სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	2 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	26x19,7
Content:	Chants
Date:	XV-XVI cc.
Number of folia:	2 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	26x19,7

ტიქსტი

1r* / და შეიმკვენით გვრგვნთა მიერ.

ვითარცა დღე ბრწყინვალეებითა ჰნათობ, რამეთუ ყოველსა ქუეყანასა ღუან-
ლთა თქუენთა ბრწყინვალეებითა და კურნებათა დიდთა მცხინვარებითა და წყუდი-
აღსა ვნებათასა განსდევნით სოფლით, მწნენო მარტვლნო.

განანათლე სული ჩემი, სძალო, დაბნელებული ცოდვათაგან, და დაჰყსენ ბო-
როტთა ჩემთა ნისლი, რომელმან მზე დაბნელებულად იხილე, ჰ ღრუბელიო ნათლი-
საო, ძისა შენისა ნეფსით ჯუარცუმასა.

დღე ხუთშაბათი. წმიდათა მოციქულთაჲ
ხისა მიერ ად.

აღყუავილნა ჯუარი ეკლესიათა შუწნებაჲ, რომელმან გამოეხუნა ნაყოფად
წმიდანი მოციქულნი და მათ მიერ ქადაგებითა ვისნავეთ სამებისა თაყუანისცემაჲ,
ერთარსებით ერთ ძალად აღვიარებთ ყოველნი და ესრეთ ვიტყვთ: მომიჰსენენ[ნ],
მწსნელო, სასუფეველსა!

ივლინენ ზღუასა ზედა კიდეთა სოფლისათა, უფალო, წმიდანი მოციქულნი,
რომელთა მიერ ქადაგებითა განიდევნა საცთური იგი პირველთა უმეცრებათა ჩუ-
ენთაჲ და განათლებულნი დღეს მათ მიერ გილაღადებთ და ესრეთ ვიტყვთ: მო-
მიჰსენენ, მწსნელო, სასუფეველსა შენსა!

პირით თქუენით დიდეს წყარონი წყალისა ცხოველისანი, რომელთა ნაყოფი-
ერ-ყვენეს გულნი ყოველნი მორწმუნეთანი⁴⁰⁸, რამეთუ მდინარითა მით სულისა წმი-
დისაჲთა მოირწყო ჯეჯლი ღმრთისმეცნიერებისაჲ და თავწარსხმულნი ქრისტესა
ულაღადებენ.

დედასა შენსა, ქრისტე, რომელმან ჯორცითა უთესლოდ გჰშვა და შემდგომად
შობისა ჭეშმარიტად დაადგრა ქალწულად. ამას შენდა მომართ აღვსძრავთ მეოხ-
ებად, უფალო მრავალმონყალე, შეცოდებათა ჩუენთა შენდობაჲ მოგუანიჭე, რო-
მელნი ვიტყვთ: მომიჰსენენ, მწსნელო!

მოგიცემიეს.

მნათობად ცისკიდეთა მონაფენი შენნი წმიდანი

1v გამოაჩ⁴⁰⁹ / ინენ, უფალო, და მცხინვარებითა ქადაგებისაჲთა განაბრწყინვე
ყოველი სოფელი, მათითა მეოხებითა, ქრისტე, აცხოვნენ სულნი ჩუენნი.

ვითარცა მოსე იჰსნნა ისრაჴლნი მონებისაგან და განაპო მენამული და მარ-
ჯუჴნითა მალლითა დანთქა მტერი ფარაო, ეგრეთვე აქა საკვრველებით ყოვლად-
ბრძენთა მოციქულთა შენთა ზღუაჲ მწარე უღმრთოებისაჲ განაპეს და წარუძღუჴს
ერსა შენსა შენდამი, სიტყუაო დაუსაბამო, მწსნელო დაბადებულთაო.

ქადაგად და მნათობად სოფლისა განაბრწყინვენ, მწსნელო, ბრძენნი მოცი-
ქულნი შენნი და რაჲთა მოყვანენ ყოველნი წარმართნი ცნობად შენდა, რომელნი-
იგი ბრწყინვალეებითა მოძღუარებისაჲთა ჰნათობენ ყოველსა სოფელსა და ბნელსა

^{*} შენიშვნა: 1rv-ს მარჯვენა და ქვედა მინდორზე მინანერებია განსხვავებული მხედრულითა და ნუსხურით.

⁴⁰⁸ მრწმნეთნი.

⁴⁰⁹ 1r-ს მარჯვენა კიდეზე გვიანდელი წარწერაა: ერთი სიტყვა დაწერილია მხედრულით: მის შემდეგ გაუგებარი წარწერაა.

ქვედა კიდეზე გვიანდელი ხელით: მნათდ. აქვე 1928 წ. გ.ლეონიძის მიერ გაკეთებული მინანერი: ჩამოვიტანე მცხეთიდან. გიორგი ლეონიძე.

ულმართობისასა იოტებენ სარწმუნოებისა მიერ მათითა ოხითა, ქრისტე ღმერთო, აცხოვნენ სულნი ჩუენნი!

მწნეონი⁴¹⁰

სტიქარონნი.

ვითარცა გუაქუს მეოხებაჲ შეწირული და ვედრებაჲ, მითუალული ღმრთისა მიმართ, ყოვლადწმიდაო, განსაცდელნი დააყუდენ და ლელვანი დაამშუდენ სული-სა ჩემისანი და მწუხარებასა შინა მყოფსა გულსა ჩემსა ნუგეშინის-ეც, სძალო, და მხიარულ-ყავ გონებაჲ ჩემი.

გვეედრები, რაჲთა გიგალობდე სენ.

მუცლადღებასა მალალსა, გამოუთქუმელსა შობასა ჰხედვიდა რაჲ ქალწული დაუკვირდებოდა და ცრემლთა ცხელთა მდინარითა ძელსა თვსსა ეტყოდა, ვითარ-მე: განოო სძე ყოვლისა სოფლისა მზრდელსა?/ ვითარ-მე გზრდიდე შენ, ძეო და ღმერთო ჩემო? ვითარ-მე სახელისდებაჲ სახელ-გდვა, გამოუკულებელი უფალო?

რომელნი ნავთსაყუდელსა შენსა მოვივლტით, ქალწულო⁴¹¹

არ გადადის

2r / წმიდათა თანა ანგელოზთა და დიდებულთა მოციქულთა საღმრთოთა მონამეთა და ყოველთა მრავალთა კრებულსა თანა, ღმრთისმშობელო დედოფალო, ვედრე ძესა შენსა, რაჲთა ჭირთაგან საუკუნეთა იჯსნენს სულნი ჩუენნი, სძალო ყოვლადწმიდაო.

დღე პარასკევი. პატიოსანისა ჯუარისაჲ

ხისა მიერ ადამ შეცთომილი განვარდა სამოთხით, ხისა მიერ ჯუარითა ავაზაკი შევიდა სამოთხედ, რამეთუ მან შეურაცხ-ყო ბრძანებაჲ დამბადებელისა თვისისაჲ. ხოლო ესე მის თანა ჯუარცუმული ღალადებდა აღსაარებით: მომიჯსენე, მჯსნელო, სასუფეველსა შენსა!

ჯელითწერილი იგი პირველისა ცოდვისაჲ ჩუენისაჲ ჯუარსა ზედა ლახურითა განხეთქე, ქრისტე, სახარებით და მკუდრად შეირაცხე შენ. ამისთვის დასთრგუნე მძლავრი ძლიერი და მიჯსნენ მორწმუნენი აღდგომითა შენითა; და ღალადებენ: მომიჯსენენ, მჯსნელო, სასუფეველსა!

მოეც სასწაულად დღეს შენდამი მორწმუნეთა, უფალო, ჯუარი პატიოსანი, რომლითა დაჰჯსენ სიმაღლე მტერისაჲ და დასთრგუნე მთავარი ბნელისა და მიჯსნენ ჩუენ საცთურისაგან და მიმიძელუ ჩუენ მუნვე პირველად ნეტარებად და გიღალადებთ: მომიჯსენ, მჯს.

სხუანი.

ძლ. რომელი მოხუედ

რომელმან დაითმინე

ვნებაჲ ნეფსით ჯუარსა ზედა,

ქრისტე, ღმერთო ჩუენო,

მისითა წინამძღურობითა მოგუჯც მონათა შენთა დიდი წყალობაჲ.

⁴¹⁰ მწნეონი გვერდის მარცხენა კიდეზე სტიქარონნის გასწვრივ წერია.

⁴¹¹ ქ ნ ... 1v-ს მარცხენა კიდეზე, ზემოთ. გვიანდელი მინანური ნუსხურით: რამეთუ ძალსა სიმტკიცისა შენისასა (ვ) გვედრებით, იესუ, შ ...; ამავე გვერდის მარცხენა კიდეზე, ქვემოთ, მინანური: გვედრები.

რომელმან მოგუნიჭე (!)
საჭურველად უძღვევლად
ჯუარი შენი, ქრისტე,
მის მიერ მოგუმადლე ძღვევა
მტერთა უხილავთაჲ და შეგვწყალენ ჩუენ.

დაამტკიცე გონებაჲ ჩემი
ჯუართა შენითა,
ქრისტე, ღმერთო ჩუენო,
მცნებათა შენთა ალაგსა,
რათა არა მივდრკე გზასა ცოდვისასა.
ღმრთ. მოგიცემიეს

შენ, ყოვლადუბინოსა
პალატსა მეუფისასა,
გვედრები, დიდებულო,
გონებაჲ ჩემი, ყოვლითა ცოდვითა შეგინებული, განწმიდე
და სავანედ სახარულევნად
სამებისა წმიდისა გამოაჩინე,

2v რათა⁴¹² / ძლიერებასა შენსა და რამეთუ ცხოველსა წყალობასა
ვადიდებდე ცხოვნებული
მე, უღირსი მონაჲ შენი

სტიქარონი

ძლ. მოგიცემიეს

მკუდრად გხედვიდა რაჲ მწსნელსა
ყოვლადუბინოჲ დედოფალი
და მომკლველად სიკუდილისა,
ვითარცა ძესა თვსსა ნანღევთა თვსთა ტკივილით იტყოდა:
მიუწდომელ არს სულგრძელებაჲ
შენი, ზ შეილო, სასურველო,
არამედ ნუ დამივიწყებ დედასა შენსა და მწევალსა ტკივნეულსა,
არამედ მსწრაფლ ღირს-მყავ ხილვად
სანადელისა ჩემისა.
ღმრთ. რაჟამს მონყალე.

მუცლად-იღე დამბადებელი ყოველთაჲ
საშოსა შენსა, ქალწულო,
მიმადლებულო,
რომელმან განაახლა კაცი,
დაძულელებული ცოდვითა,
ზაკუვითა მტერისაჲთა
და ჰშევ ღმერთი განუხრწ[ნ]ელად უბინო

⁴¹² 2f-ს მარჯვენა კიდეზე, ქვემოთ, ნუსხურით მიწერილია: დიდებაჲ.

და ხრწნილებისაგან გამოეჭსნენ
 ადამიანთა გონებაჲ, ამისთვის
 ვაქებთ და ვადიდებთ მადლთა მათ შენთა,
 უსძლოო დედაო, ვედრებად ნუ დასცხრები
 მისა მიმართ ცხოვრებად და განათლებად სულთა ჩუენთათჳს.

რაჟამს სიტყუაჲ ღმრთისაჲ დაუსაბამოჲ
 იხილე შენგან შობილად,
 ღმრთივსანატრელო,
 მკლავთა ზედა რაჲ გეტკრთა⁴¹³ იგი
 მონლედ ამბორს-უყოფდი მას
 და ესრეთ ეტყოდე:
 შვილო სასურველო, აჰა ესერა, გშეე შენ
 და დედობრივ არაჲ მევენო ვნებაჲ,
 არამედ ქალწულად ვჰვიე განუხრწნელად
 დიდ არს დიდებაჲ, რომელი მომანიჭე,
 რამეთუ, აჰა ესერა, ვითარცა სათნო-იყავ,
 ტომნი და ნათესავნი კაცთანი
 მნატრიან და მადიდებენ.

ნარდგომაჲ.
 განიპყრნა მოსე ჳელნი სიმაღლედ მიმართ ცისა
 და წინაჲთვე გამოსახა ჳუარი
 საღმრთოჲ, საჭურველი მორწმუნეთაჲ,
 რომელსა ზედა დაამსჭულა ქრისტემან ცოდვაჲ;
 ამისთვისცა გოდებდა მტერი:
 მეღმის მწარედ
 სული და საცნობელნი ჩემნი,
 რამეთუ ძელისა ლახურითა განმსჭუალულ ვარ,
 რომელ-იგი განწონილ არს⁴¹⁴.

S 2855

რაობა:	ოთხთავი
თარიღი:	XIII ს.
ფურცელთა რაოდენობა:	2 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	23,5×22,5
Content:	Four Gospels
Date:	XIII c.
Number of folia:	2 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	23,5×22,5

⁴¹³ გეტკთა.

⁴¹⁴ 2V-ს მარცხენა კიდეზე, ზემოთ იკითხება მხოლოდ ერთი ასო: რ; ქვემოთ: თვთ.

ტიქსტი

მარკოზ 1, 41

1r / ... ოტელი ერთი ათორმეტთაგანი და მის თანა ერი მრავალი მახვლებითა და ნათებითა. მღდელთმოდღუართაგან და მწიგნობართა და მოხუცებულთა.

რ პ ბ - ბ ხოლო მიეცა მათა სასნაული მიმცემელსა მას მისსა და ჰრქუა მათ: რომელსა მე ამბორს-უყო, იგი არს, შეიპყართ იგი და წარიყვანეთ კრძალულად.

და მეყსეულად მოვიდა და მოუჭდა მას და ჰრქუა: რაბი, რაბი, - და ამბორს-უყო მას.

ხოლო მათ დაასხნეს მას ზედა ჯელნი და შეიპყრეს იგი.

რ პ გ - და ერთმან ვინმე წინაშემდგომელმან იჭადა მახვლი და სცა მონასა მღდელთმოდღურისასა და წარჰკუჭთა მას ყური მისი.

რ პ დ - მიუგო იესუ და ჰრქუა მათ: ვითარცა ავაზაკსა ზედა გამოხუჭლით თქუენ მახვლითა და ნათებითა შეპყრობად ჩემდა.

დღითი დღე თქუენ თანა ვიყავ ტაძარსა შინა, გასწავებდ და არა შემიპყართ მე, არამედ რაათა აღესრულნენ წიგნნი.

რ პ ე - ვ მაშინ მოწაფეთა მისთა ყოველთა დაუტევეს იგი და ივლტოდეს.

რ პ ვ - ი და ერთი ვინმე ჭაბუკი მისდევდა მას და შეემოსა არდაგი შიშულივ, ხოლო სხუათა მათ ჭაბუკთა შეიპყრეს იგი და მან დაუტევეა არდაგი იგი და ივლტოდა მათგან შიშულნი.

რ პ ზ - ა და მიიყვანეს /

ამას მოსდევს გვერდი, რომელიც სხვა ხელით არის ნაწერი:

1v / იესუ კაიფაჲს მღდელთმოდღურისა და შეკრბეს ყოველნი მღდელთმოდღუ-არნი და მწიგნობარნი და მოხუცებულნი.

რ პ ლ - დ ხოლო პეტრე შორით მისდევდა მას, ვიდრე შინა ეზოდმდე მღდელ-თმოდღურისა და ჯდა იგი მსახურთა თანა და ტფებოდა წინაშე ნათელსა ცეცხლი-სასა.

რ პ თ - ბ ხოლო მღდელთმოდღუარნი იგი და ყოველი კრებული ეძიებდეს იესუსთვს მოწამეთა, რაათა

რ ვ - ვ მოკლან იგი, და არა ჰპოებდეს.

რამეთუ მრავალნი ცრუსა წამებდეს მისთვს და სწორ არა იყვნეს წამებანი მათნი და სხუანი ვინმე აღდგეს და ცრუსა წამებდეს მისთვს და იტყოდეს, ვითარ

2v მედ: ჩუენ / გუჭსმა მაგისგან სიტყუაჲ, ვითარმედ: მე დავარღუო ტაძარი ესე ჯელითქმნული და მესამესა დღესა აღვაშენო სხუა ჯელით უქმნელი. და არცა ესრეთ ერთ

იყვნეს წამებანი მათნი.

და აღდგა მღდელთმოდღუარი იგი შორის და ჰკითხა იესუს და ჰრქუა: არარას მიუგება, რასა ესე შეგწამებენ შენ?

ხოლო იესუ დუმნა და არარაჲ მიუგო მათ. და მერმე ჰკითხვიდა მას მეორედ მღდელთმოდღუარი იგი და ეტყოდა; შენ ხარა ქრისტე, ძე კურთხეულისაჲ?

ხოლო იესუ მიუგო მას, ვითარმედ: მე ვარ.

რ ჟ ა - ა და ამიერიტგან იხილოთ ძე კაცისაჲ მარჯუწინით /

2r / დაე

სრულ

ა მა

რკო

ზის ს

ახა

რეზაე

თავი

ს ლ ზ

მ ჳ ლ

ი ათას ხუთას ოთხმოცი მეთერთმეტესა წელსა ა.

ლ ი ნ

ე რ ა

ზ ც

ბ რ ძ

თ

ანე

ი

ბითა

პეტ

ია

რესი

ი

თა,

ხოლო

იკ-

იბ

ითხ

ვები

იბ

ს მარ

ხვათა /

სინგურით

ესე თავები არს ლუკაჲს სახარებისაჲ

ა მღდელობისათჳს ზაქარიაჲსა დადუმებისა

ბ ხარებისათჳს ქალწულისა მარიამის ანგელოზისა მიერ

ვ მოკითხვისათჳს მარიამისა და ელისაბედისა

დ იოვანეს შობისათჳს

ე სოფლის წერისათჳს და შობისა უფლისა

ვ მწყემსთათჳს, რაჟამს ანგელოზმან ახარა შობაჲ უფლისაჲ

ჭ სუმონისთჳს, რაჟამს მიიქუა მკლავთა უფალი

თ ანნა წინაჲსწარმეტყუელისათჳს

ი აღმოყვანებისათჳს იესუსა ტაძრად მამა[თა] დიდთა მიერ წელი

ია წელთათჳს ტიბერის კეისრისათა იყო სიტყუაჲ უფლისაჲ იოვანესი

იბ რაჟამს ჰკითხვიდეს იოანეს, ვითარმდ: ჩუენ რაჲ ეგოთ?

იგ რაჟამს განიზრახვიდეს იოვანესთჳს, ნუჟუკუჭ იგი არს ქრისტე.

წელთათჳს ოცდაათთა იესუსთა და რამეთუ

ჰგონებ/დეს ძედ იოსებისა ადამისა, ხოლო არს

2v / ძე ღმრთის და ღმერთ, ყოვლისა დამბადებელ.
 იდ რომლისა თანა იყო სული არანმიდაჲ და იესუ განდევნა
 იე სიდედრისათჳს სიმონისა, რომელი განკურნა იესუ
 ივ რაჟამს ჰრქუა იესუ პეტრეს: ს დ ვ ბადე და შეაყენა თევზი ფრიადი
 იზ კეთროვნისათჳს, რომელი ჰრქუა იესუ
 იწ განრღუჭულისათჳს, რაჟამს ჰრქუა იესუ: აღიდე ცხედა
 ით რაჟამს ჰრქუა იესუ ლევი მეზუჭრესა: მომდევდი
 ა რაჟამს შაბათსა ჴელი მიყვეს ჴუვილსა მონაფეთა უფლის
 კა მისთჳს, რომელსა-იგი ჴელი განწმელ ედგა
 აბ რაჟამს გამოარჩინა ათორმეტნი, რომელთა მოციქულად უწოდ
 კგ მისთჳს, რაჟამს მომიწსენე ასწავა იესუ მონაფთა თჳს[თა]
 კდ მონისათჳს ასისთავისა, რომელი განკურნა იესუ
 კე მისთჳს, ოდეს-იგი აღადგინა იესუ ძე ქურივისაჲ
 კვ მივლინებისათჳს იოვანესა იესუესა: შენ ხარა მომავა
 კზ რაჟამს ჰრქუა იესუ: რაჲსა გამოხუჭდით ხილვად ლე
 კწ რაჟამს დედაკაცმან სცხო ნელსაცხებელი და გულსა ეტყოდა ფ.
 კთ მარიამ მაგდანელისათჳს და მოყუასთა მისთა
 ლ იგავი თესლთათჳს, რომელნი დავარდეს ქუეყანასა
 ლა დედისათჳს და ძმათა იესუესთა ვითარ ვერ იხილეს
 ლბ მისთჳს, ოდეს-იგი ეძინა იესუს ნავსა შინა
 ლგ ეშმაკეულისა და ღორებისა
 ლდ რაჟამს აღადგინა ასული შესაკრებელთმთავრისაჲ
 ლე რაჟამს ასწავა მონაფეთა უპოვარებაჲ და რაჟამს იოვანეს ჰეროდე თავი
 მოჰკუჭთა
 ლვ ხუთთათჳს პურთა და ორთა თევზთა
 ლზ მისთჳს, რაჟამს ჰრქუა იესუ მონაფეთა: ვინ ვჰგონიე მე ერსა ამას? და
 ჰრქუა პეტრე: შენ ხარ ქრისტე, ცხებული ღმრთისაჲ.

S 3280 ა

რაობა:	მათეს თავის სახარება
თარიღი:	XII-XIII სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	4 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	25,5x17
Content:	Gospel of Matthew
Date:	XII-XIII cc.
Number of folia:	4 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	25,5x17

ტიქსტი

1r / ბელ-გეყო

და არა პატივ-სცეს მამასა თვსსა, გინა დედასა თვსსა, ესევეითართა დაუმტკიცებელ-ჰყავთ მცნებაჲ ღმრთისაჲ მოძღურებითა თქუენითა.

ორგულნო, კეთილად წინაჲსწარმეტყუელებდა თქუენთჳს ესაია და თქუა:

მახლობელ არს ჩემდა ერი ესე პირითა მათითა [დ]ა ბაგითა მათითა პატივის-მცემს მე, ხოლო გულნი მათნი შორს განშორებულ არიან ჩემგან.

ამაოდ მმსახურებენ მე, რამეთუ ასწავებენ მოძღურებასა კაცთასა.

და მოუწოდა ერსა მას და ეტყოდა: ისმინეთ და გულისწმა-ყავთ:

არა თუ [პ]ირით შთამავალი შეაგინებს კაცსა, არამედ პირით გამომავალი შეაგინებს კაცსა.

მაშინ მოუჭდეს იესუს მონაფენი მისნი და ჰრქუეს მას: უწყია, რამეთუ ფარი-სეველთა რაჲ ესმა სიტყუაჲ იგი, დაბრკოლდეს?

ხოლო თავადმან მიუგო და ჰრქუა მათ: ყოველი ნერგი, რომელი არა დაჰწერგა მამამან ჩემმან ზეცათამან, ძირითურთ აღიფხურას.

უტევენით იგინი, რამეთუ ბრმანი არიან და წინამ[ძღუარნი] ბრმათანი, ხოლო ბრმაჲ ბრმასა თუ წინა-უძლოდის, ორ[ნივე მთხრ]ებლსა შ[თაცვიან].

მ[იუგო] პეტრე და ჰ[რქუა] მას: გამოგვთარგ[მანე ჩუენ] იგავი ესე.

1v / ხოლო იესუ ჰრქუა მათ: თქუენცა უგულისწმოვე ხართ?

და არა გიცნობიესა, რამეთუ ყოველი, რომელი შევალს პირით, მუცლად შევალს;

ხოლო გამომავალი პირით გულისაგან გამოვალს და შეაგინებს კაცსა.

რამეთუ გულისაგან გამოვალნ გულისსიტყუანი ბოროტნი, კაცისკლვანი, მრუშებანი, სიძვანი, პარვანი, ცილისწამებანი, გმობანი.

ესენი არიან, რომელნი შეაგინებენ კ[აც]სა, ხოლო უბანელითა [ველი]თა ჭამაჲ არ[ა] [შე]აგინებს კაცს[ა].

და [წ]არ[ვიდა მიერ იესუ] და მივი[და ადგილთ]ა მათ ტვრო[სისა და] სიდონი-სათა.

[და ა]ჰა ესერა [დედაკაცი] ქანანელი გამოვიდა საზღვართა მათგან, ღაღადებდა და იტყოდა: შემინყალე მე, უფალო, ძეო დავითისო, რამეთუ ასული ჩემი ბოროტად ეშმაკეული არს.

ხოლო იესუ არა მიუგო მას სიტყუაჲ. და მოუჭდეს მონაფენი და ჰრქუეს: განუტევე ესე, რომელი ღაღადებს და შეგვ[დ]გს ჩუწნ.

ჰრქუა მათ იესუ: არა ვიდრემე მოვლინებულ ვარ, გარნა ცხოვართა მათ წარწყმედულთა სახლისა ისრაჲლისათა.

ხოლო იგი მოუჭდა და თაყუანის-სცემდა მას და ეტყოდა: უფალო, შემინყალე მე!

ხოლო თავადმან მიუგო და ჰრქუა მას: არა კეთილ არს მოღებაჲ პურისა შვილთაგან და და[გ]ებაჲ დაღლთა.

2r / ხოლო მან ჰრქუა მას: ჰჳ, უფალო, რამეთუ ძაღლნიცა ჭამედ ნაბიჭვეისაგან, რომელი გარდამოცვინ ტაბლისაგან უფალოთა მათთაჲსა.

მაშინ მიუგო იესუ და ჰრქუა მას: ჰ დედაკაცო, დიდ არს სარწმუნოებაჲ ეგე შენი; გეყავნ შენ, ვითარცა გნებავს.

და განიკურნა ასული [იგი მისი] მიერ ჟამითგან].

და [წარ]ვიდა მიერ იესუ და [მოვი]და ზღვსკიდესა მას გალილიაჲსასა

და აღვიდა მთასა და დაჯდა მუნ.

და მოუჭდა მას ერი მრავალი, რომელთა ჰყვა მათ თანა მკელობლები, ბრმები, ყრუნი, ქუცნარმძრომელნი და სხუანი მრავალნი თითოსახეთაგან სენთა შეპყრობილნი და დასხნეს იგინი ფერჯთა თანა მისთა და განკურნნა იგინი.

ვიდრე უკვრდაცა ერსა მას, ხედვიდეს რაჲ, ვითარ-იგი ყრუნი იტყოდეს, მკელობელნი ვიდოდეს და ღრეკილნი [განიკ]ურნებ[ო]დეს და აღიდებდეს ღმერთს] ა ისრაჴლისასა.

ხოლო იესუ მოუნოდა მონაფეთა მისთა და ჰრქუა მათ: მენყალის მე ერი ესე, რამეთუ აჰა ესერა სამი დღე არს და მელიან მე და არაჲ აქუს], რაჲმცა ჭამეს და განტრევე]ბაჲ მათი უზმათაჲ [არა] მნებავს, ნუუ[კუე] [დაცვე]ენ გზასა ზ[ედა].

ჰრქუეს მას მონაფეთა მისთა: [ვ]ინაჲ [ჩუ]წნდა [უ]დაბნოსა ზე]და პუ[რი] [ესო] დენი, ვითარმცა

2v / განძღა ერი ესოდენი.

ჰრქუა მათ იესუ: რაოდენი პური გაქუს?

ხოლო მათ ჰრქუეს მას: შვიდი პური და მცირედ თევზი.

და უბრძანა ერსა მას დასხდომ[აჲ] [ქუეყა]ნასა ზედა.

დ[ა] [მოილო] შვიდი იგი პური [და თევზ]ი ჰმადლობ[და], [გან]ტენა და მისცემდა მონაფეთა და მონაფენი მისცემდეს ერსა მას.

ჭამეს ყოველთა და განძღეს; და აღიღეს ნეშტი იგი ნამუსრე]ვი შვიდი სფ[კრი-დი] სავსე.

ხოლო რომელთა-[იგი] ჭამეს, იყვნეს] [ოთხ ათას] მამან[ი], [ხოლო თვნიერ ყ]რმებ[ისა] [და დედებისა].

[და განუტევა] [ე]რი იგი და აღვიდა] იესუ ნავსა და მოვიდა საზღვართა მაგ-დალოჲსათა.

და მოუჭდეს მას ფარისეველნი და სადუკეველნი, გამოსცდიდეს მას და ეტყოდეს, რაჲთა სასწაული ზეც[ით] [უჩუენო]ს მათ.

ხოლო თავადმან [მიუგ]ო და ჰრქუა მათ: [შე]რაჲ-მწუხრდის, სთქ[უთ]: [ყუდრო რაჲ] იყოს, რამეთუ ნითს ც[აჲ].

[და გან]თიად სთქუთ: [ზამ]თარი იყოს, რამეთუ კსი[ნ]ავს მწუხარედ ცაჲ. ორ-გულნო⁴¹⁵, [პირი სა] მე ცისაჲ იციოთ [ცნობად], ხოლო სასწაულნი ჟამთანი ვერ გიცნობიეს გულისწმისყოფად.

[ნა]თესავი ბოროტი და მემ[რუ]შე სასწაულსა ეძ[იებს] და სასწაული არ[ა] ეც-ეს], გარნა სას

... ..

3r / ... ყოველი [შჯული] და წინაჲსწარმეტყუელნი დამოკიდებულ არიან,

შეკრებულ რაჲ იყვნეს [ფარისეველნი იგი] [ჰკითხა] მათ იესუ და ჰრქუა: ვითარ ჰგონებთ თქუნ ქრისტესთვის, ვ[ისი] ძე [არს]? ხოლო მათ ჰრქუეს: დავითისი.

ჰრქუა [მათ იესუ: ვითარ უკუ]წ დავით სუ[ლი]თა ხადის მას უფლად და [იტყვ]ს:

⁴¹⁵ ურგულნო.

პ[რქუა] [უფალმან უფალსა ჩემსა: დაჯედ]
მარჯ[უენით ჩემსა, ვიდრემდის დავსხნე] მტ[ერნი შენნი ქუეშე ფერჯთა შენ-
თა?]

[უკუეთუ დავით სულითა უფლად ხადის მას, ვითარ ძე მისი არს?]

დ[ა] [ვე]რვის [ედლო სიტყვსმიგებად მისა.

არცალა ვინ იკადრა მიერ დლითგან კითხვად მისა] არ[ლარაა.

მ[აშინ იტყო] და [იესუ] [ე]რსა მას

.....

სთა დასხდეს მნიგნობარნი და ფერისეველნი.

ყოველსა უკუშ რაოდენსა გეტყოდიან დამარხვად, დაიმარხეთ და ყ[ავთ] [სა]
ქმეთა მათთაებრ ნუ იქმთ, რამეთუ თქვიან და არა ყვიან.

რამეთუ შ[ეკრიან ტვრთი] მძიმშ და ძნიად სატვრთავი

და დასდვიან მწართა ზედა კაცთასა, ხოლო მათ [თი] თითაცა მათითა არა უნ-
ებნ შეძრვად იგი.

და ყოველსა საქმესა მათსა იქმან საჩუენებელად კაცთა, განივრცნიან საცონი
მათნი და განადიდნიან ფესუნი სამოსლისა მათისანი.

უყუარან ზემოჯდომად ს[ერ]სა ზ[ედა და პირველ] ჯ.

... ..

3v / [მოკით]ხვად უ] ბანთა ზედა [და რაჲთა ჰხადოდიან] კაცნი: [რაბი! რაბი!]

ხოლო თქუენ ნუ იწოდებით [რაბბი], რამეთუ ერთი არს მოძღუარი თქუენი -
ქრისტე, ხოლო თქუენ ყოველნი ძმანი ხართ.

და მამით ნუვის ხად[ით ქუეყანასა ზედა, რამეთუ ერთი არს მამად თქუენი,
რომელი არს ცათა შინა].

ნუცა გერქუმინ თქუენ [წინამძღუარ], რამეთუ [ერთი] არს წინამძღუარი თქუ-
ენი - ქრისტე.

[ხოლო უდიდესი] თქუენი იყავნ თქუენდა მსახურ.

ხოლო რომელმან [ალიმაღლოს თავი] თვისი, იგი [დამდაბლდ]ეს; და რომელმან
დაიმდაბლოს თავი თვისი, იგი ამაღლდეს.

ვაჲ [თქუენ]და, მნიგნობარ[ნი]

... ..

და ფარისეველნო ორგულნო, რამეთუ [დაჰშავთ სასუფეველსა ცათასა წინა-
შე კაცთა]

... ..

... ..

ვაჲ თქუენდა

[მწირ], და რაჟამს არნ

[ხყვით] იგი ნ[აშობ] გეჰ[ენი]ისა ორწილი [თქუენსა]

[ვაჲ] [თქუენ]და წინამძ

4r / და რომელი ეძიებდეს, პოოს; და რომელი ირ[ეკდეს], განელოს.

ა. რ. არს თქ ნ გინა კაცი, რომელსა სთხოვდეს ძე თვისი
პურსა, ნუ ქვაჲ მისცესა მას? გინა თუ თევზსა სთხოვდეს, ნუ გუშლი მისცესა
მას?

კ კალი

.....

... .. თ რამეთუ

[ესრეთ არს] სჯული და წინაწინარმეტყუელ[ნი].

შევედით იწროსაგან ბჭისა, რამეთუ ვრცელ არს ბჭე და ფართო არს გზაჲ, რომელსა მიჰყავს წარსაწყმედელად და მრავალნი არიან, რომელნი ვლენან მას ზედა.

ვითარ-იგი იწრო არს ბჭე და საჭირველ-გზაჲ, რომელი მიიყვანებს ცხორებასა და მცირედნი [არიან, რომელნი ჰპოებენ მას]. [ეკ]რძალენით ცრუ წ[ინაწინარმეტყუელთა]გან, რომელნი მოვ[იდოდია]ნ თქუენდა სა /

4v / ნუუ[კუუე]

ან ეკალთაგან ყურძენი ანუ კუროსთავთაგან ლელვ?

ესრეთ ყოველმან ხემან კეთილმან ნაყოფი კეთილი გამოილის, ხოლო ხემან ხენეშმან ნაყოფი ხენეში გამოილის.

ვერ ჴელ-ენიფების ხესა კეთილსა ნაყოფისა ხენეშისა გამოლებად და არცა ხესა ხენეშსა ნაყოფისა კეთილისა ყოფად.

ყოველმან ხემან, რომელმან არა ყოს ნაყოფი კეთილი, მო[ე]კუუეთოს და

...

.....

იგი სასუფეველსა ცათასა, არამედ რომელმან ყოს ნებაჲ მამისა ჩემისა ზეცათასა.

მრავალთა მრქჳან მე მას დღესა შინა: უფალო, უფალო, არა სახელითა შენითა ვწინაწინარმეტყუელებდითა და სახელითა შენითა ეშმაკნი განვასხენით და სახელითა შენითა ძალნი მრავალნი ვქმნენი[თ]?

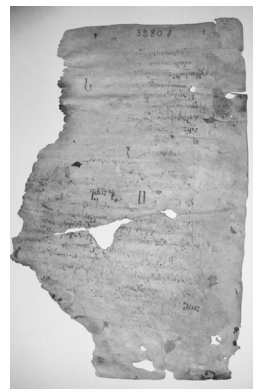
მას ყ ენ

... .. ენ

S 3280 ბ

რაობა:	თვენი
თარიღი:	XIV-XV სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	3 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	20X13,5

Content:	Menaion
Date:	XIV-XV cc.
Number of folia:	3 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	20X13,5

ტიქსტი

1r/ პირველი სამი სტრიქონი თითქმის არ იკითხება

..... გა სა

..... კი

..... და შეწყალებად

ს ნ ... ქრისტე ღმერთი

..... სა ბ

.....ნი

..... საბი

..... თა შენი

.....

.....

.....

.....

.....

განძლიერდასა გ ...

ღ

..... რ

.....

დაა ვითარმედ ვე ქცე

.....თ სა

... .. .ენ ბრ

... .. .

... .. ად

შებმასა

და საკვრველითა ნიშთ

და სიტაცეცხლისა

მათ მიერ მიერცა მღდელნი სი

კირსახურისანი

ღ

მეფენი უღმრთონი

და მ

და სა თუსი

ყოველთა შემდგომად

ვითარხარ შესხმათათა

დბ ელიას

რომელმანცა სიტყუათა

და

განერა

და კუალად ცეცხლი

მრვე 8ვას

და საკუჭრთხნი

დანუნა წყლითა საკ ე ბით

1v / და ქურივი განამდიდრა
სიტყუათა მიერ
და ლოცვითა მკუდარი
განაცხოველა
და ცხოველ არას ვიდრე აქამომდე
და ევედრების
ღმერთსა სულთა ჩუენთათჳს.

სხუაჲ წჳმად გუერდი
ძლ. ედემი
ფრიადი უსჯულოებაჲ კაცთა
და ღმრთისა ... რი უმრავლესი კაცთმოყუარებაჲ
და მრავალმონყალ
იხილა რაჲ წინაჲსწარმეტყუელმან
ელია განრისხებული
... თნებოდა
ა უწყალოებისა
ნაშობთა
მონყალისა მიმართ ჳმობდა
და იტყოდა
განრის
ურაცხმყოფელთა
შენთა ზედა უღმრთოთა
ეს
რთლო, არამედ ყოვლადვე ვერ მიდრკა უწყა
მწარებულთა მათ
მისთათჳს, რამეთუ მონყალე არს
და სინანულსა
და მოქცევასა, მრავალმონყალე

სტიქარონი
ძლ. ნათელი ნათელი
გალობითა საღმრთოჲთა
ვითარცა აქებდე ...
2r / ბ გ თ ა აღვსებულთ[ა] სულითა
... .. მინ მოშურნე ღმრთისა
და სიმჴნით
... .. სავსე წინაჲსწარმეტყუელებითა, არამედ აწ ... სასუენებელსა შენსა.
პირისპირ
..... თა სადღუმლოჲთა
... მითხ ... ბაჲ სახელსა უფლისა საბავ
..... ვრე ღმერთო
მის მიერ და მოსრენ მღდელნი
.....
სირცხვილისნო წყალოდ ყოვლადქებულო

შურითა მით [სალმრთოა] თა, არამედ ან მეოხ-გეყეცნ,
რომელნი გიგალოგთ შენ ღმერთშემოსილი
ს[აჲ] დუმლოჲ უვალრეს
გონებათა იხილე
ქუაბსა მას შინა კრებისასა
და გესმა სიტყუაჲ იგი სალმრთოჲ გამოუთქუმელი,
უფუვარი მე შენ
სანატრელო ელია, მიმსგავსებელო
2v / შეწნიერებაჲ სულისა შენისაჲ განურყუბინოდ, ყოვლადქებულო.
რომლითა მნ ას ჰბაძვიდა
და ცხორებასა მას მისსა [ალი]ვსებოდა
ზეგარდამო ჰმადლო
მისი პირველთაგან ჯეროვნად
დაუნინდენ ქალწულნი ღირს ქალწულის
[სი]ტყუასა ღმრთისასა,
რამეთუ სახედ შეჩეცნ ... და ჯეროვნად
ან თვისსა უ ... კრინა,
ყოვლადქებულო.

ლამითგანსა

ძლ. უღმრთოთავე

ჰ

... მრლუცვაჲ

შეწნიერებასა მას

ღმრთივბრ ლისა სულისა

შენისასა არაჲ თავს-იდევ ყოვლადბრ ... სიკეთესა

სალმრთოსა

განიცდიდი, ქალწულო.

ძისა, რომელი-იგი

უხრწნელად იშვა ქალწულისაგან

ა რასა სა,

რომელსა ყოველნი უგალობდეთ

და ვითარმედ ლსა შენსა.

გ გუერდი მიდ

ვითარითა-მე საკვრველითა სიტყუთა

ვჰნატრიდეთ დიდსა წინაჲსწარმეტყუელსა ელიას,

რომელი საბ ... ა განვე

საკვრველ-ყო მეუფემან

და შურითა მით ალჭურა

წარგრაგნა იგი

ალმან ცეცხლისამან

და გამოზარდა სულმან

საზრდელითა უცხოთა,

რომელიცა წარემატა მადლითა
და სულიერითა
სიბრძნითა აღორძნდა
და იქმნა ცეცხლმგზნებარე
და წინაჲსწარმეტყუელსა სა
ახოვნად მამხილებელ
ვითარითა საკვ ა შესხმითა
საკვრველ-ვყო მე ელია ი,
რომელი სიჩოთგანვე
ადიდა დამბადებელი, რომელმან ...

ნუგეშინის ძლო გაქუნდა, ქრისტე
მტკიცედ და ვნებათა ... სვანი
მოაკუდინენ მაკრ გი
... .., და უგალობდი სახელსა მას
დაუმარხე უძრვ, შეპვარდი
დიდის მ გან და სულშენნი
მას მხოლოსა შეჰვედრენ
მოლუანებითა ძ

ლაღადყავსა
ძლ. შივერდი
სურვილმან სულთამან ალაგზნო ... მან
შენ შორის, საბაგრელო
ყოველნი სათნოებანი წარჰმართ ... შინა
შენსა, ბრძენო მაკრინა
და მოძღვრ ნა
დაუცხრომელად უგალობდი[თ]
იდე იგი შემწედ შენ [მიერ]
და
ს დაუმარხე მას განუხრწნ

დასრული, რამეთუ ვიცვკ მადლითა მით ღმრთისაჲთა, რომელი მოცემულ არს ჩუენდა ყოველსა მას, ვინცა იგი ღირს არს თქუენ შორის, ნუ უფროჲს ბრძნობნ უმეტეს წესისა მის, არამედ ბრძნობდინ სინმიდეს კაცადკაცადი ვითარცა ღმერთმან, განუყო ღმერთმან საზომითა მით სწმნბისაჲთა.

მერვე კვრიაკესა ჰრმლოთ

ძმანო, თანა-გუაც ჩუენ მადლიერთა უძლურებათა მათ უ. სულიერთასა ტვრთვაჲ და არა თავთა თვსთა სათნოყოფაჲ თითოეული ჩუენი მოყუასსა სათნო-ეყოფვოდენ კეთილისათჳს აღსაშენებლად. და რამეთუ ქრისტეცა არა თავსა თვსსა სათნო-ეყო, არამედ, ვითარცა წერილ არს, ყუჭდრებანი მაყუჭდრებელთა შენთანი და მეცნეს ჩემ ზედა, რამეთუ რაოდენ-იგი წინაჲსწარ დაინერა, ჩუენდა სამოძლურებლად დაინერა, რაჲთა მოთმინებითა მით და ნუგეშინისცემითა წიგნთაჲთა სასოებაჲ გუაქუნდეს, ხოლო ღმერთმან მოთმინებისამან და ნუგეშინისცემისამან

მოგეცინ თქვენ იგივე ზრახვად ურთიერთას ქრისტე იესუმს მიერ უფლისა ჩუენისა, რაათა ერთბამად ერთითა პირითა ადიდებდეთ ღმერთსა და მამასა უფლისა ჩუენისა იესუ ქრისტესა. ამისთვის შეინყნარებდით ურთიერთას, ვითარცა-იგი ქრისტემან შეგიწყნარნა თქუენ სადიდებელად ღმერთისა.

ორშაბათსა ღ ზ ჰრომაელთაჲ

ძმანო, უკუეთუ ღმერთმან ბუნებითა მათ რტოთა არა ჰრიდა, ნუუკუშ შენცა არა გრიდოს. ან უკუშ შენცა იხილე სიტკბობეჲა და სასტიკეჲა ღმერთისაჲ დაცემულთა მათ ზედა სასტიკეჲა ჩუენ ზედა სიტკბობეჲა უკუშთუ ეგო სიტკბობეჲასა მას ზედა ურთო არა შენცა მოვეეკუშ თავდა /

2. სოფლისა და ნაკლულევანებაჲ იგი მათი სიმდიდრე წარმართთა რაოდენ უფროჲს სავსებაჲ იგი მძ.

პარასკევსა ლ ზ. ჰრმლოთაჲ

ძმანო, თქუენ გეტყვ, წარმართთა მაგათ რაოდენ ესე ვარ მე წარმართთა მოციქულ, მსახურებაჲ ესენი ვადიდო, რაათა ვაშორო ჯოცთა ჩემთა და ვაცხოვნნე ვინმე მათგანნი, რამეთუ იყოთუს განვრდომეჲ იგი მათი და გეჲა სოფელი რაოდენ-და შეწყნარებაჲ მათი არა თუ ცხორებაჲ, ხოლო უკუშთუ დასაბამი იგი წმიდა არს ... ეცა. და უკუშთუ ძირი იგი წმიდა არს და რტონიცა მისნი უკუშთუ კულა რტოთა მათგანი ვინ-მე გარდასცვდეს. ხოლო შენ ველური ზეთისხილი იყავ და დამეყენ მათ ზედა და თანაზიარი რომლისაჲ სიო ხისა ზეთისხილისა იქმენ ნუ იქადი რტოთა მათ, ხოლო უკუეთუ ... ად ... არა შენ ძირი გიტკრთავს, არამე შენ ძირსა მას სთქუა უკუშ სადმე გარდასცვდეს რტონი იგი რაათა (რომელ) მე და ი ... მყნა კეთილ იგინი ურწმუნოებითა მათითა გარდასცვდეს, ხოლო შენ სარწმუნოებითა მათითა ნუ ჰმალლოჲ, არამედ გეშინოენ.

შაბათსა. ზ : ლ : ჰრლთაჲ.

ძმანო, გლოცავ თქუენ მწულეებათათვს ღმერთისათა. წარუდგინენით ჯოცნი ეგე თქუენნი მსხუწრბლად ცხოველად წმიდად სათნოდ ღმერთისა მეტყუული ეგე თქუენი და ნუ თანახატ ექმნებით სოფელსა ამას, არამედ შეიცვალენით განახლებითა გონებისა თქუწნისაჲთა, რაათა განოუცადოთ თქუენ, რაჲ იგი არს ნებაჲ ღმერთისაჲ კეთილი და სათნოჲ. /

3 / ს რამეთუ შენმან რომელმან ხადოს სახლსა უფლისასა ცხონდეს, ვითარმე უკუშ ხადონ, რომლისა-იგი ჰრ მან. ხოლო ვითარ ჰრწმენეს რომლისაჲ არა სრულიად ქ ეს ხოლო ისმინონ თვნიერ ქადაგებისა ანუ ვითარმე ქადაგებდენ არათუ წარავლინენი ვითარცა წერილ არს, ვითარმედ შეწნიერ აენ ფერწნი მახარებელთა მათ მშუდ=ბისათნი, რომელნი ახარებენ კეთილსა, არამედ არა ყოველთა ისმინეს სახარებისაჲ მის, რამეთუ ესაია იტყვს: უფალო, ვის ჰრწმენა სასმენელი ჩუწნი. ან უკუშ სარწმუნოებისა შენისაგან არს, ხოლო სმენაჲ სიტყვთა ღმერთისაჲთა.

სამშაბათსა ლ ზ. ჰრომაელთაჲ

ძმანო, ყოველსა ქუეყანასა განჯდა ჯმაჲ მათი და კიდეთა სოფლისათა სიტყუანი მათნი, არამედ ვიტყვ: ნუუკუშ ისრაჲლმან არა იცნა, პირველად მოსე იტყვს:

მე გაშურვო თქუენ არა ნათესავსა მას ზედა და ნათესავითა მით უგულისწმოდა განგარისხნე თქუენ.

ხოლო ესაია იკადრებს და იტყვს: ვეპოე მათ, რომელნი მე არა მეძიებდეს და განვეცხადე მათ, რომელნი მე არა მიკითხვიდეს.

ხოლო ისრაჲლისათვს დღესა ყოველსა განვიპყრენ ჳელნი ჩემნი ერისა მიმართ ურჩისა და მაცილობელისა ვიტყვ უკუჲ: ნუ განიშორა ძე.ა ღმერთმან ერი თვისი, ნუ იყოფინ. და რამეთუ მეცა ისრაიტელი ვარ თესლისაგან აბრაჰამისა, ცომისაგან ბენიამენისა, არა განიშორა ღმერთმან ერი თვისი, რომელი-იგი წინაასწარ იცნა.

ოთხშაბათსა ლ ზ. ჰრომაელთაჲ

ძმანო, არა უწყითა ელიაჲსთვს, რასა-იგი იტყვს წიგნი, ვითარ-იგი შეემ-თხუჲვის ღმერთსა შესმენად

4გვ. ჴ ლ / ისადა იტყვს: უფალო, წინაასწარმეტყუჲლნი შენნი მოსნ, მა-კურთხეველნი შენნი და არლა ეს და მე მარტოჲ დაშთომილ ვარ და ეძიებენ სულსაცა ჩემსა, არამედ რასა ეტყვს მას ბრძანებაჲ იგი სიტყვსა მის დამტევებიეს თავისა ჩემისა ჳდ ათასი მამაკაცი, რომელთა არა მოუდრეკიან მუჲლნი მათნი ბა-ალსა, ეგრეცა უკუჲ ან ჟამსა ამას ნეშტი რჩ ევით მადლითა მით იქმნა. ხოლო უკუჲთუ მადლით არლარა საქმეთაგან უკუჲთუ არა მადლი იგი არამცა შერაცხილ იყო მადლად უკუჲთუ კულა საქმეთაგან არლარა არს მერმე მადლი, ვინაჲთგან საქმე იგი არლარა არს საქმე

ხუთშაბათსა ლ ზ. ჰრომაელთაჲ

ძმანო, რომელსა ეძიებს ისრაჲლი ამას ვერ მიემთხვა, ხოლო რჩევით იგი მიემ-თხვა. და სხუანი იგი დაბრმეს, ვითარცა წერილ არს, მოსცა მათ ღმერთმან სული მწუხარებისაჲ, თუალნი, რაჲთა არა ხედვიდენ, და ყურნი, რაჲთა არა ესმოდის, ვიდ-რე დღენდელად დღედმდე და დავით იტყვს: იქმენინ ტაბლაჲ მათ წინაშე საბრჲე და სანადირო მარადა მისაგებელ და საცთურ დაუბნელდენ თუალნი მათნი, რაჲთა არა ხედვიდენ და ზურგი მათი მარადის შედრიკე. ხოლო ამას ვიტყვ: ნუუკუჲ შებ-რკუმაჲ, რაჲთა დაეცნენ, ნუ იყოფინ, არამედ მათითა მით შეცოდებითა ცხორებაჲ წარმართთაჲ იქმნა საშურებელად მათა. ხოლო უკუჲთუ შეცოდებაჲ იგი მათი სიმ-დიდრე სოფლისათა და ნაკლულევანებაჲ იგი მათი სიმდიდრე.

S 3477 ბ

რაობა:	სვინაქსარი
თარიღი:	XV ს.
ფურცელთა რაოდენობა:	2 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	23X16
Content:	Synaxarion
Date:	XV c.
Number of folia:	2 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	23X16

ტიქსტი

1r / ... ღნა იგინიცა ნა ა

ამისთჳს უკუეთუ ღმერთი ჩუენ კი

ნ არს ძჳრისმეტყუჴლ ჩუჴნდა ნი ...

ცა თჳსსა არა ჰრიდა, არამედ ჩუენ ყოველთა

უკუჴ არა მითურთ ... ყოველივე მოგუან ...

ჩუენ ვინ არს მაბრალობელ რჩეულთა მათ

თა ღმერთი არს განმამართლებელ და ვინ არა

მსჯელ ქრისტე იესუ, რომელი მოკუდა, უფროს ...

აღდგა, რომელი-იგი არს მარჯუჴნით ღმრთისა,

რომელიცა იგი ... უხარის ჩუენთჳს, ვინ განმამორნეს

ჩუენ სიყუარულსა მას ქრისტესა - ჭირმან ანუ იწროებამან, დევნამან ანუ სიყ-
მიღმან, შიშვლოებამან ანუ ურვამან, ანუ მახჴლმან, ვითარცა ნერილ არს, შენთჳს
მოვსწყდებით ჩუენ მარადლე და შევირაცხებით ჩუენ, ვითარცა ცხოვარნი კლვად-
ნი, არამედ ამას ყოველსა ზედა ვსძულთ ჩუენ მის მიერ, რომელმან-იგი შემიყუ-
არნა ჩუენ, მრწამს მე, რამეთუ არცა სიკუდილმან, არცა ცხ[ორე] ბამან, არცა ან-
გელოზთა, არცა მთავრობათა, არცა ჴელმწიფებათა, არცა ძალთა, არცა ამან სი-
ყუარულმან, არცა მერმემან, არცა სიმაღლეთა, არცა სიღრმეთა, არცა [სხუამან]
დაბადებულმან შემიძლოს ჩუენ განყენებად სიყუარულსა მას ღმრთისასა, რომელ
არს ქრისტე იესუს მიერ უფლისა ჩუენისა

... ლე ...

ღმერთი დიდებულ არს ზ რ~ ხ ვ

განიცადე

საჴსენებელად

თუესა ფებერვალსა ბ

მიგებებად უფლისა ჩუენისა იესუ ქრისტესა

[გა]ლობად ღმრთისმშობელისა; [ა]დიდებს სული ჩუენი უფალსა

დ ს~ ბ ი მოხედნასი, [ქ]მანო თჳნიერ ყოვლისა

ცილობისა, უმცირესი იგი ომეობესისაგან (!)

იტყვის და აქა, რომელმან მოსწყდებიან კაცნი ა ... ეულსა მიქ ... ებენ, ხოლო
მუნ ნ...

1v / ... ბ ...

... დოჴსი ეპისკოპოს ...

...კტნბრს ... ა ... კე

მამა ... ა გრიგოლი ღმრთისმეტყუელისა ... ნი

სიტყუად ... რბრ ... ს~ბი ... სმინეთ ა ს ლ~ მ მ

... პოო დეკენბერსა ვ ...

ალილიუია [ე]კრძა[ლეთ] ერი ჩემი განიცადე

საჴსენებელად სჴ ა

[წმიდ]ისა ქსენეფორესი და ძეთა მისთად საკითხავი

პოო ოთხშაბათსა ლ დ ზ ... ნემტი განგებად მამათად

... ა ... კზ გამოყვანება წმიდისა იოანე ოქროპირისა[ჲ]
[გან]გება ყოველი ჰოო ნოენბერსა იზ კ ჴ
ისა ეფრემისა, განგება წმიდისა ანტიონისი მოიძიე
განაცოდესა წსენებელად სა თუესა ... კ
... ისა ეგნატის ნაწილთა აღამოყვანება
[გან]გებ ... ჴყო დეკენბერსა კ. თუესა ... ლ ისა
იზ ... და მისთათა საკითხავი იპოო
ორშაბათსა ლ. ჴედა. წმიდათა მოწამეთა
კვროზ და იოვანესი ... ნი საკვრველ არს ხ ...
... კლესა შინა კურთხევ[აჲ] ჰოო დეკენბერსა იზ.
... ლ ა. მოგებება განიცადე ... ხარებდით მართა

ა [წმიდ]ისა ტვრიფონისი ნა
... .. შეგესემინ,
ძმანო, ღმრთისმოყუარეთა ყოველივე განემარჯუჭბის
კეთილად, რომელნი-იგი ბრძანებით ...
ნე ბულ არიან, რამეთუ რომელნი-იგი ...
... მსგვსად, ხოლო წმიდისა მის ძისა თვისისა, რაათა იყოს იგი პირმშო
მარტულთა შორის ძმათა, ხოლო რომელთა-იგი უწოდა, [იგინი ცა] გამარ /

2r-v არ იკითხება

S 3479 გ

რაობა:	შესხმანი
თარიღი:	ღეთისმშობლისანი
ფურცელთა რაოდენობა:	XI ს.
დამწერლობა:	4 ფ.
ზომა:	ნუსხური
	21x16
Content:	Praises of
	Theotokos
Date:	XI c
Number of folia:	4 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	21x16

ტიქსტი

1r *

* შენიშვნა: ფრაგმენტი წარმოადგენს დიდი ხელნაწერის კვ რვეულის ნაწილს.

S 3480 ბ

რაობა: მარხვანი
თარიღი: XII ს.
ფურცელთა რაოდენობა: 2ფ.
დამწერლობა: ნუსხური
ზომა: 22,5X18

Content: Triodion
Date: XII c.
Number of folia: 2 folios
Script: Nuxhuri
Size: 22,5X18

ტექსტი

1r / და სრული, რამეთუ ვიცვ მადლითა მით ღმრთისაჲთა, რომელი მოცემულ არს ჩუენდა ყოველსა მას, ვინცა იგი არს თქუენ შორის, ნუ უფროს ბრძნობნ უმეტეს წესისა მის, არამედ ბრძნობდინ სინმიდესა კაცად-კაცადი, ვითარცა ღმერთმან, განუყო ღმერთმან საზომითა მის სარწმუნოებისაჲთა.

მერვესა კვრიაკესა ჰრომაელთაჲ.

ძმანო, თანა-გუაუც ჩუენ მადლიერთა უძღურებათა მათ სულიერთსა ტვრთვაჲ და არა თავთა თვსთა სათნოყოფაჲ თითოეული ჩუენი მოყუასსა სათნო-ეყოფოდენ კეთილისათვს აღსაშენებელად და რამეთუ ქრისტეცა არა თავსა თვსსა სათნო-ეყო, არამედ, ვითარცა წერილ არს, ყუჭდრებანი მაყუჭდრებელთა შენთანი დამეცნეს ჩემ ზედა, რამეთუ რაოდენ-იგი წინაჲსწარ დაინერა, ჩუენდა სამოძღურებელად დაინერა, რაჲთა მოთმინებითა მით და ნუგეშინისცემითა წიგნთაჲთა სასოებაჲ გუაქუნდეს, ხოლო ღმერთმან მოთმინებისამან და ნუგეშინისცემისამან მოგეცინ თქუენ იგივე ზრახვად ურთიერთას ქრისტე იესუს მიერ უფლისა ჩუენისა, რაჲთა ერთბამად ერთითა პირითა ადიდებდეთ ღმერთსა და მამასა უფლისა

ჩუენისა იესუ ქრისტესა. ამისთვის შეინწყნარებდით ურთიერთას, ვითარცა-იგი ქრისტემან შეგინწყნარნა თქუენ სადიდებელად ღმრთისა.

ორშაბათსა ღ ზ ჰრომაელთაჲ

ძმანო, უკუეთუ ღმერთმან ბუნებითა მათ რტოთა არა ჰრიდა, ნუუკუჭ შენცა არა გრიდოს. ან უკუჭ შენცა იხილე სიტკბოებაჲ და სასტიკებაჲ ღმრთისაჲ დაცემულთა მათ ზედა, სასტიკებაჲ ჩუენ ზედა, სიტკბოებაჲ უკეჭთუ ეგო სიტკბოებასა მას ზედა, უკუჭთუ არა შენცა მო-ვე-ეკუჭ თ ... და /

1v / სოფლისანი და ნაკლულევანებაჲ იგი მათა სიმდიდრე წარმართთა რაოდენ უფროსს სავესებაჲ იგი მ ძ.

პარასკევსა ლ ზ. ჰრომაელთაჲ

ძმანო, თქუენ გეტყვ, წარმართთა მაგათ, რაოდენ ესე ვარ მე წარმართთა მოციქულ.

მსახურებაჲ ესე ჩემი ვადიდო, რაჲთა ვაშორო ჯორცთა ჩემთა და ვაცხოვნენ ვინმე მათგანნი,

რამეთუ უკუეთუ განვრდომიჲ იგი მათი და გება სოფლისაჲ, რაოდენდა შეწყნარებაჲ მათი არა თუ ცხოვრებაჲ მკუდართაგან, ხოლო უკუჭთუ დასაბამი

იგი წმიდა არს ეცა და უკუწითუ ძირი

იგი წმიდა არს და რტონიცა მისნი უკუწითუ კულა რტოთა მათგანი ვინ-მე გარდასტყდეს. ხოლო შენ ველური ზეთისხილი იყავ და დაემყენ მათ ზედა და თანა-ზიარ ძირისაჲ, და რომლისაჲ სიო ხისა ზეთისხილისა იქმენ, ნუ იქადი რტოთა მათ, ხოლო უკუწითუ იქადი, არა შენ ძირი ეგე გიტკრთავს, არამედ შენ ძირსა მას სთქუა, უკუწ სადმე გარდასტყდეს რტონი იგი, რაჲთა მე და ი... მყნა კეთილ, იგინი ურწმუნოებითა მათითა გარდასტყდეს. ხოლო შენ სარწმუნოებითა სდგა, ნუ ჰმადლოჲ, არამედ გეშინოდენ.

შაბათსა ზ: ლ: ჰრომაელთაჲ ძმანო, გლოცავ თქუენ მწულეებათათჳს ღმრთისათა. წარუდგინენით ჳორცნი ეგე თქუენნი მსხუწრჳლად ცხოველად წმიდად სათნოდ ღმრთისა მეტყუწლი ეგე თქუენი და ნუ თანახატ ექმნებით სოფელსა ამას, არამედ შეიცვალენით განახლებითა გონებისა თქუწნისაჲთა, რაჲთა გამოიცადოთ თქუენ, რაჲ-იგი არს ნებაჲ ღმრთისაჲ კეთილი და სათნოჲ. /

2r / ... რამეთუ შენმან, რომელმან ხადოს სახლსა უფლისასა, ცხონდეს, ვითარმე უკუწ ხადონ, რომლისა ... ვ ... ჳრ მან . ხოლო ვითარ ჳრწმენეს, რომლისაჲ არა ისმინეს ხოლო ...ვ ... ისმინონ თვნიერ ქადაგებისა ანუ ვითარმე ქადაგებდენ, არათუ წარავლინენ, ვითარცა წერილ არს, ვითარმედ შუწნიერ არნ ფერწნი მახარებელთა მათ მჳდობისანი, რომელნი ახარებენ კეთილსა, არამედ არა ყოველთა ისმინეს სახარებისაჲ მის, რამეთუ ესაია იტყვს: უფალო, ვის ჳრწმენა სასმენელი ჩუწნი. ან უკუწ სარწმუნოებაჲ სმენისაგან არს, ხოლო სმენაჲ სიტყვთა ღმრთისაჲთა.

სამშაბათსა ზ ზ ჰრომაელთაჲ

ძმანო, ყოველსა ქუეყანასა განწდა ჳმაჲ მათი და კიდეთა სოფლისათა სიტყუანი მათნი, არამედ ვიტყვ: ნუუკუწ ისრაწლმან არა იცნა, პირველად მოსე იტყვს: მე გაშურვო თქუენ არა ნათესავსა მას ზედა და ნათესავითა მით უგულისწმოჲთა განგარისხნე თქუენ.

ხოლო ესაია იკადრებს და იტყვს: ვეპოე მათ, რომელნი მე არა მეძიებდეს და განვეცხადე მათ, რომელნი მე არა მიკითხვიდეს.

ხოლო ისრაწლისათჳს დღესა ყოველსა განვიპყრენ ჳელნი ჩემნი ერისა მიმართ ურჩისა და

მაცილობელისა ვიტყვ: უკუწ ნუ განიშორა-მე-ა

ღმერთმან ერი თჳსი, ნუ იყოფინ და რამეთუ მეცა ისრაიტელი ვარ თესლისაგან აბრაჳამისა, ცომისაგან ბენიამენისა, არა განიშორა ღმერთმან ერი თჳსი, რომელი-იგი წინაჲსწარ იცნა.

ოთხშაბათსა ზ. ზ. ჰრომაელთაჲ

ძმანო, არა უწყითა ელიაჲსთჳს, რასა-იგი იტყვს ნიგნი, ვითარ-იგი შეემთხუწვის ღმერთსა შესმენად

წლ / ისადა იტყვს: უფალო, წინაჲსწარმეტყუწლნი შენნი მოსწყ და საკურთხეველნი შენნი და არდა ეს და მე მარტოჲ დაშთომილ ვარ და ეძიებენ სულსაცა ჩემსა, არამედ რასა ეტყვს მას ბრძანებაჲ იგი სიტყვსა მის, დამიტევებიეს თავისა ჩემისა შ ჳ და ათასი მამაკაცი, რომელთა არა მოუდრეკიან მუწლნი მათნი ბაალსა, ეგრეცა უკუწ ან ჟამსა ამას ნეშტი რჩ ... ით მადლითა მით იქმნა, ხოლო უკუწითუ მადლით არღარა საქმეთაგან უკუწითუ არა მადლი იგი არამცა შე-

რაცხილ იყო მაღლად, უკუვითუ კულა საქმეთაგან, არლარა არს მერმე მაღლი, ვინათგან საქმე იგი არლარა არს საქმე.

ხუთშაბათსა ზ. ზ. ჰრომაელთაჲ

ძმანო, რომელსა ეძიებს ისრაჴლი, ამას ვერ მიემთხვა, ხოლო რჩევით იგი მიემთხვა

და სხუანი იგი დაბრმეს, ვითარცა წერილ არს, მოსცა მათ ღმერთმან სული მწუხარებისაჲ, თუალნი, რაჲთა არა ხედვიდენ, და ყურნი, რაჲთა არა ესმოდის, ვიდრე დღენდელად დღედმდე და დავით იტყვს: იქმენინ ტაბლად მათ წინაშე საბრჴე და სანადირო მარად მისაგებელ და საცთურ, დაუბნელდენ თუალნი მათნი, რაჲთა არა ხედვიდენ და ზურგი მათი მარადის შედრიკე. ხოლო ამას ვიტყვ: ნუუკუჴ შეუბრკუმაჲ, რაჲთა დაეცნენ, ნუ იყოფინ, არამედ მათითა მით შეცოდებითა ცხორებაჲ ნარმართთაჲ იქმნა საშურებელად მათა. ხოლო უკუვითუ შეცოდებაჲ იგი მათი სიმდიდრე სოფლისა და ნაკლულევანებაჲ იგი მათი სიმდიდრე

S 3485 ა

რაობა:	საკითხავები სახარებისა და სამოციქულოსი
თარიღი:	XIV-XV სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	1 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	14,8X13

Content:	Readings of the Acts of the Apostles and Gospel
Date:	XIV-XV cc.
Number of folia:	1 folio
Script:	Nuskhuri
Size:	14,8X13

ტექსტი

1r / მხედრულით: საკითხავები სახარებისა და სამოციქულოსი

... .. თქუნ მ ს

... .. ე ნ

ანუ არა ხ უ ... ს

... ორი ... ასარის მათგანი

... არს დაფარულ წინაშე უფლისა, არამედ

... ა თვისა თქუნისანი,

ყოველნი განრცხილ

არიან, ნუუკუჴ გეშინინ, რამეთუ მრავალთა

სირთა უმჯობეს ხართ.

სულისაჲ ფსალმუნი

შენდამი, უფალო, აღვიღე სული ჩემი

დ (მთავრულით) ს ბ ი

სულმან მათმან კეთილსა შინა განის.

დესალონიკელთაჲ
 ძმანო, არა გუნებას უმეცრებაჲ თქუენი
 დაძინებულთა მათოჲს,
 რაჲთა არა სწუხდეთ,
 ვითარცა იგი სხუანი, რომელთა არა აქუს სასოებაჲ,
 რამეთუ უკუეთუ გურნამს, ვითარმედ, იესუ მოკუდა და აღდგა,

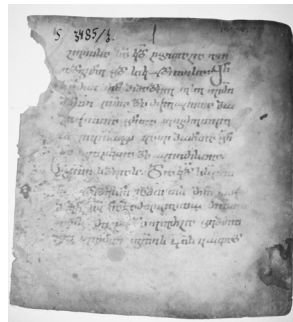
ეგრეცა ღმერთმან დაძინებულნი იგი
 იე[სუჲს] [...] მოიყვანნ[ეს] მის თანა,
 ხოლო ამას გეტყვ [თქუენ] სიტყვთა
 უფლისაჲთა, ვითარმედ: ჩუენ ცხოველნი
 ესე დაშთომილ ვიყუნეთ მო ა
 გ ... რ როთ დაძინებულ ...

1v / თა მათ, რამეთუ უფალი ბრძანებითა და [ვმი]
 თა ანგელოზთმთავრისაჲთა და ურ
 ა ღმრთისაჲთა გარდამოჭდეს ზეცით
 და მკუდარნი იგი ქრისტესმიერნი აღდგენ პირ
 ველად ჩუენ, ცხოველნი ესე, რომელნი
 დაშთომილ ვიყვნეთ, მათთანავე აღვიტაცნეთ
 ღრუბლითა შემთხუჭვად უფლისა ჰაერთა ზედა და ესრეთ მარადის უფლისა
 თანა ვიყოფ

ლ^ა
 ნეტარ არიან, რომელნი გამოირჩიენ
 და შეინყნარენ და დაამკვდრენ ეზოთა შინა შენთა.
 განიცადე სულმან მათმან ს[ახარე]ბაჲ ...
 ჰრქუა უფალმან მოსრულთა მისსა მიმართ ჰურიათა:
 ამინ, ამინ, გეტყვ თქუენ, რამეთუ რომელმან სიტყუანი
 ჩემნი ისმინნეს და ჰრწმენეს მომავლინებული ჩემი,
 აქუნდეს ცხორებაჲ საუკუნოჲ და სასჯელსა იგი არა შევიდეს, არამედ გარდა-
 იცვალოს იგი სიკუდილისაგან ცხორებად.
 ამინ, ამინ გეტყვ თქუენ, რამეთუ მოვალს ჟამი და ან

S 3485 ბ

რაობა:	კურთხევაანი
თარიღი:	XV ს.
ფურცელთა რაოდენობა:	2 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	13,9X12,8
Content:	Euchologion
Date:	XV c.
Number of folia:	2 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	13,9X12,8

ტიქსტი

1r / წელსა ზედა კუალად ტბითაცა აღადგინე შემდგომად სიკუდილისა. შენ, სახიერო, რომელმან მიმადლე ესევეითარი მა[დლ]ი წმიდათა და რჩეულთა მოციქულთა შენთა, ეგრეთვე, უფალო, წყალობაჲ ყავ მონათა შენთა, გლახაკთა და უღირსთა.

სახელი სდვას. და კუალად სასწაულნი უდიდესნი ამათვს, რომელნი [ჰქმ]ენ, იესუ ნაზარეველო, რომელთაჲ ... რიცხვ და ვერცა შემძლიებელ ვართ გულისწმისყოფად!

1v / გზათა შენთა მცირედთა მრავლისაგან და ბევრისა ვერცა არცა აღირაცხების სიმრავლე ბრძანებათა შენთაჲ, უფალო, საქმენი საკვრველებათა შენთანი, მწსნელო და მაცხოვარო ჩუენო იესო ქრისტე, ვითარცა განამრავლე წყალობაჲ შენი პეტრეს ზედა.

დედაკაცსა მას ზედა სისხლმომდინარისა და ასისთავისა მის ზედა, რომელსა ჯელი განწმელი ედგა და კუალად უფერვოსა მას ზედა [დ]

შობითგან ბრმასა, რომელსა აღ /

2r / შენსა დიდად ძლიერსა და გევედრებით შენ, უფალო, რაჲთა მოავლინო სული წმიდაჲ შენი ზედა ზეთსა ამას ზედა და აკურთხო იგი ყოვლითა კურთხევითა სულისა წმიდისაჲთა.

და ყავ იგი საჭურველად განმძლიერებელ ყოველსა ზედა ბრძოლ[ა]სა ეშმაკისასა, რაჲთა განქარდენ ყოველნი საქმენი ბოროტნი მტერისანი და განდევნოს ყოველი სული ბოროტი.

ხოლო ზეთი ესე წმიდასა რაჲთა იქ...ნას საჭურველ და საკურნებელ სულისა და ჯორცთა, რაჲთა განიკურნოს!

/მონაჲ შენი და განმათავისუფლად (!)

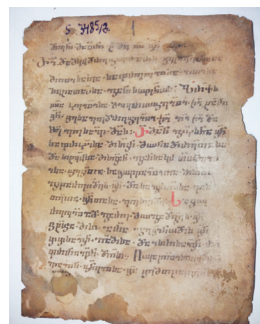
თუალთა გონებისა მისისათა.

რომელნი-ესე მსახურებისაგან წინაჲსწარმეტყულებასა შენსა წმიდასა საცხორებელად სიმართლისა და სიმტკიცით გინა გებ[უ]ლნი მეცნიერად ღმრთეებასა შენსა

და დაამტკიცენს დ და შეუორგულებე ... რომელი იყუნენ განსუწმნებულ სასუფველსა ქრისტეს შენისასა, რამეთუ შენდა შ ... /

S 3485 გ

რაობა:	საგალობელი
თარიღი:	XV-XVI სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	2 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	15X11
Content:	Chants
Date:	XV-XVI cc.
Number of folia:	2 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	15X11

ტიქსტი

1r / დღენი მათნი. ხოლო მე, უფალო, შენ ...

რომელი დამკვდრებულ არს შენეწენითა მალლისათა
საფარველსა
ღმრთისა ზეცათაჲსა
განისუენოს.

ჰრქუეს უფალსა: ჳელისამპყრობელი
ჩემი ხარი შენ,
შესავედრებელი
ჩემი და მე ვესავ
მას.

რამეთუ მან გიჳსნა შენ
საფრჳისა მისგან
მონადირეთასა და სიტყჳსა
მისგან
განსაკრომელისა
ბეჭთა
საშუვალითა მისით გფარვიდეს
შენ და საგრილსა ფრთეთა
შენთასა
ვესავდე.

საჭურველად
გარე -
მოგადგეს
შენ
ჭეშმარიტება
მისი,
არა გეშინოდის შენ შიშისაგან
ღამისა
და ისრისაგან,
რომელი
ფრინავნ დღისი.

ღუანლისა[გან], რომელი ვალნ
ბნელსა
შინა შემთხუევად
1v / და ... ილსა შუადღისა.

დაეცნენ მარცხენით შენსა
ათასეულნი
და ბევრეულნი

მარჯუენით
შენსა, ხოლო შენ არა
მიგეახლენ.

ხოლო შენ თუალითა
შენითა
ხედვიდე
და მისაგებელი ცოდვილთა
იხილო.

რამეთუ შენ უფალი ხარ,
სასო ჩემდა
და მაღალი გიყოფიეს
შესავედრებელად შენდა.

არა შევიდეს
შენდა ძკრი და გუემაჲ,
არა მიეახლოს საყოფელთა
შენთა.

რამეთუ ანგელოზთა
მისტა
და უბრძანებიეს
შენთს
დაცვაჲ
შენი ყოველთა შინა გზათა შენთა.

ჴელთა
მათთა ზედა აღგიპყრან
შენ, რაჲთა არა
წარსცე ქვასა
ფერჴი
შენი.

ჲსპიტსა
და ვარსლისკოსსა(!) ზედა ხვიდოდი
და დასთრგუნო
შენ ლომი და ვეშაპი.

2r / რომელმან მეცხრესა
ჟამსა ჩუენთს ჴ[ორც]ითა ... დილისა
გემო
იხილა მ.
... ჴორციელეზბრივი
ჩუენი ცათ ...

ქრისტე ღმერთო, და გუაცხოვნენ ჩუენ
(ამოგლეჯილია) ... ე.

მიგებდენ
მიგახლენ (!) ლოცვაჲ ჩუენი
... ა, უფალო, და სიტყვთა შენითა
გა ... ამიყავ მე,
მოაკუდინე
ჯორციელებრივი
ჩუენი ცთომა,
ქრისტე ღმერთო, და გუაცხოვნენ ჩუენ.

ღომელმან მეცხრესა ჟამსა და დღესა სიკუდილისა
შევედინ
შენს წინაშე ვედრებაჲ
ჩემი, უფალო, და სიტყვთა შენითა
მიწსენ მე, მოაკუდინე
ჯორციელებრივი.

ღომელმან მეცხრესა დღესა და ჟამსა ჩუენთჳს.

დიდება!

ღომელი ჩუენთჳს იშვა
ქრისტე ქალწულისაგან, ჯუარცუმული დაითმინე,
სახიერო, რომელმან სიკუდილითა სიკუდილი
მოაკუდინე
და ა[ლდგომაჲ] მოგუმადლე,
ვითარცა ღმერთ ხარ. ნუუკუე

2v / ... რომელი შექმნეს ჴელთა შენთა ...

არამედ არ ... კაცთ ... მ ...

... მშობელისაგან ...

... და აცხოვნე მაცხო ...

... განწირული.

ნუ ... სრულიად სახელისა შენ ...

... გან ... ქარვებაჲ აღთ ...

... და ნ...ა განმა ...

... ბასა შენსა ... ა ...

... ს საყუარელისა შენისა ...

მონისა შენისა და ისრაე ... შენისა.

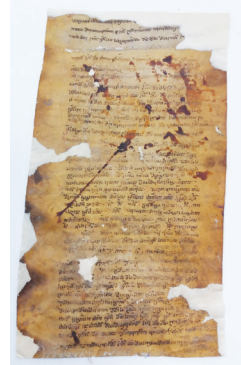
წმიდაო ღმერთო, მამაო ჩუენო.

მწლი. ხედვიდა რაჲ ავაზაკი წინამძღუარსა ცხორებისასა ჯუარსა ზედა რაჲ
მოკიდებულად, იტყოდა: უკუეთუმცა არა ღმერთი ი[ყო] განჯორციელებული,
ჩუენ თანა ჯუარცუმული, არამცა დაე ...

S 3485 დ

რაობა: წირვის წესი (გრაგნილი)
 თარიღი: XVI-XVII სს.
 ფურცელთა რაოდენობა: 1 სრული და მე-2 კეფის
 მცირე ნაწილი;
 დამწერლობა: ნუსხური
 ზომა: 30,3X17

Content: The rule of liturgy (scroll)
 Date: XVI-XVII cc.
 Number of folia: 1 full and the small part
 of the second one
 Script: Nuskhuri
 Size: 30,3X17

ტიქსტი

... დომად შენთა მოწყალებათა ჩუენთა ცოდვათათს და ერისა უმეცრებასა მიი ...ლე, უფალო, ვედრებაჲ ჩუენი და მყვენ ჩუენ ღირსყოფად შენირვად შენდა ვედრებათა და თხოვათა მსხუჭრპლთა უსისხლოთა ყოვლისათს ერისა შენისა და ჳმა-მყვენ ჩუენ, რომელნი დამსხენ მსახურებითა ამას შენ ... ითა სულისა შენისასასთა უბრალოდ ... რ ...ლებულად [შენითა] მონამებითა თა ხ~დად შენდა სა და ადგილსა ნი ... ჩუენი მნ[ყალობელ] ... იყოს სიმრ ... შენსა სახიერებისასა ... წმიდანი, მღდელმან ... ბი. რამეთუ შვნის შენდა ... დიაკონმან მერმე და ჴეცით გარდამო. მარ~მ წმიდისაჲ ამის სახიერისა ჳსნად. ჩუენდა.

... და მრავალგ ზის შენ შეგივრდებით

და შენ გევედრებით, სახიერ, კაცთმოყუარეო, რაჲთა მოხედვითა ჩუენ ... გან-სწმიდნე ჩუენნი სულნი და ჳორცინი ყოვლისაგან შეგინებისა ჳორცთა და სულისა და მომეც ჩუენ უბრალოდ და დაუსჯელად წარდგომაჲ წმიდასა შენსა საკურთხე-ველსა. მომადლე, ღმერთო, ჩუენ თანა მლოცველთა წარმართება საწმუნოებისა და გულისჳმისყოფისა სულიერისა მოეც მათ ყოვლადვე შიშით და სიყუარულით მსახურთა შენთა უბრალოდ დასჯილად მიღებად წმიდათა შენთა საადუმლოთა და ჴეცის სასუფეველსა ღირსყოფად.

დიაკონმან. შეგეწიენ.

მღდელმან. აღებაჲ.

რაჲთა ძლიერებითა შენითა დაცულნი შენდა.

ჳრავინ. არს ...თანა შეკ ... ჳორციელთა გულისთქუმათა და გემოთა წარდგო-მად ანუ მიახლებად გინა მსახურებად შენდა, მეუფეო დიდებისაო, რამეთუ მსა-ხურება შენი დიდ არს და საშინელ თვთ ჴეცისა, რომელთადაცა, არამედ რამეთუ გამოუთქუმელისათს და აურაცხელისა კაცთმოყუარებისა უქცეველად და უცვა-ლებელად კაც იქმენ და მღდელთმთავრად ჩუენდა გამოუჩნდი და მსახურებრივი-სა და უსისხლოსა მსხუჭრპლისა მღდელმოქმედებაჲ მომანიჭე ჩუენ... ა მეუფემან ყოველთამან, რამეთუ შენ, მხოლოო უფალო ღმერთო ჩუენო, მეუფებაჲ ცათა შინა და ქუეყანასა ჴედა საყდართა [და] ქერუვიმთ მჯდომარე სერაფიმითა

უფალი და მეუფე ისრაჳლისა, მხოლოო წმიდაო წმიდათა შინა უწნებე-ლო შენ უკუნისამდე, ... გე

დ კ

1v/ მსხუტრპლსა ქების ...
 ითა მიითუალი, ხოლო ჩუენ, ცოდვილთა, ვედრებაჲ ...
 ... ერ რე წმიდასა შენსა საკურთხეველსა და კმა-მყვენ ჩ ... ვად შენდა ძღუჴნთა
 სულიერთა ... ა ცოდვათათჴს და ... სა ... უმეცრებისა... ..

ჩუენ
 ოლდ შენდა, ჩუენ დამკვდრებაჲ ...
 მადლისა შასა ვ ... სა ჩუენ ზედა და ნინა ...
 რომელთა ამათ ... უწნთა ... ზედა, და ყოველსა ზედა ... შენსა ვი ...თე ყოვე-
 ლი სრულიად დვილად არს ნიჭი მშკდობისა სარწმუნო წმიდისა ... სულთა და
 ჴორცთა ჩუენ უფალი.

შენდობაჲ და მოტევებაჲ [ცოდვათა] და ... ჩუენ და მშკდობაჲ რბ ... სა
 ნისა მშკდობით [და] ... ილით ...ანორ,, რომელნი უჭირველნი ...და [ურ]
 ცხუწნილნი [ყოველად]წმიდაჲ ღმერთისმშობელი. წმიდაჲ იოვანე ღმერთობირი ყოველ-
 თა წმიდათა მომწსენებელთა ღმერთმან ლონი თქუეს უწყალოებათათჴს
 მხოლოდშობილისა ძისა შენისა, რომლისა თანა კურთხეულ ხარ ყოველადპატიოს-
 ანი ღმერთმან შენდობაჲ [ყოველთა] ნ ... რა

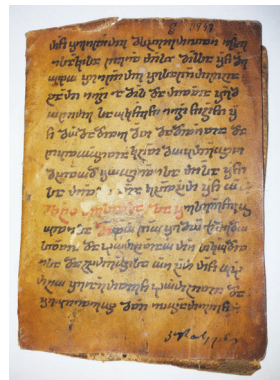
ისცა შენი თანა, დიაკონმან იყუარებოდეთ ურთიერთას. მღდეღმან ამბორს-
 უყოს წმიდასა ტრაპეზსა ნ ... ჴრნამს ... კუალად დგეთ კეთილად. [დიაკონ]მან:
 წყალობაჲ [შენი] უფლისა ჩუენისა იესუ ქრისტესი და

... .. ა და ზიარებაჲ სულისა წმიდისა იყვის ჩუენ [ყოველთა] თანა ... ნ[ა]თლი-
 საცა არამედ ქ ... ნ გალობაჲ [უფალმან] მრა შემდგომად ...
 ... რამეთუ სა და ბ ... რომელთა სა ... ს და მათათა შენ. კურთხე-
 ვად შენდა, გალობად შენდა, მდ ... ბად შ... ცე[მათ]. ყოველსა ადგილსა მეუფებისა
 შენისასა გამოთარგმანებულ მ ნება მიუნდომელი მარადის ხარ,
 ვითარცა იგი ხარ შენ ... შობილი ძე შენი და სული შენი წმიდაჲ შენ თანა

[არაა]რსისაგან არსად მომიყვანენ ჩუენ და დაცემულნი ა ან და
 არა განეყენე ყოვლისა აღმიყვანენ ჩუენ და მოგუმადლ[ებ]

S 3947

რაობა:	კურთხევანი
თარიღი:	XVI-XVII სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	2 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	12X9
Content:	Euchologion
Date:	XVI-XVII cc.
Number of folia:	2 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	12X9

ტიქსტი

1r / რომელმან შევნირე მსხვერპლი ესე ისაკისა წილ, ძისა მისისა, შენ, მე-
უფეო, შეინირე შესანირავიცა ხარი იგი ამის და რომელთა შემონირე საუკუნენი
იგი ნიჭნი, შენ მომადლე მათ მადლითა და წყალობითა კაცთმოყუარებით მხო-
ლოდშობილისა ძისა შენისა, რომელსა თანა კურთხეულ ხარ შენ, უფალო.

ლოცვაჲ თესლსა ზედა შესვენებულისა.

მეუფეო, წმიდაო, შემოქმედო სულთა და ჴორცთაო, რომელი სიკუდილისა და
ცხორებისა უფალი ხარ, რომელმან უჴორცო შეაერთენ ჴორცითა და

1v შეუღლებაჲ მათი ჰბაძვენ / და კუალად-მიაქცევ ქუეყანადვე, ვინცა და-
ებდა (!), ანცა სულსა მონისა შენისასა განუსვენე წიაღთა შინა აბრამისთა, ისაკ
და იოკობისათა (!) და ყოველივე ცოდვა, მის მიერ ქმნულნი სიტყვით, გინა საქმით,
გინა გონებით, ვითარცა სახიერმან ღმერთმან, კაცთმოყუარემან ღმერთმან შეუნ-
დვენ, რომელნი [ს]ახსენებელსა მათსა ადასრულებენ. მიეც მათ, უფალო, მადლი,
სიმართლე, შენევა და ნუგეშინისცემა ქრისტეს იესუს მიერ, უფლისა ჩუენისა,
რომლისა არს დიდებაჲ უფლისაჲ თანა მამით და სულით წმიდითურთ ან და მარა-
დის და უკუნითი უკუნისამდე. ამენ.

სეკდებერსა გ. გათენების ჟამსა კუალად კურისძლობის ჟამსა კხ̄ი.

ოკდონბერსა გ. ...

2r / მის ყივილის ჟამსა, კუალად ბინდის ჟამსა კხ.

[ნ]ონებერსა გ. კურისძლობის ჟამსა, კუალად გათენების ჟამსა.

დეკენბერსა გ. ბინდის ჟამსა, კუალად განთენების ჟამსა.

[ი]ანვარსა ბ. საღამოს ჟამსა და კუალად განთენების ჟამსა კ ხ ი.

ფებერვალსა გ. კურისძლობის ჟამსა, კუალად განთენების ჟამსა.

მარტსა ბ. საღამოსა ჟამსა იდ. განთენების ჟამსა.

აპრილსა გ. კურისძლობის ჟამსა კ. ცისკრის ჟამსა.

მაისისა ვ. ბინდისა ჟამსა, კუალად განთენების ჟამსა

იონისსა (!) ე. მზისა ჩასლვისა ჟამსა, კუალად განთენების ჟამსა ყივილისასა

ივლისსა

კუალად განთენების ჟამსა

2v / ავკსტოსა ივ მზის ჩასავლისა (!) ჟამსა ე(!) ცისკრისა ჟამსა კბი.

... აწმრისა შეგინებულისა, უფალო, ღმერთო ჩვენო, მხოლო სახიერო და კაც-
თმოყუარეო, რომელი მხოლო ხარ, წმიდაჲ ხარ და წმიდათა შინა განისვენებ(!),

რომელმან კეთილისა მიერ მოციქულთასა პეტრეს გამოჩინებულისა, რამეთუ
და ჩინებუისა(!) ამას, რომელ შეგინებულად, გინა არანმიდაჲ შერაცხე შენ მიერ
შენდობილთაგან საშუჭბელად ნუგეშინისსაცემელად, არამედ ურისა და
რჩეულისა პავლესა მიერ ყოველივე წმიდა და წმიდათა ჰქადაგე შენ, ანცა, მე-
უფეო, წოდებითა საშინე

S 5221

რაობა: ღვთისმშობლის აპოკრიფი
თარიღი: X ს.
ფურცელთა რაოდენობა: 1/2 ფურცელი(ფურცლის ნახევარი)
დამწერლობა: ასომთავრული
ზომა: 19,5X32

Content: Apocrypha of T
heotokos
Date: X c.
Number of folia: 1/2 folios (half of
the folio)
Script: Asomtavruli
Size: 19,5X32

ტექსტი

1r* / სახარებაჲ მიიღე და წინდსა
მიმჴდია არა ჰმადლობა
ღმერთსა, არამედ ორგულებ, მიიღებ ნიჭსა
და იტყვ: ვითარ ვცნა ესე, ვითარ სცნაა,
მე ვარ გაბრიელ წინდად
ამის თჳს სახელი
სახელი ჩემი მიიღე
და თუ მცირე არს ესე
შენდა, ისმინე: პატივი
მე ვარ, რომელი ვდგა
წინაშე ღმრთისა და მეტყვ ვითარ ვცნაო
შენ მოხუცებულ და ცოლი შენი
გარდასრულ არს დღჳთა
ამისთა ყოველთა,
ხოლო შემოქმედი იგი ჟამთაჲ უფროჲს არს შენსა.
ჟრა დასცხრეა ღმრთისა უშიშებად
და ჟამთა დატევებად და იტყვ: ვითარ ვცნა მე,
ვითარ სცნაა, ვითარ პ ... აბრალა მისგან.

მთავრულით 2ფ. (4 გვ.) მარჯვენა
კიდებუე გაკრულით მხედრულით სახარების მოთხრობანი
1v / ...ოვანი, რამეთუ მოხარულ ვა[რ]
და ზეცით ა აჲ
მომაქუს, არამედ რომელი-იგი ...ად არს,
სახელი ზეცას წიგნთა
წოდებულ არს მესმა და მოვედ, რამეთუ

* შენიშვნა: მე-4 გვერდი ნაწერი კალიგრაფიული მთავრულით, Xს. (?), მარჯვენა კიდებუე -
ახალი მხედრულით (XIX ს.) მინაწერი.

ქალაქსა ღმრთისასა აღწერილ არს, რომელი-იგი მუცელმან არა აღმოაცენა, რამეთუ მრავალთა შობასა მისსა უხაროდის. შენი არს შვილი, ხოლო ნიჭი მრავალთაჲ. შენი არს ჯეჯლი, ხოლო ნაყოფი-ზიარ. შენ მამაჲ, ხოლო რომელი-იგი შობად არს ყოველთა ბრწყინვალეთა, ესე ვითარ ესმა ზაქარიას, 1v მხიარულცა იქმნა და /

2r / სახიდ თვსა სიხარული ი ...

აქუნდა გულსა მისსა, პირსა მისსა ესხნეს აღვრნი, ესრე იყო წინამსრბოლისა მიდგომისა დასაბამი.

უკუეთუ შობისა ქადაგებაჲ გვნდეს, ნეს არს ყოველთა მოწესებებაჲ და მოძმეთაჲ და შეკრებაჲ დღესასწაულისაჲ. მეექუსესა თუესა ნაზარეთა მივიდა გაბრიელ, მივიდა ქალწულისა და აქუნდა სიხარული დიდი, რომელი სახლსა შინა იტევა და მოიკითხა პირველად საუფლოდ კაცსა მას განიზრახვიდა, ჰრქუა*.

2v / და უფროჲს ღმერთსა ქადაგა,

ხოლო შენ უმცირესსა ურწმუნო იქმენ და სიტყუასა გამოძკითხა ... ზეცით, რომელმან მომავლინა მე შენდა შენთვის.

რამეთუ გითქუამს სასწაულისა მიღებად რამეთუ ამას ითხოვ, არა გიღირს, ან მიიღე უხუებითა ყრმისა შობისათვს წინდად და იყავ

მდუმარც, ვიდრე სიტყუამან დაამტკიცოს საქმც

ან შობისა წილ მწრაფლ სამარედ ჳმითურთ

მივედ უშვილეობითურთ შეკრვით განისწავლე

ჳმითა და მიუდეგ ჳმითა, რამეთუ ან მას ხოლო ი ... მ ...

S 5222

რაობა:	ფსალმუნნი
თარიღი:	X ს.
ფურცელთა რაოდენობა:	5 ფ.
დამწერლობა:	ასომთავრული
ზომა:	15,5X15
Content:	Book of Psalms
Date:	X c.
Number of folia:	5 folios
Script:	Asomtavruli
Size:	15,5X15

* ბოლო სტრიქონი ჩამოჭრილია.

ტიქსტი

*ჩემით შე შენდამი, უფალო ...

აქა დიდებაჲ ჰყო ფსალმუნი დავითი მოციქულთა თი

88. 2-9

2. წყალობათა შენთა, უფალო, უკუნისამდე უგალობენ

და თესლითი თესლამდე მიუთხრობდე ჭეშმარიტებასა შენსა პირითა ჩემითა

3. რამეთუ ვთქუ: სოფელი წყალობით აღვაშენო და ცათა შინა განუმზადო
ჭეშმარიტებაჲ [შენი].

4. ვყავ აღთქუმაჲ რჩეულთა შენთა თანა და ვეფუცე დავითს, მონასა ჩემსა.

5v. [გ]ანვამტკიცო ნათესავი შენი და აღვა[შენო] თესლითი თესლამდე საყდა-
რი შენი.

6. [ღლია]რებენ ცანი საკუირველებასა შენსა, უფალო, და [ჭეშმარი]ტებასა შენ-
სა ეკლესიასა შინა წმიდათასა.

7. [რამეთუ ვინ ღ]რუბელთა შინა, რომელი ესწოროს

... .. ვინ ემსგავსოს ძეთაგანი ღმრთისათაჲ.

8. ზრახვასა შინა წმიდათასა, დიდ ა[რს]

... .. ა...ლ მას ზედა, რომელნი არიან გარემოს მისა.

9. [ვ]ინ გემსგავსოს შენ? ძლიერ

[ხარ] შენ [ჭეშმ]არიტებაჲ შენი გარემო არს შე[ენ]სა[სა].

88. 10-18

10. შენ უფლებ წყალთა ზედა ზღვსათა და აღძრვასა

ლეღვათა მისთასა მან დაამჭუას.

11. შენ დაამდაბლენ, ვითარცა წყლულნი, ამპარტავანნი

ძლიერებითა მკლავისა შენისაჲთ განამტკიცენ შენ იგინი.

12. შენნი არიან ცანი, შენი არს ქუეყანაჲ, სოფელი

და სავსებაჲ მისი შენ დაამყარე.

13. ჩრდილოჲ და ბლუარი შენ შეჰქმენ, თაბორი

და ერმონი სახელითა შენითა იხარებდეს.

14. შენი მკლავი არს, ძლიერებით განძლიერდინ ჯელი

შენი და ამაღლდინ მარჯუენაჲ შენი.

15. სიმართლითა და განგებულებითა აღმართებულა

საყდარი შენი, წყალობაჲ და ჭეშმარიტებაჲ ვიდოდიან წინაშე შენსა.

16. ნეტარ არს ერი იგი, რომელმან იცის გალ[ობაჲ შენი,

უფალო, ნათლითა პირისა შენისაჲთ ვიდოდიან.

17. სახელითა შენითა იხარებდენ მა[რადლე],

სიმართლითა შენითა ამაღლდენ.

18. რამეთუ სიქადული ძალისა მათისა [შენ ხარ და]

ნებითა შენითა ამაღლდა რქაჲ [ჩუენი].

* დეკორი: 1r-ს და 3v-ს მინდორზე ტექსტთან ახლოს გამოსახულია ჯვარი სინგურით.

19. ... უფლისა მიერ არს შენვენაჲ წმიდისა მიერ,
ისრაჴლ, მეუფისა ჩუენისა.
20. [მ]აშინ ეტყოდე შენ შეჩუენებით ნაშობთა
შენთა ზედა და სთქუ: [დ] ავსდევე შენვენაჲ ძლიერსა
ზედა და ავამაღლო რჩეული ერისა ჩემისაჲ.
21. [ვ]პო[ე] დავით, მონაჲ ჩემი, საცხებელი
წმიდაჲ ჩემი ვსცხე მას.
22. ჴელმან ჩემმან შეიწყნაროს იგი და
მკლავმან წმიდამან ჩემმან განამტკიცოს იგი.
23. [ა]რა ირგოს მტერმან მისგან და შვილმან
ურჩულოებისამან არაჲ ავნოს მას.
24. ... ავსცნე მე წინაშე მისსა მტერნი
და მოძულენი ჩემნი დავამდაბლინე.
25. [წ]ყალობაჲ ჩემი და ჳეშმარიტებაჲ ჩემი
[მის] თანა და სახელითა მისითა ამაღლდა
რქაჲ ჩუენი.
26. ... ე ზღუასა ზედა ჴელი მისი და
[მდინა]რეთა ზედა მარჯუენაჲ მისი.
27. ... ს მე: მამაჲ ჩემი ხარი შენ
და ღმერთი შემწყნარებელი [ცხორებისა] ჩემისაჲ.
28. მე პირმშოდ დავადგინო იგი უფროჲს
უმადლეს ყოველთა ქუეყანისათა.
29. უკუნისამდე დაუმარხო მას წყალობაჲ ჩემი და
აღთქუმაჲ ჩემი ვარწმუნო მას.

- განვამტკიცო უკუნისამდე ნათესავი მისი და
საყდარი მისი, ვითარცა დღენი ცისანი,
და-თუ-უტეონ შვილთა მათთა შჯული ჩემი
და სამართალთ ჩემთა არა ვიდოდ[იან].
32. ლიმართლენი ჩემნი თუ შეა[ბილწნენ] და მცნებანი
არა დაიმარხნენ,
ძიება-ვყო ...
მათთათჳს და გუემითა ცოდვ ... მ ...
34. ჴლოლო წყალობაჲ ჩემი არა და... ვაყენო შეს ...
და არცა ვეცრუო ჳეშმარიტებასა ჩემსა.
35. არცა შევაგინო აღთქუმაჲ ჩემი და
აღმოჴდა ბაგით ჩემით, მე არა ...
36. ერთ ვეფუცე წმიდასა ჩემსა და[ვითს],
მე არაჲ ვეცრუვე.
37. ნათესავი მისი უკუნისამდე ეგოს
მისი, ვითარცა მზეჴ წინაშე ჩემსა.

მხედრულით: დავითნი 3r

88.

38. ვითარცა მთოვარე განმტკიცებული უკუნისამდე
მონამეც სარწმუნოე ცათა შინა არს,

39. ხოლო ან შენ განიშორე, შეურაცხ-ყავ და
განაგდე შენ ცხებული შენი.

40. ჰქციე აღთქუმაე მონისა შენისაე და ქუეყანასა
ზედა შეაგინე სინმიდეც მისი.

41. დაარლუე ყოველი ზღუდეც მისი და ჰყავ
სიმტკიცე მისი შეძრწუნებული.

42. [და მიმოდაიტაცებდეს ყოველნი] თანა წარმავალთა
გზისათა და იქმნა იგი საყუედრელ გარემოხსთ მისთა.

43. აღამალლე მარჯუენაე მაჭირვებელთა მისთა ზედა და ახარე ყოველთ ზე-
და მტერთა მისთა.

44. გარე-მიაქციე შენევენაე მახუილისა მისისაე და
არა შეენია ბრძოლასა შინა.

45. დ[აჰჰსენ] სინმიდეც და საყდარი მისი ქუეყანა
სა ზედა დაამჰუ,

46. ... ირენ დღენი ჟამთა მისთანი და [მიჰფ]ინე
მათ ზედა სირცხუილი.

47. [გან]ვრისხნე სრულიად და აღატყდეს, ვითარცა

89. 3v

10. ... და უმრავლესი მათგანი შრომით და სალმოებით,
რამეთუ მოვიდა ჩუენ ზედა სიმშუიდეც

და ჩუენ განვისწავლენით.

11. ვინ-მე უკუე ცნას ძალი,

რისხვისა შენისაე ანდა შიშითა შენითა გულისწყრომაე ... შენი ვინ აღრაცხოს?

12. ესრეჲთ აუნყე მარჯუენაე შენი, უფალო,
მდაბალთა გულითა და სნ[ავლულთა] [სიბრძნე].

13. მოიქეც, უფალო! ვიდრემდის ნუგეშინისცემულ [იქმ]ენ.

14. აღვივსენით ჩუენ ცისკარსა წყალობითა შენითა, ვიხარებდეთ და [ვიშუებ-
დეთ]. დღესა ცხორებისა ჩუენ[ისასა].

15. მათ დღეთა წილ, რომელთა [დამამ]დაბლეს ჩუენ და წელთა მათ, რომელ-
თა ვიხილეთ [ჩუენ] ნათელი.

16. მოგუხედენ მონათა შენთა, უფალო, და [ქმნ]ულისა ჴელთა შენთასა ... დე

...

17. იყავნ ნათელი უფლისა ღმრთისა ჩუენისაე.

საქმენი ჴელთა ჩუენთანი წარჰმარ[თენ] ჩუენ ზედა, უფალო, და ქმნული ჴელ-
თა ჩუენ ...

ფს. 90

1. ქებაე და[ვითისი]

... რომელი დამკვდრებულ ა ... მაღლისაე

და საფარველსა ღმრთისა ზეცა[თასა განისუ]ენოს.

2. ჰრქუას უფალსა: ჴელისამპყრობელი ჩემი ხარი შენ [და] შესავედრებელი ჩემი, ღმერთი ჩემი და მე ვესაგ მას.
3. მან [მი]ჴსნა მე საფრჴისა მისგან მონადირეთ[ასა] და სიტყუისა მისგან განსაკროთომელი[სა].
4. [ბეჭთ]საშ[უ]ა[ლით]ა მისითა გვარვიდეს შენ და საგრ[ილსა] [ფ]რთეთა მისთასა ერვიდეს.
5. [ს]ა[ჭურ]ველად გარე-მოგადგეს შენ ჴემმა[რიტეზა მისი].
6. [არა გემ]ინოდის [შიშ]ისაგან ღამისა და ა ...
... ნავნ დღისი.
... .. ნ ბნელსა შინა
7. [შუ]ადღესა
... .. შენსა ათას[ეულნი] ბევრ[ეულნი]
... .. შენ არა მოგეა
... .. ვიდე შენ და მისაგ
8. იხილო.

90. 5v

9. რამეთუ შენ, უფალი, ხარ [სასო ჩემდა და მაღალი გიყოფიეს] შესავედრებელად [შენდა].
10. ღრა შევიდეს შენდა [ძკ]რი და გუემაჲ და [არ]ცა მიეახლოს საყოფელთა შენთა.
11. რამეთუ ანგელოზთა შენთ ... უბრ ... [დაც] ვაჲ შენი და გზათა
12. მკლავითა მათითა აღიპყრან ... რაჲთა არა წარსცე⁴¹⁶ ქვასა ფე
13. ჯსპიტსა და იქედნესა ზედა [ხვდ]ოდი და დასთრგუნო შენ [ლომი] და [ვეშაპი].
14. რამეთუ მე მესავეს, ვიჴსნა⁴¹⁷
რამეთუ მან იცის სახე[ლი]
15. ჴმა-ყოს ჩემდამო, მე და მის თანა ვიყო ჴირსა
16. ვიხსნა და ვა ... იდ... ..
განვაძლო იგი
ჩემი

91.

1. ფსალმუნი დავითი
2. კეთილ არს აღსარებაჲ
სახელსა შენსა მ[აღალო]
3. მითხრობად ცისკარს

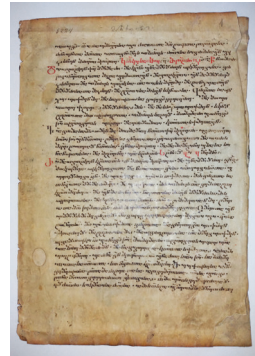
⁴¹⁶ წასცე.

⁴¹⁷ ვიჴსნა.

S 5224

რაობა: მარხვანი
 თარიღი: XV ს.
 ფურცელთა რაოდენობა: 2 ფ.
 დამწერლობა: ნუსხური
 ზომა: 26,5X18,5

Content: Triodion
 Date: XV c.
 Number of folia: 2 folios
 Script: Nuskhuri
 Size: 26,5X18,5

ტექსტი

1r / ... ლოებაჲ,
 რამეთუ არა ემსგავსა იგი ძალთა მათ ცოფთა წყალობასა,
 რომელნი ენითა მათითა ჰლოშნიდეს ლაზარეს,
 რომლისა სიბრმისაგან გვჰსნენ, მრავალმონყალე.

კურიაკესა მე - ე

მწუხრი. ჳმაჲ ა

ძლ. წმიდანო მარ

დაჰგლახაკენ, ქრისტე, მდიდარი

და კაცნი განამდიდრენ უკუდავებისა

ბრწყინვალეებითა მეცა, გემოთაგან

დაგლახაკებული,

განმამდიდრე, მჰსნელო, და ლაზარეს, გლახაკსა,

თანა ღირს-მყავ მე

და ტანჯვათაგან

მდიდრისათა მიჰსენ

და ცეცხლისა მისგან საუკუნოჲსა.

ბოროტთა საუნჯე

ვიქმენ მე

და სანუთოჲსა შუებაჲ შევიყუარე

და მოვიპოვე ქცევაჲ მდიდრისაჲ მის

და დასასჯელ ვიქმენ

საუკუნოდ ცეცხლითა მით უშრეტითა

ლაზარეს სახედ,

მომემარი გონებაჲ ჩემი უგულებელს-ვყავ

დავრდომილი

კეთილთა საქმეთაგან.

ვითარცა ბრმასა მას

ოდესმე

მიჰმადლე ნათელი, ქრისტე, მაცხოვარ,

ეგრეთვე სული ჩემი განანათლე,

ცოდვისა ბნელითა
შეპყრობილი და ღირს-მყავ ხილვად ნათელსა
შენსა, მონყალე,
და დამადგინე გზასა სინანულისასა
და მაცხოვნე,
ვითარცა სახიერ ხარ!

სხუანი. [ვმაჲ] დ გუერდი
ძლ. ედემნი
რომელი დაჰგლახაკენ კაცთათჳს,
ჰ მრავალმონყალეო,
და განამდიდრე
ბუნებაჲ მოკუდავი
უკუდავებითა და ნათლითა
შენისა ღმრთეებისაჲთა,
გევედრები შენ
დაგლახაკებული გულისთქუმათა
მიერ ბოროტთა, სათნოებითა მდიდარ-მყავ
და გლახაკისა
მის ლაზარეს თანა შემრაცხე, კაცთმოყუარეო,
და განმარინე მე
ნაწილისა მისგან მდიდრისა მის უწყალოჲსა
და სატანჯველთა მათგან,
რომელნი-იგი მიმელიან მე ცოდვათა მათ ჩემთათჳს,
რომელნი მიქმნიან ნარმდებებით.

ცოდვითა განვმდიდრდი მე ბოროტად
და შუებაჲ შევიყუარე,
მშობელი იგი
ყოვლისა ცოდვისაჲ
და გულისთქუმითა ბოროტითა
დაბნელებულ ვიქმენ მწარედ
და ცეცხლისა მის
დაუშრეტელისა
თანამდებ ვიქმენ
უბადრუკი, რამეთუ გონებაჲ ჩემი,
მომყმარი,
უგულუბელს-ვეყავ, ვითარცა ლაზარე - მდიდარმან
და ნაბიჭევიცა
კეთილთა საქმეთაჲ არა მივეც ყოვლადვე,
გარნა შენ, მონყალეო
უფალო, განაძლე სული ჩემი
საზრდელითა საღმრთოთა
სათნოებათაჲთა, კაცთმოყუარე!

მეექუსესა ამას შვდელსა მარხეთასა
ან შემავალთა
უფლისა გალობაჲ
წინადლითი შევწირით ბზობისაჲ,
რამეთუ მოვალს შემუსრვად ყოვლადძლიერი
სიკუდილისა ... სა.

ამისთჳსცა
1v / განვჳმზადნეთ ძლე/ვისა იგი მომასწავებლნი,
ბრწყინვალენი
რტონი სათნოებათანი, და განვიდეთ სინმიდით
მაგებებად მისა
და ოსანასა უღალადებდეთ, რამეთუ იგი არს
შემოქმედი ყოველთაჲ
და შემნდობელი ცოდვათა ჩუენთაჲ,
რათა ღირს-მყვენს წყალობით
შესლვად ზეცისა სასუფეველსა.

სტიქარონი. ა.
ძლ. სასწაულთა მოქ
საკურველ არს მჳსწნელისა ჩუენისა
წყალობაჲ
და ჩუენტჳს მოლუანებაჲ,
რამეთუ ცნობაჲ ყოფადთაჲ,
ვითარცა ყოფილთაჲ უწყოდა
და გამოგვცხადა ჩუენ
და ლაზარეს და მდიდრისა ცხორებაჲ საანჯემნო-ყო,
ან ორთავე მათ აღსასრული
განვიცადოთ, მორწმუნენო,
და ერთისა მის კაცთმოძულებაჲ მოვიძაგოთ ჩუენ,
ხოლო მეორისა სულგრძელებასა
და მოთმინებასა ვებაძვნეთ, რათა ღირს ვიქმნეთ
წიალთა აბრაჳამისთა და ჳმა-ვყოთ:
მართლმსაჯულო უფალო, დიდებაჲ შენდა!

ცისკრად. [ჳმაჲ]ა გუერდი
ძლ. სუფევას

ნუ დამსჯი, ქრისტე, ცეცხლსა შინა
გეჳენიისასა, ვითარცა
მდიდარი იგი ლაზარესთჳს
დაისაჯა, არამედ მომადლე ტირილით
მვედრებელსა შენსა
კაცთმოყუარებისა შენისა
ნაკადული და შემინყალე მე.

ნარდგომაჲ. [ჳმაჲ] გ გუერდი
ძლ. მჯდომარე

გულფიცხელობისა ლოდი გარდააგორვე
გულისაგან ჩემისა, კაცთმოყუარეო ქრისტე,
და ცოდვითა მომკუდარი
სული ჩემი აღადგინე
და ღირს-მყავ მე
ღმობიერითა გონებითა
ბაიასა
სათნოებათასა შეწირვად
შენდა ჯოჯოხეთისა
მძლისა, ყოვლად ძლიერო
მეუფჳო,
რაჲთა მივემთხვო მე
შენ მიერ უხრწნელსა
მას ფუფუნებასა
და მონყალებათა
შენთა დიდების-ვმეტყუელებდე
და უგალობდე
სიტკბოებათა შენთა.

მეექუსესა შვდეულსა მარხვათასა
მონვენულთა წინა დღესასწაულისა გალობაჲ
ბზობისაჲ მიუპყრათ ღმერთსა,
მომავალსა ჩუენთვის ვნებად
და მჯდომარესა
კიცუსა, რაჲთა მოუდრიკოს
ჳელმწიფებით
წარმართთა ქედი, ვითარცა მეუფჳმან
მამულსა მას უღელსა
და აწ სათნოებათა
რტონი მზა-ვყვენეთ
წინაჲთვე, მორწმუნენო,
რაჲთა აღდგომასა
წმიდასა ღირს ვიქმნეთ
განათლებული ხილვად
და მოვილოთ ქრისტეს, ღმრთისაგან,
დიდი წყალობაჲ და შენდობაჲ ცოთვათაჲ

მეექვსე ორშაბათსა. ხუედრნი. [ჳმაჲ]ა
ძლ. მონებისა მის
ვნებანი მოვაკუდინნეთ, ძმანო,
მარხვითა და სული განვაცხოველოთ

ლოცვითა, რაჟთა ვიხილოთ ჩუენ
ვნებაჲ ქრისტესი ღირსად
და გალობით
უგალობდეთ ღმერთსა
საკურველთმოქმედსა, რამეთუ დიდებულ.

უნყალოჲსა მდიდრისა, ქრისტე,
საქმეთა მივემსგავსე ან, არამედ
გვედრები: მომაქციე მე
და ცეცხლისაგან მივსენ
და ლაზარეს
თანა გლ/ (არ გადადის)

2r / წილ
და სანუთოჲსა
საცთურითა მიმძღავრებულსა
გულისსიტყუათა ავაზაკნი დამესხნეს
და შვილებისა კუართი ბრწყინვალე მათ მიერ
განმეძარცუა
და ვძე მე
წყლულებათაგან
მათთა ფიცხელთა, ვითარცა უსულოჲ.
და მღდელმან მიხილა მე,
მოსიკუდიდ დაცემული, და
უგულბელს-მყო და არა მომხედნა
და ლევიტელმან ეგრეთვე მომიძაგა
და ვითარცა მიხილა, თანა-წარმვდა,
ხოლო შენ, ქრისტე,
რომელი განჰკაცენ ქალწულისაგან,
გუერდით შენით გარდმოდინებულისა მის
ყოვლადდიდებულისა
სასხლისაგან და წყლისა
განჰბანენ ჩემნი
წყლულებანი ზეთითა და ღვინითა
და განჰკურნენ იგი
მონყალებითა შენითა
და ზეცისა კრებულთა თანა
აღმრაცხე, ვითარცა მონყალე ხარ.

შაბათსა, ე. ხუედრნი
ღალატყავსა [ჴმაჲ] ა გუერდი
ძლ. ივსენ წწყ

წსენებაჲ
მონამეთაჲ აღვასრულოთ
გალობაჲ,
შევწიროთ ქებით უფლისა
და საღმრთოჲთა
სიხარულითა ვიშუჭბდეთ.

მახვლი
და ცეცხლი არაჲ ზარ-გცემდა,
წმიდანო,
რამეთუ მინდობილ იყვენით
ქრისტესა და
მძლავრ ცეცხლ-ჰყვენით.

ცხორებაჲ
მოიყიდეთ სიკუდილითა
და იშუჭბთ
ცათა შინა, მონამენო
დიდებულნო,
წინაშე ქრისტეს, ღმრთისა.

ცხოველთა
და მკუდართა მფლობელო ქრისტე,
რომელნი
გესვიდეს და შეგვედრნეს,
განუსუენე
წმიდათა შენთა თანა.

სამებაჲ
სამხატოვნებით ვადიდოთ
ერთარსად
და ერთბუნებით ვქადაგოთ
მამაჲ და ძე
და სული ყოვლადწმიდაჲ.

რომელმან ჰშევ მაცხოვარი ყოველთაჲ,
ქალწულო,
რომელნი სარწმუნოებით
მოივლტიან
შენდა, ნუ შეურაცხ-ჰყოფ.

აკურთხევდითსა
კურთხეულ ხარ შენ, უფალო,
რომელი ჰზი ქერობინთა

და [ჰხედაე] უფსკრულთა ჴელმნიფედ
და ამალღებულ ხარ უკუნისამდე.

კურთხეულ ხარ შენ, უფალო,
რომელმან მჴეცთა აღზრ-ასხენ
და ალი ცეცხლისაჲ დაშრიტე
სადიდებელად მონამეთა შენთა.

კურთხეულ ხარ შენ, უფალო,
რომელმან ახოვან-ჴყვენ, შენ[თვს] რაჲ
იღუნიდეს მონამენი
და ამალღებულ ხარ უკუნისამდე.

კურთხეულ ხარ შენ, უფალო,
რომელმან ძღევაშემოსილ-ჴყვენ მონამენი ღუანლსა შინა
და ამალღებ.

კურთხეულ ხარ შენ, უფალო,
რომელმან სიკუდილითა ცხორებად უოხჴნოდ მისცვაღენ სულნი
და ამალღებულ.

კურთხეულ ხარ, სამებაო,
რომელი სამხატოვნებად და ერთბუნებად იცნობები
და ამალღებ.

კურთხეულ ხარ შენ, [უფალო],
რომელი იშევე უთესლოდ და მშობელი დაიცევე უხრწნელად
და ამალღებულ ხარ.

ადიდებდითსა

ძღ. შენ მხოლოსა

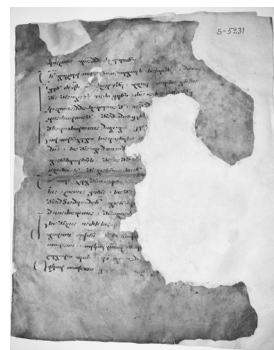
მარტულთა მწყობრნო,
წმიდანო, მოგჴსენენით,
რომელნი სურვილით შეგასხამთ და ვღაღადებთ:
ყოველნი საქმენი უფალსა უგაღობდით
და უფროსად
ამა.

მახულითა რაჲ
დაიჴრებოდეს წმიდანი
ღმრთივბრწყინვალედ იხარებდეს /

S 5231

რაობა: სადღესასწაულო
 თარიღი: XI ს.
 ფურცელთა რაოდენობა: 2 ფ.
 დამწერლობა: ნუსხური
 ზომა: 26X20,5

Content: Holiday Menaion
 Date: XI c.
 Number of folia: 2 folios
 Script: Nuskhuri
 Size: 26X20,5

ტექსტი

კაცთა, ვითარცა მმარხველნი,
 ჰმენ გეტავ თქუენ, მოუღებებს სასყიდელი მათი,
 ხოლო შენ რაჟამს იმარხვიდე
 იცხე თავსა შენსა და დაიბანე პირი შენი,
 რაჟთა არა უჩინდე კაცთა მმარხველად,
 არამედ მ ფარულად
 და მამაჲ შენი
 დაფარულთა მოგაგოს შენ
 ნუ იუნჯებთ საფასესა თ ზედა,
 სადა-იგი მღილ განრყუნის
 და ცდა თხრიან და
 ურამედ იუნჯენდით თქუენ სა
 ცათა შინა,
 სადა და მჭამულმან გნრყ.....
 მპარავთა
 და თხარ
 რამეთუ სადაცა არს საფ
 გული თქუენი
 სანთე თუალი
 უკუეთუ
 ტებულ იყოს ყოველი -გ-
 ამი
 ჟუკუეთუ თუალი მ[ენი] ლტ.
 1v / შენი ბნელ იყოს
 უკუეთუ ნათელი იგი
 შენ შორის ბნელ არს, ბნელი იგი რავდენ
 მე არს
 ვერ ჴელ-ენიფების ორთა თუალთა მ ... ად,
 ანუ ერთი იგი მოიძულოს ბი შეიყუაროს,
 ანუ ერთი ს [თა]ეს-იდვას

და ერთი იგი შეუ ვერ ჯელ-ენიფების ღმერთის
ნე [მა]მონადასა.
ამის[თვს] გე[ტყვ] თქუენ
ნუ ჰზუნავთ სუ[ლისა] [თქუენ] ისათვს,
რად ვჭამოთ, ანუ
... .. ნუცა ჯორცთა თქუენთაჲ
ანუ არა სული უფდელისა
და ჯორცნი
... მოსილსა
... რ ... [ფრინ]ველთა ცისათა,
რამეთუ არცა მვიან, არცა შეიკ
..... ეთა და მამაჲ თქუენი ზეცა
..... მათ არა მე უფროჲს თქუენ
..... ართა
მფრინველთა

2r / ვინმე თქუენგან[ი] ზრუნვიდე[ს]
..... ლებელ არს [ი]გი შეძინებად თვსსა
და სამოსლის
რადსა ჰზრუნავთ
გან ადენით [შრო] –
შანნი ველისანი,
ვითარ-იგი აღორძნ ... დეს
არცა შურების, არცა სთა
ხოლო გეტყ თქუენ, ვითარმედ: არცა ...
ყოველსა მას დიდებასა მისს[ა]
ერთი ამათგანი
იგი ველისაჲ,
რომელი დ
თორნესა შთაეგზნეს
ღ მოსის
არა მე უფროჲს
მორწმუნენო,
ნუ უკუ
და იტყვთ
რად ვჭამოთ
ანუ რად შევიმოსოთ [ნა]რმართნი ეძიებენ, რამეთუ იხ
მან რად-იგი გიჴმს, ა
ღ თქუენ ეძიებდით პირველი
სა ღმრთისასა
და სიმართლესა ესე ყოველი
შეგეძინოს თქუენ

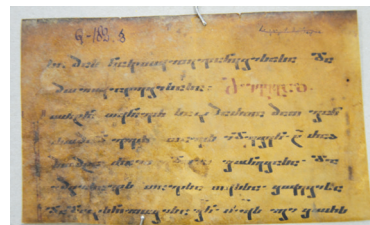
2v / (სინგურით - არ იკითხება) გ. ერნო უბინოსა მარხ
მე-2 სტრ. სინგურით იწყება

ღომელი ქერობ [ს] აიდუმლონსა ვ
 სინგურით ი. ყლი ჳმაჲ გ.
 ჟამსა რებისა ს ვე
 მცხვიბისა შენის დბლი ისმინე ჩემი, უფალო,
 რამეთუ ტკბილ
 ვრს ულთა წმიდათა ორმეოცთასა
 თევდორესი ფსალმუნი ა
 დბლი მრწმენა მე, რომლისათჳს

კორინთელთა მიმართ
 ესე კეცის ჭურებითა,
 რაჲთა
 ძლიერებაჲ იყოს ღმრთისა
 ყოველსა შინა ვიჭირვით,
 არამედ
 ვართ
 თუ წირულ
ებაჲ გჳჩს
 დევნულ
 და დატევებულ ვართ
 ვართ, არამედ არა წარწ
 დს სიკუდილი იგი
 იესუჲსი
გამოცხადნეს
 მარადის ჩუენ
 სიკუდილსა მივეცენით
 იესუჲს ებაცა იგი იესუჲსი
 მოკუდავ ნა ჳორცთა ჩუენთა
 გამოცხად

Q 182 ბ

რაობა:	კითხვა-მიგება
თარიღი:	XI ს.
ფურცელთა რაოდენობა:	1 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	9,5x15
Content:	Questions and Responses
Date:	XI c.
Number of folia:	1 folio
Script:	Nuskhuri
Size:	9,5x15

ტიქსტი

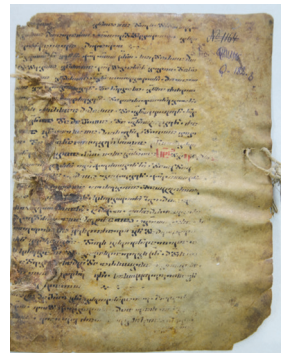
1r / სა მას ნაკლულევანებისასა და მოლუანებისასა მიგებაა
[ქ]ორცი თვნიერ სავმართა მათ განრომად ვერ თავს-იდებენ. ხოლო რაჲზომ-
ცა ძალ-ედ[ვა] გონებასა და ამ ... ავს თავსა თვსსა შუებისა და დაწსნილობისაგან,
რაჲამს-იგი შორს /

არ გადადის

1v / უმა იგი აღასრულის შენ ზედა და სიმტკიცე იგი მერმეთა მათ კეთილთა.
ხოლო მაშინ ჰჰო (!) საუკუნოე იგი ცხოვრებაჲ, რაჲამს ესე ცხოვრებაჲ შეურ-
აცხ-ჰყო. და რაჲამს ამით განმზადებულითა შეხვდე ღუანლსა, მაშინ შეურაცხ-იყ-
ვნენ [წ]ინაშე თუალთა შენ

Q 182გ

რაობა:	საგალობლები
თარიღი:	XI ს.
ფურცელთა რაოდენობა:	2 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	16,7x22,3
Content:	Chants
Date:	XI c.
Number of folia:	2 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	16,7x22,3

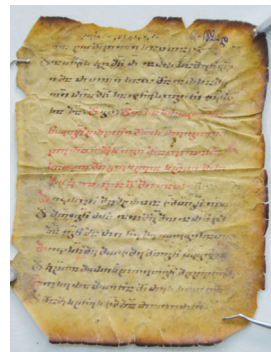

ტიქსტი

1r * /
1v /

Q 182 დ

რაობა:	დავითნი
თარიღი:	XIV- XV სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	1 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	15,5x11,7
Content:	Psalter
Date:	XIV- XV cc.
Number of folia:	1 folio
Script:	Nuskhuri
Size:	15,5x11,7

* შენიშვნა: ორივე ფურცელი ადრე გამოყენებული იყო სხვა ხელნაწერის საცავ ფურცლად.

ტიქსტი

1r / თა ცოდვილისადათა.

და თქუას კაცმან, რამეთუ: არს სამე

ნაყოფი მართლისა და არს სამე⁴¹⁸

ღმერთი, რომელმან საჯნეს იგინი ქუეყანასა⁴¹⁹ ზედა.

დიდება და

ნუ განხრწნი

წერა ოდენ იგი

... .. და შეიცვა სახელი მისი

ნწ

მიწსენ მე მტერთა ჩემთაგან, ღმერთო,

და მათგან, რომელნი აღდგომილ არიან

ჩემ ზედა. განმარინე მე ებისათა

მიწსენ მე მოქმედთაგან უშჯულოებათა].

და კაცთა მოსისხლეთაგან მაცხოვნე მე.

ესერა მოინადირეს სული ჩემი

და დამესხნეს ჩემ ზედა ძლიერნი,

1v / არცა უშჯულოებაჲ ჩემი, არცა ცოდვაჲ

ჩემი, უფალო, უცოდველად ვრბიოდე

და წარვიმართე.

განიღვძე შემთხუცვად ჩემდა და იხილე და შენ, უფალო ღმერთო

ძალთაო, ღმერთო ისრაჴლისაო,

მოიხილე მოხედვად ყოველთა წარმართთა

და ნუ შეინყალებ ყოველთა მოქმედთა

უშჯულოებებისათა (!),

მიიქცენ მწუხრი და დაყმებოდიან, ვითარცა

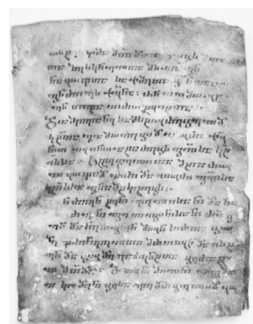
ძალლი, და მოადგენ ქალაქსა მათითა.

ესერა იგინი იტყოდინ პირითა და მახვლი ბაგეთა შინა მათთა, ვითარმედ

ვის ესმაჲ (!).

Q 186 ა

რაობა:	საგალობლები
თარიღი:	XV ს.
ფურცელთა რაოდენობა:	2 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	13,3x10,2
Content:	Chants
Date:	XV c.
Number of folia:	2 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	13,3x10,2

⁴¹⁸ არსამე.

⁴¹⁹ ქენსა.

ტიქსტი

1r / ოსცეს ჳმა მათი და ... ობს მთა

თა ზესკნელთა მს ... გან ნაყოფთა

საქმეთა შენთა ... განძღეს ქუეყანა, რომელმან აღმოუცენ (!) თივა პირუტყვთა.

და მწვანე სამსახურებელად⁴²⁰ კაცთა გამოღებად⁴²¹ პური ქუეყანით ღვინო ახ-
არებს გულსა კაცისასა.

საცხებელითა⁴²² მხიარულყოფად პირი და პური გულსა კაცისასა განამტკი-
ცებს.

[განძღენ ხენი ველისანი და ნაძენი იგი ღიბნისანი, რომელი შენ დანერგენ
მუნ სირთა ბუდე ფრინველთა მართუ⁴²³ და ისხენ და ბუდე ბარყნთა (!) შე-
რაცხილ მათდა.

მთანი მაღალნი ... მთა კლდენი

1v შესავედრებელად ყუ /რდგელთა შექმნა მთოვარე⁴²⁴ ჟამათვის.

მზემან ცნა ჟამი დასავლისა თჳისსა, დასდევ ბნელი და იქმნა ღამე

და ბნელ⁴²⁵ ვიდოდინ ყოველნი მჴეცნი მალნარისანი⁴²⁶, ლეკენი ღომთანი,
მყვირალნი ხატებდ და თხოვად თ[ჳ]სგან საზრდელისა მათისა აღმოუბრწყინდა
მზე და შეკრბეს იგინი.

[და] სადგურსავე თვისსა დადგიან, გამოვიდეს კაცი საქმესა თვისა და შრომა-
სა თვისა მიმწუხრამდე.

ვითარ განადიდე საქმენი შენნი, უფალო, და ყოველივე სიბრძნით ჰქმენ ა ... ო
... ნა დაბადებულითა შენითა ეს ... ზღვა

2r დიდი და ვრ / ცელი არს. მას შინა არიან ქვენარმავალნი, რომელთა თანა არ
არს რიცხვნი, მჴეცნი⁴²⁷ წვრილნი დიდთა თანა, მას ზედა ნაენი ელენან. ვეშაპი ესე,
რომელი შენ დაბდევ სამღერელად მისსა თჳსა ჟამსა - ყოველივე შენგან ელიან მო-
ცემად მათდა⁴²⁸, საზრდელი მოსცე მათ, აღიზარდნიან იგინი.

... აღიდე რაჲ ჳელი შენი, ყოველივე შენგან ელიან; განძღენ სიტკობებითა შე-
ნითა, ხოლო გარე-თუ-მაქცევარი შენი შეძრწუნდიან.

მოუღე სული მათი და მოაკლდიან მიწადვე თვისად მიიქციან. გამოავლინე სუ-
ლი, დაბადენ იგინი, განახლო⁴²⁹ პირი ქუეყანისა.

იყავნ დიდებაჲ! [ი]ხარებდეს უფალი

2v ქმულთა მათთჳს, / რომელი მოხედავს ქუეყანას[ა] და ყოფს მას ... ბულ,
რომელი შ ... ა ... ებს ... თა და კუმოდიან.

ვა[ქე]ბდე უფალსა, ცხორებასა ჩემსა, უგალობდეთ ღმერთსა ჩემსა ვ... ვიყო

⁴²⁰ სამსხურებელდ.

⁴²¹ გამოღებდ.

⁴²² საცხებელითა.

⁴²³ მართუ⁴²³.

⁴²⁴ მთოვრე.

⁴²⁵ ბნლ.

⁴²⁶ მლნარისანი (უქარაგმოდაა აქაც და სხვაგანაც).

⁴²⁷ მჴეცნი.

⁴²⁸ მადთდა.

⁴²⁹ განახლო.

მე ტკ ... ე ... მას გალობაჲ ჩემი, ხოლო მე მარადის ვიხარებდე უფლისა მიმართ

მალლისა ... ცოდვილნი ქუეყანით და ... ნულარა ... ი[პო] ებიან მას ზედა. აკურთხევს სული ჩემი, უფალო.

უგალობდით უფალსა და ხადოდით სხეულსა მისსა, მიუთხრენით წამ ... მართალთა შორის საქმენი მისნი, აქებდით მას და უგალობდით მამ

რათა უთხრობდა ყოველსა კაც ...

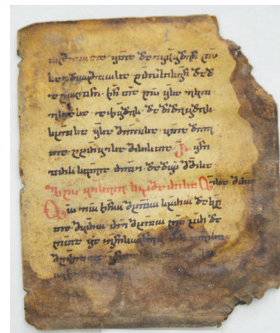
ველებ ... მ ... ა ... ი ... ბოდით ... ხ ... ითა

მისითა წმიდითა.

იხარებდინ გულნი მეძიებელთა.

Q 186 დ

რაობა:	კურთხევანი
თარიღი:	XV- XVI სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	2 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	11,3x9,4
Content:	Euchologion
Date:	XV- XVI cc.
Number of folia:	2 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	11,3x9,4

ტიქსტი

1r / უმლოთა შენთა და იშვებდენ წმიდასა⁴³⁰ საიდუმლოსა ტრაპეზისაგან და დაცულნი ჩუენ თანა წმიდასა⁴³¹ შენსა ეკლესიასა აქებდეს და ადიდებდეს⁴³² სახელსა შენსა მაღალსა ყოველთა დღეთა ცხორებისა მისისათა, რამეთუ შენი არს სუფევა, ძალი და დიდებაჲ მამისა.

ლოცვაჲ ყოვლისავე საჭმარისა.

უფლისა მიმართ.

უფალო ღმერთო ჩუენო, მხოლოო სახიერო და კაცთა მოყუარეო, რომელი მხოლოო წმიდაჲ ხარ და წმიდათა შინა განისუენებ, რომელმან თავსა მოციქულთა შენ ... უჩ ...⁴³³

1v / სა არარაჲ შეგინებულად გინა არანმიდად შერაცხოს შენ მიერ შექმნილთაგან საშვებლად (!) და ნუგეშინისმცემლად კაცთა და ჭურისა რჩეულისა პავლეს მიერ ყოველივე წმიდაჲ წმიდათათჳს ჰქადაგე, შენ ანცა, მეუფეო ყოვლადწმიდაო, ნოდებითა საშინელებისა და უხრწნელისა სახელისა შენისათა და ნიშითა პატიოსნისა ჯუარისა შენისათა აკურთხე საჴმა ... თა ... გნუ ...⁴³⁴.

⁴³⁰ წმ.დ.

⁴³¹ წმ.სა.

⁴³² დიდებდეს.

⁴³³ გვერდის ქვედა ნაწილი დალაქავებულია და არაფერი არ იკითხება.

⁴³⁴ ბოლო კიდე დალაქავებულია, არ იკითხება.

2r / ქუანან ჩემს ქვეშე ერისკაცნი და ვრქუა: ნარვედ! და ნარვიდის და სხუ-
ასა⁴³⁵ მოვიდეს და ქმნის

ესე ესმა რაჲ ივდა, უკვრდა და ჰრქუა ერსა მას, რომელნი მისდევდეს მას: ამენ,
ამენ გეტყვჳ (!) თქუენ. არცა ისრაჳლსა შორის ვბოვე ესეოდენი სარწმუნოებაჲ. ხო-
ლო მე გეტყვჳ (!) თქუენ, რამეთუ მრავალნი მზისანი აღამოსავალით (!) დასავალს
მოვიდოდინ და ინა ... დგ ლმთ ... ის ... ს ... ლ ...⁴³⁶

2v / უფლისანი განითხივნეს ბნელსა მას გარესკნელსა, რამეთუ მუნ იყო ტი-
რილი და ღრჭენაჲ კბილთა და ჰრქუა ასისტავსა მას: ნარვედი, ვითარცა გრწმენენ,
გეყავნენ შენ.

და განიკურნა მონა იგი მასვე დღესა შინა. ამენ.

ორშაბათსა. ფსალმუნნი.

რომელმან შექმნა ანგელოზნი მისნი სულად მსახურნი ... ჩემი, უფალო.

კრ ...⁴³⁷

Q 189 ბ

რაობა:	ბარბარას წამება
თარიღი:	XV-XVI სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	1 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	10,3x11,5
Content:	The Martyrdom of Saint Barbara
Date:	XV-XVI cc.
Number of folia:	1 folio
Script:	Nuskhuri
Size:	10,3x11,5

ტიქსტი

1r * / ... და მავალი ... [უკ]კრდეს ფრიად და თქუეს, ვითარცა ერთთა პირთა
დიდ არს ღმერთი ქრისტიანეთა და არა არს ღმერთი უდიდეს მისსა.

მაშინ მოუყვანეს წმიდაჲ იგი ბარბარა წინაშე ჳელმწიფისა მის მავალი და ვი-
თარცა იხილა იგი მარკიანე ჳელმწიფემან წინაშე მისა მდგომარე, განკვრდა ფრი-
ად. მიუგო წმიდასა ბარბარას და ჰქუა მას, რამეთუ ღმერთ

(მორე სვეტი) ...ლებ...ა მათ თქუეს, რომელნი აჩუწნეს ღმერთთა ჩუენთა,
შენ ზედა წყალობაჲ მათი დიდი.

და ვითარცა ესმა სიტყუაჲ მსაჯულისა მისგან შენერწყუა პირსა მისსა და
ჰქუა მას: ჰ, ბოროტო თავო და შვილო ეშმაკისო, რამეთუ ხარ შენ ბრმა და ღმერ-
თნი შენნი ბრმავე, ვითარცა შენ, რომელნი ვერშემძლებელ არიან ხედვად და ვერ-
ცა შეწვენად მოსავთა მათთა და ვითარ შემძლებე

⁴³⁵ სხესა.

⁴³⁶ ბოლო ნაწილი დალაქავებულია, არ იკითხება.

⁴³⁷ დალაქავებულია ბოლო ნაწილი და არაფერი არ იკითხება.

* 1r მინაწერი მხედრულით: ჩინჩალაძის მოტანილი.

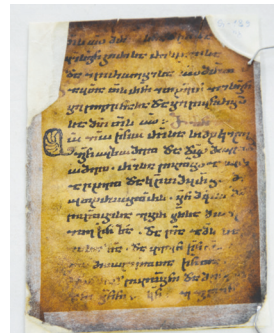
1v / ხოლო შუალამესა ოდეს გამოუბრწყინდა მას ზედა ნათელი, ვიდრემდის განათლდა საპყრობილო იგი ბრწყინვალეებითა მით და გარდამოკდა ქრისტე ანგელოზთა მისთა თანა და აღადგინა იგი ფერკთა მისთა ზედა და განკურნა იგი გუშმთა და წყლულებათა მისთაგან და ჰქუა მას: „გიხაროდენ მონამეო ჩემო ბარა, რამეთუ დღეს უხარის ცასა და ქუეყან...“

(მეორე სვეტი)ნებდ რ... ..ყო მისა და იქმს ...გი უძილ სიხარულისა მ...გან რომელი მოინია მის ზედა და ილოცვიდა იგი ფერკთა მისთა ზედა.

და ვითარცა დაჯდა უსჯულო იგი მსაჯული საყდართა ზედა ბრძანა, რათა მოიყვანონ წინაშე მისსა და წარსცა ცხედარი, რათა დადვან მას ზედა და მოილონ მითა, რამეთუ ეგონა, ვითარმედ ვერ შემ...

Q 189 იგ

რაობა:	კონდაკი (პალიმფსესტი)
თარიღი:	XV ს.
ფურცელთა რაოდენობა:	2 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	9,7x14,5
Content:	Kontakion
Date:	XV c.
Number of folia:	2 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	9,7x14,5

ტიქსტი

1r / ...ხელითა მამისათა და ძისათა და სულისა წმიდისათა დაიკლვის ტარიგი ღმრთისა ძე მამისა ამხუმელი წმიდათა სოფლისათა ცხოვრებდ ძის სოფლისა, ვითარცა ცხვარსა დაკლვად მიიგუარ... და ტარიგი წინაშე მრის... უკმობილ ..., რომელ არა აღარებს პირსა თვისსა დაბლითა თვისითა სასოებად მისი მიიღოს, ხოლო ე... მისი ვინმე ... აღებულ არს ქუეყნით ცხოვრებაორესა ზედა გეკრ... უფალო ღმერთო ჩუენო შესნ...

2v / ...ბიმის ქალწუ... ..სათა ...ისამეს ...ნი ზეცისა, რომელნი მოეკსენოთ წმიდა იოანე ნათლისმცემელი და ყოველნი წმიდანი ღმრთისანი ამ წმიდა მე მის დღისა მოიკსე ...ეოთხესა ზედა მოკსენებისათეს და განსუწმებისა ნეტარებისათეს და ცოდვათა მიტევებისა მონისა ღმრთისა.

სახელით მოიკენოსა

ღმერთმან ლოცვა ესე პირველდაბადებისა. უფალო ღმერთო ჩუენო, რომელმან ზეცისა პურსა საზრდელით ყოვლისა ჳორციელისა უფალი ჩუენი და ღმერთი იესუ ქრისტე მოავლინე მაცხოვრად და მკსნელად, ქველისმოქმედად, მაკურთხეველად და ცოდვ...

2r / ღმერთს უფლისა მიმართ სულთა ჩუენთა ყოვლისაგან ჳირისა, რისხვისა და იწროებისა უფლისა მიმართ

და ყოველთათვის, რომელნი ითხოვეთ ღმრთისაგან შეწვენასა და შეწყნარებასა მათეს უფალო. მაღალო.

ფალო ღმერთო ჩუენო, რომლისა სიმტკიცე განუზომელ და დიდებაა მიუნდომელ, რომლისა წყალობაა აღურაცხელ და კაცთმოყუარებაა უთხრობელ არს. შენ, მეუფეო მონყალებისაებრ შენისა მოიხილენ ჩუენ ზედა და წმიდა ამას საფლავსა ზედა და ყვენ ჩუენ ... მლოცველთა ჩუენთა ... წყალობანი და მონყალებანი შენნი. კ-ნ... ეგ...

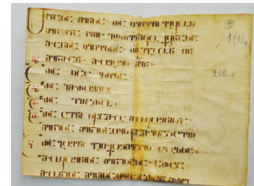
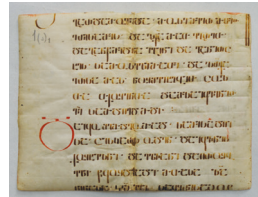
2v / ღენ გეტყვიან უფალო შენ დ... წმიდისა უხრწნელისა უფროსად კურთხეულისა დედოფლისა ჩუენისა, ღმრთის მშობელისა და მარადის ქალწულისა მარიამის წმიდასა ზეცისა ძალითა ყოველთა წმიდათა ტანა მომჰსენებელთა თავნი თვისნი ურთიერთ არს და ყოველი ცხოვრება ჩუენი ქრისტესა ღმერთსა ჩუენსა შეეჰვედროთ მდღელმან აღსარებაა.

რამეთუ შუწნის შენდა ყოველი დიდებაა, პატივი და თაყუანისცემაა მამისა და ძისა და

და თქუიან კურთხეულ არს აღსარებაა და კანონ. მერმე და მერმე მშვიდობით ... მაცხოვრისა ზედა გ... უფალო, ღმერთო ჩუენო, აცხოვნე ერი შინი და აკურთხე სამკვირდებელი შენი და ერსა...

Q 208 ა

რაობა:	გამოსღვათა ნიგნი
თარიღი:	X ს.
ფურცელთა რაოდენობა:	1 ფ.
დამწერლობა:	ასომთავრული
ზომა:	12x16,2
Content:	Fragment from the Book of Exodus
Date:	X c.
Number of folia:	1 folio
Script:	Asomtavruli
Size:	12x16,2

ტიქსტი

1r / გარდამოვიდა მოსე მიერ მთით ერისა მის და ჰრქუა მათ ეგრეთ და განწმიდნა იგინი და განირცხეს სამოსელი მათი და ჰრქუა ერსა მას: ნუ შეეხებით ცოლთა თქუენთა და მზა იყვენით ვიდრე სამ დღედმდჳ.

და იყო შემდგომად სამისა დღისა ცისკარს ოდენ და იყვნეს ქუხილნი და ელვანი და ღრუბელი, წყუდიადი მთასა ზედა სინასა ჳმაჲ იგი საყვრისაჲ ო ...⁴³⁸

არ გადადის

1v / დასა შენსა, რაჲთა კეთილი გეყოს შენ და დღჳგრძელ იყო ქუეყანასა მას ზედა კეთილსა, რომელი-იგი უფალმან ღმერთმან შენმან მოგცეს შენ.

არა კაც ჰკლა

არა იმრუშო

⁴³⁸ სტრიქონი ნაჭრილია და ზემო სტრიქონის მთავრული ასოს (?) ნაწილი ქვედა სტრიქონზეა ჩამოსული.

არა იპარო

არა ცილი სწამო მოყუსისა შენისა შენისათჳს, წამებაჲ ცილი

ი არა გული გითქუმიდეს ცოლსა მოყუსისა შენისასა, არცა მონისა მისისათჳს,

2r არცა მვე / ვლისა მისისათჳს და არცა ჳარისა მისისათჳს და არცა კარაულისა მისისათჳს და არცა ყოვლისა საცხოვრისა მისისათჳს და არცა ყოველი რაჲ იყოს მოყუსისა შენისაჲ.

არ გადადის

2v / რიდა დიდად და შეძრწუნდა ყოველი იგი ერი ბანაკსა მას შინა.

და განიყვანა მოსწ ერი შემთხუევად ღმრთისა ბანაკით ... და წარვიდეს მთასა მას ქუჭშე სინ

Q 208ბ

რაობა:	ბიბლიის საკითხავები
თარიღი:	X ს.
ფურცელთა რაოდენობა:	1 ფ.
დამწერლობა:	ასომთავრული
ზომა:	21x29
Content:	Readings of Gospel
Date:	X c.
Number of folia:	1 folio
Script:	Asomtavruli
Size:	21x29

ტექსტი

ბიბლიური ტექსტის ფრაგმენტები
 1r / წა[რვე]დით და მოიქეცით სახლსა
 მამისა თქუენისა და ყავ
 თქუენტა ზედა წყალობაჲ, ვითარცა-იგი
 ჰყავთ მკუდართა მათ თანა
 და ჩემ თანა.
 და მოგაგენ თქუენ უფალმან
 სიკეთისა მაგის წილ და პოვეთ თქუენ
 განსუენებაჲ სახლსა შინა ქმრისა თჳსისასა.
 და ამბორს-უყო მათ და უჯმნიდა
 და აღიმაღლეს ჳმაჲ მათი და ტიროდეს
 და ჰრქუეს მას: არა ეგრე, არამედ შენ
 თანა მოვიდეთ ერისა შენისა.
 და ჰრქუა მათ: ნოომენ, მიიქეცით

1v და /⁴³⁹ აღ⁴⁴⁰

იქცა და წარვიდა იგი ერისა თვისისა,
ხოლო რუთ შეუდგა მას.

ჰრქუა ნოომენ რუთს: აჰა ესერა, მიიქცა მოყუასი შენი ერისა თვისისა და ღმერთთა თვისთა მიიქცე შენცა მოყუსისა შენისათა ... მიუგო მას რუთ და ჰრქუა: ნუ შემემთხუევი იგი ყოფად, ვითარმცა დაგიტევე შენ და მივიქცე და წარვედ შენგან, არამედ ვიდრე მიხვდე, დე მივიდე და სადაცა იყოფვოდი, ვიყოფვოდი მე შენ თანა. ერი შენი, ერი ჩემი და ღმერთი შენი ღმერთი ჩემი არს და სადაცა მოჰკუდე⁴⁴¹

2r /⁴⁴² ეს ცხოვართა მამისა მათისა იოთორისთა მოვიდეს მწყემსნი და წარას-
ხნეს იგინი ჯურღმულისა მისგან. აღდგა მოსე და განარინა იგინი მწყემსთა მათ-
გან და აღმოუვსო მათ წყალი და ასუა ცხოვართა მათსა.

შე-რა-ვიდეს იგინი რაგუელისა, მამისა მათისა, ჰრქუა მათ: რაესა იწრაფეთ
შემოსლვად დღეს?

ხოლო მათ ჰრქუეს: კაცმან ვინმე მეგვპტელმან განმარინა ჩუენ მწყემსთაგან
და გვვსო ჩუენ წყალი და ასუა ცხოვართა ჩუენთა.

ხოლო მან ჰრქუა ასულთა⁴⁴³ /⁴⁴⁴

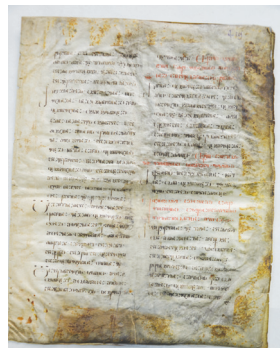
2v /

მისი და ორნი ძენი მისნი და სახელი კაცისაჲ მის ელიმელექ და სახელი ცო-
ლისა მისისაჲ - ნოემინ, და სახელი ორთა მათ ძეთა მისთაჲ - მაალონ და ქელეონ,
ევფრათელნი ბეთლემით ჰურიასტანისაჲთ.

და წარვიდეს ქუეყანასა მას მოაბისასა და იყოფვოდეს მუნ. და მოკუდა ელიმ-
ელიქ, ქმარი იგი ნოომინისი და დაშთა იგი და ორნი ძენი მისნი - მაალონ და ქელე-
ონ. და მოიყვანნეს ძეთა მისთა თავისა მათისა ცოლნი მოაბელნი, სახელი ერთისაჲ
მის-ურიფა⁴⁴⁵

Q 209

რაობა:	დოგმატიკური კრებული
თარიღი:	X ს.
ფურცელთა რაოდენობა:	2 ფ.
დამწერლობა:	ასომთავრული
ზომა:	34,5x27,5;
Content:	Dogmatic collection
Date:	X c.
Number of folia:	2 folios
Script:	Asomtavruli
Size:	34,5x27,5;

⁴³⁹ პირველი სტრიქონი მოჭრილია.
⁴⁴⁰ ქვედა კიდეზე სომხური წარწერაა.
⁴⁴¹ ქვედა კიდეზე სომხური წარწერაა.
⁴⁴² ზედა სტრიქონი ნაჭრილია (4r გვ. იკითხება).
⁴⁴³ 2r-ს ქვედა კიდეზე სომხური წარწერაა.
⁴⁴⁴ 2v-ს ზედა სტრიქონი ნაჭრილია.
⁴⁴⁵ 2v-ს ქვემო და მარჯვენა კიდეზე მინაწერებია სომხურ ენაზე.

ტიქსტი

1r / ქალწულისა მითდა იშვა მისგან ძმ ღმრთისაჲ. ძისაგან პირველი იგი კაცი დაძუელებული განახლდა და განიწმიდნა ნათსავი კაცთაჲ.

რამეთუ ხატსა მას უხილავსა ღვთაებისასა კაცობრივისაჲ მის ბუნებისა უშუერებაჲ არა საძაგელ-უჩნდა, არამედ შობისა მისთვის ყოველივე თავს-იდვა შეხუევამ და უპატიობამ ჩუენისა ამის ბუნებისა და განიწმიდა ნათესავი კაცთაჲ ბუნებისაჲ მის და მბადჯდეს მან ღთაებისაგან მხოლოდ მშობელი სახედ კაცისა ჴორცთა წმიდისაგან ქალწულისა.

და აღიზარდა მსგავსად, ვითარცა არს ბუნებაჲ კაცთაჲ, მსგავსად ხმისა მისებრ მთავარანგელოზისა ძისათაჲ ძრწიან ანგელოზნი და ცანი და ქუეყანაჲ და ყოველნი დაბადებული დამბადებელისა თვისისაგან.

დაიკსნების კერპთმსახურებაჲ მოსლვითა მისითა და განნათლდეს სოფელი (მეორე სვეტი) ბნელისაგან.

თქმული კელესტინე არქიეპისკოპოსისაჲ ჰრომისაჲ აღდგომისათვის ქრისტესისა. - რამეთუ ღმრთისა ბუნებაჲ ძლიერებითა მით აღდგომისაჲთა გამოჩნდების, ხოლო სიკუდილი ბუნებისაგან კაცობრივისა, რომელი აქუნდა უფალსა ღმერთსა იესუ ქრისტესსა. ამისთვის ივნო ჴორცითა და ამას ორსა ბუნებასა აღვიარებთ.

თქმული აეტოს ეპისკოპოსისაჲ ალექსანდრიელისაჲ. - რამეთუ ქრისტესთვის მაცხოვრისა ჩუენისა ორი ბუნებაჲ გვცნობიეს და მას აღვიარებთ.

ეპისტოლე ათანასი არქიეპისკოპოსისაჲ ალექსანდრიელისაჲ ეპიკტიტონისა მიმართ. - რომელი ქალწულისაგან იშვა და სვიმეონ მკლავთა ზედა მიიქუა და შემდგომად ჯუარცუმისა და აღდგომისა თომასგან წყლულებაჲ სამშჳალთაჲ განეხილა, ამისთვის ყოველნი ორსა მას ბუნებასა ღვთაებისა და კაცებისასა აღვიარებთ.

1v

თქმული ამბროსე ეპისკოპოსისაჲ მედოლიანელისა. - თქუა უფალმან, ვითრმედ დაჰკსენით ტაძარი ესე და მესამესა დღესა აღვჰმართო თქუა, ვითარმედ: „დაჰკსენით მე და მესამესა დღესა აღვდგე“, არამედ დაჰკსნეს უფალი ბუბებასა მას კაცობრივსა და განახლებს, ხოლო თვისი იგი ტაძარი ღმრთეებისა მისისაჲ არასადა დაჰკსნდების.

არამედ კაცთმოყუარებითა თვისითა არა განიშორა ბუნებაჲ იგი კაცობრივი და არს უფალი ჩუენი იესუ ქრისტეს, ვნებული ჴორცთა მათგან კაცობრივთა, ხოლო ღმრთეებაჲ მისი უვნებელ არს და გამოუთქუმელ ძესათვის ირტყვს, ვითარმედ: „მე ვარ პირველი და მეორე და არა შვიცვალო.

პირველი ღმრთეებითა, ხოლო მეორე კაცებითა, რომლისაგან უჩუენა მონაფეთა წყლულებაჲ იგი გუერდისაჲ და ჭამა მათანა და პირველად აღდგომაჲ ბუნებუსაჲ მის ჩუენისაჲ აჩუენა.

(მეორე სვეტი) რათა სიმტკიცეს იგი ღმრთეებისაჲ უკუდავად და უქცეველად ეგოს. და ამას ორსა ბუნებასა ღმრთეებისა და კაცებისასა ვნამებთ.

თქმული წმიდისა აგუსტინე არქიეპისკოპოსისაჲ ჴორცითა მოსლვისათვის მეორედ მაცხოვრისა ჩუენისა. - ნუსადა აცილობა მას, ვითრმედ, ვითარ ანუ ვინაჲ მოვიდეს ქრისტეს მოკსენებულად შევერაცხენ და ჭემმარიტად გეპყარნ სარწმუნოებაჲ იესუ ქრისტეს მიმართ, ვითარმედ აღდგა იგი მკუდრეთით და აღმაღლდა იგი ზეცად და ზის მარჯუენით მამისა.

და არათუ სიტყუთ მოვიდეს, არამედ სადაცა იგი ამაღლდა, მასვე მთასა ზედა გარდამოკდეს განშჳად და მკუდართა ხოლო ესრე იესუს მოსლვად იგი მისი, რამეთუ ანგელოზნი ღაღადებდენ და წამებდენ ჴმითა საშინელითა ჩემისა და გამოჩნდეს ზეცით მითვე ხატითა ჴორციელებისაჲთა, რომელითაცა ივნო.

რამეთუ მათ კაცობრივთა უკრწნე(2r)ლისად შემოსილ იყოს და მით გამოჩნდების სიყუარული მისი ჩუენდა მომართ, ვითარმედ არა განიშორებს ბუნებასა მას კაცობრივსა.

თქმული წმიდისა ამბროსისი განკაცებისათჳს მაცხოვრისა და წვალებისათჳს აპოლინარენათათჳს. - ვიდრე ამათ ვამხილებდით, სხუდ ღუარძლი აღმოსცენდა, რომელნი იტყჳან, ვითარმედ ჳორცნი უფლისანი და ღმრთეებერთისა ბუნებისაგნ არსო, რომელმან ჯოჯოხეთმან აღმოიბოყინა, ანუ ვითარ იკადრეს გმობად ისი, ვითარ ვხედავ ვითარმედ უძკრეს არიან ისინი არიანეზთა მათ და მათგან განძლიერდების ურჩულოებად ესე.

არამედ, რომელმან არა აღიაროს ორივე ბუნება ამას ზედა აღსრულებად არს სიტყუად იგი მაცხოვრისა, ვითარმედ არა გიცნი, ვინ ხართო.

თქმული იოვანე არქეპისკოპოსისა კოსტანინე პოლისა ამაღლებუსათჳს უფლისა. - ვითარცა ორნი ნუ ვინმე კაცნი ილალებიედ და აღდგის მათ შორის (მეორე სვეტი) სხუად შუვამდგომელი ესრეთვე შუვამდგომელ იქმნა ჩუენთჳს უფალი მამისა მიმართ.

და ორითა ამით ბუნებითა თავს ისხნა ცოდვანი ჩუენი და იგი არს მეოხი ჩუენი მამისა მიმართ და მისთჳს ორსავე ამას ბუნებასა გამოაჩინებს.

თქმული წმიდისა კკრილე მთავარეპისკოპოსისა ალექსანდრელისა. - რამეთუ კაცად სახელ-ედების ქრისტესა ბუნებისა მისგან კაცობრივისა, არამედ ღმერთი იყო ღმრთისაგან მამისა სიტყუად, ხოლო ჳორცთა მესამითა მით ქმნა მსგავს ჩუენდა და იქცეოდა ქუეყანასა ზედა და შეზავებულ იყო იგი ჩუენდამო, რამეთუ აქუნდა მას სრულებად კაცობრივი, მსგავსად სიტყჳსა მისისა და რომელთა ჳრწნამს იგი აღიარებენ ორსავე ამას ბუნებასა მისსა.

ალექსანდრიელისა ეპისტოლე ტიმოთე მთავარეპისკოპოსისა ღმრთის მსახურისა მიმართ მეფისა ლეონტისა. - მივსწერ შენდა და ამას გაუწყებ, რაათა არა ვითარცა ჳორცთ(2v)მოყუარე დავისაჯო, არამედ რაათა განვერე ცეცხლისა მისგან ამისთჳს მაუწყებ შენსა მაგას ღ... მსახურებისა მეფობასა რათა ყოველივე გამოიკულეო.

რამეთუ სიყრმითგან ღმრთისმსახურებისა მეუფება გიპყრიეს და მართლმადიდებლობა ქრისტეანებისა, რამეთუ ქრისტემან ჳორცითა თჳსითა იხილა ვნებად სიკუდილისა, ხოლო არაგანი ჳრწნეს სიკუდილისაგან ჳორცთანი მისნი, არამედ მითვე ჳორცითა აღდგა ჳეშმარიტად და რაათა შეუდგეთ დაუბრკოლებლად მოცემულსა და სწავლასა მოციქულთასა.

და მას მოკსენებულთა კეთილად მოძღუართა ჩუენთასა მადლითა მაცხოვრისა ჩუენისაათა აღვიარებთ ერთსა სარწმუნოებასა, რაათა სახელითა იესუ ქრისტესითა, რომელი განკაცნა და ჳრქუა მონაფეთა თჳსთა, ვიტარმედ: „წარვედით და მოიმონაფენით ყოველნი წარმავალნი და ნათელსცემდეთ სახელითა მამისათა (მეორე სვეტი) და ძისათა და სულისა წმიდისათა„.

და ესრწთ გვასწავებს და ვიცით სიმტკიცჳ და ჳეშმარიტება სამებისა წმიდისა და ესრეთვე შეკრებულთა ნიკეას წმიდათა მათ მამათა ჩუენთა განაჩინეს განკაცება იგი უფლისა და მაცხოვრისა ჩუენისა იესუ ქრისტესი და ესრეთვეჩუენცა გჳპყრიეს, ხოლო ვივლტი მომეძაგების აპოლინარიოსისი და ნისტორისი.

ვიცი და მრწამს, ვითარმედ წარსაწყმედელ არს მოძღურება იგი მათი, რამეთუ შესცთეს და ვერ ცნეს განკაცებად იგი მაცხოვრება.

ხოლო ვინ გგონებიეს და აღვიარებთ მხოლოდ შობილსა ძესა ღმრთეებისასა და თანაარსსა მამისა განკაცებულსა და ჳორცშესწმულსა, ჯუარცუმულსა და აღდგომილსა, რომელი მოსლვად არს, განშჳად ცხოველთა და მკუდართა.

ხოლო ან ვევედრები შენსა მაგას ღმრთისმოყუარებასა, რადთა არა ქუეყანისა ესე, ხოლო მეფობაჲ დაიპყრა, არამედ ისმინე ჩემი, რადთა ზეცისასა გამო...

Q 210

რაობა: დაზიანებული ფრაგმენტი
თარიღი: X ს.
ფურცელთა რაოდენობა: 1 ფ.
დამწერლობა: ასომთავრული
ზომა: 13,8x23

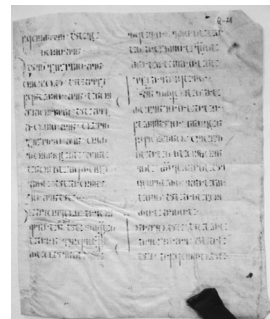
Content: Damaged Fragment
Date: X c.
Number of folia: 1 folio
Script: Asomtavruli
Size: 13,8x23

Q 211

რაობა: მათეს თავის სახარება
თარიღი: X ს.
ფურცელთა რაოდენობა: 1 ფ.
დამწერლობა: ასომთავრული
ზომა: 16,8x20,8

Content: Gospel of Mathew
Date: X c.
Number of folia: 1 folio
Script: Asomtavruli
Size: 16,8x20,8

ტიქსტი

მათეს სახარება, თავი 23, 37-46

1r

წყურთილი და გასუთ შენ. ოდეს გიხილეთ შენ უცხოოდ და შეგიწყნარეთ შენ ანუ შიშუელი და შეგმოსეთ შენ. ოდეს გიხილეთ შენ უძღურებასა შინა ანუ საპყრობილესა და მოვედით შენდა.

და მიუგოს მეუფემან მან და ჰრქუას: ამენ გეტყჳ თქუენ: რაოდენსა (მეორე სვეტი) ჰყავთ ერთსა ამას მცირეთაგანსა ძმათა ჩემთასა, იგი მე მიყავთ.

მაშინ ჰრქუას მარცხენითა მათცა: წარვედით ჩემგან, წყეულნო, ცეცხლსა მას საუკუნესა, რომელი განმზადებულ არს ეშმაკისათჳს და მსახურთა მისთა.

რამეთუ მშობდა და არა მეცით მე ჭამადი; მწყუროდა, და (1v) არა მასუთ მე; უცხო ვიყავ, და არა შემინყნარეთ მე.

შიშუელ ვიყავ და არა შემმოსეთ მე; უძღურ ვიყავ და საპყრობილჳს, და არა მოხუედით ჩემდა.

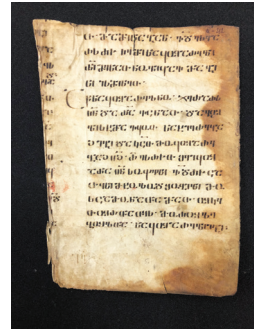
მაშინ მიუგონ მათცა და ჰრქუან: უფალო, ოდეს გიხილეთ შენ მშეიერი ანუ წყურვილი, ანუ უცხოებასა, ანუ (მეორე სვეტი) უძღურებასა, ანუ საპყრობილესა და არა გამსახურეთ შენ.

მაშინ მიუგოს მან და ჰრქუას მათ: ამენ გეტყჳ თქუენ: რაოდენსა არა უყავთ ერთსა მცირეთაგანსა, მე არა მიყავთ.

და წარვიდენ ესენი სატანჯველსა საუკუნისა, ხოლო მართალნი – ცხორებასა საუკუნისა.

Q 212

რაობა:	სწავლანი
თარიღი:	X ს.
ფურცელთა რაოდენობა:	1 ფ.
დამწერლობა:	ასომთავრული
ზომა:	13x17,8
Content:	Sermons
Date:	X c.
Number of folia:	1 folio
Script:	Asomtavruli
Size:	13x17,8

ტიქსტი

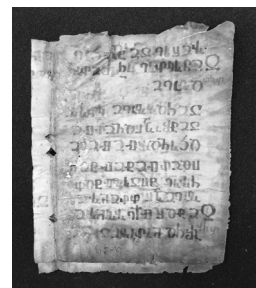
1r / ...თ მამისაგან, ვითარმედ ესე არს ძჳ ჩემი საყუარელი, რომელი მე სათნო-ვიყავ, მაგისი ისმინეთ.

ან საყუარელთა ჯერ-არს ჩუენდა, რაითა ვცნათ და გულისხმა-გყოთ სახიერ-ებად იგი და კაცთმოყუარებაჲ ღმერთად, რამეთუ ესრჳთ შეიყუარა ღმერთმან სო-ფელი, ვითარმედ ძჳცა თჳსი მხოლოდშობილი მოსცა მონათა მათ უკეთურთათჳს მოსული გულთა საყუარელი იგი.

1v / ... უფროესი მისა იყო და ყოველსა ძჳთ[ა] მისასა უფროეს კაცთა იგი აღ-მასრულებელ იყო. და ვინმეცა იპოვა უფროეს იოვანისსა, რომელი უდაბნოსა გარე იყოფოდა და მწუწრვალსა მდელიოსასა ჭამდა და არცალა მიხედვად ამისი და სა-მოსელი იოვანისსა ესწორების, რამეთუ უჩურო არს, რამეთუ ამისი ხატი შუენიერ და ფეროვან, ხოლო იოვანისი ფერი- ყუთელ.

Q 213

რაობა:	მარკოზის თავის სახარება (პალიმფსესტი)
თარიღი:	X ს.
ფურცელთა რაოდენობა:	2 ფ.
დამწერლობა:	ასომთავრული
ზომა:	14,2x11,5
Content:	Gospel of Mark
Date:	X c.
Number of folia:	2 folios
Script:	Asomtavruli
Size:	I f. 14,2x11,5; II f. 13,5x11,7

ტიქსტი

1r^{*}/

მარკ. 14, 72

ინყო ტირილად.

და მუნთქუესვე ხვალისაგან ძრახვა-ყვეს მღდელთმოძღუართა მათ მოხუცე-ბულთა თანა და მწიგნობართა და ყოვლისა კრებულისა.

და შეკრეს იესუ, წარიყვანეს და მისცეს ...

1v

მარკ.

და იგი არა სმიოდა სახე მერმე ეტყოდა მას: არა სმიოდენსა ესე იტყო[დ]იან: შენ ...არაჲ მიუგო და საკურველებამდე ...ტესა.

ხოლო დღესასწაულად მიოტევეს ერთი პყრობილიცა [მი]თხოიან

2r

მარკ.8

ვითარცა ყვეს, მათა მიმართ, პილატე მიუგო და პრქუა მას: გნებავს, მიგიტეო თქუენ მეოფეჲ ჰორიათაჲ. ოწყოდა, რამეთუ შურით მიეცა მღდელთმოძღუართა.

ხოლო მღდელთმოძღუართა მათ, რომელთა მათ აღძრეს ერი იგი, რაათა ბარაბა მიუტეოს მათ.

2v

15, 14

ხ... იყვნეს მღვდელთმოძღუართაგან და იტყოდეს: ჯუარს. აცუ ეგე და პილატე ეტყოდა მათ: რაჲ ეგოდენი ძუირი ოქმნიეს და იგინი ოკმობდეს: ჯუარს-აცუ ეგე.

ხოლო პილატე იზრახა.

Q 214

რაობა:

მარკოზის თავის სახარება

თარიღი:

XI ს.

ფურცელთა რაოდენობა:

2 ფ.

დამწერლობა:

ნუსხური

ზომა:

8,5x13,5

Content:

Gospel of Mark

Date:

XI c.

Number of folia:

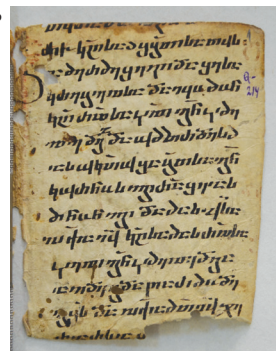
2 folios

Script:

Nuskhuri

Size:

8,5x13,5

ტიქსტი

1r⁴⁴⁶ თვს [არამედ უფალ არს]

ძჳ კაცისაჲ შაბათისათვს.

მარკ. 3,1

^{*} შენიშვნა: არ მიჰყვება არცერთ რედაქციას.

⁴⁴⁶ | სტრიქონი ნაჭრილია.

და მერმე შევიდა შესაკრებელსა და იყო მუნ⁴⁴⁷ კაცი, რომელსა ჳელი განჳმელ ედგა. და უმზირდეს მას, უკუეთუ შაბათსა განკურნოს იგი, რაჲთა შეასმინონ იგი. და მას ჟამსა ჰრქუა იესუ კაცსა მას, რომელსა ჳელი განჳმელ ედგა: აღდეგ და წარმოდეგ შორის!

და ჰრქუა მათ იესუ: ჯერ-არსა⁴⁴⁸

არ გადადის

მათე 9, 11-13

1v/ [მეზ]უერეთა და ცოდვილთა თანა ჭამს?

ჰრქუეს მონაფეთა მისთა: რაჲსა მეზუერეთა და ცოდვილთა თანა შჭამთ და სუამთ?

და ესმა ესე იესუს და ჰრქუა მათ: არა უჳმს ცოცხალთა მკურნალი, არამედ სნეულთა. არა მოვედ წოდებად მართალთა, არამედ ცოდ⁴⁴⁹ [ვილთა]... .. [სი]ნან[ულა]დ

მარკ. 4, 21-22

2r / ღიან ოცდაათეული და სამოცეული⁴⁵⁰ და ასეული⁴⁵¹.

და ეტყოდა მათ: ნუ სანთელი მოიღიან და ჳკმი[რსა] ქუჳშე შედგიან, ანუ ცხე-დარსა ქუეშე⁴⁵² დადგიან? ანუ არა სასანთლ[ესა] ზედა დადგიან?

რამეთუ არა არს დაფარ[ული], რომელი არა გამოცხადნეს, არცა [იყ]ოს⁴⁵³ ...

მარკ. 4-24, 25, 26, 27

2v / ცეს, და რომელსა არა აქუნდეს და რომელ-ღა იგი აქუნდეს, მო-ვე-ელოს⁴⁵⁴ მას.

და ეტყოდა მათ: ესრეთ არს

სასუფეველი ღმრთისაჲ. ვითარცა-იგი კაცმან დასთესის თესლი ქუეყანასა და დაიძინის და აღდგის ღამჳ და დღჳ და თესლი იგი აღმოსცენდის და განორძნდებინ, ვითარ-იგი მან არ[ა] [უნყინ]⁴⁵⁵.

3r / [ვა]მსგავსოთ სასუფეველი ღმრთისაჲ? ანუ რომელი იგავი მივიდოთ მისთვის?

ვითარცა მდოგჳსა მუარცუალსა (!), რომელი დაეთესის ქუეყანასა, უმცირეს არს იგი ყოველთა თესლთა, რომელნი არიან ქუეყანასა ზედა და ოდეს დაეთესის, აღმოჳდის იგი და იქმნის⁴⁵⁶ უფროჲს

ყოველთა მხალთა და მოიხ[უნის] რტონი დიდ-დიდნი⁴⁵⁷.

⁴⁴⁷ მონ.

⁴⁴⁸ მოხეულია.

⁴⁴⁹ ბოლო სტრიქონი (თუ სტრიქონები) მოხეულია.

⁴⁵⁰ სამოცეული.

⁴⁵¹ ასეოლი.

⁴⁵² ასეა.

⁴⁵³ ქვედა კიდე მოხეულია.

⁴⁵⁴ მო-ვე-ილეს.

⁴⁵⁵ ქვედა კიდე ჩამოჭრილია.

⁴⁵⁶ იქმნი.

⁴⁵⁷ ჰრ-ს ქვედა კიდე ჩამოჭრილია.

3v / და ესენი არიან კლდოვანსა მას დათესულნი⁴⁵⁸, რომელთა-იგი რაჟამს ისმინიან სიტყუად იგი, მეყსეულად⁴⁵⁹ სიხარულით მიიღიან. და არა უბნ⁴⁶⁰ ძირი მათ შორის, აეამედ სანუთრო არიედ; და რაჟამს მოინიის ქირი, გინა დევნულებად სიტყესა მისთვის, მეყსეულად⁴⁶¹ დაჰბრ[კო]ლდიან.

[და] [რომე]ლნი ეკალთა⁴⁶².

არეულია გვერდები

ლუკა -35

4r /⁴⁶³ ... სიძე ... [თანა] არს.

[არამედ] მოვლენ დღენი, ოდეს აღმალდეს მათგან სიძე იგი, მაშინ იმარხვიდენ მას დღესა შინა.

მარკ. 2-21, 23

არავინ სადგმელი ახალი დაადგის სამოსელსა ძუელსა; უკუეთუ არა, მოაპის მისგან ცოცხალიცა იგი ახალმან მან სიკეთისაჲ მის ძუელისაჲ მის⁴⁶⁴

მარკ. 2-23, 24, 25

4v / [წ]არჰვიდოდა შა[ბათ]სა ყანებისა[გან] [და] [მანა]ფეთა მისთა ინ[ყეს]

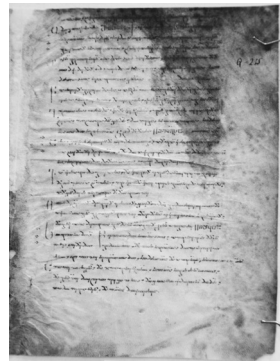
[გ]ზასა სლვად და [მუ]სრვად თავსა ჴუვილისასა.

ხოლო ფარისეველნი იგი ეტყოდეს: იხილე, რასა ზმენ მონაფენი შენნი შაბათ-სა შინა, რომელი არა ჯერ-არს ყოფად!

ხოლო იესუ ჰრქუა მათ: არასადა აღმოგიკითხავსა, [რა]ჲ - ი[გი] [ყო] [დავით]⁴⁶⁵ ...

Q 215

რაობა:	თვენი
თარიღი:	XI ს.
ფურცელთა რაოდენობა:	4 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	19,6x14,8
Content:	Menaion
Date:	XI c.
Number of folia:	4 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	19,6x14,8

⁴⁵⁸ დათესულნი.

⁴⁵⁹ მეყსეულად.

⁴⁶⁰ ობნ.

⁴⁶¹ მეყსეულად.

⁴⁶² 3v-ს ქვედა კიდე ჩამოჭრილია.

⁴⁶³ 4r-ს ზედა კიდე ჩამოჭრილია.

⁴⁶⁴ ჩამოჭრილია.

⁴⁶⁵ ჩამოჭრილია.

ტიქსტი

1r

უფლისასა ტკბილისა შენე... სახ...უზეშთაეს არს.

მესმასა ძლ. ქრისტე

... სასწაულთა საქმედ.

სკმონ უ... გულად ნათელ-ილო. ხოლო უკუეთურებაჲ რაჟამს გიხილეს შენ
სემარაჲსა მკვდრთა, საკვრველებათა დიდითა მოქმედად მიიღეს მათ სასწაული
იგი მეცნიერებაჲ საღმრთოჲთა სწავლითა შენითა ... წარვედ, გეტყოდა რა
ანგელოზი ღმრთისაჲ განუმზადე გზაჲ გონიერსა საჭურველსა და უთხარ ქრისტეს
განკაცებისა იგი სადღუ.

გიხილა რაჲ ღირსმან კანდაკე ნეტარო, ვითარ გულისხმა უყო ... ტყთა ითხოვა
შენ მიერ მოლებაჲ ნათლისღებისაჲ სიმართ... მით

ჭეშმარიტად დიდ არს.

სიხარულითა

ღამითგანსა სულითა

არაჲ შესძრუნდი უღრთოთაგან, არამედ ჯუარსა კრა ...სა ხვლოდე,
მოციქულო, და მოაქცევდი

მათ უფლისა მიმართ ... სიტყვთა მით მადლისაჲთა [ჰშეე] მოცემულსა.

ვითარცა კრავი მიგუარა დაკვად ევმანუელ, იტყვეს დიდებით ესაია, ხოლო
არს იგი კანდაკე ვერ გულისხმაჰყოფდა, არამედ შენ მიერ ისწავა დიდო...

ღმრთისმეტყუელად მონაფედ ერთად შუდთა მათ გამორჩეულ დიაკონთაგან
გიცი შენ ... და წმიდისა ეკლესიაჲსა საფარველად და ბნელსა მყოფთა
განმანათლებლად. რომელნი აღგიარე ღალაყავს

სოფლისა ზღუაჲ.

წყლითა მით სულისაჲთა აღავსე, ვითარ მდინარე ედემით გამოსრული და
პირი სანუთოჲსაჲ მოჰრწყე ... ან აღიღე სწავლითა მით სიმართლითა და აღავსენ
ნათლითა. ამინ.

ალაღე პირი შენი და აღავსე, ნეტარო, სულთა სიბრძნისაჲთა და განაპე მუცელი
ვეშაპისაჲ და შთანთქმულნი მის მიერ აღმოიყვანენ და ღმერთსა მიუპყრენ.

1v 2r, 2v *

ადიდებდითსა

ძლ. ღმერთი შეუძლე

ჰ უფლისა ...

... ..

უქადაგე კაცთა არს ...

დიდებულო და იშუჭბ

ნათელსა მას შინა

ქრისტესა დიდებულ ...

რომელმან ნათელმან მზისამან მო...

სჯული ესე

და ბრწყინვალეებაჲ იგი სახარებისაჲ

* 1v 2r, 2v არ იკითხება

მოჭფინე შენ ... ნათესავსა ზედა,
ხოლო ...
ქალაქი ნათლითა
მეცნიერებისა ღმრთისაჲთა
აღავსე ...

ჯუარცუმაჲ და სიკუდილი და აღდგომაჲ მხსნელისა
იქადაგე ...

2r/

.....

.....

ღამითგანსა

ძლ. შენ ...

შენ

... ..

კურთხეულარსა

ძლ. ბ ...

ზღუად სათნოებათა იპოე და ...

ქრისტესითა და მას მხ ...

... ..

უფალო ...

ცეცხლითა მარხვისაჲთა ვითარცა ბრძმედსა შინა

ს... ..

ვითარცა ოქროჲ და ღალადებდი ...

კურთხეულ ხარ შენ, უფალო და ...

იტკრთე ძე საყდარსა ... მამისა თანა მჯდომარე ...

2v/ კაცებაჲ უფალმან მამათა ჩ ...

... ..

ბრწყინვიდა

... ..

შუწნიერებაჲ ...

... შენ

... ამაოებაჲ ამის სწორ... და ...

კაცმან შეცვალებითა მით შენთა

... შენ ... ქალწულო

უგალობენ გუნდნი ...

... ..

და მამადმთავართა და მოციქულთა

და [მონამეთა] და ყოველთა მართალთა.

ადიდებდითსა

ძლ ლომისა კიდურნი

გსუროდ ... ქრისტესა... და დამბადებლისა სიკეთისაჲ.
და მისთვის ჯუარს-აცუ თავი შენი
სოფ ... და საქმეთა და ... ღმერთ იქმენ შენ ხ...
... თუალთშეუდგამსა

... ..
წორცთაჲ ... ნეტარო, და შრომითა მით
... ქმნილ აღმაღლდი ზეცისა [ტაძრაჲ].
... უკუდავსა ქრისტეს დიდებაჲ
ღირსაჲდ იხილე.

2v/ ა ... პატივისმცემელთა შენთა,
ნეტარო ნყალობაჲ გვთხოვ,
... .. ქრისტესა ღმრთისა, რაჲთა აღმსარებელნი
[ესენებისა] შენისა ღირს-მყვნეს ხილვად გამოუთქუ
მელსა მას [დიდებასა].

იხარებს გული ჩემი, ღირსო,
რაჟამს-იგი გიგალობდე შენ,
რამეთუ შენ ხარ [ნათელი] ჩემი,
შემწე და ნუგეშინისმცემელ
სულისა ამის ჩემისაჲ
და შენ მარადის ღირსაჲდ გადიდებთ.
სარწმუნოებით აღ.

აქებდითსა დ.
 ღლ. რამეთუ ღმერთი ... ზეცით
სურვილმან მან ღმრთისამან
სული შენი აღატყინა,
ღირსო [პელაგია] და მადლმან სულისამან
განგანათლა და გივსნა შენ მტერისაგან.

ეჰა, [სახიერებაჲ] შენ მიერ, ნმიდა მონყალეო
ქრისტე, ღმერთო ჩუენო, რამეთუ რომელნი შენდა მოიქცენ,
კაცთმოყუარებით შეანყნარებდით.

3r/*
3v /
... ქრისტესა ...
ყოველნი საქმენი უფლისა.

ადიდებდითსა
 ღლ. ღმერთსა ...
აჩნდი სოფელსა შინა ...ის სახედ მაოტებელად

* სრულიად არ იკითხება

ბნელსა უმეცრებისასა იაკობ და მას შინა
მყოფნი აღმოიყვანნე ნათლად ძალითა ღმრთეებისაჲთა.
რომელსა ღირს იქმნა მსახუერბად მისა, ნეტარო.

ქარისა მის სასტიკისა ქადაგებასა ღირს იქმნ
ცეცხლისა ენითა, ღირსო იაკობ, და მისგან გ
ანმსდიდრდი და დასწუჴნ ეკ ... სახედ
საცთურებისა ღუარძლნი და განაქარვე შენ არამური
ბნელისა ნათლითა ქრისტეს მოსლვისაჲთა.
ქრისტესა ღმერთსა, რომელსა ვადიდებთ.

3v / ელვარებით სულისაჲთა ქრისტეს გამოჩინებაჲ
განითქუა შენ მიერ ყოველსა სოფელსა
და განანა ... შენ კაცთა ვნებანი
ცნობად ღმრთეებისა მისა და წარუდგენ
დღეს ... მსხუერპლად სათნოდ.

ბაგითა მაგით სულიერითა მოჰყინე შენ
ცეცხლი სიყუარულისაჲ უმანკოთა გულსა
და განუ[ხუენ] ვნებანი მათნი ცნობად, თუალით
უხილავო, მათ კეთილთა სიმ... ქრისტეს
ღმრთისა ჩუენისაჲთა, რომელსა ვადიდებთ.
ღრუბლად სულმცირედ.

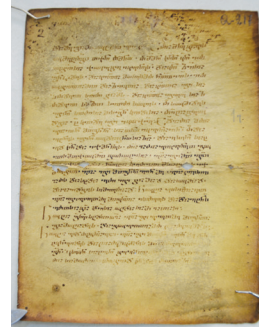
ოკდონბერსა. ი.
წმიდათა მოწამეთა ემლამპისი და ეფლამპიაჲსი.
უფალო ღაღადყავსა ჳმაჲ დ.

ძლ. მწნეო შორის მოწამეთა
განჰბრწყინდით თქუენ მადლითა მით
სულისა ყოვლადწმიდისა და სოფლისა მ...სა მას
ახოვნად ჰბრძოდეთ და მძლე ექმნენით თქუენ ძალითა
ქრისტეს მეუფისაჲთა და მოიღეთ ღმრთისაგან ძლევისაჲ
თქუენისაჲ გვრგვნი, რომელსა ევედრენით ჳსნად
ჩუენდა ყოვლისაგან ბოროტისა და რომელი სარწმუნოებით
ჳსენებასა თქუენსა ვადიდებთ.
ცეცხლითა იტანჯენით თქუენ და მახვლითა,
ჰ მწნენო, და მიუდრეკელად ეგენით ღმრთისაგან
და უფროსად აღეტყუენენით, ვითარცა რაჲ
ლამპარნი და განანათენით თქუენ გულნი.

Q 217

რაობა: დოგმატიკურ-პოლემიკური ხასიათის
 თარიღი: XI ს.
 ფურცელთა რაოდენობა: 2 ფ.
 დამწერლობა: ნუსხური
 ზომა: 17,8x13,9

Content: Dogmatic-polemical composition
 Date: XI c.
 Number of folia: 2 folios
 Script: Nuskhuri
 Size: 17,8x13,9

ტიქსტი

პავლეს ეპისტოლე კორინთელთა მიმართ 1, თავი 10, 1-21 (ბოლო სიტყვა 9, 27) 1r

და მე გამოუცთელ ვიყო.

არა მნებავს უმეცრებაჲ თქუენი, ძმანო, რამეთუ მამანი ჩუენნი ყოველნი ღრუბელსა ქუეშე იყვნეს და ყოველნი ზღუასა განკდეს. და ყოველთა მოსეს მიერ ნათელ-იღეს ღრუბლითა მით და ზღუთა და ყოველთა იგივე საზრდელ სულიერი ჭამეს და ყოველთა იგივე საზრდელ სასმისით სულიერი სუეს; რამეთუ სუმიდეს იგინი სულიერისა მისგან კლდისა, რომელიცა შეუდგა, ხოლო კლდე იგი იყო ქრისტი.

არამედ არა მრავალნი მათგანნი სათნო-იყვნა ღმერთმან, რამეთუ დაეცნეს იგინი უდაბნოსა ზედა და ესენი სახედ ჩუენდა იქმნეს, რაითა არა ვიყვნეთ გულის მთქუმელ ბოროტისა, ვითარცა-იგი მათ გული უთქუმიდა. ნუცა კერპთმსახურ იქნებით, ვითარცა-იგი მათგანნი ვინმე, ვითარცა ნერილ არს: დასხდა ერი იგი ჭამად და სუმად და აღდგეს სიმღერად. ნუცა ვისიძავთ, ვითარცა იგი ვიეთმე მათგანთა ისიძვეს და დაეცნეს ერთსა შინა დღესა ოც და სამი ათასი.

ნუცა განვსცდით უფალსა, ვითარცა იგი ვიეთმე მათგანთა გამოცადეს და გუელთა მიერ წარწყმდეს.

ნუცა ვდრტუნავთ, ვითარცა იგი მათგანნი ვინმე დრტუნვიდეს და წარწყმდეს მომსრველისა მისგან. ესე ყოველნი სახენი შეემთხუეოდეს მათ; ხოლო დაინერა სამოძღურებელად ჩუენდა, რომელთა ზედა აღ(1v)სასრული ჟამთაჲ მოინია.

ამიერიტგან, რომელი ჰგონებდეს დგომასა, ეკრძალენ, ნუუკუე დაეცეს. განსაცდელ თქუენ არა შეგემთხვა, გარნა კაცობრივ, ხოლო სარწმუნო არს ღმერთი, რომელმან არა გიტევენეს თქუენ განცდად უფროს ძალისა თქუენისა, არამედ ყოს განსაცდელსა თანა გამოყვანებაცა, რაითა შეუძლოთ დათმენად.

ან უკუე, საყუარელნო ჩემნო, ივლტოდეთ კერპთ-მსახურებისაგან. ვითარცა ბრძენთა გეტყუ თქუენ: „განალა იკითხავთ, რომელსა ესე გეტყუ თქუენ? სასუმელ ესე კურთხევისაჲ, რომელ ვაკურთხევთ, არა-მე ზიარებაჲ სისხლთა ქრისტესთაჲ არსა?

პურსა ამას, რომელსა განვსტეხთ, არა-მე ზიარებაჲ ჳორცთა ქრისტესთაჲ არ-

სა? [რამეთუ ერთ პურ და ერთ] ჳორც ჩუენ მრავალნი ესე ვართ, რამეთუ ყოველთა ერთისა მისგან პურისა მოგუაქუს. იხილეთ-ლა ისრაჳლ ჳორციელად: ანუ არა რომელნი-იგი ჳამენ შესანირავთა მათ, ჳიარ საკურთხეველისა მის არიანა?

რასა უკუე ვიტყჳ ამას, ვითარმედ კერპი იგი რაა არს, ანუ ნაგები რაა არს? არამედ ვითარმედ, რომელსა იგი უგებენ წარმართნი, ეშმაკთა უგებენ და არა ღმერთსა; ხოლო მე არა მნებავს თქუენი ეშმაკთა ჳიარება.

ვერ ჳელ-გენიფების სასუმელი უფლისაა სუმად და სასუმელ ეშმაკთაა, ვერ ჳელ-გენიფების ტაბლასა უფლისასა ჳიარებაა და ტაბლასა ეშმაკთასა..."

2r

პავლეს ეპისტოლე კორინთელთა მიმართ 1, თავი 14, 36-40; 15, 1-19

ანუ თქუენ მიერ სიტყუაა იგი ღმრთისაა გამოვიდა? ანუ თქუენდამდე ხოლო მიინია? უკუეთუ ვისმე ეგონოს თავი თჳსი წანანარმეტყუელ გინა სულიერ, უწყოდენ, რომელსა ესე მივსნერ თქუენდა, რამეთუ უფლისანი არიან მცნებანი. ხოლო უკუეთუ ვინმე უმეცარ არს, უმეცარ იყავნ.

ვინაიცა, ძმანო ჩემნო, გჳურდინ წანანარმეტყუელებად და სიტყუად ენათა ნუ დაეყენებით. ყოველივე შუენიერად და წესიერად იქმნებოდენ.

ხოლო გაუნყებთ თქუენ, ძმანო, სახარებასა მას, რომელი გახარე თქუენ, რომელიცა მიგიღებთ, რომელსაცა ჳედა სდგათ. რომლითაცა სცხონდებით, რომელი სიტყუაა გახარე თქუენ, უკუეთუ გაჳსოვს, გარნა თუ ცუდად რაიმე გრწმენა. რამეთუ მიგეც თქუენ [პირველად, რომელიცა იგი მოვიღე, რამეთუ ქრისტე მოკუდა] ცოდვათა ჩუენთათჳს, ვითარცა წერილ არს და „რამეთუ დაეფლა და რამეთუ აღდგა მესამესა დღესა, ვითარცა წერილ არს და რამეთუ ერუენა კეფას და მერმე ათორთმეტთა მათ და მერმე ერუენა უმრავლეს ხუთასისა ძმათა ერთ-გზის, რომელთაგანნი უმრავლესნი ცოცხალ არიან აქამომდე და რომელთამე შეისუენეს, მერმე ერუენა იაკობს და მერმე მოციქულთა ყოველთა.

უკუანასკნელ ყოველთასა, ვითარცა ნარჩევსა, მეჩუენა მეცა. რამეთუ მე ვარ ნარჩევი მოციქულთაა, რომელი არა ვარ ღირს წოდებად მოციქულად, რამეთუ ვსდევნიდ ეკლესიათა ღრმთისათა.

2v

ხოლო მადლითა ღმრთისაათა ვარ, რაა იგი ვარ და მადლი იგი მისი, რომელი ჩემდა მომართ იყო, არა ცუდად რაა იყო, არამედ უმეტეს მათ ყოველთასა დავშუერ. არა მე, არამედ მადლი იგი ღმრთისაა, რომელი იყო ჩემ თანა. ან უკუე გინა თუ მე, გინა თუ იგინი ესრეთ ვქადაგებთ, და ესრეთ გრწმენა თქუენ.

ხოლო უკუეთუ ქრისტე იქადაგების, ვითარმედ მკუდრეთით აღდგომილ არს, ვითარ იტყჳან ვინმე თქუენ შორის, ვითარმედ აღდგომია მკუდართაა არა არს, უკუეთუ აღდგომია მკუდართაა არა არს, არცა ქრისტე აღდგომილ არს. უკუეთუ ქრისტე არა აღდგომილ არს, ცუდად სამე არს ქადაგებაა ესე ჩუენი და ცუდად არს სარწმუნობაა ეგე თქუენი. ვიპოვენით უკუე ცრუ მონამეცა ღმრთისა, რამეთუ ვნამებთ ღმრთისათჳს, ვითარმედ აღადგინა ქრისტე, რომელი არა აღადგინა, უკუეთუ ნანდჳლვე მკუდარნი არა აღდგებიან, არცა ქრისტე აღდგომილ არს და უკუეთუ ქრისტე არა აღდგომილ არს, ამოა არს სარწმუნობაა ეგე თქუენი; ცოდ-

ვათავე სამელა შინა თქუნთა ხართ აქამომდე და შესუნებულნიცა იგი ქრისტეს მიერ წარ-ვე-სამე-წყმდენ.

უკუეთუ ამას ხოლო ცხორებასა ვართ მოსავე ქრისტესა, უსაწყალობელეს ყოველთა კაცთასა ვართ.

Q 218

რაობა:	მარკოზის თავის სახარება
თარიღი:	XII-XIV სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	1 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	9,3x14,9
Content:	Gospel of Mark
Date:	XII-XIV cc.
Number of folia:	1 folio
Script:	Nuskhuri
Size:	9,3x14,9

ტიქსტი

1r*/ მარკოზის სახარება, 15, 1-6

...მათ მოხუცებულთა თანა და მნიგნობართა და ყოველმან კრებულმან. და შეკრეს იესუ და წარიყვანეს და მისცეს იგი პილატეს. და ჰკითხა მას პილატე და ჰრქუა: „შენ ხარა მეუფე ჰურიათა? ხოლო იესუ მიუგო და ჰრქუა მას: შენ იტყუ. და შეასმენდეს მას მდღელთმოძღუარნი იგი ფრიად. ხოლო პილატე კუალად ჰკითხა მას და ჰრქუა: „არარას მიუგება? აჰა, რაოდენსა შეგნამებენ შენ!“ ხოლო იესუ არარად მიუგო, ვიდრემდის უკურდაცა პილატეს. და რაჲ დღესასწაულ მიუტევის მათ ...

1v / მათე 27, 43-49 [გამოტოვებულია 44 მუხლი სრულად,]

...ძე ღმრთისაჲ ვარი მე. „ხოლო მეექუსით ჟამითგან დაბნელდა ყოვლი ქუეყანაჲ, ვიდრე მეცხრედ ჟამადმდე. და მეცხრესა ოდენ ჟამსა კმა-ყო იესუ კმითა დიდითა და თქუა: „ილი, ილი, ღიმა საბაქთანნი ესე არს: ღმერთო ჩემო, ღმერთო ჩემო. რასათჳს დამიტევე მე?“ და რომელთამე მუნ მდგომარეთა ესმა ესე და იტყოდეს, ვითარმედ: „ელიას უკმობს ესე“. და მეყსეულად მირბიოდა ერთი მათგანი და მოილო ღრუბელი და აღავსო ძმრითა და დაადგა ლერწამსა და ასუმიდა მას. ხოლო სხუანი იტყოდეს: „აცადეთ...“

Q 219

რაობა:	დაზიანებული ფრაგმენტი
თარიღი:	XIII-XIV სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	1 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	20,8x15,2
Content:	Damaged Fragment
Date:	XIII-XIV cc.
Number of folia:	1 folio
Script:	Nuskhuri
Size:	20,8x15,2

* მინანერი სომხურად.

ტიქსტი

ტიქსტი გადასულია, არ იკითხება. ჩანს ორი გრაფემა - უა. მეორე გვერდზე განირჩევა რამდენიმე ხაზი კონტურების სახით.

Q 221

რაობა: საგალობლები
თარიღი: XIV ს.
ფურცელთა რაოდენობა: 1 ფ.
დამწერლობა: ნუსხური
ზომა: 20,7x14,8

Content: Chants
Date: XIV c.
Number of folia: 1 folio
Script: Nuskhuri
Size: 20,7x14,8

ტიქსტი

1r / ...დებ და მცველად ესრეთ, რამეთუ ნამ... .. ვითარცა ...დებ და მასვე ე...
... ..რებ და ვიტყვ: „უფალი ქრისტე დ... ..საზღვარ სარწმუნოებისა გუჭქმნა ჩუენ
ნიში ესე საუფლოდ და სასწაული ცნობათა უაღრესითა, რამეთუ ჴელი რაჲ თო-
მასი შეეხო გუჭრდას საღმრთოსა, იქმნა სანერელ მნიგნობრისა, ჴელოვანისა ამ-
ის მიერ ა... სარწმუნოებაჲ, ვითარცა ჯუარცმული ამის მიერ და ითრივნეს მდიდ-
რად გულნი ქრისტეს მონაფეთა და მერვე მან...მანი პოვა, რომელსა იგი ეძებდა,
დასუა მან უფალმან და მიერითგან და ასუა მას ყოველთა და დაღაცათუ მცირედ
ურწმუნო იქმნა იგი, არწმუნა მან ყოველსა ს...არა.

...სა. ზეცანი დაბეჭდულ საფლავით. ნ... ..ბაჲ მჯდომარე ...გისათვის დ...
ათაისა დამალულ მონაფეთა შენთა და ერთად შკრებილთა კარნი, რაჲ დაჴშულ
იყვნეს შეხუჭდ შორის მათსა მკსნელ და მხიარულ ჴყვენ იგინი და მიეც მშვიდო-
ბაჲ და ურწმუნენ წმიდაჲ და საღმრთოჲ გუჭრდი შენი და უაღად ურწმუნოსა თომას
არქუ სიტკობებითა: „მუვენ თუალნი შენნი და განიხილენ წყალობელნი ჩემნი და
ცან და უწყოდე, შ, ქადაგ მოვედ მე მხოლოდ, ვითარცა, რამეთუ რომელმან შენთჴს
თავს ვისხენ ვნებანი და ...დებდეს. უგალობსა. ჴმაჲ ა. უგალობდეთ ...

1v / დღეს არესა საღმრთოსა, ოდეს ქრისტე საფლავით, ვითარცა მზე აღ-
მოჴდა სამისა დღისაჲ მკუდრეთით და სიბნელე ჴამთრისაჲ, განჴდა ჩუენგან
ცოდებათა ჩუენთაჲ. ამას უგალობდეთ, რამეთუ დიდებულ არს. მეუფესა დღეთასა
ნათლითა შემოსილსა დღესა განჩინებულსა თჴთ საუფლოსა მას მსხუერპლად ეკ-
ლესიისა პირმშოდ ერისა. სიხარულით ჩუენ აღდგომასა ქრისტესსა უგალობდეთ.
ბჭენი სიკუდილისანი საფლავისა ბეჭედნი, მცხარ და მოქლონნი დაგემორჩილნეს
შენ, ხოლო რაჴამს აღსდები მშჴდობაჲ მიეც სიყუარულთა მათ შენთა ქრისტე უაღ-
რეს ყოველთა გუნებათა. უგალობდეთ.

გიხაროდენ, რაჲთა დამამტკიცე მე ქრისტე. ძუწლთა მათ ნილ ახალნი გან-
ხრწნილთა ნილ უხრწნილნი ჴუარითა ქრისტე ჴყვენი, განგკახლენ ცხორებანი და
სლვანი ღირსებით გუასწავენ და განგჴწენენ. საფლავით დაბეჭდილით ჴორცითა

მსგავსად წერილთა აღრდეგ ღმრთეებით და კართა კშულთა შესლვითა არწმუნე მონაფეთა აღდგომაი შენი ყოვლად ძლიერო.

ნეფსით ვნებანი ჩუენთუს თავს ისხენ ქრისტე და ხარებად მორწმუნეთა მონაფენი წარავლინენ, რათა ნამონ დიდებული აღდგომაი შენი ყოვლად ძლიერო.

განმინათლე განგებაი. მისა დიდ არს საიდ. ნათლისა მიღებითა პირველი გემოს ხილვაი განკურნა და რაჟამს აღდგა გოლი თავლისაი მიიღო მან და გუცა ჩუენცა და პირველსა მამასა ქრისტემან ღმერთმან სიტკბოებაი გამოუთქმელი.

იხარებდ განხილვასა მას შენსა მცორედ კაცთმოყუარე, ამისთუსცა ურწმუნოსა თომას უჩუწ ნე რაი გუწრდი, შინა უქადაგა სოფელსა მესამისა დღისა აღდგომაი შენი ქრისტე.

Q 222

რაობა:	საგალობლები
თარიღი:	XIV-XV სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	4 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	16,3x12
Content:	Chants
Date:	XIV-XV cc.
Number of folia:	4 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	16,3x12

ტიქსტი

1r / ... მისა თანა მოსაყდრე პირველ საუკუნეთა, ძე სიმდაბლით ...რული ზეცითა ქუეყნად დაბადებული წმიდისა ქალწულისაგან ე... მწყემსთა მათ და განჰკრთეს, რამეთუ იხილეს საკურველი თავი და გალობაი ზეცისა კრებულთაი ქუაბსა მას შინა ნათელი ნათლისაგან მოვლინებული ბეთლემ იშვების ცათა მფლობელი ზეშთა ბუ...ა ქალწულისაგან, ძალნი ცათანი შიშით თაყუანი...მენ და გალობით შეასხმენ წმიდა არს მეუფე მეუფეთა სიტყუაი მამისაი, წმიდა არს შობაი მისი კორცითა კაცთა კსნისა. წმიდა ხარ შენ მაცხოვარ, შეგუწყალე ჩუენ!

დღეს იხარებს უბინოა წმიდაი ქალწული, მშობელი მეუფისაი, მკსნელისაი შობისა უფლისასა მისგან კორცითა, რამეთუ მის ... მოეცა სიხარული დაბადებულთა, რაჟამს ქალწულმან შვა და ქალწულად ეგო ზეშთა ცნობისა და წყევაი ა... ანთაი დაჰკსნა მისგან შობილმან და ქუესკნელს... ..ა კსნაი მიანიჭა.

გ. დღეს ქრისტე იშვების. წ...მაი ა. შობისა უფლისასა ბეთლემს ჰურიასტ... .. სოფელნიცა რაი თუსი დამბადებული დაუკუ... მკედრობსა ანგელოზთასა იხილეს რაი მეუფე მონასა წ... ქუეყანასა ზედა განუშორებლად მამისაგან დიდებაი, რომელი განკორციელებაი ნათესავსა კაცთასა.

1v / ...უნი ვარსკულავისათანამოგზაურობენ, რამეთუ ჩუენთვის ...რმაი ახალი, პირველსაუკუნეთა ღ-ი.

...ეთლემმან განგჯლო მადლით ვიხილოთ შობა ფარულად ...ლეთ მოვედით, მოვიდოთ სამოთხე ქობსა შინა მო ...ო ჩუენდა ძირი მოურწყველი, რომელი აღ-

მოაც...ა შენდობასა მუნ იპოა წყარო აღმოუ...ელი, რომლისა სუმად სურთ და პირველ დ-ოს ... ქალწულმან შვა ჩული რომელმან მეყსეულად და აცხ...უურილი ადამდადთისი ამისთვის მივილტოდით ა...დ, სადა იშვა ყრმა ახალი პირველსა-უკუნეთა ღ-ი.

... ა. მონებისა. ქრისტეს შობასა ვადიდებდეთ ქრისტესა ზეცი... ვეგებვოდით ქრისტესა ჩუენ ქუეყნისნი ავამალლებდეთ ...ა დიდებასა და ან სიხარულით უღ-ალადებდეთ ერნო, რამეთუ ...სნ და ურჩებით პირველქმნული მსგავსად ღთაებისა ...დებლი, ხოლო დამბადებელმან მისმან კუალად აგო პირველად ნეტ..., ვითარცა ინება ჳორცქესხმითა თჳსითა, რამეთუ დიდებულ ... იხილა შემუქმედმან ხრწნი-ლებასა შინა კაცი რ...ა ...თა შექმნა ამან ცანი მოდრიკნა, გარდა...და ...ისგან ჭემ-მარიტად განკაცნა, რამეთუ დიდებულ არს.

...ნე ღმრთისა და ძალი მისი სიტყუა მამისა და ბრწყინვალეა მისი ...ლდ ღმერთი ჭემმარიტი საიდუმლო ძალითგან ზეცისათა, კუალად დაგ... ...შს ჩუენ ქალწულისა მუცელსა, რამეთუ დიდებულ არსო.

2r / ...თაბორსა მის უფროს მსისთ... ...რწყინვალედ ეჩუენა იგი მომცემელ-თა სჯულ... ჳმა ყვეს კურთხეულ. იხილეს, რაა მონაფეთა ქრისტე შ... თუალითა შემოსილად დაცჳვეს ზედა თჳ ... ქუეყნად მიმართ ხედვიდეს და ბრწყინვალედ გა-ნათლ... ...ნებულთა სამებასა აქებდეს. აკ.

ადიდებსა. შობაა შენი უ....

შობით ძრწოდეს მოციქულთანი, რაათა ...ხილი სანთლისაგან მ... ...ათლდეს ურთიერთ არს, ხედვიდეს და დაცჳ... ქუეყანასა თაყუანისცემდეს.

ღრუბლით გამო ჳ...მოდა ღირსთა და საღმრთომან ქუხილმა ჳბეჭდა დიდებაა მამისა მოციქულთა მიმართ, ვითარმედ ეგე არს, ძე ჩუენი ...ყუარლი მაგისი ის-მინეთ.

გამოს.... გუაკურთხევი. ნათელ... ...ელბელო სიტყუაო ნათლისა მის მა-მისა უშობელისო გამ...ნებელითა მით ნათლითა შინათა დღსთაბრს ზედა ნათლი იხილეთ მამაა ნათელი სული წმიდაა განმანათლებლად ყოველთა დაბადებ...

თა... გეს... იე. მიცვალებაა ღმრთისმშობლისაა. ჳმა. ა.

ეჳა, დიდებული. ეჳა, დიდებული საკჳრველთა წყარო ცხ... ...საფლავსა და-იდების და იქმნების სამარე კიბეს ...თა იხარებდი ტაძარო, ღმრთისმშობლისო გე-სამა ნ... ...ვყოთ მორწმუნენო გაბრიელ წესთ მთავრისი ...ტყოდით გიხაროდენსა. ეჳა, საიდუმლო შენი ქნ... რამეთუ მაღლისა საყდრად წმიდად გამოსჩნდი და ა...ნით ზეცად აჳმაღლდი დიდებით დიდ არს დიდებაა შენი და ...წყი ...თა მ...

2v / თადა წერბერ...ულნი დიდებითა შენითა შეგვერდებიან მეფენი ... რნი მთავარანგელოზთა თანა და რამეთუ პოვა შენ მიერ ... დიდი წყ. მჳნენონი. დიდებულსა და ქებულსა ...თა შენსა დღეს ღმრთისმსობელო ქალწულო ცანი იშჳ შენ და ...თა მჳედრობანი მისა შინა იხარებენ და ყოველი ქუეყანაა გალ... დღე-სასწაულობს და გიგალობს შენ დედასა მჳსნელისასა, რომელმან ...ესვი იგი იჳსნა პირველისა მის წყევისაგან.

...ნ სოფლისთა მორბოდეს მოციქულნი საღმრთომის ძალისა ...ყფითა თანა შემურონ გუშენი და სიხარულით ...ღეს უჳორცოთა სიმაღლედ და ჳელითა გაბ-რიელისითა ...დებდეს გიხაროდენ მხოლოო, რომელნიცა ქუეყნისნი ზეცისა უს-ხეულო...თა შეაერთენი. განწყობილნი ზეცისანი და კრებული მ...თა სიხარულით

მართალთა თანა აქებდეს განსლვასა ...ა ღმრთისმშობელო და ყოველად უბინოო დაძინებასა შენსა შეხმი... სულიერთა გილაღადებდთ, რომელი დღეს ქუეყნით ახვლზე ... ლსა ყოვად ძისა შენისა თანა.

მჯდომარე. ...თა მე გლახაკითა ბაგითა ვჰნატრიდეთ ჯეროვან... .. წმიდასა ღმრთისმშობელსა უდიდებულესა მას ყოველსა ნათესავთასა და უნ...სსა ქერუბინთა ძალთასა შეუძრნოლსა საყდარსა ქრისტეს მ... ნათლისასა ტაძარსა, რომელსა შინა დაემკვდრა მადლი მაცხოვრისა სოფლისასა, რომელი მოჰმადლებს მორწმუნეთა ერსა დიდსა ...ლობსა მოჰფენს ეკლესიათა.

წ~რგაა გ. ...შენსა წინა უძლოდა უთესლოდ მიდგომილება და და... .. საკურ...

3r/ მიერ ერმან უსჯულომან ვერ თავს იდვა მხილება ენისა შენისა წ... მორბდო იოანე დაფასდ როკვისა მისცა ქალწულსა თ... რამცა დაადუმეს ენაი შენი ღირსო.

მესმასა. მესმა მე ვერ თავს იდვა მხილება შენი ჰეროდე წმიდაო იოანე ნათლისმცემელო ამისთჳსცა შეიჭურა სიკუდიდ შენდა და მაშ იქმნა უფალი ...

ჰეროდე უსჯულომან ქალწულისა მიერ უბრძანა ... თავი შენი პატიოსანი ძღუნად მეძავთა ბილწთა, რომლისა მიერ მად... მოვილებთ.

ღ~გა აღმსთობი უგუნურმან მ... როკვისა ფ~ასდ თავი შენი წმიდაო იოანე ნათლისმცემელო უფლისაო.

რაჟამს თავით შენით სისხლითა ნანუეთნი დიოდესლა მართალ ...აობით ბილწნი იხარებდეს. ჰგონებდა ჰეროდე დადუმ... შენსა ღირსო ამისთჳს მოგაკუდისა, არამედ უფროსს ემხილების.

დიდება მომეცმესა. იოანე დაბადებულო ო~ხდ. აღმოუცინენ კაცთა ლოცვანი საღმრთონი, რაჟამს უქადაგე მათ კრავი იგი ღმრთისაი. სამკუდ ...

იგავი საღმრთოსა ცხოვრებისაი ხარი შენ იოანე, თავი მონამეთაი და დაწყებაი ყოველსა განშორებულთაი.

კურთხევა ყრმანი ებრ. მონაი წინსანარვე აუნყებდა მოსლვასა უფლისასამთები... და დღეს ჯოჯოხეთისა მყოფთა უქადაგეს და თქუეს კურთხეულ.

თავი შენი წინსანარმეტყველო სისხლითა ნაცვლად აღმოაცენებს... კურნებასა მათ, რომელნი ესრეთ ღაღადებენ: კურთხეულ ხარ ღმერთო უკუნისამდე.

აკურთხევსა შვილთა ღმერთსა მაუნყებელი შობისა შენსა პირველად მახვლისა მიერ იქმნა დღეს და უნბილ მკუდართა ქ...ლისათა ღმრთაებრ მისლვისა შენსა მათდა ჳმაი სიტყუსაი ...დებდა ცხოვრებასა მნუხარეთა ნათელსა ტყუთაგან

3v/ შვესდ წერილისა წინსანარმეტველისა, არმედ განაახლა შემდგომად შვილნი თჳსნი. ახურთხევდისა. შეძრწუნდეს.

...წუნდა გუნდი ბოროტი და წინამძღუარი მათ ...სა შინაგან ქრისტეს წინა მორბედო და მეძავთა მიერ ..მუნა ჰეროდეს მოგკუთა თავი შენი ცხადად და ...ლი რომელსაცა მორწმუნენნი ჳმითა გალობისაითა გალობით გადიდებენ. ...წნდა ძალი ეშმაკთაი და ივლტრდეს ვნებანი კაცთა მორ ...ლნი მადლისა მიერ ღმრთისა, რომელი მოგეცა შენ წყალობაი. ...ნერ და მხილებად მეფეთა და ანცა გევედრებით ...სტხრბი ოხასა მაქებელთა შენთათჳს.

გიხაროდენსა მოავნე. ...ყუ. ბერწისაგან მოხუცებულისა წინა მორბედად ...სა შობისა შენისა იშვა და კუალად წინსასნარ რბიოდა გამოჩინებისა ...სა ქრისტე და ან ვნებისა შენისა წინამორბედ იქმნა მინარ... ..ა თავი და მივიდა ქადაგებად მყოფთა ჯოჯოხეთისათა შენსა ...მისლვისა.

ღმერთი სიმდაბლისა შობისა ოხითაჲ
 შობამან შენმან ღმრთისმშობელო ...სა
 ... იგი სანატრელი
 ჯუარისა ამაღლებისაჲ
 აცხოვნე უფალო ი... ...ლისაჲ
 მოციქულო ქრისტე ღმერთი
 თ უკვდავებასა (უკდონბერსა)
 დიმიტრისი ...დიდი
 თ ნოენბერსა გიორგისი (გ-ისი)
 მუნამემა
 იოანე ოქროპირისა
 ...ბისა
 ტაძრად მიყვანებისაჲ
 დღესასწაულთა განგებჲ
 თვესა დეკენბერსა
 ...ისა
 ...არგი ბ-ი
 საბაისი
 ო-დ შნაჲ მ-ო ქალწულო
 ...ისი
 კანონად სარ
 იანვარსა
 ე-სა ქ-თა
 ...ბასა
 რაჟამს იორდანეს
 თუესა თებერვალე
 მიგებებისა
 ...მაღლობ
 მ მარტსა ორმეოცთა
 ...ლულ შენი
 წმიდის შობისაჲ
 ...დაქა
 ...
 მოციქულთა თავნო
 ...

4r / [მ]წყემსი იწრუსალიმისაჲ ქერუბინთა ზედა მჯდომარე შობა... ...ბრწენ
 და ქრისტე, რომელმან აღამაღლე რქაჲ ჩუენი ჩუენ ყოველსა მფ...

კუერთხი. რომელმან აუნყა იაკობს სასოებაჲ წარმა... ქრისტე იუდაის ნათე-
 სავისგან გამოხუე და რომელი მ... ...კისაჲ და ძლიერებაჲ მისი სამარღლისა წარ-
 მოსტჳ... და ღმრთისმეცნიერ ჰყვენი დიდებაჲ ძალსა შენსა უ...

ვითარცა პირველ შალამი იყუნეს მოგონი მინევენულ ...ძნესა მას ვარსკულა-
 ვით მრიცხუველისსა ახარე მათ, რამეთუ აღმოგუბრწყინდი ვარსკუ... იაკობისგან
 ქრისტე და წარმართნი შეჰკრიბენ დიდებ...

მსგავსად სანმისისა გარდამოკდა მუცელს... ..ლისასა წვმა სულისა წმი-
დისაჲ ქრისტე და ვითარცა ცუარი ...რინ ქუეყანასა ზედა ინდოთა და თარბისა
ჭალაკთა ს...თ და არაბიათ მეფეთა ძლუნი შენდა შე...

... ღმერთი ხარ. მონათა თანამ აღწერე ქრისტე კ... ..ფისა ბრძანებითა და
ჩუენ დამონებულნი ც... .. მოგკცენენ რაჟამს და ჰგლახკენი მ... .. თანაშეერთე-
ბითა და ზიარებითა გან...

ესერა ქალწული მიუდგა და შვა, ვითარცა თქუა პდ... ღმერთი ძლიერ და კელ-
მნიფე ძედ მოგუეცა ჩუენ დ... ..ლი დაადგრა ქალწულად საუკუნოდ ამან და მაგნა
დ... ჩუენ სარწმუნოებით ვჰნატრით მას.

4v / ობლი არს ყოველთაჲ და დამბადებელი დაბადებულთაჲ ...რმნი სარ.

მწყემსთა უდაბნოსთა ვითარცა გამო...წყინდა ნათელი განკვრევებულნი ხედ-
ვიდეს ხოლო დიდებამან მი... ანგელოზისა მიერ ასწვა გალობაჲ მამათა.

...სა გუნდნი ესრეთ მალლით გარდამოიტყდეს ...ბით დიდებაჲ მალალთა შინა
ღმერთსა ქუეყანასა ზედა მშკდობაჲ ... ქრისტე გამოგვბრწყინდა, რომელ იგი არს
ღმერთი საუკუნეთაჲ ... მისნი ესრეთ იტყოდეს განვიდეთ და ვიხილნეთ ...მულნი
ესე და მი-რა-ა-ინვნეს ბეთლემდ იხილ...ი ჳორცშესხმული თაყუანისცეს მშობელსა
თანა და იტყვს ...ა.

აკურთხევსა. საჯუმლიბ. პირველ ძენი დავითისნი წარტყუჴ ... იქმნეს

ასულთაგან შინა ბლოვნელთასა, ხოლო დღეს ...ვნეს მის მიერ მოგუნი ას-
ულისა დავითისა ძლუნი ...წარვიდ და ვითარ იხილეს ღმრთისმეტყუელებით ეს-
რეთ იტყოდეს: „აკურთხე„

...ისა და ებნისა ჳმანი ოხრიდეს და შესხმისა ზედა ...გნა ...ხუბდა გულსა მჭი-
ლო არეთსა, ხოლო სიონისარცხვვენეს განცხრომანი ბაბილოვნელ შო-
ბილსა უღალადებდეს. აკურთხე.

ნატყუენ... სი... .. და ღვარი საუნჯეთა პირველთა მეფეთაჲ შობილო ...რი
ლო, ხოლო დღეს ვარსკულავთ მრიცხუველთა ...რლუენი იგი სამეუფოი ბაბილოვ-
ნით ბეთლემსაჲ ...ა მოუპყრეს და ღმერთი დებდეს. აკურთხევიდით.

Q 223

რაობა:	საგალობლები
თარიღი:	XV-XVI სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	2 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	12,5x13
Content:	Chants
Date:	XV-XVI cc.
Number of folia:	2 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	12,5x13

ტიქსტი

1r / მგ... თა...

რიმთი კურთხეულო დედა...

ლოო. გალობა შენდა მ...

იქმენ ...ისა ცოდა...

მისთვის ვკმობ შენ...

მომეც აზრუნება დ...

რისსა სიხარულისა მ...

ოზთა და კაცთა დედა...

თის ვთხოვ ევ...

კსნ ჭირთგან მოსვ...

წიდესა ძრწოლით თ...

ფალო წმიდაო და შევად...

მგმობრთა წმიდისა ხ...

იგი იონა განსაცდელთ...

რებად ჩუენი ისმინე ღმრთის...

და ძისა შენისა მიმართ მე...

ურვათაგან მიკსნა...

უზეშთაეს გამოსჩ...

1v / ...ელთა სიღრ

...ად...ლებ ცასა ცათასა

...ვამან მომიცვა და შ

...საფალობელო და სრულიად გ

...სნე შენ დედუფალო მ

...ნ კურთხევა ყრმათა ბუნებად

...ბითა ცოცხალისასა მდგ

...ბითა შენითა ცუარითა

...რან რაფთა ეკხდებთ

...სიღრმით გულითა მუ

...ლნი ცრემლითა გიღ

...სნეულმან ცოდვითა ჩუენითა

...ლა შენითა სძალ ოკ

... შენ სამხტოვნე

...ბათ ცნო ბილოს

... უცვალებელო

... და სულო სახიერო

... მხოლოო

... ...ად პირ

2r / შენდა შევედ... ებ...

მან მოწყალებასა მოყრე ღმრთისა და წყა ...

ცხოვენ სულნი ჩუენი, შ, წმიდაო ქალწულო, უფალო

ჩუენ ერთ ერნი შენი და ცხვარნი ვ ...

ასა შენისანი შეხთომილნი ესე მ...

ენ, ვითარცა მწყემსმან კეთილმან და განბნეულ

ნი ხრწნილებისაგან ვნებათასა წყალობი

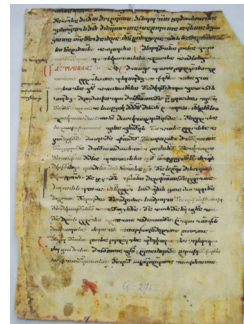
თ შემკრიბენ, შემინყალენ და შემდგომად გული
 შენი, ზ, კაცთა მოყვარეო და სახიერ მექმნენ ჩუენ
 მეოხებითა ღმრთისმშობილისითა მხოლოო
 უცოდველო და გუაკურთხენენ. გიხაროდენ მიმადლებუ
 ლო ღმრთისმშობელო ქალწულო ნავთსა
 ყუდელო და სასოო კაცთა ნათესავისაო
 რამეთუ შენგან განიკურნა მკსნელ სოფლისა და შენ
 მხოლოა ხარ და დედაა ქალწული მარადის კურთხეულ
 დიდებულო ევედრე ქრისტესა ღმერთსა მკსნელსა რაათა
 მოსცეს მშკდობაა ყოვლისა სოფლისა და სულთა
 ჩუენთა დიდი ნყალობაა წარდგომნი წიაღნი მამისნი
 უხრწნელოო ღმრთისმშობელო ნ ... მ
 ოლისა შენისა სჯულისა და წინასწარმელთაისა

2v / ... ამისთვის გულისკმი

... გალობელნი შენი გადიდებთ დედაა ა
 ღგიარებთ შენ მართლმადიდებლობით და გან
 ცრილ დაღაცათუ მშობლად და დედაა ა
 ღგიარებთ შენ დაბადებუ ლნი, არამედ ქალწულად
 დაგმარხა ღმრთისმშობელო დამბადებელმან
 ღმერთმან, რამეთუ ჰშევ კორცითა ქრისტე მკსნელი
 სულთა ჩუენთაა უვრცელეს ხარ ცათა და
 უ ...ლეს ქერუბინთა ყოვლად საგალობელო ღმრთი
 ს მშობელო, რამეთუ ქრისტე ღმერთი ჰშევ კორცითა
 უხრწნელად და ზემთა ბუნებისა რომელი აც
 ხოვნებს საღმრთოთა ჩუენთა. უგალობსა უფსკ
 მალალთა ზედა უზეშთაესო ცათა და ქუეყანისო ქალწ
 ულლო ღმრთისმშობელო მომმადლე ცნობაა ს
 ულიერი, რაათა ღირსად გალობასა შეგასხ
 მიდე უძღური სულითა და კორცითა ვ
 ერ ვიკრებ ვედრებად ღმრთისა
 მიმართ შენდა მოვეილტი ყოვლად წმიდაო მი...
 ო ვიდრე ქრისტესგან შენდობაა ცოდვათა უფსკრუ
 ლი მადლისა შენისა მომმადლე უშობელი

Q 275

რაობა:	სვინაქსარი
თარიღი:	XI ს.
ფურცელთა რაოდენობა:	1 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	23x16,5
Content:	Synaxarion
Date:	XI c.
Number of folia:	1 folio
Script:	Nuskhuri
Size:	23x16,5

ტიქსტი

1r* / ... მოკრებულნი იგლოვდეს და ტიროდეს, რომელთა თანა იყო წმიდა ატიკოს და ალექსანდრე ანტიოქელი მეცხეულად ღირსმან ამან, ვითარცა ძალისაგან განიფრთხო და თქუა ღმრთისა მიერ ათხუთმეტისა წლისა შეძინება დღეთა თუსთაჲ, ვინაიცა ცხოვნდა რიცხუსაებრ ზემოჴსენებულთა ამათ წელთაჲსა და უფლისაჲ მიმართ მიიცვალაჲ.

ამასვე დღესა წმიდისა მაკრინასი, დისა წმიდისა ბასილისი, ესე სიკეთითა გუამისათაჲ და შემკულებითა წესიერებისათაჲ განთქუმულ-იყო პირველითგანვე და სავესე ყოვლითა კეთილითაჲ.

ხოლო იძულებითა მშობელთა თუსთაჲთა შეეყო ქმარსაჲ შემსგავსებულსავე თუსსაჲ და ვიდრე არღარა შემთხუეულ იყო მისდა განვიდა იგი ცხოვრებისაგან და მიერიდგან დაღაცათუ მრავალნი აიძულებდეს ნეტარსა მარკინას ქორწინებად ყოვლადვე არა თავს იდვა, არამედ ყოვლისავე მსოფლიოსაჲ საქმისაგან იჯმნა და თუსისაჲ დედისა თანა იყოფებოდა და წურთასა და კითხვასა წმიდათა წერილთაჲსა განკრძალულ იყო და ვითარცა მეორე დედაჲ მის თანა შობილთაჲ მათ ძმათა ზრდიდა, რამეთუ პირმო იყო ყოველთაჲ და უხუცესი, რომელნი იყვნეს ერთობით ათ ამითურთ, ხოლო უწოდე მაკრინე სახელსა ზედა მამის დედისაჲ მისისა, რამეთუ დედასაჲ მამისა მისასა ბასილისასა მაკრინა ეწოდებოდა. ამან სანატრელმან სინმიდით და ღვთის მსახურებით აღასრულა ცხოვრებაჲ თუსი მოქალაქეებასა შინა მონაზონ...

1v / და უფლისა მიმართ მიიცვალა მისვე ღმერთშემოსილისა გრიგოლის მიმართ მრავლითა პატივითა თუსითა მშობელთა თანა და იმარხა, რომელმან ცხოვრებაჲცა ამის სანატრელისა აღწერა. ამასვე დღესა წმიდისა გრიგოლ პანიდელ ეპისკოპოსისა ახლისა აღმსარებელსაჲ.

თუესა ივლისსა. - კამალეებაჲ ელია წინასწარმეტყუელისაჲ ეტლითა ცეცხლისაჲ ესე თეზბით ქუეყნით არაბით თესლისაგან აჰრონისა და მკუდრ იყო გალაადს.

რამეთუ თეზბი მიცემულიყო მღდელთ და ხოლო შვა-რაჲ იგი, და მან იხილა სუბაკ მამამან მისმან ხილვაჲ, რამეთუ კაცნი სპეტაკით მოსილნი მოიკითხვიდეს მას და ცეცხლისა სახუეველითა გრაგნიდეს და აღსა ცეცხლისასა აჭამებდეს. მოვიდა იწრუსალემად და უთხრა მღდელთა და შევიდა მღდელძ-მოძღუარი ტაძრად და იკითხა და ჰრქუა მამასა ელიასსა, ვითარმედ: „წუ გეშინინ, რამეთუ იყოს მკუდრებაჲ ბრმისაჲ მის ნათელსა შინა და სიტყუაჲ მის იყოს მკუეთარ და შჯიდეს ყოველსა მახვილითა და ცეცხლითა“.

ესე არს ელია, რომელმან ცეცხლი სამგზის შთამოიყვანა ზეცით და წჷმად დაიმჭირა

სამწელ და ექუს თუე და მკუდარნი აღადგინნა და იორდანე განაპო და ზეცას ცეცხლისა ეტლითა ამაღლდა, ხოლო იყო პირველ ქრისტეს მოსლვასა რვაას ათექუსმეტითა წლითა.

ამასვე დღესა წმიდისა წინასწარმეტყუელისა ეზეკიელისი. ესე იყო ძე ბოზისი მღდელთაგანი, ხოლო წარვიდა ტყუედ ქუეყანასა ქალდეველთასა და ფრიად უწინასწარმეტყუელა ჰურიათა

* შენიშვნა: დასაწყისი წმიდისა მამისა ჩუენისა დიოჲსი - თვესა ივლისსა ით.

Q 486 ა

რაობა:	დაბადება
თარიღი:	X ს.
ფურცელთა რაოდენობა:	2 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	22,9x14

Content:	Genesis
Date:	X c.
Number of folia:	2 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	22,9x14

ტიქსტი

1r შესაქმე 1, 6-31

... და თქუა ღმერთმან: იყავნ სამყაროჲ შორის წყლითაჲ და წყალთა იყავნ განწყოფელ შორის წყლისა და წყლისა. და შექმნა ეგრეთ. და განაშორა ღმერთმან შორის წყლითა და რომელი იყო ქუეშე სამყაროსა კერძო და შორის წყალსა მათ, რომელ იგი იყო ზედა კერძო სამყაროსა მას.

და უწოდა ღმერთმან სამყაროსა ცაჲ და იხილა ღმერთმან, რამეთუ კეთილ არს და იყო მწუხრი და იყო განთიად დღე იგი მეორე.

და თქუა ღმერთმა შეკერბინ წყალი ქუეშე ცისა შესაკრებელსა ერთსა და გამოჩნდინ ჳმელი. და იყო ეგრეთ. და შეკრიბა წყალი ქუეშე ცისა შესაკრებელთა ერთსა და გამოჩნდა ჳმელი და უწოდა ღმერთმან ჳმელსა ქუეყანაჲ

...კრებელსა ...ასა უწოდა (მეორე სვეტი)და იხილა ღმერთმან, რამეთუ კეთილ. და თქუა ღმერთმან: აღმომორჩენ ქუეყანამან მწუანვილი თივისაჲ. მთესველი თესლისაჲ, ნათესავობისაებრ და მსგავსებისა და ხე ნაყოფიერი მყოფელი ნაყოფისა, რომლისა თესლი მისი მის თანა მსგავსებისაებრ ქუეყანასა ზედა. და იყო ... და გამოი... .. მწუანვილი თივისაჲ, მთესველი თესლსა ნათესავობისაებრ ... მსგავსებისაებრ და ხე ნაყოფიერი, მყოფი ნაყოფისაჲ, რომლისა თესლი მისი მის თანა ნათესავობისაებრ ქუეყანასა ზედა. და იხი... ღმერთმან, რამეთუ კეთილ

და იქმნა მწუხრი და იქმნა განთიად დღე მესამე. და თქუა ღმერთმან იქმენინ მნათობნი სამყაროსა შინა ცისასა მნათობად ქუეყანისა განსაყოფელად შორის დღისა და შორის ღამისა. და იყუნედ სასნაულებად

1v

დღეებად და ჟამებად და წელიწადებად. და იყუნედ განმანათლებელად სამყაროსა ცისა, რათა ჩნდეს ქუეყანასა ზედა. და იქმნა ეგრეთ. და შექმნა ღმერთმან ორნი მნათობნი დიდნი: მნათობი დიდი მთავრობად დღისა. და მნათობი უმრწემესი - მთავრობად ღამისა. და ვარსკულავნი. და დასხნა იგინი ღმერთმან სამყაროსა ცისასა, რათა ჩნდენ ქუეყანასა ზედა. და მთავრობდენ დღესა და ღამესა და განწვალებდენ შორის ნათლისა და შორის ბნელისა. და იხილა ღმერთმან ნათელი, რამეთუ კეთილ. და იქმნა მწუხრი და იქმნა განთიად დღე იგი მეოთხე. და თქვა ღმერთმან: გამოიღედ წყალთა ქუენარმაველები სამშენველთა ცხოველთაჲ და მფრინველნი ფრინველნი ქუეყანასა ზედა ჩემისაებრ ცისა. და იქმნა ეგრეთ. და

შექმნა ღმერთმან ვეშაპნი დიდნი და ყოველი სული ცხოველთა ქუენარმავალთაჲ, გამოიღეს წყალთა (მეორე სვეტი) ნათესაობისაებრ მათისა ყოველი მფრინველი მფრინვალენი ნათესაობისაებრ. და იხილა ღმერთმან, რამეთუ კეთილ.

იგინი და აკურთხნა იგინი ღმერთმან და თქუა: აღორძნით და განმრავლდით. და აღავსენით წყალნი ზღვსანი ეგე ყოველთა შინა და მფრინველნი ეგე განმრავლდეს ქუეყანასა ზედა. და იყო მწუხრი და იყო განთიად დღე იგი მეხუთე.

და თქუა ღმერთმან: გამოიღენ ქუეყანამან საშურნველთა ცხოველთად თესლად თესლა და ოთხფერკთა და ქუენარმავალთა და მკვეცთა ქუეყანისათა და ყოველთა პირუტყუთა და ყოველ ქუენარმავალთა თესლად თესლადი და იყო ეგრეთ.

და შექმნა ღმერთმან მკვეცნი ქუეყანისანი თესლად თესლათა ...ებრ ნათესაობითნი და საცხოვარნი ნათესაობისაებრ მათისა და ყოველი ქუენარმავალი ქუეყანისა ნათესაობისაებრ მათისა და იხილა ღმერთმან, რამეთუ კეთილ. და თქვა ღმერთმან: ვქმნეთ კაცი ხატებისაებრ ჩვენისა და მსგავსებისაებრ. და მთავრობდეს თევზთა ზღვსასა და მფრინველთა ცისათა და პირუტყუთა და მკვეცთა

2r [ყოველისა ქუეყანისა ყოველთა ქუენარმავალთა მავალთა ქუეყანასა ზედა და] შექმნა ღმერთმან კაცი იგი ხატად ღმრთისა შექმნა იგი მამაკაცად და დედაკაცად შექმნა იგინი. და აკურთხნა იგინი ღმერთმან ჰრქუა: აღორძნით და განმრავლდით. და განავსეთ ქუეყანაჲ დაეუფლენით მას. და მთავრობდით თევზთა ზღვსათა, და მფრინველთა ცისათა.

და ყოველთასა ცხოველთა და ყოველსა ქვეყანასა და ყოველთა ქუენარმავალთა, რომელნი იგინი მავალთა ქვეყანასა ზედა. და თქვა ღმერთმან: აჰა, მიგცე თქვენ ყოველი თივაჲ სათესავი ... რომელ არს ... ქვეყანისა.

და ყოველი ხე, რომელსა აქუს თავსა შორის ... ნაყოფნი თესლისაჲ თქუნდა იყოს საჭმელად და ყოველთა მკვეცთა ... მფრინველთა ცისათა. და ყოველისა ქუენარმავალისა, რომელნი ვლნენ (მეორე სვეტი) ქვეყანასა ზედა, რომელსა აქუს თავსა შორის თვისსა სული სიცოცხლისა, და ყოველი თივა მწვანვილისა საჭამადად და იქმნა ეგრეთ. და იხილნა ღმერთმან ყოველნი, რაოდენნი ქმნა, და აჰა კეთილ. ფრიად და იყო მწუხრი და იქმნა განთიად დღე მეექუსე.

შესაქმე, 2, 1-19

და სრულ იქმნეს ცაჲ და ქვეყანა და ყოველი სამკაული მათი. და განასრულა ღმერთმან დღესა მეექუსესა საქმენი მისნი, რომელნი ქმნა. და დასცხრა დღესა მეშვიდესა ყოველთაგან საქმეთა მისთა, რომელნი ქმნა.

და აკურთხა ღმერთმან დღე მეშუდე და წმიდა-ყო იგი, რამეთუ მას შინა დასცხრა ყოველთაგან საქმეთა მისთა, რომელთა იწყო ღმერთმან ქმნად. ესე წიგნი შესაქმისა ცისა და ქვეყანისაჲ, ოდეს შეიქმნეს დღესა მას, რომელსა შექმნა ღმერთმან ცაჲ და ქვეყანაჲ და. ყოველი მწვანვილი ველისა პირველ ყოფად

2v

ქუეყანასა ზედა და ყოველი თივა ველისა პირველ აღმოცენებადმდე, რამეთუ არ-ღა ეწვიმა ღმერთსა ქუეყანასა ზედა და კაცი არა იყო მოქმედ ქუეყანისა. ხოლო წყარო აღ-მო-ვიდოდა ქვეყანით და რწყვიდა პირსა ყოველისა ქვეყანისასა. და შექმნა უფალმან ღმერთმან კაცი მტყურისა მიმღებელმა ქვეყანისაგან. და შთაბერა პირსა მისსა სული სიცოცხლისაჲ და იქმნა კაცი იგი სულად ცხოველად. და დაასხა ღმერთმან სამოთხე ედემისა აღმოსავალით და დადვა მუნ კაცი იგი, რომელ შექმნა. და აღმო-ვე-აცენა ღმერთმან მერმე ქვეყანით ყოველი ხე შუენიერი

ხილვად და კეთილი საჭმელად და ხე ცხოვრებისა - შორის სამოთხესა და ხე იგი - ცნობად კეთილისა და ბოროტისა. ხოლო მდინარე (მეორე სვეტი) გამოვალს წყვად სამოთხისა, მიერ განიყოფვის ოთხად თავად. სახელი ერთისა - ფისონ. ესე არს, რომელი გარემოვლის ყოველსა ქვეყანასა ევლატისასა, მუნ, სადა-იგი არს ოქროჲ. ხოლო ოქრო მის ქვეყანისაჲ კეთილ, მუნ არს ანთრაკი და ქვაჲ იგი კაპო-ეტი. და სახელი მდინარისა მეორისა - გეონ. ესე გარემოვლის ყოველსა ქვეყანასა ეთიოპიისასა. და მდინარე მესამე - ტიგრისი. ესე ვალს წინაჲჲ ასურეთსა, ხოლო მდინარე მეოთხე ევფრატი.

და მოიყვანა უფალმან ღმერთმან კაცი, რომელი დაჰბადა და დაადგინა სა-მოთხესა მას საშუებელისასა საქმედ მისა და დაცვად. და ამცნო უფალმან ღმერ-თმან ადამს და ჰრქუა: ყოვლისაგან ხისა რომელ არს სამოთხისა მას ჭამით შჭამო.

ხოლო ხისა მისგან ცნობადისა კეთილისა და ბოროტისა არა შჭამოთ მისგან, რამეთუ, რომელსა დღესა შჭამოთ სიკუდილითა მოსწყდეთ.

და თქვა ღმერთმან: არა კეთილ არს კაცისა ამის მარტოისა ყოფად, უქმნეთ მაგას შემნე, მსგავსი მაგისი. და დალა-ვე-ჰბადა ღმერთმან შენი ყოველი მკვეცი ვე-ლისაჲ და ყოველი მფრინველი ცისაჲ და მოიყვანნა იგინი

Q 486 ბ

რაობა:	იოანეს თავის სახარება
თარიღი:	X ს.
ფურცელთა რაოდენობა:	1 ფ.
დამწერლობა:	ასომთავრული
ზომა:	25,3x21,5
Content:	Gospel of John
Date:	X c.
Number of folia:	1 folio
Script:	Asomtavruli
Size:	25,3x21,5

ტექსტი

იოანეს სახარება 20, 17-27

1r / ... აღსრულ ვარ მამისა ჩემისა; წარვედ ძმათა ჩემთა და არქუ მათ: აღვალ მამისა ჩემისა და მამისა თქუენისა, ღმრთისა ჩემისა და ღმრთისა თქუენისა. მო-ვიდა მარიამ მაგდალენელი თხრობად მოწაფეთა მისთა, რამეთუ იხილა უფალი და ესრეთ ჰრქუა მას.

და ვითარცა შემწუხრდა დღჳ იგი ერთშაბათისაჲ მათ და კარნი იგი დაკშულ იყვნეს, სადა-იგი მოწაფენი დამალულ იყვნეს შიშისა(მეორე სვეტი)თჳს ჰური-ათაისა.

მოვიდა იესუ და დადგა მათ შორის და ჰრქუა: „მშჯდობაჲ თქუენ თანა“ და ესე ვითარცა თქუა იესუ, უჩუენა მათ ჰელნი თჳსნი და გუერდნი.

და განიხარეს მოწაფეთა, იხილეს რაჲ უფალი. ჰრქუა მათ: „მშჯდობაჲ თქუენ თანა, ვითარცა მომავლინა მე მამამან, მეცა წარგავლინებ თქუენ“, და ესე ვითარცა თქუა, შეჰბერა მათ და ჰრქუა: „მიიღეთ სული წმიდაჲ“.

უკუეთუ ვიეთნიმე მიუტევენეთ (1v) ცოდვანი, მიეტევენენ მათ; და უკუეთუ ვიეთნიმე შეიპყრნეთ, შეპყრობილ იყვენენ".

ხოლო თომა, ერთი იგი ათორმეტთაგანნი, რომელსა ჰრქუა: „მარჩივი“, არა მათ თანა იყო, ოდეს-იგი მოვიდა იესუ.

უთხრობდეს სხუანი იგი მონაფენი, ვითარმედ: „ვიხილეთ ჩვენ უფალი,“ ხოლო მან ჰრქუა მათ: „უკუეთუ არა ვიხილო კვლთა მისთა სახცჳ იგი სამშქუალთა და დავასხნე (მეორე სვეტი) თითნი ჩემნი ადგილსა მას სამშქუალთასა და დავსდვა კელი ჩემი გუერდსა მისსა, არასადა მრწმენეს.

და შემდგომად რვისა დღისა კუალად იყვენეს მონაფენი შინაგან და თომაცა მათ თანა. და შევიდა იესუ კართა დაკშულთა და დადგა შორის და თქუა: „მშჯღობაი თქუენ თანა“.

მერმე ჰრქუა თომას: „მოყვენ თითნი შენნი და იხილენ კელნი ჩემნი და დამ...

	Q 486 გ
რაობა:	ქადაგებათა კრებული
თარიღი:	X ს.
ფურცელთა რაოდენობა:	2 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	36,4x27,5
Content:	Collection of Preachings
Date:	X c.
Number of folia:	2 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	36,4x27,5

ტიქსტი

1r*/ ხოლო ზოგადი არს და ზიარი ყოველთა ზედა ეშმაკთა მონებაი და საცთური ბოროტი და ნანდკლვე ჯერ ეგრე იყო, ვინაიფან დიდებისაგან ღმრთისა განაშორნეს თავნი თვისნი და კერპნი კელით ქმნულნუსი ღმერთად აღიარნეს, რაათა ესევეითართა ჰმონონ და ესევეითართა პატივისცენ, რაათა ვითარცა ნეტარი პავლე იტყვს, კუალად „საგებელი იგი საცთურისა მათისაა ურთიერთას მიიღონ და ვითარცა არა გამოიცადეს ღმერთი, რაათამცა აქუნდა მეცნიერებით მისცნა იგინი ღმერთმან გამოუცდელსა გონებასა საქმედ უჯეროისა, რომელნი იგი არა ესოდენ პატივისცემენ მათ მიერ პატივცემულთა მათ რავდენ იგინი მათ მიერ იგინებიან.

საძაგელ არიან ცთომილებისათვს, საძგელ არიან უნდოებისათვს მათისა, რომელთა თაყუანისცემენ და ჭეშმარიტად უუგუნურეს ღმრთაებათა მათ თანა, რამეთუ ესოდენ გარდაემატებიან უგუნურებითა, რაოდენ დაკნინებულ არიან სამსახურებელნი მათნი უნდოებითა.

(მეორე სვეტი) ამას უკუე ესევეითარსა ითქმოდენ და იმღერდედ შვილნი წარმართთანი დანთქმულნი ურწმუნობათა და მათ თანა ეშმაკნი, რომელთაგან შეხუდა მათ გონება ცთომილება იგი და პატივი ღმრთისაა თავთა თვსთა მიაჩემეს და

* მინანერი მხედრულით: „ფრანგო, რამ დაგაბრმავა, თვალ გასხენ და არა ჰხედავ" (2r).

მთავართა ხითა საცთურთა აცთუნნეს სანყალობელნი იგი, ვინაფთაგან იგი რელისა მისგან ცხორებისა განგუაშორნეს გემოის ხოლვითა მით უჟამოფთა რელისა ცნობადისა და მიერითგან, ვითარცა უძღურთა და ძღუელთა დევნა გჳყვეს და მთავარი გონებაჲ ჩუენი წარიპარეს და ვნებათა კარი განუღეს.

რამეთუ ვერ თავს იდებდეს ბუნებაჲ იგი მუშურნე და კაცთმოძულე, რომელნი თჳსთა ნებითა ესევეითარნი იქმნეს, რაფთამცა ქუეყანისნი ზეცისა იქმნეს ვინაფცა იგინი დაცჳვეს და ესოდენი ცვალებაჲ ბუნებათაჲ, რამეთუ იგინი ზეცით ქუეყანად და ეცნეს და კაციმცა ქუეყანით ზეცად აღვიდა. ესე იყო დევნულებაჲ ბუნებისა ჩუენისაჲ.

1v / ამისთჳს ხატად ღმერთისა ქმნილი შეურაცხ იქმნა და ვითარცა არა გამოვიცადეთ და მარხვად მცნებისა მისისა მივეცენით თჳთ შჯულობასა საცთურისასა და ვითარცა ვსცევით შეურაცხ ვიქმენით, რომელსა შინა ვსცევით.

რამეთუ არა ესე ხოლო იყო ბოროტი, რომელ დაბადებულ ვიყვენით საქმეთა ზედა კეთილთა დიდებად და ქებად დამბადებელისა დამსგავსებად ღმერთისა, რაოდენ შესაძლებელ იყო და ვიქმენით სამკჳდრებელ საქმეთა ბოროტთა, არამედ უძჳრესი ესე იყო მოპოვნებაჲ უცხოთა ღმერთათაჲთა მონაჲმედ და მობაძავად ბოროტთა მათ საქმეთა, რაფთა არა უბრალოდ ოდენ შერაცხილ იყოს ცოდვაჲ, არამედ ღვთაებადცა საგონებელ იყოს და თაყუანისცემითა მით კერპთაჲთა განმართლდებოდის, ჰ, სიღრმე იგი საცთურისაჲ მის, ჰ, წყუდიადი სიბნელისაჲ მის.

ხოლო აწ ვჳპოვეთ წყალობაჲ დამბადებლისაგან და გამო(მეორე სვეტი)ვიკსენით საცთურისაგან ეშმაკითაჲსა და შევეწყნარენით ჭეშმარიტებასა.

არამედ არა განიხრნნა დითავე ცხილითა გინა ოქროფთა ვიკსენით ამოფსა მისგან მამულისა სღვისა, არამედ პატიოსნითა სისხლითა, ვითარცა ტარიგისა უმანკოფსა და უბინოფსა ქრისტესითა და ღირს ვოქმენით მონებად ცხოველისა მის და ჭეშმარიტისა ღმერთისა და უზეშთაჲს ყოფას ყოველთა მათ ხილულთა დაბადებულთა ჟამიერთა ამათ და შეცვალებადთა ამისთვისცა ჯერ არს ჩუენდა, რაფთა მწოდებელისა მისებრ ჩუენისა წმიდისა ჩუენცა წმიდა ვიყვენით და გულისკმა ვჳყოფდეთ კეთილსა და სულიერსა მას და საღმერთოსა სიბრძნესა წარვემატებოდი.

ხოლო ვითარ იყოს წარმატებაჲ იგი სულიერისა სიბრძნისაჲ, უკეთუ ჯეროვნად ვინყოთ ჯეროვნადცა წარვემატენთ, ხოლო ჯეროვნი დაწყებაჲ არს, ვითარ იგი სოლომონ განანესა, რამეთუ იტყჳს დასაბამად სიბრძნისა მოიგე სიბრძნე.

2r / მამად ანუ ძედ, რამეთუ გამომავალ არს მამისაგან და ღმერთი არს დაღაცათუ უღმრთოთა მათ არა ჰრწამს, რამეთუ თჳთებაჲ შეურყეველ არს ანუ ვითარ იყოს თჳთება შე-თუ-ირყეოდის და შეინყალებოდის.

ხოლო, რომელნი იგი უშობელობასა და შობასა ბუნებად ღმერთთა სახელით შეერთებულთა იტყჳან: „ჰ, სიცოფე მათი, რაჲმე თქუან ადამისთჳს და სეითისთჳს განყვენა ბუნებითა, რამეთუ ერთი იგი არა შობილ იყო, არამედ დაბადებულ ღმერთისა მიერ, ხოლო სეით ადამის და ევასგან იშვა და ორნივე ერთ არიან ბუნებითა კაცობრივითა.

კუალადცა უკუე ვთქუა და მრავალგზის ერთ არს ღმერთი სამთა თჳთებითა და სამი იგი ერთ არს ბუნებით.

ხოლო ჯერ იყო, რაათა არა ზეცათანი ოდენ იყვნენ თაყუანისმცემელნი დამბადებელისანი, რაათა აღივსოს ყოველივე დიდებითა ღმრთისათა, რამეთუ ყოველნივე ღმერთისანი არიან. ამისთვის დაებადა კაცი კელიტა ღმრისათა ხატად მისა, ხოლო შურითა ეშმაკისათა და გემოსცხებითა ურჩებისათა (მეორე სვეტი) ექსოისა იქმნა იგი ღმერთისაგან საყუალობელად, არამედ არა სრულიად უგულუბელს იქმნა სახიერისა მის მეუფისაგან.

რამეთუ იხილეთ-ა დიდი იგი საიდუმლო ცხორებისა ჩუენისაა განახლდებიან ბუნებანი და ღმერთი კაც იქმნების და რომელი იგი მალალ არს ცასა ცათასა აღმისავალით თუსითა მით დიდებითა და ბრწყინვალებითა და სავალით იდიდების ჩუენისა მის უნდოებისა და სიმდაბლისა და ძე ღმრთისაა თავს იდებს ძედ კაცისა ყოფას და ნოდებად, არათუ რა იგი იყო შეცვალა, რამეთუ შეუცვალებელ არს, არმედ რა იგი არა იყო, მიიღო მიუთხრობელითა მით კაცთმოყუარებითა, რაათა დაეტიოს ჩუენ შორის დაუტევენელი იგი და შეგუეერთოს ჩუენ შუამდგომელობითა კორცთათა, რამეთუ საშინელებასა მას ღმრთეებისა მისისასა თავს დებად ვერ ეგებოდა ბუნებისა მისგან მინისაგანისა მისთვის შეუერთებელნი იგი შეერთებიან არა ხოლო თუ დაბადებულტა ღმერთი და კორცითა ხილულთა უხილავი ბუნებაა.

2v / და ჟამეულსა უჟამო იგი და ზომილსა უზომო და გარეშემოუნერელი, არამედ ქალწულებასაცა შეერთო შობაა და შეურაცხი შეერთო უზეშთაესსა მას ყოვლისა პატივისსა და ვნებულსა უვნებელი და მოკდავსა უკუდავი იგი.

რამეთუ ჰგონებდა უძლეველყოფად მომპოვნებელი იგი ბოროტისაა, რომელმან სასოებითა განღმთოებისათა გუაცთუნა ჩუენ ხილვითა მით კორცთათა მონადირარათა მოუკდეს, ვითარცა ადამსა და მიემთხვოს ღმერთსა და ესრეთ ახალმან მან ადამ პირველი იგი აცხოვნოს და დაიქსნას და შჯულება იგი კორცთა, რაჟამსა იგი კორცითა სიკუდილი მოიკლას.

ან უკუე დღესასწაული იგი ქრისტეს შობისაა აღვასრულეთ მე წინამძღუარმან დღესასწაულისამან და თქუენ ერმან მაგან უფლისამან და ყოველმან ნათესავმან მსოფლიომან და ზეცათამან ვარსკულავისა თანა ვრბიოდეთ და მოგუთა თანა თაყუანისვეცით (მეორე სვეტი) და მწყემსთა თანა განვნათლდით და ანგელოსთა თანა ვადიდებდით სუმეონის თანა მოვიქუთ და ანაის თანა უგალობდით მოხუცებულისა მის წინასწარმეტყუელისა და დიდება მისა, რომელი იგი თუსთა თანა უცხოოდ მოვიდა, რამეთუ უცხო ქმნული იგი შეინყალა და აღიდა.

ხოლო ან სხუა საქმე ქრისტესი და სხუა საიდუმლოთა ვერ უძლებ სიტკბოებისა მის თავსდებად, ჰკრთების შინაგან გული ჩემი კნინდა იოვანესებრ ვახარებ ყოველთა დაღაცათუ არა წინამორბედი ვარ, არამედ მეცა უდაბნოთ მოსრული ქადაგებად.

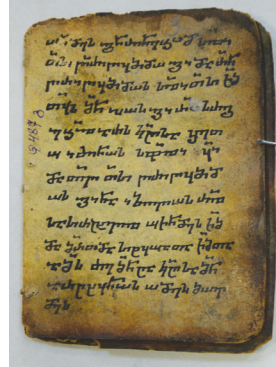
ქრისტე ნათელს იღებს, თანა განვნათლდეთ, ქრისტე განიბანების, შთავკდეთ მის თანა მდინარედ, რაათა მისთანაცა აღმოვკდეთ.

ნათელს იღებს იესუ ესე ხოლო ჯერ არს ხილვად, ანუ შემდგომიცა მისი გუკმს გულისკმისყოფით განცდად და თუ ვინ, ანუ ვის მიერ, ანუ ოდეს წმიდაა იგი და იოვანესგან და დანყებასა...

Q 487 გ

რაობა: საკითხავები
 თარიღი: XVI-XVII სს.
 ფურცელთა რაოდენობა: 4 ფ.
 დამწერლობა: ნუსხური
 ზომა: 11,5x8,4

Content: Lections
 Date: XVI-XVII cc.
 Number of folia: 4 folios
 Script: Nuskhuri
 Size: 11,5x8,4

ტექსტი

1r* / ხლებულ არს სასუფეველი ცათა უძღურთა გჰკუზრნებდით მკუდართა აღ-
 ადგინებდით კეთროვანთა განსწმენდით ეშმაკთა, განასხენდით უსასყიდლოთ
 მიგილებიეს და უსასყიდლოთ მისცემდით. ფსალმუნი ყოველივე ჩემთა სასწაული
 ასდებილი რამეთუ შენ უფალო შემწე. ვ კორითელთა მიმართ: ძმანო სიტყვა იგი
 ჯუარისა წარწყმედულთა

1v / მათ თვის სიცოფე არს, ხოლო ჩუენ ცხონებულთა ამათთვის ძალ ღმრთი-
 სა არს, რამეთუ წერილ არს წარწყმიდო სიბრძნე იგი ბრძენთა და მეცნიერობა
 იგი მეცნიერთა შეურაცხ-ყოთ სადა არს ბრძენი, სადა არს მწიგნობარი სადა არს
 გამომეძიებელი იგი ამის სოფლისა, ანუ არა განაცოფნა ღმერთმან სიბრძნე იგი
 ამის სოფლისა, რამეთუ ვინაითგან

2r / ოდეს განრინებად სულისა თვისისა წარწყმიდო იგი და რომელმან წა-
 რინყმიდოს სული თვისი ჩემთვის, მან პოს იგი რაჲ სარგებელ არს კაცისა შე-თუ-
 იძინოს სოფელი ყოველი და თავი თვისი წარწყმიდოს გინა იზღვიოს, რომელსა
 სირცხვილ იჩნდეს ჩემდა მიმართ და სიტყუათა ჩემთა ამის ძე მანცა კაცისამან
 არცხვნოს, ოდეს მოვიდეს

2v / დიდებითა თუსითა მამისათა და წმიდათა ანგელოზთა გეტყვი თქუენ არი-
 ან ვინმე აქა მდგომარეთაგანნი, რომელთა არა იხილონ გემო სიკუდილისა ვიდ-
 რემდის იხილონ სასუფეველი ღმრთისა, რომელ მათსა სირცხვილ უჩნდეს ჩემდა
 მიმართ სიტყუათა ჩემთა ასმას, რომელმანცა კაცისა მან არცხვინოს

3r / ოდეს მოვიდეს დიდებითა თვისითა მამისათა და წმიდათა ანგელოზთა
 გეტყვ თქუენ: „არიან ვინმე აქა მდგომელთაგანნი, რომელთა არა იხილონ გემო
 სიკუდილისა ვიდრემდის ახილონ სასუფეველი ღმრთისა. ჳმობდეს მართალნი
 უფლისაჲ მიმართ დასდბელი შეგესემინ ღმრთისა ლოცვისა ჩემისა ზ ებრაელთა
 მიმართ ებრ ძმანო ყოველნი წმიდანი სარწ

* მინაწერი: ამის მწერალს ქაუზაის გურჩან... ..ნინ.

3v / მუნობითურ ოდეს მეფეთა იქმოდეს სიმართლესა მიმემთხვნეს აღთქმასა და იყუნეს ღირსნი ლომთანი დაშრიტეს ძალი ცხოველისა განერეს პირსა მახვილისასა განძლიერდეს უძღურებისა იქმნნეს ძლიერ ბრძოლასა შინა ბანაკები აოტეს უცხოთ სულთა მოიყვანნეს დედათა აღდგომილნი მკუდარნი

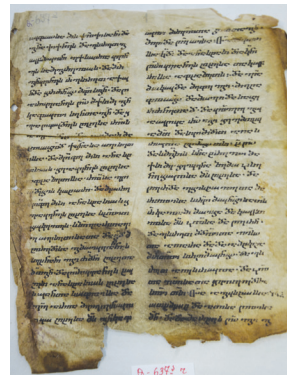
4r / წინასწარ განგიათაა ჩუენთჳს რაფთა არა თჳნიერ ჩუენისა სურულ იქმნნა. აღ-ჲ მართალი, ვითარცა ფინიკი აღყვავნეს და ვითარცა ნაძუ ლიბანისაგან მრავალდენ.

სახარებაჲ ლუკასი ჰრქუა უფალმან: „ყოველმან, რომელმან აღიაროს ჩემ- და მომართ წინაშე კაცთა ძემანცა კაცისა მან აღიაროს იგი წინაშე ანგელოზთა ღმრთისათა და რომელმან უვარ-მყოს

4v / ყოველივე კაცთა უვარ ქმნნეს გიცა წინაშე ანგელოზთა ღმრთისათა და ყოველმან, რომელმან თქუა სიტყუა ძისა მიმართ კაცისა მიეტოს და ოდეს შეეციუნან თქუენსა შესაკრებელსა და წინაშე მთავართა და კელმწიფეთა ნუ ზრუნავთა ნურასა სიტყუა მიგოთ, რამეთუ სულმან წმინდამან გუასნაოს თქუენ მას ჟამსა შინა, რაფთა იგი სთხოვოთ.

Q 637 ა

რაობა:	სვინაქსარი (პალიმფესესტი)
თარიღი:	XIV-XV სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	1 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური (ქვედა ფენა ასომთავრულით)
ზომა:	27,8x21,5
Content:	Synaxarion
Date:	XIV-XV cc.
Number of folia:	1 folio
Script:	Nuskhuri (lower layer in Asomtavruli)
Size:	27,8x21,5

ტიქსტი

ზედა შრე (თვესა აგვისტოსა იგ, წმინდა მაქსიმე აღმსარებლისაჲ)

1r / უფროჲს მის ქალაქისა და განაქიქნეს და ესრეთ გუემულნი ექსორია ყვნეს სამეგრელოს და მიერ განიყვნეს, რამეთუ ესრეთ აქუნდა ბრძნობაჲ მეფისაგან და წარიყვანეს წმიდაჲ მაქსიმე განკაფული სენთაგან და შვანყუდიეს ციხესა, რომელსა ა... და დ... ...რ მახლობლად ქუეყანასა ოვსეთისასა და მოწაფე მისი ანასტასიოს შეაყენეს ციხესა აფხაზეთისასა, რომელსა ეწოდების კოტორი და მეორე მოწაფე მისი ანასტასიოს შეაყენეს ციხესა სახელით ბუკელეს საზღვართავე ოვსეთისათა და შემდგომად მცირედისა გამოიყვანნეს სეხნანი იგი ძმანი ციხეთა მათგან და წარიყვანეს ხუცესი ანასტასიოს ციხესა სუანთა სოფლისსა და ვიდრე არღა

მინვენულ იყო ციხესა მას განკაფ(მეორე სვეტი)ული მრავალთა ჭირთაგან მივი-
და წინაშე უფლისა. თუესა ივლისსაკდ. და ანასტასი დიაკონი წარიყვანეს ციხესა
თაკუჭრისსა აფხაზეთს და ვითარცა მოკუდა მეფე იგი, იეცა ფლობა და მოვიდა
საბერძნეთად და ყოველთავე გუაუნყა, რაი იგი შეემთხვა მათ და სინმიდით აღ-
სრულა ცხორებაი თვისი, ხოლო წმიდაი და სამგზის სანატრელი მაქსიმე შეიყენა
ზემოკსენებულსა მას ციხესა და წერდა ეპისტოლეთა მართლისა სარწმუნოების-
ათჳს, რამეთუ კალამი მოიბა და კუჭითლსა მას კვლსა დაწერნ და ესრეთ მადლითა
ღმრთისაათა აღიარა და დაამტკიცა მართალი სარწმუნოებაი და ესრეთ აღესრუ-
ლა დაკვლთაღმრთისათა შეჰვედრა სული თვისი თვესა აგვსტოსსა იგ, ოთხმეოც-
დაათისა წლისამან და დამარხეს წმიდაი იგი გ(1V)უამი მისი მონასტერსა წმიდისა
არსენისსა, ხოლო კურნებანი და ძალნი მრავალნი იქნებიან საფლავსა, ვიდრე აქ-
ამომდე, ხოლო აღსრულების საკსენებელი მისი ამასცა დღესა და კუალად იან-
ვარსაცა კა. ოდეს იგი დაჰუჭონეს ენანი და კვლნი მათნი, ვითარცა განანესეს წმი-
დათა მამათა მეექუსისა კრებისათა.

ამასვე დღესა წმიდათა მონამეთა პამფილე, კაპიტონ და წმიდისა სერგის და
სტეფანესი და კსენებაი ევდუკია დედოფლისაი.

და მსგეფსი ფერისცვალებისაი.

ყოველი საგალობელი დღესასწაულისაი ითქუას. მწუხრისა. და ცისკრად და
სამხრად. და წარიგზავნოს დღესასწაულისა, ხოლო წმიდისა მაქსიმესჳს. სამ-
ხრად წარდგომაი. იქადიან წმიდანი დიდებით. დასდებელი. უგალობდით უფალსა
გალობ

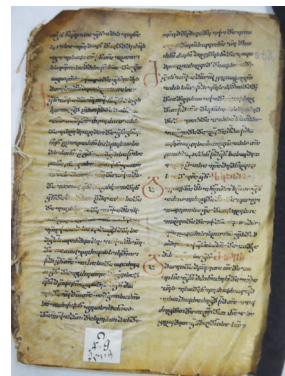
(მეორე სვეტი) პავლე ტიმოთესი გ. შვილო ტიმოთე სარწმუნო არს სიტყუაი.
ვიდრე სახელსა უფლისსა. ზღუ შობილსა ლგ. შუდეულსა აღი თმენით დაუთმე უფ-
ალსა. სახარებაი ლუკასი რმი. შენ, რომელმან აღიაროს ჩემდა მო.

ვიდრე რაი იგი სთქუათ.

თუესა აგვსტოსსა იდ. წინადღესა წმიდისა ...ისა მიცვალებისაი და წმიდისა
მღდელმონამისა მარკელესი აპამელ ეპისკოპოსისა და სამეოცდაათთა მონაფეთა
მისთაი, ესე იყო თევდოსის ზე მეფისა, ნათესავითკუპრელი, სადა იგი ერისკაცობა-
სა მთავრობდა, რამეთუ ზრუნვად მისი რწმუნებულ იყო მისდა რომელთა ყოველნი
განაკურვნა ღმრთისმსახურებითა და კეთილად დაგეგებითა საქმეთაი, ხოლო მისა
შემდგომად იქმნა ეპისკოპოს აპამისა, რომელ არ... ასურეთისაი და დიდთა

Q 637 ბ

რაობა:	ოთხთავი
თარიღი:	XIII ს.
ფურცელთა რაოდენობა:	5 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომი:	23,5x18
Content:	Four Gospels
Date:	XIII c.
Number of folia:	5 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	23,5x18

ტიქსტი

მათე 26-29, 30, 31, 32, 33, 34

1r/ გან ნაყოფისაგან ამის ვენაჯისა, ვიდრე მუნ დღედმდე, რაჟამს-იგი ვსუა თქუენ თანა ახალი სასუფეველსა მამისა ჩემისასა.

და გალობაჲ ნართქუჴს და განვიდეს მთასა მას ზეთისხილთასა.

მაშინ ჰრქუა მათ იესუ: თქუენ ყოველნი დაბრკოლებად ხართ ჩემდა მომართ ამას ღამესა, რამეთუ წერილ არს: დავსცე მწყემსი და განიბნივენ ცხოვარნი სამწყსოსა მისისანი.

ხოლო შემდგომად აღდგომისა ჩემისა წინა-წარგიძღუჴ თქუენ გალილიას.

მიუგო პეტრე და ჰრქუა მას: დაღათუ ყოველნი დაბრკოლდენ შენდა მომართ, ხოლო მე არასადა დავბრკოლდე.

ჰრქუა მას იესუ: ამენ გეტყვ შენ, რამეთუ ამას ღამესა, ვიდრე ქათმისა ჳმობადმდე სამგზის უარ-მყო მე.

მათე 26-35, 36, 37, 38, 39

ჰრქუა მას პეტრე: დაღათუ ჯერ-იყოს სიკუდილი ჩემი შენ თანა, არასადა უარ-გყო შენ.

და ეგრეთვე მსგავსად ყოველნი მოწაფენი იტყოდეს.

მაშინ მოვიდა იესუ მათ თანა ადგილსა, რომელსა ჰრქჴან გეტსიმანიაჲ, და ჰრქუა მათ: დასხედით მანდა, ვიდრემდე მივიდე იქი და ვილოცო.

და წარიყვანა (!) პეტრე და ორნი ძენი ზებედესნი და იწყო მწუხარებად და ურვად.

მაშინ ჰრქუა მათ იესუ: შეწუხებულ არს სული ჩემი ვიდრე სიკუდილადმდე; დაადგერით აქა და იღვძებდით ჩემ თანა.

და წარვიდა მცირედ და დავარდა პირსა ზედა თვისსა, ილოცვიდა და იტყოდა: მამაო ჩემო, უკუეთუ შესაძლებელ არს, თანა-წარმწადინ ჩემგან სასუმელი ესე; ხოლო არა ვითარცა მე მნებავს, არამედ ვითარცა შენ.

ლუკაჲსი

და ეჩუჴნა მას ანგელოზი ზეცით, განაძლიერებდა მას. და იყო იგი ღუანლსა შინა და უმეტესლა ილოცვიდა. და იქმნა ოფლი მისი, ვითარცა ცუარი სისხლისაჲ, გარდამომავალი ქუეყანასა ზედა და აღდგა მიერ ლოცვისაგან⁴⁶⁶.

მათესი

და მოვიდა მოწაფეთა თანა და პოვნა იგინი მძინარენი და ჰრქუა პეტრეს: ეს-ოდენ ვერ უძლე ჟამ ერთ მღვძარებად ჩემ თანა?

იღვძებდით და ილოცვდით, რათა არა შეხვდეთ განსაცდელსა;

1v სული / გულსმოდგინე არს, ჳოლო ჳორცნი - უძღურ.

კუალად მეორედ წარვიდა და ილოცვიდა და თქუა: მამაო ჩემო, უკუეთუ ვერ შესაძლებელ არს სასუმელი ესე თანაწარსლვად ჩემდა, რათამცა არა შევსვ, იყავნ ნებაჲ შენი.

და მოვიდა კუალად და პოვნა იგინი მძინარენი, რამეთუ იყვნეს თუალნი მათნი დამძიმებულ.

⁴⁶⁶ ეს აბზაცი ოთხთავის არცერთ თავში არ ჩანს. სიმფონიაშიც არ იძებნება აქ მოხმობილი სიტყვები (თუმცა ანერია ლუკაჲსი).

და დაუტევნა იგინი და კუალად წარვიდა მესამედ და ილოცვიდა და მასვე სიტყუასა იტყოდა.

მაშინ მოვიდა მონაფეთა და ჰრქუა მათ:

დაიძინეთ ამიერითგან და განისუჴნეთ. აჰა ესერა, მოახლებულ არს ჟამი და ზე კაცისაჲ მიეცეს ჴელთა ცოდვილთასა. აღდევით, წარვედით ამიერ! აჰა ესერა, მოინია მიმცემელი ჩემი.

და ვიდრე იგი იტყოდალა, აჰა ესერა, იუდა, ერთი ათორმეტთაგანი, მოვიდა და მის თანა ერი მრავალი მახვლითა და ნათებითა მღდელთმოდღუართაგან და მოხუცებულთა ერისათა.

ხოლო მიმცემელსა მას მისსა მიეცა სწავლად და ჰრქუა: რომელსა მე ამბორსუყო, იგი არს, შეიპყართ იგი!

და მეყსეულად მოუჴდა იესუს და ჰრქუა: გიხაროდენ, მოძღუარ! - და ამბორსუყო მას.

ხოლო იესუ ჰრქუა მას: მოყუასო, რომლისათვისცა მოსრულ ხარ?

მაშინ მოუჴდეს და დაასხნეს ჴელნი მათნი იესუს ზედა და შეიპყრეს იგი.

და, აჰა ესერა, ერთმან იესუსთანამან მიყო ჴელი და იჴადა მახვლი და სცა მონასა მღდელთმოდღურისასა და წარჴკუჴთა ყური მისი.

მაშინ ჰრქუა მას იესუ: მიაქციე მახვლი ადგილსავე თვისსა,

რამეთუ ყოველთა, რომელთა აღიღონ (!)⁴⁶⁷, მახვლითა წარწყმდენ.

ანუ ჴგონებ, ვითარმედ ვერ ძალ-მიც ვედრებად მამისა ჩემისა და წარმომიდგინოს მე ან აქა უმრავლესი ათორმეტთა გუნდთა ანგელოზთაჲ.

და ვითარ-მე აღესრულნენ წერილნი, რამეთუ ესრეთ ჯერ-არს ყოფად?

მას ჟამსა შინა ჰრქუა იესუ ერსა მას: ვითარცა ავაზაკსა ზედა

2r / გამოხუჴდით [მახვლითა] და ნათებითა შეპყრობად ჩემდა; დღითი დღე თქუენ თანა ვჯედ ტაძარსა მას შინა და გასწავებდ და არა შემიპყართ მე.

ხოლო ესე ყოველი იქმნა, რაჲთა აღესრულნენ წიგნი წინაჲსწარმეტყუელთანი. მაშინ მონაფეთა ყოველთა დაუტევეს იგი და ივლტოდეს.

ხოლო მათ შეიპყრეს [იესუ და] მიიყვანეს იგი კაჲა[ფაჲსა] მღდელთმოდღურისა, [სადა-იგი] [მნი]გნობარნი და მოხუცებულნი ერისანი შეკრებულ იყვნეს.

ხოლო პეტრე მისდევდა მას შორით, ვიდრე ეზოდმდე მღდელთმოდღურისა. და შევიდა შინა და დაჯდა მსახურთა თანა ხილვად აღსასრულისა.

ხოლო მღდელთმოდღუარნი იგი და მოხუცებულნი და ყოველი კრებული ეძიებდეს ცრუმონამეთა იესუსთვს, რაჲთამცა მოკლეს იგი, და არა ჴპოებდეს,

და მრავალნი მოსრულ იყვნეს ცრუმონამენი და არა ჴოვნეს. ხოლო უკუ-ანაჲსკნელ მო-ვინმე-ვიდეს ორნი და თქუჴს, ვითარმედ: ამან ესრე თქუა: ძალ-მიც დარლუჴვად ტაძარი ესე ღმრთისაჲ და მესამესა დღესა აღშენებად.

მაშინ აღდგა მღდელთმოდღუარი იგი და ჰრქუა მას: არარას მიუგება, რასა-ესე შეგწამებენ შენ?

ხოლო იესუ დუმნა.

მაშინ მღდელთმოდღუარმან მან ჰრქუა მას: გაფუცებ შენ ღმერთსა ცხოველსა, რაჲთა მითხრა ჩუენ, უკუეთუ შენ ხარ ქრისტე, ძე ღმრთისაჲ?

ჰრქუა მას იესუ: შენ სთქუ. ხოლო [გეტყვ თქუენ: ა]მიერითგან ი[ხილოთ] ძე

⁴⁶⁷ აკლია: მახვლი.

კაცისაჲ, მჯდომარე მარჯუწმით ძლიერებათა და მომავალი [ღრუბე]ლთა თანა ცი-
სათა.

მაშინ მღდელთმოდღუარმან მან დაიპო სამოსელი თვისი და თქუა, ვითარმედ:
გმო(!) ან უკუჲ რაჲსაღა გვჳმან მონამენი?

2v / აჰა ესერა, გესმა გმობაჲ მაგისი.

რაჲ გნებავს თქუენ?

ხოლო მათ მიუგეს და ჰრქუჲს: თანამდებ არს სიკუდილისა.

მაშინ ჰწერწყვიდეს პირსა მისსა და ჴურთითა სცემდეს თავსა მისსა და რო-
მელნიმე ყურიმალსა სცემდეს და ეტყოდეს: გვწინაჲსწარმეტყუელებდ ჩუენ, ქრის-
ტე, ვინ არს, რომელმან გცა შენ?

ხოლო პეტრე ჯდა გარეშე ეზოსა შინა, მოუჴდა მას ერთი მჴევალი და ჰრქუა
მას: შენცა იყავ იესუს თანა, გალილეველისა.

ხოლო მან უვარ-ყო წინაშე ყოველთა და თქუა: არა ვიცი, რასა იტყჳ.

და ვითარ გამოვიდა იგი გარეშე ბჳეთა, იხილა იგი სხუამან და ჰრქუა მუნ
მდგომარეთა მათ: ესეცა იყო იესუს თანა ნაზარეველისა.

და მერმეცა უარ-ყო პეტრე ფიცით და თქუა, ვითარმედ: არა ვიცი კაცი [იგი].

[და შემდგომად] მცირედისა მოუწდეს] მუნ მდგომარენი [იგი] პეტრეს და
ჰრქუჲს მას: ჟ[ემშარიტად] შენცა მათგანი ხარ და რამეთუ სიტყუაჲცა შენი გამო-
გაჩინებს შენ.

მაშინ იწყო შეჩუწნებად და ფიცად, ვ[ითარმედ]: არა ვიცი კაცი იგი.

და მეყსეყლად ქათამმან იყი[ვლა].

და მოეჴსენა პეტრეს სიტყუაჲ იგი იესუსი, რომელი ჰრქუა მას, ვითარმედ:
ვიდრე ქათმისა ჴმობადმდე სამ[გზის] უარ-[მყო] მე.

და გამოვიდა გარე და ტიროდა მწარე[დ].

და ვითარცა განთენა, ზრახვა-ყვეს ყოველთა მღდელთმოდღუართა და მოხუ-
ცებულთა ერისათა იესუსთჳს, რაჲთა მოკლან იგი. და შეკრეს იგი და მისცეს იგი
პონტოელსა პილატეს, მთავარსა.

მათესი ტ^წნბ

3r / [და ვითარცა განთენა], ზრახვა-ყვეს ყოველთა მღდელთმოდღუართა და
მოხუცებულთა ერისათა იესუსთჳს, რაჲთა მოკლან იგი.

და მისცეს იგი პონტოელსა პილატეს, მთავარსა⁴⁶⁸.

მაშინ ვითარცა იხილა იუდა, რომელმანცა მისცა იგი, რამეთუ დაისაჯა, შეინ-
ანა და მიაქცია ოცდაათი იგი ვეცხლი მღდელთმოდღუართა მიმართ და მოხუცე-
ბულთა და თქუა: ვცოდე, რამეთუ მიგეც სისხლი მართალი.

ხოლო მათ ჰრქუჲს მას: ჩუენდა⁴⁶⁹, შენ იხილე

და დააბნია ვეცხლი იგი ტაძარსა მას შინა და განეშორა და წარვიდა და შიშ-
თვილ-იბა.

ხოლო მღდელთმოდღუართა მათ მოიღეს ვეცხლი იგი და თქუჲს: არა ჯერ-არს
ესე დადებად

სინმიდესა, რამეთუ სასყიდელი სისხლისაჲ არს, და ზრახვა-ყვეს და მოიყიდეს
მითა აგარაკი მეკეცისაჲ საფლავად უცხოთა.

⁴⁶⁸ 1 და 2 მუხლი მეორდება.

⁴⁶⁹ F 9 რაჲჲ, მაგრამ აქ ეს სიტყვა არ უნდა იყოს.

ამისთვის ეწოდა აგარაკსა მას აგარაკი სისხლისაჲ ვიდრე აქა დღემდე.

მაშინ აღესრულა თქუმული იგი იერემია წინაჲსწარმეტყუელისაჲ, რომელსა იტყვს: და მოვიღე ოცდაათი იგი ვეცხლი, სასყიდელი განსყიდულისაჲ მის, რომელი მოიყიდეს ძეთაგან ისრაჲლისათა და მისცეს იგი აგარაკისათჳს მეკეცისა, ვითარცა მიბრძანა მე უფალმან.

ხოლო იესუ დადგა წინაშე მთავრისა მის. და ჰკითხა მას მთავარმან მან და ჰრქუა: შენ ხარა მეფეჲ ჰურიათაჲ?

ხოლო იესუ ჰრქუა მას: შენ იტყვ.

და შესმენასა მას მღვდელთმოდღუართასა და მოხუცებულთასა არარაჲ მიუგო.

მაშინ ჰრქუა მას პილატე: არა გესმისა, რაოდენსა შეგწამებენ შენ?

და არარაჲ მიუგო მაშინ არცა ერთისა

3v სიტ / ყვსათჳს, ვიდრემდე უკვრდა მთავარსა მას.

ხოლო დღესასწაულსა ჩუჭულ იყო მთავარი იგი და მიუტევის ერსა მას ერთი პყრობილი, რომელიცა უნებნ მათ.

ხოლო ჰყვა ვინმე მაშინ პყრობილი შესწავებული, რომელსა ერქუა ბარაბა.

და ვითარ შეკრებულ იყვნეს იგინი, ჰრქუა მათ პილატე: ვინ გნებავს ორთა ამათგანი და მიგიტეო თქუენ, ბარაბა ანუ იესუ, რომელსა ჰრქვან ქრისტე?

რამეთუ უწყოდა, ვითარმედ შურითა მისცეს იგი.

და ვითარცა დაჯდა პილატე საყდართა ზედა, მიუვლინა მას ცოლმან მისმან და ჰრქუა მას: არარაჲ ძეს შენი და მართლისა მაგის კაცისაჲ? რამეთუ მრავალი მევენო მე დღეს ჩუჭნებით მაგისთვის.

ხოლო მღვდელთმოდღუართა მათ და მოხუცებულთა არწმუნეს ერსა მას, რაჲთა გამოითხოონ ბარაბა, ხოლო იესუ წარწყმიდონ.

[მიუგო] [მთა]ვარმან მან [და ჰრქუა მათ]: ვინ გნებავს [ორთა] [ამათ]განი და მიგიტეო თქუენ?

ხოლო მათ ჰრქუეს: ბარაბა.

ჰრქუა მათ პილატე: რაჲ უკუჲ უყო იესუს, რომელსა ჰრქვან ქრისტე?

ჰრქუეს მას ყოველთა: ჯუარს-ეცვნი!

ხოლო მთავარმან ჰრქუა მათ: რაჲ ბოროტი უქმნიეს?

ხოლო იგინი უმეტესად ღალადებდეს და იტყოდეს: ჯუარს-ეცვნი!

ვითარცა იხილა პილატე, რამეთუ არარას არგებს, არამედ უფროსლა შფოთი იქმნების, მოითხოვა წყალი და დაიბანნა ჴელნი წინაშე ერისა მის და თქუა: უბრალო ვარ მე სისხლისაგან მაგისისა, თქუენ იხილეთ.

და მიუგო ყოველმან ერმან და თქუეს: სისხლი მაგისი ჩუენ ზედა და შვილთა ჩუენთა ზედა.

მაშინ მიუტევა მათ ბარაბა, ხოლო იესუს შოლტითა სცა და მისცა მათ, რაჲთა ჯუარს-აცუან.

მაშინ ერისაგანთა მათ მთავრისათა წარიყვა

4r/ [ნეს] [იესუ] ტაძრად და შეკ[რი]ბეს მ[ის] [ზედა] ნათესავები იგი ყოველი.

და განძარცუეს იგი და ქლამინდი მენამელი შეჰმოსეს მას.

და შეთხზეს გვრგვინი ეკალთაგან და დაადგეს თავსა [მ]ისსა და ლერწმითა

სცემ[მ]დეს მარჯუწნესა ჴელსა მი[სს]ა და მუწლნი დაიდგ[ნე]ს მის წინაშე, ემღერ-
დეს და ეტყოდეს: გიხაროდენ, მეფეო⁴⁷⁰ ჴურიათაო!

და ჰნერწ[ყუვი]დეს მას და მოიღეს [ლერწამი] [და] სცემდეს [თავსა მისსა].

და ოდეს გან[კიცხეს] იგი, განძარც[უწ]ს მას ქლამინდი იგი და შემოსეს მას
თ[ვისივე] [ს]ამოსელი და წარიყვანეს იგი, რაჲთა ჴუარს-აცუან.

მათე 27-32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39

ლუკა 23-39, 40

და ვითარცა გამოვიდეს იგინი [მიერ], ჰოეს კაცი კვრინელი, [სა]ხელით სიმონ.
ესე წარიქცეს პაჴრაკად, რაჲთა აღილოს ჴუარი მისი და მ[ო]ვიდეს ადგილსა მას,
რომელსა ჴრქვან გოლგოთაჲ, რომელ არს თხემისა ადგილი.

და მისცეს მას ძმარი ნავლლითა აღზავებული. და გემოჲ რაჲ იხილა, არა უნდა
სუმის.

და ვითარცა ჴუარს-აცუწს იგი, განიყვეს სამოსელი მისი და განიგდეს წილი.
დასხდეს მუნ და სცვიდეს მას.

და დასდვეს თავსა მისსა ჴედა ბრალი, მისი დაწერილი: ესე არს იესუ, მეფე
ჴურიათაჲ.

ლუკაჲსი⁴⁷¹

მაშინ ჴუარს-აცუნეს მის თანა ორნი ავაზაკნი: ერთი მარჯუწნით და ერთი
მარცხენით.

39 ხოლო ერთი იგი ძვრისმოქმედი ჴგმობდა მას და ეტყოდა: შენ[თუ] ხარ
ქრისტე, იწსენ თავი შენი და ჩუენცა.

40 მიუგო ერთმან მან მოყუასმან: შე[ეჴრი]სხნა მას და ეტყოდა: [არცაღ]ა გე-
შინის

ლუკა 23- 40, 41, 42, 43

მათე 27-39, 40, 41, 42

შენ ღმრთისა, რამეთუ მასვე სასჯელსა შინა ხარ

[რამეთუ] ჩუენ სამართლად ღირსი, რომელი ვქმენით, მო[გუწვე]გების, ხოლო
ამან არა /

4v / რაჲ უჯეროჲ ქმნა.

და ეტყოდა იესუს: მომიწსენე მე, უფალო, ოდეს მოხვდე სუფევეითა შენითა.

ხოლო იესუ ჴრქუა მას: ამენ გეტყვ შენ: დღეს ჩემ თანა იყო სამოთხესა.

მათესი

ხოლო წარმავალნი იგი ჴგმობდეს მას, ყრიდეს თავთა მათთა და იტყოდეს:
რომელი დაჴწსნიდა ტაძარსა ამას და მესამესა დღესა აღაშენებდ, იწსენ თავი თვისი,
უკუწითუ ძე ხარ ღმრთისაჲ, გარდამოწედ მაგიერ ჴუარით!

ეგრეთვე მღღელთმოძღუარნი იგი ემღერდეს მწიგნობართა თანა და მოხუცე-
ბულთა და ფარისეველთა და იტყოდეს:

სხუანი აცხოვნნა, თავი თვისი [ვერ] ძალ-უც ცხოვნებად. უკუწითუ მეფე ის-
რაწლისაჲ არს, გარდამოწედინ აწ მაგიერ ჴუარით და გურწმენეს იგი.

⁴⁷⁰ მე-ო.

⁴⁷¹ ლუკაჲსი - მიწერილია მთავრულად მარჯვენა კიდეზე.

მათე 27- 43, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51

უკუტეთ ესვიდა ღმერთსა, იქსნა იგი; უკუტეთ ჰნებავს იგი, რამეთუ თქუა: ძე ღმერთისა ვარი მე.

ხოლო მეექუსით ჟამით[გან] დაბნელდა [ყოველი] ქუეყანაჲ, [ვიდრე] მეცხრედ ჟამადმდე.

[და] [მე]ცხრესა ოდენ ჟამსა ყო იესუ ჳმითა დიდითა და თქუა: ილი, ილი, ლიმა საბაქთანნი? ესე არს: ღმერთო, ღმერთო - ჩემო, რაასათჳს დამიტევე მე?

და რომელ მუნ მდგომარეთა ესმა და იტყოდეს, ვითარმედ: ელიას უწმობს ესე. და მეყსეულად მირბიოდა ერთი მათგანი და მოილო ღრუბელი და აღავსო ძმრითა და დაადგა ლერწამსა და ასუმიდა მას.

ხოლო სხუანი იტყოდეს: აცადეთ და ვიხილოთ, უკუტეთ [ე]ლია მოვიდეს ჳსნად მაგისა.

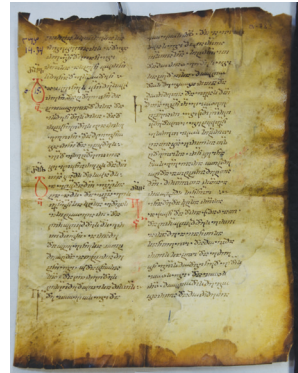
ხოლო იესუ კუალად ჳმა-ყო ჳმითა დიდითა და განუტევა სული.

და აჰა კრეტსაბმელი ტაძრისაჲ მის განიჰო ორად ზე[ით]გან ვიდრე ქუჭმდე და ქუჭყანაჲ.

Q 783

რაობა:	ოთხთავი
თარიღი:	XIII ს.
ფურცელთა რაოდენობა:	3 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	25,9x19,8

Content:	Four Gospels
Date:	XIII c.
Number of folia:	3 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	25,9x19,8

ტიქსტი

1r / [არცა ქუეყანასა], არცა სკორესა სარგებელ არს, არამედ გარე განდვან იგი. რომელსა ასხენ ყურნი სმენად, ესმოდენ!

და იყვნეს ყოველნი მეზუტრენი და ცოდვილნი მახლობელად მისა და ისმენდეს მისა და დრტუნვიდეს ფარისეველნი და მწიგნო ბარნი და იტყოდეს, ვითარმედ: ესე ცოდ ვილთა შეიწყნარებს და მათ თანა ჭამს და სუამს.

და ეტყოდა მათ იგავსაცა ამას და ჰრქუა: ვის თქუენგანსა კაცსა ედგას ასი ცხოვარი და წარუწყმდეს მას ერთი მათგანი, არა-მე დაუტევენსა ოთხმოც და ათ-ცხრამეტნი იგი უდაბნოსა ზედა და წარვიდეს წარწყმედულისა მისთჳს.

ვიდრემდე პოვის იგი და იპოვოს რაჲ, დაისუას იგი მწართა თვსთა ზედა სიხარულით და მო-რაჲ-ვიდეს იგი სახედ თვსა, მოუწოდოს მეგობართა და მოძმეთა და ჰრქუას მათ:

ჩემ თანა გიხაროდენ, რამეთუ ვპოვე ცხოვარი იგი ჩემი, წარწყმედული. გეტყჳ თქუენ: ესრეთ იყოს სიხარული ცათა შინა ერთისათჳს ცოდვილისა, რომელმან შეინანოს, ვიდრელა არა⁴⁷² ოთხმეოც და ათცხრამეტთა მათ მართალთა, რომელთა არა უჴმს სინანული.

გინა დედაკაცსა, რომელსა აქუნდა დრაქმაჲ

ი~ ათი და წარუწყმედეს ერთი, არა-მე აღანთისა სანთელი და მოჰმართის სახელი და ეძიებნ გულსმოდგინედ, ვიდრემდის პოეს იგი. და პოეს რაჲ, მოუწოდოს მეგო

1v ბართა და მოძმეთა / და ჰრქუას მათ: ჩემ თანა გიხაროდენ, რამეთუ ვპოვე დრაქმაჲ, რომელი წარმინწყმდა.

გეტყჳ: ესრეთ იყოს სიხარული წინაშე ანგელოზთა ღმრთისათა ერთსა ზედა ცოდვილსა, რომელმან შეინანოს.

მერმე ეტყოდა და ჰრქუა კაცსა ვისმე

ესხნეს ორ ძე და ჰრქუა უმრწამესმან მან მამასა თვსა: მომეც მე, რაჲცა მხუდების, ნაწილი სამკვდრებელისაჲ.

და განუყო მათ საცხორებელი იგი და შემდგომად არამრავალთა დღეთა შეიკრიბა⁴⁷³ ყოველი უმრწამემან მან ძემან და წარვიდა შორსა სოფელსა და მუნ განაბნია ნაყოფი იგი მისი, რამეთუ ცხონდებოდა იგი არანმიდებით.

და ვითარცა წარაგო მან ყოველივე მისი, იყო სიყმილი ძლიერი მას სოფელსა და იწყო მან მოკლებად და მივიდა და შეუდგა ერთსა მოქალაქესა მის სოფლისასა, ხოლო მან წარავლინა იგი ველად თვსა ძოვნად ღორთა.

და გული ეტყოდა განძლებად მუცლისა რქისა მისგან, რომელსა-იგი ჭამდეს ღორნი, და არავინ სცის მას. განიზრახვიდა თავსა თვსსა შორის და თქუა: რაოდენითა სასყიდლით დადგინებულთა მამისა ჩემისათა ჰმატს პური და მე აქა სიყმილითა წარვწყმედები.

აღვდგე და წარვიდე მამისა ჩემისა და ვჰრქუა მას: მამაო, ვცოდე ცად მიმართ და წინაშე შენსა და არღარა ღირს ვარ წოდებად ძედ შენდა, არამედ მყავ მე, ვითარცა ერთი მუშაკთაგანი.

და აღდგა და მივიდა მამისა თვსისა. და ვიდრე შორსლა იყო, იხილა იგი მამამან

2r / მისმან / და შეეწყალა იგი.

და მირბოდა იგი და დავარდა ქედსა ზედა მისსა და ამბორს-უყოფდა მას. და ჰრქუა მას ძემან მან: მამაო, ვცოდე ცად მიმართ და წინაშე შენსა და არღარა ვარ მე ღირს წოდებად ძედ შენდა.

ჰრქუა მამამან მისმან მონათა თვსთა: გამოიღეთ სამოსელი პირველი და შეჰმოსეთ მას და შეაჯკოთ ბეჭედი ჴელთა მისთა და ჴამლნი ფერჴთა მისთა. და მოიბით ზუარაკი იგი მსუქანი და დაკალთ და ვჭამოთ და ვიხარებდეთ.

⁴⁷² ე-ელარა.

⁴⁷³ შიკრიბა.

რამეთუ ძე ესე ჩემი მომკუდარ იყო და განცოცხლდა, წარწყმედულ იყო და იპოვა. და იწყეს განცხრომად.

და იყო ძე იგი მისი უხუცესი ველსა გარე. და ვითარ მოვიდოდა და მოეახლა სახლსა მას, [ესმა]⁴⁷⁴ ჴმაჲ სიხარულისა და [განცხრომისაჲ].

და მოუწოდა ერთსა [მო]ნათაგანსა და ჴკითხვიდა, ვითარმედ: რაჲ არს ესე? ხოლო მან ჴრქუა მას, რამეთუ: ძმაჲ შენი მოსრულ არს და მამამან შენმან⁴⁷⁵ დაკლა ჴუარაკი იგი ჴამებული, რამეთუ ცოცხლებით მოვიდა იგი.

ხოლო იგი განჴრისხნა და არა უნდა შინა შესლვად.

ხოლო მამაჲ მისი გამოვიდა და ჴლოცვიდა მას.

და მან მიუგო და ჴრქუა მამასა თჴსსა:

აჴა ესერა, ესოდენნი წელნი გმონენ შენ და არასადა მცნებასა შენსა გარდავჴედ და მე არასადა მომეც ერთი თიკანი, რაჲთამცა მეგობართა ჩემთა თანა ვიხარე.

და ოდეს ძე ესე შენი მოვიდა, რომელმან შეჴამა საცხოვრებელი შენი მეძავთა თანა, დაუკალ მას ჴუარაკი იგი ჴამებული.

2v / ხოლო მან ჴრქუა მას: შვილო, შენ მარადის [ჩემ თანა]⁴⁷⁶ ხარ და ჩემი ყოველი შენი არს. ხოლო ან სიხარული და მხიარულებაჲ ჯერ-არს, რამეთუ ძმაჲ ესე შენი მომკუდარ იყო და განცოცხლდა, წარწყმედული იყო და იპოვა.

და ეტყოდა მოწაფეთაცა: კაცი ვინმე იყო მდიდარი, რომელსა ესუა მნე და ესე შეასმინეს მას, ვითარმედ განაზნია ნაყოფი მისი.

და მოუწოდა და ჴრქუა მას: რაჲ არს ესე, რომელი მესმის შენთჴს? მომეც მე სიტყუაჲ სამნოხსა შენისაჲ, რამეთუ არა ჴელ-გენიფების ამიერიტგან მონებაჲ.

ხოლო მნემან მან თქუა გულსა თჴსსა: რაჲ ვყო, რამეთუ უფალი ჩემი მიმიღებს სამნოსა ჩემსა? საქმედ არა ძალ-მიცა თხოვად მრცხუჴნის. ან უწყი, რაჲ ვყო, რაჲთა რაჴამს გარდამადგინებდეს მნეობისაგან, შემინყნარონ მე სახლეულთა მათთა.

და მოუწოდა კაცად-კაცადსა თანამდებსა უფლისა თჴსისასა და ჴრქუა პირველსა მას: რაოდენი თანა-გაც უფლისა ჩემისაჲ?

და მან თქუა: ასი სანწეხელი ჴეთისაჲ.

და ჴრქუა მას: მიიღე ჴელითწერილი შენი და დაჯედ ადრე და დაწერე ერგასისი.

მერმე სხუასა ჴრქუა: შენ რაოდენი თანა-გაც? ხოლო მან ჴრქუა მას, „ასი სათუელი იფქლისაჲ.

ჴრქუა მასცა: მიიღე ჴელითწერილი შენი და დაწერე ოთხმეოცი.

და აქო უფალმან მნე იგი სიცრუვისაჲ, რამეთუ გონიერად ყო, რამეთუ ძენი იგი ამის სოფლისანი უგონიერეს არიან უფროჲს ძეთა ნათლისათა ნათესავსა შორის მათსა.

და მე გეტყჴ თქუენ: ისხენით თავისა თქუენისა მეგობარნი მამონისა მისგან

⁴⁷⁴ მოხეულია.

⁴⁷⁵ შენ.

⁴⁷⁶ მოხეულია.

3r / სიცრუვისაჲ, რაჲთა, რაჲჟამს მოაკლდეთ თქუენ ამიერ, შეგიწყნარნენ თქუენ საუკუნეთა საყოფელთა.

სარწმუნოჲ იგი მცირესა ზედა და მრავალსა ზედაცა სარწმუნო არს და რომელი მცირესა ზედა ცრუ არს, მრავალსა ზედაცა ცრუ არს. უკუეთუ სიცრუვისა ამას მამონასა სარწმუნო არა იქმნეთ, ჭეშმარიტი იგი ვინ გარწმუნოს თქუენ? და უკუეთუ სხვასა სარწმუნო არა იქმნეთ, თქუენ იგი ვინ მოგცეს?

არავის მონასა ველ-ენიფების ორთა უფალთა მონებად, ანუ ერთი იგი მოიძულოს და ერთი იგი შეიყუაროს და ანუ ერთისაჲ თავს-იდვას და ერთი შეურაცხყოს.

ვერ ველ-ენიფების ღმრთისა მონებად და⁴⁷⁷ მამონასა.

ესმოდა ესე ყოველთა ფარისეველთაცა, რამეთუ ვეცხლისმოყუარე იყვნეს და შეურაცხ-ჰყოფდეს მას.

და ეტყოდა მათ: თქუენ ხართ, რომელნი განიმართლებთ თავთა თვსთა წინაშე კაცთა.

ხოლო ღმერთმან იცის გულნი თქუენნი, რამეთუ კაცთა შორის მაღალი საძაგელ არს წინაშე ღმრთისა.

რამეთუ სჯული და წინაჲსწარმეტყუელნი ვიდრე იოვანესამდე (!): მიერთგან სასუფეველი ღმრთისაჲ ეხარების და ყოველივე მისა მიმართ იიძულების⁴⁷⁸.

უადვილეს არს ცისა და ქუეყანისაჲ წარსლვაჲ, ვიდრეღა სჯულისა ერთი რქაჲ დავრდომად.

ყოველმან, რომელმან განუტეოს ცოლი თვსი და სხუაჲ შეირთოს, მან იმრუშა; და რომელმან განტევებული ქმრისაგან შეირთოს, მანცა იმრუშა.

კაცი ვინმე იყო მდიდარი და იმოსებოდა ძონეულითა და ბისონითა და იხარებდა და დღითი დღე ბრწყინვალედ.

3v გლახაკი / ვინმე იყო, რომლისა სახელი - ლაზარე, დავრდომილი წინაშე ბჭეთა მისთა და ქუჭ ძურებოდა.

და გული-ეტყოდა განძლებად ნამუსრევისაგან გარდამოცვენებულისა ტაბლისაგან მის მდიდრისა, არამედ ძაღლნიცა მოვიდოდეს და ლოშნიდეს წყლულსა მას მისსა.

იყო სიკუდილი გლახაკისა მის და მიიყვანა იგი ანგელოზთაგან წიაღთა აბრაჰამისთა. მოკუდა მდიდარიცა იგი და დაიფლა და ჯოჯოხეთს შინა აღიხილნა თუალნი თვსნი. იყო რაჲ ტანჯვასა შინა და იხილა აბრაჰამი შორით და ლაზარე წიაღთა მისთა.

და მან ჳმა-ყო და თქუა: მამაო აბრაჰამ, შემინყალე მე და მოავლინე ლაზარე, რაჲთა დაანოს მწუჭრვალი თითისა მისისაჲ წყალსა და განმიგრილოს ენაჲ ჩემი, რამეთუ ვიტანჯები მე ალითა ამით ცეცხლისაჲთა.

ხოლო აბრაჰამ ჰრქუა მას: შვილო, მოიწესენე, რამეთუ მიიღე კეთილი შენი ცხორებასა შენსა და ლაზარე ეგრეთვე ბოროტი მსგავსად მისა. და ან ესერა აქა ნუგეშინისცემულ არს, ხოლო შენ იტანჯები.

⁴⁷⁷ და+და.

⁴⁷⁸ იძულების.

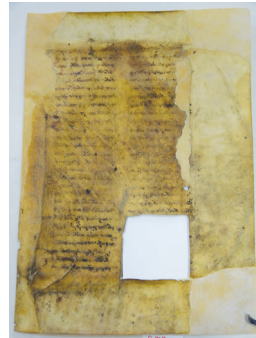
და ამას ყოველსა თანა შორის ჩუენსა და შენსა დანახეთი დიდი დამტკიცებულ არს, რათა, რომელსა უნდეს ნიაღვრად ამიერ მუნ თქუენდა, არ ჳელ-ენიფების ... არცა მაგიერ ჩუენდა ნიაღვრად.

ხოლო მან ჰრქუა: გლოცავ შენ, მამაო, მიავლინე ეგე სახლსა მამისა ჩემისასა, რამეთუ მისხენ ხუთნი ძმანი, რათა აუნყოს მათ და არა მოვიდენ იგინიცა აქა, აღვილსა ამას სატანჯველისასა.

ჰრქუა მას აბრაჰამ: ჰქონან მოსე და ნინაჲსწარმეტყუელნი

Q 987

რაობა:	თომა მოციქულის წამება
თარიღი:	XIII ს.
ფურცელთა რაოდენობა:	2 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	34,4x24,7
Content:	Martyrdom of Apostle Thomas
Date:	XIII c.
Number of folia:	2 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	34,4x24,7

ტექსტი

1r

1v / ...ენებად მოვიდა საკურველებათა მოციქული და ეძიებდა მცირედ ნაწილსა საწი...გან მისთა საკუ...ლად სნეულისა ... და ეუნყა რაჲ ვითარმედ უჩინო ქმნულ არს გუამი მოციქული...ჲ, უბრძანა მოღე...დ მინასალა საფლ...ისა მისისასა, რომელი შეხებულ იყო ...სე მსწრაფლ ყვ...ა დასდვა მამამან ...ჲ იგი სნეულები მწოლარესა მან ზედა ...ესა თჳსსა და მყის იხილა განცოცხლებულთა ...დ ძალსა იგი განსწირ (მეორე სვეტი) მით სიკუდილითა უღთოებუსაჲთა.

ესერა ოდენი რაჲ იყო არა ჳუჭბულ ჭეშმარიტებისაგან შემოვკრიბეთ და აღვწერეთ და შესასხმელად მოციქულისა განვანესეთ ესევეითარისა მიზეზ ჩუენდა არს სიხარულისა დღეს თომა, რომლისა მიერ ჰინდოთაცა ერნი და ბარბაროზნი ზეცად აღსლვად განსწავლულ იქმნეს და რომელნი იგი ჳორცითა და შაღებულ იყვნეს შარავანდედთაგან მზისა ხილულისათა, ესენი განბრწყინდეს სულითა გამო-რაჲ-უბრწყინდა მათ საცნაურ იგი მზე უხილავად დანმიდად სადიდებლად მამისა და ძისა და წმიდისა სულისა ერთისა მის და განუყოფელისა ღმრთაებისა, რომელსა შუენის ყოველივე დიდებაჲ, პატივი და თაყუანისცემაჲ აწ და მარადის და უკუენითი უკუენისამდე, ამინ!

2r

ნაჲ ჯეროვანთაგანისაჲ ვინაიცა არცა ერთისა რაჲ სუმად ... ლობისა, ანუ მეგობრობისა სულმოკლეობისა ბრალობად ღირს ვართ, არცა სიძულვილისათჳს განგეფოფვით შენ, კაცთმოყვარეო მეფეო, არამედ განმყვნა ჩუენ ამომან ამან კერპთა საცთურმან და განცხადებით აღსაარებულსა წარწყმედისა მთხრობელსა

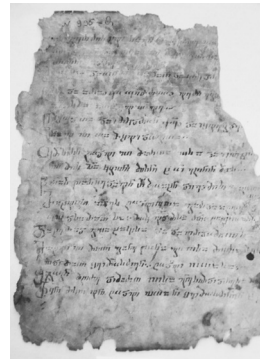
შთაბნ...ვა მან შენ მან, რომელი სწორადვე ჩუენცა შთაჭრად გუაიძულებ, რამეთუ ვიდრემდის მხოლოდ მსოფლიოსა მკედრობისათჳს განვიკითხვოდეთ არარაის ჳეროვნისაგან დაკლებულ ვიქმნენით, გუწნამონ ჩუენ შენცა, ვითარმედ არა ოდეს დაგუესაჯა უდებებაი რამიე, არცა უგულებელსყო(მეორე სვეტი)ფაი რასმე კელ-თდებულისაი, არამედ მკურვალე შური გუაქუნდა ამისსა მიმართ და ვითარ კუალ-ად თითოეულსა ქრისტიანეთა შჯულისაებრ თქუენთვისცა მოწყალე ვჰყოთფდით.

ვინათგან უკუშ თუთ მას თავსა კეთილთასა ღმრთისმსახურებასა ნარკუთად ჩუენგან მნებებელ ხარ და დაჭირვებად ღმრთისა უკუანასკნელითა ამით ზღვე-ვითა, რომლისა ვერცალა თავსდებად შემძლებელ არს სული კეთილად მსახური. ამისთვის პატივთა და ნიჭთა სიმდიდრესა მოგუაჰსენება, ვითარ არა ვთქუათ შენ-თვის უსწავლელობაი კეთილთაი სამართლად თქუმითა, ხოლო რომელ ყოვლად თანა შეატყვბ ამით ურთიერთას და ვითარცა

2v

Q 996

რაობა:	დავითნი
თარიღი:	XI ს.
ფურცელთა რაოდენობა:	1 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	19,8x14,7
Content:	Psalter
Date:	XI c.
Number of folia:	1 folio
Script:	Nuskhuri
Size:	19,8x14,7

ტექსტი

1r * / [დასცხ]ერ რისხვისაგან [და დაუტევე გულისწყრომა და ნუ ეშურები, რაჲთამცა უკეთურებდი].

[რამეთუ უკეთ]ურ[ნი] [ა]დრე მოისრნენ.

... .. და არაჲ ყო უღმრთოჲ, ვეძიებდ [ადგილსა] [მ]ისსა [და] არა ვპოვე.

ხოლო მკუდ[რ]თა დაიმკ[ვ]დრონ ქუეყანაჲ და იშვებდენ[ნ] მრავლითა მშვიდობ-ითა.

უმზირს ცოდვილი მართალსა და იღრჭინნის მის ზედა კბილნი მისნი,

ხოლო უფალი ეცინინ მას.

წინასწარ ხედავენ, რამეთუ მოახნ დღე მისი.

მახვილი ი ეს ცოდვილთა, გარდააცევს [მშ]ულდსა მათსა მოკლვად მისა, რომელნი წრფელ არიან.

* შენიშვნა: 1. ჩამოტანილია ზემო სვანეთიდან. 2. ფრაგმენტი ხელით წააგავს ხელნაწერ A-1562-ს, რომელიც აგრეთვე სვანეთიდან არის ჩამოტანილი. 3. ფსალმუნის ამავე ხელნაწერის რამდენიმე ფურცელი ამჟამად ინახება კალის (ზემო სვანეთი) კვირიკესა და ივლიტას ეკლესიაში.

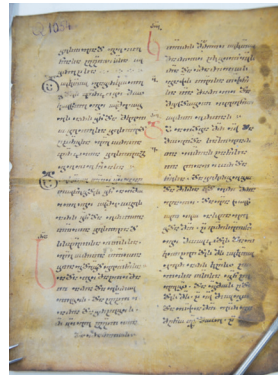
დაცემად გლახაკისა და დავრდომილისა.
 მახვილი მათი განენონა გულსა მ[ათსა]
 და [მშკლდი მათი შეიმოსრენ ცოდვილთასა.
 შჯობნ მცირედი მართლისა, ვიდრე სიმდიდრესა
 რამეთუ ყოველნი მკლავნი ცოდვილთანი

1v შეიმოსრენ /⁴⁷⁹
 სა ცოდვილნი წარწყმდენ, [მტერნი]
 [უფ]ლისანი დიდებასა ოდენ [მათსა] და
 ამ[აღლე]ბასა
 და ვითარცა კამლინი (!) განქარ[დენ].
 [ივას]ხის ცოდვილმან, არაჲ მიაგის მართალსა მას ეწყალნი და მისცის.
 [რამეთუ] მაკორთხეველთა მისთა დაიმკვდრონ
 ქუეყანაჲ, ხოლო მწყევარნი⁴⁸⁰ მ[ისნი] [მოისრნენ]
 უფლისა მიერ სლვაჲ კაცისა⁴⁸¹
 გზაჲ მისი ენებოს ფრიად.
 ნის მართლისა არა [განამტკიცებს]
 ჯელსა, მპყრობელსა მისსა.

[ყრმ]ჲ ვიყავ, დავბერდი და არაჲ ვიხილე

Q 1054

რაობა:	ოთხთავი
თარიღი:	XIII-XIV სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	1 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	25,2x19,3
Content:	Four Gospels
Date:	XIII-XIV cc.
Number of folia:	1 folio
Script:	Nuskhuri
Size:	25,2x19,3

ტექსტი

1r / შესლვად გეჰენიასა ცეცხლისასა უშრეტსა.
 და უკუჴთუ გაბრკოლებდეს ფერჴი შენი, მოჲკუჴთე იგი. უმჯობეს არს შენდა
 მკელობელსა (!) შესლვად ცხოვრებასა, ვიდრე ორითა ფერჴითა შესლვად გეჰენიასა.
 და უკუჴთუ თუალი შენი გაცთუნებდეს შენ, აღმოილე იგი. უმჯობეს არს შენდა
 ერთითა თუალითა შესლვად სასუფეველსა ღმრთისასა, ვიდრე ორითა თუალ-
 ითა შთაგდებად გეჰენიასა,

⁴⁷⁹ პირველი 4 სტრიქონი გადარეცხილია, არ იკითხება.

⁴⁸⁰ მწევარნი.

⁴⁸¹ გადარეცხილია.

სადა-იგი მატლი მათი არა დაესრულების და ცეცხლი არა დაშრტების, რამეთუ ყოველივე ცეცხლითა დაიმარილოს.

კეთილ არს მარილი; უკუჭთუ მარილი ტკბილ იყოს, რაათა დაიმარილოს? გაქუს თავისა თქუენისა თანა მარილი და მშუდობით იყენით ურთიერთას.

და აღდგა მიერ იესუ და მოვიდა საზღვართა ჰურიასტანისათა, ნიად იორდანესა. და შეკრებოდა მისსა კუალად ერი მრავალი, და ვითარცა ჩუჭულ იყო, ასწავებდა მათ. ხოლო ფარისეველი იგი მოუჴდეს და ჰკითხვიდეს მას, უკუჭთუ ჯერ არს კაცისაჲ ცოლისა თვისისა განტევებაჲ. და გამოსცდიდეს მას.

ხოლო იესუ⁴⁸² მიუგო და ჰრქუა მათ: ვითარ გამეცნო თქუჴმნ მოსე?

1v / ხოლო მათ / ჰრქუეს⁴⁸³: მოსე ბრძანა წიგნი განშორებისაჲ მიცემად და განტევებად.

მიუგო იესუ და ჰრქუა მათ: გულფიცხელობისა თქუენისათჴს დანერა მოსე მცნებაჲ ეგე, ხოლო დასაბამითგან დაბადებისაჲთ მამაკაცად და დედაკაცად შექმნა იგინი ღმერთმან და თქუა:

ამისთჴს დაუტეოს კაცმან მამაჲ თჴსი და⁴⁸⁴ დედაჲ თჴსი და შეეყოს ცოლსა თჴსსა და იყენენ ორნივე იგი ერთჴორც; რომელნი-იგი

ღმერთმან შეაუღლნა, კაცი ნუ განაშორებნ.

და მერმე სახლსა შინა მაგისვე სიტყვსათჴს ჰკითხვიდეს მონაფენი [მისნი].

ხოლო იესუ ჰრქუა მათ: უკუჭთუ განუტეოს ქმარმან ცოლი თჴსი და შეირთოს მან სხუაჲ, [მან] იმრუშა. და ცოლი თუ განვიდეს ქმრისაგან და შეეყოს სხუასა, მანცა იმრუშა.

და მოჰგურიდეს ყრმებსა, რაათა ჴელი დასდვას მათ. ხოლო მონაფენი აყენებდეს მათ, რომელნი-იგი მიჰგურიდეს.

ვითარცა იხილა იესუ, შეჰრისხნა მათ და ჰრქუა: აცადეთ ყრმებსა მაგას მოსლვად ჩემდა და ნუ აყენებთ მაგათ, რამეთუ ეგევითართაჲ არს სასუფეველი ცათაჲ. ამენ გეტყჴ თქუენ, რამეთუ რომელმან [არა] შეინყნაროს სასუფეველი ღმრთისაჲ, ვითარცა ყრმაჲ

Q 1126 ა

რაობა:	თვენი
თარიღი:	XIII ს.
ფურცელთა რაოდენობა:	2 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	22,2x16,6
Content:	Menaion
Date:	XIII c.
Number of folia:	2 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	22,2x16,6

⁴⁸² F 9 - თავადმან, HIK - თავადმან.

⁴⁸³ გახსნილია.

⁴⁸⁴ და + და.

ტიქსტი

1r/ გამვლნე, დ გუერდი, მოიხილე

გოდოლ სიმტ⁴⁸⁵ ზტ ეკლესისა(!) ინოდე,მამაო, ხოლო მწვალებელთა დამცემელ და ბანაკისა მალლისა ძლიერად შემმუსრველი და განმბნეველი და სამ-ყაროჲსა ქრისტეს ძალმნე და სარწმუნოებისა წინამბრძოლ.

თუესა ნოენბერსა კა.

ტაძრად მიყვანებაჲ წმიდისა ღმრთისმშობელისაჲ.

ა~ ეჰ[ა] დიდებულნი

დღეს განსცხრებოდეთ, მორწმუნენო, გალობით შესხმითა ვადიდებდეთ ქრისტესა და ღირსად პატივ-სცემდეთ სინმიდისა კარავსა სულიერსა ტაძარსა დაუტევნელისა სიტყვსა დამტევნელსა, რამეთუ შეინირვის ღმრთისა ჩჩვლი უვალრესი ბუნებათაჲ და მღდელთმოდღუარი დიდი ზაქარია შიშით შეინყნარებს განმხიარულებული, ვითარცა საყდარსა ღირსსა⁴⁸⁶.

დღეს ტაძარი იგი სულიერი და სამკვდრებელი ქრისტეს ღმრთისაჲ, უბინოჲ, მხოლოჲ შორის დედათა მარადის კურთხეული ტაძრად მიიყვანების⁴⁸⁷ წმიდასა⁴⁸⁸ წმიდათასა დამკვდრებად და იხარებენ მის თანა სულიერად იოვაკიმ და⁴⁸⁹ ანნა და ქალწულნი შემასხმელნი დღეს უფალსა აქებენ ფსალმუნთა გალობითა და პატივ-სცემენ დედასა მისსა.

შენ ხარ წინაჲსწარმეტყუელთა ქადაგებაჲ, მოციქულთა ძალ, მონამეთა სიმტკიცე და კაცთა განახლებაჲ, ქალწულო წმიდაო, რამეთუ ჩუენ შენ მიერ, დედაო ღმერთისაო, ღმერთსა დავეგენით; ამისთვისცა პატივ-სცემთ ტაძრად უფლისა შეყვანებასა შენსა და ანგელოზთა თანა შეგასხამთ.

გიხაროდენ, სძალო, რომლისა მეოხებითა პოვა სოფელმან დიდი წყალობაჲ.

სხუანი. ა.

ძლ. შენ სიტყუაჲ დ

ლამპრითა ბრწყინვალითა დღეს

ქალწულნი ქალწულსა

წმიდასა უპირობენ წინაჲსწარმეტყუელებენ

და მოასწავებენ ყოფადსა მას

ტაძრი⁴⁹⁰

1v /ლოჲსა,

რომელი დიდებით ტაძრად მიიყვანების

ჩჩვლი უბინოჲ, ქალწული წმიდაჲ.

აღთქუმისა ყოვლადწმიდისა

ნაყოფად უბინოდ

ღმრთისმშობელი გამოჩნდა

⁴⁸⁵ მოხეულია.

⁴⁸⁶ ღირსსა.

⁴⁸⁷ მიყვანების.

⁴⁸⁸ წ-ა.

⁴⁸⁹ და+და.

⁴⁹⁰ მოხეულია.

ყოველთა უზეშთაესი,
უმალლესი ცათაჲ
და სინმიდით შეიყვანების ტაძრად ღმრთისა
აღსრულებად აღთქუმასა მას მშობელთასა
და დაცვად სულითა წმიდითა.

ზეცისა საზრდელითა
იზარდებოდე, ღირსო,
ტაძარსა მას შინა
უფლისასა უბინოჲ
და უშევ სოფელსა
პური იგი
ცხორებისაჲ - სიტყუაჲ ღმრთისაჲ,
ზეცისა სძალო, ქალწულო, მითხოვილო
საადუმლოდ ღმრთისა მალლისა.

სხუანი. დ. მწნეონი⁴⁹¹
წმიდასა მას წმიდათასა
წმიდაჲ და ყოვლადუბინოჲ
სულისა მიერ წმიდისა დღეს დაემკვდრების
და წმიდისა ანგელოზისა ჴელითა აღიზარდების
ტაძრად ყოვლად უბინოდ
ღმრთისა ჩუენისა წმიდისა,
რომელმან კაცნი
წმიდა-ყვნა ამის შორის
ჴორცთშესხმითა
და ღმერთ-ყო ბუნებაჲ ჩუენი,
მოკუდავქმნილი ცთომისა მიერ.

ქალწულნი იხარებენ ან
და ლამპრითა ბრწყინვალითა
ლამპარსა მას საცნაურსა წინა-უძღვან დღეს
და შეიყვანე⁴⁹² შენ წმიდასა
წმიდათასა სინმიდით
და წინაჲთვე აუნყებენ
ნათლისა
მისგან შობასა
განათლებად, რომელნი
ბნელსა შინა
და აჩრდილთა სიკუდილისათა
განწირულნი მსხდომარე იყვნეს.

სიხარული თ შეინყნარე, -
ზაქარია ღალადებდა,

⁴⁹¹ ეს სიტყვა მარცხენა კიდეზე წერია.

⁴⁹² შეიყვანე.

ანნა, ყოვლადქებული, რომელისათვის ქადაგეს
წინაჲსწარმეტყუელთა სულითა⁴⁹³
და ესე შეიწყნარე
წმიდასა⁴⁹⁴ წმიდათასა
სინმიდით აღზრდად მას შინა,
რათა გამოჩნდეს
ყოველთა მეუფისა
საყდრად წმიდად,
საღმრთოდ ცხედრად და პალატად⁴⁹⁵
და ნათლით შემოსილად საყოფლად.

სხუანი
არ გადადის
2r⁴⁹⁶/ დიდებულო
ბრწყინვალეებითა მით სულიერითა
განანათლებს ეკლესიასა ქრისტესსა
და ახარებს ყოველთა,
რომელნი ს[ურ]ვილით, ყოვლად[სა]ნატრელო სტეფანე,
გალობით ადიდებენ.

ღმრთის [მშობელო]⁴⁹⁷, მორწმუნეთა სასოო, მოწამეთა
სიმტკიცეო და მოღუანეთა [ძალო]
და ყოველთა მართალთა სიქადულო,
გვჴსნენ ჩუენ ყოველთაგან
მტერისა საბრჴეთა
და შემწე-გუჴყავ ჩუენ, რომელნი გალობით გადიდებთ.

მასვე დღესა წმიდისა მოწამისა ირინარხოჲსი
ბ~ ი~
უფალო, საჴსენებელსა
დიდთა მათ ღუანლთა დიდისა მოწამისათა
და შრომათა⁴⁹⁸ რისათა
მოვედით, მორწმუნენო, ღირსად პატივ-ვსცემდეთ
... [მი]მართ ჴმა-ვყოთ:
მეოხებითა
შენითა ყოველთა ჴირთა ნენ, სახიერ.

მშვედობაჲ მრავალი ღმრთისა მიერ მოგ⁴⁹⁹

⁴⁹³ სი~თა

⁴⁹⁴ წ~ა

⁴⁹⁵ პლ~ტდ

⁴⁹⁶ აქედან სხვა ხელია

⁴⁹⁷ ამოხეულია

⁴⁹⁸ მოხეულია

⁴⁹⁹ მოხეულია

და შრომათა შენთათჳს და ლელვასა განს⁵⁰⁰
ექმენ, ირინარხო ნეტარო,
მწნეო მწედარ[ო]⁵⁰¹
მელთა შენთაო, მეოხ-გუჴყავ ჩუენ.

ილუანა⁵⁰² შენ თანა⁵⁰³ თამან
და ყრმათა
სალმრთომან ბანაკმან
ა⁵⁰⁴ სა აკაკის
თანა
საცთურსა რაჲ განაქარვ⁵⁰⁵
ირინარხო სანატრელო, მეოხო ჩუენო.

წარდგომად⁵⁰⁶
განმრავლდა სალმრთოჲ მშჳდობაჲ შენ შორის
ღმერთშემოსი ხო,
რამეთუ მტერი შეჴმუსრა⁵⁰⁷ და საცთურსა მძლე ექმენ
და მტერობაჲ დააცხრვე ღმრთისა მაღლითა
და სიმტკიცითა ფრიადითა უ რაჲცა მორწმუნენი გევედრებით ყოვ-
ლისა ნე სა გან გამოიჴსნენ,
რომელნი წმიდასა⁵⁰⁸ საჴსენებელსა შენსა სარწმუნოებით ვდღესასწაულობთ.
უგალობდითსა⁵⁰⁹

ძლ. უკულე

საცთურთაგან
და შფოთთა აჩუ დ[ლე]თა დაამშჳდე
გონებაჲ ჩემი, ღმერთშემოსილო ირინარხო, რაჲთა
მშჳდობით და მყუდროებით ჴსენებასა შენსა ვაქებდეთ.

მშჳდობისა გვრგვინი მჴსნელისაგან,
ირინარხო, მოიხუჴნ და ქუჴყანისაგან აღჴვედ
მშჳდობისა მიმართ ... დროჲსა და ნათლისა
და ცხორებისა სამარადისოჲსა.

მდინა[რე]თა
სისხლთაჲთა საჴმილი იგი
მდევართაჲ მათ დაშრიტ ... , ირინარხო ქებულო,
და მოჴრწყენ გუღნი მორწმუნეთანი აღყუა

⁵⁰⁰ მოხეულია.

⁵⁰¹ მოხეულია.

⁵⁰² ილ-ნა.

⁵⁰³ მოხეულია.

⁵⁰⁴ მოხეულია.

⁵⁰⁵ მოხეულია.

⁵⁰⁶ მოხეულია.

⁵⁰⁷ ასეა.

⁵⁰⁸ წ-ა.

⁵⁰⁹ უგ-ლბს.

2v /ვებად ცხორებისა საღმრთოთა ტრფიალებითა.
რომელმანცა დამბადებელი [ყოველ]თაჲ

მუცლად-ი[დე] ... [გკ]შევ, სინმიდისა კარავო,
ღმრთივიმადლებულო დედა ...⁵¹⁰ თა ჩუნთა
განძვნილი ლელვაჲ დააყუდე

განძლიერდასა. ა. ...

ძლ. ეინ

განჰმტკიცენ ძლიერებითა
საღმრთოთა ... მო
და განემზადე დათმენად
სასტიკთა ტანჯვათა
უშიშად შენ, სანატრელო,
დიდებულო, უძლეველო ირინარხო.

მოგ ... ნ ძალი, [რომელმან]
დარღუწვად საცთურისა
და დაცემად ეშ ...⁵¹¹
... აობით მოქადულისა
სილაღესა მას დიდსა
ამა ... დსა ზახებასა.

დაამწუა თავი ბოროტთაჲ
ბანაკ⁵¹² ... ხონად მოღუანებითა
და საკრველთა და გუწ ...
... დ თავსდებითა
შენვენითა სულისა წმიდისაჲთა
... ლთაჲ კიბე, იაკობ,
ქუეყანით ცად აღწვენული.

... ა
სამეუფოსა პალატსა
უგალობდეთ
გონებითა
... გული(?) ჩემი.

ძალითა საღმრთოთა
განძლიერებულ ...
... [უბი]წოდ დაიცევ
და სჯულიერად ჰრბიოდე
და სჯუ[ლიერად] გვრგვნოსან იქმენ.

არაჲ თავს-იდ ... ცხორებაჲ,
არამედ, ვითარცა გონიერი,

⁵¹⁰ ამოხეულია.

⁵¹¹ მოხეულია.

⁵¹² მოხეულია.

საღმრთოდ ემბაზად მხოლოდ
... .. ლი მოიღე
და მნათობად ბრწყინვალედ გამოსჩნდი.

არა დაგფარა შენ
სიღრმემან წყალთამან,
ყოვლადქებულო ქრისტეს მონამეო,
ირინარხო ნეტარო,
ზიარო და მონამეო ჭემმარიტო ქრისტეს ვნებათაო.

მსხუჭრპლნო და საკუჭრთხნო
ქრისტეს მქსნელისანო,
იხუჭტებოდეთ რაჲ და ყოვლით კერძო
ცეცხლითა შეინუჭბოდეთ,
არაჲ უარ-ჰყავთ სახელი მაცხოვარისაჲ, ღუანლით შემოსილნო.

ქალწულად დაადგერ
შემდგომად შობისა,
ვითარცა იგი პირველ შობისა,
რამეთუ ღმერთი ჰჰევე,
რომელმან მიქსნნა ჩუენ შუამდგომელობითა შენითა, ღირსო.

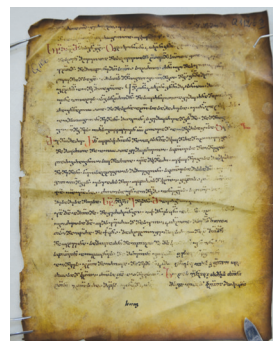
ღამითგანსა

ძლ. ნათლითა

მოთმინებათა მახვლითა
ახოვნისა მონამისა მიერ სასიკუდინედ მოიწყლა მტერი
და ფერჯთა მისთა ქუჭშე დაეცა და შემუხსრვილი
და საცინელ იქმნა და განიბასრა სირცხვლეული.

ვითარცა [გალ]ობს მეფსალმუნე⁵¹³,
ფერჯნი შენნი დადგეს სინრფელესა შეუბრკოლებელად ჭემმარიტად
განმუჭნებულნი ნამებისა ალაგთა მიერ.

რაობა:	მარხვანი
თარიღი:	XIII-XIV სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	1 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	23x17,7
Content:	Triodion
Date:	XIII-XIV cc.
Number of folia:	1 folio
Script:	Nuskhuri
Size:	23x17,7

⁵¹³ მეფნე.

ტიქსტი

1r*/ რათათა
შერაცხაჲ ჯე
დ ... ა
საუკუნიტგან პერობილთა
უკუჴ ბაჲ
... ..

სხუაჲ ბ

ძლ. მამისაგან შობილი⁵¹⁴

უხრწნელნი ჳორცნი შენნი, მაცხოვარ,
სკნ
დასხენ მცველთა დასაცველად,
ხოლო თავადი სულითა შთაჴედ ჯოჯოხეთად,
და მიჴფინე მათ საღმრთოჲ სიხარული,
რომელნი-იგი დასჯილ იყვნეს ნყუდიადსა შინა;
ამისთვის მადლობით გიღალადებთ:
დიდებაჲ შენდა მხლ ...
გუაცხოვნენ აღდგომითა შენითა.

ყოვლადწმიდანი ჳორცნი შენნი, მჴსნელო,
მოს ვნა ჰილატეს იოსებ სანატრელმან
და სურნელითა შემურნა და წარგრაგნა ტილოთა
და დასხნა ახალსა სამარესა,
ვინაჲცა ცისკარს
აღმსობილნი დედანი
მოინინეს შემურვად შენდა
და მადლობით გიღალადებდეს:
ღირს-გუყუვენ, უფალო, ხილვად აღდგომისა შენსა.

... .. კნ

ძლ. მჯდომარე

რომელმან უფსკრულნი დაჴჴსნნა, მკუდრად იხილვების
და მურითა და ალოთა შემურვილი
საფლავსა დაიდების წარგრაგნილი სუდართა,
ვითარცა მკუდარი
უკუდავებისა მომცემელ[ი] და დედანი
ნელსაცხებლის მიმღებელნი
საფლავსა მისსა ჴედა
გალობით ლალადებენ:
ესე არს დღე
უფროჲსად კურთხეული
შაბათისაჲ წმიდისაჲ,

* შენიშვნა: 1r და 1v ერთმანეთისაგან განსხვავდებიან ხელით.

⁵¹⁴ შბი.

რომელსა ქრისტესა ღმერთსა ვითარცა რაჲ
ძილისაგან აღდგომაჲ ჰნებავს
საფლავისაგან მესამესა დღესა.

სხუაჲ . დ გუერდი

ძლ. ედემნი

მპყრობელი
ჯუარსა ზედა ამაღლდა
და შეძრწუნებულ
იქმნეს ყოველნი არსნი,
იხილეს რაჲ-იგი ძელსა ზედა
უმსჯავროდ დასჯილი ჯორცითა.
მზემან ნათელი თვის დაიფარა
და ქუეყანაჲ
ზარტეხილი შეიმუსრვოდა, ხოლო ზღუამან დაუტევენა
საზღვარნი და ივლტოდა და კლდენი განიპნეს [და]
საფლავნი აღებუნეს
და მრავალნი გუამნი შესუენებულნი აღდგეს,
ჯოჯოხეთი დაირღუა
და დედანი ჯმობენ:
ესე არს შაბათი უფროჲსად კურთხეული,
რომელსა შინა აღდგეს უფალი.

ზეცას განცკბრდეს ძალნი ცათანი,
იხილეს რაჲ მეუფჴ,
ვნებად ჯორცი[ითა]
1v მსგავსად კაცთა მოკუდა⁵¹⁵ /

1v /
გუჭრდეს მას საღმრთოსა გამოჭდეს
... ..
სისხლისა და ნყლისანი, რომელთა-იგი
განგუნმიდნ[ენ] ჩუენ
ვნებათაგან
სულიერთა, ვინაჲცა განნმედითა
[მივის] წრაფოთ მისსა
იოსების თანა
და გარდამო [ვჴ]ჴსნთ იგი ჯუარისაგან
და და [ვდო]თ საფლავსა,
რომელი მჯდომარე
არს საყდართა ზედა და ესრეთ ღალად-ვყოთ:
ესე არს დღე უფლისაჲ
უფროჲსად ... ნ ... შაბათი.

⁵¹⁵ ამ გვერდის პაგინაცია (ბოლო კიდეზე): სიგ (113).

იოსებ მზის შუენიერი
მივიდა [პილატ] ესსა
და მოითხოვა
გუამი იესუასი
და გარდამოჰქსნა ძელისაგან
და დადვა მინა ..., რომელმან მიწით
დაჰბადა ადამი
და ქუეყანაჲ
წყალთა ზედა და ა ... ნა და ზღუაჲ შექმნა
და წარგრაგნა
ტილოჲთა წმიდითა განმ ... ნათლისაჲ
და სურნელებითა შეასურნელე სურნელმყოფელი დაბადებულთაჲ
და დაუძინებელთა თუალთა მისთა და ას ... [ველ]ნი და
ამბორს-უყო და ჳმა-ყო:
დიდებაჲ ს[ულგრძელე ბასა შენსა!

უგალობდითსა. ბ გუერდი

ძლ. რომელმან დაფარა

ჰ შენდა, მაცთურო ჯოჯოხეთო, ბნელო,
რომელმან განაღე
პირი შენი შთანთქმად
ყოველთა დაბადებულთა,
ხოლო რაჟამს მოვიდა შენ ზედა
ძლიერი, დაგამჴუა შენ
და მძლავრებით წარმოგტყუენა.

იესუს მხოლო უგალობთ ყოველნი
დაფლვასა შენსა დღეს,
რამეთუ თავს-იდევ შემურვაჲ ნელსაცხებლითა
და ცხორებისათჳს ჩუენისა
ტილოსა [გა]ხუიე, რომელი ჰზი მარჯუენით მამისა.

დღეს სიკუდილისაგან სიკუდილი დაეცა
და განხრწნილი იგი
ადამ, მამა ჩუენი, ხრწნილებისაგან იქსნა აწ
და მძლესა მას სიკუდილისასა სიხარულით
უგალობს, რომელიცა დიდებულ არს.

ვნებული იხილვა და მკუდართაებრ შერაცხა,
რომელმან ვნებანი
ჩუენნი განკურნა და ჩუენთჳს ქალწული
მეოხ არს და ცთომასა (!)
ევაჲსა განსწმედს
მას მხოლო ... ვ შ
რომელიცა დიდებულ არს.
ღმრთ. კარაო

განძლიერდასა

დღ. სამებაო წმიდ

ვითარცა კაცმან, სიკუდილი თავს-იდევ,
ყოველთა ცხორებაო,
ხოლო
ვითარცა ღმერთმან, მკუდარი
სიკუდილითა შენითა აღადგინენ⁵¹⁶
და უკუდავება აღმოუცენე
ამის

Q 1126 -გ

რაობა:	ლიტურგიკული ხასიათის
თარიღი:	XII ს.
ფურცელთა რაოდენობა:	1 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	30x17,5

Content:	Liturgic notes
Date:	XII c.
Number of folia:	1 folio
Script:	Nuskhuri
Size:	30x17,5

ტიქსტი

ანდრია კრიტელის საგალობლები („მარხვანი,“)

1r * / არს დღე სასჯელისა მის დიდისაჲ, [ის] წრაფე უკუჴ ა
მო[გეცეს] ⁵¹⁷ წყალობაჲ. [ზღუამან დაფარნა] იგინი, დაჯდეს და ინეს
საღმრთოჲ

პირველქმნულსა მას ადამს
გარდასლვითა მით
[საღმრთო]თა მცნებათაჲთა მივემსგავსე
და ვიხილე თავი
ჩემი განშიშულეზული [ღმრთი]საგან და ზეცისა
დიდებულისა შუჴბისა
ჩემთა მათ ცოდვათა თჴს
შევიყუარენ მე.

მარჯუჴნაჲ შენი,
უფალო, დიდებულ არს
ძა.

⁵¹⁶ აღადგინნ.

* თ. კოჭლამაზაშვილის განმარტებით, ესაა ანდრია კრიტელის დიდი კანონის I გალობა (მარხვანიდან), მუხლებში ჩაერთვის მოსეს გალობა „გამოსვლათაგან“.

⁵¹⁷ პარიზ.5, 127 r-v, 128 r-v.

პირველსა ევაჲს წილ
მაცთურ მექმნა მე
ვნებული [ესე გულისსიტყუაჲრემი,
რამეთუ დამიტკობ ცოდვისა იგი მწარე გემოჲ
და მცნებათა ღმრთისათა
გარდასლვაჲ შემაყუარა მე;
ამისთჳს მთავარდი
მწვრესა მას ცოდვისასა.

და სიმრავლითა მით დიდებისა შენისაჲთა

უკუტთუ ადამ ერთი
მცნებაჲ, უფალო,
დაუტევა და სამართლად განქარდა
საშუჭბელისა მისგან, რაჲმე ესე რომელმანცა
ყოველნი მცნებანი ენნი წმიდანი შეურაცხ-ვყვენ,
არამედ შემინყალე, მხოლოო.

მიავლინე რისხვაჲშენი და შეჭამნა იგინი ვითარცა ლერწამნი.
[მკლველსა] მას [გონებასა]
[მივემს]გავსე მე
კაენისსა და ვიქმენ მკლველ სულისა
გონებითურთ მთავრით და განვაცხოველენ ჳორცნი
და უფალ-ვყვენ სულისა
საქმეთა მიერ ბოროტთა
და ან დაცემულ ვარ მე
მონყლული ვნებათა მიერ.

და სულისაგან გულისწყრომისა შენისაგან ვნებული.

ჴ სულო, უბადრუკო,
რად დაუტევე
სამკაული იგი სათნოებისა
და შეიყუარე შენ [უშუჭრებაჲ] ცოდვისაჲ,
არამედ ან მოიქეც და შეუვრდი მაცხოვარსა
რაჲთა მან [შეგ]მო[სოს] შენ
პირველი იგი დიდებაჲ

... .. ინდეს ვითარცა ზღუასა.

სიჭაბუკითგან, ქრისტჳ,
მცნებანი შენნი
შეურაცხ-ვყვენ და [წარ]ვ[ლე]
... ..
[გილა]ლადებ:

ნუ მი[მიშ]უჭბ
ცოდვასა შინა დაშთომად,
არამედ
... .. [მაცხო]ვნე მე.

... .. ან ვდევნო
ვ ვგუჭმო

[სიმ]დიდრ... ..
... ..
ხარ ნაყოფთა მათგან
სათნოებისა
მამაო სახიერო,
მოჭფინე ჩემ ზედა სიმდ[იდრე]
... ..

[ალა]ვსე გული ჩემი სინანული[თა]
... ..
... ..

... ..
... ..
... .. [ბას]ა სიმრავლე და
... ..
მჯსნელო, რომელიცა დიდებულ ხარ
... ..
[შე] ჰმოსე შენ ჩემსა
... ..
[სიმრავ]ლისა მისგან
... .. წყალობაჲ.

დაჯდეს იგინი, ვითარცა⁵¹⁸
... ..

... ..
ჩემი ცოდვითა დაცემული მწარედ
... ..
[და ნუ განმი]შორებ, არამედ მომეც
შენდობაჲ
[მრავა]ლმონყალე

ვინ-მე არს მსგავს შენდა?
... ..

⁵¹⁸ გადარეცხილია.

... ..

[ჩემდა] არაამივაცციო სირცხვეული,
ამისთვის მჭურ[ვალედ] [მოვივლტი] [შენ]და, სახიერ,
და ვითარცა მე ზუჭრე გილაღადებ:
უფალო ჩემო,
მიღხინე ბრალ[ეულსა]
[და მომეც ნყა]ლობაჲ.

საკვრველი დიდებითა და მოქმედი [ნიშე]ბისაჲ.

იტყვს უფალი ძალთაჲ:
ჰ სულო ჩემო,
არაჲ მნებავს სიკუდილი ცოდვილისაჲ,
არამედ მოქცევავ, სინანული და ცხორებავ,
და შენცა მოქექც და ჳმა-ყავ:
მიღხინე მე, ცოდვილსა,
და დრო-მეც, სინა[ნულ]ად ვპოო მე ნყალობაჲ.

მიჰყავ მარჯუჴნა შენი და დაანთქნა იგინი ქუჴყანამან

...⁵¹⁹ გილაღადებ შენ:
მომიტევენ ურიცხუნი ბრალნი ჩემნი
და ნუმცა იხიღავს სული ჩემი [პირსა მისსა],
... .. სა ეშმაკთასა, არამედ მომივლინე მე
ანგელოზი ნყალობით მჴსნელად
... ..

უკუჴთუ სამართლ შენსა
ამას, რომელ იჴსენ

... .. ლი ჩემი
მწვრ
... .. ყვანე, ქრისტჴ.

1v / [ღირს]-მყავ მე უბინოდ წარდგომად წინაშე შენსა
დღესა მას საშინელსა განსაცდელისასა

[ნუგეშინის] ეც ძალითა შენითა ბანაკსა მას სინმიდისა შენისასა.

მზაკუვარმან მტერმან ჩემმან
[ნამღეანი]თა ცოდვისა ისრითა მწარედ განმგურიმა (!),
არამედ შენ, ქრისტეჴსინანულსა წამლითა
განმკურნე მე, ვითარცა ხარ ღმერთი
ყოვლადსახიერი,

⁵¹⁹ მოხეულია.

რაფთა გიგალობდე შენ,
რომელიცა დიდებულ ხარ.

ესმა წარმართთა, განრისხნეს და სალმობამან
შეაპყრნა მკვ.

ანუ ცეცხლისა მისგან
გეპენიისა
შეაკდიმე, სულო ჩემო ცოდვილო,
ანუ სურვილითა სასუფეველისაჲთა
მჭურვალე იქმენ და შეშინდი და ძრწოდე ღმრთისაგან
დამბადებულისა მის და მსაჯულისა მართლისა.

მაშინ ისწრაფეს ერისთავთა მათ ედომისთა და მთავართა

[გო]დოლი აშენე, ზ სულო ჩემო
ვნებათაჲ მაღალი და მტკიცე ყოვლად
გულისთქუმითა მიერ
... ..

[რაფთა] მან დ[აარღვოს]
... ..
და დაჰწინას სიმტკიცე მისი
და შენ მოგცეს წყალობაჲ
[და მოტევებაჲ] [ცოდვათ]აჲ.

შიშმან და ძრწოლამან.

მოვინყალ ისრითა მით
ეშმაკისათა
და ვნებათა სამკვდრებელ ვიქმენ
და განცხადებულად ჩანან⁵²⁰ წყლულებანი ჩემნი,
არამედ შენ, მკურნალი სულთა
და ჯორცთაო, მოეც
ლხინებაჲ სულსა ჩემსა, ვითარცა მხოლოჲ მონყალე ხარ.

დაეც მათ ზედა შიში და ძრწოლაჲ და ძლიერებითა.

განმწნდი შენ, სულო ჩემო,
და ჯბრძოდე მტკიცედ
[გულისთქ]უმა[თა] შენთა ჯორციელთა,
ვითარცა ოდესმე ისო - ამაღეკსა მას,
რაფთა შენცა შეხვდე ქუჭყანასა აღთქუმისასა
და განსუწნებასა მას სასუფეველისასა.

⁵²⁰ ჩნ~ანან.

ვიდრემდის განწდეს] ერი შენი, უფალო,
ვიდრემდის განწდეს ერი ესე შენი, რომელ გა.

შემინყაღე, მონყაღე, დაბად[ებული]⁵²¹

... ..

[ცო]დვანი ჩემნი, მონყაღეო,
რომელმან განგამწარე [შენ]
უფროჲს [ყოველთა] [კაცთა]

... ..

[გა]რდავჰ[წედ] მცნებათა შენთა [წმიდათ]ა.

... ..

[წელსა] [ავა]ზაკ[თასა]
[შთავრდომალ ვარ] მე,
რომელ არიან გულისთქუმანი ჩემნი

... ..

[მოსიკუ]დილად,,
არაედ შენ [ხარ] მაცხოვარ,
მომხედენ და [განმკურნე მე].

... ..

[განმზადებუ]ლსა მას და სა შ

... .. მან შიშუჭლი დამაგდო

... .. მე, მაცხოვარ,
ვითარცა სახიერ ხარ,
მკურნალი სულისა

... ..

... ..

განჰმზადეს ჯ.

ჰ ტარიგო [ღმრთისაო]

... ..

ჩემგანცა აღიღე [ტკრთი] ცოდვა[თა] [ჩემთაჲ],

... ..

[ცრემ]ლნი მწურვალენი
და განმწმიდე ვწნებათაგან].

... ..

[ნუ] [მო]მიძაგებ, ქრისტე,
და ნუ განმაგდებ
მე პირისა [შენისაგან], არამედ
[აღიღე ჩემგან ტკრთი ცოდვათა ჩემ]თაჲ

⁵²¹ გადარეცხილია.

და ვითარცა სახიერ [ხარ].
[მომმადლე სინ].

რამეთუ შევიდა ფარაო ეტლებ[ითურთ]
... ..

[შენ შეგივრდები, ღმერთო,
გცოდე, შემინდვე,
რომელსა გნებავს ყოველთა ცხ[ორებაჲ]
[და აღილე ჩემგან] ტვრთი მძიმე ცოდვათაჲ
და ვითარცა სახიერ ხარ,
მომმადლე სინანული.

და მოაქცია უფალმან მათ ზედა
წყალი იგი ზღვსაჲ [მის].

სინანულისა ჟამი
არს, მწსნელო ჩემო,
და ცრემლით გიღალადებ: შემინწყალე
და აღილე ჩემგან

ხოლო ძენი ისრაჴლისანი ვიდოდეს
ჴმელსა შუა ზღუასა მას.

ნეფსითნი ჩემნი, ქრისტჴ,
და უნებელნი,
ცხადნი და დაფარულნი ცოდვანი
შემინდვენ, სახიერ, და მილხინ გლახაკსა
ამას [და] ყავ ჩემ თანა
აურაცხელი წყალობაჲ
და განმანათლე, მე მოწყალე,
დაბნელებული [ცოდვითა].

დიდებაჲ მამასა და ძესა.

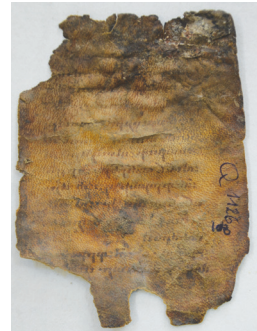
სამებაო წმიდაო,
უზეშთაესო,
ერთარსებით თაყუანის[ცემულო],
[აღილე] ჩემგან ტვრთი მძიმე ცოდვათა ჩემთაჲ
და ვითარცა ს[ახიერ] [ხარ].

[და] აწ და მარადის და.

ღმრთის მშობ[ელო], სასოო
[მორწ]მუნეთაო
და მეოხო ყოველთა [ცოდვილთაო],
[აღილე] [აწ ჩემგან] [ტვრთი ცოდვათა ჩემ[თაჲ].

Q 1126 დ
 რაობა: ლიტურგიკული ხასიათის
 თარიღი: X- XI სს.
 ფურცელთა რაოდენობა: 1 ფ.
 დამწერლობა: ნუსხური
 ზომა: 11,5x8,5

Content: Liturgical notes
 Date: X- XI cc.
 Number of folia: 1 folio
 Script: Nuskhuri
 Size: 11,5x8,5

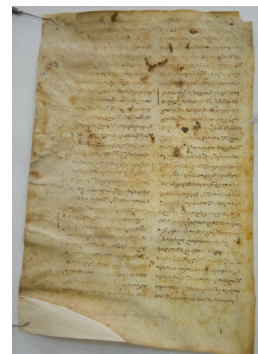
ტიქსტი

1r/ ნები ... განწირა... ქ ...ე ... დესაჲ მამისა ... და ქუეყანა ... სა ...ნმე
 ეყანა ... გო

1v/ კლდენი ... სთქ... დოდსა ვაქებ... ..ფანის... ხსა და მა ძენიცა ათახუნა
 და აღდგინნა

Q 1126 ე
 რაობა: სახარების თარგმანება
 თარიღი: XII ს.
 ფურცელთა რაოდენობა: 1 ფ.
 დამწერლობა: ნუსხური
 ზომა: 32,2x21,5

Content: Commentary on the Gospel
 Date: XII c.
 Number of folia: 1 folio
 Script: Nuskhuri
 Size: 32,2x21,5

თ.კოჭლამაზაშვილის განმარტებით, შემორჩენილია ის ადგილი, სადაც იოვ-
 ანე ნათლისმცემელი ეუბნება მოწაფეებს:

„მე ნათელს გცემ თქუენ წელითა სინანულად, ხოლო შემდგომად ჩემსა მო-
 ვალ,[რ-ლი პირველ ჩემსა იყო, რ-ლისა არა შემძლებელ ვარ, რაითა განვჴსნნე სა-
 ბელნი ჴამლთა მისთანი, მან ნათელ გცეს თ-ქნ ს-ლითა წ-ითა და ცეცხლითა].“

Q-1153*, იადგარი, X ს. II ნახევარი, 1ფ. 33,5x23,5, ნუსხური ეტრატი

* შენიშვნა: შეუერთდა A-190

Fr 43

რაობა:	საგალობელი
თარიღი:	XII-XIII სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	1 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	22x16

Content:	Chant
Date:	XII-XIII cc.
Number of folia:	1 folio
Script:	Nuskhuri
Size:	22x16

ტიქსტი

1r */ სიმდიდრე სულიერი განვაბნიე, ქრისტე,
 საქმითა მით ბოროტთაჲთა,
 ხოლო ან შენდა მოქცეული გვედრები:
 მომადლე, სახიერო,
 სინანული ღირსი
 ავოცად ცოდვათა ჩემთა.

დედოფლად და ქალწულად გქადაგებდა შენ დავით,
 უხრწნელო ღმრთისმშობელო,
 ამისთვის გვედრები, სასუფეველსა
 მკვდრად გამომაჩინე,
 ვითარცა მეუფისა
 ყოველთაჲსა მშობელმან.

ღალატყავსა
 ძლ. რომელმან თავს-იდვა
 რომელმან ჰქადაგე
 სინანული, ნეტარო,
 წინამორბედო უფლისაო,
 წარმართე გზასა მას
 სინანულისასა,
 კეთილისასა
 და ცოდვათა ჩემთაგან
 განმარინე და ღირს-მყავ პოვნად წყალობისა.

რომელმან ნათელ-ეც
 წყალთა შინა უფალსა,
 უფსკრულსა მას წყალობისასა,

* შენიშვნა: ბოლო კიდეზე ნუსხურით, დიდი ასოებით წერია: სულსა ამისა შემკაზმავსა საბასშვილსა, მახარებელსა, შეუნდოს ღმერთმან. (შ~ნ ღ~ნ) ამ წარწერის წინ არის ერთი ასო Կ. მთავრულად.

უფსკრული ბრალთა ჩემთაჲ
განაჴმე, ღირსო
ნათლისმცემელო,
და მომმადლე მდინარე
ცრემლთაჲ, რაჲთა განვიბანო სული ჩემი.

სულისა სენთაგან
და ჴორცთა საღმობისა
და სანუთოჲსა შემთხუჴვათა
და ყოველთა ჴირთაგან
და განსაცდელთა
განმარინე მე,
ქრისტეს წინამორბედო,
და უაღრეს ყოველთაჲსა გამომაჩინე.

დანთქმული სიღრმესა
ბოროტთა საქმეთასა
ვლალადებ შენდა მომართ, ქრისტე,
აღმომიყვანე მიერ
მეოხებითა
დიდებულისა
ნათლისმცემელისაჲთა
და მომმადლე წყალობაჲ შენი, სახიერო.

დედასა ღმრთისასა,
დედათა დიდებასა
და ქალწულთა შუჴნიერებასა
ვედრებით შეგივრდები:
ნუ შეურაცხ-მყოფ
და ნუ განმაგდებ,
არამედ შემინყალე
და ყოველთა სავნებელთაგან დამიფარე.

კურთხეულარსა
ძლ. აბრაჴამიანთა
ვითარცა ძუჴლისა და
ახლისა სჯულისა დიდი შუამდგომელი
შუამდგომელ მექმენ
ცოდვითა განკაფულსა
და განმაახლებელსა
ყოველთასა ევედრე,
რაჲთა განმაახლოს, ღირსო.

სინანულსა ჴქადაგებდ,
დიდო წინამორბედო და ნათლისმცემელო.

რომლისა მოგებად
ნადიერ-მყვენ ყოველნი
ვედრებითა შენითა,
რათა ვიქსნნეთ მრავალთა მათ
ცოდვათაგან, რომლითა განფრდილ ვართ.

განჰვლე გზაჲ იგი ინროჲ
ყოველთა მოღუანებათა აღსრულებითა
და სივრცედ ხედვათა
მაღალთა აღინიე
და ყოვლითურთ განჰბრწყინდი,
რომლისა ჩუენცა ღირსყოფად
გევედრებით, წინამორბედო.

ევედრე მაცხოვარსა,
რომელი-იგი შენგან იშვა, უბინოო,
რათა დაივინყნეს
შეცოდებანი ჩუენნი
და გჰსნნეს ცეცხლისაგან,
საუკუნოდ მტანჯველისა,
და მოგუცეს წყალობაჲ მისი.

აკურთხევედითსა
ძლ. რომელმანცა გალობისა

1v / ანგელოზთა სახითა გამოჩნდი, ღირსო,
და ჰქადაგებდ დ...ა ზრახვასა
ანგელოზსა, მამისა მიერმოსრულსა;
ამისთვისცა [გი]გალობთ
და ქრისტესა ვაკურთხევთ აწ და უკუნისამდე.

უბრალოდ წარგეკუჭთა თავი შენი,
რომელმან დასდევ ჴელი თავსა საღმრთოსა
და აწ გევედრებით: განმადღიერენ ჩუენ
შემუსრვად თავსა მტერთასა
და თავისა კეთილთაჲსა
სინანულისა მოგებად.

გზანი, მიმყვანებულნი ცხორებად,
უჩუენენ, ყოველთა წინამორბედო,
რათა მავალნი მას შინა მიემთხვენენ
ლოცვითა შენითა, ნეტარო,
საუფლოსა მას სასძლოსა
საღმრთოსა სავანესა.

რომელმან ნათელ-ეც ქრისტესა ღმერთსა,
დიდო წინამორბედო იოვანე,
ნუ დასცხრები მეოხებად მისსა მიმართ,
რათა გუაცხოვნნეს ყოველნი,
რომელნი ავამაღლებთ
ან და უკუნისამდე.

მიწსნენ ცოდვათა ჩუენთა სიმრავლისაგან
და აღისა მისგან გეჰენისა,
ყოვლადწმიდაო ქალწულო ღმრთისმშობელო,
რომელნი-ესე გაკურთხევთ
და უფროსად ავამაღლებთ უკუნისამდე.

ადიდებდითსა
ძლ. შენ, რომელმან ღმერთი
ესერა ნათელი
დაუშრეტელი განანათლებს
გულსა მგალობელთა მისთასა,
ესერა მერცხალი იგი წმიდაჲ ქადაგებს
არესა ცხორებისასა ქრისტესა
წმიდაჲ ნათლისმცემელი, რომელსა ვადიდებთ.

ვითარცა სირისა
მის უკუდავისა მეგობარსა,
ან მიგავლენთ შენ მეოხებად
მისსა მიმართ, რათა მიწსნნეს ჩუენ ცოდვათაგან
და ღირს-მყვენეს საუკუნესა მას ცხორებასა
მეოხებითა შენითა, ნათლისმცემელო.

ანგელოზთა თანა
და დიდებულთა მოციქულთა
და წმიდათა წინაჲსწარმეტყუელთა,
მარტვლთა ნეტართა
და მამათა და მღდელთმოდღუართა
ევედრე ღმერთსა მიმთხუზვად ჩუწნდა, იოვანე,
კეთილთა მათ საღმრთოთა, რომელთა შინა იშუჭბ.

მერცხალო შუწნიერო,
აიდონო პატიოსანო,
ტრედო, ფერითა ოქროანო,
და გურიტო ჳმატკვილო, უდაბნოჲსმოყუარეო,
უდაბნოჲსა მორჩო
ქრისტეს წინამორბედო,
უდაბნოქმნული ესე კეთილთაგან ნაყოფიერ-მყავ.

რაობა:	Fr 55
თარიღი:	სადღესასწაულო
ფურცელთა რაოდენობა:	-----
დამწერლობა:	1 ფ.
ზომა:	ნუსხური
	19,7 x 13,7
Content:	Holiday Menaion
Date:	-----
Number of folia:	1 folio
Script:	Nuskhuri
Size:	19,7 x 13,7

ტიქსტი

1r / დააკლე იგი მცირედ ანგელოზ[თა]
შენთა დიდებით და პატივით
[გ]ურგუნოსან-ჰყვენ შენ იგინი.

დაადგინე იგი ქნ[უ]ლ საველთა
შენთასა ყოველივე დაამორჩილ (ე) ქუეშე
ფერვთა შენთა.

ცხოვარი და ზროხაჲ ყოველნი უფრო
ს[მეტნი] ველისანი

ფრინველნი ცისანი, თევზნი ზღვისანი
(რომელნი?) ვლენან ალა[გე]ბსა⁵²² ზღვათასა.

უფალო, უფალო ჩუენო⁵²³, ვითარ საკრველ
არს სახელი შენი ყოველსა ქუეყანასა ს (!)

⁵²⁴აქა დიდებაჲ შენი ფსალმუნი დავითისი.
აგიარო შენ, უფალო, ყოვლითა გულითა⁵²⁵
ჩემითა მიუთხრა⁵²⁶ მე ყოველი საკურველებაჲ
შენი.

ვიხარებდე, ვიშვებდე შენდამი, უგალობდე სახლსა
შენისა, მაღალო.
რაჟამს მიძი უკუნი (!) იქცენ მტერნი
ჩემ

⁵²² გადარეცხილია.

⁵²³ ჩუენო.

⁵²⁴ სინგურით.

⁵²⁵ გოლითა.

⁵²⁶ მიოთხრა.

1v / ⁵²⁷ რდენ და წარწყმდენ პირისაგან შენისა
 სამართალი შ(ე)ნი მჯავრი (!) ჩემი, და
 ჰჯედ საყდართა ზედა, მსაჯულო სიმართლისაო.
 შეჰრისხენ შენ წარმართთა წარწყმდა უღმრთოჲ.
 ჰმადლობდი უფალსა⁵²⁸ უკუნისამდე მოგ⁵²⁹
 სახელები მათი ავოცე უკუნისამდე და უკუნით
 მტრისა მახვილსა⁵³⁰ მოაკლდა სრულიად და ქალაქნი
 ალაჟრდეს (!) -ცეს⁵³¹ თხოვაჲ
 წარწყმდა სასენებელი მათი ლაღად[ებითა]
 მათითა: უფალი ჰგიეს უკუნისამდე. შენი⁵³²
 ⁵³³ადა სამართალსა ზედა საყდართი
 ⁵³⁴ვად მან განსაჯა სოფელი
 სიმართლით⁵³⁵ ერი სინყრფოებით (!)

იყო [უფალი] შესავედრებელ დავრდომილთათუს (!)
 მიწყაჲ კეთილ ჟამისა უდენ (!) ჭირისასა
 [გ] ... ესვიდენ [შენ] ყოველთა, რომელთა იციან სახელი
 შენი

რომელსა და ენ მეძიებელნი შენი (!), უფალო,
 უგალობდეთ ღმერთსა რომელ და მკ[ვ]დრებულ არს ...
 მიუთხრობდეთ წარმართთა შორის საქმეთა მი.
 მართ, რამეთუ ძიებად იყოს შორის სისხლისა
 მათისა მო

Fr 56

რაობა:	საგალობელი
თარიღი:	XI ს.
ფურცელთა რაოდენობა:	2 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	I ფ. 19,5x16; II ფ. 18,8x15,6

Content:	Chant
Date:	XI c.
Number of folia:	2 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	I f. 19,5x16; II f. 18,8x15,6

⁵²⁷ 1 სტრიქონის დასაწყისი გადაშლილია.

⁵²⁸ სინგურით.

⁵²⁹ სინგურით, ამ სიტყვის (მიგცეს) გაგრძ. 3 სტრიქ. შემდეგაა.

⁵³⁰ მახვლსა.

⁵³¹ -ცეს - სინგურით. არის ორი სტრიქ. წინ დაწერილი სიტყვა -მოგ-.

⁵³² შენი არის სინგურით და ამის გაგრძელება წინა სიტყვებია: მოგცეს თხოვაჲ შენი.

⁵³³ გადაშლილია.

⁵³⁴ გადაშლილია.

⁵³⁵ სიმართლით.

ტიქსტი

1r⁵³⁶ ... საჭურველი ...
სრულეზთ ბრძოლასა მეტრისასა
[ს]უფევისა მეოხ-გუეყვენით, ღირსნო, ჳსნად
სულთა ჩ[უენთა].

ჳორცითა განშიშულეზულნი ურიდად წინა-[აღუდე]გიო
თქუენ ისართა მტერისათა და მახვლითა
სულის განჳკუეთეთ საჭურველი მჳდომისაჲ.
წმიდანო

ცოდვათა სიჭაბუკისა და უმეცრეზისა ჩემისა[თა]
ნუ მოიჳსენებ, ღმერთო, და დღესა მას განკითხვი სა[სა] მიჳმადლე განსუენ-
ებაჲ მორწმუნეთა შენთა,
ქალწულო

ღამითგანსა
ძლ. შენ, რომელმან შოა
შენ, რომელმან სოფლისა
ნათლად გა[მოა]ჩინენ
ღუანლისა მძლენი წმიდანი მონამენი,
მათ მიერ ...
... [შენ]დობაჲ შენი მოგუმადლე ჩუენ.

არაჲ ხოლო თუ სიტყუათა
აჩუენებდეს სახესა
ჯუარცუ
... სასა ქრისტჳ წმიდანი,
არამედ საქმით
ვნებათა შენთა ეზიარ

შენ, ქრისტჳ, რომელმან
შეჳკრიბე იფქლი [წ ...]
საუნჯეთაგან მ ... სათა,
სულნიცა ჩუენნი
ღირს-ყვენ მათ თანა, კაცთმოყუარე ...
ძუელისა და ახლისა.

ღალატყავსა
ძლ. ღალატ-ყავ, მწუხა ...
მოგეცა მოთმინებაჲ
სატანჯველთა შინა
ქრისტჳს მიერ, მორწმუნენო,
რომელი თჳსცა მოსაგებელსა
ღირს იქმენით მისგ[ან].

⁵³⁶ წერტილებით აღნიშნულია მოხეული ადგილები.

გუნდსა უჭორცოთასა
დაუკვრდებოდა
იხილეს რაჲ მ[ათი]
მოთმინებაჲ ღუანლთა მათ თქუენთაჲ, მოწამენო,
და ჩუენ [უფალმან] ...

რომლისა ჳელმნიფებაჲ
გაქუს ცხოველთა და მკ[უდართა]
... ლსა ... ყვენ სულნი თ[ჳსნი]⁵³⁷

1v /⁵³⁸ [ჭ]ემმარიტებაჲ

[გ]იგალობთ რაჲთა აგამაღლოთ

... ნ ... ბაჲ მათი,

სარწმუნოებითა მტკ[იცითა]

შენთ [ვს], სახიერ, ...

... კურთხევეითა ... და

... ..

... სთა ... წინაშე და ...

გ ... შენ გიგალობთ ...

... ..

... სასა

... და გალობით ...

... ..

შენ გადიდებს კრ ...

... შენ ხარ

... ..

შენ წარ ...

... ..

და გან

... სახიერო

სამებასა

... ..⁵³⁹

... ჳსენებულსა მ ... სა

... დაბადებული ...

... ..

ჩუენ და ...

... ..

... ..

შენი საჭურველი

... ..

და

... ..

⁵³⁷ ფურცლის ბოლო ნაწილი მოხეულია.

⁵³⁸ ეს გვერდი გადარეცხილია, ცალკეული ასოების გარდა არაფერი იკითხება.

⁵³⁹ სინგური გადარეცხილია.

ს შ ბ თ ნ ი
უფალო დაღატყავსა ჳმაჲ
ძლ. შენ რომელი გარ
განვიშოროთ
ყოველი უდებებაჲ ... ლისაჲ
და შე ... უფალსა,
რ ... ჳსნეს ცოდ
და განმკურნეს წყლულებათაგან
სულთა დ ჩუენთაჲსა,
რომელმან დიდებაჲ
... დ სახელ

ურჩებოთა
ჩემითა განვარდი მე
ე ... ესაგან, კაცთმოყუარე,
მეწიენ წყალობ[აჲ] შენი
და მოჳს [მკ]ურნალო,
რახთა განათლებული ღირს ვიქ ... ,

შენ რომელი
ჯუარსა ზედა აჰმალღდი
შენ ავაზაკთა
მოსე ლახურითა,
ცხოვრების მომცემელო,
რ ... წერილი იგი
ცოდვ აჲ განაქარვო
მწ

გამობრწყინდეს
ღუანლითა შემოსილნი
მ ნი,
რომელთა განანათლეს
ქრიტეს მორწმუნენი,
რომელნი ... ედებ ... მთასა
მოსწრაფედ აღასრულებ[ნ]

... ა
საჳსენებელსა
ვდღე⁵⁴⁰

2r / ... [მეო] ხებად ჩუენდა ...
... ნისა ღ
წმიდანო ქრისტეს მხედარნო, რ
მაცხოვრისაგან, ღირსნო მოწამენო,

⁵⁴⁰ მოხეულია.

მეოხ-გუეყვე[ნით]
... .. სავთა თქუენტა,
რაჲთა ღირს ვიქმნეთ
სასუფეველსა.
[წმინდა]ნთა შენთა
თანა, ქრისტჳ, მიჰმადლე
შესუენებუ[ლთა]
სა მონათა შენთასა განსუენებაჲ,
სადა არა ა[რს] [არ]ცა ურვაჲ
შემანუხებელი,
არამედ შუებაჲ და ...
სამარადისოჲ
შენ სიქადულო მართლმა ...

საშუებელნი [გულ]თანი, უფალო ღალატყავსა ჳმაჲ⁵⁴¹
ძლ. შენ, რომელი გარ
განვიშოროთ
ყოველი უდებებაჲ
... ლისაჲ და შეუ ... უფალსა,
რ[აჲთა] [მი]წსნეს ცოდვ[ათაგან]
და განმკურნეს წყლულებათაგან
სულთა ... ჩუენთაჲსა,
რომელნი ვადიდებთ მ ... დ სახელ ...

ურჩებითა
ჩემითა განვარდი მე
ე ... საგან, კაცთმოყუარე,
მენიენ წყალო[ბაჲ] შენი
და მიწს[ენ] [მკ]ურნალო,
რაჲთა განათლებული ღირს ვიქ[მნე]
... რომელი
ჯუარსა ზედა აჰმალლდი,
შენ ავაზაკთაჲ ...
მოსე ლახურითა
ცხოვრების მომცემელო,
რ ... წერილი იგი
ცოდვ[ის]აჲ განაქარვო,
მონყ[ალეო].

გამობრწყინდეს ღუანლითა შემოსილნი მ ... ნი,
რომელთა განანათლნეს
ქრისტეს მიერ მორწმუნენი,
რომელნი ... ედებულსა მათსა
მოსწრაფედ აღსრულებად

⁵⁴¹ სინგურით.

... საწსენებელსა
ინდიეს⁵⁴²

2v / ⁵⁴³
[მი]იცვალნეს შენდა, მწსნელო,
... .. ისასა დაანესენ, მაცხოვარო ჩუენო,
... .. [წყალ]ე ხარ.
ღმრთ. ღმრთისმშ

უგალობდითსა
რომელმან ზღუა გამოაჩინა
წმიდანი მონამენი ლუანლსა მტერისასა
... .. სოფელი შეამკო,
ყოველნი უგალობდით
გალობითა ახლითა,
საღმრთოჲ ნიჭი
სისხლთა დათხვეითა მოიგეთ,
მართლად რისხვისაგან ცოდვათა ჩუენთაჲსა
... .. გე, დიდებულნო.

რაჟამს კუალად - მოხვდე განშჯად
ცხოველთა და მკუდართაჲ,
ნუ არცხუენ მათ,
[სარ]წმუნოებით შენდა მოიცვალნეს, არამედ განუსვენე.

მესმასა
ძლ. შენ ...
მძლავრნი მძვნვა ...
... [სა]ტანჯველნი საშინელნი
არაჲ ზარ-სცემდეს მო ...
... ცა დაადუმებდეს
წმათა მათთა საღმრთოთა (!) ... მონი

ესვიდეს მახლნი
აღლესულნი უშ ... ნი
თავთა ზედა მონამეთასა,
ხოლო იგინი წმობდეს:
ჩუენ ქრისტეს ... რთუქცეველნი.

შენ გესავთ, სამება[ო] ... ნი,
წოცთა შინა დამკვდრებულნი
მონამენი იგი ქრისტესნი
... [ქ]ადაგებდეს
უშიშითა გონებითა ძლიერად

⁵⁴² მოხეულია.

⁵⁴³ ვირველი სტრიქონი არ იკითხება.

... ეო,
რომელთა შენდა მომართ ჰრწმენა
და სულსა ... და სუროდა
წმიდათა შენთა თანა
სასუფეველსა განსუენებ[ა]

იყავ შემნე
დაიჭრნეს ასონი თქუენნი
მრავა ... გუემითა, წმიდანო მონამენო,
და სისხლი იგი წამებისაჲ
... .. სწირეთ ქრისტჳსა ჯუარცემულსა.

Fr 83

რაობა:	საგალობელი
თარიღი:	XV- XVI სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	4 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	11x8,6

Content:	Chant
Date:	XV- XVI cc.
Number of folia:	4 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	11x8,6

ტიქსტი

1r * / (70r) / და კაცთმოყუარე.

ქერ[ო]ბინ-სერ[ა]ბინო⁵⁴⁴, ჳელმწიფებ[ა]ნო, მთავარანგელოზნო, საყდარნო და უფლებანო, ძალნო წმიდანო ანგელოზთანო და მთავრობანო⁵⁴⁵, მაღალნო წინაშე მეუფისა მდგომარენო, ცოდვათა მოტევებაჲ გვითხოვეთა ჩუენთჳს, რაჲთა მომიწსენოს მწსნელმან სასუფეველ⁵⁴⁶.

უცხოთა რაჲ მ[ი]ეცენითა კერპთა მსახურებისა საცთურ⁵⁴⁷ და სწმინდითა, მონამენო ქრისტესნო სახ

1v (70v) / [ე]ლითა თქუენითა მძლავრმან მდინარემან უფსკრულსა ვეშაპი გუნდითა მისითურთა (!) სრულიად მოაშთო და ძლევჲა შემოსილნი ანგელოზთა თანა იშუჭთა მარადის. მეოხ-გუჭყვენით ცხორებად სულთა ჩუენთა⁵⁴⁸.

* შენიშვნა: XV-XVI სს-ების ძეგლია, შეცდომებით სავსე, ა-მეტობა.

⁵⁴⁴ ამ ფრაგმენტს ახასიათებს ასოთა კლება.

⁵⁴⁵ მთავრობანი.

⁵⁴⁶ ამ სტრიქონის გასწვრივ, ცოტა ზემოთ იკითხება მას.

⁵⁴⁷ ამოგლეჯილია.

⁵⁴⁸ ახასიათებს ა-მეტობა.

დიდება⁵⁴⁹

სამარადისოდ ვცოდო მედგრობითა ყოვლად შეპყრობილი, ვითარცა რა (!) შეინყალე, ქალწულო,

2r (71r) და / სინანულადა მიმიძელუ, წმიდაო, მომეცა ღმობიერებაჲ, სძალო⁵⁵⁰, სულსა ჩემსა უღმობელსა, სძალო ღმრთისაო, სასოო უხრწნელო მგალობელთა შენტაო, რომელნი ვმოზნ: მო.

გ შაბათსა⁵⁵¹. ხისა მიერ, რომელმან პეტრეს ცრემლნი⁵⁵² და მეზუერისა⁵⁵³ ტირილი შეინირე და მეზუჭრისა სულთქუმაჲ

2v (71v) მეზუჭრისა სულთქუმაჲ წყალობითა მითუ /ალე, სახიერ, ჩუენიცა ესე თხოვაჲ და შეერდომჲ, მონყალე, მითუალე (!) ლოცვათა შენდობაჲ, კაცთა მოყუარე. მომმადლე⁵⁵⁴ და მაცხოვრე მე და მივსნა საუკუნეთა სატანჯველთაგან.

ვითარცა ბერნობისაჲ საკრველნი განვსნენ, წინამორბედო, და გულისაცა ჩუნისა უნაყოფებაჲ დავსნა, სანატრელო, და ღირს-მყვა, გამ[ო] /

3r (72r) ვიდეს და მოციქულთა მიუთხრეს აღდგომა შენი, ცხოველსმყოფელ. დიდებაჲ.

მამასა და ძესა და სულსა წმიდასა ყოველნი მორწმუნენი ერთითა დიდების-ვმეტყუელეზდეთა (!) და ვადიდებთ ერთღმრთეებასა სამგუამოვნოდ შეურწყმელად დიდებითა მარტივად განუყოფლადა (!), მიუთხრობელად, რომლის (რ-ლს) მიერ ვივსნებით ცეცხლისაგან სატანჯველთასა.

ან.

ოქროსა სასაკუმეველა (!) და კიდობნადა, ტაკუკად და ტაბლად ყოველთავე

3v (72v) თესლთაგან / გამორჩეული იქმენ, ღმრთისა დედაო.

ამისთვისცა გიგალობთა, უაღრესო კაცთა ბუნებისაო, რომელმან დაიტიე ცეცხლი ღმრთისა, ქალწულო,

გიხაროდენ, საუნჯეო ცხორებისაო!

ბ შაბათსა.

ხისა მიერ.

უფროსა ყოველთა კაცთა ცოდვათა აღვივსე უბადრუკი და მეშინის⁵⁵⁵ შენისა, თუალუხუავისა, სამსჯავროსაგან, რომლისაგან, სახიერ, დამიცევა (!) დაუსჯელა (!) და გევედრები, მომეცა (!) სინანული, განმბნეველად⁵⁵⁶ ყოველთა შეცოდებათა,

4r (73r) რამეთუ სახიერ /⁵⁵⁷ ღებად კეთილთა საქმეთა ოხითა შენითა, რაჲთა დავიმკიდრო (!) მე შუჭბაჲ სამარადისო და ვლალადებდი.

⁵⁴⁹ ეს სიტყვა მარცხენა კიდეზეა მიწერილი.

⁵⁵⁰ სძალო.

⁵⁵¹ შაბათსა.

⁵⁵² ცარემლნი.

⁵⁵³ მეზვისა.

⁵⁵⁴ მომადლე.

⁵⁵⁵ მეშინსა.

⁵⁵⁶ განმბნელად.

⁵⁵⁷ არ გადადის.

მომიჯსენე, მჯს[ნელო].

შემუსრვილთა ტანჯვითა და საჭმელად მჭეცთა უწყალოდ მიცემულთა მძინ-
ვარედ (!) და ზღვისა უფსკრულთა შთათხეულთა და უმსჯავროდ დასჯილთა⁵⁵⁸ არა
უარ-ყავთა

4v (73v) ღმერთი / და მავედრებელთა თქუენთა და მგალობელთა მშკდობასა
და ნათელსა მისცემთა, ნეტარნო.

ან⁵⁵⁹.

მამისა თანა ძისა ხოლო სულისა თანა მოსაყდრე შეინყნარე საშოსა შენსა და
შეე ზეშთა ცნობისა და სიტყვსა განკაცებულნი ჳორცითა ცხორებად კაცთა ნათე-
სავისა, ღირსო მარიამ, ღმრთისა სძალო, ადგილო დიდებისაო ქრისტეს ღმრთისო,
მის მიმართ მეოხ-გუჴყავ, რაჲთა გუეცხოვნენ. ს (!).

ოთხშაბათსა

ხისა (?) მიერ ჯუარსა

Fr 91 ა

რაობა:	სასულიერო შინაარსის თხზულებების ნაწყვეტი
თარიღი:	XIV ს.
ფურცელთა რაოდენობა:	3 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	I -14,8x 6,8; II- 14x3,8; III- 8x1,3

Content:	Fragment from the compositions of religious content
Date:	XIV cc.
Number of folia:	3 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	I -14,8x 6,8; II- 14x3,8; III- 8x1,3

ტექსტი

1r*/ დაჰბადა
... .. შენგან
... .. ელი თვისი ჟამსა კო-
... .. დნიან იგინი, ხოლო
... .. რ შენი ყოველნივე განაძ -
... ..

ხოლო გარე თუ მიი -
... .. ნ ნუნ ან მო -
... .. მან მიწა დ... ..

⁵⁵⁸ დასჯილთა + დასჯილთა.

⁵⁵⁹ ან მინერილია 73 r-ს მარცხენა კიდეზე, ზემო ნაწილში.

* შენიშვნა: ხელნაწერის A 95-ის ყდის რესტავრაციის დროს ეს ფურცელი აღმოჩნდა ფორზაცად ყდაზე დაკრული.

... .. ო
... .. რგან
... .. დიდებაა (?)
... ..
... .. ქუეყანაა
... .. უნ ⁵⁶⁰

1v /⁵⁶¹

... ..
... .. ვეჰ

ტ

... ..

... ..

შენთა ა

და ა

... .. ნე

... ..

სიმე

სე

ყოველსა (?)

... .. ღ ბ... ..

ფასი (?)

... ..

ს

II გვერდი⁵⁶²

Fr 91 გ

რაობა:	ჰაგიოგრაფიულ-ჰომილეტიკური კრებული
თარიღი:	X ს.
ფურცელთა რაოდენობა:	4 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	21x12,8

Content:	Hagiographic-Homiletic Collection
Date:	X c.
Number of folia:	4 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	21x12,8

⁵⁶⁰ მთელი ნახევარი (მარცხენა) მოხეულია, რაც დარჩენილია, იქაც თითქმის არაფერი იკითხება. ქვემო სტრიქონები სრულად გადაშლილია.

⁵⁶¹ 1v, გარდა იმისა, რომ მოხეულია, ასობიც მთლიანად გადარეცხილ-დალაქავებულია, იკითხება აქა-იქ რამდენიმე ასო.

⁵⁶² ამ ნახევრის v-ზე ქვემოთ იკითხება მხოლოდ ერთი ასო დ.

ტიქსტი

1r ^{*/563} ... ვნებათა ... ამისა უკუე შემდგომად შენცა აღ...უედ და აღიხილენ ზეცას თუალნი, რამეთუ კუალად სიტყვსა წესი სიტყვსა მიმართ მ[ო]ვიყვანო: გუ-აკურთხენ ჩუენ, მონაფენი, და განიცადე წინამდებარე იგი სათნოებათა კიბე, რომლისაცა მადლითა მით ღმრთისაჲთა მოცემულითა შენდა საფუძველი დასდე ..., ვითარცა ბრძენმან ხუროთმოძლუა[რ]მან და უფროსლა აღსასრული ჰყავ, დაღაცათუ სიმდაბლისა სიღრმითა ჩუენი⁵⁶⁴ ... ესე გლახაკი და უსწავლელი პირი აიძულე ერისა შენისა მიმართ აღებად და არა საკრველ არს, რამეთუ მოსეცა უნესდა თავსა თვსსა ჴმანულილად და

1v ენაბრგუედ, არამედ მას / აჰრონ ჰყვა კეთილად [მეტ]ყუელი, ხოლო შენ, ნეტარო, არა [უნ]ყი⁵⁶⁵ თუ რად მოხუედ წყარ[ო]დ განწმელად და აღვსებულად მყუართაგან ეგვპტისათა და უფროსად ნაკურცხალთა ეგვპტისათა. და ვინაჲთგან არა ჯერ-არს დატეობად სახესა და იგავსა შენისა მის აღსლვისასა აღუსრულებულად. ამისთვის კუალად პირველსავე სიტყუასა მოვიდე, რამეთუ აღჰჴედ მთ⁵⁶⁶... ას წმიდასა და თუალნი ზეცად აღიხილენ და ფერჴი კიბესა ს[ათ]ნოებათასა დასდგი და აღხუედ და აჰმალღდი ღალადებითა და მტერთა მძლე ექმენ და მოსწყედენ და წინა[მ]წარ-უძელუ და

2r / არს ხილვაჲ სრულისა ... მჰვდობისაჲ და ქრისტე იხილე, ღმერთი იგი მჰვდობისაჲ, და მის თანა ილუანე, ვითარცა კეთილმან მჴედარმან, მის თანა ჯუარს-ეცუ ჴორციითა ვნებათა თანა და გულისთქუმათა და იქმენ შენცა ღმრთისა მიერ ღმერთ ფარაოჲსა და ყოვლისავე წინააღმდგომისა [ძა]ლისა და ქრისტეს თანა დაიფალ და შთაჰჴედ მის თანა უფსკრულთა მათ ღმრთისმეტყუელებისათა და ნელსაცხებელი მიილე მეგობართა ... მათ სათნოებათაგან ... და ესრეთ აღსდეგ, რამეთუ ... აჲ ... [მაყენე] ბს თითოეულად ... მ ...

2v / აღსდეგ ძესა ... ესე იგი არს შემდგომად ძლეე სა მათ მძლავრთა ნაყროვნებისა და ვეცხლისმოყუარებისა და მზუაობრობისა და უფროსად შემდგომად განწმედისა სულისა და ჴორცთა და გონებისა გულის[თქუმი]საგან და გულისწყრომისა და გულისსიტყუათა და მთად ზეთისხილთაჲსა აღჰჴედ, რამეთუ ჯერ-არს შემოკლებაჲ, და არა გრძელად სიბრძნისმეტყუელებაჲ სიბრძნითა სავსისა მიმართ⁵⁶⁷ და უფროს ჩუენ, ყოველთა მეცნიერისა, რამეთუ აღჰჴედ მთასა მას, რომლისათჴს წმიდაჲ იგი იტყოდა: მთანი მა ჴრ ღალნი ირემთა სულთა / ... იგი და წყურილისა მის აღი დაჰრიტე, წყარონი მით ცრემლთანი მიანიჴენ ძელისა მიერ, რომელ არს ჯუარცუმაჲ ჴორცთაჲ ვნებათა თანა და გულისთქუმათა; ჴ, წარმართნი იგი ბოროტნი!

* შენიშვნა: ხელნაწერის A 95-ის ყდის რესტავრაციის დროს ეს ფურცელები აღმოჩნდა ყდაში ჩაკრული.

91გ, რომელიც 4 ფურცელია, გაიყო - 3 ფ. სხვა ხელნაწერისაჲ, მე-4 კი უნდა იყოს ჰაგიოგრაფიული თხზულების ანდერძი (გამოიყო ცალკე N91ვ).

⁵⁶³ ლაქაჲ, თან გვერდის ზედა ნაწილი მარცხნივ ჩამოხეულია.

⁵⁶⁴ ლაქაჲ.

⁵⁶⁵ 1v-ს მარჯვენა კიდე, ზემო ნაწილი ირიბად არის ჩამოჭრილი.

⁵⁶⁶ ამოჭრილია.

⁵⁶⁷ მიმარ.

ცეცხლითა ღმრთისამიერიტა დასწუნენ და იორდანედ მოხუედ, რამეთუ არ-
არაჲ არს დამაყენებელ მცირედ რაჲმე სა ... მის ძუელისა დატეობ ... , რამეთუ
განჰკუეთე იგი დიდად მდინარე და ქუემონი წყალნი ზღუასა მას მარი⁵⁶⁸ ...ა და
სიკუდილისასა მისცენ და სხუანი იგი წყალნი სიყუარულისანი ზემოთ დააგუბენ
წინაშე თუალთა სულიერთა მათ ისრაელთაჲსა.

3v /⁵⁶⁹ ... ბრძანე ა ...

ლოდთა მოღებაჲ, გინათუ მოციქულთა რიცხჳ მათ მიერ აღაშენე, ანუთუ რ...
ათა მათ ვნებათა ძლევაჲ და ოთხთა მათ დიდთა სათნოებათა მოგებაჲ მოასწავე და
მკუდარი იგი და უნაყოფოჲ ზღუაჲ ზურგით დაუტევე სრულიად და იერიქოდ ქალა-
ქად და დაჰბერე ნესტუსა ლ... ისასა შჳდისა არს ... ულისა ჟამთა სანუთ[ო]ჲსათა
და დაარღვენ ზღუდენი იგი და სძლიე ვიდრეღა შენცა შემწისა მის მიმართ უნიჳ-
თოჲსა ჰღალადებდი, ვითარმედ მტერისა მახჳლსა მოაკლდა სრულიად და ზღუდე-
ნი იგი, ვნებათა ჩემთანი დაარღვენ ...

4r / (ტექსტის რამდენიმე სტრიქონი არ არის ამოკითხული)

4v /⁵⁷⁰ ცა მდ

ჩუენ, ყოველთა, რამეთუ ა
არ თავსა მ
სათნოებათა სა
და შეერთებულ ხართ
უარულსა, ხოლო ყ
ლი არს, რომელსაჲ
დბ და სიმტკიცე ან
და მარადის და უკუნითი უკუნისამდე.

Fr 91 დ
ლექციონარი
X ს.
1 ფ.
ნუსხური
25x17,4

რაობა:	ლექციონარი
თარიღი:	X ს.
ფურცელთა რაოდენობა:	1 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	25x17,4
Content:	Lectionary
Date:	X c.
Number of folia:	1 folio
Script:	Nuskhuri
Size:	25x17,4

⁵⁶⁸ ამოგლეჯილია.

⁵⁶⁹ 3v-ს ზემო ნაწილი ნაჭრილია.

⁵⁷⁰ სხვა ხელითაჲ, უფრო დიდი ასოებით.

ტიქსტი

1r ^{*/571} რამეთუ ღირსი
... .. სვდ
დაცემისა მის უვარისყოფისა ყ რუ
ლსა და წყალობისა მისისათჳს
[დიდა]დ დღენი რაფთამცა
უეზი (!) სი ათ მიერო
ხოლო ვინათგან [იშუეს] მას სიფიცხლ რ
... .. ერმეონმა (!) შ ცნას ბრძოლება
რაჟამს რაფ აქუნდეს ბინი მისი
თქუა: რ ჯი ჰრქუამს: შენდობილ
იყავნ შორის ა ?
და ვერ ნის ნ და კუალად
ნაი ფერწითა მისითა ფებენ წარმ
... .. ფდ ვერ ძალ-მიც მადევნებულ ჩემდა
... .. ყოველთა უვარ-გყოს მე სა
... .. გეო და რაფთა არა მოვიდეს იგი
... ..ობად დაისწაოს გებარ
ლ[მერთი] წმიდაჲ რი წი(ე)ნ ლერგებოდის
... .. უკა ხ ყის ცდ ჰრქუა:
მივე რე შენსა მამასა, რა არა მოგაკლდეს
სრ ესე იგი არს რაფთა არა წარსწყმდე
და ამის ყოვლისა მიერსა რამეთუ
რაფთა ბუნებაჲ
... .. ამ რომელმან
რა სიტყვსმგებელი ქ
შინა ისო რ იწსენებდეს
[მ]ონვენულთა მათ საქმეთა და უწყოდის
ძიე ეშთ და სმ
მისსა საქმეს
... .. რ

1v ^{/572} და შკდ დ... ..
კ... .. თის
... .. ლსა არა მი
სჲ
... .. ყოველსა პეტრეს
... .. ქ
... .. შე
... ..სჲ რებულის სმენჲ დ
რამეთუ რ შენ ჯერ
... .. ჩემ

^{*} შენიშვნა: ამოღებულია ხელნაწერის A 95-ის ყდიდან (რესტავრაციის დროს ეს ფურცელი აღმოჩნდა ყდაში ჩაკრული).

⁵⁷¹ ძალიან დაზიანებულია.

⁵⁷² ძალიან დაზიანებულია, ზემო ნაწილი სრულიად არ იკითხება, იკითხება მხოლოდ რამდენიმე ასო.

სს სახისა სახარება⁵⁷³
 სული ჩემი შენთვის
 და სდ ვდ ამ
 ისა უს რა სა ქუმე ყ
 ი თა ისრ მეძიებელმან
 მინ მად საზომსა მას
 ნიყენებს ქ რ ს ესრეთ
 ითქუმის (!)... ..
 მარიამის (?)... .. ძ ს
 სახარება არლა ე ოს
 ქალ ვითარმედ
 ესე იგი არს, ვითარმედ რამეთუ არა
 დი ჟამ დე დ
 მისისა ეტყოდის და
 მეორე საჯუმილითა ღამისა
 გ ა რ დასრულ
 სახარება ც ნუ შემნ
 ვნ თქუ
 ვინაფთგან
 ესმოდა მათ სი იგი
 სა მას სა პეტრეს
 სამგზის უარისყოფ ქა
 მი მდე და ესე ურცებად
 გულთა მათ მა უკუე

Fr 91 ე

რაობა:	მრავალთავის საკითხავი
თარიღი:	X-XI სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	1 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	39x31,6

Content:	Reading of Polycephalon
Date:	X-XI cc.
Number of folia:	1 folio
Script:	Nuskhuri
Size:	39x31,6

ტიქსტი

1r^{*}/ ბ⁵⁷⁴ მკუდ მას დ ბ
 დღე და შორის ჰდა და კლდენი

⁵⁷³ სინგურით.

* შენიშვნა: ხელნაწერის A 95-ის ყდის რესტავრაციის დროს ეს ფურცელი აღმოჩნდა ფორზაცად ყდაზე დაკრული.

⁵⁷⁴ ფურცელი ყუიდან არის ამოღებული, ასოები გადარეცხილია, განსაკუთრებით ზემო ნაწილში.

განსთქდეს და კრეტსაბმელი ოქროსაჲ⁵⁷⁵
 განიპო. რაჟამს იხილო ოდეს ავაზაკი,
 ითა მეორესა მას ავაზაკსა რაჲ ჰრქუა
 სიტყვსა მისთვის კეთილისა, ვითარმედ: ჩემთანავე
 სამოთხესა, რაჟამს ...
 იგი დადებად სამარესა მხ... იგი, რამეთუ
 არა დაშთა იგი საფლავსა მას, არამედ
 აღდგა და ნიში აღდგომისაჲ აჩინა ანგელოზთაგან და მკუდარნი საფლავისაგან
 აღადგინნა ცხოველად. და გამოეცხადნეს
 მრავალთა, რაჟამს იც ო ითხოვდეს
 ჭამადსა ⁵⁷⁶ [უფლისაგან]
 იხ კრებაჲცა (!), ვითარ კართა ჳშულ[თა]
 განუხუმელთა შევიდა, რაჟამს გესმეს ჰურიათაგან,
 ვითარმედ: მოკუდა და წარწყმდა
 [სახე]ლი მაცხოვრისაჲ მის, შენ ნუ შეშფოთნები
 გონებითა და ნუცა რას მიუგებ, არამედ
 ელეონით სტუანევი და იხილ[ო] იგიცა
 მავალი ზეცად და განხუმაჲ ცათაჲ და
 შეძრვაჲ ანგელოზთაჲ და ძალნი [ლალ]ადებდენ
 საშინ[ელ]ად.
 ალახუენით ბჭენი თქუენნი, მთავარნო, და
 აღეხუნეს ბჭენი საუკუნენი და შევიდეს მეუფჳ
 დიდებათაჲ. ამიერიტგან ამას ყოველსა ზედა
 მორწმნე ვიქმნეთ, ვითარცა ქრისტეს [მეუფისა]
 და მეორე მოსლვასა [მისსა].

II სვეტი
 [ასა]⁵⁷⁷

[სა]სუფეველ[სა] [და] წარგადგინოს მამისა
 თვისსა თანა, რომლისაჲ არს დიდებაჲ
 ს და რ
 ან და მარადის და უკუნითი უკუნისამდე. ამინ.

გ⁵⁷⁸
 საკითხავი ორშაბათისაჲვე, თქუმული ნეტარისა
 მამისა ჩუენისაჲ სტეფანე პირველისა ებისკოპოსისა
 მტბევრისაჲ, სწავლად სინანულისათვს
 და ლეკვსა მისთვის, რომელი
 წყევა უფალმან.

ემსგავსე, კაცო, ხესა, კეთილად მცენარესა და
 ფრიად მონილვასა, რომელმან შეზავებულად

⁵⁷⁵ ოქროსაჲ.

⁵⁷⁶ არ იკითხება.

⁵⁷⁷ II სვეტის დასაწყისია და თითქმის მთლიანად გადაშლილია.

⁵⁷⁸ სინგურით დაწერილი საკითხავის სათაურს თავში ზემოთ აწერია გ (მთავრული, სინგური).

გამო[ილოს] ფურცელი, შუებული ყუავილი სურნელი
და ნაყოფი შუენიერი და ტკბილი, და იხარებენ
მის ზედა მოქმედნი მისნი, [ნუ]⁵⁷⁹ სწადინ ნაყოფთა
მისთაჲ და ნუ იქმნება უნაყოფო, რამეთუ
უნაყოფოთა პატ საცნაურ არს წყევ[ითა]
მოკუეთაჲ და დაწუვაჲ.

ვითარცა ლელვ იგი უნაყოფო, რომელი
... .. წყევა ქრისტემან და მ ძირითურთ განწმა და
ესე უნყოდა ი [ოვანე] დიდმან, მან
ცხოვრებისა⁵⁸⁰ მოლუანემან და ... მ ... წესმან ყოველთა ნაშობთამან
ფიცხელთა უნაყოფოთა მისაგებელი და
ანუევს სინანული[თ]ა ნაყოფის გამოღებასა
და იტყ[ოდის]: შინანეთ, რამეთუ მოახლებულ არს
სასუფეველი [ზ]ეცათაჲ, ... რამეთუ ყოველთა
[ნაყოფსა] თავით სი რთა
და ყოველთა შესა ვა უნ ნარესი
წინაშე ღმრთისა აღ... .. ევნილი⁵⁸¹

1v /⁵⁸²
... ..
არამედ შენ კრბს
ინო
მი ანყ
რაჲთა სა მას
დ გ რგი
ესე ებს
... .. სინანულსა მას
ნუსადა [აღჰმალღებე] ბორ ე
ბითა და დადგრომასა შენსა ჰგონებ[დე]
... .. შინა და [მათისა] და
... .. რამეთუ ეშმაკიცა ჰგონებდა
თავსა [თქუნსა] უმტკიცესად ყოველთა
მთავრობათა და მისთვის ბოროტად დაეცა
და შ-ნ არ მუნ ვებაჲ
საქმეთაჲ კეთილითა და
კიცვ, რამეთუ დიდ არს სარწმუნოვებაჲ
აღრეული კეთილითა საქმიითა, ვითარცა უფალი
იტყვს.
უკუეთუ გაქუნდეს სარწმუნოვებაჲ, ვითარცა

⁵⁷⁹ გადაშლილია.

⁵⁸⁰ ამოხეულია.

⁵⁸¹ ამ გვერდის ქვემო კიდეზე გვიანდელი ნუსხურით შესრულებულია წარწერა (ძალიან დაზიანებული): დ ს წერაჲ მეტ... .. რომელსა მტკ თარგმანი და ეფრემ [შ]ე კრებულნი არიან (დანარჩენი მოხეულია).

⁵⁸² ეს გვერდი I-ზე მეტად არის დაზიანებული, ნაჭდევების მეტი თითქმის არაფერი ჩანს. ტექსტი ორ სვეტად.

მარცხალი მდოგვსაჲ, ჰქ... მთასა და
იცვალოს, ხოლო არა თვნიერ საქმისა ...
რამეთუ⁵⁸³ წერილ არს: მართალი სარწმუნოვებითა
ცხოვნდეს და მ
მართლითა თქუენითა სარწმუნოვებითა
ცხოვრებად, რამეთუ სი⁵⁸⁴ იგი [შემენიე]
... .. და მარხა ა და
... .. ხ ო
... ..ერ თა [მკუდა]... ..
... ..

II სვეტი

⁵⁸⁵

და ლელუთა მას [ფურცელთა]
სი ... და სიმწუნანე ვერ შეინ... .. ა
ნაყოფითა, არა აქუნდა ნ ა და [ესაჯა]
და ან სა... .. არე... .. ელმ მახვლთა მათ
... .. [საშინელთა], ჴ... .. და და უფლისა მოძღურებაჲ
და მოციქულთა ქ... .. კაცთა
ცხოვრებისა[თვს] არს, რათა კაცად-კაცადი
... .. რ
ფჳრ ქმნეს და ნაყოფ ლი გამოიღოს
და გყოს და აღთქუმ
იგი მა... .. ოს, ვითა ჰავლე იტყვს.

რომელი თუ[ალ]მან არა იხილა
და ყურსა არა ესმა და
კაცისასა რი განუმზადა
ღმერთმან მოყუარეთა თვსთა, ხოლო ესე
[უნყალოდ] რომელი არავისგან შეურაცხ
იქმნების, ვითარცა იგივე ჰავლე იტყვს, ვითარმედ.
კაცად-კაცადმან ჴორცთა შინა თვსთა მოიმკო
გინათუ კეთილი ცხოვრებად და ანუთუ ბოროტი
წარწყმედად და ნუ განიკითხავნ კაცი მოყუასსა
თვსსა, რამეთუ [თი]თოეულისა საქმე ცეცხლმან
გამოაჩინოს, ვინძი რაჲ იყო.

ხოლო მოძღუართა
დღესასწაულნი გამნაჩინნეს და საკვრველებ[ათა]
ღმრთის[ათა] ჴსენება [განა]წესეს, რათა მორწმუნეთა
გულნი განანა[თლო] ... ნენ
დამძიმებულ
... .. ნქრნენ

⁵⁸³ ცუდად ჩანს.

⁵⁸⁴ არ იკითხება, ამოჭრილია.

⁵⁸⁵ II სვეტის I სტრიქონი სრულად წაშლილია, შემდეგი ტექსტიც ძალიან ცუდად იკითხება.

Fr 91 ვ

გამოყოფილია 91 გ-დან

*... მამისა და ისა წმიდისაჲთა მეოხე ... ა ... სა ღმრთისმშობელისაჲთაო] ... ებითა ცხოველსმყოფელისა ... სნისა ჯუაროსაჲთა და მეოხე [ბითა] წმიდათა მისთაჲთა

ღირს ვიქმენ მე, გლახაკი და უღირსი იოვანე, აღსრულებად საქმისა [ა]მის, რომელი ჰმატდა უ[ღირსება სა] ჩემსა და დავნერე ...

ე და უაღრეს ...სამონა ... უნ ... ად ... [უ]მეტესი მაქუნდა ... უა ... ყოველთა წიგნთასა, რავ ... არს იგი საქმე სამო ... რომელი ამას შინა არა ... სალოცველად სულიერი ... [წო]რციელისა მამისა ჩე [მისა] სარგებელად ... ისა სულისა ჩემისა ... მარადის. ჩუენ ყოველთა, რამეთუ ა ... არ თ ე...ა ... სათნოებათა სა ... და შეერთებ ... ხარ ... უარულ ... ხ ... ლი არს ... რომლისაჲ არს დიდებაჲ და სიმტკიცე ან და მარადის უკუნითი უკუნისამდე. ამინ"

Fr 92ბ

რაობა:	პავლეს ეპისტოლე
თარიღი:	XI ს.
ფურცელთა რაოდენობა:	1 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	x

Content:	Epistles of Paul
Date:	XI c.
Number of folia:	1 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	x

Fr 119

რაობა:	ჰომილეტიკური ხასიათის
თარიღი:	XIV ს.
ფურცელთა რაოდენობა:	1 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	15,6x13

Content:	Homiletic Character
Date:	XIV c.
Number of folia:	1 folio
Script:	Nuskhuri
Size:	15,6x13

* შენიშვნა: ხელნაწერის A 95-ის ყდის რესტავრაციის დროს ეს ფურცელები აღმოჩნდა ყდაში ჩაკრული.

91გ, რომელიც 4 ფურცელია, გაიყო - 3 ფ. სხვა ხელნაწერისაა, ხოლო, მე-4 კი უნდა იყოს ჰაგიოგრაფიული თხზულების ანდერძი (გამოიყო ცალკე N91ვ).

ტიქსტი

1r*/ ღმერთი, გზად ცხორებისად, აღდგა ად მოგზაურ ექმნა, ლუკას და [კ]ლეოპას განეცხადა, ევმაოზს - განტეხასა პურისასა, რომელთა გულნი განჭურვებულ იყუნეს, რაჟამს-იგი გამოუთარგმანებდა წიგნთაგან ყოვლისათჳ (!), რომელი თავს-იდგა, რომელთა თანა ჴმა-ყყოთ, ვითარმედ: აღდგა უფალი და ერჳენა სიმონს პეტრეს და აცხოვნა ყოველი სოფელი.

გხედვიდა რაჲ შენ მოკლებულად ჯუარსა ზედა შენ, ცხორების მომცემელო, უბინოჲ მშობელი შენი, ტკივნეული ნაწლევითა, შეურვებული ღალადებდა: ჴ უტკბილესო ძეო, რაჲ მოგაგო შენ უსჯულომან ამან ერმან, რომელმან პირველ უდაბნოს მანანაჲ მოეც მათ? აღდეგ, ძლიერო ძეო და ღმერთო ჩემო!

1v / რაჲთა აჩუენო ბუნებაჲ კაცობრ[ივი], თ, რომელი ჩუენგან მიღებად აღდგომ ..., შენისა საზრდელისა მიღებაჲ თა[ვს-იდევ] და ქადაგთა მათ შენთა წმიდათა ჴელნი და ფერჳნი შენნი უჩუენენ. ასნავე მათ და ზეცას დიდებით აჴმალღი და მოსლვაჲ სულისაჲ აღუთქუ⁵⁸⁶.

ხოლო იგინი გაქებდეს და გაკურთხევდეს, ღმერთო და კაცო გამოუთქუმელო, დიდებაჲ აღდგომასა შენსა!

სიმრავლითა მონყალებისაჲთა წიაღთაგან მამულთა, მოუკლებელად შენგან განწორციელებულმან ქრისტემან, ღმრთისმშობელო, ჴორციითა ჴუარი დაითმინა, საფლავად შთაჴდა და მესამესა დღესა აღდგა, წყევად კაცთაჲ პირველთა მშობელთაჲ, ვითარცა მონყალემან უფალმან, შეცვალა, რომელსა ევედრე, უბინოო.

Fr 121

რაობა:	ლოცვანი
თარიღი:	XVI ს.
ფურცელთა რაოდენობა:	2 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	13,6x9

Content:	Prayers
Date:	XVI c.
Number of folia:	2 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	13,6x9

ტიქსტი

1r **/ ბისად

... .. ა მე მტარ... .. ჩემი და

გუნოს ქუეყანასა ზედა რბჲ ჩემი

* შენიშვნა: სვანური პალიმფსესტებიდან.

⁵⁸⁶ ალოთქუ.

** შენიშვნა: ხელნაწერის ეს ორი ფურცელი დაკრულია ხის ყდის შიდა მხარეს. ხელნაწერი ჩამოტანილია სოფელ მუშკიერიდან (მულახის თემი). თვით ყდაში ჩადებულია ქალაღზე სხვადასხვა ხელწერით შესრულებული ხელნაწერის ფრაგმენტები. ხის ყდას გარედან შემოკრული აქვს ყავისფერი ტყავი.

... .. და დაიმკვდროს
 რის ... შენთა ამ აღ დი დ
 ყოველთა მტერთა ჩემ
 წე, უფალო ღმერთო ჩემო, ბრძანებით[ა]
 მცენ შენ კრბთერისა (!) გარე მალლად
 მოიქეც, უფალო, და უფალმან განზ
 მესო სიმართლითა შენითა და ბნათა
 ჩემდამო
 ყოველნი ძვრნი ცოდვ [ილთა] ზედა
 ე მართალსა უფალი ღმერთი მირა
 სავს გულსა და თირკუმე[ლთა]
 ხ [ა]რს შენევნაჲ
 ნან წრფელნი გულითა
 მსაჯული

II გვერდი

1v / დეთ
 ეძიებს შორის სისხლსა [და]
 და ს... ..სა და [ივინყა] დ
 რა და [და ივინ]ყა
 ჩემი მტერთა ჩემთაგანი
 თამე ბრჭეთაგან სიკუდილისა მე, უფალო,
 ქებულეზაჲ ბრჭ ... სი...ნისათა
 ჩუენ მაცხო[ვარ]ებითა შენითა ქ
 წარმართნი განსახრწნელსანი, რომელ
 დაარწყეს და შვი... ..ი მათი.
 ბულ არს ყოფად სას დ ად
 გულთაჲთა ა ო ყო დ
 და საქმ ჯელთა მისთა
 ცოდვილნი ჯოჯოხეთს
 [წარ]მართნი, რომელთა დაივინყე
⁵⁸⁷

Fr 122

რაობა:	მარხვანი
თარიღი:	XII-XIII სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	1 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	12,4x20,2
Content:	Triodion
Date:	XII-XIII cc.
Number of folia:	1 folio
Script:	Nuskhuri
Size:	12,4x20,2

⁵⁸⁷ ყდაშია ჩანებებული, დალაქავებული, ალაგ-ალაგ ამოხეულია, ძნელად იკითხება.

ტიქსტი

1r /⁵⁸⁸

ერთღმრთეებაო,
ყოვლისა განმგებელო,
მამაო, ძეო სულით წმიდითურთ,
გიგალობთ შენ
დაბადებულნი შენნი.

სულითა წმიდისა ღრუბელო,
რომლისაგან ნათელი
ბრწყინვალე, საღმრთოჲ მოგუეფინა ჩუენ,
ქრისტე ღმერთი,
ღმრთისმშობელო, გიგალობთ.

ოთხშაბათსავე სხუანი ხუედრ
[წმაჲ] გ
ძლ. მოსავთა შენ
რომელმან ჩუენთჳს
ჯუარცემაჲ თავს-იდევ, უფალო,
დამამტკიცე შეშსა შენსა,
რაჲთა გმონებდე
მჭურვალითა
გულითა და სათნო-გეყო შენ.

სიმდიდრე იგი
მადლისაჲ, ქრისტე, ბოროტად
განვაზნიე მე ცოდვითა,
არამედ ვითარ
უძღეზი იგი
შემინყნარე შენდა მოქცეული.

რომელმან ნებსით
სიკუდილი თავს-იდევ, ქრისტე,
ცხორებისათჳს კაცთაჲსა
გევდრები მე,
ვნებათაგან
მომწყდარი, განმაცხოველე.

რომელმან გვშევ
წორცითა ქრისტე, მეუფჳ,
მადიდებელთა შენთათჳს
ოხაჲ შენირე
მისა მიმართ,
ღმრთისმშობელო, რაჲთა გუაცხოვნეს.

⁵⁸⁸ ფურცლის 2/3 (ზედა ნაწილი) მოჭრილია.

ჯუარს-ვეცუნეთ ჩუენთჳს
ჯუარცუმულსა თანა და ჳორცთა
ენებანი მოვაკუდინნეთ ჩუენ
მოლუანებითა,
რათა ვპოოთ
მის მიერ დიდი ნყალობაჲ.

1v / ⁵⁸⁹

... გვა და სასჯელი, ამისთჳს
გევედრები, უფალო, მიჳსენ
დასჯისაგან, რათა ვთქუა.
აკურთხევ

შენგან, ღმრთისმშობელო, სიბრძნემან
ღმრთისამან სახლი იგი ჳორცთა თჳსთაჲ იშენა,
რამეთუ შენ გამოგიჩრია
საყოფელად და ვლადებთ:
აკურთხევ

ადიდებდითსა

ეჰა, ახალი და ღმრთივშუჳნიერი
საკურველებაჲ,
რამეთუ ქალწულისა
დაკრძალული იგი ბჳე
სიბრძნით განვლო უფალმან,
უჳორცოჲ შესლვასა
და ჳორცმესხმული ღმერთი
იხილვა გამოსლვასა
და ეგო ბჳე იგი დაჳშულადვე,
რომელსა დაუცხრომელად,
ვითარცა ღმრთისმშობელ არს, ვადიდებთ.

მარხვაჲ დედაჲ არს
ყოვლისა პირველად
სათნოების[აჲ]
და მის მიერ იშვების
მადლი სინმიდისაჲ და
ლოცვაჲ და მღჳძარებაჲ,
ესე საცნობელთა
ჩუენთა ბილწებისაგან
ენებათაჲსა სრულიად
წმიდა-ჰყოფს ძალითა ჯუარისაჲთა
და შეწეწითა ღმრთისაჲთა,
რომელსა ვადიდებთ და თაყუანის-ვსცემთ.

⁵⁸⁹ 1 v-ზე მარცხენა და ქვემო კიდეებზე გვიანდელი მხედრული მინანქრებია, რომლებიც არ იკითხება (გაურკვეველი ხელია); ზემო ნაწილი ნაჭრილია.

რაჟამს ლახურითა
განგურიმა, მქსნელო,
უხრნნელი გუჭრდი
შენი, ცხოველსმყოფელნი
სინმიდისა წყარონი
მიერ აღმოაცენენ.

რაობა:	Fr 148
თარიღი:	მარხვანი (მარტი)
ფურცელთა რაოდენობა:	XIII ს.
დამწერლობა:	1 ფ.
ზომა:	ნუსხური
	28,7x20,3
Content:	Triodion Chant (March)
Date:	XIII c.
Number of folia:	1 folio
Script:	Nuskhuri
Size:	28,7x20,3

ტექსტი

1r / და დაამკვეს გამომცდელი და განდევნეს
სირცხუილეული

კურთხეულარსა

ძლ. რომელმან ქალდეველთაჲ
განკუირდა ბანაკი
მბრძოლთა უხილავთაჲ მათდა ხილულთა პირველ მამათა
რაჟამს
იხილნეს ლუანლისა მძლენი გალობად სატანჯველთა
შინა მს

ტრფიალებითა შენითა,
ქრისტე, მოიწყლნეს ნეტარნი მამანი და დაუტევეს ქუეყ
ნათესავნი და მონაგებნი
და იტყოდეს: სახიერ
და დიდებულ, უფალო
ღმერთო მამათა ჩუენთაო.

ბრძოლამან ბარბაროზთა
მან ვერ შეარყინა უდაბნოჲთ წმიდანი, რამეთუ
ა ეშინოდა მათ ჯორცთა მათ
თა მონყვედილთაგან და იტყოდეს: სახიერ,
ვჰმა
ნათელსა უფლისასა.

აკურთხევდითსა

ძლ. განცხრომაჲ უღმრთოთაჲ

ანგელოზთა სწორნი ემსგავსებოდეს
მღუიძარეთა ღამისთევითა
და ესრეთ ღალადებდეს:
აკურთხევდით ღმერთსა,
საქმენი მისნი უკუნისამდე.

სამგზის სანატრელთა ჯუარი აიღეს და მიგდევდეს შენ,
მაცხოვარსა,
და ესრეთ ღალადებდეს:
აკურთხევდით ღმერთსა,
საქმენი მისნი უკუნისამდე.

მდიდართა სულითა გვემაჲ თავს-იდევს,
მრავალფერი ტანჯვაჲ აღიღეს და ესრეთ ღალადებდეს:
აკურთხევდით ღმერთსა,
საქმენი მისნი უკუნისამდე.

სულნი და გონებაჲ ღმრთისა შეწირნეს
სანატრელთა ღირსთა მამათა და ც თა დაინუნეს
და ესრეთ ღალადებდეს: ვაკურთხევდით ღმერთსა
და უფალსა უკუნისამდე.

ღმრთ. ჰრცხვენოდენ.

ადიდებდითსა

ძლ. განკუირდეს ზესკნელს

ჯორცითა განიძარცუნეს მოღვაწენი
და სძლეს სოფლის მპყრობელ ონეთა ბისაჲ⁵⁹⁰

და არცხუინეს, ვითარცა მწეცთა მძუინვარებასა
მტერთა მათ ბოროტთასა,
ამისთუის მრჩობლად განბრწყინებულნი
გუირგვინი დიდებისაჲ
ქრისტეს მიერ დაიდგეს
წამებისა და მო

ქრისტეს გამორჩეულთა ქვაბთა შინა
და ნაპრალთა აღასრულეს ცხო[რებაჲ]
მონაზონებით და ჯურელსა კლდისასა შეეყენნეს
და სისხლითა შებღალულნი
სულსა ცეცხლისასა და კუამლისასა
მწარესა მოითმენდეს,
ვიდრემდის სულნი მათნი
შეჰვედრნეს ჯელთა მაცხოვრისათა

⁵⁹⁰ ზემოდან არის მიწერილი, რომლის წინ დაზიანებული ადგილია.

ვადიდებთ ღუანლთა თქუენტა, სანატრელნო,
რამეთუ სიმჴნით წინა-აღუდეგით
უზეშთაეს კაცთა სიტყვისა ცოდვისა ძალსა
და ახოვნად გამოშჩნდით
თქუენ მტერთა წინაშე, ღმერთშემოსილნო;
ამისთუის მდგომარე ხართ
უსხეულოთა თანა,
მეოხებად ჩუენდა ნუ დასცხრებით!

მამისა და მოძღურისა საბაჲს თანა, ვითარცა
შვილნი ბრწყინვალენი ჰსუფევთ ცათა შინა
მცხინვარებასა სამეხისასა, მეოხ-გვეყვებით
თქუენ თანა, მადიდებელთა
სამეხისათა, რომელნი მკუიდრ ვიქმნენით
1v სამკუიდრებელთა ⁵⁹¹ სცა თქუენტანავე ღირს ვიქმნეთ.

წინაჲსწარვე გ ქ ა

უფალო, დაღაცათუ მსახურთა შენთა
დაუტევეს სოფელი ესე,
⁵⁹² დ მიინინეს
დიდებასა შენსა წმიდასა
ნაცვალად ქრისტესისა
ზეცისა თა მათ მკუიდრად ღირს იქმნეს,
მათ თანა ჩუენცა
შეგუინყალენ!

... .. თუ ბარბაროზთაგან
სისხლითა შეიბღალნეს ღირსნი
და ბნე აბსა შეიყენნეს
და კუამლითა მოშთობილ იქმნნეს,
არამედ ნათელ[ლს] მას
ზეცისა სუფევისასა
იხარებენ დღეს,
მათ თანა ჩუენცა შეგუინყალენ!
⁵⁹³ ა მარტსა კე. ხარებაჲ უფლისა ჩუენისა
იესუ ქრისტესი.

უფალო დაღატყავსა ჴმაჲ ა

დლ. ეჴა, საკუირველი საკუირველებათაჲ

ეჴა, დიდებული საკუირველი!
რამეთუ მალლისა
საყდართაგან გაბრიელ
უწორცოდ გარდამოჴდა
და ეტყვის ქალწულსა:

⁵⁹¹ მოხეულია.

⁵⁹² მოხეულია.

⁵⁹³ სინგურით.

იხარებდ, უბინოო, შენ მიუდგე
სულისა მიერ წმიდისა,
რამეთუ უმეტეს ხარ
შორის დედათა და მე გილადადეს შენ:
გიხაროდენ, მიმადლებული, უფალი შენ თანა,
რომელი მოსცემს სოფელსა
შენ მიერ დიდსა წყალობასა.

ეჰა, დიდებული საკუირველი!
რამეთუ გაბრიელ
მოივლინა დღეზით (!)
ქალაქად ნაზარეთა
და ქალწულსა მოართუა
საადუმლოჲ ახალი
და საშინელი ხარ⁵⁹⁴ აუნყა მას
უზეშთაეს ცნობათა
გარდამოსლვაჲ ღმრთისაჲ ჩუენდამო და და⁵⁹⁵;
გიხაროდენ, მიმადლებული,
ღმერთი შენ თანა,
რომელი მოსცემს სოფელსა
შენ მიერ დი ...

ეჰა, [საჲ]⁵⁹⁶ დუმლოჲ საკუირველი!
რამეთუ დღეს სიტყვაჲ,
თანაარსი მამისაჲ
და თანაგანმგებელ
სულისა წმიდისაჲ
სიმდაბლით ჳორცთა შესხმად
გარდამოვალს მრავლითა მონყალებითა,
რომლისათუის გაბრიელ მთავარანგელოზი
ქალწულსა ეტყოდა:
გიხაროდენ, მიმადლებული, უფალი შენ თანა,
რომელი მოსცემ სოფელსა
შენ მიერ დიდსა.

ეჰა, დიდებული საადუმლოჲ,
რამეთუ ქალწული
ქერაბინთა საყდართა მიმსგავსებულ-ჰყავ
ქუეყანასა ზედა იტუირთა მკლავთა
თუისთა დამბადებული ცათაჲ და
ქუეყანისაჲ.
მოვედით, მორწმუნენო, გაბრიელის თანა,
ვაქებდეთ და ვიტყოდით:
გიხაროდენ!⁵⁹⁷

⁵⁹⁴ ამოგლეჯილია.

⁵⁹⁵ ამოგლეჯილია.

⁵⁹⁶ ამოგლეჯილია.

⁵⁹⁷ ამ ტროპარში არ არის გამყოფი წერტილები.

სხუანი ჳმაჲ ბ

ძლ. ანგელოზთა დღეს

სიხარულსა
ხარებაჲ ესმა სოფელსა,
რაჟამს ერნმუნა
მთავარანგელოზსა გაბრიელს
ქალწულსა უწყებაჲ
სიტყვაჲ მამისა მალღისაჲ,
სიბრძნით დამბადებელი ყოველთაჲ,
მოაქუნდა ზეცით ჳორცთა შესხმად;
ამისთუის ვიტყვით:
კურთხეულ არს მოსლვაჲ შენი, ღმერთო!

ზეცისა ძალთა
უცნაური საიდუმლოჲ
მოიღო მალღით
მთავარმან უჳორცოთამან
და ეტყოდა ქალწულსა:
იხარებდ, მიმადღებულო,
დამტევნელო სიტყვისა ა ო
და მიზეზო ზეცათა ჳსნისაო,
რომელნი ჳმოზენ:
კურთხეულ არს მოსლვაჲ შენი, ღმერთო!

შეძრწუნდა ყოვლად -
უბინოჲ მოკითხვასა მას
განიზრახვიდა
ესრეთ გონებასა

Fr 148a

რაობა:	მარხვანი
თარიღი:	-----
ფურცელთა რაოდენობა:	1 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	16,5x14,5

Content:	Triodion
Date:	-----
Number of folia:	1 folio
Script:	Nuskhuri
Size:	16,5x14,5

ტიქსტი

1r /

რომელთა

სძალო, გიხაროდენ

გუე თანა

ორშაბ[ათსა]

მ ავაზაკნი დამესხნეს

მომწყლეს სასიკუდინედ უწყალოდ

ხ ობათა

შენთა მოვილტი (!) მე, ქრისტე,

გარდა ე მე

და მაცხოვნე, გევედრები.

ზეცა

გუნდნი დიდების-გმეტყუელებენ, ყოველთა შემოქმედო,

... .. მდგომელობითა მათითა

სიმრავლენი ბოროტთა

ნი უგულებელს-ყვენი

და მაცხოვნე, გევედრები

კაცთმოყუარე!

ანგელოზთა გუნდსა მიმსგავს

და მათ თანა აღრაცხილნო,

მარტვლნო

ადვსებულნო,

ენებანი, უსულონო გ

ჩემისანი

განდევნენით მეოხებითა

თქუენითა, დიდებულნო!

ანგელოზისა მიერ სიხარული

შეინყნარე საშოსა

შენსა, უსძლო ღმრთისმშობელო,

ბოროტთა საქმეთათჳს

შენუხებული სული ჩემი

სიხარულითა აღავსე და

1v / ⁵⁹⁸ ო ო

... .. [კა]ცთმოყუარებისა

... .. ნა მორბედ

... .. ა გზა

... .. ეთ

⁵⁹⁸ გვერდი ძალიან დაზიანებულია.

რადთა მხ ო
... .. რე სითა
შეცოდებათაგან განე
და ვპოვოთ ჩუენ ცხორება.

სასუ ი
სუთ, მონამენო,
ახოვნიტა სულიტა ა
... .. ყოველთაგან ცოდვისათა
მეოხებათა თქუენ ა
... .. თა ყოვლადწმიდითა
მიჯსენით, ნათლით შემოსილნი,
... .. ასვთ ღვწოჲ ცხორებისად.

მარადის ბოროტთა
... .. თაგან ვიძლევი
და მწარედ შევი ბი,
ქალწულო შეუგინებულო
და დედა მეოხებითა შენითა
ყოვლისაგან მწინკულისა
... ..
და წმიდა-მყავ, დედოფალო!

ოთხშაბათსა

ძლ. რომელი ვნებულ
ჯუარსა ზედა აღსლვითა შენითა, ქრისტე,
ეშმაკთა გუნდნი ყოველნი
შეაძრუნე და დაკუჭთე
ბნელი სოფლისმპყრობელი,
მაცხოვარ, მრავალმონყალე,
და იჯსენ კაცთა ნათესავი.

Fr 148 ბ

რაობა:	ლოცვა
თარიღი:	XIII ს.
ფურცელთა რაოდენობა:	1 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	7,5x7

Content:	Prayer
Date:	XIII c.
Number of folia:	1 folio
Script:	Nuskhuri
Size:	7,5x7

ტიქსტი

1r / ⁵⁹⁹ ათა თ-ე
საქმენი რამეთუ მე
თვს მოვიწყინე ნათესავი
მარადის სხრებიან (!) ივინი გულითა
არა იცნეს გზანი ჩემნი
რისხვითა ჩემითა უკუჭითუ
... .. ნსს [ნა...სა] ჩემისაჲ, ხოლო რ
... .. სა მა აჲ ისმინოთ
ნუ კ
... .. ათ ა მწა ...
... .. იმე და

2v / თვსსა
... .. ეგუ იგ არამედ
... .. მათ სიტყუა[მა]ნ სმე...სა მა
... .. გან არა შეზავა სულმან
მთასა მას შევიდეს გან ა
... .. ნ ვგ
... .. წყ [პატივითა ჩემითა]
... .. დენ [ფსალმუნსა]
... ..

Fr 150

რაობა:	დიდი სჯულის კანონი
თარიღი:	XI-XII სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	1 ფ.
დამწერლობა:	ასომთავრული
ზომა:	8,5x13,5

Content:	Major Nomocanon
Date:	XI-XII cc.
Number of folia:	1 folio
Script:	Asomtavruli
Size:	8,5x13,5

ტიქსტი

1r* / და იაკო
... .. თუსთა და ჰრქუა
[მ]ათ შემომიკერბით მე დ[ა]

⁵⁹⁹ გვერდი ძალიან დაზიანებული.

ეს ფრაგმენტი I და II ფრაგმენტების ნაწილი არ არის, სხვა ტექსტი უნდა იყოს, ძალიან დაზიანებულია, ხელიც განსხვავებულია. სხვადასხვა ხელნაწერის ფრაგმენტებია.

* შენიშვნა: ჩამოტანილია სოფელ ლაჭილიდან.

გითხრა თქუენ, რაჲ-იგი შე-
გემთხუევის უკუანაჲს

1v / უდა შენ გ
ნი შენნი ჳელნი
ბეჟთა ზედა მტერთა შენთასა
თაყუანის-გცემდენ შენ
ძენი მამისა შენი⁶⁰⁰

Fr 151

რაობა:	კოზმან და დამიანეს ცხოვრება
თარიღი:	XI ს.
ფურცელთა რაოდენობა:	2 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	18,4x13,8
Content:	Life of Cosma and Damian
Date:	XI c.
Number of folia:	2 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	18,4x13,8

ტიქსტი

1r * / და ბოროტი იგი ეშმაკი გუელი მიერვე კუ... წარმო ... წურიგა ... და ვი-
თარცა აჭირვებდეს შინაგან გუელსა მას წმიდანი იგი, წარმოყო თავი მისი გამოს-
ლვად პირისაგან მისისა, ხედვიდა ყოველი იგი ერი საკურველებასა მას, რაჲ-იგი
იქმნებოდა წმიდათა მათგან კოზმან და დამიანჲს მიერ და ვითარ გამოვიდა იგი
სრულიად მისგან, განელუიძა კაცსა მას, ჳმა-ყო და თქუა: ნუვინ მიჰყოფთ ჳელსა
მაგის გუელისა ზედა,

რამე ბრძანებულ არს მაგისი მისლვად გეჰენიასა.

ვითარ ამას იტყოდა კაცი იგი, მუნთქუეს უჩინო იქმნა გუჴლი იგი.

მერმე კუალად იყო ვინმე სხუაჲ კაცი, რომელსა სახელი ერქუა მალქუზ, რო-
მელი მარადის მივიდოდა ტაძარსა მას წმიდათასა და ხედვიდა სასწაულთა მათ,
რაჲ-იგი იქმნებოდა წმიდათა მათგან.

ესე წარვიდა გზასა დიდსა და მოვიდა სახედ თუისად და ჰრქუა ცოლსა თუსსა:
მივიდეთ ჩუენცა ტაძარსა მას წმიდათასა კოზმან

1v და დამიანჲსსა / იდა ს... ..სა მას ვითარ ესმა გულსმოდგი-
ნედ ... და მისა ... ისისა თანა და ვითარ მი[ვიდა] ადგილსა მას, რომელსა სახელი
ჰრქვან ფერენ ... მნ, ჰრქუა მარქუს თუსსა მას ცოლსა: [აჴა]ესერა მე წარვალ გზა-
სა დიდსა და შეგვედრებ შენ წმიდათა ძმათა (!) კოზმანს და დამიანეს. ჯედ შენ

⁶⁰⁰ აქ წყდება, მაგრამ ბოლო სიტყვა უნდა იყოს შენი[სანი].

დანერილია 2 სვეტად ლამაზი მთავრულით, „დიდი სჯულისკანონი“, სავარაუდოდ, XI-XII სს.
* შენიშვნა: „კოზმა და დამიანეს ცხოვრება“ ეს ფრაგმენტი არცერთ ცნობილ რედაქციას არ
ემთხვევა.

სახლსა შინა შენსა და იყავნ შენდა შორის სასწაული და ოდეს უნდეს ღმერთსა,
[მოვიყვანო] შენდა და მიგიყვანო შენ, სადაცა ვიყო მე.

და ვითარ ესე ჰრქუა, წარემართა იგი გზასა მისსა და ცოლი მისი მივიდა სა-
ხედ თუსა. და ვითარ დღენი მცირედნი წარჴდეს, ცნა ეშმაკმან სასწაული იგი, რო-
მელ ჰრქუა ქმარმან მისმან ცოლსა თუსსა, ხატი შეიმოსა ჭაბუკისა ყრმისაჲ და
მოვიდა, დადგა წინაშე მისა დედაკაცისა და ჰრქუა მას: აჰა ესერა, ქმარმან შენმან
მომავლინა მე შენდა მიერ ქალაქით, რაჲთა მიგიყვანო შენ მისა.

და ვითარ დედაკაცსა მას არა უნდა მისლვაჲ

⁶⁰¹2r / მსახურნი იგი

მსახურთა ჰრქუეს: წინაშე დგა⁶⁰² -

სა: უფალო, კარანმან ჰრქუა მათ¹

ხარ ანუ რ ... ვინ ხარ¹ ...

სახელი თქუენი ანუ რომელსა¹.

კოზმან დამიანე თქუს ქა¹ ...

ბიანსაჲ და ქრისტეანენი ვა¹ ...

კარანმან თქუა: რაჲ არს¹

[კო]ზმან თქუა: მე კუზმან (!)¹... ..

სა დამიანე ჰქ

ნათესავით

უ

... .. ემთ

მათ

კა

მი

... ..

ვ

2v /⁶⁰³ ყავთ ღმერთი თქუენი მას მოვედით

... .. უგ თ, რომელთა შექმნეს ყოველი

... .. [და] მიანე ი აან მე

... .. დ ეშმაკნი ხართ და

მსგა კთა ღმრთად

სახელ-სდებთ, ... ი ეგენი

ჴელითა და დალეო

... .. ვითარცა ერთი ორითა თქუს

... .. სა ბრძანებასა და საშჯ

... .. ვი ჯერებთ არცლა კა ...

... .. ეგენი ვიდრემდის არა

... ..

... .. ლაღადებ

... .. ლს ... გო

⁶⁰¹ ტექსტი არ გადადის.

⁶⁰² მოხეულია (წერტილებით აღნიშნული ყველა ადგილი მოხეულია).

⁶⁰³ მოხეულია.

Fr 153

რაობა: საგალობლის ფრაგმენტი გიორგი
მთანმინდელის ანდერძით⁶⁰⁴
თარიღი: XI ს.
ფურცელთა რაოდენობა: 2 ფ.
დამწერლობა: ნუსხური
ზომა: 24,9x17

Content: Fragment of chant with Giorgi the Athonite's Testament
Date: XI c.
Number of folia: 2 folios
Script: Nuskhuri
Size: 24,9x17

ტექსტი

1r * / ხვლებით ესრეთ იტყოდეს: აკურთხევდით.

ნესტუსა და ებნისა ჳმანი ოხრიდეს
და შესხმისა ზარი განაფრთხოზდა
გულსა მგლოვარეთასა,
ხოლო სიონისა ძეთა
შეურაცხ-ყვენეს განცხრომანი ბაბილოვნელთანი
და ბეთლემს შობილსა უღალადებდეს: აკურთხევდით.

ნატყუნავი სიონით და იავარი
საუნჯეთა პირველთა მეფეთაჲ
ბაბილოვნმან (!) წარილო,
ხოლო დღეს ვარსკულავთმრიცხველთა მათ
ძღუენი იგი სამეუფოჲ ბაბილოვნით ბეთლემს
შობილსა მიუპყრეს და ღალადებდეს:
აკურთხევდით საქ ...

ღმრთ. გუნდი უსხე ...

ადიდებდითსა

ძლ. დაუკვრდა სა
საადუმლოჲ, უცხოჲ და დიდებული, ვიხილეთ,
ქუაბი ცათა ემსგავსა,
ქალწული-ქერობინთა, ხოლო ბაგაჲ
სახე იქმნი (!) სამყაროსა,

⁶⁰⁴ მარხვანი (ძირითადი ნაწილი).

* შენიშვნა: ხელნაწერის ფრაგმენტი წვირმიდან.
მარხვანი (ძირითადი ნაწილი).

რამეთუ დაიტია დღეს ქრისტე ღმერთი,
დაუტევენელი, რომელსა ვადიდებთ.

საადუმლოჲ სასწაული იხილეს მოგუთა,
უცხოხაზე ვარსკულავი,
ახალი, ბრწყინვალე გამოუჩნდა
და მისგან უწყებულ იქმნეს,
ვითარმედ მეფე შობილ არს, ქრისტე,
ბეთლემს ჰურიასტანისასა მაცხოვრად კაცთა.

იკითხვიდეს მოგუნი ყრმისა მეფისათჳს,
სადა უკუე შობილ არს
ვარსკულავისა მიერ უწყებულნი,
რამეთუ თაყუანისცემად
მისსა მოვიწინით, ხოლო
ჰეროდე, მბრძოლმან ღმრთისამან, მოკლვად იზრახა.

გამოჰკითხა
ჰეროდე ჟამი ვარსკულავისაჲ
აღმოსავალისათა,
რომელი მოუძღუა ბაბილოვნით,
და ჰ(რ)ქუა მათ: მეცა მაუწყეთ
ახლისა მისთჳს მეფისა,
რათა მოვიდე და თაყუანის-ვსცე, ვითარცა ჯერ-არს.

მოგუთა რაჟამს
იხილეს ღმერთი წორცმესხმული,
ძღუენი მისა შენირეს,
თაყუანისცემით მოიკითხეს
და მიიქცეს სოფლად თჳსსა
უწყებულნი ანგელოზთა მიერ
და ჰეროდე დაუტევეს განბასრებულნი.

ღმრთ. ბუნებანი ადამიან ...

ყოველსა მუწლსა
შეტყუებაჲ არს გ - ჯერ. ი^ბ
ვინ გააგონოს, პოოს სხუანი გალობანი იამბიკონნი ხუთთავოანნი ბერძულად.

უგალობდითსა
ძლ. სასწაულითა
1v⁶⁰⁵ საშოფთ წმიდისა /ათა
სიტყუაჲ ღმრთისაჲ გამოჩნდა,
მსგავსად მაყულისა არაჲ შეინუა მისგან

⁶⁰⁵ 1v დანერილია განსხვავებული ხელით, გვერდის ზემო ნაწილში, მარცხენა მხარეს მთავრულით მიწერილია იე.

შეზავებითა
ბუნებასა კაცთასა
და ევაჲს წყევჲა დაჰჳსნაჲ (!)
პირველყოფილი, რომელსა ჩუენ დღეს
გალობით უგალობდეთ.

ვარსკულავმან მოგუთა
ძე მალლისა აჩუენა,
რომელი პირველ მზისა შობილ არს ზეცას,
ქუაბსა შინა დღეს
შეკრული სახვეულითა
პოვოს ცოდვათა დაჰსნად
და სიხარულით შეწირეს ძღუენი,
ღმრთად და კაცად ქადაგეს.

ღმრთ. ვერშემძლებე

განძლიერდასა

ძლ. ღმერთო, მოხედენ
სძალმან წმიდამან უზეშთაეს გჳ[შ]ვა⁶⁰⁶ ჩუენ,
რომლისა ხილვად ღირს იქმნეს ველსა მდგომნი
და შიშით ზარგანჯდილთა დაუკჳრდა დღეს
და გუნდი უჳორცოთა
ჳორცთმესხმულსა მას
ქრისტესა, მჳსნელსა,
მათთანავე აქებდეს.

ზეშთა მეუფე,
სიტყუაჲ დამბადებელი
მსგავ[ს]⁶⁰⁷ ჩუენდა იქმნა ქალწულისა საშოსა,
რამეთუ უსხეულო ჩუენთჳს განკაცნა,
რაჲთა ჩუენ, განდგომილნი,
დამაგნეს თავსა
თჳსსა წყალობით
თჳსნი დაბადებულნი

ღმრთ. წმიდაჲ წმიდათაჲ ქალწულ.

მესმასა

ძლ. პირველ აუნყა
მსგავს ჩუენდა იქმენ
ნე[ბ]სით⁶⁰⁸ ღმერთი ყოველთაჲ,
რაჲჟამს მიიხუენ ქალწულისაგანი ჳორცნი,

⁶⁰⁶ გჳვა.

⁶⁰⁷ მსგავ.

⁶⁰⁸ ნესით.

რათა წმიდა-ჰყენე გესლი სულისაგან⁶⁰⁹ გუელისა
და მიმიძლუე ჩუენ
ცხორებისა ნათელსა,
ვითარცა ღმერთ ხარ, მჴსნელი დაბადებულთაჲ ღმერთი.

პირველ წარმართნი
დანთქმულ იყვნეს ცოდვითა,
ხოლო დღეს იჴსნნეს მტერისა საცთურთაგან
და აღიტყუელვენ ჴელთა მათთა გალობად
და უგალობენ
ქრისტესა, ღმერთსა ჩუენსა,
რომელმან იჴსნნა კერპთა მონებისაგან.

ღმრთ. ქალწული წმიდაჲ.

ღამითგანსა

ძლ. საცთურთა ბნელთა

მჴსნელმან ყოვლითურთ დაჰჴსნა მტერობაჲ იგი,
რომელი იყო შორის ღმრთისა და კაცთა,
ჴორცთა შესხმითა გამოუცდელისაგან
და აღვირი იგი მძ[ლ]ავრებისაჲ⁶¹⁰ შემუსრა
და ჩუენ,
მოკუდავნი ესე, განმაცხოველნა⁶¹¹.

2r ერი / რომელი ბნელსა მკვდრი იყო პირველ,
იხილა დღეს ნათელი უზეშთაესი,
რაჴამს მამასა მოსცა სუფევეჲ ძემან
და განდგომილნი დაამორჩილნა მადლით და მან
მოსცა ცხორებაჲ სამარადისოჲ.

ღმრთ. ცხორებისათჴს.

ღალატყავსა

ძლ. შთაჴდა იონა

ღმრთისა სიტყუაო, მამისაგან შობილო,
უზეშთაესად დღეს მოხუედ განახლებაჲ
დაძუელეზულს⁶¹² ა ბუნებასა კაცთასა
და რაჴამს იშევ, მეორედ დამბადენ ჩუენ
და განმკურნენი წყლულებათა ჩუენთაგან.

მოხუედ გამოჴსნად თესლით აბრამეანით,
რომელნი-ესე შთავენთქენით ცოდვასა,

⁶⁰⁹ სლისაგან.

⁶¹⁰ მძავრებისაჲ.

⁶¹¹ 1v ხასიათდება ორთოგრაფიული შეცდომებით.

⁶¹² დაძუებულსა.

და აღმადგინენ დაცემულნი შობითა
ქალწულისაგან, მოჰკალ მკლველი ჩუენი
და აღმიყვანენ ზეცისა დიდებასა.

ღმერთ. სძალო წმიდაო ვე ...

კურთხეულარსა

ძლ. სიყუარულითა ყოველთა მც

ცეცხლი, შუდნილ
აღგზნებული, ამაღლდა
სიმაღლედ მიმართ ცისად
და მონუნა რისხვით მსახურნი იგი
და ყრმათა არაჲ ავნო;
ეგრეთვე აქა ცეცხლმან ღმრთეებისამან დაიცვა
შეუწველად მშობელი თჳსი.

არცხენე⁶¹³, ქრისტე,
მტერსა ჩუენსა, ბოროტსა,
წორცთშესხმითა შენითა
უწორცოსა მას, რაჟამს გიხილა
სახით გლახაკითა,
ვერ გულისწმა-ყო, ვითარმედ
ღმრთისა სიტყუაჲ სიმდაბლით
აღამეანთა ჳსნად მოვიდეს.

ცოდვაჲ, რომელი
კაცთა აღმოაცენეს
და დაინთქნეს მას შინა
დაბადებულნი, ძლიერებითა
ღმრთეებისაჲთა იჳსნენ
და მახეთაგან მძლავრისათა განარინენ დღეს, ქრისტე,
წორცთშესხმითა ქალწულისაგან.

ღმერთ. ერთი ძე მხოლოჲ.

აკურთხევდითსა

ძლ. ყრმანი ბაბილონს

დაბადებულნი სენთაგან განიკურნეს,
რაჟამს ღმრთეებაჲ სიმდაბლით გარდამოჰჳედ⁶¹⁴,
და სიბრძნით განაგე ცხორებაჲ ჩუენი
და ბვნებასა ჩუენსა შეჰზავე ძალი,
სად[ი]დებელი
და შენ თანა აღიდე.

შეცთომილთათჳს
მოძიებად მოხუედი

⁶¹³ არაცხენე.

⁶¹⁴ გარადამოჰჳედ.

2v მწყემსი ძლიერი დღეს⁶¹⁵ ... / მთით ჩრდილოეთ მაღნართაჲთ
და ბუნებაჲ კაცთაჲ განათავისუფლე
და მოჰკალ მკლველი ჩუენთჳს განკაცებითა
და ბუნებით ხარ ღმერთი დაუსაბამოჲ,

ღმრთ. შენ, უბინოო.

ადიდებდითსა

ძლ. ჯერ-არს დ ... ჩემ⁶¹⁶

ღმრთისა დედაო, შენ მიერ ცუდი იქმნეს დღეს
მრავალღონენი ჩუენთჳს
მდომისა მიერ, რამეთუ სახე წარჴდა
და ან ვიხილეთ საშოჲთ შენით ნათელი
და ჯერისაებრ
ვაქებთ შობასა შენსა.

ერი ქრისტესი

ღირს იქმნა საწადელსა,
რაჟამს იხილეს დღესასწაული ესე
და განცხოვ[ე]ლდეს⁶¹⁷ მეორედ შობითა დღეს
ყოვლადუბინოსაჲთა და ცანი და ქუეყანაჲ თანამკვდრითურთ
შობილსა ადიდებენ.

ღირსად ადიდა ძემან მშობელი თჳსი,
რამეთუ მისგან შეიმოსა⁶¹⁸ კაცებაჲ
და ძე მაღლისაჲ ძედ ქალწულის იწოდა,
ერთი ორითა ბუნებითა დაადგრა,
რომელსა ღირსად
მორწმუნენი ვადიდებთ.

სხუანი გალობანი ამისვე დღისანი, თავედნი წმიდისა იოვანე დამასკელისა, იამ-
ბიკონნი ამას გუარსა ზედა არიან თჳნიერ რომელ მათ ყოველსა დასდებელსა ხუთი-
თავე ზის. ხოლო მათ უმრავლესნი სხენან და ამას უფროესი ჭირი უნა (!) და ვინაჲთგან
ამათი თარგმანაჲ (!) უღონოჲ არს ყოვლადვე შეუძლებელი, ამისთჳს მე, გლახაკმან
იოვანე, ქართულად აღწერენ ესე გალობანი დიდითა შრომითა. ლოცვა-ყავთ ღმრთი-
სათჳს, რაჲთა უფალმან შემინყალოს თქუენითა წმიდითა ლოცვითა. ამინ.

ხოლო თავნი ამას იტყჳან ქებითა და გალობითა, ვითარმედ წმიდითა ქრისტეს
ღმრთისა ჴორციელად ზეშთა ცნობისა ბრწყინვალესა შობასა ყოველი სოფელი იხ-
არებს და ანგელოზთა თანა წყალობათა მისთა ადიდებს და შეასხამს დღეს.

ამათვე სასწაულითათა (!) შემდგომად იტყოდეთ წყალობითა ღმრთისაჲთა,
არა საწყინონია თუ თავთა გზითა ვერშენყობილად ვის უჩნდენ, ნუჟუჟე ...

⁶¹⁵ მოხეულია.

⁶¹⁶ ლაქაა.

⁶¹⁷ განცხოვლდეს.

⁶¹⁸ შემოსა.

Fr 154
 რაობა: მარხვანი
 თარიღი: XI ს.
 ფურცელთა რაოდენობა: 4 ფ.
 დამწერლობა: ნუსხური
 ზომა: 25x16

Content: Triodion
 Date: XI c.
 Number of folia: 4 folios
 Script: Nuskhuri
 Size: 25x16

Fr 156
 რაობა: ლოცვანი
 თარიღი: -----
 ფურცელთა რაოდენობა: 2 ფ.
 დამწერლობა: ნუსხური
 ზომა: 11x9,4

Content: Prayers
 Date: -----
 Number of folia: 2 folios
 Script: Nuskhuri
 Size: 11x9,4

ტიქსტი

1r / ილოცოს

⁶¹⁹ მოიკსენებდი და სიმრავლითა მონყალებათა

შენთაჲთა ჩემისაცა უღირსებისაჲ შემინდვენ
 ყოველნი შეცოდებანი - ნეფსითნი და უნებ -
 ლიეთნი და ნუ ჩემთა ცოდვათათჳს
 დააყენებ მადლსა წმიდისა სულისა შენისასა
 წინამდებარეთა ძღუჴნთაგან.

აქა სახელები ცოცხალთაჲ
 მოიკსენე, უფალო, ქალაქისაჲ, რომელსა
 შინა ვსცხ⁶²⁰ ობდით და ყოველთა ქალაქთა

1v და სოფელთა და სარწმუნო/ებით მკკდრთაჲ
 მას შინა მოიკსენე, უფალო, მენავეთა მოგზაურთაჲ
 მშურომელთა, ტყუჴთა და ცხოვრებისა
 მათისაჲ

⁶¹⁹ საზგასმული ასოები სინგურითაა შესრულებული.

⁶²⁰ გადაშლილია.

მოიწესენ, უფალო, ნაყოფთმომრთუმელნი
და კეთილისმყოფელნი წმიდათა შენთა
ეკლესიათანი და მომწსენებელნი გლახაკთანი
და⁶²¹ ზედა მწყალობელნი შენნი გარდა[მო]ავლინენ
ამღბა (ამაღლებაჲ)

და მომეც ჩუენ ერთითა პირითა და
ერთითა გულითა დიდებად და გალობად ყოვლად
2r პატიოსანსა და / დიდად შუწნიერსა სახელსა შენსა,
მამისა და ძისა და წმიდისა სულისა

მღღელმან:

და იყენედ წყალობანი დიდისა
ღმრთისა და მაცხოვრისა ჩუენისა იესუ ქრისტესნი
თქუენ ყოველთა თანა.

ყოველმან:

და სულისაცა შენისა თანა.

ღიაკონმან:

ყოველთა წმიდათა თანა მომწსენებელთა
მერმე.

შენირულთა ამათჳს განწმედილთა
ძღუწნთა.

რათა კაცთმოყუარემან ღმერთმან და
შემწირველმან ამათმან წმიდასა და ზეშთა ცათასა

2v საცნა/ურსა საკურთხეველსა ...

ნაცვალად გარდამოგველინოს ჩუენ მაღლი ყოვლადწმიდისა სულისაჲ წსნად
ჩუენდა ყოვლისაგან ჭირისა. და ყოველთათჳს.

მღღელმან ლოცვაჲ

შენ შეგივრდებით ყოველსა ცხორებასა და სასოებასა ჩუენსა, მეუფეო კაცთმო-
ყუარეო, და გხადით შენ და გევედრებით და შეგივრდებით, ღირს-მყვენ ჩუენ მოღე-
ბად ზეცისათა შენთა და წმიდათა საიდუმლოთა წმიდისა ამის და სულიერისა ტრ ...

რაობა:	Fr 157
თარიღი:	მარხვანი
ფურცელთა რაოდენობა:	---
დამწერლობა:	4 ფ.
ზომა:	ნუსხური
	20,7x16,5

Content:	Triodion
Date:	---
Number of folia:	4 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	20,7x16,5

⁶²¹ ლაქაა.

ტიქსტი

1r^{*/622} და ცრემლით შეურდეთ ლოცვითა და მარხვითა
რაჲთა გუაცხოვნენს
მოსლვასა მისსა მეორედ დიდებით ზეცად
და შეგვწყალნე
და ღირს-მყვნე მარჯუენით შენსა.

ესერა, მარხვაჲ ყოვლადნმიდაჲ,
ქადაგი, სინანულად მწოდებელი ერისა მის
სამეუფოჲსა, მარხვაჲ ყოვლადნმიდაჲ
შევიწყნაროთ, ძმანო,
სიხარულით, სიყვარულით და სინმიდით
და ვლაღადებთ:
მომიწსენენ, მწსნელო, დიდებით მოსლვასა შენსა
და შეგვწყალენ,
ვითარცა მონყალე ხარ.

წინა განწმედისა დღეთა მათ
შუდელსა წმიდათა მარხვათასა
წინაშე საყდართა ქრისტეს მეუფისათა
შევიდეთ, ძმანო,
ვითარცა შუდთა ბჭეთა ნათლისათა
შემავალთა ტაძრად
და ვედრებით ვლაღადებდეთ მისსა მიმართ:
გუაცხოვნენ ჩუენ
აღდგომითა შენითა

ღმერთ. მამისაგან შობ

რაბამი დასაბამი სინანულისაჲ
შევიწირო შენდა, შემოქმედისა ჩემისა,
ანუ ვითარი სახე მოვიპოო შემწედ ჩემდა,
რამეთუ შევაგინე სული ცოდვითა
და წორცნი შევბლაღენ უსჯულოებითა,
სიტყუაო ღმრთისაო, მიწსენ მე
მერმეთა მათგან სატანჯველთა
სიტკბობითა შენითა და წყალობითა.

ყოველთა ცოდვათა მუშაკ ვიქმენ,
ყოველთა მცნებათა გარდამავალ
და ბოროტთა გულისთქუმათა მონა, ქრისტე ღმერთო,
მრავლითა წყალობითა შენითა
და სიტკბობით გან -

* შენიშვნა: ოთხივე ფურცლის მინდორზე ტექსტისვე მეღნი მინანერებია.

⁶²² კონვენციურად გამართული ტექსტი, შეცდომების გარეშე, კლასიკური ნუსხურით.

მარინე სატანჯველთაგან,
რამეთუ ცრემლითა და მარხვითა
სარწმუნოებით გილაღადებ:
შემინყალე, ვითარცა მრავალმონყალე ხარ!

ღმრთ. მდინარე

უძღებებითა მოვიტყუთ (!) პირველი საშუებელი,
ვიძლიენით რაჲ მწარითა ჭამადითა
და ღმრთისაგან და შუჭბისა ექსორია ვიქმნენით;
ან სინანულითა
განვიკურნნეთ ჩუენ
და საცნობელნი
განვიწმიდნეთ, რომელთა მიმართ
აქუს ბრძოლაჲ დაუგებელი ვნებათაჲ
და საჭურველ და დამცემელ, მათთვის აღვიღოთ მარხვაჲ
და გულნი
განვიმტკიცნეთ ჩუენ
მადლისა მიერ და სასოებისა
და არაჲ ჭამადთაგან,
რომლითა ვერაჲ ირგეს მათ,
1v რომელნი-იგი ვიდოდეს⁶²³ / მათ შინა,
რაჲთა ჩუენცა ღირს ვიქმნეთ ჭამად კრავისა ღმრთისა
წმიდასა მას ნათლითშემოსილსა,
ღმრთივბრწყინვალესა
ღამესა უფლისა აღდგომისასა,
რომელი-იგი ჩუენთვის დაკლულ იქმნა
და მონაფენი თვისნი
ღირს-ყვნა ზიარებასა,
რაჲჟამს დაჰჴსნიდა
ბნელსა უმეცრებისასა სერობასა მას
საღდუმლოთასა,
განანათლებდა სოფელსა
ნათლითა აღდგომისაჲთა,
რომელსა აქუს დიდი წყალობაჲ.

გ⁶²⁴

ძლ. ვითარცა იგი პირველადვე

მარხვა⁶²⁵ ყოვლადვე სარგებელ არს
და შემწე მომგებელთა მისთა და განმანათლებელ,
რამეთუ ვერცაღა ვნებანი
და ვერცა ეშმაკნი მძლე ექმნებიან მმარხველსა

⁶²³ 1r-ს მარჯვენა კიდეზე მთავრულით ვერტიკალური დაქარაგმებული წარწერაა: კ̄დ ს̄ტ.

⁶²⁴ მთავრულით, შავი მელნით.

⁶²⁵ ამ სიტყვის გასწვრივ მარცხენა კიდეზე ვერტიკალური დაქარაგმებული წარწერაა: ო̄ბ
შეიძლება ავტორის სახელია: ბა (ბასილი!).

და კუალად მცველნი იგი
ჩუენნი, წმიდათა ანგელოზთა ძალნი,
უმჯურვალესად სცვენ ცხორებასა
მათსა, რომელნი შეიტკობდენ მარხვასა
და განსწმედდენ თავთა თვსთა მოლუაწებითა;
მოვედით, ერნო,
ნადიერებით შევიტკობთ მარხვაჲ!

ორშაბათსა ყველიერისასა
ხუედრნი ჳმაჲ ა
უგალობდითსა

ძლ. მონებისა მის

⁶²⁶ბრწყინავს წინა დღესასწაული
ესე მარხვისა და მონყალებისაჲ
და ელვარე არს დასაბამი
ესე ყოვლადწმიდათა
ამათ დღეთაჲ;
მოვისწრაფოთ, ძმანო,
შესლვად მათ თანა გულსმოდგინებითა მრავლითა.

ადამ პირველქმნულსა ვებაძვე
მცნებათა გარდასლვითა და განვევარდი
სამოთხისაგან უბადრუკი,
ვინაჲცა შეგივრდები
სინანულით
და გოდებით, მწსნელო,
მსგავსად მისსა მაცხოვანე წყალობითა შენითა.

ევაჲს დაცემითა დავეცი
და ურჩებისა ნაყოფითა მოვკუჭდ,
არამედ, რომელმან-ეგე ჩემთვს
ნავლისა გემოჲსხილვად
ჯერ-იჩინე,
ქრისტე, მეუფეო,
შენდა მოლტოლვილსა ამას ნუ შეურაცხ-მყოფ.

დასაბამი ლმობიერებისაჲ
და სინანულისაჲ არს ბოროტთაგან
უცხოყოფად და ვნებათაგან
მარხვად და განშორებაჲ;
ამისთვისცა
ბოროტთა საქმეთაჲ
ვისწრაფოთ, ქრისტეს მორწმუნენო!
დაბნელებული წყუდიადითა

⁶²⁶ მარცხენა კიდებზე ავტორის სახელის მონოგრამაჲ: (ის"ზ) იოსებ.

2r ცოდვათაჲთა შენდა მოვივლტი, / სძალო,
რომელმან უშევ დაბნელებულთა
ქრისტე, მზე სიმართლისაჲ,
განმანათლე
და მაცხოვნე, რაჲთა
გალობით გადიდებდე, წმიდაო დედოფალო.

აკურთხევდითსა

ძლ. საგმილი შეცუ

ყოველი ცხორებაჲ ჩემი უბადრუკმან
უძლებებით განვლე უბადრუკმან,
რამეთუ ვჰმონებდი მე
მოქალაქეთა უკეთურთა;
ხოლო ან სურვილით ვიქმენ კუალადმოქცევად
მონყალებათა შენთა მომართ,
სახიერო,
ნუ შეურაცხ-მყოფ უღირსსა ამას,
რაჲთა ჳმითა მადლობისაჲთა გაკურთხევდე შენ.

სახე ცხორებისა ჩუენისაჲ, სახიერ,
საძაგელ არს და სავსე ცოდვითა,
ხოლო წყალობაჲ შენი -
აურაცხელ და განუზომელ;
ამისთვის ვევედრები კაცთმოყუარებათა შენთა:
სინანულისა ჟამი მომანიჭე
და მაცხოვნე
მოსავი სიტკობებათა შენთაჲ
და სურვილით
და წადიერად მგალობელი შენი.

კანის უბადრუკსა მას ცხორებასა
სურვიელ ვიქმენ სანყალობელი
და ჭემარიტად მოვკალ
პატივი იგი გონებისაჲ;
და ან ვძრნი მსჯავრისა შენისაგან, ქველისმოქმედ,
და ნუ დამსჯი მე მის თანა საუკუნოდ,
სახიერო,
არამედ ჟამი სინანულისაჲ
მომანიჭე და შემრთე ნებისყოფელთა შენთა თანა.

ღმრთისა მიმართ სასოებაო კაცთაო,
ქალწულო ყოვლადსაგალობელო,
მიჴსენ წყუდიადისაგან
და საუკუნეთა ტანჯვათა
უნესოდ ცხორებულთათვის
დაუნჯებულთა,
რაჲთა მადლობით ვიტყოდით: აკურთხევდით.

ადიდებდითსა

ძლ. დაუკურდა

მშვდობით და
ნესიერებით და სურვილით
პატიოსანი ესე
და წმიდაჲ ჟამი მარხვისაჲ შევიტკობთ
და ნადიერად შევიწყნაროთ
და ვითხოვდეთ შენდობასა ცოდვათასა,
რომელნი კაცად-კაცადმან ვქმნენით წარმდებად.

შემოსლვასა
მარხვათასა და წინაბჭესა
ნუმცა ვაგინებთ, ძმანო,
უძლებებითა და მთრვალობითა,
არამედ გულისსიტყვთა
განწმედილითა გულსმოდგინედ შევიდეთ,
რათა შრომათა ნაყოფნი მდიდრად მოვიხუნეთ.

ჟამი ესე
წინადლე არს მარხვისა შემოსლვისაჲ,
ჟამი შეწყნარებული;
2v განიფრთხვე, სულო / და დაეგე ღმერთსა,
რათა სიბნელისა მის
და სამართლად განკითხვისა დაუსჯელად განვერე ქეშმარიტებით.

მეოხებად
ჩუენთვს ნუ დასცხრები ქრისტეს მიმართ,
ქალწულო, რათა გვჴსნნეს
ერნი, პატივისმცემელნი შენნი,
ძრვისა და სიყმილისა და
სრვისა და დანთქმისა და ყოველთა ძკრთაგან,
სასოო მორწმუნეთაო, ყოვლადწმიდაო.

ორშაბათსავე სხუანი ხუჭდრნი

ძლ. სწავლითა იჴ

კრძალვად ჭამადთაჲ
და მოღუანებაჲ ჴორცთაჲ
დღეს მიიღებს დასაბამსა, მორწმუნენო,
რომელი-ესე
სურვილით შევიწყნაროთ
და ყოველივე ცოდვაჲ
შურისა და ჴდომისა თანა
მოსწრაფებით განვაგლოთ⁶²⁷.

⁶²⁷ 2V-ს მარცხენა კიდეზე წარწერაა: აქათგან სხვსა დედისა.

აჰა ესერა,
ყამი შენყნარებული,
დღე, საცხორებელი სულთაჲ, ჟ ძმანო,
ნათელი საღმრთოჲ
სიმართლისაჲ შთავიცუათ
და ცოდვათა წყუდიადი
განვაგდოთ ჩუენგან და განვიშოროთ
მარხვითა და ლოცვითა.

საყდართა ზედა
მაღალთა რაჟამს დასჯდე
განსჯად ყოვლისა ქუეყანისა, უფალო,
გევედრები შენ:
მარჯუენით შენსა ღირს-მყავ
მე, არაღირსი ესე,
და სანადელი ჳმაჲ მასმინე
კურთხევისა შენისაჲ.

შენგან შობილმან,
ღმრთისმშობელო ქალწულო,
ბუნებითნი ბუნებანი, განყოფილნი,
ერთად შეკრიბნა;
ამისთვის ვადიდებთ ჩუენ
განკაცებასა მისსა
და ვქადაგებთ ორითა ბუნებითა
და ძრწოლით უგალობთ მას.

აკურთხევედითსა

ღლ. ყრმანი შობილ

რომელთა ესე ვიჯმენით ჭამადთაგან,
ცოდვათა იგი არმურიცა განვაგდოთ
გულთაგან ჩუენთა, ჟ ქრისტესმოყუარენო,
და სინანული წმიდაჲ შევიტკბოთ მჭურვალედ
და ვაკურთხევედეთ
ღმერთსა უკუნისამდე.

ესე არს ყამი სინანულისაჲ, ძმანო,
ვინაცა ვიწყით მჭურვალედ და მოსწრაფედ
ქრისტეს მცნებათა, საღმრთოთა, აღსრულებად
და სათნოებით შევამკვნეთ სულნი ჩუენნი
და სინანული
ყოვლადწმიდაჲ მოვიგოთ.

სინანულითა განვწმიდნეთ ცოდვათაგან
ერთბამად, ერნო ქრისტეს განათლებულნი,
რათა მეორედ მოსლვასა უფლისასა
3რ ვპოოთ ჩუენ / მდიდრად მაღლი და მოწყალებაჲ

მის მიერ ძრწოლაჲ
მგალობელთა მისთა დღეს.

გიხაროდენ შენ, ზ ყოვლადსანატრელო
ქალწულო, სძალო წმიდაო, უბინოო!
გიხაროდენ შენ, დედაო და მწევალო
უფლისაო და მფარველო სოფლისაო,
ყოვლადნათელო
მარიამ კურთხეულო!

ადიდებდითსა

ძლ. ჯერ-არს

ზ სულო ჩემო, ესერა მოინია,
რახსა უდებ ხარ? განიფრთხვე გონიერად!
ეც პური შენი მშიერთა და ილოცვედ
უფლისა მიმართ მწურვალედ დღე და ღამე,
რახთა გაცხოვნოს
და გივსნას დასჯისაგან.

ვითარცა-ესე ნეშტთა მათ ჭამადთაგან
და ჴორცისაგან განყენებაჲ ვისწრაფეთ,
ეგრეთვე შური და მტერობაჲ მოყუასთაჲ
და სიძვაჲ, ტყუილი და სიქადული
და ყოველივე
ბოროტი მოვიძაგოთ.

მომმადლე, მვსნელო
მარხვითა და ლოცვითა,
მღვძარებითა და ჴმელსა ზედა წოლითა,
სინანულითა და მწურვალედ ტირილითა
ძლევაჲ მტერისაჲ და სათნოყოფაჲ შენი
და ცოდვათაგან
სრულიადი სივლტოლაჲ.

შენ ხარ, ქალწულო, სიმტკიცე მორწმუნეთაჲ
და სიქადული, სასოჲ და მაცხოვარი
და ქებითა შესხმისაჲთა გიგალობთ,
გუაცხოვნენ ჩუენ მონანი შენნი, დედოფალო,
რახთა მარადის
ძრწოლით თაყუანის-გცემდეთ.

ყველიერისა ორშაბათსა, მწუხრი უფალო ღარატყავსა ჴმაჲ ჳ

ძლ. შენ სიტყუაჲ

ვითარცა მომატყუწლი (!) ზეცისა კეთილთაჲ
და ღმრთივმონიჭებული

ჟამი ესე მარხვისაჲ
ესრეთ შევიწყნაროთ
წადიერად
და წმიდა-ვეყვნეთ სულნი ჩუენნი,
რათა ვიქმნეთ სადგურ სულისა წმიდისა
და ვპოოთ შენდობაჲ ცოდვათაჲ.

განვრცომილ არიან ზეც[ანი],
ბჭენი შესავალნი
ჟამსა მას მარხვისასა
და მათ მიერ ნათელი
სალმრთოჲ ღმრთივბრწყინვალე
ქრისტეს მიერ
გარდამოვალს ზეგარდამო;
3V წმიდითა / გულითა შევიწყნაროთ, ერნო,
და ვადიდებდეთ ღმრთეებასა მისსა.

ღმრთ. მამისაგან შობილ
⁶²⁸რომელნი-ესე მოვიწინით
ასპარებსა მას ყოვლადწმიდათა მარხვათასა,
რომელნი-ესე განგვწესნა ჩუენ ქრისტემან ღმერთმან,
იმარხნა რაჲ უდაბნოს ორმოცნი
და ჩუენ გვბრძანა მარხვაჲ და ლოცვაჲ მარადის,
ან მოვედით, მორწმუნენო,
მჭურვალედ შეურდეთ უფალსა,
რათა მოგვტევენეს შეცოდებანი ჩუენნი.

უფალო, რომელმან ღირს-მყვენ მოწვენად
ნავთსადგურსა ამას ყოველთა მარხვათასა,
წარგვმართე ჩუენ მას შინა შესლვად დაუ[ნთქმე]ლად
ლეღვათაგან ამის სოფლისათა და დააცხრვენ
აღძრვანი იგი ვნებათანი,
რათა სინმიდით გმონებდეთ შენ
და ვპოოთ შენ მიერ წყალობაჲ
მოსლვასა შენსა მეორედ დიდებით ზეცად.

წინაჲსწარმეტყუელთა ო
და მონამეთა დასაბამო და მონაზონთა
კანონო და სინანულისა მქადაგებელო,
ნათლისმცემელო ქრისტეს ღმრთისაო,
წარგვმართე სრბაჲ ჩუენი გზასა მას მარხვისასა,
რათა დაუსჯელად ღირს ვიქმნეთ
მინეენად ცხოველსმყოფელთა მათ
ქრისტეს, ღმრთისა, ვნებათა თაყუანისცემად.

⁶²⁸ 3V-ს მარცხენა კიდეზე, ზემო ნაწილში არის ერთი ასო ბ 2~ (ნუსხური, ქარაგმით).

ბ გუერდი
უფალო, საჯსენებ
უფალო, აურაცხელო მონყალებითა
და უსაზღვროო ღმრთეებითა,
რომელსა გნებავს ყოველთა კაცთა ცხორებაჲ
და სინანულითა მოქცევაჲდ შენდა,
მოგუხედენ ლოცვასა ჩუენსა
და შეგვწყალენ ჩუენ.

უფალო, რომელმან მოგუცენ საკურნებლად
ბრალთა და ცოდვათა ჩუენთათჳს
დღენი ესე უბინოასა მარხვისანი,
განმაძლიერენ სრულყოფად
მათდა სინმიდით
ოხითა წმიდათა შენთაჲთა
და შეგვწყალენ ჩუენ.

უფალო, ოხითა ნათლისმცემელისაჲთა
და ვედრებითა ყოვლადწმიდათა
წინაასწარმეტყუელთა და მღდელთმოძღუართაჲთა
ულხინე სულთა ჩუენთა,
შეცოდებულთა, რაჲთა სინმიდით გმონებდეთ
მარხვისა ჟამსა.

დგუერდი

ძლ. არაჲ დააკლდი

ნიჭი მარხვისაჲ, ძმანო,
წადიერად შევიწყნაროთ,
რომელი-იგი ესერა მოინია,
რაჲთა წმიდასა ქრისტეს აღდგომასა
ბრწყინვალებაჲ საღმრთოჲ
ერთბამად ვიხილოთ
4r განწმედილთა მარხვითა და ლო / ცვითა
და ზიარებითა მით,
მისითა ვიშუჭბდეთ და ვიხარებდეთ.

ედემნი

სიტყუაო ღმრთისაო, ყოვლადძლიერო,
რომელმან მამისა და
სულისა მადლითა
შეჰქმნენ ყოველნივე
ხილულნი და უხილავნი,
შენ გევედრებით, სახიერ,
სათნო-იჩინე
წყალობითა შენითა
ჟამსა ამას

ბრწყინვალესა ყოვლადწმიდათა მარხვათასა
მშკდობითა
მყუდროთა სრულყოფად და დაჰჰსენ საცთური ცოდვისაჲ
და ლმობიერებაჲ
და სინანული და ცრემლნი მჭურვალენი მოგუმადლენ
ბრალთა შესანდობელად,
რათა წადიერად ვიმარხვიდეთ
და ანგელოზთა თანა
უგალობდეთ სიმტკიცესა შენსა.

ღმრთ. არაჲ დააკლდი⁶²⁹

მარხვისა⁶³⁰ ვისწრაფოთ
განწმედაჲ ცოდვათა ჩუენთაჲ
და წყალობითა⁶³¹ რებითა
გლახაკთაჲთა შესლვაჲ სასძლოსა შინა
ქრისტეს, მწს[ნელისა],⁶³² იგი არს
სიძე უკუდავი სულთა განწმედილთაჲ,
რათა მოვ გან
მდიდრად მშკდობაჲ და წყალობაჲ.

ღმრთ. ვითარცა იგი პირველადვე
დრნი,
სიხარულით⁶³³⁶³⁴ ბოთ, ერნო,
მარხვაჲ უბიწოჲ, რამეთუ, აჰა ესერა, მოიწია
სულიერთა ღუანლთა ხარისხი
და დაუტევენეთ ახოვნად ჯორცთაგან სნებანი,
ხოლო აღვაორძინნეთ
სულიერთა მათ მადლთა სიმდიდრენი
და ვითარცა მონათა უფლისათა,
მის თანა ძკრისხილვაჲ თავს-ვიდვათ, რათა
მისთავე (!) ვიდიდნეთ, ვითარცა შვილნი ღმრთისანი
და სული წმიდაჲ
განგუანათლებდეს უკუნისამდე.

სამშაბათსა ხუჭდრნი, დ გუერდი⁶³⁵

ძლ. სასწაულად იხ

⁶²⁹ ამ სტრიქონის გასწვრივ მარჯვენა კიდეზე მთავრული ასოებით ვერტიკალური წარწერაა: გ.შ.

⁶³⁰ გადაშლილია.

⁶³¹ ამოხეულია.

⁶³² ამოხეულია.

⁶³³ ამ სტრიქონის გასწვრივ მარჯვენა კიდეზე ვერტიკ. წარწერაა მთავრულით: გ. ა.

⁶³⁴ ამოხეულია.

⁶³⁵ ამ სტრიქონის გასწვრივ, მარჯვენა კიდეზე, ნუსხურით მინერილია ავტორის სახელი: ანტონი, აქვე, მარჯვენა სინგურით, მთავრული მ ხ; მარცხენა კიდეზე წარწერილია ერთი ასო ქარაგმით: გ.

⁶³⁶ცანთ და გულისჴმა-ვყავთ, სახიერ,
რამეთუ შენ ხარ ღმერთი,
რომელმან
მოგუჴც ათეულად ყოვლისა
წელიწდისა წმიდანი ესე დღენი
განსანმედელად ცოდვათაგან,
წარგვძელუ ნათლად მცნებათა შენთა
და აღდგომილმან ქუეყანით ზეცად მიმართ.

მოგუჴზახლა და მოინია,
ძმანო, წინაგანწმედაჲ
და წმიდაჲ
ესე შვდელუი მარხვათაჲ
შემოსლვისა მქადაგებელი;
მოვედით, ყოველთა შევიტკბოთ
ესე მჴურვალედ და ვევედრნეთ ღმერთსა,
რათა იჴსნნეს ვნებათაგან სულნი ჩუენნი.

დღე ესე მეორე წინაგანწმედისაჲ
სულთაჲსა შევიწყნაროთ
ყოველთა
4v სურვილით და წმიდა⁶³⁷ ვი / ქმნეთ თავნი
რათა უბინოთა გონებითა
ვეჩუჴწნეთ მხილველსა გულთასა
და მსგავსად მოსე ღმრთისმხილველისა,
რომელი განათლდა მარხვისა მიერ.

სარბიელი ესე მარხვისაჲ არედ ცხოველსმყოფელად
მოგუჴცა,
ვინაჲცა, ძმანო, სარწმუნოებით
შევიტკბოთ და ვიჯმნათ ჭამადთაგან
დაყენებულთა და უმეტესად
ვნებათაგან ჯმნაჲ ვისწრაფოთ ჩუენ,
რამეთუ ესე არს მარხვაჲ, სათნოჲ ღმრთისაჲ.

ბრალთა ჩემთა ტვრთი აღიღე,
ჴ უფალო, უფალო,
და მიჴსენ
მძლავრებისაგან ვნებათაჲსა
და მომეც გონებაჲ მოქცევისაჲ
და ღირს-მყავ, რათა შევსწირვიდე
შენდა ლოცვასა მჴურვალესა
და ვპოო შენ შეცოდებათაჲ.

⁶³⁶ წინ სინგურით მთავრული ც.

⁶³⁷ ამოხეულია.

იხილეთ⁶³⁸, იხილეთ, რამეთუ
მე ვარ ღმერთი, რომელი
ა⁶³⁹ რთებ
დაცემულთა ცოდვისა მიერ
და მჭურვალ[თა] [სინანუ]ლითა
განვამართლებ და აღვამალლებ;
ან [უკუ]ც ისწრაფეთ სინანულად
და აღგრაგცხნე რჩეულთა ჩემთა თანა.

ვცნათ და გულისგმა-ვყოთ, უფალო,
რამეთუ შენ ხარ ღმერთი,
რომელი
დაფარულთა გამოეძიებ
და საცნაურთა და უცნაურთა
ჩემთა ხედავ და განიკითხავ;
ამისთვის გვედრები, მაცხოვარ,
შემინყალე, რაჟამს განმიკითხვიდე.

ვტიროდით, ვტიროდით, მორწმუნენო,
ვტიროდით და ვიმარხვიდეთ
და მსგავსად
დავითისსა დავაღტობდეთ ჩუენ
ტირილითა ცხედარსა ჩუენსა,
რომელმან-იგი ცოდა ერთგზის,
ხოლო დღითი დღე არაჲ დასცხრა
გოდებათაგან და ტირილთა მწარეთა.

ერთღმრთეებად და ერთმთავრობად
და ერთუფლებად ვჰმონებ
წმიდასა
სამებასა, დამბადებელსა,
და ვადიდებ და თაყუანის-ვსცემ
სამწმიდასა, ერთარსებასა,
სამხატოვანსა, სამგუამოვანსა
მამასა, ძესა და სულსა წმიდასა.

უსძლოო, უქორწინებლო,
ქრისტეანეთა მფარველო
ქალწულო
⁶⁴⁰... .. ცოდვილთა შესავედრებლო,
შენდა მოვივლ

⁶³⁸ ამოხეულია; ამ სტრიქონის გასწვრივ მარცხენა კიდეზე მიწერილია ნუსხურით ავტორის დაქარაგმებული სახელი თუ (თეოდორე), მის წინ კი მთავრულით სინგურით - მ-ხ.

⁶³⁹ ამოხეულია.

⁶⁴⁰ ამოხეულია.

Fr 184 (ცალკე გამოეყო მე-5 ფურცელი Fr 184ა)

რაობა: „ეტრატოვანი“
 თარიღი: XIII-XIV სს.
 ფურცელთა რაოდენობა: 4 (5) ფ.
 დამწერლობა: ნუსხური
 ზომა: I ფ.-13,5x15; IIფ.-20,5x14,5;
 III-IVფ.ფ.-21x13,2; Vფ.-16,4x13

Content: „ეტრატოვანი“ (parchment like)
 Date: XIII-XIV cc.
 Number of folia: 4 (5) folios
 Script: Nuskhuri
 Size: I f.-13,5x15; II f.-20,5x14,5; III-IV f.f.-21x13,2; V f.-16,4x13

ტექსტი

1r*/ რ [აფთა] ნასა⁶⁴¹ ...ა მწს მიერმან
 ვიდრე⁶⁴² ... ე
 [კეთილის] მი ნ... ..
 სიტყუამან ყოვლისამან გამოკულ
 მ ვ რაფთა მუშაკემან და გან

მ[თ]ავა ... რაფთა... .. ერ
 დადგინა (!) იგი უფლად (?)... ..
 მახე ად სულისა მონაგე
 სწავლად მთ ა მთ აგი.
 და მოხუცე⁶⁴³
 გან რ ზო
 შ და
 გა⁶⁴⁴

1v /⁶⁴⁵ ე
 ჰრონ რომელი (?) გამოარჩია, თავს-ისხნ[ა] თვისისა
 და სხნამ[სა] (!) შორის სიტყუანი სასწაულთა მისთანი
 და ნიშანი მისნი ქუეყანასა ქამისსა.
 მიუღინა (!) მან ბნელი და და ბნელნი
 იგინი
 რამეთუ გან არეს ... , რომელნი

* შენიშვნა: ხელნაწერის ხუთივე ფრაგმენტი წარმოადგენს პალიმფსესტს, რომლის ქვედა ფენა დაწერილია ნუსხურით.

⁶⁴¹ მოხეულია

⁶⁴² გადაშლილია

⁶⁴³ გადაშლილია

⁶⁴⁴ ეს ფურცელი ძალიან დაზიანებულია.

⁶⁴⁵ დასაწყისი მოხეულია

და გარდააქცია სისხ მდინარენი⁶⁴⁶
მიერ⁶⁴⁷
მდნა ...ნ მათნი
... ..ავლდ რმნ მათმან მყუარი
... .. თაჲ მათთასა
... .. ს

2r / და არა დაუთმეს ... გვა⁶⁴⁸
მათთაჲ გულმან
თქმა უდაბნოსა
განსცადეს ღმერთი უმჴ (უდჴ)
მოსცა მათ ხოე
მოუვლინა სავსე
მათისა და განარისხეს
და ჰრონ (!) წმიდაჲ ო
განელო ქუეყანამან დად
... .. ფარ[ა] ბანა
... .. ა
... .. ინამნ უნა ცოდვათა
ქმნეს ქ ხეზს ა მა
ვანის ზსა შორის მ აჲ
იცვალენ როს
ოსა მის მ მჭამე
ე ნეს დიდ-დიდნი
დი ვეელზინი
ქ

2v / ⁶⁴⁹ ინე ბანი მისნი ზღუასა მას
მ
... .. და თქუა მოსრვა
... .. მცა მოსე (?) რჩეული მისი
... .. ფა მას წესსა მისსა
... .. ად გულისწყრ
... .. მცა არა მოსრნაჲ (!)
... .. ლის სათქმელ
... .. ლნეს ქუეყანა იგი მ
... .. ინა მათდა (?)... ..
... ..⁶⁵⁰
... .. ინეს იგი
... .. ყოველსა მათა

⁶⁴⁶ გადაშლილია.

⁶⁴⁷ გადაშლილია.

⁶⁴⁸ მოხეულია.

⁶⁴⁹ მოხეული და გადარეცხილია.

⁶⁵⁰ რვა (8) სტრიქონის ასოები არ იკითხება.

3r / და⁶⁵¹
 დალ ყანა მათნი
 და შემუსრა ყოველივე საზღ
 უარისა მათისაჲ
 ჰრქუა და მოუჭდა მკალი და
 ბუზუ რომლისაჲ
 შეჭამა ყოველი თვა ... (?) ქ⁶⁵²
 და
 ქუეყანა ლს
 გამოიყ[უა]ნნა იგინი [ო]ქროთაჲ
 და ვეცხლითაჲ
 ნათესავსა მათსა სნეულ[სა]
 იხარა ვ
 ლვაჲ მისი
 რამეთუ დაე ყ
 იგინი (?)... ..
 გრ
 და ცეცხლი
 მათ

3v / ნსა და მათ
 წყრობა, რამეთუ ჯ
 და პურითა ზეცისათა გან ღანა იგინი
 სცა კლდესა და გამოიცინეს წყალნი
 და [ვი]დოდეს უწყულსა (!) მდინარენი
 ენაჲ, სიტყუაჲ წმიდაჲ მისი
 მონისა

 და გამო ანა ეს თუსი სიხ
 და ლნი თუსნი შუჭბად
 მისც ნთ სოფლები წარმ ... რ
 აშ თა და მკვდრნეს,
 რაჲთა დაიცვ ენ სამართალნი მისნი
 და სნი, რომელნი მოძი ონ
 დ... .. ბნ ნი... ..
⁶⁵³... .. მ ირ
 აუარებდით უფალსა
 ხ ილ რ ვინ-მე იტყო

4r / დეს თ⁶⁵⁴
 სასმე ყვენეს ყ

⁶⁵¹ ზემო და მარჯვენა კიდე მოხეულია, შიგადაშიგ ამოხეული, დალაქავებული.
⁶⁵² ამ სტრიქონის ზემოთ ჩამატებულია სიტყვა მათ[ი]საჲ
⁶⁵³ ნაწერია სინგურით, გადაშლილია.
⁶⁵⁴ ფურცელი დაზიანებულია, ამოხეულ-დაგლეჯილია, გადაფხეკილია.

ნეტარ არიან და ცი... ..
 რთლენი⁶⁵⁵ და ყონ სიმარ
 ყოველსა ჟამსა⁶⁵⁶
 მომიჯსენენ ჩუენ, უფალო, ს თსა შენისა
 და ვიხილო სასათ
 ულთა შენთა (?) თანა (?)... ..
 ვიხილოთ ჩუენ (?) სათ
 რაჲთა ვიქამოდით (!) ... ნ თა
 შენთა [ნა]
 ვცოდეთ მა ..., ... რომელმან თანა
 ... ულო [ვ]ეცრო
 ვენით
 მამათა წმიდათა ი სხეს
 არაჲ გივ
 შინა არაჲ გვ
 [სა]კვრველებასა შინა
 არცა მას

4v / გამ
 ლ სლ ზღვსა
 ჯ ა
 ნი სახელისაჲ მისისათჳს
 ა გულიჯმა-ყოს ძლიე[რად]

 მულ
 ყფ
 უდაბნოსაჲ ზედა⁶⁵⁷
 ს მვ ლობენ
 ჳსნ ... იგ

 [მისნი]
 მაჭირვ⁶⁵⁸
 დ ე არა გა
 ნერა
 ყისა მა[მ ლსა]⁶⁵⁹
 ლობათა მისთა
 ი ნყეს (?) საქ
 შენი მისნი.

⁶⁵⁵ ბოლოში აქაც და კიდევ სხვა სიტყვებს ბოლოში აქვს ჯ

⁶⁵⁶ ამ სტრიქონის გასწვრივ არის: თსა შენისა, ეს არის გაგრძელება ქვედა სტრიქონისა. აქვეა სხვა

⁶⁵⁷ ჯ-მეტობა, ზედა 3 სტრიქ. ზევით წერია, ეს ამ ფრაგმენტს ახასიათებს

⁶⁵⁸ ამ სიტყვის დაბოლოება ზევით უნდა იყოს, ხაზი ჩანს, მაგრამ ის ადგილი (სადაც ყვა ეწერა) ამოგლეჯილია.

⁶⁵⁹ ამ სიტყვის ბოლოც ზევით უნდა ყოფილიყო, მაგრამ ამოგლეჯილია

Fr 184 ა

Fr-184-ს გამოეყო მეხუთე ფურცელი 184 ა

Fr 184 (ცალკე გამოეყო მე-5 ფურცელი Fr 184ა)

რაობა:	„ეტრატოვანი“
თარიღი:	XIII-XIV სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	1 (5) ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	6,4x13

Content:	“parchment“
Date:	XIII-XIV cc.
Number of folia:	1 (5) folios
Script:	Nuskhuri
Size:	16,4x13

ტიქსტი

1r * / ... ა ... დენ
 და მოსეს ხე
 ცა ედვაჲ მათ ა
 უცხოთაგან სიმდიდრე
 და ნუ ეპოებიან მათ

და ნუცა⁶⁶⁰ შემწყნარებელ
 ლთა მათთა იყვნენ ნაშობ[ნი] მათნი
 მოსასრველად
 ნათესავსა შინა ერთსა
 აიჭუნედ სახელი მისი.

აიჭუნედ უსჯულოებაჲ მამ
 მა წინაშე უფლისა და ცოდვ
 მე ათისა ნუ აიხოც

იყუნ წინაშე უფლისა მარადის
 პედ ნეთ ს[ა]ჴსენ[ებელი] მისი

ამის წილ მოიჭ
 ფა წყალობსა
 მან კაცი იგი
 კ~დ

* შენიშვნა: ხელნაწერის ხუთივე ფრაგმენტი წარმოადგენს პალიმფსესტს, რომლის ქვედა ფენა დანერილია ნუსხურით.

⁶⁶⁰ დ სინგურით.

1v / ეს, ხოლო მე
... .. გეს მე ბოროტი,
... ..ლისა წილ დადგინ
[ავაზ]აკი მარჯუწნით მის
სასჯელისა მისისაგან
... .. ამოვიდენ და სჯული და
ლოცვაჲ მათი და ცოდვად
[შე]ერაცხა მათ

... .. ირი აყვნენ დღ
... .. საგებელნი
... .. ნ მილონ და ყ... .. ენ
ლნნი [მათ]ი ლდ
... .. ი მას ურივი
... .. რ[ვე]ულნი ი
... .. ლი ო

რაობა:	Fr 185
თარიღი:	მარხვანი
ფურცელთა რაოდენობა:	---
დამწერლობა:	1 ფ.
ზომა:	ნუსხური
	24,9x17,7
Content:	Triodion
Date:	---
Number of folia:	1 folio
Script:	Nuskhuri
Size:	24,9x17,7

ტიქსტი

⁶⁶¹1r * / შაბათსა წინა ხარებისა დაუჯდომელთაჲ
ყოველი სასოებაჲ
[ვმაჲ] ბ გუერდი

წინა საუკუნეთა
განზრახვისა განცხადებად გებულ მოიწია
მოგიკითხვიდა, სძალო.
და გეტყოდა შენ:
გიხაროდენ, ღირსო
უსძლოო დედაო,
გიხაროდენ,

⁶⁶¹ ამ გვერდის მარჯვენა ზემო ნაწილში ასომთავრულით მიწერილია: Կ: Կ, չ՛ր (ჯუარ), შუა ნაწილში -ღ, დ`ხ (დიდება), ქვემოთ: ა`.

* შენიშვნა: ეს ფურცელი შეცდომით იდო სხვა ხელნაწერში S 4925-მარხვანი, თ. ბრეგაძე).

ყოვლადნმიდაო
მშობელო ღმრთისაო,
გიხაროდენ, სიღრმეო განუცდელი!
გიხაროდენ, სიმაღლეო
აღმატებულო
ცასა ცათასა
... ნ წყევისა დამწსნელო და ადამის აღდგომაო
და კაცთა განახლებაო,
უფალი შენ თანა!

„კაცად საგონებელ ხარ“, -
ეტყოდა წმიდაჲ ქალწული
უწორცოთა მთავარსა, -

და კაცთა აღმატებულთა
სიტყუათა ეტყჳ:
სთქუ: ღმერთი ჩემ თანა
დამკვდრებად ჩჩვლებრ
და ვითარ ვიქმნე
მე ადგილ ღმრთისა,
დაუტევენელისა,
ქერობინთა ძალთა და საყდართა;
და ვითარ დავიტიო მე
დაუტეველი იგი ზესკნელთაჲ?
ქორნილისა გამოუცდელ ვარ და გულისთქუმათაგან უცხო
და ვითარ ვშვე ქალწულებით
ყრმაჲ ზესთა ბუნებისა?

სადა ღმერთმან ინებოს,
იძლევიან ბუნებ [ანი],
მიუგო უწორცომან
და ზესთა ბუნებისა
კაცობრივისა
დაჰბადებს, დაჰმართებს (!)
და განაგებს ღმერთი
ყოველს[ა] [ესე], ყოვლადნმიდაო,
ირწმუნენ სიტყუანი
ჩემნი, სავსენი სულნელებითა
და მყის ჳმა-ყო დედოფალმან:
მეყავნ მე მსგავსად
ს[აქმეთა] შენთა,
რაჲთა ვშვე უწორცოჲ განახლებისათჳს კაცთაჲსა
და დავიცვა უზეშთაჲს
წესთა სინმიდე ჩემი⁶⁶².
ღმრთ. ცხოველსა მას

⁶⁶² მარჯვნივ - მთავრული დ.

საუკუნითგან დაფარული
საიდუმლო გაცხადების
და ძე ღმრთისა მამისაჲ
ძე კაცის იქმნების,
რახთა უდარესისა
მიღებითა
მომცეს უმაღლესი;
პირველ მოიკიცხა ადამ, რამეთუ
ვერ იქმნა ღმერთ, ვითარ ეოცნა
[კაც] იქმნების ღმერთი, რახთა ღმერთ-ყოს ადამ,
იშუჭბდინ [სახელი] და კაცთა ბუნებაჲ,
განსცხრებოდენ და იხარებდინ
და [მთავა]რი ანგელოზთაჲ
ქალწულისა წინაშე მოწინებით მდგომარე
წმობს გიხაროდენსა
წყევლისა და მწუხარებისა
პირველისა დამწსნ[ელი] და განმაქარვებელი,
რომელი მოწყალებით
განჰკაცენ ჩუენთჳს, მეუფეო,
და ყოველთა ღმერთო, დიდებაჲ შენდა!

აქებდითსა
ძლ. შენ სიტყუანი
ზეცისა სიმაღლე[თაგან]
... ირა ანგელოზი,
ნაზარეთს გარდამოწდა
და ეტყოდა [ქალწულსა]: გიხაროდენ, სძალო.
მუცლად-ილო ადამის უპირატესი
მ... თაჲ რომელნი გიგალობენ:
გიხაროდენ, ყოვლადწმიდაო!

ღმრთისა დაუსაბამოსა
თანასწორი სიტყუაჲ
ქუეყანად გარდამოწდა
და წყალობით განკაცნა
და ბუნებაჲ ჩუენი შეცთომილი,
შეიმოსა სიტკბოებით
და განაღმრთო იგი სახიერებით
და უმაღლეს-ყო ცასა ცათასა.

ზეცით მოართუა გებულ
ქალქულსა ცხორებაჲ
და წმა-ყო: გიხაროდენ,
შემინყნარე, მეუფეჲ,
შენგან დატევენადი

1 v / და ყოვლისა სოფლისა და / უტევნელი,
დამქსნელი ყოველთაჲ, რომელი გიგალობენ:
გიხაროდენ, მიმადლებულ!

ენაჲ, რომელი არა იცოდა, ესმა
ღმრთისმშობელსა, რაჟამს-იგი ეტყოდა მას
ანგელოზთა მთავარი
სიტყუათა ხარებისათა,
რომლისათვისცა
სარწმუნოებით შეინყნარა
მოკითხვაჲ იგი

⁶⁶³და მუცლად-ილო შემოქმედი
საუკუნოჲ ღმერთი:
ამისთვის გილაღადებთ
სიხარულით
ჩუენცა, კაცთმოყუარეო,
რომელი განჰკაცენ
მისგან უქცეველად
და გამოუთქუმელად
მშვდობაჲ მოჰმადლე სოფელსა
და ს~ ღ~
მოეც დიდი ნყალობაჲ.

წიგნად სიტყუსა ღმრთისა
სულიერად სულისა მიერ
წმიდისა დაბეჭდულად
გიხილა დიდებულმან
ძალთა მთავარმან
და ჳმა-ყო: გიხაროდენ,
სძალო, საუნჯეო საღმრთოჲსა სიხარულისაო!

გიხაროდენ, ადამის
აღდგომაო, ღმრთისა დედაო!
გიხაროდენ, პალატო
ქრისტეს, მეუფისაო,
და ცეცხლისფერო
საყდარო, გიხაროდენ,
ჯოჯოხეთისა მძლავრებისა დამარღუჭველო!

ვარდო დაუჭნობელო,
გიხაროდენ, გამომღებელო
საღმრთოჲსა ხილისაო!

⁶⁶³ მარცხენა კიდეზე მინაწერებია: დ (მთავრული) ა (მთავრულით), ქებაჲ, დიდებაჲ (დ-მთავრულით), დ მთავრულით, ზღუაჲ უვალი, (ზ-მთავრულით), მგალობელ (მ- მთავრულით) 2. ზღუაჲუვალი, 3. მგალობელ.

გიხაროდენ, მშობელო
მეუფისაო!
სოფლისა ცხორებაო
და მტკრთველო მეუფისა მის საუფლოესაო.

სინმიდისა ტაძარო,
აღდგომაო დაცემულთაო,
შროშანო შეწნიერო,
საკუმეველო სულნელო,
სულნელმყოფელო
ყოვლისა სოფლისაო,
გიხაროდენ, მიჰრონო მრავალსასყიდლისაო!

განძლიერდასა

გიხაროდენ, ტრაპეზო სულიერო
პურისა მის ცხორებისაო!
გიხაროდენ, წყაროსა მის
ცხოველისა საუნჯეო!
გიხაროდენ, ჴუვილისა
უთესველისა ყანაო!

დიაკეულო ზუარაკისა მის
ყოვლადუბინოესა მშობელო,
გიხაროდენ შენ, ტარიგო
ცოდვათა ამხუმელისა მის
კრავისა ღმრთისა დედაო!
გიხაროდენ, ცხორებისა მიზეზო!

გიხაროდენ, ცისკარო ბრწყინვალეო,
რომელმან აღმოუბრწყინვე მზე
ნათლისა სამკვდრებელისაჲ
და წყუდიადისა დამჴსნელო
და ძალთა მათ ბნელისათა,
სულთა ბოროტთა წარმწყმედელო.

გიხაროდენ, ბჭეო ნათლისაო
⁶⁶⁴... .. განვლო ღმერთმან მხოლომან
და ბჭენი ქუჴსკნელისანი რ ნ ა
ძალითა საღმრთოთა
და ბჭენი ცხორები[სანი] გან[უხუნა],
კაცთა, დ[ედოფალო].

მესმასა

ძლ. იესუ მჯდომარე

⁶⁶⁴ ლაქაა.

ჴმითა⁶⁶⁵ შესხმისაჲთა გალობთ
ქალწულო ს[აგალობელო],
მთაო პოხილო და
შეყოფილო ს[ულითა] წმიდითა, გიხაროდენ, სასანთლეო არა ნათელი
და ტაკუაო მანანაჲსაო, და [მატკობელნი]
საცნობელთაო.

გიხაროდენ, შ დედოფალო,
სოფლისა სალხინ[ებელო]
და ქუეყანით ზეცად
ამაღლებულო კიბეო, გიხაროდენ!
ჴიდო ნიაღ-მყვანებელო
სიკუდილისაგან ცხორებად
შემსხმელთა შენთაო,
ყოვლადწმიდაო.

გიხაროდენ, ცათა უმაღლესო,
ქუეყანისა შემოქმედსა
უცხოდ დამტევ

Fr 194

რაობა:	ოთხთავი (ლუკა16,10)
თარიღი:	---
ფურცელთა რაოდენობა:	1 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	16,5 x 11,5

Content:	Four Gospels (Luke16,10)
Date:	---
Number of folia:	1 folio
Script:	Nuskhuri
Size:	16,5 x 11,5

ტექსტი

Fr 194
სახარება, ლუკა 169,10

1r / საყოფელთა
სარწმუნოჲ იგი მცირესა ზედა და მრავალსა ზედაცა სარწმუნო არს;
და რომელი მცირესა ზედა ცრუ არს, მრავალსაცა ზრდა ცრუ არს.
უკუეთუ სიცრუვისა ამის მამონასა სარწმუნო არა ექმნეთ, ჴემმარიტი იგი
ვინ გარწმუნოს თქუენ?
და უკუეთუ სხვასა ამას სარწმუნო არა ექმნეთ, თქუენი იგი ვინ მოგცეს
თქუენ?

⁶⁶⁵ ამოფხეკილია.

არავის მონასა ჴელ-ენიფების ორთა უფალთა მონებად, ანუ ერთი იგი მოიძულოს და ერთი შეიყუაროს და ანუ ერთისაჲ თავს-იდვას და ერთი შეურაცხ-ყოს. ვერ ჴელ-ენიფების ღმრთისა მონებად და მამონაჲსა.

ესმოდა ესე ყოველი ფარისეველთაცა, რამეთუ ვეცხლისმოყუარე იყვნეს და შეურაცხ-ჰყოფდეს მას.

და ეტყოდა მათ: თქუენ ხართ, რომელნი განიმართლებთ თავთა თჳსთა წინაშე კაცთა, ხოლო ღმერთმან იცნის გულნი თქუენნი, რამეთუ კაცთა შორის მაღალი საძაგელ არს წინაშე ღმრთისა.

რამეთუ სჯული და წინაჲსწარმეტყუელნი ვიდრე იოვანესამდე (!) მიერთგან სასუფეველი ღმრთისაჲ ეხარების და ყოველივე მისსა მიმართ იიძულების.

უადვილეს არს ცისა და ქუეყანისა წარსლვაჲ, ვიდრე[ლა] სჯულისა ერთი რქაჲ დავრდომად.

ყოველმან, რომელმან განუტეოს ცოლი თჳსი და სხუაჲ შეირთოს, მან იმრუშა; და რომელმან განტევებული ქმრისაგან შეირთოს, მანცა იმრუშა.

კაცი ვინმე იყო მდიდარი და იმოსებოდა ძონეულითა და ბისონითა და იხარებდა დღითი დღედ ბრწყინვალედ. გლახაკი ვინმე იყო, სახელით ლაზარე, დავრდომილი წინაშე ბჭეთა მისთა და ქუჭ ძურებოდა.

და გული-ეტყოდა განძლებად ნამუს

1v /⁶⁶⁶

Fr 195

რაობა:	საგალობელი ლიტურგიკული წიგნიდან
თარიღი:	---
ფურცელთა რაოდენობა:	1 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	10,2x20,2

Content:	Chant from Liturgical Books
Date:	---
Number of folia:	1 folio
Script:	Nuskhuri
Size:	10,2x20,2

ტიქსტი

1r* / ⁶⁶⁷ ... ან ... ნისა

დ[იდებაჲ]

საჯლისა

... ობ ზედა ესე

⁶⁶⁶ ტექსტი არ იკითხება; გვერდი ძალიან დაზიანებულია, სავარაუდოდ, ყდიდანაა ამოღებული და წებოს კვალია. ტექსტი არ იკითხება.

* შენიშვნა: ხელნაწერის ეს ფრაგმენტი დაკრული იყო სხვა ხელნაწერის A 506-ის ხის ყდაზე.

⁶⁶⁷ გვერდი ძალიან დაზიანებულია: ზემო და ქვემო ნაწილები ნაჭრილია, ნაწერი წებოსაგან დალაქავებული და გადაშლილია.

ლიესები[თ] ... მ ... ყ ... ალა მით ...
... .. ან-ჰყოფს
და შეჰ
კაცისათა და ელვარე-ჰყოფს]

⁶⁶⁸

ძლ. ნათლითა
არათუმცა უფალი იყო
ჩუენ თანა, არამცავინ ჩუენ ... შე[უძლე]ბელ იყო მტერისა
ბრძოლათა თავსდებად, რამეთუ რომელნი-იგი
მ[ძლე]ე ექმნებ[იან] და მიერ მოეცემის ძალი.
კბილთა მ[ათთ]ა მიერ ბოროტს
ნუმცა შეიპყრობის (!) სული ჩემი,
ვითარცა სირი, სიტყუაო ღმრთისაო;
ჰამე, ვერ განვერე მტერისაგან
ცოდვის და უწყალობელი.

დიდებაჲ
სულისა მიერ წმიდისა
მიეცემის ყოველთა გან(ი)თავისუფლებაჲ
... .. და [წარმა]ტებაჲ
და მშვედობაჲ და კურთხევაჲ, რამეთუ სწორად
თანამოქმედი არს მამ

⁶⁶⁹

ძლ. ... ღმერთი ჩემი
რომელნი უფალსა
ესვენ მტერთა მიმართ
საზარელ არ[იან] და
... მა ... რვებელ,
რამეთუ ღმრთისა მიმართ ხედვენ
და მისა მიმართ აქუს სასოებაჲ.

⁶⁷⁰ ... ნ ... უღმრთობად
ჴელთა მათთა არაჲ განჰმარტებს [მაცხოვარი].
რამეთუ შენ ხარ შემწე მათი ს ...
და ჴელისამპყრობელი.

და ... ლისა ...ისა სიმტკიცე და ...
რომელ ... წეს ... მთავრობანი თაყუანის-სცემენ
მკვდრთა თანა ქუეყანასა ...სა სულისა.

⁶⁶⁸ სინგურით ნაწერი დასათაურება მთლიანად გადაშლილია.

⁶⁶⁹ სინგურით ნაწერი გადარეცხილია.

⁶⁷⁰ ერთი ასო, სინგურით ნაწერი გადაშლილია.

ნარმდგომაჲ
ძლ. სახიერებისა
[ა]ლადგინე ძალი შემდგომად⁶⁷¹ ...
... დიდებაჲ ... ნ ჩუენ.
დ⁶⁷² ს ბ ი, რომელი⁶⁷³

1v / ⁶⁷⁴
აღსდგა ძლიერებითა.
ღმრთ. უკუღვევლად ზღუაჲ
გან-რაჲ-იპყრენ ჴელნი თჳსნი
ჯუარსა ზედა სახიერო,
და მამისა შესწირე
ბუნებაჲ ჩუენი, უბინოო,
და ჭეშმარიტად მიზიარენ ღმრთეებასა შენსა.

უბრძანე რაჲ
სიკუდილსა შეძრწუნებით,
ვითარ მონაჲ მოვიდა,
ყოველთა ცხორებაო და მი
მოგუჲმადლე ჩუენ ცხორებაჲ
საუკუნოჲ და ღირსად ყოველნი გადიდებთ.

აღ-რაჲ-სდევ შენ,
მკუდრეთით აღმადგინებელი
კაცთა ნათესავისაჲ
პირველშექმნილი [ჯო]ჯოხეთით აღმოიყვანე
და ძლევისა გალობასა ღმერთსა უგალობდა.

მათ პატიჟთაგან,
ღვთისმშობელო,
შენ მიერ გამოჴსნილნი
ჴმითა გალობისაჲთა
ვადიდებთ დიდებათა შენთა
და სი ... ბით უგალობთ შობასა შენსა.

უქცეველად
უბინოთა მათ სისხლთა განკაცებული
სიტყუაჲ გუშევ, ქალწულო,
განახლებაჲ ჩუენდა; ამისთჳს
დაუცხრომე[ლად] თა
ჴმითა მარადის გიგალობთ.
მადლთა მიერ
სულიერთა შემკობილმან
შეინყნარე, ქალწულო,

⁶⁷¹ ჩამოჭრილია.

⁶⁷² სინგურით.

⁶⁷³ ჩამოჭრილია.

⁶⁷⁴ ამ გვერდის ზედა კიდე ნაჭრილია.

სინმიდით სიტყუაჲ ღმრთისაჲ,
შუჴნიერი იგი სიკეთითა,
განკურნებად განხრწნილისა ბუნებისა ჩუენისა.

ნიავექარნი

ცოდვათა და გულისთქუმათა,
ღელვანი მძჴნვარენი
დაანთქმენ სულსა ჩემსა
და გულისსიტყუანი წარმტყუენ ვენ,
ნუ შეურაცხ-მყოფ, უბინოო, ღმრთივმიმადლებულო.

განძლიერდასა

სამებაო წმიდაო, აღამაღლე
⁶⁷⁵... .. და შემოქმედო ჩემო,
რომელმან დააფუძნე
პირველ ქუეყანაჲ წყალთა ზედა და მა⁶⁷⁶
და ... შენ ხარ ძალი და სიმტკიცე ჩემი და მფ⁶⁷⁷

Fr 202

რაობა:	სადღესასწაულო (ჰაგიოგრაფიული კრებული)
თარიღი:	---
ფურცელთა რაოდენობა:	3 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	26x20

Content:	Festal Menaion (Hagiographic Collection)
Date:	---
Number of folia:	3 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	26x20

ტექსტი

⁶⁷⁸1r / ილად, არამედ კუალადცა განიკურნა მოსლვითა ანგელოზისა ღმრთი-
საათა და განახლებული და ბრწყინვალე წარდგა წინაშე მეფისა და მანგნენტიოს,
მეგობრისა მისისა, და მრთელად გამოჩინებითა მით მრავალნი მოიტაცნა ქრის-

⁶⁷⁵ ნაჭრილია.

⁶⁷⁶ ნაჭრილია.

⁶⁷⁷ ჩამოჭრილია.

⁶⁷⁸ ჰაგიოგრაფიული კრებულის ფრაგმენტები. მთლად კარგად არ ჩანს, ვისი ცხოვრებაა და
წამება, თითქოს ათანასესი.

1v-ზე იანვრის 24-ში წმ. მოწამეებით პარაკლიტონი და ვალენტონის წამება.

შემდეგ - 2r-დან სხვა ტექსტია. იგივე ხელნაწერი ჩანს, ეს არის მელეტის წამება.

აგრეთვე სტეფანე და იოვანე მოწამენი (ერთი თხზ.), სარაპიონ (ალბათ, სერაპიონ)

მერე მოდის ვისტოს და ფავსტოს, მარკელე თეოდორე, მელიტონ, სერგი, მარკელლონ.

ფელიქს, ფოტინე, თევდორე, მერკვრე, დიდიმოს.

3r-ზე კი სხვა თხზ. - პასიკრატი წმ.

ტეს სარწმუნოებად, რომელთაცა წამეს ქრისტესთვის და მახვლითა აღსასრული მიითუალეს, რამეთუ გარეგან ქალაქისა თავნი მათნი წარეკუჭთნეს; მოვიდა უკუჭ ქრისტეს სარწმუნოებად ალექსანდრიაცა, ცოლი მეფისაჲ, და წინაშე მძლავრისა ქრისტე ღმერთი კადნიერად აღიარა, ვინაჲცა პყრობილ იქმნა იგიცა. ხოლო ქრისტეს მოწამე ახლად დამბალსა კირსა შინა შთააგდო და სამ დღე დაითმინა, გარნა უვნებელად გამოვიდა, მრავალნი მოიყვანნა ღმრთისმეცნიერებად.

ამისა შემდგომად ცანდალნი, მუსმარგანწონილნი, შესახსნეს ფერჯთა მისთა და სირბილად აიძულეს და ამის თანა ზროხისა ძარღვთა უზელელითა გუჭმეს უწყალოდ. და მერმე მანგნენტიოს სასწაული ითხოვა, უკუეთუ ვითარ აღადგინოს ძუჭლთა მკუდართაგანი მკუდარი ერთი მუნ მყოფთაგანი სამარეთაგან. და ვითარცა ილოცა წმიდამან, აღეჭადა საფლავსა ზედა მდებარე იგი ლოდი და გამოვიდა მიერ მკუდარი მრავალჟამისაჲ და შეუვრდა ფერჯთა მოწამისათა, მისცა დიდებაჲ ღმერთსა;

ხოლო მეფემან ჰკითხა, თუ ვინ არს, გინა პირველ რაოდენისა ჟამისა მიცვალებულ იყო.

მიუგო და ჰრქუა, ვითარმედ: მე პირველ ქრისტეს მოსლვისა ვიყავ და კერპთა საცთურისათვის ესოდენტა ამათ ჟამთა ცეცხლსა შინა ვინვებოდე. და ამის დიდებულისა სასწაულისაგან მრავალნი შეეძინნეს ქრისტეს სარწმუნოებასა, რომელთა თანა ცხოვნდა ნეტარი ღლკერიცა აღდგინებითა მით ჴარისაჲთა და წამებისა მიერ გკოგნი მიილო

1v და ქრისტეს აღსარებისათვის მახვლი/სა მიერ აღსასრული მიითუალა.

და კუალად ათანასე, გრძნებასა ზედა განთქუმული, უქმ იქმნა რაჲ ძლიერებითა ღმრთისაჲთა გრძნებათა მისთა, ველოვნებაჲ მყის მოიქცა და მსხუცრპლად ქრისტესა შეწირა და ესრეთ მრავალნი რაჲ ცხოვნდებოდეს, შევიდა მთავარმოწამე ტაძარსა კერპთასა და უბრძანა კერპსა, რაჲთა თქუას, თუ იგი არს ღმერთი და თუ მისი ჯერ-არს თაყუანისცემად.

მეყსეულად მის შორის მყოფმან ეშმაკმან ვაებით ჴმა-ყო, ვითარმედ: ქრისტე არს მხოლოდ ღმერთი.

და ამის თანა შეიძრნეს ყოველნი იგი კერპნი და შეიმუსრნეს;

ხოლო ვერლარა თავს-იდვეს მსახურთა მათ ეშმაკისათა, არამედ შეიპყრეს წმიდა იგი და წინაშე მეფისა წარადგინეს და ევედრნეს, რაჲთა ადრე ყოს მოკლვაჲ მისი. მაშინ მისცა მეფემან განჩინებაჲ მოკლვად მისა და ალექსანდრი დედოფლისა და ესრეთ წმიდასა მას თავი წარეკუჭთა. ხოლო ალექსანდრია ვითარ ილოცვიდა თვნიერ მახვლისა, სული თვისი ღმერთსა შეჰვედრა.

თუესა აპ კდ⁶⁷⁹

წმიდათა მოწამეთა პასიკრატოზისი და ვალენტონისი, ესენი იყვნეს დოროესტოლოჲთა მჴედრობდეს გუნდსა ერთსა შინა ავლიზანის ზე ეპარხოზისა. და ვითარი იგი კერპთა მიმართ შეცთომილებასა კაცთასა ხედვიდეს და ყოველთავე შეშინებულთა და დამდაბლებულთა ბრძანებასა ქუჭმე მპყრობელთასა თავნი თვისნი ქრისტეანედ ქადაგნეს, ხოლო კერპთმსახურთა შეიპყრნეს და მთავრისა წინაშე წარადგინნეს. და ვითარ-იგი აიძულებდა ზორვად კერპთა, არა თავს-იდვეს, არამედ უფროესლა წმიდამან პასიკარპოს უჩუწნეს რაჲ კერპი აპოლონისი, მიეახლა მას, შეჰწერწყუა და ჰრქუა, ვითარმედ: ესევეთარი პატივი შუჭნის ღმერთთა თქუწნთა.

⁶⁷⁹ იანვარი და 24 - ქვემოთ!

თუესა (აპ) იანვარსა 24-სა (კდ).

2r / შეიკრნეს უკუ ჯაჭვთა და შეისხნეს საპყრობილესა, ხოლო წმიდაჲ პასიკ-რატი მხიარულ იყო საკრველთა მათთჳს. და ვითარცა მანიაკსა ოქროსასა შეიტკობდა. ჯაჭვთა მათ ზედა მდებარეთა. და ვითარცა ქრისტეს ვნებათა ორღანოსა ზედა ესრეთ მხიარულ იყო და განსცხრებოდა. და ვითარცა მეორედ წარიდგინნეს წინაშე მთავრისა, მოუწდა წმიდასა პასიკარპოსს პაპიანე, ძმაჲ მისი, და მრავლითა ტირილითა განაზრახებდა, რაჲთა დაასხას გუნდრუკი ბომონსა ზედა და განერეს ჭირისაგან და თავსა თჳსსა სახედ დაუდებდა, რამეთუ განდგომილ იყო იგი ქრისტეანობისაგან. ხოლო წმიდამან პასიკრატო წარდევნა იგი, ვითარცა უღირსი ნათესავობისა მისისაჲ და უვარისმყოფელი სარწმუნოებისაჲ და მიეახლა ბომონსა და განირთხა ჴელი თჳსი ცეცხლსა ზედა, რომელი ეგზებოდა მას ზედა, და მთავარსა მას ეტყოდა, ვითარმედ: ჴორცნი მოკუდავად შექმნნეს. და, აჰა ესერა, ვითარცა ხედავ, ჰმორჩილობნ ცეცხლსა და განილევინან, ხოლო სული უკუდავ არს და ხილულთა ვნებათაგან შეუძლებელ მოდრეკად. ამისთვისცა მოუდრეკელად ჰგიეს ცხორებად საუკუნოდ, დამარხული განიკითხეს უკუ წმიდაჲ ვალენტიონცა და თქუა, ვითარმედ: ერთ არს განზრახვაჲ ჩუენი და ერთ - სარწმუნოებაჲ. ამისთვისცა ორთავე ერთი განჩინებაჲ მიიღეს, რამეთუ მახვლითა ბრძანა აღსრულებაჲ მათი, ვინაცა დედაჲ წმიდისა პასიკრატოესი მივიდა და ძესა თჳსსა წარჰგზავნიდა, განამწნობდა დამოდრეკად ქედისა და მითუალვად მახვლისა უბრძანებდა. ხოლო რაჲშამს-იგი წარეკუჭთნეს თავნი წმიდათა ამათ, იყვნეს ჰასაკითა ნეტარი პავსიკრატო კ ბ წლისაჲ, ხოლო წმიდაჲ ვალენტიოს ლ წლისაჲ.

ამასვე დღესა წმიდისა სიმეონ

2v და იო/სი, ძმათა უფლისათა, ძეთა იოსეფისთაჲ და წმიდათა მონამეთა ევსევი, ნეონ, ლეონტი, ლოგინოს, ქრისტეფორე, დიმიტრი, დანავ, თერიანე, ნესტავ და მათანათაჲ და ჴსენებაჲ წმიდისა ელისაბედისი.

თუჴსა აპრილსა კ ე (25)

წმიდისა მოციქულისა და მახარებლისა მარკოზისი

ყოვლადქებულმან მარკოზ ჟამთა ტიბერის კეისრისათა ქადაგა ყოველი სიტყუაჲ ღმრთისაჲ ყოველსა ეგჳბტესა და ლუბიას და მარმარიკეს და ამონიკეს და ხუთქალაქს და აღწერა სახარებაჲ ბრძანებითა პეტრე მოციქულისაჲთა და კკრინეს ხუთქალაქისასა მიინია და მრავალნი საკვრველებანი აღასრულნა. და მიერ აღექსანდრიად მივიდა და კუალად ხუთქალაქად და ყოველგან სასწაულთა აღასრულებდა და ეკლესიათა შეამკობდა ჴელთდასხმითა ხუცესთაჲთა და კურთხევითა დიაკონთაჲთა და დადგინებითა ეპისკოპოსთაჲთა. უკუანაჲსკნელ კუალად აღექსანდრიედ (!) მოვიდა და იყოფოდა იგი ძმათა თანა, რომელნი პოვნა ჴლჳსკიდესა და სიტყუასა ღმრთისასა. ქადაგებდა და ახარებდა, ვინაცა ზედა-მოუწდეს მას მსახურნი იგი კერპთანი, რამეთუ ვერ თავს-იდვეს ხილვად ქრისტეს სარწმუნოებისა წარმართებასა. და მოაბეს საბელი და ინყეს ზიდვად მისსა, რამეთუ ეცემოდა იგი ქვათა და კლდეთა, დაიბძარნეს ჴორცნი მისნი და სისხლითა ქუჴყანაჲ შეიღება.

და ვითარ შეაყენეს საპყრობილესა, მოვიდა მისა უფალი და გამოუცხადა მას მერმისა მისთვის დიდებისა, მისთვის განმზადებულისა.

და შემდგომად დღეთა რავდენტამე კუალად ინყეს თრევად მისა უბანთა შინა და ფოლოცთა და ვითარ-იგი ეცემოდა ფიქლითი ფიქლად, დატყოდეს ჴორცნი მისნი, მისცა ღმერთსა წმიდაჲ სული თჳსი.

ხოლო იყო სახე მოციქულისაჲ წესიერ

⁶⁸⁰3r / ებაჲ თითოსახისა ნივთისაგან შემზადებულსა მსგავსებასა შინა უკუწითუ არა იდიონ ღონე რამე, რომლითა უძლონ საქმეთა მელეტისთა დაბრკოლებაჲ, ვინაჲცა შევიდეს ძალლთა და იწყეს ბრძოლად თანანარმავალთა გზისათა. აგრძნა ესე წმიდამან მელეტი და წარიყვანა მკედარნი და თანაშენევენითა ანგელოზთათა ძალლნი იგი მოსწყდნა, რომელთა სახე შეემოსა ეშმაკთა და შესრულ იყვნეს მათ შორის და სახენი მათნი დაფარულნი წინაშე ყოველთასა განცხადნა, რამეთუ შეცვალებულ იყვნეს მსგავსად გუჭლთა და ასპიტთა და ტაძარსა შინა კერპთასა კერპნი და გამოქანდაკებულნი ლოცვითა დამუსრნა. ცნა ესე მაქსიმე მთავარმან და წარავლინა მკედარნი და შეიპყრა იგი და მისთანანი და უბრძანა მათ ზორვაჲ კერპთაჲ. ხოლო მათ არა თავს-იდვეს, არამედ უკუშ გუჭმნეს არგენბითა ფიცხლებითა მრავალჟამ და მერმე იჩხუშპნეს გუჭრდნი მათნი და კუჭრთხებითა რკინისაჲთა მოიწყლნეს კოჭნი მათნი და დაემსჭუალნეს ფერწნი ძელსა ზედა, ხოლო თუალნი მათნი იყვნეს მხედველ უფლისა მიმართ, ვითარღამცა ვერ აგრძნობდეს ტკივილთა მათ და კავებითა რკინისაჲთა მოწყლნეს კოჭნი მათნი, და⁶⁸¹ კუჭრებითა რკინისაჲთა გუჭმნეს შუბლნი მათნი, რომელთა ზედა სასწაულსა ჯუარისასა გამოსახვიდეს. სხუანიცა უკუშ მრავალნი ტანჯვანი დაითმინნეს, რომელთა გამოუთქუმელი აქუნდა საღმობაჲ და ტანჯულსა მას სიკუდილად მიიყვანებდეს სიმწარითა, რამეთუ წმიდაჲ მელეტი ფიჭუთა ზედა დამოეკიდა და დაემსჭუალა და აღსასრული შრომათაჲ იპოვა

3v / და დასაბამი დაუსრულებელისა ქრისტეს თანადების და განსუჭნებისაჲ.

ხოლო სტეფანეს და იოვანეს თავნი წარეკუჭთნეს, ხოლო სარაპ[იონ], რომელი იყო ეგვიპტით მოსრულ და სასწაულთა მიმართ⁶⁸²... სა ჰრწმენა ქრისტე და ნათელილო და ანგელოზისა მ[იერუ]ე ეპისკოპოსისაგან ჳელთდასხმულ იქმნა კალინიკე მოგვსა თანა, რომელმან განუზავა წამალი მაკუდინებელი მოწამესა და რამეთუ მოკლვად მისა ვერ უძლო, ჰრწმენა ქრისტე და მახვლითა წარეკუჭთნეს თავნი მათნი.

ხოლო ფისტოს და ფავსტოს და მარკელე და თეოდორე და მელიტონ და სერგი და მარკელლონ და ფელიქს და ფოტინე და თევდორ ...⁶⁸³ და მერკვრე და დიდიმოს, რომელთაგანნი რომელნიმე კომიტნი იყვნეს და რომელნიმე - ტრიონნი და რომელნიმე - პრინგიპოსნნი, საჭუმილსა შეითხინეს და გვრგვნი წამებისაჲ მოიღეს, ხოლო წმიდისა მელეტის მკედარნი - ყოველნი მახვლითა აღესრულნეს. ხოლო სუსანა და მარკიანე და პალადია - მეუღლენი წმიდათა მოწამეთანი, ჩჩვლებითურთ ძელითა შემუსრვილნი აღესრულნეს. და კვრიაკეს და სხუასა, სახელით ქრისტეანეს, რომელნი იყვნეს ფრიად ჩჩვლნი ჰასაკითა და უსრულნი ცნობითა, ეკითხა მთავრისა მიერ, ვითარმედ: რომელი ღმერთი უფროჲს არს - ქრისტე ანუ ზევს? და ვითარცა თქუჲს, ვითარმედ: ქრისტე, - მახვლითა წარეკუჭთნეს თავნი მათნი.

თუჲსა მაისსა კდ (24).

წმიდისა და ღმერთშემოსილისა მამისა ჩუენისა სიმეონ საკვრველთმოქმედისაჲ, რომელი იყო დამკვდრებულ მთასა საკვრველსა და ბრწყინვიდა, ვითარცა მთიეები, თავსა ზედა სუჭტისასა, რომლისა მამასა ენოდებოდა იოვანე და დედასა-მართა. ხოლო იშვა იუსტიანეანე მე

⁶⁸⁰ ეს ტექსტი აქ წყდება, 3r-ზე გრძელდება სხვა ტექსტი.

⁶⁸¹ და+და.

⁶⁸² ლაქაა.

⁶⁸³ კარგად არ იკითხება.

	Fr 217
რაობა:	ოთხთავი
თარიღი:	XII ს.
ფურცელთა რაოდენობა:	1 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	12,9x19
Content:	Four Gospels
Date:	XII c.
Number of folia:	1 folio
Script:	Nuskhuri
Size:	12,9x19

ტიქსტი

მათეს სახარება, თავი 27, 57-63

⁶⁸⁴ 57. [და ვითარცა შემწუხრდა, მოვიდა კაცი მდიდარი არიმათიათ, სახელით იოსებ, რომელ იგიცა მოწაფე ყოფილ იყო იესუსა.] 58. ესე მოვიდა პილატესა და გამოითხოვა გუამი იესუსი. მაშინ პილატე უბრძანა მიცემად გუამი იგი მისი. 59. და მოილო გუამი იგი მისი იოსებ და წარგრაგნა იგი არმენაკსა წმიდასა. 60. და დადვა იგი ახალსა მისსა საფლავსა, რომელი გამოეკუეთა კლდისაგან, და მიაგორვა ლოდი დიდი კარსა მას საფლავისასა და წარვიდა. 61. იყო მუნ მარიამ მაგდალინელი და სხუად იგი მარიამ,

[და სხდეს წინაშე საფლავსა მას. 62. ხოლო ხვალისაგან, რომელ არს შემდგომად პარასკევისა, შეკრბეს მღვდელთ-მოძღუარნი იგი და ფარისეველნი პილატესა 63. და ჰრქუეს: უფალო, მოვიწსენეთ, რამეთუ მან მაცთურმან თქუა, ვიდრე ცოცხალდა იყო, ვითარმედ შემდგომად სამისა დღისა აღდგეო].

მე-2 სვეტი

64. ან უკუე ბრძანე დაკრძალვად საფლავი იგი, ვიდრე მესამედ დღედმდე, ნუ-უკუე მოვიდენ მოწაფენი მისნი და წარიპარონ იგი და უთხრან ერსა, ვითარმედ: აღდგა მკუდრეთით. და იყოს უკუანაასკნელი საცთური უძრეს პირველისა. 65. ჰრქუა მათ პილატე: გაქუს თქუენ დასი; წარვედით და დაჰკრძალეთ, ვითარცა იცით. 66. ხოლო იგინი წარვიდეს და დაჰკრძალეს საფლავი იგი და დაჰბეჭდეს ლოდსა მას დასისა თანა. (თავი 28-ე) 1. ხოლო მწუხრი შაბათთასა, რომელი განთენდებოდა ერთშაბათად, მოვიდა მარიამ მაგდალინელი და სხუად იგი მარიამ ხილვად საფლავისა მის. 2. და აჰა ძრვად იყო

(ეს ნაწილი აკლია) (1 v) 1-ლი სვეტი

დიდი, რამეთუ ანგელოზი უფლისა გარდამოჴდა ზეცით, მოვიდა და გარდა-აგორვა ლოდი იგი კარისა მისგან საფლავისა და დაჴდა მას ზედა. 3. ხოლო იყო ხილვა მისი, ვითარცა ელვა, და სამოსელი მისი სპეტაკ, ვითარცა თოვლი.

⁶⁸⁴ სავარაუდოდ, აქედან უნდა იწყებოდეს 1 r 1-ლი სვეტი.

⁶⁸⁵4. ხოლო საშინელებისაგან მისისა შეძრუნდეს მცველნი იგი და იქმნეს, ვითარცა მკუდარნი. 5. მიუგო ანგელოზმან მან და ჰრქუა დედათა მათ: ნუ გეშინინ თქუენ; ვიცი, რამეთუ იესუს ნაზარეველსა ჯუარ-ცუმულსა ეძიებთ. 6. არა არს აქა, რამეთუ აღდგა, ვითარცა თქუა. მოვედით და იხილეთ ადგილი, სადა დაიდვა უფალი. 7. და ადრე წარვედით და უთხართ მოწაფეთა მისთა, ვითარმედ: აღდგა მკუდრეთით და აჰა წინა-გიძღეს თქუენ გალილეას. მუნ იხილოთ იგი. აჰა ესერა გარქუ თქუენ. 8. ხოლო იგინი გამოვიდეს ადრე მიერ საფლავით შიშითა და სიხარულითა დიდითა, მირბოდეს თხრობად მოწაფეთა

[მისთა. 9. და ვითარ-იგი მივიდოდეს თხრობად მოწაფეთა მისთა, და აჰა იესუ შეემთხვა მათ და ჰრქუა: გიხაროდენ! ხოლო იგინი მოვიდეს და შეუვრდეს ფერწათა მისთა და თაყუანის-სცეს მას].

⁶⁸⁶10. მაშინ ჰრქუა მათ იესუ: ნუ (მე-2 სვეტი) გეშინინ, წარვედით და უთხართ ძმათა ჩემთა, რაათა წარვიდენ გალილეას და მუნ მიხილონ მე. 11. და ესენი ვითარ-ცა წარვიდეს, აჰა ესერა დასისა მისგანნი შევიდეს ქალაქად და უთხრეს მღვდელთ-მოდღუართა მათ ყოველი ესე, რააცა იქმნა. 12. ხოლო იგინი შეკრბეს მოხუცებულთა თანა და ზრახვა-ყვეს, ვეცხლი დიდძალი მისცეს ერისაგანთა მათ. 13. და ჰრქუეს: ესრეთ თქუთ, ვითარმედ: მოწაფენი მისნი ღამე მოვიდეს და წარიპარეს იგი, ვიდრე ჩუენ მეძინა. 14. უკუეთუ ესმეს ესე მთავარსა მას, ჩუენ ვარწმუნოთ და თქუენ უზრუნველ-გყვენეთ.

ხოლო მათ ...

Fr 218

რაობა:	ლოცვანი
თარიღი:	XVI ს.
ფურცელთა რაოდენობა:	1 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	10,5x7,8-8,5

Content:	Prayers
Date:	XVI c.
Number of folia:	1 folio
Script:	Nuskhuri
Size:	10,5x7,8-8,5

ტიქსტი

1r / რსა მხოლოსა ააქუს (!)
 უკუდავებაჲ და მადლსა
 მჴედ ხთ შეუხებელსა, რამეთუ
 რომელი მოუაკუდინი[ს] ხუვნებ ... თ იყ ... თ ... ბ
 ჯოჯოხეთით ბექ
 [ა]ღმოიყვანებ შენ სიბრძნითა შენითა
 შუდ მდღ მინისაგან კაცმა კუალად

⁶⁸⁵ გვერდის ბოლო ნაწილში ტნდ, მთავრული ასოებით (ჰაგინაცია).
⁶⁸⁶ ამ გვერდის მარცხენა კიდეზე, ზემო ნაწილში მთავრული ასოებით ტნვ (ჰაგინაცია).

... .. ელდვე მაქცევ მს [აღ]სრულებად
და ნებსა მას შე რ
ბით

1r / სახ[ი]ერო (!), შეინყალე შენითა და
განუსვენე წიაღთა შენ[ისათა] [და]
საუკუნოდ კუალად სათა და ეც მას გვრგვნი
სიმართლისა და ნაწილი ცხორე[ბი]სა⁶⁸⁷ დი
დებულთა რჩეულთა ყოველთასა
... .. რ სათსა სოფ[ელ]სა ამას
შინა სახ... .. შენისათვს მ ...

1v მდიდრად მსა /

	Fr 221
რაობა:	ოთხთავი
თარიღი:	XI ს.
ფურცელთა რაოდენობა:	1 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	17x10,3
Content:	Four Gospels
Date:	XI c.
Number of folia:	1 folio
Script:	Nuskhuri
Size:	17x10,3

ტიქსტი

მათეს სახარება მე-15 თავი

1r / [შეაგი]ნებენ კაცსა, ხოლო უბანელითა
ჴელითა ჭამაჲ არა შეაგინებს კაცსა.

21. და წარვიდა მიერ იესუ და მივიდა
ადგილთა ტვროსისა და სიდონისათა.
[და] აჴა [ესერა] დედაკაცი [ქანანელი]
გამოვიდა საზღვართაგან და
იტყოდა: [შე]მიწყალე ... ძეო დავითისო,
... ლი ჩემი ბოროტად ეშმაკეულ
არს.

ხოლო იესუ არაჲ მიუგო მას სიტყუაჲ
[და] მოუჴდეს მონაფენი იქსუს და
ჴრქუეს მას:
განუტევე ესე, რომელი ღალადებს

⁶⁸⁷ ცხრისა.

და შეგვდგს ჩუენ.

ჰრქუა მათ იესუ: არა ვიდრე მოვლინებულ ვარ, გარნა ცხოვართა წარწყმედულთა [სახლ]ისა ისრაელისათა.

ხოლო იგი მოვიდა, [თა]ყუანის-სცემდა მას და ეტყოდა: უფალო, შემინყალე მე!

ხოლო თავადმან მიუგო და ჰრქუალ მას: არა კეთილ არს მოღებად პური [შვილთაგან] და დადებად ძა[ლლ]თა.

ხოლო მან ჰრქუა: ... რამეთუ ძალღნიცა ჭამ[ედ] ნაბიჭვევისაგან, [რომელ] გარდამოცკვის ტაბლისაგან უფალთა მათთაჲსა⁶⁸⁸.

მაშინ მიუგო იესუ და ჰრქუა მას: ჰ დედაკაცი, დიდ არს სარწმუნოებაჲ ეგე შენი; გეყავენ შენ, ვითარცა გნებავს. და განიკურნა ასული იგი მისი მიერ [ჟამით]გან. და წარვიდა მიერ იესუ და მივიდა [ზღვს] კიდესა გალილეაჲსასა და აღვიდა მთასა და დაჯდა მუნ

და მოუჭდა მას ერი მრავალი, [რომელთა] ჰყვანდა მათ [თანა [მკელობლები], ბრმები, ყრუნი, ქუე[ნა]რ მზრურომელნი (!) [და] სხუანი მრავალნი, თითოსახეთაგან სენტა შეპყრობილნი. და დასხნეს იგინი ფერჯთა თანა მისთა და განკურნნა იგინი.

არამედ უკვრდაცა ერსა მას, ხედვიდეს რაჲ, ვითარ-იგი ყრუნი იტყოდეს და მკედიობელნი ვიდოდეს და ღრეკილნი განიკურნებოდეს და ბრმანი ხედვიდეს და ადიდებდეს [ღმერთსა] ისრაჴლისასა.

ხოლო იესუ მოუწოდა მონაფეთა თვსთა და [ჰრქუა]: [მე] წყალის ერი ეს[ე], ეამეთუ აწ ესერა [სა]მი დ[ღ] [არს] და მელიან [მე] [და] [არა]რაჲ აქუს, რაჲმცა [ჭა] მეს და განტევებაჲ [მათი] უზმათაჲ არა მნებავს, ნუუკუე დაცყვენ გზასა ზედა⁶⁸⁹.

Fr 223

რაობა:	საგალობელი
თარიღი:	---
ფურცელთა რაოდენობა:	1 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	22,1x17,5

Content:	Chant
Date:	---
Number of folia:	1 folio
Script:	Nuskhuri
Size:	22,1x17,5

⁶⁸⁸ 1რ=ზე, ქვემო კიდეზე სინგურით მ, მრ, რ; ამ ასოების ქვემოთ: მ მრ რ რნჴ რ სავ რნთ ოლ ✥

⁶⁸⁹ მარცხენა კიდეზე თითქოს ჯვრის გამოსახულება (წითელი მელნით) წინწკლოვანი, არის შავი მელნით: ლდ. რომლის ქვემოთ ჩანს შავი მელნით რჲ (წითლად). 1ვ-ს ბოლო კიდეზე მთავრული, სინგურით: მ, მრ, ამ ასოების ქვემოთ შავი მელნით, სადაც ასოებია არ იკითხება, მრ-ს ქვევით ... ვ.

ტიქსტი

1r*/ გიხაროდენ, მო⁶⁹⁰ თა შენთა ხარებისა
და მწსნელო!
გიხაროდენ, სოფლის[ა] განმწმედელო!
გიხაროდენ, ადამიანთა სიხარულო!
გიხაროდენ, ნუგეშინისმცემელო და შემწეო!
გიხაროდენ, მთაო წმიდაო და მვედრებელთა შენთა გოდოლო!

... .. ~ს მონამენო,
ყოველთა [ცოდ]ვილთა წმიდა-ჰყოფთ თქუენ,
ყოველთა სნეულთა განჰკურნებთ
და ან ევედრენით ჳსნად
მახეთაგან მტერისათა
სულთა ჩუენთათჳს, გევედრებით.
დიდებაჲ ან
გიხაროდენ, დედაო ღმრთისაო!
გიხაროდენ, შემწეო კაცთაო და მაცხოვარო!
გიხაროდენ, სასანთლეო ნათლისაო, ბრწყინვალო!
გიხაროდენ, ლამპარო ელვისაო!
გიხაროდენ, სამოთხეო პირმეტყუელო!
გიხაროდენ საღმრთო საყდარი და კარაო!
გიხაროდენ, მდინარეო ტკბილო, მომრწყველო ცისკიდეთაო!

ორშაბათსა

მომიწსენენი⁶⁹¹

[მო]მიწსენენ ჩუენ!
სული ჩემი უძღური განკურნე, ქრისტე,
ვითარცა ხარ მკურნალი სულთა და ჳორცთაჲ
და ცრემლითა მდინარითა
განმბანე, ტკბილო,
ვითარცა ხარ მრავალმოწყალე.

ღმრთეებისა საყდართა წინაშე დგანან
საყდარნი, უფლებანი და მთავრობანი,
ქერუბინ-სერაბინნი და აქებენ მას
სხუათა მათ თანა მთავრობათა.

ქრისტეს ს⁶⁹² ლითა განწურვებულთა
შეუწველად ეგენით ცეცხლისაგან და
შესწუწნით თქუენ ეკალნი საცთურისანი,
მარტკლნო მწნენო, ღუანლისა მძლენო (მძლ-ნო).

* შენიშვნა: A-1459 ხელნაწერის ყდის რესტავრაციის დროს, ეს ფურცლები ჩანებებული იყო ყდაში.

⁶⁹⁰ ამოხეულია.

⁶⁹¹ ხაზგასმული სიტყვები და ასოები სინგურითაა.

⁶⁹² ამოგლეჯილია.

ესაჲ გიხილა გრაგნილად სალ[მრთო]დ,
რომელსა ზედა ღმერთმან მამამან სიტყუჲა
თჳსი მხოლოდშობი⁶⁹³ უთქუმელად დაწერა მან
და აღუწერნა ცათა შინა⁶⁹⁴ [დღე]⁶⁹⁵ სასწაული
შუჴნის ეკლესიასა დღესასწაულებაჲ,
შუჴნის ერსა ღმრთისასა მოქალაქობაჲ
სულიერად ბრწყინვალესა სასწენებელსა შენსა, იოანე,
რამეთუ ჰხედევდ შენ სულითა კრავსა მას ღმრთი
1v სასა/ ე ესა და დღესასწაულსა

გლ ად დ[იდებასა], წმიდანო მონამენო.

ბჭეო თ ღირსო ან
... .. ღნი გულისა ჩემისანი, რომელმან
... .. მან ცოდვისამან და სინანულისა
გარდამომავალნი ს ა და სკნ მის
... .. გან მიწს ბითა შენითა, რომელი
გადიდებდე შენ.

მ თა მცა, ჳ
ღრუბელთა ზედა თა წინაძლომითა ანგელოზთაჲთა
და ძალთა მიერ დასასჯელად ჩემდა,
არამედ განმამართლებულად სახიერებითა, ღმერთო,
და აღმრაცხველად ჩემდა მარ...რითთა მათ ცხოვართა,
ღმერთსა რთებით უგალობთ თქუენ სამებასა,
სამწმიდითა ჳმითა დაუცხრომელად განათლებულნი
მისსა მიმართ წამისყოფითა ქუეყანასა ზედა
[უგა]ლობთ და გევედრებით, წმიდანო ანგელოზნო, გჳ-
[ჳსე]ნით ჭირთაგან და ურვეულნი ღმრთისა
მიმართ ვედრებითა თქუენითა.

რაჳამს-იგი გეგულვის, ქრისტე, საღმრთოჲთა
ნებითა განყოფაჲ ჩემი განხრწნილთა ამათ და
უბადრუკთა ჳორცთაგანი მშჳდობით ანგელოზი
ქ(რისტეს) შენისა სიტკბოებისაჲ, მომავლინე⁶⁹⁶, რაჲთა
წარმიძღუჳს მისლ[ვად] უფლოჲსთა ნათლისა
შენისა[თა].

ჳმასა გესლისასა გ ყოველთა
ანგელოზთათა, ვითარ პლატონ[სა]
... .. ლისა... .. სა თჳს სო,
გიხაროდენ, და ფი ქუეყანაჲ

⁶⁹³ ამოხეულია.

⁶⁹⁴ ამის შემდეგ სინგურით დაწერილი სათაურია, მთლიანად გადაშლილი.

⁶⁹⁵ სინგურით ერთი ასო, არ იკითხება.

⁶⁹⁶ ამოგლეჯილია.

ცად [შესცვალე] ნათლისა მიერ
ვცხოვნიდით და ა ლ რება დად
ღმერთსა, [არამედ], ქალწულად უბინოდ.
აღვიმს მშობლისანი
დღესასწაულ⁶⁹⁷,

გ[იხაროდენ], ღმრთისა ... ისო ... !
გიხაროდენ, ... რო
და ... ო ცხობილო!
გიხაროდენ, დიდად

... .. რო და ცხიბი ო გიხაროდენ, დიდად
... .. ო უბინოო სახიერო, გიხაროდენ,
უხრნნელო ჩ ლნ, საღმრთოო პლატო
გიხაროდენ, დედაო და ქალწულო! გიხაროდენ,
... .. ო ღმრთისაო, ყოვლადწმიდაო!
გიხაროდენ, დედაო ღმრთისაო!
გიხაროდენ, სასოო მორწმუნეთაო!

არქეოგრაფიული აღწერა გაკეთებულია Fr- 223-ში

Fr 223 ა

II ფრაგმენტი

რაობა:	საგალობლის ფრაგმენტი
თარიღი:	---
ფურცელთა რაოდენობა:	1ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	15x3

Content:	Fragment of Chant
Date:	---
Number of folia:	1 folio
Script:	Nuskhuri
Size:	15x3

ტიქსტი

1r */ რომელმან მოწყალებითა ინ ⁶⁹⁸

მიჰსენ მეცა ს

ისაკის მიერ

გან გამოვიდა მჰსნ[ელი]

⁶⁹⁷ სინგურით.

* შენიშვნა: A1459 ხელნაწერის ყდის რესტავრაციის დროს ეს ფურცლები ჩანებებული იყო ყდაში.

⁶⁹⁸ დარჩენილია ფურცლის 1/4-ზე ნაკლები.

ვედრე, წმიდაო ქალწულო
თა შენითა

ისმინე
ღმრთისმშობელისაჲ თი
მერმეთა მათ სატან
მრავალმონყალე ხ
სა, ყოვლადწმიდაო ქალწულო, დ
მამისა და სულისა წ[მიდისა]

იტკრთე ღმერთი ნია
ქმნაჲ და მკლავნ
შიშით დაეფა
ყრმათა ღმრთის
სო

1v / სე ლი ... [ყოვლად თუ შემდგომად] ...⁶⁹⁹
... .. გ
... .. ცოდვათა
... ..
მოქმედი ცათა და ქვე
... .. თა დ თ
... .. ზეც რბ
... .. მივიელ ი მშ
... .. ამიპ
... .. ცემულ სრულიად მას
... .. ი სა რ მგბ
... .. მორჩ
ბ (შ)... .. ს
... ..
... .. ლ
... .. დ

არქეოგრაფიული აღწერა გაკეთებულია Fr- 223-ში

Fr 223 ბ

III ფრაგმენტი

რაობა:	საგალობლის ფრაგმენტი
თარიღი:	---
ფურცელთა რაოდენობა:	1 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	4x15
Content:	Fragment of Chant
Date:	---
Number of folia:	1 folio
Script:	Nuskhuri
Size:	4x15

⁶⁹⁹ ასოები გადაშლილია, ჩანს სხვა გვერდის ნაჭდევები.

ტიქსტი

1r* / და ურიცხვითა მათ ცოდვათა ჩუენთა
ლხინებაჲ, გევედრებით
... .. ღდა.
მარტ[კ]ლთა შენთა, უფალო,
დაივინყნეს სანუთოჲსა

1v /⁷⁰⁰ სა გან მონვენ ისა, ზ ღმრთიემიმაღლებულო ყოვლად
... .. დედოფალო,
შენ ხარ ზღუდე ე ჩუენი და ჳელის [ამჰ]ყსო
... .. ურ

არქეოგრაფიული აღწერა გაკეთებულია Fr- 223-ში
Fr 223 გ

IV ფრაგმენტი

რაობა:	საგალობელი
თარიღი:	---
ფურცელთა რაოდენობა:	1 ფურცელი+ სამი პატარა ფრაგმენტი
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	I ფ.-22,1x17,5; II ფრ.15x3; III ფრ.- 4x15; IV ფრ.- 12,5x7,5

Content:	Fragment of Chant
Date:	---
Number of folia:	1 folio + 3 little fragments
Script:	Nuskhuri
Size:	I f.-22,1x17,5; II fr.15x3; III fr.- 4x15; IV fr.- 12,5x7,5

შენიშვნა: A1459 ხელნაწერის ყდის რესტავრაციის დროს, ეს ფურცლები ჩანებებული იყო ყდაში

ტიქსტი

1r / ⁷⁰¹... ..
ბდენ შენ უკუნისამდე
სიხარულსა წარუვალსა, წმიდათათჳს
განზადებულსა, საშუჭბელსა სამოთხისასა
ზეცისა სუფევასა ღირს-ყვენ

1v /
შენეენითა შენ[ით]ა მზაკუვარებათა მათგან,

* შენიშვნა: A1459 ხელნაწერის ყდის რესტავრაციის დროს ეს ფურცლები ჩანებებული იყო ყდაში.

⁷⁰⁰ პატარა ნაკუნია, v სულ გადაშლილია.

⁷⁰¹ გვერდის ბოლო ნაწილის 2 სტრიქონი.

ქალნულო.

მამაო, სიტკობებისა მადინებულო, რომელმან
ჰშევ თავი სიტკობებათაჲ, გესლითა

	Fr 224
რაობა:	სახარება
თარიღი:	---
ფურცელთა რაოდენობა:	1 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	24,0x16,5
Content:	Gospel
Date:	---
Number of folia:	1 folio
Script:	Nuskhuri
Size:	24,0x16,5

ტიქსტი

⁷⁰²სახარება იოვანესი, თავი მე-8, 33-51

1r * / მიუგეს ჰურიათა მათ და ჰრქუჴს
მას: ჩუენ ნათესავნი აბრაჴამისნი ვართ
და არასადა ვის ვჴმონებდით, ვითარ-ეგე
შენ იტყჴ, ვითარმედ განსთავისუფლდეთ.

მიუგო იესუ და ჰრქუა მათ: ამენ,
ამენ გეტყჴ თქუენ, რამეთუ ყოველმან,
რომელმან ქმნეს ცოდვაჲ, მონაჲ
არს იგი ცოდვისაჲ და მონამან არა
დაიმკვდროს სახლსა შინა უკუნისამდე,
ხოლო ძემან დაიმკვდროს უკუნისამდე.
უკუეთუ ძემან განგათავისუფლნეს, ჴემმარიტად თავისუფალ იყვნეთ.

უნცი, რამეთუ ნთესავნი აბრაჴამისნი
ხართ, არამედ მეძიებთ მე მოკლვად, რამეთუ
სიტყუაჲ ჩემი ვერ დაეტევს თქუენ შორის.
მე, რომელი ვიხილე მამისა ჩემისა თანა, მას
ვიტყჴ და თქუენ, რომელი იხილეთ მამისა
თქუენისა თანა მას ჴყოფთ.

⁷⁰² მისდევს ამონაშვილის გამოცემას FG - რედაქციას - გიორგისა და ურბნისის რედაქციებს.

კლასიკური ტექსტის.

ვხსნით უჴ კომპლექსს, რადგან ყველგან ასეა გახსნილი.

* შენიშვნა: აღმოჩნდა A-1459 ხელნაწერის ყდის რესტავრაციის დროს, ეს ფურცელი ჩანებებული იყო ყდაში.

მიუგეს და ჰრქუჴს მას: მამაჲ ჩუენი აბრაჴამი არს.
მიუგო იესუ და ჰრქუა მათ: უკუჴთუმცა შვილნი
აბრაჴამისნი იყვენით, საქმეთამცა აბრაჴამისთა იქმოდეთ.

ხოლო ან მეძიებთ მე მოკლვად კაცსა, რო
მელი ჭეშმარიტსა გეტყჴ თქუენ, რომელი მესმა
ღმრთისაგან: ესე აბრაჴამ არა ქმნა, ხოლო
თქუენ იქმთ საქმესა მამისა თქუენისასა.

ჰრქუჴს მას: ჩუენ სიძვითა ა[რა შობილ ვა]⁷⁰³

1v / რთ, ერთი მამაჲ ვიციით-ღმერთი.

ჰრქუა მათ ესუ: უკუჴთუმცა ღმერთი მამაჲ
თქუჴნი იყო, გიყუარდიმცა მე, რამეთუ
ღმრთისაგან გამოვედ და მოსრულ ვარ,
რამეთუ

არა თავით თჴსით მოსრულ ვარ, არამედ მან მო
მავლინა მე.

რაჲსათჴს სიტყუანი ჩემნი არა იცნით? რამეთუ
ვერ ძალ-გიც სიტყუათა ჩემთა სმენად.

თქუჴნ მამისა ეშმაკისანი ხართ და გულისთქუ
მათა მამისა თქუჴნისათა გნებავს ყოფად;
რამეთუ იგი კაცისმკლველი არს დასაბამითგან
და ჭეშმარიტებასა არაჲ დაადგრა, რამეთუ ჭეშმა
რიტებაჲ ა[რა არს მის თანა.

[ხოლო მე ჭეშმარიტსა]⁷⁰⁴ გეტყჴ თქუენ: რაჲსათჴს
არა გრწამს ჩემი?

რომელი ღმრთისაგან არს,

სიტყუათა ღმრთისათა ისმენს. ამისთჴს არა
ისმენთ თქუჴნ, რამეთუ არა ხართ ღმრთისაგან.

მიუგეს ჴურიათა მათ და ჰრქუჴს მას: არა
კეთილად ვთქუათა, ვითარმედ სამარიტელ ხარ
შენ და ეშმაკი არს შენ თანა?

მიუგო იესუ და ჰრქუა მათ: ჩემ თანა

ეშმაკი არა არს, არამედ პატივ-ვსცე
მამასა ჩემსა და თქუჴნ მაგინებთ მე.

ხოლო მე არა ვეძიებ დიდებასა ჩემსა;
არს, რომელი ეძიებს და სჯის.

ამენ, ამენ გეტყჴ თქუჴნ: უკუჴთუ ვინმე
სიტყუაჲ ჩემი დაიმარხოვს, სი

⁷⁰³ მოხეულია, აღდგენილია გამოცემის მიხედვით.

⁷⁰⁴ მოხეულია.

Fr 228

რაობა:	საბუთის ფრაგმენტი
თარიღი:	XIII-XIV სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	1 ფ.
დამწერლობა:	მხედრული
ზომა:	20,5x3,9
Content:	Fragment of working document
Date:	XIII-XIV cc.
Number of folia:	1 folio
Script:	Nuskhuri
Size:	20,5x3,9

ტიქსტი

საბუთის ფრაგმენტი

1r */ მინდობითა და შუამდგომლო[ბით]ა
ცხოველისა კუ ... ოსა სამეუფოსა
და მირონისა ო ით და უფლისათა
[ო]ითა და მეოხებითა უხი
... .. მეფოჲსა ნ

Fr 229

რაობა:	ლოცვანი
თარიღი:	X ს.
ფურცელთა რაოდენობა:	1 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	18x13
Content:	Prayers
Date:	X c.
Number of folia:	1 folio
Script:	Nuskhuri
Size:	18x13

ტიქსტი

1r */ კუ⁷⁰⁵ ლოცვაჲ მისა⁷⁰⁶
ლ კანუხისაჲ (!)
ლალ მ [თა] ა ზედა
ლ ბ ახლისა პურისა ლგ ლე ... ხალ ... ნა
ლ მ ო ... ეს ლ

* შენიშვნა: საბუთის ფრაგმენტი აღმოჩნდა A-290 ხელნაწერის ყუის რესტავრაციის დროს, ჩანებებული ხელნაწერის ყუაში.

* შენიშვნა: ფრაგმენტი ამოღებულია ხელნაწერიდან H-1335, ხელნაწერში იყო ჩადებული

⁷⁰⁵ საზგასმული ასოები ნანერია სინგურით.

⁷⁰⁶ ალბათ ლუკაჲ.

ლდ ლოცვაჲ მსახურებელთა ზედა და
ახლისა ყურძნისა
ლფ ლოცვაჲ მ ბ თა ზედა
ლფ ლოცვაჲ მორ ისაჲ
ლზ [ლოცვაჲ] მ[ემტი] ეთა ზედა
ლწ ლოცვაჲ მოგ ზაურთა ზედა
ლთ ლოცვაჲ ... თ ... ა სნეულისათჳს
წყლ ცა ზედა

მ ლოცვაჲ ზამთრისა ხლისათჳს
... ..⁷⁰⁷ მარხვისათჳს
მა ლოცვაჲ ... ლ არვიდანა
მბ ლოცვაჲ უნუი

მგ ლოცვაჲ ჰაერისა დაწყნარებისათჳს
მდ ლოცვაჲ [წყ]უდასა ზრა ხათასა
მე ბ ამ ხმასა
მვ ლოცვაჲ წყმ[უდა]სა კაცთასა
მზ ლოცვაჲ კრუ⁷⁰⁸... .. განწსნის[ა]
წ ლოცვაჲ და [კა] ცისა სნეულისა თანა აბნ.
ყოვლისა თ ლოცვანი
თ კ ... ნი და ლოცვანი ყოველთა ყმთანი.
... .. ნ საწმარნი მრავალნი ჰპო

ნ ლოცვაჲ, რაჟამს სარეკლისა ვმაჲ
გესმ ე... ..
ნა ლოცვაჲ პურისჭამისა და ნამეტა⁷⁰⁹ ა
ნბ განგებაჲ შესუენებულთა ზედა
ნგ საკითხაენი და სახარებანი
ფსქეფსისანი (!) ყოველნი
ნდ საცისკრონი კურიაკეთანი სახარებანი
ნე საძიებელნი ქრონიკონისანი და
ქრონიკონი

⁷¹⁰ მრავალთა საწმართ[ა] ლოცვათა რიცხვი
არა მიქმნია, უკუეთუ ეძიებდე, მეტნი
ჰპოვნეთ, საყუარელნო ძმანო, ვინ იმსახურებდეთ,
ნუ დამივიწყებთ წმიდასა ლოცვასა თქუენსა,
არამედ ლოცვაჲ ყავთ, რაჲთა ღმერთმან წყალობა-ყოს თქუენთჳს.
ამინ.
[დას]აბამითგან წელნი არიან ყოველნი,
ვიდრე ხ ე მდე
ქ ფ ხარებითგან ვიდრე ჯუარცუმამდე
ლ დ

⁷⁰⁷ (ქ) ერთი ასო სინგურით ნაწერი არ იკითხება.

⁷⁰⁸ ჩამოხეულია.

⁷⁰⁹ ამოხეულია.

⁷¹⁰ არის შემდეგ - ნუსხურით.

Fr 231

რაობა:	ოთხთავი
თარიღი:	XII ს.
ფურცელთა რაოდენობა:	1 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	10x6

Content:	Four Gospels
Date:	XII c.
Number of folia:	1 folio
Script:	Nuskhuri
Size:	10x6

ტიქსტი

მარკოზის სახარება, თავი მე-5 42-43; თავი , 1-3, 6-10

1r *711 გა ა ი იგი იყო იგი ვითარ
ათო

და განუკრდებოდა
 დიდითა ვფ (ფდ) და ამცნი
 ვინ აგრძნას ეს
 და სცენ მას ჭამადი⁷¹².
 და გამოვიდა მიერ და
 ა ლად და მოსდევდე
 იყო შაბათი და ვპ
 სა სწავლად მათდ
 რომელთა ესმოდა გ
 ყოდეს
 ვინაჲ ა⁷¹³
 რაჲ არს სიბრძნე

1v /714

 ზემო სოფლებსა მას

 ტთა მათ და იწყო ნა
 ორ-ორისა და მისცემ
 ლთა ზედა არანმიდათა
 [ა]რარაჲ მიიღონ გზა

* შენიშვნა: ფრაგმენტი ამოღებულია ხელნაწერიდან A 461, იდო ხელნაწერში.
⁷¹¹ გვერდის ზემო ნაწილი, მარჯვენა და ბოლო ნაწილებიც, ნაჭრილია, რამდენიმე ასო იკითხება.
⁷¹² გასწვრივი სინგურით: ქ (მთავრულით).
⁷¹³ ჩამოჭრილია.
⁷¹⁴ უირველი ორი სტრიქონი გადარეცხილია.

... .. ხი ხოლო ნუცა ვაშკა
ნუცა სარტყელსა
... .. ხნენ სანდალნი და სამოსელი
ეტყოდეთ სა[ხ]ლსა მო

	Fr 233
რაობა:	სახარების თარგმანება
თარიღი:	XV ს.
ფურცელთა რაოდენობა:	4 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	30,0x22,2
Content:	Commentary of Gospel
Date:	XV c.
Number of folia:	4 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	30,0x22,2

ტექსტი

1r */ ყოდა: მიიღეთ სული წმიდა და კუალად
მოვიდა მათ ზედა სული წმიდა და მაშინ
იქმოდეს სასნაულთა. ხოლო პირველ,
რაჟამს ნარ[ა]ვლენდა მათ, არა წერილ
არს, თუ მისცა მათ სული წმიდა და
მისცა მათ ჴელმწიფება და აჰრქუა:
კეთროვანთა: განსწმედით, ეშმაკთა განასხმიდეთ,
მკუდართა აღადგინებდით, უსასყიდლოდ მიგიღებდით,
უსასყიდლოდ მისცემდით.

ხოლო წინაესწარმეტყუელთა ზედა ყოველთა
მიერ აღსრულებულ არს, ვითარმედ სულისა წმიდისა
მოცემა იყო და რა არს უკუც ესე
სიტყუა,

* რვეული ამოღებულია ხელნაწერიდან A 927,
მინაწერები მხედრულად
2r მარცხენა კიდეზე „განმანალლებლო კესარია კაბბდუქს ქალაქისა დიდე მლდელმთავარო
ვასილი ჩვენ ყოველნი პატივ...ეც“
გვერდზე ნაწერ ორ სვეტს შორის არის წარწერა: დიდებული ჩვენო ღირსის მამისა ჩვონის (!)
ღრიღორის (!) ... ლოლ ... ავისა ... განმან ... (გადლაბნილია მელანი)
3v-ზე მარჯვენა კიდეზე: ზეცით გამოჩინებულისა ქრისტეს მეუფისა მსხვერპლის
შემწირველო ვარსკლაო, ყოვლადბრწყინვალეო.
2r-ზე ყუის გასწვრივ და სვეტებს შუა და 3r-ს ყუის გასწვრივ მინაწერია ღია ყავისფერი
მელნით მხედრულად.

ისმინეთ უკუწ, რამეთუ წინაჲსწარმეტყუჴლთა მოეცაჲ
სული წმიდაჲ, არამედ მადლი იგი სულისა წმიდისა
მოკლებულ იყო ქუეყანით მით დლითგან, ვინათგან
თქუა, ვითარმედ: აჰა ესერა, დატევებულ იყოს
სახელი თქუენი ოწრად და უწინარეს მის სიტყვისცა (!)
ენყო მოკლებასაჲ ამას, რამეთუ არღარა იყო მათ
შორის წინაჲსწარმეტყუელი, არცა მადლი იგი მოვიდოდა
მათ ზედა, ვინათგან უკწ (!) მოკლებულ
იყო სული წმიდაჲ და ეგულვებოდა მოსლვად მდიდრად
და ძლიერად.

ხოლო ამის მოსლვისა დასაბამი ჯუარცუმისაგან
იქმნა და მადლთა მათ დიდ-დიდთა მოცემასა, რამეთუ
უსაკრველეს იყო ნიჭი იგი, ვითარცა იტყვს, ვითარმედ:
არა უწყითა, რომლისა სულისანი ხართ?
და კუბლად წერილ არსა, ვითარმედ: არა მიგილებიეს
სული მონებისა, არამედ სული შკლებისა, რამეთუ
ძუჴლთა მათ აქუნდა სული წმიდაჲ, გარნა სხუათა
ვერ მისცემდეს. ხოლო მოციქულთა მრავალნი
ბევრნი აღავსნეს და ვინათგან ესევეითარისა მადლისა
ეგულვებოდა და ესევეითარი იგი მადლი არღა იყო მოცემულ,
ამისთვის იტყვს, ვითარმედ: არღა იყო სული წმიდაჲ
მოცემულ, რამეთუ უფალი ამის მადლისათჴს იტყოდა.

ამისი მახარებელმან თქუა, ვითარმედ: არღა იყო სლვა,
ესე იგი არს მოცემულ, არღარა იყო ესევეითარი იგი მაღალი მადლი.

სახარებაჲ

რამეთუ იესუ არა იყო დიდებულ
თარგმანი.

დიდებად ჯუარცუმისა⁷¹⁵ უწესს,
არღა დიდებულ იყო, ესე იგი არს, არღა ჯუარცუმულ
იყო, რამეთუ დიდებაჲ ქრისტესი ჯუარი არს, რამეთუ
ვინათგან მტერნი ვიყვენით და შეცოდებულნი და
დაკლებულნი მადლისაგან ღმრთისა და ღმრთისა
შემანუხებელ, ხოლო მადლი იგი დაგებისა სასწაული
იყო, ხოლო ნიჭი არა მტერთა მიცემისა,
არცა მოძულებულთა, არამედ მეგობართა და სათნოთა,

1v /⁷¹⁶ რაჲთამცა პირველ შენ[ირა⁷¹⁷] ჩუენთვის
შენიროთ იგი მსხუჭრპლი და მტერობაჲ იგი⁷¹⁸
დაჴსნა ჴორცითა მისითა, რაჲთამცა ვიქმნ[ეთ

⁷¹⁵ ზემოდან, ი-ს ადგილზე მიწერილია ჯ.

⁷¹⁶ გადარეცხილია.

⁷¹⁷ გადარეცხილია.

⁷¹⁸ გადარეცხილია.

მეგობარ ღმრთისა და მერმეცა მოგუცა ნიჭი იგი
დიდი, რამეთუ უკეთუ აღთქმასა მას ზედა
აბრამისთაჲ ესე იქმნა, არამცა უფრო[ჲ]სად
[მ]⁷¹⁹ადლსა ამას ზედა იქმნა, რამეთუ აღუთქუა
ღმერთმან აბრამს⁷²⁰ მიცემად ნათესავისა
მისისა ქუეყანა იგი და არა ღირს იქმნეს
მიღებად⁷²¹ აღთქუმისა მის უკუანასკნელნი იგი ნათესავნი მისნი და თჳსთა
შრომათაგან სათნოყოფად ვერ ძალ-ედვა.

ამისთჳს შემოვიდა სარწმუნოებაჲ საქმე ადვილი,
რათა მიიყუანოს მადლი იგი და არა
დავარდენ⁷²² აღთქუმანი იგი. და წერილ არს,
ვითარმედ: ამისთჳს სარწმუნოებისაგან რათა მადლითა⁷²³
მტკიცე იყუნენ აღთქუმანი, ამისთჳს მადლითა⁷²⁴
ვერ შეუძლეს, რამეთუ რაჲსათჳს⁷²⁵ თქუა:
რაჲ თუ მსგავსად წერილისაცა იგი წერილისა ამისთჳს,
რამეთუ განხრწნილ იყო ოცნებაჲ მათი.

სახარებაჲ
რომელნიმე იტყოდეს, ვითარმედ: ესე არს ჭეშმარიტად
წინსწარმეტყუელი. სხუანი იტყოდეს: ესე არს ქრისტე.
სხუანი იტყოდეს: არა, არამედ აცთუნებს ერსა, ნუუკუჭ
გალილეად⁷²⁶ მოსლვად არს ქრისტე. არა წიგნი იტყის (!),
ვითარმედ ნათესავისაგან დავითისა და ბეთლემით [დაბასა].
და კუალად სხუანი იტყოდეს, ვითარმედ: ქრისტე
რაჲამს მოვიდეს, არავინ უწყოდის⁷²⁷, თუ ვინ არს.

თარგმანი⁷²⁸.
იხილეთ, ვითარ ს თო სხედ, განყოფილ
იყუნეს გონებანი მათნი, ვითარცა სიმრავლისა
მის უწესოსა, რამეთუ არათუ ისმენდეს კეთილად
თქუმულთა მათ, რათამცა ცნეს, რამეთუ კეთილი;
ამისთჳს უკუჭ უფალმანცა ამათ
არარაჲ მიუგო, დაღათუ იტყოდეს თუ: ნუუკუჭ
ქრისტე გალილია (!) მოვიდესა?

⁷¹⁹ სულ არ ჩანს.

⁷²⁰ ჰბრამს.

⁷²¹ მიღებად.

⁷²² დაჲ ვარდენ.

⁷²³ მადლითა.

⁷²⁴ მადლითა.

⁷²⁵ რ-ს თ-ს.

⁷²⁶ გადარეცხილია.

⁷²⁷ გადარეცხილია.

⁷²⁸ სინგურით ნაწერი გადარეცხილია.

ხოლო ნათელნი უფიცხლესად თქუა და⁷²⁹
უმემანუხებლესად, ვითარმედ ნაზარეთიდ შესაძლებელ
არს კეთილისა რაჲსმე ყოფად და უფროსად (!)
აქო მაცხივარმან, ვითარცა ჭემმარიტი ისრაიტიელი,
რამეთუ ამათ, რომელთა ნიკოდიმოსსცა ჰრქუეს, ვითარმედ:
გამოიძიე და იხილე, რამეთუ გალილიათ წინანარმეტყუელი
არა აღდგომილ არს, არათუ სწავლად
და ცნობად ჭემმარიტისა თქუეს, არამედ რაჲთამცა
ოდენ განამტყუენეს ქრისტესი იგი საქმე.

ხოლო ნათანაელ ჭემმარიტისა მოყუარე იყო
და წერილნი ყოველნივე კეთილად ესწავლნეს
და ამისთვის იტყოდეს სიტყუასა ამას, არამედ
ესენი ამისთვის ოდენ იყუნეს, რაჲთამცა არავინ
ჰქონებდა მისთვის, თუ ქრისტე არს;
არა რაჲთა გამოუცხადა მათ, რამეთუ იგინი
თავისა თვისსაცა წინა აღდგომასა იტყოდეს: და
ოდესმე თქუენ ვითარმედ ვიცით, ვინ არს და
კუალად ოდესმე ბეთლემით მოვალს.

ხოლო საცნაურ არს, ვითარმედ განსცა
და წინა-აღუდგეს და, აჰა, ვთქუათ თუ: ად
გილსა უმეცარ იყუნეს ნაზარეთს შინა აღზრდისა
მისთვის, დაღაცათუ ესეცა შესაძლებელ არს,
რამეთუ საცნაურ იყო, ვითარმედ არა მუნ შობილ
იყო, პირველად ვთქუათ, თუ არა იცოდეს, ნუუკუჲ
ნათ

2r / ებაჲ თითოეულსა სახედ თვსა, მაშინ მისცემს
საგზალსა ცხორებისასა და იტყვს: დაღადებთ
ერთად და რაჲთა კადნიერებაჲ თვისი უჩუწნოს,
რაჲთა აქუნდა ჭემმარიტებისა თანა და უშიშობაჲ
და მეორედ სიმრავლისა მისთვის ერისა შეკრებულისა
და რაჲთა გულისწმაჲ უყოს, ვითარმედ
სულიერისა სასუმლისათვს ეტყვს, ამისთვის თქუა

სახარებაჲ:

რომელსა ჰრწმენეს ჩემი, ვითარცა
თქუა წიგნმან, მდინარენი მუცლისა მისისაგან
დიოდინ წყლისა ცხელისანი.

თარგმანი.

ხოლო მუცლად ამას ადგილსა გულსა იტყვს,
ვითარცა სხუასა ადგილსაჲ წერილი იტყვს, ვითარმედ:

⁷²⁹ დაჲ.

შური შენი შორის მუცელსა ჩემსა, არამედ
სადა თქუა წერილმან, თუ მუცლისა მისისაგან
მდინარენი დიოდინ წყლისა ცხელისანი. არასადა
უთქუამს წერილსა ესე სიტყუაჲ, არამედ გულისჴმად
იყვით, თუ ვითარ არს სიტყუაჲ ესე, რამეთუ ესრეთ
ჯერ-არს წერა და კითხვა ამის სიტყუსა, არა
თქუას რაჲ, ვითარმედ: რომელსა ჰრწმენეს ჩემი, ვითარცა
თქუა წიგნმან და ამას ადგილსა ჯერ-არს განკუჭთა
სიტყუსა და სუწინებაჲ, რაჲთა სიტყუაჲ ესე:
თუ მდინარენი მუცლისა მისისაგან დიოდინ,
არლარა მისვე განჩინებასა იყოს, რამეთუ ვინაჲთგან
მრავალნი იტყოდეს თუ: ესე არს, ქრისტე
ოდეს მოვიდეს, ნუჲკუჭ უმრავლესნი სასწაულნი ქმნეს.

ამისთვის ენება, რაჲთამცა აჩუწნაჲ, ვითარმედ
სიმართლე ჯერ-არს გონებისა, რაჲთა არა სასწაულთათვის
ოდენ, არამედ წერილთამიერცა აქუნდეს
სარწმუნოებაჲ ჩემდა მომართ. ხოლო მრავალთა
სასწაულნიცა მისნი იხილნეს და არა ჰრწმენა
და იტყოდეს, ვითარმედ: არა იტყის (!) წერილი, ვითარმედ:
ქრისტე თესლისაგან დავითისა მოვალს; ამისთვის
წერილთა იტყოდა:

რაჲთა უჩუწნოს, ვითარმედ არა ელტვის იგი
მათსა წამებასა და მიაველნს მათ წერილთა მიმართ, რამეთუ
პირველცა იტყოდა, ვითარმედ: გამოეძიებდით წერილთა. და
კუალად იტყის (!), ვითარმედ: წერილ არს წინაჲსწარმეტყუელთა
შორის და კუალად, ვითარმედ: იყუნენ ყოველნი
ღმრთივსწავლულ და კუალად მოსე შეგასმენსო და
აქაცა უკუ იტყის (!), ვითარმედ: რომელსა ჰრწმენეს
ჩემდა მომართ, ვითარცა თქუა წიგნმან - ესე ვითარისა მისგან
გამოდიოდინ მუცლისა მისსაგან, რომელ არს გული
მდინარენი წყლისაჲ ცხელისანი, რამეთუ სიმდიდრესა
მას და უშურველობასა მის მადლისასა

2v / მოასწავებდა ვითარცა სხუასა ადგილსა⁷³⁰
იტყის (!), ვითარმედ: წყარო წყლისა მდინარისა
ცხორებად საუკუნოდ ესე იგი არს, ვითარმედ მრავალი
აქუნდეს მადლი. ხოლო სხუასა ადგილსა
ცხორებასა საუკუნესა იტყის მოქმედსა მას:
მადლი იგი სულისა წმიდისა რაჲჟამს გონებასა შინა
კაცისასა დაემტკიცოს, უმეტესი ყოვლისა წყაროსა
აღმოაცენებს და არა მოაკლდების, არცა დაცარიელდების
და არცა დადგების, რაჲთამცა მოუკლებელობაცა

⁷³⁰ სადგილისა.

იგი მისისა მადლისა მოასწავა და მიუწთომელობაცა;
ამისთვის წყაროდ და მდინარედ სახელ-სდვა არა
ერთად მდინარედ, არამედ მრავლად ურიცხვად და
კულად მუნ დინებისა მყის სიმდიდრე იგი და
სივრცე მისი აჩუჭნა. და უკეთუ გნებავს,
იხილე სიბრძნე იგი სტეფანესი, ანუ თუ
ვინა იგი პეტესი, გინათუ წინადაუდგრომე
ლობა სიბრძნესა პავლესსა, ანუთუ თვთმეტყუელისა
ამის, რომელმან თქუა ესე სახარება იოანესი. იხილე
უკეთუ გნებავს, სივრცე იგი და სიღრმე მისისაჲ მის
სიბრძნისა, ვითარ ვერძისა შემართებულ იყო
წინადადგომად მდინარეთა მათ, რომელნი მათგან
აღმოდიოდეს, რამეთუ ვერა (!) აღვსებდა ზღუასა
ბრძოლსაჲ (!) არა გულისწყრომა ერთა, არცა
ზედა აღდგომა მრავალფერთა, არცა მოსწრაფებანი
ემშაკთანნი, არცა სიკუდილნი მარადლეთანი, არამედ
ვითარცა მდინარეთაჲ ძლითა (!) დიდითა მავალთა ესრეთ წარიტაცვიან ყოვე-
ლივე სასწაულისა
მიმართ და წარვიდიან.

სახარებაჲ

ხოლო ესე თქუა სულისა მისთვის, რომელი მოცემად
იყო მორწმუნეთა მისთა, რამეთუ არღა იყო
სული წმიდაჲ მოცემულ.

თარგმანი

და ვითარ წინაჲსწარმეტყუელთაჲ ქადაგეს
მოსლვა, უკეთუ სული წმიდაჲ არა იყო მოცემულ,
რამეთუ მოციქულნი ეშაკთა მათ, რომელთა მაშინ განასხმიდეს,
არღა სულისა მიერ განასხმიდეს, არამედ ჴელმწიფებითა
მით მის მიერ მიცემულითა, ვითარცა თავადი
იტყოდა, ვითარმედ: მე ბელზებელითა განვასხამ, ძენი თქუენნი
რათა განასხმენ ეშაკთა. ხოლო ესე თქუა, რათა
მცა მოასწავა, ვითარმედ არა სულისა მიერ განასხმიდეს
ყოველნი უწინარეს ჴუარცუმისა, არამედ
მისმიერთა მით ჴელმწიფებითა. და რაჟამს-იგი
ეგულვებოდა წარვლინებად მათდა ქადაგებად, მაშინ ეტ

3r /731

შეუძლოთ მუნ მისლვად იხილენით ქალწულნი
იგი ვითარ არაჲ ჴელ-ენიფა შესლვად, სადაჲ-იგი
იყო, მართლუკუნ-იქცეს და დაშრტეს რაჲ სანთელნი
მათნი, ესე იგი არს, ვითარმედ დაუტევნა

⁷³¹ შუა ნაწილი ეტყობა, ამოვარდნილია და დაკარგული; ტექსტი არ გადადის.

იგინი მაღლმან მან, რამეთუ ალი იგი, რომელი მოგუცა ჩუენ მაღლისა მიერ სულისა წმიდისა უკეთუ გუჴნებოს, აღორძინდების და უკეთუ არა ვინებოთ, სრულიად დაშრტების იგი. ხოლო იგი რაჲ დაშრტეს, მერმე არა იყოს სხუაჲ ჩუენ ზედა, გარნა არმური და ნისლი. ამისთვისცა თქუმულ არს, ვითარმედ: სულიმცა ნუ დაივსების.

ხოლო დაივსების, რაჟამს ზეთი არა აქუნდეს და რაჟამს ქარისა⁷³² სასტიკისა ბერვა იქმნას და რაჟამს კუალად ინრობით იყოს და ჭირით, რამეთუ ესრეთ დაშრტების ესე ცეცხლი ზრუნვათაგან სოფლისათა დაჲ (!) დაშრტების გულისთქუმისაგან ბოროტისა.

ხოლო არარაჲ ესრეთ დაშრტეს, ვითარ უწყალოებაჲ და მძვნვარებაჲ და ტაცებაჲ, რამეთუ რომელი ზეთისა არაქონებასა თანა წყალთაცა გრილსა და დაასხმიდეს, ვითარ შეუძლოს მან აღნთებად სანთლისა მის? ხოლო წყალი იგი ანგარებაჲ არს, რომელი განაგრილებს სულსა ბოროტად. ნუჴკუჴ (ასეა!) წარვიდეთ რაჲ ჩუენცა, ამიერ, არარაჲ გუაქუნდეს სხუაჲ ჩუენთა გარნა ნაცარი მტკური (!) და კუამლი ფრიადი, რომელი შეგუასმენდეს⁷³³ ჩუენ, ვითარმედ: ლამპრები გუაქუნდა და დავშირტეთ, რამეთუ სადა კუამლი იყოს, საცნაურ არს, ვითარმედ ცეცხლი იყო მუნ და დაშრტა და ნუ იყოფინ ჩუენდა სმენად ჴმისა მის მწარისა სასმენელად, ვითარმედ ვერ გიცნა თქუენ.

ხოლო სადათ იქმნების სმენა ჴმისა მის, თუ არა გიცნ ... თქუენ, გინა ამისგან, რომელ ვიხილოთ რაჲ გლახაკი, ესრეთ ვართ, ვითარ-მ ... არა გვხილა და რაჟამს ჩუენ არა გვწყალოდის გლახაკი და მშიერი, რომელ არს ქრისტე, ქრისტემან ვითარ შეგვწყ[ა]ლნეს ჩუენ, რაჟამს წყალობაჲ გვჴმდეს, რამეთუ რომელმან შეურაცხ-ყოს ჭირვეული და არა მისცეს თვისისაგან, ვითარ ითხოოს მან მოლებად არათვისი თვისი იგი?

ამისთვის გვედრები, ყოვლით -კერძო ვისწრაფოთ, რაჲთა არა მოგუაკლდეს ჩუენ ზეთი, არამედ რაჲთა შევამკუნეთ ლამპარნი ჩუენნი და შევიდეთ მისთა უკუდავისა სასძლოსა მას უხრწნელსა რომელსა ლირსმც[ა] ქმნილ ვართ ყოველნივე მაღლითა და კაცთმოყუარებითა უფლისა

⁷³² ქარისა.

⁷³³ მარჯვენა კიდე დაზიანებულია.

3v / რაჟამს ქრისტესითა, ჩუენისა[დათა] რომლისა მიერ და
თანა მამასა შუეჴნის დიდებაჲ სულით წმიდითურთ
ან და მარადის და უკუნითი უკუნისამდე. ამინ.

... ვი⁷³⁴, ნა⁷³⁵ სიტყუაჲ ესე უკუანასკნელსა მას დღესა
დიდისა მის დღესასწაულისასა დადგა იესუ, ღალად-ყო,
უკეთუ ვინმე მოვიდენ ჩემდა და სუმიდენ დაჲ
რომელსა ჰრწმენეს ჩემი, ვითარცა თქუა ნიგნმან,
მდინარენი მუცლისა მისისაგან დიოდან (!)
წყლისა ცხელისანი.

... ნ მოუჴდებიან ქადაგებასა მას საღმრთოსა და
ისმენდენ სარწმუნოებასა, უჴმს მათ, რაჲთა სურვილსა
მას, რომელი აქუს წყურიელთა წყლისა მიმართ
აჩუჴნებდენ, რამეთუ ესრეთ თუ იქმოდინ, მაშინ შეუძლონ
სიტყუათა მათ საღმრთოთა დამტკიცებად
გულთა შინა მათთა, რამეთუ წყურიელთა რაჟამს
წყალი მიიღონ, ფრიადითა გულისთქუმითა სუმენ
მას, ვის მათ შორის მყოფი იგი წყურიელისა
სიმჴურვალ[ე] დააცხრვ[უ]ნ, ეგრეთვე რომელნი ისმენდენ,
უკეთუ წყურიელითა ფრიადით მიიღებდენ
მას, არა დაშურენ სასუმელისა ამისგან ესევეთა
რისა სუმად.

რამეთუ ჯერ-არს ესე ამის ესევეითარისა საქმისა
მიმართ შიმშილი და წყურვილი, ვითარცა
იტყის უფალი: ნეტარ, რომლისათჴს! და
კუალად: აჴა ესერა, ამისად გულისა ღალადებს და
იტყის
სახარებაჲ: რომელსა სწყუროდის,
მოვედინ ჩემდა, სუმიდენ!

თარგმანი⁷³⁶

სიტყუაჲ ესე ვითარ არს, ვითარმედ არავის
მოვიყუანებ იძულებით და უნებლობით, არამედ
რომელსა აქუს გულსმოდგინებაჲ და შეინვის
სურვილითა, იგი მოვედინ და ამას მოუნოდ მე;
ხოლო რაჲსათჴს თქუა მახარებელმან, თუ
უკუანასკნელსა მას დღესა დიდსა, ამისთჴს, რამეთუ
იგი იყო დიდი დღესასწაული და შორის
პასექისა და მისა სხუათა მათ დღეთა შუჴ
ბასა შინა ნარვლიდეს, ხოლო მაშინ ყოველნივე
შეკრებოდეს.

⁷³⁴ მარცხენა მხარეს ნაწილი ჩამოჭრილია.

⁷³⁵ ნა - შავი მელნით.

⁷³⁶ სინგურით.

ხოლო რომლისათვის⁷³⁷ იტყის თუ: უკანასკნელისა⁷³⁸
რაფთა სცნა, ვითარმედ ყოველსავე სიმრავლესა
ზედა ისწავებდა კადნიერებით, რამეთუ
პირველსა მას დღესასწაულსა არა მივიდა და
მიზეზი ჰქრქუა ძმათა თვისთა, თუ რაფთათვის
არა მოვიდა და მეორესა არავე მივიდა და მესამესა
არცა რაფთა ჰქრქუა ესევეითარი, რაფთა არა
დაიწსნას სიტყუა მისი შურებისა მის მიერ
მათისა და უსარგებლო იქმნას⁷³⁹ უკანასკნელსა
მას დღესა, რაფთამს
წარსლვა ენ /⁷⁴⁰

4r / ⁷⁴¹ ... ი გინა დე
თუ მბრძოდეთ მწარედსა ამას
ჟამსა თქუენ თანა ვართ და
არა დავცხრები⁷⁴²
განგებულებათა მათ ჩემთა თქუენდა
ქმნად და ცხორებისათვის სულთასა სწავლას
და მერმე წარვალ მომავლინებელს ჩემისა.
ესე კმა იყო შეშინებად და შეურვებ[ა]დ მათდა
და ვითარ საჭმარ-ეყო მათ, მოასწავებს,
რამეთუ იტყის

სახარებაჲ.

მეძიებეთ (!) მე არაჲ ოდენ არა დამივიწყოთ,
არამედ მეძიებდეთცა და ვერ მპოოთ.

თარგმანი.

და სადაჲთ⁷⁴³ უკუღ მოიძიეს
იგი ჰურიითა, ვითარცა იგი ლუკა იტყის,
ვითარმედ გოდებდეს მისთვის დედანი და⁷⁴⁴ სხუანიცა
მრავალნი და მერმე რაფთამს ქალაქი მათი
ტყუღ იქმნებოდა, არამცა აწსენებდეს ქალაქსა
და საკრველებათა მათ მისთაჲ და ეძიებდესმცა
მოსლვასა მისსა.
და ესე ყოველი თქუა, რამეთუ
ენება მოზიდვად მათდა კეთილისა მიმართ, რამეთუ
სიტყუაჲ ესე თუ მცირედითა ჟამი არს და შემდგომად

⁷³⁷ რ-სთ.

⁷³⁸ ასე გავხსენით, რადგან ტექსტში გახსნილიც შეგვხვდა ამ ფორმით.

⁷³⁹ იქმნაჲს, სადაც ა ზემოდან არის ჩამატებული.

⁷⁴⁰ ტექსტი არ გადადის.

⁷⁴¹ | სამი სტრიქონი დალაქავებულია და ძნელად იკითხება.

⁷⁴² დავცხრები.

⁷⁴³ სადთ (უქარაგმო).

⁷⁴⁴ და+და.

წარსლვისა ძიებაჲ მისი და ვერ პოვნა,
ესე ყოველი კმა იყო დარწმუნებად და
მოქცევაჲ მათდა, რამეთუ უკეთუმცა არაჲ
ე[გ]ულვებოდა სასურველყოფად, არამცა ირწმუნეს და

ნუუკუჴდა ეგრეცამცა ... იქმნეს, არამედ ან
ყოვლით-კერძო შეაშინებს მათ და შეაშფოთ[თებს],
ხოლო კუალად სიტყუაჲ ესე თუ წარმომავლინებელისა
ჩ[ებისა] [გამ]ომარინებელი არს, ვითარმედ
რაჲ ვნებაჲ მოიწვევის ... მათისა მის
მტერობისაგან, ჯერმცა მისი ნეფსით არს ... ა
უკუჴ წინასწარ თხრობანი [მი]თხრნა ერთად,
ვითარმედ შემდგომად [...]ისა⁷⁴⁵ ყოვლისა წარსლვად
არს კუალად, ვითარმედ ვერ მოვიდენ მის მ ... ,
რომელი-იგი არა კაცობრივისა [ბინ]ისა იყო
თვისსა⁷⁴⁶ აღსასრულისა წინასწარ ცნობაჲ, რამეთუ
იხილე[ს] დავით, რომელსა იტყის (!), ვითარმედ:
მაუწყე [მე] აღსასრული ჩემი და რიცხვ დღეთა
ჩემთა, რაჲთა უწყოდი თუ რაჲ ... მაკლს მე და
არავინ იცის [სა]ქმე ესე. ხოლო მე ვგონებ თუ
... სხურთა მათ მიმართ იყო სიტყუაჲ
[ესე], რომლითა ლმობიერ-ყუნა [იგინი], რაჴამს უჩუჴნა,
ვითარმედ უწყის მან [წარ]სლვასა მისსა ჴამი, ვითარმცა

4v /⁷⁴⁷ თუ მლდთ მცირედთ⁷⁴⁸ რვიდეთ.

სახარებაჲ იტყო ⁷⁴⁹
... .. ან იგი ურთიერთას ვიდრემე⁷⁵⁰ ვების
ამას წარსლვად

თარგმანი.

და რად-მე ეძიებენ ამას, რომელთა სუროდა
ყოვლითურთ, რაჲთა განერნეს⁷⁵¹ მისგან და
ყოველსავე [ლო]ნესა მოიპოებდეს, რაჲთამცაჲ
[არ]ა ხედვიდეს მას, არა უჴმდა⁷⁵² ... ძიებად, არამედ
რაჲთამცა თქუას თუ: გვხარის ოდესმე ყოფად
ა ეგე, არამედ მოიწყნეს (!) სიტყუათაგან
და ეძიებენ თავთა შორის თვის[თა]
უგუნურებით.

⁷⁴⁵ ჩამოჭრილია.

⁷⁴⁶ თვისსა.

⁷⁴⁷ თვისსა.

⁷⁴⁸ თვისსა.

⁷⁴⁹ თვისსა.

⁷⁵⁰ მოხეულია.

⁷⁵¹ განაერნეს.

⁷⁵² უჴმდა.

სახარება.

სადა [ნარვ]ალს ნუუკუჭ განთესილთაჲ
[წარმართთა] [არა] ეგულებს [წა] რსლვად.

თარგმანი.

ხოლო რომელი ა[რი]ან განთესილი წარმართნი
[ეს]რეთ სახელ-სდებდეს წარმართთა
ჰურიანი, რამეთუ ყოველსა ადგილსა განთესილ
იყუნეს იგინი.

ხოლო ან ესე [ყუ]ჭდრებაჲ მათ ზედაცა მოინია,
რამეთუ და ა ადგილსა არასადა იპოებოდა⁷⁵³
ჰურია, არამედ პალესტინეს ოდენ. ხოლო რაჲ
არს სიტყუაჲ ესე სადამე ვიყო, არა ჳელ-გენ[იფე]ბის
თქუენ მოსლვად, რამეთუ უკეთუ წარმართთა
მივიდოდა, რად [არ]ა ეთქუა თუ, ვერ ჳელ-გენ[იფე]ბის
მოსლვად.

ხოლო მათ თქუეს: არათუ განთესილთა
მათ წარმართთა თანა ეგულებს მისლვად, არა
თქუჭს თუ ცთუნებად მათდა, არამედ სწავლად მათდა.
ესრეთ ესმნეს რაჲ სიტყუანი ესე, დამშვდდა გულისწყრომა
მათი, ჰრწმენა, ხოლო თუმცა არა ერწმუნა,
არამცა ეძიებდეს, თუ რაჲ არს სიტყუაჲ ესე.

სწავლან[ი] სიმრთლისათჳს

ხოლო ესე ყოველი მათდა მიმართ ითქუა,
არამედ მეშინის, ნუუკუჭ ჩუენდამიმართცა ეთქუას
ესე ცხორებისა ამის ჩუენისათჳს, სავსისა ცოდვითა,
რამეთუ ვერ მოვიდეთ, სადა-იგი არს ბოროტთა
მათ ჩუენთათჳს, რამეთუ მოწაფეთათჳს იტყვს,
ვითარმედ: მნებავს, სადაცა მე ვიყო, ესენიცა
იყუნენ ჩემ თანა, ხოლო ჩემთჳს მეშინის, თუ
წინააღმდგომი ითქუას.

ესე იგი არს, ვითარმედ სადა მე ვიყო,
ვერ ძალ-გიც მოსლვად, რამეთუ რაჟამს მცნებათა
მისთა წინააღმდგომსა ვიქმოდით, ვერ შეუძლოთ
მუნ წარსლვად, რამეთუ ამასცა სოფელსა მჳედარი,
რომელი განარისხებდეს მეფესა, არა ჳელ-ენიფეების
ხილვად მეუფისა, არამედ საჰყრობილესა შინა არნ
და ტანჯვასა.

რაჟამს ვიტაცებდეთ და ანგარ-ვიყუნეთ და
ვავენებდეთ სხუათაჲ და უწყლო ვიყუნეთ, ვითარ
შეუ /

⁷⁵³ იპოებოდა.

Fr 284

რაობა:	სახარების საკითხავების საძიებელი
თარიღი:	XII საუკუნე
ფურცელთა რაოდენობა:	1 ფურცელი
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	11,5x9
Content:	Gospels Lectionary
Date:	XII c.
Number of folia:	1 folio
Script:	Nuskhuri
Size:	11,5x9

ტიქსტი

1r/ დიდსა ორშაბათსა ცისკრად, სახარებაჲ მათესი
სიდ: მას ჟამსა შინა მო-რაჲ-ვიდოდა იესუ, იხილა ლელჳ, ვიდრე ნაყოფსა მისსა.
დიდსა ორშაბათსა მნუხრი, სახარებაჲ მათესი სმგ: მის ჟამსა შინა, ვითარცა
დაჯდა თავადი მთასა ზეთისხი. ვიდრე არა წარმოჴდეს.
დიდსა სამშაბათსა ცისკრად, სახარებაჲ მათესი სკგ: მას ჟამსა შინა ზრახვა-
ყვეს მღდელთ-მოძღუარ. ვიდრე მოძღურებაჲ იგი მისი.
მნუხრი, სახარებაჲ მათესი სჲ
თქუა უფალმან დღისა მისთვის და ჟამისა, ვიდრე მიეცეს ჯუარცუმად.
დიდსა ოთხშაბათსა ცისკრად, სახარებაჲ მარკოზისი, რნვ. მას ჟამსა შინა იყო
პასექი იგი, რომელ არს, ვიდრე მისცა იგი მათ.
მნუხრი, სახარებაჲ მათესი სთვ
ხოლო იყო რაჲ იესუ ბეთანიას სახლსა, ვიდრე მისცა იგი მათ.
დიდსა ხუთშაბათსა ცისკრად, სახარებაჲ მარკოზისი რ. ...შინა მას ჟამსა შინა
პირველსა მას დღესა უცომოებისა, ვიდრე ენებჲ იგი.
მნუხრი ჟამისწირვისა შეკრებული ყოველთა თავითგან მათესი, სოდ. ჰრქუა
უფალმან თჳსთა მონაფეთა: უწყითა, რამეთუ შემდგომად ორისა. ვიდრე დაჯდა
ათორმეტთა თანა.
სახარებჲ იოანესი, რიდ. იცოდა იესჳ, რამეთუ ყოველივე მოსცა მას მამამან.
ვიდრე უკუეთუ ჰყოფდეთ ამას.
(მეორე სვეტი) სახარებაჲ მათესი სოთ. დ... ჭამდეს იგინი, ჰრქუა მათ იესუ:
ამენ, ამენ - გეტყვი ვიდრე არამედ ვითარცა შ...
სახარება... ლუკა...სი სპგ და ე... მას ანგელოზი ზეცით განაძლიერებდა.
ვიდრე აღდგა მიერ ლოცვისაგან.
სახარებაჲ მათესი სჟვ. და მოვიდა იგი მონაფეთა თანა და პოვნა. ვიდრე
პილატეს მთვარსა.
ფერჳთბანასა. სახარებაჲ იოანესი რიბ. უწინარეს დღესასწაულისა მის
პასექისა, ვიდრე არა ყოველნი წხრთ
შემდგომად ფერჳთბანისა. ოდეს დაჰბანნა ფერჳნი მათნი.
ვიდრე უკუეთუ ჰყოფდეთ ამას ღმერთსა.
ღამისთევასა. სახარებჲ იოანესი რკე. ანდერძი ჰრქუა უფალმან თჳსთა
მონაფეთა ან... დიდა ვიდრე თავადი და მონაფენი.

ბ. სახარება იოანესი, რნე. მას ჟამსა შინა განვიდა იესუ მონაფითურთ თჳსით. ვიდრე ტიროდა მწარედ.

გ. სახარებე მათესი ცვ. მას ჟამსა შინა მწედართა მათ შეიპყრეს იესუ. ვიდრე ტიროდა მწარედ.

დ. სახარებე იოანესი როვ. მას ჟამსა შინა მოყვანეს იესუ კააფაასით(!) ტაძრად. ვიდრე რაათა ჯუარს-აცუან.

ე. მას ჟამსა შინა იხილა იუდა, რომელნიცა მისცა, ვიდრე აღილოს ჯუარი ...

ვ. სახარება მარკოზისი სლ. მას ჟამსა შინა სტრატოტოთა მათ შეიპყრეს, ვიდრე და გრნმენეს.

1v / ... მას ჟამსა შინა მივიდეს მწედარნი იგი ადგილსა. ვიდრე ძე ღმრთისა იყო ესე.

ზ. სახარებე ლუკაასი ტიზ. მას ჟამსა შინა მოჰყვანდეს იესუს თანა სხუანი ორნი ძკრის. ვიდრე ხედვიდეს მას.

თ. სახარებე იოანესი სგ. მას ჟამსა შინა დგეს ჯუარსა მას თანა იესუსსა დედა მისი. ვიდრე რომელსა-იგი უგმირეს.

ი. სახარებე მარკოზისი ლიზ. მას ჟამსა შინა მოვიდა იოსებ არიმათიელ შუენიერი ვიდრე დასდებდეს მას.

ია. სახარება იოანესი სვ. მას ჟამსა შინა ჰკითხა პილატეს იოსებ, რომელ იყო არიმათი. ვიდრე საფლაუი იგი.

სახარებე მათესი ტნა. ხვალისაგან, რომელ არს შემდგომად პარასკევსა.

ვიდრე ლოდსა მას დასისა თანა.

დიდსა პარასკევსა მზისასა და სახარება გ

სამ ჟამისა სახარებე ღამისთ...

შუადღისასა სახარებე ღამის...

ცხრა ჟამისასა სახარებე ღამ...

მ... სახარებე შემოკრები... .. მათესი ტილ

მას ჟამსა შინა ზრახვა-ყვეს ყოველთა ... მოძღუართა, ვიდრე ერთი

მარჯუენით და ერთიმარცხენით.

... ხოლო ერთი ... მოკიდებული. ... ვიდრე ხესა მათეს...

და რაათა წარმავალნი იგი ვიდრე ძე ღმრთისა იყო ესე ... ხოლო ... რამეთუ ... (მეორე სვეტი) პარასკევი იყო, რაათა.

ვიდრე იხილონ, რომელსა.

მათესი ცმზი ... ყვნეს ... ნიცა მრავალნი, რომელნი შორი...

ვიდრე სხდეს წინაშე საფლავსა მას.

დიდსა შაბათსა ცისკრად, სახარებე მათესი ტნა. ხვალისაგან რომელ არს შემდგომად პარასკევისა. ვიდრე დასისა თანა მეცხრე ჟამი წირვასა. სახარება მათესი ტნზ, მწუხრი შაბათისა, რომელი განთენდებოდა.

ვიდრე აღსასრულამდე სოფლისა, ამინ!

სახარებანი საცისკრონი აღდგომისანი ათერთმეტნი.

ა. სახარებე მათესი ... მას ჟამსა შინა ხოლო ათერთმეტ ...

ბ. სახარებე მარკოზისი ნ... და ვითარცა გარდაჴდა შაბათი იგი, ვიდრე ებრ

გ. სახარებე მათესი ... ლდ. ხოლო აღდგა რაა, იყო განთიად, ვიდრე დასასრულამდე

დ. სახარებე ლუკაასი ცვევ. ხოლო ერთსა მას შაბათსა ვიდრე ... ქრისტე ...

ე. სახარებე ლუკაასი ... მას ჟამსა შინა ... აღდგა. ვიდრე გ...

ვ. სახარებე ლუკა...სი პტმ. მას ჟამსა შინა ... დგა. ვიდრე დასასრულამდე ქუეყნისა.
 ზ. სახარებე იოანესი სია. მას ჟამსა შინა მარიამ ვიდრე ესრეთ ჰრქუა.
 ც. სახარებე იოანესი სთ. ერთისა ... შაბათსა მ ვიდრე მონაფენი იგი.
 თ. სახარებე იოანესი სიგ. და ვითარცა შემწუხრდა. ვიდრე სახელითა მისითა
 ი. სახარებე იოანესი სით. მას ჟამსა შინა გამოუცხადა. ვიდრე ... მკუდრეთით.

Fr 285

რაობა:	ოქტოიხოსის ფრაგმენტი
თარიღი:	XV ს.
ფურცელთა რაოდენობა:	1 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	19,5x15,5
Content:	Fragments of Octoechos
Date:	XV c.
Number of folia:	1 folio
Script:	Nuskhuri
Size:	19,5x15,5

ტიქსტი

1r * / ნებელსა ვდღესასწაულობთ
 და მათ მიერ გევედრებით:
 აცხოვნენ სულნი ჩუენნი!

ბოროტთა ვნებათა სიმძაფრითა
 და უძღვებებითა გონებაჲ ჩემი აღვაგსე
 და ჳორცთა ნაგუჴმითა მარადის ვინერტები
 და კეთილთა საქმეთაგან შიშუჴლ ვარ,
 ნაყოფიერ-მყავ ოხითა შენითა, სძალო
 და დედაო ღმრთისა მალლისაო,
 და მერმეთა ტანჯვათაგან მიჴსენ,
 რამეთუ შემწედ უბრძოლელად მოგიგებ შენ.

პარასკევსა მომიჴსენენი
 ძლ. შენ, ყოვლად ქალწულო
 ჯუარს-ეცუ თხემისა ადგილსა, ქრისტე,
 და აცხოვნენ კაცნი, უცოდველო,
 ხრწნილებისაგან და სიკუდილისა,

ხოლო თავი მტერისაჲ სრულიად შეჴმუსრე.
 აღმოჴფხუარ ძირითურთ, მეუფეო,
 სიბოროტისა ეკალი და კუროსთავი,

* შენიშვნა: ამოღებულია H 943 ხელნაწერიდან.

რაჟამს ეკლისა გვრგვნი
ნებსით სახიერებით დაიდგ, სულგრძელო.

შემუსრვითა თქუენითა, მონამენო,
ყოველივე ძლიერებაჲ მტერთაჲ
შეჰმუსრეთ და უჩინო-ჰყავთ
და გვრგვნი ძლევისაჲ შეიმოსეთ.

ვითარცა კრავსა უმანკოსა,
ძელსა ზედა დამოკიდებულსა,
ჰხედევდ, უბინოო, ქრისტესა
და გოდებით მჭურვალედ ადიდებდი.

დღე შაბათი ნმიდათაჲ და სულთაჲ

უფალო ღალატყავსა, ჳმაჲ⁷⁵⁴ ბ
რომელთა ქუეყანისა საშუჭბელი არა ინებეს,
ლუანლისა მძლენი ზეცისა კეთილთა ღირს იქმნეს
და ანგელოზთა თანა მოქალაქე იქმნეს,
ოხითა მათითა
შეგვწყალენ და გუაცხოვნენ ჩუენ.

ნმიდათა მონამეთა მეოხებითა ჩუენთჳს
და ქრისტეს გალობითა
ყოველი საცთური კერპთაჲ დადუმნა
და კაცთა ნათესავი
სარწმუნოებით ცხოვნდების.

დიდ არს დიდებაჲ, რომელი მოიგეთ,
ნმიდანო მონამენო, სარწმუნოებითა,
რამეთუ არაჲ ტანჯვითა ხოლო ერეოდეთ
1v / მტერსა,
არამედ შემდგომად სიკუდილისაცა
სულთა ბოროტთა განდევნით
და სნეულთა განჰკურნებთ,
მკურნალნო სულთა და ჳორცთანო,
მეოხ-გუეყვენით უფლისა მიმართ
შენწყალებად სულთა ჩუენთათჳს.

დიდებაჲ.
ან

ვითარცა ოქროჲსა სასაკუმევლემან,
ცეცხლი ღმრთეებისაჲ შეინყნარე, მიმადლებულო,

⁷⁵⁴ ჳ - სინგურიითა, ა - ზემოთ არის ჩასმული.

რომელსა მარნუხითა სერაბინი შიშით
და ძნიად მიეახლა,
შენ იგი მუცლად-ილე
და უშევ სოფელსა სულნელებაჲ,
ქალწულო, ყოვლადსაგალობელო,
შეინირე ლოცვაჲ მადიდებელთაჲ,
მორწმუნეთა მონათა შენთაჲ.

სტიქარონნი სულისანი
მინისაგან დამბადე მე, უფალო,
და კუალად მიწადვე მიქცევაჲ გარდასლვისათჳს დამასაჯე,
დაანესე დღე განკითხვისაჲ,
რომელსა შინა დაფარულნი
თვთოეულისა საქმეთანი
ცხადად წარმოიდგინენ წინაშე შენსა;
მაშინ შემინყალე მე,
უცოდველო ქრისტე ღმერთო,
და ცთომათა ჩემთა შენდობაჲ მომეც
და სასუფეველისა შენისაგან ნუ განმაგდებ მე.

ვითარცა ყუავილი დაჭნების
და ვითარცა სიზმარი წარჭდების
და განიბნევის ყოველი კაცი
და კუალად ჴმა-ყოს რაჲ საყვრმან,
ვითარცა ძრვისაგან აღდგენ მკუდარნი ყოველნი
შემთხუვად (!) შენდა, ქრისტე ღმერთო,
მაშინ, მეუფეო,
რომელნი მისცვალენ ჩუენგან,
წმიდათა შენთა საყოფელსა
დაანესენ სულნი მონათა
შენთანი, ქრისტე, სახიერო.

ჴ, ვითარი-მე ლუანლი აქუს სულსა,
გან-რაჲ-ვიდოდის ჴორცთაგან,
ჴ მე, მაშინ ვითარ-იგი ცრემლოჲნი
და არაჲ ვინ არს მწყალობელ მისსა,
ანგელოზთა მიმართ მიხედავენ
და ურგებად ევედრებინ,
კაცთა მიმართ ჴელთა განჴმარტებენ
და არაჲ ვინ არს შემწე მისსა,
ვინაჲცა, საყუარელნო ძმანო ჩემნო,
გულისჴმა-ყავთ ნუთი ესე

Fr 294

რაობა: ფსალმუნი
თარიღი: XV ს.
ფურცელთა რაოდენობა: 1 ფ.
დამწერლობა: ნუსხური
ზომა:

Content: Psalms
Date: XV c.
Number of folia: 1 folio
Script: Nuskhuri
Size:

ტიქსტი

მეთოთხმეტე კანონი, ალილუიაი, 104

1r / 39. განჰმარტა ღრუბელი საგრილა[დ მათდა და ცეცხლი მნათო]ბჟდ მათდა ღამე. 40. [ითხო]ვეს, და მოჰდა მწყერ-მარ[ხილი, და პ]ურიტა ზეცისაჲთა განაძლნა იგ[ინი]; 41. სცა კლდესა, და გამოეცნეს წყალნი, [და] ვიდოდეს ურწყულსა მდინარე[ნი]. 42. რამეთუ მოიჴსენა სიტყუსა წმიდისა თვისისა, [რომელ] ჰყო აბრაჰამის მიმართ მონისა თვისისა. 43. [და გა]მოიყვანა ერი თვისი სიხარულით [და] რჩეულნი მისნი შუჭბით. 44. [და] მისცა მათ სოფლები წარმართთაჲ, და ნაშრომი ერთა და-იმკვდრეს, 45. [რაითა და]იცვნენ სამართალნი მისნი [და] შჯული მისი მოიძიონ. დიდებაი

[კანონი მეთხუთმეტე[იე]
ალილუია, 105

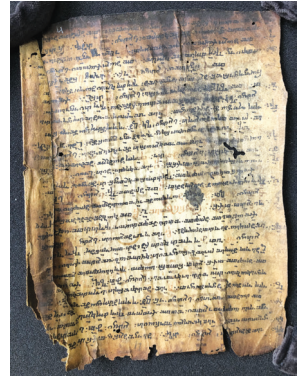
[1. აუ]ვარებდით უფალსა, რამეთუ ტკბილ არ[ს, რამეთუ] უკუნისამდე [არს წყალო]ბჟ მისი. [2. ვინ-მე იტყოდეს ძლიერებათა უფლისათა, სასმენელ-ჰყვენეს ყოველნი ქებულებანი მისნი? 3. ნეტარ არიან, რომელთა დაიცვან სამართალი და ჰყონ სიმართლე ყოველსა ჟამსა. 4.]

1v

[მ]ომიჴსენენ ჩუენ, უფალო, სათნოებ[ითა] ერ[ისა] შენისაითა და მომვედენ ჩუენ მაცხოვარებითა [შენითა. 5. რაით]ა ვიხილოთ ჩუენ სიტკობებჲ რჩე[ულთა] შენთაი და ვიხარებდეთ ჩუენ სიხარულითა [ნათე]სავისა შენისაითაჲ, [რაით]ა ვიქებოდით ჩუენ სამკვდრებელთა [შენთა თანა.] 6. ვცოდეთ მამათა ჩუენთა თანა, უშჯულ[ო] ვიქმენით და გეცრუენით [შენ]. 7. მამათა ჩუენთა ეგვპტეს შინა არა [გული]ს ჰმე-ყვენეს საკვრველებანი შენნი, არცა მოიჴსენნეს მრავალნი წყალობანი შენნი და განგამწარეს წიაღსლვასა [ზღვსა] მის მენამულისასა. 8. და იჴსნა იგინი სახელისა მისისათ[ვის, რაითამცა] გულისჴმა-ყვეს ძლიერებჲ [მისი; 9. და შეჰ]რისვნა [ზღუასა] მენამულსა

Svan 4

რაობა: სახარების საკითხავი
 თარიღი: XV-XVII სს.
 ფურცელთა რაოდენობა: 1 ფ.
 დამწერლობა: ნუსხური
 ზომა: 17,5x13

Content: Readings from Gospel
 Date: XV-XVII cc.
 Number of folia: 1 folios
 Script: Nuskhuri
 Size: 17,5x13

ტიქსტი

1r / ცსა თუ ვისმე ედგას. ვიდრე რომელმან შეინანოს მის.... [მო]ციქულისა და ალფესი. სახარებაჲ მ..... ჰბ ქრისტესა თვსთა მწ...

არა არს დაფარული , რომელი .

ვჲე მრავალთა უმჯობეს ხართ..... ისა მონ[ა]მისა ეულამპიოესი. სახარებაჲ ლკ.... რაჲმე თქ[უა], უფალმან... რომელმან აღიაროს ჩემდამო წინაჲ კაც.

ვჲე რაჲ-იგი სთქუათ. [წმიდ]ისა პატრიაქთა ნეკტარისი, არაკისი და სისინისი. სახარებაჲ ლბ ნათელნი სოფლისანი.

ვჲე ერქუას სასუფეველსა ცათასა.

[წმიდ]ისა მოწამისა[ანდ] რონიკესი.

სახარებაჲ რჲე. არარაჲ არს დაფარული.

ვჲე ხართ თქუენ. [წმიდ]ისა კარპოპაპილესი, ტროფიმესი.

სახარებაჲ ნ..... [ჰრ]ქუა უფალმან თვსთა მონაფეთა. ყოვლით, რომელი გინდეს, რაჲთა გი. ვჲე თა ოვ მონამეთაჲ.

სახარებაჲრლჲ. ჰრქუა უფალმან: ამას გა....იყვარებოდით. ვჲე მსხუჲრპლი შეწირა ღმრთისა. [წმიდ]ისა ლუკიანესი.

სახარებაჲრლჲ. ამას გამცნებ თქუენ..... ვჲე [წმიდ]ისა ლონგინოზისი.

სახარებაჲ მ..... სკ ჟამსა შინა

იყო ჟამი მეექუსე და ბნელი იყო ყოველსა ქუეყანასა [სხდ] ძე ღმრთისაჲ იყო.

.....ისა მოსე წინასწარმეტყველისაჲ

მო-ვინმე-ვიდოდეს იჲსა. ვჲე სახელითა უფლისაჲთა.....

სახარებაჲ ლკ. რივ.ქა უფალსა, რომელმან თქუენ სათნო-იყო შენ წინაჲ. [წმიდ]ისა იოველისი, ამფი..... ჟამსა შინა.

[მ]ივიდა იესუ კაპერნაომდ.

ვჲე სასყიდელი მისი [წმიდ]ისა მონამისა არტიმესი(!).

სახარებაჲჰდ. ჰრქუა უფალმან: აჰა. ...ე გა.....ნბ თქუენ.

ვჲე სრულიად იგი ცხონდეს მე....ს ჟამსა შინა.

და დადგა იესუ ად[გი]ლსა] ისა აბერკისი.

სახარებაჲ პთ.

ვჲე საძოარი იპოოსისა იაკობ, ძმისაჲ უფლისაჲ.

სახარებაჲ ... [მ]ას ჟამსა შინა იყო კაცი შესაკრებელსა [ასწა]ვებდა მათ.

..... სახარებაჲ რწ
.....ე ძე კაცმოვიდეს

1v / ვისა დიმიტრ. სახარებაჲ რლწ. ამას გამცნებ თქუენ, რაჲთა იყ.....
შენირა ღმერთსა..... [წმიდ]ისა კაპეტოლინოესი.

სახარებაჲ მთ . სჲწ .

.... ვ..... გავს სასუფეველი ცათაჲ ათთა ქალწულ. ვე ძე კაცისაჲ მოჴდეს
თანა რომთა პაპისაჲ.

სახარებაჲ იოანესი (იწ). ოწდ. ევედრებოდა ვინმე, ვიდრე ვიდოდე მშვი-
დობით.

[წმიდ]ისა მარკიანესი სვირაკოსელი ებისკოზისაჲ(!), რომელ არს სიკილიას.

სახარებაჲ მთ. ლწ. ჰრქუა უფალმან თჳსთა მონაფეთა: თქუენ ხართ ნათელ-
ნი სოფლ[ისანი], ვე სასუფეველსა ცათასა

ამასვე დღესა წმიდისა ზინობიასი, კკრიაოზ პარტიაქისაჲ.

სახარებაჲ იწ . პთ. მე ვარ კარი ჩემ მიერ თუ ვინმე.

ვე ერთსამწყსო და ერთმწყემს.

წმიდისა ეპიმახოესი სახარებაჲ. [ვითარ]მე. ჰრქუა უფალმან თჳსთა მონაფე-
თა: არა არს დაფარული.

ვე სირთა უ[მეტ]ეს ხართ თქუენ.

თუესა ნოენბერსა ა. [წმიდა]თა კოზმან და დამიანეთაჲ

სახარებაჲ. ოთ. მას ჟამსა შინა. მოუნოდა იესუ ათორმეტთა მონაფეთა
თჳსთა. ვე უსასყიდლოდ მისცემდით. [წმიდა]თა მონამეთა.

ვ სახარებაჲ. სწ.

ჰრქუა უფალმან თჳსთა მონაფეთა: ეკრძაღენით კაცთაგან, რამეთუ და გას.

ვე მოიპოვნეთ სულნი თქუენნი.

წმიდისა აკეფსიმესი. ალჲ.

[წმიდ]ისა ი.....კინისი სახარებაჲ. მთ რწ. ყოველივე მომეცა მამისა ქა...ე
სუბ..... [წმიდ]ისა ლალაკტიონისი და ეპისტიმისი სახარებაჲპვ.

.....[მე] მიგაუღინებ. ვე სრულიად იგი ცხონდეს. ამას დლსა წმიდი-
სა თეოდოტესი. სახარებაჲ ლკ. ოდ. ევედრებოდა ვინმე. ვე ვიდოდე მშვიდობით.

[წმიდ]ისა პავლე აღმსარებლისაჲ. სახარებაჲ ლკ.

რომელმან აღიაროს ჩემდამო. ვე რაჲ-იგი სთქუათ.

.....თა ლგ მელიტინის. სახარებაჲ

.....რ წნა.

ჰრქუა უფალმან: ნუ გეშინიან(!) მც.....რესა

.....გ.....სამ. ვე ძე კაცისაჲ მოვიდეს.

რ.....[წმიდა]თა ანგელოზთაჲ.

სახარებაჲ. ინ. იწ.

მას ჟამსა შინა. უნდა იესუსგანლვაჲ გ.

ვე ძესა ზედა თჳსსა. [წმიდა]თა მოციქულთაჲ სახარებაჲ.

[წმიდა]თა მოციქულთაჲ იკითხეთ.

[წმიდ]ისა გიორგის (გწის) ურმის

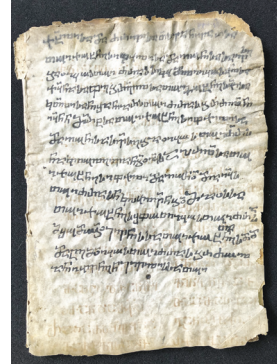
..... სახარებაჲრმვ. რომელმან.....

.....

Svan 5

რაობა: ფრაგმენტები-სახარების საკითხავი, საეტლო და სამთვარიო: იესოს საგალობელი XV-XVI სს.
 თარიღი: 4 ფ.
 ფურცელთა რაოდენობა: ნუსხური
 დამწერლობა: 21,5x15,5; 20,4x12,7, 19,3x13,2
 ზომა:

Content: Readings of the Gospe
 Date: XV-XVI cc.
 Number of folia: 4 f.
 Script: Nuskhuri
 Size: 21,5x15,5

ტიქსტი

1r / ქუხილისა და ძრვისათ[კს]. ყინვა (რსა) თუ იქუხნეს, იფქლისა და ღვნისა საესება იყოს; თუ იძრას, სიკვდილი იყოს ყოველსა ქუეყანასა ფებერვალსა თუ იქუხნეს, ს.....ისა კეთილისა ნიშანი არს; თუ იძრას, ბრძოლანი იყუნენ. მარტსა თუ იქუხნეს, იფქლისა და ღუნისა საესება იყოს . თუ იძრას ნაკლულევანება იყოს.

აპრილსა თუ იქუხნეს, იფქლი და ღუნო და იყოს, თუ იძრას- ნაკლულევანება. მასსა თუ იქუხნეს, შფოთი იყოს, თუ იძრას-მშუდობა. ივნისსა თუ იქუხნეს, დიდთა დაცემა იყოს, თუ იძრას, ბრძოლანი იყუნენ. ივლისსა თუ ი

1v / აქედან სხვა ტექსტია

სახარება მარკოზის თავისა. მას ჟამსა შინა. და ვითარ იგინი ამას იტყოდეს ოდენ და თავადი იესუ დადგა შორის მათსა და ჰრქუა მათ: მშუდობა ი თქუნ თანა, ხოლო იგინი შეძრუნდეს და შეეშინა, ეგონა, ვითარმედ სული რაიმე იხილეს.

და თავადმან ჰრქუა მათ: რასა შეძრუნებულ ხართ და რასათვს გულისსიტყუანი მრავალნი მოვლენან გულთა თქვენთა. იხილენია ჴელნი ჩემნი და ფერჴნი, რამეთუ თავადი მე ვარ. ჴელი შემახეთ მე და იხილეთ, რამეთუ სულსა, ჴორც და ძუალ არა ასხენ, ვითარცა ესე მე მხედავთ, რამეთუ მასხენ.

და ესე რაე თქუა, უჩუენნა მათ ჴელნი და ფერჴნი მისნი. ტმა(!). და ვიდრე იგი არა ჰრწმენა მათ სიხარულისა

2r / მისგან და საკრველებისა ჰრქუა მათ იესუ: გაქუს რაე აქა ჴამადი. ხოლო მათ მიუპყრეს მას თევზისა მწყრისა ნახევარი და თაფლისაგან გოლი.

და ჴამა წინაშე მათსა და მოილო ნეშტი იგი და მისცა მათ და ჰრქუა: ტმბ. ესე იგი სიტყუანი არიან, რომელთა გეტყოდე: თქუნენვე გიიწყავდა თქუნ თანა, ვითარმედ ი ჯერ არს აღსრულებად ყოველი ნერილი შჯულსა მოსესსა და წინაწარმეტყუელთასა და ფსალმუნთა ჩემთჴს.

მაშინ განუხუნა გონებანი, მათ გულისკმისყოფად წიგნთა და ჰრქუა მათ, რამეთუ ესრეთ ჯერ-იყო ვნებად ქრისტესსა და აღდგომად მკუდრეთით მესამესა დღე-

სა და ქადაგებად სახელითა მისითა სინანული და მოტევებაჲ ცოდვათაჲ ყოველთა მიმართ წარმართთა.

ინყეთ იწრუსალემით, რამეთუ თქუენ ხართ მოწამე ამის ყოვლისა, და, აჰა ესერა, მე

2v / სახარებაჲ მათეს თავისა

მწუხრი შაფათსა რომელი განთენებოდა ერთშაფათად, მოვიდა მარიამ მაგ- დანიელი და სხუაჲ იგი მარიამ ხილვად საფლავისა მის. და, აჰა, ძრვაჲ იყო დიდი, რამეთუ ანგელოზი უფლისაჲ გარდამოჴდა ზეცით და გარდააგურია ლოდი იგი კარისა მისგან საფლავისა და ჯდა მას ზედა და იყო ხილვაჲ მისი, ვითარცა..... (გადარეცხილია ზედა ფენა)

ბ

სახარებაჲ მარკვაზისა. და ვითარცა გარდაჴდა შაბბათი იგი

3r / აუარებდით უფალსა [სი]კეთით, რამეთუ უკუნისამდე არს წყალობაჲ მი- სი ალაუარებდით, ვითარცა ღმერთთსა..... კეთ უკჴ

არს წყალობაჲ მისი აღუვარებით უფალსა, უფალთასა, რამეთუ კეთილ, რამე- თუ უკუნისამდ არს წყალობაჲ მისი..... რომელმან ქმნა საკჴრველნი დიდ-დიდნი, რამეთუ უკუნისამდჴ არს წყალობაჲ მისი, რომელმან ქმნა ცანი გულისჴმისყო- ფით, რამეთუ უკუნისამდჴ არს წყალობაჲ მისიაჴ რომელმან დაამტკიცა ქუეყანაჲ წყალთა ზედა, რამეთუ კჴი.

რამეთუ

3v / უკუნისამდჴ არს წყალობაჲ მისი, რომელმან ქმნა ნათელნი დიდ-დიდ- ნი. მხოლომან, რამეთუ უკუნისამდჴ არს წყალობაჲ მისი.

მზე მფლობელ დღისა, რამეთუ უკუნისამდჴ არს მთუარე და ვარსკლავება(!) კელმნიფებად ღამისა, რამეთუ უკუნისამდჴ არს წყალობაჲ მისი.

აჴა, რომელმან დასცა ეგჴბტე პირმშოთურთ თჴსით, რამეთუ უკუნისამდჴ არს წყალობაჲ.

აღ. და გამოიყვანა ისრაჴლი შორის მათსა, რამეთუ უკუნისამდჴ არს წყა- ლობაჲ

4r /ბაჲ მისი აჴ ჴელითა მტკიცითა დამკლავითა მალლითა, რამეთუ კე- თილ უკუნისამდჴ არს წყალობაჲ მისი. აჴ რომელმან განაპო ზღუაჲ მენამული იორად, რამეთუ უკუნისამდჴ არს წყალობაჲ.

აჴ და განიყვანა ისრაჴლი შორის მისსა, რამეთუ უკუნისამდჴ არს წყალო- ბაჲ მისი. აჴა და შთასთხია ფარაო და ძალი მისი ზღუასა მას მენამულსა, რამეთუ კეთილად უ.... უკუნისამდჴ, რომელმან განიყვანა ერი თჴსი უდაბნოდ, რამეთუ კე- თილ, რამეთუ უკუნისამდჴ არს წყალობაჲ მისი.

აჴა, რომელმან დასცნა მეფენი დიდ-დიდნი, რამეთუ კეთილ, რამეთუ უკუნის- ამდჴ არს წყალობაჲ მისი.

აჴა და მოსწყდნა

4v / მეფენი ძლიერნი, რამეთუ კეთილ, რამეთუ უკუნისამდჴ არს წყალობაჲ მისი.

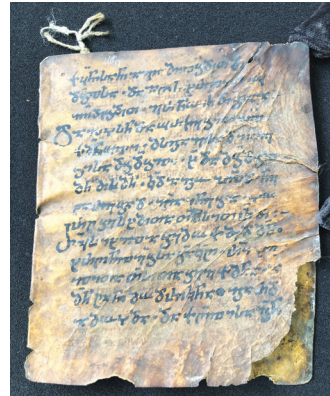
სეონ მეფემან ნჷ აღმორეველთაჲ და უგ მეფჷ ბასნისიჲ, რამეთუ კეთილი, რამეთუ უკუნისამჷ არს წყალობაჲ მისი.

ალა და მისცა ქუეყანაჲ მათი სამკუდრებელად, რამეთუ კეთილ, რამეთუ უკუნისამდჷ არს წყალობაჲ მისი. ალ სამკუდრებელად ისრაჳლსა მონას ათასსა, რამეთუ სიმდაბლესა შინა ჩუენსა მომიკსენენა (!) ჩუენ ... რამეთუ კეთილი. რამეთუ უკუნისამდჷ არს წყალობაჲ მისი. ალა. და მიკსენენა ჩუენ.

ჩუენ მტერთა ჩუენთაგან , რამეთუ კეთილ

Svan 6

რაობა:	საგალობელი
თარიღი:	XV ს.
ფურცელთა რაოდენობა:	2 ფ
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	15,2x13
Content:	Hymns
Date:	XV c.
Number of folia:	2 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	15,2x13

ტიქსტი

1r / ქუეყანისანი ავამალლებდეთ

დიდებულსა და ან სიხარულითა

ულაღაღებდეთ, ერნო, რამეთუ დიდებულ ა[რ]ს.

დაჰკსნდა ურჩებით პირველქმნულნი მსგავსად ღთებია დაბადებულ, ხოლო დამბადებელმან მისმან კუალად-აგო პირველად ნეტარებად, ვითარცა ინება ჯორ-ცმესხმითა თჳსითა, რამეთუ დი.

რაჟამს იხილა შემოქმედმან ხრწნილებასა შინა კაცი, რომელი ჴელითა თჳსთა შეექმნა, ამან ცანი მოდრიკნა, გარდამოჴდა და ქალწულისაგან

1v / განკაცნა, რამეთუ დიდებულ არს.

სიბრძნე ღმრთისაჲ და ძალი მისი, სიტყუაჲ მამისა და ბრწყინვალეებაჲ მისი, ძე მხოლოჲ, ღმერთი ჭეშმარიტი, საიდუმლოჲ ძალთაგან ზეცისათა კუალად [და]გუბადებს ჩუენ ქალწულისა მუც[ე]ლსა, რამეთუ დიდებულ არს

დაუტევენელ(!) დაიტიე.

მოიხილესა.

მოიხილე, ცაო.

რაჟამს ჭამა ადამ ნაყოფი იგი საცნავერი(!) კეთილისა, იქმნა იგი უგუნური წარმდებებითა გარდაჰჴდა შჳჴულსა. ამისთჳს სიტყუაჲ ღმრთისაჲ, ვითარცა ჩჩკლი.....

2r / მამისათა და სულისა წმიდისათა და ებადა ძე და სიტყუაჲ ზეცათა დაებადების, ჯორცითა არსებითა ქალწულისაგან იშვების მეორედ პირველ ჟამთა შობილი, რაჲთა ნაშობთა ადამისთა შვილი ღმრთისა უნოდოს და მაცხოვნოს ჩუენ.

ორთა მუცელთა.

კურთხეულარსა. ყრმანი.

მწყემსთა უდაბნოჲსათა ვითარცა გამოუბრწყინდა ნათელი, განკრევებულნი ხედვიდეს, ხოლო დიდებამან ღმრთისამან ანგელოზისა მიერ ისწავა გალობაჲ მათა ჩუენთა, ღმერთო, კურთხეულ ხარ.

2v / ზეცისა გუნდნი ესრეთ მაღლით გამო იტყოდეს ღაღადებით: დიდებაჲ მალალთა შინა ღმერთსა, ქუეყანასა ზედა მშუდობაჲ, რამეთუ კაცთა შორის ქრისტე გამოუბრწყინდა, რომელ-იგი არს ღმერთი საუკუნეთა.

მწყემსნი ესრეთ იტყოდეს: განვიდეთ და ვიხილნეთ თქუმვლნი ესე.

და მი-რაჲ-ინინეს ბეთლემად, იხილეს ღმერთი ჯორცშესხმული, თაყვანის-სცენ მშობელსა და იტყოდეს: მამათა ჩუენთა ღმერთო, კურთხეულ ხარ, შენ.

სამთვთებ.

აკურთხევიდითსა. საკუმილი.

Svan 7

რაობა:	სახარება
თარიღი:	XIV-XV სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	2 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	21x19
Content:	Gospel
Date:	XIV-XV cc.
Number of folia:	2 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	21x19

ტიქსტი

ՄԾ 1r

ხოლო თავადი შევიდა ნავსა და მიიქცა, მუნვე ევედრებოდა მას კაცი იგი, რომლისაგან ეშმაკნი, რომლისაგან ეშმაკნი განსრულ იყუნეს, რაათა იყუნეს მის თანა.

Ծ ხოლო თავადმან განუტევა იგი და ჰრქუა: მიიქეც სახიდ შენდა და მიუთხარ,

Ծ Ծ რაჲოდენი გიყო შენ უფალმან. და წარვიდა ყოველსა

Մ მას ქალაქებსა ქადაგებად, რაჲ-იგი ყო მისთვის იესუ.

Մ Մ და მიქცევასა მას იესუსა მუნვე შეინყნარა იგი ერმან მან, რამეთუ მიელ-ოდეს მას, და აჰა ესერა მოვიდა კაცი, სახელი მისი იაროს . ესე მთავარი იყო ჰუ-რიათაი თალისაჲ, დავარდა ფერვთა თანა იესუსთა ევედრებოდა, რაათა შევიდეს სახიდ მისა, რამეთუ ასული მარტოჲ ესვა მას, რომელი იყო ათორმეტის წლის და იგი მოკუდებოდა და მისლვასა მას მისსა ერი იგი შეკრბებოდა მისა.

და იყო დედაკაცი წყაროჲთა სისხლისაჲთა ათორმეტ წლითგან, რომელ ვერ-ვის განეკურნა, და მოუწდა ზურგით კერძო და შეახო ფესუსა სამოსლისა მისისა: და მეყსეულად დასცხრა წყაროჲ სისხლისა მისისაჲ თქუა იესუ: ვინ შემახო მე ვი-თარცა ყოველნი უვარ-ჰყოფდეს.

ჰრქუა პეტრე: მოძღუარ, ერნი გარე-მოგადგან

1 v

და შეგაინრებენ შენ, და შენ იტყვ: ვინ შემახო

მე? ხოლო იესუ ჰრქუა: შე-ვინმე-მახო (?), რამეთუ უცან ძალი, განსრული ჩემგან.

შ და იხილა რაჲ დედაკაცმან მან, რამეთუ არა დაეფარა, მოვიდა, ძრწოლით შეურდა მას და რომლისა ბრალისათჳს შეახო, უთხრა ნინაშე ყოვლისა ერისა, ვითარ-იგი მეყსეულად განიკურნა.

ხოლო იესუ ჰრქუა: მას: ასულო, სარწმუნოებაჲმან შენმან გაცხოვნა შენ, ხვლო-დი მშკდობით.

და ვითარ-იგი ეტყოდა ოდენ , მო-ვინმე-ვიდა შესაკრებელისა მთავრისა მის-გან და ჰრქუა მას, ვითარმედ: ასული შენი აღესრულა, რაჲსაღა აშრომებ მოძღუ-არსა?

ხოლო იესუს ვითარცა ესმა, ჰრქუა მას: ნუ გეშინიან(!), გარნა გრწმენინ და ცხონდეს.

და ვითარ მოვიდა სახლსა მას, არავინ უტევა შესლვად მის თანა, გარნა პეტრე, იაკობ და იოანე, მამაჲ და დედაჲ მის ყრმისაჲ, და სტიროდეს მას ყოველნი და ეტყებდეს.

ხოლო ჰრქუა მათ: ნუ სტირთ, რამეთუ არა მომკუდარ არს ყრმაჲ ეგე, არამედ სძინავს.

ხოლო იგინი ჰბასრობდეს მას და უწყოდეს, რამეთუ მომკუდარ იყო და თავად-მან გამ...

2r (არ გადადის)

ნუცა შესასხმელი ფერჯთაჲ და ნუ ვის გზასა ზედა მოიკითხავთ.

ჩ 1 C და რომელსა სახლსა შეხვდეთ, პირველად თქუთ: მშვიდობაჲ სახლსა ამას! და უკუეთუ იყოს მუნ ძე მშკდობისაჲ, განისუენოს მის ზედა მშკდობამან თქუ-ენმან;

ჩ 1 D უკუეთუ არა თქვენდავე მოიქცეს.

მასვე სახლსა შინა იყუენით, ჭამდით და სუემდით მათ თანა, რამეთუ ღირს არს მუშკი სასყიდლისა თჳსისა, ნუ მიხვალთ სახლითი სახლად.

ჩ 1 E და რომელსა ქალაქსა შეხვდეთ და შეგინყნარნენ თქუენ ჭამდით ნინადაგებულთა თქუენტა და განჰკურნებდით მას შინა უძღურებათა

ჩ 1 F და ეტყოდეთ მათ: მოახლებულ არს სასუფეველი ღმრთისაჲ.

და რომელსა ... ქალაქსა შეხვდეთ და არა შეგინყნარნენ თქუენ,

ჩ 1 G სასუფეველი ღმრთისაჲ.

გამო-რაჲ-ხვლოდით უბანთა მისთა და არქუთ მათ: აჰა ესერა, მტუერი, რომელ აღგუეკრა ფერჯთა ჩუენტა ქალაქისაგან თქუენისა, განვიყარეთ თქუენ ზედა, გარ-ნა ესემცა უწყით , რამეთუ მოახლებულ არს სასუფეველი ღმრთისაჲ.

გეტყვ თქუენ: სოდომელთაჲ უმოლხინეს იყოს მას დღესა შინა, ვიდრე ქალა-ქისა მის

2v

ვაჲ შენდა, ქორაზინ, და ვაჲ შენდა, ბეთსაიდა, რამეთუ ტჯროს და სიდონს, თუმცა იქმნეს ძალნი, რომელნი იქმნეს თქუენ შორის პირველვე-მცა ძაძითა ნა-ცარსა ზედა მსხდომარეთა შეინანეთ, ხოლო ტჯროსი და სიდონი უმოლხინეს იყოს

დღესა მას სასჯელისასა, ვიდრე თქუენ და შენ, კაფარნაომ, ნუ ცამდე აჰმალდე-
ბი, არამედ ვიდრე ჯოჯოხეთად შთაჰყდე.

რომელმან თქუენი ისმინოს, ისმინა ჩემი და რომელმან თქუენი შეურაცხ-გყუ-
ნეს, მე შეურაცხ-მყოფს, და რომელმან მე შეურაცხ-მყოს, შეურაცხ-ყოს მომავლი-
ნებელი ჩემი.

და მოიქცეს სამეოცდაათორმეტნი იგი სიხარულითა და იტყოდეს: უფალო,
ემშაკნიცა დაგუმორჩილებიან სახელითა შენითა.

Ⲛ Ⲙ Ⲛ (ს) ჰრქუა მათ იესუ: ხედავთა ეშმაკსა, ვითარცა ელვასა, ზეცით გარდა-
მოვრდომილსა.

აჰა, მოგცე თქუენ ჴელმწიფებაჲ დათრგუნვად გულთა და ღრიანკალთა და

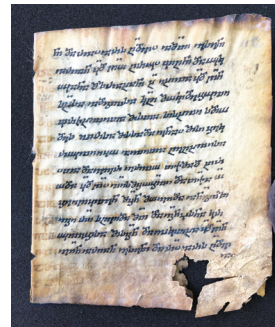
Ⲛ ⲘⲔ ყოველსა ზედა ძალსა მტერისასა და არარაჲ გეუნოს თქუენ.

ხოლო ამას ზედა ნუ გიხარიან, რამეთუ სულნი უკეთურნი დაგიმორჩილებიან
თქუენ, არამედ ამას ზედა გიხაროდენ, რამეთუ სახელები თქუენი აღწერილ არს
ცათა შინა მას ჟამსა შინა.

Svan 12

რაობა:	ღვთისმშობლის მიმოსვლა
თარიღი:	XIII-XIV სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	2 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	14,3x12

Content:	The Journey of the Mother of God
Date:	XIII-XIV cc.
Number of folia:	2 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	14,3x12

ტიქსტი

1r / ...ნი და რაჲ არს ცოდვაჲ ამათი, ესენი არიან, ყოვლადწმიდაო, ცრუჲ ფიცნი
და უკუნა მზრახანი.

ხოლო იხილა ყოვლადწმიდამან სხუასა ადგილსა კაცი მოკიდებული, ფრჩხი-
ლითა მისთა სისხლი სდიოდეს პირსა მისსა და ენაჲ მისი შეკრული იყო ალითა
ცეცხლისაჲთა და ვერ ეძლო თქმად. ტიროდა ყოვლადწმიდაჲ ღმრთისმშობელი და
თქუა: უფალო, შემინყალენ!

მაშინ მოვიდა ანგელოზი იგი, რომელი სცვიდა მათ და განჴსნა კრულებისა
მისგან და ჰკითხა ყოვლადწმიდამან: ვინ არიან და რაჲ არს ცოდვაჲ

1v / ამათი, ესენი არიან, ყოვლადწმიდაო, ეკლესიასა შემცოდებლნი. ჰრქუაჲ
ყოვლადწმიდამან: ვითარცა ჰნებავენ, ეგრეცა ჰყავ მათ. და კუალად შეიპყრეს იგი
მუნვე სატანჯველმან ჰრქუა მიქაელ მთავარანგელოზმან: მოვედ, ყოვლადწმი-
დაო, სადა-იგი მღველი იტანჯვებიან. მოვიდა და იხილა ხუცეცნი(!) მოკიდებულნი
და ცეცხლი გამოვიდოდა თხემსა მათსაჲ.

ჰრქუა ყოვლადწმიდამან: რაჲ არს ცოდვაჲ ამათი?

ჰრქუა მიქაელ ყოვლადწმიდასა: ესენი არიან ჟამისმწირველნი, რომელნი საყდ-

2r / ართა ღმრთისათა წინაშე დგანან და ოდეს დაჰწინაღობდენ ჴორცსა და სისხლსა ქრისტესსა, ნაბერწყალი ქვევ(!) სცვიოდა და საშინელი საყდარი ცათა შინა იძროდა და კუარცხიბეკი(!) ფერჯთა უფლისათა ძრწოდა. ამისთვის აქა იტანჯვებინ(!).

იხილა სხუასა ადგილსა ყოვლადწმიდამან, კაცი ფრთოვანი მვეცი ჰგუემდაა (!), რომელსა ედგა სამი თავი , ვითარცა ალი ცეცხლისაჲ. და ჰრქუა ყოვლადწმიდამან: რაჲ არს ცოდვაჲ ამისი-?

ჰრქუა: ესე არს, ყოვლადწმიდაო, რომელი მთავარდიაკონი წმიდა წმიდათაჲსა აღმოიკითხავს და ა ... ყო ... ს

2v / წესსა და სახარებისასა და ცოდვასა არა ჰრიდა.

განვიდა სხუასა ადგილსა და იხილა ყოვლადწმიდამან, რომელნი სხდეს ცეცხლსა შინა.

ჰკითხავ ყოვლადწმიდამან: ვინ არიან ესენი და რაჲ არს ცოდვაჲ ამათი?

ესენი არიან, ყოვლადწმიდაო, რომელთა მოციქულთაჲ და ანგელოზთა ხატი ემოსა და იყუნეს ქუეყანასა ზედა პატრიაქად და ებისკოპოზად და იტყოდინ: გვაკურთხენით, წმიდანო.

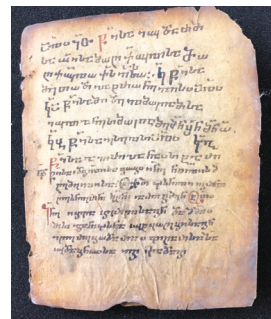
ხოლო წმიდათა შინა არა ვიდოდეს წმიდად, რამეთუ არა იმარხეს მეცნებაჲ(!) ღმრთისაჲ. ამისთვის აქა [იტანჯ]ებინ.

იხილა ყოვლადწმიდამან სხუასა ...

Svan 13

რაობა:	იბაკონ-იკოსნი, საგალობელთა კრებული
თარიღი:	XIV-XV სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	4 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	14,5x12,3

Content:	Collection of hymns, Ibakon-ikosni
Date:	XIV-XV cc.
Number of folia:	4 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	14,5x12,3

ტიქსტი

1r / აღ~ ი~თ წმიდისა იუდა, ძმისა უფლისა მოციქულისა. მოციქულო ქრისტეს ღმრთისაო.

კ~ წმიდისა მეთოდი პატრონელისაჲ მღჲ (?)

კა~ წმიდისა მღღელმონამისა იულიანესი, მონამემან შენმან, უფალო

კბ~ წმიდისა ესელსი აღ~

კვ~ წმიდისა აღრიპანასი ტარი

კდ~ წმიდისა დიდებულისა შობაჲ იოანე ნათლისმცემლისა. უქმი ჳსნილი გრნა(!) წესნიერნი კაცნი არა ჳმენ ...

იოანე იშვა ბერნისაგან და მამაჲ მისი განიჳსნა უტყუებისაგან, ინერებოდა რაჲ ფიცარსა ზედა უდაბნოსა იგი ქადაგი.

1v / და იხარებდა უცხონი მას ზედა სიხარულსა ბერნი იქადოდა შობად? რამეთუ ეტყურთა ყრმაჲ ნიალითა, სასნაულთმოქმედო უფალო, დიდებაჲ შენდა!

სხუაჲ.

წინაჲსწარმეტყუელო და ქადაგნო ქრისტეს მოსლჳისანო ღირსად, ქებად შენ- და ვერშემძლებელ ვართ, არამედ სურვილით პატივ-გცემთ შენ, რამეთუ ბერნობაჲ დედისა და უტყუებაჲ მამისა დაიჳსნა პატიოსნითა შობითა განჳორციელებაჲ სიტყჳსა ღმრთისა სოფელსა ექადაგა.

იბაკოჲ.

ბერნი შობს დღეს ქრისტეს წინამორბედსა და იგი არს სავსებაჲ ყოველისა წინაჲსწარმეტყუელობისა, რამეთუ რომელნი წინაჲსწარმეტყუელთა თანა წინაჲსწარ

2r / ქადაგეს, ამან იორდანესა შინა ნათელ-სცა და გამოჩნდა ღმრთისა სიტყჳსა ქადაგად და წინამორბედად.

იკოსი შევასხმიდეთ ან ჩუენ უფლისა წინამორბედსა, რომელი უშვა დღეს მღდელსა ელისაბეთ საშოთ მისგან ყოვლად უნაყოფოსა, რამეთუ ქრისტემან მხოლოდ განულო ქუეყანაჲ უქმი და უთესლოჲ, იოანე შვა ბერნმან არაჲ თჳნიერ მამაკაცისა, ხოლო იესუ ნებითა მამისაჲთა და ფარვითა სულისა წმიდისაჲთა ქალწულმან შვა უბიწოდ და გამოჩნდა ბერნისაგან ქალწულისაგანისა წინაჲსწარმეტყუელად ქადაგად წინამორბედად.

2v / კუე წმიდისა ფებორონიაჲსი ტარიგი შენი.

კვ~ წმიდისა დავით თესალონიკელისაჲ

კზ~ ღირსისა მამისა ჩუენისა სჳმიონისი

მოთმინებითა შენითა

კჳ~ ნანილთა აღმოყვანებაჲ კკროს და ჳერ~თაჲ საკვირველებანი

კთ~ წმიდათა თავთა მოციქულთა პეტრეს და პავლესი

უქუმი (!) ჳსნილი ყოველთვის

მოციქულთა თავნი, რომელმან მედილეგემან თქუენ ჰყრობილად, ანუ რომელსა ეკლესიასა არა ჰყავთ თქუენ მოძღურად დამასკელ

3r / იქადის შენ ზედა,

ხოლო ტრასიონი უმეტესად იქადის მის შორის შობისა შენისათჳს, რომმან სისხლი სისხლი შენი არა შინყნარა. პეტრე, კლდეო სიმტკიცისაო; პაულე მოძღუ-არო წარმართთაო! ესე ორნივე ჳრომაჲთ მოვედით და შემენიენით ჩუენ, რაჲთა ესრეთ უწოდოთ: ქრისტე ღმერთო, დიდებაჲ შენდა!

იკოსი.

წარმართე ენაჲ ჩემი, მაცხოვარ!

განურცე პირი ჩემი და აღავსე იგი დაღმობიერ-ყავ გული ჩემი, რაჲთა რომელთა ვიტყოდე, შეუდგე და რომელთა უჳმოძღურიდე, პირველ უჳყოფდე, რამეთუ დიდ

3v / (არ გადადის) იგი ტქმულ არს : რომელმან ყოს და ასწიოს, ხოლო თუ ვიტყოდი რასმე და ვიქმოდი, არა შევირაცხო მრავალმჳმობელი, ვინაჲცა მომმად-ლე საქმედ ჳეროვანი და სიტყუად უმჯობესი მხოლო მცნობელი გულთა.

სხუა იბაკოა.

ღ გიორგი(გ~ი) ო, მაცხოვარისა ტრფიალნო, სათნო და ქადაგნო, თხემნო მონაფეთანო და ყოველთა უპირველესნო პეტრე და პავლე, ყოვლადქებულნო, სუეტნო მტკიცენო სოფლისანო, ვითარცა ზენათ მადლის შემწყნარებელთა პატივს

4r / მცემელნი სსენებისა თქუენისანი გუაცხოვნენით, რათა უწოდებდეთ: გიხაროდენ უღლეულო საღმრთოო, ლ~ კრება ნმიდათა მოციქულთა იგივე განგებაა. უქმი. თუესა იულისსა აქუს დღე. ლ~ დღეთა აქუს ჟამი იდ და ლამეთა ჟამი ი~ ა~. ნმიდათა საკრველთმოქმედთა კოზმან და დამიანესი.

ნმიდანო უქრთამნო მკურნალნო

განგება ნოენბერსა ა~ ჰპოო. ბ~.

დადება პატიოსნისა სამოსლისა ღმრთისშობელისა.

უქმი

ოხ~თ ღმრთისმშობელო ქალწულო, კაცთა მფარველო, სამოსელი და

4v / სარტყელი უხრწნელისა გუამისა შენისა მტკიცედ ჰქონან და მცველად მოსცენ ქალაქსა შენსა, რომელი-იგი უთესლოესა შობისა შენისა მიერ განუხრწნელად ჰვიან მარადის, რამეთუ შენ ზედა ბუნებანი მოუძღურდეს და ჟამნიცა. ამისთვის გვედრებით: მშკობა სოფელსა მოანიჭე და სულთა ჩუენთა დიდი ნყალობა.

იბაკოა

სამოსელად უხრწნელებისად ყოველთა მორწმუნეთა მოანიჭე, ღმრთივიმადლებულო, უბინო, პატიოსანი შესამოსელი შენი, რომლითა ...

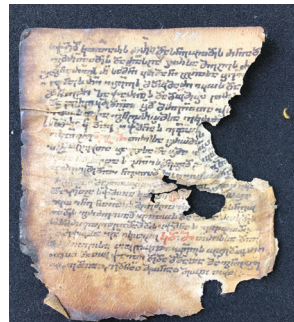
რაობა:
თარიღი:
ფურცელთა რაოდენობა:
დამწერლობა:
ზომა:

Svan 14

ჟამნი
XVI ს.
2 ფ.
ნუსხური
14,5x13

Content:
Date:
Number of folia:
Script:
Size:

Horologion
XVI c.
2 folios
Nuskhuri
14,5x13

ტექსტი

1r / ევფოდი დღე ყოველი იკითხე, კ მ თ~რისსა დღე.....ლს ყოველისა საქმი-სათვს ძღვენისა შენირვაართა რის~ ვა კურნებისა და ნებისა პოე..... ...ვთა კლვაა, ლოცვაა შენირულ იყოს წინაშე და ანგელოზნი ესტუმრნეს. ყოველი საქმეერი იყოს მგზრობაა არა კეთილ არს უფლისა სოდომისა და გომორისა [ნა]რეიდა წარწყმედილი. იპოოსლდეს მკდრს(!) შფოთსა ეკრძაღე.... ...დამ-დეს იქმნას ევ~ფოდე კითხეს კ~ა მ.... .რისსა დღეკეთილ ... ე ნერგვ ვაჭრობაა საქმე კეთილ მგზრ..... ებაა.

თარგმანი რამეთუ ქ..... ზ~ვ..... მონაფე[თ]ა კრებად და რომელი იშვეს

ბრძ... ოს.... ფართო... ბსა შინა მზე გრძელი იყოს, რომელი სიბრძნესა დიდსა ენი-
ოს, მრ..... მავალი იყოს მათუსალა იშვა წ...ლი ფარობასა შინა იყოს, რომელი
და სნე.... სწ...თთადეს სზმრ ცუდიაქსსა.... ჟამსა იკითხე ...კ...ბ
მ...თრისსა 1v/ დღე ... და თავისა განცხრომისათვის სახელ საქმედ კეთილ არს,
რამეთუ დასნეულდეს, ძნიად.... გამართლდეს და რ...სცა ჭირსა მიეცეს ძ.....
რამეთუ სამნი ყრმანი ცეცხლსა შე.....ნეს რომელი იშ...ვეს, მდუმარე იყოს და
....დნიერი ზაქარიას დადუმებაჲ წრ.....

და წარწყმედილი შემდგომად მრავალთა ჟ[ამთა]

.....ოს აქა განცხრომასა ეკრძ.....

ს....ზ.....რი კ.....დღე იქმნას ეფო.....

..... ხვ..... თრისსა შრომ.....

პრ..... უც....ჯთა შა.....სა და ბმა....

..... თა სახელისდებად.....

წარწყმედილი ნ.....ლად

..... მაცოლობელ

დასაქმითა კ...თ.....იიყო იოანე ნათლისმცემელისა

[დ]ასნეულდეს,

გრძელად ინლოს და მოკუდეს

სიზმრ..... ადამდის იქმნას ეფოდი

იკითხე კ...დ. მ...თრისსა დაი..... თვისა თუ წული იშვეს, და მეექუსესა ჟამსა
უბედური იყოს და თუ ქალი, დედა-მამათა მაგინებე.....ჯედ... - ჯედნაჲ მეონაჲ
მეოტი ჰრქუა.

1r-ს მარცხენა ნაგლეჯი:

....კი თხ.....

.... საქმისაგ.....

.....რისათვის

..... ქორწინებაჲ.....

.....ე იყო

.....რი მგზ....

....ხვიდა.

.....ლდგე.....

.....ითხე.....

....ლ.....

1v-ს მარჯვენა ნაგლეჯი:

....ნ.....

....ეფფოდ.....

....ღე კეთილ.....

....ვთას ლი.....

....უკმოიქ.....

....ეული

....სახიერი

....არ და.....

....ო

....ნ... ფ.....

.... სა.....

Svan 19

რაობა:	ლოცვანი
თარიღი:	XIV-XV სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	2 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	13,8x11,4
Content:	Prayers
Date:	XIV-XV cc.
Number of folia:	2 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	13,8x11,4

ტექსტი

1r / შეუნდვენ ამას რაოდენიცა რა ცოდა წინაშე შენსა და ანგელოზნი სახიერნი წარმოუდგინენ მას და ღირს-მყავ ესე წიაღთა შინა მამათმთავართასა მოციქულთა და წინასწარმეტყუელთასა და ყოველითა საუკუნოთაგან სათნოთა შენთა, სადა-იგი არა არს საღმობაჲ, მწუხარებაჲ და სულთქუმაჲ, არამედ მწყობრი მართალთა და კრებული კეთილად მსახურთა და ქუეყანაჲ წრფელთა, რომელსა შინა ხედვენ დიდებასა ქრისტეს შენისასა.

რამეთუ შენ ხარ ღმერთი ცხოველთა და მკუდართა და შენი არს სუფევაჲ, ძალი და დიდებაჲ მამასა, ძესა და წმიდასა.

1v / ლოცვაჲმლსა ზედა.....

..... უფლისა მიმართ

..... რომელი და ...თა სანუთოსა ამასებასა, ხოლო მერმისა(!) მას საუკუნესა სანერებისა შენისათჳს განუმზადებ სინმიდისათჳს მათისა ჰაბრალა მონთა მათ წიაღთა ნათლისათა და სულეზსა მართალთასა შენ უმეტესად, სახიერო ქრისტე ღმერთო, შეიწყალე სულიცა ამის მონისა შენისა სახელით შეივედრე მშჯდობით დაანესე ღმიდათა შენთა თანა, რამეთუ შენ თავადმან ჰბრძანა, ვითარმედ ესეა, რომელთა არს სასუფეველი ცათა

2r / არა ცოდოს შენ მხოლო ხარ უცხოჲ ყოველისაგან [ცო]დვისა და სი[მარ]თლე შენი სამართლე არს უკუნისამდე და სიტყუაჲ შენი ჭეშმარიტად, რამეთუ შენ ხარ ცხორებაჲ და განსუენებაჲ შესუენებულთა მონათა. ალჲ, ალჲ.

ჭირსა ჩემსა უფლისა მიმართ ღაღად-ყავ, ისმინე, უფალო, ალჲ, ალჲ. უფალო, იწესენ სული ჩემი ბაგეთაგანრთა. ალჲ, ალჲ.

რად მოგეცეს შენ, ანუ რად შეგეძინეს ალჲ, ალჲ

ისარნი ძლიერისანი ლესულ არიან თანა ოჭრებისათა. ალჲ, ალჲ.აჲ მე, რამეთურდა მე მწ[ირ]ობაჲ ჩემი დრო ს.....თა თანა ... დრ... ალჲ, ალჲ.

2v / მრავალჟამ დაიმკ.....

ჩემმან (ჩწმნ) მოძულეთა მშჯდობისა და ზეცად ყავჲ და მამშჯდობელ. ა....

რაჟამს ვეტყოდე მათ, იგინი მიბრძოდეს(!) მე ცუდად. ალჲ, ალჲ.

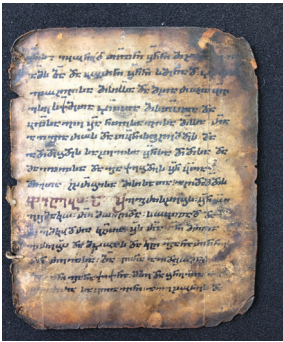
დიდებაჲ ან და.

რამეთუ შენ ხარ ცხორებაჲ და განსუენებაჲ,

რომელთა შუებაჲ საწუთოჲსა სურვილითა შენითა დაუტევეს, უფალო, და მკურვალედ მოღუანებითა შეგიდგეს შენდა, მორჩილებასა შინა ცხორებაჲ არა აღასრულეს, მოქალაქობითა სათნოთა შენთა მოიცვალნეს შენ წინაშე საწუთო-სა ამისგან. შენ, სახიერო, მორჩილებისა გ....განთა შემკობად ღირს-მყვენ და

Svan 19 ა

რაობა:	ლოცვანი
თარიღი:	XIV-XV სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	2 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	14,4x12
Content:	Prayers
Date:	XIV-XV cc.
Number of folia:	2 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	14,4x12

ტექსტი

1r / შენისა იყუნედ თუაღნი შენნი მიხ.... ამას ზედა და ყურნი შენნი სმენად ჳმისა ლოცვისა მისისასა და მხიარულ-ყავ ესე საქმეთა ჳელთა მისთათა და ყოველსავე შინა ნათესავის მისსა, რათა აღგოაროს და თავყუანის-გცემდეს და აღიდებდეს სახელსა შენსა დიდისა და მალლისა და გაქებდეს შენ ყოველთა დღეთა ცხორებისა მისისათა ან და მარადის.

ფიცებაჲ ა. შეგრიცხებს შენ უფალი, ეშმაკო, რომელი მოვიდა სოფლად და დაემკდრა კაცთა შორის, რათა ...ნი მძღავრებაჲ დამჳუას (დაამჳუას) და კაცი განარინნეს, რომელმან ძელსა ზედა წინააღმდგომნი(!)ნი განაქიქნა, მზე დაბნელა (დააბნელა), არა საფლავნი აღეხუნეს და

1v /მრავალთა შესუენებულთა წმიდათანი აღდგეს, რომელმან იგი დაჳსნა სიკუდილითა სიკუდილი და განაქარვა ჳელმწიფებაჲ სიკუდილისა, ესე იგი არს შენი, ეშმაკო.

ფიცებაჲ ბ.

გაფიცებ შენ მისსა მიმართ, რომლმან აჩუნა ძელი ცხორებისა და უბრძანა ქერობინსა მოტყინარესა და მახვლსა იქცევისასა დაცვად შენდა მისსა მიმართ. გაფიცებ შენ, შერისხებული იქმენ და წარვედ ამისგან.

ფიცებაჲ გ.

გაფიცებ მას, რომელი ვიდოდა ზღვასა ზედა, ვითარცა კმელსა, ქუეყანასა, რომელმან შერისხნა აღმურსა ქართასა, რომლისა მიხედვითა განჳმებიან უფსკრულნი და თქმითა დადნებიან მთანი, რამეთუ იგი თავადი ან

2r / ...უელებისაებრ წმიდისა სჯ..... შენისა შემდგომად აღსრულებულისა დღეთა მათ განწმიდელთა ტაძრად მიყვანებაჲ თავს-იდევე, რომელი-იგი ბუნებით სჯულისმდებალი(!) არს მკლავთა ზედა მართლისა სჳმიონის თანა ჳერ-იჩ-

ინა, რომლისა-იგი სადღუმლოთა სახე წინასწართქუმულისა მის მარწუხვისა(!) ნაკვერცხლისა საცნაურისა მიმსგავსებულისა გუეცნობა, რომლისა მიმსგავსებულად ან ჩუენცა ახლისა ამის მადლისა სჯულსა აღვასრულებთ. შენვე, თავადო მეუფეო, რომელი და. ჩვლთა ...ცა აკურთხე ყრმაჲხლით მშობელთა და მიმქმე[ლთა]

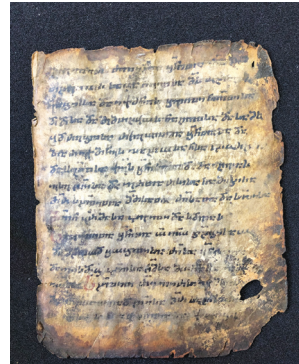
2v / მისთა თანა ღირს-ყავმასა მარჯუესა წყლისა ამის მიერ წმიდისა ნათლისღებითა მეორედ შობადშერტე ესე სამწყოსა პირმეტყუჭლთა ცხვართა შენთასა, რომელსა ზედა წოდებულ არს სახელი ქრისტეს შენსა. რამეთუ შენ ხარ განწმიდელი და განმანათლებელი ჩუენი. ქრისტე ღმერთო ჩუენო, და შენი არს სუფევად, ძალი, დიდებაჲ მამასა.

მშვიდობაჲ ყოველთა!
თავნი ჩუენნი, უფალო

უფალო ღმერთო ჩუანო, რომელი მეორმოცისა(!) დღესა ტაძრად ალახუედ მარიამის მიერ წმიდისა დედისა შენისა და მკლავთა ზედა მართლისაჲთა სუმონისათა მამაჲ ჯერ-იჩი[ნა] ააორძინე მო...ცა ესე შენი

Svan 19 ბ

რაობა:	ლოცვანი
თარიღი:	XIV-XV სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	1 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	14,5x11,6
Content:	Prayers
Date:	XIV-XV cc.
Number of folia:	1 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	14,5x11,6

ტიქსტი

1r / სახელითა ძ.... შენითაბათი.ბისასა და იქმნას შვილი ნათლისა დიდისა და მიმთხვოს ნაწილსა და სამკუდრებელსა რჩეულთა შენთასა და ზიარ ექმინეს(იქმნეს) პატიოსანსა ჯორცსა და სისხლსა ქრისტეს შენისა და დაიცვას ესე ქმიდისა და ერთარსისასა სამებისა მიერ სახელითა მამისაჲთა, ძისათა და სულისა .

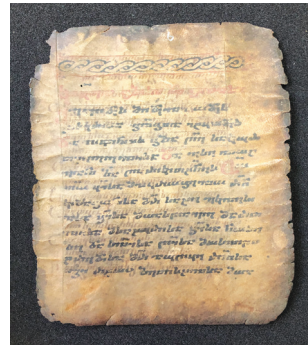
ღმერთმან ყრმასა ჯელი დასდვასლითა შენითა, უფალო ღმერთო ჭეშმარიტებისაო. და მხოლოდშობილისა ძისა შენისა დავსდებ ჯელსა ჩემსა მო[ნასა] სახელით, რომელი ღირსი წმიდისა მიერ სა.....

1v /ელა შენთაჲსა დაცვად განაშორე ამისგან ძული(!) იგი იგი საცთური დაესე ესე სარწმუნოებითა და სასოებითა და სიყვარულითა, რაჲთა ცნას, რამეთუ შენ მხოლოჲ ხარ ჭესმარიტი ღმერთი და მხოლოდშობილი ძე შენი და სული

შენი წმიდა და მოეც ამას წმიდათა მცნებათა შენთა სლვად სათნოებითა შენთა დაცვად, რამეთუ უკუეთუ ქმნეს ესე კაცმან, ცხონდეს ამას შინა და დაწერე ესე წიგნსა მას შინა ცხოველთაჲსა და შეაერთე ესე წმიდასა სამწყსოსა და სამკვდრე-ბელისა შენისა და დიდებულ იყავ ამას ზედა სახელი შენი წმიდა და სიყვარული ძისა შენისა და უფლისა იესუს ქრისტეს და ცხოველისა სულისა

Svan 19 გ

რაობა:	ლოცვანი
თარიღი:	XIV-XV სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	1 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	14x11,9
Content:	Prayers
Date:	XIV-XV cc.
Number of folia:	1 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	14x11,9

ტექსტი

1r / დასაწყისი სინგურით შესრულებული არ იკითხება
შევიდეს მღვდელი. ოდეს ცისკრისა გალობათა იტყოდეს და ჰფინოს ბზა წინა-
შე საკურთხეველისა.

და ესე ლოცვანი ზედა წარვიკითხეს: უფალო ღმერთო, ყოველისა მპყრობელო, რომელმან კიდაბონისა მიერ სახე ეკლესიისა შენის. მოასწავე მართლისა მსახურისა შენისა და სულისა წმიდისა მოსვლად ტრედისა მიერ აუწყე, რომელსა-იგი რტოჲ ზეთისხილისა

1v / მოაქუნდა პირითა მისითა. ან იგ[ი]ვე სახე ყრმათა ებრაელთა აღასრულეს, რტოთა ბაჲასათა მიგეგებვოდეს და იტყოდეს: ოსანა მალალთა შინა, ოსანა! ძესა დავითისსა! კურთხეულ არს მომავალი განსჯად სიმართლისა თანა მამით და სულით წმიდითურთ ან და (+და) მარადის და უკუნითი.

ლოცვაჲ ბ. უფლისა.

უფალო ღმერთო, ყოველისა დაბადებულისა შემოქმედო ქრისტე, რომელი დამსდაბდიდი ცხორებისათვის ჩუენისა გამო, კორციითა გამოსწნდი დასჯილთა ამათ ამათვს , უფალო, რომელი ცეცხლისფერთა ეტლთა ზედა მჯდომარე ხარ და ჩუენტვის კარაუ

Svan 19 დ

რაობა:	ლოცვანი
თარიღი:	XIV-XV სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	3 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	14,3x11,8
Content:	Prayers
Date:	XIV-XV cc.
Number of folia:	3 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	14,3x11,8

ტიქსტი

1r / შენითა შენურვილნი თავთა თვსთა განამუენებდე]ე] და და საქმეთა კეთილთა და გალობას[ა] მარადის შენდა შესწირვიდენ დიდებისათვს სახელისა შენისა წმიდისა შენივე, მეუფეო, ან ცა აკურთხე ყრმაე ესე სახელით და შემკვეთავო ამისი სამკაულითა სათნოთა შენთაჲთა და სანადელითა შუენიერებითა და პატიოსანითა, რაჲთა მცნებათა შენთა ღირსებით ვიდოდეს, ასონი თუსნი სინმოდით განსწავლეს და მიმთხვ...ოს საუკუნეთა შენთა ქრისტეს იესუს მიერ, უფლისა ჩუენისა, რომლისა არს დიდებაჲ მამისა და ძისა

1v / ლოცვაჲ

უფლისა მიმართ ვილოცოთ კ̄ს[ნ]

ღმერთო და მამაო ყოვლსა მპყრობელო, რომელმან ჳმაჲ მაღლისა წინანარმეტყუელისა შენისა ესმას(!) მიერ წინანარვე აღთქუმაჲ ჩუენ ქალწულისაგან შობაჲ მხოლოდშობილისა ძისა შენისა და უფლისა ჩუენისა იესუს ქრისტესი, რომელი-იგი უკანასკნელთა დღეთა ნებითა შენითა და შეწვნითა წმიდისა სულისა შენისაჲთ ჩუენ, კაცთა, ცხორებისათვს გამოუთქუმელთა მონყალებისა შენითა მისგან ჩჩკლად გამოჩინებაჲ სათნოჲ ყავ და ჩუელებისაებრ(!) წმიდისა სჯულისა შენისა შემდგომად აღსრულებისა დღეთა მათ განწმიდესაჲთა(!) წარ-რაჲ-მიყვანებაჲ სათნო იყავ და.....

2r / რომელმან წმიდათა და.....

ნელნი მისნი, რომელმან დააფუძნა ქუეყანაჲ სიმტკიცესა ზედა თვსსა, რაჲთა არა შეიძრას იგი უკუნითი უუნისამდე. ამინ.

რომელნი მოუნოდე წყალთა ზღვისაჲთა და მიჰფენს იგი პირსა ზედა ყოვლისასა ქუეყანისასა.

ფიცებაჲ ზ.

გაფიცებ შენ , სულო უკეთურო, განვედ და განეშორე ამისგან, რომელი-ესე ან წმიდასა ნათლისღებასა განმზადებულ არს.

გაფიცებ ცხორებისა ვინებასა(!) უფლისა ჩუენისა, იესუს ქრისტესსა და პატიოსანსა კორცსა და მხოლოსა მისსა და მოსვლასამისსა საშინელსა. მოვიდეს, მოვიდეს და განკითხვად ყოვლისა ქუეყანისა

2v / შენთა ტანჯვად დგა ენასა მას შინა ცეცხლისასა და მიგცეს შენ ბნელსა დაუძნებული(!), ცეცხლი დაუშრეტელი.

ლოცვაჲ. კჳსნ.

უფლისა მიმართ ვილოცოთ. კჳსნ

უფალო საბოთო(!), ღმერთო ისრაელისაო, რომელი ჰკურნებ ყოველსა არა ებასა, მოიხილე მონასა ამას შენსა ზედა და გამოიძიე და გამოიკულოე და განდევენე ამისგან ყოველი საქმე საეშმაკოჲ, შერისხ..... არანმიდათა სულთა და განიოტენ იგინი და განწმიდე ქმნული ესე შენი და მსწრაფლი იგი შეწვენაჲ შენი არჟუნე და შემოსრე(!) ეშმაკი ფერკთა ქუეშე მისით და მოეც ძლევაჲ მისსა

3r / [სალმო]ბაჲ, მწუხარებაჲ და სულთქუმაჲ უფლისა ზიარ იქმნას იგი მოკლებელსა(!) მას სიხარულსა საუკუნითანთა წმიდათაჲსა უფლისა [თანა] იშუებდეს იგი ჳმითა დღესასწაულისაჲთა უხრისათა ანგელოზთა განწყობილსა თანა უფლისა თანა ღირს იქმნას იგი ბრწყინვალეებაჲ მას სანატრელსა ყოვლადწმიდისა სამებისასა უფლისა, რაჲთა არა განთხეულ იქმნას იგი დღესა მას სიტყვსგებისასა უფლისა, რაჲთა უცოდველად წარვიდეთ წინაშე საყდართა ქრისტესთა უფლისა მიმართ მგლოვარეთა ამათჱს.

და მტირალთა ქრისტეს მიერ.

3v /

..... თჱს

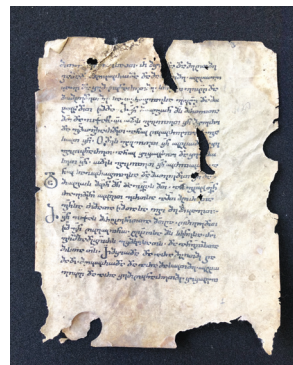
წყალობაჲ რმრთისა და ს.....ველ ცათაჲ ვითხოოთ თავნი თჱსნი ერთიერთ.

ლოცვაჲ.

ღმერთო სულთაო და [ყოველ]თა კორციელთაო, რომელმან სიკვდილი გაწაქარვე და ეშმაკი დასთრგუნე და ცხორებაჲ სოფელსა მონიჭე, განას[უენ]ე(!) მონისა შენისა ადგი..... ნათელ.... ადგილსა და განსასუენებელსა, სადა არა არს საღმობაჲ, მწუხარებაჲ და სულთქმაჲ და ყოველნი ცოდვანი ამას მიერ ქმნილნი საქმეთნი სიტყუეთნი და გონებთნი, ვითარცა სახიერმან და კაცთმოყუარემან ღმერთმან შეუწდვენ, რამეთუ არა არს

Svan 20

რაობა:	სახარების საკითხავი
თარიღი:	XVI ს.
ფურცელთა რაოდენობა:	2 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	20,5x16
Content:	Readings from Gospel
Date:	XVI c.
Number of folia:	2 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	20,5x16

ტიქსტი

1r/ მით... ისაფთ რამეთუ მშ[იო]და მეციტ მე ჭამად მწყუროდა და მა[სუი] მე, უცხო ვიყავ და შემინყნარეთ მე, სნეული ვიყავ და მომხედეთ მე საპყრობილესა ვიყავ და მოხუჭდით ჩემდა.

მაშინ მიუგონ მას მრავალთა მათ და ჰრქჳან: უფალო, ოდეს გიხილეთ შენ მშიერი და გამოგზარდეთ(?) ანუ წყურიელი გასუთ შენ. ოდეს გიხილეთ შენ უცხოოდ შემინყნარეთ ანუ შიშუჭლი და შე[გ]მოსეთ შენ, ოდეს გიხილეთ შენ უძლურ[ს]ა ანუ საპყრობილესა და მოვედით შენდა.

და მიუგოს მეფემან მან და ჰრქჳას მათ: ამინ გეტყვ თქუენ, რავდენი უყავთ ერთსა ამათ მცირეთაგანსა ძმათა ჩემთასა, იგი მე მიყავთ.

მაშინ ჰრქჳას მარცხენითა მათცა: წარვედით ჩემგან, წყეულნო, ცეცხლსა მას საუკუნესა, რომელი განმზადებულ არს ეშმაკისათვს და ანგელოზთა მისთათს. რამეთუ მშიოდა და არა მეციტ მე ჭამადი, მწყუროდა და არა მასუთ მე, უცხო ვიყავ და არა შემინყნარეთ მე, შიშუელ ვიყავ და არა შემმოსეთ მე, უძლურ ვიყავ

და საპყრობილესა და არა მოხუედით ჩემდა.

1v/ მაშინ მიუგონ ცა და ჰრქჳან: უფალო, ოდეს გიხილეთ შენ მშიერი, ანუ წყურიელი, ანუ უცხოებასა, ანუ შიშულოებასა, ანუ უძლურებასა, ანუ საპყრობილესა და არა გამს[ახ]ურეთ შენ- ?

მაშინ მიუგოს მან და ჰრქჳას მათ: ამინ გეტყვ თქუენ, რაოდენი არა უყავთ ერთსა ამას მცირეთაგანსა, მე არა მიყავთ და [წა]რვიდენ ესენი სატანჯველსა საუკუნესა, ხოლო მართალნი ცხორებასა საუკუნესა.

და იყო რაჟამს დაასრულნა იესუ ყოველნი ესე სიტყუანი, ჰრქჳა მონაფეთა მისთა: უწყითა, რამეთუ შემდგომად ორისა დღისა ვნებაჲ იყოს და ძე კაცისაჲ მიეცეს ჯუარცუმად.

დიდსა ოთხშაბათსა ცისკრად. სახარებაჲ მარკოზისი რნვ

მას ჟამსა შინა იყო პასქაჲ იგი, რომელი არს ვნებაჲ და უცხომოებაჲ შემდგომად ორისა დღისა და ეძიებდეს მას მღდელთმოდლუარნი იგი და მნიგნობარნი იესუს, ვითარმცა ზაკუევით შეიპყრეს იგი და მოკლეს. ხოლო იტყოდეს: ნუ დღესასწაულსა არს, ნუუკუჭ

2r/ გვწწყლ..... ვინა.....

პეტრე ჯდა გარეშე ეზოსა შ.....

რთი მწევალი და ჰრქჳა მას:.....

იესუმს თანა გალილეველისა, ხოლო

წინაშე ყოველთასა და თქუა: არა ვიცი, რ.....

ვითარცა გამოვიდა იგი გარეშე შ.....

იგი სხნ

და ჰრქჳა მუნ მდგო.....

სეცა იყო იესუმს თანა ნაზარე.....

რმეცა უვარ-ყო პეტრე ფი.....

არა ვიცი კაცი იგი. და შემდგომადედი.....

მუნ მდგომარენი იგი.....ეს დაჰ.....

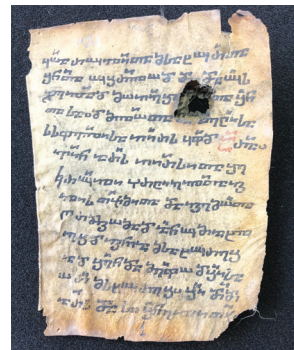
შენცა მათგანი ხარ და რამეთუ სიტყუაჲცა შენი გამო.....ბს შენ. მაშინ იწყო შეჩუენებაჲ და ფიცა.....

არა ვიცი კაცი იგი და მეყსეულად ქათ.....

მან იყივლა და მოეწესენა პეტრეს სიტყუაჲ.....
 იესუესი, რომელი ჰრქუა ვითარმედ: ვიდრე ქათმისა ჳმ.მდე სამგზის
 [უე]არ-მყო მე. და გამოვიდა
 [პეტ]რე და ტიროდა მწარედ. და ვითარცა განთენა..... ზრახვა-ყვეს ყოველ-
 თა მღვდელთმოდვართა დ..... [მო]ხუცებულთა ერისათა იესუესთჳს, რაჲთა მ.....
 2v /ეს გ.....ვანეს და
 ნტიელსა პპილატეს, მთავარსა.
 ბანისაჲ იესი..... თარიბ
ე სასწაულისა მის პასექისა იცოდა ...ა ჟამი მისი, რაჲთა განვიდეს
 ამიერდეს მამისა, რამეთუ შეიპყრნა თჳსნისა შინა და სრულიად შეიყუარ-
 ნა იგინი იგი იყო და ეშმაკი შესრუ..... [ი]უდაჲსსა სიმონ ისკარიო..... თეს
 იგი.
 ესე შეჰრთე.... ვ.....სცა მას მამამან. ვიდრე არარდა ხართ. ჰპოო ეს-
 ერა ზემოთ.
 [ფე]რკჳთა ბანისა იოანესი თავი მეორე.
 ...ჟამსა შინა , ოდეს დაჰბანა ფერჳნი მათნი მო.....ო სამო.
 ვიდრე უკუეთუდეთ ამას ...პოოეცა
 ხუთშაბათსა მწუხ...ერა ზემოით ხუთშაბათსა მწუხრ... ლამისთევა
 სახარებაჲ იოანესი, თავი რკე. ანდერძი. სახარებაჲ ა.
უფალმან თჳსთა მონაფეთა ან იდიდა ძე კაცისაჲ.....ღმერთიცა იდიდა მის
 თანა, უკუეთუ ღმერთი იდიდა.....

Svan 21

რაობა:	ლოცვანი
თარიღი:	XIV ს.
ფურცელთა რაოდენობა:	2 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	12x9
Content:	Prayers
Date:	XIV c.
Number of folia:	2 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	12x9

ტიქსტი

1r /ყოარულითა მსახურთა შენთა უბრალოდ და დაუსჯელად მოღება... თა
 შენთა საედუმლოთა..... ზეცისა სასუფეველისა ღირსყოფად.
 არაჲ ვინ არს ღირსითა შეკრული ჳორციელთა გულისთქუმითა და გემოთა
 წარდგომად ანუ მიახლებად გინა მსახურებად შენდა, მეუფეო დიდებისაო
 რამეთუ მსახურებაჲ შენი დიდი არს და საშინელი თჳს

 1v / მ....რ მე ცისი ძალითა განცა, არამედ რაჲთა გამოთქუმელი(!) ..ჳს და
 პირი

ცხსათა კაცთმოკრებისა უქცეველმდლა(!)
 და უბრალოდ კაც იქმენ და მლდელთა
 მთავრად ჩუენდა გამოსჩნდით მსახურებრივი ამას და უსისხლომას
 მსხუჭრპლისა

2r / მლდელი მოქმედებაჲ მომანიჭე ჩუენი ვითარცა მეფემან ყოველთამან
 რშნი(?)

მხოლო ღმერთო ჩუენო, ჰმეფობ ცათა შინა და ქუაყანასა ზედა, საყდართა ზე-
 და, ქრისტე რობინთა მჯდომარე სერაბინთა უფალი და მეფე ისრაჴლისჲ მხოლო,
 უფალო, წმიდაო და წმიდათა შინა განსუჭნებულო, შენ უკუჭ გევედრები მხოლო-
 სა, სახიერსა, კეთილსა

2v / მესმენელსა (!) მოახილე ჩუენ ზედა ცოდვილსა და უჭმრსა
 [მონ]ასა შენსა და განსწმიდე სული ჩემი და გული ცნობისაგან ბოროტისა
 და ღირს-მიჩინე მაღლითა სულისა შენისა ღრმისაჲთა(!) შემოსილი მლდელობი-
 სა მაღლითა წარდგომად წმიდისა ამის ტრაპეზისა შენისა და მაღლი.....

13(1) კ- 4

რაობა:	ოთხთავი
თარიღი:	XIII-XIV სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	1 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	28,5 x 26
Content:	Four Gospels
Date:	XIII-XIV cc.
Number of folia:	1 folio
Script:	Nuskhuri
Size:	28,5 x 26

13(2) კ-4

რაობა:	ოთხთავი
თარიღი:	XIII-XIV სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	1 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	25,6x20,4
Content:	Four Gospels
Date:	XIII-XIV cc.
Number of folia:	1 folio
Script:	Nuskhuri
Size:	25,6x20,4

შენიშვნა: ფრაგმენტში დაცული სახარების ტექსტი გიორგი მთაწმინდლის
 რედაქციისაა.

მეორე პალიმფსესტურ ფურცელზეც – N13² (კ-4, მეტრეველით 14ა) –
ოთხთავის ფრაგმენტია (1 ფურცელი) ნარმოდგენილი. ფურცლის ზომაა
25,6×20,4 სმ. ეტრავი დაზიანებულია, ზემო ნაწილი მეორე სვეტისა მოხეუ-
ლია და სამი სტრიქონი აკლია, გარშემო აშიები თითქოს შემომწვარია (სურ. 4).
გადაწერილია 2 სვეტად, სვეტში 27 სტრიქონია. შემორჩენილი

ფრაგმენტი არის დიდი ხელნაწერის
იზ (მე-17) – რვეულის უკანასკნელი

ფურცელი (1ვ), გადაწერილია საშუალო ზომის კალიგრაფიული ნუსხუ-
რით, ყავისფერი მეღვინით, საზედაო ასოები ზოგი სინგურით, ზოგი ყავისფერი
მეღვინით. პალიმფსესტური ფურცლის ზედა ფენა, რომელიც სახარების ტექსტს
ნარმოადგენს, თარიღდება XIII-XIV საუკუნეებით. ელენე მეტრეველის კატალოგში
აღნიშნულია, რომ ხელნაწერი ჩამოტანილია, მაგრამ კონკრეტულად საიდან,
მითითებული არ არის. 1ვ-ზე მინერილია: ვასილ კორძია. გვარის მიხედვით თუ
ვიმსჯელებთ, ხელნაწერი იფარადან უნდა იყოს. ორივე გვერდზე რუსულად არის
მინერილი შავი ფერის მეღვინით:

«Прочитана». მუხლების ძველი სათვალავი გაცხოველებულია ზოგიერთ
ადგილას. 1რ-ზე არის მხედრული მინაწერი, რომლის ამოკითხვა ბოლომდე ვერ
შევეძელით: „1909 წელსა ხელსუა (?)...“

ტექსტი იწყება ლუკას სახარების 22-ე თავის მე-2 მუხლიდან და 28-ე მუხლზე
მთავრდება. (1რ) „2. და ეძიებდეს მას მღვდელთმოდღუარნი იგი და მნიგნობარნი,
რაათამცა მოკლეს იგი, ხოლო ეშინოდა ერისა მის. 3. და შეუწდა ეშმაკი იუდას,
რომელსა ერქუა ისკარიოტელი. და იყო იგი რიცხვსაგან ათორმეტთაჲსა. 4. და
მივიდა, ეზრახა მღვდელთმოდღუართა და მნიგნობართა და ერისა წინამძღუართა,
ვითარმცა იგი მისცა მათ. 5. ხოლო მათ განიხარეს და აღუთქუეს მას ვეცხლი
მიცემად. 6. და აღუარა მათ და ეძიებდა ჟამსა მარჯუჴსა, რაათა მისცეს იგი მათ
თვნიერ ერისა. 7. მოინინეს დღენი იგი უცომოებისანი, ოდეს ღირდა პასქაჲ იგი
დაკლვად. 8. და წარავლინნა პეტრე და იოვანე და ჰრქუა მათ: ნა[რვედით და
მომიმზა]დეთ ჩ[უენ პასქაჲ, რაათა] ვჭამოთ. 9. ხოლო მათ ჰრქუეს: სადა გნებავს,
და მოვიმზადოთ? 10. ხოლო თავადმან ჰრქუა მათ: აჰა, ეგერა, შესლვასა ოდენ
თქუენსა ქალაქად შეგემთხ ოს თქუენ კაცი, რომელსა ლაგვნი წყლითა ზეედგას;
შეუდევით მას სახლად, ვიდრეცა შევიდეს. 11. და არქუთ სახლისა უფალსა მას:
გეტყვს შენ მოძღუარი: სადა არს სავანე, რომელსა პასქაჲ ესე მოწაფეთა ჩემთა
თანა ვჭამო? 12. და მან გიჩუწნოს თქუენ ქორი დაგებული დიდი; მუნ მზამიყავთ
ჩუენ. 13. და წარვიდეს და პოვეს ეგრე, ვითარცა-იგი ჰრქუა მათ, და მოუმზადეს
პასქაჲ იგი. 14. და ოდეს იყო ჟამი, დაჯდა, და ათორმეტნი მოციქულნი მის თანა.
15. და ჰრქუა მათ: გულისსიტყვთ (1ვ) [გული მითქუმიდა პასე]ქ[სა ამას ჭამად
თქუენ თან]ა ვიდრე ვნებადმდე ჩემდა. 16. ხოლო გეტყვ თქუენ: არღარა ვჭამო
ამიერიტგან, ვიდრემდე აღესრულოს სასუფეველსა შინა ღმრთისასა. 17. და მოილო
სასუმელი და ჰმადლობდა და თქუა: მიიღეთ და განიყავთ თავისა თქუენისა. 18.

ხოლო გეტყვ თქუენ: ამიერიტგან არლარა ვსუა ნაყოფისაგან ვენაწისა, ვიდრემდე სასუფეველი ღმრთისაჲ მოვიდეს. 19. და მოილო პური, ჰმადლობდა და განტეხა და მისცა მათ და თქუა: ესე არს ჯორცი ჩემი თქუენთჳს მიცემული, ამას ჰყოფდით მოსაწესნებელად ჩემდა. 20. ეგრეთვე სასუმელი შემდგომად სერობისაჲ და თქუა: ესე სასუმელი – ახალი სჯული სისხლისა ჩემისაჲ თქუენთჳს დათხეული. 21. ხოლო, აჰა, ჴელი განმცემელისა ჩემისაჲ ჩემ თანა ტაბლასა ზედა. 22. ძე სამე კაცისა წარვალს მსგავსად განჩინებულისა მისისა, ხოლო ვაჲ არს მის კაცისა, ვის მიერ მიეცემის იგი! 23. ხოლო მათ იწყეს გამოძიებად ურთიერთას: ვინმე არს მათგანი, რომელსა ეგულები ესე ყოფად? 24. და იყო ცილობაჲცა მათ შორის, ვითარმედ: ვინმე იყოს დიდ მათ შორის? 25. ხოლო თავადმან ჰრქუა მათ: მეფენი წარმართთანი უფლებენ მათ ზედა, და რომელთა ჴელმნიფებაჲ აქუს მათ ზედა, ქველისმოქმედ ჰრქვან. 26. ხოლო თქუენ არა ეგრე იყვნეთ, არამედ უდიდესი იგი თქუენ შორის იყავნ მრწემ, და წინამძღუარი იგი – ვითარცა მსახური. 27. ვინ არს უფროჲსი: რომელი ინაწით-ზის ანუ რომელი ჰმსახურებს? ანუ არა, რომელ-იგი ინაწითზის? ხოლო მე ვარ შორის თქუენსა, ვითარცა მსახური. 28. და თქუენ ხართ, რომელნი დაადგერით".

N 15 (კ-7)

რაობა:	ლოცვანი
თარიღი:	XVI-XVII სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	2 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	17,5X13,5
Content:	Prayers
Date:	XVI-XVII c.
Number of folia:	2 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	17,5X13,5

N 481 (კ-3)

რაობა:	საგალობელნი
თარიღი:	XVI ს.
ფურცელთა რაოდენობა:	2 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	14X12,5
Content:	Hymns
Date:	XVI c.
Number of folia:	2 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	14X12,5

N 487 (კ-5)

რაობა: საგალობელნი
 თარიღი: XIV-XV სს.
 ფურცელთა რაოდენობა: 2 ფ.
 დამწერლობა: ნუსხური
 ზომა: 22X17,5

Content: Hymns
 Date: XIV-XV cc.
 Number of folia: 2 folios
 Script: Nuskhuri
 Size: 22X17,5

N 491 (კ-8)

რაობა: ოთხთავი (ჩვაბიანის),
 თარიღი: XIII.
 ფურცელთა რაოდენობა: 4 ფ.
 დამწერლობა: ნუსხური
 ზომა: 21X15

Content: Four Gospels (Chvabiani)
 Date: XII c.
 Number of folia: 4 folios
 Script: Nuskhuri
 Size: 20,3X14,5

ე. მეტრეველის აღწერილობით - N35 4 ფ.; ეტრატი, კალიგრაფიული ნუსხური. გააჩნია მშვენივრად მოხატული საზედაო ასოები. კანონები - ქვემო კიდეზე. ეტრატი დაზიანებულია. ტექსტი მრავალ ადგილას გადასულია.

შენიშვნა: სვანეთის ისტორიულ-ეთნოგრაფიულ მუზეუმში მივლინებისას დ. გოგაშვილის მითითებითა და რეკომენდაციით დაზიანების გამო ვერ მოხერხდა დასახელებული ფრაგმენტის საცავიდან გამოტანა და მისი ტექსტოლოგიური შესწავლა, ამიტომ ტექსტი აღდგენილია ე. კვირკველიასა და დ. თვალთვაძის სტატიის - „სვანეთის მუზეუმში დაცული სახარების ტექსტის შემცველი ხელნაწერების ფრაგმენტები„ - მიხედვით, შესაბამისად, ვერ მოხერხდა ტექსტის განაწილება სტრიქონების, სვეტებისა და გვერდებისა მიხედვით.

1r, 1v, 2r, 2v - იოანეს სახარება 16, 13-33; 17, 1-6

თავით თუსით, არამედ რაოდენი-რაჲ ესმეს, იტყოდის და მომავალი იგი გითხრას თქუენ. მან მე მადიდოს, რამეთუ ჩემგან მიიღოს და გითხრას თქუენ. ყოველი, რაოდენი აქუს მამასა, ჩემი არს; და ამისთვის გარქუ თქუენ, რამეთუ: ჩემგან მიიღოს და გითხრას თქუენ. მცირედლა, და არლარა მხედვიდეთ მე; და კუალად მცირედლა, და მიხილოთ მე, რამეთუ მე მივალ მამისა ჩემისა. ჰრქუეს უკუე მონაფეთა მისთა ურთიერთას: რაჲ არს, რომელსა-ესე მეტყუეს ჩუენ: მცირედლა, და

არლარა მხედვიდეთ მე; და კუალად მცირედლა, და მიხილოთ მე, და რამეთუ მე მივალ მამისა ჩემისა? და იტყოდეს უკუე: რაი არს ესე „მცირედლ“? არა უწყით, რასა იტყვს. გულისკმა-ყო იესუ, რამეთუ უნდა კითხვის, და ჰრქუა მათ: ამისთვის გამოვიდითა ურთიერთას, რამეთუ ვთქუ: მცირედლა, და არლარა მხედვიდეთ მე; და კუალად მცირედ, და მიხილოთ მე? ამენ, ამენ გეტყვ თქუნენ, რამეთუ სტიროდით და ჰგოდებდეთ თქუნენ, ხოლო სოფელსა უხაროდის, და თქუნენ სწუხდეთ, არამედ მწუხარებაი თქუნენი სიხარულად გარდაიქცეს. დედაკაცი რაჟამს შობენ, მწუხარე არნ, რამეთუ მოინია ჟამი მისი. ხოლო რაჟამს შვის ყრმაი, არლარა მოეჭსენის ჭირი იგი სიხარულითა მით, რამეთუ იშვა კაცი სოფელსა შინა. ხოლო თქუნენ ან ჭირი გაქუს. და მერმე კუალად გიხილნე თქუნენ, და უხაროდის გულთა თქუნენტა, და სიხარული თქუნენი არავინ მიგილოს თქუნენგან. და მას დღესა შინა მე არარაი მკითხოთ. ამენ, ამენ გეტყვ თქუნენ, რამეთუ რაოდენიცა-რაი სთხოოთ მამასა სახელითა ჩემითა, მოგცეს თქუნენ. აქამომდე არარაი გითხოვიეს სახელითა ჩემითა. ითხოვდით და მოილოთ, რაათა სიხარული თქუნენი სავსებით იყოს. ამას იგავით გეტყოდე თქუნენ. ხოლო მოვალს ჟამი, ოდეს არლარა იგავით გეტყოდი თქუნენ, არამედ განცხადებულად მამისა ჩემისათვის გითხრა თქუნენ. მას დღესა შინა ითხოოთ სახელითა ჩემითა, და არა გეტყვ თქუნენ, ვითარმედ: მე ვჰკითხო მამასა ჩემსა თქუნენტს. რამეთუ თვთ მამასა ჩემსა უყუართ თქუნენ, რამეთუ თქუნენ მე შემეყუართ და გრწმენა რამეთუ მე ღმრთისაგან გამოვედ. გამოვედ მამისაგან და მოვედ სოფლად და კუალად დაუტეობ სოფელსა და მივალ მამისა. ჰრქუნეს მას მონაფეთა მისთა: აჰა ან განცხადებულად იტყვ და იგავსა არცა ერთსა რას იტყვ. და ან უწყით ჩუნენ, რამეთუ ყოველივე იცი და არა გიკმს, რაათა გკითხოს ვინმე. ამის გამო გურნამს, რამეთუ ღმრთისაგან გამოხუნედ. მიუგო იესუ და ჰრქუა მათ: ან სამე გრწამს? აჰა მოვალს ჟამი და მოწენუნელ არს, რამეთუ განიბნინეთ კაცად-კაცადი თვსად ადგილად და მე მარტოი დამიტეოთ; და არა ვარ მე მარტოი, არმედ მამაი ჩემი ჩემ თანა არს. ამას გეტყოდე თქუნენ, რაათა ჩემ თანა მშვდობაი გაქუნდეს. სოფელსა ამას ჭირი გაქუს, არამედ ნუ გეშინინ, რამეთუ მე მიძლევეიეს სოფელსა. ამას იტყოდა იესუ და აღიხილნა თუალნი თვსნი ზეცად და თქუა: მამაო, მოინია ჟამი ჩემი, ადიდე ძე შენი, რაათა ძემანცა შენმან გადიდოს შენ. ვითარცა-ესე მოეც მას კელმწიფებაი ყოველთა კორციელთაი, რაათა ყოველი რომელი მოეც მას, მისცეს მათ ცხოვრებაი საუკუნოი. და ესე არს ცხოვრებაი საუკუნოი, რაათა გიცოდიან შენ მხოლოე ჭეშმარიტი ღმერთი და რომელი მოავლინე იესუ ქრისტე. მე გადიდე შენ ქუეყანასა ზედა, საქმე აღვასრულე, რომელი მომეც მე, რაათა ვყო. და ან მადიდე მე, მამაო, თავისა შენისა თანა დიდებითა მით, რომელი მაქუნდა ნინაშე შენსა უნინარეს სოფლის დაბადებისა. გამოუცხადე სახელი შენი კაცთა, რომელნი მომცენ მე სოფლისა ამისგან.

შენიშვნა: სტატიის მიხედვით, ტექსტი გადაშლილია 2v-სა და 3r-ს ნაწილზე და ის გრძელდება 3r-დან იოანე 18, 35-40; 19, 1-20.

შენ ჩემდა. რაი გიქმნიეს? მიუგო იესუ და ჰრქუა მას: მეუფებაი ჩემი არა ამის სოფლისაგანი არს. უკუეთუმცა ამის სოფლისაგანი იყო მეუფებაი ჩემი, მსახურნიმცა ჩემნი ილუნიდეს ჩემთვის, რაათა არამცა მივეცი ჰურიათა. ხოლო ან მეუფებაი ჩემი არა არს ამიერ სოფლით. ჰრქუა მას პილატი: უკუეთუ მეუფე ხარ შენ? ჰრქუა მას იესუ: შენ იტყვ, რამეთუ მეუფე ვარ მე. ამისთვის შობილ ვარ და ამისათვის მოვივლინე სოფლად, რაათა ვნამო ჭეშმარიტი. ყოველი რომელი ჭეშმარი-

ტებისგან იყოს, ისმინოს კმისა ჩემისაჲ. ჰრქუა მას პილატე: რაჲ არს ჭემმარიტე-
ბაჲ? და ვითარცა ესე თქუა, კუალად გამოვიდა და ჰრქუა ჰურიათა მათ: მე არცა
ერთსა ბრალსა ვჰპოვებ ამის თანა. ხოლო არს ჩუეულეებაჲ თქუენი, რაჲთა ერთი
მიგიტეო თქუენ დღესასწაულსა ამას. გნებავსა, რაჲთა მიგიტეო თქუენ მეუფე
ჰურიათაჲ? კუალად უკუე დადატყვეს ყოველთა და თქუეს: ნუ ეგე, არამედ ბა-
რაბა. და იყო ესე ბარაბა ავაზაკი. მაშინ მოიყვანა პილატე იესუ და ტანჯა იგი.
და ერისაგანთა მათ შეთხზეს გვრგვნი ეკალთაგან და დაადგეს თავსა მისსა და
სამოსელი ძონეული შეჰმოსეს მას. და მოვიდიან მისა და ეტყუედ მას: გიხარო-
დენ, მეუფეო ჰურიათაო! და სცემდეს ყურიმალსა. გამოვიდა უკუე კუალად გარე
პილატე და ჰრქუა მათ: აჰა გამოვიყვანო იგი გარე თქუენდა, რაჲთა სცნათ, რამე-
თუ მის თანა არცა ერთი ბრალი ვპოე. გამოვიდა იესუ გარე, და ედგა ეკლისა იგი
გვრგვნი და ძონეული სამოსელი. და ჰრქუა მათ პილატე: აჰა კაცი იგი! და ვითარ-
ცა იხილეს იგი მდდელთ-მოძღუართა მათ და მსახურთა, დადატყვეს და თქუ-
ეს: ჯუარს-აცუ, ჯუარს-აცუ ეგე! ჰრქუა მათ პილატე: მიიყვანეთ ეგე თქუენ და
ჯუარს-აცუთ, რამეთუ მე მაგის თანა ბრალსა არარას ვჰპოვებ. მიუგეს ჰურიათა
და ჰრქუეს მას: ჩუენ სჯული გუაქუს და, სჯულისა ჩუენისაებრ თანა-აც სიკუდი-
ლი, რამეთუ თავი თვისი ძედ ღმრთისა ყო. ვითარცა ესმა სიტყუაჲ ესე პილატეს,
უფროსს შეეშინა. და შევიდა კუალად მუნვე ტაძრად და ჰრქუა იესუს: ვინაჲ ხარ
შენ? ხოლო იესუ სიტყუაჲ არა მიუგო მას. ჰრქუა მას პილატე: მე არას მეტყუა?
ანუ არა უნყია, რამეთუ კელმწიფეებაჲ მაქუს ჯუარს-ცუმად შენდა და კელმწი-
ფეებაჲ მაქუს განტეგებად შენდა? ჰრქუა მას იესუ: არა გაქუს კელმწიფეებაჲ ჩემი
არცა ერთი, უკუეთუმცა არა მოცემულ იყო შენდა ზეგარდამო. ამისათვის მიმცე-
მელსა ჩემსა შენდა უდიდესი ცოდვაჲ აქუს. ამის გამო პილატეს უნდა განტეგე-
ბაჲ მისი, ხოლო ჰურიანი იგი დადადებდეს და იტყოდეს: უკუეთუ ეგე განუტეო,
არა ხარ მოყუარე კეისრისაჲ, რამეთუ ყოველი, რომელი მეუფედ იტყუნ თავსა
თვისსა, სიტყუას-უგებნ კეისარსა. ხოლო პილატეს რაჲ ესმა სიტყუაჲ ესე, გამოიყ-
ვანა იესუ გარე და დაჯდა იგი საყდართა ზედა, ადგილსა მას, რომელსა ჰრქვან
ქვაფენილ, ხოლო ებრაელებრ კაპპათა. და იყო პარასკევი პასქასაჲ, და ჟამი იყო
მეექვსე. ჰრქუა პილატე ჰურიათა მათ: აჰა მეუფე თქუენი! ხოლო იგინი დადა-
დებდეს და იტყოდეს: აღიდე, აღიდე და ჯუარს-აცუ ეგე! ჰრქუა მათ პილატე:
მეუფე თქუენი მე ჯუარს-ვაცუა? მიუგეს მდდელთ-მოძღუართა მათ და ჰრქუეს:
არა გვვის ჩვენ მეუფე, გარნა კეისარი. მაშინ მისცა იგი მათ, რაჲთა ჯუარს-ეცუ-
ას. ხოლო მათ წარიყვანეს იესუ. და ეკიდა თვთ ჯუარი თვისი, და განვიდა ადგილსა
მას თხემისა, რომელსა ჰრქვან ებრაელებრ გოლგოთა. და მუნ ჯუარს-აცუეს იგი,
და მის თანა სხუანი ორნი ამიერ და იმიერ და შორის იესუ. და დაწერა პილატე
ფიცარი და დასდვა ჯუარსა მას ზედა. და იყო წერილი ესრე: იესუ ნაზარეველი,
მეუფე ჰურიათაჲ. ესე ფიცარი მრავალთა ჰურიათა აღმოიკითხეს, რამეთუ მახ-
ლობელ იყო ქალაქსა ადგილი იგი, სადა ჯუარს-აც

497 (კ-35)

რაობა: ლოცვანი
 თარიღი: XVI ს.
 ფურცელთა რაოდენობა: 2 ფ.
 დამწერლობა: ნუსხური
 ზომა: 12,5x9,5

Content: Prayers
 Date: XVI c.
 Number of folia: 2 folio
 Script: Nuskhuri
 Size: 12,5x9,5

495 (3) კ -10

რაობა: ფსალმუნი
 თარიღი: XVI-XVII სს.
 ფურცელთა რაოდენობა: 1 ფ.
 დამწერლობა: ნუსხური
 ზომა: 19,4x14,5

Content: Psalms
 Date: XVI-XVII cc.
 Number of folia: 1 folio
 Script: Nuskhuri
 Size: 19,4x14,5

ტიქსტი

1r კანონი 1, 8 თავი, 2-10; კანონი 2, თავი 9, მუხლი 2-5; 1v კანონი 2, თავი 9, მუხლი 6-16

პირველი და მეორე სტრიქონი გადაშლილია და რთულად იკითხება.

1r

ამაღლდა დიდად შუენიერებაა ...

პირითა ყრმათა ჩჩკლთა მწოვართათა და

ამტკიცე ქებაა

მტერთა შენთათჳს, რამცა დაიკსნა მტერი იგი

და შურისმგებელი.

რამეთუ ვიხილენ მე ცანი ქმნილნი თითთა შენთანი,

მთვარე და ვარსკულავები, რომელ შენ დააფუძნე.

რამ არს კაცი, რამეთუ მოიკსენე მისი

ანუ ძე კაცისა, რამეთუ მოხედავ მას.

დააკლე იგი მცირედ რამე ანგელოზთა

ნიჭითა და პატივითა გჳრგჳნოსან ჰყავ იგი

დაადგინე იგი ზედა ქმნულსა კელითა შენთასა

ყოველივე დაუმორჩილე ქუღმე ფერკთა მისთა

ცხოვარი და ზროხაჲ ყოველივე,

მერმეცა და პირუტყუნი ველისანი,

მფრინველნი ცისანი და თევზნი ზღვსანი
რაოდენნი ვლენან ალაგებსა მას ზღუათასა.
უფალო ჩუენო, ვითარ საკურველ არს სახელი შენი ყოველ
სა ქუეყანასა ზედა. დიდებაა. კანონი ბ.
აღგიარო შენ, უფალო, ყოვლითა გულითა ჩემითა
და მიუთხრა მე ყოველი საკურველება შენი,
ვიხარებდე და ვიშუებდე შენდამი
და უგალობდე სახელსა შენსა, მაღალო.
რაჟამს უკუნიქცეს მტერი ჩემი მართლუკუნ,
მოუძღურდენ და წარწყმდენ პირისაგან
შენისა
რამეთუ ჰყავ სამართალი ჩემი და მშჯავრი

Iv (პირველი სტრიქონი გადაშლილი, შეუძლებელია წაკითხვა)
შეჰრისხენ შენ წარმართთა და წარწყმდა უღმრთოა,
სახელები მათი აჰკოცე უკუნისამდე და უკუნითი უკუნისამდე.
მტერსა მახვლნი მოაკლდეს სრულიად
და ქალაქნი ალაოკრენ,
წარწყმდა საკსენებელი მათი ღალადებით.
და უფალი ჰგიეს უკუნისამდე;
განჰმზადა სამართალსა ზედა საყდარი მისი.
და თავადმან განსაჯოს სოფელი სიმართლით
და ერნი განიკითხნეს სინრფოებით.
ვყო უფალი შესავედრებელ დავრდომილსა,
მნე კეთილ ჟამსა ჭირისასა.
და გესვიდენ შენ ყოველნი, რომელთა იციან სახელი შენი,
რამეთუ არა დასთხიენ მეძიებელნი შენნი, უფალო.
უგალობდეთ უფალსა, რომელი დამკუდრებულ არს სიონს,
მიუთხრენით წარმართთა შორის საქმენი მისნი.
... რომელი გამოეძიებს სისხლთა მათთა ...
და არა დაივინყა ღალადება დავრდომილთა.
მინყალე მე, უფალო, და იხილე სიმდაბლე ჩემი მტერთა
ჩემთაგან,
რომელმან აღმამალლა მე ბჭეთაგან სიკუდილისათა,
... მიუთხრა მე ყოველი ქებულება შენი ბჭეთა
ასულისა სიონისათა
ვიხარებდეთ ჩუენ მაცხოვარებითა შენითა.
დაინთქნეს წარმართნი განსახრწნელსა მას,
რომელცა ქმნეს ...
ბოლო სტრიქონები არ იკითება

722 კ-32 ბ

რაობა:	ლოცვანი
თარიღი:	XV-XVI სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	2 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	12,5x8,5
Content:	Prayers
Date:	XV-XVI cc.
Number of folia:	2 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	12,5x8,5

ტიქსტი

ა მეტი ტექსტი ჩანს

1r

მარავალდეს ძალითა მომაძუ
ლეს მე უსამართლოდ ძალითა
მომაგეს მე ბოროტი კეთილის
ნილ. მასმენდეს მე, რამეთუ ვსდევ
დი მე. სიმართლესა ნუ დამაგდე
ბ მე, უფალო, ღმერთო ცხორებისა ჩემისაო. ღმერთო,
ღმერთო ჩემო შენდამი სულისა ჩემისა
რაოდენ ჯერმე არსკორცი ესე
ჩემი ქუეყანასა ამას შინა უდაბნოსა
უგზოსა და ურწყულსა ესრ
ეთ წმიდა შინა გეჩუწნო შენ, რაფთა
ვიხილო მე ძალი და დიდებაჲ შენი,
რამეთუ უმჯობეს არს წყალობ

1v

ა შენი იფროსს საცხორებლითასა
ბაგენი ჩემნი გალობით გა
ქებდენ შენ, ესრეთ გუაკურთხებდე
შენ ცხორებდა ჩემისა და სახლი
თა შენითა აღვაპყრენ კელ
ნი ჩემნი, ვითარცა ცმელითა და სი
პოხითა განძლეს სული ჩემი და
ბაგითა გალობისათა გა
ქებდეს შენ პირი ჩემი უკეთ
უმცა მოგიკსენო შენ სარე
ცელთა ჩემთა ზედა ცისკარ
სამცა გევედრებოდე შენ,
რამეთუ შენ შემწიე მე, ყავ მე დასა
ფრეთლისა ფრთეთა შენთ
ასა, ვცხოვროდე, მიგდევდა

შენ სული ჩემი შემდგომად შენსა და მე
შემენია მარჯვენა შენი, ხოლო
2r

...ა ცუ... ..

ჰკდენ იგინი ქუჴსკნელითა
ქუეყანისათა, მიეცნენ იგინი ჴელი
თა მახჴლითა ნანჴლად მ...

ლთ იყვნენ იგინი, ხოლო მეუფე ი
ხარებდეს ღმრთისა მიმართ თჴსისა და
იყოს ყოველი, რომელი ფიცევდეს მისს
ა, რამეთუ დაიყო პირი, რომელი იტყოდა

სიცრუჴსა, რამეთუ შენ შემნე მე
ყავ მე და საფარველსა ფრთ
ეთა შენთასა ვიხარებდე, მიგდე
ვდა შენ სული ჩემი შემდგომად შენთა და მე
შემენია მარჯვენა შენ... დიდებაა

...ნა ალილუიამ, ალილუიამ, ალილუიამ, დიდებაა
შენდა ღმერთო, ... გზის უკუნისამდე, დიდებაა
ალილუიამ, უფალო ღმერთო ცხორებისა ჩემისაო
დღესით ჴელ-გყავ და ღამე
წინაშე შენსა შევ...დენ შენსა წინაშე

2v

... ..რა

... ..რებისა ჩემისა, რამეთუ ა
...ნსო ...გან ს...ა ჩ
ემი და ცხორება ჩემი ჯოჯოხეთსა შინა
მიეახლო ... შევირაცხა მე
მათთა ... შთა...ნან

მ...სა ვქმენ მე, ვითარცა კაცი
შეუჩვეველი მკუდართა
თანა ღ... უფ... და ვითარცა წყა
ლო... და ძინვარებისა სამა
რებასა შინა ძალთა შენი არარაა

მოაჴსენენ და ესენი ჴელისა
შენისაგან განეშორნეს და...
დ... მ...მესა ქუესკნე

ლსა ბნელსა შინა და აჩრდილ
სა სიკუდილისათა ჩემ ზედა
განამტკიცენ გულისწყრომა
შენ და შენი განცხრომითა შენ
ისა მოივლინონ ჩემ ზედა განმე

	723 კ-16
რაობა:	კალანდა
თარიღი:	XVI ს.
ფურცელთა რაოდენობა:	4 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	12x10,5
Content:	Kalanda
Date:	XVI c.
Number of folia:	4 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	12x10,5

ტიქსტი

1r

მაისსა თუ იქუხნეს შფო
თი იყოს, თუ იძრას მშუ
დობაჲ იყ
ოს. ივნისსა თუ იქუ
ხნოს, შფოთი იყოს, თუ იძ
რას, ბრძოლა იყოს. ივლ
ისსა თუ იქუხნას დიდითა
დაცემა იყოს, თუ იძრას,
სიყმილი იყოს აგუსტოსს
თუ იქუხნეს სიმართლ
ე იყოს, თუ იძრას, სი
კუდილი იყოს. სექტემ
ბერსა თუ იქუხნეს იფ
1v

...თუ ელვა იყოს
შუღლი დასწყნარდრდის.
თუ ცისარტყელი გამოსს
ჩნდეს შუღლი იყოს. ივნი
სსა თუ ელუა იყოს ორ
სულთა დედათასა სიკუდილი.
ივლისა თუ ელუა იყოს
წ...ა იყოს, თუ ცისარ
ტყელი გამოჩნდეს შუღ
ლი იყოს. აგუსტოსა თ
უ ელუა იყოს ოთფრ
ხთა კოცა იყოს, თუ ცი
სარტყელი გამოჩნდა
ბრძოლა, შუღლი იყო
ს. თუ მნათობი დაბნელ
დის მშუღობაჲ იყოს

2r

ბი...ლობა იყოს ... ებ
რ...ა თუ ელუა იყ
ოს პური და ღვინო
იყოს თუ ცისარტყელ
ი იყოს ოთხფერთა
ხოცა იყოს, თუ მნათო
ბი დაბნელდეს მშუდობ
ა დაიწყოს. მ...ხსა თუ
თუ ელვა იყოს პურ
ი და ღვინო იყოს , თუ ცი
სარტყელი გამოჩნდეს,
ზროხა იხოცებოდეს.
თუ მნათობი დაბნელ
დეს კელმნიფესა დაკ
ლდეს... თუ ე
ლუა იყოს შუღლი იყოს
თი ცისარტყელი გამ
ჩნდეს შუღლი იყოს

2v

გამოჩნდა თვის დიდი,
უკეთუ მნათობი დაბ
ნელდეს, მშუდობაა, ზაუ
იყოს. დ... ოხით
გინათუ ელვა იყოს მრ
...ლი წვიმა იყოს დედათა
ორსულთა სიკუდილი იყოს
და ბუაცა იქმნას . თუ
ცისარტყელი გამოჩნდ
ეს წვიმა იყოს. თუ მნათობი
დაბნელდეს ზაუი მშუდობაა
იყოს ელ
ვა იყოს სიძვირე დამკლ
ილისა ს...რვილე იყოს. თუ
ცისარტყელი გამოჩნ
დეს კეთილი მცირედ იყოს
თუ მნათობი დაბნელდეს

3r

კაცთა გამოცდა იყოს,
ბერთა სიკუდილი იყოს
... თუ ელ
ვა იყოს სნეულევაა
იყოს. თუ ცისარტყე
ლი გამოჩნდეს მფრ
ინველ განრელდე
ს და სნებაა და ტკივილი
ცა იყოს. თუ მზე ალუ

ვარვარე დაბნელდეს
მრავალი სნეზაჲ იყოს

... თუ ელ

... ...ა იყოს დიდი ვინ

... მოკვდეს. თუ

...ი სარტყელი

3v

ნარნმედა იყოს და თუ
დადაგეს ზამთარი იყოს მწყ
არი და ფიცხელი, ზაფხუ
ლი და არე კეთილი ნოტიო
სთველი დიდი და ნაყოფი ფრიად
თვიზთა სალმოზაჲ ჩჩვილთ
ა სიკუდილი. ზედა დადგეს ზა
მთარი იყოს მძლეარე
კმელი ზაფხული ნო
ტიო, ნაყოფი კეთილი იყოს,
გარნა ინროებითა
იპოებოდეს ცხორ...
სიკუდილი, ხოლო სამითა
დღითა სალმოზა...
ნი განმრავლდეს

4r

...ბ ...

... და ქ...ვა ზღვისა

... თუ დადგეს ზამთარი

იყოს უბინო არეკ

ლით ზაფხული ნოტი

ო იყოს ქარი კეთილად თესუ

ლი კეთილად ხილი უხეო

დ საქმნი მსწრ... იქმ

ნების მამათა ს...უმილი

იყოს ე. თუ დადგეს ზამთ

არი, იყოს ადვილი არე

...ლი ზაფხული ქარი

ანი სთველი შეზაუებუ

ლი თაფლი და ...ედ ნა...

ვი მცირედ ...ერთა

4v

უნლი მცირედ ... შუე

ზაჲ ... თუ დადგეს ზა

მთარი იყოს ცივი, ზაფხუ

ლი არე კეთილი ...რიანი

დიდნი, ჰაერნი საშინელი, ზ

ამთრისა შემოსლუა გრი

ლი, მკეცთა სიმრავლე ნა

ყოფი დიდად თაფიზი მცირედ

ცხ... სიკ...ლი სინეულე
ბინი ზედაზე მსწრფ სიკუ
დილი გლახაკთა ...ბერსა
თუ დადგეს ზამთარი, იყოს
დიდი ზაფხული წკმიან
დნი ზაფხულისა ზათრ
ისა ჰაერნი და ნოტიო ნაბ
ერ მცირედ სთველი დიდად
დიდითა სიკუდილი აღმ

727 კ-20

რაობა:	ლოცვანი
თარიღი:	XVI ს.
ფურცელთა რაოდენობა:	4 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	12,5x9,5

Content:	Prayers
Date:	XVI c.
Number of folia:	4 folios
Script:	Nushuri
Size:	12,5x9,5

ტექსტი

1r

ლსა და ჳორცსა ქრისტეს
შენისასა და დაიცვას ესე
წმიდისა და ერთარსისა სა
მეზისა ...მაღლებამ დადიდე
ბელად შენდა მხოლოდ შო
ბილსა ...ისა შენისა და ყოვლად
წმიდისა სულისა შენისა ან
ე ანუტევ მონა შენი ...
მეუფეო სიტყვისაებრ შენისა
მშვიდობით, რამეთუ იხილეს
თუალთა ჩემთა მაცხოვარებაა
შენი, რომელი განომზადე წინაშე პირ
სა ყოვლისა ერისა ისრაჴლისასა

1v

ამის შემდგომად სარტყელი შეიკს
ნას და ფერთა განიკად
ოს მონათლემან ...
ჯუარი დასწეროს შებრო
პირსა, გულსა და მკერდსა
და თქუეს სახელი ... შენითა
ოფალო, ღმერთო, ჭეშმარიტებისაო მხოლოდ

შობილისა ძისა შენისა
ყოვლად წმიდისა სულისა შენისათა
დავსდებ ჳელსა ჩემსა
მონასა ამას შენსა ზედა სუ
ლით, რომელი ესე ღირს იქ
მენ მოლტოლოვილმან
2r

...რი იგი ვიდოდა ჳ...
ბჭეთა ზედა ზღვათასა,
შერისხნა სასტიკსა ქართ...
რომლისა მიხედავითა განჳ...
ის უფსკრული აღი...
ან მათნი იგი ვიდრე ა...
ანებს ჩემ მიერ განცო...
ედ განებოძე დაბადებული
ამის ღმრთისაგან, ნუღარა მოი...
...ვი, ნუცა დაიჳმალვის ა...
..., ნუცა რას შეჳმთხვე...
... ნუ საქმით, ნუ საბე...
... ნუ ღამით, ნუ დღისა
...ჳმსა ოდენ შუა დ...
...დას ყოვლადვე ა...

2v

...ბ... წმიდაო, რომელი საშ...
ხარ დიდებული ყოველთა შორის საქმ...
...ა და ძალთა შენტა, რომელი ეგ...
...უკლებულ ხარ და გამო...
...ლ შენ თავად, უფალო, რომელმან ჳ...
...ნესე მომპოვნე...
...ს სიხარულსა ბორ...
...სა ეშმაკსა დასჯადი საუკ...
...ეთა მათ სატანჯველით
... წარმართაცა იგივე ხარ, უფალო, რომელი ჩუენ
... უღირსთა ამათ დაუ...
...თა მონათა შენტა უ...
...ანჳბ განყენებად ახ...
აღბეჭდულისა ამის ...

3r

ქმნეთ უკუდავთა მათ კეთილთა და
შენდა დიდებასა შევსწირეთ
მამისა, ძისა. ლოცვაჲ ნათლისღებად
...დებსა, რომელი ჳქმენ კაცი ხატა
დ და მსგავსად შენდა, მას ცხორებაჲ სა
მარადისოჲ, ხოლო ხოლო დაცემულ იქმნა,
რადთა ცოდვისა მიერ სათნო იყავ განკ
აცებითა ქრისტე შენისათა. ცხორებაჲ
სოფლისა შენ, თავადო მეუფეო,

დაბადებულიცა ესე შენი იკსენ
მონებისაგან მტერისა და შეინ
...ე ესე ზეცისა შენისა სასუფევე
...ა განანათლენ თვალნი
3v

...ეცო განიბანენით, გ...
ნიწმიდენით, განვედ განეშორ
ვდ ბოროტი ესე უკვეთური
სული, დაფარული ეგე, დამალ
ული გულსა შინა ამისსა. სული საც
თორებისა, სული უკვეთურე
ბისა და ყოვლისა ანგარებისა, სულ
ი ტყუილისა ყოვლისა არანმი
დებისა, რომელი იგი იქმნების მო
ძღუარებისაგან ეშმაკისა. ყავ
ესე ცხოვარი პირმეტყუელ სამ
წყსოსა შენისა ქრისტე, ასო პატიო
სან ეკლესისა შენისა წმიდისა
ჭურჩულ განწმედილ ბ...
ლ ნათლისა დამკვიდ

4r

სახელისა, რომელ წმიდისა
შენისა და...ვ...ე საგ
რილსა ... ვიდრე ... ფრთ
ეთა შენთასა და განაშო
რე ად... ...ველი
იგი კაცი საცთურებისა
და აღაუ... ესე შენდა მ
ომართ სარწმონობი
თა და სასოებითა სიყვარ
ულითა, რაათა ცნას, ვითარმედ შენ
მხოლო ხარ ღმერთი ჭეშმარიტი და ძე
შენი მხოლოდშობილი უ

4v

ფალი იესუ ქრისტე სულ...ნი წმიდაო მოეც
ამას რ...დ... მცნებათ
აშენ... ...არ...ად სათნ
ოებათა შენთა ...სე უკ
უეთუ ქმნეს კაცმან ...დის
...ს შინა და წინაშე ...ლიდის
წიგნსა შინა ...ელთასა
და შეჰერ...ე სამწყსო
ოსა სამვედრებელისა შე
ნისა, რაათა იქცეოდეს სახელ
ი წმიდაა შენი ამის შორის და საყვა
რელისა ძისა და უფლისა ჩუენისა
იესუ ქრისტესი და ცხოველისა სულ
ისა ...მისა წმიდისა და იყუნენ

	730(ა) კ-1
რაობა:	კურთხევანი
თარიღი:	X-XI სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	5 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	12,9x9,8
Content:	Blessings
Date:	X-XI cc.
Number of folia:	5 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	12,9x9,8

ტიქსტი

ხშირად მეორდება სიტყვები და ცალკეული ფონემები სიტყვის გადატანისას ან სიტყვაში.

1r

ყრმისა ოდეს დაებადეს ...ც

...სა, დღესა მეორმოცესა

...ად ჩჩ... შენ გე...

... გხედავთ ...

... პირსა მისა ...

...

... ყრმასა და...

...

...

...

...

...ედ ძისა ...

1v

...ად მ...ხ...

ნეტარებასა რჩეულთ

ა შენთასა სოფლისა ზრახ

ვათა მისთა, რათა ი...ტ

ოდეს ა... ...სენ ზრახ

ვასა ...ისა მტკ...

ა ... რათა დადგრეს

სახ... წმიდა შენი მას ზედა ...ინ

...რა უარის ყოფისა შ...

ეს სტრიქონი რთულად იკითხება

წმიდაისა შენსა ეკლესიასა

სრულ-ყო ფ...

უნებელ... იდუმალ

თა ქრისტეს შენისათა ...

... მადლითა და წყალობით

ა კაცთა მოყრებითა

2r

მხოლოდშობილსა ძისა
შენისა, რომელსათა კურთხეულ ხარ შემდგომ
ისი სახიერით და ცხველ
მყოფელით სულით შენითურთ
ანდა ...

...

კაცისა ეკლესიად მ
ორმოცესა დღესა, მეუფეო,
უფალო, ყოვლისმპყრობელო მამაო,
ო... ღმრთისა და მაცხოვრისა
ჩუენისა, იესი ქრისტეი, რომელმან ყოველივე ბუ
ნებაჲ პირმეტყუელი სიტყვ
ისა მიერ შენსა დაჰბადე ყოველივე
ე არსისაგან არსად, მოი
ყვანე შენ ანცა, მეუფეო,
2v

აცხოვნე, წმიდაჲ ყავ მკვე
ალი ესე შენი სახელით შ
ენით უცოდველად და უბრ
ალოდ წმიდით გამოაჩინე
იგი გესლავად წმიდა ტაძარ
სა ამას შენსა დათა აღრიცხ
ვად ქრისტეს სამწყსოს ე
რისა, რათა ვიდოდის მცნებ
ათა შენითა და აღასრულე
ბდეს მცნებისა შენსა და
მამისაგან შობილი ესე ყრმ
აკურთხე, აალორძინე და
განაბრძენით შენ

3r

გაომოაჩინე ესე საშოთ
დედისით, უჩვენე ა...
ხილული ესე ნათელი შენი
ღირსვე ესე, რომელ საცნაუ
რსა მისცა ნათელსა შენსა
ღირს იქმნას ჟამსა მარჯ
ვესათა აღრაცხე იგი
რჩეულსა შენსა და წმიდა სა
მწყსოს უფლისა და ღმრთისა
მაცხოვარისა ჩუენისა იესუ
ქრისტესა, რომელსათა კურთხეულხარ.
დიდებაჲ სულით წმიდითურთ

3v

პირველი სტრიქონი გადაშლილია
...მიქვანდეს ყრმა, ღმერთო,
მამაო, ყოვლისა მპყრობელო,
რომელმან ჳმა მალლისა წყლისა

აღმითქუა ჩუენ ქალწულისა
გან შობაჲ მხოლოდშობილ
ისა ძისა შენისა და ღმრთისა
ჩუენისა იესუ ქრისტეს, რომელი იგი უკან
ასკნელ დღეთა ნებით
ა შენითა თანაშენენითა
წმიდისა სულისა შენისათა ჩუენ
ცხორებისატივის გამოუთ
4r

ქმილითა მოციქულებითა
მისგან ჩუვილად გამოჩი
ნებაჲ სათნო იყავ და ჩვე
ულებისაებრ წმიდისა სჯ
ულისა შენისა შემდგომად აღსრულ
ებისა დღეთა მათ განწმი
დისათა ტაძრად მიყვანე
ბისა თვის-იდვა, რომელი იგი
ბუნებით სჯულისა მდებ
ელი არს მკლვითა ზედა
მართლისა სუჴ(!) მონისა თა
...ჩომა შეიწყნარე, რომელი
სა იგი საიდუმლოთა ...
4v

სი...ხლე წინანართქმულისა
ამის მართლისა ნა...ა
...სა საცნაურისა ჩუენისა
მორწმუნეთა მადლით
ა სჯულისა აღვასრუ
ლებთ შენვე, მეუფეო, რომელი და
იცვე ...ულთა, ანცა ...
მეუფეო აკურთხე ყრმა ესე მს
ობელთა და მიმქმელი
... მის...თა და ღირს ყავ
... ესე ჟამსა მარჯვესა
წყლისა ნათლისღები
თა მეორედ შობითა

5r
და საშინელსა მცირითა მისთა
და შებროს წყალსა სამგზის
დასწეროს ჯუარი თითითა დავით
ქვას მღვდელმან, ზეცაჲ ესე
შემოსრნედ ნიშითა და სა
... ნაყლითა და ჯუარისა შენისა
თა ყოველნი წინაღდგომნი
ძელნი და განაშორნენ ა
მისგან ყოველნი პურნი უჩინო
ნი კერპნი ნუმცა, ნუმცა

შთაყვებინ ნათლისმღ
ებელსა ამასთა გევ
ედრებით შენ, უფალო, ბორ
ოტი, დაბნელებული გული
სიტყვისნი და აღმმ...
ებით გონებ... შენ
... წყლ...

5v

გამოვსნისად წყლად სინმი
დისად გწმენად შეგინე
ბისა კორცთასა და სულ
თასა კსნად კრულება
თა მოტევებად შეც
ოდებათა განმანათ
ლებელად სულსა საშენ
ვითდ მეორედ შობის
ად შობისად მდილად
სამოსელად ვხრწნელ
ებისა განახლება
დ სულისა წყაროდ ცხო
რებისად, რამეთუ შენ ს...უ, უფალო,
განიბანენით, განინმიდენით
განიშორეთ იგინი უკეთუ
... ..ების ...

3383 კ-39

რაობა:	ლიტურგიკული ტექსტები
თარიღი:	XIV ს.
ფურცელთა რაოდენობა:	4 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	13x11,5

Content:	Liturgical texts
Date:	XIV c.
Number of folia:	4 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	13x11,5

ტიქსტი

1r

და სიმართლითა ...ს ...
ტყუა შენი ჭეშმარიტი... შენ ხარ ...
... და განსუენებაა ...უნებ
ულთა მონისა შენი...
სხუაა იმ... ..სსა ხ...

ილ... დაბადებულთა
შორის
... შენთა გიხა
რ... მათ მიერ შენ ...
ჭ...ანით მოქმე
დ...ა ყოველთასა ...
...ა

...სლვისა მისა...

და ჯერ...

შენდა შ...

1v

ვინაფთგან განვიცად
ეთ დიდიდსა მის შენისა სიბრ
ძნისა განგებულებაის
ა, რამეთუ შთანთქმენ ბნელი
და იჯ... .. რომელთა
კაცთა გან... ..სა
მისცემო
ნიერებასა საზ...ლი
სა ამისთვისა ...
ღმრთისა გილაღადებთ, რამეთუ
...რიან საქმენი ნ...
და მეფე განვარისხე ჭეშმარიტებასა
ზედა ცოდვითა ჩემთასა, ნუ
მცა აღივსების ჩემგან

2r

მზე ეგე სიმართლისა და
მადლისა შენისა ნათლისაჲ
სამარადისოდ განგვა
ნათლებდეს ჩუენ ... დღესა
შინა დ... ვადიდე
შდ... ..ებელსა
დ... ..ა ძლი
ე... ..ნსა შენსა ... ჩუენი
...ნდა ყოველივე დიდებ... ..ტი
ამისა შემდგომად თქუა ჳმითა
ალილუია, ალილუია შენდაა
...ე სული...
ღმერთო ჩემო შენ გესავ, ნუ
...ნაბიან ...ე უკუნიითი ... ალილუია

2v

უფალო აღმოიყვანე ჯოჯოხ
ეთით სული ჩუენი ალილუია, ალილუია
[ალილუია] ქრისტეს, რომელი სიღრმითა
... .. ბრძენსა შენისა
ეს სტრიქონი გადაშლილია და ტექსტის გარჩევა შეუძლებელია
... ..სულ

ეს სტრიქონი გადაშლილია და ტექსტის გარჩევა შეუძლებელია
დატ...დანი ...
ნა... ..ბოვა...
ვარ მაცხონე მე ...
... ქრისტესა მშუდობაჲ
ო... .. მიმართ ვცთ...
... ..რდამო ...
...ამ, რამეთუ ზედა ...

3r

ეს გვერდი გადაშლილია, შესაძლებელია ცალკეული ბგერებისა და რამდენიმე სიტყვის გარჩევა. 1-6 სტრიქონი ძალიან დაზიანებულია, განირჩევა რამდენიმე ფონემა. მე-7 სტრიქონზე იკითხება ბოლო სიტყვა - „უკეთუ“, 8-10 სტრიქონზეც განირჩევა რამდენიმე ფონემა. მე-11 სტრიქონზე - ბოლო სიტყვა „თავნი“, 12-14 სტრიქონზეც განირჩევა რამდენიმე ფონემა. ბოლო, მე-15 სტრიქონზე იკითხება ორი სიტყვა შუა ნაწილში „რამეთუ შუნა“, დანარჩენის გარჩევა შეუძლებელია.

3v

... განუსუ
... მონისა შენის...
ადგილსა ნათლ...
ა ადგილსაგან...
ნებე...სა ...ა...
თა ა...
...ება დ...
...
საქმეთანი...
ნი და გონებ...
ვითარცა სახიერმან და... ..ა
ვა ძემან ღ... ..ენ
რამეთუ არა არს კაცნი, რომელნი ცხო
...ს ... რამეთუ შე
მხ... ხარ უცხოჲ ყოვლისა
გან ...ილე შენი

4r

გებისა ჩუენისა ღმრთისა მიმართ
წყალობაჲ ღმრთისაჲ და სასუფევე
ლი მისი ვჰთხოთ თუალ
ნი ...გი უ...გრ...
ეს სტრიქონი გადაშლილია
მონა ...
ე...
გ...
იგი არიან კრებ...
წმიდათანი უფალო...
წ...წნვენ, ვითარცა მნა...
ნი, რომელნი შეევედრენ ...
ყალენ სახიერო, ...

ბარანი მათნი დიდებ...
სამბრ...

ე...

4v

ქრისტეს მოყვარისა ამის ძმ
ისა ჩუენისა სახელითგანუ
სუენებისა შეწყნარ
ებისა და ნეტარებისა
და კსენებისა... თვის
ო... .. ღმერთმან ...
მან ... მისი

ა...ადგ

... განსვენებისა

... სადა იგი მართალნი

...სვენებენ უფლისა მიმართ

...ა შეუნდვენ მას ...

...დვანი მისნი ნებსითნი

...ბულთანი უფლისა მ

... ღმერთმან ...ეული

... სიტყუსა

3385 (კ -41)

რაობა:

სასულიერო შინაარსის ტექსტი

თარიღი:

XII-XIII სს.

ფურცელთა რაოდენობა:

2 ფ.

დამწერლობა:

ნუსხური

ზომა:

11,2x9,5

Content:

Religious Text

Date:

XII-XIII cc.

Number of folia:

2 folios

Script:

Nuskhuri

Size:

11,2x9,5

ტექსტი

დაზიანებული. ტექსტი არ იკითხება გადარეცხილია ნესტის გამო
ხელნაწერი გადარეცხილია, ტექსტი წაშლილი, რთულდება სტრიქონების რა-
ოდენობის გარჩევაც კი. განირჩევა რამდენიმე ასო ან სიტყვა.

1r

პირველი, მეორე და მესამე სტრიქონზე გადარეცხილია მთელი ტექსტი.

... ..სა და

... .. მისისა მიერ ...ა

... .. არამედ შვე...

... ..რუ... ..ს შენისა

... ..თს მსახუ...შე ...

რ... .. მ...რნი დ...

...

...ე ვედრებით ს...
...ისა თჳს ცხ...ვასა ...

1v

პირველი და მეორე სტრიქონი სრულად გადარეცხილია.
მესამე სტრიქონზე განირჩევა მხოლოდ სინგურით შესრულებული ასო-„კ“
მეოთხე და მეხუთე სტრიქონიც სრულად გადარეცხილია.
რ... .. ზედა ს...თ მ...რ...

მეშვიდე სტრიქონზე განირჩევა მხოლოდ სინგურით შესრულებული - „ი“
შემდეგი სტრიქონები, სავარაუდოდ, ექვსი სტრიქონი, სრულად გადარეცხილია
2r

...ბე მომანიჭე ჩუენ, ღმრთისა მეუფმან
...თა მან, რამეთუ შენ მხოლოდ ...
... ..ებ ცათა შინა და ქუეყან...
... ..რთა ...

... მჯდომარე სერაფიმ
... ..და მეფენი ისრაჴლისა ... მხოლოდ
... .. ცოდვათგან გ...ნებულო
... გევედრებით მხო
... ..რს და კეთილი მასმინე
ბოლო ოთხი სტრიქონი სრულად გადარეცხილია

2v

ღირს მყვენ მადლით... ..
ითსა შენისა წმიდისათ... შ...
... მღდელობისა ...
წარმდგომად წმიდისა ...
სა შენისა მ... ..

წ... და... ..
რვისა შ...
... შენისა ...
კ...ი ქედის... ..მის ...

ბოლო ოთხ სტრიქონზე ნაწილობრივ განირჩევა რამდენიმე ასოს მოხაზუ-
ლობა - „ბ“, „რს“, „რ, წ, ე“

1v-ზე მუქი ფერის, სავარაუდოდ, შავი ფერის, მელნით არის შესრულებული
მინაწერი, რომლის ამოკითხვა შეუძლებელია.

3386 კ-68

რაობა:	პარაკლიტონი
თარიღი:	XI-XII სს.
ფურცელთა რაოდენობა:	4 ფ.
დამწერლობა:	ნუსხური
ზომა:	18,5x12,5

Content:	Parakliton
Date:	XI-XII cc.
Number of folia:	4 folios
Script:	Nuskhuri
Size:	18,5x12,5

3407 კ- 136

რაობა: სასულიერო შინაარსის ტექსტი
თარიღი: XV ს.
ფურცელთა რაოდენობა: 2 ფ.
დამწერლობა: ნუსხური
ზომა: 9,5x7,0

Content: Religious Text
Date: XV c.
Number of folia: 2 folios
Script: Nuskhuri
Size: 9,5x7,0

ტიქსტი

ფრაგმენტი გადარეცხილია, რთული წასაკითხი. განიჩევა რამდენიმე სიტყვა:

1r

ჩემ

და

დამი

ს გე

1v

შეუძლებელია ტექსტის გარჩევა.

2r

შეუძლებელია ტექსტის გარჩევა.

2v განიჩევა რამდენიმე სიტყვა.

...

რომელმან ჩუენ სხ...

...

...მამი ჩუენი გუთხრ...

...ხ...ს შენსა ...

...ებ

...სს... და ...

მინიატურა- ნესგუნის ეკლესიაში დაცული

რაობა: ჯვარცმის მინიატურა
თარიღი: XII-XIII სს.
ფურცელთა რაოდენობა: 1 ფ.
დამწერლობა: ნუსხური
ზომა: 24,1x17,8

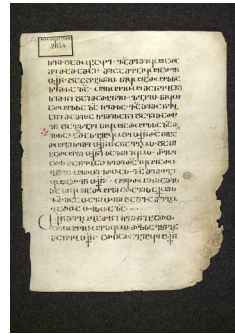
Miniature preserved at Nesguni Church

Content: Miniature of Crucifixion
Date: XII-XIII cc.
Number of folia: 1 folio
Script: Nuskhuri
Size: 24,1 x 17,8

A I 2058

რაობა: იოანეს სახარება
 თარიღი: X ს.
 ფურცელთა რაოდენობა: 1ფ.
 დამწერლობა: ასომთავრული
 ზომა: 31,3X25

 Content: Gospel of John
 Date: X c.
 Number of folia: 1 folio
 Script: Asomtavruli
 Size: 31,3X25

ტექსტი

იოანეს სახარება 15, 8-19

1r

ჩემდა მონაფე, ვითარცა შემეიყუარა
 მე მამამან, მეცა შეგიყუარენ
 თქუენ, დაადგერით სიყუარულსა
 ჩემსა ზედა, უკუეთუ მცნებანი
 ჩემნი დაიმარხეთ, ჰგიეთ სიყუ
 არულსა ზედა ჩემსა, ვითარცა მე მცნებ
 ანი მამისა ჩემისანი დავიმარხ
 ენ და ვჰგიე სიყუარულსა ზედა მ
 ისსა. ამას გეტყოდე თქუენ, რათა სი
 ხარული თქუენი სავსე იყოს, რამეთუ ესე
 არს მცნებაჲ ჩემი, რათა იყუარო
 ბდეთ ურთიერთას, ვითარცა მე შეგი
 ყუარენ თქუენ. უფროს ამის
 სა სიყუარული არავის აქუს,
 ვითარმცა თავი თჳსი დადგა მეგო
 ბართა თჳსთა ზედა.

თქუენ მეგობარნი ჩემნი ხართ,
 უკუეთუ ჰყოთ, რომელსა ესე გა
 მცნებ თქუენ. არლარა გეტყჳ თქუენ

1v

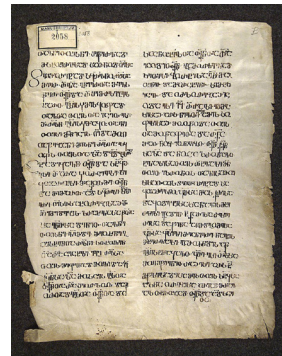
მონად, რამეთუ მონამან არა უწყინ, რა
 სა იქმნ უფალი თქუენი, ხოლო თქუენ გარქუ მეგ
 ობარ, რამეთუ ყოველი რავდენი მესმა მამისა
 ჩემისაგან, გაუწყე თქუენ.
 არა თქუენ გამომირჩიეთ მე, არამედ მე გამო
 ოგირჩიენ თქუენ და დაგადგინენ თქუენ,
 რათა თქუენ ნარხედეთ და ნაყოფი გამო
 ილოთ და ნაყოფი თქუენი იყოს სავსე,
 რათა რაჲ იგი ჰთხოოთ მამასა სახ

ელითა ჩემითა, მოგცეს თქუენ.
 ამას გამცნებ თქუენ, რაფთა იყუარობ
 დეთ ურთიერთას, უკუეთუ
 სოფელი გეძულობს თქუენ. უწყ
 ოდეთ, რამეთუ პირველად მე მომეძუ
 ლეს, უკუეთუმცა სოფლისა
 განნი იყვენით, სოფელიმცა თ
 ვსთა ყუარობდა, რამეთუ არა სოფ
 ლისაგანნი ხართ თქუენ, არამედ მე გამ
 ოგერჩინე თქუენ სოფლისაგან, ა
 მისთვის სძულთ თქუენ სოფელსა.

B I 2058

რაობა: მრავალთავი
 თარიღი: X-XI სს.
 ფურცელთა რაოდენობა: 1ფ.
 დამწერლობა: ასომთავრული
 ზომა: 33,8X24,5

Content: Polyccephalion
 Date: X-XI cc.
 Number of folia: 1 folio
 Script: Asomtavruli
 Size: 33,8X24,5

ტექსტი

1r
 თავნი თოისნი შენერვად
 მსხოერპლად სათნოდ ღმრთისა
 ჭემმარიტად, საყუარელნო, ოფლისა
 მიერ, რამეთუ ვითარცა გონიერთა მივ
 სნერ თქოენდა, რამეთუ შემძლებელ
 ხართ გულისკმის ყოფად
 თავთა თოისთა. იცით ესე,
 რამეთუ რომელმან გულისკმა-ყოთ, თავი
 თოისი, მან იცის ღმერთი და მოლ
 ოანებანი მისნი, რომელთა ჰყ
 ოფს თოისთა ზედა
 ცხად იყავნ თქუენდა სიყუაბ
 ესე, რამეთო არა ჯორციელი სი
 ყოარული მაქოს მე თქოენ
 და მიმორთ, არამედ სიყოარული სოლ
 იერი ღმრთის მსახორებისაჲ, რამეთუ
 ღმერთი იდიდების ზრახვასა წმიდათა

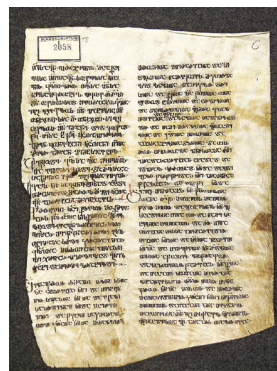
სა. განმზადენით თავნი
 თოისნი ვიდრემდე მეოხნი გ
 ოისხენდა, რომელნი სთხოვენ
 ღმერთსა, რაფთა ცეცხლი იგი, რომელსა
 თოის მიფინად მოვიდა იესუ
 ქოეყანასა ზედა. მოსცეს გოლთა
 თოისთა, რაფთა შეოძლოთ დან
 ორთად გოლთა თქოენთა და
 (მეორე სვეტი)
 საცნობელთა თქუენტა, რაფთა
 იცოდეთ თქუენ გამორჩევად
 კეთილი ბოროტისაგან მაჯ
 ოენწ და მარცხსენეა სიმტკ
 იცეა და ოძლორებაა იც
 ოდა ესე იეს რამეთუ ძალი ეშმა
 კისაა არს ნივთი ესე ამის სო
 ფლისაა. მოწონდა თოის
 თა მოწაფეთა და ჰრქუა
 მათ: „ნუ იონჯებთ თქუენ ქუეყანა
 სა ზედა და ნოცა ზრონავთ
 ხვალისათოის, რამეთუ ხვალემან
 თოით იზრონოს თავისა თოი
 სისათოის ქეშმარიტად, სა
 ყოარელნო, ჟამსა მას ქარისა
 დაყოდებისასა ნავის მხე
 რვალი იქადენ, ხოლო ქარისა ძლიე
 რისა და წინააღდგომისა
 ჟამსა ყოველივე მეცნიერინავის
 მხერვალი გამოჩნდის ან
 გულისხმა ყავთ, ჟამი ესე, რომელსა
 მოვინენით, რაფთა ესე არს, ხოლო
 მწლილადისა მისთოის სიტყუსა
 აზნაორებისა არიან მრავ
 ალ თხრობად თქუენდა, არამედ სცე თო
 1v
 მიზეზ ბრძენსა ობრძენეს იყოს,
 გიკითხავ თქუენ შვილთა საყო
 არელთა მცირითგან ვიდრე დიდ
 ამდე თქუენდა უფლისა მიერ. ამინ!
 ეპისტოლეა ანტონისი მეშუდე.
Επιστολη Αντωνις...„Z“
 ანტონი, სიყუარულითა ძმათა
 გიკითხავ უფლისა მიერ , გიხაროდენ
 არა მოვინყინო მოკსენებაა
 თქუენი, ასოთა მაგათ კთო

ლიკე ეკლესიისათაჲ და ონ
ყებაჲ თქუენი მნებაჲს სიყო
აროლისაჲ, რომელი მაქოს თქუენ
და მიმართ, რამეთუ არა არს ჳო
რციელი, არამედ სულიერი ღმრთისმსა
ხორებისაჲ, რამეთუ ჳორცთა ჩუენთა
სიყოარული დაომტკიცებელ
არს და დაოდგომ და შერ
ყეოლ ოცხოთაგან ქართა
და ყოველნი მოშიშნი ღმრთისანი
და რომელნი იმარხვენ მცნება
თა მისთა მონანი არიან
ღმრთისანი, ხოლო მონებაჲ იგი არა არს
მას შინა სროლება, არამედ სამ
ართალი არს, რომელი ოძლოის
(მეორე სვეტი)
შვილებად მიმართ ამისთოის
ცა წინასწარმეტყუელნი და მოციქულნი
და ყოველნი კრებულნი წმიდათანი, რომელნი
ღმრთისა მიერ გამოჩეოლ
იყვნეს დარწმონებულ იყო
მათა სამოციქულოჲ იგი ქადა
გებაჲ მამისა და ღმრთისა სახი
ერებითა კროლ იყვნეს იგი
ნი იესო ქრისტესგან, რამეთუ პავლე მოციქული
იტყოის პავლე იესო ქრისტეს რჩეოლი
მოციქული, რამთა დანერილ იგი რჩო
ლი შემწე თქუენდა იყოს კეთი
ლითა მით მონებითა, ვიდრემდე
შეოძლოთ ოფლებად ყოველთა
ვნებათა ზედა ჳორცთასა
და სროლებაჲ იგი მოვილ
ოთ კეთილითა მით მსახო
რებითა სათმოებისაჲთა
სამოციქულოითა მით ც
ხორებითა ოკოეთო ვინმე
მახლობელ იქმნეს მოლებად
მადლისა, მაშინ რქუას მას იესო:
„არლარა გინოდი თქუენ მონად,
არამედ გინოდე თქუენ მეგობრად
და მამად, რამეთუ რომელი მათნყა მე

C III 2058

რაობა: მამათა სწავლანი
 თარიღი: X ს.
 ფურცელთა რაოდენობა: 1ფ.
 დამწერლობა: ასომთავრული
 ზომა: 33X24,5

Content: Sermons of Fathers
 Date: X c.
 Number of folia: 1 folio
 Script: Asomtavruli
 Size: 33X24,5

ტექსტი

1r

ღმრთისაგან ჰრცხვენიმცა ქცე
 ვისა შენისაგან სოფელსა ნუ
 ვის ყოვლითურთ თავსა შენსა
 შესაპყრობელ ჰყოფ, რამეთუ რომელი
 შენ უფროსად შეჰრაცხო ყოვლისა,
 იგი გეჴფლოს შენ პატივ ეც შენ
 უმჯობჴსსა, რამეთუ უმჯობჴსი გე
 ოფლოს შენ იმანე დიდ ყოფად
 წინაშე ღმრთისა, ხოლო წინაშე კაცთა ვჴმრველ
 იქმენ, გონებანი კაცთანი ღმრთისა
 მიერ არიან შემტკიცებულ.
 ან იქმოდე ყოველსა, ვითარცა შვილი ღმრთისაჲ,
 ღმერთსა ევედრებოდე და, რომელსაცა
 საქმესა იყო. იგი გულსა ი
 პყარ, იყავ ნუ საგონებელად, არამედ ჴე
 შმარიტად მართალ, რამეთუ იჴჴ კაცთა
 გან არსებასა მიიტაცებს.
 ფრთხილი კაცი ქველისმოქმედ
 არს წინაშე უფლისა. სიჩჴურისაგან ვე
 ლტოდე განზრახვაჲ კეთი
 ლისაჲ შეინწყნარე, სძლე გულის
 თქჴმასა, სძლე კორცთა ამათ
 ყოვლითა, სიჩრებისა აღსასრუ
 ლი, ჯჴმნაჲ პირველად განიზ
 რახე და მერმე ჴრახევედი.
 შევაინროთ, ძმანო, თუალთა ჩუენთა
 ჴედა ცხორებაჲ ჩუენი და შევეყვენ
 ნეთ სენაკთა ჩუენთა და იყავნ
 საზრდელად ჩუენდა მცირედ
 პური და წყალი საჴმარად,
 ოდენ კორცთა ჩუენთა მრავლითა
 (მეორე სვეტი)

შრომითა, მღვდარებითა და ზე
 დგომითა ღამე ყოველ, მკერვა
 ლედ ლოცვითა და მკვლადრე
 კითა და ქვეყანასა ზედა ნოლითა უსაგე
 ბლოდ, ტირილითა და ცრემლითა
 და შემესრვილითა გულითა, ფსალ
 მუნებითა და გალობითა და ლოცვითა საიდუმლო
 დღე და ღამე, მრავლითა განსაცდე
 ლითა და ფრიადითა შრომითა და
 აურაცხელითა ჭირითა დაუ
 თმოთ სიბოროტესა ეშმაკთასა, რომელნი
 არა დასცხრებიან ცხადად და
 იდუმალ ბრძოლად ჩუენდა და ჰნე
 ბავს წარწყმედაი ჩუენი, არათუმცა
 წყალობაი უფლისაი შემნე ჩუენდა
 და იგი შემრაცხს ჩუენ წმიდათა მისთა
 თანა, რაჟამს მოიხილის მადლით
 წმიდით მისით და გუხილნის ჩუენ გან
 საცდელსა შინა დღე და ღამე სა
 ხელისა მისისათეს და მათ შინა
 უფლებასა მისსა აღვიარებდით
 ნებითა ჩუენითა და სულითა იხარებნ
 ჩუენ ზედა და შემენევინ ჩუენ მადლითა
 თესითა. ან უკვე ვისწრაფოთ
 და ვაჩუენოთ ნამებაი ჩუენი ქრისტესა.
 დაღაცათუ სხუათა მიერ არა
 ვიტანჯებოდით, თავით თესით შევა
 ინროთ ჩუენ ზედა მისთეს და შრომითა
 მოვაკვდინნეთ კოროცი ჩუენნი სიყვარულისა
 მისისათეს. დაღაცათუ არა მოვეცნეთ
 მახუილსა, რომელმან იგი მსწაფლ განარინის
 განსაცდელთაგან, არა არს თჯალთლება
 1v

ღმრთისა თანა, ვითარმცა არა შემრა
 ცხა მონამეთა მისთა თანა,
 რომელი არა ჰმონებდეს ნებასა
 თესსა, იგი არს მონაზონებაი.
 ივლტოდე, ძმაო, ბოროტთაგან
 და ნუ თანაექცევი მათ, რაითა
 არა მოიგო ჩუენებაი მათი
 ბოროტი და მოიკლა სული შენი
 მათ თანა ცოდვასა შინა,
 რამეთუ ხვ ბუნებით სკბუქი არს
 და შთა-რაი-ვარდის იგი ზღ
 უასა, არა დაითქის, არამედ იქცე
 ვინ იგი პირსა ზედა წყლისასა,
 ხოლო ოდეს გამოეების მასლოდი

ქვისაჲ, გინა მძიმჴ რაჲმე,
 დაითქის იგი უფსკრულთა.
 ესრჴთვე არს მოყსობაჲ
 ბოროტისაჲ და რომელი თანა იქც
 ეოდის უკეთურთა, დაათქის
 და წარწყმიდის იგი მოყუსო
 ბამან მათმან. ევლყოდე უკჴვე
 ან ბოროტთა მათ და მოიძჴ
 ლე მოყუსობაჲ მათი, რაჲთა გა
 ნერე დათქმისაგან და შეეყავ
 სიყუარულით სათნოთა მათ
 და ღირსთა, რაჲთა საქმეთა მათთა
 მსგავსებითა და სათნოებათა
 მათთა მიბაძვითა აჴმალდე,
 ვითარცა ხჴ ზღუასა ზედა და არარაჲ
 (მეორე სვეტი)
 გავნოს შენ სიმძაფრემან ლე
 ლვათამან, არამედ მიიწიო ნავთ
 საყუდეღსა მას მყუდროსა,
 რომელ არს სასუფეველი ცათა. ხოლო ღმერთსა ჩუენსა
 მადლი და დიდებაჲ ან და მარადის და უკუნითი უკუნისამდე. ამენ.
 თქუა წმიდამან პიმენ, რამეთუ ვითარცა მართალი
 რაჲ გამოვალს წყლისაგან
 და წყალსა შინა დადნების
 და წარწყმდების, ეგრეცა
 კაცნი დედათაგან გამოვლენ
 და დედათაგან წარწყმდე
 ბიან. თქუმული წმიდისა კლემექსისი
 განგებისათჴს მამასახლისობ
 ისა. თავი ლ ა.
 არა საკურველ არს მოძღური
 საგან, რომელმან განსწავლნის ყრმანი
 გონიერნი სიბრძნესა მიუნდო
 მელსა, არამედ ესე საკურველ
 არს, რომელმან უგჴნურნი განაბრ
 ძვის ყრმანი, ვითარცა საცნაურ
 არს ახოვნებაჲ მჴედართაჲ
 და მარჯუედ ქცევაჲ, რაჴამს-იგი
 ასხდიან ეტლთა მალედმო
 რბედთა და აჯობიან და გან
 არინნიან ცხენნი მათნი, მაშ
 ინ იქნიან ყოველთაგან.
 ოკუეთჴ მოცემულ არს შენდა
 მეცნიერებაჲ ვნებათაჲ
 და ხედავ ლელვათა აღძრჴ
 ლთა, განაკრძალენ, რომელნი
 არიან ნავსა შენსა შენ თა
 ნა, უკუეთჴ არა უწყოდე

სტუმრად გრაცის უნივერსიტეტში, სპეციალური კოლექციების
დეპარტამენტში (ავსტრია)

თამარ აბულაძე, შორენა თავაძე, ნინო მეგენიშვილი

ფილოლოგიის მეცნიერებათა
დოქტორი ლიანა ახოზაძე

შორენა თავაძე, ერის რენჰარტი, თამარ აბულაძე, ნინო მეგენიშვილი,
Shorena Tavadze, Prof. Erich Renhart, Tamar Abuladze, Nino Megeneishvili

ბიბლიოგრაფია Bibliography

- აბულაძე 1973: აბულაძე ი., ქართული წერის ნიმუშები, პალეოგრაფიული ალბომი, თბ., 1973, გვ. 354
- ახობაძე 2017: ახობაძე ლ., ძველი მეტაფრასული კრებულები, 2017
- აღწერილობათა ელექტრონული ვერსიები: კორნელი კეკელიძის სახელობის საქართველოს ხელნაწერთა ეროვნული ცენტრი, აღწერილობათა ელექტრონული ვერსიები <https://manuscript.ge/manuscript/>
- აღწერილობა (H) 1949: საქართველოს სახელმწიფო მუზეუმის ქართულ ხელნაწერთა აღწერილობა, H კოლექცია,
- აღწერილობა (A) 1949: საქართველოს სახელმწიფო მუზეუმის ქართულ ხელნაწერთა აღწერილობა, A კოლექცია,
- აღწერილობა (S) 1949: საქართველოს სახელმწიფო მუზეუმის ქართულ ხელნაწერთა აღწერილობა, S კოლექცია,
- აღწერილობა (Q) 1949: საქართველოს სახელმწიფო მუზეუმის ქართულ ხელნაწერთა აღწერილობა, Q კოლექცია,
- გაბიძაშვილი 2015: გაბიძაშვილი ე., ძველი ქართული ორიგინალური სასულიერო მწერლობა და თხზულებათა დარგობლივი ბიბლიოგრაფია, 2015.
- გოგაშვილი 2004: გოგაშვილი დ., სანერი მასალის დამზადების ისტორია ქართულ ხელნაწერებში დაცული ცნობების მიხედვით(სადისერტაციო ნაშრომი, ხელნაწერის უფლებით), თბ., 2004.
- დობორჯგინიძე 2012: დობორჯგინიძე ნ., ლინგვისტურ-ჰერმენევტიკული მეტატექსტები, პრაქტიკული გრამატიკა და ჰერმენევტიკა X-XIII საუკუნის ქართულ წყაროებში, თბ., 2012
- დოლაქიძე, ჩიტუნაშვილი 2017: დოლაქიძე მ., ჩიტუნაშვილი დ., დიდი სვინაქსარი, თბ. 2017, 004; 84, 295.
- დურნოვი 1907: დურნოვი ნ: ქართული ეკლესიის ბედი, 1907, https://www.tsu.ge/data/file_db/library/qartuli_eklesii_bedi.pdf; საეკლესიო უწყებები, №47, 1906, გვ.16.
- თავაძე, კლდიაშვილი, ჯიქიძე 2018: თავაძე შ., კლდიაშვილი რ., ჯიქიძე ი., მელნის მორფოლოგიური და ელემენტური ანალიზი, ხელნაწერთა ეროვნული ცენტრი, საერთაშორისო კონფერენცია ქართული ხელნაწერი მემკვიდრეობა მოხსენებათა თეზისები 28-20 ივნისი 2018წ.თბილისი.
- თვალთვაძე, კვირკველია 2018: თვალთვაძე დ., კვირკველია ე. - სვანეთის მუზეუმში დაცული სახარების ტექსტის შემცველ ხელნაწერთა ფრაგმენტები, თსუ ქართული ენის ინსტიტუტის შრომები, ქართველური ენათმეცნიერება, V, თბ., 2018, გვ.41-55.
- იმნაიშვილი 2001: იმნაიშვილი ვ., სინის მთიდან გრაცამდის (გრაცის ხელნაწერების ისტორია), თბ., 2001
- იმნაიშვილი 2004: იმნაიშვილი ვ., უძველესი ქართული ხელნაწერები ავსტრიაში, თბ., 2004
- იმნაიშვილი 1963: იმნაიშვილი ვ., საკითხავი ნიგნი ძველ ქართულ ენაში, 1963, გვ. 48-52
- კარანაძე 2011: კარანაძე მ., საერთაშორისო კონფერენცია „უცხოეთის ქართული მემკვიდრეობა“, მოხსენებათა თეზისები, „ადრეული ქართული ყდები გრაცში“, თბილისი, 2011, გვ. 43-44.
- კარანაძე 2002: კარანაძე მ., ქართული ნიგნის ყდის ისტორია, თბ., 2002
- კახაბრიშვილი 2016: კახაბრიშვილი ც. „მესხ მელექსეზე თქმული“, ქართული ლიტერატურის საკითხები, თბ. 2016, გვ.85-118.
- კეკელიძე 1960: კეკელიძე კ., ძველი ქართული ლიტერატურის ისტორია, ტ.1, თბ., 1960, გვ.575; 1980, გვ. 204, 171

კოჭლამაზაშვილი 2003: კოჭლამაზაშვილი ე., ლიტურგიკული ექსიკონი (მასალები), საქ. საეკლესიო კალენდარი, თბ., 2003, გვ. 280-340

კოჭლამაზაშვილი, გიუნაშვილი 2005: კოჭლამაზაშვილი ე., გიუნაშვილი ე., შიომღვიმის ტიპიკონი, 2005, გვ.

მეგენეიშვილი, თავაძე 2022: მეგენეიშვილი ნ., თავაძე შ., ეტრატზე შესრულებული ფრაგმენტული ხელნაწერი გრაგნილების ინტერდისციპლინური კვლევის თავისებურებები, SCIENTIA - გამოწვევები და ტენდენციები ჰუმანიტარულ მეცნიერებებში, მეორე საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენციის მასალები, თბ. 2022წ.

მაჭავარიანი 2012: მაჭავარიანი ე, ქართული ხელნაწერები: დამწერლობისა და შემკულობის საკითხები, თბ., 2012

მეტრეველი 2007: მეტრეველი ელ., მესტიის მუზეუმის ხელნაწერთა აღწერილობა. ხელნაწერი. დაცულია ხელნაწერთა ეროვნულ ცენტრში. ელ.მეტრეველის პირადი არქივის აღწერილობა. საქმე 369. თბილისი, 2007

მეტრეველი, ჭანკიევი, ხევსურიანი 1980: მეტრეველი ე., ჭანკიევი ც., ხევსურიანი ლ., უძველესი იადგარი, თბ. 1980

ოთხმეზური 2019: ოთხმეზური თ., ქართული პალიმფსესტები ხელნაწერთა ეროვნულ ცენტრში, მრავალთავი 26, ფილოლოგიურ-ისტორიული ძიებანი 2019, გვ.535

ოთხმეზური 2011: ოთხმეზური თ., კომენტარული ჟანრი შუა საუკუნეების ქართულ მთარგმნელობით ტრადიციაში: ეფრემ მცირე და გრიგოლ ღვთისმეტყველის თხზულებათა კომენტარები, თბ., 2011

ორბელიანი 1949: სულხან-საბა ორბელიანი, „სიტყვის კონა“, თბ., 1949, გვ. 449

პალიმფსესტები 2017: ქართული პალიმფსესტები ხელნაწერთა ეროვნულ ცენტრში. კატალოგი, ტექსტები, ალბომი. შეადგინეს ლ.ქაჯაიამ, ხ.გაფრინდაშვილმა, ც.გულედანმა, ნ.მიროტაძემ, დ.ჩიტუნაშვილმა, ი ხოსიტაშვილმა,

რაფავა, ჩიკვატია, შენგელია 2015: რაფავა მ., ჩიკვატია ნ., შენგელია დ., დოგმატიკონი, 1 ნაწილი, ანასტასი სინელი, წინამძღუვარი, 2015

რეგიონები 2015: საქართველოს რეგიონებში დაცული ქართული ხელნაწერები, (კატალოგი), 2015, გვ.277

სარჯველაძე 1975: სარჯველაძე ზ., ქართული სალიტერატურო ენის ისტორიის საკითხები, 1975, გვ. 9-10; 11; 24-25

სასულიერო მწერლობა 2016: ნარკვევები ძველი ქართული სასულიერო მწერლობის ისტორიიდან, ტ. 1,2,3 თბ. 2014, 2016

სურგულაძე 1979: სურგულაძე მ., ძველი ქართული პალეოგრაფიული ტერმინები, თბ., 1979

ფოფხაძე 2005: ფოფხაძე ნ., მინერალოგიის კურსი, თბ., 2005

ფრაგმენტების კატალოგი: Fr

ქაჯაია 2018: ქაჯაია ლ., პუნქტუაცია ქართულ ხელნაწერებში, თბ. 2018, გვ. 12

ქაჯაია 1992: ქაჯაია ნ., ბასილი კესარიელის თხზულებათა ძველი ქართული თარგმანები, თბ. 1992

ქუთათელაძე 1949: ქუთათელაძე ი., საქართველოს მაღალი მთის მუხის დანამატების შესახებ, თბილისის სამეცნიერო კვლ. ფარმაკო-ქიმიური ინსტიტუტის შრომათა კრებული. წგ.6, თბ., 1949

ქურციკიძე 2010: ქურციკიძე ც., ქართული ბიბლია, თბ., 2010

შანიძე 1976: შანიძე ა., ძველი ქართული ენის გრამატიკა, 1976

ჩხიკვაძე, კარანაძე, კეკელია, შათირიშვილი, 2018: ჩხიკვაძე ნ., კარანაძე მ., კეკელია ვ., შათირიშვილი ლ., ქართული ხელნაწერი წიგნი საზღვარგარეთ, თბ., 2018, გვ. 15, 21-22, 29, თბ., 2023

ცერაძე, ხოფერია 2016: ცერაძე თ., ხოფერია ლ., რუსეთის მეცნიერებათა აკადემიის აღმოსავლურ ხელნაწერთა ინსტიტუტის სასულიერო შინაარსის ქართულ ხელნაწერთა აღწერილობა, თბ., 2016.

- ჭანკიევი 2019: ჭანკიევი ც., სვანური ფრაგმენტების აღწერილობა, მრავალთავი 26, თბ., 2019, გვ.538
- ხაჩიძე 2022: ხაჩიძე ლ., მარხვანი: ნმ. გიორგი მთაწმინდელის რედაქცია, თბ., 2022.
- ჯავახიშვილი 1949: ჯავახიშვილი ი., ქართული პალეოგრაფია, თბ., 1949.
- Duba 2018:** Duba W., *Fragments and Fragmentology, A Journal for the Study of Medieval Manuscript Fragments*, 2018 <https://www.fragmentology.ms/article/view/editorial/2713>
- Duba, Flüeler 2018:** Duba W., Flüeler Ch., *Fragments and Fragmentology, Editorial, Editors, Fragmentology, A Journal for the Study of Medieval Manuscript Fragments, V 1*, 2018, 1-5 https://fragmentology.ms/documents/Fragmentology/1/Fragmentology_1_Editorial.pdf
- E-resources:** Korneli Kekelidze Georgian National Centre of Manuscripts, E-resources <https://manuscript.ge/manuscript/>
- Javakhishvili 1947:** Javakhishvili Iv., *Georgian Paleography*, Tbilisi, 1947
- Kidd 2019, 2021:** Kidd P., *The McCarthy Collection, Volume II: Spanish, English, Flemish & Central European Miniatures*, London: Ad Illissum 2019, 248 pp., 150+ colour illustrations, ISBN 9781912168132. Peter Kidd, *The McCarthy Collection, Volume III: French Miniatures*, London: Ad Illissum 2021, 336 pp., 350 colour illustrations, ISBN 9781912168187; Reviewed by Nicholas Herman, University of Pennsylvania hermanni@upenn.edu *FragmentologyIV* (2021), 141–146, DOI: 10.24446/dms0
- Март 1940:** Март Н., *Описание грузинских рукописей синайского монастыря*, Москва-Ленинград, 1940, გვ.127.
- Megeneishvili, Tavadze 2023:** Megeneishvili N., Tavadze Sh. Textological analysis of Fragmentary Manuscripts of Bibliological Content and structural research of the material (On the basis of Korneli Kekelidze Georgian National Centre of Manuscripts), international scientific electronic journal “**History, Archaeology, Ethnology**”, 2023. <http://www.sciencejournals.ge/index.php/HAE/article/view/373/331>
- Megeneishvili, Tavadze 2022:** Megeneishvili N., Tavadze Sh., Interdisciplinary features, of the fragmentary manuscript scrolls executed on Parchment, SCIENTIA - Challenges and Tendencies in Humanity, the second international scholarly conference, Tb., 2022
- Melzer, Flood, War:** Libby Melzer, Flood, Fire and War: fragmentary manuscripts in The Medieval Imagination exhibition. <http://www3.slv.vic.gov.au/latrobejournal/issue/latrobe-81/t1-g-t6.html>
- Možir 2012:** Možir A., Gonzalez L., Kralj I., Wess T. J., Rabin I., Hahn O., Strlic M. A study of degradation of historic parchment using small angle X-ray scattering, synchrotron-IR and multivariate data analysis, Published in *Analytical and Bioanalytical Chemistry* 402 (2012) 1559-1566.
- Religious writing 2015:** Essays from the history of ancient Georgian religious writing, Tb., 2015
- Renhart 2013:** Renhart E., *Manuscript Fragments the Hidden Library*, Summer School in the Study of Historical Manuscripts, University of Zadar, Croatia, 2013, s.133-142.
- Tavadze 2016:** Tavadze Sh., *Restoration and Conservation of the Fragment, Made on the parchment of the XVth Century (Cologne)*, Preservation of Cultural Heritage. Research and Restoration, II International Conference. Post Prints V International Cultural Forum, St.Petersburg, 2016, s 216-223
- Tavadze 2020:** Tavadze Sh., *Structural Analysis of Fragmentary Manuscripts (The Case of Six Fragments Preserved in Fragmentary MSS Fund of Korneli Kekelidze Georgian National Centre of Manuscripts)*, Electronic bilingual scholarly Peer-reviewed Journal „Spekali” N14, 2020 <http://www.spekali.tsu.ge/index.php/en/article/viewArticle/14/231/>
- Tavadze 2023:** Tavadze Sh., *Conservation of the Scroll Manuscripts (Parchment writing Material)*, Scroll Manuscripts, Tb., 2023, s.32
<http://ka.georgica.ac.ge>
<https://artpreserve.wordpress.com/>
<https://www.lostmss.org.uk/project/principles-cataloguing-fragments>
https://www.uib.no/en/rg/manuscript_fragments/99255/fragmentary-christian-texts-middle-ages-contents-methods-challenges

Handwritten text in an ancient script, likely Coptic, on a fragment of aged, yellowed parchment. The text is arranged in approximately 12 lines, sloping downwards from left to right. The script is a cursive style with distinct characters, including many vowels with diacritics. Several large, irregular holes are present in the parchment, obscuring portions of the text. The fragment is set against a dark red background.

